

धर्मोपस्तकेस्य शेषांशः ।

अर्थतः

2511
R-1

प्रभुणा यीशुख्रीष्टेन

निरूपितश्च

220

B 47 Bil

नूतनधर्मनियमस्य

अन्वयवृत्तः

ईसख्रीयवृद्धदेशीयपक्षिते धर्मानुयमोपस्थापितः

धर्मसमाजसाहाय्येन मुद्राक्षरहितश्च ।

कश्चिकतामनरे

कश्चिकता-कश्चकारिका त्रिभुवनदेशधर्मसमाजिन,

२३ नं, कौरव्ही रोड कश्चिकता-कश्चिकताम् ।

१८९१ आदि । सं. १८९० ।

THE NEW TESTAMENT IN SANSKRIT
Reproduced by photography 1922
from the 1910 edition

.निर्घण्टवचं ।

	पृष्ठं
मघिलिखितः सुसंवादः	१
मार्कलिखितः सुसंवादः	८५
लूकलिखितः सुसंवादः	१५५
योहानलिखितः सुसंवादः	२१८
प्रेरितानां कर्मणामाख्यानम्	२८५
रोमिणः प्रति प्रेरितस्य पौलस्य पत्रं	३६३
करिन्थिनः प्रति पौलस्य प्रथमं पत्रं	४०५
करिन्थिनः प्रति पौलस्य द्वितीयं पत्रं	४५६
गालातिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४५८
इफिषस्यः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४७०
फिलिपिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४८१
क्लसिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं	४८९
थिचलनीकिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं	४९७
थिचलनीकिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं	५०५
तीमथियं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं	५०९
तीमथियं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं	५१८
तीतं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं	५२५
फिलीमोनं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं	५३९
इब्रिणः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं	५५१
याकोबस्य सर्वसाधारणपत्रं	५५७
पित्रस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं	५६६
पित्रस्य द्वितीयं सर्वसाधारणपत्रं	५७५
योहानस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं	५८०
योहानस्य द्वितीयं पत्रं	५९०
योहानस्य तृतीयं पत्रं	५९२
थिबूदाः सर्वसाधारणपत्रं	५९४
योहानं प्रति प्रकाशितं वाक्यं	५९७

मथिलिखितः सुसंवादः ।

पभो र्यीसुखीष्टस्य 'ग्रावलिपत्रम्

- अथ यीशोः ख्रीष्टस्य जन्मपत्रम् । स तु दायूदस्य सन्तानः ।
१ दायूदोऽब्राहामस्य सन्तानः । अब्राहाम इम्हाकं जनयामास ।
इस्हाको याकोबं जनयामास । याकोबो यिहूदां तस्य 'भ्रातृषु
२ जनयामास । यामरो गर्भे यिहूदाः पेरसं खेरहस्य जनयामास ।
३ पेरसो हिश्रोणं जनयामास । हिश्रोणोऽरामं जनयामास । अरामो-
४ ऽश्वीनादवं जनयामास । अश्वीनादवो नुहशोनं जनयामास । नह-
५ शोनः सल्लोनं जनयामास । सल्लोनो राहवो गर्भे बोयसं जनया-
मास । बोयसो रूतो गर्भे ओबेदं जनयामास । ओबेदो यिशं
६ जनयामास । यिशयो राजानं दायूदं जनयामास । राजा दायूदो
मृतस्योरियस्य जायाया गर्भे शलोमानं जनयामास । शलोमा
७ रहबियामं जनयामास । रहबियामोऽबियं जनयामास । अबिष
८ आसां जनयामास । आसा यिहोशाफटं जनयामास । यिहोशाफटो
थोरामं जनयामास । थोराम उषियं जनयामास । उषियो थोथमं
९ जनयामास । थोथम आहसं जनयामास । आहसो हिष्कियं जनया-
१० मास । हिष्कियो मनःश्रिं जनयामास । मनःश्रिरीमोनं जनयामास ।
११ आमोनो थोश्रियं जनयामास । थोश्रियो थिकनियं तस्य भ्रातृषु
जनयामास । तदा बाबिलीयप्रवासोऽभूत् । बाबिलीयप्रवासात् परं
१२ थिकनियः शष्टीथेलं जनयामास । शष्टीथेलः अश्वबिषं

जनयामास । सर्व्वाविष्टोऽबीहृदं जनयामास । अबीहृद इलीया- १९
 'कीमं जनयामास । इलियाकीम आसोर' जनयामास । आसोरः
 सादोकं जनयामास । सादोक आखीमं जनयामास । आखीम १०
 इलीहृदं जनयामास । इलीहृद इलियासरं जनयामास । इलि- १५
 यासरो मत्तनं जनयामास । मत्तनो याकोबं जनयामास । याको-
 बस्य मरियमः पतिं योषेफं जनयामास । तस्या एव गर्भं ख्रीष्टो- १६
 ऽर्थतोऽभिषिक्त इत्यभिधो यीशु ज्ञे ।

इत्यमत्राहामाद् दायूदं यावत् साकश्चेन चतुर्दशपुरुषाः, १०
 हायूदात् पुन बाबिलीयप्रवासं यावच्चतुर्दशपुरुषाः, बाबिलीयप्रवा-
 सात् पुनः ख्रीष्टं यावच्चतुर्दशपुरुषाश्च ।

प्रभो यीशोर्जन्मविवरणम् ।

योशोः ख्रीष्टस्य तु जन्मेत्यमभूत् । तस्य मातरि मरियमि १८
 योषेफाय वाग्दत्तायां सत्यां तयोः सङ्गमात् हाक् सा पवित्रेणात्मना
 गर्भवतीत्याविष्कृता । तस्याः पति योषेफस्तु धार्मिकोऽयस्य तां साधा- १८
 रणनिन्दाभाजनं कर्तुमनिच्छन् तां गुप्तं परित्यक्तुमकल्पयत् । तस्मै
 स्वेतश्चिन्तयते प्रभो दूतः स्वप्ने दर्शनं दत्त्वावादीत्, भो दायूदस्य सुत १०
 योषेफे स्वभार्याया मरियमः परिग्रहणान्माऽभैषीः, यतस्तस्या
 गर्भफलं पवित्रादात्मनः सम्भूतम् । सा हि पुत्रं प्रसविष्यते तस्य १९
 तस्य नाम यीशुरर्थतस्नातेति करिष्यसि, यतः स एव स्वप्रजास्तासां
 पापेभ्यस्तारयिष्यति । इवमेतच्च तथा बभूव यथा भाववादिना १९
 व्याहृतं प्रभोरिदं वाक्यं सिद्धिं गच्छेत्, यथा,

कुमारौ गर्भिणीं पश्य सा पुत्रं प्रसविष्यते । १९

इक्षानुषेस इत्येव तस्य नाम भविष्यति

नाबोऽस्य तात्पर्यम् अस्मात्प्रीशुर इति । अनन्तरं निद्रोत्थितो १०

योषेफो यथादिष्टं दूतेन तथैवाकार्षीत्, फलतः स्वभार्यां पथ्ययसीत्,
 १५ सा परं यावत् प्रथमसुतं न सुषुवे तावत् स तां न प्राजानात् ।
 तस्य नाम च यीशुरित्यकार्षीत् ॥ १ ॥

प्रभो यीशोः श्रेष्ठवतिवरणम् ।

२ १ राज्ञो हेरोदस्य काले यिहूदियादेशस्थे बैतलेहमे यीशो
 जन्मनः परं, पश्य, प्राच्यदेशात् केचिज्ज्योतिर्विदो यिरूशालेम-
 २ मागत्य जगदः, कुच स यिहूदीयानां नवजातो राजा ? यस्माद्-
 ३ द्यदिशि तस्य नक्षत्रं दृष्टवन्तो वयं तं प्रणिपतितुमागताः । श्रुते
 ४ तस्मिन् राज्ञो हेरोदस्य तेन च सह कृतस्य यिरूशालेमस्थोद्वेगः
 ५ मञ्जातः । ततः स सर्वान् मुख्ययाजकान् प्रजानां शास्त्राध्यापकांश्चेकत्र
 ६ कृत्वा पप्रच्छ ख्रीष्टेन कुच जन्म गहीतव्यं ? ते तं जगदः, यिहूदिया-
 ७ देशस्थे बैतलेहमे, यतो भाववादिनेत्यं लिखितमास्ते यथा,

८ यिहूदीयप्रदेशस्थ लन्तु भो बैतलेहम ।

यिहूदानायकश्रेण्यां स खोदिष्टं कथञ्चन ॥

लन्त एव यतो हेतोः स उदेष्यति नायकः ।

मत्प्रजावृन्दमिस्त्रायेल्येन सन्पालयिष्यते ।

९ अनन्तरं हेरोदस्तान् ज्योतिर्विदो गुप्तमाह्वय तस्यक्षत्रं कति
 १० कालं प्रकाशितमिति पृष्ट्वा सूक्ष्ममवगत्य तान् बैतलेहमं प्राहिणो-
 दिद्मन्नवीक्ष, यूयं गत्वा सूक्ष्मं तस्य शिशोः, तथ्यानुसन्धानं कुरुत,
 प्राप्ते त्वद्देशे मां ज्ञापयत, तेनाहमपि गत्वा तं प्रणिपतियामि ।
 ११ राज्ञो वाक्यं श्रुत्वा तै र्गमने कृते, पश्य, पूर्वदिशि यक्षक्षत्रं तै र्दृष्टं
 तत् तेषामग्रतोऽगच्छत् शिशुस्य स यत्राविद्यत तत्र स्थानं प्राप्य
 १० तद्दूर्द्धमवतस्थे । नक्षत्रं तद् दृष्ट्वा तेऽतीव महतामन्देन प्रफुल्लिताः ।
 ११ अनन्तरं प्रविश्य तै र्दृष्टं माचा मरिचमा सह शिशुराविशक ।

ततस्त्रे प्रणिपत्य तस्य भजनं चक्रुः स्वधनकीषानुन्मोच्य तस्मै स्वर्णकुन्दुह- १९
गन्धरमान् दर्शनौघानुपजहुश्च । ततः परं ते हेरोदं प्रति मा
प्रत्यावर्त्तन्धमित्यादेशं स्वप्नेनेश्वरात्मन्धान्य मार्गेण स्वदेशं प्रतस्त्रिरे ।

प्रस्थितेषु तेषु, पश्य, प्रभो दूर्तः रूपेण योषेफाय दर्शनं दत्त्वा १९
जगाद, उत्तिष्ठ शिशुं तन्मातरश्च गृहीत्वा मिसरं पलायस्व च,
यावन्नाहं तुभ्यं नान्यत् कथयामि तावत् तचावतिष्ठस्व, यतो हेरोदः
शिशो हत्याये तं मृगयितुमुद्यतः । अतः स राचावुत्याय शिशुं १९
तन्मातरश्च गृहीत्वा मिसरं प्रतस्त्रे हेरोदस्य मृत्युं यावत् तचावतस्त्रे १९
च । इत्थं भाववादिनोक्ता प्रभोरियं कथा संश्लिष्टा यथा,

मिसरैर्दृशत एवाहं स्त्रीयपुत्रं समाङ्गयम् ।

तदा व्योतिर्विद्विरहं प्रवक्षित इति दृष्ट्वा हेरोदो भृशं चुकोप, १९
व्योतिर्विदां वचनाच्च सूक्ष्मं निर्णोतकाक्षानुरूपं वर्षद्वयवयस्काक्षभ्रूण-
वयस्काश्च यावन्तः पुंशिशवो वैतलेहमे तद्भ्रूत्परिषीमनि चावि-
द्यन्त जनान् प्रहित्य स तान् सर्वान् घातयामास । तदा भाववादिना १९
धिरमियाहेणोक्तमिदं वचनं सिद्धिं गतं यथा,

रामायां श्रूयते रावः शोकजं परिदेवनं ।

रोदनं बद्धरूपस्य हाहाकारस्य च ध्वनिः ॥

स्वसुतान् अनुशोचन्तौ राहेष् करोति रोदनं ।

यान्त्वनां सा न गृह्णाति यतो हेतो न सन्ति ते ॥

अनन्तरं पश्य मृते, हेरोदे प्रभो दूर्तो मिसरे योषेफाय स्वप्ने १९
दर्शनं दत्त्वा जगाद, उत्तिष्ठ शिशुं तन्मातरश्च गृहीत्वेसायेलदेशं १९
गच्छ च, यस्मात्स्त्रिशोः प्राणनाशार्थिनो मृतवन्तः । ततः स उत्त्याय १९
शिशुं तन्मातरश्च गृहीत्वेसायेलदेशं प्रविवेश । किन्वास्त्रिंसायः १९
स्वपितुर्हेरोदस्य पदं प्राप्य थिङ्गद्वियाया राजाक्षीति निशम्य स तत्र

१० गन्तुं शक्यतः । ततः परं स्वप्न ईश्वरीयादेशं लब्धा स गालीक्रीय-
जनपदं प्रतस्थे, तत्रागत्य च नासुरताभिधे नगरे वसतिं चक्रे ।
इत्थं स नामरीयोऽभिधाधिष्यत इति भाववादिभिस्त्वा कथं
सिद्धिं गता ॥ २ ॥

• स्नापकयोहनस्य प्रचारारिकार्यसु ।

३ १ तस्मिन् काले स्नापको योहन उपतिष्ठते । स यिद्धदिद्याथा
१ मरौ घोषणां कुर्वन्नवदत्, मनांसि परावर्त्तयत यतः स्वर्गार्यं
२ समीपमागतं । वास्तवं स हि भाववादिना यिशायाष्टेन तिर्हिष्टी
नरो यथा,

मरौ घोषयतः प्रोक्षेरस्यथं कस्यसिद् रवः ।

प्रभोः संस्कृताध्वानं विधुङ्क्ते तत्सृतौ षड्जुः ॥

- ४ तस्य तु योहनस्योद्ग्लोमनिर्घृतं वसनं कटौ बद्धा चर्मनिर्घृता
पटुका चास्तां पतङ्गा वन्यमधु च तस्य खाद्यान्यासन् ।
- ५ तदानौ यिरूशालेमस्य हस्तयिद्धदिद्यादेशस्य यद्देनान्तिकस्य
६ हस्तजनपदस्य च मानवास्तस्यमीपं गत्वा रूपापानि स्त्रीकुर्व्वाणा
७ यद्देने तेनास्त्रायन्त । अनन्तरं तदीयस्नानार्थिनः फरौशिनां मूर्च्छि-
नासु बहवो नरा आगच्छन्तीति दृष्ट्वा स तान् जगाद, भो सर्प-
८ वंशाः, यूथं भाविक्रोधात् पलायितुं केनादिष्टाः ? अतो मनःपरा-
९ वर्त्तनस्य योग्यानि फलानि फलन्त । अस्माकं पिताम्राहामो विद्यत
इति वाक्यप्रयोगं वा खान्तरे मैव कल्पयत । यतोऽहं युष्मान्
ब्रवीमि, एतेभ्यः प्रन्तरेभ्योऽब्राहामस्य कृते सन्तानान्दत्त्वादिधितुमीश्वरः
१० शक्तिमान् । परस्वधुनेव पादपानां मूलेषु कुठारो कृगन्नास्ते, अतो
यः कश्चित् पादपः सत्फलं न फलति, स उच्छिद्यते वङ्गौ निक्षिप्यते
११ च । युष्मान् अहं मनःपरावर्त्तनाय तुभ्ये स्नापयामि; मत्पश्चान् च

आशङ्कति स मत्तो बलवान् तस्योपानहौ वोढुमहं न योग्यः, स
 युष्मान् पविच आत्मनि वङ्गौ च स्थापयिष्यति । तस्य हस्ते च ११
 धूपेण विद्यते, स स्त्रीयस्त्रयं सम्यक् संगोधयिष्यति निजगोधूमान्
 कुशूले सङ्गृहीष्यति च तुषांस्त्रनिर्वाणवङ्गिना दाहयिष्यति ।

प्रभो यीशोः स्थापनं परीक्षा तु ।

तदा योहनेनाहं स्थापयितव्य इति मत्वा यीशु गंभीरतो ११
 यद्दने तत्सभीपमाजगाम । यांश्चनस्तु तं वारयन्नब्रवीत्, भवता मम १४
 स्थापनं प्रयोजनौयं, भवांस्तु मदन्तिकमागच्छति ? ततो यीशुस्तं १५
 प्रत्यवादीत्, अधुनानुमन्यस्त्र यस्मादित्यं सर्व्वधर्ममाधनमावयो र्युष्यते ।
 तदा स तमनुमन्यते । स्थापितस्तु यीशुस्त्रणं तोयादुत्थितः । पश्य १६
 तदा तस्य कृते स्वर्ग उद्घाटित ईश्वरस्थात्मा च कपोत इवावरोहन् १७
 तमाश्रयंश्च तेन दृष्टः स्वर्गत सञ्जाता चैका वाणी बभाषे, मम
 प्रियः पुत्रोऽयम् अस्मिन्नेवाहं प्रीतः ॥ ३ ॥

तदानीं यीशु दिवावलेन परीक्षासहनार्थमात्मना महं नीतः । ४ १
 तत्र स चत्वारिंशद्दिनानि चत्वारिंशद्रात्रीसोपोषितः, ततः परं १
 चुचोध । तदा परीचकस्तसुपागत्य जगाद, भवांस्त्रेदीश्वरस्य पुत्रस्तर्हीने १
 प्रन्तवा यथा पूषा भवेयुस्तथाज्ञापयतु । स तु प्रतिजगाद, ४
 लिखितमास्ते, न केवलेन पूषेन मनुष्यो जीविष्यति, किन्त्वीश्वरस्य
 सुखान्निर्गच्छता येन केनचिद् वचनेन । तदा दिवावच्छसं पुष्पमगरं ५
 नीत्वा धर्मधात्रः शिखरे स्थापयित्वा जगाद, भवांस्त्रेदीश्वरस्य १
 पुत्रस्तर्हीधस्तात् प्रषततु यतो लिखितमास्ते,

स्वल्पेने निजदूतेभ्यः स आदेशं प्रदास्यति ।

यस्माद्दन्त्याः पदं शैले तत् त्वां वक्ष्यन्ति ते करैः ॥

यीशुस्तं जगाद, इदमपि लिखितमास्ते, त्वं स्वेश्वरस्य प्रभोः

- ८ परीक्षां माऽकार्षीः । पुनश्च दिधावृक्षस्तमतीवोचं गिरिं गीत्वा
 ९ जगतो निखिलराज्यानि तेषां प्रतापश्च दर्शयन्नवादीत्, त्वं चेत्
 प्रणिपत्य मम भजनां कुर्यास्तर्ह्येतानि सर्वाणि तुभ्यं दास्यामि ।
 १० तदा वीशुस्तं जगाद्, अपसर श्रैतान, यतो लिखितमास्ते,
 निजेश्वरस्य प्रभो भोजना तथा कर्त्तव्या, एकश्च स एव त्वयाराध-
 ११ यितव्यः । तदा दिधावृक्षस्तमत्याचीत्, पश्य चापरं स्वर्गदूता उपागत्य
 तं परिचरितुं प्रावर्त्तन्त ।

यीशोः प्रकाश्याकार्यारम्भः ।

- १२ ततः परं योहनः कारायां समर्पित इति निगम्यं वीशु
 १३ गांक्षीसं प्रतस्थे नासरतं त्यक्त्वा च सब्रह्मणस्य नग्नान्तेषु सीमनि
 १४ सागरतीरस्थे कफरनाह्नम उपस्थाय वसतिं चक्रे । इत्थं भाववादिना
 यिशायाहेन कथितमिदं वाक्यं सिद्धिं गतं यथा,
 १५ सब्रह्मणस्य यो दिशो नग्नान्तेरपि या चितिः ।
 पङ्कतिः सागरासन्ना यद्हनस्योत्तरे स्थिता ॥
 सेविते परजातीयैस्तस्मिन् गांक्षीसमण्डले ।
 १६ अन्धकारे समासीनैर्ज ईष्टा महाद्युतिः ॥
 मृत्युच्छायावृते देश उपविष्टाश्च ये पुरा ।
 ज्योतिस्तेषां मनुष्याणामुदितं दृष्टिगोचरे ॥
 १७ ततः परं वीशु घोषणां कर्त्तुमारभ्येदमब्रवीत्, मगांसि परा-
 १८ वर्त्तयत, यतः स्वर्गराज्यं सन्निकटमागतं । अपरं वीशु गांक्षीक्षीष-
 सागरस्य तटे विहरन् द्वौ भ्रातरावर्धतः पिशाभिधं शिमोनं तच्छ
 सहोदरमाश्रित्यस्य सागरे जासं क्षिपन्तौ दृढग्रं, र्थतस्तौ धौवरा-
 १९ वासा । स तौ जगाद्, भम पश्चादागच्छतम प्रहस्य युवां मनुष्य-
 २० धारिणौ धौवरौ विधास्यामि । ततस्तौ द्वयं जातानि विधाष

तमन्वगच्छतां । तस्मात् स्थानात् प्रगत्य सोऽपरौ द्वौ भ्रातरावर्थतः १०
 सिबदियस्य पुत्रं याकोबं तदीयसहोदरं योहनञ्च खजनकेन
 सिबदियेन सह नौकायां खजालानां जौर्णोद्वारे नियुक्तौ दृष्ट्वा
 तावाजुहाव । तौ च तत्क्षणमेव नौकां खपितरञ्च विहाय तमन्व- ११
 गच्छतां ।

अनन्तरं यीशुः कृत्स्नं गाळीलं परिभ्राम्यन् तत्रत्यानां समाजगृहेषु २०
 . ग्रिचामददात् राज्यस्य सुसंवादश्चाघोषयत् जनानां यावन्तीयरोगं
 यावन्तीयदौर्बल्यञ्चोपाश्रमयत् । एवं तस्य ख्यातिः कृत्स्ने सुरियादेशे २५
 ब्यानशे, अरुख्या विविधे रोगे व्यसनैश्च क्लिष्टा भूताविष्टा अपस्मारिणः
 पक्षाघातिनश्च सर्वे मनुष्यैस्तस्यान्तिकमानीतास्तेन खस्थीकृताश्च ।
 अपरं गाळील-दिक्कापलि-थिरुशालेम-थिह्लदियाप्रदेशेभ्यो यईन- २५
 पाराञ्च महान्तो मानवनिषहा तमन्वगच्छन् ॥ ४ ॥

पर्वतोपरि प्रभुयीशोरुपदेशनम् ।

तान् मानवनिषहान् दृष्ट्वा स गिरिमारुरोह । तत्र तस्मिन्नुपविष्टे ५
 शिथ्यास्तस्य समीपमागमन् । तदा स वक्त्रमुद्वाह्य तेभ्यः शिचां दातुं १
 प्रवृत्तोऽब्रवीत्—

खर्गराज्यस्य प्रजानिर्णयः ।

दीनात्मानो धन्याः, यतः खर्गराज्यं तेषामेव । शोकात्तां धन्याः, ०
 यतस्ते सान्त्वयिष्यन्ते । मृदुशीला धन्याः, यतस्ते दायांशवत् क्षितिं ५
 लप्स्यन्ते । धार्मिकतां बुभुक्षवः पिपासवश्च धन्याः, यतस्ते परितर्ष्यन्ति । ५
 कृपावन्तो धन्याः, यतस्ते कृपामवाप्स्यन्ति । शुचिहृदो धन्याः, यतस्त ०
 ईश्वरं द्रुक्ष्यन्ति । मृत्तिकारिणो धन्याः, यतस्त ईश्वरस्य पुत्रा ८
 इत्यभिधायिष्यन्ते । धर्महेतुनोपद्रुता धन्याः, यतः खर्गराज्यं तेषा- १०
 मेव । धन्या एयं यदा मनुष्या मदर्थं युष्मान् निन्दन्नुपद्रवन्ति च ११

- ११ युष्मद्विरुद्धं मृषा सर्वविधां कुकेयां व्याहरन्ति च । आनन्दतोन्नमत
च, यतः सच्चितं स्वर्गं युष्माकं प्रभूतं पारितोषिकं । वास्तवं युष्माकं
पूर्वं ये भाववादिन आसन्, तांस्ते तथैवोपाद्रवन् ।
- १० यूयं पृथिव्या लवणं । लवणं तु यदि विस्त्रादं जायते तर्हि
केनोपायेन न तत् स्वाद्रुयुक्तं कारिष्यते ? ततः परं तत् कस्मिंश्चित् कार्यं
- १४ न युज्यते, केवलं वहिर्निक्षेपणे मानवपदे मर्द्दने च युज्यते । यूयं
जगतो दीपः । पर्वतोपरि स्थितं नगरं प्रच्छन्नमवस्थातुं न शक्नोति ।
- १५ मनुष्याश्च दीपिकां प्रज्वाल्य न द्रोणस्याधस्ताद् अपि तु दीपाधारं-
१६ स्योपरि स्थापयन्ति सा च गृहेऽवस्थितानां सर्वेषां राजते । तथैव
युष्माकं दीप्तिं मनुष्याणां समक्षं विराजतां, तथा कृते युष्माकं
सत्क्रिया दृष्ट्वा ते युष्माकं स्वर्गस्थं पितरं स्तोष्यन्ति ।

स्वर्गराज्यस्य व्यवस्थात्कर्षः ।

- १० व्यवस्थाया भाववादिनां वा मोचनायाश्चमागत इति मानुमिमीध्वं ।
- १८ न मोचनाय, प्रत्युत पूरणायाश्चमागतः, यतोऽहं युष्मान् सत्यं ब्रवीमि,
यावद् व्योममेदिन्योरत्ययो न भविष्यति तावद् व्यवस्थाया एका
१९ माचैको विन्दुर्वा नैवात्स्थिति सर्वमेव हि सेत्स्यति । अतो यः
कस्मिंश्चित्सां चोदिष्ठानामाज्ञानामेकां मुञ्चति मनुष्यांश्च तदनुकूपं
१० शिञ्चयति, स स्वर्गराज्ये चोदिष्ठोऽभिधायिष्यते । यस्तु ता आचरति
शिञ्चयति च स स्वर्गराज्ये महानभिधायिष्यते । यतोऽहं युष्मान्
ब्रवीमि, युष्माकं धार्मिकता यदि शास्त्राध्यापकानां फरीशानाञ्च
धार्मिकतातोऽधिकं प्रभूता न स्यात्, तर्हि यूयं स्वर्गराज्यं
नेव प्रवेक्ष्यथ ।
- ११ त्वं नरहत्यां माऽकार्षीः, यस्तु नरहत्यां करोति स धर्माधिकरणे
शासनौयो भविष्यतीति प्राचौनेभ्यः कथितमाधीतं युष्माभिरुद्धृतम् ।

अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि, यः कश्चिदकारणं स्वभावे क्रुध्यति स धर्मा- १९
 धिकरणे शासनीयो भविष्यति । यस्य स्वभातरं निर्बोधस्त्वमिति
 वदति स सभायां शासनीयो भविष्यति । यस्य वदति मूढस्त्वमिति,
 सोऽग्निमये नरके शासनीयो भविष्यति । अतस्त्वया स्वकीयोपहारे २१
 यज्ञवेदिमान्नीते तव भ्रातु मंसि त्वद्विरुद्धा कथा विद्यत इति
 तच्च चेत् स्मरमि, तर्हि तच्च स्वकीयोपहारं यज्ञवेद्याः सम्मुखे विहाय २४
 याहि, प्रथमं स्वभात्रा सम्बलितो भव, ततः परमागत्य स्वकीयोपहारं
 निवेदय । स्वप्रतिपक्षेण सह यावन्मार्गं वर्त्तसे, तावत्, त्वृणं तस्थानु- २५
 कूलो भव, नो चेत् प्रतिपक्षेण विचारयितुं हस्ते समर्पितस्त्वं
 विचारयिष्या पदान्तिकस्य हस्ते समर्पितः कारायां निक्षेप्यसे ।
 त्वामहं मत्तं वदामि, श्रेष्ठोऽपि कपर्दको यावत् त्वया न शोधितस्तावत् २६
 तत्स्थानाच्च निर्गमिष्यते ।

त्वं व्यभिचारं माऽकार्षीरिति प्राचीनेभ्यः कथितमासीत्, २७
 युष्माभिस्तच्छ्रुतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि यः कश्चित् कामुकभावेन २८
 योषितं प्रति दृक्पातं करोति, स तावता स्वहृदये तथा सह
 व्यभिचारं हतवान् । यदि तु तव दक्षिणं नेत्रं तव स्वस्वनकारणं २९
 भवेत्, तर्हि तदत्याज्य दूरं निक्षिप । यतस्तवैकस्याङ्गस्य नाशः, न तु
 कृत्स्नशरीरस्य नरके निपातस्तद्धि तव हितं । यदि वा तव दक्षिणो ३०
 हस्तस्तत्र स्वस्वनकारणं भवेत्, तर्हि तं कृत्वा दूरं निक्षिप । यतस्तवैक-
 स्याङ्गस्य नाशः, न तु कृत्स्नशरीरस्य नरके निपातस्तद्धि तव हितम् ।

पुनश्च कथितमासीत्, यः कश्चित् स्वभार्यां त्यजति, स तस्यै ३१
 त्यागपत्रं ददातु । अहन्तु युष्मान् वदामि, यः कश्चिद् व्यभिचार- ३२
 दोषादन्त्येन हेतुना स्वभार्यां त्यजति, स तां व्यभिचारं कारयति ।
 यस्य त्यागां योषितमुदहति स, व्यभिचारं करोति ।

- १० पुनस्त्वं मृषा शपथं माऽकार्षीः, स्वशपथफलान् प्रभवे दास्यमीति
 १४ प्राचीनेभ्यः कथितं, युष्माभिस्तच्छ्रुतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि,
 यूयं सर्व्वथा मा शपध्वं ; न स्वर्गण, यतः स ईश्वरस्य सिंहासनं ;
 १५ न मेदिन्या, यतः सा तस्य पादपीठं, न यिरुशालेमेन, यतस्तन्महतो
 १६ राज्ञो नगरं । निजशिरसा वा मा शपस्व, यतः शिरोरुह एकोऽपि
 १७ सितीकर्त्तुम् अस्मितीकर्त्तुं वा त्वया न शक्यते । युष्माकन्तु संस्रपने
 यत् तथा तत् तथैव यन्न तन्नैव भवतु ; यदेतदधिकं तत्,
 पापात्मतो जानम ।
 १८ चक्षुषो विनिमये चक्षु र्दन्तस्य विनिमये च दन्तं इति
 १९ कथितमासीत् युष्माभिस्तच्छ्रुतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि, दुर्जनस्य
 प्रतिरोधो न कर्त्तव्यः, अपितु यः कश्चित् तव दक्षिणकपोले
 २० शपेटाघातं करोति, तं प्रत्यन्यतरं कपभ्रममपि व्याघोटय । यस्य
 भ्रष्टाधिकरणे त्वया विर्यदमानस्तवाङ्गाच्छादकं जिहीर्षति, तस्य हृते
 २१ प्रावारमपि त्यज । यस्य विनावेतनं क्रोशमेकं गमनाय त्वां हरति,
 २२ गच्छ तेन क्रोशदथं । यस्य त्वक्तो याचते तस्मै देहि । यस्य त्वन्त
 ऋणमभिवाञ्छति तं प्रति विमुखो मा भव ।
 २३ त्वं खनिकटस्थं प्रति प्रेम, स्वशत्रुं प्रति तु द्वेषं करिष्यमीति
 २४ कथितमासीत् युष्माभिस्तच्छ्रुतम् । अहन्तु युष्मान् ब्रवीमि, यूयं
 स्वशत्रून् प्रति प्रेम कुरुत, ये युष्मान् शपन्ति तानाश्रिषं वदत, ये
 युष्मान् द्विषन्ति तेषां हितमाचरत, ये युष्मान् अपवदन्तुपद्रवन्ति
 २५ च तेषां हृते प्रार्थनां कुरुत । तथा हृते युष्माकं यः स्वर्गस्थः पिता
 दुर्जनानां सुजनानाञ्चोपरि स्वसूर्य्यमुदाययति, धार्मिकाणामुधार्मि-
 २६ काणाञ्चोपरि तोयं वर्षयति च, तस्य पुत्रा भविष्यथ । यतो यदि
 केवलं युष्मन्मेकारिणः प्रति प्रेम, कुरुथ तर्हि किं पारितोषिकं

स्वर्ग्यध्वे ? शुक्लादायिनोऽपि किं न तदेव कुर्वन्ति ? केवलं स्वभाट् १०
 वा यद्यभिवदथ, तर्हि विगृह्यं किं कुरुथ ? शुक्लादायिनोऽपि किं
 न .तदेव कुर्वन्ति ? अतो युष्माकं स्वर्गस्थः पिता यथा सिद्धोऽस्ति, ४८
 यूथं तथैव सिद्धा भवत ॥ ५ ॥

दानप्रार्थनादिधर्मकर्मणां कथं ।

यूथं स्वधर्मानुष्ठाने सावधाना भवत, जनावलोकनार्थाय ६
 तन्मानवानां समचं माऽकार्षे । अन्यथा युष्माकं स्वर्गस्थपिततो लभं
 किमपि पारितोषिकं युष्माकं न भविष्यति । अतस्त्वं यदा भिचां ९
 ददासि तदा मनुष्येभ्यः प्रशंसालिप्सुक्ामेन समाजगृहेषु रथ्यासु च
 कपटिनो यथा कुर्वन्ति तथा आत्मनोऽग्रे तूर्यध्वनिं मा कुरु ।
 अहं युष्मान् सत्यं वदामि ते स्वपारितोषिकं लभ्यवन्तः । त्वयि तु ९
 भिचां ददति तव दक्षिणहस्तेन यत् क्रियते तत् तव वामहस्तेन मा
 ज्ञायतां । तथानुष्ठिते तव भिचादानं निभृतं भविष्यति, तव ४
 निभृतदर्शी पिता तु तत्फलं तुभ्यं प्रकाशं दास्यति ।

यदा पुनः प्रार्थनां करोषि, तदा कपटिनां सदृशो मा भव, ५
 यतस्ते मनुष्याणां गोचरीभवितुकामाः समाजगृहेषु चत्तरासेषु च
 तिष्ठन्तः प्रार्थयितुमनुरक्ताः । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ते स्वपारि-
 तोषिकं लभ्यवन्तः । त्वन्तु यदा प्रार्थयसे तदा स्वान्तरागारं प्रविश्य ९
 द्वारञ्च रुद्ध्वा निभृतम् उपस्थितं तव पितरमुद्दिश्य प्रार्थनां कुरु,
 निभृतदर्शी तव पिता तु तत्फलं तुभ्यं प्रकाशं दास्यति ।

प्रार्थनकाले च यूथ परजातीयजनवद् वृथा पुनरुक्तिं मा कुरुत, ०
 ते हि स्ववाक्यबाहुल्यादुत्तरलाभः सम्भविष्यतीति मन्यन्ते, तद् यूथं
 तेषां सदृशां मा भवत । युष्माकं हि यद्यदिव प्रयोजनं तत्तद् युष्माभि ८
 र्चाचनात् प्राग् युष्मत्पिचा ज्ञायते । अतो यूथमित्यं प्रार्थयध्वं, ६

- १० भो अस्माकं स्वर्गस्य पितः, तव नाम पवित्रं पूज्यतां । तव राज्य-
 ११ मायात् । यथा स्वर्गे तथा मेदिन्यामपि तवेच्छा सिध्यत् । स्वस्तं
 भक्ष्यमद्यास्यभ्यं देहि । वयञ्च यथास्मदपराधिनां क्षमामहे, तथा
 १२ त्वमस्माकमपराधान् क्षमस्व । अस्मांश्च परीक्षां मा नय, अपि तु
 दुरात्मत उद्धर । यतो राज्यं पराक्रमः प्रतापश्च युगे युगे तवेव ।
 १३ आमेन् । वास्तवं हि यूयं चेन्ननुष्ठानामपराधान् क्षमध्वे, तर्हि युष्माकं
 १४ स्वर्गस्यः पिता युष्माकमपि क्षमिष्यते । यदि तु मनुष्ठानामपराधान्
 न क्षमध्वे, तर्हि युष्माकं पिता युष्माकमप्यपराधान् न क्षमिष्यते ।
 १५ यदा सोपवासं कुरुथ, तदा कपटिन इव विषंस्वदना मा
 भवत, यतस्ते मनुष्ठानाम उपवासिनः प्रत्यक्षीभवितुकामाः स्वदनानि
 मलिनीकुर्वन्ते । युष्मानहं सत्यं वदामि ते स्वपारितोषिकं लब्धवन्तः ।
 १६ त्वनूपवासकाले स्वग्रिसि तैलं शिञ्च स्वदनं प्रचालय च । तथा ह्यते
 न मनुष्ठानाम् अपि तु निश्चतमास्थितस्य तव पितुः त्वमुपोषितः
 प्रत्यक्षीभविष्यति । निश्चतदर्शी तव पिता च तत्फलं तुभ्यं प्रकाशं
 दास्यति ।

स्वर्गे धनसहायकरणकथनम् ।

- १८ यूयमात्महतेऽत्र मेदिन्यां धनानि मा सञ्चिनुत, यस्मादत्र
 १९ कीटकलङ्कौ चयं नयतः, शौरास कुशं हित्वा मुष्णन्ति । स्वर्गे
 त्वात्महते धनानि सञ्चिनुत, तत्र कीटः कलङ्को वा चयं न नयति,
 २० शौरास नापि कुशं हित्वा न वा मुष्णन्ति । यतो युष्माकं यत्र
 २१ वित्तं तत्र युष्माकं चित्तमपि स्थास्यति । नयनं देहस्य दीपकं, अतस्तत्र
 नयनं चेत् सरलं तर्हि तव हस्तो देहो दीप्तिमयो भविष्यति ।
 २२ तव नयनं तु चेद् दुष्टं तर्हि तव हस्तो देहस्तिमिरमयो भविष्यति ।
 अतुस्तवान्तर्यामिणेत् तिमिरं भवतु, तर्हि तत् तिमिरं कियन्महत् ।

दधोः स्वाभिगो दांस्थं कर्तुं केनापि न शक्यं, यतः स एकतरं १५
द्विषन्नन्यतरस्मिन् प्रेथ्यते, न चेदेकतरस्मिन्नासंज्जमानोऽन्यतरमवमंथते ।
ईश्वरस्य धनस्य चोभयो दांस्थं कर्तुं युष्माभिर्न शक्यते ।

ईश्वरे विश्वासस्थापनकथा ।

अतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, किं भक्षिष्यामः ग्निं वा पांस्याम इति १५
विचिन्थ स्वप्राणानधि, किं वक्षिष्यामह इति विचिन्थ स्वदेहमधि
वा माकुलीभवत । किं हि प्राणा न भक्ष्याच्छ्रेष्ठाः? वयमाद् वा
नापि देहः श्रेष्ठः? विहायसो विहङ्गमान् निरीचध्वं, तैर्नाप्यते १६
नापि क्रुत्यते न चापि कुशलेषु सञ्जीयते, युष्माकं स्वर्गस्थः पिता
स तान् पुष्पाति । किं यूथं तेभ्यो नाधिकं विप्रिष्यध्वे? चिन्तयित्वा १७
वा युष्माकं केन स्ववयो हस्तमेकं वर्द्धयितुं शक्यते? कस्माद् वा १८
वस्त्राण्यधि चिन्ताकुलीभवद्ग्नः? शूशनाख्यानि च्चेत्पुष्पाणि पर्या-
लोचयत, कथं तानि वर्द्धन्ते? न तानि अमं कुर्वन्ते नापि सूत्राणि १९
तन्वन्ति । युष्मान् त्वहं ब्रवीमि, शलोमापि स्वहृत्प्रतापे तेषामेकमिव २०
न पर्यधीयत । यदि त्वद्य वर्त्तमानं श्वसुक्ष्मां निचेप्रथं च्चेत्स्व
दृणमीदृशमीश्वरः परिधापयति, तच्च भो स्लोकविश्वासिनः,
स किं युष्मान् नाधिकप्रचुरं परिधापयिष्यति? अतः किं भक्षिष्यामः २१
किं वा पास्यामः किं वापि वक्षिष्यामह इति विचिन्थ माकुलीभवत,
यतः परजातीयजना हि सर्वाण्येतान्यनुमन्दधते । वास्तवं यदिमानि २२
सर्वाणि युष्माकमावश्यकानि तद् युष्माकं स्वर्गस्थः पिता जानीते ।
प्रथमतस्त्वमीश्वरस्य राज्ञ्यं धार्मिकताञ्चान्विच्छत, तथा कृते सर्वाणी- २३
मान्यपि युष्मभ्यं प्रदायिष्यन्ते । अतः श्वःकृते चिन्ताकुला मा भवत, २४
यतः श्वस्तं दिनमात्मानो विषयं चिन्तयिष्यति । दिनस्य निजकष्टं
तस्य कृते पर्याप्तं ॥ ६ ॥

परस्य विचारकरकथनम् ।

- ७ । मा विचारं कुर्वतः, तेनैव युष्माकं विचारो न कारिष्यते ।
 १ यतो यूयं यद्विचारेण परस्य दोषान् निर्णयथ, तद्विचारेणैव युष्माकं
 २ दोषा निर्णयिष्यन्ते । येन परिमाणेन च मिमीध्वे, तेनैव
 ३ युष्मादर्थमपि मायिष्यते । कुतश्च तं स्वभातुस्यचुःसं शूककणं गिरीच्छे,
 तव चचुःस्यन्तु गेहकाष्ठं नावधारयसि? तव चचुषः शूककणस्य ।
 मयोद्भरणमनुमन्यस्वेति वा स्वभातरं कथं गदिष्यसि? तव चचुषि तु
 ५ गेहकाष्ठमवतिष्ठते । कपटिन प्रथमं स्वचचुषस्तद् गेहकाष्ठमुद्भर, ततः
 ६ स्वभातुस्यचुषः शूककणस्योद्भरणार्थं स्पष्टं द्रक्ष्यसि । युष्माकं पवित्रं
 ७ द्रव्यं सारमेयेभ्यो मा दत्त । मापि स्वसुप्ताः शूकरेभ्यो निक्षिपत,
 यतस्तेन ते चरषैस्ता मर्द्दिष्यन्ति परावृत्य च युष्मान् विदारयिष्यन्ति ।

प्रार्थनाकथनम् ।

- ० याचध्वं, तेन शभ्यं दायिष्यते । अन्विच्छत, तेनासादयिष्यथ ।
 १ दारमाहृत तेन युष्मभ्यम् उद्घाटयिष्यते । यतो यः कश्चिद् याचते
 २ स लभते, यस्यान्विच्छति स प्रासादयति, यस्य दारमाहृन्ति
 ३ तदर्थमुद्घाटयते । युष्मत्सु तादृशः को वा मानवो विद्यते यः स्वपुत्रेण
 ४ पूषं याचितस्तस्मै प्रस्तरं दास्यति, मौनं वा याचितः सपं दास्यति ?
 ५ तद् दुर्जना अपि यूयं चेत् स्वसन्तानेभ्यो हितदानानि वितरितुं
 ६ जानीथ, तर्हि किमधिकं युष्माकं स्वर्गस्थः पिता स्वयाचकेभ्यो हितानि
 ७ वितरिष्यति । तत् सर्वस्मिन् विषये युष्मन् प्रति मनुष्यै र्यादृश-
 ८ माचरितुं यूयमभिवाञ्छथ, यूयमपि तान् प्रति तादृशमेवाचरत ।
 ९ यद् एतदेव व्यवस्थाया भाववादिपन्थस्य च तत्त्वं ।

सर्गपथे गमनकथनम् ।

- १० प्रविशत सङ्कीर्णनैव गोपुरेण, यतो येन विनाशं नीयते विशाखं

तद् गोपुरं स मार्गः पृथुतरश्च, तेनेव च बहवः प्रविशन्ति । जीवनं १४
 हि येन नोयते सङ्कीर्णं तद् गोपुरं मार्गश्च स सङ्कुचितः, स च यैः
 प्राप्यते तेऽन्धाः ।

यूयं कूटभाववादिभ्यः सावधाना भवत, ते मेषवेशा युष्मत्समीप- १५
 मागच्छन्ति, अन्तरे तु ते यमिष्णवो वृकाः, तत्फलैरेव यूयं १६
 तान् निश्चेद्यथ । कण्टकेभ्यः किं द्राक्षा गोचुरकेभ्यो वोढूम्वरफलानि
 सञ्चोयन्ते ? एवमेव सर्व्वः सुवृक्षः सुफलान्युत्पादयति, कुवृक्षश्च १७
 कुफलान्येवोत्पादयति । सुवृक्षः कुफलान्युत्पादयितुं न शक्नोति, १८
 कुवृक्षश्च सुफलान्युत्पादयितुं न शक्नोति । येन सुफलं नोत्पाद्यते, १९
 तादृशः सर्व्वो वृक्ष उच्छिद्यते वक्रैः प्रच्छिद्यते च । अतो यूयं तेषां २०
 फलैरेव तान् निश्चेद्यथ ।

ये मां प्रभो प्रभो इत्यभिभाषन्ते न ते सर्व्वे स्वर्गराज्यं प्रवेक्ष्यन्ति; २१
 यस्तु मम स्वर्गस्थपितुरभौष्टमाचरति स एव प्रवेक्ष्यति । अमुष्मिन् २२
 दिने बहवो मां वक्ष्यन्ति, प्रभो प्रभो, न किं भवतो नाम्नास्माभि
 भावरेऽऽर्चिता ? नापि किं भवतो नाम्नास्माभि र्भृता निःशरिताः ?
 न चापि किं भवतो नाम्नास्माभि र्बद्धः प्रभावसिद्धाः क्रिया साधिताः ?
 तान् तु तदाहं स्पष्टं वदिष्यामि, युष्मानहं न कदाचित् ज्ञातवान्, २३
 अधर्माचारिणो यूयं मत्तोऽपसरत ।

अतो यः कश्चिन्ममैतानि वाक्यानि निशम्याचरति तमह तेन २४
 बुद्धिमता नरेणोपमास्ये, येन पाषाणोपरि स्वर्गेहं निरमायि, परं २५
 वृक्षा पतित्वा प्रवाहैरागत्य वायुभिः प्रोक्ष्य तद् गेहमाक्रान्तं, न तु
 पपात, यतस्तस्य भित्तिमूलं पाषाणे स्थापितमासीत् । यः कश्चित् २६
 तु ममैतानि वाक्यानि निशम्य नाचरति स तेन मूढेन नरेण
 सदृशः प्रतिपश्यते, येन सिकतोपरि स्वर्गेहं निरमायि । यत् परं २७

दृष्ट्वा पतित्वा प्रवाहैरागत्य 'वायुभिः प्रोक्ष्य तद् गेहमाहत, तदा
तत् पपात, अभृच्च तत्पतनं घोरतरम् ।

१८ अनन्तरं यीशुनेतेषु वाक्येषु समापितेषु जननिवहास्तस्य

१९ शिष्यामासुर्यां मेनिरे, यतः स चमतापन्न इव, न तु ग्राह्याध्यापका
इव तान् अश्लिष्यत् ॥ ० ॥

यीशो विविधाखौकिककर्माणि ।

८ १ पर्वताद् यीशोरोवरोहणात् परं महात्मो जननिवहास्तमनुजग्मुः ।

यीशुना जनैककुष्ठिनो रोगमोचनम् ।

१ पश्च चापरं नर एकः कुष्ठो आगत्य तस्य समचं प्रणिपत्य
जगाद, प्रभो भवान् यदीच्छति तर्हि मां शुचीकर्तुं शक्नोति ।

० ततो यीशु ईक्षं प्रसार्य तं स्पृष्ट्वा जगाद, इच्छामि, शुचि भव ।

४ अनेनैव तस्य कुष्ठं शुद्धित्वं गतं । यीशुस्य तं जगाद, सावधानः,
कमपि मा ज्ञापय, अभितु याहि याजकमात्मानं दर्शय, मोशिना-
दिष्टमुपहारश्च तेभ्यः साक्ष्यदानार्थमुत्सृज ।

यीशो जनैकशतपतेर्दासाय निरामयलदानम् ।

४ अनन्तरं यीशौ कफरनाङ्गमं प्रविष्टे कश्चिच्छतपतिसत्पत्निक-

४ मागत्य तं प्रसादयन् जगाद, प्रभो, मम किङ्करो गेहेऽवशाङ्गस्तीव्रं

० पीड्यमानः श्रेते । ततो यीशुस्यं ब्रवीति, अहमागत्य तं निरामयं

८ करिष्यामि । स शतपतिसु प्रत्यब्रवीत्, प्रभो, भवान् यन्मम वेद्यं
प्रविशेत्, नाहं तावता योग्यः । केवलं वाक्यं व्याहरत्, तेनैव मम

८ किङ्करो निरामयो भविष्यति । यतोऽहमपि चमताधीनो मनुष्यः,

ममाधीनास्य सैनिकाः सन्ति । तेषामेको गृह्णति 'मया कथिते
गच्छति, अपरस्याद्यादौति कथिते समायाति, मम दासश्चेदं

कुर्वन्ति कथिते तत् करोति । इदं श्रुत्वा वीशुरास्यं १०
 मन्यमानोऽनुगामिनोऽब्रवीत्, युष्मानहं ब्रह्मं वदामि, इत्यायेलेऽपि
 मयेदृशो विश्वासो न लक्षितः । युष्मांसु वदामि, पूर्वपश्चिमदिशो ११
 बहवो मनुष्याः स्वर्गराज्येऽप्राप्तान्नेष्टान्नेन याकोवेन च सह भोज्ये
 संमाश्लिष्यन्ते, राज्यस्य पुत्रास्तु बहिःस्थान्बकारे निषेप्यन्ते, तत्र च १२
 रोदनं दन्तैर्दन्तघर्षणञ्च सम्भविव्यतः । अगन्तरं वीशुस्तं व्रतपतिं १३
 जगाद, याहि यथा च तया विश्वसितं तथैव तव सिध्यतु । तस्मिन्नेव
 च दृष्टे तस्य किङ्करो निरामयीभूतः ।

वीशुना पितरस्य चक्षुःश्रवणान् अन्वेषयत् ।

ततः परं वीशुना पित्रस्य गेहं प्रविश्य तस्य श्वश्रूः शयाना १४
 ज्वरातुरा च दृष्ट्वा, ततस्तेन तस्या हस्ते स्पृष्ट्वा ज्वरस्तां तत्याज, सा १५
 शोत्वाय तं पर्यचरत् ।

सन्ध्यायान्तपस्वितायां भूताविष्टा बहवो मनुष्यास्तस्य समीप- १६
 मानीताः । स च वाक्येन भूतान् निःसारथामास, अस्वस्थांसु सर्वाण्
 निरामयान् चकार । इत्थं भाववादिना यिश्नायाहेन कथितमिदं १७
 वचनं सिद्धिं गतं, यथा,

सत्यमस्माकमेवार्त्तिः स गृहीत्वावहत् स्वयं ।

श्वश्रुदौघयथाभारं स चाधार्षीत् स्वभारवत् ॥

ततः परं वीशुः स्वपरितो जननिवहान् बहून् दृष्ट्वा स्वग्निस्थान् १८
 इदं तरितुमाश्चापयामास । कस्मिन्कास्त्राध्यापकस्तदा तमागत्य १९
 जगाद, गुरो, यत्र कुचषिद् भवता गन्तव्यं तत्राहमपि भवन्तमनु-
 गमिष्यामि । वीशुस्तं जगाद, सन्ति गत्तानि शृङ्गाक्षानां नीडासु २०
 विश्वासो विहङ्गमज्ञानं न स्नानं मनुष्यपुत्रस्य तु शिरः प्रायचित्तं ।
 शिष्याणामन्यतमस्तं जगाद, प्रभो, प्रथमं स्वमितुः सत्कारार्थं गमिष्यन्तं २१

११ मामनुमन्यस्व । यीशुस्तु तं जगाद, मामनुगच्छ, मृतानेव मृतानां
स्वकौयानां सत्कारायानुजानीहि ।

यीशो भ्रंशानिवारणम् ।

१२ ततस्तस्मिन् नौकामारूढे तस्य शिष्यास्तमनुजग्मुः । पश्य च सागरे
१३ सञ्जातस्तुमुलसङ्घोभो नौस्तरङ्गैश्चाष्काद्यत । स तु निद्रामसेवत ।
१४ शिष्याः पुनस्तत्समीपमागत्य तं जागरयित्वा चावदन्, प्रभो, रञ्जलस्मान्,
१५ वयं नश्यामः । स तु तान् जगाद, भो लोकविश्वासिनः कुतो यूथं
भीरवः ? उत्थाय च स तदा वातान् समुद्रञ्च ततर्ज, भूतञ्च
१६ विशालं निःक्षोभं । नराश्चास्यर्थं मत्वा जगदुः; कौटूंगसौ. यतो
वाताः समुद्रस्यास्त्रां गृह्णन्ति ?

यीशुना लोकद्वयस्य भूतमोचनम् ।

१८ अनन्तरं तस्मिन् सागरस्यापरपारस्थं गादारीयाणां देशमागते
नरौ द्वौ भूताविष्टौ श्रवागारेभ्यो निर्गत्य तत्समक्षमुपस्थितौ,
१९ तयोरतिप्राचण्डाद्भाग्निं तेन गन्तुं केनापि नाशक्यत । पश्य. च
तावुत्कोशन्तौ जगदतुः, भो ईश्वरस्य सुत यीशो, भवता सहावयोः
कः सम्बन्धः ? भवान् किं समयात् प्रागावयो र्थातनां चिकीर्षु-
२० रचागतवान् ? तेषान्तु कियदूरे बहूनां शूकराणां ब्रजोऽचरत् ।
२१ अतस्तौ भूतौ तं प्रसादयन्तौ जगदतुः, यद्यावां निःसारयेत्
२२ तर्ह्यावामसुम्निन् शूकरब्रज आवेष्टुमनुजानातु. स तौ जगाद, यातं ।
ततस्तौ निःसृत्य प्रविविशतुस्तं शूकरब्रजं, पश्य. च तदा स कृत्स्नः
२३ शूकरब्रजो वेगेन धावन् पतित्वा शैलाद्यतस्तोथे पङ्कजं जगाम ।
ये च तमचारयन्ते पुलाय्य नगरं गत्वा निखिलवृत्तान्तं
२४ भूताविष्टयोस्तयोः कथाञ्च निवेद्यास्यासुः । पश्य च नगरस्य सर्वं यीशुं

खापादुपस्थातुं तिर्गत्य तं दृष्ट्वा तेषां स्वसीमभ्यस्तस्य स्थानान्तरगमनं
प्रार्थयाञ्चक्रिरे ॥ ८ ॥

यौशुना जनैकपक्षाघातिने चारोग्यदानं तस्य पापमर्षश्च ।

अनन्तरं स नौकामारुह्य द्रुदं तरित्वा च स्वनगरमाजगाम । ९
पथ्य च तदा खट्वाद्यां शयानो नर एकोऽवशाङ्गस्तस्यमीपमानौयत ।
थौशुस्य तेषां विश्वासं दृष्ट्वा तमवशाङ्गं जगद, आश्चर्यसिद्धि, वस्य,
तत्र पापानि मोक्षितानि । पथ्य च तदा शास्त्राध्यापकार्णां केचित्
स्नानार्जगदुः, अथावीश्वरं निन्दति । थौशुस्तु तेषां मनोगतान्यवस्योक्त
जगद, कुतो युष्माभिः खड्गदयेषु कुचिन्तासिन्धुन्ते ? ब्रूत, तव
पापानि मोक्षितानीति वा त्वमुत्थाय परिब्रजेत्येतयोः कथनयोः
कतरम् अनाथासं ? पृथिव्यान्तु पापानि मोक्षयितुं मनुष्यपुत्रस्य
सामर्थ्यमस्तीति यथा युष्माभिर्जायते, तदर्थं—तमवशाङ्गमभिभाष्य
स उवाच—त्वमुत्थाय खड्गद्रामादाय खगेहं याहि । स द्रुत्वा
खगेहं जगाम । तद् विलोक्य जननिवहा भयं गत्वा तुष्टुवुरीश्वरं
मनुष्यभ्यस्तादृशसामर्थ्यं दत्तवन्तम् ।

मथ्याङ्कान । यौशोकाद्विषयकमिच्छा ।

अनन्तरं यौशुस्तस्मात् स्थानात् प्रगत्य शस्त्रादायस्थाने मथि- ९
रित्यभिधं नरं दृष्ट्वा जगद, मामनुगच्छ, स चोत्थाय तमम्बगच्छत्,
ततः पथ्य गेहमध्ये भोजनार्थमासीने तस्मिन् शस्त्रादायिनो बहवः १०
पापिनसागत्य थौशुना तदीय शिष्यैश्च सार्द्धम् उपविविशुः । तद्दृष्ट्वा ११
परौशिनस्तस्य शिष्यान् जगदुः, किमर्थं भुङ्क्ते गृह युष्माकं शस्त्रा-
दायिभिः पापिभिश्च सार्द्धम् ? तच्छ्रुत्वा थौशुस्त तान् जगद, १२
चिकित्सको न वक्षवतीम् अपि त्वस्वस्थानामावश्यकः । यूयन्तु गत्वा १३
शिष्यध्वं वचनस्यैतस्य तात्पर्यम्,,

दद्यामेवाभिवाञ्छामि न तु यज्ञक्रियामहं ।

यतो न धार्मिकान् अपि तु मनःपरावर्त्तनाय पापिन
आज्ञातुमहमागतः ।

- १४ योऽहमस्य शिष्यास्तदा तस्य समीपमागत्य जगदुः, कथं वा
फरीणिनो वयञ्च भूषोभूय उपवसामः, भवतः शिष्या वा कथं
१५ नोपवसन्ति ? यीशुस्तान् जगाद, वरो चावद् वरसखैः साङ्गं
वर्त्तते, तावन् किं तैः शोचितुं शक्यते ? दिनानि तावदुपस्थास्यन्ते
१६ यदा वरसोभोऽपहारिष्यते तदैव च त उपवस्यन्ति । जीर्णवसनेन
न कोऽप्यनाहतवस्त्रस्य खण्डं सिध्यति, यतस्तादृशपूरणेन जीर्णवसनात्
१७ किञ्चदपद्भियते, महत्तरं तेन च कुक्किटं सञ्जायते । नापि नवो
द्राचारसो जीर्णकुट्टेषु निधीयते, यतस्तथाहते कुलो विदीर्यन्ते,
तेन द्राचारसश्च विखवति, कुलोऽपि नश्यन्ति । प्रत्युत नवो द्राचारसो
नवकुट्टस्त्रेव निधीयते, तेन चोभयोरचा सम्भवति ।

यीशुना प्रदरुमिष्याः चारोग्यकरणं मृतकन्यायै जीवनदानञ्च ।

- १८ स यावत् तानिमानि वाक्यान्यवदत्, पश्य तावदभगत्य
कश्चिदध्वचस्तप्तमचं प्रणिपतन् जगाद, मम दुहितेदानौमेव मृतवती,
१९ तथापि भवान् आगत्य तस्यां हस्तमर्पयतु, तेन सा जीवियति । ततो
२० यीशुस्तस्य शिष्यास्येत्याय तमनुजग्मुः । पश्य चानन्तरं दादशवर्षान्
यावद् रक्तसावातुरा काचिन्वारौ पश्चाद्दिश्युपागत्य तदीयवस्त्रप्रसम्भकं
२१ पत्यग्रं, यतः सा खान्तरवेदत्, केवलं चेतु तस्य वस्त्रं सृष्टेयं, तर्हि
२२ तरिष्यामि । यीशुस्त परावृत्य दृष्ट्वा च तां जगाद, आश्चर्यिहि, वस्ये,
तव विश्वासस्त्वां तारितवान् । ततार च सा नारी तस्मिन्नेव दण्डे ।
२३ अनन्तरं यीशुस्तस्याध्यक्षस्य गेहमागत्य वंशीवादकान् शब्दायमानं
२४ महान्तं जननिवहञ्च दृष्ट्वा जगाद, अपगच्छतः, यतो वाञ्छिकासौ

न मृता, सा निद्राणा । ते तु तमपजहसुः । वहिष्कृते तु जननिवहे २५
तेनान्तः प्रविश्य तस्या हस्तो धृतः, बाहिका चोत्तस्थे । अनेन तस्य २६
स्थितिः कृत्स्नं तं प्रदेशं व्यानये ।

यीशुना चन्वद्वयाय नेत्रदानं वृत्तय चारोग्यदानम् ।

तस्मात् प्रगच्छति यीशुः दावन्धौ तमनुप्रजन्तौ प्रोक्षस्वेषावदतां, २७
भो दाधूदस्य पुत्र भवानावामनुकम्पतां । गेहं प्रविष्टे च तस्मिंस्तावन्धौ २८
तस्ममीपमाजगत्तुः । यीशुस्तदा तौ अगाद, एतत् कर्त्तुं मया शक्यत
इति विश्वासो युवयोः किमस्ति ? तावूचतुः, अस्ति, प्रभो । स तदा २९
तयोर्नेत्राणि स्पृष्ट्वा कथयामास, विश्वासानुरूपं वां सिध्यतु ।
अभवंसोद्घाटितानि तावत् तयोर्नेत्राणि । यीशुस्ततस्तौ प्रत्यन्यथावृत्तिं ३०
गत्वा अगाद, यतेथां, कोऽप्येतन्मा अनातु । तौ तु निर्गत्य कृत्स्ने ३१
प्रदेशे तस्मिन् तत्स्थितिं कीर्त्तयामासतुः ।

पश्य च तयोर्निर्गमनकाले नर एको मूको भूताविष्टस्तस्ममीप- ३२
मानौतः । ततो निःसारिते च भूते मूकः सोऽभाषत । अनेन जननिवहा ३३
आश्चर्यं मत्वा अगदुः, इत्थायत्ने नेदृशं कदापि प्रतिभातं । फरीशि- ३४
नस्तुचुः, निःसारयत्यसौ भूतान् भूतराजस्य साहाय्येन ।

यीशुना हादशशिष्याणां प्रेरितपदे नियोगः ।

ततः परं यीशु नगराणि सर्वाणि यामांस्य सर्वान् परिभ्राम्यन् ३५
तेषां समाजगेहेषूपदिशत् राज्यस्य सुसंवादञ्चाघोषयत् प्रत्यकरोच
तथा प्रजावृन्देषु निखिलरोगं निखिलामयश्च । निरीक्ष्य च स ३६
जननिवहान् तेषु सकरुणो बभूव, यतस्ते श्याकुला अवसन्नासासन्
नेषा इव रक्तविहीनाः । स तदा स्वशिष्यामवादीत्, प्रपुत्रं तावच्छस्यं ३७
कर्त्तव्यं कार्यकारिणस्त्वप्ये, तत् तदेव प्रार्थयध्वं शस्यचेनस्य ३८
स्वामिनं यत् स शस्येने कार्यकारिणः प्रसिधुंयात् ॥ ८ ॥

- १०१ अनन्तरं स शिष्यान् द्वादश निजान् स्वसमीपमाह्वय ददौ तेभ्यः
 सामर्थ्यं निःसारणायात्मन्यम् अशुचीनां प्रतीकाराय च सर्वरोगस्य
 २ सर्वाभयस्य च । तेषां द्वादशशिष्याणां नामानीमानि, पित्राभिधः
 शिमोनः प्रथमस्य भ्राताश्रियस्य, सिबदियस्य पुत्रो याकोबस्य
 ३ भ्राता योहानस्य, फिलिपो वर्धस्यमयस्य, थोमा शुल्कादायी च मरिचः,
 ४ आल्फेयस्य पुत्रो याकोबो यद्देयाभिधस्य लिब्बेयः, कानानी शिमोन
 ईष्कारियोतीयस्य विद्वादः, असौ शत्रुषु तस्य समर्पयिता ।
 ५ इमान् द्वादश यीशुः प्रेषयामास, प्रेषणकाले तु स तान् अगाद्,
 परजातीयानां पन्थानं मा गच्छत, शमरीयाणां वा नगरं मा प्रविशत,
 ६ वरमिस्राथेलकुलस्य हारितान् मेघाननुगच्छत । गच्छन्तसेदं घोषयत,
 ७ स्वर्गराज्यं सन्निकटं जातमिति । अस्वस्थान् निरामयान् कुर्वत, कुष्ठिनः
 ८ शुचीकुर्वत, मृतानुत्यापयत, भूतान् निःसारयत । स्वभवन्तो यूयं मूर्खं
 ९ विनैव, प्रदत्तं मूर्खं विना । मोपार्जयतु कोऽपि युष्माकं स्वकटिबन्धे
 १० स्वर्णं वा रूप्यं वा ताम्रं वा गमनस्य कृते चेलसम्प्टकं वाङ्गरचके हे
 ११ वस्त्रे वा पादुके वा यष्टिं, यतः कार्यकारी स्वदृष्टिर्महति । प्रविशत
 तु यदा किञ्चन नगरं कञ्चन ग्रामं वा, अनुसन्दङ्गं तदा नरस्य
 १२ को योग्यः, यावत् न प्रस्थास्यध्वे तावत् तत्रैवावतिष्ठध्वं । गेहं
 १३ प्रविशन्तस्य तस्मै मङ्गलं वदत । गेहं तद् यदि योग्यं स्यात् युष्मदुक्ता
 शान्तिस्वर्हि तदाश्रयतु, यदि तद्योग्यं पुन युष्मदुक्ता शान्तिस्वर्हि
 १४ युष्मासु परावर्त्ततां । कश्चिच्च यदि युष्मान् न गृह्णाति युष्माकं
 वाक्यानि च न गृह्णाति, तर्हि यूयं तस्माद् गेहाश्रमराद् वा
 १५ निर्गच्छन्तः स्वचरणेभ्यो धूलिमवधूनुत । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि,
 भविष्यति विचारदिने सञ्चरता सदोमन्मोरयोः दैशस्य दशा
 नगरस्य तस्य दशातः ॥

पृथगत, प्रद्वैद्यध्वे मया यूयं मेघा इव दृकार्णा मध्ये, तद्भवत यूयं १९
 . भुजङ्गा इव सतर्काः कपोता इव चामाधिकाः । भवत तु सावधाना २०
 मनुष्येभः. यतस्ते युष्मान् विचारसभासु समर्पयिष्यन्ति स्वधमाजगृहेषु
 च कर्माभिः प्रहरिष्यन्ति । नायिष्यध्वेऽपि च यूयं समक्षं देशाधिपानां २०
 रांश्चासु, साध्यन्तु सम्भवित्यत्यनेन तेषां परजातीनासु कृते । यदा २१
 तु समर्पयिष्यध्वे, कथं किं वा तदा वक्तव्यं तस्मिन्तया माकुलीभवत ।
 यतो यद् वक्तव्यं तत् तस्मिन्नेव दण्डे युष्मभ्यं दायिष्यते । यतो न २०
 . यूयं वक्तारः, वक्ता तु युष्मदन्तर्भीषमाणो युष्मत्पितुरात्मा । भ्राता २१
 पुनर्भ्रातरं जनकस्य सुतं मृत्यवे समर्पयिष्यति, सम्मानासु पित्रोः
 प्रातिकूल्येनोत्पाय, तौ घातयिष्यन्ति । मम नासौ हेतुना च यूयं २१
 सर्वे द्रक्ष्यध्वे । यस्मिन्तं यावत् स्थिरः स्थास्यति स एव चायिष्यते ।
 यदा त्वेकस्मिन् नगरे जना युष्मानुपद्रवन्ति, तदान्यन्नगरं गन्तुं २२
 पलायध्वं । यतो युष्मानहं शयं ब्रवीमि, इत्याद्येनस्य नगरेषु युष्माकं
 कार्यसमाप्तेः प्राक् मनुष्यपुत्र आगमिष्यति । न श्रेयान् शिष्यो गुरुतो २३
 न च दासः स्वामितः । स्वगुरुणा समानत्वं शिष्यस्य कृते पर्याप्तं, २४
 दासस्य कृते च स्वामिना समानत्वं । गेहपति र्यदि तैर्बैलसवूष
 इत्यभिहितस्तर्हि तद्गृहस्थाः किं वाधिकं नाभिधायिष्यन्ते ? यूयन्तु २५
 तेभ्यो मा विभीत, यतो नास्ति किमपि तादृशं तिरोहितं
 यस्माविहितं भविष्यति, नापि तादृशं निगूढं यस्मादायिष्यते । यूयं २०
 मया तिमिरे यदुष्यध्वे तद् दीप्तौ वदत, कर्णे च कथितं यच्छृणुषु
 तद् गृहोपरिष्ठाद् घोषयत । ये च दिवं व्रन्ति, नात्मानन्तु हन्तुं २६
 शक्नुवन्ति, तेभ्यो मा विभीत, तस्मादेव वरं विभीत यस्मात्मानस्य
 देहस्य हरके प्राशयितुं शक्नोति । चटकौ द्वौ किं नैकेन तासलखणेन २८
 विक्रीयेते ? युष्माकं पितुरनुमतिं विना तु तेषाम् एकोऽपि भूमौ

- १० न पतिष्यति । सन्ति च गणिताः सर्वेऽपि युष्मच्छिरसां कणाः ।
 ११ यतो मा विभीत । बभ्रुभ्यश्चटकेभ्यो यूथं विशिष्यध्वे । तद् यः
 कश्चिन्ननुष्याणां समचं मामङ्गीकुरुते, तमहमपि मम स्वर्गस्वर्ष
 ११ पितुः समचमङ्गीकरिष्ये । यस्तु मनुष्याणां समचं मां प्रत्याख्याति,
 तमहमपि मम स्वर्गस्थस्य पितुः समचं प्रत्याख्यास्यामि ।
 ११ मानुमिमीध्वं यदहं पृथिव्यामैक्यमवतारयितुमागत इति ।
 ११ नैक्यम् अपि त्वसिम् अवतारयितुमागतोऽस्मि । यतो मनुष्यं पितु
 विरुद्धं दुहितरं मातु विरुद्धं पुत्रबधूं श्वश्रा विरुद्धं भेदयितुमहमागतः,
 ११ स्वगृह्यास्य मनुष्यस्य शत्रवो भविष्यन्ति । यः पितरि मातरि वा
 १० मत्तोऽधिकं प्रेम कुरुते स मम न योग्यः । यः सुते सुतायां वा
 १० मत्तोऽधिकं प्रेम कुरुते स च मम न योग्यः । यस्य स्वकुशमादाय
 १२ मां नानुव्रजति, स मम न योग्यः । यः स्वप्राणानासादयति स तान्
 हारयिष्यते, यस्य मत्स्रवे स्वप्राणान् हारयते स तानासादयिष्यति ।
 १० यो युष्मान् गृह्णाति स मामेव गृह्णाति, माञ्च यो गृह्णाति
 ११ स मत्प्रेषयितारमेव गृह्णाति । यो भाववादिप्रत्ययाद् भाववादिनं
 गृह्णाति स भाववादिनः पारितोषिकं लप्स्यते । यस्य धार्मिकप्रत्ययाद्
 ११ धार्मिकं गृह्णाति स धार्मिकस्य पारितोषिकं लप्स्यते । शिष्यप्रत्ययाद्
 यश्चैतेषां चुद्राणामेकतमं चषकमेकं शीतलसल्लिखं पाथयति, युष्मानहं
 सत्यं ब्रवीमि स कथञ्चन स्वपारितोषिकेण नोपवञ्चिष्यते ॥ १० ॥
- ११ समापिते स्त्रीयद्वादशशिष्येभ्य आदेशप्रदाने धीशु जंनानां
 नगरेषु शिष्यादानार्थं घोषणार्थञ्च तस्मात् स्थानात् प्रतस्थे ।

योहनस्य प्रश्नः यौश्लीष्टस्य उत्तरम् ।

- १ कारायां योहनस्तु स्त्रीष्टस्य क्रियाणां संवाद्ं श्रुत्वा स्त्रीश्रियाणां
 २ द्वौ प्रहित्य तं पप्रच्छ, येनागन्तव्यं स किं भवान्, वान्यः कश्चिदस्माभिः

प्रतीक्षितव्यः ? ततो यीशुसौ प्रतिजगाद्, युवाभ्यां यद्यच्छूयते दृश्यते ४
 च गत्वा तद् बोधनाय निवेद्यतां । अन्धा दृष्टिं लभन्ते, खञ्जाः परि- ५
 ब्रजन्ति, कुष्ठिनः शुषीभूयन्ते, वधिराः श्रृण्वन्ति, मृता उत्थाप्यन्ते, ६
 दरिद्राश्च सुसंवादं श्राप्यन्ते, यस्य मथि न स्त्वच्छति स धन्यः ।

तयोस्त्वपगच्छतो यीशु जन्निवहेभ्यो योहनमधीदं कथयितु- ७
 मारेभे, किं निरीक्षितं यूयं महं निर्गतवन्तः ? किं वायुना ८
 चास्त्रमानं नलं ? किमथवा द्रष्टुं, यूयं निर्गतवन्तः ? किं सूक्ष्मवेद्य- ९
 परिहितं मनुष्यं ? पश्यत सूक्ष्मवेद्या मनुष्या राजभवनेषु विद्यन्ते ।
 किमथवा द्रष्टुं यूयं निर्गतवन्तः ? किं भाववादिनं ? तथैव, ९
 युष्मास्त्वहं ब्रवीमि, भाववादितोऽपि श्रेष्ठतरं नरं । यतोऽसौ स १०
 वमधीदं लिखितमास्ते,

पश्य त्वददनस्यागे स्खदूतं प्रहिणोम्यहं ।

गन्तव्यं तव मार्गं स तवागे संस्करिष्यति ॥

युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, नारीप्रसूतेषु स्नापकाद् योहनाम्नाहान् कोऽपि ११
 नोर्त्यन्नः । स्वर्गराज्ये तु यः सोदीयान् स तस्मादपि महत्तरः ।
 परन्तु स्नापकस्य योहनस्य दिगान्यारम्भाद्य यावत् स्वर्गराज्यं बला- १२
 दाक्रम्यते बलवन्तस्य तद्भूरन्ते । यतो भाववादिनो व्यवस्था च १३
 योहनपर्यन्ताः, यूयश्च चेदेतद् गहीतुं सन्ध्यातास्त्रिं जानीत, १४
 वेनागन्तव्यं स एलियोऽसौ । श्रृणोतु यस्य श्रोतुं शोभे स्तः । १५

तदेतत्कासीया मया कैरुपनेबाः ? ते हृष्टेषूपविष्टैस्सैर्वास्त्रकैः १६
 सद्गुप्ताः, ये स्ववचंशान् आह्वयन्तो वदन्ति, युष्मत्कृते वचं वंग्रौर- १७
 वाह्याम वृक्षन्तु नागृत्यत, युष्मत्कृते वचं व्यस्यपाम वृषन्तु स्ववर्षाधि
 नाताड्यत । . योहानो हि न भोजनं न पानं वा देवमान आगतः, १८
 जनैस्त्वच्छते स भृताविष्टः । मनुष्येषुषो भोजनं पानञ्च देवमान १९

आगतः, जनैस्त्वच्यते पश्चात्सौ भोक्ता मद्यपञ्च मनुष्यः, शुक्लादायिनां
पापिनाञ्च बन्धुः । प्रज्ञा तु स्वसन्तानानामाचारतो निर्दोषीकृता ।

अविद्यासिनः प्रति भर्त्सनसु ; भाराक्रान्तलोकान् प्रति निमग्नृत्वाकाक्षम् ।

- १० तदानीं येषु नगरेषु कर्माणि भूयिष्ठानि प्रभावसिद्धानि तेन
कृतानि, तेषां निवासिभिर्मनांसि न परावर्त्तितानीति हेतोः स
१ तानि भर्त्सयितुमारभ्य जगद्, हा कोरासिन, हा वैश्वेदे, युवां
सन्तापार्हे, यतो युवथो मध्ये कृतानि यानि प्रभावसिद्धानि कर्माणि,
तानि चेत् खरे सीदोने चाकारिष्यन्त, प्रागेव तस्मिन्निवासिनस्तर्हि
११ श्राणं परिधाय भस्मन्युपविश्य च मनांसि परावर्त्तयिष्यन् । अहन्तु
वा ब्रवीमि, विचारदिने युवथो दंशतः सोरस्य सीदोनस्य च
१२ दशा सङ्घतरा भविष्यति । तस्य हा स्वर्गं यावदुन्नमिते कफरना-
द्धमपुरि, पाताळं यावदवरोहयिष्यसे, यतस्त्वयि कृतानि प्रभाव-
सिद्धानि यानि कर्माणि, तानि चेत् सदोमेऽकारिष्यन्त, तर्ह्यस्य
१४ यावत् तदस्यास्यत् । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, विचारदिने सदोमदेशस्य
दशा तव दशातः सङ्घतरा भविष्यति ।
- १५ तस्मिन् काले बीशुरनुवभाषे, भो स्वर्गमर्चयोः स्वामिन् पितः,
त्वामहं साधु वदामि, यतस्त्वया विज्ञेभ्यस्तीक्ष्णबुद्धिभ्यसेभ्यनि
१६ निगृह्य शिशूनामाविष्कृतानि । अतः किं पितः, अदित्वं तव दृष्टौ
१७ अत् प्रीतिकरं तदेव सिद्धं । मम पिता मयि सर्वमेव समर्पितं ;
पितरं विनापरः कोऽपि पुत्रं न विजानाति, पुत्रश्च विनापरः
कोऽपि पितरं न विजानाति, यस्मै च तं प्रकाशयितुं पुत्राय रोचते
सोऽपि तं विजानाति ।

१८ भो परिव्रान्ता भाराक्रान्ताश्च सर्वे, 'मम सन्नोपमायात,

१९ तेनाहं युष्मान् विन्नमथिष्यामि । मम् युगं खेवर्षं चत मत्तः शिष्याश्च

दृष्टोत, यतो मृदुग्रीवो नसहदयसाहं । तथानुष्ठिते युथं स्वमनसा
कृते विश्राममवाप्यथ । यतः सुषण्णं मम युगं लघुस्य मम भारः ॥ ११ ॥

विश्रामवारमधि यौगोरुपवेशः ।

वीरुस्तदा विश्रामवारे प्रस्यन्नेषणाग्रजत्, तस्य श्रिय्यास्तुच्यन् १२ १
प्रस्यमन्त्ररौ भङ्गा च भोजने प्रावर्त्तन्त । तद् दृष्ट्वा करौश्रिनस्तमृषुः, १
पश्यतु, विश्रामवारे यद्विधेयं भवतः श्रिय्यैस्तत् क्रियते । स तु १
तान् जगाद्, न किं पठितं भो दायुदस्तस्य सङ्गिनस्य यदाचुध्यन्
तदा स किमकार्षीत् ? स ह्यौश्ररस्य गेहं प्रविश्य तानेव दर्शनीय- ०
पूपान् अशुक्लं धान् भोज्जुं धाजकैः केवलैर्विधेयमाचौत्, न तु
तेन न तस्यङ्गिभिर्वा । नापि किं व्यवस्थार्था पठितं भो यद् ५
धर्मधासि धाजका विश्रामवारस्य लङ्घयन्ति निर्होषास्तु सन्ति ?
युष्मास्तुहं ब्रवीमि, धर्मधासोऽपि महत्तरेण केनाप्यचोपस्थितं । परन्तु ६

दयानेवाभिवाञ्छामि न तु यज्ञक्रियामहम् ।

एतस्य तत्त्वं यदि श्रुयमन्नास्यत, न निर्होषान् दोषिणस्तदाकरिष्यत ।
प्रभु र्हि मनुष्यपुत्रो विश्रामवारस्यापि ।

अनन्तरं स स्थानात् तस्मात् प्रगत्य तेषां समाजमृहं प्रविवेश । ८
पश्य च तदासीदुपस्थितो नर एकः शुष्कहस्तः । ते च तस्मिन्- १०
भियोगमारोपयितुकामास्तं पप्रच्छुः, किमाभयस्य प्रतीकारो विधेयो
विश्रामवारे ? स तु तान् जगाद्, अस्ति वः कोऽप्येकस्य मेघस्य स्वामी ? ११
तस्य मेघस्येद् विश्रामवारे गर्त्तं पतति, स तर्हि किं तं धृत्वा
नोद्धरिष्यति ? मेघात्तु मनुष्यः किं न सुदूरं विप्रियते ? अतो १२
विधेया सन्निधया विश्रामवारे । स तदा नरं तं जगाद्, तव हस्तं १९
प्रसारय । हस्तं तेन प्रसारितः स्वस्तीभूतस्य सोऽन्यतर इव ।

अनन्तरं करौश्रिनो निर्गत्य मिथी, मन्मथास्यकिरे कथं स २०

- १५ विनाग्रधितयः । धीशुस्तु तज्ज्ञात्वा स्थानं तत् तत्याज, महान्नो
 १६ जननिवहाश्च तमन्वज्जन्, स च सर्वान् निरामर्याश्चकार, तान्
 निर्भर्त्सयंश्च जगद, मां साधारणगोचरं माऽकार्षे । इत्थं भाव-
 १७ वादिना धिग्नाद्याहेन कथितमिदं वाक्यं मिद्धं, यथा,
 १८ सेवको मम पश्चाद्यौ वरयित्वा मया धृतः ।
 मामकप्रेमपात्रं स मन्मनस्तुष्टिकारकं ॥
 १९ मया तस्योपरिष्ठाश्च स्वात्माधिष्ठापयिष्यते ।
 विचारस्य च संवादं जातिभ्यः सर्वं प्रदास्यति ॥
 नैव कोलाहलस्येन मोक्षग्रहः करिष्यते ।
 राजमार्गेषु वा कोऽपि नैव शोष्यति तद्रथं ॥
 २० प्रचक्षोऽपि मलस्येन नैव खण्डौकरिष्यते ।
 मिश्रेणा वर्त्तिका तेन न च निर्वापयिष्यते ॥
 २१ इत्थं श्रेष्ठे जयप्राप्तं विचारं सोऽभिनेर्याति ।
 करिष्यन्ति च तस्यैव नाम्नाशां परजातयः ॥

धीशुना भूतप्रस्ताय आरोग्यदानं लोकेभ्य उपवेद्यदानञ्च ।

- २२ तदानोमन्थो मूकसैको भूताविष्टो मनुष्यस्तस्य समीपमान्निवे,
 स च तं स्तब्धं चकार, तेनान्थो मूकश्च स वाक्शक्तिं दृष्टिञ्च
 २३ श्रेष्ठे । ततः सर्वे जननिवहा चाश्चर्यं मलाज्ज्वन्, किमसौ दक्ष-
 २४ दस्य पुत्रः ? परीशिनस्तु तच्छ्रुत्वा जगदुः, निःसारयत्यसौ भूतान्
 केवलं भूतराजस्य वेदसम्बन्धस्य साहाय्येन नान्येन केनाप्युपायेन ।
 २५ धीशुस्तु तेषां चिन्ता विज्ञाय तान् जगाद, उन्मीदति सकलं
 तद् राज्यं यद् भिन्नं खविदद्धं, नाप्यवस्थास्यते सकलं तन्नगरं कुलं
 २६ वा यद् भिन्नं खविदद्धं । श्रैतानश्चेत् श्रैतानं निःसारयति च, तर्हि
 खविदद्धं भिन्नः सन्नातः, तेन तस्य राज्यं वा कथमवस्थास्यते ?

तदहं यदि बेल्लसंबूबबलेन भूतान् निःसारयामि, युष्माकं पुत्रास्तर्हि १०
 केन तान् निःसारयन्ति ? अतस्ते युष्माकं विचारयितारो भविष्यन्ति ।
 यदि त्वीश्वरस्यात्मनाहं भूतान् निःसारयामि, तर्हीश्वरस्य राज्यं १८
 युष्मत्समीपमुपस्थितं अथवा तस्य बलिष्ठस्य गेहं प्रविश्य तस्य २६
 द्रव्याणि लोठयितुं मनुष्येण कथं शक्यते ? बलिष्ठं तम् अग्रे न बद्धा
 तत् कर्तुं तेन न शक्यं बद्धा तु तस्य गेहस्य धनं तेन लोठयिष्यते ।
 यो न मम सहायः स मम विरोधी, यस्य मया साङ्गं न सञ्चि- २०
 नोति स विकिरति ।

तद् युष्मानहं ब्रवीमि, चमिष्यते तु मनुष्याणां सर्वपापं सर्व- २१
 निन्दा च आत्मनस्तु निन्दा मनुष्याणां न चमिष्यते । यस्तु मनुष्य- २२
 पुत्रस्य प्रतिकूलं वाक्यं व्याहरति तस्य चमिष्यते; यस्तु पवित्रस्या-
 त्मनः प्रतिकूलं वाक्यं व्याहरति तस्य नास्मिन् युगे न भविष्यति
 युगे वा चमिष्यते । युष्माभिः सुवृत्ते कल्पिते सुफलान्यपि तस्य २७
 कल्पयितव्यानि, कुवृत्ते च कल्पिते कुफलान्यपि तस्य कल्पयितव्यानि
 यतो फलेनाभिजायते वृक्षः । भो कालसर्पान्वयाः, यूयं दुष्टाः, २४
 युष्माभिः सदाक्यानि व्याहर्तुं कथं शक्यते ? यतो हृदयस्थाति-
 प्ररणमेव वक्रं व्याहरति । सुजनो हृदयात् सञ्चितसुधनात् सुवा- २५
 क्यानि निःसारयति, कुजनस्य कुधनात् कुवाक्यानि निःसारयति ।
 युष्मास्त्वहं ब्रवीमि, वचनस्थानर्थकस्यैकैकस्य मनुष्यैः कथितस्योत्तरं २६
 विचारदिने दातव्यं । यतस्त्वं स्ववाक्येभ्यो निर्होषः स्ववाक्येभ्य एव ३०
 दोषी वा कारिष्यसे ।

तदानौ शास्त्राध्यापकानां फरीश्विनाञ्च केचित्तं प्रत्यवदन्, भो २८
 गुरोः भवतो दूरेऽभिज्ञानं द्रष्टुमिच्छामः । स तु तान् प्रतिजगाद, ३६
 दृष्टो व्यभिचारैः च वंशोऽभिज्ञानमनुसन्धये, तस्मै तु भाववादिनो

- ४० योनाहस्यभिज्ञानादन्यदभिज्ञानं न दायिष्यते । यतो योनाहो
यथा दिनचयं रात्रिचयञ्च यावत् तिमिरदरेऽवस्थितवान्, तथा
मनुष्यपुत्रो दिनचयं रात्रिचयञ्च यावत् पृथिव्या सदरेऽवस्थास्यते ।
- ४१ नौनवीचनरा विचारे वंशनेतेन सार्द्धमुत्यास्यन्ति तं द्रोषीकरिष्यन्ति,
च, यतो योनाहस्य षोषणे तै मंगांसि परावर्त्तितानि, पश्य त्वच
- ४२ योनाहात्महन्तरेण केनाप्युपस्थितं । दक्षिणदिशो राश्री विचारे
वंशनेतेन सार्द्धमुत्यापयिष्यते तं द्रोषीकरिष्यति च, यतः सा
ग्रहोमनो विज्ञानोक्तोः श्रोतुं पृथिव्याः प्रान्तेभ्य आगतवती, पश्य
त्वच ग्रहोमनो महन्तरेण केनाप्युपस्थितं ।
- ४३ आत्मा परन्वशश्चिर्मनुष्याश्चिर्यानात् परं निरुदकानि स्थानानि
- ४४ पर्षटम् विश्रामं मृगयते न तु तं प्राप्नोति । स तदा वदति
निर्गतोऽहं मामकाद् गेहाद् यस्मात् तत् पुनर्गच्छामि । तत्रोपस्थाद्य
- ४५ तु स तत् शून्यं मार्जितं शोभितञ्च पश्यति । गत्वा च स तदापरान्
स्त्रतो दुष्टतरान् सप्तात्मनः स्वसङ्गिनः करोति, सर्व्वे च ते तत्र प्रविश्य
निवसन्ति । अनेन मनुष्यस्य तस्थान्तिमदग्रादिदृशातो निरुद्धा
भवति । दुष्टस्य वंशस्यैतस्यापि तादृशी दृशा सम्भविष्यति ।
- ४६ स यावत् जननिवहेभ्योऽकथयत्, पश्य तावत् तस्य माता
- ४७ भ्रातरश्च वह्निस्त्रिष्टनस्येन संक्षपितुमैच्छन् । कश्चिच्च तं जगाद्,
पश्यतु, भवतो माता भ्रातरश्च भवता संक्षपितुमिच्छन्तो वह्नि-
- ४८ स्त्रिष्टन्ति । स तु तं संवाददातारं प्रतिजगद्, का मम माता ?
- ४९ के वा मम भ्रातरः ? क्षत्रिय्यानुद्दिश्य हस्तं प्रसार्य्य च स जगाद्,
५० पश्चाम्नी मम माता मम भ्रातरश्च । यतो यः, कश्चिन्मम
स्वर्गस्य पितुरिच्छां पाक्षयति, स एव मम भ्राता भगिनी
माता च ॥ १२ ॥

स्वर्गराज्यमधि वसद्दृष्टान्ताः ।

तस्मिन्नेव दिने वीशुर्गंहाभिर्गत्य समुद्रतीरं उपविवेश । १३ १
समीपमागतेषु तु महत्सु जननिवहेषु स नौकामारुह्य तत्रोपविवेश, १
कृत्वा जननिवहस्तु समतले तीरेऽतिष्ठत् । स तदा दृष्टान्तकथा- २
भिर्बहुषु आस्यपंखानम्रवीत्,

बीजवापकस्य दृष्टान्तः ।

पश्य वप्रा वीजानि वप्तुं निर्जगाम; वपनकाले तु पथपार्श्वे ३
'कतिपयवीजानि पतितानि विहङ्गमैश्चागत्य तानि खादितानि ।
पतितानि अपराणि कतिपयानि स्थलेषु पाषाणमयेषु, तत्र ४
बाविद्यत मृत्तिका पथुरं तेषां कृते, मृत्तिकाया गभीरत्वस्था- ५
भावात् तान्याशु प्रकृडाणि, सूर्ये दृश्यंस्थे धानि मूलाभावाच्च
घोषितानि । पतितान्यपराणि तु कण्ठकेषु समीहितानि च ७
कण्ठके वृद्धा । अपराणि दृजममृत्तिकायां पतित्वा फलं फलित- ८
वन्ति, कानिचिच्छतशृणुं, कानिचित् षष्टिशृणुं, कानिचिद् वा
त्रिंशद्गुणं । शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे क्षः । ९

अनन्तरं श्रिय्याः समीपमागत्य तं पप्रच्छः, कुतो भवान् १०
दृष्टान्तकथाभिरमूनास्यपति? स तान् प्रतिजगाद, युष्मभं स्वर्ग- ११
राज्यस्य निगूढाणां विषयानां ज्ञानमदायि, अमुभ्यस्तु नादायि ।
यतो यस्यासि, तस्मै दायिष्यते, तेन तस्योपचायिष्यते । यस्य १२
तु नासि तस्य यदसि तदपि तस्माद्धारिष्यते । अतोऽहं दृष्टान्त- १३
कथाभिरमूनास्यपामि, यतस्ते पश्यन्तोऽपि न पश्यन्ति शृण्वन्तोऽपि
च न शृण्वन्ति न वा बुध्यन्ते । तेषु च यिशायाहस्तेषां भाववाची १४
सिध्यति, यथा,

श्रोत्रैः संश्रुत्य युष्माभिर्बोधो भवोपलभ्यते ।

- सम्यग् दृष्ट्वा च युष्माभिर्नैव दर्शनमाप्स्यते ॥
 १५ जातेरस्या यतो हेतोर्द्दयं स्थूलतां गतं ।
 मन्दमेव स्वकर्णैश्च वाचं शृण्वन्ति तज्जनाः ॥
 विनिमीलितवन्तश्च स्वनेत्राणि नरा अमी ।
 सर्व्वे ते लोचनैर्द्रष्टुं कर्णैः श्रोतुमनिष्क्वः ॥
 यस्मात् ते हृदयैर्बुद्ध्या परावर्त्त्य मनांसि च ।
 मत्तो रोगप्रतीकारं प्रशङ्हीतुमसम्भताः ॥
- १६ युष्माकन्तु नेत्राणि धन्यानि यतस्तानि पश्यन्ति, कर्णाश्च धन्या
 १७ यतस्ते शृण्वन्ति । वस्तुतोऽहं युष्मान् सत्यं ब्रवीमि, बहवो भावगादिनो
 धार्मिकाश्च द्रष्टुं वाञ्छितवन्तो युष्माभिर्ब्रह्मश्रुतेः, श्रोतुश्च युष्माभि
 र्ब्रह्मश्रूयते, न तु तानि दृष्टवन्तो न वा श्रुतवन्तः ।
- १८ तद् युष्माभिः श्रूयतां तस्य वप्तुं द्रष्टान्तकथा । यदा कश्चिद्
 १९ राज्यस्य वाक्यं शृण्वन् न बुध्यते दुष्टात्मा तदागत्य तस्मिन् हृदये
 २० यदुप्तं तदपहरति । मनुष्यः स एव लम्बवीजः पथपार्श्वे । स्थलेषु
 पाषाणमयेषु लम्बवीजः स एव यो वाक्यं शृणोति तूर्णञ्च सानन्दं
 २१ गृह्णाति, स तन्तरे निर्मूलोऽतः क्षणस्थिरः, तत् तत्क्षणं स्वल्पति
 २२ पुनर्जातिं क्लेशे वाक्यहत उपद्रवे वा । कण्ठकेषु लम्बवीजः स एव
 यो वाक्यं शृणोति परन्वेतस्य युगलः भावनया धनस्य मायया च
 २३ वाक्यं तत् समीक्ष्यते निष्फलञ्च जायते । उत्तममृत्तिकायां
 लम्बवीजस्तु स एव यो वाक्यं शृणोति बुध्यते च । स च फलवान्
 भवति, कोऽपि श्रतगुणं, कोऽपि षष्टिगुणं, कोऽपि वा चिंश्रुणुणं
 फलसुत्पादयति ।

श्रीमहाकहलान्तः ।

२४ अनन्तरं स तेभ्योऽन्यां दृष्टान्तकथां कथयामास, स्वर्गराज्यं

तेनैव मनुष्येणोपमेयं यः स्वचेत्रे सुवीजमुवाप । मिद्राणेषु तु जनेषु १५
 तस्य शत्रुरागत्य गोधूमानां मध्ये श्यामाकवीजान्युष्मा प्रस्थितः ।
 ततस्तृणानि यदा प्ररुद्धा फलवन्त्यभवन् तदा श्यामाका अपि प्रत्यक्षा १६
 अभवन् । दासास्ततो गृहस्वामिनः समीपमागत्य जगदुः, प्रभो, १७
 अपि चेत्रे भवान् किं सुवीजानि नोप्तवान्? तदस्य श्यामाकाः, १८
 कथमेतत्? स तान् जगाद, केनचिच्छत्रुणा मनुष्येणेदं कृतं ।
 दासास्तं पुनर्जगदुः, अभिमन्यते भवता यद् वयं गत्वा तान्
 संकुञ्चीष्यामः? स त्वन्नवौत्, मैवं यतः श्यामाकान् सङ्गृह्णन्तस्तेः सह १९
 गोधूमानुन्मूलयिष्यथेति बिभेमि । शस्यच्छेदनं यावदुभयोरेकत्र २०
 वृद्धिं सहध्वं । शस्यच्छेदनकालेऽहं तच्छेत्तनिदमाज्ञापयिष्यामि,
 श्यामाकान् प्रथमं सङ्गृह्य दाहनार्थं कूर्चैर्बध्नीत, गोधूमांस्तु मम
 कुशले निधत्तेति ।

सर्षपवीजकिण्वशोर्दृष्टान्तौ ।

स तेभ्योऽपरां दृष्टान्तकथां कथयामास, स्वर्गराज्यं सर्षपवीजेन २१
 तेन सदृशं यदादाय कश्चिन्ननुष्यः स्वचेत्र उवाप । चुद्रतमं तत् २२
 सर्व्ववीजेषु, वृद्धा पुनः प्राक्तेभ्यो वृहद् भवति वृत्तो जायते च,
 ततो विहायसो विहङ्गमा आगत्य तस्य शाखासु निवसन्तीति ।

स तानपरां दृष्टान्तकथां जगाद, स्वर्गराज्यं किण्वेन तेन २३
 सदृशं यत् कथाचद् योषितादाय गोधूमचूर्णानां द्रोणचय-
 रिमितानां मध्ये निहृतं येन च परिणामे सञ्जातं तस्माकस्य
 किण्वभावितां ।

सर्व्वमेतद् यीशु दृष्टान्तकथाभिर्जननिवहान् जगाद, दृष्टान्तं २४
 विना च स तेभ्यः किञ्चिन्नाकथयत् । इत्थं भावनादिन इत्यसुक्तिः २५
 सिद्धिं गता, यथा,

अहं दृष्टान्तवाक्यै हिं व्यादास्यामि निर्जं सुखं ।
आजगत्सृष्टितो गूढा व्याहरिव्याम्यहं कथाः ।

श्यामाकदहान्तान्तर्यम् ।

- ११ तदानौ यीशु जर्ननिवहान् विसृज्य गृहमाजगाम, तस्य शिष्यास्य
तत्समीपमागत्य जगदः, भवानस्मान् चेत्स्थानां श्यामाकानां दृष्टी-
१० न्नकर्या बोधयितुमर्हति । स ततस्तान् प्रत्यब्रवीत्, सुवीजानां
१२ वप्रा मनुष्यपुत्रः, चेत्तस्य जगत्, सुवीजानि च राज्यस्य सन्तानाः ।
श्यामाकास्तु दुष्टात्मनः सन्तानाः, तदप्रा च शत्रुर्दिद्यावत् ।।
१६ ग्रस्यच्छेदनकालस्य युगान्तः, क्षेत्रारस्य स्वर्गदूताः । अतो यथा
१७ श्यामाकाः सङ्गृह्यन्ते वक्रौ च निर्दह्यन्ते, तथैव युगान्तं सम्भविष्यति,
१८ मनुष्यपुत्रः स्वदूतान् प्रहेष्यति, ते च तस्य राज्यस्य मध्यात्
१९ सर्वाणि विघ्नान्यधर्माचारिणस्य सङ्गृह्य वक्रिमयचुक्षुषां निचेष्टयन्ति,
२० तच्च रोदनं दन्तैर्दन्तवर्षणञ्च सम्भविष्यतः । धार्मिकास्तदा स्वपितृ-
राज्ये सूर्यवद् विराजिष्यन्ते । शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे स्तः ।

गुप्तवित्तदहान्तः उत्तममौक्तिकदहान्तश्च ।

- ४४ पुनः स्वर्गराज्यं चेत्ते निष्कृतेन तेन धनेन सदृशं यदासाद्य
कश्चिन्मनुष्यो निष्कृत्य निजामन्दवशाद् गत्वा सर्वस्वं विक्रीय क्षेपं
तत् क्रीणीते ।
४५ पुनः स्वर्गराज्यं मुक्ताः समीचीनाः अनुसन्दधानेन बणिजा
४६ तेन सदृशं, येन महामूर्खैका मुक्तासादिता, प्रस्थाप्य च सर्वस्वं
विक्रीय सा क्रीता ।

शानायनिक्षेपदहान्तः ।

- ४७ पुनः स्वर्गराज्यं समुद्रे निक्षिपेत्तन् सर्वविधान् तोयचरान् सङ्गृह्य-
४८ तानाद्येन सदृशं । पूर्णं च सति तस्मिन्नापीयभिक्षं तौरमानोद्य
तत्रोपविश्य सुमीनाः पात्रेषु सङ्गृहीताः कुम्भितम्बश्च वहिर्निक्षिप्ताः ।

युगान्ते तादृशं संभविव्यति, स्वर्गीयदूता आगत्य धार्मिकाणां ५६
मध्यतो दुष्टान् पृथक्कृत्य वल्लिमयचुष्ट्यां निवेश्यन्ति, तत्र रोदनं ५०
इन्नेर्दन्तघर्षणञ्च सम्भविव्यतः ।

'थीशुस्तान् पप्रच्छ, बुद्धं किं युष्माभिरेतत् सर्व्वे? ते तं जगदुः, ५१
बुद्धं, प्रभो । तदा स तानब्रवीत्, अतो यः कश्चिच्छास्त्राध्यापकः ५२
स्वर्गराज्यस्य कृते शिञ्चितः स स्वभाण्डागाराद् द्रव्याणि पुराणानि
नवीनानि चाहरता गृहस्वामिना सदृशः ।

थीशोः स्वनगरे अस्ममानम् ।

समायेता दृष्टान्तकथा थीशुः स्थानात् तस्मात् प्रतस्थे । ततः ५२
स - स्वदेशमागत्य, तत्रत्यजनानां समाजगृहे तेभ्यः शिञ्चां दातुं ५३
प्रावर्त्तत, तेन च त आश्चर्य्यं मत्वावदन्, कुतोऽसावीदृशज्ञानम्
ईदृशप्रभाववैभवञ्च लब्धवान्? नास्मावस्मदीयतन्त्राः पुत्रः? नामुष्य ५४
मातु नाम मरियमिति? भ्रातृणाञ्च नामानि याकोवो थोषिः
शिमोनो यिहूदाश्चेति? नामुष्य भगिन्योऽपि सर्व्वा विद्यन्तेऽत्रा- ५५
स्मन्मध्ये, तत् कुतोऽमुगुलम्भि सर्व्वमेतत्? इत्थं ते तस्मिन् ५०
स्वक्षिताः । थीशुस्तु तान् जगाद, नान्यत्र कुत्रापि भाववादिनो-
ऽस्मान्ननं, केवलं तस्य स्वदेशे स्वकुले च । तेषामविश्वासवशाच्च ५८
तेन तत्र प्रभावशिद्धानि कर्माणि बहूनि न चक्रिरे ॥ १३ ॥

योहनस्नापकस्य वचनः ।

तस्मिन् काले चतुर्थ्यां प्राधिपति हेरोदो थीशोः स्वातिं श्रुत्वा १४
स्वदासान् जगाद, असौ स्नापको योहनः, मृतानां मध्यादुत्थितः १
सः । अतो हि प्रभाववैभवं तस्मिन् स्वकार्य्यं कुरुते । तद्यथा हेरोदः २
स्वभातुः* फिलिपस्य भार्याया हेरोदिद्याभिधायाः कृते योहनं
घृत्वा बद्धा च कारुधां निहितवान् । यतो योहनस्तमवदत्, न ४

- ५ विधेयं भवता तस्याः पतितं । तं हन्तुकामस्तु स जननिवहाद-
 ६ बिभेत्, यतः सर्व्वं तं भाववादिनममन्यन्त । हेरोदस्य जन्मदिनोत्सवे
 ७ तु हेरोदियाया दुहिता सभामध्ये नृत्यन्ती हेरोदायारोचत । स
 ८ च सशपथं प्रत्यज्ञासीत्, किमपि यत् त्वं याचिष्यसे तदेवाहं तुभ्यं
 ९ दास्यामि । तदा सा स्वमात्रा प्रवर्त्तिता जगद, स्त्रापकस्य योहनस्य
 १० शिरः स्थाले निधायाच मङ्गं ददातु । अनेन राजाग्रोचौत्
 ११ शपथानां कृते सहभोजिनश्चापेक्ष्य तु तस्य दानमादिदेश प्रेष्यञ्च
 १२ प्रक्षित्य कारायां योहनस्य शिरश्छेदयामास । स्थाले निहितमानीतञ्च
 १३ तस्य शिरो तत्तच्च तद् बालार्यै, उपहतञ्च तथा स्वमातुः
 १४ समीपम् । ततः परं शिष्यास्तस्यागत्य श्रवमादाय श्रवागारे निदधुः,
 १५ यीशोः समीपमागत्य च तस्मै संवादं निवेदयामासुः ।

यीशुना पञ्चषष्टल्लोकेभ्यो भोजनदानम् पदत्रजेन क्लृप्तञ्चरञ्च ।

- १६ तदाकर्ण्य यीशुस्तस्मात् स्थानात् प्रस्थाय नौकया निर्जनं स्थानं
 किञ्चन निभृतं जगाम, जगनिवहास्तु तच्छुर्त्वा नगरेभ्यो निर्गत्य
 १७ स्वस्वमार्गेण तमनुवव्रजुः । यीशुस्तदा वहिरागत्य महान्तं जननिवहं
 १८ दृष्ट्वानुचकम्पे चकार च निरामयान्तेषां मध्ये रोगिणः । सन्ध्याया-
 न्नूपस्थितायां तस्य शिष्यास्तस्मैपमागत्य जगदुः, स्थानमेतन्निर्जनम्
 आगतञ्च दिनावसानं, तद् विसृज्यन्तां भवता जननिवहा यथामी
 १९ यामान् गत्वा स्नायानि स्नार्थं क्रीणीयुः । यीशुस्तु तान् जगद,
 २० तेषामपगमनमनावश्यकं, यूथं वितरत तेभ्यो भक्ष्याणि । ते तम-
 २१ ब्रुवन् पूषान् पञ्च मीनौ च द्वौ विद्वायास्माकमत्र किमपि नास्ति ।
 २२ स तान् जगद, तानेवाच मदन्तिकमानयत । ततः स जननिवहानां
 शिष्योपर्युपवेशनमादिदेश, तान् पूषान् पञ्च मीनौ च द्वौ वादाय
 स्वर्गं प्रत्यूर्द्धदृष्टिं कृत्वाशीर्ष्वाचनं चकार, ततः पूषान् शुक्ला शिष्येभ्यो

ददौ, ते च जननिवहेभ्यो ददुः । भुङ्क्ता च सर्व्यं तदपुः । भग्नानाम्- १०
 ग्रामां शेषेण च ते दादशङ्कलकान् पूरयित्वाददुः । योषितो ११
 बाह्यकाश्च विहाय भोक्तारस्ते प्रायेण पुरुषाः पञ्चसहस्रास्थायम् ।

अनन्तरं यीशुः शिष्यांस्तत्क्षणं नौकामारोह्य तावदात्मनः १२
 प्राक् पारं गन्तुं सायहमादिदेश, स यावत् जननिवहं विवृजति ।
 जननिवहं विवृज्य स निवृत्तं प्रार्थनार्थं गिरिमारोह्य च । तत् १३
 सन्ध्यायाः परं स तत्रासीदेकाकौ, तदा तु मध्यममुद्रं नौकृषि- १४
 भिराह्वयत्, यतो वायुरासीत् प्रतिकूलः । यामे तु यामिन्यास्तुतर्थे १५
 यीशुस्तेषां समीपं गन्तुकामः समुद्रोपर्य्व्रजत्, शिष्यास्तु तं समु- १६
 द्रोपरि व्रजन्तं दृष्ट्वादेविजन्त चासाञ्चुकुशुश्लोक्त्वा प्रतिष्कायामाविति ।
 यीशुस्तु तत्क्षणं तानालप्याव्रवीत्, आश्चर्यित, अहमेव, मा भैष्ट । १७
 पिचस्तदा तमम्ब्रवीत्, प्रभो भवानेव चेत्, तर्हि तोथोपरि १८
 भवतोऽन्निकं मम गमनमनुमन्यतां । स जगाद, एहि । ततः पिचो १९
 नौकातोऽवरुह्य यीशोः समीपगमनार्थं तोथोपर्य्व्रजत् । वायुन्तु
 बलवन्तं दृष्ट्वाविभेत्, निमज्जितुमारभ्य च चुक्रोश, प्रभो मां २०
 तारयतु । यीशुस्तत्क्षणं हस्तं प्रसार्य तं दधार जगाद च, भो २१
 श्लोकविश्वासिन, किमर्थं समश्रेयाः ? ततस्तथो नौकामारूढयो वायुः २२
 शशाम नौकास्त्रजनाश्चागत्य प्रणिपत्य च तं जगदुः, सत्यं भवान् २३
 ईश्वरस्य पुत्रः ।

तरिलेखं ते प्रदेष्टे गिनेषरताख्य उपतस्थिरे । स्थानस्य तस्य २४
 नराश्च तमभिज्ञाय कृत्वा जनपदं जगान् प्रहित्यास्त्रस्थान् मनुष्यान् २५
 सर्व्यास्तस्य समीपमानाययामासुः प्रार्थयाञ्चक्रिरे च ते तेषां कृते २६
 तदीयवस्त्रप्रसङ्गकस्य स्वर्गनानुमतिमेव, तेहस्य तावन्तो यावन्तः
 स्वर्गं चक्रुः ॥ १४ ॥

अशौचमधि उपदेशः ।

- १५ तदा चिह्नशालेमत आगताः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनसु
 १ यीशोरन्तिकसुपस्थाय जगदुः, भवतः शिष्याः कथं प्राचीनानां
 परम्परागतां शिष्यां लक्षयन्ति? यतस्ते भोजनकाले हस्तान् न
 २ प्रक्षालयन्ति । स तु तान् प्रतिजगाद्, यूयमपि कथं युष्माकं
 ३ परम्परागतशिष्यायामनुरागवशाद् ईश्वरस्याज्ञां लक्षयथ? यत ईश्वर
 इदमाज्ञापयामास, त्वं स्वपितरं स्वमातरञ्च मक्षन्त्यस्वेति, अपि च,
 ४ यः स्वपितरं मातरं वा शपेत् स बन्धो भविष्यतीति । यूयन्तु
 वदथ, यः स्वपित्रे स्वमात्रे वा कथयति मत्तो यद्दानेन तवोपकारः
 ५ समभविष्यत् तदीश्वरायोपहतमित्यादि, स्वपितरं स्वमातरं वेत्यं स
 न कथञ्चन मक्षन्त्यते । स्वशिष्यायां परम्परागतायामनुरागाद् इत्यं
 ६ युष्माभिरीश्वरस्याज्ञा व्यर्थीकृता । भो कपटिनः, युष्मानधि चिशा-
 याहः समीचीनामिमां भावोक्तिं कथितवान्, यथा,
 ७ मनुष्याः सकला एत आयान्धास्यै र्मदन्तिकं ।
 अधरेरेव सन्धानम् आचरन्ति च मां प्रति ।
 किन्वन्तःकरणं तेषां मत्तो दूरमवस्थितं ॥
 ८ अस्मीकार्थन्विमे सर्व्वे मम कुर्व्वन्ति सेवनं ।
 धर्मशिष्याच्छलेनैव शिष्ययन्तो नृणां विधीन् ॥
 ९ अनन्तरं स जननिवहं स्वसमीपमाह्वय जगाद्, अत्रा युष्माभि
 १० बुध्यतां । यन्मुखं प्रविशति न तन्मनुष्यमशुचीकरोति । यन्तु सुखा-
 ११ श्चिःसरति तदेव मनुष्यमशुचीकरोति । तस्य शिष्यास्तदोपागत्य
 जगदुः, अपि ज्ञायते भवता यद् वाक्यं तच्छ्रुत्वा फरीशिनः
 १२ स्वक्षिता इति? स तु प्रतिजगाद्, उन्मुख्यिष्यते यः कश्चिद् दृष्टो
 १३ मम पिशा न रोपितः । यूयममून् परित्यजन्त, तेऽन्धानामन्धाः

पथमदशकाः । अन्वयेदन्धं नयेत्, तर्षुभौ गर्त्तं पतिष्यतः ।
 पिचस्तु तं प्रतिजगाद, भवानस्मानुपमां तां बोधयितुमर्हति । १५
 यीशुस्तदाब्रवीत्, यूयं किमधुनाप्यबोधाः ? युष्माभिरधुनापि किं न १६
 बुध्यते यद् यत् किञ्चन सुखं प्रविशति तद्दरमाश्रयति श्रौचकूपे १७
 च निरस्यते, यत् सुखाग्निःसरति, तद्दृदयान्निरेति, तदेव च १८
 मनुष्यमशुचौकरोति । यतो हृदयात् कुतर्का नरहत्या परदारगमनं १९
 व्यभिचारसौख्यक्रिया मृषासाध्यं धर्मनिन्दा च बह्वशो निःसरन्ति ।
 एतान्येव मनुष्यमशुचौकुर्वन्ति, नाशुचौकरोति पुन मनुष्यम- २०
 प्रचाक्षितैर्हस्तैराहारकरणम् ।

यीशुना कश्चिच्च भूतग्रस्तवालिकायै आरोग्यदानं
 चतुःसहस्रलोकेश्यो भोज्यदानञ्च ।

स्थानात् तस्मात् प्रस्थाय यीशु जंगम प्रदेशं सोरसीदीनयोः । ११
 पश्य च कनानीया काश्चिन्नारी तत्परिषीमतो निर्गत्य तमुद्दिश्य १२
 क्रोशन्ती जगाद, प्रभो दायूदस्य सन्तान, मामनुकम्पतां । दुहिता
 मम भूतावेशवशाद् अतीव क्लिश्यते । स तु तां प्रत्यवादीकैकमपि १३
 वाक्यम् । शिष्याः पुनस्तस्यान्तिकमुपस्थाय प्रार्थयमाना अब्रुवन्,
 विवृजत्वमूम, यतः सास्त्राकं पश्चात् क्रोशति । स तदा प्रतिजगाद, १४
 प्रहितोऽहं केवलमिस्त्रायेलकुलस्य हारितान् मेषान् प्रति नापरं
 प्रति । सा तु तमुपागम्य प्रणिपपात जगाद च, प्रभो, समोप- १५
 करोतु । स प्रत्यवादीद्, न भद्रं भक्ष्यं बालकानां हत्वा शुनाम- १६
 भिसुखं तत् प्रचेसु । सानेन जगाद, सत्यं प्रभो, यत् श्वानः १७
 स्वामिनां भोज्यमश्नाद् भ्रंशतीभंक्ष्यफेलीः खादन्ति । यीशुस्तदा तां १८
 प्रत्यवादीत्, भो नारि, महान्तव विज्ञासः, सम्भवतु तथा तव १९
 यथाभीष्टं । निरामथाभूच्च तस्य दुहिता तस्मादेव दृष्टात् ।

- स्थानात् तस्मात् प्रस्थाय यीशु गर्लीलीथसमुद्रस्य तटमागत्य
- १० पर्वतमारुह्य सचोपविवेश । महान्तो 'जननिवहास्य खञ्जान् अन्धान्
मूकान् हौनाङ्गान् अपरांस्य बहून् सार्द्धं मानीय यीशोस्वरणसमीपे ।
- ११ निश्चिन्तितः, स च तान् निरामथांस्यकार । इत्थं मूकान् भाषं-
माणान्, हौनाङ्गान् स्वस्थान्, खञ्जान् पर्यटतोऽन्धांस्य प्राप्तदृष्टीन्
निरीक्ष्य जननिवहा विस्मयं गत्वेस्त्रायेत्तस्येश्वरं तुष्टुवुः ।
- १२ अनन्तरं यीशुः शिष्यान् स्वसमीपमाह्वय जगद, मनुष्येष्वेतेषु
कारुण्यं ममोत्पद्यते, यतस्त आदिनत्रयान्मम सन्निधाववतिष्ठन्ते
भक्ष्यन्तु तेषां किमपि नास्ति । मार्गं ते मूर्च्छां यास्यन्तीति
- १३ भयादहं तान् अकृताहारान् विस्मष्टुं नेच्छामि । तदा शिष्यास्तमूचुः,
कुतोऽस्माभिर्लभ्याः स्थानेऽत्र निर्जने तावन्तः पूषा यैर्जननिवहमी-
- १४ दृष्ट्वहान्तं तर्पयिष्याम' ? यीशुस्तान् पप्रच्छ, पूषाः कति युष्माकं
१५ विद्यन्ते ? ते जगदुः सप्त स्वल्पे मत्स्यास्य चुद्राः । ततः स जननि-
१६ वहान् भुव्युपवेशनमाज्ञापयामास, तांस्य सप्तपूपान् मत्स्यांश्चादाय
धन्यवादवाच्यपूर्वकं भुङ्क्ता स्वशिष्येभ्योऽददात्, ते च मनुष्ये-
१७ भ्योऽददन् । ततः सर्वे भुङ्क्ता तप्तवन्तो भग्नांशाना शिषेण च सप्तपे-
१८ टकान् प्ररथित्वाददरे । योषितो बालकांस्य विहाय भोक्तास्ते
पुरुषास्तुःसहस्राण्यासन् ।
- १९ अनन्तरं स जननिवहान् विस्मज्य नैकामारुह्य मग्दसायाः
सीमानमागमत् ॥ १५ ॥

यीशोर्नानाविधशिक्षा ।

१६ १ तदा फरीशिनः सद्भूकिनस्य तस्मान्निक्तमागत्य तं परीक्षमाणा
१ गगनात् अभिज्ञानस्य कस्यचित् प्रदर्शनं यथाचिरे । 'स तु' तान्
प्रतिजगद, सन्ध्यायामुपस्थितायां धूयं वदथ, सुद्धिं, यतो भात्या-

काग्रो रक्तवर्णः । प्रातश्च वदथ, वात्याद्य, यतो भात्याकाग्रो २
 मलिनो रक्तवर्णस्य । भो कपटिनः, यूथम् आकाशस्य रूपं
 निर्णेतुं जानीय, न शक्नुथ किं काक्षानामभिज्ञानानि निर्णेतुं ? ४
 दुष्टो व्यभिचारी च वंशोऽभिज्ञानमनुसन्धत्ते, तस्मै तु भाववादिनो
 योनाहस्याभिज्ञानादन्यदभिज्ञानं न दाधिष्यते । अनन्तरं स तान्
 विहाय प्रतस्थे ।

ततः परं शिष्याः पारभागत्य पूपानादातुं विस्मृताः । यीशुस्तु ५
 तानब्रवीत्, यूथमालोच्य फरीशानां सद्दूकिनाञ्च क्लिप्ततः सावधाना ६
 भवतः । अनेन ते मिथो विचारयन्तो जगदुः, अस्माभि र्यत् पूपा ७
 नादत्ता इति । यीशुस्तु तज्ज्ञात्वा तानब्रवीत्, भो स्लोकविश्वा- ८
 सिनः, युष्माभिः पूपा नादत्ता इत्येवं कथं मिथो विचारयथ ?
 अधुनापि किं न बुध्यते ? अपि न स्मरथ किं पञ्चसहस्रेषु तान् ९
 पञ्चपूपान् लब्धुल्लकसञ्छाञ्च, चतुःसहस्रेषु च तान् सप्तपूपान् १०
 लब्धुपेटकसञ्छाञ्च ? युष्माभिः कथं न बुध्यते यत् फरीशानां ११
 सद्दूकिनञ्च क्लिप्ततो युष्माभिः सावधानैर्भवितव्यमित्येतदधि मया
 कथितं न पूपानधीति ? तदा तैस्त्रयोक्तेस्तात्पर्यमित्येवमबोधि १२
 यदस्माभिः फरीशानां सद्दूकिनाञ्च शिष्यातः सावधानैर्भवितव्यं न
 तु पूपस्य क्लिप्तत इति ।

यीशुरेव स स्त्रीष्टः जीवनमयस्त्रेचरस्य पुत्रः ।

ततः परं यीशुः कैसरिया-फिलिथ्याः सन्निकटं प्रदेशभागत्य १३
 स्त्राशिष्यानप्रच्छत्, मनुष्यपुत्रो योऽहं सोऽहं क इत्यधि किं वदन्ति
 मानवाः ? ते प्रत्यूषुः, केचिद् वदन्ति, भवान् स्नापको योहानः, १४
 अपरे वदन्ति, भवान् एलियः, अन्ये च वदन्ति, भवान् थिरमि-
 थाहोऽथवा भाववादिनामन्यतमः कश्चिदिति । स तान् जगाद्, १५

- १९ कोऽहमित्यधि यूयसेव वा किं वदथ ? शिमोनः पिचस्तदा प्रति-
जगाद, भवान् सोऽभिषिक्तः पुरुषो जीवनमयस्त्रेश्वरस्य पुत्रः ।
- २० यीशुः प्रतिवदन् तं जगाद, भो योनाःपुत्र शिमोन, धन्यस्त्वं
यतो न रक्तमांसाभ्यां तुभ्यमिदं व्यक्तीकृतम्, अपि तु मम स्वर्गस्त्रेण
२१ पित्रैव । अहञ्च त्वां ज्ञवीमि, त्वं पित्रः (पाषाणः), पाषाणस्यैतस्यो-
परि चाहं मम मण्डलीं प्रतिष्ठापयिष्यामि, पातालस्य गोपुराणि
२२ च न तस्याः प्रभविष्यन्ति । तुभ्यञ्चाहं स्वर्गराज्यस्य कुञ्जिकां दास्यामि,
किमपि यत् त्वं मेदिन्यां भन्यस्यसि स्वर्गं तद् बद्धं स्यात्यति,
२३ यदपि च त्वं मेदिन्यां मोक्ष्यसि स्वर्गं तन्मुक्तं स्यात्यति । स
तांस्तदादिदेश, कस्मैचिदपि युष्माभिर्न कथयितव्यं यदहं सोऽभि-
षिक्तः पुरुष इति ।

यीशुः स्मरणमधि भविष्यद्वाक्यकथनम् ।

- २४ ततो यावद् यीशुः स्वशिष्येभ्यो दर्शयितुमारंभे यदहं चिर-
शालेभं गत्वा प्राचीनैर्मुख्याजकैः शास्त्राध्यापकैश्च प्रचुरं क्लेशं
भोक्ष्ये घानिष्ये च तृतीये दिने तु पुनरुत्थास्यामीत्युपयुक्तं ।
२५ पित्रोऽनेन तं निभृतं गीत्वा भर्त्सयितुमारंभ्याव्रवीत्, ईश्वरो
भवन्ममनुकम्पतां, प्रभो, दशा स्य भवतः कदापि न भविष्यति ।
२६ स तु परावृत्त्य पित्रं जगाद, मत्तोऽपस्वर, श्रौतन, त्वं मम स्वस्त्र-
नहेतुः, यतस्त्वया मानवं चिन्थते नेश्वरीयम् ।
२७ यीशुस्तदा स्वशिष्यान् जगाद, कश्चिद्वेष्मामनुगन्तुमिच्छति, स
२८ तर्ह्यत्मानं प्रत्याख्यातु, स्वक्रुशमाददातु मामनुव्रजतु च ; यतो
यः कश्चित् स्वप्राणान् रिरच्छिषति स तान् हारयिष्यति, यस्तु
२९ मर्दयं स्वप्राणान् हारयति स तान् लस्यते । यतो मनुष्यः कस्त्रं
जगतु, सन्धा यदि स्वप्राणैर्वश्यते, तर्हि तस्य हितं वा किं

भवति ? स्त्रप्राणानां कं वा निष्कृतं मनुष्यो दास्यति ? यतः १०
 स्त्रीयदूतैः सह मनुष्यपुत्रः स्त्रपितुः प्रतापेनागमिष्यति, तदा च स
 प्रत्येकं तदाचारानुरूपं फलं दास्यति । युष्मानहं सत्यं वदामि, १८
 विद्यन्तेऽपि तिष्ठतां मध्ये केऽपि जना ये मनुष्यपुत्रं स्त्रराज्यान्वित-
 मागच्छन्तं न दृष्ट्वा मृत्युं नीत्वा ददितव्यः ॥ ११ ॥

यीशोरुज्ज्वलमूर्त्तिधारणम् ।

ततः परं दिनेषु षट्खत्तरेतेषु यीशुः पित्रं याकोबं तस्य १७
 सहोदरं योहन्स्य साङ्गं नीत्वा निश्चतं गिरिसुखं कश्चिदाहरोह,
 रूपान्करीवभूव च तत्र तेषां समचं, तस्यास्यं तदा सूर्यवद् १
 व्यसजत वसनानि च तस्य दीप्तिवत् सितान्यभवन् । पश्चापि च २
 मोघिरेल्लिद्यस्य तैः संस्रपन्तौ तेभ्यो दर्शनमददतुः । पित्रस्तदा ४
 यीशुं प्रत्यब्रवीत्, प्रभो, भद्रमस्माकमत्रावस्थानं । भवांश्चेदभिमन्यते,
 तर्ह्यस्माभिरचोटजानि चीणि निर्वायिष्यन्ते एकं भवदर्शम् एकं
 मोक्षार्थम् एकनेल्लियार्थम् । पश्य च तस्मिन्नित्यं ब्रुवाणे दोष एको ५
 नेत्रक्षेषामुपरि ह्यार्या ददौ, पश्चापि च नेत्रस्य तस्य मध्याद्
 वाणीयमुदभूत्, अयं मम प्रियः पुत्रः, अस्मिन्नहं प्रीतः, अस्य
 वर्चासि युष्माभिः श्रूयन्तामिति । एतच्छ्रुत्वा शिष्या अधोमुखाः ६
 पतित्वातीव विभ्युः । तदा यीशुरुपागत्य तानब्रवीत्, उत्तिष्ठत,
 मा भैष्ट । ततस्ते लोचनान्युन्मील्य केवलं यीशुं विहाय नापरं ७
 कमपि दृष्टुः । ८

ततः परं तेषु पर्वतादवरोहत्सु यीशुस्तानिदमादिदेश, मनुष्य- ९
 पुत्रो यावन्मृतानां मध्यास्त्रोत्तिष्ठति, तावद् दर्शनमिदं यूयं
 कस्मैपिन्मा कथयतेति । तदा तस्य शिष्यास्तमपृच्छन्, प्रथमम् १०
 एल्लियेनागम्यमिति शास्त्राध्यापकैः कथमुच्यते ? यीशुस्तान् ११

- प्रतिजगाद, एलिथः प्रथममागत्य सर्व्वं प्रतिसंस्करिष्यतीति । सत्यं,
 ११ युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, इतिपूर्व्वमेलिथ आगतवान्, मनुष्यास्तु तं
 नाभिज्ञाय तं प्रति तत्तत् कृतवन्तो यद्यदैश्वर्ये । तादृशं मनुष्यः
 १२ पुत्रेणापि तेभ्यो दुःखभोगो लप्स्यते । शिष्यैस्तदाबोधि यत् सोऽस्मान्
 स्थापकस्य थोहनस्य कथामुक्तवानिति ।

यीशो त्रिविधकर्म्मणि शिक्षाञ्च ।

यीशुना कस्यैषिद् अपस्मारपक्षवरसकाय आरोग्यदानम् ।

- १४ ततस्तेषु जननिवहस्यान्तिकमागतेषु नरः कश्चित् तस्मिन्पु-
 १५ सुपस्थाय तं सजानुपातं जगाद, प्रभो, मम पुत्रमनुकम्पतां यतः
 स चन्द्राहतोऽतौव क्लिष्यते च । स हि भूयो वज्रौ भूयश्च तोषे
 १६ पतति । स च मया भवतः शिष्याणां समीपमानीतः, ते तु तं
 १७ स्वस्यं कर्तुं नाशक्नुवत् । यीशुरनेन प्रत्यवादीत्, रे अविश्वाशिन्
 उन्मार्गगामिंश्च वंश, कियन्तं वा कालं स्थातव्यं मया युष्माभिः
 सार्द्धम् ? कियन्तं वा कालं सोढव्या यूयं मया ? बालकं तं
 १८ मदन्तिकमत्रानयत । ततो यीशुस्तं भर्त्सयामास भूतस्य स तस्मा-
 १९ क्षिःमसार, दण्डाच्च तस्माद् यावद् बालकः स स्वस्योऽभूत् । ततः
 परं शिष्या निभृतं यीशोः समीपमागत्य तं पप्रच्छुः, किमतः
 २० कारणं यदस्माभिः स भूतो निःसारयितुं नाशक्यत ? यीशुस्तान्
 प्रतिजगाद, युष्माकमविश्वासस्तच्च हेतुः । यतोऽहं युष्मान् सत्यं
 ब्रवीमि, सति विश्वासे युष्माकं सर्षपवीजमिमे यूयं चेदसु पर्व्वतं
 वदथ, त्वमतोऽपसरन्नदो याहीति, तर्हि सोऽपसरन् यास्यति
 २१ किमपि च न भविष्यति युष्माभिरशक्यं । परन्वेतज्जातीयो भूतो
 न निःसार्यते प्रार्थनोपवासाभ्यामन्येन केनाप्युपायेन ।

यीशुना स्मरणमपि द्वितीयवारं भविष्यद्वाक्यकथनम् ।

- २२ ततः परं गालीले तेषां परिभ्रमणकाले यीशुस्तान् अभवौत्,

मनुष्यपुत्रो मनुष्याणां हस्तेषु समर्पयिष्यते ते च तं हनिष्यन्ति तृतीये ११
दिने स पुनस्त्यास्यति च । अनेन तेऽतीव शोकाकुला बभूवुः ।

मीनमुक्ते मुद्रा ।

तेषु तु कृपरनाह्नममागतेष्वङ्गश्रेकलमानानां मुद्राणामादायिनः १४
पिचस्य समीपमुपस्थाय जगदुः, न दीयते किं यस्माकं गुरुणा करो
मन्दिरार्थकोऽङ्गश्रेकलमानः ? सोऽब्रवीत्, दीयते । गृहं प्रविष्टे तु १५
तस्मिन् यौशुस्तस्य कथनमप्रतीक्ष्य जगाद, भो पिच, त्वया किमनु-
मीयते ? मेदिन्या राजानः केभ्यः शुष्कं करं वा गृह्णन्ति ? किं
स्वपुत्रेभ्योऽथवान्येभ्यः ? पिचस्तं जगाद, अन्येभ्यः । यौशुस्तमब्रवीत्, १६
तथा ते पुत्राः सुभरां निष्कराः सन्ति । किन्त्वमी यदस्माभिर्न १७
स्वाख्येरन्, तत् त्वं समुद्रतटं गत्वा वडिशं क्षिप, प्रथमस्य यो मौन
उद्देश्यति, तं धर, तस्य सुखसुहाय्यं च त्वं श्रेकलमानां मुद्रामेकां
द्रक्ष्यसि, तामेवादाय मम तव च हृतेऽमीभ्यो देहि ॥ १७ ॥

स्वर्गराज्ये महान् कः एतदधि शिक्षा ।

तस्मिन् दण्डे शिष्या यौशोरन्तिकमागत्य तं पप्रच्छुः, स्वर्ग- १८
राज्ये कस्त्वान्महत्तरः ? यौशुस्तदा चुद्रं बालकमेकं स्वसमीपमाह्वय १
तेषां मध्ये स्थापयित्वा तान् जगाद, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यूषं
यदि न परावर्तध्वे न च बालका इव भवथ, स्वर्गराज्यं तर्हि २
कथञ्चन न प्रवेक्ष्यथ । अतः यः कश्चिदात्मानं बालकमिममिव
मघीकरोति, स एव स्वर्गराज्ये महत्तरः । यस्य मम नाशेदृशमेकं ५
बालकं गृह्णाति, स मां गृह्णाति । यस्तु मयि विश्वसतामेषां ६
चुद्राणामेकं स्वालयति, तत्कण्ठे बृहत्पेषणीवन्धनं गभीरसमुद्रे
च तस्य निमज्जनं श्रेयः । स्वलनहेतुभ्यो जगतः सन्तापो भविष्यति । ७
स्वलनहेतवो स्तव्यश्चाविनः । येन तु स्वलनहेतुरायाति मनुष्यस्य

- ८ तस्य सन्तापो भविष्यति । यदि तु तव हस्तस्त्ररणी वा तव स्वल्पन-
हेतु भवेत् तर्हि तं क्षित्वा दूरं निक्षिप; तव हस्तद्वयसम्यक्त्रस्य
शरणद्वयसम्यक्त्रस्य वानन्ते वङ्गौ निपातात् श्रेयांस्तव स्वल्पस्य हीना-
- ९ ङ्गस्य वा जीवने प्रवेशः । तव चक्षुर्वा यदि तव स्वल्पनहेतुकं भवेत्
तर्हि तदुत्प्राप्य दूरं निक्षिप; तव नेत्रद्वयसम्यक्त्रस्य वङ्गिमये नरके
- १० निपातात् श्रेयांस्तवैकनेत्रस्य जीवने प्रवेशः । सावधानास्तिष्ठत,
चुद्राणामेषाम् एकमपि मावमन्यध्वं । यतो युष्मानहं ब्रवीमि, स्वर्गं
- ११ तेषां दूता निरन्तरं मम स्वर्गस्थस्य पितुरास्यं निरीचन्ते । वास्तवं
- १२ हि हारितस्य चाणार्थं मनुष्यपुत्र आगतवान् । युष्माभिः किमनु-
मीयते ? मनुष्यस्य कस्यचित् सत्सु शतमेषेषु यदि, तेषामेको भ्रान्तो
भवेत् तर्हि स किमन्यान् एकोनशतं मेषांस्वयं गिरिमथाणि
- १३ स्थानानि च गत्वा हारितं तं मेषं न मृगयते ? अहञ्च युष्मान् सत्यं
ब्रवीमि, यदि स हतार्थस्तमासादयति, तं भ्रान्तोषु तेष्केकोनशतमेषेषु
यस्तस्थानन्दोऽस्ति तस्मादपि महत्तरस्तस्मिन्नेवानन्दो जनिष्यते ।
- १४ इत्यमेव चुद्राणामेषामेकस्यापि विनाशो मम स्वर्गस्थस्य पितु
दृष्ट्यामवाञ्छितः ।
- १५ त्वां प्रति तु तव भ्रात्रा पापे हते त्वं याहि तं भर्तृय च
केवलं त्वयि तस्मिन् वर्त्तमानयोः । स चेत् तव वाक्यं गृह्णीयात्
- १६ तर्हि त्वया स्वभ्रातोपार्जितः । यदि तु न गृह्णीयात् तस्मात्प्रना
साद्धमपरमेकमपरौ वा द्वौ गृह्णाण, तथानुष्ठिते द्वयोस्तिष्ठणां वा
- १७ साक्षिणां मुखेन सर्वकथा संस्थास्यते । स चेत् तेषां वाक्यं न
गृह्णीयात् तर्हि मण्डलीं ज्ञापय । यदि स मण्डलीवाक्यमपि न
गृह्णीयात् तर्हि तव सकाशं स परजातीयेन शुक्लादतथिना च
- १८ समानो भवतु । युष्माभ्यं सत्यं वदामि, किमपि, यद् दूयं मेदिन्यां

भन्त्यथ स्वर्गं तद् बद्धं स्थास्यति । यदपि च यूथं मेदिन्यां
मोक्ष्यथ स्वर्गं तन्मुक्तं स्थास्यति । पुनरपि युष्मान् ब्रवीमि, याचयितव्यं १८
कञ्चिद् वरमधि यदि युष्मन्मध्ये नरौ द्वावेकमतौ भवेतां तर्हि
मम स्वर्गस्थात् पितुः स वरस्ताभ्यां लप्स्यते । वास्तवं हि यत्र १०
कुचापि जनौ द्वौ त्रयो वा जना मन्नामोद्दिश्य समुगतास्तेषां
मध्येऽहं तत्र विद्ये ।

समाशील्लमधि शिखा ।

तदा पित्रस्तस्यान्तिकमागत्य जगाद्, प्रभो, कतिकृत्वो मम ११
भ्रात्रा मम्रतिकूलं पापे कृते तस्याहं चमिष्ये ? किं यावत् सप्तकृत्व ?
थीशुस्तं प्रत्यंब्रवीत्, सप्तकृत्वो यावदिति त्वां न वदामि, अपि तु १२
सप्ततिकृत्वः सप्तकृत्वो यावदिति । अनेन स्वर्गराज्यं स्वदासैः सह जिगण- १३
धिषुणा नराधिपमनुष्येणोपमेयं । तस्मिन् गणयितुम् आरभ्यवत्ययुत- १४
मुद्रागोणीनामृष्टेको दासस्तस्मिन्मीपमानीतः । तस्य तु परिशोधोपाया- १५
भावात् प्रभुस्तस्य तदीयभार्यासन्तानानां तत्सर्व्वस्तस्य च विक्रयं
तन्मूल्येन चर्णशोधमाज्ञापयामास । ततः स दासः प्रणिपत्य पूजयित्वा १६
च जगाद्, प्रभो, सहतां मे, तेन तुभ्यं सर्व्वं प्रत्यर्पयिष्यामि ।
प्रभुस्तदा दासं तमनुकम्प्य विससर्ज चक्षमे च तस्य तद्दृणं । १७
दासः स तु निर्गतः सहदासानां मध्ये यस्तस्य शतं मुद्रापादान् १८
अधारयत् तमामाद्य धृत्वा च तस्य कण्ठदेशं पीडयन् जगाद्,
प्रत्यर्पय मम यद्यद् धारयसि । सहदासः स तदा तस्य चरणयो १९
र्निपत्य सविनयमुवाच, सहतां मे, तेन तुभ्यं सर्व्वं प्रत्यर्पयिष्यामि ।
स त्वसस्यतोऽभूत्, गत्वा च तमृणशोधं यावत् कारार्थां निचिक्षेप । २०
तमाचारं दृष्ट्वा सहदासास्तस्यातीव शशुचुर्गत्वा च स्वप्रभवे सर्व्व- २१
वृत्तान्तं निवेदयामासुः । तस्य प्रभुस्तदा तं स्वसमीपमाह्वय जगाद्, २२

रे दृष्ट दास तव सविनयां प्रार्थनां गृहीत्वाह तव तत् सर्व्वष्टुणं
 १२ क्षमितवान् । कृपा यथा मया त्वयि कृता तव सहदासेऽपि किं न
 १४ तथा कृपा त्वयापि कर्त्तव्यासीत् ? अनन्तरं तस्य प्रभुः क्रुद्धा तेन
 यदधार्थ्यत, तत्सर्व्वस्य परिशोधं यावत् यन्त्रणादायिषु तं समर्प-
 १५ यामास । यूयञ्च प्रत्येकं यदि हृदयेण स्वभातरपराधान् न क्षमध्वे,
 तर्हि मम स्वर्गस्थः पितापि युष्मान् प्रति तथैव करिष्यति ॥ १८ ॥

१६ १ वाक्यान्व्येतानि समाद्य यीशु गलीलात् प्रस्थाय यद्दैनस्य पारे
 २ स्थितां यिद्धदियाथाः मीमानमागमत् । महान्तो जननिवहास'
 तमन्वव्रजन् स च तत्र तान् निरामयान् चकार ।

स्त्रीत्यागमधि शिक्षा ।

३ अनन्तरं फरीशिनस्तस्यान्तिकमागत्य परीक्षमाणस्तं पप्रच्छुः,
 ४ विधेयः किं मनुष्येण भार्यात्यागो येन केनचिद्धेतुना ? स तु तान्
 प्रत्यब्रवीत्, युष्माभिः किमेतन्न पठितं भो यदादौ निर्माता नरं
 ५ नारीञ्च तौ निर्मितवान् कथितवांस, एतद्धेतो मंबुध्वः पितरं
 मातरञ्च परित्यज्य स्वजायायामासंक्ष्यते तावुभौ चैकाङ्गीभविष्यत
 ६ इति ? अनेन तौ पुन न दौ स्तः, तावेकाङ्गीभूतौ । अतो यद्
 ७ ईश्वरेण संयोजितं, तन्ननुष्येण मा विचोष्यतां । ते तं पप्रच्छुः,
 ८ तर्हि त्यागपचदानपूर्व्वकं तस्यास्त्यागो मोशिना कथमादिष्ट ? स
 तान् जगाद, युष्माकं हत्काठिन्यमुद्दिश्य युष्मदीयभार्याणां त्यागो
 ९ मोशिनावञ्जायि न त्वादितो भूतमित्यम् । अहन्तु युष्मान् वदामि
 व्यभिचारादन्यहेतुना यः कश्चित् स्वभार्यां त्यक्त्वापरामुदहति, स
 व्यभिचारं करोति, यश्च स्वामित्यक्तां स्त्रियमुदहति स व्यभिचारं
 १० करोति । तस्य शिष्यास्तमूचुः, भार्य्याया सह यदि नरखेदृशः सम-
 ११ न्वस्तर्ह्यदाहो न हितार्थः । स तु तान् जगाद, वचनमेतन्न सर्व्वे

गृह्यते, तैरेव केवलं गृह्यते सामर्थ्यं येभ्योऽदायि । फलतो विद्यन्ते १९
 च क्लौवा आमाहजठरात् तथाविधा जाताः, नरकनक्लीवाश्च विद्यन्ते ।
 'स्वर्गराज्यार्थम् आत्मकनक्लीवाश्च विद्यन्ते । गृह्यातु चो ग्रहणे समर्थः ।

शिशुविषयिणी शिक्षा ।

शिशवः केचित् तदानीं तस्यान्तिकमान्निन्द्यरे यत् तेन तेषु १०
 हस्तावर्पयित्वा प्रार्थना क्रियेत । शिष्यास्तु तान् अभर्त्सयन् । यीशुः १५
 पुनरवादीत्, मत्समीपमागमिष्यतः शिशून् अनुमन्यध्वं मा वारयत
 यतः स्वर्गराज्यम् ईदृशानामेव । स तदा तेषु हस्तावर्पयित्वा प्रतस्थे । १५

धनसम्बन्धिशिक्षा । कृषकाणां दृष्टान्तः ।

पश्य चानन्तरं नरः कश्चिन्निकटमागत्य तं पप्रच्छ, भो सद्गुरो, १६
 सत् किं कर्त्तव्यं मयानन्तजीवनलाभार्थम्? स तु तमब्रवीत्, १७
 किमर्थं मां सतः कथां पृच्छसि? सन्नैक एव । यदि तु जीवनं
 प्रवेष्टुमिच्छसि तर्ह्यज्ञाः पालय । स ब्रूते, का आज्ञाः? यीशु- १८
 रनेनाब्रवीत्, नरहत्यां मा कुरु, व्यभिचारं मा कुरु, चौर्यं मा
 कुरु, मृषासाध्यं मा देहि, स्वपितरं स्वमातरञ्च सम्भन्यस्व । अपि च १९
 स्वनिकटस्थं प्रत्यात्मवत् प्रेम कुर्विति । युवा स त जगद्, पालितं २०
 मया सर्वमेतदावाख्यात्, अधुना मम किमसम्पूर्णम्? यीशुस्तं २१
 जगद्, यदि सिद्धो भवितुमिच्छसि, तर्हि गत्वा सर्व्वं तव
 यद्यदस्ति देहि विक्रीय दरिद्रेभ्यः । तथा कृते स्वर्गं तव धनं
 स्थास्यति । ततः परमागत्य मामनुब्रज । वचनमेतच्छ्रुत्वा युवा स २२
 शोचन्नापजगाम, यतस्तस्य वसूनि प्रचुराख्यासन् ।

यीशुस्तदा स्वशिष्यानुवाच, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, दुष्करो हि २३
 धनवतः स्वर्गराज्यप्रवेशः । पुनश्च युष्मान् ब्रवीमि, धनवतः स्वर्गराज्य- २४
 प्रवेशात् सूचीच्छिद्रेणोद्गमनं सुसाध्यं । एतच्छ्रुत्वा शिष्याश्चमत्कार- २५

- १९ मतीव गत्वा जगदुः, कसार्हि तरितुं शक्नोति? यीशुस्तदा तान्
समासोक्त्वाब्रवीत्, तन्ननुत्थाणामसाध्यम्, ईश्वरस्य तु सर्वं साध्यम् ।
- २० पिचस्तदानीं, तं प्रत्यब्रवीत्, पश्यतु वयं सर्वं त्यक्त्वा भवन्तम्
- २१ अनुब्रजितवन्तः, किमस्माभिर्लक्ष्यते ? यीशुस्तान् जगाद, युष्मानहं
सत्यं ब्रवीमि, पुनर्जन्मनि यदा मनुष्यपुत्रः स्वप्रतापसिंहासन उपविष्टो
भविष्यति, तदा मामनुब्रजितवन्तो यूयमपि द्वादशसिंहासनेषूपविष्टा
- २२ इत्याथेत्स्य द्वादशवंशानां विचारं करिष्यथ । अपरं यः कश्चिन्मम
मातुः कृते गृहाणि वा भ्रातृन् वा भगिनी वा पितरं वा मातरं
वा जायां वा सन्तानान् वा भूम्यधिकारान् वा व्यक्तवन् स
तच्छतगुणं लप्स्यते, दायांशरूपमनन्तजौवनञ्च प्राप्स्यति ।

२० अपि तु प्रथमा बहवोऽन्या भविष्यन्ति, अन्याश्च बहवः
प्रथमा भविष्यन्ति ॥ १८ ॥

- २० १ यतः स्वर्गराज्यं • गृहस्वामिना तेन सदृशं, यः प्रत्यूष एव
खद्राचाचेचे कृषकान् वेतनजीविनो नियोक्तुमिच्छन् निर्जगाम ।
- २ कृषकांश्च प्राप्य तैः सह दैनिकभृतिं सुद्रापादं निरूप्य तान्
- ३ खद्राचाचेचं प्राहिणोत् । ततः परं प्रायशः प्रहरे प्रथमेऽतीते स
पुनर्निर्गत्यापरान् कतिपयान् निष्कर्षकान् हृष्टे तिष्ठतो दृष्ट्वा
- ४ तानपि जगाद, यूयमपि मम द्राचाचेचं गच्छत, यच्च न्याय्यं
- ५ तदहं युष्मभ्यं दास्यामि, तेन च ते जग्मुः । द्वितीयस्य तृतीयस्य
- ६ च पुनः प्रहरस्थान्ते निर्गत्य स तथैव चकार । चतुर्थप्रहरस्य
पुनस्तृतीयांशेऽवशिष्टे निर्गत्य सोऽन्यान् निष्कर्षकं तिष्ठतः कतिपयान्
- ७ दृष्ट्वा प्रपञ्च, किमर्थं यूयमत्र कृत्स्नं दिनं निष्कर्षकास्तिष्ठथ ? ते
तमब्रुवन्, कर्षणि केनामि वयं न नियुक्ताः । स तानब्रवीत्,
- ८ यूयमपि मम द्राचाचेचं गच्छत, तेन यत्र्यायं तल्लप्स्यध्वे । सन्ध्या-

धान्नुपस्थितायां द्राक्षाक्षेत्रस्य स्वामो विषयाध्यक्षं निजं जगाद, त्वं
 कृषकानाङ्गयान्तेभ्यो दातुमारभ्य प्रथमान् यावत् तेभ्यो भृतिं
 देहि । अनेन ये सन्ध्यायाः सार्द्धदण्डदयं प्रागागतवन्त उपस्थाद्य ९
 ते प्रत्येकं सुद्रापादं लेभिरे । अनन्तरं प्रथमा उपस्थायास्ताभि- १०
 रधिकं लक्ष्यत इत्यमन्यन्त । तेषाम्ब्येकैको 'सुद्रापादमेव लेभे । ११
 सन्ध्या तु ते गृहस्वामिनमपवदन्तो जगदुः, अन्या अमी कर्म १२
 कृतवन्तो मुहूर्त्तमेकमेव, वयन्तु दिनस्य भारमुत्तापञ्च षोडशवन्तः,
 भवान् पुनरमूनस्माभिस्तुस्थान् कृतवान् । स ततः प्रतिवदन् १३
 तेषामेकं जगाद, मित्र, नाहं तवापराधोमि, मया सह त्वया किं
 भृतिः सुद्रापादमाना न निरूपिता ? गृहीत्वापगम्यतां त्वया १४
 यत्नम् । रोचये त्वहमन्यायैतस्मै दातुं तुभ्यमिव । न किं विधेयं १५
 मया खं मम निजस्वमग्निं यदहं कर्तुमिच्छामि ? अथवा किं तव
 नेत्रं दुष्यति । यदहं परहितेषीति ? इत्यनेनान्याः प्रथमा भविष्यन्ति १६
 प्रथमास्यान्याः । यत आह्वता बहवोऽल्पे तु वरिताः ।

धीश्रुता समरथमधि दत्तौषवारं भविष्यदात्मकचयनम् ।

ततः परं धीश्रुर्द्वर्गमार्गेण चिरुशालेमं गच्छन् पथि द्वादश- १७
 शिथ्यान् निभृतं नीत्वा तेभ्यः कथयामास, पश्यत वयं चिरुशालेमं १८
 गच्छामः, मनुष्यपुत्रस्य मुख्ययाजकेषु शास्त्राध्यापकेषु च समर्प-
 यिष्यते । ते च विचारेण तस्य प्राणदण्डाङ्गां कृत्वा पाह्वयाद्य १९
 कशाघाताय क्रुशारोपणाय च तं परजातीयेषु समर्पयिष्यन्ति,
 दत्तौषे दिने तु स पुनरुत्थास्यति ।

तद्वृतः महान् कः ? एतद्दिषयकश्रुता ।

शिवदिषस्य पुत्रयो र्जननी तदा क्षुसुताभ्यां सह तस्यान्तिक- २०
 मागत्य प्रणिपत्य वरं यथाचे १, स तां जगाद, किं वाञ्छसि १ सा २१

- तमब्रवीत्, भवतो राज्ये यथा ममैतयोः पुत्रयोरेको भवतो दक्षिणे-
- ११ अन्यतरस्य भवतो वामे समुपविशेत् तथैवादिशत् । यीशुस्तु प्रत्य-
ब्रवीत्, युवां यद् याचेथे तन्न जानीथः । येन पानपात्रेणाहं पास्यामि
तेन किं युवां पातुं शक्नुयः ? येन च स्नानेनाहं स्नास्ये, तेन स्नातुं
- १२ किं युवाभ्यां शक्यं तौ तमूचतुः शक्यं । तदा स तावब्रवीत्, मम
पानपात्रेण युवां पास्यथः, येनाहं स्नास्ये तेन स्नानेन स्नास्येथे च,
परन्तु मम दक्षिणे वामे वोपवेशनार्थधिकारस्य दानं मया न विधेयं
स तु केवलेभ्यस्तेभ्यो दातव्यो येषां कृते मम पित्रा स निरूपितः ।
- १३ श्रुत्वा तदन्वये दश शिष्यास्तयोः महोदरयो रौच्छ्रमापन्नः । यीशुस्तु
१४ तान् स्वसमीपमाह्वयोवाच, यूयं जानीथ. परजांतोयानां शास्ता-
रस्तेषामुपरि तीक्ष्णप्रभुत्वं कुर्वते, महान्तस्य तेषां तीक्ष्णकर्तृत्वं
१५ कुर्वते । न भव्यन्तु तादृशं युष्माकं मध्ये । प्रत्युत युष्मन्मध्ये यो
१६ महान् भवितुमिच्छति, स युष्माकं परिचारको भविष्यति । यश्च
युष्मन्मध्ये प्रथमो भवितुमिच्छति, स युष्माकं दासो भविष्यति ।
- १७ यतस्तथैवागतो मनुष्यपुत्रो न परिचर्यां भोक्तुम् अपि तु परि-
चरितुं दातुञ्च स्वप्राणान् निक्रयमूर्च्छं बहूनां विनिमयेन ।

अन्वाय ससुहार्दनम् । यीशो र्पिंशालेमगमनम् ।

- १८ अनन्तरं तेषु चिरीकृतो निर्गच्छत्सु महान् जननिवहस्तमन्व-
- १९ ब्रजत् । पश्य च पथपार्श्वे उपविष्टौ दाबन्वौ यीशो र्गमनस्य कथां
श्रुत्वा क्रोशन्ताववदतां, भो प्रभो दायूदस्य पुत्र, आवामनुकम्पतां ।
- २० जननिवहस्तावनेन तर्जयन्नब्रवीत्, तूष्णींभ्रवतं । तौ त्वधिकतरं
क्रोशन्ताववदतां, भो प्रभो दायूदस्य पुत्र, आवामनुकम्पतां ।
- २१ यीशुस्तदा तिष्ठंस्तावाह्वय पप्रच्छ, किं वाञ्छथः ? युवंधो मया किं
२२ कर्ण्यं ? तौ तमूचतुः, प्रभो, आवधो र्नेत्राणि यद्दाह्येरन् तद्

वाञ्छावः । तदा यीशुः कृपां कृत्वा तयो र्नचाणि पश्यन्, २४
तत्क्षणञ्च तौ दृक्शक्तिं लब्ध्वा तम् अन्वव्रजताम् ॥ २० ॥

अनन्तरं तेषु यिरूशालेमस्य सनीपमागत्य जैतुनाख्यगिरौ २१
स्थितं वैतफगीनामकं ग्राममुपस्थितेषु यीशुः शिष्यौ द्वौ प्रेषयन्निद-
मादिदेश, युष्मत्सुखस्यममुं ग्रामं गच्छतं, तत्र तत्क्षणमेवैकां बद्धां १
सवत्सां गद्धुंभीमासादयिष्यथः, तां सुक्लोभौ मदन्तिकमानयतं
यदि तु कसिद् युवां किमपि वदेत्, तर्हि ब्रूतम्, आभ्यां प्रभोः २
प्रयोजनमस्ति । तेन स तत्क्षणं तौ विस्मयति । सर्वस्यैतस्य ४
फलमिदं, यद् भाववादिनोक्तं कथा सफलाम्भूत्, यथा,

यूयं ब्रूतं कथामेतां सिद्योन्द्दहितरं प्रति । ५

पश्य यस्तव राजासौ समायाति कृते तव ।

विनीतो गद्धुभाङ्गो रासभीशिषुवाहनः ॥

अनन्तरं शिष्यौ तौ गत्वा यीशुना यथादिष्टं तथैव कृत्वा तां १
गद्धुंभौ तस्याः पोतञ्चानिन्यतुः स्त्रवस्त्राणि च तयो र्निदधाते स ०
च तद्दुपर्युपविवेग । जननिवहस्याधिकांशो मार्गे स्त्रवसनानि विस्तार- ८
रयामास, अन्ये च पादपानां शास्त्राभिलाषा पथि व्यस्तारयन्
अर्घ्यसाङ्गामिनश्च बहव उच्चैःस्त्ररेणाब्रुवन् जय दायूदस्य पुत्र, प्रभो ९
गाम्ना य आयाति स धन्यो भूयात, ऊर्द्धलोके जयध्वनि भवतु ।
तस्मिंस्तु यिरूशालेमं प्रविष्टे नगरस्य जनाः सर्वे वेपमाना अपृच्छन्, १०
को ऽसौ ? जननिवहास्त्ववदन्, नाशरतनिवासी गाखीखीयो भाव- ११
वादी यीशुरसौ ।

अनन्तरं यीशुरीश्वरीय धर्मधाम प्रविश्य धर्मधात्रि क्रय- ११
विक्रयकारिणः सर्वाणि वक्षिणकार, बणिजां सुद्रासनानि कपोत-
विक्रेणामासनानि च न्यस्यामास, जगाद् च तान्, लिखितमहो, ११

प्रार्थनागृहमित्येव नाम्ना मे ख्यास्यते गृहं ।

- १४ तत्तु युष्माभिरकारि दस्यूनां गङ्गरः । अनन्तरमन्थाः खड्गाश्च धर्म-
 १५ धाम्नि तस्थान्तिकम् आगमन् स च तान् निरामयांसुकार । मुख्य-
 याजकाः शास्त्राध्यापकाश्च त्वालोक्याद्भुतकर्माणि तेन क्रियमाणानि
 वास्तकांसु "धर्मधाम्नि जय दायूदस्य पुत्रेति वाचम् उदीरयतः
 १६ क्रुध्यन्तस्तमूचुः, श्रूयते किं त्वयामी यद् गदन्ति ? यीशुस्तु तान्
 प्रत्यवादीत्, श्रूयत इति । यूयं किं क्रुदापि नैतत् पठितवन्तो यथा,

शिशूनां स्तनपानाच्च वक्त्रात् त्वं व्यदधाः स्तत्रम ।

- १७ अनन्तर स तांस्वह्वा गत्वा च नगरस्य वहिःस्थं वैथनित्यायामं
 रजनौ तत्र यापयामास ।
 १८ प्रभाते तु नगरं गच्छन् सोऽनुब्रुवत्, तत् पथपार्श्वे उडुम्बरवृक्षं
 १९ दृष्ट्वा स तत्समीपं जगाम. तस्मिंस्तु पत्रेभ्योऽन्यत् किमपि नादृच्छत्,
 सोऽतस्तं जगाद, इतः परं कदापि त्वत्तः फलं नेत्पद्यतां । अनेने-
 २० उडुम्बरवृक्षः स सद्यः शुष्को जातः । तद् दृष्ट्वा शिष्या आश्चर्यं मत्वा-
 २१ ऽब्रुवन्, वृक्षोऽसौ कियच्छीघ्रं शुष्कोभूतः । यीशुस्तान् प्रतिजगद,
 अहं युष्मान् मत्वं ब्रवीमि, यूयं यदि विश्वासमवलम्ब्य न संश्रद्धे,
 तर्हि न केवलम् उडुम्बरवृक्षमधि युष्माभिरीदृशं कर्म कारिष्यते,
 परन्तु त्वसुप्तस्य समुद्रे निपतेत्यमुं गिरिं प्रति युष्माभिरुक्तोऽपि तत्
 २२ सेत्स्यति । लक्ष्यध्वे च सर्व्वं प्रार्थनया विश्वसन्नो यद्यद् याचिष्यध्वे ।

यीशो र्थिक्रशालेने शिखादानम् ।

यीशोरधिकारमधि शिखा ।

- २३ अनन्तरं धर्मधाम प्रविश्य स यदोपदेशमददात् मुख्ययाजका
 जनानां प्राचीनाश्च तदा तस्थान्तिकमागत्य अप्रच्छः, केनाधिकारेण
 करोषि त्वं कर्मापयेतानि ? को वा तुभ्यं तर्मुधिकारं दत्तवान् ?

थीशुस्तु तान् प्रत्यब्रवीत्, युष्मानहमपि कथामेकां प्रच्छामि, १४
 मञ्चं चेत् तदुत्तरं दत्त, तर्हि केनाधिकारेण सर्वमेतत् करोमि,
 तदहमपि युष्मान् वदिष्यामि । कुतो थीहनस्य स्थापनसुत्पन्नम् ? १५
 अपि स्वर्गादुत मनुष्येभ्यः ? ते तदा परस्परं विचारयन्तोऽवदन् तत्
 स्वर्गात्पन्नमित्युक्ते सोऽस्मान् प्रच्छति, यूयं तर्हि तस्मिन् किमर्थं न
 विश्वसितवन्तः ? तत्त मनुष्येभ्य उत्पन्नमित्युक्ते जननिवहाद् भेतव्यं, १६
 यतः सर्वं योहनं भाववादिनं मन्यन्ते । तत् ते थीशुं प्रत्यवदन्, १७
 न जानीमः । सोऽप्यनेन तानवादीत्, नाहमपि युष्मान् स्थाप-
 यामि क्रूरस्यैवं सर्वमेतत् केनाधिकारेणेति ।

यूयं परं किं मन्यध्वे ? कस्यचिन्नरस्य पुत्रौ दावास्तां । स १८
 तयोरेकस्थान्तिकं गत्वा तं जगाद, वत्स, याहि, कुत चाद्य कर्म मम
 द्राक्षाचेचे । स प्रत्यब्रवीत्, नेच्छामि, पश्चात्तु सोऽनुत्पथ जगाम । १९
 नरः सोऽन्यतरस्थान्तिकं गत्वा तथैव जगाद् । स तं प्रत्यब्रवीत् २०
 यथास्त्वापयतु प्रभो, न तु जगाम । तयो द्वयोः कः पितुरभि- २१
 मतमाचरितवान् ? ते तं वदन्ति, प्रथमः । थीशुस्तदा तान्
 जगाद, युष्मानहं भृत्यं ब्रवीमि, शुस्कादायिनो वेश्यास्यैश्वरराज्यं
 प्रवेष्टुं युष्माकमगगामिनो भवन्ति, यतो योहनो धर्ममार्गेण २२
 युष्मदन्तिकमागतवान् यूयं पुनस्तस्मिन् न विश्वसितवन्तः, शुस्का-
 दायिनस्तु वेश्यासु विश्वासं तस्मिन् चक्रिरे । तद्वा पश्चादपि
 यूयं नाम्बतपध्वं तस्मिन् विश्वसितुं ।

गृहस्थामिहपकायां दृष्टान्तः ।

गृह्णतापरुमेकां दृष्टान्तकथां । गृहस्थामी कश्चिद् द्राक्षास्तता २३
 रोपयन् द्राक्षोद्यानं कृत्वा वृत्त्या परिवार्य्य तन्मध्ये द्राक्षामर्हमार्थक-
 कुष्ठं खनित्वाष्टासं निर्माय च कृषकेषु करदांषिषु समर्थं देवान्तरं

- २५ जगाम । ततः परम् आसन्न फलकाले निजफलाग्रमादात् ऋषकाणां
 २६ समीपं स खदासान् प्राहिणोत् । ऋषकास्तु तस्य दासान् धृत्वा
 २७ तेषामेकं ताडयामासुरन्यं मारयामासुरपरञ्च प्रस्तरैरभ्याजन्तुः । पुनः
 स प्रथमेभ्यस्तेभ्योऽधिकान् अन्यान् दासान् प्राहिणोत्, ते लिमान्
 २८ प्रत्यपि ताङ्गुशमाचारं चक्रुः । अतो मत्पुत्रं प्रति ते त्रपिता भविष्य-
 न्तीति बुद्ध्या स पश्चात् तेषां समीपं खपुत्रं प्राहिणोत् । तन्तु दृष्ट्वा
 २९ ऋषकास्ते परस्परमब्रुवन्, दायहरोऽसौ, तदागच्छत, वयमसुं
 ३० हनिष्यामस्तस्य दायांश्चात्मसात् करिष्यामः । एवमुक्त्वा ते तं धृत्वा
 ३१ द्राक्षोद्यानाद् वह्निर्निक्षिप्य जन्तुः । अतो द्राक्षोद्यानस्य खामौ
 ३२ यदायास्यति, स तदा ऋषकांस्तान् प्रति किं करिष्यति ? ते तं
 वदन्ति, स तान् दुर्जनान् दुरन्तं विनाशयिष्यति, समर्पयिष्यति च
 खद्राक्षोद्यानं तेखेव ऋषकेषु ये तस्मै यथाकांक्षं फलानि दास्यन्ति ।
 ३३ यीशुस्तदा तानवादीत्, युष्माभिः कदापि किं शास्त्रे न पठितं, यथा
 गृहनिर्मात्रभि र्ज्ञैर्धैः पाषाणो निराकृतः ।
 स एव गृहकोणस्थः प्रमुख्यः प्रस्तरोऽभवत् ।
 परमेशस्य कर्मदम् असहृष्टौ तदद्भुतम् ॥
 ३४ अतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, ईश्वरस्य राज्यं युष्मन्तोऽपहारिष्यंते,
 दायिष्यते च तदन्यस्यै जात्यै या तदुपयुक्तैः फलैः फलवती भविष्यति ।
 ३५ प्रस्तरेऽस्मिन् यस्तु पतिष्यति स खण्डग्रो भग्नो भविष्यति, प्रस्तरस्याथं
 ३६ यस्मिन् पतिष्यति तं सञ्चूर्णयिष्यति । तास्तस्य दृष्टान्तकथऽ
 श्रुत्वा मुख्ययाजकैः फरौशिभिस्त्राबोधि यद्यमस्मानधि कथयतीति ।
 ३७ तं पुन र्धत्तुं यतमानास्ते जननिवृत्तेभ्यो विभ्युः, यतस्ते तं भाववा-
 दिनममन्यन्त ॥ ११ ॥

विवाहभोजनदृष्टान्तः ।

तदुत्तरं वीश्ररिदं पुनस्तेभ्यो दृष्टान्तैः कथयामास, खग- २२ १
 राख्यं राज्ञा तेन सदृशं यः स्वपुत्रस्योद्वाहोत्सवं चकार, नरांश्च निम- २
 न्वितान् उदाहोत्सवायाङ्गात् स्वदासान् प्राहिणोत् । ते त्वागन्तु- ३
 भभवन्न सप्तताः । स पुन दासानपरान् प्रेषयन्निदमादिदेश, यूयं ४
 नरांस्तान् निमन्वितान् वदत, पश्यत, पूर्वार्द्धिकं भोज्यं मम ५
 मञ्जीकृतं, पश्यवश्च पुष्टा गवादयो मारितः, सर्वमेव प्रस्तुतं । ६
 यूयमुद्वाहोत्सवमायातुमर्हथ । ते त्ववहेलयन्तः स्वचेत्रमेकः स्ववा- ५
 णिज्यं वापरो जगाम, शेषाश्च दूतांस्तस्य धृत्वा न्यक्कारपूर्वकं जप्नुः । ६
 तच्छ्रुत्वा राजा स प्रकुप्य स्वबलानि प्रहित्य घातकांस्तान् नाशय- ७
 मास नगरश्च तेषां दाहयामास । ततः स स्वदासान् व्याजहार, ८
 उदाहः मञ्जीकृतो निमन्वितस्ते पुनरयोग्या आसन् । यूयम- ९
 तस्मावत उदाहोत्सवायाङ्गयत राजमार्गाणां मंयोगस्थानानि गत्वा १०
 यावतो यूयं द्रक्ष्यथ । ततो दासास्ते राजमार्गान् गत्वा दर्जनान् १०
 सृजनांश्च यावत आसादयन् तावतः समानिन्युः । तेनोद्वाहगृहं ११
 जनैः समासीनैः पूर्णमभूत् । राजा तदा भोज्योपविष्टान् मनुष्यान् ११
 निरौचितुं प्रविश्योद्वाहवसनहीनं जनमेकं तत्र दृष्ट्वा पप्रच्छ मित्र १२
 उद्वाहवसनविहीनस्त्वं कथमेतत् स्थानं प्रविष्टः ? अनेन स निर्वाक् १३
 जातः । राजा तदा परिचारकान् जगाद, यूयमस्य चरणौ हस्तौ १४
 च बन्धौ धृत्वा चैनं, बहिःस्थे तिमिरे निक्षिपत तत्र रोदनं दन्तै १५
 र्दन्तघर्षणञ्च भविष्यतः । वास्तवं ह्याहता बहवः खल्ये तु वरिताः । १६

योषुना शत्रूणां कतिपयप्रमानां उत्तरदानम् ।

परौश्रिभिर्गत्वा तदा मन्वयासुके कथं स वाक्पाशेन निबध्यत १५
 इति । ततस्ते स्वशिष्यान् हेरोदीयैः सहितान् तस्याम्निकं प्रेषया- १६

- मासुः । त ऊचुः, भो गुरो, वयं जानीमो यद् भवान् सत्यवान्
 सत्यनेश्वरस्य पन्थानं शिञ्चयति च, कस्मादपि न विभेति, यतो भवान्
 १० मनुष्याणां सुखापेक्षां न करोति, अतो भवानस्मान् वक्तुमर्हति किं
 मन्वते भवान् कैसराय करदानं विधेयं न वेति । यौशुस्तु तेषां
 १८ दुष्टतां ज्ञात्वा जगाद्, किमर्थं मां परीचध्वे कपटिनः? करदानस्य
 १९ सुद्रामेकां मां दर्शयत । तैस्त्रैकस्मिन्जानीते दीनारे स तान् जगाद्,
 २० कस्येयं मूर्तिरिदं लेखनञ्च? ते तं वदन्ति, कैसरस्य । तदा स
 २१ तानब्रवीत्, दत्त तर्हि कैसराय यद्यत् कैसरस्य, दत्त चेश्वराय
 २२ यद्यदीश्वरस्य । अतैतत्त आश्चर्यं मेनिरे तं विहाय च प्रतस्मिरे ।
 २३ दिने तस्मिन् पुनरुत्यानमनङ्गीकुर्व्याणः सद्रूकिनस्तस्यान्तिक-
 २४ मागत्य तमूचुः, भो गुरो, मोश्रिनादिष्टं यो निःसन्तानो धियते,
 २५ तस्य भ्रात्रा तद्भार्यामुदुञ्च स्वभ्रात्रे वंशमुत्पादयिष्यतीति । अस्माकं
 मध्ये तु सप्त भ्रातरः आसन्, प्रथमो त्रिवाहं कृत्वा ममार.
 २६ निःसन्तानत्वाच्च स्वभार्यां भ्रातुः कृते तत्याज । ततः परं द्वितीयस्य
 २७ द्वितीयस्य चैवं सप्तानामेव तादृशी गति बभूव । सर्वेषां पश्चाद्
 २८ योषित् सापि ममार । अतः पुनरुत्याने सा तेषां सप्तानां कस्य
 २९ भार्या भविष्यति? यतस्ते सर्व एव तामुदूढवन्तः । यौशुस्तदा
 तान् प्रत्यवादीत्, यूयं शास्त्राणीश्वरस्य शक्तिञ्च न जानीथ हेतोरतो
 ३० भ्रास्यथ । यतः पुनरुत्याने मनुष्या नोद्ब्रह्मन्ति नोदुञ्चन्ते वा,
 ३१ प्रत्युतेश्वरस्य दूता इव स्वर्गं वर्त्तन्ते । न पठितं भो मृतानां
 ३२ पुनरुत्यानमधि युष्यभमीश्वरेण कथितमिदं वाक्यं, यथा, अत्राहा-
 मस्येश्वर इस्हाकस्य चेश्वरो याकोबस्य चेश्वरोऽहमिति । ईश्वरो न
 ३३ मृतानाम्, अपि तु जीवतमम् ईश्वरोऽस्ति । अतुदं जन्मनिवहासस्य
 शिञ्च, चमत्कारं मेनिरे ।

•फरीशिनसुः सङ्किकिनां तेन निरुत्तरोभवनम् अवगत्यैकच समा- २४
 अग्मः, तेषां मध्ये चैको व्यवस्थावेत्ता परीक्षमाणस्तं पप्रच्छ, भो २५
 गुरो, व्यवस्थायाः काज्ञा महती? यीशुस्तमब्रवीत्, त्वं कृत्स्नान्तः- २६
 करणेन कृत्स्नप्राणैः कृत्स्नचित्तेन च स्वेश्वरे प्रभौ प्रेम कुर्वितौयं २७
 प्रथमा महती चाज्ञा । द्वितीया चास्याः ऋद्धिः, यथा त्वम् २८
 खनिकटस्य आत्मवत् प्रेम कुर्विति । आज्ञयोर्द्वयोरेतयोः कृत्स्ना २९
 व्यवस्था भाववादिनस्य समालम्ब्यते । ३०

यीशोः श्रवणां निर्वाकत्वम् ।

ततः समेतेषु फरीशिषु यीशुस्तान् पप्रच्छ, स्त्रीष्टमधि ३१
 युष्माभिः किं मन्यते? कस्य पुत्रः सः? ते तं वदन्ति दायूदस्येति । ३२
 स तान् ब्रवीति, आत्मन आवेष्टाद् दायूदेन कथं स तर्हि प्रभुरि- ३३
 त्यभिधीयते? यथा,

मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः । ३४

त्वच्छ्रवणं पादपीठं ते यावन्नहि करोम्यहं ।

अवतिष्ठस्व तावत् त्वम् आसौनो मम दक्षिणे ॥

तद् यदि स दायूदेन प्रभुरित्यभिधीयते, कथं तर्हि स तस्य पुत्रो ३५
 भवेत्? एतस्योत्तरे केनापि वाक्यमेकं वक्तुं नाशक्यत, नाभवत् ३६
 तद्दिनादारभ्य साहसं कस्यापि तं किमपि प्रष्टुं ॥ २२ ॥

फरीश्याप्यापकान् प्रति यीशोराक्षेपः ।

यीशुस्तदा जननिवहेभ्यः स्वशिष्येभ्यश्च कथयामास, शास्त्रा- २३१
 ध्यापकाः फरीशिनस्य मोशेरासनोपविष्टाः, अतः पालयतानुतिष्ठत १
 च यद्यद् युष्मास्ते पालनीयं वदन्ति । मा पुनः कुर्वत तेषां २
 क्रियानुरूपं, यतस्ते वदन्ति न त्वनुतिष्ठन्ति । वस्तुतस्ते भारान् ३
 गुरुन् दुर्वर्हासं बद्धा स्कन्धेषु मनुष्याणामर्पयन्ति स्वयं तांस्तु-

- स्थापि सारयितुं नाङ्गीकुर्वते । स्वकर्माणि सर्वाणि ते लोकदर्श-
 नायैव कुर्वन्ति, कुर्वन्ति च पृथुन् स्वपट्टबन्धान् सुदीर्घाणि च
 ६ स्ववसनानां प्रसन्नकानि । आकाङ्क्षन्ति च ते भोज्येषु श्रेष्ठस्थानानि
 ७ समाजगृहेषु श्रेष्ठस्थानानि हृष्टैस्त्वभिवन्दनानि मनुष्यैश्च भो रब्धिन्-
 ८ भो रब्धिन्नित्यंभिभाषणम् । यूयन्तु रब्धिभिति मामिभाषध्वं, यतो
 ९ युष्माकं गुरुरेक एव स्त्रीष्टः, यूयं सर्व्वे मिथो भ्रातरः । कमपि च
 मेदिन्यां भो पितरिति माभिभाषध्वं, यतः पिता युष्माकमेक एव
 १० स स्वर्गवासी । मनुष्यैराचार्या इति माभिभाषध्वं, यतो युष्माक-
 ११ माचार्य्य एक एव स्त्रीष्टः । युष्माकं मध्ये यस्य महत्तमः स युष्माकं
 १२ परिचारको भविष्यति । यस्मात्मानम् उच्चीकरिष्यति स नीचोका-
 रिष्यते, यस्मात्मानं नीचौकरिष्यति स उच्चीकारिष्यते ।
 १३ अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनश्च, यूयं सन्तापभाज-
 नानि, यतो यूयं मनुष्येभ्यः स्वर्गराज्यस्य दारं हन्थ, यूयं पुन न
 १४ प्रविशथ, प्रविशतस्तु प्रवेशान्निवारयथ । अरे कपटिनः शास्त्राध्या-
 पकाः फरीशिनश्च यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं विधवानां
 गृहाणि यमय कृत्वाच्च सुदीर्घं प्रार्थयध्वे । तस्म्यध्वे विचारे गुरुरतरं
 १५ दण्डं । अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनश्च, यूयं सन्ताप-
 भाजनानि, यतो यूयं सागरं स्थलञ्च परिभ्राम्यथ कर्तुं मनुष्यमेकं
 १६ यत्सद्वस्त्रम्भी भवति । अरे अन्धाः पथप्रदर्शका यूयं सन्तापभाज-
 नानि, यूयं हि वदथ, यो मन्दिरेण श्रपते नानुष्ठेयं तेन किमपि,
 १७ यस्तु सुवर्णैर्न मन्दिरस्थेन श्रपते स श्रेणी । अरे मूढा अन्धाश्च,
 १८ महत् कतरं, सुवर्णम् अथवा सुवर्णस्य पावकं मन्दिरं? वदथ च,
 यो यज्ञवेद्या श्रपते नानुष्ठेयं तेन किमपि, यस्त्रपदीरेण तद्दुपरि-

स्त्रेभ्यः प्रपते स चण्डी । अरे मृडा चन्दास्य, महत् कतरं, उप- १८
 हारोऽथवोपहारस्य पाविका यज्ञवेदी? यो हि यज्ञवेद्या प्रपते, १०
 प्रपते स तथा सर्व्वेण च तेन तदुपरि यद्यदास्ते । यस्य मन्दिरेण ११
 प्रपते, प्रपते हि स तेन तन्निवासिना च । यस्य स्वर्गणं प्रपते, १२
 प्रपते च स ईश्वरस्य सिंहासनेन तदासीनेन च । अरे कपटिनः १३
 शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं
 पोदिनाथाः सितच्छाया जीरकस्य च दशमांशान् उपहरथ, परि-
 त्यक्तवन्तस्वेतान् व्यवस्थाया गरीयसोऽंशान् विचारो दया विस्था-
 सस्य । असन्निभे युष्माभिरनुष्ठातव्या अमी च न त्यक्तव्याः । अरे १४
 अन्धाः पथप्रदंशका यूयं पानीय परिस्त्रावयन्तो मग्नकमपसारयथ
 महाङ्गन्तु निगिलथ । अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, १५
 यूयं सन्तापभाजनानि, यतो युष्माभिः पानपात्रस्य खालस्य च वह्निर्देशः
 शुचीक्रियते, अन्तस्तु ते परस्त्रापहारेण ऽजितेन्द्रियत्वेन च परिपूर्णं
 स्तः । अरे अन्ध फरीशिन् प्रथमं पानपात्रस्य खालस्य चान्तर्देशं शुची- १६
 कुरु, तथा कृते वह्निर्देशोऽपि तयोः शुचिर्भविष्यति । अरे कपटिनः
 शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं सुधा- १७
 धवलितैः शवागारैः सदृशा यानि वह्निश्चारूणि प्रतिभान्ति, सन्धन्तस्त
 शवानाम् अस्त्रिभिः सर्व्वविधैरपद्रव्यैश्च परिपूर्णानि । तानीव यूयमपि
 वह्निर्मुन्येभ्यो धार्मिकाः प्रतिभाय, अन्तस्तु कापत्रेणाधर्मैश्च च पूर्णाः १८
 स्य । अरे कपटिनः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनस्य, यूयं सन्तापभा- १९
 जनानि, यतो यूयं भाववादिनां शवागाराणि निर्मिमीध्वे धार्मिका-
 णाञ्च, समाधिस्थानान्युपशोभयथ, वदथ च, वयं चेत् स्वपूर्व्व- २०
 पुरुषाणां कालेऽवेक्ष्यामहि, नाभविष्याम वयं तर्हि तैः सहभागिनो
 भाववादिनां शोणितपातने । एवमेव यूयं यद् भाववादिष्वातकानां २१

- २२ पुत्राः स्व युष्मानधि तस्य साक्ष्यं यूयमेव दत्थ । यूयमाप स्वपूर्वपुरुषाणां
 २३ परिमाणं पूरयत । अरे सर्पाः कालसर्पाणामात्मजाः, विचारे कथं
 यूयं नरकदण्डाभिस्तरौतुं शक्यथ ?
- २४ तत् पश्यत यूष्मदन्तिकमहं भववादिनो विज्ञवरान् शास्त्रा-
 ध्यापकांश्च 'प्रेषयितुगुह्यतोऽस्मि । तेषां मध्यात् केचिद् युष्माभि-
 र्घानिच्यन्ते क्रुग्रमारोपयिच्यन्ते च, केचिच्च तेषां युष्माभिः स्वस-
 माजगृहेषु कशाभिराहनिच्यन्ते केचिच्च नगरान्नगरं प्रद्रावयिच्यन्ते ।
- २५ इत्थं धार्मिकस्य हेबलस्य शोणितमारभ्य मन्दिरवेद्योरन्तराले युष्म-
 द्गतस्य बेरिखियसुतस्य सखरियस्य शोणितं यावद् धार्मिकशोणितं
- २६ भूतले यावदेव सिक्रमभूत्, युष्मासु तस्माकन्धेन वर्त्तितव्यं । युष्मा-
- २७ नहं सत्यं ब्रवीमि, जनेष्वधुनातनेषु तत् सर्व्वं वर्त्तियते । हा
 यिरूशालेम, हा यिरूशालेम, हा भाववादिनां हन्ति नराणां
 लक्ष्मीपं प्रहितानां प्रस्तराघातिनि पुरि, पचथोरधः स्वभावकान्
 सङ्गृह्णन्तौ कुक्कुटीवाहं कतिकलस्तव शावकान् सङ्गृहीतुं वाञ्छित-
- २८ वान्, यूयन्तु न सन्धताः । पश्यत युष्माकं भवनं युष्मत्कृत उत्सन्नं
- २९ विह्वीयते । यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, यावद् यूयं न वक्ष्यथ, धन्यः स
 यः प्रभोर्नाम्नायातौति, इतः परं तावन्मां न पुन र्द्रक्ष्यथ ॥ २३ ॥

योरूशालेमस्य विनाशं यीशोः पुनरागमनज्वाधि भाविष्यद्वाक्यम् ।

- २४ । अनन्तरं यीशु र्यदा निष्क्रम्य धर्मधामतोऽपागच्छत्, तस्य
 शिष्यास्तदा तं धर्मधाम्नो निर्भाणप्रकारान् दर्शयितुं समीपम्
 १ आगमन् । यीशुस्तु तान् जगाद, न दृश्यन्ते किं युष्माभिरेतानि
 सर्वाणि ? युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, अत्र प्रस्तरोपरि प्रस्तर एकोऽ-
 यनिपातयितव्यो न विहास्यिष्यते ।
- २ अगन्तरं शिष्यास्तस्य जैतुनगिराहपविष्टस्य समीपं गुप्तमागत्य

जगद्ः, वक्रुमर्हत्यस्मान् भवान्, कदा तत् सम्भविष्यति किं वाभि
 ज्ञानं भवतस्योपस्थित्या युगान्तस्य चेति । यीशुस्तदा तान् प्रत्य- ४
 दादीत् । सावधानास्तिष्ठत, युष्मान् कोऽपि मा प्रतारयतु, यतो ५
 बहवो मन्नामध्वजिन आगत्य वदित्यन्धहं खीष्ट इति प्रतारयि-
 ष्यन्ति च बहून् । कथासु यूयं युद्धानां युद्धस्य किंवदन्तीसु श्रोष्यथ । ६
 सावधानास्तिष्ठत, मैवोद्विजध्वं, यतः सर्वैरैतेन भवितव्यं, परिणामस्तु
 नापि तदा । वस्तुतो जाति जीते विरुद्धं राज्यञ्च राज्यस्य विरुद्ध- ७
 मुत्यास्यति, भविष्यन्ति च स्थाने स्थाने दुर्भिक्षमारौभुकन्याः ।
 उपक्रमः पुनर्घातनानां सर्वमेतत् । ८

मानवास्तदा क्लेशभोगाय युष्मान् ममर्पयिष्यन्ति युष्मान् ९
 मारयिष्यन्ति च, देह्यध्वे च यूयं सर्वजातिभिर्मन्नामहते ।
 तदानीं पुनर्बहवः स्वलिष्यन्ति, एकोऽन्यं समर्पयिष्यति विदेह्यति १०
 च । क्रूटभाववादिनो बहवस्योत्यास्यन्ति बहून् प्रतारयिष्यन्ति च । ११
 अनुष्णं भविष्यति च बहूतराणां प्रेमाधर्मप्राचुर्यात् । यस्त्वनं यावत् १२
 स्थिरः स्थास्यति स तरिष्यति । सुसंवादस्य राज्यस्थाप्यं घोषयिष्यते १३
 कृत्स्ने भूमण्डले साक्षात् सर्वजातीनां कृते । तदानीं पुनरुपस्था- १४
 स्यते परिणामः ।

अतो यूयं यदा भाववादिना दानीयेलेन कथितं ध्वंसकारि १५
 घृण्यवस्तु स्थाने पवित्रे संस्थितं द्रक्ष्यथ—पाठको बुध्यतां—तदा ते १६
 पलाय्य गिरीन् आश्रयन्तां ये यिह्मदिघायां विद्यन्ते, नावरोहतु च १७
 स खगेहात् किमथादातुं यो गृह्णष्टे विद्यते, स च न स्ववासां- १८
 स्थादातुं प्रत्यावर्त्ततां यः क्षेपे विद्यते । भविष्यन्ति च दिनेषु तेषु १९
 गर्भिण्यः सौम्यदायिन्यस्य सन्तापभाजनाणि । तथा च प्रार्थयध्वं २०
 युष्माकं पलायनं यथा ग्रीतकौल्ले विश्रामवारे वा न भवेत् । यत- २१

- सदा महाक्लेशो यादृशः सम्भविष्यति, आजगदारम्भाद् अद्य याज्ञत्
 ११ तादृशो न सम्भूतो नापि कदा सम्भविष्यति । दिनानि तानि च
 चेन्न न्यूनकारिष्यन्त मर्त्यः कोऽपि तर्हि नातरिष्यत् । न्यूनकारि-
 ष्यन्ते तु दिनानि तानि वरितजनानां कृते ।
- १२ तदा च०मा विम्बसित यूयसुक्ता अपि केनचित् पश्य खीष्टोऽच
 १३ वासुच विद्यत इति । यतः कूटखीष्टाः कूटभाववादिनस्योत्थास्यन्ति,
 प्रदर्शयिष्यन्ति च ते महाभिज्ञानान्यहुतलक्षणानि च तादृशानि
 वैः साध्ये सति ते वरितानपि मनुष्यान् पथभ्रष्टान् करिष्यन्ति ।
- १५ पश्यत युष्मानह पूर्वमेवोक्तवान् । तत् पश्य स मरौ विद्यत इति
 १६ कथिते जने युष्मभ्यं यूयं मा निर्गच्छत, पश्य वा सोऽन्तःपुरे विद्यत
 १७ इति कथिते मा विम्बसित । यतो मनुष्यपुत्रस्यागमनं तथैव
 भविष्यति क्षणप्रभा यथा पूर्वदिश उदेत्य पश्चिमदिशं यावत्,
 १८ प्रकाशते । यत्र हि कुणपुं गृध्राश्च तत्र समागमिष्यन्ति ।
- १९ तेषान्तु दिनानां क्लेशाद् अव्यवहितपरं सूर्यः सान्धकारो
 भविष्यति, चन्द्रश्च खल्व्योत्तरां न प्रदास्यति, मन्त्राणि च नभसः
 ० पतिष्यन्ति गगनस्य बलानि च विचलिष्यन्ति । तदा व्योम्नि
 मनुष्यपुत्रस्याभिज्ञानं प्रकाशिष्यते । तदा गोष्ठ्यस्य सर्वा देवस्थाः
 शोकेन खल्वचांस्याहनिष्यन्ति, निरीचिष्यन्ते च पराक्रमेण महाप्रतापेन
 १ च परीतमाकाशीधमेघरथेनागच्छन्तं मनुष्यपुत्रम् । स च त्वर्यध्वनिना
 महानिनादेन सहितान् खट्वान् प्रहेष्यति, ते च गगनस्यैक-
 प्रान्तमारम्भापरप्रान्तं यावच्चतुर्भां त्रायुभ्यो मनुष्यांस्तस्य वरितान्
 समानेष्यन्ति ।

उडुम्बरवृक्षाद् दृष्टानां शिञ्जितुमर्हथ । स्पष्टं यदा तस्य शाखा
 जायते, कोमला पत्राणि च विकीर्यन्ते, जानीथ यूयम् आसन्नसदा

यौगन्धर्व इति । तथैव यदा यूयं सर्वमेतद् द्रक्ष्यथ, ज्ञास्यथ तदा २२
 स समीपस्थो द्वार उपस्थितश्चेति । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यावत् २४
 सर्वमेतन्न सम्भवति, तावन्न व्यत्येष्यन्ति मानवा एतत्कालिकाः ।
 द्यावापृथिव्यावत्येष्यतः, मम वाक्यानि तु नैवात्येष्यन्ति । २५

दिनस्य तस्य तु दण्डस्य च तस्य तत्त्वं कोऽपि न जानाति, स्वर्गीय- २६
 दूता अपि न जानन्ति, जानाति तन्मम पिता केवलः । वास्तवं हि ०
 नोहस्य काले यादृशमासीत् मनुष्यपुत्रस्यागमनेऽपि तादृशं भवि-
 व्यति । फलतो महावन्थाः प्राक्तनेषु दिवसेषु पोते नोहस्य १०
 प्रवेशदिनं यावद् आसन्नविष्टा यथा मानवा भोजने पाने च विव-
 हने विवाहने च नाजानंश्च तावद् वन्ययोपस्थाय यावत् सर्वं न १६
 समद्ध्यन्त, तादृशमेव भविष्यति मनुष्यपुत्रस्यागमने । नरयो र्दयो- ४०
 स्तदा चेत्त्रे तिष्ठतोरेकतरो ग्राह्यतेऽन्यतरः परित्यक्ष्यते । योषितो ४१
 र्दयोः पेषणीनियुक्तयोरेकतरा ग्राह्यतेऽन्यतरा परित्यक्ष्यते ।

अतो यूयं जाग्रत, यतो यूयं न जानीथ दण्डे कस्मिन् युष्माकं ४२
 प्रभुरायातीति । जानीत परन्त्विदं यद् यदि गृहस्वाम्यज्ञास्यद् ४३
 आयाति चौरः कस्मिन् याम इति, स तर्ह्यजागरिष्यत् कुड्मभेदश्च
 स्वगेहस्य नाषह्यत । तद् यूयमपि समज्जास्तिष्ठत, यत आयास्यति ४४
 मनुष्यपुत्रस्तस्मिन्नेव दण्डे दण्डो यो युष्माभिर्नानुभूयते ।

को नु खलु स विश्वस्तो बुद्धिर्मांस्य दासो यो यथासमये ४५
 भृत्येभ्यो भक्ष्यवितरणाय स्वामिना स्वभृत्येष्वधिकृतः ? धन्यः स ४६
 दासः स्वामी यमागमनकाले तथैवाचरन्तमासादयिष्यति । अहं ४७
 युष्मान् सत्यं ब्रवीमि स तं कृत्स्ने सर्वस्वेऽधिकरिष्यति । मम स्वामी ४८
 लागन्तुं विलम्बत इति मनसि ध्यात्वा दासः स दुष्टो यदि सहदा- ४९
 मान् ताडयितुं समन्तैश्च सह भोक्तुं पातुश्च प्रवर्त्तते स तर्हि दिने ५०

यस्मिन् नापेक्षते दण्डश्च यं स न जानाति तदेव दासस्य स्वामी
 ५१ तस्योपस्थाथ तं द्विधाकरिष्यति भाग्यश्च तस्य कपटिभिः साङ्गं
 निरूपयिष्यति । तत्र रोदनं दन्तैर् दन्तघर्षणश्च सम्भविष्यतः ॥२४॥

विचारदिनमधि दृष्टान्तः शिक्षा च ।

२५१ स्वर्गराज्यं तदा भविष्यति सदृशं दशकन्याभि र्थाः स्वप्र-
 १ दीपान् आदाय वरं प्रत्युद्गन्तुं निरिताः । तासां मथादासन् पञ्च
 २ बुद्धिमत्यः पञ्च च बुद्धिहीनाः । यास्तु बुद्धिहीनास्ताः स्वप्रदीपान्
 ३ आदाय स्वसाङ्गं तैस्त्वं नाददिरे । बुद्धिमत्यश्च पुनः पात्रेषु तैस्त्वं
 ४ निधाय स्वप्रदीपैः सहाददिरे । विलम्बमाने तु वरे, निद्रालुतां
 ५ गत्वा सर्वा एव प्रसुषुपुः । अर्द्धरात्रे त्वयम् उच्चर्ध्वनिर्बभूव, पश्य-
 ६ तायाति वरो यूयं तत्रत्युद्गमनाय निर्गच्छत । कन्यास्तास्तादा सर्वा
 ७ उत्थाय स्वप्रदीपान् संशुक्रुः । बुद्धिहीनास्तादा बुद्धिमती जगदुः,
 ८ दन्तास्मभ्यं किञ्चिद् युष्मदीयतैस्त्वाद यतो निर्वायन्धस्माकं
 प्रदीपाः । बुद्धिमत्योऽनेन प्रतिजगदुः, नैवं कर्त्तव्यम् । न पर्याप्तं
 भविष्यति तदस्माकञ्च युष्माकञ्च कृते । क्रीणीत वरं यूयं विक्रो-
 १० त्पूर्णा समीपं गत्वा स्वायं । तास्तु क्रयायं यावदपगच्छन्ति वरस्तावद्-
 पतस्त्रे, याः सञ्जीहतास्ताश्च तेन सह विवाहात्सवीयगृहं प्रविशन्तु
 ११ द्वारञ्च हृदधे । ततः परम् अन्यास्ताः कन्या आगत्य जगदुः, प्रभो
 १२ प्रभो, मोक्षयतु द्वारमस्माकृते । स तु प्रतिबभाषे, युष्मानहं सत्यं
 १३ ब्रवीमि नाहं जाने युष्मान् । अतो यूयं जागृत, यतो यूयं दिवसं
 तं दण्डश्च तं न जानीथ, आयाति यदा मनुष्यपुत्रः ।
 १४ फलतः स नरेण तेन सदृशः, यो विदेशगमनार्थं यात्राकाले
 १५ निजदासान् आह्वय स्वसम्पत्तिं तेषु समर्पयत् । स एकस्मै गोष्ठीः
 पञ्च, सुद्रापूर्णा अपरस्मै गोष्ठी द्वे, अन्यस्मै गोष्ठीमेकामित्यं यस्य

यथा सामर्थ्यं तस्मै तदनुकूपमर्थं ददौ ततश्च त्वर्षं प्रतस्थे । ततो १४
 लब्धा येन सुद्रागोष्ठः पञ्च स ताभिर्वाणिव्यं कुर्वन्पराः पञ्च
 गोष्ठीरुपार्जयामास । लब्धे येन गोष्ठा द्वे स तथैवापरं गोष्ठीद्वय- १०
 रुपार्जयामास । लब्धा तु येनैका गत्वा स भूमिं खनित्वा स्वप्रभो १८
 सुद्रास्तत्र न्यगूहत् । काले दीर्घेऽतीते दासानां तेषां प्रभुरागत्य १९
 तैः सह गणयति । लब्धा येन गोष्ठः पञ्च स तदोपस्थायापराश्च २०
 गोष्ठीः पञ्चानीच व्याजहार, प्रभो समर्पिता भवता मयि गोष्ठः
 पञ्च । पश्यतु ताभिर्मयापरा गोष्ठः पञ्चोपार्जिताः । तस्य स्वामी २१
 तं जगाद, साधु भद्र विश्वस्त दास, आसीस्त्वं स्वल्पेषु विश्वस्तः,
 बहुषु मयाधिकारिस्थसे, गत्वाभ्यन्तरं भव भागी स्वप्रभोरानन्दस्य ।
 अनन्तरं लब्धे येन गोष्ठौ द्वे सोऽप्युपस्थाय व्याजहार, प्रभो २२
 समर्पिते भवता मयि गोष्ठौ द्वे, पश्यतु ताभ्यां मयापरं गोष्ठी-
 द्वयमुपार्जितं । तस्य स्वामी तं जगाद, साधु भद्र विश्वस्त दास, २३
 आसीस्त्वं स्वल्पेषु विश्वस्तः बहुषु मयाधिकारिस्थसे । गत्वाभ्यन्तरं
 भव भागी स्वप्रभोरानन्दस्य । ततः परं लब्धा येन गोष्ठेका, २४
 सोऽप्युपस्थाय व्याजहार, प्रभो भवान् नरः कठोरः, नोप्तवान् यच्च
 वीजानि कुन्तति तच्च ग्रथं, न यच्च विकीर्णवान् सञ्चिनोति तच्च,
 अतोऽहं भीतो गत्वा भूमौ गोष्ठीं भवतो गूढवान्, पश्यतु यद् २५
 भवतस्तद् गृह्णातु । तस्य स्वामी तु प्रतिगदन् तमब्रवीत् रे कुष्ट २६
 मन्द दास, त्वत्प्रेदं भो न्वञ्जायि यन्मया नोप्तानि यच्च वीजानि
 कृत्यते तच्च ग्रथं, न यच्च विकीर्णं सञ्चीयते तत्प्रेति? तथा सति २७
 आसंस्त्वया मृदौयसुद्रा वणिक्सर्पयितव्याः, तथा कृतेऽहमेवोपस्थाय
 निजस्त्वं मम सृष्टिं चादायिष्यं । अतो यूयं गोष्ठीं तामस्माद् २८
 अपश्यत्य दशगोष्ठीनाम् अधिकारिणे दत्त । यतो यस्त कल्पसिद् २९

- आसौ तस्मै दायिष्यते तस्य च प्राप्सुष्यं भविष्यति, यस्य तु नासौ
- १० तस्य यदस्ति तदपि तस्माद् अपहारिष्यते । दासं परन्विमम्
अनुपयोगिनं तिमिरे वहिःस्थे निक्षिपत, तत्र रोदनं दन्तैर्दंशं-
घर्षणञ्च सम्भविष्यतः ।
- ११ यदा ° तु स्वप्रतापान्वितो मनुष्यपुत्रः संहितः सर्वैर्दुतैः पवित्रै-
१२ रागमिष्यति, स तदा स्वप्रतापसिंहासन उपवेश्यति जातयश्च सर्वा-
स्तस्य समन्त्रम् एकचौकारिष्यन्ते । यथा च पात्सरक्षकः पृथक् करोति
१३ मेघेभ्यश्चागान्, स तथा विभष्य मनुष्यांस्तान् पृथक् करिष्यति,
१४ स्थापयिष्यति च मेषान् स्वदक्षिणे त्वजान् स्वामे । ततः परं राजा
वदिष्यति स्वदक्षिणे स्थितान्, भो मत्पितुराग्नीर्वीदभाजनान्वायात,
१५ दायवद् भुङ्क्त राज्यमुपकल्पितं युष्मदर्थमाजगत्स्थापनात् । यतो
मयि चुत्वामे यूथं मक्षं भक्ष्यम् अदत्त, तेषातुरे माम् अपाययत,
१६ अतिथौ माम् अन्वगृहीत, विवस्त्रे मां वासांसि पर्यधापयत,
१७ अस्त्रस्त्रे मां पर्यपश्यत, कारानिहिते माम् अभ्यागच्छत । धार्मिकासौ
तदा तं प्रतिभाषिष्यन्ते, प्रभो दृष्टो वा कदा भवान् अस्माभिः
चुत्त्वामो भक्ष्येण तर्पितश्च ? दृष्टो वा कदा तेषातुरः पायितश्च ?
१८ दृष्टो वा कदा भवान् अतिथिरस्माभिरनुगृहीतश्च ? दृष्टो वा कदा
१९ विवस्त्रो वासांसि परिधापितश्च ? अक्षितो वा कदा भवान् अस्त्रस्त्रः
२० कारानिहितो वास्माभिः परिदुष्टश्च ? राजा तांस्तदा प्रतिवदिष्यति,
युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, भ्रातृणां ममैतेषां चोदिष्ठानाम् एकं प्रति
२१ युष्माभिर्दावद् अकारि तावन्मां प्रत्यकारि । ततः परं स वामे
स्थितानपीत्यम् आक्षपिष्यति, रे शत्रो यूथं मत्तो दूरमपगच्छता-
नन्तम् अग्निम् उपकल्पितं दिश्यावस्तस्य तदीयदूतानाञ्च कृते ।
२२ यतो मयि चुत्वामे यूथं मक्षं भक्ष्यं नादत्त, तेषातुरे मां नापा-

यद्यत, अतिथौ मां नान्वगृह्णीत, विवस्त्रे मां वासो न पर्यधापयत, ४९
 अस्त्रस्त्रे कारानिहिते वा मां न पर्यपश्यत । तेऽपि तदोत्तरं कृत्वा ४४
 तं गदिष्यन्ति, प्रभो, कदा वा भवन्तं चुत्सामं वा तृषातुरं वातिथिं
 वा विवस्त्रं वास्त्रस्त्रं वा कारानिहितं वा दृष्ट्वास्माभिर्भवतः परि-
 चर्या न कृता ? स तांस्तदा प्रतिभाषिष्यते, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ४५
 युष्माभिः चोदिष्ठानामेतेषाम् एकं प्रति थावस्त्राकारि तावन्नामेव
 प्रति नाकारि । ततोऽपगमिष्यन्तीमे दण्डं भजितुमवन्तं धार्मिका- ४६
 स्त्वनन्तं जीवनम् ॥ ०५ ॥

यीशोः शेषदुःखभोगमरणञ्च ।

समाप्य वाक्यानि सर्वाण्येतानि यीशुः स्वशिष्यान् जगाद, २६ १
 जानौथ यूथं यदुपस्थास्यते 'निस्तारपर्व' दिनदयात् परं, मनुष्य- १
 पुत्रस्तदा क्रुशारोपणाय समर्पयिष्यते । काले तस्मिन् मुख्ययाजकाः १
 शास्त्राध्यापकाः प्रजानां प्राचीनाश्च महायाजकस्य काथाफाभिधस्य
 हर्षे समाजगुः सम्पन्नयामासिरे च यथा यीशुं क्लेन धत्वा ४
 हन्युः । ते त्वदंश्च मेव पर्वणि, चेत् तथा भविष्यति कलहो ५
 जनानां मध्ये ।

यीशोरभिषेकः ।

वैथनियायान्तु यीशौ शिमोनस्य कुष्ठिनो गेहे विद्यमाने १
 थोषिदेका श्वेतोपलभाजनेन महार्हं सुगन्धितैलमानीय तस्यान्तिकं ०
 गत्वा स्नाययामास तच्छिरसि तस्य भोजनायासीनस्य । एवं दृष्ट्वा ८
 शिष्यास्तस्यासन्तुष्टा भूत्वा अगदन्, कथमयमप्ययः ? तैलेऽस्मिन् ८
 विक्रीते मूख्यं महत्सुं दरिद्रेभ्यो दातुञ्चाग्रह्यत । यीशुस्तु १०
 तज्ज्वालं तान् बभाषे, कुह्य कथं दुःखिता थोषामिमां ? कृतवती-
 यन्तु मथि कर्म सत् । यतो दरिद्राः सततं युष्मत्शिष्योऽहन्तु न ११

- १९ सततं युष्मात्कृषी । देहे मम तैलमिदं निषिद्येयं तावत् कृतवती
- १९ कर्म्म मम समाधुपयोगि । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि कृत्स्नस्य जगतो
यत्र कुत्रचिद् घोषयिष्यते सुसंवादोऽर्थं, तत्र सर्वत्र कथयिष्यते
कर्म्मार्थितत् कृतमनया स्मरणाथमस्याः ।
- १४ तदा °दादशशिश्याणाम् एक ईष्करियोतीथो यिद्गदा इत्यभिधो
- १५ मुख्यथाजकानां समीपं गत्वा जगाद, अहं यत् तं युष्मासु,
समर्पयेयं तद् यूयं मच्चं किं दातुं, सन्मताः? ततस्ते चिंशद् रौप्य-
- १६ सुद्रास्तोलयामासुस्तस्य कृते । तदाप्रमृत्त्यगवेषयत् स तत्समर्पणस्य
समयम् । निस्तारपर्वपालनम् प्रभोर्भोजन्यापनश्च ।
- १० अनन्तरं निष्किण्णपूपानां प्रथमे दिने यीशोः °समीपम् उपस्थाप्य
शिश्यास्तं जगदुः, भवत इच्छातः कुत्रास्माभिरुपकल्पयितव्यं भोजनं
- १८ निस्तारपार्वणं? स बभाषे, यूयं नगरममुकस्य समीपं गत्वा तं
ब्रूत, गुरुर्वक्ति, आम्नन्नो मम कालस्तव गृहेऽहं स्वशिश्वैः सह
- १९ निस्तारपर्वं सम्प्राप्तयिष्यामि । अतो यीशुना यथादिष्टं शिश्यास्तथैव
- १० कुर्वन्तो भोजनं निस्तारपार्वणमुपकल्पयामासुः । सन्ध्यात्थान्तु
- १९ जातायां यीशु दादशशिश्वैः सह भोजनार्थम् उपविशेत् । तेषु च
भक्षमाणेषु स बभाषे, अहं युष्मान् सत्यं ब्रवीमि, युष्माकम् एको
- १९ मां समर्पयिष्यति । अनेन तेऽतीव शोचन्तः प्रत्येकं तं प्रष्टुम्
- १९ आरेभिरे, प्रभो स किमहं? स तु प्रतिबभाषे मया र्वाद्धं यः
- १४ सूपपाचे पाणिममञ्जयत् स एव मां समर्पयिष्यति । मनुष्यपुत्रमधि
यथा लिखितमास्ते स तथैव प्रयाति, नरेण येन तु मनुष्यपुत्रः
समर्थते स सन्नापपाचं । तस्य नरस्य जन्म चेन्नामविष्यत् तर्हि
- १५ तेनैव तस्य चेमम् अभविष्यत् । तस्य समर्पयिता यिद्गदास्तदा
प्रतिजगाद, भो रम्बिन् स किमहं? स बभाषे, त्वं व्याहारीः ।

अतस्तेषां भोजनकाले यीशुः पूषमादाद्याश्रीवादिं कृत्वा तं भङ्गा १९
 शिष्येभ्यो ददौ वभाषे च, गृहीत भुङ्क्ष्वम्, एतन्नम शरीरं ।
 ततः स पानपाचमादाय धन्यवादं कृत्वा तेभ्यस्तद् ददौ वभाषे २०
 च, पिबतानेन सर्व्वे, यत एतन्नम शोणितं पापमोचनाय बहूनां २१
 कृते विस्वाव्यमाणं नूतननियमस्य शोणितं । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, २२
 गोस्तनीलतोत्पन्नोऽयं रसो दिने यस्मिन् मम पितृराज्ये नवीनो
 मया युष्माभिः सह पाचिष्यते, अद्यारभ्य तद्दिनं यावत् स मया
 नैवं पाचिष्यते । ततस्ते स्तोत्रं गीत्वा जैतूनपर्वतं जग्मुः । २०

यीशुस्तस्मादा जगाद, रात्र्यामस्यां सर्व्वे यूयं मथि स्त्वलिष्यथ, २१
 यतो लिखितम् आस्ते “अहं अजरचक्रमाहनिष्यामि, अजस्य मेपास्य
 विकीर्णा भविष्यन्ति ।” परन्तु ममोत्थानात् परम् अहं युष्मदपे २१
 गास्तीक्ष्णं यास्यामि । पिचस्तं प्रतिजगाद, सर्व्वेऽपि चेद् भवति २२
 स्त्वलेयुस्तथाप्यहं कदाचन न स्त्वलिष्यामि । यीशुस्तं जगाद, त्वामहं २३
 सत्यं ब्रवीमि, रात्र्यामस्यां कुक्कुटस्य रवात् प्राक् त्वं मां चिह्नितः
 प्रत्याख्यास्यसि । पिचस्तं ब्रवीति, यद्यपि भवता साहूँ मम मरणम् २४
 अवनश्यं स्यात्, तथाप्यहं भवन्तं नैव प्रत्याख्यास्यामि । एवमेव शिष्याः
 सर्व्वेऽप्यभाषन्त ।

नेतश्चिमान्युद्याने यीशोर्मन्थान्तिकदुःखम् ।

यीशुस्तदा तैः सह नेतश्चिमान्तीत्यभिधं स्नानसुपस्थाय शिष्यान् २९
 जगाद युयमचोपविशन्त, यावदहमसुचं गत्वा प्रार्थनां कुर्वे ।
 अन्नन्तरं स पिचं सिबदियस्य पुत्रौ च सङ्गिनः कृत्वा शोणितं २०
 विषक्तुश्चारेभे तांश्च जगाद, प्राणा मम मृत्यवे शोकापन्नाः, २१
 यूयमचावतिष्ठमाना मया सह जागृत । ततः स किञ्चिद् अयं २२
 गत्वाधोमुखो निपत्यं प्रार्थयमानोऽब्रवीत्, भो मम पितः, अदि

- शक्यं स्यात् तर्हीदं पानीयपाचं मत्तोऽपसरत्, तथापि न, मया,
 ४० अपि तु त्वया यथा वाञ्छ्यते तथैव भवतु । अनन्तरं स तेषां
 शिष्याणां समीपमागत्य तान् निद्राणान् दृष्ट्वा पितृं जगाद्,
 ४१ एवमेव यूथं घटिकाम् एकां मया साङ्गं जागर्तुं नाशकृतं ? जागृत
 प्रार्थयध्वञ्च नो जेतुं परीक्षां निवेक्ष्यध्वे, यत आत्मोद्यतः शरीरन्तु
 ४२ दुर्बलम् । द्वितीयवारं पुनर्जन्त्वा स प्रार्थयाञ्चक्रे भो मम पितः,
 पानीयपाचमिदं यावन्मया न पीयते तावद् यदि मत्तोऽपसरितुं
 ४३ न शक्नुयात्, तवेच्छा तर्हि सिध्यतु । सोऽनन्तरमागत्य पुनर्जान्
 ४४ निद्राणान् ददर्श, यतस्तेषां नेचाण्यवशान्यासन् । ततः स तांस्थक्त्वा
 ४५ पुनरपगत्य द्वितीयवारं वाक्यं तदेव व्याहरन् प्रार्थयाञ्चक्रे । ततः
 परं स्वशिष्याणां समीपमागत्य तान् जगाद्, एवमेव यूथं निद्राणा
 विश्रामं सेवध्वे किम् ? पश्यतोपस्थितः स दण्डो मनुष्यपुत्रश्च
 ४६ पापिनां करेषु समर्थते । उत्तिष्ठत वयं गच्छामः । पश्यत मम
 समर्पयिता समीपमागतः ।

यीशोः शनुषस्ते समर्पणम् ।

- ४७ पश्य स यावदित्यं भाषत आगमत् तावद् द्वादशानाम् एकोऽर्थतो
 यिद्धदास्तेन साङ्गं च मुख्ययाजकानां जनप्राचीनानाञ्च सकाशाद्
 ४८ असियष्टिधारी महान् जननिवहः । तस्य समर्पयिता तेभ्यः सङ्केतं
 दत्तवान्, यथा, अहं यं चुम्बिष्यामि स एव सोऽस्ति यूथं तमेव
 ४९ धरतेति । अतः स तत्क्षणं यीशोरन्तिकमुपस्थाय, रम्बिन् प्रणाम
 ५० इत्युक्त्वा तं चुम्बन् । यीशुस्तु तमब्रवीत्, मित्र किमर्थमुपतिष्ठसे ?
 ५१ जनास्ते तदोपागत्य यीशौ हस्तार्पणं कृत्वा तं दधुः । पश्य नरस्तदा
 यीशोः सङ्गिनामेको इत्तं प्रसार्य कोषाङ्गिजासिं निष्कृत्य महा-
 ५२ चाङ्गकस्य दासमाहृत्य तस्य कर्णमेकं परिबिच्छेद । यीशुस्तदा

तमब्रवीत्, तवासिं पुनः स्वस्थाने निधेहि, यतो ऽसिधाहिणः सर्व्वे
 ऽसिना विनङ्गयन्ति । इदानीमेवाहं स्वपितरं याचितुं शक्नोमि, स ५२
 च मह्यं दादशभ्यो बाह्वनीभ्योऽप्यधिकान् स्वर्गदूतान् वितरिष्यतीदं
 त्वया किम् असम्भवं मन्यते? परन्वेषेतेनैव भवितव्यमिति शास्त्री- ५४
 योक्तयः कथं सेष्यन्ति ?

दण्डे तस्मिन् यीशु जर्जननिवहान् जगाद, दस्युमिव मां धर्तुमशीन् ५५
 यद्यैश्चादाय किं यूयं वहिरागताः? अहन्तु प्रत्यहं धर्मधास्त्रि
 युष्मत्सकाशमाभौऽशिक्षयं यूयं तदा न मां धृतवन्तः । सम्युतन्तु ५६
 सर्व्वमेतद् यथा भाववादिनां शास्त्रोक्तयः सिद्धिं गच्छेयुः ।

महायाजकसमत्तं यीशोर्विचारः ।

गिष्वास्तदा सर्व्वं तं त्यक्त्वा पलायाञ्चक्रिरे । ये तु यीशुं धृतवन्तस्तेः ५०
 स महायाजकस्य कायापाः समीपं निन्दे । तत्र शास्त्राध्यापकाः
 प्राचीनाश्च समागमन् । पित्रस्तु दूरान्महायाजकस्य हर्म्यं यावत् ५८
 तमन्वव्रजत, परिणामं दिदृक्षुश्च तत्र प्रविश्य पदातिभिः सहोपविवेश ।
 तदा मुख्यायाजकाः प्राचीनाः कृत्वा सभा च यीशुं हन्तुकामास्तस्य ५९
 प्रतिकूलं मृषासाध्यम् अमृगयन्त न तु लेभिरे बह्वपु मृषासाक्षिषू-
 पागतेष्वपि न लेभिरे । पश्चान्तु द्वौ मृषासाक्षिणावुपस्थायोचतुः, असौ ६०
 व्याहृतवान् अहम् ईश्वरस्य मन्दिरं भङ्गा दिनत्रये निर्मातुं शक्नोमीति । ६१
 महायाजकोऽनेनोत्थाय तमब्रवीत्, किमपि त्वं किं न प्रतिभाषसे ? ६२
 इमौ तव प्रतिकूलं किं साध्यं दत्तः ? यीशुस्तु मौनम् अवलम्बयतिष्ठत् । ६३
 अनन्तरं महायाजकस्तं प्रतिवभाषे, अहं त्वां जीवनमयेनेश्वरेण
 शपयाभि, त्वमीश्वरस्य पुत्रः स्त्रीष्टो न वेत्यस्मान् वद । यीशुस्तं जगाद, ६४
 त्वं व्याहर्षीः । अधिकान्तु युष्मानहं ब्रवीमि, इतः प्रथति यूयं मनु-
 स्यपुत्रं प्रभावस्य दक्षिण आसीनम् आकाशीयनेश्वरथेनागच्छन्तश्च

- १५ वीचिष्यध्वे । महायजकस्तदा खवासांषि विदीर्य्य बभाषे, स ईश्वरनिन्दां
 चकार; साक्षिणामधिकानां किं प्रयोजनम् ? पश्यताधुनाश्रावि-
 १६ युष्माभिरौश्वरनिन्दा । युष्माभिः किं मन्यते ? ते प्रत्यवदन्, स प्राण-
 १७ दण्डमर्हति । ते तदा तस्यास्ये न्यष्टीवन् सुष्टिभिश्च तमाप्नन् । केचिन्तु
 १८ तं प्राहुरन्नवदंस, खीष्ट भावोक्त्यास्मान् वद कस्त्वां ताडितवान् ?

पितरेण यौशः वारचयमस्तीकृत ।

- १९ पित्रस्तु वह्निः प्राङ्गण आसीनोऽतिष्ठत् । दासी तदैका तस्मान्निक-
 २० मागत्याब्रवीत् त्वमपि गालीखीयस्य यौशोः संग्यामीः । स तु सर्व्वेषां
 समक्षम् अनङ्गीकुर्व्वन् जगाद, न बुध्यते मया त्वया किं गद्यते ।
 २१ तस्मिंश्च पुनर्गोपुरं गते काचिदन्या तं दृष्ट्वा जनास्तत्र विद्यमानानवदत्,
 २२ अयमपि नासरतौयस्य यौशोः संग्यामीत् । स ततः शप्तापुनरनङ्गीकुर्व्वन्
 २३ जगाद मनुष्यं तं न जानामीति । चणत् परं नरास्तत्र स्थिता उपागत्य
 पित्रमब्रुवन्, नूनं त्वमपि तेषाम् एकंतमोऽसि यतस्तव भाषा त्वां
 २४ व्यञ्जयति । स तदाभिगन्तुं दिव्यश्च कर्तुमारभ्याब्रवीत्, मनुष्यं तं न
 २५ जानामीति । सद्यस्तु कुक्कुटो हराव । अनन्तरं कुक्कुटरावात् प्राक्
 त्वं मां त्रिह्रलः प्रत्याख्यास्यमीति वाक्यं यत् स यौशुनोक्तस्तत्
 स्मृत्वा पित्रो वह्निर्गत्वा तीव्रं हरोद ॥ २६ ॥

२७

ततः परं जाते पुनः प्रातःकाले सुख्ययाजका जनानां प्राची

- १ नास्य सर्व्वे यौशोर्विहृद्भ्यं तस्य बध्दर्थं मन्त्रणां चक्रुर्वद्धा च तम-
 पनीय देशाधिपतौ पन्तीये पौलाते समर्पयामासुः ।

ईश्वरियोनीययिहृदाकर्तृकः आत्मवधः ।

- २ कृता यौशोर्दण्डाञ्जेति दृष्ट्वा तस्य समर्पयिता यिहृदास्तदानुतथ
 तास्मिंश्चद् रौप्यमुद्रा सुख्ययाजकेषु प्राचीनेषु च प्रत्यर्पयन् बभाषे,
 ३ शोणितं निरपराधं संमर्थं पापं मयाकारीति । ते त्वब्रुवन्, किमने-

नास्माकं ? त्वयैवास्मोच्यतां । स तदा रौप्यमुद्रास्ता मन्दिरे निक्षिप्य ५
 प्रतस्थे गत्वा चात्मानं प्रतिक्षाम्य ममार । ततो मुख्ययाजकास्ता मुद्रा ६
 आदाय जगदुः, भाण्डागारे स्थापनमेताषामविधेयं यतः शोणितस्य ७
 मुख्यमेतत् । अतस्ते मन्त्रणां कृत्वा ताभिर्विदेशिनां मृतानां समा- ८
 धिस्थानं कुम्भकारस्य चेचम् अक्रैषुः । तद्धेतुना चेचस्य तस्याद्यापि प्रवक्षं ९
 शोणितंचेचमिति नाम समभूतम् । इत्थं भाववार्दिना थिरमियाहेण
 व्याहृतमिदं वाक्यं सिद्धं गतं, यथा, “इत्यायेसः सुतानाम् आदेशाद् १०
 यस्य मुख्यं निरूपितं, तस्य मुख्यवती मुख्यं चिंशन्मुद्रामाणं रूप्यं तैरादाय
 सदाप्रभु मीं यथादिच्छत् तथा कुम्भकारस्य चेचे ऽर्पितमिति” ।

देशाध्यक्षसमस्त यौशोर्विचारः ।

अनन्तरं यौशुर् देशाधिपतेः समस्तम् अतिष्ठत् । स तु देशाधि- ११
 पतिसं पप्रच्छ त्वं किं चिद्ब्रह्मदीयानां राजा ? यौशुस्तमवादीत्,
 भवान् व्याहरति । मुख्ययाजकैस्तु प्राचीनैश्च क्रियमाणे तस्याभियोगे १२
 स किमपि न प्रत्यभाषत । तदा पीक्षातस्तं ब्रवीति, न किं शृणोषि १३
 तव विद्वद्भ्रमं मी माच्छ्ववर्चांसि कति वदन्ति ? स तु तस्मै नैकस्यापि १४
 वचनस्योत्तरम् अदात् । अनेन देशाधिपतिरतीवाश्चर्यं मेने ।

रौतिरिथश्चासीत् यद् देशाधिपतिः प्रतिवर्षं पर्वणि तस्मिन् १५
 जनानां कृते तैरभीप्सितम् नरमेकं कारागुप्तं मोचयतीति । प्रसिद्धो १६
 नर एकस्तेषां तदा बारम्बा इतिनामकः कारागुप्त आसीत् । तेष्वतः १७
 समागतेषु पीक्षातस्तान् अप्रच्छत्, यूयं मत्तः कतरस्य मोचनं
 वाञ्छथ ? बारम्बाः किंवा ख्रीष्ट इति विख्यातस्य यौशोः ? यतो १८
 देशाधिपतिनाञ्जायत स यन्मात्सर्ख्यात् तैः समर्पितः ।

अनन्तरं यदा स विचारासन उपविष्ट आसीत् तस्य पत्नी १९
 तदा प्रेथं प्रक्षित्य तं जगाद, धर्मवता तेऽसह व्यापारः कोऽपि

- भवतो मा भवतु यतस्तस्य कृतेऽद्य खप्रदर्शने संभूता मम यातना
 १० बद्धतरा । यथा तु जननिवहो बारब्बां याचेत यीशुश्च नाशयेत्
 ११ सुख्ययाजकाः प्राचीनाश्च तांस्तथा प्रावर्त्तयन् । देशाधिपतिस्ततस्तान्
 पप्रह युष्मदिच्छातस्तयो र्दयोः कतरो मया मोचयितव्यः ? ते
 १२ जगदुः, बरब्बाः । पीलातस्तान् अब्रवीत्, खीष्टाभिधं तर्हि तं
 यीशुं प्रति मया किं कर्त्तव्यम् ? सर्व्वं तमब्रुवन् स क्रुशमारोप्य-
 १३ ताम् । देशाधिपति बभाषे, कथमेतत् ? किमपराद्धं तेन ? अनेन
 १४ तेऽधिकं क्रोशन्तोऽवदन् स क्रुशमारोप्यताम् । तदा यत्नो मम
 विफलः प्रत्युताधिकः कलहो जायत इति दृष्ट्वा पीलातस्तोयमादाय
 जननिवहस्य समचं हस्तौ प्रचाल्य बभाषे, धर्म्मवत्तोऽस्य शोणितपा-
 १५ तने निर्द्दोषोऽहं युष्माभिरालोच्यतामिति । कृत्स्नः प्रजानिवहस्तु
 तं प्रतिबभाषे, तस्य शोणितम् अस्माकम् अस्मत्सन्तानानाञ्च शिरःसु
 १६ वर्त्ततां । तेषां कृते स तदा बारब्बां मोचयामास यीशुन्तु कश्चाभिः
 प्रहार्य्यं क्रुशारोपणार्थं समर्पयामास ।
 १७ देशाधिपतेः सैनिकनरा यीशुं तदा राजहर्म्यस्थाभ्यन्तरं गीत्वा
 १८ सैन्यदलं कृत्स्नं तस्य परितः समागमयामासुः । वस्त्राणि तस्य च
 १९ मोचयित्वा तं लोहितवर्णं प्रावारं परिधापयामासुः कष्टकैश्च स्रजं
 निर्झाय तस्य शिरसि निदधुस्तस्य दक्षिणहस्तोपरि च नलं सम-
 २० पयामासुरभन्तरं तस्य समचं जानुपातं कुर्व्वन्त उपहासेन तमवदन्,
 २१ विद्वद्दीयानां राजन् प्रणामः । पुनश्च तस्मिन् निष्ठौष्य तं नक्ष-
 मादाय तस्य शिरोऽताडयन् । इत्थं तम् उपहस्य तं प्रावारं मोचयित्वा
 तस्य खवासंघि परिधाय च क्रुशम् आरोपयितुं तम् अपनित्युः

यीशोः क्रुशारोपणं सत्युच्यते ।

- १२ निर्गच्छन्तस्तु ते 'शिमोननामकं कुरीषीथं नरमेकमाभादथा-

मासुर्दंभुस्य तं, क्रुंशं तस्य वोढुं वेतनं विना । अनन्तरं गङ्गया- २२
 र्थतः कपालखलमित्यभिधं स्थानमुपस्थाप्य पानौशार्थं ते तस्मै पित्त-
 भिञ्जितम् अक्षरसं ददुः । स तु तमास्त्राय पातुं नाङ्गीचक्रे । २४
 अनन्तरं ते तं क्रुशमारोष्य गुटिकापातेन तस्य वासांसि भियो ३५
 विभेजिरे । इत्थं भाववादिनोक्तेयं कथा सिद्धिं गता, यथा,

मामकीनानि वस्त्राणि स्वमध्ये विभजन्ति ते ।

मत्परिच्छदक्षिप्वातो गुटिकां पातयन्ति च ॥

अनन्तरं ते तत्रोपविश्य तम् अरक्षन् । तस्य शिरसश्चोर्द्धं ते २९
 बबन्धुरिदं तस्याभियोगलेखं यथा, थिङ्गदिनां राजा यौशुरयम् । ३०
 तदा च दस्युर्द्वौ तेन सार्द्धं क्रुशे आरोप्येताम्, एकतरस्तस्य दक्षिणे ३८
 वामे चान्यतरः ।

अनन्तरं ये मनुष्या मार्गेण तेनाग्रजंस्ते शिरांसि चालयन्तस्त- ३९
 मित्यमनिन्दन् यथा, मन्दिरभञ्जक दिनत्रये च तस्मिर्मातरात्मानं ४०
 तारय । त्वञ्चेदीश्वरस्य पुत्रोऽसि तर्हि क्रुशादवरोह । शास्त्राध्यापकैः ४१
 प्राञ्चीनैश्च सार्द्धम् ईदृशमेव तमुपहसन्तो मुख्ययाजका अपि
 तमवदन्, सोऽपरान् अतारयत्, आत्मानं तारयितुं न शक्नोति ।
 स चेद् इत्यायेलस्य राजास्ति तर्हीदानीं क्रुशाद् अवरोहतु, तथा ४९
 कृते वयं तस्मिन् विश्वसिध्यामः । स ईश्वरे विश्वासं कृतवान् ईश्वरस्येत् ४९
 तम् अभिरोचयति तर्हि तमुद्धरतु, यतः स कथितवान् ईश्वरस्य
 पुत्रोऽहं । तेन सार्द्धं क्रुशादरोपितौ दस्युर्तावपि तथैव तमपवदताम् । ४४

आमध्याङ्गान्तु द्वतीयप्रहरं यावत् कृत्स्ने भूतलेऽन्धकारोऽभूत् । ४५
 द्वतीये प्रहरे च यौशुरस्क्रोशकुञ्जरवेण बभाषे, एली, एली, साम्ना ४९
 श्रवणानीति, अस्थार्योऽयं,

हे मदीशं मदीश त्वं मां परित्यक्तवान् कुतः ।

१० तच्छ्रुत्वा तत्र स्थितानां नराः केचिदवदन् असाविलिख्यमाङ्गयन्ति ।
 १० तत्क्षणञ्च तेषामेको द्रुत्वा स्पञ्जमादायास्तरसेन पूरयित्वा नलाघे
 १० बद्धा तम् अप्रीयत् । अपरे त्ववदन्, निवर्त्तस्व, अमुं तारयितुम् ।
 एलिच आगच्छति न वेत्यस्माभिर्दृश्यताम् ।

५० ततः परं यीशुः पुनरुच्चैस्त्क्रुश्व प्राणांस्त्याज । पश्य च तदा
 ५१ मन्दिरस्य तिरस्करिष्यतोऽधो यावद् विदद्रे भूश्चकम्पे ग्रैला
 ५१ विचिच्छिदिरे शवागाराणुहाटयामासिरे निद्राणानाञ्च पवित्राणां
 ५२ कुणपानि बह्वन्युत्यापयाञ्चकिरे तस्योत्यापनात् परञ्च निर्गत्य ते
 ५३ पुण्यनगरं प्रविश्यानेकेषां प्रत्यचीबभूवुः । तांस्तु भुकम्पादीन् व्यापा-
 रान् दृष्ट्वा शतपति र्यीशो रक्षणे नियुक्तास्तस्य संङ्गिनश्चातीव
 भौत्वावदन्, सत्यम् आसीदसावीश्वरस्य पुत्रः ।

५५ अपि च गालीलतो यीशुम् अनुगतास्तत्परिचर्यायाञ्च नियुक्ता
 ५६ बह्वो योषितो दूरादवलोकमानास्तत्राविद्यन्त । तासां मध्ये मग्द-
 लीनी मरियम्, याकोबथोथ्योश्च माता मरियम् सिबदियसुतयो
 माता चासन् ।

यीशोः समाधिः ।

५७ सन्ध्यायान्तु जातायाम् अरिमाथियानिवासी योषेफनामक
 ५८ एको धनी नर आगमत् । सोऽपि यीशोः शिष्यः । स पीलातस्य
 समीपं गत्वा यीशोर्देहं ययाचे । आदिष्टे तदा पीलातेन देहस्य
 ५९ दाने योषेफो देहमादाय शुचिना चौमवस्त्रेण वेष्टयामास
 ६० तच्चित्ते ग्रैलरन्ध्रे च स्वार्थं स यच्छवागारं निर्मितवांस्तस्मिन्
 नूतने शवागारे निदधे महाशानञ्च लोठयित्वा शवागारस्य मुखे
 ६१ दत्त्वा प्रतस्थे । तत्र तु मग्दलीनी मरियम् अन्यतरां च मरियम्
 शवागारस्य समुखम् उपविश्यावातिष्ठेताम् ।

परदिने त्वर्थतः सञ्जनदिनात् परं यद्दिनं तस्मिन् सुख्यवाजकाः ११
 करीयिनश्च पीलातस्य समक्षं ससेत्य जगदुः प्रभो स प्रवञ्चको १२
 जीवत्काल उक्तवान् दिनचयात् परम् उत्थास्यामीत्यस्माभिः स्मर्यते ।
 अतस्तृतीयं दिवसं यावत् तच्छ्रवागारस्य रक्षणं भवतादिश्रताम् । १७
 नोचेत् शिष्यास्तस्य नक्तमागत्य तं हला जनेभ्यः कथयिष्यन्ति स
 मृतानां मध्यादुत्थापित इति । एवं सत्यादिभ्रान्तितोऽन्तिमा
 भ्रान्तिरनिष्टतरा भविष्यति । पीलातस्तान् जगाद, प्रहरिवर्गो १५
 युष्माकमास्ते, गत्वा तत् स्थानं यथाज्ञानं गोपयत । ते तदा गत्वा ११
 तमस्यानं सुद्रयाङ्कयित्वा प्रहरिवर्गेणापि शवागारम् अगोपयन् ॥२०॥

अप्रशानाद् यौगोसत्यानम् ।

शिष्यान् प्रति तस्य शेषाद्वेशम् ।

विश्रामवारे त्वतीते सप्ताहस्य प्रथमदिवसस्य प्रातःकाले २८ १
 मग्दुलीनी मरिचम् साप्तान्यतरा मरिचम् तच्छ्रवागारं द्रष्टुमा-
 गच्छताम् । पश्य च तदा महान् भृकम्पोऽभूत्, यतः प्रभोरेको १
 दूतः स्वर्गाद् अवहृत्स्य समीपमागत्य प्रस्तरं तं द्वारास्रोठयित्वा तदु-
 पर्युपविवेश । तस्य तु विद्युदिवाभा तुषारवच्छुक्तस्य परिच्छद २
 आस्तां तस्य भयाच्च रचकाः समुदिग्ना मृतकल्पास्य बभूवुः । स ४
 दूतस्ते योषिते प्राह, युवां मा भैष्टं यतोऽहं जाने युवां क्रुशारोपितं ५
 यौशुम् अन्विष्यथः । स त्वच न विद्यते यतः स यथोक्तवांस्तथै- ६
 वोत्थापितः । आयातं यत्र प्रभुरग्रेत स्थानं तस्मिन्नीचेयां गत्वा च ७
 सत्वरं तस्य शिष्यान् वदतं स मृतानां मध्यादुत्थापितः पश्यत च स
 युष्मदद्यतो गास्त्रीलं याति, तत्रैव तं द्रक्ष्यथ । पश्यतमहं युवाभ्यां ८
 कथितवान् । ततस्ते स्मभयं महानन्देन च सत्वरं शवागारात् प्रस्थाप्य
 तस्य शिष्येभ्यः संवादं दातुम् अद्रवताम् । पश्य च शिष्येभ्यस्तयोः ९

- संवादं दातुं गच्छत्योर्षीशुक्ले साक्षात्कृत्याब्रवीत्, युवयो मङ्गुलं
 १० भ्रूयात् । ते चोपागत्य तस्य चरणौ धृत्वा भजनाम् अकार्षाम् ।
 तदा यौशुक्ले अवादीत्, मा भैष्टं गत्वा तु मम भ्रातृन् ममैन-
 मादिष्टं ज्ञापयतं यत् तैर्गालीक्षं गन्तव्यं, तत्रैव ते मां द्रक्ष्यन्तीति ।
 ११ यावत् ते गच्छतः पश्य तावद् रक्षकवर्गस्य केषिकरा नगर-
 सुपत्न्या यद्यद् वृत्तं तत् सर्वं मुख्ययाजकेभ्यो निवेदयामासुः ।
 १२ ते तु प्राचीनैः सह समेत्य मन्त्रणाञ्च कृत्वा सैनिकनरेभ्यो यथेष्टा
 १३ रौप्यमुद्रा ददुर्बभाषिरे च यूथं वदत, शिष्यास्तस्य राजावागत्य
 १४ निद्रितेष्वस्त्रासु तम् अचूचुरञ्जिति । यदि च देशाधिपतेः समक्षम्
 अस्य अवणं भवेत्, वयं तर्हि तम् अनुमेयामो युष्मांस्य निःशङ्कान्
 १५ करिष्यामः । ततस्ते ता मुद्रा गृहीत्वा यथा शिचितास्तथैव चक्रुः ।
 सा च कथा यिद्धदिनां मध्ये व्याप्याद्याप्यवतिष्ठते ।
 १६ एकादश शिष्यास्तु गालीक्षं गत्वा यौशुना निर्दिष्टे गिरादुप-
 १७ तस्मिन्ने । तच्च वृद्धा तस्य भजनां चक्रुः । केषिन्तु समग्रैरत । तदा
 १८ यौशुः धूमोपमाचत्य तैः संलपन् बभाषे, स्वर्गमेदिन्यो निर्दिष्टं
 १९ सामर्थ्यं मङ्गलम् अदायि । अतो यूथं गत्वा यावतीर्जातीः शिष्यान्
 कुर्वन्तः पितुः पुत्रस्य च पवित्रस्यात्मनस्य नामोद्दिश्य तान् स्नापयत,
 २० शिचयत च तांस्तत्सर्वस्य रक्षणं युष्मानहं यद्यदादिष्टवान् ॥ अधिकन्तु
 पश्यत, युष्मानं यत् सर्वदिनान्यहं युष्माभिः सार्द्धमासे ॥ २८ ॥

मार्कलिखितः सुसंवादः ।

प्रभो यौह्वकीष्टस्य स्नापनं परीक्षा च । १

ईश्वरपुत्रस्य धीशोः स्त्रीष्टस्य सुसंवादारम्भः । भाववादिनां ग्रन्थे १
लिखितम् आस्ते, २

पश्य तद्गमनस्थाये स्नदूर्तं प्रहिणोम्यहं ।

तवाद्ये तव पन्थानं स हि सञ्जीकरिष्यति ॥

मरौ घोषयतः प्रोञ्चैरस्त्रयं कस्यचिद् रवः । २

प्रभोः संस्करुताध्वानं विधद्धं तत्सृती षड्भूः ॥

तथैव योह्वनः प्रान्तर उपस्थायास्नापयत् पापमोचनाय च मनः- ४

परावर्तनार्थकम् स्नापनम् अघोषयत् । अपि च यिद्गदिथाया ५

जिखिलो जनपदो यिरुशालेमनिवासिन्स्य तदग्निकम् अपागच्छन्

सर्वं च स्नापापानि स्त्रीकुर्व्वाणास्तेन यद्दैननयाम् अस्नायन्त ।

स तु योह्वन उद्ग्लोमजपरिधानस्यर्षपटुकया बद्धकटिस्थासीत् पत- ९

ङ्गान् वन्यमधु चाभक्षयत् । घोषणकाले तु सोऽवदत्, मन्तो बल- ०

वन्तरो नरो मत्पश्चाद् आयाति, नत्वा तदीयोपानहो बन्धन्यौ

मोक्तुमप्यहं न योग्यः । अहं तावद् युष्मान् तोये स्नापितवान्, ८

स तु युष्मान् पवित्र आत्मनि स्नापयिष्यति ।

तेष्वेव दिनेषु धीशु गर्लीषस्यनासरताद् आगत्य योह्वनेन ९

यद्दग्नि स्नापयाञ्चके सद्यस्य तोयान्निर्गच्छन्नेव स गगनं भिद्यमानम् १०

आत्मानस्य कपोतमिव स्त्रोपर्यवतरमाणम् अदृष्टत्, स्नर्गाद्येयं ११

वाणी समभूत् त्वं मम प्रियः पुत्रो यस्मिन्नेह प्रीत इति ।

१२ तत्क्षणात्प्रात्मा तं महामपनिनाय तच्च मरौ तिष्ठन् स चत्वारिं-
 १३ शद् दिनाणि श्रैतानेन पर्येक्ष्यत सत्त्वेः सार्द्धं चावर्त्तत स्वर्गदूताश्च
 तं पर्यचरन् ।

प्रभो यीशोः प्रकाशकार्यारम्भः ।

१४ समर्पिते . तु योहने यीशु गलीलमागत्येश्वरराज्यस्य सुसंवादे
 १५ घोषयन्नब्रवीत्, सम्पूर्णः कालः समुपस्थितश्चेश्वरस्य राज्यं । यूयं
 मनांसि परावर्त्तयत सुसंवादे च विश्वसित ।
 १६ ततः परं गालीलीयसमुद्रस्य तटे विहरन् स शिमोनं तस्य
 भ्रातरम् आन्द्रियञ्च समुद्रे जालं क्षिपन्तौ ददर्श यतस्तौ धीवरा-
 १७ वास्ताम् । यीशुस्तावन्नवीत् मम पश्चाद् आयातम् अहञ्च युवां
 १८ मानवधारिणौ धीवरौ विधास्यामि । तदा तौ सपदि स्वजाप्तानि
 १९ त्यक्त्वा तम् अन्वव्रजन् । ततश्च स्लोकम् अयं गत्वा स सिबदियस्य पुत्रं
 याकोबं तत्सहोदरं योहनञ्च ददर्श, जालानां जीर्णोद्धारं कुर्वाणौ
 २० तावपि नौकायामास्ताम् । तदा सपदि तेनाहृतौ तौ स्वपितरं
 सिबदियं वेतनजीविभिः सार्द्धं नौकायां त्यक्त्वा तमनुजग्मतः ।
 २१ ततः परं ते कफरनाह्वयं प्रविष्टाः । सद्यश्च विश्रामवारै स
 २२ समाजगृहं प्रविश्याग्निचयत् । जनाश्च तस्य शिष्यायां चमत्कारम्
 अमन्यन्त । यतः स सामर्थ्यविशिष्ट इवाग्निचयत् न तु शास्त्राध्यापका
 २३ इव । तेषां समाजे चाशुष्यात्माविष्ट एको नरोऽविद्यत स उत्क्रो-
 २४ शन् जगाद, भो नासरतीय यीशो, अस्माकं भवतश्च किं ? भवान्
 किमस्मान् नाशयितुमागतः ? भवान् कस्तद्दहं जानामि, ईश्वरस्य
 २५ पवित्रो नरो भवानिति । यीशुस्तु तं निर्भर्त्सयन् वभाषे मौनीभव,
 २६ अस्माच्च निःसर । तदा सोऽशुषिरात्मा नरस्य तस्याङ्गान् सङ्कोच्य
 २७ प्रोच्चरुवेषेण क्रोशंस्तस्माद्भिःसृतः । अनेन सर्वे चमत्कारं मत्वा मिथ

आलोचमाना श्रवदन्, किमिदं? का नूतनेयं शिष्या? अथौ
तावत् सामर्थ्येनाशुचीनात्मनोऽप्याज्ञापयति ते वामुख्याशावर्त्तिनो
भवन्ति । अनन्तरं तस्य ख्यातिः सत्वरं गाक्षीकस्य कृत्स्नं परिसरं १८
व्यानजे ।

ततः परं समाजगृहान्नेकम्य स सत्वरं चाकोवेह थोदनेन च १९
साङ्के शिमोनस्यान्द्रियस्य च गेहं प्रविवेश । शिमोनस्य शत्रू तु २०
ज्वरातुराग्रेत । ते च तस्मै सत्वरं तस्या अवस्थाम् अकथयन् । २१
तदा स उपस्थाय तस्या हस्तं धत्वा ताम् उत्थापयामास । सद्यश्च
ज्वरस्तां तत्याज सा च तान् पर्युषरत् ।

मन्ध्यायान्तु जातायां यदा सूर्योऽस्तमगमत् तदास्वस्था भूता- २१
विष्टाश्च सर्व्वे तस्थान्किकम् आनीताः कृत्स्नं नगरञ्च द्वारि समेत्या- २२
तिष्ठत् । स च नानाविधव्याधिभिरखस्थान् बहून् मानवान् खस्थी- २४
चकार भूतांश्च बहून् निःसारयामास, भूतांस्तु भाषितुं नानुजञ्जे
यतस्ते तम् अभ्यजानन् ।

प्रातस्त्वतीव प्रत्युषं स उत्थाय निष्क्रान्तो निर्जनं स्थानमपगत्य २५
प्रार्थयत् । शिमोनस्तु खसङ्गिभिः साङ्के तम् अनुदुद्राव । तमासाद्य २९
च. तेऽब्रुवन्, सर्व्वे भवन्तम् अन्विष्यन्ति । स तु तान् वभाषे, २०
आयात, वयं समीपस्थान् ग्रामान् गच्छामः, तत्रापि मया घोषणं २८
कर्त्तव्यं, यतस्तदर्धमहं निर्गतोऽस्मि । ततः परं स कृत्स्ने गाक्षीके २९
जनानां समाजगृहेष्वघोषयत् भूतांश्च निरसारयत् ।

एकः कुष्ठी तु तस्थान्किकमागत्य प्रसादयन् जानू पातयञ्च तम् ४०
अब्रवीत्, भवांश्चेदिच्छति तर्हि मां शूचीकर्त्तुं शक्नोति । तदा ४१
थीशुः कृष्णाविष्टो हस्तं प्रसार्य्य तं पश्यन् वभाषे च, इच्छामि
शूचीभव । एवञ्च तेन सपदि कुष्ठं ततोऽपीवसार स च शूचीभूतः । ४२

४२ स तु तस्मिन्नधैर्यं गत्वा तत्क्षणं विस्मृष्य तं जगाद, शवधानो भव
 ४४ कमपि किमपि मा वद, अपि तु गत्वा धाजकायात्मानं दर्शय
 तेषाञ्च साक्ष्यार्थं स्वशुचिललाभनिमित्तं मोक्षिना यद्यदादिदं
 ४४ तदुपहर । स तु निर्गत्य बहूशो घोषयितुं तां कथां विज्ञापयितुञ्च
 प्रावर्त्तत, तस्माद् पुनः प्रकाशं नगरं प्रवेष्टुं तेन नाशक्यत, अपि तु स
 वह्निर्निर्जनेषु स्थानेष्ववर्त्तत सर्वतश्च जनास्तासमीपमागच्छन् ॥ १ ॥

प्रभुयैश्चः पापानि क्षमितुमपि शक्नोति ।

२१ कतिपयदिनेभ्यः परं स पुनः कफरनाह्वयं प्रविष्टः स च गृहे
 २ विद्यत इति जनैः संश्रुतम्, तत्क्षणञ्च बहवः समागतास्ततो
 ३ द्वारसमीपेऽपि स्थानं नाश्रियत । स च तेभ्यो वाचमकथयत् ।
 ४ तदा केचिन्नरास्तुर्भिरुद्धमानम् एकमवशाङ्गं नयन्तस्वाम् अभ्यगच्छन्
 ४ जनौघहेतोस्तु तदन्तिकम् उपस्थातुमशक्यत्वात् स यथासीत् तत्र
 गृहपृष्ठं भित्तोत्खन्य च सोऽवशाङ्गो यथाशैत तं पर्यङ्कम् अवा-
 ५ रोहयन् । तदा यैःशुक्तेषां विश्वासं दृष्ट्वा तमवशाङ्गं जगाद, वत्स
 ६ तव पापानां क्षमा जातेति । तत्र तु केचिच्छास्त्राध्यापका आसीना
 ७ आसन्, ते स्वचित्तेष्वित्यम् अतर्कयन्, किमर्थमसावीदृशं भाषते ?
 स ईश्वरं निन्दति । एकस्माद् ईश्वरादन्यः कः पापानि क्षमितुं
 ८ शक्नोतीति ? ते तु स्वान्तर ईदृशं तर्कयन्तीति यैःशुक्तेष्वित्यम् आत्म-
 न्यभिज्ञाय तान् अत्रवीत्, किमर्थं यूयं स्वचित्तेष्विति तर्कयथ ?
 ९ अवशाङ्गमिमं कतरं वक्तुं सुकरं, तव पापानां क्षमा जातेत्यथवा
 १० त्वमुत्थाय स्वपर्यङ्कं वहन् विहरेति ? मेदिन्यान्तु पापानि क्षमितुं
 मनुष्येषुचस्य सामर्थ्यमस्तीति येन यूयं ज्ञानीयात, तदर्थं (स तम-
 ११ वशाङ्गमाह) त्वामहम् आदिशामि, उत्तिष्ठ, स्वपर्यङ्कमादाय वहेन्
 १२ स्वगृहं गच्छ । स च उपर्युत्थाय पर्यङ्कमादाय व्रष्टुं सर्वेषां समक्षं

मिथ्यान्तः । अनेन सर्व्वे चमत्कारं मत्सेश्वरं प्रशंसन्तोऽवदन्, ईदृशं
किमप्यस्माभिः कदापि नादर्शि ।

प्रथो यीशोर्नानाविधालौकिककर्म्मणि उपदेशश्च ।

सेव्याङ्गानं । यीशोस्तद्विषयकशिक्षा ।

ततः परं स पुनः समुद्रतटमपजगाम । कृत्वा जननिवहस्य १९
तत्समीपमागच्छत् स च तान् अशिक्षयत् । गच्छंस्व शुष्कादायस्थान १४
उपविष्टम् आसफेयस्य पुत्रं मयिं दृष्ट्वा जगाद, मामनुम्रजेति ।
ततः स उत्थाय तमनुजगाम । ततः परं तस्य गृहे तस्मिन् भोज- १५
नार्थमुपविशति बहवः शुष्कादायिनः पापिनश्चापि यीशुना तस्मि-
न्नेषु सार्द्धम् उपाविशन्, यैतस्ते बह्वसङ्गा आसन् तस्मान्म्रजन् ।
तन्तु शुष्कादायिभिः पापिभिश्च सार्द्धं भक्षयन्तं दृष्ट्वा शास्त्राध्यापकाः १६
फरीशिनस्य तस्य शिष्यान् जगदुः, स किमर्थं शुष्कादायिभिः पापि- १७
भिश्च सह भक्षयति पिबति चेति ? तच्छ्रुत्वा यीशुस्तान् अत्रवौत्, न
बलवताम् अपि त्वस्वस्थानां चिकित्सकेन प्रयोजनम् । न धार्मिकान्
अपि तु पापिनो मनःपरावर्त्तनायाङ्गातुम् अहम् आगतोऽस्मि ।

तदा तु योहनस्य शिष्याः फरीशिनस्योपावसन्, अतस्त आगत्य १८
तम् अपृच्छन् योहनस्य फरीशिनाञ्च शिष्या उपवसन्ति, भवतः
शिष्यास्तु नोपवसन्त्येतस्य कारणं किं ? यीशुस्तु तान् जगाद, कन्याया १९
वरो यावत् सखिभिः सह वर्त्तते तावत् ते किमुपवस्तुं शक्नुवन्ति ?
यावत्कालं वरस्यैः सह विद्यते तावत्कालं त उपवस्तुं न शक्नुवन्ति ।
आयास्यन्ति तु दिनानि यदा वरस्तेषां सान्निध्याद् अपहारिष्यते, २०
तेष्वेव दिनेषु त उपवस्यन्ति । जीर्णं वाससि कोऽप्यनाहतवस्त्रस्य २१
खण्डं न शीथ्यति, अन्यथा नूतनेन तेन पूरणोपायेन जीर्णस्य किय-
द्भागोऽपकथ्यते निरुद्धतरस्य भेदो जायते । अपि च कोऽपि जीर्णासु २२

कुट्टेषु नवीनं द्राक्षारसं न निधत्ते, अन्यथा नवीनो द्राक्षारसः कुट्टं
विदारयति, तेन द्राक्षारसस्य विह्वलवति कुट्टस्य मेष्यन्ति । अपितु
नूतनासु कुट्टेषु नवीनो द्राक्षारसो निहितव्यः ।

विश्रामवारमधि यौष्टोषपदेशः ।

- २२ एकदा स, विश्रामवारे शस्यच्छेष्टेणात्रजत् तस्य शिष्यासु गच्छ-
२४ न्नो मञ्जरी भङ्गादातुमारेभिरे । तदा फरीशिनस्तमवदन्, पश्यतु,
२५ विश्रामवारे यन्न विधेयं भवतः शिष्यास्तदेव कथं कुर्वन्ति ? स तु
तानब्रवीत्, अभावाद् दायूदस्य तत्सङ्गिनासु शुभायां जातायां
२६ तेन यदकारि तत् किं युष्माभिः कदापि नापाठि ? महायाजक-
स्याविद्याधरस्य काले स ईश्वरस्य गृहं प्रविष्टो ये च दर्शनौच्यपूपा
याजकेभ्योऽन्ये न भोक्तव्यास्तानेव सोऽभक्षयत् स्वसङ्गिभ्यश्चाप्यदात् ।
२७ पुनः स तान् बभाषे, मानवस्य हृते विश्रामवारः सस्यूतो न तु
२८ विश्रामवारस्य हृते मनुष्यः । अतो मनुष्यपुत्रो विश्रामवारस्यापि
प्रभुरस्ति ॥ २ ॥

३१ ततः परं स पुनः समाजगृहं प्रविवेश । तत्र च शोषितहस्तः
१ कश्चिन्नर आसीत्, अतः स विश्रामवारे तं स्वस्थं करिष्यति न
२ वेति ज्ञातुं ते तं निरैच्छन्, यतस्ते तमभियोगुम् ऐच्छन् । स तु
४ तं शोषितहस्तं मानवं जगाद, मध्यस्थान उत्तिष्ठ, तांश्चाब्रवीत्,
विश्रामदिने किं विधेयं ? हितक्रिया किंवाहितक्रिया ? प्राणरक्षा
५ किंवा प्राणनाशः ? अनेन ते मौनमवललम्बिरे । स तु सक्रोधं
तान् समवलोक्य तेषां चित्तजडतायां शोचंस्तं नरं जगाद, स्वहस्तं
प्रसारय । ततस्तेन प्रसारितः स हस्तः पुनरन्यतर इव स्वस्थः प्रतिपेदे ।
६ तदा फरीशिनो निर्गत्य तूष्णीं हेरोदौघैः सह तदिनाशोपायांकाङ्क्षया
तस्य विद्महं मन्मथासृकिरे ।

यौगोरोनेकालोक्तिककर्म्मार्थिणि ।

यौगोरोः स्रग्भिः साङ्गे समुद्रतटं जगाम । गच्छीषाच्च महान् ०
 जननिवहस्यमन्वगच्छत् । यिह्मदियातो यिह्मशास्त्रेमाद् इदोमाद् ८
 यद्द्वनपारस्त्रदेग्नाज्ञागता मानवाः सोरषीदोनयोश्चतुर्द्दिग्भ्यो महान्
 जननिवहस्य तेन यद्यत् क्रियते तच्छ्रुत्वा तदन्तिकमाजग्मुः । तदा
 जननिवहस्य कारणाद् अर्थतः स यत्नैर्न पीड्यते तदर्थं स्रग्भिश्चान्
 जगाद, एका गौका मदर्थं सञ्जीवता तिष्ठन्निति । यतः स बह्वन् १०
 निरामयान् अकार्षीत्, ततो व्याध्यापन्नाः सर्वे स्त्र्यष्टुं यतमानास्तम्
 आकुल्यन् । अश्रुचय आत्मानस्य यदा तम् अपश्यंस्तदा प्रणिपत्य ११
 क्रौञ्चमोऽवदन्, भवान् ईश्वरस्य पुत्रः । ते तु यत्नं न व्यक्तीकुर्युस्तदर्थं १२
 स तान् भूयोऽभर्त्सयत् ।

द्वादशशिष्याणां प्रेरितपदे नियोगः ।

ततः परं स गिरिमारुह्य स्वकीयेच्छातः कांश्चन नरान् १३
 खान्तिकम् आजुहाव ते च तत्समीपं जग्मुः । ये च तेन सह वर्त्तरन् १४
 घोषणार्थञ्च तेन प्रेक्षेरन् व्याधीनां प्रतीकाराय च भूतानां निःसा- १५
 रणाय च सामर्थ्यविशिष्टा भवेयुस्तादृशान् द्वादशनरान् स नियुयुजे । १६
 [तेषां मध्ये गणिताय] शिमोनाय च पित्र इति नाम ददौ,
 सिबद्वियस्य पुत्राय याकोबाय तस्य याकोबस्य भ्रात्रे योहनाय च १७
 स बनेरगश् इति नाम ददौ, एतस्यार्थां मेघनादसुताविति ।
 [शेषाणां नामानि] आन्द्रियः, फिलिपः, बर्थलमयः, मयिः, १८
 योमाः, आस्फेयपुतो याकोबः, यद्देयः, क्रानानिः शिमोनः,
 ईष्करियोतीथो यिह्मदास । एष एव तस्य समर्पयिताभूत् । १९

यौगोरा कस्मैचित् भूतग्रस्ताय आरोग्यदानं उपदेशदानञ्च ।

अपरं ते गृहं प्रविदिशुः । पुनश्च महान् जननिवहः समागमन्, २०
 ततस्त आहादमषि कर्त्तुं नाशक्रुवन् । तच्छ्रुत्वा तु तस्य हम्बुजनास्तं २१

११ धर्तुं निर्जग्मुः, यतस्तेऽवदन् स हतवुद्धिरभूत् । धिरुग्रासेमाद्.

आगताः शास्त्राध्यापकाश्चाहुः, स वेत्तसबूलेनाविष्टः, भूतानामधि-

१२ पतेः साहाय्येन स भूतान् निःसारयतीति । तदा स तान् समीपम्

आह्वय्योपमाभिर्जंगाद, श्रैतानः कथं श्रैतानं निःसारयितुं शक्ययात् ?

१३ किञ्चन राज्यं यद्यत्माविरुद्धं विभज्यते तर्हि तद् राज्यं स्यातुं न

१४ शक्नोति, किञ्चन कुलञ्च यद्यत्माविरुद्धं विभज्यते तर्हि तत् कुलं

१५ स्यातुं न शक्नोति । श्रैतानञ्च यद्यत्माविरुद्धमुत्थाय विभक्तो जातस्तर्हि

१६ स स्यातुं न शक्नोति प्रत्युतान्नं प्राप्नोति । तस्य बलवतो गृहं प्रवि-

श्यैव तस्य सञ्चाम् अपहर्तुं केनापि न शक्यं । प्रथमतः स बलवांस्तेन

१७ बध्नातां, तथानुष्ठिते तद्गृहस्य द्रव्याणि तेनापहारिष्यन्ते । युष्मानहं

सत्यं ब्रवीमि, मनुष्यसन्तानानां सर्वाणि पापानि तैर्ब्याहृतानि

१८ सर्वाणि धर्षनिन्दावचांसि च मार्जयिष्यन्ते, यस्तु पवित्रस्यात्मनो

विरुद्धं निन्दां व्याहरति सोऽनन्ते कालेऽपि चमां नावाप्स्यति, अपि-

१९ तु विचारेऽनन्तं दण्डमर्हति । यतस्तेऽवदन्, असावशुचिनात्मनाविष्टः ।

२० इतिमध्ये तस्य भ्रातरौ माता आगत्य वह्निस्तिष्ठन्तः प्रेष्यं प्रहित्य

२१ तम् आजुष्टवुः । तस्य परितस्तु जनौ च आसीन् आसीत् । अतस्ते तं

जगदुः, पश्यतु भवतो माता भ्रातरश्च वह्निस्तिष्ठन्ति भवन्तमन्वि-

२२ यन्ति च । स तु तान् प्रतिबभाषे, मम माता का ? मम भ्रातरश्च के ?

२३ तदा स स्वपरित उपविष्टान् जनान् समवलोक्य बभाषे, पश्यत, मम

२४ माता मम भ्रातरश्चमे । यतो यः कश्चिद् ईश्वरस्थेष्काम् आचरति

स एव मम भ्राता किंवा मम भगिनी किंवा मम माता ॥ ३ ॥

यौगोः कृत्तिप्रयवृष्टान्ताः ।

४१ पुनः स असुद्रतटे शिष्ययितुम् आरेभे, तदा तु महति जनौ चै

तस्यमीपं, समागते स नौकां प्रविश्य असद्र उपाविशत कृत्वा

जगौघस्य समुद्रतटस्थे स्थलेऽविद्यत । स च तेभ्यो दृष्टान्तकथाभिः ९
 प्रचुरशिक्षाम् अददात्, विशेषतः स्वशिक्षायां तान् अभ्रवीत्, श्रूयतां, १०
 पश्य वप्रा वीजानि वसुं निर्गतः । तस्य वपनकाले तु कतिपयानि ४
 वीजानि पथपार्श्वेऽपतन् तत आकाशस्था विहङ्गमा आगत्य तान्य-
 भक्षयन् । अपराणि तु पाषाणमये स्थलेऽपतन् यत्र तत्कृते ५
 प्रभूतमृत्तिका नासीत् । मृत्तिकाया अभ्रगीरत्वात् तानि क्षिप्रं ६
 प्रारोहन् उदिते तु सूर्येऽदृष्टान्त मूलहीनत्वाच्चाशोचन्त । अपराणि ७
 च कण्टकानां मध्येऽपतन् तैः कण्टकैश्च दृष्ट्वावपीडितानि फलं
 नाफलम् । अपराणि तूत्तमायां भूम्यां पतित्वा प्ररोहि वर्धिष्णु च ८
 फलम् अफलम्, कानिचित् त्रिशद्वृणं, कानिचित् षष्टिशृणं, कानि-
 चिच्छतशृणम् । स च तान् जगद्, शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे स्तः । ९

यदा तु स निर्जने स्थान आसीत्, तदा द्वादशभिः सह तस्य १०
 सङ्गिनस्तं तस्य दृष्टान्तस्य तात्पर्यं पप्रच्छुः । स च तानब्रवीत्, ईश्वर- ११
 राज्ञस्य गूढविषयस्य ज्ञानं युष्मभ्यं दत्तं वह्निःस्थानान्वमीनां कृते
 सर्व्वे तथोपमारूपं जायते यथा ते पश्यन्तो द्रक्ष्यन्ति न त्वनुभवि- १२
 व्यन्ति शृण्वन्तश्च श्रोष्यन्ति न तु भोक्ष्यन्ते, अन्यथा परावृत्तानां
 तेषां पापचमा सम्भविष्यति । पुनः स तानाह, किं न जानीथ १३
 दृष्टान्तकथाभिर्मां कथञ्च सर्व्वा दृष्टान्तकथा युष्माभि ज्ञातव्याः ? स १४
 वप्रा वाक्यं वपति । पथपार्श्वेऽस्याश्च ते यत्र वाक्यमुप्यते श्रुते तु १५
 तस्मिन् श्रैतान् आगत्य तेषां हृदयेषूप्रं वाक्यम् अपहरति । पुनः १६
 पाषाणमये स्थले लब्धवीजास्ते ये वाक्यं श्रुत्वैव तत्क्षणं सानन्दं
 गृह्णन्ति तेषां त्वन्तर्मूलं नास्ति ततश्च तेऽल्पकालस्थायिनो भवन्ति १७
 ततः परं वाक्यहेतुना क्रेश उपद्रुते वोत्पन्ने ते सद्यः स्वल्पन्ति ।
 कण्टकानाञ्च मध्ये लब्धवीजास्ते ये वाक्यं शृण्वन्ति ततः परं १८

१६ संसारसम्बन्धीयाश्चिन्ता धनस्य माया चान्यविषयाणामभिलाषाश्च-

१० प्रविश्य वाक्यमवपीडयन्ति ततस्तन्निष्फलं जायते । उत्तमाद्यान्तु
भूम्यां लब्धवीजास्ते ये वाक्यं शृण्वन्ति शृण्वन्ति फलं फलन्ति च,
केचित् चिंश्रुणुणं, केचित् षष्टिश्रुणुणं, केचित् शतश्रुणुणं ।

११ अपि च स'तान् जगाद् दीपो यद् द्रोणस्याधः किंवा खट्वाया
अधः स्थाप्येत तदर्थं किमायाति ? स यद् दीपाधारोपरि निधी-

१२ येत किं न तदर्थम् आयाति ? वास्तवं, नास्ति किमपि गूढं यच्च
प्रत्यक्षं भविष्यति । तच्च येन सप्रकाशं स्थानं गच्छेत् तदर्थमेव

१३ प्रच्छन्नीभूतं । शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे स्तः ।

१४ पुनः स तान् जगाद्, युष्माभिः किं श्रूयते तद् आसीद्यतां ।
येन परिमाणेन यूयं मिमीध्वे तेनैवं युष्मदर्थं मायिष्यते, शृण्वद्वाञ्छ

१५ युष्मभ्यम् अधिकं दायिष्यते । यतो यथास्ते तस्मै दायिष्यते. यस्य
तु नास्ते तस्य यदस्ति तदपि. तस्माद् अपहारिष्यते ।

१६ पुनः स बभाषे, ईश्वरराज्यं तथा यथा कश्चिज्जरो भूमौ वीजानि

१७ वपति ततः प्रभृति यावत् स प्रतिरात्रं प्रतिदिनञ्च निद्रात्युत्तिष्ठति

१८ च तावत् तदलक्षितरूपं वीजानि प्ररोहन्ति वर्धन्ते च, यतो भूमिः
स्वयमेव फलन्ती प्रथमं दृणं ततः परं मञ्जरीं पश्चाच्च मञ्जरीं

१९ सिद्धं शक्यम् उत्पादयति । परिणते तु फले स तूर्णं स्वविचं प्रयुक्ते
यतः शक्यकर्त्तव्यकाल उपस्थितः ।

२० पुनः स बभाषे, वयम् ईश्वरराज्यं केन सदृशं वद्विष्यामः ?

२१ कथोपमया वा तद् उपमास्यामहे ? तत् सर्षपबीजेन सदृशं, यतो

२२ भूमौ वपनकाले तत् सर्व्वबीजेभ्यः सुदृतरम्, उपन्नत् प्रदृश्या सर्व्व-
शाकेभ्यो महत्तरं जायते महतीः शाखाश्च प्रसारयति, तस्य छाया-
याज्ञाकाग्नेयपक्षिणो निवस्तुं शक्नुवन्ति ।

ईदृशैरेव वज्रमि दृष्टान्तेः स तेषां श्रवणशक्त्यनु रूपं तेभ्यो १२
वाचमकथयत् दृष्टान्तं विना तेभ्यः किमपि नाकथयत् । निर्जनन्तु १५
स्त्रिभ्यः सर्वं व्याख्यत् ।

यीशोः कतिपयालौकिककर्माणि ।

यीशो भङ्गानिवारणस्य अनेकभूतपक्षाम् निरामयत्तदानम् ।

तस्मिन् दिने सन्ध्यायां जातायां स तान् जगाद, पारं गम्यतां । १५
अतस्ते जनौषं त्यक्त्वा तथाभूतं तं नौकायाम् अग्रहिषुः । तत्सह १६
त्वपराः काश्चिन्नौका आसन् । तदा महावात्या जाता तरङ्गाश्च नाव- १७
माहनत् अनेन सा तोषेनापूर्यत । स तु नावः पश्चाद्भाग उपविशोप- २०
धानमासन्ध्यामिद्रात् । अतस्ते तं प्राबोधयन् व्याहरंश्च भो गुरो वयं
नश्यामोऽत्र भवान् किं निश्चिन्तः ? तदा स जागरितो वायुं तर्जया- २६
मास ससुद्रश्च जगाद, मौनं कुरु तूष्णीम्भव । अनेन वायुः शश्याम
सम्पूर्णं निर्वातो बभूव च । स च तान् जगाद, किमर्थमीदृशं भीरवः ३०
स्य ? यद्यं विश्वासहीनाः कथमेतत् ? तदा ते महाभयपक्षा ३१
मिथो जगदुः, को न्वयं यद् वायुः ससुद्रस्याप्यस्याशा गृहीतः ॥ ४ ॥

ततः परं ते ससुद्रपारस्यं गादारीयाणां देशं प्रापुः । नौकातस्य पू १
निर्गते तस्मिन् तत्क्षणं श्रवागारेभ्य आगतः कश्चिद् अशुचिभृताविष्टो १
नरस्तस्य समक्षमुपतस्थे । स श्रवागारेषु कृतनिवास आसीत् कश्चिच्च २
तं शृङ्खलैरपि बद्धुं नाशक्नोत् यतः वज्रहस्तो निगडैः शृङ्खलैश्च ४
बद्धेन तेन शृङ्खलानि विदीर्णानि निगडानि च पूर्णितानि तं ५
शमयितुं शक्तिमान् कोऽपि नासीत् । स दिने च रात्रौ च निरन्तरं ५
गिरिषु श्रवागारेषु वा तिष्ठन्नक्रोशत् प्रस्तरेखात्मानम् अकथयत् । ५
दूरान्तु धीशु दृष्ट्वा सोऽभिधास्य तस्य भजनं चकार महारवेण च १
क्रोशन् व्याजहार भो परात्परस्येश्वरस्य पुत्र धीशो भवती सह मम ०

- ८ कः सम्बन्धः ? ईश्वरेण भवन्तं प्रापयामि मां मा यातयतु । यत्रो
 ९ यीशुस्तमवदत् रे अशुचे आत्मन् मनुष्यादस्मान्निःसर । स च त
 पप्रच्छ तव नाम किं ? स प्रत्युवाच वाहिनीति मम नाम यतो
 १० वयं बहवः । भवानस्मानेतद्देशाद् वह्नि मां प्रेषयत्वित्युक्त्वा च स तं
 ११ भृशं प्रसादयामास । तत्र गिरिनितम्बे तु महान् शूकरप्रजोऽचरत् ।
 १२ अतस्ते सर्व्वे भूताः प्रार्थयमानास्तमवदन्, अमून् शूकरान् प्रत्यस्मान्
 १३ विष्टजतु, वयं तान् शूकरान् प्रविशाम । ततो यीशुना त्वर्षम्
 अनुज्ञातास्तेऽशुचय आत्मानो निःसृत्य तान् शूकरान् प्रविविश्चोण
 स कृत्स्नो प्रजः सवेगं धावन् शैलापात् समुद्रे निपपात । ते शूकराः
 १४ प्रायेण द्वे सहस्रे आसन्, सर्व्वे च समुद्रे पञ्चलं गताः । शूकर-
 रक्षकास्तु पलाय्य नगरे पक्षीषु च संवादं व्याज्ञापयामासुः । ततो
 १५ यद् वृत्तं तद् द्रष्टुं मनुष्या वहिराजगुः । यीशोः समीपसुपस्थाय
 च वाहिन्याविष्टः स भूतघ्नो नर उपविष्टो वस्त्राच्युतः समुद्रिञ्चेति
 १६ पश्यन्तस्ते विभुः । ये च दृष्टवन्तस्ते तेभ्यस्तस्य भूताविष्टस्य वृत्तान्तं
 १७ शूकराणाञ्च कथां निवेदयामासुः । ततस्ते यीशुं स्वशीमातोऽप-
 १८ सरणं याचितुमारेभिरे । तस्मिंस्तु नावं प्रविशति स भूताविष्टस्तं
 सविनयं यथाचे, अहं यद् भवता साहूँ तिष्ठेयं तदनुमन्यतामिति ।
 १९ यीशुस्तु नानुमन्य तं जगाद्, स्वगृहं स्वजनसमीपं याहि, प्रभुस्त्वा-
 २० मनुकस्य त्वदर्थं यत् कृतवांस्तत् सर्व्वं तेभ्यो निवेदय च । ततः स
 गत्वा तं प्रति यीशुना यदकारि तत् सर्व्वं द्विकापस्यां घोषयितु-
 मारेभे, तेन मानवाः सर्व्वे आश्चर्य्यममन्यन्त ।

यीशुना जिया चारोग्यकरणं स्वतकन्यायै जीवनदानञ्च ।

- २१ ततः परं यीशुः नावा इदं तरिला पुनः पारम् आगते
 २२ महान्, जनौघस्तसमीपे धमाधधौ स तु समुद्रतटं आसीत् । पश्य

स समाजाध्यक्षाणां मध्ये यायौरनामा नर एक आगच्छत् तच्च
 दृष्ट्वा तस्य चरणयोः प्रणिपपात तच्च भृशम् अनुनयन्नवदत्, मम १२
 चुद्रा दुहिता मृतकल्पा । भवान् आगत्य तस्यां हस्तावर्पयितुम्
 अर्हति, तेन सा तरित्वा जीविष्यति । ततः स तेन सह जगाम, १४
 महान् जननिवहस्य तम् अनुब्रजन्नपीडयत् ।

तदा त्वादादशवर्षेभ्यः प्रदररोगेण शौर्णां या काचिद् योषिद् १५
 बद्धभिक्षिकित्सकैर्भृशं क्लिष्टा सर्व्वस्वं त्यक्त्वापि कमप्युपग्रमं न लभ- १६
 वती प्रत्युताधिकमस्त्रस्था जाता सा यौगोः कथां श्रुत्वा जनौघस्य १७
 मध्येन प्रच्छन्नं पश्चाद् उपस्थाय तस्य वसनं पश्यन् यतः सावदत् तस्य १८
 वासांसि स्पृष्ट्वाह तरिष्यामि । मद्यस्य तस्याः शोणितोत्सः शुष्कीभूतः १९
 सा च यद् व्याधिसुक्ताभूत् तत् खदेहेऽनुबभूव । यौशस्त सपदि २०
 स्वतः प्रभावस्य निर्गमनं ज्ञात्वा जननिवहस्य मध्ये परावृत्त्य पप्रच्छ,
 को मम वसनं स्पृष्टवान् ? तस्य शिष्यास्तम् अवादिषुः, जनौघेन २१
 भवान् पीड्यते तत् पश्यति, तथापि पृच्छति, को मां स्पृष्टवानिति ।
 तत्तु यथाकारि तां दिदृचुः स पर्य्यपश्यत् । तदा सभया सकन्या २२
 स सा योषिद् आत्मनि यद् वृत्तं तज्ज्ञात्वोपस्थाय तत्समच्चं प्रणिपत्य २३
 सर्व्वं यथातथ्यं निवेदयामास । स तु तां जगाद्, वत्से तव विश्वासस्त्री २४
 तारयामास, कुशलं याहि स्वव्याधितो सुक्ता तिष्ठ च ।

यावत् स एतद् भाषते तावत् तस्य समाजाध्यक्षस्य गृहात् २५
 केचिन्नरा आगत्याह्नदन्, भवतो दुहिता ममार, किमर्थं गृहम्
 अधिकं क्लिप्नीयात् ? यौशस्त ताम् उच्यमानां कथां सपद्युपश्रुत्य २६
 तं समाजाध्यक्षं जगाद्, मा भैषीः केवलं विश्वसिद्धि । स च पित्रं २७
 याक्रोभं याकोबस्य सहोदरस्य थोङ्गनमपहायापरं कमपि स्नानु-
 ब्रजनाय मानुगेने । ततः परं समाजाध्यक्षस्य गृहमागत्य भृशं वदता २८

- ४८ क्रोशताञ्च कोलाहलं दृष्ट्वा स प्रविश्य तान् जगाद, किमग्रं
कोलाहलं कुर्वथ इदृशं च? न मृता सा बाह्या सा निद्राणा ।
- ४९ ततस्ते तम् उपजहसुः । स तु तान् सर्वान् वह्निः हत्वा स्वसाङ्गं
बाह्लिकायाः पितरं मातरञ्च स्वसङ्गिनञ्च नयन् बाह्लिकायाः
- ५० ग्रथनागारं प्रविवेश । तस्या बाह्लिकाया इक्षुञ्च गृहीत्वा तां जगाद,
ताह्लिका-कूमरीति । भाषान्तर एतस्यार्थोऽयं, बाह्लिके, उत्तिष्ठेति
- ५१ ममाज्ञा । सा च बाह्लिका सपद्युत्याय विहन्तुं प्रावर्त्तत, यतः
सा द्वादशवर्षवयस्कासीत् । तदा मानवा महासमत्कारं मेनिरे ।
- ५२ स तु तान् दृढमादिशत्, एतत् केनापि न ज्ञातव्यम् । अपि च
स तस्यै भक्ष्यदानम् आज्ञापयामास ॥ ५ ॥

स्वदेशीयलोके रीतिशोरसम्प्राप्तम् ।

- ६१ ततः परं स तस्मात् स्थानाभिर्गत्य स्वदेशमागमत् तस्य शिष्याश्च
१ तम् अन्वगच्छन् । उपस्थिते तु विश्रामवारं स समाजगृहे शिष्य-
यितुम् आरेभे बहवश्च श्रोतार आश्रय्यं मन्यमाना अवदन्,
कुतोऽमुना सर्वमेतदक्षमि ? अमुषै दत्तञ्चेदं किं ज्ञानं ? अमुष्य-
२ कराभ्यामीदृशानि प्रभावस्य कर्माणि कथं साध्यन्ते ? असौ किं
नास्मदीयतया मरिचमः सुतो याकोबस्य घोषे र्थिङ्गदाः शिमोनस्य
च भ्राता ? अमुष्य भगिन्योऽपि किं नाचास्मन्निकटे वर्त्तन्ते ? इत्यं
४ ते तस्मिन् स्वह्लिताः । यीशुस्तु तान् अब्रवीत्, नान्यत्र कुत्रापि
५ भाववाद्यसम्मानितः केवलं स्वदेशे स्वकुले खगृहे च । अतः स
तत्र प्रभावसिद्धं किमपि कर्म कर्तुं नाशक्नोत् केवलं स्वस्थान
अस्वस्थान् नरान् हस्तार्पणेन निरामयान् अकार्षीत् । तेषाम्
६ अविश्वासे चानीवाश्रय्यं मेने । ततः परं स परितः स्थितेषु ग्रामेषु
पर्यटनमिच्छयत् ।

श्रियान् प्रति यीश्वोरुपदेशः । योहनस्नापकस्य वचः ।

अपि च स पूर्वोक्तान् दादश्र श्रियान् स्वसमीपम् आह्वय दौ ०
 दौ कृत्वा प्रेषयितुम् आरेभे, तेभ्यश्चाशुचौनाम् आत्मनां कर्तव्यम् ०
 अदात् । तांश्चेदमादिदेश, याचार्यं केवलं यष्टिमादायान्यत् किमपि ८
 मादङ्गं, भिक्षाधारं, पूषं, पटुकार्यां वा सूद्रा मादङ्गं, अपि तु ९
 काष्ठोपानहौ बध्नीत, दे त्वङ्गाष्वादने मा परिधङ्गं । स तान् इद- १०
 मपि जगाद, यच्च कुचषिद् गृहं प्रविशय, स्थानान्तरगमनं यावत्
 तत्रावतिष्ठध्वं । ये च सर्वे मानवा युष्मान् नानुगृह्णन्ति युष्मदास्थानि ११
 च न गृह्णन्ति, तेषां स्थानाभिर्गत्य तेषां विद्वद्भ्यः सास्त्रार्थं
 स्वचरणाधःस्थितानां मृत्तिकामथवधुनुत । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि,
 विचारदिने सदोमस्य घमोराया वा दश तस्य नगरस्य दशतः
 सञ्चतरा भविष्यति । अतस्ते निर्गत्य मनःपरावर्त्तनस्य कर्त्तव्यताम् १२
 अबोधयन्, बहून् भूतांस्य निरसारयन् अस्वस्थांस्य बहून् तैलेजाभि- १३
 षिष्य निरामयान् अकुर्वन् ।

तदा तस्य नास्ति प्रसिद्धतां गते राजा हेरोदसस्य ख्यातिं १४
 श्रुत्वाब्रवीत्, स्नापको योहनो मृतानां मध्याद् उत्थितस्ततो हेतोः
 प्रभावास्तस्मिन् स्वकार्यं साधयन्ति । अन्ये त्ववदन् स एखियः । १५
 अपरे चावदन् स भाववादी किंवा भाववादिनाम् एकेन सदृशः ।
 हेरोदस्तु श्रुत्वा जगाद, यस्य योहनस्य शिरो मया क्षिप्तं स एवासौ । १६
 स मृतानां मष्ठादुत्थितः ।

वास्तवं हेरोद एव स्वभ्रातुः किञ्चिपस्य भार्या यां हेरोदि- १७
 यामुदूढवांस्तस्याः कारणात् प्रेष्यान् प्रहित्य योहनं धृत्वा कारायां
 बद्धवान् । यतो योहनो हेरोदमगदत्, भ्रातृभार्यायाः स्नामिलं १८
 त्वथा न विधेयमिति । हेरोदिद्या च तस्मै पर्यकुप्यत् तच्च हन्तुम् १९

- १० ऐच्छन् न त्वग्रहोत् । यतो हेरोदो योहनं धार्मिकं पवित्रञ्च नृ-
शाला तस्मादविभेत् तस्मारचन् तस्यादेशं श्रुत्वा च बह्वनि कर्षांश्च-
- ११ करोत् प्रीतश्च तस्य वाक्यान्याकर्णयत् । अपरम उपस्थिते शुभदिने
यदा हेरोदः स्त्रीयजन्मोत्सवे स्त्रीयमहलोकानां सहस्रपतीनां गालौ-
- १२ स्त्रीयप्रथमानाञ्च निमित्तं रात्रिभोज्यम् अकरोत्, तदा तस्या
हेरोदियाया दुहितरि सभां प्रविश्य नृत्येन हेरोदस्य तपोपवि-
ष्टानां तत्सङ्गिनाञ्च प्रीतिसुत्पादितवत्यां राजा तां बाह्लिकामब्रवीद्
- १३ यद् वाञ्छसि तन्मां याचस्व तदेव तुभ्यं दास्यामि । अपि च स
ग्रन्था तां जगाद, यद् वाञ्छसि तत् तुभ्यं दास्यामि, अर्द्धराष्ट्र-
- १४ पर्यन्तं तद् दास्यामि । तदा सा निर्गत्य स्रजननीम् अप्राचीत्, किं
१५ याचिष्ये ? सा जगाद, स्नापकस्य योहनस्य मस्तकमिति । ततः सा
क्षिप्रं सोत्साहं प्रविश्य राज्ञोऽन्तिकं गत्वायाचिष्ट यथा भवान् सपदि
मद्यं स्थाले स्नापकस्य योहनस्य मस्तकं दंदात्विद्यं मम वाञ्छाः ।
- १६ अनेन राजा शोकान्तो जातोऽपि शपथानां सङ्गिनाञ्च भयात् तां
१७ प्रत्याख्यातुं नैच्छत् । अतो राजा त्वणं प्रतिहारिणं प्रहित्य तस्य
१८ शिरस आनयनमादिदेश । स च गत्वा कारार्या तस्य शिरस्त्रिन्वा
स्थाले निधायानीय बाह्लिकायै ददौ बाह्लिका च स्वमाचे तद्
ददौ । सर्वमेतच्छ्रुत्वा तस्य शिष्या आगत्य तस्य देहम् आदाय
शवागारे निदधुः ।

ग्रभो यौगोदरपराधि कानिचित् अलौकिककर्माणि ।

बीश्रमा पञ्चपञ्च लोकेश्च वाच्यंरूपेण भोजनदानम्

पद्मनेन जलपञ्चरथम् ।

१९ ततः परं प्रेरिता यौगोः समञ्चं समाजग्मुः, यच्च ज्ञतवन्तः शिखित-

२० वन्तश्च तत् सर्वं तस्यै निवेदयामासुः । स च तान् जगाद, शूयमेव

गुप्तं निर्जनं स्नानमागत्य किञ्चिद् विश्राम्यत । यत आगच्छतामप- ११
 गच्छताञ्च महती सञ्जायीत्, आहाराथाप्यवकाशस्तेषां नाभवत् । १२
 अतस्ते गुप्तं नावमाहञ्च निर्जनं स्नानं जग्मुः । जननिवहास्तु गच्छतस्नान् १३
 अपश्यन् बहवस्नाभजानन्, अतः सर्व्वनगरेभ्यो मानवाः स्नानमार्गण
 तत्र धावन्तस्नान् अतिचक्रमुत्सृष्ट्य समीपं समाजग्मुन् । यीशुस्तु १४
 वह्निरित्य महात्तं जननिवहं दृष्ट्वा तान् अनुचक्रमे, यतस्ते हीनरचकै
 र्मैत्रेः सदृशा आसन् । स च तेभ्यः प्रभृतां शिष्यां दातुमारेभे ।

इत्थं दिनस्य महाभागेऽतीते शिष्या उपागत्य तमूषुः, निर्जन- १५
 मिदं स्नानं गतञ्च वञ्चतरं दिनं । भवान् अमृन् विस्मजतु यथा १६
 ते परितः स्मिताः पक्षी र्गामांसु गत्वा स्नानं पूषान् क्रीणीयु र्द्यत
 स्तेषां स्नानं नास्ति । स तु तान् प्रतिबभावे, यूयमेव तेभ्य आहारं २०
 दत्त । अनेन ते तम् अनुवन्, वयं किं गत्वा द्विगतसुद्रापादेः
 पूषान् क्रीत्वामीभ्य आहारं दास्यामः ? स तु तान् पप्रच्छ, युष्म- २८
 दन्तिकं कति पूषा विद्यन्ते ? गत्वा पश्यत । ते तदवगत्यानुवन्, पञ्च
 पूषा द्वौ मत्स्यौ च । ततः स तान् हरिति ढण्डे पङ्क्तिभिः सर्व्वेषाम् २९
 उपवेशनमादिदेश । तदा त आहारार्थं शतं शतं पञ्चाशत् पञ्चाशच्च ४०
 ब्राह्मणतुरस्रपङ्क्तिभिरुपविष्टाः स च तान् पञ्च पूषान् द्वौ मत्स्यौ ४१
 चादाय स्नानं प्रत्युत्सृष्टि भूर्त्वाग्निषमवादीत्, पूषांसु भङ्गा तेभ्यः
 परिवेषणार्थं स्नान्येभ्योऽददात् तौ द्वौ मत्स्यावपि सर्व्वेषां कृते ४२
 विभेजे । इत्थं सर्व्वे भुङ्क्ता तदपुः । भग्नांश्च सपृच्छ च दादशुद्ध- ४३
 कान् पूरयामासुः, मत्स्ययोरपि भग्नांश्च आदद्विरे । ते पूषभोक्तारः ४४
 प्रायः पञ्चसहस्रपुरुषा आसन् ।

ततः परं स सपदि सोत्साहं स्नान्यन् नानं प्रवेष्टुं चावच स ४५
 जोगौचं विस्मजति तावद् अपतो वैश्वेदासुद्विष्य गन्तुमादिदेश । ४६

- ४० अनन्तरं स जनान् अनुज्ञाय प्रार्थयितुं गिरिमारुरोह । सन्ध्याथान्नपस्थितायां नौका मध्यसागरं स चैकाकी स्थल आसीत् ।
- ४० नौकावाहने च ते क्लिश्यन्ते यतो वायुस्तेषां समुख इति तेनादर्शि । प्रायो यामिन्याश्चतुर्थं याने तु स समुद्रोपरि व्रजंस्तेषां समीपमा-
- ४१ गमत् तानतिक्रमितुञ्च प्रावर्त्तत । ते च समुद्रोपरि व्रजन्तं तं
- ४० दृष्ट्वापञ्चाथां मत्वा चुक्रुशुः, यतः सर्व्व एव तं पश्यन्त उद्विगिरे । स तु द्रुष्यं तानाक्षपन्नब्रवीत्, आशुचित, सोऽहं, मा भैष्ट ।
- ४१ ततः परं स नौकामारुह्य तेषां समीपम् उपतस्थे वायुश्च ग्रशाम ।
- ४२ अनेन ते मनःस्वतिमाचं विस्मिता आश्चर्य्यं मेगिरे, यतः पृथानां हृद्द्या तैर्न बुद्धं, तेषां हृदयन्तु जडीभृतमासीत् ।
- ४२ तरित्वा ते गिनेषरताख्यं जनपदम् उपस्थाय नावं कूले बबन्धुः ।
- ४४ नावस्तु निर्गतेषु तेषु मानवाः सपदि तमभिजाय धावन्तो निकटस्थं कतत्त्वं प्रदेशं गत्वा पर्य्यङ्कैरुत्सृष्टान् वहन्तो यत्र कुचापि तस्थोपस्थितेः
- ४५ संवादम् अष्टृषंस्तन्तत् स्थानं निन्युः । तस्मिंश्च यामान् नगराणि वा पत्नी वां प्रविशति मानवा अस्त्रस्थान् हृष्टस्थानेषु निधाय तैस्तु-दीयवस्त्रप्रत्नकल्पशर्ममेव तमथाचन्त, यावन्तस्वात्पृग्रंस्ते सर्व्वे तेदः ।

अशौचमधि उपदेशः ।

- ७१ एकदा फरीशिनः शास्त्राध्यापकानाञ्च केचिन्नरा थिदुशालेमत
- १ आगत्य तस्थान्तिकं समाजमुत्सृष्ट्य कतिपर्याञ्च शिष्यान् अपविचैरर्थ-
- २ तोऽप्रवाञ्चिते ईस्तेराहरतो इद्वा निनिन्दुः । यतः फरीशिनो थिदुद्दीयाश्च सर्व्वे प्राचीनानां परम्परागतां शिष्यां रचन्तीतिहेतोः
- ४ सद्यज्ञं हस्तान् अप्रवाञ्च्य न भक्षयन्ति । इद्वाचागता न खाला न भक्षयन्ति । अन्या अपि बृद्धो रीत्यस्तेः शिषित्वा रच्यन्ते, यथा पानपुष्पाणां भाष्याणां तैजसभाजनानां श्रय्यानाञ्च, लपजम् । अतः

फरौशिनः शास्त्राध्यापकाश्च तमपृच्छन्, तव शिष्याः किमथं प्राची- ५
नानां परम्परागतां शिष्याम् अनाचरन्तोऽप्रचाक्षितै र्हसैः स्वाद्यमा-
हरन्ति ? स तु तान् प्रतिजगाद, कपटिणो युष्मानधि यिशाद्याहः १
समीचीनां भावोक्तिं व्याहृतवान्, यथा लिखितमास्ते,

अधरैरेव कुर्वन्ति मत्सम्मानं जना इमे । ०

किन्त्वन्तःकरणं तेषां मत्तो दूरमवस्थितं ॥

अस्त्रीकार्यन्विने सर्वे मम कुर्वन्ति सेवणं ।

धर्मशिष्याकृत्स्नेव शिष्ययन्तो नृणां विधीन् ॥

यतो दूयमीश्वरस्याज्ञां विहाय मानवानां परम्परागतां शिष्यां ८
रक्षन्तो भाण्डानां पानपात्राणाञ्च स्त्रपणं तत्सदृशा अन्यास्य बह्वः
क्रियाः कुरुष्व । स पुनस्तान् जगाद, युष्माकं परम्परागतां शिष्यां ९
रक्षितुकामा दूयं वाढम् ईश्वरस्याज्ञां व्यर्थीकुरुष्व । यतो मोशिः १०
कथयामास, त्वं निजपितर मातरश्च सख्यन्त्यस्तेति, अपि च यो निज-
पितरं मातरं वा शपेत् स बन्धो भवियतीति । दूयन्तु वदथ, मत्तो ११
यद्दानेन तवोपकारः समभवियत् तत् कर्वाणमर्थत ईश्वरायोपहत-
मित्यं पिचे माचे वा यो मनुष्यः कथयतीति । दूयश्च तत्पत्यात् तं
पितु मातु वा कमप्युपकारं कर्तुं नानुजानीथ । अनेन स्वपरम्परा- १२
गतशिष्येश्वरस्य वाक्यं व्यर्थीकुरुष्व । ईदृशी बह्वः क्रियाश्च कुरुष्व । १२

अनन्तरं स जननिवहं पुनः स्वसमीपमाह्वय वभाषे, सर्वे युष्माभिः १४
श्रुत्वा बुध्यतां । वाङ्मनःशुच्यस्यान्तरं प्रविश्य यत् तम् अपविषीकर्तुं १५
शक्नोति तादृशं किमपि नास्ति । प्रत्युत यद्यत् तस्माद्भिः शरति
तत्तदेव मनुष्यम् अपविषीकरोति । शृणोतु यस्य श्रोतुं शोभे क्षः । १६

तस्मिंश्च जननिवहं त्यक्त्वा गृहं प्रविष्टे शिष्यास्तं तस्या उपमाया १०
अथं पप्रच्छुः । ततः स तान् जगाद, किं दूयमप्येवं निर्बोधाः ? १८

- यत् किञ्चन बाह्यान्मनुष्यं प्रविशति तत् तम् अपविचीकर्तुं न
 १६ शक्नोत्येतत् किं न बुध्यध्वे ? तत् तावन्न तस्य हृदयं प्रविशत्यपि
 १० तूदरमेव प्रविश्य सर्वभुक्तस्य शूचीकारकं शौचकूपं निर्याति । स
 पुन जंगद, मनुष्याद् यन्निःसरति तदेव मनुष्यम् अपविचीकरोति' ।
 ११ यतोऽन्तरान्मनुष्याणां हृदयादेव कुचिन्ता निःसरन्ति यथा व्यभिचारा
 १२ वेद्यागमनानि नरहृत्याश्चौर्याणि लोभा अपकाराञ्छलः खैरिता
 १३ कुदृष्टि र्धर्मनिन्दाभिमानो मूढता । सर्वार्थितान्यशुभान्यन्तरान्निःस-
 रन्ति मनुष्यम् अपविचीकुर्वन्ति च ।

प्रभो र्यौशोरन्यानि कानिचित् अलौकिककम्मोणि

यौशुना भूतप्रलवालिकाया आरोग्यकरणम् ।

चतुःसहस्रलोकेश्य चाश्चर्यरूपेण भोजनदानञ्च ।

- १४ तस्मात् स्थानादुत्थाय स सोरसीदोनथोः सीमानं गत्वा
 किमपि गेहं प्रविवेश, तच्च केनापि न ज्ञातव्यमित्यवाञ्छत् न
 १५ त्वशक्नोदन्नचितः स्थातुम् । यतो यस्याः चुद्रा दुहित्याश्चात्मा-
 विष्टासीत् तादृशी काचित् स्त्री तच्छ्रुत्वागत्य तस्य चरणयोः
 प्रणिपपात् । सा योषित् सुरफैनीकीयजातीया यूनानीयासीत् ।
 १६ स यथा तस्या दुहितुस्तं भूतं निःसारयेत् तदेव तथायाच्यत् ।
 १७ यौशुस्तु . ताम् अभ्रवीत्, प्रथमं बाहकांस्तनुमनुमन्यस्व, यतो
 १८ बाहकानां खाद्यं हत्वा सारमेयेभ्यो दानं न भद्रं । अनेन सा तं
 प्रतिजगाद्, सत्यं प्रभो, यतो भोज्यमस्यस्याधो बाहकानां फेस्यः
 १९ सारमेयै र्भक्ष्यन्ते । ततः स तां जगाद्, अस्य वाक्त्रस्य हेतुतो
 २० याहि, तव दुहितुः स भूतो निर्गतः । सा च खगटहं गत्वा तं भूतं
 निर्गतं खदुहितरञ्च पथ्यङ्के शयानां ददर्श ।
 २१ पुनः सोरसीदोनथोः सीमतः प्रस्थाप्य स दिकांपलेः सीमां

मध्येन गालीलीधममुद्रस्थानिकमाजगाम । तत्र मानवाः स्वस्थित- २१
 वाचमेकं वधिरं तत्समीपमानीय स यत् तस्मिन् हस्तावर्षयेत्
 तदयाचन्त । ततः स तं जननिवहाकिर्ज्जनं स्थानमपनीय तस्य २२
 कर्णयोः स्वाङ्गुली निर्धाय निष्ठौवस्तस्य जिह्वां पश्यन् स्वर्गं प्रत्युच्च- २४
 दृष्टिं कृत्वा च निश्चयं तं जगद्, इप्सायाह, अस्वार्थं मुच्यस्वेति ।
 सपदि च तस्य कर्णबुद्ध्याश्चक्राते जिह्वाबन्धनञ्च सुमुचे स २५
 चञ्जुवाग् बभूव च । यीशुश्च तानादिदेश, यूयं कमप्येतन्मा वदत । २६
 स तु यावदधिकं तानादिशत् तावदधिकं तेऽघोषयन्, अतिमात्रं २७
 चमत्कृताश्चावदन्, स सर्वमेव मस्यक् चकार, वधिरांश्च अवणे
 मूर्कांश्च कंचने समर्थीकृतवान् ॥ ७ ॥

तेषु दिनेष्वेकदातीव महति जनारण्ये सति तेषाञ्च खाद्याभावे ८
 जाते यीशुः शिष्यान् स्वसमीपमाह्वय जगद्, अनुकम्पेऽहममून् ९
 मानवान्, यतस्त्रीष्वेव दिनानि ते मत्समीपम् अवस्थिताः खाद्यञ्च
 किमपि तेषां नास्ति । अनग्रनास्तु ते चेन्मया स्वगेषु निःसृज्यन्ते १
 तर्हि पथ्यवसत्यन्ति, यतस्तेषां केचित् सुदूरादागताः । तस्य शिष्यास्तं ४
 प्रतिजगदुः, अत्र निर्जने स्थाने कः कस्मात् पूषान् लब्ध्वामून् तर्पयितुं
 शक्नुयात् ? स तान् पप्रच्छ, युष्माकं कति पूषाः सन्ति ? तेऽब्रुवन्, ५
 नमैव । ततः स जननिवहं भूमावुपवेष्टुमादिदेश, तान् सप्त ६
 पूषांश्चादाय भङ्गा च परिवेषणार्थं स्वशिष्येभ्योऽददात्, ते च
 जनौघाय पथ्यवेषयन् । स्वल्पाः क्षुद्रा मत्स्या अपि तेषामासन्, ७
 स आग्निषं वदित्वा तेषामपि परिवेषणमाज्ञापयामास । इत्थं ८
 ते बुभुजिरे तदपुञ्च, अपग्निष्टस्य भग्नांशैः पूर्णान् सप्त पेटकां- ९
 श्चार्दद्विरे । ते भोक्तारः प्रायश्चित्तुःसहस्राण्यासन् । अनन्तरं स तान्
 विषयर्ज ।

यौगो नानाविधोपदेशाः कर्म्मणि च ।

- १० तत्त्वणञ्च स खग्निस्यैः सह नावं प्रविश्य दास्यानुयेतिनामके
 ११ प्रदेश उपतस्ये । फरीग्निसु वहिरागत्य तेन सह वादानुवादौ
 कर्त्तुमारोभिरे परीक्षमाणञ्च तं गगनात् किमप्यभिज्ञानं यथाचिरे ।
 १२ स त्वात्मना ग्निस्यञ्जगाद, एतत्कालस्य मानवाः किमर्थमभिज्ञानं
 याचन्ते ? युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, वंशायास्यै किमप्यभिज्ञानं न दाधि-
 १३ व्यते । इत्युक्त्वा स तास्युक्त्वा पुन नावं प्रविश्यापरपारं प्रतस्ये ।
 १४ तैस्तु विस्मृत्य पूपा नागीता नावि च तैः साकं केवलमेकः पूप
 १५ आसीत् । स च तानादिशत्, सतर्का भवत, फरीग्निरा किण्वतो
 १६ हेरोदस्य च किण्वतः सावहिता भवत । अनेन ते मिथो विचार-
 यन्तोऽवदन्, अस्माकं पूपा न सन्ति तदेतत् कथयति । यीशुस्तु ज्ञात्वा
 १७ तान् जगाद, युष्माकं पूपा न सन्तीति किं विचारयथ ? इदानीमपि
 १८ किं न जानीथ न वा बुध्यध्वे ? अधुनापि किं जहदो यूयं ? अनेनाः
 १९ किं न पश्यथ ? सकर्णाः किं न शृणुथ नापि स्मरथ ? पञ्चसहस्रेष्वहं
 यदा पञ्च पूपान् अभाङ्गं तदा भग्नांशैः पूर्णाः कति उल्लका युष्माभि-
 २० रादन्ताः ? ते तं वदन्ति, दादशेति । अतुःसहस्रेषु च यदा सप्त
 पूपानभाङ्गं, तदा भग्नांशैः पूर्णाः कति पेटका आदन्ताः ? तेऽवदन्,
 २१ सप्तेति । ततः स तान् बभाषे, युष्माभिर्न बुध्यते कथमेतत् ?
 २२ वैसैदायान्पुपस्थिते तस्मिन् मानवा अन्धमेकमानीय प्रसादय-
 २३ न्तस्तं तस्य स्पर्शनं यथाचिरे । ततः स तस्यान्धस्य हस्तं धृत्वा तं ग्रामाद्
 वहिर्निर्नाय तस्त्रेचयोर्निष्ठीय च तस्मिन् करावर्पयित्वा तं पप्रच्छ
 २४ त्वया किमपि दृश्यते किं ? अनेन स दृक्पातं कृत्वाब्रवीत्, मनु-
 २५ ख्यान् निरीक्षे यतः पादपाजिव तान् विहरतः पश्यामि । तदा स
 २६ पुनस्तस्त्रेचयोः करावर्पयित्वा तं दृक्पातं कारयामास । अनेन तस्या-

न्ध्वप्रतीकारे जाते स सर्वान् सुसृष्टमपश्यत् । स तु तं गेहाय विसृज्य
जगाद, याममपि मा प्रविश यामस्थं वा कमपि मा ज्ञापय ।

यीशोः स्वमरणपुनरुत्थानेऽधि कथाकथनम् ।

ततः परं यीशुस्तच्छिष्याश्च कैसरियाफिलिया यामान् जग्मुः । १०
पथि च स शिष्यान् पप्रच्छ, मानवा मां कं ज्ञात्वा वदन्तीति । ते
प्रत्युचुः, स्नापकं घोहनम्, अपरे लेखियम् अपरे च भाववादिना- १८
मेकतममिति ॥ स पुनस्तान् वभाषे, यूयन्तु मां कं ज्ञात्वा वदथ ? १९
अनेन पित्रस्तं प्रत्युवाच, भवान् ख्रीष्ट इति । ततः स तांस्तर्जयन्- २०
ब्रवीत्, मम कथां कमपि मा वदत ।

अगन्तारं स तानिदं शिचयितुमारेभे यथा, मनुष्यपुत्रस्यावश्यं २१
यत् स बद्धुःखं भुञ्जीत प्राचीने मुख्याजकैः शास्त्राध्यापकैश्च
निराक्रियेत घात्येत च चिभ्यो दिनेभ्यस्तु परं पुनरुत्तिष्ठेत् । स च २२
वाक्यमेतत् सृष्टमभाषत १ तदा पित्रस्तं निर्जनमादाय तर्जयितु-
मारेभे । स तु परावृत्त्य स्वशिष्यान् दृष्ट्वा च पित्रं तर्जयन् २३
जगाद, मत्तोऽपमर गैतान, यतो नैवेश्वरस्यापि तु मनुष्याणामेव
विषयास्तथा चिन्थन्ते ।

ततः परं स स्वशिष्यैः सह जननिवहमपि स्वसमीपमाह्वय २४
तान् जगाद, यः कश्चिन्माम् अनुगन्तुमिच्छति स आत्मानं प्रत्या-
ख्यातुं स्नक्रुशमादाय च मामनुब्रजतु । यतो यः स्वप्राणान् २५
रिरचिषति स तान् हारयिष्यति । यस्तु मदर्थं सुसंवादार्थञ्च
स्वप्राणान् हारयति स तान् रचिष्यति । यतो मनुष्यः हृत्स्नं २६
जगन्नन्धा यदि स्वप्राणैर्वञ्छ्यते तर्हि तस्य हितं वा किं भवति ?
स्वप्राणानां वा कं निष्कथं मनुष्यो दास्यति ? यतो यः कश्चिद् २७
व्यभिचारिषु पापिष्ठेषु चैतत्कालिकमानवेपु मत्तो मदीयवाक्येभ्य-

- १८ स्थापयते, पवित्रे दूते र्दतो मनुष्यपुत्रो यदा स्त्रियुः प्रतप्ते-
नागमिष्यति तदा सोऽपि तस्मादपचपिष्यते ।
- १९ अपि च स तान् जगाद, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, अत्र ये
तिष्ठन्ति तेषां मध्ये केचिद् यावदौश्वरराज्यं प्रभावेनागतं न द्रक्ष्यन्ति,
तावन्मृत्योराखादं न लप्स्यन्ते ॥ ८ ॥

यीशोरुज्ज्वलघूर्तिधारणम् ।

- ६१ षड्भ्यो दिनेभ्यः परं यीशुः पित्रं याकोबं योहनञ्च गृहीत्वा
विजयं केवलं तानेव प्रोक्ष्येकं गिरिम् आरोहयामास तेषां समक्षं
१ रूपान्तरौबभूव च । तस्य परिष्कदस्योज्ज्वलो हिमवदतीव शुभ-
२ स्थाभूत्, तादृक् शुभ्रीकर्तुं पृथिवीस्थेन रजकेण न शक्यं । अपि च
३ मोशियरेलियस्य तेभ्यो दर्शनं ददत्तुः । तौ यीशुना सह समलपतां ।
४ तदा पित्रो यीशुं सन्धोधावादीत् रश्मिन् भद्रमस्माकमत्रावस्थानम्
अतोऽस्माभिस्त्रीषुटजानि, निश्चीयन्तां भवतः हत एकं मोशेः हत
५ एकम् एलियस्य हते चैकं । वास्तवं किं वक्तव्यं तत् तेन नाज्ञायत
६ यतस्ते चासापन्ना आसन् । ततः परं तेषामुपरि ह्यायाकरो मेघः
सञ्जातस्तस्मान्मेघाद् वाणौयमुदभूत् अयं मम प्रियः पुत्रोऽस्य वचांसि
७ युष्माभिः श्रूयन्तामिति । अकस्मात्तु परितो दृक्पातं कुर्वन्तस्ते
पुनर्नापरं कमपि ददृशुः केवलं तैः सहितं यीशुं ।
८ गिरितस्त्वरोहत्सु तेषु यीशुस्तानिदमादिदेश, मनुष्यपुत्रो
यावन्मृतानां मध्यान्मोत्तिष्ठति तावद् यूथं यद्यद् दृष्टवन्तस्तत्
९ कमपि मा ज्ञापयत । अतस्ते तद् वचनं स्मार्थम् अरचन् अपि तु
१० मृतानां मध्यादुत्थानं किं भवेदेतदधि मिथो व्यचारयन् । ततस्ते
यीशुं पप्रच्छुः प्रथमम् एलियेनागन्तव्यमिति शास्त्राध्यापकैः कथ-
११ मुच्यते? स तान् प्रतिजगाद, सत्यं प्रथमम् एलिय आगत्य सर्व्यं

पुरुः संस्कारिष्यात् । मनुष्यपुत्रमप्यधि कथमिदं लिखितमास्ते यत्
तेन बडदुःखं सोढव्यं नगच्छता च गन्तव्या ? युष्मांस्त्वहं सत्यं ११
ब्रवीमि, एषिद्योऽप्यागतवान् तमधि च यलिखितमास्ते तदनु रूपं
ते तं प्रति तत्तत् कृतवन्तो यद्यदैच्छंस्ते ।

यीशो विविधकर्म्मणि शिष्टः च ।

यीशना भूतपक्षबालकस्य चारोग्यकरणम् ।

ततः परं यदा स शिष्याणामन्निकमागमत् तदा महान्तं १४
जननिवहं तेषां परितः संस्थितं शास्त्राध्यापकांश्च तैर्विवदमानान्
ददर्श । तत्क्षणम् स कृत्स्नो जननिवहस्तं दृष्ट्वा चमत्कारं मेने १५
मनुष्याश्च समाद्रवन्तस्तमभ्यनन्दन् । स तु शास्त्राध्यापकान् पप्रच्छ, १६
एतैः किं विवदध्वे ? तदा जननिवहमध्यासर एकः प्रतिबभाषे, १७
शूरो, भवत्समीपमहं स्त्रपुत्रमानीतवान् स मूकेनात्मनाविष्टः । स १८
आत्मा यच्च तमाक्राम्यति तच्च तं कर्षति स च फेनसुद्गमयति
दन्तैश्च दन्तान् घर्षति यष्टिवत् कठिनी जायते च । भवतः शिष्या
यत् तं निःसारयेयुस्तदर्थमहं तेभ्यो न्यवेदयं ते तु नाश्रकुवन् । स तदा १९
तान् प्रतिभाषमाणो जगाद, रे विश्वासहीन वंश युष्मत्समीपं मया
कियत्कालमवस्थातव्यम् ? कियत्कालं यूथं मया सोढव्याः ? स
मदन्निकमानीयताम् । ततस्तस्मिंस्तदन्निकमानीते तं दृष्ट्वैव स २०
आत्मा तं बालं कर्षन् लोभयामास स च भूमौ निपत्य फेनसुद्ग-
मयस्रुठत् । तदा, स तत्पितरं पप्रच्छ, कियत्कालमेतत् तस्य २१
सम्भूतम् ? स जगाद, आवाख्यात् । स च बड्दलस्तं नाश्रयितुकामो २२
वह्नौ तोषे च निच्छिन्नवान् । भवता तु यदि किमपि शक्यं तर्ह्य-
स्माननुकम्प्योपकरांतु । यीशस्तु तमब्रवीत् यदि शक्यमिति कथं २३
वदसि ? सर्वमेव शक्यं विश्वसता । ततस्तस्य बालकस्य पिता २४

- तत्क्षणमुच्चैःस्वरेण साञ्जुनेषो जगाद् विश्वसिद्धिं प्रभो भवान्
 १५ ममाविशाससुपकरोतु । तदा यीशु जन्मनिवहं समाद्भवन् दृष्ट्वा
 तमशुचिमात्मानं तर्जयन् बभाषे, रे मूक बधिर आत्मान् त्वामहमा-
 १६ ज्ञापयामि, अस्मान्निःसारं मैव पुनरिममाविश । तदा स क्रोशित्वा,
 मृत्युं तं कर्षित्वा च निःसारः । स बालस्तु मृतकस्यो बभूव तेन
 १७ बहवोऽवादिषुः स मृतः । यीशुस्तु तस्य हस्तं धृत्वा तमुत्थापयामास
 १८ ततः स उच्यते । ततः परं तस्मिन् गृहं प्रविष्टे तस्य शिष्या
 १९ निर्जनं तं पप्रच्छुः, कथं वयं तमात्मानं निःसारयितुं नाशक्नुमः ? स
 तान् जगाद्, जातेरस्या निःसारणं नान्येन केनाप्युपायेन सिध्यति,
 केवलां प्रार्थनोपवासाभ्याम् ।

यीशोः समरथमधि द्वितीयवारं कथाकथनम् ।

- २० स्नानात् तस्मात् प्रस्थाय ते गालीलुदेशेन प्रागच्छन्, तन्तु
 २१ केनापि ज्ञाचेत तत् स जैच्छत्, यतः स स्नाशिव्यान् शिष्यसं-
 कथयत्, मनुष्यपुत्रो मनुष्याणां हस्तेषु समर्पयिष्यते तै र्निश्चयते
 २२ च, इतस्तु स तृतीये दिने पुनरुत्थास्यति । ते तु तद् वचनं
 नाबुध्यन्त तं प्रष्टुमविभयुश्च ।

तत्पतः को महान् चर्मापथे विद्वन्प्राज्ञः किं फलम् एतेऽपि शिष्या च ।

- २३ ततः परं ते कफरनाह्वयम् आजग्मुः । गृहं प्रविष्टश्च स तान्
 २४ पप्रच्छ पथि किमपि मिथो वादानुवादावकुर्वत ? ते तु मौनितो
 बभूवु र्यतः को महत्तम एतदपि ते पथि मिथो वादानुवादौ
 २५ कृतवन्तः । स सोपविश्य दादश शिष्यानाह्वयं जगाद्, यदि कश्चित्
 प्रथमो भवितुं वाञ्छति तर्हि स सर्वेषामन्धः सर्वेषां परिचारकश्च
 २६ भवतु । अपि च स बालकमेकमादाय तेषां मध्ये स्नापयामास तं
 २७ क्रोडे गृहीत्वा च तान् अगवीत् यः कश्चिदीदृशमेकं बालकं मम

नाद्या गृह्णाति स मां गृह्णाति, माद्य यो गृह्णाति स न माम्
अपि तु मत्प्रेरकमेव गृह्णाति ।

तदा योहनस्य प्रतिवभाषे, गुरो, भवतो नाद्या यो भूतान् २८
निःसारयत्यस्मांस्तु नातुगच्छति तादृशो नरः कश्चिदस्माभिर्दृष्टः,
स त्वस्मान् नातुगच्छतीतिहेतोर्वचं तं न्यवारयाम । यौशुस्तु जगाद् २९
मैव तं निवारयत, यतो नास्ति कोऽपि तादृशो यो मन्नाद्या प्रभा-
वसिद्धं कर्ष्यं कृत्वा सहसा मां निन्दितुं शक्नुयात् । यतो योऽस्माकं ४०
विपक्षो नास्ति सोऽस्माकं स्वपक्षः ।

दूयं ग्रीह्येति हेतोर्मम नाद्या यः कश्चिद् युष्मान् चषकमेकं ४१
तोयं पाययति, युष्मान् सत्यं ब्रवीमि, स कथञ्चन स्वपारितोषिकेण
नापर्वञ्चिष्यते । यः कश्चित्तु मयि विश्वसतामेतेषां दुद्राणामेकं ४२
स्खालयति तत्कण्ठे दृहत्युषणीवन्धनं समुद्रे च तस्य निपातनं त्रेयः ।
तवं हस्तस्य चेत् तव स्वलक्षणहेतुर्भवेत् तर्हि तं क्षिन्धि । त्वदर्थमिदं ४३
श्रेयो यत् त्वं हीनाङ्गो जीवनं प्रविशोः, न त्विदं यद् द्विहस्तो
नरकमनिर्वाणस्य वङ्गिं गच्छे र्यच निवासिनां कीटो न क्षियते ४४
वङ्गिश्च न निर्वायति । तव चरणो वा चेत् तव स्वलक्षणहेतुर्भवेत् ४५
तर्हि तं क्षिन्धि । त्वदर्थमिदं श्रेयो यत् त्वं स्वच्छो जीवनं प्रविशोः,
। त्विदं यद् द्विचरणो नरके वङ्गौ चानिर्वाणे निक्षिप्येथा यत्र
निवासिनां कीटो न क्षियते वङ्गिश्च न निर्वायति । तव नेत्रं ४६
वा चेत् तव स्वलक्षणहेतुर्भवेत् तर्हि तदुत्पाटय । त्वदर्थमिदं श्रेयो ४७
यत् त्वमेकनेत्र ईश्वरराज्यं प्रविशोः, न त्विदं यद् द्विनेत्रो वङ्गिमथे
नरके निक्षिप्येथा यत्र निवासिनां कीटो न क्षियते वङ्गिश्च न ४८
निर्वायति । वास्तवमेकैको नरो वङ्गिभूषेण स्वप्नेन मिश्रयिष्यते, ४९
एकैको यज्ञीथोर्षहारस्य स्वप्नेन मिश्रयिष्यते । स्वपणं भद्रं । स्वपणम्

५० यदि ज्वणत्वहीनं जायते तर्हि केनोपायेन तत् खादयुक्तं करिष्यथ ?
खान्तरे ज्वणं रक्षत मिथ ऐक्यमाचरत च ॥ ६ ॥

जीत्याममधि शिष्या ।

१०१ तस्मात् खानात् प्रस्थाप्य स चिह्नदिद्याया यद्दैनपारस्वप्रदेशस्य
च सोमायासुपतस्थे पुनश्च जननिवहास्तदन्तिकं समाजग्मुः । स च
खरीत्यनुसारेण पुनस्तानशिष्यत् ।

१ तदा फरीशिन उपागत्य परीक्षणाणास्तं पप्रच्छुः, भार्यात्यागः
२ किं भर्तुं विधेयः ? स तान् प्रतिवभाषे, मोशिशुश्रान् किमादिष्ट-
३ वान् ? तेऽवदन् त्यागपत्रं लिखित्वा तां विस्त्रष्टुं मोशिरनुज्ञो ! तदा
४ यीशुस्तान् प्रत्यवादीत्, युष्माकं हत्काठिन्यमवेच्छ मोशि शुश्रुदर्थ-
५ मिममादेशं लिखितवान् । सृष्टेरादौ त्वीश्वरो नरं नारीश्च तौ
६ निर्मितवान् । “एतद्भेतो मनुष्यः पितरं मत्तरश्च परित्यज्य खजा-
७ यायामासंक्ष्यते तावुभौ त्रैकाङ्गीभविष्यतः ।” अनेन तौ पुन नन्दौ
८ स्तः, तावेकाङ्गीभूतौ । अतो यदीश्वरेण संयोजितं तस्मनुष्येण मा
९ वियोज्यतां । ततः परं गृहे शिष्याः पुनस्तं तां कथां पप्रच्छुः ।
१० तदा स तान् जगाद, यः कश्चित् स्वभार्यां त्यक्त्वापरासुदहति स
११ तस्या विरुद्धं व्यभिचारं करोति, या च जाया स्वपतिं त्यक्त्वान्वेगो-
दुहते सा व्यभिचारं करोति ।

शिष्यविनयिणी शिष्या ।

१२ ततः परं शिष्यवः केषित् तस्याभिक्रान्तीयन्त यत् स तान्
१३ स्पृशेत् । शिष्यास्तु तदानेदन् अभर्त्सयन् । तद् बुद्ध्या यीशुः क्रुद्धा
तान् जगाद, मत्समीपमागमिष्यतः शिष्यन् अनुमन्वध्वं मा वारयत
१४ यतः खर्गराज्यमीदृशानामेव । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि यः कश्चिन्न
१५ शिष्यरिव खर्गराज्यं गृह्णाति स न कश्चन. तन् प्रवेक्ष्यति ।

ततः परं स तान् शिशून् क्रोडे गृहीत्वा तेषु हस्तावर्षधित्वा
चाश्रिषं वभाषे ।

धर्माचरन्विविधयणी शिक्षा ।

तस्मिंस्तु गृहाद् वशिः पन्थानं गते कश्चिद् द्रुतगमनेनागत्य १०
जानुनी पातयित्वा स तं पप्रच्छ, भौ सद्गुरो अनन्तजीवगत्याधिकारी
यद् भवेद्यं तदर्थं मया किं कर्त्तव्यं? यीशुस्तं जगाद, कथं मां सन्तं १८
वदसि? सदेक एवेश्वरो नापरः कोऽपि । त्वमाज्ञा जानासि,
अभिचारं मा कुर्व, नरहत्यां मा कुर्व, चौर्यं मा कुर्व, मृषासाध्यं १९
मा दृष्टि, वधनां मा कुर्व, स्वपितरं स्वमातरश्च मन्थयस्वेति । स तं
प्रत्युवाच, गुरो पाक्षितं मया सर्व्वमेतदावाच्यात् । तदा यीशुस्तं २०
समासोक्त्य तस्मिन् स्नेहमनुभूय स तं जगाद, त्वं गुणैकहीनोऽसि, गत्वा २१
सर्व्वं तव यद्युदसि तद् विक्रीयी दरिद्रेभ्यो देहि, तथा हते स्वर्गे तव
धनं स्थास्यति, तत परमेहि कुशमादाय मामनुगच्छ । वचनेऽस्मिन्
विषादं गत्वा स शोचन् प्रतप्ते यतस्तस्य वसूनि प्रचुराप्यासन् । २२
तदा यीशुः परितो दृक्पातं कृत्वा स्वशिश्यान् अभ्रवीत्, २३
वसूनां स्वामिनः कियतायासेनेश्वरराज्यं प्रवेक्ष्यन्ति? तस्यैतेषु २४
वाक्येषु शिश्याश्चमत्कारं मेनिरे । पुनश्च यीशुः प्रतिभाषमाणस्तान्
जगाद, वत्साः, वित्तेषु विश्वसतामीश्वरराज्यप्रवेशः कियदायासयुक्तः! २५
धनवत ईश्वरराज्यप्रवेशात् सूचीच्छिद्रेणोद्गमनं सुसाध्यं । अनेन २६
तेऽद्यन्तमाश्रय्यं मन्यमाना मिथोऽवदन्, कस्तर्हि तरितुं शक्नुयात्? २७
यीशुस्तदा समासोक्त्य तानब्रवीत्, तद्साध्यं मनुष्याणां न त्वीश्वरस्य । २८
सर्व्वं हि साध्यमीश्वरस्य ।

तदा पिप्लसामिदं वक्तुं प्रावर्त्तत, पश्यतु वयं सर्व्वं त्यक्त्वा भवन्त- २८
र्ननुब्रजितवन्तः । यीशुः प्रतिवभाषे, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, २९

- मदर्थं सुसंवादार्यश्च गृहं धातुन् वा भगिनी वा पितरं वा मातरं
 १० वा भार्या वा सन्तानान् वा चेचाणि वा त्यक्त्वा य इदानीमस्मिन्
 युग उपद्रवैः शार्ङ्गं शतगुणं गृह्णाणि धातुन् भगिनी मातुन् सन्ता-
 नान् चेचाणि च भावियुगेऽनन्तं जीवनञ्च न लप्स्यते तादृशः कोऽपि
 ११ नास्ति । वृद्धैः प्रथमास्त्वन्या भविव्यन्यन्याश्च प्रथमाः ।

वीश्रोः समरथमधि द्वतीयवारं कथाकथनम् ।

- १२ तदा ते विरूपाक्षेभ्यो गच्छन्त, वर्त्मन्यासन् चीशुस्तेषामघेऽप्रजत्
 ते च विस्मिता आसन् तमनुगच्छन्तोऽविभयुश्च । ततः स पुनस्तान्
 दादश शिष्यान् स्वसमीपं गृहीत्वा स्त्रं प्रति यत्नत् सन्नाविष्यति तत्
 १३ तेभ्यः कथयितुमारेभे, यथा, पश्यत वयं विरूपाक्षेभ्यो गच्छामो
 मनुष्यपुत्रश्च मुख्ययाजकेषु शास्त्राध्यापकेषु च समर्पयिष्यते । ते च
 विचारेण तस्य प्राणदण्डमादेक्ष्यन्ति परजातीयानां करेषु तं
 १४ समर्पयिष्यन्ति च, ते पुनस्तमुपहरिष्यन्ति, कश्चाभिः प्रहरिष्यन्ति,
 तदपुषि निष्ठीविष्यन्ति, तं घातयिष्यन्ति च । द्वितीये दिवसे तु स
 पुनस्तथास्यति ।

ईश्वरराष्ये मन्वानं कः, एतदपि शिष्या ।

- १५ तदा शिवदियसुतौ याकोबयोहनौ तस्याग्निकमागत्य जगदतुः,
 गुरो आवां यद् वाचिष्यावहे भवान् अस्यदर्थं तत् करोत्वितद्
 १६ वाञ्छावः । स तौ पप्रच्छ युष्मदर्थं मया कर्त्तव्यं किं वाञ्छथः ? तौ
 १७ तं जगदतुः, भवतः प्रताप आवयोरेकतरो भवतो दक्षिणेऽन्यतरो
 भवतो वामे समुपविशन्निमं वरमावाभ्यां दातुमर्हति । चीशुस्तु तौ
 १८ प्रत्यवाहीत्, युवां यद् वाचिष्ये तन्न जानीथः । येन पानपात्रेणाहं
 पास्वामि तेन किं युवां पातुं शक्यथः ? येन च क्षापनेनाहं स्नास्ये तेन
 १९ स्नातुं किं युवाभ्यां शक्यं ? तौ तमूचतुः, शक्यं । चीशुस्तावन्नवीत्,

धेनाहं पाष्यामि तेन पानपात्रेण युवां पाशयः, धेनाहं खास्ये तेन
 स्नापनेन खास्ये च, परन्तु मम दक्षिणे वामे वेपथेऽग्नाधिकारस्य
 दानं मया न विधेयं, स येषां कृते निरूपितस्तेभ्य एव दातव्यः । ४०
 श्रुत्वैतदन्ये दश शिष्या आकोचे यो हने च रौक्ष्यमापन्नाः । यीशुस्तु ४१
 तान् स्वधर्मोपमाह्वयोवाच, यूयं जानीथ, ये परजातीयानां शास्त्रारः ४२
 प्रतिभान्ति ते तेषामुपरि तीक्ष्णप्रभुत्वं कुर्वते, महान्तश्च तेषां
 तीक्ष्णकर्तृत्वं कुर्वते । न भयन्तु तादृशं युष्माकं मध्ये । प्रत्युत ४३
 युष्मन्मध्ये यो महान् भवितुमिच्छति स युष्माकं परिचारको
 भविष्यति, यस्य युष्मन्मध्ये प्रथमो भवितुमिच्छति स सर्वेषां दासो ४४
 भविष्यति । असौ मनुष्यपुत्रोऽप्यागतो न परिचर्यां भोक्तुम् अपि तु ४५
 परिचरितुं दातुश्च स्वप्राणान् निष्कथमूच्छं बहूनां विनिमयेन ।

यीशो र्थिः श्रावणेन गमनं उपदेशवान्भव ।

सन्धरतीमयाय चक्षुर्दानम् ।

अनन्तरं ते धिरीकृताः । ततः परं तस्य तच्छिष्याणां ४६
 स्रहतो जननिवहस्य च धिरीकृतो निर्गमनकाले तीमयस्य पुत्रो
 वरतीमय इति नामकोऽम्भो भिन्नमाणः पथपार्श्वं उपविष्ट आसीत् ।
 सन्धरतीमयो यीशुस्तु पश्चित इति श्रुत्वा स क्रोधम् गदितुमारम्भे, ४७
 भो दासूदस्य पुत्र यीशो मामनुकम्पताम् । अनेन बहवस्तं भर्त्स- ४८
 यन्तो मौनावस्यन्मनादिदिशः । स तु वज्रगुणैरधिकमक्रोशत् ।
 भो दासूदस्य पुत्र मामनुकम्पताम् । यीशुस्तदा तिष्ठन्स्नानयन- ४९
 माश्चापयामास । अतस्ते तमन्वमाह्वयन्तोऽब्रुवन्, आशुचिदि,
 उन्निष्ठ, स तामाह्वयति । तदा स स्ववसनं त्यक्त्वात्पत्य यीशोर- ५०
 ग्निकमागतः । यीशुस्तं सम्बोधावादीत्, तदर्थं मया कर्तव्यं किं ५१
 वाच्छसि ? सोऽम्भस्तं जगाद, भो रम्भोणे, इष्टिग्रन्थिं स्निष्ये ऽ ततो ५२

थीशुस्तमुवाच, याहि तव विश्वासस्त्वां तारयामास । स च तत्क्षणं
दृष्टिग्रन्थिं लेभे मार्गे थीशोरनुगामी बभूव च ॥ १० ॥

थीशो र्थीरूशालेभे प्रवेशः ।

१११ अनन्तरं तेषु थिरूशालेभ्यः समीपमागत्य जैतुनाथ्यगिरौ
स्थितयो वैष्णवी वैथनिया चेत्यभिधग्रामयोरुपस्थितेषु थीशुः
१ शिथौ द्वौ प्रेषयन्निदमादिदेश, युष्मत्समुखस्यमसुं ग्रामं गच्छतं तत्र
प्रविश्यैव बद्धमेकं गर्हभग्नावकमासादयिष्यथो यत्पृष्ठं मन्युः कोऽपि
२ नाकूढवान्, तमेव मुक्त्वाणयतं । यदि च कोऽपि युवां पृच्छेत,
किमर्थमिदं कुरुष्य इति, तर्हि वदतम्, अनेन प्रभोः प्रथोजन्मसात्
४ इति, ततः स तत्क्षणं तमत्र विश्लक्ष्यति । तदा जौ गत्वा वहिः
चुद्गरथायाः पार्श्वे गृहदारे बद्धं तं गर्हभग्नावकमासाद्य मोक्तुं
५ प्रावर्त्ततां । तत्र तिष्ठन्तः केचिन्नरास्तु तावदन्, किमर्थं तं श्रावकं
६ मुञ्चथः ? तदा थीशुः श्रथादिष्टवांसथैव ताभ्यां कथिते तौ तैर-
७ नुज्ञातौ । श्रावकं तच्च थीशोः समीपमानिन्यतुस्तपृष्ठे च खवा-
८ सांसि निदधाते । ततः स तमारोह । बहवश्च मार्गं खवस्रानि
९ विस्तारयामासुरन्ये च पादपानां पल्लवांश्चित्वा पथि व्यस्तारयन्
१० अद्यपस्याङ्गामिनो नरास्योश्चरवेणाब्रुवन्, जय, प्रभो नाञ्जा च आयाति
स धन्यो भूयात्, प्रभो नाञ्जास्तपितु दायूदस्य यद् राज्यमायाति
११ तद् धन्यं भूयात्, ऊर्द्धलोके जयध्वनि भवतु । अनन्तरं थीशुः
थिरूशालेभं धर्षाधाम च प्रविष्टः, परितः सर्कं निरीक्ष्य च दिना-
वसानहेतोर्दादशग्रन्थिः सार्द्धं वैथनियां प्रतस्थे ।

विश्वासविशिष्टप्रार्थनामधि शिष्या ।

१२ परप्रातःकाले तेषु वैथनियातः प्रस्थितेषु सोऽबुध्यत् दूराञ्च

१३ सपत्रमेकम् उडुम्बरवृक्षं निरीक्ष्य तत्र किमपि फलं लभ्यते न वेति

द्रष्टुं तदन्तिकं जगाम । समीपमुपस्थाय तु पचेभ्योऽन्यत् किमपि १४
 नासादयामास । यतस्तदोडुम्बरफलानां समयो नासीत् । अतो
 योऽस्यं सम्बोधावादीत्, इतः परं कदापि कोऽपि त्वदुत्पन्नं फलं
 न भक्षयत् । तस्य शिष्यास्य तद् वचनमश्रौषुः । ततः परं ते १५
 विहृष्टास्तेम उपतस्थिरे, यीशुस्य धर्माधाम प्रविश्य तथै धर्माधामि १६
 क्रयविक्रयकारिणो वहिष्कर्तुमारम्भे, वणिजां मुद्रासनानि कपोत-
 विक्रेतृणामासनानि च न्युज्जयामास धर्माधामो मध्येन च कस्यापि १७
 पाचवहनं नानुमेने, शिष्ययंस्य तान् जगाद्, किं न लिखितमास्ते,
 ख्यास्यते सर्वजातौनां प्रार्थनाधाम मङ्गलम् ।

तत्तु युष्माभिरकारि दस्यूनां गङ्गरः । तच्छ्रुत्वा शास्त्राध्यापका १८
 मुख्ययाजकास्य तं हन्तुमयतन्त । वास्तवं ते तस्मादविभयु र्यतः १९
 हतन्तो जननिवहस्तस्य शिष्यायां समस्कारममन्यत ।

• सन्ध्यायान्तु जातायां स नगरान्निर्जगाम । प्रातःकाले च मार्गेण २०
 गच्छन्तस्ते तमुडुम्बरवृक्षं समूहं शुष्कीभूतं ददृशुः । तदा पिचः २१
 स्मरंस्तं जगाद्, रञ्जिन् पश्यतु भवताभिः प्रः पादपोऽसौ शुष्कीभूतः ।
 यीशुः प्रतिभाषमाणस्तानब्रवीत्, ईश्वरे विश्वासं कृत्वावतिष्ठध्वम् । २२
 युष्मानहं सत्तं ब्रवौमि, त्वमुत्पत्य समुद्रे निपतेति गिरिमिममुक्त्वा २३
 यः कश्चिन्मनसा न संशयानः स्त्रोक्ता कथा सिध्यतीति विश्वसिति
 स यत् कथितवान् तदवाप्स्यति । ततो युष्मानहं वदामि, यूयं प्रार्थ- २४
 यमाना यद्यद् याचध्वे तल्लभ्यवन्त इति विश्वसित तर्हि तदवाप्स्यथ ।
 यदा च प्रार्थयमाणास्तिष्ठथ तदा चमध्वं, यदि मनसि कस्यचिद् २५
 विरुद्धा कथा विद्यते । तथा कृते युष्माकं स्वर्गस्यः पितापि युष्माकं
 दोषान् क्षमिष्यते । यूयन्तु यदि न चमध्वे, तर्हि युष्माकं पितापि २६
 युष्माकं दोषान् न क्षमिष्यते ।

यीशोः क्षमताविषयिणी शिक्षा ।

- १० ततस्ते पुन र्थिरूशालेमं प्रविष्टाः । स च यदा धर्मधाञ्च
 ११ व्यहरत्, तदा मुख्यधाजकाः शास्त्राध्यापकाः प्राचीनाश्च तमभ्येत्य
 पप्रच्छः, केनाधिकारेण करोषि त्वं कर्मांशेतानि ? को वा त्वर्थै-
 १२ तानि कारयितुं तमधिकारं तुभ्यं दत्तवान् ? यीशुस्तु तान् प्रत्य-
 ब्रवीत्, युञ्जानहमपि कथामेकां पठ्यामि. मद्भ्यं चेत् तदत्तरं
 दत्स्य, तर्हि केनाधिकारेण सर्वमेतत् करोमि तदहमपि युञ्जान्
 १३ वदिष्यामि । योहनस्य स्नापनं किं स्वर्गादुत्पन्नमुत मनुष्येभ्यः वा ?
 १४ एतस्योत्तरं मद्भ्यं दत्त । ते तदा परस्परं विचारयन्तोऽवदन्, तत्
 स्वर्गात्पन्नमिद्युक्ते सोऽस्मान् पठ्यति, यथं तर्हि तस्मिन् किमर्थं
 १५ न विश्वमितवन्तः ? तत्तु मनुष्येभ्य उत्पन्नमिति कथं वदेम ? वास्तवं
 ते जनेभ्यो विभ्युः, यतो योहनः प्रकृतो भाववाद्यासीदिति सर्वै-
 १६ रन्वभूयत । तत्ते यीशुं, प्रत्यवदन्, न जानीमः । यीशुस्तदा तान्
 प्रतिबभाषे, नाहमपि युञ्जान् ज्ञापयामि, करोम्यहं सर्वमेतत्
 केनाधिकारेणेति ॥ ११ ॥

गृहस्थरूपकाणां दृष्टान्तः ।

- १२१ तदा स उपमाभिस्तेभ्यः कथयितुमारभे, नरः कश्चिद् द्राचा-
 लता रोपयन् द्राचोद्यानं कृत्वा वृत्त्या परिवार्य्य तन्मध्ये द्राचा-
 मर्दनार्थककुण्डं खनित्वाद्दालं निर्माथ च कृषकेषु करदायिषु तत्
 १ समर्थं देशान्तरं जगाम । ततः परं फलकाले कृषकेभ्यो द्राचोद्यानस्य
 २ फलानामंशमादातुं स कृषकाणां समीपं दासमेकं प्राहिणोत् । ते
 ३ तु तं धृत्वा ताडयामासुरिकृषकं विसृजुष्य । ततः, स पुनर्दोषां
 ४ समीपमन्यमेकं दासं प्रेषयात्वास । ते प्रस्तरत्पेणैः तस्यापि मूर्द्धां-
 ५ नमाञ्जन्यैकृत्य विसृजुष्य । ततः, परमन्यस्मिन् प्रहिते तेन ते

तं घातयामासुः । अपरांशानेकान् अहिंसिषुः, कांसित् प्रहारेण
 कांसिद् वा वधेन । तदैक एव तस्य प्रियः पुत्रोऽवशिष्टः । अतो १
 मत्पुत्रं प्रति ते चपिता भविष्यन्तीति बुद्ध्या शेषे स तमपि तेषां
 समीपं प्राहिणोत् । ते ह्यकास्तु परस्परमब्रुवन्, दायहरोऽसौ, ०
 तदागच्छत वयमसुं हनिष्यामस्तेन दायार्थेऽस्माकं भविष्यति ।
 अनेन ते तं धृत्वा जगुर्द्राचोद्यानाद् वहिर्निशिचिपुस्य । अतस्त- ५
 स्योद्यानस्य स्वामी किं करिष्यति ? स आगत्य तान् ह्यकान् ८
 विनाशयिष्यति, द्राचोद्यानस्यान्येषु समर्पयिष्यति । युष्माभिः कदापि १०
 किं शास्त्रोक्तिरियं न पठिता, यथा,

गृहनिर्वाहं लोके र्यः पाषाणो निराकृतः ।

स एव गृहकोणस्थः प्रमुखः प्रस्तरोऽभवत् ।

परमेशस्य कर्मदम् असहृष्टौ तदहुतम् ॥ ११

शासनकर्तृन् प्रति कर्तव्यकर्माधि शिक्षा ।

ते तदा तं धर्तुमयतन्त जननिवहात्त्वविभयुः । यतस्तैरबोधि ११
 यत् स तानधि तां दृष्टान्तकथामवदत् । तं त्यक्त्वा तु ते प्रस्थिताः ।

ततः परं वाक्पात्रेण तं निबद्धमिच्छन्तस्ते कांसित् फरीशिनो १०
 हेरोदीयाश्च तस्यान्तिकं प्रेषयामासुः । त उपागत्य तमृषुः भो गुरो १४
 वयं जानीमो यद् भवान् सत्यवान् कस्मादपि न विभेति यतो
 भवान् मनुष्याणां सुखापेक्षां न करोत्यपि तु सत्येश्वरस्य पन्थानं
 शिष्ययति । कैसराय करदानं विधेयं न वेति ? दास्यामोऽथवा न १५
 दास्यामः किं ? स तु तेषां कापय्यं बुद्ध्या तान् जगाद, कथं मां
 परीचध्वे ? मुद्रापादमेकमानयताहं तं निरीक्षिष्ये । तस्मिंस्तैरानीते १६
 स तास् पप्रच्छ कस्येयं मूर्त्तिरिदं लेखनञ्च ? ते तं वदन्ति
 कैसरस्य । तदा धीशुस्तान् प्रतिषभाषे, दत्त कैसराय यद्यत् १०

कैशरस्य, दत्त चेश्वराय यद्यदीश्वरस्य । अनेन ते तस्मिन्नाद्यर्थं
मेनिरे ।

परकाश्चविषयिणी शिक्षा ।

- १८ तदा पुनस्त्यानमनङ्गीकुर्वणाः सहृदिनस्तस्थान्तिकमागत्य तं ।
१९ पप्रच्छुः, गुरो, मोशिरुस्यार्थमिममादेशं लिखितवान्, यस्य भ्राता
भार्यां विहाय निःसन्तानो स्थित, स तां भ्रातृभार्यामुदुह्य स्तुभाचे
२० वंशमुत्पादयत्विति । आसंसु सप्त भ्रातरः । प्रथमः योषितमुदुह्य
२१ निःसन्तानो ममार द्वितीयस्तदा तामुदुवाह, सोऽपि निःसन्तानो
२२ ममार । तृतीयस्य तादृशेव गति बभूव । इत्थं ते सप्त, तामुदुह्य
निःसन्ताना मघुश्च । सर्वेषां पश्चात् सा योषिदपि ममार । अतः पुन-
२३ स्त्यान उत्थितानां तेषां कस्य भार्या सा भविष्यति ? यतस्ते सप्तैव
२४ तामुदुहवन्तः । योशुस्तदा तान् प्रत्यवादीत्, यूयं किं न हेतोरतो
भ्राम्यथ यच्छास्त्राणीश्वरस्य, शक्तिश्च न जानीथ ? यतः पुनस्त्यानात्
२५ परं ते नोददन्ति नोदुह्यन्ते वापि तु स्वर्गनिवासिनो दूता इव
२६ वर्तन्ते । मृतानधि, ते यदुत्तिष्ठन्त्येतदधि किं न पठितं युष्माभि
मोग्रे र्थम्बे स्तम्बवृत्तान्ते तं प्रति कथितमीश्वरस्येदं वाक्यं, यथा, अत्रा-
हामस्येश्वर इस्हाकस्य चेश्वरो आकोबस्य चेश्वरोऽहमिति । ईश्वरो
२७ न मृतानाम् अपि तु जीवतामीश्वरोऽस्ति, अतो यूयं वाढं भ्राम्यथ ।

सर्वप्रधानादेशमधि शिक्षा ।

- २८ शास्त्राध्यापक एकस्तेषां तं विवादं श्रुत्वा, स तेभ्य उत्तमं प्रत्यु-
त्तरं दत्तवानिति बुद्ध्वा सोपागत्य तं पप्रच्छ, सर्वप्रथमाज्ञा का ?
२९ योशुस्तं प्रत्यवादीत् सर्वाज्ञानामिधं प्रथमा, भो इत्याथेल, इष्टु,
३० अस्माकमीश्वरः प्रभुरेकः प्रभुरेव । त्वञ्च सर्वान्तःकरणेन, सर्वप्राणैः
सर्वचित्तेन, सर्वशक्त्या च स्वेश्वरे प्रभौ प्रेम कुर्वितीथं प्रथमाज्ञा ।

द्वितीया चास्याः सदृशी, यथा, त्वं खनिकटस्थ आत्मवत् प्रेम २१
 कुर्विति । एतयोर्महत्तरापरान्ता नास्ति । स शास्त्राध्यापकस्तदा २१
 तं जगद्, वाढं, गुरो, सत्यमुक्त भवता, यत ईश्वर एक एव तदन्यो
 नास्ति, सर्वान्तःकरणेन सर्वबुद्ध्या सर्वप्राणैः सर्वशक्त्या च तस्मिन् २२
 प्रेमाचरणं निकटस्थ आत्मवत् प्रेमाचरणञ्च सर्वहृद्येभ्यः सर्वयज्ञेभ्य-
 स्वाधिकम् । स च सविवेचनमुत्तरं कृतवानिति दृष्ट्वा यीशुस्तमुवाच, २४
 ईश्वरराज्यात् त्वं न दूरवर्तीति । ततः परं नाभवदन्यस्य कस्यापि
 साहसं तं किमपि प्रष्टुं ।

ततः परं यीशुः प्रतिभाषमाणो धर्मधाम्नि शिष्यकृत्नवीत्, २५
 शास्त्राध्यापकाः कथं वदन्ति ख्रीष्टो दायूदस्य पुत्र इति । स्वयं २६
 दायूदस्य पवित्रस्यात्मन आदेशादिदं कथितवान्,

मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः ।

त्वच्छून् पादपौठं ते यावन्नहि करोम्यहं ।

अवतिष्ठस्व तावत् त्वम् आसीनो मम दक्षिणे ॥

अनेन स्वयं दायूदस्यं प्रभुं वदति, कथं तर्हि स तस्य पुत्रो भवेत् ? २७
 तदा समागतो महाजननिवहः सोनन्दं तस्य वाक्यान्यकर्णयत् ।

सर्वकारदानश्रीलताविषयिणी शिष्या ।

स्वशिष्यायाञ्च स तान् जगद्, यूयं शास्त्राध्यापकेभ्यः सावधाना २८
 भवत, आकाङ्क्षन्ति ते महापरिच्छदैर्विहारं हृद्वेत्स्वभिनन्दनानि
 समाजगृहेषु श्रेष्ठात्मनो भोज्येषु च श्रेष्ठस्थानानि । ते विधवानां २९
 गृहाणि यस्मिन् कृत्वा सुदीर्घं प्रार्थयन्ते । विचारे ते घोरतरं ३०
 दण्डं लप्स्यन्ते ।

तदा श्रीशु, धनागारस्य समक्षमुपविश्य तच्च धनागारे जनैः ३१
 कथं सुद्रा निक्षिप्यन्ते तन्निरुचत । सर्वो धनिनस्य वक्तुमुद्रान्यधि-

- ४१ पन् । विधवा तु काचिद् दरिद्रागत्य चोधिष्ठमुद्रादयं न्यचिप्रत्
 ४२ तत् ताम्रमुद्रापादेन समं । यीशुस्तदा स्वशिश्यान् अन्निकमाह्वया-
 वादीत्, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यावन्तोऽत्र धनागारे मुद्रा निचि-
 प्रवन्तस्तावतां मध्येऽधिकतमं विधवाशौ दरिद्रा निचिप्रवतौ । यतः
 ४३ सर्व्वं प्रयोजनान्तिरिक्तं, किञ्चिन्निचिप्रवन्तः, सा तु प्रयोजनीयस्याभावे-
 ऽपि सर्व्वस्वं निचिप्रवतौ जीविकां कृत्स्नामेव ॥ ११ ॥

यिरुग्नास्तेमस्य विनाशः यीशोः पुनरात्मनसश्च शिक्षा ।

- १३ स यदा धर्म्मधामतो निरगच्छत् तदा तच्छिष्याणामेकसं
 जगद, गुरो पश्यतु, कुीदृशा प्रस्तराः कौदृशानि हर्म्याणि च ।
 १ यीशुस्तदा तं प्रतिजगद, त्वमेतानि महान्ति हर्म्याणि किं पश्यसि ?
 अत्र प्रस्तरोपरि प्रस्तर एकोऽप्यनिपातयितव्यो न विहायिष्यते ।
 २ ततः परं यदा स जैतुनपर्व्वते धर्म्मधात्रः समक्षमाभीन आभीत्,
 तदा पित्रो याकोबो ग्रीहन आन्द्रियश्च निर्जनं तस्मै निवेदया-
 ३ मासुः, वक्तुमर्हत्यस्मान् भवान्, कदा सर्व्वं तत् सम्भविष्यति ? किं
 ४ वाभिज्ञानं यदा सर्व्वं तत् सिद्धिमवाप्स्यति ? तदा यीशुः प्रतिभाष-
 माणस्तेभ्यः कथयितुमारेभे, सावधानास्तिष्ठत, युष्मान् कोऽपि मा
 ५ प्रतारयतु, यतो बहवो मस्त्रामध्वजिन आगत्य वदिस्यन्त्यहं स इति
 ६ प्रतारयिष्यन्ति च बहून् । कथाश्च युद्धानां युद्धस्य किंवदन्तीश्च
 ७ श्रुत्वा मैवोद्विजध्वं, यत एतेन भवितव्य, परिणामस्तु नापि तदा ।
 ८ वस्तुतो जातिं जतिं विरुद्धं राज्यञ्च राज्यस्य विरुद्धमुत्यास्यति ।
 भविष्यन्ति च स्थाने स्थाने भूकम्पाः । पुनः पुन दुर्भिक्षमुपपन्नवस्यापि
 सम्भविष्यतः । उपक्रमो यातनानां सर्व्वमेतत् ।
 ९ यूथन्तु स्त्रेषु धतर्का भवत, यतो मानवा युष्मान् विचारसभासु
 समर्पयिष्यन्ति यूथश्च समाजेषु प्रहारिष्यध्वे मदर्कञ्च देग्नाथ्याणां

राज्ञाञ्च समचं स्थापयिष्यध्वे तेभ्यः साध्यदानार्थम् । प्रथमञ्च सर्व्व- १०
जातिषु सुसंवादो घोषयितव्यः । मानवास्तु यदा युष्मान् समर्पयि- ११
ष्यन्तो नेष्यन्ति तदा किं वक्तव्यमिति मास्त्रोचयत मा सिन्नाकुला
भवत वा । तस्मिन् दण्डे तु युष्मभ्यं यद् दायिष्यते तदेव कथयत,
यतो न यूयं वक्तारः, वक्ता तु पवित्र आत्मा, भ्राता पुन भ्रातरं १२
जनकञ्च सुतं मृत्यवे समर्पयिष्यति, सन्तानाञ्च पित्रोः प्रातिकूल्ये-
नोत्दाय तौ घातयिष्यन्ति । मम नास्त्रो हेतुना च यूयं सर्व्वं
ईक्ष्यध्वे । यस्त्वन्नं यावत् स्थिरः स्थास्यति स एव तरिष्यति । १३

अतो यूयं यदा भाववादिना दानीयेलेन कथितं ध्वंसकारि १४
दृष्टवस्त्वनुपयुक्ते स्थाने संस्थितं द्रक्ष्यथ — पाठको बुध्यतां — तदा ते
पक्षात्थ गिरीनाश्रयणां ये चिह्नदियाथां विद्यन्ते, यस्य मृदृष्टे विद्यते
स मृदं मावरोह्यतु स्मृद्वात् किमप्यादातुं वा तत्र मा प्रविशतु । १५
यस्य चेचे विद्यते स स्ववस्त्रमादातुं मा प्रत्यावर्त्ततां । भविष्यन्ति च १६
दिनेषु तेषु गर्भधारिण्यः स्वन्यदायिन्यस्य सन्नापभाजनानि । तथा १७
च प्रार्थयध्वं युष्माकं पलायनं यथा शीतकाले न भवेत् । यतस्तेषु १८
दिनेषु क्लेशो यादृशः सम्भविष्यति न सम्भूतस्तादृश ईश्वरकृतसृष्टेरा- १९
रथाद् अथ यावत्, नापि सम्भविष्यति पुनः । दिनानि तानि च
प्रभुना चेन्न न्यून्यकारिष्यन्त मर्त्यः कोऽपि तर्हि नातरिष्यत् । स तु २०
यान् वरितवान् तेषां वरितजनानां कृते तानि दिनानि न्यूनोपकार ।

तदा च मा विश्वसित यूयसुक्ता अपि केनचित् पश्य स्त्रीष्टोऽच २१
वासुच विद्यते । यतो कूटस्त्रीष्टाः कूटभाववादिनस्योत्यास्यन्ति २२
प्रदर्शयिष्यन्ति च तेऽभिज्ञानान्यद्गतसत्त्वणानि च तादृशानि यैः
साध्यं सति ते वरितानपि मनुष्यान् फयभ्रष्टान् करिष्यन्ति । यूयन्तु २३
सावधानास्तिष्ठन्त । पश्यत युष्मानहं सर्व्वं पूर्व्वमेवोक्तवान् ।

- १४ तेषु दिनेषु तस्मात् क्लेशात् परं सूर्यः सान्धकारो भविष्यति,
 १५ चन्द्रश्च सञ्च्योत्स्रां न प्रदास्यति, नक्षत्राणि च नभसः पतिस्यन्ति
 १६ गगनस्थबच्चानि च विचलित्यन्ति । मानवाश्च निरौचिस्यन्ते महाप-
 १७ राक्रमप्रतापाभ्यां परीतं मेघरथेनागच्छन्तं मनुष्यपुत्रम् । तदा च स
 खदूतान् प्रलित्य मेदिनीप्रान्तमारभ्य गगनप्रान्तं यावच्चतुर्भ्यो वायुभ्यो
 मनुष्यान् खवरितान् सङ्गृहीष्यति ।
 १८ उडुम्बरवृक्षाद् दृष्टान्तं शिञ्जितुमर्हथ । स्पष्टं यदा तस्य शाखा
 जायते कोमला पत्राणि च प्रकाशन्ते जानीथ यूयमासन्नस्तदा
 १९ शीघ्रकाल इति । तथैव यूयं यदा द्रक्षथ तत् सर्वमेतत् सम्भवति
 २० ज्ञास्यथ तदा स समीपस्थो दार उपस्थितश्चेति । युष्मानप्यं सत्यं ब्रवीमि,
 यावत् सर्वमेतन्न सम्भवति तावन्न व्यत्येस्यन्ति मानवा एतत्कालिकाः ।
 २१ द्यावापृथिव्यावत्येस्यतः, मम वाक्ष्यानि तु नैवात्येस्यन्ति ।
 २२ दिनस्य तस्य तु दण्डस्य च तस्य तत्त्वं केनापि न ज्ञायते,
 २३ नापि स्वर्गस्थदूतैर्नापि पुत्रेण, केवलः पिता तज्जानाति । यूय
 सावधानास्तिष्ठत, जागृत प्रार्थयध्वञ्च यतो न जानीथ समयः
 २४ कदोपतिष्ठते । युष्मत्प्रभुर्देवान्तरगतेन नरेण सदृशो यः खग्टहं
 त्यक्त्वा खदाशेषु विषयमेकैकस्मिंश्च खं खं कर्ष्यं समर्पितवान् प्रति-
 २५ हारिणञ्च जागरणमादिष्टवान् । अतो जागृत यतो युयं न जानीथ
 गृहस्थामौ कदायाति, सायम् अर्द्धरात्रे वा कुङ्कुटरावकाले वा प्रात
 २६ र्वा । अकस्मादागत्य स यथा युष्मान् सुप्तान् नासादयेत् तत् क्षिप्त-
 २७ यत । युष्मांसु यद् ब्रवीमि तत् सर्वानेव ब्रवीमि, जागृतेति ॥ १ ३ ॥

वीरोः श्रेष्ठः शभोगः सत्युषः ।

१४ दिनदद्यात् परं निस्तारपर्वणा निष्क्रियपूपानां समयेन
 शोपस्यातथमितिकाले सुखयाजकाः शाखाभ्रापकाश्चायतन्त यथा

तं कलेन धृत्वा हन्युः । ते लवदन्, मैव पर्वणि, चेत् तथा भविष्यति १
कलहो जनानां मध्ये ।

वीशोऽभिषेकः ।

वैथनियायान्तु तस्मिन् विद्यमाने शिमोनस्य कुष्ठिनो गेहे २
भोजनायासीने च योषिदेका श्वेतोपलभाजनेन बङ्गमूख्यं प्रकृतं
जटामांशीरसयुक्तं सुगन्धितैलमानीय श्वेतोपलभाजनं तद् भित्त्वा ३
तस्य शिरसि तैलं स्नावयामास । तत्रोपस्थितास्तु केचिद् अन्तरे ४
रौच्यापन्ना जगदुः, किमर्थं तैलस्यायमप्ययः समभूतः ? तस्मिन् ५
विक्रीते विद्यतमुद्रापादेभ्योऽधिकं मूख्यं लभुं दरिद्रेभ्यो दातुञ्चा-
ग्रच्छत् । एवं ते तस्यामधैर्यमकुर्वन् । वीशुस्तूवाच, इमां त्यजत, ६
कुरुष्व कथं दुःखितामिमाम् ? कृतवतीयं मयि कर्षं सत् । यतो ७
दरिद्राः सततं युष्मत्सङ्गिनः, यदा चेच्छ्व तदैव तानुपकर्तुं शक्नुयः ८
अहन्तु न सततं युष्मत्सङ्गी । यत् साध्यमनया तदकारि । समयात् ९
प्रागियं मम देहं सुगन्धितैलात् कृतवती मत्प्रमाथ्यर्थम् ।
युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, कृतवत्य जगतो यत्र कुचचित् घोषयिष्यते ८
सुसंवादोऽयं तत्र कुचचित् कथयिष्यते कर्षायेतत् कृतमनया
स्मरणार्थमस्त्राः ।

ततो दादृशानां मध्ये गणित ईश्वरियोतीथो यिद्धदा सुख्य- १०
याजकानां समीपं जगाम तेष्वेव तं समर्पयितुकामः । तच्छ्रुत्वा ते ११
हर्षं गत्वा तस्मै ह्ययं दातुम् अङ्गीचकिरे स च सुसमये तं समर्प-
यितुम् अद्यतत ।

निक्षारपर्वपासमं प्रभोर्भोष्यस्यापनच ।

अनन्तरं निष्किण्वपूपाणां प्रथमे िदनेऽर्थतो निक्षारपर्वीयसे- ११
षश्रावकहत्यादिने शिष्यास्तं जगदुः, भवत इच्छातः कुचस्मानि

- १६ गँलोपकल्पयितव्यं भवदर्थं भोज्यं निस्तारपार्ष्णम् ? तदा स शिष्यौ
द्वौ प्रेषयन् जगाद, नगरं यातं तत्र मनुष्य एको जलपूर्णं कुम्भं वहन्
युष्मत्सम्प्रवर्त्ती भविष्यति, तमेवानुगच्छतं स च यत्र प्रवेक्ष्यति तत्र
१७ गृहस्वामिनं ब्रूतं, गुरुर्वक्ति कुत्र सातिथिशाला यत्र शिष्यैः साङ्गैः
१८ मया भोज्यं निस्तारपार्ष्णं स्यात्कल्पितव्यमिति । स च वां भूमित
ऊर्द्धस्थामासनादिसञ्जया मञ्जितां वृहतीमेकां शालां दर्शयिष्यति
१९ तत्रैवास्मदर्धमुपकल्पयतम् । अतः शिष्यौ तौ प्रस्थाप्य नगरमागत्य तेन
यदुक्तं तदनुरूपं स्थानं प्राप्य निस्तारपार्ष्णीयभोज्यमुपकल्पयामासतुः ।
२० सन्ध्यायान्तु जातायां स द्वादशभिः साङ्गैर्माजगाम । तेषु द्वूप-
विश्य भक्षमाणेषु यीशुर्वभाषे, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, युष्माकमेको
२१ मां समर्पयिष्यति यो मत्सहभोजी । अनेन ते शोचितुमारभ्य प्रत्येकं
२२ तं परश्चुः, स किमहं ? स किमहं ? स तु प्रतिभाषमाणस्तानाह,
२३ द्वादशानामेको यो मया साङ्गैः सूपपात्रे हस्तं मञ्जयति, स एव ।
२४ मनुष्यपुत्रमधि यथा लिखितमास्ते स तथैव प्रयाति । नरेण येन
तु मनुष्यपुत्रः समर्थते स सन्तापपात्रं । तस्य नरस्य जन्म चेन्नाभ-
विष्यत् तर्हि तेनैव तस्य क्षेमम् अभविष्यत् ।
२५ अतस्तेषां भोजनकाले यीशुः पूषमादायाश्रीर्वादिं कृत्वा तं
भङ्गा तेभ्यो ददौ वभाषे च, गृह्णीत भुङ्ध्वम्, एतन्मम शरीरं ।
२६ ततः परं स पानपात्रमादाय धन्यवादं कृत्वा तेभ्यो ददौ सर्वं च
२७ तेन पपुः । स च तानाह, एतन्मम श्रोणितं बहूनां कृते विस्वा-
२८ व्यमाणं नूतननियमस्यैव श्रोणितं । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, गोस्त-
नीकृतोत्पन्नोऽयं रश्मि दिने यस्मिन् ईश्वरस्य राज्ये नवीनो मया
२९ पायिष्यते तद्दिनं यावत् स मया पुनर्न पायिष्यते । ततस्ते स्त्रीचं
गौला जैतुनपर्वतं जग्मुः ॥

यीशस्तासदा जगाद्, रात्रावस्थां सर्व्वं यूथं मधि स्वस्त्रिष्यथ, यतो १०
 लिखितमासो, “अहं अजरचक्रमाहनिष्यामि नेषास्य विकीर्णा
 भविष्यन्ति ।” परन्तु ममोत्थानात् परमहं युष्मदये गालीक्षं १८
 यास्यामि । पिचस्तु तं जगाद्, सर्व्वेऽपि चेत् स्वस्त्रियुस्तथाप्यहं न स्वस्त्रि- १८
 ष्यामि । यीशस्तादा तमाह, त्वामहं सत्यं ब्रवीमि, अश्वैव रात्रावस्थां २०
 कुक्कुटस्य द्वितीयरवात् प्राक् त्वं मां चिह्नत्वः प्रत्याख्यास्यासि । स तु २१
 दृढतरमवोचत्, यद्यपि भवता साहूँ मम मरणम् अवश्यं स्यात्,
 तथाप्यहं भवन्तं नैव प्रत्याख्यास्यामि । एवमेव सर्व्वेऽप्यभाषन्त ।

गतशिमानीत्यभिधे उद्याने यीशोमर्षान्णिकदुःखम् ।

ततः परमपस्थितेषु तेषु गेतशिमानीत्यभिधे स्थाने स स्वशि २१
 खान् जगाद्, यूथमचोपविशत यावद्दहं प्रार्थनां कुर्व्वि । अनन्तरं स २२
 पिचं याकोवं योहनस्य सङ्गिनः कृत्वा चोभ्यं विषन्तुच्चारेभे तांश्च
 जगाद्, प्राणा मम भृत्यवे श्लोकापज्ञाः, यूथमचावतिष्ठमाना २४
 जागृत । ततः स किञ्चिदपं गत्वा भूमौ निपत्येदं प्रार्थयाञ्चक्रे, २५
 साधे सति यथा सा घटिका तस्मादपगच्छेत् । स चाब्रवीत्, आम्वा २६
 तात, सर्व्वे साध्यं भवता, पानीयपाचमिदं मत्तोऽपसारयतु । तथापि
 च मया, अपि तु त्वया यद् वाञ्छ्यते तदेव भवतु । अनन्तरं स २७
 आगत्य तान् निद्राणान् दृष्ट्वा पिचं जगाद्, शिमोन निद्रासि किम् ? २८
 घटिकामेकां जागृत् किं नाशक्तो ? यूथं जागृत प्रार्थयध्वञ्च नो २९
 चेत् परीक्षां निवेक्ष्यध्वे, यत आत्मोद्यतः शरीरन्तु दुर्बलम् ।
 द्वितीयवारं गत्वा स वाक्यं तदेव व्याहरन् प्रार्थयाञ्चक्रे । प्रत्यावृत्त्य ३०
 तु तान् पुनर्निद्राणान् ददर्श, यतस्त्रेषां नेषास्त्रयशान्यासन् तस्मै च
 किञ्चुत्तरं दातव्यं तत् तैर्नाबुध्यत । तृतीयवारं पुनरागत्य स तान् ३१
 जगाद्, एवमेव यूथं निद्राणां विन्नामं संवधे किम् ? अज्ञमनेन ।

उपस्थितः स दण्डः । पश्यत मनुष्यपुत्रः पापिनां करेषु समर्थते ।

४१ उन्निष्ठत । वयं गच्छामः । पश्यत मम समर्पयिता समीपमागतः ।

यीशोः शत्रुपक्षे समर्पयम् ।

४२ तथैव तस्मिन् भाषमाणे द्वादशानां मध्ये गणितो विद्मदा

उपतस्थे, तेन मारुद्दंष्ट्रं मुख्ययाजकानां शास्त्राध्यापकानां प्राचीनानाञ्च

४४ सकाशाद् अस्थिच्छिन्धारी महान् जननिवहः । स समर्पयित्त

तेभ्यः सङ्केतं दत्तवान्, यथा, अहं यं चुम्बित्यामि स एव बोद्धस्ति,

४५ यूयं तमेव धृत्वा यत्नेन रक्षन्तोऽपनयत । अतः स आगत्य त्वं

४६ तदन्तिकसुपस्थाय रश्मिभित्तुक्त्वा तं चुम्बम् । तदा ते तस्मिन्

४७ हस्तार्पणं कृत्वा तं दधुः । नराणाम्नु तत्र तिष्ठतामेकः कोषादसिं

४८ निष्कृष्य महायाजकस्य दासमाहृत्य तस्य कर्णं परिचिच्छेद । यीशस्तु

प्रतिभाषमाणस्तान् जगद, दस्युमिव मां धर्तुम् अशौन् यष्टींश्चा-

४९ दास किं यूयं वहिरागताः ? अहन्तु प्रत्यहं धर्मधाणि शिष्ययन्

चुम्बत्सकाशमासं, यूयं तदा न मां धृतवन्तः । परन्तु शास्त्रीयो-

५० क्रिभिः सिद्धिर्गन्तव्या । तदा सर्व्वे तं त्यक्त्वा पलायाञ्चक्रिरे । युवा

५१ कश्चित् तु नद्यकाये सूक्ष्मं वस्त्रं परिधाय तमन्वगच्छत् । युवभि-

५२ भ्रिषमाणस्तु स तत् सूक्ष्मं वस्त्रं विहाय नद्यः पलायाञ्चके ।

महायाजकसमक्षं यीशोर्विचारः ।

५३ यीशस्तु महायाजकस्थानिकमानीतः । तदर्थंश्च सर्व्वे मुख्य-

५४ याजकाः प्राचीनाः शास्त्राध्यापकाश्च समाजग्मुः । पितृस्तु दूरान्म-

हायाजकीयहर्म्यस्याभ्यन्तरं यावत् तमनुगत्य पदातिभिः सार्द्धं सुप-

५५ विश्वाग्नितापमसेवत । मुख्ययाजकाः कृत्वा महासभा च यीशं

५६ हन्तुकामास्तस्य प्रतिकूलं साध्यममृगयन्त, न तु लोभेभिरं । वक्ष्य-

सादिदृक् मृषावाच्यमकथयन्, तेषां साक्षात् तं समानांनि नाम-

वन् । तदा केचिदुत्थाय तस्य विद्वद्धं मृषासाध्यं कथयन्तोऽवदन्, ५०
 अस्य सुखादस्माभिर्वाक्यमिदमत्रावि यथा, हस्तकृतमिदं मन्दिरं ५५
 भङ्गाहं दिनत्रयेऽपरमेकमहस्तकृतं निर्मास्ये । इत्यमपि तेषां साध्यं ५८
 संमानं नाभवत् । अनेन महायाजको मध्यस्थान उत्थाय यीशुं ६०
 पप्रच्छ किमपि त्वं किं न प्रतिभाषसे ? इमे तव प्रतिकूलं किं
 साध्यं ददति ? स तु मौनमवलम्ब्यातिष्ठत्, किमपि न प्रत्यवदत् ।
 महायाजकः पुनस्तं पृच्छन्नवादीत्, त्वं किं परमधन्यस्य पुत्र ६१
 स्त्रीष्टः ? यीशुस्तदा जगाद, सोऽहमस्मि । यूथञ्च मनुष्यपुत्रं ६२
 प्रभावस्य दक्षिण आसीनम् आकाशीयमेघरयेनागच्छन्तञ्च वीक्षि-
 ष्यध्वे । महायाजकस्तदा स्ववासांभिर्विदौर्यं बभाषे, साक्षिणामधि- ६३
 कानां किं प्रयोजनम् ? अत्रावि युष्माभिरीश्वरनिन्दा । युष्माभिः किं ६४
 मन्यते ? तदा सर्वे तं प्राणदण्डार्हमुक्त्वा दोषिण चक्रुः । ततः केचित् ६५
 तद्गुणेषु निर्वीचितुं तस्मात्समाच्छाद्य मुष्टिभिराहन्तुम् इदं वक्तुञ्चा-
 रेभिरे, भावोक्तिं व्याहरेति । अनन्तरं पदातिनः प्रहारैस्तं जगृहः ।

पितरेषु यीशुः चिह्नल. बलीकृतः ।

पित्रस्तु यदाधः प्रसङ्गेऽविद्यत, तदा महायाजकस्यैका दास्या- ६६
 गत्य तापसेवने निविष्टं पित्रं दृष्ट्वा सुनिरीक्ष्य च बभाषे त्वमपि ६७
 नासरतीययीशोः सञ्जासीः । अनेन सोऽनङ्गीकुर्वन् जगाद, न ६८
 ज्ञायते न बुध्यते वा मया त्वया किं गद्यते । ततः स वह्निः-
 प्राङ्गणं जगाम तदैव कुङ्कुटो हराव च । तत्रत्या दासी च तं दृष्ट्वा ६९
 पुनः समीपे संस्थितान् जनान् वक्तुमारम्भे, अशौ तेषामेकः । स
 तु पुनर्वारमनङ्गीचकार । क्षणात् परं समीपे संस्थिता जनाः पुन- ७०
 र्वारं पित्रमूचुः, सत्यं त्वं तेषामेकतमः, त्वं हि गालीलैथ्योऽसि तव
 भाषापि तादृशीं प्रतिभाति । तदा सोऽनिष्टं प्रार्थयितुं शङ्कितारम्भ ७१

०२ व्याजहार, न जानेऽहं तं नरं यो युष्माभिरभिधीयते । तदा
द्वितीयवारं कुक्कुटो ह्राव । अनन्तरं कुक्कुटस्य द्वितीयरवात् प्राक्
त्वं मां त्रिह्रतः प्रत्याख्यास्यसीति वाक्यं यत् स यीशुनोक्तस्तु
स्यत्वा पित्रश्चिन्ताकुलो भूत्वा क्रन्दितुं प्रवृत्तः ॥ १४ ॥

देशाध्यक्षस्य समस्त यीशोर्विचारः ।

- १५ जाते पुनः प्रातः काले प्राचीनैः शास्त्राध्यापकैश्च साङ्गं
मुख्याजकाः कृत्वा महामभा च त्वं मन्त्रणां चक्रुर्बद्धा च
१ यीशुमपनीय पीलाते समर्पयामासुः । पीलातस्तदा तं पप्रच्छ, त्वं
२ किं यिह्मदीयानां राजा ? स तं प्रत्यवादीत्, भवान् व्याहरति ।
३ मुख्याजकाश्च बह्वशस्तस्याभियोगमकुर्वन् । पीलातस्तदा पुनस्तं
पप्रच्छ, त्वं किं किमपि न प्रतिभाषसे ? पश्य तव विरुद्धममी
४ साध्यवर्षाणि कति वदन्ति । यीशुस्तु ततः प्रवृत्तिं किमपि न
प्रत्यभाषत, पीलातश्च तेनास्यर्थं मेने ।
५ तस्मिन् पर्वणि तु प्रतिवर्षं स तेषां कृते तै र्याचितं नरमेकं
कारागृहममोचयत् । तदा च धैर्यपञ्चकारिभिरुपपञ्चवे नरहत्याकारि
६ तैः साङ्गं बारब्बा इतिनामको नर एकः काराबद्ध आसीत् ।
७ अतः स तान् प्रति नित्यं यादृशमकरोत् जननिवह उच्चैःस्वरेण
८ क्रोगंस्लादृशमनुग्रहं याचितुमारभे । पीलातस्तदा तान् प्रत्यवादीत्,
९ युष्मदर्थमहं यद् यिह्मदीयानां राजानं मोचयेयं तत् किं वाञ्छस्य ।
१० यतस्तेनाज्ञायत स यन्मात्सर्यान्मुख्याजकैः समर्पितः । यथा तु वरं
११ बारब्बास्तेन मोच्येत तदर्थं मुख्याजका जननिवहं प्राचोदयन् ।
१२ पीलातस्तदा प्रतिभाषमाणः पुनस्तानब्रवीत्, यूयं यं यिह्मदीयानां
राजानं वदथ तं प्रति तर्हि मया कर्त्तव्यं किमिच्छथ ? ते पुनः
१३ क्रोगान् उचुः, स क्रुशमारोप्यतां भवता । पीलातंस्तान् जगद, किं

तु तेनापराद्धम् ? ते त्वधिकं क्रोधान्तोऽवदन् स क्रुशमारोप्यतां
भवता । पीत्वातस्तदा जननिवहस्य प्रीतिजनकं कर्ष्यं कर्तुमभिरोग्य १५
तेषामिच्छातो वारब्धां मोचयामास, यीशन्तु, कशाभिः प्रहास्य
क्रुशारोपणार्थं तेषु समर्पयामास ।

वीशोः क्रुशारोपणं चतुः समाधिषु ।

सैनिकनरास्तदा त इर्म्यस्वार्थतो राजभवनस्थाभ्यन्तरं गीत्वा १६
सैन्यदलं हतस्त्रमेकचाह्वय च कृष्णलोहितं वस्त्रं परिधापयामासुः १७
कण्टकैश्च स्रजं निर्माय तस्य शिरसि निदधुस्तमित्यमभिवादयितु-
श्चारेभिरे, यिह्मदीधानां राजन् प्रणामः । नलेन तस्य शिरसा- १८
ताडयन् तस्य वपुषि न्यष्टीवन् जानुपातं कुर्वन्तश्च तं प्राणमन्, १९
इत्यं तमुपहस्य तत् कृष्णलोहितवर्णं वस्त्रं मोचयित्वा तस्य स्ववा- २०
सांसि परिधाय च क्रुशमारोपयितुं तं वहि निन्दुः ।

तेन मार्गेण तदा शिकन्दर-रूपयोः पिता शिमोननामा नर २१
एकः कुरीणीयो यामत आगच्छत्, तमेव ते दधुः क्रुशं तस्य बोद्धुं
व्रेतनं विना । इत्यञ्च तं गलायानामकं स्रजं निन्दुः । नाशोऽस्वार्थः २२
कपासस्रजमिति । तत्र ते पानीयार्थं तस्मै गन्धरसमिश्रितं २३
द्राचारसं दातुमुपचक्रमिरे स तु तं न जग्राह । अनन्तरं ते तं २४
क्रुशम् आरोप्य तस्य वासांसि मिथो विभजमानाः केन किं स्रभ्यं
तज्जातुं गुटिकापातमकार्षुः । प्रथमे प्रहरे स तैः क्रुशमारोपया- २५
स्रजे । तस्येदमभिधोतपत्रञ्च लिखितमासीत्, यिह्मदीधानां राजेति । २६
तेन सार्द्धञ्च तैर्दस्यु द्वौ क्रुशे आरोप्येताम्, एकतरसस्य दक्षिणे २७
वामे चान्यतरः । इत्थं शास्त्रीयोक्तिरियं सिद्धिं गता,

दुःक्रियाकारिणां मध्य एकः स गणितोऽभवत् ।

२८

अनन्तरं ये मनुष्या मार्गेण तेनाप्रजसो शिरांसि चास्रभ्यन्तस- २९

मित्यमनिन्दन्, यथा, हा मन्दिरभङ्गक दिनचये च तन्निर्घातरां-
 २० त्मानं तारय क्रुशादवरोह च । शास्त्राध्यापकैः सार्द्धं मुख्ययाजकां
 २१ अपीडृग्मेव मिथो रक्ष्यं कुर्वन्तोऽवदन्, सोऽपरानतारयत्, आत्मानं
 २२ तारयितुं न शक्नोति । इत्यायेत्यस्य राजा ख्रीष्ट इदानीं क्रुशा-
 दवरोहत्, तथा कृते वयं दृष्ट्वा विश्वसिद्ध्यामः । तेन सार्द्धं क्रुशा-
 रोपितौ तौ द्वौ नरावपि तमपावदताम् ।

२३ आमथाङ्गान्तु तृतीयप्रहरं यावत् कत्ने भूतलेऽन्धकारोऽभूत् ।
 २४ तृतीये प्रहरे च यौशुद्रक्कोग्रन्ध्रवेण वभाषे, एलोही, एलोही,
 छास्या श्रवकानीति, अस्यार्थोऽयम्,

हे मदीय मदीय त्वं मां परित्यक्तवान् कुतः ।

२५ तच्छ्रुत्वा तत्र स्थितानां नराः केचिदवदन्, पश्यासावेत्थियमाङ्गयति ।
 २६ एकस्य द्रुत्वा स्यञ्जमस्त्ररसेन पूरयित्वा नलाये बद्धा च तमपीयत्
 प्राह च, निवर्त्तध्वम्, असुमवरोहयितुम् • एलिय आगच्छति न
 वेत्यस्माभिर्दृश्यताम् ।

२७ ततः परं यौशुद्रक्कोग्रवमुदीर्य प्राणांस्तत्याज । तदा मन्दिरस्य
 २८ तिरस्करिष्यघतोऽधो यावद् विदीर्णा द्विखण्डा बभूव । स चेदमुत्कोग्रन्
 २९ प्राणांस्तत्याजेति दृष्ट्वा तत्सम्बुधं संस्थितः शतपतिरवादीत्, सत्यं
 नरोऽयमीश्वरस्य पुत्र आसीत् ।

३० अपि च योषितः काश्चिद् दूरादवलोकमानास्तत्राविद्यन्त
 ३१ तासां मध्ये मग्दलीनौ मरियम् कनिष्ठयाकोवस्य योषेस्य माता
 मरियम् शास्त्रोमी वसन्, स यदा गाक्षीस्य आसीत् तदायेतास्त-
 मनुगतवत्यः परिचरितवत्यस्य । तेन सार्द्धं थिङ्ग्राखेममागता
 बङ्गोऽपरा अय्युपस्थिता आसन् ।

३२ तदा सन्ध्या सम्भूता । तद्दिनस्य सञ्जीकरणदिनमर्थतो विश्राम-

वारस्य पूर्वदिग्मन्, अतोऽरिमाथियानिवासी थोषेफ इति नामको ३२
 यः सुश्रीखो मन्वीश्वरराज्यं प्रत्यैचत स उपस्थाय पुरुषत्वमवलम्ब्य
 पीलातस्य गृहं प्रविवेश तच्च यीशो देहं यथाचे । तस्याशुमरणे ३३
 पीलात आसुर्यं मत्वा तं शतपतिमाह्वय पप्रच्छ स दीर्घकाल मृतो
 न वेति । शतपते मुखात् ज्ञातव्यमवगत्य स विनामून्धेन थोषेफाय ३४
 देहं ददौ । स च सूक्ष्मं वस्त्रं क्रीत्वा तमवरोह्य तेन वस्त्रेण वेष्टयामास ३५
 ग्रैलमध्ये तच्चित्ते शवागारे निदधे च, प्रस्तरमेकं खोठयित्वा च
 तच्छवागारमुखं दरोध । स तु कुत्र निधीयते तन्नगदलीनी मरियम् ३६
 थोषे माता चान्यतरा मरियम् ददृशतुः ॥ १ ५ ॥

यीशोः पुनरुत्थानं स्वर्गारोहश्च ।

व्यतीते तु विश्रामदिने मगदलीनी मरियम् याकोबस्य १६
 माता मरियम् शालोमी च सुगन्धिद्रव्याणि चिक्रियु र्यतस्ता गत्वा तं
 संलेपयितुमैच्छन् । ततः शशाहस्य प्रथमदिवसस्य प्रत्युषे ताः सूख्योदघात् १
 परं शवागारस्थानिकमागच्छन्थो मिथोऽवदन्, शवागारस्य द्वारात्
 कोऽस्मदर्थं तं प्रस्तरं खोठयिष्यतीति । तत् ऊर्द्धदृष्टिं कृत्वा ताभिः स २
 प्रस्तरं द्वाराखोठितो लक्षितो यतः खोऽतीव महानासीत् । अनन्तरं ३
 ताः शवागारं प्रविश्य सितप्रावारपरिहितमेकं युवानं दक्षिणपार्श्वं
 उपविष्टं ददृशुस्सुचुभिरे च । स तु ता जगाद, मा चुभत । धूयं ४
 क्रुशारोपितं नासरतीयं यीशुम् अन्विष्यथ । पुनरुत्थितः स नाच ५
 विद्यते । पश्यतेदं तत् स्थानं यच्च स प्राच्यतः । प्रत्युत धूयं गत्वा ६
 तस्य शिष्यान् पिचञ्च ब्रूत, स युष्मदपतो गालीखं याति, धूयं तेन ७
 यथोक्तास्तदनु रूपं तच्च तं द्रक्ष्यथेति । ततश्चा निर्गत्य सत्वरं शवागारात् ८
 पक्षाघातकिरे, कर्मविस्मयाभ्यामाक्रान्तास्तु कमपि किमपि नावदन्
 शतसा अविभयुः ।

- ८ सप्ताहस्य प्रथमे दिवसे प्रत्युषे पुनरुत्थितो धीशः प्रथमं मग्दक्षीन्धै
 १० मरियमे दर्शनं ददौ यस्याः स सप्त भूतान् निःसारितवान् । सा च
 ११ गत्वा शोचन्त्यो रुदन्त्यश्च तस्य सङ्गिभ्यः संवादं ददौ । स तु जीवति
 १२ तथादर्शिं चेति श्रुत्वा ते न व्यश्मसिषुः । ततः परं स रूपान्तरमादाय
 १३ तेषां द्वयोः पदत्रजेन यामं गच्छतोः प्रत्यक्षीवभूव । तौ च
 गत्वान्येभ्यः संवादं ददतुः । तयो वाक्शेष्वपि ते न व्यश्मसिषुः ।
 १४ शेष एकादशसु भोजनायोपविष्टेषु स तेषामेव प्रत्यक्षीवभूव,
 ये च तं पुनरुत्थितं दृष्टवन्तस्तेषां वाक्शेषु तैर्विश्वासो नाकारीति
 हेतोः स तेषाम् अविश्वासं मनःकाठिन्यञ्च निनिन्द ।
 १५ अपि च स तान् जगद्, यूथं कृत्स्नं जगद्, गत्वा कृत्स्नदृष्टे
 १६ ज्ञानार्थं सुसंवादं घोषयत् । यो विश्वस्य स्थापयिष्यते स तारयिष्यते,
 १७ यस्तु न विश्वसिष्यति स विचारे दण्डपात्रं भविष्यति । ये च विश्वसिष्यन्ति,
 अभिज्ञानानीमानि तान्नुवर्त्तिष्यन्ते । मम नास्मा ते भूतान्
 निःसारयिष्यन्ति । नूतना भाषा वदिष्यन्ति । सर्पान् उपादास्यन्ते ।
 १८ पीतमपि तैः प्राणान्तकं पानीयं तान् नैव हिंसिष्यति । कृते तैः
 पीडितेषु हृत्पार्षणे त आरोग्यं लस्यन्ते ।
 १९ तैः संक्षपनात् परं प्रभुः स्वर्गमारोहित ईश्वरस्य दन्धिष
 २० उपविष्टश्च । ते तु प्रस्थाय सर्व्वं च सुसंवादमघोषयन् प्रभुश्च सहकर्माभूत्,
 अनुवर्त्तमानैरभिज्ञानैश्च वाक्यं सप्रमाणमकरोत् ॥ १६ ॥

लूकलिखितः सुसंवादः ।

आभावः । योहनस्नापकस्य जन्मादि-श्रावणसंवादः ।

आदितो ये साक्षिणो वाक्यस्य सेवकाश्चासंस्तरस्मासु यथा १।
समर्पितं तथैवास्मान्मध्ये दृढप्रत्ययेन गृहीतानाम् इतिवृत्तानां २
कथाप्रबन्धं रचयितुम् अनेक उपपन्नमिरे । अत एव, भो महामहिम ३
थियफिल, सूक्ष्मानुसन्धानेनारम्भात् सर्व्वमनुगतोऽहमपि भवदर्ध-
मानुपूर्व्वेण लेखितुं मतिमकार्षं, तेन भवान् याः कथाः शिचित- ४
सांसाम् अमोघतामनुभविष्यति ।

चिह्नद्विधाया राज्ञो हेरोदस्य कालेऽविद्यस्य श्रेष्ठां नियुक्तः ५
संखरियनामा याजक आसीत् । तस्य भार्या हारोणवंशोद्भवा,
नाम तस्या इस्त्रीशावेता । उभौ तावीश्वरस्य समचं धार्मिका- ६
शास्त्राम् अनिन्दनीयौ च प्रभोः सर्वा आज्ञा विधीय समाचरताम् ।
सन्तानस्तु तयो नासीत्, यत इस्त्रीशावेता बन्ध्या तावुभौ च ७
वर्धोद्वृद्धौ जातौ । एकदा तु यदा स याजकत्वस्य नियमात् ८
स्त्रश्रेष्ठाः पर्यायहेतोरीश्वरस्य समचं याजकत्वम् अश्वतिष्ठत्, तदा ९
गुटिकापातकृतनिरूपणात् स धूपदाहं कर्त्तुं प्रभो मन्दिरं प्रविष्ट- १०
वान् । धूपदाहकाले 'स हस्तौ जननिवहो बहिः प्रार्थयत । तदा ११
धूपवेद्या दक्षिणे तिष्ठन् प्रभोरेको दूतस्तस्मै दर्शनं ददौ । तं दृष्ट्वा १२
संखरिय उद्विष्य भृशक्रान्ताऽभूत् । स दूतस्तु तं जगाद्, मा भैषीः १३
संखरिय, यतस्तत्र प्रार्थनाप्राप्ति, तव भार्यास्त्रीशावेता च त्वदर्धं १४
पूजं प्रशोभ्यते, त्वञ्च तस्य नाम योहन इति करिष्यसि । तव हर्षं १५

- १५ उल्लासश्च जनिष्यते बहवश्च तस्य जन्मन्यानन्दिष्यन्ति । यतः च
प्रभोः समचं महान् भविष्यति, द्राचारसं मद्यं वा न पास्यति,
१६ आमाह्वगर्भादेव पवित्रेणात्मना पूरयिष्यत इत्यायेलस्य सन्तानानाम्
१७ अनेकांस्तेषामीश्वरं प्रभु प्रति प्रत्यावर्त्तयिष्यति च । तस्याद्यतश्च स
एलियस्यात्मना प्रभवेन च ब्रजन् सन्तानान् प्रति पिदृष्णां हृदयानि
प्रत्यावर्त्तयिष्यत्याज्ञात्यागिनश्च धार्मिकाणां मतौ प्रवर्त्तयिष्यति प्रभोः हृते
१८ सज्जितं प्रजावृन्दमुपकल्पयिष्यति । सखरिचक्षदा तं दूतमब्रवीत्,
कथमेतज्ज्ञास्यामि ? अहं हि स्यविरो मम भार्यापि वयोवृद्धा ।
१९ दूतस्तं प्रतिबभाषे, ईश्वरस्य समचं स्यात् न्युक्तो गर्भोऽहं
२० त्वामाह्वपितुमिमं मङ्गलसंवादं तुभ्यं दातुञ्च प्रहितः । पश्य च
यस्मिन् दिन एतत् सेत्स्यति तद्दिनं यावत् त्वं मौनी भाषितुम-
समर्थश्च स्यास्यसि । यतो मम वचःसु त्वया प्रत्ययो नाकारि,
२१ स्वसमये तु तानि सेत्स्यन्ति । एतावत्कालं प्रजाजनः सखरिचं
२२ प्रत्येक्षत मन्दिरे तस्य विस्मयने व्यस्यथ च । वहिरागतस्तु स तैः
संक्षपितुं नाशक्रोत्, मन्दिरे तेन दर्शनं स्वभ्रमिति तैरबोधि च ।
२३ स तु तेषां ज्ञानार्थमिङ्गितान्यकरोन्मूकोऽवातिष्ठत च । तदीधो-
२४ पासनानुष्ठानस्य काले सम्पूर्णे स खगटहं प्रत्याजगाम । तस्मात् कालात्
परं तस्य भार्यैस्त्रीशाबेता गर्भवती बभूव पञ्च मासान् प्रच्छन्ना
२५ तस्यौ च, यतः सावदत्, प्रभु र्यस्मिन् काले जनेषु ममापयशो
हर्त्तुं हृत्पातं हतवान्, तस्मिन् काले मां प्रतीत्यमाचरितवान् ।

यीश्वजीश्वर जन्मादि प्रागसंवादः ।

- १६ षष्ठे मासे पुन गर्भोऽहो दूतो गालीस्यं नाशरतास्यं नगरं
१७ दायूदकुलोद्भवश्च योषेष्ठाभिधाय पुरुषाय वाग्दत्तामेकां कुमारौ
१८ प्रतीश्वरेण प्रहितः । तस्याः कुमार्या नाम 'मरिचमिति । दूतो

गृहं प्रविश्य तां जगाद, मङ्गलं ते भूयात्, अनुगृहीते, प्रभुस्तव
 सहायः, नारीषु त्वं धन्या । एवं दृष्ट्वा सा तस्य कथायामुदिग्मा १८
 समालोचयत् कौटुम्बोऽयं मङ्गलवाद इति । दूतस्तदा तामवादीत्, २०
 मा भैषी मरियम्, यतस्त्वमीश्वरस्थानुग्रहपात्री, पश्य च त्वं गर्भिणी २१
 भूत्वा पुत्रं प्रसोच्यते तस्य नाम यीशुरिति करिष्यसि च । स २२
 महान् भविष्यति परात्परस्य पुत्र इत्यभिधायिष्यते च, ईश्वरः
 प्रभुस्तस्मै तत्पितु दायूदस्य सिंहासनं दास्यति च, स च सर्व्ययुगानि २३
 यावद् चाकोबकुलस्य राजा स्यास्यति तद्राज्यस्थान्तः कदापि न
 भविष्यति च ।

मरियम् तदा दूतमवादीत् कथमेतत् सम्भविष्यति ? पुरुषं २४
 हि न जानेऽहं । दूतस्तां प्रतिबभाषे, पवित्र आत्मा त्वामधिष्ठास्यति २५
 परात्परस्य प्रभावस्तवोपरि ह्यायां दास्यति च । एतत्कारणादेव
 भव तत् पवित्रं गर्भफलमीश्वरस्य पुत्र इत्यभिधायिष्यते । पश्य च २६
 तव ज्ञातिरिल्लीशावेतापि वार्द्धक्ये गर्भिणी जाता, सर्व्वे बन्धुव्ये-
 भिरहितायाश्च तस्याः षष्ठो मासोऽयं यत ईश्वरस्यासाध्यं वाक्यं किमपि २७
 नास्ति । मरियम् तदाम्नीत् पश्याहं प्रभो दासी । यथोक्तं भवता २८
 तथैव मम गति भूयात् । अनन्तरं दूतस्तस्याः समीपात् प्रतस्थे ।

तस्मिन् काले मरियम् उत्थाय सत्वरं पर्व्वतमग्रप्रदेशस्थं यूदा- २९
 नगरं जगाम सखरियस्य गृहं प्रविश्य चेलीशावेतां मङ्गलवादेना- ३०
 भिवभाषे । इलीशावेता च यदा मरियमो मङ्गलवादमश्रौषीत् ३१
 तदैव तस्या जठरे शिशु ननर्त्त । इलीशावेता च पवित्रेणात्मना ३२
 पूर्णोत्तरवेणेमां वाचमुदीरयामास, धन्या त्वं नारीषु धन्यश्च तव
 गर्भफलं । कथन्तु जातं मजेदं सौभाग्यं यन्ममभो जन्मो मदन्ति- ३३
 कमागता ? 'पश्य' त्वदीयमङ्गलवादस्य रवे मम कर्णौ प्रविष्टवत्येव ३४

- ४५ ननर्त्तं शिशुरहसासान्ममोदरे । धन्यैव त्वं विश्वासकारिणि यत्
प्रभोरादेश्चात् त्वं यद्यदुक्ता तस्मिद्धि भविष्यति । तदा मरिचम् बभाषे,
- ४६ कीर्त्तयन्ति मम प्राणा महिमानं सदाप्रभोः ।
- ४७ ममात्मा च प्रहृष्टोऽभूद् ईश्वरे तारके मम ॥
- ४८ स्वदास्या दीनतायां स दृक्पातं कृतवान् यतः ।
पश्याद्यारभ्य वक्ष्यन्ति धन्यां मां सार्वकालिकाः ॥
- ४९ मदये गुहकर्मणि कृतवान् सर्वशक्तिमान् ।
- ५० नामधेयश्च यत् तस्य तत् पवित्रं स्मृतं किल ॥
- ५० तस्माद् भीता मनुष्या ये तेषामेव कृते स्थिरा ।
पुत्रपौत्रादिभिर्भोग्या करुणा तस्य वर्त्तते ॥
- ५१ कर्म विक्रमसिद्धं स कृतवान् स्त्रीयवाङ्मना ।
उद्धृतांश्चित्तसङ्कल्पैर्मनुष्यान् स विकीर्णवान् ॥
- ५१ स कर्तृत्वविशिष्टांश्च कृतवान् आसनच्युतान् ।
ये च नीचा मनुष्यास्तान् चकारोच्चपदान्वितान् ॥
- ५२ बुधितान् पूरयामास स द्रव्येक्षितमैः पुनः ।
धूम्रिस्तु मनुष्यान् स रिक्तहस्तान् विसृष्टवान् ॥
- ५४ इक्ष्वायेवं स्वदासञ्चोपाकारिणो स सहायवत् ।
दयां स्मर्त्तुं यथा प्रोक्तास्तेनास्मत्पूर्वपूरुषाः ।
- ५५ अब्राह्मणे फलिष्यन्तीं तदंशे च युगक्रमात् ॥
- ५६ अनन्तरं मरिचम् प्रायेण मासत्रय तस्याः सन्निधाववस्थाय स्वगृहं
प्रतिजगाम ।

योहनस्य जन्म ।

- ५७ इक्ष्वायेवेतायास्तु प्रसवकाले सम्पूर्णं सति सा पुत्रं प्राप्सोष्ट ।
- ५८ तदा तं प्रति प्रसुना मंहती दयाकारौति मुक्त्वा तस्याः समीप-

वासिनो ज्ञातिजनाश्च तथा सार्द्धमाननन्दुः । अष्टमे दिने च ते ५८
 शिशोस्त्वक्छेदनार्थमागत्य पितु नामैव तथापि सखरिय इति
 नाम कर्त्तुं प्रावर्त्तन्त । तस्य जननी तु प्रतिजगाद, मैवम्, अस्य ६०
 नाम योहन इत्यभिधायिष्यते । अनेन ते ताम्बुः, एतन्नाम्ना ६१
 ख्यातस्तव ज्ञातिजनेषु कोऽपि नास्ति । ततस्तु इङ्गिमैस्तस्य पितरं ६२
 पप्रच्छुः, भवदिच्छातोऽस्य किं नाम कर्त्तव्यम् ? ततः स फलकमेकं ६३
 याचित्वा लिलेख, अस्य नाम योहन इति । अनेन सर्व्वे विस्मयं
 मेनिरे । तत्त्वणमेव तस्य वक्त्रं जिह्वा च मोचिते, स च भाषमाण ६४
 ईश्वरस्य धन्यवादं कर्त्तुं प्रवृत्तः । तयोः समीपवासिनस्य सर्व्वे ६५
 भयाक्रान्ताः । • थिङ्गदियाथाः पर्व्वतमयप्रदेशस्य च सर्व्वचैतार्षा ६६
 सर्व्वकष्टानां प्रसङ्गो व्याग्रे, यावन्तस्य ता अश्रौषस्ते हृदयेषु ता
 निधायावदन्, किं नु भवितव्यं शिशुनामुनेति । प्रभो हस्तस्य
 तस्य सहाय्य आसौत् ।

तस्य पिता सखरियस्य पवित्रेणात्मना पूर्णो भाववाक्यमिदं ६७
 व्याजहार,

- धन्यः स्यादौसथेलीयजनानामीश्वरः प्रभुः । ६८
 अवेक्ष्य स्वप्रजानां स मोषनं कृतवान् यतः ॥
 शृङ्गञ्चोत्पादयामासाम्भदयं चाणसाधकं । ६९
 उद्धृतं खीयदासस्य दायदूदस्यैव वंशतः ।
 यथा प्राहादिकालीनैः पवित्रैर्भाववादिभिः ॥ ७०
 परिचाणार्थमस्माकं परिपन्थिसमूहतः ।
 उद्धाराय च सर्व्वेषाम् अस्मद्विद्वेषिणां करात् ॥ ७१
 कर्त्तुं कामोऽस्ति सोऽस्मदौयपितृन् प्रति । ७२
 निबन्धं स्मर्त्तुकामस्य पवित्रं स्वकृतं पुरा ।

- ०१ अस्मत्पित्रेऽग्रहामाय श्रद्धा दत्तञ्च तं वरं ॥
 ०२ निर्भया येन श्रद्ध्यामः शत्रुहस्तेभ्य उद्धृताः ।
 ०३ साधुत्वधार्मिकत्वाभ्यां तस्माच्चात् तं समर्चितुं ।
 सकलान् दिवसान् यावदस्माकं परमायुषः ॥
 ०४ शिंशो परात्परस्य त्वं भाववाद्यभिधास्यसे ।
 प्रभो मार्गान् हि संस्कृत्तुं तद्ये त्वं प्रजिष्यसि ॥
 ०५ प्रजाभ्यस्तस्य दातव्यं ज्ञानं चाणस्य च लया ।
 पापानां मार्जने तासां कारुण्येनास्मदीशितुः ॥
 ०६ तत्त्रेहादूर्द्ध्वलोकौयास्मान् ऊषा प्रत्यवैचत ।
 ०७ ध्वान्ते मृत्युतमिस्रे चासीमान् द्योतयितुं नरान् ।
 अस्मत्पादान् यथा कुर्याच्छान्तिमार्गावलम्बिनः ॥
 ०८ अथ स शिशुरवर्द्धतात्मना च बलवान्, अजायत । इत्याद्येलाय
 तु तत्प्रदर्शनस्य दिनं यावदनुपस्थितं तावत् स निर्जनस्थानेष्व-
 वर्त्तत ॥ १ ॥

योहृत्प्रीष्टस्य अन्य बाल्यकालस्य ।

- २१ तस्मिन् काले शौगस्तकैमरस्य सकाशादिदं शासनं प्रचचार, यत्
 १ साक्षाच्चस्य सर्व्वजनैः खनाद्यां लेख्यारोपणं कर्त्तव्यं । नाद्यां तस्मिन्स्था-
 रोपणं सुरियाप्रदेशाधिपतेः कुरीणीयस्याधिकारकालस्य प्रथम-
 २ मासीत् । अतो नामानि लेख्यमारोपयितुं सर्व्वजनः प्रत्येकं खनगरं
 ३ जगाम । योषेफोऽपि गालीलियास्यनगराद् यिहूदियादेशस्य
 वैतलेहमाभिधं दायूदस्य नगरं जगाम, यतः स दायूदस्य कुले
 ४ गोच्छास्य जातः । स आत्मने वाग्दत्तया खजायथा मरिचमा, साङ्गं
 ५ नाद्यो लेख्यारोपणार्थं, जगाम । सा तु गर्भिण्यासीत् । तयोश्च
 ६ तच्च 'वर्त्तमानयोस्तस्याः प्रसूतिकाले उपतस्थे ।' अतः सा निर्जनं

प्रथमजातं पुत्रं प्राप्सोष्ट, वस्त्रखण्डैर्वेष्टयित्वा च पशुशुश्रूषास्यगवा-
दभ्यां तं श्राययामास, यतः प्रवासगृहे तेषां कृते स्थानं नासीत् ।

तस्मिन् प्रदेशे वर्त्तमानाः केचिन्मेषरक्षकाः प्रान्तरे रात्रिं ८
यापयन्तः पर्य्यायक्रमेण यामिन्यां स्वप्रजम् अरक्षन् । पश्य च ९
प्रभोरेको दूतस्तेषामन्तिकम् उपतस्ये प्रभोः प्रतापश्च तेषां परितो
विरेजे । अनेन ते महाभयेनाक्रान्ताः । स दूतस्तु तान् जगाद, १०
मा भैष्ट । पश्यताहं युष्मभ्यं महानन्दस्य सुसंवादं ददामि, स
आनन्दः कृत्स्नेन प्रजाजनेन भोग्यः । यतो युष्मदर्थमद्य दायूदस्य ११
नगरे परिचाताजनि, स हि स्त्रीष्टः प्रभुः । इदञ्च युष्मदर्थं १२
तदभिज्ञानं, वस्त्रखण्डैर्वेष्टितः शिशुर्गवादभ्यां श्रयानो युष्माभि-
रासादयिष्यत इति । अकस्माच्च वज्रतरा स्वर्गीयसेना तस्य दूतस्य १३
सङ्गिनी भूलेश्वरस्य स्तवं गायन्ती व्याजहार,

ईश्वराथोर्द्ध्वलोकेषु भूयान्माहात्म्यकीर्त्तनं । १४

शान्तिं भूययात् पृथिव्याञ्च प्रीतिपाचाणि मानवाः ॥

तेषु दूतेषु तेभ्यः स्वर्गं प्रस्थितेषु मेषरक्षकास्ते मनुष्याः परस्पर- १५
मूषुः, गम्यतामस्माभिर्वैतलेहमम्, अवलोक्यताञ्च तदितिदृत्तं यत्
प्रभुरस्मान् ज्ञापयामास । अतस्ते सत्वरं गत्वा मरियमं घोषेफञ्च १६
गवादभ्यां श्रयानं शिशुश्चासादयामासुः । दृष्ट्वा च ज्ञापयामासुस्तं १७
शिशुमधि तां कथां यां ते प्रोक्ताः, श्रोतारस्य सर्व्वे मेषरक्षकैः १८
कथितेषु वचःस्त्रास्यर्थं मेनिरे । मरियमपि चित्ते विचारयन्ती १९
तानि सर्व्वाणि वचांस्यरक्षत् । ते मेषरक्षकास्तु यथोक्तास्तथैव यद्य- २०
च्छ्रुतवन्तो दृष्टवन्तश्च, तन्निमित्तमीश्वरं महद्यन्तस्तुवन्तश्च प्रत्याजग्मुः ।

अष्टमे दिने त्वपस्थिते शिशोस्त्वक्कुब्देकाले तस्य नाम यौशु- २१
रित्यकारि । गर्भावस्थात् प्रागेव तस्य तन्नाम दूतेनोदाहृतम् ।

शिशुयौशुमधि दान्नाशिमियोनयोः कथा ।

- ११ मोशे र्ववस्थानुसारेण च तस्याः शुचौभवनकाल उपस्थिते तौ
प्रभोः समचं शिशुमुपस्थापयितुं थिरुशालेभं निन्यतुः, यतः प्रभो
- १२ र्ववस्थायामिदं लिखितमास्ते, गर्भाशयोद्घाटकः सर्वपुंसन्तानः प्रभोः
- १४ कृते पवित्रोऽभिधायिष्यते । पुनश्च प्रभो र्ववस्थायां यत् कथितमास्ते
तदनुसारेण यज्ञीथोपहारार्थं कपोतयुग्मं पारावतश्रावकद्वयं वा तयो
र्दातव्यमासीत् ।
- १५ पथ्य च थिरुशालेभे शिमियोननामको नर एकोऽविद्यत, स
धार्मिकः अद्वाशील इसायेलस्य सान्त्वनां प्रतीक्षमाणः पवित्रेणात्म-
- १६ नाधिष्ठितश्चासीत् । पवित्रेणात्मना तस्मै चेदं प्रत्यश्रावि यत् प्रभो-
- १७ रभिषिक्तं नररत्नं (ख्रीष्टं) न दृष्ट्वा स मृत्युं नास्मादिष्यति ।
पवित्रेणात्मन आवेगात् स धर्मधाम आगतवान् । यदा च शिशो
धीशोः पितरौ यवस्थानिरूपितरीतिमाचरितुं तमभ्यन्तरमानयतां,
- १८ तदा सोऽपि तं क्रोडेऽपह्रीत्, ईश्वरस्य धन्यवादं कुर्वन्वावादीत्,
- १९ इदानीं भवता स्त्रीयः किङ्करोऽयं विसृज्यते ।
भो मत्स्वामिन् सकस्याणं भवद्वाक्यानुसारतः ॥
- २० मञ्जेचाभ्यां यतोऽदर्शि चाणोपायस्त्वया कृतः ।
समचं सर्वजातीनां भवतैवांपकल्पितः ॥
- २१ दौपः स परजातीनां तासां प्रद्योतनार्थकः ।
- २२ त्वज्जनस्तु य इसायेल् तस्य भास्कर एव सः ॥
- २३ शिशुमधि यद्यद् अकथ्यत तत्र योषेफस्तस्य माता चाश्चर्यममग्नेतां ।
- २४ शिमियोनस्य ताभ्यामाश्रिषं ददौ तस्य मातरं 'मरियमं जगार्द' च,
पथ्येऽयस्य मध्ये बह्वनां पतनोत्थानयो र्हेतु र्विसंवादान्वितम-

भिज्ञानञ्च भवितुमयं नियुक्तः । तव निजप्राणा अप्यसिना १५
व्यत्यन्ते । इत्यं वडुहृदयेभ्य उद्गतैस्त्वैः प्रकटीभवितव्यमिति ।

तदानीमाशेरवंशोद्भवा पनूथेलसुता हाप्नेतिनामिका भाववा- १६
दिन्यासीत्, सातीव वयोवृद्धा, कौमार्यात् परं सप्तवत्सरान् भर्षा
सार्द्धसुषिला प्रायेण चतुरशीतिवर्षीया विधवा, जाता । सा धर्म- २०
धामतो न निरगच्छत् नक्तं दिवा चोपवासप्रार्थनाभिरुपासनाम-
कुर्वत । सापि तस्मिन् दण्ड उपस्थाय प्रभो माहात्म्यं स्त्रीकुर्वाणा २८
‘यिरुशालेमे ये मोचनं प्रत्यैचन्त तेभ्यः सर्व्वेभ्यस्तस्य कथामकथयत ।

प्रभो र्ववस्थयादिष्टानि सर्व्वकर्माणि सम्पाद्य तौ खनगरं ३८
गाञ्जीलस्यं नासप्तं प्रतिजग्मतुः ।

बालकयोशोर्यिरुशालेमयात्रा ।

स शिशुश्चावर्धतात्मना बलवान् ज्ञानपूर्णश्चाभवत्, ईश्वरस्थानु- ४०
यष्टेणाधिष्ठितश्चासीत् ।

अथ तस्य पितरौ प्रतिवर्षं निस्तारपर्व्वणि यिरुशालेममगच्छ- ४१
ताम् । अतस्तस्मिन् द्वादशवर्षवयस्के सति पार्व्वणरीत्यनुसारेण ४२
तौ यिरुशालेमं गत्वा पार्व्वणदिनानि यापयित्वा च यदा प्रत्या-
वर्त्ततां तदा बालको यीशु यिरुशालेमेऽतिष्ठत् । योषेफस्तु तस्य ४३
माता च तन्नाजानीताम्, अपि तु स क्वचित् सहयाचिकाणां ४४
मध्येऽस्तीत्यनुमाय तौ दिनैकगम्यं मार्गं जग्मतुः, ततः परं ज्ञानि-
जनेषु बन्धुषु च तम् अमृगयेताम् । अनासाद्य तु तमन्विष्यन्तौ ४५
यिरुशालेमं प्रत्याजग्मतुः । दिनत्रयात् परञ्च धर्मधाम्नि तमासा- ४६
दयामासतुः । स गुरुणां मध्य आसीनस्तेषां वचांस्यष्टणोत् तांस्य
प्रश्नानपृच्छत् । यावन्तस्य तस्य वाक्यान्यष्टणन् ते सर्व्वे तस्य बुद्ध्यां ४७
प्रद्युम्नरेषु चास्म्यममन्थन्त । तं दृष्ट्वा तौ विस्मयापन्नौ । तस्य माता ४८

च तं जगद्, वसु, आवां प्रति त्वयेदं किमकारि ? पश्य तव
 ४८ पिताहस्य शोचन्तौ त्वाम् अश्वैश्याव । स तु ताववादीत् किमर्थं
 मामश्वैश्वतम् ? किं नाजानीतं यन्मत्पितुर्विषयेश्ववस्थानं मयि
 ५० युज्यते ? इदं यद् वचनं स ताववादीत्, तत् ताभ्यां नाबोधि ।
 ५१ ततः परं स १ ताभ्यां साङ्गं याचां कृत्वा नाशरतमाजगाम तयो
 ५२ र्वश्ववर्ती तस्यौ च । तस्य माता चैताः सर्वकथाश्चित्तेऽरक्षत् । यीशुष्ट
 ज्ञाने वयसौश्वरस्य मनुष्याणाञ्चानुग्रहे च वर्धिष्णुरासीत् ॥ १ ॥

योहनस्नापकस्य कर्माणि । यीशोः ज्ञानम् ।

३१ अथ तिविरिथकैसरस्य राजत्वस्य पञ्चदशे वत्सरे यदा पन्तीयः
 पीत्नातो यिङ्गदियायाः शास्ता, चतुर्थीशाधिपतीनां मध्ये च
 हेरोदो गाल्लोन्नस्य, तदीयभ्राता फिलिपो यिद्वरिया-चाखो-
 नीत्याख्ययोः प्रदेशयोः सुषाणियशाबिलीन्या राजान् आसन्, यदा
 १ च हाननः कायाफास्य महायाजकावास्तां, 'तदा मरुभूमावीश्वरस्य
 २ वाक्यं सखरियसुतं योहनं प्रति प्रादुरभूत् । ततः स यद्देनसमी-
 पस्यस्य जनपदस्य सर्वत्रोपस्थाय पापमोचनार्थं मनःप्रत्यावर्त्तनसू-
 ३ चकम् स्नापनमघोषयत् भाववादिनो यिशायाहस्योन्नीनां पन्थे
 यथा लिखितमास्ते,

मरौ घोषयतः प्रोच्चैरस्यथं कस्यचिद्रवः ।

प्रभोः संस्क्रुताध्वानं विधङ्गं तत्सृती षड्रुः ॥

सर्वाण्यापूरयिष्यन्ते निम्नस्थानानि यत्नतः ।

कारिष्यन्ते पुनर्निष्ठाः सर्व्वे भूधरपर्व्वताः ॥

सरलानि भविष्यन्ति कुटिलानि व्यलान्यपि ।

यानि वर्त्मानि ह्येषाणि तान्यास्यन्ति समानतां

द्रुक्ष्यन्ते सर्व्वमन्थैश्च चाणमीश्वरसाधितं ॥

ततो ये जननिवहास्तेन स्थापनार्थं वह्निरगच्छंस्तान् सोऽवदत्, अरे
 सर्पवंशाः, यूयं भाविक्रोधात् पक्षाथितं केनादिष्टाः ? अतो मनःप्रत्या- ८
 वर्त्तनस्य योग्यानि फलानि फलन्त । अस्माकं पितामहाहामो विद्यत इति
 वाक्यं वान्तरे प्रयोक्तुं मा प्रवर्त्तध्वं, यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, एतेभ्यः
 प्रक्षारेभ्योऽब्राह्मणस्य कृते सन्तानानुत्पादयितुम् ईश्वरः शक्तिमान् ।
 परन्वधुनैव पादपानां मूलेषु कुठारो खगन्नास्ते, अतो यः कश्चित् ९
 पादपः सत्फलं न फलति स उच्छिद्यते वक्रौ निक्षिप्यते च ।

जननिवहास्तदा तं पप्रच्छुः, तर्हि किं कर्त्तव्यमस्माभिः ? स १०
 प्रतिभाषमाणस्तान् जगाद, यस्याङ्गरचके द्वे वस्त्रे स्त्रः स वस्त्रही- ११
 नाथैकतरं ददातु । खाद्यद्रव्याणि वा यस्य विद्यन्ते स तथैव
 करोतु । स्थापनार्थमागताः केचिच्छुस्कादायिनोऽपि तं जगदुः, १२
 गुरो किं कर्त्तव्यमस्माभिः ? स तान् जगाद, युष्मदर्थं यदादिष्टं १३
 ततोऽधिकं माहारयत । केचिद् थोद्धारोऽपि तं पप्रच्छुरस्माभि १४
 वा किं कर्त्तव्यं ? स तान् जगाद, कमपि मा पीडयत, मृषादोषं
 वा कस्मिन्नपि मारोपयत, स्वभृतौ सन्तुत्य तिष्ठत च ।

प्रजाजनस्तु प्रतैक्षत सर्व्वे च घोहनमधि मनःस्त्रित्यम् अतर्कयन्, १५
 असौ किं स्त्रीष्टः स्यादिति ? अतो घोहनः प्रतिभाषमाणः सर्व्वान् १६
 जगाद, अहं युष्मांस्तोये स्थापयामि, मत्पश्यान्तु मत्तो बलवन्तरो नर
 आगच्छति, तदीयोपानहो बन्धन्यौ मोक्तुमप्यहं न-योग्यः । स युष्मान्
 पविच आत्मनि वक्रौ च स्थापयिष्यति । तस्य हस्ते सूरो विद्यते,
 स च स्त्रीयखलं सम्यक् संग्रोधयिष्यति, निजगोधूमान् कुशले १७
 सङ्गृहीष्यति च, तुषांस्त्रनिर्व्वाणवक्रिणा दाहयिष्यतीति । एतदन्येन १८
 प्रचुरेणोपदेशेनापि सं प्रजाजनं सुखवादमज्ञापयत् ।

ततः परं हेरोदः क्षिप्रिपनामकस्य स्वभातुं भांर्व्यां हेरोदिक्षामधि १९

- १० स्वस्तान्यपराणि सर्वाणि दुष्कर्माण्यधि च योहनेन भर्त्सितः । अतः
 च तं दोषराशिमनेनापि वर्धयामास यद् योहनं कारायां हरोध ।
- ११ यदा तु कृत्स्नः प्रजाजनोऽन्वाप्यत, तदा यौशावपि स्थापिते
- १२ प्रार्थयमाने च स्वर्गं उद्घाटितः पवित्र आत्मा च दैहिक आकारं
 कपोत इव तस्थोपर्यावततार, स्वर्गाच्चैयं वाणी समभूत्, मम प्रियः
 पुत्रस्त्वं त्वय्यहं प्रीतः ।

यीशुज्योष्ठस्य वंशावलि पत्रम् ।

- १३ स्वकार्यमारभमाणो यीशुः प्रायेण त्रिंशद्वर्षवयस्क आसीत् ।
- १४ लौकिकज्ञाने स योषेफस्य सुतः, स पुनरेलेः सुतः, स मत्ततस्य सुतः,
 स लेवेः सुतः, स मस्केः सुतः, स यामस्य सुतः, स योषेफस्य सुतः,
- १५ स मत्तथियस्य सुतः, स आमोषस्य सुतः, स नह्मस्य सुतः,
- १६ स इष्लेः सुतः, स नगेः सुतः, स माटस्य सुतः, स मत्तथियस्य सुतः,
 स ग्रिमियेः सुतः, स योषेफस्य सुतः, स यूदाः सुतः, स योहनाः
- १७ सुतः, स रीवाः सुतः, स सरब्बाबिलस्य सुतः, स गल्लटीयेलस्य
- १८ सुतः, स नेरेः सुतः, स मस्केः सुतः, स आहेः सुतः, स कोषमस्य सुतः,
 स इल्मोदमस्य सुतः, स एरेः सुतः, स योषेः सुतः, स इस्लीयेषरस्य
- १९ सुतः, स थोरीमस्य सुतः, स मत्ततस्य सुतः, स लेवेः सुतः, स
- २० ग्रिमियोनस्य सुतः, स यूदाः सुतः, स योषेफस्य सुतः, स थोमनस्य
- २१ सुतः, स इलियाकीमस्य सुतः, स मिलेयाः सुतः, स मैननस्य सुतः,
- २२ स मत्ततस्य सुतः, स नाथनस्य सुतः, स दायूदस्य सुतः, स यिग्रयस्य
 सुतः, स योबेदस्य सुतः, स बोयसस्य सुतः, स सल्मोनस्य सुतः, स
- २३ नह्मोनस्य सुतः, स आम्मीनादबस्य सुतः, सोऽरामस्य सुतः, स
- २४ हिम्नोणस्य सुतः, स पेरसस्य सुतः, स थिह्मदाः सुतः, स थार्कोबस्य
 सुतः, स इस्हाकस्य सुतः, सोऽब्राहामस्य सुतः, स तेरहस्य सुतः, स

नाहोरस्य सुतः, स सङ्गस्य सुतः, स रियोः सुतः, स पेसगस्य सुतः, १५
 स एवरस्य सुतः, स ग्रेल्लहस्य सुतः, स कैननस्य सुतः, सोऽर्कचदस्य १६
 सुतः, स ग्रेमस्य सुतः, स नोहस्य सुतः, स 'लेमकस्य सुतः, स १७
 मधूग्रेल्लहस्य सुतः, स इनोकस्य सुतः, स येरदस्य सुतः, स
 महल्लेसस्य सुतः, स कैननस्य सुतः, स इनोगस्य सुतः, स १८
 ग्रेथस्य सुतः, स आदमस्य सुतः, स ईश्वरस्य सुतः ॥ २ ॥

. यीशोः परीक्षा ।

अथ यीशुः पवित्रेणात्मना पूर्णो यर्हनतः प्रत्यावृत्त आत्मना ४
 च महं नीतश्चत्वारिंशद्दिनानि दियावलेन परीक्षितश्च । तेषु दिनेषु ९
 स निरशनस्तस्यौ । तेषु तृतीयेषु स चुचोद । ततो दियावल्लस्त- २
 माह, भवांश्चेदीश्वरस्य पुत्रस्तर्हि प्रस्तरोऽसौ यथा पूपो भवेत्
 तथाज्ञापयतु । यीशुस्तं प्रतिजगाद, लिखितमास्ते, न केवलेन ४
 पूपेन मनुष्यो जीविष्यत्यपि त्वीश्वरस्य येन केनचिद् वचनेन । ततः ५
 परं दियावल्लस्तमुच्चमेकं गिरिशिखरं नीत्वा निमिषेकमध्ये भूम-
 गडलस्य निखिलराज्यानि दर्शयन्नवादीत्, क्वत्प्रमिदं कर्तव्यमेतेषां ६
 प्रतापञ्चाहं तुभ्यं दास्यामि, यतस्तत् सर्वं मयि समर्पितं, यस्मै च
 तद् दातुमिच्छामि तस्मै तद् ददामि, अतस्त्वं चेन्नम समचं ७
 प्रणिपतेस्तर्हि तत् सर्वं तवैव भविष्यति । यीशुस्तं प्रतिवभाषे ८
 मत्तोऽपसर ग्रीतान, यतो लिखितमास्ते, निजेश्वरस्य प्रभो भंजना त्वया
 कर्तव्या, एकश्च स एव त्वयाराधयितव्यः । पुनश्च स तं थिरुशालेमं ९
 नीत्वा धर्मधास्यः शिखरे स्थापयित्वा च जगाद, भवांश्चेदीश्वरस्य
 पुत्रस्तर्ह्यस्मात् स्थानाद् अधस्तात् प्रपततु, यतो लिखितमास्ते, १०
 त्वदर्थं निजदूतान् स तवादेक्ष्यति रक्षणं ।

यथाज्ञान्याः पदं ग्रीले तत् त्वां वक्ष्यन्ति ते करैः ॥ ११

११ यीशुस्तं प्रतिजगाद, उक्तमास्ते, त्वं खेश्वरस्य प्रभोः परीक्षां
१२ माकार्षीः । इत्थं कृत्वां परीक्षां समाप्य दियावत्त उपयुक्तं सम्यं
थावत् तस्मात् प्रतस्थे ।

नासरतनगरे यीशोरुपदेशः ।

१४ यीशुश्चात्मनः प्रभावेन गालीलैः प्रत्यावृत्तस्तस्य ख्यातिस्तं कृत्वां
१५ प्रदेशं ध्यानश्रे । स च तेषां समाजगृहेषूपदिशत् सर्वैश्च प्राशस्यत ।
१६ इत्थं पुरा यत्र स पोषितस्तन्नासरतनगरमाजगाम, खरीत्यनु-
१७ सारेण च विश्रामदिने समाजगृहं प्रविश्य पाठार्थमुत्तस्थौ । तदा
भाववादिनो यिश्नायाहस्य ग्रन्थे तस्मै दत्ते स ग्रन्थं विस्तार्य्य तत्
स्थानमवाप यत्र लिखितमासीत्,

१८ आस्ते मयि प्रभोरात्मा यतो मां सोऽभिषिक्तवान् ।

ज्ञापयेद्यं सुसंवादं दरिद्रान् मानवान् यथा ॥

तेनाहं प्रहितः कर्तुं, भग्नचित्तान् निरामयान् ।

वन्दौनां घोषितुं मुक्तिं दृक्शक्तिश्च विषचुषाम् ॥

अप्यनुज्ञाय विस्त्रष्टुं मनुष्यान् परिपीडितान् ।

१९ प्रभो घोषयितुञ्चापि प्रसादावहवत्सरम् ॥

२० ततः परं स तं ग्रन्थं बद्ध्वा भृत्ये प्रत्यर्प्यासन उपविवेश । समाजस्थाः

२१ सर्वे चैकदृश्या तं निरीक्ष्य तस्युः । तदा स तानिदं वक्तुमारभे,

२२ शास्त्रीयवचनमिदमद्य युष्मत्कर्णगोचरे पूर्णतं गतम् । सर्वे च तस्य

पक्षे साध्यमददुस्तन्मुखाग्निःसरत्सु प्रीतिजनकेषु वचःस्वास्थ्यममन्यन्त

२३ च । ते पुनरवदन्, किं न योषेफस्य पुत्रोऽसौ ? ततः स तान्

जगाद, यूयमवश्यं मामिमं प्रवादं वक्ष्यथ, षिकित्सक, आत्मषिकित्सां

कुर्व, कफरनाहमे सिद्धानां येषां कर्षणां किंवदन्यस्माभिरआवि,

२४ तादृशान्यच खदेशेऽपि कुर्वति । स पुनर्जगाद, कोऽपि भाववादी

- १५ खदेष्टे नानुगच्छते । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, एलियस्य काले यदा
चीन् वत्सरान् षण्मासांश्च यावदाकाशो रुद्धोऽतिष्ठत् कृत्स्ने देष्टे
महादुर्भिक्षञ्चाभूत् इत्याथेले तदा बह्वो विधवा अविद्यन्त, एलियस्तु
१६ तासां कामपि प्रति न प्रहितः, केवलं सीदोनदेशस्थं सारिफन्नगरं
१७ काञ्चिद्विधवां योषितं प्रति प्रहितः । तथा भाववादिन इस्वीयायस्य
काल इत्याथेले बहवः कुष्ठिनोऽविद्यन्त, तेषाम्नु कोऽपि न शुचीकृतः,
१८ केवलः सुरीयो नामानः शुचीकृत इति । इदं श्रुत्वा समाजस्थाः सर्व्वे
१९ रोषेण पूर्णा उत्थाय तं नगराद् वहिस्तृक्कुः । यच्च पर्व्वते च तेषां नगरं
२० निर्धितमासीत् तदग्रभागं नीत्वा तं निपातयितुमैच्छन् । स तु
तेषां मध्येन ब्रजन् प्रतस्थे ।

यीशोर्नानालौकिककर्म्मणि ।

यीशुना बह्व्यः पीडितभूतप्रसक्तलोकैभ्यः चारोग्यदानम् ।

- २१ अनन्तरं स कफरनाह्वमाख्यं, गास्लीलस्थं नगरमवततार ।
२२ विश्रामवारे च यदा जनानश्चिन्तयत् तदा ते तस्य शिष्यायामा-
२३ श्र्य्यम् अमन्यन्त, यतस्तस्य वाक्यं सामर्थ्यविशिष्टमासीत् । तच्च
समाजे चाशुचिभूतस्यात्मनाधिष्ठित एको नरोऽविद्यत, स उच्चैः-
२४ खरेणोत्क्रोशन् जगाद्, निवर्त्ततां, भो नासरतीय यीशो, अस्माकं
भवतश्च किम् ? भवान् किमस्मान् नाशयितुमागतः ? भवान् कस्तदहं
२५ जानामि, ईश्वरस्य पवित्रो नरो भवानिति । यीशुस्तु तं निर्भर्त्सयन्
बभाषे, मौनी भव, अस्माच्च निःसर । ततः स भूतस्तं मध्यस्थाने
निक्षिप्य किमपि न हिंसित्वा तस्माच्चिःसृतः, सर्व्वे च विस्मयेनापस्त्राः
परस्परं संक्षपन्तश्चावादिषुः, वाक्यमिदं कीदृशम् ? यतोऽसौ
२६ सामर्थ्येन प्रभावेन चाशुचीनात्मनोऽप्याज्ञापयति ते च निःसरन्ति ।
२७ अनन्तरं तद्दीयार्किवदन्ती परितःस्थस्य जनपदस्य सर्व्वचःव्यानग्रे ।

- १८ अनन्तरं च उत्थाय समाजात् शिमोनस्य गृहं प्रविशेत् ।
 शिमोनस्य शत्रून्तदा प्रबलेन च्वरेणापीक्षत, ते च तस्या उपका-
 १९ रायं तं प्रसादयामासुः । ततः स तस्या ऊर्ध्वं तिष्ठन् च्वरं तर्जयामास,
 च्वरश्च तां तत्याज, सा च तत्क्षणमुत्थाय तान् पर्यचरत् ।
 २० ततः परमस्तं गच्छति सूर्यं विविधव्याधियस्ता अस्वस्था जना
 येषामासंस्ते सर्व्वे तान् तस्थान्तिकमानिन्युः । स च तेषामेकैकस्मिन्
 २१ हस्तावर्षयंस्तान् निरामयांस्रकार । बद्धभ्यश्च भूता निःसरन्त उच्चैः-
 स्खरेणावदन्, भवानीश्वरस्य पुत्रः ख्रीष्टः । ततः स तान् भर्त्सयन्
 २२ भाषितुं नाम्बमन्यत, यतः स ख्रीष्ट इति तेऽजानन् । जाते पुनः
 प्रातःकाले स निर्गत्य किञ्चन निर्जनं स्थानं यथौ, जननिवहास्तु
 तं मृगयाञ्चक्रिरे तस्थान्तिकमागत्य च तेषां सन्निधितस्तस्य प्रस्थानं
 २३ निवारयितुं तमधरन् । स तु तानब्रवीत्, अन्येष्वपि नगरेस्वीश्वर-
 २४ राज्यस्य सुसंवादो मया घोषयितव्यः, यतस्तदर्थमहं प्रहितः । ततः
 परं स गालीलस्य समाजगृहेष्वघोषयत् ॥ ४ ॥

जाते बद्धमन्थोत्थानम् ।

- पू १ एकदेश्वरस्य वाक्यं श्रोतुं जननिवहस्तमाकुलयत् स च गिनेष-
 १ रताख्यद्वादस्य तीरेऽतिष्ठत् । तदा स इदकूलेऽवस्थिते देे नाप्तौ
 २ ददर्श, ताभ्यां निर्गता धीवरा जालानि प्राचालयन् । अतस्तयो
 र्यां शिमोनस्यासीत् स तां प्रविश्य शिमोनमब्रवीत् त्वं खल्लात्
 किञ्चिद् दूरं तां वाहयितुमर्हसीति । अनन्तरं स नाव्युपविश्य
 ३ जननिवहान् अग्रिच्छयत् । यदा च कथनादिरराम तदा शिमोनं
 जगाद, गभीरं स्थानं यावन्नावं वाहय, तत्रैव मत्स्यधरणार्थं
 ४ युष्माभिर्जालानि निच्छिप्यन्तां । शिमोनस्तं प्रत्याब्रवीत्, नीच,
 कृत्वां, यामिनीं परिश्रमं कृत्वास्माभिः किमपि न घृतं, भवत

आज्ञायान्वहं जासं निचेष्यामि । तदनुरूपं कृत्वा च तैर्महान् १
 मत्स्यनिवहो निबद्धः । ततो विशीर्यमाणे तेषां जाले त उप-
 कारायागमनार्थम् अन्यतरस्यां नावि स्थितान् स्वसङ्गिन आजुङ्गु-
 स्तेषु चागतेषुभे नावौ मग्नकल्पे कुर्वन्तः पूरयामासुः । तद् ८
 विलोक्य पिचो यीशो जार्नुनोः प्रणिपत्य व्याजहार, भक्तोऽपसरतु
 प्रभो, यतः पापिष्ठो नरोऽहमिति । यतस्तैः सन्धृतान्मत्स्ययूथात् स ९
 तत्सङ्गिनश्च सर्वे विस्मयाक्रान्ताः, शिमोनस्य सहभागिनोः सिबदिथ- १०
 सुतयो ह्याकोब-योहनयोरपि सैव दृशा सम्भूता । यीशुस्तु
 शिमोनमब्रवीत्, मा भैषीरचारभ्य त्वं नरधारी भविष्यसि । अनन्तरं ११
 नावौ स्थलं नीत्वा ते सर्वे विहाय तमन्जग्मुः ।

यीशुना जनैककुष्ठिने पक्षाघातिने च चारोग्यदानम् ।

अथ स यदा कस्मिंश्चिन्नगर आसीत्, तदा कुष्ठपूर्णां नर एक १२
 उपतस्थे । यीशुं दृष्ट्वा क्षोऽधोमुखं पतित्वा तं प्रसादयन् जगाद,
 प्रभो, भवान् यदीच्छति तर्हि मां शुचीकर्तुं शक्नोति । ततः स १३
 हस्तं प्रसार्य तं स्पृष्ट्वा जगाद, इच्छामि, शुचि भव । तत्क्षणञ्च १४
 कुष्ठं तस्मादपसरार । यीशुस्तु तमाज्ञापयामास, कमथेतन्मा वद ।
 अपि तु गत्वा याजकमात्मानं दर्शय, तव शुचिबलाभनिमित्तञ्च
 मोशिना यथादिष्टं तथैव तेभ्यः साध्यदानार्थमुपहारं देहि ।
 तथापि तदीयकविदन्त्यधिकं देशं व्याप्रात्, महान्तो जननिवहाश्च १५
 तस्य वाक्क्यानि श्रोतुं तेन व्याधिसुक्तिं लब्धुञ्च समागच्छन् । स तु १६
 गुप्तं गत्वा निर्जनेषु स्थानेष्ववर्त्तत प्रार्थयत च ।

अथ कस्मिंश्चिद् दिवसे यदा सोऽग्निचयत् तदा गालीलस्य १७
 सर्व्वरीनेभ्यो चिह्नद्वियादेशाद् यिरूशालेमासागताः फरीशिनी
 व्यवस्थावेत्तारश्च संभाषीना आसन् तेन व्याधिप्रतीकाराय च प्रभोः

- १८ प्रभावः सतेजा आसीत् । पश्य च केचिन्नराः खट्वाद्यां ग्रयानमेक-
मवशाङ्गं मनुष्यमभ्यन्तरं नेतुं तस्य समक्षं स्थापयितुञ्चायतन्त ।
- १९ जनताकारणात् तदानयनार्थं मार्गमप्राप्य ते गृहपृष्ठमारुह्य फल-
काकाराः कतिपया इष्टका अपसार्य तेन छिद्रेण तं सखट्वं गृहमध्ये
- २० यीशोः सम्मुखभवरोहयामासुः । स च तेषां विश्वासं दृष्ट्वा तं
जगाद, भो मानव, तव पापानि मोचितानि । तदा ते शास्त्रा-
- २१ ध्यापकाः फरौशिनस्य मिथ इत्थं तर्कयितुमारेभिरे, कोऽसौ स
ईश्वरनिन्दककथा व्याहरति ? एकस्मादीश्वरादन्यः कः पापानि
- २२ क्षमितुं शक्नोति ? यीशुस्तु तेषां तर्कान् विज्ञाय प्रतिभाषमाण-
- २३ स्तानब्रवीत्, युष्माभिर्मनःसु किं तर्क्यते ? ब्रूत, तव पापानि
मोचितानीति वा त्वमुत्थाय परिव्रजेत्येतयोः कथनयोः कतरम्
- २४ अनायासम् ? पृथिव्यान्तु पापानि मोक्षयितुं मनुष्यपुत्रस्य सामर्थ्य-
मस्तीति यथा युष्माभिर्ज्ञायित, तदर्थं—तमवशाङ्गमभिभाव्य स
उवाच—त्वामहमाज्ञापयामि, उत्थाय खखट्वामादाय खगेहं याहि ।
- २५ स तु तत्क्षणं सर्वेषां समक्षमुत्थाय खग्रय्यामादाय चेश्वरं स्तुवन्
- २६ खगट्हं जगाम । ततः सर्वे विश्वायापन्ना ईश्वरमस्तुवन् भवपूर्णास्वा-
वदन्, अहुतानीतिवृत्तान्यद्यास्माभिर्दृष्टानि ।

यीशोर्नानाविधोपवेशनम् ।

लेखाज्ञानम् । यीशोस्तद्विषयकशिक्षा ।

- २० ततः परं स वह्निर्गत्वा शुस्कादायस्थान उपविष्टं लेविनामकं
- २१ शुस्कादायिनं निरीक्ष्य जगाद, मामनुगच्छ । स च सर्वं त्यक्तो-
- २२ त्याय तमनुजगाम । स लेविश्च तस्य हते निजगृहे महाभोज्यं
चकार, तत्र भोक्तुमुपविष्टा बहवः शुस्कादायिनस्तेषां सङ्गिनी-
- २३ ऽन्यजनाङ्गाविद्यन्त । अतस्तेषां शास्त्राध्यापकाः, फरौशिनस्य तस्य

ग्रिथ्यान् सम्बोध्य सामर्षमवादिषुः, किमर्थं भुङ्क्षे शुक्लादायिभिः
पापिभिश्च सार्द्धम् ? यीशुस्तु प्रतिभाषमाणस्तान् जगाद, चिकित्सको ११
न खस्थानाम् अपि त्वखस्थानाम् आवश्यकः । न धार्मिकान्, अपि ११
तु मनःपरावर्त्तनाय पापिन आङ्गातुमहमागतः ।

ते पुनस्तमूषुः, किमर्थं योहनस्य ग्रिथ्या भूय उपवधन्ति प्रार्थयन्ते ११
च फरीशिनः ग्रिथ्या अपि तथैव कुर्वन्ति, तव ग्रिथ्यास्त्वन्न
पिवन्ति च ? तदा स तानब्रवीत्, वरो यावद् वरसखेः सार्द्धं १४
वर्त्तते तावत् किं तान् उपवासयितुं शक्नुय ? दिनानि तावदुप- १५
स्थास्यन्ति यदा वरसखेभ्योऽपहारिष्यते, तेष्वेव दिनेषु त उपवात्यन्ति ।
स तानिभाम् उपमाकथामपि जगाद, जीर्णवसने न कोऽपि १६
नूतनवसनस्य खण्डं यीयति, यतस्तथा कृते तन्नूतनमपि तेन
ह्रियते पुरातने च न युष्यते नूतनादुद्धृतः स खण्डः । नापि नवो १७
द्राघारसः केनापि जीर्णकुठेषु निधीयते ; यतस्तथा कृते नवो
द्राघारसः कुत्र विदारयति तेन स च विशोयति कुलस्य नञ्छ्यन्ति ।
प्रत्युत नवद्राघारसो नवकुठेषु निधातव्यस्तेनोभयो रक्षा सम्भवति । १८
पुरातनं पौत्वा तु कोऽपि सस्रसा नवं नाभिवाञ्छति, यतः स १९
दूते, पुरातनः सुखादुतरः ॥ ५ ॥

विश्रामवारमधि यीशोरुपदेशः ।

द्वितीय आद्यविश्रामवारे तु शस्यचेनेण तस्मिन् व्रजति तस्य ई १
ग्रिथ्या मञ्चरौ भैक्ला पाणिभि र्दृन्तोऽभुञ्जत । फरीशिनः केचित् १
तदा तानवदन्, विश्रामदिने यन्न विधेयं तत् कर्म कथं कुरुय ?
ततो यीशुः प्रतिभाषमाणस्तान् जगाद, न किं पठितं भो १
दायूदस्य सन्निवस्य यदासुधंस्तदा स किमकार्षीत् ? स यीशुरस्य ५
नेहं प्रविश्य तानेव दर्शनौच्यपूपान् आदायांसुक्ल सस्रिभ्यश्च प्रादान्,

- ५ यान् भोक्तुं याजकैः केवलैर्विधेयम् । पुनः स तान् जगाद, प्रभु
र्हि मनुष्यपुत्रो विश्रामवरस्यापि ।
- ६ अन्यस्मिन्नपि विश्रामवारे स तेषां समाजं प्रविश्य यदोपादि-
० शत् तदासीत् तत्र नर एको यस्य दक्षिणो हस्तः शुष्कः । स तु
विश्रामवारे रोगप्रतीकारं करोति न वेति जिज्ञासवः शास्त्रा-
८ ध्यापकाः फरीशिनस्य तदभियोगस्य सूत्रं गवेषयन्तस्तमवैचन् । स
तु तेषां तर्कान् ज्ञात्वा तं शुष्कहस्तं मनुष्यं जगाद, उत्थाय
९ मध्यस्थाने तिष्ठ । ततः स उत्थायातिष्ठत् । यीशुस्तदा तान्
जगाद, युष्मानहं पृच्छामि, विश्रामवारे किं विधेयं, हितापुरण-
१० मयवा हिंसाचरणम् ? प्राणरक्षायवा प्राणनाशः ? अन्ननरं स
परितस्तान् सर्वान् निरौच्य तं नरं जगाद, तव हस्तं प्रसारय ।
११ ततस्तेन तथा कृते स करोऽन्यतर इव स्वस्थो जातः । ते तु तमः-
पूर्णा बभूवु यीशुं प्रति किं कर्त्तव्यं तदधि' समभाषन्त च ।

प्रेरितानां नियोगः । यीशोरुपदेशः ।

- १२ तेषु दिनेषु यीशुरेकदा प्रार्थयितुं पर्वतं गत्वेत्तरसुहिष्य
१३ प्रार्थयमानः कृत्वा रात्रिमयापयत् । दिवसे तुपस्थिते स स्वशि-
ष्यानाङ्गय तेषां मध्ये पस्याभिर्हिष्टान् दादश नरान् वरयामास
१४ तेषाञ्च प्रेरितवर्ग इत्यभिधानं चकार । ते शिमोनो यस्नेन पित्र
इत्यभिहितस्तस्य भ्रातान्द्रियस्य याकोबो योहनस्य फिलिपो
१५ वर्थलमथस्य मथिस्सोमास्य, आषफेथसुतो याकोब उद्योगीत्यभिधः
१६ शिमोनस्य, याकोबस्य (भ्राता) थिद्दा स सेक्करियोतीयो थिद्दा
यः पश्चात् समर्पयिता बभूव ।
१७ ततः परं स तैः सार्द्धमवरुञ्च कस्मिंश्चित् समस्यसे तस्यौ ।
उपतश्चिरे च तत्र तच्छिष्यद्वन्द्वं कृत्वाथिद्दियातो, थिद्दाशालेमात्

खोरसौदीनयोः समुद्रतौरस्यप्रदेशाच्चागतो महान् जननिवहस्य ।
इमे तस्य वाक्यं श्रोतुं रोगमुक्तिं प्राप्तुञ्च तस्थान्तिकमागतवन्तः, १८
भृताविष्टाश्चाश्रुत्यात्मभ्यो मुक्तिम् अलभन्त, कृत्स्नो जननिवहस्य तं १९
स्यष्टुमयतत, यतः प्रभावस्तस्मान्निर्गच्छन् सर्वेषामारोग्यमसाधयत् ।

अनन्तरं स खग्रिव्यानुद्दिश्योर्द्धदृष्टिर्भूत्वा व्यांजहार. धन्या १०
दीना यूयं, यत ईश्वरराज्यं युष्माकमेव । धन्या अधुना चुधार्त्ता ११
यूयं यतः परितर्ष्यथ । धन्या अधुना रुदन्तो यूयं, यतो हसि-
ष्यथ । धन्या यूयं यदा जना मनुष्यपुत्रस्य हेतो र्युष्मभ्यम् द्विषन्ति, १२
यदा युष्मान् पृथक् कुर्वन्ति न्यक्कुर्वन्ति अधममिव युष्मन्नाम
निराकुर्वन्ति च । तस्मिन् दिन आनन्दत नृत्यत च । यतः १३
पश्यत सच्चितं स्वर्गं युष्माकं प्रचुरं पारितोषिकं । वास्तवं तेषां
पूर्वपुरुषा भाववादिनः प्रति तथैवाचरितवन्तः । प्रत्युत धनिनो १४
यूयं सन्तापपात्राणि, यतो यूयं स्वसात्वनां लभ्यवन्तः । परिदृष्ट्वा १५
यूयं सन्तापपात्राणि यतः क्षोत्स्यथ । अधुना हसन्तो यूयं सन्ता- १६
पपात्राणि, यतः शोचिष्यथ रोदिष्यथ च । यूयं सन्तापपात्राणि
यदा मनुष्याः सर्वे युष्माकं सुख्यातिं कुर्वन्ति । वास्तवं तेषां
पूर्वपुरुषाः कूटभाववादिनः प्रति तथैवाचरितवन्तः ।

परन्तु भो श्रोतारः, युष्मानहं ब्रवीमि, स्वशत्रून् प्रति प्रेम १०
कुर्वत, ये युष्मान् द्विषन्ति तेषां हितं कुर्वथ, ये युष्मान् शपन्ति ११
तेभ्य आग्रिषं दत्त, ये युष्मान् अपवदन्ति तेषां हितं प्रार्थयध्वं ।
यस्यवैकतरस्मिन् कपोले कराघातं करोति तं प्रत्यन्यतरं कपोल- १२
मपि व्यघोटय । यस्य तव प्रावारं हरति, तवाङ्गाच्छादकमपि
हन्तुं तं मा वारय । यः कश्चित् त्वां याचते तस्मै देहि । यस्य १३
तव द्रव्याणि हरति तं तन्प्रतिदानं मा याचस्व । अपि युष्मान् १४

- प्रति मनुष्याणां यादृशमाचारं यूयमभिवाञ्छथ, यूयमपि तान्
 ११ प्रति तादृशमाचरत । यदि तु युष्मत्प्रेमकारिणः प्रति प्रेम कुर्वथ,
 कस्तर्हि युष्माकं साधुवादः? यतः पापिनोऽपि स्वप्रेमकारिणः प्रति
 १२ प्रेम कुर्वन्ति । यदि च स्वहितकारिणः प्रति हिताचारं कुर्वथ,
 कस्तर्हि युष्माकं साधुवादः? यतः पापिनोऽपि तदेव कुर्वन्ति ।
 १३ येभ्यः प्रत्यादानस्याशा युष्माकमस्ति तेषु चेदृणं समर्पयथ, कस्तर्हि
 युष्माकं साधुवादः? यतः समानप्रत्यादानार्थं पापिनोऽपि पापि
 १४ कृणुं समर्पयन्ति । प्रत्युत यूयं स्वशत्रून् प्रति प्रेम कुरुत प्रत्यादानस्य
 प्रत्याशाभावेऽपि हिताचारमृणदानञ्च कुरुत । तथा कृते युष्माकं
 प्रचुरं पारितोषिकं भविष्यति यूयञ्च परात्परस्य पुत्रा भविष्यथ ।
 १५ स ह्यकृतज्ञान् दुर्जनांश्च प्रति सुशीलः । अतो युष्माकं पिता यथा
 कृपावान्, यूयमपि तथैव कृपावन्नो भवत ।
 १६ विचारं वा मा कुरुत, तेन युष्माकं विचारो न कारिष्यते,
 परं मा दोषीकुरुत, तेन यूयं न दोषीकारिष्यध्वे । चमध्वं तेन
 १७ चमां लप्स्यध्वे । दत्त, तेन युष्मभ्यं दाधिष्यते, उत्तमं निपीडितं
 सञ्चालितम् अग्निपूर्णं परिमाणपात्रं युष्मत्कोडे दाधिष्यते । येन
 परिमाणेन यूयं भिमीध्वे तेनैव युष्मदर्थं पुन माधिष्यते ।
 १८ अथ स तेभ्य उपमां कथयामास, अन्यः किमन्धं नेतुं शक्नोति ?
 १९ किं न तावुभौ गर्त्तं पतिष्यतः? नास्ति शिष्यो गुरुतः श्रेष्ठः ।
 २० परिपक्वस्तु यः कश्चित् स स्वगुरुणा तुल्यः । त्वञ्च कुतः स्वभ्रातृशत्रुः स्व
 २१ शूककणं निरौचसे, तव चक्षुःस्थन्तु गेहकाष्ठं नावधारयसि? तव
 चक्षुःस्थं गेहकाष्ठमदृष्ट्वा त्वं कथं वा स्वभ्रातरं गदितुं शक्नोषि,
 भ्रातस्त्वव चक्षुःस्थशूककणस्य मयोद्भरणमनुमन्यसेति । कपटिन्,
 प्रथमं स्वचक्षुषस्ताद् गेहकाष्ठमुद्भर, ततः स्वभ्रातृशत्रुषः शूककण-

स्योद्धरणार्थं स्थष्टं द्रष्टव्यमि । नास्ति हि सुवृचः कुफलोत्पादकः ५१
 नास्ति वा कुवृचः सुफलोत्पादकः, यत एकैको वृचः स्वफलेना-
 भिज्ञायते । नैव कण्टकेभ्य उडुम्बरफलानि सञ्जीवन्ते नैव स्तम्बाद् ५४
 वा द्राक्षाफलानि सङ्गृह्यन्ते । सुजनो सुधनपूर्णाद्भृदयात् सुद्रव्यं ५५
 निःसारयति, कुजनश्च कुधनपूर्णाद्भृदयात् कुद्रव्यं निःसारयति,
 यतो हृदयस्थानिपूरणमेव वक्रं व्याहरति ।

किमर्थं वा यूयं मां प्रभो प्रभो इत्यभिभाषध्वे न तु मदा- ५१
 क्यानुरूपमाचरणं कुरुय ? यः कश्चिन्मदन्तिकमागत्य मम वाक्यानि ५०
 शृणोति समाचरति च स केन सदृशस्तदहं युष्मान् ज्ञापयिष्यामि । ५०
 सदृशनिर्माणे, नियुक्तेन नरेण सदृशो यो गभीरं खनित्वा पाषाणे
 गृह्णमूर्च्छं स्थापयामास । ततः परं वन्यायासुपस्थितायां स्रोतस्तद्
 गृह्णमाजघान विषालयितुन्तु नाशक्रोत्, यतस्तत् पाषाणोपरि
 संस्थापितं । यस्तु श्रुत्वा न समाचरति, स तेन नरेण सदृशो येन ५१
 भित्तिमूर्च्छं विना गृहं मृत्तिकोपरि निर्मितं । स्रोतसाहन्यमानं
 तत् सदृशा पपात, तस्य गृहस्य भङ्गो घोरतरो बभूव च ॥ ६ ॥

यौशुना पीडितश्च आरोग्यकरणं मृताय जीवनदानञ्च ।

जनानां कर्षणोचरे सर्वाणि तानि वाक्यानि समाप्य स ७१
 कफरनाद्धमं प्रविवेश । कस्यचिच्छतपते र्याधिग्रस्तो दासस्तदा १
 मृतकस्य आसीत्, स स्वामिनो वञ्चमतः । अतः स यौशुः संवादं १
 श्रुत्वा यिद्धदीयानां प्राचीनान् तस्यान्निकं प्रहित्य तं याचयामास ४
 स यथागत्य तस्य दासं तारयेत् । ते च यौशुः समीपमुपस्थाप्य ४
 सयत्नं प्रसादयन्तस्तस्युचुः भवान् यदित्यं तमुपकुर्यात् स तस्य ५
 योशुपात्रं, यतोऽस्मज्जातिं प्रति स प्रेम करोति, स एव चास्माकं १
 समाजगृहं निर्धापितवान् । अतो यौशुसैः सार्द्धमजतत् । तद्गृहा-

- द्वनतिदूरन्नुपस्थिते तस्मिन् स शतपतिः कतिपयान् बन्धून् तदग्निक
 प्रहित्य तमब्रवीत्, प्रभो, मा आन्यतु नाहमर्हामि यद् भवान्
 ० मम वेत्स प्रविशेत् । ततोहेतोरेवाहं स्वयं भवत्समीपं गन्तुमा-
 त्मानमयोग्यममन्ये । प्रत्युत भवान् वाक्यं व्याहरतु तेनैव मम किङ्करो
 ८ निरामयो भविष्यति । यतोऽहमपि क्षमताया वशीभूतो मनुष्यः,
 ममाधीनास्य सैनिकाः सन्ति । तेषामेको गच्छेति मया कथिते
 गच्छति, अपरञ्चायाहीति कथिते प्रमायाति, मम दासश्चेदं
 ९ कुर्विति कथिते तत् करोति । इदं श्रुत्वा यीशुस्तस्मिन्नाश्रयं
 मन्यमानो सुखं प्रत्यावर्त्तानुगामिनं जननिवहं जगाद, युष्मानहं
 १० ब्रवीमि इत्याथेलेऽपि मयेदृग्दृढो विश्वासो न सञ्चितः । तदगन्तरं
 ते प्रहिता जनासद् गृहं परावृत्त्य तं रोगिणं दासं स्वस्थं ददृशुः ।
 ११ परदिवसे स नाथिनाख्यमेकं नगरमगच्छत् तेन सार्द्धं च तस्य
 १२ बहवः शिष्या महान् जनसिंहस्रात्रजन् । पश्य च नगरद्वारसमीप-
 सुपस्थिते तस्मिन् कश्चिन्मृतः समाध्ययं वहिरुद्यते, स निजमातुरे-
 कजातः सापि विधवा । नगरस्य महान् जननिवहस्य तथा सार्द्धमासीत् ।
 १३ तां दृष्ट्वा प्रभुरनुकम्प्य जगाद, मा रोदीः । ततः परं स समीप-
 १४ मागत्य श्रवयानं पश्यन्नं । वाचकेषु तदा तिष्ठन्तु स जगाद, भो
 १५ युवकुन्तिष्ठेति त्वामादिशामि । अनेन स मृत ऊर्द्ध्वा भूलोपविवेश
 १६ भाषितुमारेभे च । ततः परं स तं तस्मातरि समर्पयामास । सर्व्वं
 च भयाक्रान्ता ईश्वरं तुष्टुवुचुश्च, उत्पन्नोऽस्मन्मध्ये महान् भाववा-
 १७ दीतीश्वरः स्वप्रजा अवेक्षितवानिति च । तमधि सा किंवदन्ती च
 कृत्वा विद्मदियां परितःस्थं कृत्वा जनपदञ्च व्यानये ।

योहनस्य प्रश्नः यीशोस्तरञ्च ।

- १८ योहनस्य शिष्यास्तस्मै तदैताः सर्व्वकथा जिवेदयामासुः । ततो

योहनः स्वश्रियाणां द्वौ समीपमाह्वय यीशुं प्रति प्रहित्य पप्रच्छ, १९
 येनागन्तव्यं स किं भवान्, वान्यः कश्चिदस्माभिः प्रतीक्षितव्यः ?
 अतस्तौ नरौ तस्थान्तिकमागत्य जगदतुः, स्नापको योहन २०
 आवां भवत्समीपं प्रहित्य पृच्छति, येनागन्तव्यं स किं भवान्, वान्यः
 कश्चिदस्माभिः प्रतीक्षितव्य इति । तस्मिन् दण्डे तु स बहून् व्याधितो २१
 यातनातो दुष्टात्मभ्यश्च मोक्षितवान् बहूभ्योऽन्धेभ्यो दृक्शक्तिं
 दत्तवांश्च । अतो यीशुः प्रतिभाषमाणस्तौ जगाद, युवाभ्यां यद्यदृष्टं २२
 अतश्च गत्वा तद् योहनाय निवेद्यतां । अन्धा दृष्टिं लभन्ते. स्वप्नाः
 परिश्ररन्ति, कुष्ठिनः शुचीभूयन्ते, वधिराः शृण्वन्ति, मृता उत्था-
 प्यन्ते, दरिद्राश्च सुसंवादं ज्ञाप्यन्ते, यस्य मयि न स्वल्पति स धन्यः । २३

योहनस्य दूतयोरपगतयो यीशु ज्ञाननिवेद्येभ्यो योहनमधीदं २४
 कथयितुमारेभे, किं निरीक्षितं यूयं महं निर्गतवन्तः ? किं वायुना
 श्वाख्यमानं नलं ? किमथवा द्रष्टुं यूयं निर्गतवन्तः ? किं सूक्ष्मवे- २५
 श्मपरिहितं मनुष्यं ? पश्यत ये शूभ्रं परिच्छदं सुखभोगश्च सेवन्ते
 ते राजभवनेषु विद्यन्ते । किमथवा द्रष्टुं यूयं निर्गतवन्तः ? किं २६
 भाववादिनं ? तथैव, युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, भाववादिनोऽपि श्रेष्ठतरं
 नरम् । असौ स यमधीदं लिखितमास्ते, २७

पश्य त्वददनस्थाये स्तदूतं प्रहिणोम्यहं ।

गन्तव्यं तव मार्गं स त्वदये संस्करिष्यति ॥

यतो युष्मानहं ब्रवीमि, नारीप्रसूतेषु स्नापकाद् योहनान्महान् २८
 भाववादी नास्ति । ईश्वरराज्ये तु यः सोदीथान् स तस्मादपि
 महत्तरः ! कृत्स्नं हि जनवृन्दं शुष्कादायिनश्च श्रुत्वा योहनस्य २९
 स्वानेन स्नापिता ईश्वरं धार्मिकं मत्वा प्रतिपेदिरे, फरीशिनस्तु ३०
 शास्त्राध्यापकाय तेन स्वानमस्वीकृत्येश्वरस्य मन्त्रणाभात्तोद्देशे

- ११ व्यर्थीचक्रिरे । तदेतत्कालीया मनुष्या मया कैरूपमेथाः ? ते बहू
 १२ उपविष्टैस्तेर्बालकैः सदृशा येषामेकेऽन्यानाङ्गथन्तो वदन्ति, युष्मत्कृते
 वथं वंश्रीरवादयाम यूयन्तु नानृत्यत, युष्मत्कृते वथं बल्लपाम
 १३ यूयन्तु नारुदित । योद्धनो हि न पूषभोजनं न द्राचारसपानं,
 १४ वा सेवमान ' आगतः युष्माभिस्त्रच्यते, स भूताविष्टः । मनुष्य-
 पुत्रो भोजनं पानञ्च सेवमान आगतः, युष्माभिस्त्रच्यते, पश्यासौ
 १५ भोक्ता मद्यपञ्च मनुष्यः, शुक्लादायिनां पापिनाञ्च बन्धुः । प्रज्ञा
 तु स्वसर्व्वसन्नानानां स्वभावेन निर्द्दोषीकृता ।

अनुत्तापिनीं स्वियम् प्रति यीशोर्दया ।

- १६ अथ कश्चित् फरीशी खेन सह भोजनार्थं तं निमन्त्रयामास,
 १७ ततः स तस्य फरीशिनो गृहं प्रविश्य भोजनार्थमुपविवेश । पश्य च
 तस्मिन्निवासिनी काचित् पापिष्ठा योषित् तस्य फरीशिनो गृहे
 भोजनार्थं तदुपवेशनस्य संवादं श्रुत्वा सुगन्धितैलपूर्णं श्वेतोपलपट-
 १८ चमादाय पश्चात् तच्चरणयोः सन्निधौ तिष्ठन्ती रुदती च नेचाम्बुना
 तस्य चरणौ निषेक्तुमारम्भे, पुनः स्वशिरसः कचैर्माद्वा तौ चरणा-
 १९ वसुम्बत् तैलेनामर्दयच्च । तद्दृष्ट्वा तस्मिन्मन्त्रयिता फरीशी खान्तरे-
 ज्वादीत्, अशौ चेद् भाववाद्यभविष्यत्, तर्ह्यज्ञास्यत्, का कीदृशी च
 २० सा योषिद् या तं स्पृशति, यतः सा पापिष्ठा । ततो यीशुः
 प्रतिभाषमाणस्तमुवाच, शिमोन, तुभ्यं कथयितव्यं मम किञ्चिदास्ते ।
 २१ स उवाच, गुरो, कथयतु । एकस्योत्तमर्णस्य द्वावधमर्णवास्तां,
 २२ तयोरेकः पञ्चशतान्यन्यतरस्य पञ्चाशत् मुद्रापादानधारयत् । तयोस्तु
 प्रतिदानस्योपायाभावात् स उभयोश्चक्षमे । तद् वद, कतरस्तं
 २३ प्रत्यधिकं प्रेम करिष्यति ? शिमोनः प्रत्युवाच, मंन्ये यस्याधिकमृणं
 चक्षमे । स तमब्रवीत्, यथार्थी विचारोऽकारि लया । ततः परं

स तां चोषितं प्रति सुखं प्रत्यावर्त्तं जगाद्, चोषितममूं किं ४४
 पश्यसि ? मयि तव गृहं प्रविष्टे त्वं मत्पादप्रचालनाथं तोयं गादाः,
 असौ तु खनेचाम्बुना मम पादौ निषिक्तवती स्वशिरसः कश्चै
 मूर्च्छितवती च । त्वं मां नाचुम्बीरसौ त्वच्च मत्प्रवेशकाक्षमारभ्य ४५
 मम पादौ चुम्बितुं न निवृत्ता । त्वं तैलेन मम शिरो नाममर्द्धः, ४६
 असौ तु सुगन्धितैलेन मम पादौ मर्द्धितवती । अतो हेतोस्त्वां ४७
 ब्रवीमि, असुस्थाः पापानि यानि बहूनि तेषां चमाकारि, यतः
 (पश्य) सा बहूप्रेम चकार । यस्य तु स्तोकं चम्यते स स्तोकं प्रेम
 करोति । ततः परं स तां जगाद्, तव पापानां चमाकारि । ४८
 तदा सहभरेजिनः स्वेषु वक्तुमारोभिरे, कोऽसौ यः पापचमामपि ४९
 करोति ? स तु तां चोषितं जगाद्, तव विश्वासस्त्वां तारयामास, ५०
 चेमेण याहि ॥ ७ ॥

- तदनन्तरं स देशं परिभ्राम्यन् नगरेषु यामेषु चेश्वरस्य राज्य- ८१
 मघोषयत् तत्सुसंवादश्च जनानञ्जापयत् । आसंसु तेन साङ्गं पूर्वोक्ता ९
 • द्वादश नरा दुष्टात्मभ्यो व्याधिभ्यश्च तेन मुक्ताः काश्चिद् चोषितो-
 ऽर्थतो यस्याः सप्त भृता निःसृताः सा मग्दलीन्यभिधा मरियम्
 हेरोदस्य विषयाश्चक्षस्य कूशाः पत्नी योहाना शोशन्ना बह्वृशान्याः, ९
 इमाः स्ववसुभिस्तं पर्यचरन् ।

वीजवापकस्य दृष्टान्तः ।

अथ महति जननिवहे समागच्छति मनुष्येषु च नगरेभ्यस्त- ४
 स्थान्तिकं ब्रजत्सु स दृष्टान्तकथयेदं व्याजहार, वप्रा स्ववीजानि वप्तुं ५
 निर्जगाम, वपनकाखे तु पथपार्श्वं कतिपयानि पतितानि, तत- ६
 स्तानि पादतलैर्दक्षितानि खेश्वरपक्षिभिः खादितानि च । पति- ७
 तानि चापरुषि प्राषाणे, तानि प्रदृष्ट्वा रंषाभावाच्छोषितानि । पति- ८

- तान्यपराणि तु कष्टकानां मध्ये तान्येकत्र वर्द्धमानैः कष्टकैः समीडि-
 ८ तानि । अपराणि दृत्तममृत्तिकार्या पतित्वा प्रदृश्य शतगुणं फलं
 फेसुः । इदमुक्त्वा स उच्चै र्याजहार, शृणोतु यस्य श्रोतुं श्रोत्रे क्षतः ।
 ९ ततः परं तस्य शिष्यास्तं पप्रच्छुः, अस्या दृष्टान्तकथायास्तात्पर्थं
 १० किं स्यात्? स तान् जगद, युष्मभ्यम् ईश्वरराज्यस्य निगूढानां
 विषयाणां ज्ञानमदायि, अपरेभ्यस्तु दृष्टान्तच्छलेन (शिष्या दीयते),
 ११ ते यथा दृष्ट्वापि न पश्येयुः श्रुत्वापि च न बुधेरन् । सा दृष्टान्त-
 १२ कथा त्वेवभूता । वीजमीश्वरस्य वाक्यं । पथपार्श्वस्थास्तं ये शृण्वन्ति
 ततः परं यथा ते विश्वस्य परिचाणं न प्राप्नुयुस्तदर्थं दिधावत्
 १३ आगत्य तेषां हृदयतो वाक्यमपहरति । पाषाणोपरिस्थांसु ते ये
 अवणकाले सहसा सानन्दं वाक्यं शृण्वन्ति, ते तु मूलहीनाः
 १४ स्वल्पकालं विश्वसन्ति । परीचाकाले चापक्राम्यन्ति । कष्टकेषु पति-
 तानि वीजानि च ते ये श्रुत्वा चिन्ताभि र्वसुभि र्जीवनसम्बन्धीय-
 सुखभोगेन च भाराक्रान्ताश्चरन्तो निपीड्यन्ते पक्वफलहीनास्तिष्ठन्ति
 १५ च । उत्तममृत्तिकार्या पतितानि वीजानि च ते ये भद्रेण साधुना
 च हृदयेन वाक्यं श्रुत्वा रक्षन्ति स्वैर्येण फलं फलन्ति च ।
 १६ दीपिकां प्रज्वाल्य मनुष्यस्तां न पात्रेणाच्छादयति नापि
 खट्वाया अधो निदधाति, अपि तु दीपाधारस्योपरि स्थापयति यथा
 १७ प्रविशन्तः सर्वे दीपिं पश्येयुः । यतो नास्ति किमपि तादृशं
 तिरोहितं यन्नाविर्हितं भविष्यति, नापि तादृशं निगूढं यन्न
 १८ ज्ञायिष्यते प्रकाशताञ्च यास्यति । अतो युष्माभिः कथं श्रूयते
 तदाज्ञोच्यतां । यतो यस्यास्ति तस्मै दायिष्यते, यस्य तु नास्ति स
 यत् खं मन्यते तदपि तस्मादपहारिष्यते ।
 १९ अथ तस्य माता भ्रातरस्य तत्समीपमागमन्, जनताहेतोस्तु

तेन सह मिश्रितं नाशक्रुवन् । ततः केषित् तस्मै निवेदयामासुः, १०
भवतो माता भ्रातरश्च भवन्तं द्रुष्टुमिच्छन्तो वहिस्तिष्ठन्ति । स तु ११
तान् प्रतिजगाद, मम माता भ्रातरश्च ते य ईश्वरस्य वाक्यं शृण्वन्ति
समाचरन्ति च ।

यीशोर्नानाविधालौकिककर्माणि ।

यीशोर्भ्रष्टानिवारणम् । *

कस्मिंश्चिद् दिने स स्वशिश्वैः सह नावमारुह्य तान् जगाद, ११
इदस्य पारं गम्यतां । ततस्ते नावं सुक्ता प्रस्थिताः । गमनकाले तु १२
सन्वद्रात् । तदा झञ्झता इदमाचक्राम नावि तोयेन पूर्यमाणार्थां
तेषां 'प्राणसंग्रयो बभूव च । ततस्ते समीपं गत्वा तं जागरयित्वा १३
जगदुः नाथ 'नश्यामो वयं । तदा स उत्थाय वायुं तोयभङ्गश्च
तर्जयामास तौ च निवृत्तौ शान्तिश्च सञ्जाता । तांस्तु सोऽब्रवीत्, १४
युष्माकं विश्वासः कः ? अनेन ते भीता विस्मिताश्च परस्परमाहुः, को
वसौ यत् स वायून् अपस्याप्याज्ञापयति तैश्च तस्यादेशो गृह्यते ?

यीशुना भूतपक्षसारोग्यकरणम् ।

ततः परं नावा वहमानास्ते गाक्षीलस्य सखुखस्यं गादारीयाणां १६
देशं प्रापुः । तत्र स्थलमवतीर्णं तस्मिन् नगरस्य कस्मिन्ननुच्यप्तस्य १७
सखुखसुपतस्थे, य आ बङ्गवत्सरेभ्यो भूतैराविष्टः । स न वस्त्रं पर्यधत्त,
नापि गृहेऽवसत्, अपि तु शवागारेषु । यीशुं दृष्ट्वैव स प्रणिपत्य १८
क्रुद्धा प्रोचै व्याजहार, भो परात्परस्येश्वरस्य पुत्र यीशो भवता सह
मम कः सम्बन्धः ? नार्हति भवान् मां धातयितुं । यतः स तम- १९
शुचिमात्मानं तस्मान्मनुष्यान्निर्गन्तुमादिशत् । यत आ दीर्घकालात्
स तेनाक्रान्तः, यदा च शृङ्खलैर्निगडैश्च बद्धोऽरुह्यत तदा बन्धनानि
विदारयन् भूतेन निर्जनानि स्थानान्यपानीयत । यीशुस्तं पप्रच्छ, २०

- तव किं नाम ? स व्याजहार वाहिनौति, यतः स बंङ्गभूतेराविष्टः ।
 ११ ते सानुनयं तमूचुः, अस्मान् अगाधस्थानं गन्तुं मैवाज्ञापयतु । तत्र तु
 बङ्गसङ्घकशूकरव्रजो गिरावचरत् । अतस्ते यीशं यथाचिरे, अमून्
 ११ शूकरान् प्रवेष्टुमस्माननुजानात् । ततः स तान् अनुजज्ञौ । ते भूतास्तदा
 १२ तस्मान्मनुष्याभिः सृष्ट्य तान् शूकरान् प्रविविशस्ततः हृत्तो व्रजो
 १३ धावन् पतित्वा शैलाग्रतो हृदे पञ्चत्वं जगाम । ये च तमचारयस्ते
 १४ तदिति वृत्तं दृष्ट्वा पलाय्य नगरे ग्रामेषु, च तज्ज्ञापयामासुः । यद्
 वृत्तं जनास्तदा तद् द्रष्टुं वहिराग्रम्, यीशोः समीपमुपस्थाय च
 ददृशुः, भूतास्ते यस्माच्चिर्गताः स मनुष्यो वस्त्वान्तितः सुबुद्धिश्च
 १५ यीशोश्चरणयोरुपविष्टोऽस्तीति, ततस्ते बिभुः । भूताविष्टः स नरश्च
 १६ कथं तारितस्तत् साच्चिभिस्तेभ्यो निवेदयाञ्चके । ततो गादारौघ-
 प्रदेशनिवासिनां हृत्तो जनौघो महात्रासापञ्चत्वात् तमाह, भवान्-
 १७ स्मत्सन्निधितोऽपगन्तुमर्हति । ततः स नावमारुह्य प्रत्यावहते । ते
 भूतास्तु यस्माच्चिःसृता स मनुष्यस्तं प्रार्थयःञ्चके, भवत्समीपमवस्थातुं
 मामनुमन्यतां । यीशुस्तु तं विसृज्याव्रवीत्, त्वं स्वग्रहं प्रत्यावर्त्तस्व,
 १८ त्वदर्घ्यमीश्वरो यद्यत् कृतवांस्तत्कथां कथय च । स तदा प्रस्थाय
 तदर्थं यीशु र्यद्यत् कृतवान्, नगरस्य सर्वत्र तत्कथामघोषयत् ।

यीशुना प्रदररोगिण्या चारोग्यकरणम्

व्रतकन्यायै जीवनदानञ्च ।

- १० प्रत्यावृत्ते तु यीशौ जननिवहस्तमनुजयाह, यतः सर्व्वे तं प्रत्यैक्षन्त ।
 ११ पश्य च याधीर इत्यभिध एको नर उपतस्थे, स समाजाध्यक्ष
 आसीत् । स यीशोश्चरणयोः प्रणिपत्य रूग्णप्रवेष्टार्थं तं प्रसाद-
 १२ यामास, यतः प्रायेण दादृशवर्षीया तस्यैकजाता या दुहिता सा

मरणोद्यतासीत् । गमनकाले तु जनता तमपीडयत् । अनन्तरं ४१
 द्वादशवर्षान् यावद् रक्तस्त्रावातुरा काचिन्मारी या चिकित्सकैः
 सेवनार्थं सर्व्वस्त्रं व्यथितवती, तथापि कस्मादप्यारोग्यं लब्धुं नाशक्नोत्,
 सा पश्चाद्दृश्युपागत्य तदीयवस्त्रस्य प्रलम्बकं पश्यन्, तत्क्षणाच्च तस्या ४४
 रक्तस्त्रावो विरराम । यीशुस्तदा पप्रच्छ, को मां स्पृष्टवान्? अनङ्गौ- ४५
 कुर्व्वन्तु तु सर्व्वेषु पित्रस्तत्सङ्गिश्चाङ्गः, नाथ, भवान् जनतया परि-
 वार्य्यते पीड्यते च, पुनः पृच्छति, को मां स्पृष्टवानिति । यीशुश्वाच, ४६
 कश्चिन्मां पश्यन्, यतः प्रभावो मत्तो निःसृत इत्यञ्जायि मया । ततः ४७
 सा द्योषित् प्रच्छन्ना स्थातुं न शक्नोतीति बुद्ध्या वेपमानोपाजगाम,
 तस्थान्तिकं मण्डपित्य च तत्पश्यन्स्य कारणं सद्य आरोग्यलाभस्य
 कथञ्च सर्व्वजनानां समक्षं निवेदयामास । स तदा तामब्रवीत्, ४८
 आश्चर्य्यसिहि, वत्से, तव विश्वासस्त्रां तारयामास, चेमेण याहि ।

. इदं भाषमाणे तस्मिन् समाजाध्यक्षस्य गृहात् कश्चिदागत्य ४९
 तमाह, भवतो दुहिता ममार, गुरुं मा क्लिश्नातु । यीशुस्तच्छ्रुत्वा ५०
 प्रतिभाषमाणस्तं जगाद्, मा भैषीः, केवलं विश्वसिहि, तेन सा
 तरिष्यते । ततः परं स तद् भवनमागत्य नान्यं कमपि प्रवेष्टुमनु- ५१
 जञ्चौ, केवलं पित्रं याकोवं थोहनञ्च बालाया मातापितरौ च ।
 जनाः सर्व्वे त्वरुदंस्तस्याः कृते वच्चांस्यताडयंस्य । स तानाहं, मा ५२
 रुदित, न मृता सापि तु निद्राणा । सा तु मृतवतीति ज्ञात्वा ते ५३
 तमुपाहसन् । स तदा तान् सर्व्वान् वहिष्कृत्य तस्या हस्तं धृत्वा प्रोच्चै ५४
 र्याजहार, बालिके उत्तिष्ठेति । तस्याः प्राणास्तदा प्रत्याजग्मुः, सा च ५५
 तत्क्षणमुत्तस्थौ । ततः परं यीशुस्तस्यै भक्ष्यदानमादिदेश, तस्या ५६
 जनकौ च विसृथापञ्चौ । स तु तावाञ्चापयामास, इदं यद् दृष्टं
 युवां तत् कमपि प्रापयितुं नार्हथः ॥ ८ ॥

यीश्वोरादेश्चिन्ताकर्मार्थाश्च च ।

यीश्वना घोषयितुं दादश्रिष्ठाः प्रेषिताः ।

- ६१ अथ स श्रिष्ठान् दादश्रि निजानेकत्राह्वय तेभ्यः सर्वभूतानां
 (दमनार्थं) प्रभावं कर्तव्यञ्च रोगप्रतीकारस्य सामर्थ्यञ्च ददौ,
 २ तांश्वेश्वरस्य राज्यं घोषयितुमस्वस्थान् निरामयान् कर्तुञ्च प्रेषया-
 ३ मास । तान् जगाद् च, गमनार्थं यष्टिं चेलसम्पुटकं वा पूषं वा ह्युष्यं
 ४ वा किमपि मादद्धं, युष्माकञ्च कस्याप्यङ्गरचे दे मास्तां । यद् गृष्टं
 ५ प्रविशथ च तत्र तिष्ठत, तस्माच्च प्रतिष्ठध्वं । यस्य नगरस्य जनास्तु
 युष्मान् न गृह्णन्ति, तस्मान्नगरान्निर्गच्छन्तः स्वशरणेभ्यो ध्रुष्टिमप्य-
 ६ वधुनुत तेषां विरुद्धं साध्यार्थम् । ततस्ते प्रस्थाथ यामं यामं पर्थ्य-
 टन्तः सर्व्वञ्च सुसंवादमघोषयन् व्याधिप्रतीकारमकुर्व्विष्य ।
 ७ तेन तु यद्यदक्रियत तत्कथां चतुर्थांशपति हेरोदः शुश्रावा-
 स्थिरो बभूव च, यतः कौश्टिदूचे, योहनो मृतेभ्य उत्यापित इति,
 ८ अपरैः कौश्टित्, एलियो दर्शनं ददाविति, अपरैः पुनः, प्राचीनानां
 ९ भावत्रादिनामेक उक्तस्थाविति । हेरोदस्तदाब्रवीत्, योहनस्य शिर-
 ष्छेदनं कृतं मया, कः पुनरसौ यमघीदृशीः कथाः शृणोमि ? स
 च तं द्रष्टुमथत ।

यीश्वना पञ्चसहस्रलोकेभ्यो भोजनदानम् ।

- ततः परं प्रेरिताः प्रत्यावृत्य यद्यत् तैः कृतं तस्मै तन्निवेद-
 यामासुः । स तदा तान् सङ्गिनः कृत्वा गुप्तं बैतैदाख्यनगरसमी-
 ११ पश्यं किञ्चन निर्जनं स्थानं जगाम । जननिवहास्तु तदनुभूय
 तमनुजग्मुः, स च तान् गृहीत्वेश्वरस्य राज्यमधि तैः संस्रत्वाप
 १२ रोगप्रतीकारार्थिनश्च निरामयांस्यकारः । दिनावसोने लागच्छति ते
 दादश्रि श्रिष्ठा उपागत्य 'तमूषुः, विसृज्यन्तां भवता जननिवहा

यथामौ परितःस्थाः पक्षी ग्रामांश्च गत्वा रात्रिं चापयेयुः खाद्या-
 न्याभ्युद्युञ्च, वयं ह्यत्र निर्जने स्थाने विद्यामहे । स तांनज्जवीत्, ११
 यूथमेव तेभ्यो भक्ष्याणि दत्त । तेऽवादिषुः, पूषान् पञ्च मीनौ च
 दावपहायास्माकं किमपि नास्ति, तदंतेषां सर्वजनानां कृते
 खाद्यानि केतुमस्माभिर्गन्तव्यं किं? यतः प्रायेण पुंरुधाः पञ्चस- १४
 हस्रास्थामन् । स तदा खग्निस्थान् जगाद, यूथं पञ्चाग्रतं पञ्चाग्रतं,
 जनानेकच कृत्वा सर्वान् पक्षिभिरुपवेद्यथ । ते तदेव कृत्वा सर्वान् १५
 उपवेद्यथामासुः । स तदा तान् पूषान् पञ्च मीनौ च दावादाय १६
 खर्गं, प्रत्युच्चदृष्टिं कृत्वा तेभ्य आग्निषं ददौ भङ्गा च जनानां कृते
 परिवेषणार्थं । खग्निभ्येभ्यस्तानददात् । शुक्ला च सर्वे तद्वपुः । १७
 भग्नानामंग्रानां शेषेण पूर्णा दादश उल्लकाश्च जनैराददिरे ।

यौशोः स्मरश्चपुनरुत्यानमधि च कथाकथनम् ।

एकदा स यदा^१ निभृतं^२ प्रार्थयत् तदा तस्य शिष्यास्तेन १८
 सार्द्धमायन् । स च तान् पप्रच्छ, जना मां कं वदन्ति? ते प्रत्युचुः, १९
 ज्ञापकं योहनमिति । केचित्तु वदन्ति, भवान् एलिय इति ।
 अन्ये पुनः, प्राचीनानां भाववादिनामेक उक्तस्त्वाविति । स तदा
 तान् पप्रच्छ, यूथं तु मां कं वदथ? पित्रः प्रतिभाषमाणोऽज्जवीत्, २०
 ईश्वरस्य ख्रीष्टं । ततः स तांस्तर्जयन् जगाद, यूथमिदं कमपि मा २१
 ज्ञापयत । स पुनरज्जवीत्, मनुष्यपुत्रस्यावश्यम्भावि यत् स बड्दःख २२
 भोक्ष्यते प्राचीने मुख्ययाजकैः शास्त्राध्यापकैश्च निराकारिष्यते
 घातयिष्यते च, तृतीये दिवसे तु पुनरुत्यापयिष्यते ।

स पुनः सर्वानुवाच, कश्चिन्नेन्मामनुगन्तुमिच्छति स तस्मात्प्रानं २३
 प्रत्याख्यातु प्रत्यहं स्नकशमादाय मामनुजगतु च । यतो यः २४
 कश्चित् स्नप्राफान् रिरच्छिषति स तान्^३ चारयिष्यति. यश्च मदर्थं

- १५ स्वप्राणान् हारयति स एव तान् रक्षिष्यति, यतो मनुष्यः कृत्स्नं जगत्सन्धा यद्यात्मानं हारयति वात्महानिं कुरुते, तर्हि तस्य हितं
- १६ वा किं भवति? यतो यः कस्मिन्मन्तो मदीयवाक्केभ्यश्चापत्रपते, मनुष्यपुत्रो यदा स्वप्रतापेन स्वपितुः पवित्रदूतानाञ्च प्रतापेन .
- १७ चागमिष्यति तदा सोऽपि तस्मादपत्रपिष्यते । युष्मांस्त्वहं सत्यं ब्रवीमि, अत्र ये तिष्ठन्ति तेषां केषिद् यावदीश्वरस्य राख्यं न द्रक्ष्यन्ति तावन्मृत्योराम्नादं न क्षस्यन्ते ।

यीशोरुत्तलमूर्तिधारणम् ।

- १८ एताभ्यः कथाभ्यः परं व्यतीतेषु प्रायेणाष्टसु दिनेषु सु पित्रं
- १९ याकोबं योहनञ्च सज्जिनः कृत्वा प्रार्थयितुं पर्वतमाररोह । प्रार्थयमाने च तस्मिंस्तदीयवदनस्थाकृतिरन्यरूपा परिच्छदस्य सित
- २० उज्ज्वलस्य बभूव । पश्य च द्वौ नरौ तेन समलपतां, तौ मोघि-
- २१ रेलियञ्च । इमौ सप्रतापं दर्शनं दत्त्वा यिरुशालेमे साधयितव्यां
- २२ तस्य शेषगतिमकथयतां । पिच्छस्तस्मिन्नौ च निद्राभारेणाक्रान्ता आसन् । तथापि कथञ्चिज्जागृत्वा तस्य प्रतापं तेन सार्द्धं तिष्ठन्तौ
- २३ तौ नरौ च ददृशुः । तथोस्तु तस्मात् प्रस्थानकाले पित्रो यीशुं जगद, नाथ भद्रमस्माकमचावस्थानम्, अतोऽस्माभिरुजानि चीणि निष्कीर्यन्ताम्, एकं भवदर्शम्, एकं मोक्षार्थम्, एकमेलियार्थम् ।
- २४ स तु यदभाषत तन्नावुध्यत । तस्मिंस्त्रितयं वृषाणे मेघ एक आगत्य
- २५ तेषामुपरि ह्यायां ददौ । तस्मिन् मेघे तयोः प्रवेशकाले ते बिभुः । मेघस्य मध्याच्च वाणौयमुदभृत्, अयं मम प्रियः पुत्रः, अस्य वचांसि
- २६ युष्माभिः श्रूयन्तामिति । सम्भूतायामेवास्यां वाण्यां यीशुरेकाक्य-विद्यत । ते च भौनमवललम्बिरे यच्च दृष्टवन्तस्तदधि तेषु दिनेषु कमपि किमपि न जगदः ।

यीशुना बालकस्थारोग्यकरणम् ।

परदिने तेषु गिरितोऽवकूटेषु महान् जननिवहस्तस्यसुखमुप- २०
 तस्थे । पश्य च जनताया नर एक उच्चैःस्वरेणोवाच, गुरो, मम २०
 पुत्रं प्रति भवान् दृक्पातं कर्तुमर्हति, यतः स भूमैकजातः ।
 पश्यतु च कश्चिदात्मा तं धरति सहसा चोत्क्रोशयति फेनमुद्गम- २६
 यंसदीयाङ्गानि कर्षति तच्च चूर्णयन्निव कष्टेन तस्मादपसरति ।
 भवतः शिष्याश्च मया तस्य 'निःसारणं याचिताः, ते तु नाशक्रुवन् । ४०
 यीशुस्तदा प्रतिभाषमाणोऽब्रवीत्, रे अविश्वाशिनन्मार्गगामिंश्च वंश, ४१
 कियन्तं काळं स्यातव्यं मया युष्माभिः सार्द्धं यूयञ्च मोढव्या मया ?
 तव पुत्रमत्रानयं स तु यदागच्छत्, तदा स भूतस्तमाक्रम्यकर्षत् । ४२
 यीशुस्तदा तमशुचिमात्मानं भर्त्सयामास बालकञ्च स्वस्थं कृत्वा तस्य
 पितरि समर्पयामास । तृदेश्वरस्य माहात्म्यतः सर्व्वे विस्मयापन्नाः । ४३
 ' यीशुना कृतेषु सर्व्वकर्म्मसु यदा श्र्व्वं आश्चर्य्यममन्यन्त, तदा ४४
 स स्वशिष्यानब्रवीत्, सर्व्वा इमाः कथा युष्मत्कर्णे गृह्यन्तां, यतो
 मनुष्यपुत्रो मनुष्याणां हस्तेषु समर्पयिष्यत इति । तद् वाक्यन्तु तै ४५
 र्ण बुबुधे यथा च तैर्नानुभूयेत तथा तेभ्यः प्रच्छन्नमासीत् । तद्
 वाक्यमधि तं किमपि प्रष्टु तेऽविभयुश्च ।

अथ तर्क एषस्तान् प्रविवेश, तेषां कः श्रेष्ठ इति । यीशुस्तु ४६
 तेषां हृद्गतं तर्कं दृष्ट्वा बालकमेकं गृहीत्वा स्वपार्श्वे स्थापयित्वा च ४७
 तान् उवाच, यः कश्चिन्मम नास्त्रेमं बालकं गृह्णाति स मां गृह्णाति,
 माञ्च यो गृह्णाति स मत्प्रेषयितारं गृह्णाति । यतो युष्मासु यः ४८
 सर्व्वेषां चोर्ध्विष्टः स महान् भविष्यति ।

ततो योहन्तः प्रतिभाषमाणोऽब्रवीत्, नाथ, भवतो नाम्ना यो ४९
 भ्रतान् निःसारयति तादृशः कश्चिदस्माभिर्लक्षितः, स त्वस्माभिः

५० साङ्गं नानुगच्छति तन्निमित्तं सोऽस्माभिर्निवारितः । यीशुस्तमुवाच,
तं मा निवारयत, यस्माद् यो न युष्मद्विपचः स युष्मत्स्वपचः ।

यीशो यिरूशालेसे शेषगमनम् ।

- ५१ अथ स 'यदा स्वर्गमारोहयितव्यस्तस्मिन् काले पूर्वमाणे स
५२ स्थिरचेता यिरूशालेमं गन्तुमुन्मुखो बभूव । ततः स स्वस्यागतो
दूतान् प्राहिणोत् । ते च प्रस्थाप्य तदर्थं प्रयोज्यद्रव्याणि सञ्जीकर्त्तुं-
५३ मिच्छन्तः श्रमरीयाणां कञ्चिद् घामं प्रविविशुः । स तु यिरूशालेमं
५४ गन्तुमुन्मुखस्ततो हेतो र्जनास्तं न जगृह्यः । तद् दृष्ट्वा यत्क्रोधो
योहनश्चेतिनामानौ तस्य शिष्यौ पप्रच्छतुः, प्रभो, एलिथेनापि
यथाकारि तथैवावां किं वङ्गिमादेच्छ्यावो यन् स्वर्गादवरुह्य तान्
५५ संहरेत् ? इदं किं भवतोऽभिरुचितम् ? स तु मुखं प्रत्यावर्त्य तौ
५६ भर्त्सयन् जगाद, युवां कौदृशस्यत्पन्नस्तन्न जानीथः । मनुष्यपुत्रो
हि न मनुष्याणां प्राणान् नाशयितुमागतोऽपि तु तारयितुम् ।
ततस्तेऽपरं घामं जग्मुः ।
- ५७ अथ तेषां गमनकाले कश्चित् पथि तं जगाद, प्रभो यच्च
५८ कुत्रचिद् भवता गन्तव्यं तत्राहमपि भवन्तमनुगमिष्यामि । यीशुस्तं
जगाद, सन्ति गर्त्तानि श्टगालानां नीडाश्च विहायसो विहङ्गमानां,
५९ न स्थानं मनुष्यपुत्रस्य तु शिरः प्राययितुं ! ऊपरमेकं नरं सोऽब्रवीत्
६० मामनुगच्छ । स तु प्रतिजगाद, प्रभो, प्रथमं गत्वा स्वपितुः सत्कारं
कर्त्तुं मामनुमन्यताम् । यीशुस्तं जगाद, मृतानेव मृतानां
स्वकीयानां सत्कारायानुजानीहि, त्वन्तु गत्वेश्वरराज्यस्य संवादं
६१ प्रचारय । अपरः कश्चिदुवाच, प्रभो, अहं भवन्तमनुयास्यामि,
६२ प्रथमन्तु मदीयगृहे ये विद्यन्ते तानाप्राप्तुं मामनुजानातु । यीशुस्तं

तमन्नवीत्, लाङ्गले हस्तमर्पयित्वा येन पस्त्राद्दिशि दृक्पातः कियते
तादृशः कोऽपौश्वरराज्यार्थमुपयोगी नास्ति ॥ ८ ॥

यीशोः सप्ततिजनानां प्रेरणं विविधशिक्षादानञ्च ।

ततः परं प्रभुरन्यान् सप्ततिजनानपि निरूपयामास, स स्वयं १० १
यद्यन्नगरं स्थानं वा गमिष्यति तत्र स्वस्थाग्रतस्तान् द्वौ द्वौ प्रेषया-
मास । तान् जगाद च, प्रचुरं तावच्छस्यं कर्त्तनीयं कार्यकारिण- १
स्त्वत्पे, तत् तदेव प्रार्थयध्वं शस्यत्वेचस्य स्वामिनं यत् स स्वदेवे
कार्यकारिणः प्रेरयेत् । यात, पश्यत वृकाणां मध्ये शिशुमेषानिव १
युष्मान् प्रहिणोमि । मुद्राधारं चेलमम्युटकं वोपानहौ वा मा वहत, ४
पथि च कमपि मङ्गलवादं मा वदत । यदा च किञ्चन गृहं ५
प्रविशथ तदा प्रथमं वदत, गृहस्थास्य शान्ति भूयात् । ततो यदि ६
तत्र शान्तेः पात्रं विद्यते तर्हि युष्मदुक्ता शान्तिस्तं नरमाश्रयिष्यति
नो चेत् पुन युष्मासु वर्त्तिष्यते । यूयं तस्मिन् गृहे चावतिष्ठध्वं भुंध्यं ७
पिबत च यद्यत् तत्तत्प्रेभ्यो लस्यध्वे । यतः कार्यकारी स्ववेतनमर्हति ।
गृहाद् गृहं मा गच्छत । किञ्चन नगरं प्रविष्टा यूयं यदि जनै ८
गृह्यध्वे, तर्हि युष्मदर्थं यद्यत् परिवेषयिष्यते तद् भुंध्यं, तत्तत्यान्
अस्वस्थान् निरामयान् कुर्वत, जनांस्य वदत, ईश्वरस्य राज्यं युष्मासु ९
मौपमुपस्थितं । किञ्चन नगरं प्रविष्टास्तु यदि जनै र्न गृह्यध्वे, तर्हि १०
वहिस्तदौचत्तराणि गत्वा वदत, युष्मदीयनगरस्य या धूलिरस्मासु ११
लग्न्या तामपि युष्मदर्थमवधूनुमः । तथापि युष्माभिरिदं ज्ञायतां
यदीश्वरस्य राज्यं युष्मात्ममौपमुपस्थितम् । युष्मास्त्वहं ब्रवीमि, दिने- ११
ऽमुष्मिन् सदोमस्य दशा तस्य नगरस्य दशातः सञ्जातरा भविष्यति ।

हा कोराथिनं, हा बैल्सेदे, युवां सन्तापार्हं, यतो युवयो र्मध्ये ११
हृतानि यानि प्रभावधिद्वानि कर्माणि, तानि चेत् सोपे सीदोने

- साकारिष्यन्त, प्रागेव तस्मिन्निवासिनस्तर्हिं ग्राणं परिधाय भस्मन्युपविश्य
 १४ च मनांसि परावर्त्तयिष्यन् । अपि तु विचारे युवथो र्दंशतः
 १५ सोरस्य सौदोनस्य च दशा सङ्घतरा भविष्यति । त्वञ्च हा स्वर्गं
 यावदुन्नमिते कफरनाह्लमपुरि, पाताळं यावदवरोहयिष्यसे ।
 १६ यो युष्मत्कं वाक्यानि गृह्णाति स मम वाक्यानि गृह्णाति ।
 यस्य युष्मान् निराकरोति स मां निराकरोति । यस्य मां निरा-
 करोति स मत्प्रेरकं निराकरोति ।
 १७ ततः परं सप्ततिस्ते सानन्दं प्रत्यागत्य जगद्ः, प्रभो भवतो
 १८ नास्मा भूता अप्यस्माकं वशीभवन्ति । स तु तानवादीत्, अहं
 १९ विद्युतमिव त्रैतानं स्वर्गात् पतन्तमवलोकयं । पश्यत युष्मभंमहमिदं
 सामर्थ्यं दत्तवान्, तद् यूयं सर्पान् वृश्चिकंश्च रिपोः हृत्स्नं बलञ्च
 २० चरणै र्महिष्यथ । किमप्येव युष्मान् न हिंसिष्यति । अपि तु मैवै-
 तस्मिन्सानन्दत यदात्मानो युष्माकं वशीभवन्ति, प्रत्युतैतस्मिन्
 यद्युष्मन्नामानि स्वर्गे लिखितानि विद्यन्ते ।
 २१ तस्मिन् दण्डे यौशुरात्मनुह्लासमनुभूय वभाषे, भो स्वर्गमर्त्त्ययोः
 स्वामिन् पितः, त्वामहं साधुं वदामि यतस्त्वया विज्ञेभ्यस्तीह्णबुद्धि-
 भ्यस्तेमानि निगुह्य शिशूनामाविष्कृतानि । अतः किं पितः, यदित्यं
 २२ तव दृष्टौ यत् प्रीतिकरं तदेव सिद्धं । ततः परं स शिष्यान् प्रति
 परावृत्त्योवाच, मम पित्रा मयि सर्वमेव समर्पितं, अपि च पुत्रः
 कस्तत् पितरं विनापरः कोऽपि न जानाति, पिता वा कस्तत् पुत्रं
 विनापरः कोऽपि न जानाति, यस्मै च तत् प्रकाशयितुं पुत्राय
 रोचते सोऽपि तज्जानाति ।
 २३ ततः परं स स्वशिष्यान् प्रति प्रत्यावृत्त्य विजनेऽवादीत्, धन्यानि
 २४ तानि नेत्राणि यानि पश्यन्ति यद्यद् यूयं पश्यथ । वैस्ततोऽहं युष्मान्

ब्रवीमि, बहवो 'भाववादिनो राजानस्य द्रष्टुं वाञ्छितवन्तो युष्माभि
 र्यद्यद्व्यथते श्रोतुञ्च युष्माभि र्यद्यच्छ्रूयते, न तु तानि दृष्टवन्तो न
 वा श्रुतवन्तः ।

किं सर्वप्रधानाद्या एतद्विषयकशिक्षा ।

पश्य च, व्यवस्थावेत्ता कश्चिदुत्थाय तं परीक्षमाणोऽब्रवीत्, गुरो, १५
 किं हत्वा मयानन्तजीवनस्याधिकारो लभ्यते ? स तं जगाद, १६
 व्यवस्थायां किं लिखितमाप्ते ? कौटुकं पठसि ? स प्रतिबभाषे, त्वं १७
 कृत्स्नान्तःकरणेन कृत्स्नप्राणैः कृत्स्नशक्त्या कृत्स्नचित्तेन च स्वेश्वरं प्रभुं
 प्रति, स्ववच्च स्वनिकटस्थं प्रति प्रेम कुर्विति । स तमाह, 'यद्यार्थं १८
 प्रत्युक्तं' लघ्ना, तदेवाचर तर्हि जीविष्यसि । स त्वात्मानं निर्दोषो- १९
 कर्तुमिच्छन् यीशुमब्रवीत्, वाढं, मम निकटस्थः कः ? यीशुस्तदा २०
 प्रतिभाषमाणः कथयामास, कश्चिन्मनुष्यो यिरूशालेमाद् यिरीऊ-
 मवारोहन् दस्युभिरासादितः, ते तं विवस्त्रौहत्यास्त्रैराजघ्नो र्हत-
 प्रायञ्च त्यक्त्वा प्रतस्थिरे । सङ्गत्या यार्जकः कश्चित् तेन मार्गेणा- २१
 वारोहत्, स तं दृष्ट्वापरपार्श्वेनापजगाम । तथैव लेवीयः कश्चित् २२
 तस्मिंस्थान उपस्थाद्योपागत्य दृष्ट्वा चापरपार्श्वेनापजगाम । तदन्तिक- २३
 मुपस्थितः शमरीयः कश्चित् पथिकस्तु तं दृष्ट्वानुचकम्पे, समीपं २४
 गत्वा च तैलं द्राचारसञ्च निषिच्य तत्क्षतानि बबन्ध, निजवाहन-
 मारोह्य च तं पान्यशालां निनायाशुश्रूषत च । परदिने च निर्गत्य २५
 मुद्रापादद्वयं गृहीत्वा पान्यशालाश्वत्थाय ददौ तञ्चाह, श्शुश्रूषस्वामुं,
 यदि चाधिकं व्येस्तर्ह्यहं प्रत्यागमनकाले तुभ्यं तत् प्रतिदास्या-
 मीति । अत्र त्वं किं मन्यसे ? त्रयाणां तेषां को दस्युभिरासादि- २६
 तस्य तस्य निकटस्थो जातः ? सोऽब्रवीत् यत्नं प्रति दयां चकार
 स एव । ततो यीशुस्तमुवाच, याहि त्वमपि तथैवाचर । २७

- १८ अथ तेषां गमनकाले स कश्चिद् ग्रामं प्रविवेश । मार्था नाथी
 १९ योषिञ्च स्वगृहे तस्यातिथं चकार । तस्या मरियमभिधा भगि-
 २० न्यासीत्, सा यीशोस्वरणयोरुपविश्य तस्य वाक्यमाकर्णयत् । मार्था
 तु बह्वविधपरिचर्यायां व्याकुलाभूत्, उपागत्य चावोचत्, प्रभो,
 भवानत्र किमुदासोनो यन्मद्भगिनौ मां त्यक्तैकस्यां मयि परिचर्यां
 समर्पितवती ? तदादिशत् तां यथा सा मम साहाय्यं कुर्व्यात् ।
 २१ यीशुस्तु प्रतिभाषमाणस्तामाह, मार्थे, मार्थे, बह्वन्यधि चिन्तयसि
 २२ व्यथा भवसि च, एकमेव तु प्रयोज्यं । मरियम् हि तमुत्तममंशं
 वरितवती यन्तस्या नैवापहारिष्यते ॥ १० ॥

विविधमधि यीशोरुपदेशः ।

प्रार्थनामधि गित्ता ।

- ११ अथ कस्मिंश्चित् स्थानेऽवस्थितिकाले स प्रार्थयत्, यदा च
 विरराम तदा तच्छिष्याणामेकस्तमाह, प्रभो, शिष्यत्वस्मान् प्रार्थयितुं
 १ योहनोऽपि यथा स्वशिष्यान् शिञ्चितवान् । ततः स तानवादीत्,
 यदा प्रार्थयध्वे तदा वदत, अस्माकं स्वर्गस्य पितः, तव नाम पवित्रं
 पूज्यतां । तव राज्यमायात् । यथा स्वर्गं तथा मेदिन्यामपि तवेच्छं
 २ सिध्यतु । अस्माकं अस्तनं भक्ष्यं प्रत्यहमस्मभ्यं देहि । अस्माकं
 ३ पापानि क्षमस्व च, यतो वयमप्यस्मादपगाधिनामेकैकस्य क्षमामहे ।
 अस्मांश्च परीक्षां मा नय, अपि तु दुरात्मत उद्धर ।
 ४ पुनश्च स तानवादीत्, युष्मासु यस्य बन्धुरास्ते स यद्यद्दूराचे
 ५ तदन्तिकं गत्वा तं वदति, मित्र, पूपत्रयं मद्दृष्ट्यं देहि, यतो
 मम बन्धुः पथिक एको मद्गृहमागतस्तं परिवेषयितुं मम किमपि
 ६ नास्ति, गृहाभ्यन्तरस्थः स प्रतिभाषमाणस्तर्हि किं वदिष्यति, मां
 मा क्रियान्, रुद्धं हि सन्नति द्वारं, मम बाह्यकाशं मया साद्धं

प्रथमे विद्यन्ते, तुभ्यं दानार्थमुत्थातुं न शक्नोमीति । युष्मानहं =
 ब्रवीमि, स मित्रमितिहेतोस्तथाय तस्मै दातुमशक्यतः सन्नपि स
 तदीयापहकारणादेवोत्थाय तस्मै यति पूषाः प्रयोञ्ज्यास्तिति दास्यति ।
 श्रहमपि युष्मान् ब्रवीमि, याचध्वं तेन युष्मभ्यं दायिष्यते, अन्वि- ८
 स्यत तेनासादयिष्यथ । द्वारमाहृत तेन युष्मभ्यमुद्घाटयिष्यते । यतो १०
 यः कश्चिद् याचते स लभते, यश्चान्विष्यति स आसादयति, यश्च
 द्वारमाहन्ति तदर्घ्यमुद्घाटयते । युष्मासु कः पिता स्वपुत्रेण पूषं ११
 याचितस्तस्मै प्रस्तरं दास्यति ? मीनं वा याचितः स किं मीनस्य
 परिवर्त्तनं तस्मै सपं दास्यति ? अण्डं वा याचितः किं तस्मै १२
 वृश्चिकं दास्यति ? तद् दुर्जना अपि यूयं चेत् स्वमन्तानेभ्यो १३
 हितदानानि वितरितुं जानीथ, तर्हि किमधिकं स स्वर्गस्यः पिता
 स्वयाचक्षेभ्यः पवित्रमात्मानं वितरिष्यति ।

भूतानामधि शिष्या ।

अथैकदा स भूतं निरभारयत्, स भूतस्य मूकः । निःसृते च १४
 भूते स मूकोऽभाषत, ततो जननिवहा आश्चर्यं मेनिरे । तेषां १५
 केचित् त्ववदन्, निःसारयत्यसौ भूतान् भूतराज्यस्य बेल्सबूबस्य
 साहाय्येन । अपरे च परीक्षमाणस्तं गगनादभिज्ञानस्य प्रदर्शनं १६
 ययाचिरे । स तु तेषां चिन्ता विज्ञाय तान् जगाद, उत्सीदति १७
 सकलं तद् राज्यं यद् भिन्नं स्वविहङ्गं, कुलस्थोपरि कुलं पतति
 च । श्रैतानोऽपि चेत् स्वविहङ्गं भिक्षो जातस्तस्य राज्यं तर्हि १८
 कथमवस्थास्यते ? यूयं हि वदथ यदहं बेल्सबूबस्य नाम्ना भूतान्
 निःसारयामि । तदहं यदि बेल्सबूबबलेन भूतान् निःसारयामि, १९
 युष्माकं पुंचास्तर्हि केन निःसारयन्ति ? अतस्ते युष्माकं विचारयि-
 तारो भविष्यन्ति । यदि त्वीश्वरस्याङ्गुल्याहं भूतान् निःसारयामि- २०

- ११ तर्हीश्वरस्य राष्यं नूनं युष्मत्समीपमुपस्थितं । स बलिष्ठो यावद्
रणसञ्जाम्बितः स्वपासादं रक्षति तावत् तस्य वसूनि निरुपद्रवाणि
१२ तिष्ठन्ति । तस्माद् बलवत्तरो नरस्वपागत्य यदा तं परालेख्यति,
तदा तस्य विश्वामभूमिं सर्वाङ्गरक्षिकां रणसञ्जामपहरिष्यति
१३ तदीयस्योन्नाशि विभक्ष्यति च । यो न मम सहायः स मम
विरोधी, यस्य मया साङ्गं न सञ्चिनोति स विकिरति ।
१४ अगुचिरात्मा मनुष्यास्त्रिर्यानात् परं निरुदकानि स्थानानि
पर्यटन् विश्रामं मृगयते । तन्वप्राप्य स वदति, निर्गतोऽहं माम-
१५ काद् गेहाद् यस्मात् तत् पुनर्गच्छामि । तत्रोपस्थाय तु स तन्मा-
१६ र्जितं शोभितञ्च पश्यति । गत्वा च स तदापरान् स्वतो दुष्टतरान्
सप्तात्मनः स्वसङ्गिनः करोति, सर्वे ते च तत्र प्रविश्य निवसन्ति ।
अनेन मनुष्यस्य तस्यान्तिमदशादिदशातो निष्पष्टा भवति ।
१७ स यदैतान्यकथयत् तदा जनतामध्यात् कापि योषिदुश्चरवेष
तमाह, धन्यः स जठरो यो भवन्तं धारितवान् धन्यञ्च तत् स्तन-
१८ दयं यद् भवता दोहितं । स त्वाच, भवतु, धन्यास्तु ते येरौश्वरस्य
वाक्यं श्रूयते रक्ष्यते च ।

ऋजतामधि शिष्वा ।

- १९ समागच्छन्तु तु जननिवहेषु स वक्रुमारेभे, वंशोऽयं दुष्टः,
शोऽभिज्ञानमनुमन्वत्ते, तस्मै तु भाववादिनो योनाहस्थाभिज्ञाना-
२० दन्यदभिज्ञानं न दायिष्यते । यतो योनाहो यथा नीनवीथानां
निमित्तमभिज्ञानमभूत्, तथा मनुष्यपुत्रोऽप्यस्य वंशस्य निमित्तम-
२१ भिज्ञानं भविष्यति । दक्षिणदिशो राज्ञी विचारेऽस्य वंशस्य नरेः
साङ्गंश्रुत्यापथिष्यते तान् दोषीकरिष्यति च, यतः सो शस्त्रोर्मनो
विज्ञानोक्तोः श्रोतुं श्रुतिष्याः प्रान्तेभ्य आगतवती, यश्च लंच शस्त्रोर्मनो

महत्तरेण केनाप्युपस्थितं । नौनवीथमरा विचारे वंशेनैतेन सार्द्धं- ११
मुत्यास्यन्ति तं दोषीकरिष्यन्ति च, यतो योनाहस्य घोषणे तै र्मनांसि
परावर्त्तितानि, पश्य तत्र योनाहान्महत्तरेण केनाप्युपस्थितं ।

मनुष्यो दीपिकां प्रज्वाल्य न गृहाधःस्थायां गुप्त्यां द्रोणस्था- ११
धस्ताद् वा' अपि तु दीपाधारस्योपरि स्थापयति, प्रवेगिनो यथा
दीपिं पश्येयुः । देहस्य दीपिका चक्षुः । अतस्तव चक्षुषि सरले सति १४
तव कृत्स्नो देहो दीपिमयोऽस्ति, तस्मिंस्तु दृष्टे जाते तव देहोऽपि
तिमिरमयो भवति । ततो हेतोस्तथावस्योक्तय तवान्तर्ज्योति र्थया १५
न तिमिरमयं भवेत् । तद् यदि तव कृत्स्नो देहो दीपिमयो १६
भवेत्, तस्य कोऽयंशक्तिमिरमयो न भवेत्, तर्हि तत्सर्व्वाङ्गं
दीपिमयं भविष्यति, स्वप्रभया त्वां द्योतयन्ती दीपिकेव ।

शान्तरिकशुचितावश्यकत्वविषयकशिक्षा ।

स यदाभाषत तदा फरीशी कश्चित् तं निमग्नयामास यथा १०
स पूर्वाङ्किकाहारार्थं तद्गृहमागच्छेत् । ततः स प्रविश्य भोजनार्थ-
मुपविवेश । तद् दृष्ट्वा स फरीशी विस्मयं जगाम यतो भोजनात् १८
प्राक् स नास्नायित । प्रभुस्तु तमवादीत्, इदानीं फरीशिनो १९
यूयं पानपात्रस्य स्थालस्य च वह्निर्देशं शूचीकुक्ष्य, युष्मदन्तर्देशस्तु
परस्नापहारेण दुष्टतया च परिपूर्णोऽस्ति । भो निर्व्विधाः, वह्नि- २०
र्देशो येन रचितस्तेन किं नान्तर्देशोऽपि रचितः ? अपि तु यद्यद- २१
न्तःस्थं तद् भिन्नां दत्त, पश्यत च युष्मदर्थं सर्व्वमेव शूचीभूतं ।
फरीशिनो यूयं सन्नापभाजनानि, यतो यूयं पोदिनायाः पीगना- २१
ख्यदृणस्य सर्व्वशाकानाञ्च दशमांशानुपहरथ, परिहरथ तु विचार-
मीश्वरस्य प्रेम च । दशमेतदाशीद् युष्माभिरनुष्ठातव्यम् अमी च न
त्याकृत्याः । फरीशिनो यूयं सन्नापभाजनानि, यतः सन्नापगृहेषु २२

- ४३ श्रेष्ठासनानि हृष्टेषु चाभिवन्दनान्याकाङ्क्षथ । अरे कपटिनः शास्त्रा-
ध्यापकाः फरीशिनश्च, यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं प्रच्छन्नैः
शवागारैः सदृशा येषामुपरि मनुष्या अज्ञात्वा विहरन्ति ।
- ४५ तदा व्यवस्थावेत्तृणां कश्चित् प्रतिभाषमाणस्तमवादौत्, गुरोः,
४६ वचांशीमानि 'व्याहरंस्तमस्मानपि न्यक्करोषि । स त्ववाच, रे
व्यवस्थावेत्तारः यूयमपि सन्तापभाजनानि, यतो यूयं दुर्वहैर्भारै
र्मनुष्यान् भारिणः कुरुथ, स्वयं लेकाङ्गुल्यापि तान् भारान् न
सृशथ । यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं भाववादिनां शवागा-
४७ राणि निर्भिमीध्वे, युष्माकं पूर्व्वपुरुषास्तु तान् हतवन्तः । सुतरां
४८ युष्मन्पूर्व्वपुरुषाणां कर्माणि सप्रमाणानि कुरुथ तेष्वनुमोदध्वे च ।
ते हि तान् हतवन्तो यूयञ्च तेषां शवागाराणि निर्भिमीध्वे ।
४९ अतो हेतोरौश्वरस्य प्रज्ञापि व्याजहार, तेषामन्तिकमहं भाव-
वादिनः प्रेरितांश्च प्रहेष्यामि, तेषां मध्यात् केचित् तै घांनि-
यन्ते प्रद्रावयिष्यन्ते च, इत्यमाजगत्संस्थापनाद् विस्त्रावितं सर्व्वेषां
५० भाववादिनां यच्छोणितं, हेबलस्य शोणितमारभ्य निकेतनवेष्टो-
५१ रन्तराले नष्टस्य सखरियस्य शोणितं यावत् तत्सर्व्वस्य शोधो
जनेभ्योऽधुनातनेभ्य आहारयिष्यते । युष्मानहं निश्चितं ब्रवीमि,
५२ जनेभ्योऽधुनातनेभ्यस्तच्छोध आहारयिष्यते । रे व्यवस्थावेत्तारः,
यूयं सन्तापभाजनानि, यतो यूयं ज्ञानस्य कुञ्चिकामपहतवन्तः ।
यूयमपि न प्रविष्टाः प्रविशन्तोऽपि युष्माभि र्निवारिताः ।
५३ तेनैतान्बुध्यमानाः शास्त्राध्यापकाः फरीशिनश्च गाढं व्यपीभूष
५४ तद्विरुद्धं मन्त्रयमाणा अभियोगसूत्रक्षिप्तया तन्मुखनिःसृतं किमपि
धर्त्तुं यतमानाश्च तं बद्धप्रश्नानामाकस्मिकं प्रत्यन्तरं घांचित्तुमा-
रेभिरे ॥ ११ ॥

कापयसाभादयोरधि च यीशोवपदेशः ।

इतोमध्ये जननिवहा अयुतशः समागत्य परस्परं पादे मूर्द्धे- १२१

यितुं प्रावर्तन्त । तदा स खग्नियान् वक्रुमारैभे, यूयं प्रथमतः
 खरचार्यं फरीशिनां किलतः सावधानास्तिष्ठत । तद्धि कापयं ।
 नास्ति तु किमपि तादृशं तिरोहितं यस्माविर्हितं भविष्यति, १
 नापि तादृशं निगूढं यच्च ज्ञायिष्यते । अतो यूयं तिमिरे यद्य- २
 दुक्तवन्तस्तद् दीप्तौ आविष्यते, अन्तरागारेषु च कर्णकुहरे यद्यद्
 व्याहृतवन्तस्तद् गृहपृष्ठेषु घोषयिष्यते । मदीयबन्धुन् युष्मांस्त्वहं ४
 ब्रवीमि, मा भैष्ट तेभ्यो ये देहं ज्ञान्ति तदुत्तरन्त्संधिकं किमपि
 कर्तुं न शक्नुवन्ति । कस्मात्तु भेतयं तदहं युष्मान् बोधयिष्यामि । ५
 विभीत तस्माद् यो हत्वा तदुत्तरं नरके निक्षेप्तुं सामर्थ्यविशिष्टः ।
 युष्मानहं निश्चितं वदामि, तस्मादेव विभीत । चटकाः पञ्च किं ६
 न तास्यखण्डयेन विक्रीयन्ते ? ईश्वरस्य समचन्तु तेषां नैकोऽप्यस्यतः ।
 सन्ति च गणिताः सर्वेऽपि युष्मच्छिरसां कषाः । अतो मा विभीत, ७
 यूयं वज्रभ्रष्टकेभ्यो विशिष्यध्वे । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, यः कश्चिन्न- ८
 नुत्थाणां समचं मामङ्गीकुर्वते, तं मनुष्यपुत्रोऽपीश्वरस्य दूतानां
 समचमङ्गीकरिष्यते । यस्तु मनुत्थाणां समचं मां प्रत्याख्याति, स ९
 ईश्वरस्य दूतानां समचं प्रत्याख्यायिष्यते । यः कश्चिच्च मनुष्यपुत्रस्य १०
 प्रतिकूलं वाक्यं व्याहरति तस्य क्षमिष्यते, यस्तु पवित्रमात्मानं परि-
 निन्दति तस्य नैव क्षमिष्यते । यदा तु जनेः समाजानां शास्त्राणां ११
 कर्तृणाञ्च समचं नायिष्यध्वे, कथं किं वा तदा प्रतिवदिष्यथ कथ-
 यिष्यथ वा, तच्चिन्तया माकुलीभवत । यतो यद् वक्तव्यं तत् १२
 तस्मिन्नेव दण्डे पवित्र आत्मा युष्मान् शिष्ययिष्यति ।

अथ जनताया मध्यात् कश्चित् तं जमाद, गुरो, मम भ्रातरं १३

- १७ तथादिशतु यथा स मया साङ्गं रिक्तं विभजेत् । स तु तमब्रवीत्,
हे मनुष्य, युवयोः प्राङ्निवाकं विभक्तारं वा मां कोऽधिकृतवान् ?
- १८ ततः स जनानवादीत्, सतर्का भवत सावधानाश्च सर्व्वस्माद्भ्रमणो-
१९ भात्, यतो धनाक्यस्य जीवनं न तद्विचिनिष्ठं । स तेभ्यो दृष्टान्त-
कथामपि कथयामास, यथा, मनुष्यस्य कस्यचिद् धनिनो भूमिः
२० प्रचुरशस्यादीनि द्रव्याण्युदपीपदत् । तदा स मनसा व्यतर्कयत् किं
करवाणि ? यतो मम भूम्युत्पन्नद्रव्याणि सञ्चेतुं मम स्थानं नास्ति ।
२१ स पुनरब्रवीत्, इदं करिष्यामि, मम् कुशूलान् भङ्गा महत्तरान्
निष्काय तत्रैव मम सर्वाणि भूम्युत्पन्नद्रव्याणि वित्तानि च सञ्चे-
२२ ष्यामि, मत्प्राणांश्च वदिष्यामि, भो प्राणाः, सन्ति वः प्रचुरं वित्तानि
वञ्जवर्षार्थं सञ्चितानि । विश्रामः क्रियतां मुच्यतां पीयताम् आभोदः
२३ सेच्यतां । ईश्वरस्तु तमाह, रे निर्ब्बाध, राचावस्थां त्वं प्राणानां
प्रत्यर्पणमाज्ञापयिष्यसे । कस्यतर्हि भविष्यति सर्व्वं तद् यत् सञ्चौकृतं
२४ त्वया ? ईदृशमेव गतिस्तस्य य आत्मार्थं धनसञ्चयकारी न लीश्व-
रार्थं धनवान् ।
- २५ स्वश्रियांस्तु स जगाद, ततो हेतोरहं युष्मान् ब्रवीमि, किं
भञ्जिष्याम इति विचिन्त्य स्वप्राणानधि, किं वशिष्यामह इति
२६ विचिन्त्य स्वदेहमधि वा माकुलीभवत । भक्ष्यात् प्राणा हि श्रेष्ठा
२७ वसनाच्च देहः श्रेष्ठः । वायसानालोचयत, तैर् नोप्यते नापि कृत्यते,
भाण्डागारं कुशूलो वा तेषां नास्ति, तथापीश्वरस्तान् पुष्णाति ।
२८ विहङ्गमेभ्यो यूयं कतिगुणमधिकं विश्रियध्वे ? चिन्तयित्वा वा
२९ युष्माकं केन स्ववयो हस्तमेकं वर्द्धयितुं शक्यते ? तद् यदि स्वघिष्ट-
मपि युष्माकमशक्यं, कथं तर्ह्यन्यान्यधि चिन्ताद्युक्ता भवन् ? शूश्र-
३० नाख्यानि च्चेत्पुष्याणि पथ्यालोचयत, कथं तानि वर्द्धन्ते ? न तानि

अमं कुर्वन्ते नापि सूत्राणि तन्वन्ति । युष्मांस्त्वहं ब्रवीमि, ग्रहोऽपि
 स्वस्त्यप्रतापे तेषामेकमिव न पर्यधीयत । यदि त्वद्य जेचे वर्त्त- १८
 मानं श्वसुह्यां निचेप्रव्यं दृणमीदृशमीश्वरः परिधापयति, तर्हि भो
 श्लोकविश्वामिनः स कतिगुणमधिकं युष्मान् परिधापयिष्यति । अतो १९
 यूयं किं भक्षिष्यथ किं पाष्यथ वा तन्मानुसन्धुङ्गं संग्रयाहृडा वा
 मा भवत । जगतिस्थाः परजातीयजना हि सर्वाण्येतान्यनुसन्ध-
 धते । युष्मत्पिता तु जानीते यदिमानि सर्वाणि युष्माकमावश-
 कानि । ईश्वरस्य राज्यमेवाश्विष्यत, तथा ह्यते सर्वाण्येमान्यपि २१
 युष्मभं प्रदायिष्यन्ते । मा भेषीः चुद्र मेषमज, यतो युष्मभं राज्यं २१
 दातुं युष्मत्पिता रोचितवान् । युष्माकं यद्यदास्ते तद् विक्रीय
 भिक्षां दत्त । सञ्जीकुवत स्वार्थमजरान् सुद्राधारान् अक्षयं धनं २२
 स्वर्गं सञ्चितं, यत्र न चौर उपसर्पति न कीटो वा क्षिणोति ।
 यतो युष्माकं यत्र वित्तं तत्र युष्माकं चित्तमपि स्थास्यति । २४
 युष्माकं कटथो बद्धा दीपिकाश्चोष्णलास्तिष्ठन्तु, यूयश्च भवत २५
 सदृशास्ते जने र्ये विवाहोत्सवात् स्वप्रभोः प्रस्थानकालमाकाङ्क्षन्त- २६
 स्तथा तं प्रतीक्ष्यावतिष्ठन्ते, यथा तस्मिन्नाथाते दारं ताडयति च
 तत्क्षणं तदर्थं दारमुद्घाटयेयुः । धन्यास्ते दासाः प्रभुरागत्य यान् २७
 जायत आसादयिष्यति । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि स कटिं बद्ध्वा तान्
 भोजनाद्योपवेशयिष्यत्युपागत्य च परिचरिष्यति । स द्वितीये यामे २८
 तृतीये यामे वागत्य यानेवभूतान् आसादयिष्यति, त एव दासा
 धन्याः । जानीत परन्विदं यद् यदि गृहस्वाम्यज्ञास्यद् आयाति २९
 चौरः कस्मिन् दण्ड इति, स तर्ह्यजागरिष्यत् कुक्षभेदश्च स्वगेहस्य
 नार्सहिष्यत । तद् यूयमपि ससञ्जास्तिष्ठत, यत आयाति मनुष्य- ४०

पुत्रस्तस्मिन्नेव दण्डे दण्डो यो युष्माभिर्नानुभूयते ।

- ४१ पिचसदा तं पप्रच्छ, प्रभो, दृष्टान्तोऽयं भवतास्मर्थं कथ्यते
 ४२ किंवा सर्व्वेभ्य एव? प्रभुरब्रवीत् को तु खलु स विश्वस्तो बुद्धिर्मांस
 धनाद्यच्चो यो यथासमये निरूपितभक्ष्यवितरणाय स्वामिना
 ४३ स्वभृत्येष्वधिक्रियते? धन्यः स दासः स्वामी यमागमनकाले तथै-
 ४४ वाचरन्तमासादयिष्यति । अहं युष्मान् सत्यं ब्रवीमि, स तं हत्त्वे
 ४५ सर्व्वस्वेऽधिकरिष्यति । मम स्वामी त्वागन्तुं विलम्बत इति मनसि
 ध्यात्वा दासः स यदि दासान् दासीश्च ताडयितुं, भोक्तुं पातुं
 ४६ प्रमत्तो भवितुश्च प्रवर्त्तते, स तर्हि दिने यस्मिन् नापेक्षते दण्डश्च
 यं स न जानाति, तदैव दासस्य स्वामी तस्योपस्थाय तं द्विधा-
 ४७ करिष्यति भाग्यश्च तस्याविश्वामिभिः साङ्गं निरूपयिष्यति । यो
 दासस्तु स्वामिनोऽभौष्टं विज्ञाय न ससञ्जोऽभूत् न वा तदभौष्टा-
 ४८ नुरुपमाचरितवान् स प्रभृतं प्रहारिष्यते । यस्तु न विज्ञाय प्रहार-
 योग्यमाचारं हतवान् स स्तोकं प्रहारिष्यते । अपि च यस्मै
 कस्मैचिद् बड्ढ दत्तं बड्ढ तत्सन्निधावनुसन्धायिष्यते, यस्मिंश्च बड्ढ
 समर्पितं, जनैः सोऽधिकतरं याचिष्यते ।
 ४९ मेदिन्यामग्निं निक्षेप्तुमहमागतः, स चेदधुना प्रज्वलितस्तर्क्षपरं
 ५० किं वाञ्छामि? स्वानेन केनचित्तु मया स्वातथ्यं तच्च यावद-
 ५१ सिद्धं तावत् कीदृक् सङ्कोचे! युष्माभिः किमनुमीयते यदहं
 पृथिव्यामैक्यं निधातुमागतः? युष्मानहं ब्रवीमि, न तथापि
 ५२ तु विभेदमेव । यतोऽद्यप्रभृत्येकस्मिन् गृहे पञ्च जना विभिन्ना
 ५३ भविष्यन्ति, त्रयो दयो द्वौ च त्रयाणां विरुद्धं । विभिन्ना हि
 भविष्यन्ति पिता पुत्रस्य, पुत्रः पितुर्विरुद्धं, माता दुहितुर्दुहिता
 मातुर्विरुद्धं, श्वश्रूः पुत्रबध्वाः पुत्रबधूः श्वश्राश्च विरुद्धम् ।
 ५४ अपि च स जननिर्वहान् जगाद, पश्चिमदिशं उद्गच्छन्तं मेघं

दृष्टैव यूथं वदथ, दृष्टिरायातीति, तथैव जायते च । दक्षिणवायु ५५
 वतीति निरुध्य च वदथ, यीशो भक्षिष्यतीति, तच्च जायते । रे ५६
 कपटिनः, यूथं भूतस्यसाकाशस्य च रूपं निर्णेतुं जानीथ, कथं तर्हि
 काष्ठमिमं न निर्णयथ ? कथञ्च स्वयमेव यथार्थं विचारं न कुरुथ ? ५७
 शास्तुः समीपं गच्छंस्त्वं यावत् स्वप्रतिपक्षेण साङ्गं प्रजसि, तावत् ५८
 पथि तस्मादुद्धारं साधयितुं यतस्व, नोचेत् स त्वां बलेन प्राङ्घ्रि-
 वाकस्यान्तिकं नेयति, प्राङ्घ्रिवाकस्य त्वां पदातौ समर्पयिष्यति,
 पदातिश्च त्वां कारायां लेष्यति । त्वामहं ब्रवीमि, श्रेष्ठोऽपि कपर्दको ५९
 यावत् त्वया न शोधितस्तावत् तत्स्थानाच्च निर्गमिष्यते ॥ १२ ॥

यीशो नानाविधशिक्षाकर्म्मणि च ।

मनःपरिवर्तयितुमावश्यकमभि शिक्षा ।

तस्मिन् काले केचिदुपस्थाय तस्मै तेषां गाल्लीलीयानां, १३
 संवादं ददु र्बेदां निजश्रेणितं यज्ञीयेन साङ्गं पीलातेन मिश्रितं । १
 योऽस्तदा प्रतिभाषमाणस्तान् अब्रवीत्, यूथं किं मन्यध्वे यत् तेन
 दुर्भगत्वेन ते गाल्लीलीयाः सर्वेभ्यो गाल्लीलीयेभ्योऽधिकपापिनः
 प्रतिपन्नाः ? युष्मानहं ब्रवीमि, न तथा । प्रत्युत यदि न प्रत्याव- २
 र्त्तध्वे सर्वे तर्हि तथैव विनश्यथ । अथवा श्रीलोहस्तेनोच्चगृहेण ३
 पतता ये हतास्तेऽष्टादशजना यिरूशालेमनिवासिभ्यः सर्वमनुष्येभ्यो-
 ऽपराधिनः प्रतिपन्ना इति किं मन्यध्वे ? युष्मानहं ब्रवीमि, न ५
 तथा, प्रत्युत यदि न प्रत्यावर्त्तध्वे, सर्वे तर्हि तथैव विनश्यथ ।

अनन्तरं स दृष्टान्तकथामिमां कथयामास, कस्यचित् खद्राचा- ६
 लेष्वे रोपित उडुम्बरवृक्ष आसीत्, स चागत्य तस्मिन् फलमन्वेष्यत्,
 न तु प्राप । ततः स द्राचालेचरत्तकं जगाद्, पश्य चीन् वर्षानह- ७
 मागत्यास्मिन्नुडुम्बरवृक्षे फलमन्वेष्यामि न तु प्राप्नोमि, तन्नेनसु-

- ८ ष्चिन्धि, किमर्थमयं भूमिमपि विकारयति ? सं तु तं प्रत्यब्रवीत्, प्रभो, वर्षमेनमपीमं स्थातुमनुजानात्, अहं तावत् तत्परितः
९ खनिथ्याम्याल्लवालं स्थापयिष्यामि च, किंस्मित् स फलं फलिष्यति, नोचेत् ततः परं स भवतोष्णेत्ये ।

१० विश्रामवारप्रतिपालनाय शिक्षा ।

- १० अथ स विश्रामवारे कस्मिंश्चित् समाजगृह उपादिशत् । पश्य
११ च तत्राष्टादशवर्षान् यावद् दौर्बल्यजनकात्मनाविष्टा काचिद् थोषि-
१२ दासीत् । सा भुग्ना सम्पूर्णरूपमृजु भवितुं नाशक्नोत् । यीशुस्तौ
१३ दृष्ट्वाजुहाव जगाद च, नारि, तव दौर्बल्यात् त्वं मुक्ता । इत्युक्त्वा
१४ स तस्यां हस्तावर्षयामास । ततः सा तत्क्षणमृजूर्बभूवेश्वरं तुष्टुवे च ।
समाजाध्यक्षस्तु विश्रामवारे यीशुनारोग्यसाधने क्रुद्धा जननिवहं
जगाद, परिश्रमो येषु विधेयस्तादृशानि षट् दिनानि सन्ति,
१५ आरोग्यसाभाय तेष्वेवागच्छत, न तु विश्रामवारे । ततः प्रभुः
प्रतिभाषमाणस्तमाह, रे कपटिनः, किं न युष्माकमेकैको विश्राम-
वारे खर्गा खर्गदंभं वा गवादनीतो मुक्ता तोयं पाययितुं नयति ?
१६ इत्यन्वन्नाहामस्य या तनयाष्टादशवर्षान् यावत् ग्रैतानेन बद्धा,
१७ एतस्या विश्रामवारे बन्धनादस्मान्मोचनं किं न विधेयम् ? तस्मि-
न्नेतत् कथितवति तद्विपश्चाः सर्व्वे सज्जापन्नाः कृत्वा जननिवहस्तु
तेन साधितेषु यशस्विषु कर्मस्नाननन्द ।

सर्षपवीजकिण्वोर्दृष्टान्नी ।

- १८ अथ स बभाषे, ईश्वरस्य राज्यं केन सदृशं ? केन वा तदुप-
१९ मास्ये ? तत् सर्षपवीजेन तेन सदृशं यदादाय कश्चिन्ननुष्यः खोद्यान
उवाप । तस्य वृद्धा महातरु बभूव, विहायसो विहङ्गमास्य तस्य
२० शाखासु, न्यवसन् । पुनरपि स जगाद, ईश्वरस्य राज्यं केनोपमास्ये ?

तत् क्लिप्तेन तेन सदृशं यत् कयाचिद् योषितादाय गोधूमचूर्णानां ११
द्रोणत्रयपरिमितानां मध्ये निऋतं येन च परिणामे सञ्जातं
तत्साकस्यं क्लिप्तभावितां ।

परिचातुम् प्राणपणकरषमधि शिञ्चा ।

अथ स नगराक्षगरं ग्रामाञ्च ग्रामं गलोपादिशक् चिरुशालेम- ११
मुद्दिश्य यात्रामकरोत् । एकदा कश्चित् तम् अप्राचीत्, प्रभो, ११
चाणपात्राणि किमस्यानि ? स तं जगाद, सङ्कीर्णेन गोपुरेण प्रवेष्टुं १४
प्राणपणेन चेष्टध्वं, यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि, बहवः प्रवेष्टुं यतिष्यन्ते,
न तु ग्रच्छन्ति । गृहस्वामिनोत्याय द्वारे बद्धे वह्निस्तिष्ठन्तो यूयं १५
द्वारमाहन्तुमारभ्य यदा वक्ष्यथ, प्रभो प्रभो, अस्मदर्थं द्वारं मुञ्च-
विति, तेन त्विदं प्रतिवक्ष्यध्वे, कुचत्या यूयं तन्न जानामीति,
तदा यूयमिदं वक्तुं प्रवर्त्तियध्वे, भवतः समक्षं वयं भोजनपाने १६
हृतवन्तोऽस्मदीयचलरेषु च भवानुपदिष्टवानिति । स तु व्याहरि- १७
यति, युष्मानहं ब्रवीमि, कुचत्या यूयं तन्न जानामि, मत्तोऽपसृत्य
तिष्ठत रे अधर्माचारिणः सर्व्व इति । तत्र रोदनं दन्तैर्दन्तघर्षणञ्च १८
भविष्यते युष्माकं वीक्षमाणानाम् अब्राह्मणमम् इस्हाकं याकोबञ्च
भाववादिनश्च सर्व्वान् ईश्वरस्य राज्ये (सुखासीनान्), युष्मांसु
वह्निर्निक्षिप्तान् । अपरञ्च पूर्व्वपश्चिमोत्तरदक्षिणदिग्भ्यो जना आग- १९
त्येश्वरस्य राज्ये भोजनायोपवेक्ष्यन्ति । पश्यत चान्धेः कैश्चित् प्रथमे २०
भंवितव्यम् प्रथमैश्च कैश्चिदन्तैः ।

तस्मिन् दिने फरीशिनः केचित् तदन्तिकमागत्य तमब्रुवन्, २१
प्रस्थाय दूरं याहि, यतो हेरोदस्त्वां जिघांसति । स तु तान् २१
जगाद, "युयं गत्वा तं भूरिमायं वदत, पश्चाद्दमय श्वश्रु भृतान्
निःसारयाम्यारोग्यदानानि साधयामि 'च, तृतीये दिने च सिद्ध-

- २२ कर्मा भविष्यामि । प्रत्युताद्य श्वस्य परश्वस्य मया थाचा कर्त्तव्या ।
- २४ यतो यिरूशालेमाद् वहि भाववादिनो विनाशो न सम्भवति । हा यिरूशालेम, हा यिरूशालेम, हा भाववादिनां हन्ति नराणाञ्च लक्ष्मीपं प्रहितानां प्रस्तराघातिनि पुरि, पचयोरधः स्वग्रावकान् सङ्गृह्णीतु कुडुटीवाहं कतिह्वलस्तव ग्रावकान् सङ्गृहीतुं वाञ्छित-
वान्, यूयन्तु न सम्मताः । पश्यत युष्माकं भवनं युष्माकृत उत्सर्षं विहीयते । युष्मांश्चाहं सत्यं ब्रवीमि, धन्यः स यः प्रभो नास्माया-
तीति यदा यूयं वक्ष्यत, स काखो थावदनुपस्थितस्तावन्मां पुन न
इच्छथ ॥ १३ ॥

भोजनसमये दत्तोपदेशः ।

- १४ १ अथ कस्मिंश्चिद् विश्रामवारे तेन भोजनार्थं कस्यचिन्मुख्य-
२ फरीशिनो गृहं प्रविष्टे ते तमवेच्छ्यातिष्ठन् । पश्य च नर एक
३ उदकोदरी तस्य सम्मुखमविद्यत । यीशुस्तदा प्रतिभाषमाणो व्यव-
स्थावेत्तृन् फरीशिनश्चाह, विश्रामवारे रोगप्रतीकारः किं विधेयः ?
४ अनेन ते मौनीभूताः । स तु तं नरं स्पृशन् निरामयं कृत्वा
५ विससर्ज, ततः परं प्रतिभाषमाणस्तानवादीत्, युष्माकं मध्ये कः
कूपे पतितं स्वगर्दभं स्वगां वा तत्क्षणं विश्रामवारे नोद्धरति ?
६ अस्य वचनस्य प्रत्युत्तरं कर्त्तुं तैर्नाशक्यत ।

- ततः परं स निमन्त्रितेभ्यो जनेभ्यो दृष्टान्तकथामकथयत्,
८ यतस्ते कथं श्रेष्ठस्थानानि वरयन्ति तत् तेनास्मच्छ्यत । स तानुवाच,
केनचिद् विवाहोत्सवायं तव निमन्त्रणे कृते मैव श्रेष्ठस्थान उपविश,
९ किंस्थित् त्वत्तो बडमतः कश्चित् तेन निमन्त्रितः, तथा सति तव
तस्य च निमन्त्रयितोपागम्य त्वां वक्ष्यति, अमुष्मै स्थानं देहीति,
१० तच्च तदा लब्धितोऽन्यस्थानमाश्रयितुं प्रवर्त्तिस्यसे । प्रत्युत कृते

तव निमन्त्रणे 'गत्वान्धस्थान उपविश, यथा त्वन्निमन्त्रयितागमन-
काले त्वां वदेत् बन्धो त्वमुच्चतरं स्थानं गन्तुमर्हसि । तदा हि
सहभोजिनां समक्षं तव गौरवं जनिष्यते । यतो यः कश्चिदात्मा- ११
भमुच्चैकरोति स नीचैकारिष्यते, यस्यात्मानं नीचैकरोति स
उच्चैकारिष्यते ।

अथ यत्नं निमन्त्रितवान्, तस्मै स कथयामास, त्वं यदा पूर्वा- १२
द्विकमपराद्विकं वा भोज्यं करोषि, तदा स्वबन्धून् स्वभ्रातृन् वा
स्वकुटुम्बिनो वा स्वसमीपवासिनो धनिनो वा मा निमन्त्रय, किंखित
तैरपि तव निमन्त्रणे हते तव प्रतिदानं भविष्यति । प्रत्युत यदा
महाभोज्यं करोषि, तदा दरिद्रान्, दौनाङ्गान्, खञ्जान्, अन्धान् १२
निमन्त्रय, तर्हि धन्यो भविष्यसि, यतस्तुभ्य प्रतिदानस्थोपायस्तेषां १४
नास्ति, धार्मिकाणां पुनस्त्याने तु तुभ्यं प्रतिदानं विधायिष्यते ।

कथा एताः श्रुत्वा सहभोजिनामेकस्तमब्रवीत्, धन्यः स य ईश्वरस्य १५
राज्ये भक्ष्यभागी भविष्यति । स तु तमुवाच, कश्चिन्ननुष्योऽपराद्विकं १६
महाभोज्यं चक्रे वह्नन् निमन्त्रयामास च । भोज्यस्य दण्डे च स्वदासं १७
प्रहित्य तानवादीत्, आयात, यतः सर्वमेवेदानीं सञ्जीभूतं । ते
सर्वे लेकमत्यानुज्ञां याचितुं प्रवृत्तिरे । प्रथमस्तमुवाच, क्षेत्रं क्रीतं १८
मया तद्दर्शनार्थमवश्यं वह्निर्गन्तव्यं । त्वां प्रार्थये, मामनुज्ञातं मन्यस्व ।
द्वितीय आह, गोयुग्मानि पञ्च क्रीतानि मया, तानि परीक्षितुं
गच्छामि, त्वां प्रार्थये, मामनुज्ञातं मन्यस्व । अपर एको जगाद, १९
द्वारा उदूढा मया, ततो गन्तुं न शक्यते । ततः परं स दास २०
उपस्थाय स्वप्रभवे तत् सर्वं निवेदयामास । गृहस्वामी तदा क्रुद्धा २१
स्वदासमाह, चलरं नगरस्य चलराणि रथ्याश्च गत्वा दरिद्रान्,
दौनाङ्गान्, खञ्जान्, अन्धांश्चात्र समानय । ततः परं तेन दासेनोक्तं, २२

- प्रभो, भवता यथादिष्टं तथैवाकारि, खानन्विदानौमपि शिष्यते ।
- १२ प्रभुस्तदा दासमाह, त्वं वह्नौराजमार्गान् तरुतस्मानि च मत्वा तथा-
यहं विधाय जनान् समानथ यथा मम गृहं परिपूर्यते । यतोऽहं
- १४ युष्मान् ब्रवीमि, नराणां तेषां निमन्वितानां कोऽपि मम भोज्यं
नास्वादियति ।
- १५ अथ महत्सु जननिवहेषु तेन साङ्कं प्रजसु स प्रत्यावृत्त्य तान्
- १६ जगाद, यो मदन्तिकमायाति स यदि स्वपितरं स्वमातरञ्च प्रति
भार्यां सन्तानान् भ्रातृन् भगिनौश्च प्रत्यपि च स्वप्राणान् प्रति न
- १७ विरच्यते तर्हि मम शिष्यो भवितुं न शक्नोति । यः कश्चिच्च स्वकुश्र
- १८ वहन् मां नानुगच्छति स मम शिष्यो भवितुं न शक्नोति । यत
उच्चगृहं निर्मातुमिच्छु र्युष्माकं को न प्रथममुपविश्य व्यथं गणयन्
- १९ कार्यभिद्धेरपायस्तस्यास्ति न वेति विचारयति ? नोचेत् स्थापिते
गृहमूले यदि समाप्तिस्तस्याश्रया जायते, तर्हि ये तद् द्रक्ष्यन्ति
- २० ते सर्वे तमुपहसितुं प्रवृत्ता वदिष्यन्ति, नरोऽसौ गृहनिर्माणमा-
- २१ रेभे समापयितुन्तु न शक्नोति । अथवापरेण राज्ञा साङ्कं सम्पा-
तार्थं युद्धयाचां चिकौर्षुः को राजा न प्रथममुपविश्य मन्त्रयते,
विंशतिसहस्रै र्वृतो यो मदिरुद्धमायाति, तं किं दशसहस्रै र्वृतोऽहं
- २२ प्रतिरोद्धुं शक्यामीति । यद्यशक्यं प्रतिभाति, तर्हि यावदन्यतरौ
दूरे स्थितस्तावत् स दौत्यं प्रहित्य सन्धेः सम्भवं प्रार्थयिष्यते ।
- २३ तथैव युष्माकं यः कश्चित् सर्वस्वाय जलाञ्जलिं न ददाति स मम
- २४ शिष्यो भवितुं न शक्नोति । लवणं हि भद्रं, लवणान्तु यदि विस्वादं
- २५ जायते, तर्हि तत् केनोपायेन स्वादयुक्तं कारिष्यते ? ततःप्रभृति
तस्य मृत्तिकायां नास्त्वान्तराशौ वा युष्यते, वह्नौरेव निक्षिप्यते ।
शृणोतुं यस्य श्रोतुं श्रौचे स्तः ॥ १४ ॥

हारितमेघहारितसुद्रापादाहारितपुत्राणाञ्च एतत्त्रयोदृष्टान्ताः ।

अथ शुक्लादायिषु पापिषु च सर्वेषु तस्य वाक्यानि श्रोतुं १५

तदन्तिकमागच्छत्सु फरीशिनः शास्त्राध्यापकाश्चासन्तुष्यावदन्, पापि- १
 नोऽनुगृह्णात्यसौ तैः सार्द्धमश्राति च । स तु तेभ्यो दृष्टान्तकथा- २
 मिमां कथयामास. युष्माकं को नरः शतमेघाणां स्वामी? तेषामेक- ३
 स्मिन् हारिते स किं नैकोनशतं प्रान्तरे परित्यज्य तमेकं हारितं ४
 यावन्न प्राप्नोति तावदनुसरति? प्राप्य च स हृष्टस्तं स्कन्धदेशमारो- ५
 पयति गृहमागत्य च बन्धून् समीपवासिनश्चाह्वय वदति, मया ६
 सार्द्धमानन्दत, यतो मम हारितो मेघो मया पुनर्लब्धः । युष्मानहं ७
 ब्रवीमि, तथैव पापिन्येकस्मिन् मनः परावर्त्तयति स्वर्गं आनन्दो ८
 भविष्यति । न भविष्यति तादृश एकोनशतधार्मिकेष्वपि येषां मनः- ९
 परावर्त्तनमप्रयोज्यम् ।

यथा दशसुद्रापादाः सन्ति तादृशी वा का योषिद् एकस्मिन् ८
 सुद्रापादे हारिते न दीपिकां प्रज्वालयति यावच्च तं न प्राप्नोति ९
 तावद् गृहं परिमार्जन्ती मयत्नं गवेषयति? तस्मिन्नासादिते च सा ९
 सखीः प्रतिवेशिणीश्च समाह्वय वदति, मया सार्द्धमानन्दत, यतः स १०
 हारितो सुद्रापादे मया पुनर्लब्धः । युष्मानहं ब्रवीमि, तथैवैकस्मिन् १०
 पापिनि मनः परावर्त्तयतीश्वरस्य दूतानां समचमानन्दः सम्भवति ।

स पुनः कथयामास, नरस्य कस्यचिद् द्वौ पुत्रावास्तां । ११
 तयोः कनिष्ठः पितरमाह, पितः देहि मङ्गं रिक्थस्य तमंगं यो १२
 मया प्राप्तयः । ततः स तयोः कृते रिक्थं विबभाज । अनधिक- १३
 दिवसेभ्यः परं स कनिष्ठः सर्वं सङ्गृह्य दूरदेशं प्रतस्थे तत्र च १४
 आन्येन 'जीवनं' थापयन् स्ववित्तं प्राकारीत् । व्ययिते तु तेन १५
 सर्वेस्ते तस्मिन्, देशे घोरतरं दुर्भिक्षं सञ्जातं, स च कष्टभागी

- १५ भवितुमारैभे । तदा स गत्वा तत्प्रदेशस्थे कस्मिंश्चित् पौरैः सषष्ठे,
 १६ स च तं शूकरचारणार्थं स्वयामान्नीयत्वेचाणि प्रेषयामास । तत्र स
 शूकराणां भोज्यैर्वन्यमाषकोषैरुदरं परिपूरयितुमवाञ्छत्, कोऽपि
 १७ तु तस्मै नाददात् । ततः परं स चेतनां लब्ध्वा बभाषे, मत्पितुः
 कति वेतनजीविनः पूरैरतिदृष्टा भवन्ति, अहन्वत्र तुधया नश्यामि ।
 १८ अहमुत्थाय मत्पितरमभियास्यामि, तच्च वदिष्यामि, पितः, स्वर्गस्थ
 १९ विरुद्धं भवतः समक्षं पापं कृतं मया, भवतः पुत्र इति नाम
 मयि पुनर्न युज्यते, भवान् मां स्ववेतनजीविनामेकेन समानं
 २० करोतु । अनन्तरं स उत्थाय स्वपितरमभिजगाम । तन्नु दूरे
 स्थितमेव पिता लक्षयामासानुकम्प्य च धावित्वा तस्य कण्ठं धृत्वा
 २१ चुचुम् । पुत्रस्तदा तमवादीत्, पितः, स्वर्गस्थ विरुद्धं भवतः समक्षं
 पापं कृतं मया, भवतः पुत्र इति नाम मयि पुनर्न युज्यते ।
 २२ तस्य पिता तु स्वदासानाह, सत्वरं सर्वोत्तमं प्रावारं वहिरानीयेभं
 परिधापयत, अस्य हस्ते चाङ्गुरीयकं चरणयोश्चोपानहावर्षयत,
 २३ अस्मत्पोषितं गोवत्समानीय मारयत च, अस्माभिर्भुज्यतां हर्षः
 २४ सेव्यताञ्च, यतो ममायं पुत्रो मृत आसीत् पुनर्जीवितश्चाभूत्,
 हारित आसीत् पुनर्लब्धश्चाभूत् । ततस्ते हर्षं सेवितुमारैभिरे ।
 २५ तस्य ज्येष्ठः पुत्रस्तु तदा चेन्न आसीत् । आगमनकाले स यदा
 २६ गृहान्तिकमुपातिष्ठत्, तदा वाद्यनृत्यानां शब्दमश्रीषीत् । ततः स
 २७ दासानामेकं समीपमाह्वय पप्रच्छ, किमर्थमेतत् ? स तमवादीत्,
 भवतो भ्रातागतः, भवतः पिता च तं स्वस्थं लब्ध्वांस्तद्धेतोः पोषितं
 २८ गोवत्सं मारयामास । ततः स कुपित्वा प्रवेष्टुमनङ्गीचक्रे । तस्य पिता
 २९ तदा वहिरागत्य तं प्रासादयत् । स तु प्रतिभाषमाणः पितरमाह,
 पश्यैतार्वतो वत्सरानहं त्वां परिचरामि, कदापि तन्नाशं न लभ्यामि

स्म, मङ्गं हि त्वं कदापि मित्रैः साङ्गं हर्षसेवनाथं ह्यागशावकं
 नाददाः । यस्तु वेद्याभिः साङ्गं तव जीविकां यस्तवां स्वव तस्मिन् पुत्रे- १०
 ऽमुष्मिन्नागतवत्येव तदर्थं पोषितं गोवत्सममारयः । स तु तमब्रवीत्, ११
 वत्स, त्वं सततं मया साङ्गं वर्त्तसे, मम च यद्यदस्ति तत् सर्व्वं तव ।
 प्रत्युत हर्षसेवनामाह्लादनञ्चास्मासु युज्येते स्म, यतस्तव भ्रातासौ मृत २१
 आसौत् पुनर्जीवितश्चाभूत्, हारित आसौत् पुनर्लब्धश्चाभूत् ॥ १५ ॥

धनादिविषयकपौत्रोरुपदेशः ।

अथ स स्वश्रित्येभ्योऽपि कथयामास, नरस्य कस्यचिद् धनिनो १६ १
 धनाध्यक्ष आसौत्, स तस्य वित्तानि प्रकिरतीति तत्समीपं पर्य्यु-
 दितः । ततः स तमाह्वय जगाद, किमेतद् यच्छूयते मया १
 स्वामधि? त्वं स्वधनाध्यक्षत्वस्य गणनां देहि, यत इतःप्रभृति त्वं
 धनाध्यक्षः स्यातुं न शक्यसि । स धनाध्यक्षस्तदा स्वान्तरेऽचिन्तयत्, २
 किं करवाणि? यतः मम स्वामी धनाध्यक्षत्वपदं मत्तोऽपहरति ।
 स्वमितुं मम वक्षं नास्ति, भिक्षितुं लज्जे । किं कर्त्तव्यं तन्मया बुद्धं, ४
 जना यथाध्यक्षत्वाच्चावितं मां स्वगृहेषु गृह्णीयुः । ततः स स्वप्र- ५
 भोरेकैकमधमर्णमाह्वय प्रथमं पप्रच्छ, त्वं मम स्वामिनः कति
 धारयसि? स जगाद, तैलस्य ग्रतं कुट्टः । ततः स तमादिशत्, तव ६
 पत्रमादायोपविश्य च त्वर्णं पञ्चाशतं लिख । ततः परं सोऽन्यमेकं ७
 पप्रच्छ, त्वञ्च कति धारयसि? सोऽब्रवीत्, गोधूमानां ग्रतं द्रोणान् ।
 स तमादिशत्, तव पत्रमादायाग्रीतिं लिख । अनन्तरं स्वामी ८
 तमयाथार्थिकं धनाध्यक्षं सुबुद्ध्याचारिणं मत्वा प्रशशंस, यतो दीप्तिः
 सन्तानेभ्य एतद्युगस्य सन्तानाः स्वजातिसुद्धिश्च बुद्धिमत्तराः । अह- ९
 मर्पि युष्मान् ब्रवीमि, यूयमथार्थेन धनेन मित्रस्वाभं साधयत, तथा
 कृते यदा हीनस्वां भविष्यथ, तदा मित्रैरर्गन्तेष्वावासेषु ग्राहीष्वधे ।

- १० यो लघ्विष्टे विश्वस्तः स प्रभृतेऽपि विश्वस्तः । यस्तु लघ्विष्टेऽप्याथा-
- ११ र्थिकः स प्रभृतेऽप्यथाथार्थिकः । अतो यूयमयथार्थं धने चेदविश्वस्ता
- १२ जाताः कस्तर्हि विश्वस्य युष्मासु परमार्थं निचेष्ट्यति ? परकीये च
- चेन्न विश्वस्ता जाताः कस्तर्हि युष्मदीयं युष्मभ्यं दास्यति ? इयोः
- १३ स्वामिनो दास्यं कर्तुं केनापि दासेन न शक्यं । यतः स एकतरं
- द्विषन्नन्यतरस्मिन् प्रेथ्यते, न चेदेकतरस्मिन्नासञ्जमानोऽन्यतरमवमं-
- स्यते । ईश्वरस्य धनस्य चोभयो दास्यं कर्तुं युष्माभिर्न शक्यते ।
- १४ धनलोभिनः फरौग्रिनोऽपि सर्व्वास्थेतान्यश्टस्वन् तसुपाहसंश्च,
- स तु तानवादीत्, यूयमेव मनुष्याणां समचं स्वान् धार्मिकीकुर्वथ,
- १५ ईश्वरस्तु युष्माकं चिन्तानि जानाति । यतो मनुष्येषु यदुच्चमीश्वरस्य
- १६ समचं तज्जघन्यं । व्यवस्था भाववादिनश्च योहनपर्य्यन्ताः । तं काल-
- मारभ्येश्वरराज्यस्य सुसंवादो घोष्यते, नराश्च प्रत्येकं व्यथलेन तत्
- १७ प्रविशन्ति । व्यवस्थाया एकस्य विन्दोरपायाद् द्यावापृथिव्योरपाथः
- १८ सुसाध्यः । यः कश्चित् स्वभार्यां त्यक्त्वा न्यामुद्दहति स व्यभिचारं करोति,
- यश्च कश्चित् स्वामित्यक्तां स्त्रियमुद्दहति स व्यभिचारं करोति । .
- १९ धनाढ्यः कश्चिन्नर आसीत्, स लक्ष्णलोहितानि सूक्ष्माणि च
- २० वसनानि पर्य्यधत्त प्रत्यहञ्च सप्रतापं सुखभोगमसेवत । अपि च
- लासाराभिध एको दरिद्र आसीत्, स तस्य गोपुरान्तिकं श्रयानो
- २१ ब्रणयुक्तश्च तस्य धनिनो भोव्यमञ्चाद् भ्रंशन्तीभिर्भक्ष्यफलीभि-
- स्त्रामुमैच्छत् । प्रत्युत श्वानोऽप्यागत्य तस्य ब्रणानि पर्य्यक्षिहन् ।
- २२ ततः परं स दरिद्रो ममार स्वर्गदूतैश्चोद्धमानोऽब्राह्मणस्य क्रोडं
- २३ निन्ये । स धनवानपि ममार श्रवागारे निदधे च । पाताले तूडं
- निरीक्ष्य यन्मणास्थाने विद्यमानो दूराद्ब्राह्मणं तत्क्रोडस्य लासा-
- २४ रश्च ददद्गं । ततः स प्रोचैराह, भो पितरब्राह्मण, मामनुकम्पतां

साधारस्य प्रहिणोत स यथाङ्गुस्था अग्रभागं तोषे मञ्चयित्वा मम
 जिह्वां शीतलौकुर्व्यात्, यतोऽचाग्निशिखायां यातनां सहे । १५
 अब्राहामस्त्वब्रवीत्, वत्स, स्मर यत् त्वं स्वजीवने तव सुखमभजः,
 साधारस्य तथैव दुःखमभजत् । इदानौन्तु तस्याच सान्त्वना तव च
 यातनां जायते । सर्वमेतदपहाय तस्माकं युष्माकञ्चान्तरासं १६
 वृहच्छून्यस्थलं तथा दृढीकृतं, यथास्मात् स्थानाद् युष्मदन्निकं
 जिगमिषवस्तरितुं न शक्नुयुः, नासुष्मात् स्थानादागन्तुकामा वास-
 दन्निकं तरेयुः । स तदा जगाद, भवन्तं प्रार्थये, पितः, भवांसं
 मत्पिदग्दृहं प्रहिणोतु, यतो मम पञ्च भ्रातरः सन्ति, तेऽपि यथेदं १७
 यातनास्थानं गागच्छेयुस्तथा स तेभ्यो दृढं साध्यं ददातु । अब्राहा- १८
 मस्तमाह, मोग्नि भाववादिनस्य तेषां (शिखकाः) सन्ति, तेषां १९
 वचांसि तैः श्रूयन्तां । स उवाच, न तथा, पितरब्राह्मणम् । प्रत्युत २०
 मृतानां समीपतो यदि कश्चित् तेषां समीपं गच्छेत्, तर्हि ते
 मनांसि परावर्त्तयिष्यन्ति । स तु तमवादीत्, ते यदि मोग्ने २१
 भाववादिनाश्च वचांसि न शृण्वन्ति, तर्हि मृतानां मध्यादुत्थितेऽपि
 कस्मिंश्चिन्न प्रत्येयन्ति ॥ १६ ॥

समादयरधि उपदेशः ।

अथ स स्वग्निव्यानब्रवीत्, स्वस्वनहेतवो यन्न भविष्यन्ति १७
 तदसम्भवं, ते तु येनायान्ति स सन्तापपाचं । तत्कण्ठे वृहत्पेषणी- १
 बन्धन समुद्रे च तस्य निक्षेपणं श्रेयः, न चैतेषां जुद्राणामेकस्य
 स्वासनं । युष्मात्कार्यं सावधानास्तिष्ठत । तव भ्राता यदि त्वदि-
 दृढं पापं करोति, तर्हि तं भर्त्सय, यदि वननुत्पथे तर्हि तस्य
 चमस्य । एकस्मिन् दिने सप्तकलस्त्वदिदृढं पापं कृत्वा यदि स
 एकस्मिन् दिने, सप्तकलस्त्वां प्रति परावृत्त्य वदति, अनुत्पथ इति,

५ तर्हि तस्य चमिष्यसे । प्रेरितास्तदा प्रभुसूचुः, अस्माकं विश्वासं
६ वर्द्धयतु । प्रभुस्तु तान् जगाद्, सति विश्वासे युष्माकं सर्वपवौजमिते
यूयं चेदेनमुदुम्बरदृच्छं वदथ, त्वमुन्मूलितो भूत्वा समुद्रे रोपितो
भवेति, तर्हि स युष्माकमाज्ञां ग्रहीष्यति ।

युष्माकं कस्यचिद्ब्रह्मधरः पशुचारको वा दासो यदा चेत्त्राद्
गृहं प्रविशति, तदा स किं तं वदिष्यति, इदानीमेवोपागत्य
८ भोजनार्थमुपविशति । स तं किं नेदं वदिष्यति, ममापराङ्गिका-
हारायं ख्यं सञ्जीकुरु, यावच्चाहमश्रामि पिबामि च तावद्
९ बद्धकटिः स्थितो मां परिचर, ततः परं त्वमप्यग्निष्यसि पाश्वसि
चेति । स दास आदिष्टानि कर्माणि हतवानिति हेतोः स किं तं
१० प्रति हतज्ञतां स्वीकरिष्यति ? मन्येऽहं न तथा । तथैव यूयमपि
यद्यदादिष्टास्तत्समापनात् परं ब्रूत, अनुपयोगिनो दासा वयं,
अस्माभि र्यद्यद् अणशोध इव कर्त्तव्यमासीत् तदेवाकारि ।

यीशोर्दंशकुष्ठिनां स्वास्थ्यकरणम् ।

११ अथ स यदा धिरूशालेममगच्छत् तदा शमरियागालीसयों
१२ मध्येनागच्छत् । प्रविष्टे च तेन कस्मिंश्चिद् यामे कुष्ठिनो दश
१३ नरास्तस्य सम्मुखीबभूवुः, ते दूरे तिष्ठन्तः प्रोच्चैरवदन्, यीशो नाथ,
१४ अस्माननुकम्पतां । तद् दृष्ट्वा स तानब्रवीत्, यूयं गत्वा याजक्रेभ्यः
१५ खान् दर्शयत । ततस्तेषां यात्राकाले ते शूचीभृताः । तेषामेक-
१६ स्तदात्मानं प्राप्तारोग्यं दृष्ट्वाश्चरवेषेश्वरं स्तुवन् प्रत्यावृत्ते तस्य
चरणयोरधोमुखं प्रणिपत्य च तं प्रति हतज्ञतामङ्गीचकार । स
१७ नरः शमरीयः । यीशुस्तदा प्रतिभाषमाणो जगाद्, किं न दश ते
१८ शूचीभृताः ? ते नव तर्हि कुच ? ईश्वरं स्तोतं प्रत्यावृत्ता अस्माद्

विजातीयान्ते केऽपि किं न खचितः ? ततः परं स तमुवाच, १८
उत्वाय याहि, तव विश्वासस्त्वां तारयामास ।

यीशोर्नानाविधग्रन्थाः ।

ईश्वरराज्ये आगन्तुमुदिश्य शिवा ।

अथेश्वरस्य राज्यं कदायातौति फरीशिमिः पृष्टः स प्रतिभाष- १०
माणस्त्वानवादीत्, नायातीश्वरस्य राज्यं प्रत्यक्षतया सहितं, जनासु
न वदिष्यन्ति, पश्चाच्चेति, पश्चात्सुच्चेति वा । यतः पश्चत, ईश्वरस्य ११
राज्यं युगदन्तःस्थम् ।

अथ स खग्रिथ्यानुवाच, आयाति स कालो यदा यूयं मनुष्य- १२
पुत्रस्य दिनानामेकं दिदृक्षिष्यथ न तु द्रक्ष्यथ । जनासु युगान् १३
वदिष्यन्ति, पश्चाच्चेति, पश्चात्सुच्चेति वा । मैवापगच्छत, मैवानुधावत
वा । यतः प्रकाशमाना विद्युद् यथाकाशस्याधोदेशमारम्भाकाशस्या- १४
धोदेशं यावद् विराजते, तथैव मनुष्यपुत्रोऽपि खद्विवसे प्रतिभा-
स्यति । अपि तु प्रथमं तेन बद्ध दुःखं भोक्तव्यम्, एतत्कालिकै १५
र्मनुष्यैश्च तस्य निराकरणमवश्यम्भावि । अपि च नोहस्य काले यथा १६
संभूतं, तथैव मनुष्यपुत्रस्य कालेऽपि सम्भविष्यति । पोते नोहस्य १७
प्रवेशदिनं यावन्मनुष्या आश्रमपिबन्नुदवहन्नुदौहन्त च, तदा तु
वन्योपस्थाद्य सर्वान् नाशयामास । तथैव लोटस्य कालेऽपि सम्भूतं । १८
मनुष्या आश्रमपिबन्नुदवहन्नुदौहन्त व्यक्रीणन्तरोपयन् गृहनिर्माणमकुर्वन्श्च ।
यस्मिन् दिने तु लोटः सदोमाश्रित्यथै, तस्मिन्नाकाशाद् वर्षन्तौ १९
वह्निगन्धकौ सर्वान् नाशयामासतुः । मनुष्यपुत्रो यस्मिन् दिने २०
प्रकाशित्यते, तस्मिन्सथैव भविष्यति । तस्मिन् दिने यो गृहपृष्ठे २१
विद्यते तस्य द्रव्येषु गृहमध्ये स्थितेषु मावरोहतु स तान्यादातुं ।
तथैव यः क्षेत्त्रे विद्यते स मा परावर्त्ततां । लोटस्य भार्यां स्मरत । २२

- १२ यः कश्चित् स्त्राप्रमाणं रक्षितुं धत्तिष्यते स तान् हारयिष्यति, षष्ठ्य
 १४ तान् हारयिष्यति स तान् जीवयिष्यति । युष्मानहं ब्रवीमि, तस्यां
 राचावेकस्यां खट्वायां शयानयो द्वयो र्नरयोरेकतरो ग्राहीष्यते-
 १५ ऽन्यतरः परित्यक्ष्यते । योषितो द्वयोरेकच पेषणीनियुक्तयोरेकतरा
 १६ ग्राहीष्यतेऽन्यतरा परित्यक्ष्यते । नरयो द्वयोः चेचे स्थितयोरेक-
 १७ तरो ग्राहीष्यतेऽन्यतरः परित्यक्ष्यते । तदा ते प्रतिभाषमाणास्तं
 पप्रच्छुः, कुत्र, प्रभो? स तानवादीत्, यत्र कुण्ठं तत्रैव गृध्राः
 समागमिष्यन्ति ॥ १७ ॥

प्रार्थनाविषयकशिक्षा ।

- १८ १ अथ सर्वदा प्रार्थना कर्त्तव्या, निरुत्साहः परिहृत्नेष्य एतदधि
 २ स तेभ्यो दृष्टान्तकथामपि कथयन् बभाषे, कस्मिंश्चिन्नगरे प्राङ्नि-
 वाक एक आसीत्, स ईश्वरात्माबिभेत्, मनुष्यमपि नामानयत् ।
 ३ तस्मिन्नेव नगरे विधवा काश्चिदासीत्, सा तस्य समीपमुपस्थाप्य
 ४ तमवदत्, अन्यायं प्रतीकृत्य मत्प्रतिपत्न्यामुद्भूतम् । अथ स दीर्घ-
 काक्षमसम्भृतोऽतिष्ठत् । ततः परन्तु मनस्यवदत्, यद्यपीश्वरात्मा
 ५ बिभेमि मनुष्यमपि न मानयामि, तथापीयं विधवा मां क्षिन्ना-
 तीतिहेतोरन्यायं प्रतीकृत्येमासुद्भूरिष्यामि नोचेदित्थं चरममागत्य
 ६ मुञ्चाघातेन मां कलङ्कयिष्यति । प्रभुः पुन बभाषे, तेनायाया-
 ७ र्थिकेन प्राङ्निवाकेन यदुच्यते तद् युष्माभिः श्रूयतां । ईश्वरेण तर्हि
 किं नोद्भूरिष्यन्तेऽन्यायं प्रतीकृत्य तस्यात्मवरितनरा ये दिवाराचं
 तमुद्दिश्य क्रोगन्ति? स किसुदासीनत्वात् तान् प्रति सहनशीलः?
 ८ युष्मानहं ब्रवीमि, स सत्वरमन्यायं प्रतीकृत्य तानुद्भूरिष्यति । प्रत्युत
 मनुष्यपुत्र आगमनकाले किं नेदिन्यां विश्वासमवाप्स्यति ?

पापक्षमाविषयकशिक्षा ।

अथ धार्मिका वधमित्यात्मनिष्ठा येऽपरान् तुष्ठीकुर्वन्ति, ८
तादृशान् कांश्चिन्ननुष्ठानुद्दिश्य स दृष्टान्तकथामिमां कथयामास,
नरौ द्वौ प्रार्थयितुं धर्मधाम जगत्तुः । तयोरेकतरः फरीशी, अन्य- १०
तरः शुस्कादाथी । फरीशी स्थित्वा स्वगतमित्यं प्रार्थयत, भो ११
ईश्वर, त्वां स्तौमि, यतो नास्म्यहं सदृशोऽन्यै र्मनुष्यैः परस्वापहार-
कैरन्यायाचारिभि र्द्यभिचारिभिश्च नापि वा सदृशोऽनेन शुस्का-
दाधिना । प्रतिशप्ताहमहं दिक्षुल उपवमामि मदीयसर्वायस्य १२
दशमांशमुपहरामि च । स शुस्कादाथी तु दूरे तिष्ठन् स्वर्गं प्रत्युद्धं १३
निरीधितुमपि नैच्छत् अपि तु वचःस्थलमाहृत्य व्याहरत्, भो
ईश्वर, प्रसीदं मे पापिनः । युष्मानहं ब्रवीमि, अमुमपहायैषो १४
धार्मिकीकृतः स्वगृहमवततार । यतो यः कश्चिदात्मानमुच्चो करोति
स नीचोकारिष्यते, यस्वात्मानं नीचो करोति स उच्चोकारिष्यते ।

शिश्ननामधि शिक्षा ।

अथ शिश्नोऽपि तस्मान्तकमानिन्धरे यत् तेन स्पृशेरन् । १५
तद् दृष्ट्वा शिष्यास्तानभर्त्सयन् । यीशुस्तु तान् समीपमाह्वय बभाषे, १६
मत्समीपमागमिष्यतः शिश्नलुमन्यध्वं मा वारयत, यत ईश्वरस्य
राज्यमौदृशानामेव । युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, यः कश्चिन्न शिश्नुरि- १७
वेश्वरस्य राज्यं गृह्णाति स तत्र नेव प्रवेक्ष्यति ।

धनासक्तिविषयकशिक्षा ।

अथ कश्चिदष्टवक्षसं पप्रच्छ, भो सद्गुरो, किं कृत्वाहमनन्तश्री- १८
वनस्थाधिकारौ भविष्यामि ? यीशुस्तु तमब्रवीत्, किमयं मां सन्तं १९
वदसि ? सत् कोऽप्यन्यो नास्ति, केवल ईश्वरः । त्वमाज्ञा जानासि, २०
द्यभिचारं मां कुह; नरहत्यां मा कुह, चौर्यं मा कुह, मृषामाख्यं
मा देहि, स्वपितरं स्वमातरश्च सन्धन्यस्व । स जगाद, पाखितं मया २१

- ११ सर्वमेतदावाच्यात् । तच्छ्रुत्वा यीशुस्तमब्रवीत्, अधुनापि तवासम्पूर्णं
किञ्चिदस्ति । सर्वं तव यद्यदस्ति देहि विक्रीय दरिद्रेभ्यः, तथा
१२ कृते खर्गं तव धनं स्थास्यति, ततः परमागत्य मामनुब्रज । एतच्छ्रुत्वा
१३ स ग्रीकास्तीं बभूव, यतः सोऽतीव धनवानासीत् । यीशुस्तु तं
ग्रीकास्तीभूतं दृष्ट्वा बभाषे, वित्तानां स्वामिनः क्रीदृगायासेनेश्वरस्य
१४ राज्यं प्रवेक्ष्यन्ति । सुसाध्यं हि धनवत ईश्वरराज्यप्रवेशात् सूची-
१५ ष्चिद्रेणोद्गमनं । श्रोतारस्तदा जगदुः, कस्त्वर्हि तरितुं शक्नोति ?
१६ सोऽब्रवीत्, मनुष्याणां यद्यदसाध्यं तदीश्वरस्य साध्यं । पिचस्तादा
१७ व्याजहार, पश्यतु, वयं सर्वं त्यक्त्वा भवन्ममनुब्रजितवन्मः । सु तान्
१८ जगाद, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ईश्वरराज्यस्य कृते गृहं जनकौ वा
भ्रातृन् वा जायां वा सन्तानान् वा त्यक्त्वा य इहकाले तद्दण्डगुणम्
१९ आगामियुगे चानन्तं जीवनं न लप्स्यते तादृशः कोऽपि नास्ति ।
२० अथ स दादशग्रिथ्यान् स्वान्निकमानौघाब्रवीत्, पश्यत इयं
यिहशालेमं गच्छामः, भाववादिभिश्च मनुष्यपुत्रमधि यद्यल्लिखितं
२१ तत् सर्वं सेस्यति । यतः स परजातीयेभ्यः समर्पयिष्यत उपहा-
२२ सिष्यते न्यङ्कारिष्यतेऽवनिष्टीविष्यते च, ते च कश्याभिराहत्य तं
२३ घातयिष्यन्ति, द्वितीये दिने च स पुनरुत्थास्यतीति । तैस्त्रेतासां
कथानां किमपि नाबोधि तद् वचनञ्च तेभ्यस्तिरोहितमासीत्,
यद्यदकथ्यत च तत् ते नास्त्वधि ।

यिहशालेने यीशोः शेषगमनम् ।

अन्धाय नेचदानम् ।

- २४ अथ तस्मिन् यिरीहोः समीपम् उपस्थिते कश्चिदन्धो भिष-
२५ माणः पथपार्श्वं उपविष्ट आसीत् । स सन्निध्या गच्छतो जननिवहस्य
२६ शब्दं श्रुत्वा पप्रच्छः किं भूतमिति । जनास्तस्युन्मः, नाशरतीषो

यीशुरनेन मार्गेण गच्छति । ततः स क्रोशन् जगाद्, भो दाघूदस्य १८
 पुत्र यीशो, मामनुकम्पता । अनेनाद्यगामिनस्तं तर्जयन्तोऽवादिषुः १९
 मौनी भव, स तु बड्गुणाधिकमुच्चैरवदत्, भो दाघूदस्य पुत्र,
 मामनुकम्पता । यीशुस्तदा खिला खसमीपं तस्थानयनमादिदेश । २०
 ततः परं तस्मिन्नुपागते स तं पप्रच्छ, त्वदर्थं मया कर्त्तव्यं किं २१
 वाञ्छसि ? स जगाद्, प्रभो, दृक्शक्तिं यथा प्राप्नुयां । ततो २२
 यीशुस्तमाह, दृक्शक्तिं गृहाण, तव विश्वासस्त्वां तारयामास । स २३
 तत्क्षणं दृक्शक्तिं लेभे, ईश्वरस्य प्रशंसंस्तमनुजगाम । कस्त्यो जननि-
 बहस्य तद् दृष्टेश्वरं तुष्टुवे ॥ १८ ॥

सङ्क्षेपस्य मनःपरिवर्तनम् ।

ततः परं स धिरीकृतं प्रविश्य तन्मध्येनागच्छत् । पश्य च १६१
 सङ्क्षेपनामा कश्चिन्मरुतचासीत् । स मुख्यः शूक्लादायी धनी १
 चासीत् । को यीशुस्तन्निसेतुमिच्छन् स तं द्रष्टुम् अद्यतत जनता- २
 कारणान् नाग्रक्रोत्, यतः स इत्यकाथ आसीत् । ततः सोऽपि ३
 भावित्वा तद्दिदृक्षयोऽम्बरवृक्षमाहरोह, यतस्तत्रैव तेन गन्तव्यं । ततः ४
 परं यीशुस्तत् स्थानं प्रायोर्द्धदृष्टिं कृत्वा तं निरीक्ष्य जगाद्, सङ्क्षेप- ५
 ग्रीष्मवतर, यतस्तव गृहे मयाद्य वस्तव्यं । स तदा त्वरथावहस्य ६
 सानन्दं तं जघाह । तद् दृष्ट्वा सर्वेऽसन्तुष्य प्राङ्ः, स रात्रिचाप- ७
 नार्थं पापिष्ठनरस्य गृहं प्रविष्टः । सङ्क्षेपस्य खिला प्रभुमवतीत्, ८
 पश्यतु प्रभो, मदीयसर्वस्वखण्डमहं दरिद्रेभ्यो वितरामि, यदि स
 मृषादोषमारोष कस्यचित् किमपि मयापहतं, तर्हि तच्छतुर्गुणं
 प्रत्यर्पयामि । यीशुस्तदा तमाह, अद्य गृहेऽस्मिन् परिचाणं ववृते, ९
 यतोऽद्यमध्यब्राह्मणस्य सन्तानः । मनुष्यपुत्रो हि शारितमन्वेषितुं १०
 तारयितुञ्चागतः ।

दशसर्षपुत्राया इत्यान्तः ।

- ११ तेभ्येतच्छृण्वन्तु स दृष्टान्तकयामपि कथयामास, यतः स थिरु-
 १२ ग्राह्येभ्यः सन्निधावासीत् तैश्चान्वमीयत यदीश्वरस्य राज्यं सहसा
 १३ प्रकाशित्यते । अतः स व्याजहार, नरः कश्चित् कुञ्जीनो दूरदेशं
 १४ प्रतस्थे, स स्त्रायै राजत्वं यहीतुं प्रत्याघातुञ्चैच्छत् । स खदासान्
 १५ दश समाह्वय दश सर्षपुत्रास्तेषु समर्थं च तान् जगाद, ममागमनं
 १६ यावद् व्यापारं कुरुतेति । तदीयपुरवासिनस्तु तमद्विपुस्तपस्याच
 १७ दौत्यं प्रहित्य निवेदयामासुः, नरोऽसौ यदस्माकं राजा भवेत्
 १८ तन्नाभिमतमस्माभिः । स तु यदा राजत्वं खन्धा पुनरागमत्, तदा
 १९ केन व्यापारं कृत्वा किमुपार्जितं तस्मिन्नासुः स तेषां दास्याना-
 २० माङ्गानमादिदेश येष्वर्थमर्पितवान् । ततः प्रथम उपस्थाद्य जगाद,
 २१ प्रभो, भवतो सुद्रयापरा दश सुद्रा उपार्जिताः । स तमाह, साधु,
 २२ भद्र दास, त्वं चोधिष्ठे विश्वस्त आसीस्ततो दशानां नगराणामधि-
 २३ पत्यविशिष्टो भव । अनन्तरं द्वितीय आगत्य जगाद, प्रभो, भवतो
 २४ सुद्रया पञ्च सुद्रा उपार्जिताः । स तमयाह, त्वं पञ्चसु नगरेष्वधि-
 २५ कृतो भव । ततः परमन्य एक आगत्याब्रवीत्, प्रभो, पश्यत्वियं भवतो
 २६ सुद्रा । खेदहरवस्त्रे निधाय सा मया रक्षिता भवतो मयात् ।
 २७ यतो भवान् कठोरो नरः, यन्न निहितवांस्तदादत्ते, वीजान्यनुष्ठा
 २८ च ग्रह्यं कृन्तति । स तु तमवादीत्, तव सुखाद् यन्निःसृतं, रे
 २९ दुष्ट दास, तेनैव तव विचारं करिष्यामि । त्वेदं भो अस्माधि
 ३० यदहं कठोरो नरः, न निधाय द्रव्यमाददे, वीजान्यनुष्ठा च ग्रह्यं
 ३१ कृन्तामि । कथं तर्हि ममार्यस्त्वया न वणिजां हस्ते निक्षिप्तः ? तथा
 ३२ कृतेऽहमागमनकाले कुञ्जीदेन साङ्गं तं प्रत्यपस्थे । निकटे तिष्ठतो
 ३३ जनांसु र्धं उवाच, तां सर्षपुत्रामस्मादपहत्यासुसै दत्त यस्य दश

सुद्राः सन्ति । ते प्रोचुः, प्रभो, सन्ति तस्य दश सुद्राः । युष्मानहं १५
ब्रवीमि, यस्य कल्पसिदास्ते तस्मै दायिष्यते, यस्य तु नास्ते तस्य १६
यदस्ति तदपि तस्मादपहारिष्यते । किन्त्वानयताच मत्समच्चं घातयत १७
च मम तान् शून् ये खेषामुपरि मम राजत्वम् अस्वीकृतवन्तः ।

यीशोर्यिरूशानेमे प्रवेशः ।

सर्वमेतत् कथयित्वा स पुरस्ताद् अजन् यिरूशालेभं गन्तुं १८
प्रवृत्ते । यदा च स बैतफग्या बैथनियायास्य निकटे जैतुनाख्य- १९
गिरेः पार्श्वं उपातिष्ठत, तदा ख्रिश्चिष्याणां द्वौ प्रेषयन्नब्रवीत्, समु- २०
खस्यमुसुं घामं गच्छतं, तत्र प्रविश्यैव तादृशमेकं बद्धं गर्दभवत्समा-
सादयिष्यथो, यस्य पृष्ठे मनुष्यः कोऽपि कदापि नोपविष्टवान्, तं
सुखानयतं । यदि तु कश्चिद् वां पृच्छति, कुतो मुञ्चथ इति तर्हि २१
ब्रूतं, अनेन प्रभोः प्रयोजनमस्तीति । ततस्तौ प्रेरितौ गत्वा तेन २२
अत् कथितं तदनु रूपं प्रापतुः । तौ तु यदा तं गर्दभवत्समुच्चतां २३
तदा तत्स्वामिन ऊचुः, कुतो गर्दभवत्सं मुञ्चथ? तौ प्रावृत्तुः, अनेन २४
प्रभोः प्रयोजनमस्ति । ततः परं तौ तं गर्दभवत्सं यीशोः समीपं २५
गिन्यतुस्तपृष्ठे च खवासांसि क्षिप्त्वा यीशुं तदुपर्युपवेशयामासतुः ।
तस्य यात्राकाले च जनाः खवस्त्राणि मार्गं तस्तदुः । ततः परं २६
यदा स जैतुनपर्वतादवरोहणमार्गस्य सन्निधावुपातिष्ठत, तदा हस्तः २७
श्रिष्यनिवहः शानन्दं पूर्वदृष्टानां सर्वेषां प्रभावसिद्धकर्षणां कार-
णादीश्वरस्य स्तवं कीर्त्तयितुमारभ्य बभाषे, धन्यो राजासौ यः प्रभो २८
मांसायाति, स्वर्गं शान्तिरुद्धलोके च माहात्म्यकीर्त्तनं भूयात् ।
जनताया मध्यात् तदा केचित् फरीशिनस्तमवादिषुः, शूरो, २९
ख्रिश्चियान् तर्जयतुं । स तु प्रतिभाषमाणस्तान् अजाद, युष्मानहं ३०
ब्रवीमि, अमो यदि तूष्णीभवन्ति, प्रस्तरास्तर्हि प्रक्रीड्यन्ति ।

- ४१ ततः परं स यदा निकटस्थोऽभूत् तदा पुरीं निरीक्ष्य तासु-
 ४२ द्विश्य क्रन्दन्नब्रवीत्, यत् तव शान्तिजनकं कथं तन्न स्वयाप्यनुभूतं ?
 चस्मिन् त्वदीयदिवस एव कथं नानुभूतं ? तत् त्वधुना तव दृष्टितः
 ४३ प्रच्छन्नं । यत उपस्थास्यन्ति त्वां तानि दिनानि येषु तव शत्रवस्त्व-
 ४४ त्परितः प्राकारं रचयिष्यात् त्वां वेष्टयिष्यन्ति समन्ताद्गोक्ष्यन्ति च,
 त्वां त्वदन्तःस्थान् तव शिशुंश्च भूमिभात् करिष्यन्ति, तन्मध्ये प्रस्तर-
 ४५ स्थोपरि प्रस्तरं नैकमपि शेषयिष्यन्ति च, यतो हेतोस्त्वदीयतत्त्वा-
 ४६ क्यविक्रयकारिणो वहिष्कृत्यं प्रवृत्ते, तांश्चाब्रवीत्, क्षिप्रतमस्तु,
 गृहं यन्मामकीनं तद् भविता प्रार्थनागृहं ।

तत्तु युष्माभिरकारि दस्युनां गङ्गरः ।

- ४७ ततः प्रवृत्तिं स प्रत्यहं धर्मधामन्युपादिशत् । मुख्ययाजकास्तु
 ४८ शास्त्राध्यापकाः प्रजानां प्रथमास्तु तं नाशयितुमयतन्त, तथापि किं
 कर्त्तव्यं तन्निर्णयितुं नाशकुर्वन्, यतः सर्वजनस्तदुपदेशश्रवणं आसन्न
 आसीत् ॥ १८ ॥

यिच्छन्नाद्येमे योशोऽपदेशनम् ।

योशोः समताविषयिणी शिवा ।

- २०१ तत्कालस्य कस्मिंश्चिद्दिवसे स यदा धर्मधाम्नि जनानाश्रयत्
 सुसंवादमज्ञापयञ्च, तदा मुख्ययाजकाः शास्त्राध्यापकाः प्राचीनास्तु
 २ तमुपस्थाय जगदुः, अस्मान् वद, केनाधिकारेण करोषि त्वं कर्त्तव्य-
 ३ ष्येतानि ? को वा त्वभ्यं तमधिकारं दत्तवान् ? योऽस्तु प्रतिभाष-
 माणस्तानवादीत्, युष्मानहमपि कथानेकां प्रच्छामि, मत्तं तदुत्तरं
 ४ दत्त । योऽहमस्य स्थापनं किं स्वर्गात्पन्नमासीदुत मनुष्योत्पन्नं ? ते
 ५ तदा मिथो विचारयन्तोऽवदन्, तत स्वर्गात्पन्नमित्युक्ते सोऽस्मान्

प्रच्छति, युष्मं तंर्हि तस्मिन् किमर्थं न विश्वसितवन्तः ? तत्तु मनु- ९
 व्योत्पन्नमित्युक्ते सर्व्वजनोऽस्मान् प्रक्षरैराहत्य मारयिष्यति, यतो
 योहनो यद् भाववादी तत् सर्व्वं दृढं प्रतीयते । तत् ते प्रत्यवदन् ०
 तत् कुत उत्पन्नं तन्न जानीमः । यौशुरनेन तानवादीत्, नाहमपि ८
 युष्मान् ज्ञापयामि, करोम्यहं सर्व्वमेतत् केनाधिकारेण ।

मृषस्वामीकृषकाणां दृष्टान्तः ।

ततः स जनेभ्यो दृष्टान्तकथाभिर्मां कथयितुं प्रवृत्ते, नरः ८
 कश्चिद् द्राक्षालता रोपयन् द्राक्षोद्यानं चकार, कृषकेषु करदायिषु
 तत् सुमर्थं च दीर्घकालार्थं देशान्तरं जगाम । फलकाले च कृषका १०
 यद् द्राक्षोद्यनोत्पन्नफलानामंशं तस्मै दद्युस्तदर्थं स तेषां समीपं
 दास्यमेकं प्राहिणोत्, कृषकास्तु तं प्रहृत्य रिक्तहस्तं विशस्यजुः । पुनः ११
 सोऽपरमेकं दास्यं प्राहिणोत्, ते तु तमपि प्रहृत्य न्यङ्कृत्य च
 रिक्तहस्तं विशस्यजुः । पुनः स तृतीयमेकं प्रेषयामास, ते तु तमप्य- १२
 क्षौराहत्य वहिर्निश्चिपुः । उद्यानस्य स्वामी तदा बभाषे, किं १३
 करवाणि ? मम प्रियं पुत्रं प्रहेष्यामि, किंस्वित् तं दृष्ट्वा त
 आदरिष्यन्ते । कृषकास्तु तं दृष्ट्वा परस्परं तर्कयन्तोऽवदन्, असावु- १४
 न्नराधिकारी, समायात, हन्यतामसावस्त्राभिस्तेन रिक्तमस्त्राकं १५
 भविष्यति । ततः परं स तैर्द्राक्षोद्यानाद् वहिर्निश्चितो हतस्य ।
 तद्रोद्यानस्य, स्वामी, तान् प्रति किं करिष्यति ? स आगत्य तान् १६
 कृषकान् संहरिष्यति, द्राक्षोद्यानमन्येषु समर्पयिष्यति च । तच्छ्रुत्वा १७
 जना अवदन्, मैवं भवतु । स तु तान् अवस्रोक्ष्य व्याजहार, किं
 तर्हि तद् वदन्निखितभाषे,

मृषनिर्वाहभिलोकै र्थः पाषाणो निराकृतः ।

स. एव. मृषकोणस्तः प्रमुष्यः प्रक्षरोऽभवत् ॥

- १८ प्रक्षरे तस्मिन् यः कश्चित् पतिष्यति स खण्डग्रो भग्गो भविष्यति,
 १९ प्रक्षरस्य स यस्मिन् पतिष्यति तं ससूर्णधिष्यति । मुख्ययाजकाः प्रास्वा-
 ध्यापकाश्च तस्मिन्नेव दण्डे तस्मिन् हस्तार्पणं कर्तुमयतन्ना, जनेभ्यस्त्व-
 विभ्युः, यतः स तानुद्दिश्यासुं दृष्टान्नं कथितवानिति तैरबोधि ।

शासनकर्तृन् प्रति कर्तव्यविषयिणी शिक्षा ।

- २० अथ शास्त्रे ईक्षे देशाध्यक्षसाधिकारे च तं समर्पयितुमिच्छवस्ते
 समाप्तोच्य वाक्पात्रेण यत् तं धरेयुस्तदर्थं कपटधार्मिकवेशान्
 २१ कतिपयान् प्रणिधीन् प्रेषयामासुः । ते तं पप्रच्छुः, भो गुरो, वयं
 जानीमो यद् भवान् षड् भाषते उपदिशति च, मुख्यापेषां न
 २२ कुर्वतेऽपि तु सत्येत्नेश्वरस्य मार्गं शिष्यति । अस्माभिः कैसराय
 २३ करदानं विधेयं न वेति ? स तु तेषां धूर्त्ततां बुद्ध्वा तान् जगद,
 २४ किमर्थं मां परीक्षध्वे ? सुद्रानेकां दौनाराख्यां मां दर्शयत । अथ
 २५ कस्य मूर्त्तिं खेखनश्च भातः ? ते प्रत्यूषुः, कैसरस्य । तदा स
 तानब्रवीत्, दत्त तर्हि कैसराय यद्यत् कैसरस्य, दत्त चेश्वराय
 २६ यद्यदौश्वरस्य । ततस्ते जनानां समक्षं वाक्पात्रेण तं धर्त्तुं नाशक्नुवन्,
 तस्य प्रत्युत्तरे विस्मिता मौनौबभूवुश्च ।

परकालविषयिणी शिक्षा ।

- २७ अथ पुनस्त्यानमनङ्गीकुर्वाणाः केषित् सङ्घिकिनो निकटमागत्य
 २८ तं पप्रच्छुः, भो गुरो, मोश्विरस्यदर्थं लिखितवान्, कस्यचित् कृत-
 दारो भ्राता यदि निःसन्तानो भिष्यते, तर्हि तस्य भ्राता तां
 २९ जायामुदुह्य स्वभावे वंशमुत्पादयिष्यतीति । वाढं, सप्त भ्रातर
 ३० आसन् । प्रथमस्य विवाहं कृत्वा निःसन्तानो ममार । द्वितीयस्यदा
 ३१ तस्य जायां लेभे, सोऽपि निःसन्तानो ममार । ततस्तृतीयस्यां लेभे ।
 ३२ इत्यनेव*ते सप्त नराः सन्तानान्त्यक्त्वा मसुः । सर्वेषां पश्चात् सा

योषिदपि ममार । अतः पुनस्त्याने सा तेषां कस्य भार्या भवेत् ? २९
 यतस्ते षण्ण तामुदूढवन्तः । यीशुस्तदा तान् प्रत्यवादीत्, एतद्युगस्य ३४
 सन्ताना उद्वहन्त्युदुह्यन्ते च, ये त्वसुष्य युगस्य मृतोत्थानस्य च ३५
 भागित्वमर्हन्तीति प्रतिपन्नास्ते नोद्वहन्ति नोदुह्यन्ते वा, न शक्यं
 हि तैः पुन मर्त्तुमपि । वास्तवं स्वर्गदूतैस्तुल्यास्त ईश्वरस्य सन्तानास्य ३६
 जाताः, यतस्ते पुनस्त्यानस्य सन्तानाः । मृतास्तु यदुत्थाप्यन्ते तत् ३७
 स्तम्बवृत्तान्ते मोश्रिनापि, सूचयाञ्चक्रे, यतस्तेन प्रभुरब्राह्मणस्येश्वर
 इम्हाकस्य चेश्वरो याकोबस्य चेश्वर इत्यभिधीयते । ईश्वरो न ३८
 मृतानामपि तु जीवतामौश्वरोऽस्ति, यतस्त्वस्मै सर्वे जीवन्ति । ३९
 ग्रास्त्राध्यापकानां केचित् तदा प्रत्युचुः, भो गुरो, सम्यगुक्तं भवता । ४०
 ततः प्रभृति पुनस्तं किमपि प्रष्टुं ते नोत्सेहिरे ।

यीशुना शत्रूणां निरुत्तरकरणम् ।

स तु तानवादीत्. जनाः ख्रीष्टं कथं दायूदस्य पुत्रं वदन्ति ? ४१
 गीतपन्थे हि स्वयं दायूद इत्यं व्याहरति, ४२
 मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः ।
 त्वच्छत्रुन् पादपीठं ते यावन्न हि करोम्यहं । ४३
 अततिष्ठस्व तावत् त्वमासीनो मम दक्षिणे ॥

अतएव स दायूदेन प्रभुरित्यभिधीयते. कथं तर्हि स तस्य ४४
 पुत्रो भवेत् ?

ततः परं स हस्तस्य प्रजावृन्दस्य कर्णगोचरे स्वश्रियाणाह, यूयं ४५
 ग्रास्त्राध्यापकेभ्यः सावधाना भवत, रोचयन्ति ते महापरिष्कदे ४६
 विहारम्, आकाङ्क्षन्ति च हृद्वैश्वभिवन्दनानि समाजगट्टेषु श्रेष्ठासनानि
 भोज्येषु च श्रेष्ठस्थानानि । ते विधवानां गृहाणि रचयन्ति, कलास्य ४७
 सुदीर्घं प्रार्थयन्ते । विचारे ते घोरतरं दण्डं लप्स्यन्ते ॥ ५० ॥

दानश्रीलताविषयिणी शिक्षा ।

२१ अथ स ऊर्द्धदृष्टिं कृत्वा धनागार उपहारान् निक्षिपतो
१ धनिनो ददर्श विधवाञ्चैकां दरिद्रां ददर्श या चोधिष्ठमुद्रादथं
२ तत्र न्यसेषीत् । ततः स उवाच, युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, दरिद्रेथं
४ विधवा सर्व्वभ्योऽधिकं निक्षिप्रवती, यतः सर्व्वं प्रयोजनातिरिक्तं
किञ्चिदीश्वरोद्देश्योपहारेषु निक्षिप्रवन्तः, इयन्तु प्रयोजनौत्सयाभा-
वेऽपि सर्व्वस्वं निक्षिप्रवती, जीविकां ह्यत्नामेव ।

विद्वशास्त्रेण विनाशः योशोः पुनरागमनमपि शिक्षा ।

- ५ अथ धर्मधाम रुचिरैः प्रस्तरेरुत्सृष्टद्रव्यैश्च शोभितमिति कैश्चित्
६ कथिते स व्याजहार, अत्र युष्माभि र्यंचदृश्यते तन्मध्ये यदा प्रस्तरोपरि
प्रस्तर एकोऽप्यनिपातयितव्यो न विहायिष्यते, तादृशानि दिगा-
० न्यायास्यन्ति । ते तदा तं पप्रच्छुः, गुरो, वाढं, कदा तत् सम्भ-
८ विय्यति ? किं वाभिज्ञानं तत्सम्भवकालस्य ? स उवाच, सावधाना-
स्तिष्ठत, मा भ्राम्यत, यतो बहवो मन्नामध्वजिन आगत्य वदियन्त्यहं
९ सः, समयस्य निकटमागत इति । तद्युयं तान् मानुगच्छत । यदा
च युद्धानामुपपन्नानाञ्च किंवदन्तीं श्रोष्यथ तदा मा चक्षत, यत
एतानि प्रथममवश्यश्चावौनि, न त्वापाततः परिणामो भविय्यति ।
१० स तदा तान् जगाद, जातिं जतिं विद्वद्धं राज्यञ्च राज्यञ्च
११ विद्वद्धुमुत्यास्यति, स्थाने स्थाने च महाभूकन्या दुर्भिक्षाणि मार्यञ्च
भविय्यन्ति, गगनाच्च महान्ति भौषणान्यभिज्ञानानि च सम्भवि-
१२ यन्ति । सर्व्वस्मादेतस्मात् प्राक् तु मनुष्या युष्मासु हस्तानर्पयिष्यन्ति
समाजगृहेषु कारासु च निधास्यन्त उपद्रोष्यन्ति च युष्मान् राज्ञां
१३ शासृणाञ्च समसं नेतव्यान् मन्नामकारणात् । तन्तु युष्मन्त्यचीयसा-
१४ श्लेषेण परिणतं भविय्यति । ततो यूयं मनःस्त्रिदं निश्चिनुत यत्

स्वप्नवादाय युष्माभिः प्राक् न चिन्तयितव्यं । यतो युष्माकं सर्वेऽपि १५
 विषया यस्य प्रतिकूलवादं प्रतिरोधं वा कर्तुं न शक्यन्ति, तादृशं
 वक्तुं ज्ञानस्य मयैव युष्मभ्यं दायिष्येते । यूयन्तु पितृभ्यामपि भ्रातृभिः १६
 भ्रातिभिः बन्धुभिश्च समर्पयिष्यध्वे, युष्माकं केचित्स घानिष्यन्ते । यूयञ्च १७
 सर्वेषां देवपात्राणि भविष्यथ मन्नामकारणात् । न तु विनश्यति १८
 युष्माकमेकोऽपि शिरोरुहः । स्वधैर्येण यूयं स्वप्राणान् अर्जयिष्यथ । १९

यदा तु यिरूशालेमपुरीं धृतनाभिर्विष्टितां द्रक्ष्यथ, तदा तस्य २०
 उच्छिन्ति रथ्निकटमागता तज्जानीत् । तदा यिरूदियानिवासिनः २१
 पञ्चास्य पर्वतानाश्रयन्तु मनुष्यास्य पुर्यां मध्ये वर्त्तमाना निर्गच्छन्तु
 रामेषु वर्त्तमानास्य तां मा प्रविशन्तु । यतो यद्यस्मिन्निहितमास्ते २२
 तत्सर्वस्य सिद्धये तान्यधर्षप्रतीकारस्य दिनानि भविष्यन्ति । भवि- २३
 ष्यन्ति च दिनेषु तेषु गर्भिण्यः सन्त्यदायिन्यस्य सन्तापभाजनानि ।
 यतो मेदिन्यां महादुर्गतिं भविष्यति कोपस्य जातिमिमां प्रति ।
 जना अशिश्वताः पतियन्ति वन्दीकृताः सर्वजातिषु (विक्रायिष्यन्ते) २४
 च । परजातीनां कालस्य यावदपूर्णः स्थास्यति, तावद् यिरूशालेमं
 नित्यं परजातीनां चरणैर् मर्हयिष्यते । सूर्ये चन्द्रे नक्षत्रेषु चाभि- २५
 ज्ञानानि भविष्यन्ति, भूतलेऽपि जातीनां सङ्कोचो व्याकुलानां २६
 असुद्रस्य नादचलनयो र्मनुष्येषु च प्राणत्यागिषु भयाद् भूमण्डल-
 माक्रमिष्यन्तीनां (विपदां) प्रतीक्षणास्य, यतो गगनस्य बलानि
 विचलियन्ति । तदा च महासामर्थ्यप्रतापाभ्यां सार्द्धं मेघरथेना- २७
 गच्छन् मनुष्यपुत्रस्ते लक्षयिष्यते । एतत्सम्भवस्वारम्भे तु यूयमूर्द्ध्वी- २८
 भूय शिरांस्तुषीकुर्वत, यतो युष्माकं सुक्तिरासन्ना ।

पुनः च तेभ्यो दृष्टान्तं कथयामास, उडुम्वराः सर्वे दृष्टास्य २९
 युष्माभिरासौच्यतां, ते स्वष्टं पञ्चवानुत्पादयन्तीति दृष्ट्वा स्वयं ३०

- २१ जानीय यूयमासन्नः यौगकाश्च इति । तथैव यूयमपि यदैतत्सर्व्वस्य
 २२ सम्भवं द्रष्टव्यं ज्ञास्यथ तदा यदीश्वरस्य राव्यं समीपस्थं । युष्मानहं
 सत्यं ब्रवीमि, यावत् सर्व्वमेतन्न सम्भवति तावन्न व्यत्येव्यन्ति मानवा
 २३ एतत्काशिकाः । द्यावापृथिव्यावत्येव्यतः, मम वाक्यानि तु नैवा-
 २४ त्येव्यन्ति । धूयन्तु स्वार्थं सावधाना भवत, नोचेत् युष्मच्चिन्तानि
 मद्यभारेण मन्ततया जौविकाजन्यचिन्ताभि वा जडौभविव्यन्ति,
 २५ तथा सति स दिवसः सहसा युष्मानुपस्थास्यति । घतः कूटपाश्रवत्
 २६ स भूतस्य सर्व्वचासीनानां सर्व्वेषामुपरि वर्त्तिष्यते । अतो यूथं
 जायतः स्थित्वा सर्व्वकाले तथा प्रार्थयध्वं यथा विषार इदं निश्चौ-
 चेत यत् सर्व्वार्थेतानि भाविदुःखानि तरितुं मनुष्यपुत्रस्य समं
 स्थातुञ्च यूयमर्हथ ।
 २७ तदा स प्रत्यहं धर्मधामन्युपदिशन् दिवसमयापयत्, जैतुमा-
 २८ ख्यगिरिं निर्गत्य च तत्र रात्रिमयापयत् । प्रत्यूषे च सर्व्वजनी
 धर्मधात्रि तस्य वाक्यान्याकर्णयितुं तस्य समीपमागच्छत् ॥ २१ ॥

यौगोः श्रेष्ठुःखभोगः सुतुम् ।

- २२१ निष्किल्लपूपानां पर्व्वं तदासन्नमासीत्, तस्य नामान्तरं
 १ पास्र्वेति । मुख्ययाजकाः शास्त्राध्यापकाश्च यौगो र्थापादनस्थोपा-
 यमगवेषयन्, यतस्ते जनेभ्यो भीता आसन् ।

इंष्करियोतीययिद्भदा इत्यभिधो नरस्य विश्वासघातिलम् ।

- २ अथ श्रैतानो दादशानां श्रेष्ठां गणितमौष्करियोतीयाभिधं
 ३ यिद्भदाम् आविवेश । स च मुख्ययाजकानां सेनापतीनाञ्च समीपं
 ४ गत्वा तेषु तत्समर्पणस्थोपायमधि तैः संज्ञाप । ततस्ते इषं गत्वा
 ५ तस्मै इष्यं दातुमङ्गीचक्रुः । सोऽपि सन्नतो बभूव, जनताव्यतिरे-
 ६ क्त्वेण तेषु तत्समर्पणार्थमवकाशं प्राप्तुमयतत च ।

निसारपर्णपासनं प्रभोभोष्यस्त्रापनच ।

ततः परं निष्किल्लपूपानां दिनमुपतस्थे यदा निसारोत्सवीथो •
 मेधो घातयितव्यः । यीशुस्तदा पिचं योहनश्चेदमादिग्रन् प्राहि- ८
 षोत्, युवां गत्वास्मदर्थे निसारोत्सवीथं भोष्यं सञ्जीकुर्वन् तद्-
 स्नाभि र्थया भुञ्जेत् । तौ तं पप्रच्छतुः, भवदिच्छातः कुचावाभ्यां ९
 सञ्जीकर्त्तव्यं ? स ताववादीत्, पश्यन् युवयो नगरं प्रविष्टयो जल- १०
 पूर्णं कलसं वहन् कश्चिन्नरो युष्मात्सुखमुपस्थास्यते, स यद् गृहं
 प्रवेक्ष्यति, तदभ्यन्तरं यावद् तमनुगच्छन्तं, गृहस्वामिनश्च वदन्तं, गृह ११
 भ्रमन्तं पृच्छति, कुच तदतिथिगृहं यथाहं स्त्रिण्येः सार्द्धं निसारो-
 त्सवीथं भोष्यं भोष्ये ? स तदा वां भूमित उच्चतरामासनेः सञ्जितां १२
 दृष्टीं ग्राह्यां दर्शयिष्यति । तत्रैवोपकल्पयन्तं । ततस्तौ गत्वा तेन १३
 यत् कथितं तदनु रूपं दृष्ट्वा निसारोत्सवीथं भोष्यं सञ्जीचक्रतुः ।

समये द्वपस्थिते स भोक्तुमुपविवेश द्वादश प्रेरिताश्च तेन सार्द्धं- १४
 मासन । स तदा तानुवाच, दृढाकाङ्क्षयेदं मया प्रत्याकाङ्क्षितं १५
 यन्मम दुःखभोगान् प्राग् युष्माभिः सार्द्धमिदं निसारोत्सवीथं भोष्यं
 भुञ्जीथ । युष्मानहं ब्रवीमि, तद् यावदौश्वरस्य राज्ये मिद्वं न १६
 भविष्यति तावन्मया नेव भोक्ष्यते पुनः । ततः परं स पानपाचं १७
 गृहीत्वा धन्यवादं कृत्वा जगाद, गृहीतेतन्मिथो विभजध्वं च । यतो १८
 युष्मान् ब्रवीमि, इतः परं यावदौश्वरस्य राज्यं मोपस्थास्यते तावद्
 गोस्तनीजतोत्पन्नो रसो मया न पायिष्यते । ततः परं स पूषमा- १९
 दाय धन्यवादं कृत्वा च तं भङ्क्त्वा तेभ्यो ददौ वभाषे च, एतन्मम
 शरीरं यद् युष्मदर्थं दीयते । मम स्मरणार्थमिदं कुरुत । भोजनात् २०
 परञ्च स तथैव पानपाचमादाय वभाषे, पानपाचनेतन्मम शोषितेन
 स्थापितो नूतनो नियमः, युष्मदर्थं तद् विस्वाच्यते ।

११ अपि च पश्यत, मत्समर्पयितुं हस्तो मया सार्द्धं भोजनमद्ये
 १२ वर्त्तते । यथा निरूपितं यथैव मनुष्यपुत्रः प्रयाति, नरेण येन तु
 १३ स समर्थते स सन्तापपात्रं । ततस्तेषां कस्तत् करिष्यत्येतदधि ते
 मिथो विचारयितुमादेभिरे ।

१४ पुनस्तेषां को महान् मान्यः, एतदधि तेषु वादानुवाद उत्पदे ।
 १५ स तु तान् जगाद, परजातीयानां राजानस्तेषामुपरि प्रभुत्वं कुर्वते,
 १६ तेषां कर्तृत्वकारिणश्च हितकरा इत्यभिधीयन्ते । यूयन्स्त्रीदृग्भावा
 १७ मा भवत । प्रत्युत युष्मन्मध्ये थो महान् स कनिष्ठ इव भवतु, यश्च
 १८ नायकः स परिचारक इव भवतु । कतरो हि महान्, भोज्ये य
 आशीनोऽस्त्वयवा यः परिचरति ? किं न स य आशीनोऽस्ति ?
 १९ युष्माकं मध्ये त्वहं परिचारक इव वर्त्ते । मत्परीक्षासु तु यूयं
 स्थिरभावेन मया सार्द्धमवस्थितास्ततो यथा मम पिता मम दाय-
 २० वद् राज्यं दातुमङ्गीकृतवान्, तथाहं युष्मभ्यं दायवदिममधिकारं
 दातुमङ्गीकरोमि, यन्मम राज्ये यूयं मया सार्द्धं मम भोजनमद्ये
 भोक्ष्यध्वे पास्यथ च, सिंहासनेष्वाशीना इत्याथेलस्य द्वादशानां
 वंशानां विचारं करिष्यथ च ।

२१ ततः परं प्रभु र्वभाषे, शिमोन, शिमोन, पश्य, श्रैतानक्षित-
 २२ उना शस्यमिव चास्तयिष्यन् युष्मान् सन्तुं यथाचे, अहन्तु त्वदर्थं
 तथा प्रार्थितवान् यथा तव विश्वासो न विक्षुभ्येत । त्वमपि स्वसमये
 २३ प्रत्यावृत्तस्तत्र भ्रातृन् सुस्थिरीकुरु । स तु तमाह, प्रभो, भवता
 २४ सार्द्धमहं कारामपि मृत्युमपि च गन्तुमुद्यतोऽस्मि । स त्वाच,
 पिच, त्वामहं ब्रवीमि, त्वं यन्मां जानासि तत् चिह्नलो यावज्जान-
 ङ्गीकरिष्यमि तावत् कुङ्कुटोऽद्य न रविष्यति ।

२५ ततः परं स तानुवाच, यदाहं युष्मान् मुद्राधारं चेलसमुटक-

सुपानहौ च विना प्राहिण्वं, तदा युष्माकं किं कस्याप्यभावो
जातः ? ते प्रत्यूचुः, न जातः । स पुनस्तानवादीत्, अधुना तु यस्य २९
सुद्राधारोऽस्ति स तं गृह्णातु चेत्ससम्पुटकश्च तथा । यस्य तु नास्ति २०
सं खवस्त्रं विक्रीणालसिञ्च क्रीणातु । यतोऽहं युष्मान् ब्रवीमि,
मामध्येतेनापि सिद्धेन भवितव्यं यल्लिखितमास्ते,

अधर्माचारिणां मध्ये सोऽप्येको गणितोऽभवत् ॥

यतो मामधि यद्यन्निरूपितं तत्परिणामः सिध्यति । तेऽवादिषुः, ३८
प्रभो, पश्यत्वच द्वावशी विद्येते । स तानब्रवीत्, तत् पर्याप्तम् ।

मेत्त्रिमान्युषाने यीशोर्भर्मात्मिकदुःखम् ।

ततः परं स निर्गत्य स्मरौत्यनुसारेण जैतुनपर्वतं यथौ तच्छि- २९
खान्द्य तमनुजग्मः । गन्तव्यं स्थानं प्राप्तश्च स तानवादीत्, धूयं तथा
प्रार्थयध्वं ग्रथा परीक्षां मा प्रविशेत । अनन्तरं स प्रायेण प्रस्तरक्षेप- ४०
स्नानमन्तरं कुर्वन्सोभ्यः पृथग् बभूव जानुंगी पातयित्वा चेदं भाष- ४१
माणः प्रार्थयाञ्चक्रे, पितः पानपाचमिदं मत्तोऽपसारयितुं यदि तव ४२
मतिर्भवेत् ! तथापि न मम वाञ्छापि तु तवैव वाञ्छा सिध्यतु ।
तदा खर्गात् तस्मै बलदाता द्रुत एकस्तस्मै दर्शनं ददौ । स च ४३
प्राणपणेन चेष्टमान एकाग्रतरं प्रार्थयत । तस्य खेदश्च बभूव भूमौ ४४
पतङ्गिः शोणितविन्दुभिः सदृशः । ततः परं स प्रार्थनात् उत्थाय ४५
शिथ्याणां समीपं गत्वा तान् श्लोकान्निद्राणान् ददर्श बभाषे च, किमयं
निद्राय ? उत्थाय तथा प्रार्थयध्वं यथा परीक्षां न प्रविशेत । ४६

‘यीशोः शत्रुहन्ते समर्पयम् ।

स यदैतद्भाषेत, पश्य तदा जनतोपतस्त्रे, तदये च द्वादश- ४७
नामेकोऽर्थतो षिङ्गदा इत्यभिधो नरोऽभवत्, यीशुं चुम्बितुश्च तद-

- ४८ मिकमाजगाम । यीशुस्तु तमाह, रे थिङ्गदा, चुम्बनेन किं मनुष्यपुत्रं
 ४९ शत्रुषु समर्पयसि? तदा यद् भवितव्यं तत्सङ्गिभिः कैश्चित् तद् दृष्ट्वा
 ५० स पृष्टः, प्रभो, अस्माभिः किं कृपाणाघातः कर्त्तव्यः? तेषामेकस्य
 महायाजकस्य दासमाहृत्य तस्य दक्षिणं कर्णमवचिच्छेद । यीशुस्तु
 ५१ प्रत्युवाच, एतद् यावन् मामनुजानीत । इत्युक्त्वा स तस्य कर्णं स्पृष्ट्वा
 ५२ तं निरामयं चकार । अनन्तरं यीशुः स्वसमीपमभ्यागतान् मुख्य-
 याजकान् धर्मधामरचकान् सेनापतीन् प्राचीनांश्च जगाद, दस्सु
 धरिष्यन्त इव यूयं किमधीन् यद्यैसादायागताः? अहन्तु प्रत्यहं
 ५३ धर्मधास्त्रि युष्माभिः सार्द्धमासं, तदा यूयं मदिदृङ्गं हस्तान् न
 प्रासारयत । अपि त्वयं युष्माकं समयोऽन्धकारस्य चाधिपत्यम् ।

पितरं च यीशुः चिह्नतोऽस्तीकृतः ।

- ५४ ते तु तं धृत्वापनीय महायाजकस्य गृहं प्रवेशयामासुः, पिचस्त्र
 ५५ दूरात् तमन्वगच्छत् । तत्र प्राङ्गणस्य मध्ये जनेषु वस्त्रं प्रज्वाल्यै-
 ५६ कत्रोपविष्टेषु पिचस्त्रेषां मध्य उपविवेश । दासी काश्चित् तदा तमा-
 लोकस्य पुरस्तादुपविष्टं निरीक्ष्य तं प्रत्येकदृष्टिं कुर्वन्ती आहार्षीत्,
 ५७ असावपि तेन सार्द्धमासीदिति । स त्वनङ्गीकुर्वन्प्रवीत्, नारि, तं
 ५८ न जानामि । क्षणात् परमन्यः कश्चित् तं दृष्ट्वा जगाद, त्वमपि
 ५९ तेषामेक इति । पिचस्त्रवाच, नर, नाहमस्मि । ततः परं व्यतीतायां
 प्राक्षेपैकस्या घटिकायामपरः कश्चिद् दृढतरं आहार्षीत्, नूनमसा-
 वपि तेन सार्द्धमासीत्, असौ हि गास्त्रीलीय इति । पिचस्त्रवादीत्,
 ६० नर, न जाने त्वया यदुच्यते । तस्मिन्नित्यं भाषमाणे स्रष्टा कुक्कुटो
 वराव, प्रभुश्च सुखं परावर्त्य पिचं समासलोकयामास । पिचस्तादास्त्रा-
 ६१ र्षीत् प्रभोस्तद् वाक्यं यत् स तेनोक्तः, यथा, कुक्कुटरावात् प्राक् त्वं
 ६२ चिह्नतो भ्रां प्रत्याख्यास्यस्यीति । ततः पिचो वहिर्गत्वा, तीव्रं वरोद ।

याजकदेशाध्यक्षमसं यीशोर्विचारः ।

अथ यीशो रक्षणे नियुक्ता नरा उपहसितुं प्रवृत्तास्तं प्राहरन् ६२
वक्ष्णे तस्य शिर आच्छाद्य चास्यमताडयन् तमपृच्छंस, कस्त्वां ६३
'ताडितवान् ? भावोऽस्मा तद् वद । एतदन्यान्यपि निन्दासूचकवर्षांसि ६५
बहूनि तं प्रति तैश्चिरे ।

जाते पुन र्दिवसे जनानां प्राचीनवर्गो मुख्ययाजकाः शास्त्रा- ६६
ध्यापकाश्च समागत्य स्त्रीद्वयभामानास्य तं जगदुः, त्वं 'यदि ख्रीष्ट- ६७
स्वार्थस्मान् वद । स तु तानुवाच, मयोक्ता अपि यूयं न विश्वसिष्यथ, ६८
पृष्टास्तुपि मां न प्रतिवदिष्यथ नापि वा मोचयिष्यथ । इतः प्रभृति ६९
मनुष्यपुत्र ईश्वरस्य प्रभावस्य दक्षिण आसीनः स्यास्यति । अनेन सर्व्वे ७०
व्याहारुः, त्वं तर्हि किमीश्वरस्य पुत्रः ? स तानवादीत्, यूयं (तथ्यं)
व्याहरथ, यतोऽहं सोऽस्मि । तदा ते प्राङ्, साक्ष्येणाधिकेनास्माक ७१
किं प्रयोजनं ? वयमेव तस्य सुखान्निर्गतं वाक्यं श्रुतवन्तः ॥ २२ ॥

ततः परं तेषां कर्तव्यो निकर उत्थाय तं पीलातस्य समी- २३
पमनैषीत् तस्य विरुद्धञ्च तेऽभियोगं कुर्वन्तो भाषितुमारेभिरं, २
सञ्चितोऽयमस्माभि र्यद् राजा ख्रीष्टोऽहमिति व्याहरन्त्यं जाति-
भिमासुन्मार्गगामित्वे प्रव्रत्तयति कैसराय करदानं निवारयति च ।
पीलातस्तदा तं पप्रच्छ, त्वं किं विद्मदीयानां राजा ? स तं प्रति- २
वभाषे, भवांस्तथ्यं व्याहरति । ततः पीलातो मुख्ययाजकान् जननि- ४
वहंसञ्च जगद, नरेऽस्मिन् मया कोऽपि दोषो न लक्ष्यते । ते तु
गाढतरमवदन्, स प्रजा उन्तेजयति, गालीसत आरभ्येतत् स्थानं ४
स्रवद् विद्मद्विधायाः सर्व्वत्रोपदिशति च । इत्थं गालीसस्य नाम ६
श्रुत्वा पीलातः पप्रच्छ, स नरः किं गालीसीयः ? ततः स हेरो- ०
दस्य कर्तृत्वाधीन इत्यवगम्य स तं हेरोदस्य समीपं प्राहिणोत्,

- * यतस्तेषु दिनेषु सोऽपि थिङ्गालेनेऽवर्त्तत । यीशुं 'दृष्ट्वा हेरोदो-
 ५तौव जहर्ष, यत आदीर्घकालात् स तमदिदृचत, यतः स तमधि
 बङ्गीः कथा अष्टृणोत्, तेन प्रदर्शितं किञ्चनाभिज्ञानं द्रष्ट्यामीत्या-
 ८ ग्रापि तस्य सञ्जाता । तस्मात् स तं बङ्गप्रश्नानपृच्छत् । स तु तं
 १० किमपि न प्रत्यभाषत । अपि च तच्च स्थिता मुख्ययाजकाः ग्रास्त्वा-
 ११ ध्यापकाश्चैकाग्रं तस्याभियोगमकुर्वन् । हेरोदस्तु स्वसैन्यानां साहा-
 य्येन तं परुषीकृत्योपजहास शुभ्रं प्रावारं परिधाय च तं पुनः
 १२ पीलातस्थान्तिकं प्रेषयामास । तस्मिन् दिने पीलातहेरोदौ परस्परं
 प्रणयिनौ बभूवतुः, यतस्तत्पूर्वं तौ परस्परं वैरमास्थितौ ॥
 १३ " अथ पीलातो मुख्ययाजकान् नायकान् प्रजाजनञ्च समाह्वया-
 १४ ब्रवीत्, मनुष्योऽयं प्रजाजनस्य कुप्रवर्त्तक इव युष्माभि मन्दन्तिक-
 १५ मानोतः । पश्यत तु यूयमस्मिन् यान् दोषानारोपयथ मया
 युष्मत्समं विचारं कुर्वतास्मिन् नरे तेषां कोऽपि दोषो न लक्षितः,
 हेरोदेनापि न लक्षितः, यतोऽहं युष्मान् तस्थान्तिकं प्रेषितवान् ।
 १६ पश्यत च नापराङ्मनेन प्राणदण्डहेतुकं किमपि । अतोऽहमिमं
 १७ ग्रासित्वा मोक्षयिष्यामि । प्रतिवत्सरन्तु पर्वणि तेषां तोषणार्थमेकस्य
 १८ मोचनं तेनावश्यं कर्त्तव्यमासीत् । अतस्तेषां हृत्तज्जनतोत्क्रोशन्ती
 १९ जगाद्, संहरेमं वाराब्बाश्चास्यदर्थं मोक्षय । नरः स नगरेः मन्धू-
 तस्योपस्रवस्य नरहत्यायास्य कारणात् काराबद्ध आसीत् । पीला-
 २० तस्तदा यीशुं मोक्षयितुमिच्छंस्तान् पुनरुच्चैः सम्बोधयामास । ते
 २१ त्वच्चैर्जगद्, क्रुशमारोपयेमं, क्रुशमारोपय । पीलातस्तृतीयवारं
 २२ तान् बभाषे, किं न्वपराङ्मनेन ? न लक्षितोऽस्मिन् मया प्राण-
 २३ दण्डहेतुकः कोऽपि दोषः । तदिमं ग्रासित्वा मोक्षयिष्यामि । ते तु
 महाशब्दैरुपगतामास्त्राय तस्य क्रुशारोपणं चयाचिरे, तेषाञ्च मुख्य-

वाजकानाञ्च प्रवृत्ताः प्रबभूवुः, पीसातश्च तेषां यात्रायाः साधनं १४
निश्चिकाय । इत्यमुपसवत्य नरहत्यायाञ्च कारणात् कारावद्धौ १५
सो नरसौ योचितः स तेषां तोषणार्थं तेन मोचितः, यीशुस्तु
तेषामभिखाषे समर्पितः ।

वीथोः क्रुशारोपचं चतुष ।

अथ जना यदा तमपानयंस्तदा यामादागच्छन्तं श्रिमोनाभिधमेकं १६
कुरीणीयं नरं धत्वा यीथोः पश्चाद् वह्नार्थं तत्कन्धे क्रुग्रमर्पया-
मासुः । महान् जननिवहश्च तमन्वगच्छत् तन्मध्ये योषितोऽप्यासन्, १७
तास्तदर्थं स्ववर्णास्यताडयन् व्यस्यत् । यीशुस्तु सुखं परिवर्त्य ता १८
अत्रवीत्, भो थिरुग्रालेमस्य दुहितरः, मदर्थं मा इदितापि तु स्वाथं
स्वसन्तानवन्दार्थञ्च, यतः पश्यतायान्ति तानि दिनामि यदा जनै १९
र्वस्यते, धन्या बन्ध्याः, धन्या जठरा अप्रसूताः, धन्याश्च स्तना
अदोहिताः । तदा मगुश्या गिरीन् सम्बोध्य वदिष्यन्ति, अस्मासु २०
मिपततेति, श्रेष्ठांश्च वक्ष्यन्ति, अस्मान् प्रच्छादयतेति । यतः सरसं
तरुं प्रति यद्येतत् क्रियते, का तर्हि शुकस्य गति भविष्यति ? २१
अपि च तेन सार्द्धमपरौ द्वौ दुष्कर्षिणौ व्यापादनाथापानीयेताम् । २२

ततः परं ते कपासमित्यभिधं स्थानं प्राप्य तत्रैव तच्च तौ २३
दुष्कर्षिणौ च क्रुशान्यारोपयामासुरेकतरं तस्य दक्षिणे, वामे
चान्यतरं । यीशुस्तदोवाच, पितः, चमस्व तेषां, यतः किं कुर्वन्ति २४
तच्च जानन्ति । अन्तरं ते तस्य वासांसि विभजमाना गृटिका- २५
पातमकार्षुः प्रजाजनाश्च निरीचमाणा अतिष्ठन् । तैः सार्द्धं नायका
अपि तं न्यक्रुर्वन्तोऽवदन्, असावन्त्यास्तारयामास, यद्यसावौश्वरस्य
वरितः खीष्टस्तर्ज्जत्मानं तारयतु । वैनिका अपि तमुपसवन्त २६
उपागत्याश्चरसमुपाहरन्वदंश्च, त्वं चेद् थिरुद्वीपानां राजा, तर्ह्या- २७

- २८ त्वानं तारथ । तस्योर्द्धं च युगानीथै रोमीथैरित्रीथैश्चापरै र्शिखि-
तमिदं लेख्यमासीत्, यिह्णदीथानां राजायमिति ।
- २९ तेन सार्द्धंमुदद्भयो दुष्कर्षिणोरेकतरोऽपि तं निन्दन्नाह, त्वं यदि
३० खीष्टस्तर्थात्मानमावाञ्च तारथ । अन्यतरस्तु तं भर्त्सयकत्रवीत्, ईशरा-
३१ दपि किं त्वं न विभेषि तेनैव दण्डेनाक्रान्तः ? आवां हि तदर्है,
यत आवाभ्यां यद्यदपराद्धं तदुपयुक्तानि फलानि भुञ्जन्ते, अन्यन्वयुक्तं
३२ किमपि न कृतवान् । ततः परं स यीशुं जगद्, प्रभो, भवान्
३३ यदा स्मराजत्वेनायास्यति, तदा मां स्मरतु । यीशुस्य तमवादीत्,
त्वामहं सत्यं ब्रवीमि, अद्य त्वं परमदेशे मम सङ्गी भविष्यसि ।
३४ तदा प्रायेणोपस्थितायां षष्ठघटिकायां कृत्स्ने भूमण्डलेऽन्धकारः
३५ सञ्जातः, स नवमघटिकां यावदवतस्थे । सूर्यस्तदान्धकारमथो बभूव,
३६ मन्दिरस्य तिरस्करिणी च विद्या द्विधा बभूव । यीशुस्योत्तरवसुदी-
रयन् व्याजहार, पितस्तव 'हस्तयोर्ममात्मानं' समर्पयामि । इदमुक्त्वा
३७ स प्राणांस्तत्याज । तदितिष्टत्तं दृष्ट्वा प्रतपतिरीश्वरं स्तवन्नुवाच,
३८ सत्यं, नरोऽसौ धार्मिक आसीत् । तत्कौतुकदर्शनार्थमेकपीभृता
जननिवहास्य सर्व्वं तदितिष्टत्तं निरीक्ष्य स्तवचांसि ताडयन्तः प्रति-
३९ जग्मुः । आसंस्य दूरे तिष्ठन्तस्तत्परिचितजनाः सर्व्वं यास्य गाक्षीक-
तस्तेन सार्द्धंमनुगतास्तासां काश्चिद थोपितस्तत् सर्व्वं निरीक्षमाणाः ।

वीथोः समाधिः ।

- ५० पश्य च यिह्णदीथानाम् अरिमाधियानगराक्षर एको यीषेफ-
५१ नामोपतस्थे । स मन्त्री किन्तु भद्रो धार्मिकश्च नरोऽमीषां मन्त्र-
५२ षाचाराभ्यामसम्पृक्तश्चासीत् स्तयमपीश्वरस्य राज्यं प्रतैक्षत च । स
५३ एव पीषातस्थान्तिकं गत्वा तं यीथो र्द्वैहं यथाथे । तंमवरोक्ष्य च
स्तुक्ष्णवाग्मया वेष्टयामास, 'यच्च च प्राक् कोऽपि कदापि न ग्रथित-

स्नादुशे तद्धिते श्रवागारे तं निदधाष । तद्दिनं सञ्जनदिनं, विश्वा- ५४
मवारस्वारभ्रञ्चामस्र श्वासीत् । गालीषतस्नेक सार्द्धमागता नार्यो- ५५
ऽप्यनुगच्छन्त्यस्तच्छवागारमवलोकयामासु देहस्य कथं निधीयते तद्
ददृशुः । ततः परं प्रत्यावृत्य सुगन्धीनि द्रव्याणि तैस्त्रानि च सञ्जीचक्रुः । ५६
तथापि विधानानुसारेण ता विश्रामवारे विश्राममसेवंत ॥ १३ ॥

यीशोः पुनस्त्यानं स्वर्गारोहणञ्च ।

सप्ताहस्य प्रथमे दिने तृतीव प्रत्युषे ताः सञ्जीकृतानि सुग २४१
न्विद्रव्याणि वहन्त्यः श्रवागारान्तिकं जग्मुस्ताभिः सार्द्धमन्या अपि
काश्चिन्नार्योऽज्जन् । तदा ताः श्रवागारद्वारात् प्रस्तरमपसारितं १
सञ्चयामासुः, प्रविश्य तु प्रभो र्यीशो देहं न ददृशुः । पश्य चाच २
चिन्ताकुलासु तासु दीप्रपरिच्छदवेष्टितौ द्वौ पुरुषौ ता उपतस्थतुः । ३
तासु च भीतासु भूमिं प्रति नतमुखीषु च तौ ता ऊचतुः, कथं ५
मृतानां मध्ये तं जीवितं गवेषयथ ? सोऽच नास्ति, स उत्थापित १
एव । पुरा गालीले विद्यमानेन तेन यूयं यदुक्तास्तत् स्मरत । ७
स हि कथितवान्, मनुष्यपुत्रस्येदमवश्यभावि, यत् स पापिमनुष्याणां ८
करेषु समर्पयिष्यते, क्रुशमारोपयिष्यते च तृतीये दिने च पुनरु-
त्थास्यति । तदा तास्तस्मोक्तीः सस्मरुः ।

अनन्तरं ताः श्रवागारात् प्रत्यावृत्यैकादशभ्यः प्रेरितेभ्योऽन्येभ्यः ९
सर्वेभ्यश्च संवादं ददुः । मग्दलीनी मरियम् घोहाना थाकोबस्य १४
माता मरियम् तासां सङ्गिन्योऽन्यासेमा एव प्रेरितेभ्यः सर्वमेतत् ११
कथयामासुः । तेषां दृष्टौ तु तासां कथा प्रज्ञाप एव प्रत्यभात् १२
ते, च तासु न व्यस्रसन् । पिचस्तत्याथ श्रवागारं प्रति दुद्राव, १२
प्रहस्य केवसं वस्त्रं खण्डान् भूमौ विस्तृतान् ददर्श, यच्च वृत्तं तत्र
मनस्यास्यर्थं मन्यमानोऽपजर्गाम ।

- १३ पश्य च तस्मिन् दिवसे तेषां द्वौ नरौ थिह्णशालेमात् क्रोश-
 १४ चतुष्टयव्यवहितमिषायुनामकं याममगच्छतां । तावेतानि सर्वा-
 १५ णौतिवृत्तान्यधि मिथः समक्षपतां । तयोरित्थं संक्षपत्यो विचारय-
 १६ त्योश्च स्वयं यौशुः समीपमागत्य ताभ्यां साङ्गं ब्रजितुं प्रवृत्ते । तयो
 १७ नैवाणि तु तथा हृद्धान्यासन् यथा तौ तमभिजातुं नाश्रुतां । स
 तदा ताववादीत्, कास्ताः कथा ब्रजनकाले या मिथो विचारयथो
 १८ विषयौ ? तदा क्रियपानामा तयोरेकतरः प्रतिभाषमाणस्तमवादीत्,
 एको भवान् प्रवासीव थिह्णशालेमे वर्त्तमानोऽपि किं नावगतवांस्तत्
 १९ सर्व्वं यदेतेषु दिनेषु तत्र वृत्तं ? स तौ प्रपृच्छ, तत् किं ? तौ
 तमूचतुः, नाश्रुतीयं यौशुमधि यद् वृत्तं तदेव । स भाववादी
 नर आसीत्, ईश्वरस्य सर्व्वजनस्य च समक्षं क्रियया वाचा च
 २० शक्तिमान् । स यन्मुख्ययाजकैरस्माकं नायकैश्च प्राणदण्डार्थं समर्पितः
 २१ क्रुशमारोपितश्चाभूत् । अस्माकन्वियमाशासीत्, यत् स एवेवावेक्ष्य
 भावो मोक्षयिता । तद् यथास्तु तथास्तु, तस्मादिति वृत्तादारभ्याद्य
 २२ द्वतीयं दिनं स गतः । अपि चास्मत्सङ्गिनीभिः काभिस्त्रिभारोभि
 २३ र्वयं समत्कारिताः । ताः प्रत्यूषे श्रवागारं गतास्तदीयदेहमप्राप्य
 प्रत्यागतासु, ता अवदन्, वयं स्वर्गदूतयो दर्शनं प्राप्तास्ताभ्यामुच्यते
 २४ स जीवतीति । ततोऽस्मत्सङ्गिनां केऽपि श्रवागारं जग्मुः, ते ताभि
 २५ यथा कथितं तदनुसूपमेव सर्व्वे प्रापुस्तन्तु न ददृशुः । स तदा
 तावुवाच, रे निर्व्वीधौ भाववादिभि र्यद्यदुक्तं तत्र विश्वसितुं मन्व-
 २६ धियौ च, क्वत्तं तद् दुःखं भुक्त्वा ख्रीष्टो यत् स्वप्रतापं प्रविशति,
 २७ किं न तत् तस्यावशङ्कर्त्तव्यमासीत् ? ततः परं स मोक्षितः सर्व्वभ्यो
 भाववादिभ्यश्चारभ्य क्वत्ते शास्त्रे तमधि यद्यस्त्रिचितं तद् व्याख्यात् ।
 २८ इत्थं हि यदा तयो र्गन्तव्यस्य स्थानस्य समीपसुपातिष्ठन्त स

तदाद्यगमनेच्छायां सन्नमदग्ंयत् । तौ तु सायहं प्रसादयन्तौ १९
 तमूचतुः, तिष्ठत्वावाभ्यां साङ्के, यतः सायंसमय आसन्नो दिगावसानश्च
 प्रतिभाति । ततः स ताभ्यां साङ्केमवस्थानार्थं गृहं प्रविवेश । ततः २०
 परं ताभ्यां साङ्के भोजनाद्योपविश्य स पूषं गृहीत्वा धन्यवादम-
 कार्षीत्, तं भङ्गा च ताभ्यामददात् । अनेन तयो नैत्राणि सुक्ताणि २१
 तौ च तमभिजज्ञतुः । स तु तयोः समीपतोऽन्तर्दधे । तौ तदा २२
 परस्परमवादिष्टां, अस्मद्गृहं किं नाज्जलत् तदास्मादन्तरे यदा स
 पथ्यावाभ्यां समलपदस्मदर्थश्च शास्त्राणि व्याख्यत् ?

तस्मिन्नेव दृष्टे तावत्याय थिरुशालेमं प्रतिजग्मतुः समवेतांसि- २३
 कादग्रप्रेरितांशेषां सङ्गिनश्च प्रापतुः । तेऽवदन् मयं प्रभुरुत्थापितो २४
 दत्तवांस्य शिमोनाय दर्शनमिति । तावपि पथि यद् वृत्तं पूषभ- २५
 ज्ञाने च स यथा ताभ्यामभिज्ञातस्तन्निवेदयामासतुः ।

इत्थं तेषां कथनकाले स्वयं बीशस्येषां मध्ये तस्थौ तांस्य २६
 जगद्, युष्माकं शान्ति भूयात् । ततश्चे चुन्धा चासं गत्वा चाम्ब- २७
 सिमत कश्चिदात्मानं पश्याम इति । स तु तानब्रवीत्, कथमुदिश्याः २८
 स्व ? किमर्थंश्च युष्माकं हृदयेषु वितर्का उद्भवन्ति ? मम हस्तौ २९
 चरणौ च निरौक्ष्य जानीत यत् स्वयमहं सोऽस्मि । स्पृशत मां
 समवस्योक्तयत च । नास्वात्मा तादृष्मांसास्त्रिविशिष्टो धादृशं मां
 पश्यथ । एतद् भाषमाणः स तेभ्यः स्वहस्तौ स्वचरणौ च दर्शया- ३०
 मास । तदापि त्वानन्दात् तेषु न विश्वसस्वास्वर्थ्यं मन्यमानेषु च ३१
 स तान् प्रपृच्छ, युष्माकमच किञ्चित् खाद्यं किं विद्यते ? तदा ते ३२
 तस्मै मृष्टमीनस्य खण्डं मधुकोषस्य खण्डश्च ददुः, स च तेषां समचं ३३
 तद् गृहीत्वा बुभुजे । तांसोवाच, मोघे र्व्यवस्थायां भाववादिनां ३४
 ग्रन्थेषु गीतसंहितायाश्च मामधि यद्यस्त्रिखितमास्ते सर्व्वेषु तेन

- बिद्धेन भवितव्यमिति याः कथाः पुरा युष्माभिः बाह्वै ममावस्थिति-
- ३५ काले यूयं मयोक्तास्तासां फलमेतत् । तदा च तेषां बुद्धिं ग्राह्य-
- ३६ बोधायोद्घाटयामास । तांश्च जगाद, इत्थं लिखितमास्ते इत्थञ्च
- स्त्रीष्ट्यावश्यवर्त्तव्यमासीत्, यत् तेन दुःखं भोक्तव्यं तृतीये दिने
- ३७ पुनइत्यातव्यं, यिरूशालेमादारभ्य च सर्वजातिषु तस्य नाम्ना मनः-
- ३८ परावर्त्तनस्य पापचमायाश्च घोषणेन व्याप्तव्यं । यूयश्च सर्वस्यैतस्य
- ३९ साक्षिणः । पश्यत च मम पित्रा यत् प्रतिश्रुतं तदहं युष्माकमुपरि
- प्रेषयिष्यामि । यूयश्च यावदूर्द्धसोकतः प्रभावेन सञ्जिता न भविष्यथ,
- तावद् यिरूशालेमपुष्यामवतिष्ठध्वम् ।
- ५० अथ च तान् वैयनिथां यावद् वहि र्निनाथ, स्वकरावूर्द्धीकृत्य चं
- ५१ तेभ्य आशिषं ददौ । आशौदानकाले च तेभ्यः पृथग्भूय स्वर्गमारो-
- ५२ हयाञ्चक्रे । ते च तस्य भजनं कृत्वा महानन्देन यिरूशालेमं प्रतिजग्मुः,
- ५३ सततं धर्माधासि वर्त्तमानास्तेष्वरमस्तुवन् धन्यमवदंस ॥ २४ ॥

योहर्नालिखितः सुसंवादः ।

ईश्वरस्य वाक्यं यीशोर्महत्त्वमवतारकथा च ।

आदौ वाद आसीत्, स च वाद ईश्वराभिमुख आसीत्, स १९
 च वाद ईश्वर आसीत् । स आदावीश्वराभिमुख आसीत् । तेन १
 सर्वसुदृढं, यद्यदुद्धृतं तन्मध्ये च तं विना न किमप्युद्धृतं । तस्मिन् १
 जीवनमासीत्, 'तज्जीवनस्य मनुष्याणां ज्योतिरासीत् । तज्ज्योति- ४
 स्यान्वकारे राजतेऽन्वकारस्तु तत्र जपाह । ५

अथेश्वरसकाशात् प्रहितो नर एकः समुद्रभ्रूव, तस्य नाम योहन १
 इति । स साक्षात्समाजगाम, ज्योतिरधि तेन तथा साक्ष्यं दात- ०
 व्यमासीत्, यथा सर्वे तेन विश्वासिनो भवेयुः । स ज्योतिर्नासीत्, ८
 अपि तु ज्योतिषि साक्ष्यदाने नियुक्तः । अतः सर्वमनुद्यं द्योतयति ९
 तद् यथार्थं ज्योतिरासीजगदाधातुमुद्यतं । तज्जगत्यासीत्, जगच्च १०
 तेन समुद्रभ्रूव, जगत्तु तज्जाजानात् । स ज्योतिःस्वरूपो निजविषय- ११
 माजगाम, निजस्वास्तु तं न जगत्कः । यावन्तस्तु तं जगत्कक्षेभः १२
 स तत् सामर्थ्यं ददौ येन त ईश्वरस्य सन्माना भवन्ति यतस्तेऽसुख
 नास्ति 'वस्यसन्ति । न शोषितेभ्यो नापि वा मांसखाभिखावाकापि १३
 वा, पुण्यखाभिखावात् प्रत्युतेश्वरादेव ते जाताः ।

अ च वादो मांसरूपी बभूव प्रवासीवास्यमध्ये वदते च, यद्यच्च १४
 पितृसकाशादागतस्यैकजातस्य पुत्रस्य प्रतापमिव तस्य प्रतापं गिरी-
 क्षितवन्तः । परिपूर्वः स प्रसादेन सत्येन च । योहनस्य स्यासी, स १५

प्रोचैहन्तवान्, अथं स एव यमधि मथोक्तं, मम पश्चाद् य आयाति
 १९ स मत्तोऽप्रगल्भो जातः, यतः स मत्तः प्रागासीदिति । तस्य पूर्व-
 २० तातस्यास्त्वस्मि सर्वैरस्माभिः प्रसादात् परं प्रसादः । यतो मोक्षिद्वारा
 १८ व्यवस्थादायि, प्रसादसत्ये तु यौशुःखीष्टद्वारा बसुङ्गते । ईश्वरः कदापि
 केनापि नादर्शि, पितृकोऽस्य एकजातः पुत्र एव तं व्याचख्यौ ।

यौशुविषये बोधनस्य साक्ष्यदानम् ।

१९ अथ बोधनस्य साक्ष्यमिदं । यिद्भद्रीयजना यिरुशास्त्रेमाद्
 साजकान् खेवीषांसु प्रहित्य यदा तमप्रच्छयन्, को भवानिति,
 २० तदा सोऽङ्गीचकार नेवापजुङ्गवे । सोऽङ्गीचकार, नाहं ख्रीष्टः ।
 २१ ते तमप्राचुः, तर्हि किं ? भवान् किमेच्छियः ? सोऽब्रवीत्, नाहं
 सः । तर्हि भवान् किं स भाववादी ? स प्रत्यवादीत्, नाहं सः ।
 २२ ततस्ते तमाहुः. भवान् कस्तद् वदतु यतो वयं वैः प्रेरितास्तेभ्यो-
 ऽस्माभिः प्रत्युत्तरं दातव्यं, । आत्मविषये भवान् किं वदति ? इ
 उवाच, भाववादी यिशायाहो यथोक्तवान्, तथैव ।

अस्यहं कश्चिद् वाणी प्रोचै घोषयतो मरौ ।

भो युष्माभिः प्रभो मार्गः समानीक्रियतामिति ॥

२२ प्रहितास्ते जनाः करीणिनां श्रेष्ठां गण्ठिताः । ते तदा तमिमां
 २३ कथामप्राचुः, भवान् यदि न ख्रीष्टो नाप्येच्छियो वा नापि वा स
 २४ भाववादी, किमर्थं तर्हि स्थापयति ? बोधनः प्रतिभाषमाख्यानवा-
 २५ द्दीत्, अहं तोयेन स्थापयामि, यूयन्तु यं न जानीथ तादृशो नर
 २६ एको युष्माकं मध्ये स्थित्वास्ते । मत्पश्चादागच्छन् स एव ममाद्यगच्छो
 जातः । नाहंन्यहं तदीयोपानहो बन्धनं मोक्षमिति । बोधनो
 २७ अथास्थापयत् तत्र यद्दैनपारस्थायां वैथनिथायामिदं समभूत् ।
 २८ परदिवसे बोधनः स्वसमीपमागच्छन्तं यौशुं विचोक्ष्य वभाषे,

पश्चाद्यमीश्वरस्य नेषग्रावको यो जगतः पापभारं धरति । अर्थं च २०
 यमधि मयोक्तं, मत्पश्चात्पर एक आवाति यो ममापगच्छो जातः, यतः
 च मत्तः प्रमाणीदिति । अहस्य तं नाजानां, स तु यद्विद्यावेद्यस्य २१
 प्रत्यक्षीक्रियेत तदर्थमहं तोषे स्थापयन्नागत इति । अपि च बोधनः २२
 बाध्यं दत्त्वावादीत्, पवित्र आत्मा कपोत इव स्वर्गादवरोहन् मया
 कथितः, स चामुद्योपर्यवतस्ये । अहमपि तं नाजानां, येन तु तोषे २३
 स्थापयितुं प्रहितोऽहं तेनैव मद्यं कथितं, त्वं यस्योपरि पवित्रमात्मा-
 नमवरोहन्मवतिष्ठमानस्य द्रष्टव्यसि, स एव पवित्र आत्मनि स्थाप-
 यिताः । अहस्य दृष्टवान् बाध्यं दत्त्वांश्च यदयमीश्वरस्य पुत्र इति । २४

बोधना त्रिव्याकां प्रथमाज्ञानसु ।

तत्परदिवसे पुन बोधनस्तिष्ठन्नासीत्, तच्छिष्यौ च द्वौ तेन २५
 शार्ङ्गमाखां । स तदा बोधं विहरन्मं निरीक्ष्य वभाषे, पश्चाद्यमी- २६
 श्वरस्य नेषग्रावकः । तौ द्वौ शिष्यौ च तच्छेदं वचनं श्रुत्वा बोधमनु- २७
 ज्यतः । बोधः प्रत्याद्यत्य तावन्गुणच्छन्तौ विसोक्य भाषते, किम- २८
 प्विष्यथः ? तौ तमवदतां, भवान् कुत्र वसति, रञ्जिन् ? भाषान्तरे-
 ऽस्कार्चो गुरो । स तौ ब्रवीति, एतद्य पश्यतं । ततस्तौ गत्वा च २९
 चपावसत् तत् स्थानं ददृशतुस्तद्दिगश्च तेन शार्ङ्गमवतस्ताते । तदा
 प्रायेण दग्नी चटिकासीत् । यौ द्वौ बोधनस्य वचनं श्रुत्वा ३०
 बोधमनुगतौ, आग्निप्रयनामा त्रिमोन्स्य पित्रस्य भ्राता तद्योरेकतर
 आसीत् । प्रथमः स निजभ्रातरं त्रिमोन्मन्त्रिण्य प्राप्नोति वदति ३१
 च, आवाहित आवाभां मग्नीषः । भाषान्तरेऽस्कार्चः खीष्टः (अग्नि-
 विक्तः) । इदमुक्त्वा स तं योन्नोरजिकं विनाथ । बोधुस्तदा तं ३२
 यमासोक्य वभाषे, त्वं योनाः सुतः त्रिमोन्ः, त्वं कैसा इत्यभिधा-
 विष्यथे । भाषान्तरेऽस्कार्चः पित्रः (पाषाणः) ।

- २१ तत्परदिवसे वीर्यं गंभीरं प्रस्तातुमैच्छत् । स च क्षिप्रिपमा-
 २२ शास्यं वदति, मामनुगच्छ । आम्ब्रिपिचौ चस्य पौरौ, स क्षिप्रि-
 २३ षोऽपि तस्य वैतसैदाख्यपुरस्य पौर आसीत् । पुनः क्षिप्रिपो
 नयनेऽसमासाद्य वदति, मोघि र्व्यवसाया भाववादिनस्य यस्य वर्णना
 लिखितवन्तः षोऽस्माभिः प्राप्तः, स द्योषेःसुतो नाशरतीथो वीर्यः ।
 २४ नयनेऽसमव्रवीत्, नाशरताद् भद्रं किमपि किं वसुङ्गवित्तं
 २५ शक्नोति? क्षिप्रिपसं व्रवीति, एतस्य पश्य । वीर्यः खानिकमाम-
 २६ च्छन्तं नयनेऽं गिरौच्छ तद्बुद्धिस्तु भावते, पश्चात् सत्येनेसावेऽसीथो
 २७ नाख्यसिन् रूपटः । नयनेऽसं व्रवीति, कथं मां जानाति भ्रान्तं ?
 वीर्यः प्रतिभाषमास्यसमाह, क्षिप्रिपेन तवाङ्गानात् प्रागुडुम्बरस्य-
 २८ स्थापः स्मितसं मया सञ्चितः । नयनेऽसः प्रतिभाषमास्यसं वदति,
 २९ रञ्जिन्, भवानीश्वरस्य पुत्रः, भवानिस्त्रायेऽस्य राजा । वीर्यः
 प्रतिभाषमास्यसमाह, उडुम्बरस्थापसत् त्वं मया सञ्चित इत्यर्थं
 त्वासुक्तवांसात्कारणात् किं विश्वसिषि? अस्मादपि महत्तरासि
 ३० (सञ्चयानि) द्रक्ष्यसि । अन्वस्य स तं वक्ति, सत्यं सत्यं, युष्मानहं
 व्रवीमि, उद्घाटितः स्वर्गो मनुष्यपुत्रस्योर्द्ध्वं चारोहन्तोऽवतरन्तस्य
 स्वर्गदूता युष्माभिर्द्रक्ष्यन्ते ॥ १ ॥

वीरोः प्रकाश्याकार्यरम्भः ।

- २१ इतीथे दिने तु गान्धोसस्यकाश्यायां विवाहः समभूत्, वीरो माता
 २२ च तत्रासीत् । वीर्यस्यस्यिष्यास्यापि तस्यै विवाहाय निमग्निता
 २३ आवन् । अते तदा द्राघारस्य न्यूनत्वे वीरो माता तम-
 २४ वादीत्, अमीषां द्राघारसो नास्ति । वीर्यसां, वदति, नारि,
 मया सह तव किं कार्यं? मन समस्य इदानीमप्यनुपस्थितः ।
 २५ तस्य माता परिचारकान् व्रवीति, असौ युष्मान् कस्यद् वक्ति तत्

कुर्वत । तत्र तु विद्वादीषानां शूचिलसाधनार्थमुचितानि पाषाण- १
 मयानि षट् महानि तोषपाचास्थान् । तानि प्रत्येकमाढकद्वय-
 माढकचयं वाधारयन् । यीशुस्तान् वक्ति, पाचाणीमानि तोषेण
 पूरयत । ततस्ते तान्याकर्षेण पूरयामासुः । तदा स तान् ब्रवीति, ८
 इदानीं किञ्चिदादाय भोज्याध्यक्षस्थान्तिकं वदत । ततस्ते किञ्चि-
 द्बुद्धः । स भोज्याध्यक्षो यदा तोषं तद् द्राक्षारसेन परिणतमास्त्रा- ९
 दयत्, तदा तत् कुत अनीतं तस्माजामात्, यैस्तु तदुत्तारितं ते
 परिचारका अजानन् । ततः स भोज्याध्यक्षो वरमाह्वयाह, सर्व्व- १०
 मनुष्यः प्रथममुत्तमं द्राक्षारसं परिवेषयति, जने बाहुल्येन पीते च ११
 निरुद्धतरं परिवेषयति । तन्वेतावत्कासं थावदुत्तमं द्राक्षारसं रक्षित
 वान् । गालौषस्यकाश्यायां यीशुनाभिज्ञानानामथमारम्भोऽकारि
 स्त्रप्रतापस्य प्रत्यक्षीचक्रे । तच्छिष्यास्य तस्मिन् व्यस्यन् ।

ततः परं स तस्य माता भ्रातरस्य तस्य शिष्यास्य कक्षरनाह्वय- १२
 मवतेहः, तत्र तस्य दिनान्यवतस्त्रिरे ।

योशो र्थिदग्नाक्षेयममनम् ।

आसन्ने पुन र्थिदग्दीयानां निस्सारपर्ष्याणि यीशु र्थिदग्नाक्षे- १३
 मादरोह । धर्मधासि च गोमेधकपोतविक्रेतृन् सुद्राविनिमय- १४
 कारिणस्यधीनान् दृष्ट्वा स दामभिः कर्मां रक्षयित्वा सर्व्वीस्तान् १५
 नेषान् गत्वा धर्मधामतो वहिर्द्रावियामास, वणिजास्य सुद्राचयान्
 विक्रीर्यासमानि न्युञ्जीषुकार, कपोतविक्रेतृंसोवाच, सर्व्वमेतदतः १६
 स्नानादपसारयत, मम पितु र्दंष्ट्रं मा कर्हं वाणिज्यगृहमिति ।
 तच्छिष्यास्य सखाह र्थलिखितमासे,

तन्निक्तेतनपक्षीया व्यपतां मां यच्चिद्यति । १०

ततो विद्वादीषाः प्रतिभाषमाशास्त्रमवादिषुः, एतत् त्वया कृतं १८

- १८ कर्मव्यं तस्य किमभिज्ञानमस्मान् दर्शयसि ? यीशुः प्रतिभाषमाण-
स्मानब्रवीत्, मन्दिरमिदं भङ्गं, त्रिषु दिनेष्वहं तदुत्थापयिष्यामि ।
- १० चिह्नदीयास्तदा जगदुः षट्चत्वारिंशद्वत्सरान् यावन्मन्दिरमिदं
निर्भीयते स्म, त्वं कथं त्रिषु दिनेषु तदुत्थापयिष्यसि ? स तु
- ११ स्वदेहरूपं मन्दिरमुद्दिश्याकथयत् । अतो मृतानां मध्यतस्तस्योत्था-
१२ नान् परं तस्य शिष्याः समुत्थयन्ते ते तेनेदमुक्ताः । तदा ते शास्त्रे
यीशुना कथिते वचने च व्यस्यसिषुः ।
- १३ निस्तारपर्वणि यदा स थिरुगालेनेऽवर्त्तत, तदा तेन क्रिष्-
माणान्यभिज्ञानार्थकस्पर्षि विस्तोष्य बहवस्तस्य नास्ति व्यस्यन् ।
- १४ यीशुस्तु तेभ्यात्मसमर्पणं नाकार्षीत्, यतः स स्वर्गजानात् ।
- १५ मनुष्ये परस्य साध्येण तस्य प्रबोजनं वा नाभवत्, यतो मनुष्य-
स्यान्तरे यदविद्यत, तत् स स्वयमजानात् ॥ २ ॥

नवतन्त्रविश्रावणवन्द्यन्त्रि च यीशोः शिष्याहानसु ।

- ३१ अथ फरीशानां मध्ये नीकदीमनामा नर आसीत्, स चिह्नदीया-
२ नामेको नायकः । स राशौ यीशोरन्तिकमागत्य तमवादीत्, रथिन्,
वधं जानीमो यद् भवानीश्वरादागतो गुरुः, यतो भवान् चान्यभि-
ज्ञानार्थकस्पर्षि करोति, तानि कर्तुं केनापि न शक्यानीश्वरस्य
३ सङ्गुत्वं विना । यीशुः प्रतिभाषमाणस्तमब्रवीत्, सत्यं सत्यं, त्वामहं
ब्रवीमि, पुनरादितो न जनित्वा मनुष्य ईश्वरस्य राष्यं द्रष्टुं न
४ शक्नोति । नीकदीमसं ब्रूते, वाङ्मयप्राप्तो मनुष्यः कथं जमितुं
शक्नुवात् ? स किं द्वितीयवारं मातु अठरं प्रविश्य जमितुं शक्नोति ?
५ यीशुः प्रतिवभाषे, सत्यं सत्यं, त्वामहं ब्रवीमि, तोषात्तन्मर्षा न जनित्वा
६ मनुष्य ईश्वरस्य राष्यं प्रवेष्टुं न शक्नोति । चर्माद्यती जातं तन्मांसं,
७ यदात्मतो जातं तदात्मा । युष्माभिः पुनरादितो जमितुंश्रमिति मया

त्वं बहुकृपापायर्थं मा मन्वस्य । आत्मरूपो वायु र्ध्वेष्यति तत्र ८
 वाति, तस्मिन्स त्वया श्रूयते, न ज्ञायते तु स कुत आयाति कुत्र
 याति वा । आत्मतो जातः सर्वमनुब्यस्ताद्गमूतः । नौकदीमः प्रति- ९
 भाषमाणस्तमवादीत्, सर्वमेतत् कथं भवितुं शक्नोति ? यौगुः प्रति- १०
 भाषमाणस्तमाह, तमिस्त्रायेत्स्य गुह्यथाप्येतन्न आनासि ? सत्यं ११
 सत्यं, त्वामहं ब्रवीमि, वयं यज्जानीमस्तत् कथयामः, यस्य दृष्टवन्तस्तत्र
 साध्यं दशः, तथाप्यस्यसाध्यं युष्माभि र्न श्छ्यते । पार्थिवविषयान् १२
 कथितवति मयि यदि यूयं न विश्वसिथ, कथं तर्हि स्वर्गीयविषयान्
 कथितवति मयि विश्वसिथ्य ? नापरः कोऽपि स्वर्गमाहरोह, केवचं १३
 स्वर्गाद्वच्छुः, स्वर्गवासी मनुष्यपुत्रः । अपि च यथा मरौ मोग्निना १४
 सर्प उक्षीकृतस्तथा मनुष्यपुत्रो बद् उक्षीकारिष्यते तत्तस्यावश्मन्भावि,
 तस्मिन् विश्वासी सर्वमनुष्यो यथा न विनश्यानन्तं जीवनं लप्स्यते । १५
 यत ईश्वरो जगतीत्यं प्रेम चकार, यस्मिजमेकजातं पुत्रं ददौ, १६
 तस्मिन् विश्वासी सर्वमनुष्यो यथा न विनश्यानन्तं जीवनं लप्स्यते ।
 ईश्वरो हि स्वपुत्रं जगति प्रहितवान् न जगतो विचारसाधनाथं, १७
 प्रत्युत जगद् यत् तेन चासं लभेत तदर्थं । यस्तस्मिन् विश्वसिति १८
 तस्य विचारो न क्रियते । यो न विश्वसिति तस्य विचारः
 सधूतः, यतः स ईश्वरस्यैकजातपुत्रस्य नास्ति न विश्वसितवान् ।
 विचारसाध, बदागतं जगति ज्योतिः, मनुष्यास्तु ज्योतिषस्तिमिरे- १९
 ऽधिकमप्रीयन्त, यतस्तेषां कर्माणि दुष्टानि । कदाचारवान् सर्व- २०
 मनुष्यो हि ज्योति र्द्वेष्टि, तदीयकर्षणं दोषस्तेन यत्नोभविष्यतीति
 भवाच्च स ज्योतिषो निकटं नायाति । यस्तु सत्यमाचरति तस्य २१
 कर्माचौश्वरे साधितानीव प्रत्यक्षोभविष्यन्तीत्याकाङ्क्षा स ज्योतिषो
 निकटमायाति ।

योहनिवषये योहनस्य सास्यदानम् ।

- ११ ततः परं थोइस्तदीयप्रियास्य थिङ्गदियाया जनपदं जग्मुः
 १२ स च तत्रैव तेः साङ्गे वर्त्तमानोऽस्त्रापयत् । थोहनोऽपि शास्त्रीमान्ति-
 कस्य ऐनोने वर्त्तमानोऽस्त्रापयत्, यतस्तत्र बङ्गाप क्रामन् मनुष्यासो-
 १३ पस्याय स्त्रापिताः । थोहनस्तदापि कारायामनिश्चिन्ना आसीत् ।
 १४ अथ इच्छितसाधनमधि थोहनस्य केषाञ्चिच्छिष्याणां कस्यचिद्
 १५ थिङ्गदीयनरस्य च मिथो वादानुवादो बभूव । ते तदा थोहनस्य
 समीपमागत्य तमवादिषुः, रब्बिन, थर्हनपारे थो भवता साङ्गे-
 मामीत्. भवता च यस्य स्त्रपचं साच्छमटाधि, पश्यत् स स्त्रापयति,
 १६ सर्व्वं च तस्यमीपमुपतिष्ठन्ते । थोहनः प्रतिभाषमाणो जगाद, यस्मै
 थत् स्त्रगाददाधि, तद्भिन्नं किमपि तेन मनुष्येणादातुं न शक्यते ।
 १७ नाहं स्त्रीष्टोऽपि तु तस्यापे प्रहितोऽस्मीति मया थदूषे तत्र दूषमेव
 १८ मम साक्षिणः । यः कन्यां प्राप्नवान् स एव वरः, वरस्य थो बन्धुस्तु ।
 सञ्चिधौ तिष्ठंस्तस्य वाक्यान्याकर्णयति, स वरस्य वाणीकारणादानन्देन
 मोदते । नूनं मम स आनन्दः पूर्णो बभूव । अमुना वर्धितस्य,
 १९ मया तु ह्रमितस्य । य ऊर्द्धत आदाति स सर्व्वेषामुपरिष्ठः । थो
 २० भूस्तुत्पन्नो भौमः सः, भौमविषयान् कथयति च । यः स्त्रगा-
 २१ दायाति स सर्व्वेषामुपरिष्ठः, यस्य दृष्टवान् द्रुतवांसं तदधि सास्यं
 २२ ददाति । तस्य सास्यन्तु केनापि न शक्यते । तस्य सास्यं येन
 शक्यते, तेनेश्वरः सत्य इति कथा सुद्रयाङ्किता । यतो य ईश्वरेण
 २३ प्रहितः स ईश्वरस्योक्तौ भाषते । ईश्वरो ज्ञानिमात्मानं ददाति ।
 २४ पिता पुत्रे प्रेम करोति, तस्य हसो सर्व्वं समर्पयामास च । सः
 २५ पुत्रे विश्वसिति तस्मान्नमं जीवनमाप्ते, यस्तु पुत्रं न रुद्धानि स
 जीवनं न द्रष्ट्यति प्रत्युतेश्वरस्य क्रोधस्तस्योपर्य्वतिष्ठते ॥ ३ ॥

श्रमरीयस्त्रिये यीशोरुपदेशकथा तत्फलञ्च ।

श्रीशुः स्वयं नास्त्रापयत्, तस्य श्रिया दस्त्रापयत् । अतो ४
 शोहनतो यीशुना बधवः श्रियाः क्रियन्ते स्त्रापयन्ते चेति कथा
 करीश्रिभिरस्त्राद्येतज्जाला प्रभु दिङ्गदियां परित्यज्य पुन गङ्गीयं
 प्रतस्थे । श्रमरियादेशेन गमनन्तु तस्त्रावस्त्रङ्कर्तव्यमासीत् । ततः ४
 श्रमरियादेशस्थं श्रमराभिधं नगरमायाति । पुरा वा भूमि
 र्वाक्रोभेन स्त्रपुत्राय योषेकाय दत्ता तस्त्रगरं तस्त्रमीपस्थं । तत्र ५
 याकोवस्य रूप आसीत् । अत यीशुः पत्रश्रान्तो भूत्वा तथैव
 तस्त्रूपान्तिकमुपविष्टवान् । तदा प्रायेण वष्टी घटिवासीत् । श्रमरीया
 काचिन्कारौ तोयमुद्गर्तुमायाति । यीशुकां ब्रूते, मच्छं पानीयं
 देहि । यतस्त्रस्थः श्रियाः स्त्रासकथायं नगरमपगतवन्तः । ततः ६
 श्रमरीया नारी तं ब्रवीति, अहं श्रमरीया नारी, तस्य चिङ्गदीयः,
 तत् कथं मां पानीयं याचसे ? यतः 'श्रमरीयेः सह चिङ्गदीयानां
 व्यवहारो नास्ति । यीशुः प्रतिभाषमास्त्रामवादीत्, यदि त्मी- १०
 श्वरस्य दागमस्त्रासः, मच्छं पानीयं देहोति येनोच्यसे तस्य तस्त्रस्य
 वस्त्रस्त्रास्त्रार्हिं तमेव तमयाचिन्वयाः, स च तुभ्यं जीवि तोषम-
 दासत् । वा सोचिन् तं वदति, प्रभो, तोषोद्गारयोपायो भवतो ११
 नास्ति, प्रहिंस मन्धोरः, कुतः पुनस्त्राज्जीवि तोषं स्वयं भवता ?
 रूपोऽयं येनास्त्रयं दस्त्रस्त्रास्त्रादस्त्रत्पितामहाद् याकोवाद् भवान् १२
 किं महत्तरः ? तेनापि तत्पुत्रेण तत्पोधितेः पद्मभिद्येतस्य तोषम-
 पोचते । यीशुः प्रतिभाषमास्त्रामवादीत्, तोषमेतद् येन येनचिन् १३
 पोचते .व पुनः पिपाचिन्वति, महातस्यं तोषन्तु येन पोचते, १४
 शोऽनन्तकायं यावत् पिपाचिन्वति, अपि अहं तस्त्रे चन् तोषं
 दास्त्रामि तत् तस्त्रान्तरेऽनन्तं जीवन् यावदुत्सवमानस्य तोषकोऽसौ

- १५ भविष्यति । सा नारी तं ब्रूते, प्रभो, मद्यं तत् तोषं ददातु, अहं
 यथा न पिपासामि नापि वा तोषोद्भूतार्थमचागच्छामि । यौशुष्कां
 १६ वक्ति, चाहि, तव पतिमाहूवाचागच्छ । सा योषित् प्रतिभाषमाणा
 १७ तमवादीत्, पति मम नास्ति । यौशुष्कां ब्रूते, पति मम नास्तीति
 १८ युक्तं कथितं त्वया, यतः पतयः पञ्च तवासन्, अधुना तु तव
 १९ योऽस्ति नास्ति च तत्र पतिः । सत्यमिदमुक्तं त्वया । सा नारी
 २० तं वदति, प्रभो, निरूपयाम्यहं यद् भवान् भाववादी । अस्मत्पिता-
 महा अस्मिन् गिरानुपासनम् अकुर्वन्, यूयन्तु वदथ, उपामनं
 २१ यत्र कर्त्तव्यं, तत् स्वयं विद्म्यालोमेऽस्तीति । यौशुष्कां ब्रूते, नारि,
 मयि विश्वसिहि तत् समयः स आयाति, यदा नास्मिन् गिरौ
 २२ नापि वा विद्म्यालोमे पितरुपासनं युष्माभिः कारिष्यते । यूयं
 यत्र जानीथ तस्त्रोपासनं कुर्वथ । वयं यज्जानीमस्तस्त्रोपासनं कुर्वथः ।
 २३ परिचाषं हि विद्मदौयजातिमूढकं । प्रत्युत-समयः स आयात्यधुना
 चास्ति यदा प्रकृता उपोषका आत्मना सत्येन च पितरुपासनं
 २४ करिष्यन्ति, यतः पिता स्त्रोपासकांस्तादृशान् अनुमन्थते । ईश्वर
 आत्मा, येषु तस्त्रोपासनं क्रियत आत्मना सत्येन उपोपासनं
 २५ तैः कर्त्तव्यं । सा स्त्री तं गदति, जानेऽहं मग्नौहेनार्थतः
 स्त्रीष्टाभिधेन पुरुषेणागन्तव्यं, स यदायात्यति तदास्त्रभ्यं स्वयं
 २६ निवेदयिष्यति । यौशुष्कां ब्रवीति, त्वया सम्भाषमाणो योऽहं
 योऽहमेव योऽस्मि ।
 २७ तदैव तस्य शिष्या उपनश्चिरे, नार्यां सह तस्य सम्भाषण
 आसन्नं जेनिरे च, तथापि भवान् किमन्विष्यतीति, अथवासुधा
 २८ सह भवान् किं सम्भाषत इति केनापि नावादि । ततः सा नारी
 २९ स्वकस्य विहाय नगरं गत्वा जनान् वदति, आघात, महा अघद-

कारि तत् सर्वं मद्यं चः कथितवांस्तादृशं मनुष्यं पश्यत च । स १०
किं खीष्टः स्यात् ? ततस्ते नगराभिर्गत्य तस्य समीपमगच्छन् ।

तस्मिन्प्रवचरे शिष्याः सानुमयं तमवादिषुः, रञ्जित्, अन्नात् । ११
स तु तानब्रवीत्, भोजनार्थं युष्मद्विदितं भक्ष्यं ममास्ते । अनेन १२
शिष्या मिथोऽपृच्छन्, केनापि किं तस्य समीपं गच्छ्यमानासि ? १३
धीशस्यान् ब्रूते, मम भक्ष्यमिदं अन्नाप्रोषयितुरभौष्टमाचरामि १४
तदीयकर्म साधयामि च । अधुनापि मासं चतुष्टयं शिकते, तदा १५
शस्यकर्तनकाश्च उपस्थास्यत इति किं युष्मांभिर् नोच्यते ? पश्यताहं
युष्मान् ब्रवीमि, ऊर्ध्वदृष्टिं हत्वा क्षेपाच्छवकोकयत, शस्यकर्तनार्थं
तान्यधुनेव खितामि प्रतिभान्ति । शस्यच्छेत्ता च वेतनं कभतेऽजन्त- १६
जीवनाय फलानि सञ्चिनोति च, यथा वृष्षेत्तारावेकपान-
न्देता । अथ हि प्रवादोऽयं मयाः, वपत्येकः कृन्तत्यन्य इति । यूयं १७
यथ न अममनुष्ठितवन्तश्च शस्यकर्तनार्थं प्रहिता मया । अन्ये १८
अममनुष्ठितवन्तः, यूयश्च तेषां अमस्थानं प्रविष्टाः ।

अथ मया यद्यदकारि तत् सर्वं स मद्यं कथितवानिति १९
शास्त्रदायिन्यास्तस्या नाभ्यां वचनात् तन्नगरीया बहवः शमरीयम-
नुष्ठास्तस्मिन् अथसिषुः । ततस्ते शमरीया यदा तस्मिन्सुपातिहन्त, २०
तदा तैः सार्द्धमवस्थानं तं प्रार्थयन्त, स च दिग्दयं तपावतस्ते ।
वज्रगुणाधिकारश्च तस्य वचनाद् अथसिषुणां नारीमवादिषुश्च, २१
अधुनापि तदीयकथनकारणादेव वर्धं विश्वसिमदन्त, यतः स्वयम- २२
स्याभिः श्रुतमनुभूतस्तेदं यत् मत्प्रमेवायं जगन्नाता खीष्टः ।

दिग्दये तस्मिन्कथीते स ततः प्रहास्य गाक्षीकं जगाम । खीष्टः २३
स्वयं हि 'शास्त्रमिदं दत्तवान् यत् कश्चिन्ने भाववादी सन्नाह्नोः । २४
यतो गाक्षीकः उपस्थितः स गाक्षीकौष्ठैरन्वयादि, तत्कारणमिदं २५

यद् विद्मशास्त्रेने पर्वणि तेन यद्यत् कृतं तत् सर्वं ते दृष्टवन्तः,
यतस्तोऽपि पर्वण्युपस्थितवन्तः ।

यीशो जनेकरोगिण्य आरोग्यकारणम् ।

- ४९ अत एव यीशु र्यं च तोयं द्राक्षारसौकृतवांस्तां गालीलस्यकाक्यं
पुनराजगाम । तदा कफरनाहमे यस्य पुत्रो व्याधितस्तादृशो
५० राजपुरुषः कश्चिदासीत् । स विद्मदियातो गालीले यीशोरान-
मनस्य संवादं श्रुत्वा तस्यान्तिकं जगाम, स च यत् (कफरनाहमम)
अत्ररुह्य तं पुत्रं निरामयं कुर्यात् तत् प्रार्थयामासक्ये, यतः स मृतकस्य
५१ आसीत् । ततो यीशुस्तसुवाच, यूयम् अभिमानान्यहुनस्यस्यणि
५२ चादृष्ट्वा नेव विश्वसिष्यथ । स राजपुरुषस्तं ब्रूते, प्रभो, मंदांसकस्य
५३ मरणात् प्रागवरोहत् । यीशुस्तं ब्रवीति, याहि, तव पुत्रो जीवति ।
ततः स नरो यीशुना यदुक्तसस्मिन् वाक्ये विश्वस्य याचामकुहत् ।
५४ तस्य चावरोहणकाक्य एव तस्य दामास्तस्यकुसुपस्थायेदं निवेद-
५५ यामासुः, भवतः पुत्रो जीवतीति । ततः स तान् पप्रच्छ, कस्मिन्
दृष्टे तस्योपशमो जातः ? ते तसूचुः, ह्यः सप्तम्यां घटिकायां
अवसामत्यासीत् । ततः पित्रावाधि तत् तस्यामेव घटिकायां
५६ सन्धुतं यदा स यीशुनोक्तस्तव पुत्रो जीवतीति । ततः स तदीय-
५७ दृष्ट्वास्तु सर्वं व्यसमिषुः । इदं पुन द्वितौथमभिमानायकर्माकारि
यीशुना विद्मदियातो गालीलमागतेन ॥ ४ ॥

यीशुना अन्वनेकं रोगिण्यारोग्यकारणम् ।

तस्ये उपदेशवानञ्च ।

- पू १ ततः परसुपस्थिते विद्मदीयानासुसवे यीशु विद्मशास्त्रेनं
१ जगाम । विद्मशास्त्रेने नेषदारास्यस्य गोपुरस्य निकटे सर एकमस्ति,
इतीवधापवा तस्य नाम वेधेवदेति, तच्च पस्त्रभिरसिन्धै र्धनं ।

तेषु ग्रथाना व्याधिता चन्धाः खन्धाः शुष्काणा वा वक्ष्यो मनुष्या- १
 स्तोयस्य कम्पनं प्रत्येक्षन् । यतः समये समये स्वर्गदूत एकस्यत् ५
 सरोऽवतरंस्तोयमकम्पयत् । तोयकम्पनात् परञ्च प्रथमो यो मनुष्य-
 स्तोयं प्राविशत् स येन केनचिद् व्याधिना व्याधितस्तस्मात्सुप्तो ५
 निरामयस्याभवत् । तत्र साष्टभिर्जदर्षाणि यावद् व्याधियस्तो नरः ५
 कश्चिदविद्यत । यीशुस्तमेव ग्रथानं दृष्ट्वा स आदीर्घकास्ताद् व्याधि- ६
 तस्तस्मात्त्वा च पपञ्च, तं किं निरामयो भवितुं वाञ्छसि ? स ०
 रोगौ तं प्रत्यवादीत्, प्रभो, नास्ति मम जगो यस्तोयकम्पनकाले
 मां सपुत्रि निक्षिपेत्, यावत्साहस्रपागञ्कामि, तावदपरः कश्चिन्मत्तः
 प्रागवतरति । यीशुसं ब्रवीति, उन्निष्ठ, तव खट्वामादाय विहर ८
 च । ततः स मनुष्यस्तत्स्थं निरामयो जातः खट्वामादाय च ९
 विहरं प्रवृत्तः । तद् दिग्गन्तु विश्रामदिग्गं । ततो धिक्कदीयास्त- १०
 मारोग्यप्राप्तं नरं जगदुः अद्य विश्रामदिग्गं, तव खट्वावहनमवि-
 धेयं । स तान् प्रत्यवादीत्, अहं येन खस्तीकृतसोनेवोक्तः, तव ११
 खट्वामादाय विहरेति । ततस्ते ब्रमपृच्छन्, तव खट्वामादाय विहरेति १२
 तं येनोक्तः स मनुष्यः कः ? स तु कस्यत् तेनारोग्यप्राप्तेन नाश्नाधि, १३
 यतस्तत्र जननिवृत्तसोपस्थितितो यीशुरपहृतः ।

ततः परं यीशु धर्मधाधि तमासाद्यावादीत्. पञ्च तयारो- १४
 ग्यमस्तस्मि, पुनः पापं मा क्षुद, गोषेत् तव क्षौरतरा दुर्गति
 भिक्षिष्यति । स मनुष्यस्तदा गत्वा धिक्कदीयान् ज्ञापयामास, यद् १५
 यीशुस्तस्मारोग्यकारो । ततो धिक्कदीया यीशुमवाधन्त इक्षुम- १६
 क्षतम् च, तत्कारणमेतदेव यत् स विश्रामवार एताव्यकरोत् ।
 यीशुस्त तां प्रत्यवादीत्, मम पितास्य यावत् कर्म करोत्यहमपि १७
 करोमि । एतत्कारणदेव धिक्कदीयासं इक्षुमधिकमव्ययतम्, १८

- यतः स न केवलं विद्यामवारमच्छाद्यदपि लीश्वरं शीघ्रपितरमभ-
 १८ दधान्, इत्यद्यात्मानमीश्वरेण तुल्यमकुर्वत । ततो शीघ्रः प्रति-
 भाषमाश्वसानुवाच, सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, पितरं सर्वं कुर्वन्
 न दृष्ट्वा पुत्रः स्वतः किमपि कर्तुं न शक्नोति । स हि यद्यत्
 १९ करोति, पुत्रोऽपि तथैव तत् करोति । यतः पिता पुत्रे प्रेम कुर्वते,
 स्वस्य यद्यत् करोति पुत्रं तत् सर्वं दर्शयति । स च तमेतेभ्योऽपि
 महत्तराणि कर्माणि दर्शयिष्यति, द्यूयं वचासुख्यं मंस्यध्वे । यतः
 २० पिता यादृशं श्रुतानुत्यापयति सञ्जीवयति च, तादृशं पुत्रोऽपि
 २१ यान् रोचयति तान् सञ्जीवयति । पिता हि कस्यापि विप्रारमपि
 २२ न करोत्यपि तु समस्तं विचारं पुत्रे समर्पयामास, सर्वं वचा
 २३ पितरं मानयन्ति तथैव पुत्रं मानयन्ति तस्याभिप्रायः । पुत्रो
 येन न मान्यते, तन्नेषयिता पितापि तेन न मान्यते । सत्यं सत्यं,
 युष्मानहं ब्रवीमि, यो मम वाक्यं श्रुषोति तन्नेषयितरि विश्वसति
 च, सोऽनन्तजीवनप्राप्तः, स च विचारं न नैतद्योऽपि तु श्रुत्युक्तो
 २४ जीवनं प्रत्युत्तीर्षः । सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, समस्तः स
 आयात्यधुना चास्ति, यदा श्रुता ईश्वरपुत्रश्च गिरं श्रोत्वन्ति, ये
 २५ च श्रोत्वन्ति ते जीवन्ति । यतः पिता यादृक् स्वस्योवी
 तादृक् पुत्राद्यापि स्वस्योविमं दत्तवान् विचारसाधनश्च सामर्थ्यश्च
 २६ तस्यै दत्तवान्, यतः स मनुजपुत्रः । यत्र मासुख्यं मन्वध्वं । यत
 २७ आयाति स समस्तो यदा प्रवागारक्षाः सर्वे तस्य गिरं श्रोत्वन्ति
 २८ बहिरावाक्यन्ति च क्लमदापारा जीवगार्थपुनरुत्थानाद्य, क्लमदापारा-
 चाराद्य विचारार्थपुनरुत्थानाद्य । स्वतः किमपि कर्तुं मया न
 २९ शक्यते, यच्छ्रुमि तद्वद्वत्त्वं विचारं करोमि, मम विचारं च श्राव्यः,
 यतोऽहं न मदीयामीदमपि तु तन्नेषयितुः पितृभ्योऽहो ॥

यद्यहं स्वार्थं साध्यं ददामि, तर्हि मम साध्यं न सत्यं । अपरो ११
 मयि साध्यं ददाति, अहञ्च जाने यन्मयि दीधमानं तस्य साध्यं १२
 सत्यं । यूयं योद्धनं प्रति दूतान् प्रहितवन्तः स च सत्यस्य रूपं १२
 साध्यं दत्तवान् । नाहन्तु मनुष्यात् साध्यं गृह्णामि । यूयं यत् १४
 चाणमाप्नुयात तदर्धमेतत् कथयामि । स ज्वकन्ती विराजमाना १५
 च दीपकासीत्, यूयञ्च क्षणं यावत् तस्य दीप्यां मोदितुमरोचयत ।
 योद्धनस्य साक्ष्यान् महत्तरं साध्यं ममास्ते । येषां कार्याणां १६
 साधनार्थं तद्गारः पित्रा मयि समर्पितस्तानि मया क्लियमाणानि
 कार्याश्च, मयोदं साध्यं ददति यदहं पित्रा प्रहितः । मत्प्रेषयिता १७
 पितापि स्वयं मामधि साध्यं दत्तवान् । युष्माभिः कदापि तस्य
 वाणौ न श्रुता नापि वा तस्य रूपं दृष्टं, नापि वा स्वयं तस्य
 वाक्यं युष्मदन्तरवतिष्ठमानं । यतस्तेन यः प्रहितस्तस्मिन् युष्माभि १८
 र्णं विश्वस्यते । शास्त्राण्यनुसन्धुञ्जं यूयं हि तेषु खान् अनन्तजीवन- १९
 प्राप्नान् मन्यधे, तान्येव च मयि साध्यं ददति । तथापि यूयं २०
 ज्जैवन्त्याभाये मदन्तिकमायातुमसक्तताः । मनुष्येभ्योऽहं रुद्यानं न २१
 गृह्णामि, युष्मास्तु जानामि, यत्र स्वयं युष्माभिरीश्वरस्य प्रेम २२
 युष्मदन्तरवतिष्ठमानं । मत्पितुर्नाम्नागतोऽहं युष्माभि र्णं गृह्णे । २३
 अपरः कश्चिद्वैजनासागच्छेत्, स एव तर्हि युष्माभि र्णाहीयते ।
 परस्परं सद्यानं गृह्णन् एकस्मादीश्वराज्ञं सद्यानस्वनीयमाना ये २४
 गृह्णं, कथं विश्वसितुं शक्यते युष्माभिः ? मा मन्यध्वं यत् पितुर- २५
 न्निकमहं युष्माकमभियोक्ता भविष्यामि । अस्ति युष्माकमभियोक्ता
 च मोघि र्णो युष्मद्रीवाग्राभूमिः । यतो यदि मोघौ व्यस्यस्यन्त, २६
 तर्हि मयि व्यस्यस्यन्त, स हि मामधि लिखितवान् । तस्य लेखेषु २७
 तु यदि न विश्वसिक, कथं तर्हि मम वाक्येषु विश्वसिष्य ? ॥ ५ ॥

यीहुरपरे हे अलैकिके कार्ये तद्दृषयक उपवेगंश ।

- १ ततः परं यीशु गर्गलोलस्यस्य तिविरियास्यद्वदस्य पारं प्रतस्ये ।
- ० महाजननिवहस्य तमन्वगच्छत्, यतो रोगिषु तेन क्रियमाणान्य-
- २ भिन्नानार्थकर्माणि तैरदृश्यन्त । एकदा यीशु गिरिमारुह्य स्वशिष्यैः
- ३ साङ्गे तत्रोपविष्टवान् । तदा विह्वदौयानां निस्तारोत्सव आरब्ध
- ५ आसौत् । ततो यीशुकूर्द्धदृष्टिं कृत्वा स्वममोपमागच्छन्तं महानां
- जननिवहं निगीक्ष्य फिलिपं पप्रच्छ, एतेषां भोजनार्थं कुशास्त्राभिः
- ६ पूपाः केतव्याः ? स तं परीक्षमाण इदमवदत्, यतः स किं
- ० कर्त्तुमुद्यत आसीत् तदजानात् । फिलिपस्तं प्रत्यवादीत्, द्विगत-
- सुद्रापादमूल्याः पूपा अथेतेषां निमित्तं तथा पर्याप्तान् न भवि-
- ८ श्यन्ति यथेतेषामेकैकस्तोकं लभ्यते । तदौयश्रियाणामेकोऽर्थतः
- ९ पिषस्य भ्राताश्रियस्तं ब्रवीति, अस्यच जुद्ध एको बालकः, तस्य-
- मीपे पञ्च थावपूपा मीनौ च द्वौ जुद्धौ विद्यन्ते । एतावतः प्रति
- १० तु तत् किं ? यीशुस्तदाब्रवीत्, यूयं तान् मानवान् भोजनायोप-
- वेग्यत । तत्र प्रभृतं श्रय्यमासीत् । ये च पुरुषा उपविशुंस्ते
- ११ संख्यया प्रायेण पञ्च सहस्राणि । ततः परं यीशुस्तान् पूपान्
- जघाह, धन्यवादं कृत्वा च शिष्येभ्यो ददौ, पुनश्च शिष्याः समा-
- सीमिभ्यो मनुष्येभ्यो ददुः । तत्रैव तयो मीनयोस्तेभ्यो यथेष्टम-
- १२ दीयत । तेषु तु तत्रेषु स स्वशिष्यान् जगद, अत्रशिष्टा भग्नांश
- १६ युक्ताभिः सञ्चोचन्तां, किमपि मा विनश्यत् । अतस्ते तेषां पञ्चानां
- थावपूपानां भोक्तृभिः शेषितान् भग्नांशान् सञ्चित्य तैर् दादश
- १७ कलकान् पूरयामासुः । यीशुना कृतं तदभिन्नानार्थकर्मा दृष्ट्वा
- मनुष्या अवदन्, सत्यम्, अयं स भाववादी येन जगत्पञ्चातस्य-

मिति । अतस्ते मां राजानं चिकीर्षन्तो मां धर्तुं मानमिच्छन्तीति १५
 ज्ञात्वा वीशुरेकाको पुन गिरिमाश्रित्वाथ ।

तस्य श्रित्वाद्यु सन्ध्यायासुपक्षितार्थाः समुद्रतीरमवकृत्वा नावं १६
 प्रविश्य समुद्रपारखं कफरनाह्नमं गन्तुं प्रवृत्तासु । ततः परम् १७
 चन्द्रकारे जातेऽपि वीशुरेवां समीपं नागतवान् समुद्रस्य महा- १८
 बाधोराधातेनाबोध्यत । इत्थं वदमानासौ यदा सार्द्धैकं क्रोधं १९
 क्रोधद्वयं वा गतास्वहा वीशुं समुद्रस्योपरि ब्रजन्तं नावो निकट-
 सुपक्षितस्य स्रजयामादुरनेन विभ्रुसु । स तु तानाह, अथमहं, २०
 मा भेष्टु । ततस्ते तं नावि यहीतुमरोचयन्, नौस्य तत्पक्षं तेषां २१
 मन्मथे संस्रुषुपतस्ये ।

तत्परदिने समुद्रपारे जननिवहसिष्ठकाशीत् । तदीयश्रित्यैः २२
 प्रविष्टान् पोतादन्यः पोतस्य च नासीत्, तदीयश्रित्याणां प्रवेशकाद्ये
 च सा नौ वीशुना न प्रविष्टा केवलं तदीयश्रित्यैरेव प्रविष्टेतत्
 तं जनेरदग्निं । तत्पश्चान् तु तिविरिचात आगता चन्वा नावकात्स्नान- २३
 समीपमुपतस्थिते, यत्र हते प्रभुजा धन्यवादे पूपासौ कुंभः ।
 चानोऽपि वीशुर्नासि तदीयश्रित्याद्य न वन्तीति दृष्ट्वा ते जना २४
 अपि नौका आरुह्य वीशुमन्विष्यन्तः कफरनाह्नममाजग्युः समुद्र- २५
 पारे तं प्राप्य च पप्रच्छुः, रज्ज्विन्, भगवान् कदोपक्षितवान् ?
 वीशुस्तान् प्रतिजनाद्, सत्त्वं सत्त्वं, युष्मानहं प्रवीमि, वृक्षमभि- २६
 ज्ञानानि दृष्टवन्तो जेतस्कारणास्मानन्विष्यथ, प्रत्युत तान् पूष्यन्
 सुक्ता वत् ब्रह्मवन्तस्त्वारकादेव । काथं मा किचता युष्माभिः २७
 जैवमाहस्य भक्ष्यस्य क्षिप्रया, किचतास्वगन्तव्रीचं चावन्
 साधिनो भक्ष्यस्य क्षिप्रया । मनुष्यपुत्रेषु तद् युष्मभ्यं दानमर्थं । स
 हि पित्रेभ्यरेव सुद्राहितः । ततस्ते तर्भवादिषुः, ईश्वरादिष्टानि २८

- १८ कार्याणि चिकीर्षुभिरस्माभिः किं कर्तव्यं? यीशुः प्रतिभाषमास-
 स्तानुवाच, ईश्वरादिष्टं कार्यामिदं, यत् तेन यः प्रहितो दुष्प्राभि-
 १९ स्तस्मिन् विश्वसितव्यं । ततस्तो तमाहुः, त्वं तु किमभिज्ञानार्थं कर्ष्य
 करोषि यद्, दृष्टास्माभिस्तस्य विश्वसितव्यं । त्वं किं समुपार्ज-
 २० षसि? अस्मात्पूर्वंपुरुषा मरौ मात्मानमुद्धत, यतो सिद्धितमासो,
 २१ स तेभ्यो भोजनार्थं स्वर्गात्पन्नं खाद्यं ददाविति । ततो यीशुस्तान्
 अवादीत्, सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, मोक्षि शुभ्रभ्यं स्वर्गात्पन्नं
 २२ खाद्यं न दत्तवान्, मम पिता तु युष्मभ्यं प्रकृतं स्वर्गात्पन्नं खाद्यं
 २३ ददाति । यत ईश्वरीयं खाद्यं तदेव यत् स्वर्गादवतरति, जगते
 २४ जीवन् ददाति च । ततस्तो तमृचुः, प्रभो, सर्वदासुभ्यं तत्
 २५ खाद्यं ददातु । यीशुस्तु तानुवाच, अहमेव जीवनदायि खाद्यं ।
 मत्समीपं च आगच्छति, स नैव खोस्त्यति, मयि यच्च विश्वसिति
 २६ स कदापि न तर्षिष्यति । युष्मांस्तदहस्तुक्रवान्, यस्मां दृष्टापि न
 २७ विश्वसिष । पिता मयां अद्यहीयते सर्वं तन्मत्समीपमायास्यति ।
 २८ अद्य मत्समीपमायाति, स मया नैव वहि हिंसेस्यते । यतो न
 मदीयाभौष्टमपि तु मन्त्रेषधितुरभौष्टं कर्तुमहं स्वर्गादवतीर्षः ।
 २९ मन्त्रेषधितुः पितुरभौष्टस्येदं यन्मयां तेन यद्यद् दत्तं तच्च किमपि
 ३० मया न हारयितव्यमपि त्वन्निमदिने सर्वं मयोत्थापयितव्यं ।
 मन्त्रेषधितुरभौष्टस्येदं यत् पुत्रं निरैच्छ्य यः कश्चिन् तस्मिन्
 विश्वसिति, तेनात्मनं जीवनं प्राप्तव्यमन्निमदिने च स मयोत्थाप-
 यितव्यः ।
- ३१ अथ स्वर्गादवतीर्षं खाद्यमहमिति यीशुना यदुक्तं, तत्कारणाद्
 ३२ विश्वहीयास्तमधि विवदितुं प्रवृत्ताः । तेऽवदन्, अगौ किं न
 बोधेत्सं पुत्रः स यीशु र्थस्य पितरं मातरश्च जानीमः? अथं

तर्हि स वदति, स्वर्गादवतीर्णोऽहमिति ? यीशु प्रतिभाषमाण- ५२
 खानप्रवोत्, मा विवदध्वं मिथः । अपरः कोऽपि मत्समीपमायातुं ५३
 न शक्नोति, केवलं स यो मत्प्रेषयित्वा पित्राकृत्यते, स चान्तिम-
 दिने मयोत्थापयिष्यते । भाववादिनां ग्रन्थे लिखितमास्ते, ५४

भविष्यन्ति हि ते सर्वं ईश्वरेणैव शिक्षिताः ।

अतो यः कश्चित् पितुः सकाशाद्भुत्वा शिक्षितवान्, स मत्समीप-
 मायाति । कोऽपि यत् पितरं दृष्टवान्, न तथा, ईश्वरस्य ५६
 सकाशाद् योऽस्ति, केवलं स एव पितरं दृष्टवान् । सत्यं सत्यं, ५७
 युष्मानहं प्रवीमि, मयि यो विश्वमिति, तस्यानन्त जीवनमास्ते । अहं ५८
 जीवनदायि स्याद्यं । दुःसाकं पूर्वपुरुषा मरौ मासां भुक्तवन्तो ५९
 मृतवन्तस्य । इदं स्वर्गादवतीर्णं स्याद्यम्, मनुष्येण भोक्तव्यं, भुक्त्वा ६०
 च न मर्त्यं । अहं स्वर्गादवतीर्णं जीवनमद्यं स्याद्यं । स्याद्यमिदं ६१
 ज्ञेयं भुष्यते स शाश्वतं जीविष्यति । यस्य स्याद्यमहं दास्यामि
 तन्मम मांसं यद्दातव्यं जगतो जीवनायं ।

. ततो यिह्मदोया मिथो वाग्गुह्यं कुर्वन्तोऽवदन्, भोजनाय- ५२
 मन्मन्मं स्वमांसं दातुममुना कथं शक्यं ? यीशुस्तदा तानवादीत्, ५३
 सत्यं सत्यं, युष्मानहं प्रवीमि, यदि मनुष्यपुत्रस्य मांसं नास्तीच
 तस्य शोषितं न पिबथ च, तर्हि पुत्रमन्तरेऽनन्तं जीवनं न
 प्राप्तवन्तः । यो मम मांसमश्नाति मम शोषितं पिबति च, ५४
 सोऽनन्तजीवनप्राप्त उत्थापयितव्यस्य मथान्तिमदिने । एतो मम ५५
 मांसं सत्यं भक्ष्यं मम शोषितस्य सत्यं पानीयं । यो मम मांस- ५६
 मश्नाति मम शोषितं पिबति च, मयि सोऽस्तिष्ठते तस्मिन्-
 स्याद्यवतिष्ठे । यथा जीवनमद्यः पिता मां प्रक्षितवान् पितुं गुंकादहं ५७
 जीवामि च, तथा यो मामश्नाति सोऽपि मम गुणाब्जोविष्यति ।

५८ इदमेव सर्गादवतीर्षं खाद्यं । नास्तीदं तेन माकांख्यद्रव्येण सदृशं,
 युष्माकं पर्य्यपुरुषा यद् भुज्जवको मृतवन्नस्य । खाद्यमिदं येन
 ५९ भुज्यते स ग्राह्यतं जीवियति । कथा एतास्तेन कफरनाहमे समा-
 जगृह उपदिशताकथ्यन् ।

६० अथ ताः श्रुत्वा तदीयश्रियाणां बह्वीऽवादिषुः, कठिनेषमुक्तिः
 केन ओतुं शक्या ? तदीयश्रियास्तु यदस्मिन् विषये विवदन्ते,
 ६१ धीशुरन्तरे तज्ज्ञात्वा तानवादीत्, इदं किं युष्मान् ख्यास्यति ?
 ६२ तर्हि मनुष्यपुत्रः पुरा यथासीत् तत् ख्यानमारोहन्तं तं यदा
 ६३ निरौच्छिष्यध्वे, तदा किमनुमास्यध्वे ? आत्मैव जीवमदाद्यौ, मांशं
 किमपि नोपकरोति । अहं युष्मभ्यं यानि वचांसि कथयामि,
 ६४ तान्यात्मा जीवमस्य । सन्ति तु युष्माकं केचिद्, ये न विश्वसन्ति ।
 यतः के के न विश्वसन्ति को वा तं (शुद्धु) समर्पयिष्यति तद्
 ६५ धीशुनादितोऽज्ञासि । स० चात्रवीत्, अतो हेतो रूयं मयोक्तः
 अपरः कोऽपि मत्समीपमायातुं न शक्नोति, केवलं स यस्मै पित्रा
 शक्तिरदाथौति ।

६६ ततः प्रश्नति तच्छिष्याणां बहवः पराशुस्वीभूयापक्रान्ताः, न
 ६७ पुनस्तेन सार्द्धमत्रजन् । तदा धीशु दादश प्रेरितानपासीत्, दूयमपि
 ६८ किमपक्रमितुमिच्छ्य ? श्रिमोनः पित्रस्तमुवाच, प्रभो, कमाश्रयितु-
 ६९ मपक्रमिष्यामः ? सन्ति भवतोऽनन्तजीवनस्य कथाः । अस्माभिस्तु
 विश्वसितं ज्ञातञ्च यद् भवान् जीवनमथस्तेष्वरस्य पुत्रः स्त्रीष्टः ।
 ७० धीशुस्तान् प्रत्युवाच, किं न दादश दूयं वरिता मया ? तथापि
 युष्माकमेको दिष्टावसः । अनेन स श्रिमोनस्य पुत्रमौह्करियोतीर्षं
 शिष्यदामसूचयत्, यतो, दादशानामेकः सन्नपि स तस्य भावो
 समर्पयितासीत् ॥ ६ ॥

पिच्छगालेभे योजोरुपरैश्चनसु ।

ततः परं बीशुर्गालीले प्रख्याटत्, यतो विह्वदीयासं विधा- ७
 सन्तीति ज्ञात्वा स पुन र्थिह्वदिधारां पञ्चटितुं नेच्छत् । विह्वदी- १
 धानसुटजनिर्वाण्यास्य उत्सवे त्वामन्ने मति तस्य ध्यातरसमवदन्, २
 स्वमतः खानादुत्वाथ र्थिह्वदिधां याहि, त्वया धानि क्रियन्ते,
 तानि कर्षाणि तव शिखेरप्यासोक्षणां, यतः स्वयं सप्रकाशो ४
 भवितुमीशमानः कोऽपि गुप्तं नाचरति । त्वं यद्येतानि साधयसि,
 तर्ह्यात्मानं जगतः प्रत्यचं कुर्विति । यतस्तदीयध्यातरोऽपि तस्मिन् ५
 व्यचक्षन् । बीशुफदा तानवादीत्, मम समय इदानीमप्यनुपस्थितः,
 युष्माकं समयस्तु सर्वदा प्रस्तुतः । जगद् युष्मान् देष्टुं न शक्नोति,
 मान्नु देष्टि, यतस्तस्मिन्कथेदं वाच्यं दीयते यत् तस्य कर्षाणि ७
 दुष्टानि । युयमेवेनमुत्सवं गच्छत । अहमधुनाप्येनमुत्सवं न गच्छामि,
 जतो मम काश्च इदानीमप्यमग्न्यः । तानिदमुक्त्वा स गालीले- ८
 ऽवतस्थे । प्रस्थितेषु तु तदीयध्यातृषु सोऽपि तमुत्सवं जगाम, न १०
 सप्रकाशमपि तु गुप्तमिव । ततो विह्वदीया उत्सवे तं गवेवचन्तो- ११
 ऽवदन्, स नरः कुच ? जननिवहेषु च तमधि बह्वतरो विवादः १२
 समजायत । केचिदवदन्, स भद्र इति । केचित् पुनरवदन्, न
 तथा, प्रत्युत स जननिवहसुस्वार्थगामिनं करोतीति । तथापि १३
 विह्वदीयानां भयात् कोऽपि तमधि सप्रकाशं नाकथयत् ।

उत्सवप्याहुंकाळे तु बीशुर्धर्मधाम गतोपदेष्टुं प्रवृत्ते । १४
 अनेन विह्वदीया विस्मयापन्ना अवदन्, असावनधीत्यापि कथं १५
 ग्राह्याविख्यातः ? बीशुः प्रतिभाषमासखानवादीत्, मदोत्सवदेशो १६
 न मम, स मन्नेवचितुरेव । कश्चिद् यदि तस्माभीष्टमाचरितुं १७
 रोचयति, स तर्ह्युपदेशमधि ज्ञास्यति स ईश्वरोत्पन्नोऽववाचं स्वतो

- १८ भाष इति । यः खतो भाषते स खीयगौरवमीहते, यस्तु खप्रेषचित्तु
- १९ गौरवमीहते, स सत्यकस्त्रिंशदाधर्मो नास्ति । व्यवस्था किं न मोक्षिना
- २० युष्मभं दत्ता ? तथापि युष्माकं कोऽपि व्यवस्थां न समाचरति । यूषं किमर्थं मां जिघांसय ? जननिवहः प्रत्यवादीन्, त्वं भृताविष्टः.
- २१ कस्मां जिघांसति ? धीशुः प्रतिभाषमाणज्ञानव्रवीत्, कर्षेकमकारि
- २२ मया, तत्र सर्वं यूयमाख्यं मन्यध्वे । तत्कारणाद् (वदामि,) मोक्षि युष्मभं त्वक्छेदस्य विधिं दत्तवान्, सोऽपि न मोक्षित उत्पन्नः प्रत्युत पितृभ्यः ; यूयस्य विश्रामवारे मनुष्यस्य त्वक्छेदं कुरुय ।
- २३ मोक्षे र्थवत्त्वा यत्र छन्देत, तदर्थं यदि विश्रामवारे मनुष्येण त्वक्छेद, सोऽप्यस्ति किं विश्रामवारे सर्वाङ्गो मनुष्यो मया खखीहतोऽपि किं
- २४ मङ्गं कुरुय ? चाक्षुषं विचारं मा कुरुत, न्याय्यमेव विचारं कुरुत ।
- २५ ततो विहृगालेमनिवाशिर्ना केचिद्वदन्, (नायका) यं हन्तुं
- २६ वतन्ते, मनुष्योऽयं किं न स एव ? पश्यत च स्व सप्रकाशं भाषते तैश्च किमपि नोच्यते । अयं खीष्ट एवेति किं नायकैः सत्यमज्ञासि ?
- २७ अचक्षु कुत उत्पन्नस्तदस्माभिर्विदितं । खीष्टस्तु वदायासति तदा
- २८ स कुत उत्पन्नस्तत् केनापि न ज्ञायिष्यते । ततो धीशु र्धर्म- धामन्नुपदिशन् प्रोक्षेराह, यूषं मास्य जानीय कुतश्चाहसुत्पन्न- स्तदपि जानीय । अचक्षु न खत आगतः प्रत्युत सत्योऽस्ति
- २९ मत्प्रेषचिता, स युष्माभिरविदितः । अचक्षु तं जानामि, वतोऽहं तस्यकाशाद् (आगतो) ऽस्मि, स च मां प्रक्षितवान् ।
- ३० ततश्चे तं धर्षुमवतन्त, तथापि कोऽपि तस्मिन् रक्षं नार्पयामास,
- ३१ वतस्तदानौमपि तस्य समवोऽनुपक्षित आसीत् । जननिवहस्य बहवो नरास्य तस्मिन् खषधिपुरवादिपुत्र, खीष्टो वदाम्यासति, तदानेन वामि क्त्वाणि तेभ्योऽधिकान्यभिन्नानार्थकर्षासि किं स करिष्यति ?

अथ जननिवहस्यमधीत्यं यद् व्यवदत तच्छ्रुत्वा करीग्रिनो १९
 सुखयाजकाश्च तं धर्मुं पदातीन् प्रेषयामासुः । अतो यीशुस्तान् २०
 जगाद, इतः परमहं स्तोकं काशं युष्माभिः साह्यं स्थास्यामि, ततो
 मन्नेषयितुः समीपं यास्यामि । यूयं मां गवेषयिष्यथ न त्वाप्यथ । २०
 अहञ्च यत्र विद्ये तत्रोपस्थातुं युष्माभिरग्रह्यं । ततो विद्मदीया २५
 मियोऽवदन्, अनेन किं स्थानं गन्तव्यं यत् सोऽन्नाभिरप्राप्यो
 भविष्यति ? अयं किं घ्नानीयानां मध्ये विकीर्णजनानां समीपं
 गत्वा घ्नानीयान् शिष्ययिष्यति ? कीदृशमिदमनेन कथितं वचनं, २६
 यूयं मां गवेषयिष्यथ न त्वाप्यथेत्यपरञ्च यत्राहं विद्ये तत्रोपस्थातुं
 युष्माभिरग्रह्यमिति ?

अथोत्तरं स्थानिमदिवसेऽर्थतो महादिवसे यीशुस्तिष्ठन्नुच्चरवेष २०
 वभाषे, यः पिपासुः स मदन्तिकमागत्य पिवतु । मधि यो विश्व- २०
 सिति, शास्त्रीयोत्सनुसारेण तस्यान्तरादमृततोयस्य सरितः प्रस-
 विष्यन्ति । तस्मिन् विश्वाभिभि र्थं आर्त्ता कृष्यते तमधि तेनेतद- २२
 कथ्यत । पवित्रस्थात्प्रानो वितरणं तदाप्यममृतमासीत्, यतस्तदापि
 यीशुप्रप्राप्तपताप आसीत् । वचनमेतच्छ्रुत्वा जननिवहस्य वचवो ५०
 जना अवदन्, संत्यम्, अयं स भाववादी । अन्येऽवदन्, अयं ख्रीष्टः । ५१
 अन्ते पुनरवदन्, कथमेतत् ? ख्रीष्टेन किं गाळीसादागन्तव्यं ? शास्त्रे ५२
 किं नेदं लिखितमास्ते यद् दायूदस्य वंश्राद् दायूदस्य वसन्तिशामाश्च
 बैतलेहमात् ख्रीष्टेनागन्तव्यं ? अतस्तमधि जननिवहस्य भेदः ५३
 सञ्जातः । तेषां केचित्तं धर्मुमेच्छन्, तथापि कोऽपि तस्मिन् ५४
 ह्यसं नार्पयामास ।

तत्सत्ते. पदानुयो सुखयाजकानां करीग्रिनाश्च समीपं प्रत्या- ५५
 जग्मुस्ते च तान्प्रासुः, स किमर्थं युष्माभिर्नामोतः ? पदातयः ५६

प्रत्यूषः, स चादृशं भावते, तादृशं कोऽपि मनुष्य इतिपूर्वं कदापि
 १० न भाषितवान् । परीशिनस्तदा तान् प्रत्यूषः, अथमपि किसुचार्मै
 १५ नीताः ? नाथकानां परीशिनां वा कोऽपि किं तस्मिन् विश्रम्भास ?
 १६ प्रत्युत व्यवस्थानभिन्नोऽसौ जननिवहः श्रमः । तदा तेषां मध्ये
 १७ गणितो यो नीकदीमो रजन्यां तस्थान्तिकमागतवान्, स तान्
 १८ ब्रवीति, प्रथमं मनुष्यस्य सुखाद् वाच्यमश्रुत्वा तेन किं क्लियते
 तदज्ञात्वा वाच्यकं व्यवस्था किं मनुष्यं दोषिणं करोति ? ते
 प्रतिभाषमाणास्तमूषः, त्वमपि किं गालीक्षीयः ? अनुसन्धत्स्वालोचय
 च यद् गालीक्षतः कोऽपि भाववादी नोत्पद्यते ॥ ७ ॥

८१ ततस्ते प्रत्येकं खगट्टं जग्मुः, यीशस्य जेठूनगिरिं जगाम ।
 १ प्रत्यूषे तु स पुन धर्मधामन्युपतस्ते सर्वजनस्य तदन्तिकमागच्छत्,
 २ स च सोपविश्व तानग्निचषत् । तदा ब्राह्मणाध्यापकाः परीशिनस्य
 व्यभिचारे धृतां स्त्रियं काञ्चित् तस्य समीपमानयन्ति, मध्यस्थाने
 ४ स्थापयित्वा च तं वदन्ति, गुरो, योषिदिद्यं व्यभिचारं कुर्वन्त्येव
 ५ धृता । व्यवस्थायाश्च मोशिरस्मान् प्रक्षराघातेनेदृशीनां प्राणदृष्ट-
 ६ माज्ञापयामास, अतो भवान् किं वदति ? तस्य विबद्धमभियोग-
 ७ सुषस्य क्षिप्तया ते परीचमाणास्तनेतदूषुः । यीशस्य प्रक्रीभयापुञ्जा
 ८ मृत्तिकायाम् अलिखत् । तेषु तु तं पृष्ठावतिष्ठमानेषु, स ऊर्द्धी-
 ९ भूय तानवादीत्, युष्माकं यो निष्पापः प्रथमं सोऽस्यां प्रक्षरं
 १० निक्षिपत् । इत्युक्त्वा स पुनः प्रक्रीभूय मृत्तिकायामलिखत् । ते
 ११ तु तच्छ्रुत्वा संवेदेन दोषबोधमनुभूय च प्राचीनेभ्य चारभ्यान्तान्
 चावदेकैकशः सर्वं निरक्रामन् । इत्यनेकाको यीश मध्यस्थाने
 १२ तिष्ठन्तो वा स्त्री चाग्निथ्येता । ततो यीश ऊर्द्धीभूय तां स्त्रिय-
 १३ च्छतेऽपरं कमपि न दृष्ट्वा च तां पप्रच्छ, गारि, त्वदभियोगिनस्ये

नराः कुत्र ? तं किं केनापि न दृष्टार्थीकृता ? बावादीत, न ११
केनापि, प्रभो । ततो यीशुखामाह, अहमपि त्वां न दृष्टार्थी-
करोमि, चाहि, पुनः पापं माकार्थीः ।

ततो यीशुः पुन जैनैः संक्षय वभाषे, अहं जगतो ज्योतिः, १२
यो मामनुगच्छति स नैवान्धकारे प्रविश्यत्यपि तु जीवनरूपमाशोकं
प्राप्स्यति । अरीश्विनखदा तमूषुः तया स्वार्थं साच्छं दीयते, तव १३
साच्छं न सत्यं । यीशुः प्रतिभावमाह्वयान् जगाद्, अद्यप्यहं १४
स्वार्थं साच्छं ददामि, तथापि मम साच्छं सत्यं, यतोऽहं कुत
आगतः क्व वा गच्छामि, तज्जाने । धूषन्तु न जानीष कुतो-
ऽहमागतः क्व वा गच्छामि । धूषं अरीरानुष्वाषिनं विचारं कुदध, १५
अहं कस्मापि विचारं न करोमि । अद्यप्यहं विचारं करोमि, १६
तथापि मम विचारः सत्यः, यतो नास्यहमेकाकी, किन्त्वहमस्मि
मन्नेषचिता पिता चाहि । युष्मदीषव्यवस्थायामपि सिद्धितमस्मि, १७
अहं ददोः चाषिषोः साच्छं सत्यं । अहं स्वार्थं साच्छदातास्मि, १८
मन्नेषचिता पिता च मयि साच्छं ददाति । तदा ते तं पप्रच्छुः, १९
कुत्रास्मि तव पिता ? यीशुखान् प्रतिजगाद्, धूषं माध न
जानीष, मम पितरस्य न जानीष । यदि मामज्ञास्यत, तर्हि मम
पितरमप्यज्ञास्यत । एतानि वर्षाणि धनागारे यीशुनाकथयन् । २०
स तदा धर्षधामन्दुपादिग्रन्, तथापि कोऽपि तं न दधार, यत-
स्वज्ञानौमपि तस्य समचोऽनुपस्थित आसीत् ।

ततो यीशुः पुनखामनादीत्, अहं गच्छामि, धूषस्य त्वां २१
मन्नेषचिष्यस्य, स्वपापे मरिष्यस्य च । अहं यत् स्वानं गच्छामि
तत्रोपस्थातुं बुद्धाभिरग्रस्यं । ततो यिहदोषा अवदन्, स किमा- २२
त्स्यताती भवितुसुखतस्वज्ञेतीष्य वदति, धत् स्वानमहं गच्छामि

- १२ तत्रोपपत्तात् युष्मानिरग्रमिति ? स तदा तानमवोत्, धूममधः-
स्नानौघाः, अश्मूर्द्धस्नानौघः । धूमनेतज्जगत्सम्बन्धीघाः, नास्वयह-
- १३ नेतज्जगत्सम्बन्धीघः । ततो युष्मभं कथितवान्, धूमं स्नपापेषु
मरिष्यथ । यतोऽहं सोऽस्मीति चेन्न विषयसिध, तर्हि स्नपापेषु
- १४ मरिष्यथ । ते तदा तं पप्रच्छुः, कस्मिं ? वीशुस्नानुवाच, आदित-
- १५ सदेव युष्मभं कथयामि । युष्मानधि मया वज्ज वक्तव्यं वज्ज
विचारणञ्च कर्तव्यं । मत्प्रवचिता तु सत्यः, तस्य सुखाच्च मया
- १६ यद्यद्भावि तदेव जगते कथ्यते । स यत् तेषां ज्ञानार्थं पितरम-
- १७ सूषयत् तन्नैर्नाबोधि । ततो वीशुस्नानमवोत्, मनुष्यपुत्रे, युष्मा-
भिरुच्यते ज्ञायिष्यते यदहं सोऽस्मि स्ततश्च किमपि न करोम्यपि
- १८ तु पित्रा यथादिदृशस्यैवेतानि भाषे । मत्प्रवचिता च मया
वार्द्धमासे, स मानेकाकिनं न त्यक्तवान् यतस्सस्मै यद्यद् रोचते
सर्वदा तदेव मया कथ्यते ।
- १९ स यदैताः कथा अभाषत, तदा बहवस्सस्मिन् व्यस्यसिषुः ।
- २० ततो ये चिद्ददीयास्सस्मिन् व्यस्यसिषुस्नान् वीशु जंगद, यदि मम
- २१ वाक्ये स्थिरा भवथ, तर्हि सत्यं धूमं मम शिष्याः स्त, सत्यञ्च
- २२ ज्ञास्यथ सद्येन स्नाधीनौकारिष्यधे च । ते तं प्रत्यूषुः, वयमत्राहा-
मस्य वंशः, कदापि कस्मापि दास्यं नाचरितवन्तः । तत् कथं
- २३ त्वयोच्यते, धूमं स्नाधीना भविष्येति ? वीशुस्नान् प्रत्यवादीत्,
सद्यं सद्यं, युष्मानहं वदामि, यः कस्मिन् पापमाचरति स पापस्व
- २४ दासः, दासञ्च न शाश्वतं गृहेऽवतिष्ठते, पुत्र एव शाश्वतमवतिष्ठते ।
- २५ अतस्तेन् पुत्रेषु स्नाधीनौकारिष्यधे, तर्हि सत्यरूपेषु स्नाधीना
- २६ भविष्यथ । अहं जाने यद् धूममत्राहामस्व वंशः, मान्नु जिर्वास्यथ,
- २७ ततो मदीयवाक्यं बुद्धदत्तरे स्नानं नाप्नोति । मत्पितुः समीपं

मया वक्ष्यद्दर्शिं तदेव कथ्यते, तथा च युष्मत्पितुः समीपं युष्माभि
 र्वक्ष्यद्दर्शिं तत् क्रियते । ते प्रतिभाषमाणास्तमृषुः, अत्राहामो- १८
 ऽस्माकं पिता । यौशुस्तान् वदति, यद्यत्राहामस्य सन्ताना अम-
 विद्यन्त, तर्ह्यत्राहामस्य क्रिया प्रकरिष्यत । इदानीन्तु मां जिघांसय, २०
 नरं च ईश्वरस्य सुखात् सत्यं अत्रा युष्मभं कथितवान् । अत्राहामे-
 शैतन्नाकारि । युष्मत्पितुः क्रिया युष्माभिः क्रियन्ते । ततश्चो तमृषुः, २१
 न व्यभिचारजाता वयम्, अस्माकमेकः पितास्ति स ईश्वरः ।
 यौशुस्तदा तानुवाच, ईश्वरो यदि युष्माकं पिताभविष्यत्, तर्हि २२
 यूषं मयि प्रेमाकरिष्यत, यतोऽहमीश्वराभिर्निर्गत्यायातः, नैव हि
 स्मृत आगतोऽहं प्रत्युत स एव मां प्रहितवान् । मम भाषा २३
 किमर्थं युष्माभिर्नाभिज्ञायते ? कारणमेतद् यद् यूषं मम वाक्यं
 श्रोतुं न शक्नुय । यूषं पितुर्दियावस्तस्य सम्बन्धीयाः, युष्मत्पितुर- २४
 भिज्ञाषानापरितुकामास्य । स आदितो नरघातक आसीत्, सत्ये
 च नावस्थितः, यतस्तस्मिन् सत्यं नास्ति । स यदागृतं भाषते तदा
 निजस्यं भाषते, यतः सोऽगृतवादी तस्य पिता चास्ति । अहम् २५
 सत्यं भाषे, तत्कारणाद् यूषं मयि न विश्वसिष्य । मम पापमस्तीति २६
 प्रमाणं युष्माकं को ददाति ? यदि तु सत्यं भाषे, किमर्थं तर्हि
 यूषं मयि न विश्वसिष्य ? य ईश्वरसम्बन्धीयः स ईश्वरस्योक्तीः २७
 श्रुणोति । युष्माभिस्ता न श्रूयन्ते, तत्कारणमेतद् यद् यूषमीश्वर-
 सम्बन्धीया न स्म ।

विहृदीयास्तदा प्रतिभाषमाणास्तमवादिषुः, किं न युष्ममस्माभिः २८
 कथ्यते यत् त्वं श्रमरीषो भूताविष्टसेति । यौशुः प्रतिजगाद्, २९
 नास्ययहं भूताविष्टः, प्रत्युत मम पितरुं सन्मानयामि, यूषश्च
 मास्त्वमानयथ । तासं मत्सन्मानान्नेषी, अस्ति त्वेकसादन्नेषी तदि- ३०

- ५१ चारयिता च । सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, 'यः कश्चिन्मम
 ५२ वाक्यमनुपासयति, सोऽनन्मकाशं यावन्मृत्युं न दृश्यति । थिङ्गदी-
 यास्तदा तमवदन्, अधुना वचं मुञ्जा जानीमो यत् त्वं भूताविष्टः ।
 अत्राहामो ममार, भाववादिनश्च मनुः, त्वं पुन वदसि, यः
 कश्चिन्मम वाक्यमनुपासयति, सोऽनन्मकाशं यावन्मृत्युं नास्माद-
 ५३ धिष्यतीति । अस्मत्पितुरत्राहामात् त्वं किं महत्तरः ? स हि ममार,
 ५४ भाववादिनोऽपि मनुः, त्वमात्मानं कं कुर्वसे ? यीशुः प्रत्युवाच,
 यद्यहं ह्यं सन्मानयामि, तर्हि मम सन्मानः किमपि नास्ति, मम
 ५५ पितैव मत्सन्मानयिता, स युष्माकमीश्वर इति यूथं वदथ. तथापि
 स युष्माकमविदितः, अहन्तु तं जानामि । स ममाविदित इति
 चेद् वदेथं, तर्हि युष्माभिः सदृशोऽमृतवादी भविष्यामि । अहं तं
 ५६ जानामि तस्य वाक्यमनुपासयामि च । युष्मत्पितात्राहामो महि-
 ५७ नदर्शनस्याश्रया प्रसुसुदे तद्, इहा चाहस्यत् । ततो थिङ्गदीयास्त-
 मनुः, इदानीमपि तव पञ्चादशपरिमितं वचो नास्ति, त्वं
 ५८ किमत्राहामं दृष्टवान् ? यीशुस्तानुवाच, सत्यं सत्यं, युष्मानहं,
 ५९ ब्रवीमि, अत्राहामस्य जन्मनः प्राज्ञासमारम्भाहमस्मि । तदा ते
 तमाहन्तुं प्रसरानादादरे । यीशुस्तु प्रच्छन्नसोपां मध्येन ब्रह्मन्
 धर्मधामतो निःसखारेत्वं स्नानान्तरं जगाम च ॥ ८ ॥

यीशुना जन्मान्वाय मेव दानसु ।

उत्तमनीचपासकस्य दृष्टान्तः ।

- ६१ गमनकाशे स नरकेकं जन्मान्धं ज्ञापयामास । तस्य शिष्यास्तदा
 १ तमप्राचुः, रश्मिन्, अहो यदन्धोऽजनि, तादृशं पापं केनाकारि ?
 २ असुना किं वासुध पितृभ्यां ? यीशुः प्रत्युवाच, (तादृशं) पापं
 नासुनाकारि, नापि वासुध पितृभ्याम, प्रत्यन्तस्मत्पितृमीश्वरस्य

क्रियाभिः प्रत्यक्षीभवितव्यम् । चावद् दिवसोऽस्ति तावन्मन्त्रेष्वितुः ०
 क्रिया मया कर्तव्याः । चाथाति सा राशि र्धदा काव्यं कर्तुं
 केनापि न शक्यते । अहं चावज्जगति वर्त्तं तावज्जगतो ज्योतिरस्ति । ५
 इत्थं भाषित्वा स भूमौ निठीय्य तेन हीवनेन पङ्कं रचयामास, ९
 पङ्केन तस्यान्वस्य चतुर्वी क्षिप्त्वा च त जगाद, चाहिं, ग्रीषोहास्य- ०
 सरसास्यं प्रचास्य च । भावान्तरे गन्धोऽन्वार्थः प्रहित इति ।
 स तदा गत्वास्यं प्रचास्य दृष्टिप्राप्तः प्रत्याजगाम ।

तत्प्रतिवेष्टित्वाद्यो ये मनुष्याः प्राक् तमन्धं ज्ञात्वास्तथास्यं ५
 तदाप्राप्तुः, अथं किं न स जनो यः (प्रत्यक्षम्) आसीनोऽभिधत्त ?
 अपरेऽवदन्, अथं स एव । अपरे चावदन्, अथं तेन सद्गुणः । ८
 स त्वादीत्, अहं स एव । ततश्चे तमप्राप्तुः, तव ज्ञोचने कथं १०
 प्रसञ्जीभूते ? स प्रतिभावमास्यज्ञानवादीत्, धीशुजामा नर एकः ११
 पङ्कं कृत्वा मम ज्ञोचने क्षिप्त्वा च. मामादिदेश, ग्रीषोहसरो
 गत्वास्यं प्रचास्येति । ततोऽहं गत्वा प्रचास्य च दृष्टिं प्राप्तवान् ।
 ते तदा तमप्राप्तुः, स कुचासि ? स आह, न जाने । १२

तदा ते तं पूर्वान्धं करीशिनं समीपमनेषुः । धीशुस्तु यस्मिन् १२
 दिने पङ्कं कृत्वा तस्य नेचे प्रसञ्जीकृतवांसाद् विभ्रामदिनं । करी- १५
 शिनस्तदा तं पुनरप्राप्तुः, कथं तया दृक्शक्ति र्धन्वा ? स तान् १६
 जगाद, तेन मन्त्रेष्वोः पङ्केऽप्यितेऽहमास्यं प्रचासितवान्, ततश्च
 पश्यामि । करीशिनः क्वेचित् तदा तमप्राप्तुः. नास्ति स नर ईश्वरप्रहितः, १९
 यतः स विभ्रामवारं गानुपास्यति । अपरेऽवदन्. यापी मनुष्य
 ईदृशान्धनिष्ठानार्थकर्त्वापि कर्त्तुं कथं शक्नोति ? इत्थं तेषु भेदो १०
 जातः । ततश्चे तमन्धं पुनरप्राप्तुः, स तव नेचे प्रसञ्जीकृतवागिति १०
 येतोऽहं तमधि किं वदसि ? स उवाच, स भाववादीति वदामि ।

- १८ स चदन्व आसीत् दृक्प्रज्ञिष्य प्राप्तवान्, चिद्धदीयान् स
 १९ सत्यममन्यन्त. ततः प्रेषे तस्य दृष्टिप्राप्तस्य पितरावाह्य तावप्राचुः,
 अयं युवयोः पुत्रो यो युवयोः प्रमाणादन्धोऽजनि. अधुनायं कथं
 २० पश्यति? तत्पितरौ प्रतिभाषमाणौ तानूचतुः, अथमस्मत्पुत्रोऽस्य-
 २१ न्धोऽजनि च तज्जानीवः. कथन्वधुना पश्यति, केन वास्य नेचे
 प्रसञ्जीकृते तस्य जानीव आवां । वयःप्राप्तोऽयम्, इममेव पृच्छत,
 २२ अयं स्त्रकथां स्त्रयं कथयिष्यति । तत्पितरौ चिद्धदीयानां भया-
 देवेत्यमभाषेतां, यतो यः कश्चित् तं स्त्रीष्टं मत्वा स्त्रीकरिष्यति स
 २३ समाजभ्रष्टो भविष्यतीति चिद्धदीयास्तत्पूर्वं निश्चितवन्तः । तत्का-
 रणात् तस्य पितरावूचतुः, अयं वयःप्राप्तः, इममेव पृच्छतेति ।
 २४ तदा ते द्विनोचवारं तं पूर्वान्धमाह्वय जगदुः, ईश्वरस्य
 २५ महिमानं स्त्रीकृत, वचं जानीमो यत् स नरः पापी । स प्रति-
 भाषमाणोऽप्रवीत्, स पापी न वेत्यहं न जाने, एकमेव जाने,
 २६ पूर्वान्धोऽहमिदानीं पश्यामि । ते तं पुनरप्राचुः, स त्वां प्रति किं
 २७ कृतवान्? कथं तव नेचे प्रसञ्जीकृतवान्? स तान् प्रत्यवादीत्, पुरा
 मद्योक्ता यूयं नास्मौष्ट, किमर्थं पुनः श्रोतुमिच्छथ? यूयमपि
 २८ किं तस्य श्रिया भवितुं वाञ्छथ? तदा ते तं न्यक्षुर्ध्वन्तोऽवादिषुः,
 २९ त्वं तस्य श्रियाः, वचं शोभेः श्रियाः । शोश्रिनेश्वरः संसृष्टाप तद्
 ३० वचं जानीमः, अथौ तु कृत उत्पन्नस्य जानीमः । स नरः प्रति-
 भाषमाणस्तान् जगाद, अचेतदेवाश्चर्यं, यत् स कृत उत्पन्नस्य
 ३१ युष्माभि नं ज्ञासते । स हि मम नेचे प्रसञ्जीकृतवान्, वयस्य जानीमो
 चदीश्वरः पापिनां न शृणोति, प्रत्युत यो मनुष्य ईश्वरभक्तसदभीष्ट-
 ३२ जापरति च तस्यैव शृणोति । जन्मान्धस्य जयने केनापि प्रसञ्जीकृते
 ३३ इत्यापुनाजात्रादि । अथौ चेदीश्वरप्रदितो नामभविष्यत् तर्हि किमपि

कर्तुं नाशच्छत् । ते तं प्रत्यवादिषुः, सर्वाङ्गः पापाविष्टोऽजनिष्ठा १०
यस्त्वं त्वं किमस्मान् शिष्यसि ? इत्युक्त्वा ते तं वदिस्यतुः ।

स तै र्वदिस्यत इति श्रुत्वा बीशुस्तमनुसृत्य जताद्, त्वं ११
किमीश्वरस्य पुत्रे विश्वसिषि ? स प्रतिवभाषे, स कः, प्रभो ? अहं १२
तस्मिन् विश्वसानि । बीशुस्तमब्रवीत्, स त्वयाद्दर्शि, त्वया सः १०
संज्ञपति स एव सः । तेनावादि, विश्वसिमि, प्रभो । इत्युक्त्वा स १८
प्रणिपत्य तमर्चयामास ।

बीशुस्तदा वभाषे, ये न पश्यन्ति ते द्रष्टव्यं, ये च पश्यन्ति २८
तेरन्धीभवितव्यमिति विचारार्थमहं जगदिदमागतः । तच्छ्रुत्वा चे ४०
वेचितुं करौशिनस्तेन सार्द्धमविद्यन्त ते तमवादिषुः, वयमपि
किमन्धाः ? बीशुस्तानाह, यद्यन्धा अभविष्यत, तर्हि जिष्याया ४१
अभविष्यत, युष्माभिस्त्रिदानैमुच्यते पश्याम इति, ततो युष्माकं
पापमवतिष्ठते ॥ ८ ॥

सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, यो न दारेण मेघवाटं प्रविश्ये- १०१
तर्रोपायेनारोहति स चोरो दक्षुश्च, यस्तु दारेण प्रविशति स १
मेघाणां रक्षकः । तस्य निमित्तं दौवारिको दारं सुहति, मेघाश्च १
तस्य गिरं द्रष्टन्ति, स चैकैकस्य नास्मा निजमेघानाङ्गयति वहि
र्नयति च । स च यदा निजस्नान् वहिः करोति, तदा तेषामपतो ४
ब्रजति, मेघाश्च तमनुगच्छन्ति, यतस्ते तस्य गिरं जानन्ति । पर- ५
कीचन्तु मेवानुगमिष्यन्ति प्रत्युत तस्मिन्नापात् पक्षाधिपत्ये, यतस्ते
परकीचाणां गिरं न जानन्ति ।

उपमेयं बीशुना तेभ्योऽकथ्यत, ते तु तेन वदुष्यते तस्मा- ९
नुच्यन्त । बीशुस्तदा पुनस्तानुवाच, सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, ०
अहमेव मेघवाटद्वारं । यावन्तो मदपत्तं प्रागतास्ते सर्वे चोरा ८

- ६ दृष्टवस्य, मेवास्तु तेषां नाशस्तु । अहं दारस्तुः । मथा यः प्रवि-
 ७ प्रति, स चापं लस्यते, स च प्रवेच्छति निर्व्यासति च प्रचारमास्यति
 १० च । चोरो नान्यकार्यार्थमायाति, केवलं चौर्यहेत्याविनाशार्थमेव ।
 मेवास्तु यथा जीवनम् अतिपूर्णतास्तु प्राप्तुयुस्तदर्थमहमागतः ।
 ११ अहं स भद्रो मेघरक्षकः । भद्रो मेघरक्षको मेवाणां निमित्तं
 १२ स्थापणांस्तुजति । यो वैतनिकस्तु न मेघरक्षकः, मेवास्तु यस्तु निजस्ता
 न सन्ति, स दृकमागच्छन्तं निरीक्ष्य मेवान् विजहाति पलायते
 १३ च । ततो दृकस्तान् हरति मेवान् विकरति च । वैतनिकः
 १४ पलायते, यतो हेतोः स वैतनिको मेघेषु निश्चिन्नास्य । अहं स भद्रो
 मेघरक्षको मदीयांस्तु जानामि मदीयास्तु मां जानन्ति, यथा पिता
 १५ मां जानात्यहस्तु पितरं जानामि । मेवाणां निमित्तं स्थापणांस्तुजामि
 १६ च । सन्ति ममैतन्मेषवाटस्तेभ्योऽप्यन्ये मेवाः, तेऽपि मथा नेतव्याः, ते च
 मम गिरं ओष्यन्ति, इत्थं मेषव्रज एको भविष्यति, मेघरक्षकस्यैकः ।
 १७ एतत्कारणात्प्रतिपत्ता मथि प्रेम करोति यतोऽहं मम प्राणांस्तुथा
 १८ त्यजामि यथा तान् पुन र्गृहीष्यामि । नान्यः कोऽपि मत्तस्तान्-
 पहरति, स्थापमहंसांस्तुजामि । तांस्तुन्तुं मम सामर्थ्यमास्ते, पुनस्तान्
 यचौतुमपि मम सामर्थ्यमास्ते । आदेशोऽयं मत्पितृततो मथास्तुभि ।
 १९ एतेभ्यो वाक्त्रेभ्यो चिद्गदियेषु पुन भेदः सद्घातः । तेषां मध्ये
 २० बहवोऽवदन्, स भूताविष्ट उन्मत्तस्तु, किमर्थं तस्तु इष्टुषुच ?
 २१ अन्येऽवदन्, न सन्ति भूताविष्टस्तुस्तुय इमाः । भूतः किमन्धानां
 मेवाधि प्रसचीकर्तुं शक्नोति ?

वीथोः स्थापमताविवरियौ शिवा ।

- २१ अथ चिद्गदियेषु मन्दिरोत्सर्गपर्याभूत् । तदा हेमन्तकास्तु
 २२ चासीत् । एकदा धर्मधाधि शक्तोमनोऽस्मिन्ने किरस्तु चौरु शिद्ग-

दीर्घे वैष्टितः पृष्टश्च, कति कासमस्यत्प्राणान् संग्रहाद्द्वान् भार- १०
 वधि ? त्वं चेत् स्त्रीष्टसार्द्धाण् स्पष्टं वद । योऽस्मान् प्रत्यवादीत्, १५
 ब्रूयसुक्ता मया, न तु विश्वसिष । मत्पितु नांवाहं याः क्रियाः १९
 करोमि ता एव मामधि वाच्यं ददति ब्रूयन्तु न विश्वसिष । धुषं
 हि न मदौघनेषाणां श्रेष्ठां गच्छाः । (युष्मानहं तदनुब्रूयसुक्तावान् ।)
 मम नेषा मम गिरं पृष्टस्मिन्, पृष्टश्च तान् जानामि, ते च मामनु-
 गच्छन्ति तेभ्योऽप्यस्मानन्तं जीवनं ददामि । अमन्तकालेऽपि ते नैव १०
 विगच्छन्ति, मम कराश्च कोऽपि तान् नापहरिष्यति । ते मया येन १५
 दत्ताः च मदौघपिता सर्वेभ्यो मत्पत्नरः । मत्पितु ईसाश्च त्वानपहन्तुं १८
 कोऽपि न शक्नोति । अहं पिता चेकं स्मः । चिह्नदियास्तदा पुनस्त- १०
 माहन्तुं प्रक्षरानामादद्विरे । योऽस्मान् प्रत्यवादीत्, मत्पितुः सका- ११
 ग्राहं युष्मान् ब्रूयन्ति हितकर्माणि दर्शितवान्, तेषां कस्य कर्मणः १९
 कारणाणां प्रक्षरैराहय ? चिह्नदीयाः प्रतिभाषमाणास्तमवादिषुः, १९
 नैव हितकर्माणः कारणात् तां प्रक्षरैराहयः, प्रत्युत्तेश्वरनिन्दाकारणात्,
 यतस्तं मनुष्यः सत्तात्मानमीश्वरं कुरुषे । योऽस्मान् प्रतिजगाद्, २०
 युष्माकं प्राप्ते किं नेदं सिद्धितमाप्ते, मयोक्तमीश्वरा ब्रूयमिति ?
 स यदि तान् ईश्वरान् अभिहितवान् यान् प्रतीश्वरस्य वाक्यं प्रादु- २५
 रभूत्, यदि च प्राप्स्यस्य लोपो न सम्भवति, तर्हि पिता यं पवि- २९
 चौकृत्य जगति प्रहितवान् सोऽहं कथितवान् ईश्वरस्य पुत्रोऽस्मीति
 कारणात् किं मां वदथ तमीश्वरं निन्दसीति ? यदि मत्पितुः क्रिया २०
 न करोमि तर्हि मधि मा विश्वसित, यदि तु करोमि, मधि च २५
 न विश्वसिष, तर्हि क्रियास्त तथा विश्वसित, यथा ज्ञात्वाच विश्व-
 सिष्य च यन्मधि पिता तस्मिंवाहं हितः । तदा ते पुनस्तं धर्मु-
 मयतन्त, स तु तेषां वक्षतो भिःवधार ।

- २८ ततः परं योः पुन र्ध्वंनपारखं तत् खानं प्रतखे चच प्रथमं
 २९ योःनोऽद्यापयत्, तरेवावतखे च । वध्वख तदन्तिकमाणख-
 ३० वदंख, योःनः किमप्यभिज्ञानार्थकखं न कृतवान्, इममधि तु
 ३१ योःनो यद्यदुक्त्वास्तत् सख्ये सत्यमासीत् । वध्वख तच तस्मिन्
 खसखिपुः ॥ १४ ॥

योःनो कृतवाचाराय योःनवानसु ।

- ११ १ अथ वैचनियानिवाची सासाराभिधः कश्चिन्नरो व्याधित
 आसीत् । वैचनिया मरिचमस्यथा भगिन्वा मार्यायाश्च पाम
 २ आसीत् । मरिचम् वा योःधिद् या सुगन्धितेलेन प्रभुं समखीकृपत्
 खरुचेख तस्वरणौ पर्यमाचीत् । तस्या एव धाता सासारो व्याधित
 ३ आसीत् । अतस्यख भगिन्वौ दूतं प्रदित्य तस्मै निवेदयामासतुः,
 प्रभो, पश्यतु, भवान् यस्मिन् प्रेम करोति च व्याधितः । योःशु
 ४ तच्छ्रुत्वात्रवीत्, व्याधिरथ न मृत्यवे प्रष्टुतेस्वरख महिमार्थः,
 ५ ईस्वरख पुत्रो यथा तेन महीयेत । योःशु मार्यायां तस्या भगिन्वा
 ६ [मरिचमि] सासारे च प्रेमाकरोत् । स तु यथाविद्यत तच
 तद्व्याधिसंवाद्भवत्वात् परमपि दिग्दयमवतखे ।

- ७ ततः परन्तु च खग्निव्यागवादीत्, पुनर्धिद्दिशा गन्धतामस्यभिः ।
 ८ शिखाखं वदन्ति, रश्मिन्, दिनेऽसुग्निन् चिद्दीयाः प्रसाराघातेन
 ९ भवन्तं मारयितुमघतन्त, भवांश्च किं पुनस्तच गच्छति ? योःशुः
 प्रतिबभवे, दिवसे किं न द्वादश चटिका भवन्ति ? दिवा चः परि-
 १० ब्रजति च न खलुजति, यतः च अगतोऽख ज्योतिः पश्यति, निग्राथान्नु
 चः परिब्रजति च खलुजति, यतो ज्योतिर्न तदन्तःखं ।
 ११ एतत्कथनात् परं च तानत्रवीत्, अस्मद्भु सासारः खपिति,
 १२ तं आमरयितुम्, गच्छामि । शिखाखदा तमूषः, प्रभो, च यदि

स्थापिति, तर्हि तद्विद्यति । योऽप्यस्य मृत्युमुद्दिष्य कथितवान्, ते १२
 स्वमन्यन्त, स निद्रारूपस्वप्नमुद्दिष्य कथयतीति । अतएव योऽप्य- १३
 कदा तान् स्पष्टमब्रवीत्, आसारो ममार, धूषणं विम्वसिति
 बुद्ध्या धुषणं तच्च मदनुपस्थितत्वाद्दृष्टं दृश्यामि । तद्यथा तद्यथा, १५
 सत्यमौषं गन्धतां । तदा धोमा अर्थतो दिदुमो [जमकः] सद्य- १६
 ग्रिथ्यान् जगाद्, अस्माभिरपि गन्धतां, तेन धार्द्धं तथा मरिष्यामः ।
 इत्थं योऽप्यर्थदागमत् तदाजानाद्, यदादिनचतुष्टयात् स [आसारः] १०
 ग्रवागारे ग्रेते । वैचनिया च चिह्नशास्त्रेणैव समीपस्था प्रायेण १८
 क्रोत्रैकदूरासीत्, बहवो चिह्नदीयाश्च मार्थांमरिषमो धार्द्धशोक- १९
 शान्त्वनाथं तथो गृहमागतवन्तः ।

मार्था तदा योऽगोराममनसंवाद् श्रुत्वा तं प्रत्युज्जगाम, मरिषम् १०
 तु गृह आसीनावातिष्ठत् । मार्था तदा योऽप्यमवादीत्, प्रभो, ११
 भावन् यद्यथास्त्वास्त्वा; तर्हि मम भ्राता नामरिष्यत् ; जाने १२
 लघुनापि भवान् ईश्वरं यद्यत् प्रार्थयिष्यते, तदीश्वरेण भवते
 दायिष्यते । योऽप्यस्मां ब्रूते, तव भ्राता पुनरुत्थास्यति । मार्था तं १३
 ब्रूते, अस्मिन्दिने पुनरुत्थाने स उत्थास्यतीति जाने । योऽप्यस्मा- १४
 न्नुवाच, अहं पुनरुत्थानं जीवनञ्च । मयि यो विम्वसिति स मृत्वापि १५
 जीविष्यति, सः कश्चिच्च जीवति मयि विम्वसिति च, सोऽजन्तकाले- १६
 ऽपि नैव मरिष्यति । अत्र त्वं किं विम्वसिषि ? या तं ब्रवीति, १०
 तथैव, प्रभो । जगति जेनागन्तव्यम् ईश्वरस्य पुनः स स्त्रीष्टो भवा-
 नेवेति विम्वसो मयाकारि । इत्युक्त्वा चापजगाम, गुप्तञ्च स्वभगिनीं १८
 मरिष्यममाङ्गयन्ती तामाच, गुप्तरुपस्थितोऽस्ति तामाङ्गयति च ।
 या तच्छ्रुत्वा सत्वरमुत्थाय तदन्तिकमाधाति । योऽप्यस्मादापि ग्रामं १९
 न प्रविष्टवान्, मार्था यच्च तं प्राप्तवती तत्रैवासीत् । ततो मरिष्यमा २०

- ११ चार्द्धं दृष्टे विद्यामाना ये धिक्कदीयास्तान्मन्वयंस्ते तां सत्वर-
सुप्तिवृत्तौ निर्गच्छन्तीषु बुद्धा, सा रोदितुं श्रवागारं यातीत्युक्त्वा
- १२ च तामनुजग्युः । वीशुस्तु यथासीत् मरिचम तपोपस्थाच तं
बुद्धा च तत्परशयोः प्रणिपत्योवाच, प्रभो, भवान् यद्यथास्यास्यत्,
- १३ तर्हि मम भ्राता नामरिव्यत् । तदा वीशुस्तां वदतीं तथा
चार्द्धमागतान् धिक्कदीयांश्चापि वदतो विस्वोप्यात्मन्यधैर्यं गत्वा
- १४ संकुम्भ च पप्रच्छ, स युष्माभिः कुत्र शोधितः ? ते तं वदन्ति, प्रभो,
- १५ एतत् निरीचतां । वीशुरभूत्सुख्यत् । ततो धिक्कदीया अवदन्,
१६ पश्यत, स तस्मिन् कीदृक् प्रेमाकुसुत । तेषां केचित्पाङ्कः, तथान्धस्य
- १७ नेत्रे प्रसञ्जीवकार सोऽसौ सोऽसौ किमस्य मृत्युं निवारयितुमपि
- १८ समर्था नासीत् ? वीशुस्तदान्तरे पुनरधैर्यं गत्वा श्रवागारसमीप-
- १९ मागच्छति । तद् बुद्धाकारं पाषाणेनापिहितञ्चासीत् । वीशु
ब्रवीति, तं पाषाणमपसारयत । तस्य मृतस्य भगिनी मार्था तं
वदति, प्रभो, इदानीं स पूयते, यत आचतुर्थां दिनेभ्यः स मृतः ।
- २० वीशुस्तां ब्रवीति, तं यदि विम्वसिधि, तर्हीश्वरस्य महिमानं
- २१ दृश्यसीति किं नोक्ता मया ? ततः स मृतो यथाश्रेत, तत्र स्थितः
पाषाणसौरपसारितः । वीशुश्चोर्द्धदृष्टिं कृत्वा व्याजहार, पितः,
- २२ तामहं धन्यं वदामि, यतस्त्वं मे श्रुतवान् । तं सर्वदा मे शृणोषि
तदजानाम् अपि त्वयाहं यत् प्रहितस्तपैते विम्वसिष्यन्तीति बुद्धा
- २३ परितः स्थितस्य जननिवहस्य कारणादिदं मयोदाहारि । इदमुक्त्वा
- २४ स प्रोचैः क्रोगन् व्याजहार, साधार, वहिरागच्छ । तदा स मृतो
वहिरागमत्, स च दीर्घवस्त्रखण्डे बद्धपरश्वस्तः खेदहरवस्त्रेण
वेष्टितसुखयासीत् । वीशुस्तान् ब्रवीति, बन्धनाणि सुक्तेर्म गन्तुमनु-
- २५ जानीत । तदा मरिचमः समीपमागता बहवो धिक्कदीया वीशुना

अथदकारि तद् दृष्ट्वा तस्मिन् व्यसधिषुः, वेचितु फरीग्रिनामनिकं ५१
मत्वा चौशुणा अथदकारि तत् तेभ्यो निवेदयामासुः ।

ततो सुख्ययाजकाः फरीग्रिनस्य मन्त्रिसभां समाह्वयावादिषुः, ५०
किं कारवाम ? स नरो बह्वन्वभिज्ञानार्थकक्षाधि करोति । अदि ५०
तस्य हृत्तिमित्त्वं सहामहे, तर्हि सर्वे तस्मिन् विश्विन्वन्ति, रोमी-
यास्वानत्यास्माकं खानस्य प्रजावृन्दस्य हरिष्यन्ते । तेषां मध्ये मन्त्रित- ५८
स्त्रेको नरोऽर्षतो यः काषाफासस्य संवत्सरस्य महायाजक आसीत्
स तदा तामुवाच, सूत्रं किमपि न जानीष्य मापीदं तर्कवच, अत्
प्रजावृन्दस्य निमित्तमेकस्य मरणमस्माद्धितकरं, न च इत्यस्य प्रजा- ५०
वृन्दस्य विनाशः । एतत् तेन न खतो व्याहारि, प्रत्युत स तस्य ५१
संवत्सरस्य महायाजक आसीत्, तत्कारणात् तेन भावोक्तिरिचं
व्याहारि अत् प्रजावृन्दस्य निमित्तं चौशुणा मर्त्तव्यं, नापि च ५२
केवचं तस्य प्रजावृन्दस्य निमित्तं, प्रत्युत विकीर्णानाम् ईश्वर-
सन्तानानाम् एकस्य सङ्गहस्यार्थमपि । तद्दिनमारभ्य ते तस्य वधार्थम् ५२
अमन्त्रयन्त । अतएव चौशु न पुनः सप्रकाशं चिह्नदीयानां मध्ये ५४
पर्व्याटत्, प्रत्युत तस्मात् खानास्यधसनीपस्यम् इन्द्रधिमाख्यं ग्रामं
प्रस्थाप्य सन्निभैः सार्द्धं तपेवावर्त्तत ।

योजो निन्दारपह्नोत्सवे चिह्नशास्त्रेभगवतसु उपवेददानञ्च ।

तदा चिह्नदीयानां निस्तारोत्सव आरब्ध आसीत्, बहवो ५५
मनुष्याश्च शुचिलसाधनार्थं निस्तारोत्सवात् प्राक् जनपदाद् चिह्न-
ग्रामेनं जग्मुः । ते तदा चौशुमगवेषयन् धर्मधाधि स्थिता च ५६
निष्फोऽवदन्, किं मन्वधे, स किमुत्सवे जैवोपस्थासत इति ।
सुख्ययाजकाः फरीग्रिनस्य तं धर्तुमिच्छन्त आह्वयामपि दत्तवन्तः, ५०
अथा स सुख वर्त्तते तत् खानं चो वेत्ति सं तत् सूचयेदिति ॥ ११ ॥

- १२ १ ततो योऽथ निस्सारोत्सवात् षट् दिनाणि प्राग् वैचक्रिया-
 चासुपतस्ते । यो मृतो साधारणेन मृतानां मध्यादुत्थापितः च
 १ तचासौत् । तत्र च तस्य निमित्तं रात्रिभोग्यमकारि, मार्घां तत्र
 २ पर्यचरत्, साधारस्य तस्यभोजिनामेक आसौत् । तदा मरिचम्
 चूर्णवेटकं बड्मूक्यं प्रकृतं जटासांघीरसयुक्तं सुगन्धितैजसादाच
 योऽगोचरसौ समलेपयत् स्त्रकचेषु तौ चरथौ पर्यमार्चौत्, क्कृतं
 ३ गृहस्य तस्य तैजस्य यौरभेष पर्यंपूर्वत । तदा तच्छिष्याणामे-
 कोऽर्पतः श्रमोणसुतो च ईश्वरिचोतीथो चिद्गदासस्यमर्पिता-
 ४ भूत्, च प्रवौत्, सुगन्धितैजसिदं किमर्थं न चिभिः श्रतेः सुंदापादै
 ५ विंकीतं दरिद्रेभ्यो दत्तस्य ? न दरिद्राणां दितर्षिणनकारणात्
 तेनेदमकथ्यत, प्रत्युत च चौरः बन्धुवाही चासौत् बन्धुटे च चस्य-
 ६ धिष्यत तदहरत् तत्कारणादेव । योऽस्यदाप्रवौत्, अमूमशुजानीधि,
 ७ मस्यमाधिदिनार्थं तथेदं रचितं । दरिद्रा हि वतर्तं युजस्यश्रिभे,
 चदन्तु न वतर्तं युजस्यश्री ।
 ८ अथ योऽस्यदासौति ज्ञात्वा चिद्गदीधानां महान् जनभि-
 वदस्यचोपतस्ते, न केवलं योऽगोः कारणात्, प्रत्युत मृतानां मध्यात्
 ९ तेनोत्थापितस्य साधारस्यापि दिदृक्षवा । सुखसाजकास्य साधा-
 १० रस्यापि इत्याद्ये मन्मसाद्यक्रिरे, यतस्तस्य कारणाद् बहवो चिद्गदीधा
 नत्वा योऽगो अयसन् ।
 ११ अथ परदिने योऽथ धिक्प्रासेममाषातीति ज्ञात्वा पर्यार्थ-
 १२ मागतो महान् जननिबहः सख्यूरपन्नवाणादाच योऽगोः प्रत्युद्गमार्थं
 निर्घंषानुचोरवदच, जय, प्रभो नांसा च ज्ञायाति धन्यः च
 १३ इत्याद्येवस्य राजा । योऽस्य सुवगर्हभ प्राप्य .तत्पृष्ठ उपविशेत्,
 यथा चिद्धिममासे,

मैवालुभ्यंयतां वासो भो धीयोगसुते त्वया ।

१५

पश्य राजा तवायात्याधीनो गर्हभशावके ॥

सर्वमेतत् तस्य शिष्यैः प्रथमं नाबोधि, धीश्रोस्त महिमप्राप्तेः परं ते १६
 सस्य रथं तमधि कथेषं सिद्धितासीत् तं प्रतीत्यमकारि चेति ।
 धीशु खंत्वासारं शवागाराभिर्गमनार्थमाहूतवान् मृतानां मध्यादुत्वा- १७
 पितवांशेति वाच्यं तस्य तदानीन्तनसन्निविष्टेनादीयत । एतत्कार- १८
 णादेवार्थतः स तद् अभिज्ञानार्थं कर्म कृतवानितिकथाश्रवणकरणादेव
 जननिवहसं प्रत्युज्जगाम । परीशिनस्तदा परस्परमाहः, युष्माकं १९
 सर्वैरज्ञो श्र्यस्यद् विशोकथय, जगदेव तस्य पश्चाद् अपगतम् ।

पर्वच्छुपासभाथं ये आगमंशेषां मध्ये कतिपया धूनागीया नरा २०
 आसन् । ते तदा गास्त्रीसख्यैतस्यैदानिवासिनं सिद्धिपमभिगम्य प्रार्थ- २१
 याञ्चक्रिरे, प्रभो, वधं धीशुं दिदृशामहे । सिद्धिप आगत्यान्निधं २२
 तद् वदति । पुनरान्द्रियसिद्धिपौ धीशवे निवेदयतः । धीशुस्त २३
 प्रतिभाषमाशस्तावदादीत्, मनुष्यपुत्रस्य महिमप्राप्तेः सम्य चपश्चितः ।
 सत्यं सत्यं, युवामहं ब्रवीमि, गोधूमबीजं चेन्न मृत्तिकायां पतित्वा २४
 सिद्यते, तर्ह्येकं तिष्ठति, यदि तु सिद्यते, तर्हि बड्ड फलं फलति ।
 सः सप्रार्षेषु प्रेम कुर्वते, स तान् चारथिष्यति, यस्मिन्सोके तान् २५
 प्रति विरथ्यते, सोऽनन्तजीवनाय तान् रथिष्यति । कश्चिन्नरुको २६
 यदि मां परिचरितुं स्वीकरोति, तर्हि मामनुगच्छतु, तथा सत्यं
 चपासि मम परिचारकोऽपि तथैव स्यास्यति । यश्च कश्चिन्मां
 परिचरति, मम पिता तं सप्यानथिष्यति ।

धीशो विद्यायाविद्यायश्च त्रिवयः ।

अधुना तु मम प्राणा अदिद्या जाताः, अत्र किं वदामि ? २७
 पितः, दृष्टादृष्टाभ्यां तारथ । प्रत्युतैतदर्थमहं दृष्टमिमं आवदा-

- १८ गतवान् । पितः, तव नाम महिमान्वितं कुब । तदा गगनादियं
वाणी सञ्जाता, तन्मया महिमान्वितमकारि पुनश्च महिमान्वितं
१९ कारिष्यत इति । तत्र स्थितो जननिवहस्तदा श्रुत्वाश्रुत्वात्, मेघनादो
जात इति । अन्वेऽवदन्, कश्चित् स्वर्गदूतोऽनेन समभाषतेति ।
२० यीशुस्तु प्रतिभाषमाणोऽश्रुत्वात्, न मदर्थं, किन्तु युष्मदर्थं वाणीयं
२१ समभूत्, । अधुना जगतोऽस्य विचारः साधते, अधुना जगतो-
२२ ऽस्याधिपतिं वंदि निर्दिश्यते । अहञ्च चेत् भूतकामुच्चीकृतो
२३ भवामि, तर्हि सर्वान् मदन्तिकमाकक्ष्यामि । स कीदृशं मृत्युं
२४ सदिष्यते वचनेनेतेन तदस्मूचयत् । ततो जननिवह उवाच, व्यवस्था-
पाठेन वचं श्रुतवन्तो यत् ख्रीष्टेन ग्राह्यं स्यात्तत्, तद् भवान्
कथं ब्रूते, मनुष्यपुत्र उच्चीकर्त्तव्य इति ? स मनुष्यपुत्रः कः ?
२५ यीशुस्तदा तानवादीत्, इतः परं ज्योतिः स्तोत्रं काशं युष्माभिः
साङ्गं विद्यते । ततो यावोज्ज्यतिस्तिष्ठति तावत् परिभ्रजत्,
नोचेदन्धकारेणावेक्ष्यध्वे । अन्धकारे यः परिभ्रजति स कुच
२६ गच्छति तन्न जानाति । यावद् युष्माकं ज्योतिरास्ते तावज्ज्योतिषि
तथा विन्ध्यसित यथा ज्योतिषः पुत्रा भविष्यथ । एतानि वचनानि
यीशुसेभ्यः कथयामास, ततः परमपगत्य तेभ्यः प्रच्छन्नो बभूव ।
२७ यद्यपि स तेषां समक्षमेतावन्धभिन्नानार्थकर्माणि कृतवांसुचापि
२८ ते तस्मिन् न व्यसमन् । इत्थं भाववादिनो त्रिशायाश्चैतद् वचनं
धिङ्गिं गतं,

अस्मच्छावितसंवादे विन्ध्यसं कोऽकरोत् प्रभो ।

परमेष्ठस्य वाञ्छर्वाभूत् कस्यै सम्यक्प्रसिद्धः ॥

- २९ एतत्कारणान् ते विन्ध्यसितं नमस्कृत्य, धृतो त्रिशायाश्चः

पुनरिदमपि व्याहृतवान्,

तेषां त्रेधाधि खोऽन्धाणि चित्तं द्रुखं चकार च । ५०

नोचेत् ते खोचने कृद्वा चित्तैर्बुद्धिमवाप्य च ।

परावृत्ता भविष्यन्ति मोक्षव्याप्त्यामथान्मथा ॥

धिशायाहस्तस्य प्रतापमपश्यत् तत इदं व्याहारीत्, तमेवोद्दिश्य ५१
 च बभाषे । तथापि नाथकानामपि बहवस्तस्मिन् व्यस्यधिषुः, फरीणिनां ५१
 कारणात्तु तं न स्वीकृतवन्तः, समाजभ्रष्टा भविष्याम इति भयात् ।

अत ईश्वरदत्तगौरवात् ते मानवदत्तं गौरवं प्रेष्योऽमन्थन्त । ५२

अपि तु यौशुस्त्रैःस्त्रेषु व्याहृतवान्, यो मयि विश्वसिति, ५३
 च न मुयि विश्वसित्यपि तु मत्प्रेषयितरि । यस्य मां निरीचते ५४

च मत्प्रेषयितारं निरीचते । अहं ज्योतिःस्वरूपो जगदागतवान्, ५५

यः कश्चिन्मयि विश्वसिति स यथा तिभिरे न स्थास्यति । यस्य ५६

कश्चिन्मम वर्धाधि मुक्त्वा न विश्वसिति तस्य विचारो मया न

क्लिष्यते, यस्मान्न जगतो विचारं कर्तुमागताऽहं, प्रत्युत जगत्

तारयितुमेव । यो मां निराकरोति मम वर्धाधि न गृह्णाति च ५७

तस्य विचारयितास्ते । मया कथितं वाक्यमेवान्तिमदिने तस्य विचारं

करिष्यति । अतोऽहं न स्मृतः कथितवान्, प्रत्युत मया किं कथयितव्यं ५८

किञ्च भाषितव्यं, तस्मिन्पिकाज्ञा मत्प्रेषयिचा पिचा मङ्गमदाधि ।

तस्याज्ञा च यद् अन्नन्तजीवनावहा तदहं जानामि । अतोऽहं अद् ५९

भाषे तत् पिचा अयोक्तृस्यैव भाषे ॥ १२ ॥

यौत्रोर्भूयोः प्राग् त्रिध्यान् प्रति तस्य प्रकीर्तयाम् ।

यौशुना स्त्रिधायां चरचचासनम् ।

अथ निस्सारोत्सवात् प्राग् यौशुर्बन्दा जगतोऽस्मात् पितु-१३

रन्तिकमार्त्तानमनस्य समस्यस्युपस्थितमजानात् तदा जगति स्थितान्

यान् निजस्थान् प्रति प्रेम कृतवांस्तान् प्रत्यक्तं यावत् प्रेमास्तुत ।

- १ अपि च ग्रन्थेषु तस्मिन्पक्षस्य वीक्षे दिवावखेन श्रिमोनसुतखेष्करि-
योतीवस्य विद्वदा इदि निश्चिन्ने सति यदा रात्रिभोज्यमभवत्,
२ तदा सर्वं पित्रा मत्स्वरथोः समर्पितमश्चेत्स्वरसकाशादागत ईश्वर-
३ समीपं मन्तुमुद्यतश्चेति ज्ञात्वा यीशुर्भोज्यादुत्तस्थौ खवसनानि
४ मोक्षयित्वा च मासमार्ज्जनवस्त्रमादाय तेन खकटिं बबन्ध । ततः
परं प्रचासनपात्रे तोयं निधाय शिखाणां चरणान् प्रचास्यितुं
५ खकटौ निबद्धेन मार्ज्जनवस्त्रेण मार्ज्जयितुञ्चारेभे । इत्थं स यदा
श्रिमोनपित्रस्य समीपमागच्छत् तदा स तमवादीत्, प्रभो, भवान्
६ किं मम चरणौ प्रचास्येत् ? यीशुः प्रतिभाषमाणस्तनुवाच, मया
यत् क्रियते, त्वया तदिदानीं न ज्ञायते, इतः परन्तु ज्ञायिष्यते ।
७ पित्रस्तं ब्रूते, भवान् अनन्तकालेऽपि नैव मच्चरणौ प्रचास्यिष्यति ।
यीशुस्तं प्रत्यब्रवीत्, यद्यहं त्वां न प्रचास्यामि, तर्हि मया साङ्गं
८ तवांगित्वं न भवति । श्रिमोनः पित्रस्तं वदति, तर्हि न केवलं
मम चरणौ, प्रत्युत करौ शिरश्चापि [प्रचास्यतु] । यीशुस्तं ब्रूते,
९ यः ज्ञातः केवलं चरणयोः प्रचासनं तस्यावश्यकं स हि सर्वाङ्गः शुचिः ।
१० यूथमपि शुचयः स्य, न तु सर्वं । यतो यीशुः खसमर्पयितार-
मजाज्ञात्, तत्कारणाव्यगाद, न सर्वं यूथं शुचयः ।
११ इत्थं तेषां चरणान् प्रचास्य स खवसनान्वाद्दे, पुनर्भोजना-
द्योपविश्य च तानवादीत्, युष्मान् प्रति मया यदकारि तत् किं
१२ जानीथ ? युष्माभिरहं गुरुः प्रभुश्चेत्यभिधीये, तच्च भद्रं कथ्यते,
१३ यतोऽहं स एवास्मि । अतः प्रभुर्गुरुश्च योऽहं सोऽहं यदि युष्म-
चरणान् प्रचासितवांस्तर्हि परस्परं चरणप्रचासनं युष्माभिरपि
१४ कर्त्तव्यं । यतोऽहं युष्मान् प्रति यादृशं कृतवान् तादृशं कर्त्तुं यूथ-
१५ मपि यत् करिष्ये, तदर्थं युष्मान् दृष्टान्तं दर्शितवान् । सत्यं सत्यं,

युष्मानहं ब्रवीमि, नास्ति दासः स्वप्रभुतो मङ्गलरो नापि वा प्रेरितः १०
 प्रेषयितु मङ्गलरः । वस्येतत् सर्व्वं जाणीय तर्हि तदापरन्तो धन्या ११
 भविव्यथ । न सर्व्वान् युष्मानधीदं मया कथ्यते । अहं यान् वरित-
 वांस्तान् जानामि, अपि त्वेन शास्त्रीयवचनेन सिद्धेऽहं भवितव्यं,

— — — — यः पूपाग्नी मया सह

योऽपि मत्प्रातिकूल्येन पार्ष्णिच्छेपं चकार ह ॥

इदानीमेव सिद्धेः प्राग् युष्मसुखध्वे मया, सिद्धिकाले यथा १८
 विश्वविष्यथ यदहं योऽस्मि । सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, यो १०
 मया प्रहितं नरं गृह्णाति स मां गृह्णाति, माञ्च यो गृह्णाति
 स मत्प्रेषयितारं गृह्णाति ।

यिद्गदा विन्नामघातो भविष्यतीति ज्ञापयन् ।

इदमुक्त्वा यौशुरात्मन्युद्विजत, साक्ष्यञ्च ददत् कथषामास, सत्यं ११
 सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, युष्माकमेको मां शत्रुषु समर्पयिष्यति । ततः
 स कमधि भाषते तथ सन्दिहानाः शिष्याः परस्परमासोकथन् । १२
 तदीयशिष्याणामेकस्त्वर्षतो यो यौगोः प्रियः स तस्य क्रोडमा- १३
 सन्व्यासीन आसीत् । शिमोनः पिपः सङ्केतेन तमेवेदमादिशत्, १४
 यत् कसुहिश्च यौशुर् भाषते, तत् तेन शृङ्गा वक्तव्यं । ततः स यौगो १५
 र्वञ्चसि शिरो निपात्य तं वदति, प्रभो, स कः ? यौशुः प्रत्यवादीत्, १६
 अहं [सूत्रे] पूषखण्डं मञ्जयित्वा यस्मै दास्यामि स एव सः । ततः स
 पूषखण्डं मञ्जयित्वा शिमोनसुतापेष्करिद्योतोयास चिद्गदै ददौ ।
 तस्मात् पूषखण्डात् परं शैतानस्यं प्रावेचीत् । यौशुस्तदा तमाह, १७
 त्वं यत् करोषि तत् सत्वरमेव कुरु । किमुहिश्चेदं तेनाकथ्यत, तद् १८
 भोजनाद्यासीनाम्ना केनापि नाज्ञायत । सःपि यिद्गदाःसेससन्पुटवाहक १९
 आसीत्, तस्मान्, कौशुदन्वमीयत, यौशुस्तसुसुवार्थमसत्प्रयोष्यापि

२० इत्याणि क्रेतुं किंवा दरिद्रेभ्यः किञ्चिद् दातुमाज्ञापयतीति । स तु तं पूषखण्डं गृहीत्वा सपदि निश्चक्राम । तदा राचिरासीत् ।

यीशो 'नवीनाज्ञा' ।

- २१ तस्मिन् निष्क्रान्ते यीशुस्त्वाच, इदानीं मनुष्यपुत्रो महि-
 २२ मान्वितोऽभूत्, ईश्वरस्य तस्मिन् महिमान्वितोऽभूत् । तस्मिंश्चे-
 दीश्वरो महिमान्वितोऽभूत्, तर्हीश्वरोऽपि स्वस्मिंस्तं महिमान्वितं
 २३ करिष्यति, सत्वरमेव करिष्यति । वत्साः, युष्माभिः सार्द्धमहमितः
 परं शोकं कासं स्थास्यामि । यूयं मां गवेषयिष्यथ, यथा तु
 यिद्गदीयानहसुक्तवांस्तथाधुना युष्मानपि वञ्चि, अहं यत् स्नानं
 २४ गच्छामि तत्रोपस्थातुं युष्माभिर्न शक्यं । नवीनामेकामाज्ञां युष्मभ्यं
 ददामि, यद् युष्माभिः परस्परं प्रेम कर्त्तव्यं । यथा युष्मान् प्रति मयै-
 २५ तदर्थं प्रेमाकारि यद् यूयमपि परस्परं प्रेम करिष्यत । यदि परस्परं
 प्रेमाश्चरथ, तर्ह्यनेन सर्वे ज्ञास्यन्ति यद् यूयं मम शिष्या इति ।
 २६ शिष्योः पित्रस्तं ब्रवीति, प्रभो, कुत्र याति भवान्? यीशुस्तं
 प्रत्युवाच, यत्र गच्छामि, तत्रेदानीं मामनुगन्तुं न शक्नोषि, पश्चात्
 २७ त्वनुगमिष्यसि । पित्रस्तं ब्रूते, किमर्थमधुनैव भवन्तमनुयातुं न
 २८ शक्नुयां? भवदर्थमहं प्राणांस्वच्छामि । यीशुः प्रतिबभाषे, मदर्थं
 त्वं किं प्राणांस्वच्छसि? सत्यं सत्यं त्वामहं ब्रवीमि, त्वं यावत्
 चिह्नतो मां निश्चोष्यसे तावत् कुङ्कुटो न रविष्यति ॥ २२ ॥

यीशुरेव पत्न्याः ।

- १४ १ युष्माकं इदं मीवोद्विजताम्, ईश्वरे विश्वसित, मय्यपि
 १ विश्वसित । मम पितुर्निकेतने बहवो वासाः 'सन्ति' । नोचेद्
 युष्मभ्यमकथयिष्यं । युष्मदर्थं हि स्नानं सञ्जीकर्तुं गच्छामि ।
 १ यदि च मत्वा युष्मदर्थं स्नानं सञ्जीकरोमि, तर्हि पुनरागत्य

मत्समीपं युष्मान् पहीय्यामि, यथाहं वर्त्ते तत्र यूयमपि यथा
वर्त्तिष्यध्वे । यत् स्थानमहं गच्छामि तद् यूयं जानीथ, पन्थान- ४
मपि जानीथ । थोमासं ब्रूते, प्रभो, भवान् किं स्थानं गच्छति, ५
तत्र जानीमः, कथं तर्हि पन्थानं ज्ञातुं शक्नुयाम् ? यीशुस्तं ६
वदति, अहमेव पन्थाः सत्यञ्च जीवनञ्च, नान्येनोपायेन मनुष्यः
पितुः समीपमायाति, केवलं मया । मास्त्रेदं ज्ञास्यत, तर्हि मत्पि- ७
तरमप्यज्ञास्यत । अधुनारभ्यं च तं जानीथ, तं दृष्टवन्तस्य ।

फिलिपस्तदा तं ब्रवीति, प्रभो, दर्शयत्वस्मभ्यं पितरम् अस्म- ८
दर्थं तत् पथानं भविष्यति । यीशुस्तमवादीत्, एतावत्काळं ९
यावदहं युष्माभिः साहं वर्त्ते, फिलिप । तथापि त्वं मां किं न
जानासि ? मां यो दृष्टवान् स पितरं दृष्टवान् । अतः कथं
वदसि, दर्शयत्वस्मभ्यं पितरमिति ? त्वं किमिदं न विश्वसिषि १०
धदहं पितरि, पिता च मयि स्थितः ? युष्मभ्यमहं यानि वचांसि
कथयामि तानि न स्मृतः कथयाम्यपि तु मय्यवस्थितः पितैव
कर्माणि करोति । मयि विश्वसितं यदहं पितरि पिता च मयि ११
स्थितः । नोचेत् कर्माणां कारणाद् विश्वसितं । सत्यं सत्यं, युष्मानहं १२
ब्रवीमि, मयि यो विश्वसिति, मया क्रियमाणानि कर्माणि
तेनापि कारिष्यन्ते, तेभ्यो मङ्गलराणि च कारिष्यन्ते, यतो हेतो-
रहं मत्पितुः समीपं गच्छामि, युष्माभिस्तु मम नात्मा यत् किमपि १३
प्रार्थयिष्यते तत् करिष्यामि, पुत्रे पिता यथा महिमाश्रितो भवि-
ष्यति । यदि मम नात्मा किञ्चन प्रार्थयध्वे तर्ह्यहं तत् करिष्यामि । १४

सत्यस्वरूपमात्मा शिष्याणां वचनैः ।

यदि मां प्रति प्रेम सुदृढा, तर्हि ममात्मा अनुपासयत, १५
ततोऽहं पितरं चापिष्ये, स च युष्मभ्यमन्येकं शान्तिकर्तारं १६

- १० दास्यति युष्माभिः साङ्खं येन शाश्वतं स्यात्तच्च, तं सत्यस्वरूपमात्मानं
दास्यति यो जगता गहीतुं न शक्यते, यतः स तेन न दृश्यते
नापि वा ज्ञायते । युष्माभिस्तु स ज्ञायते, यतः स युष्मात्समीपमव-
- १८ तिष्ठते युष्मदन्तश्च वर्त्तिष्यते । न परित्यक्ष्यामि युष्मान् अनाथान्,
- १८ अहं युष्मदन्तिकमागच्छामि । स्तोत्रे काले व्यतीते जगन्मां पुन
र्न द्रक्ष्यति, यूयन्तु द्रक्ष्यथ, यतोऽहं जीवामि [ततश्च] यूयमपि
- १० जीविष्यथ । तस्मिन् दिने यूथं ज्ञास्यथ, यदहं मत्पितरि स्थितो
- ११ यूयञ्च मयि स्थिता अहञ्च युष्मासु स्थितः । यो ममाज्ञाः प्राप्तवांस्ता
अनुपालयति च स एव मयि प्रेमकारी । यश्च मयि प्रेम्णकारी
स मम पितुः प्रेमपात्रं भविष्यति, अहञ्च तं प्रति प्रेम करिष्यामि
- ११ स्वं तत्प्रत्यक्षीकरिष्यामि च । ईष्करियोतीयादन्यो चिह्नदास्तदा
तं ब्रूते, प्रभो, कथमेतद् यद् भवान् स्वं जगतः प्रत्यक्षं न ह्यत्मास्त्र-
- ११ त्प्रत्यक्षं करिष्यति ? यीशुः प्रतिभाषमाणस्तमाह, कश्चिद् यदि
मां प्रति प्रेम करोति तर्हि मम वाक्यमनुपालयिष्यति, मम
पिता च तं प्रति प्रेम करिष्यति, तत आवां तस्य समीपमागमि-
ष्यावस्तेन सह वसतिं करिष्यावस्य । यो मां प्रति प्रेम न करोति
- १४ स मम वाक्यानि नानुपालयति । यश्च वाक्यं युष्माभिः श्रूयते,
तच्च मम प्रत्युत मत्प्रेषयितुः पितु वाक्यम् ।
- १५ युष्माभिः साङ्खं वर्त्तमानोऽहं युष्मभ्यं सर्वमेतत् कथितवान् ।
- ११ शान्तिकर्ता त्वर्थतो मज्झिमे पिशा प्रेषयितव्यः पवित्र आत्मा
युष्मान् सर्वं शिक्षयिष्यति, मया युष्मभ्यं यद्यत् कथितं तत् सर्वं
- १० स्मारयिष्यति च । अहं युष्मदर्थं दायमिव शान्तिं त्यजामि,
मदीयशान्तिं युष्मभ्यं ददामि । जगद् यथा ददाति नाहं युष्मभ्यं
तथा ददामि । युष्माकं यदर्थं मैवोदिजतां मैत्रं च भीह भवतु ।

अहं जना युष्मत्समीपमागमिष्यामीति युष्मभ्यं यदक्षकथं तद् यूथं १८
 श्रुतवन्तः । यदि मां प्रति प्रेमाकरिष्यत, तर्ह्यहं पितुः समीपं
 गच्छामीति यदक्षकथं तत्रानन्दिष्यत, यतः पिता मत्तो महत्तरः ।
 तस्मिद्धिकास्त्रे च यद् विश्वसिष्यथ, तदर्थमहमिदानीं सिद्धेः प्राग् १९
 युष्मभ्यं कथितवान् । इतः परमहं युष्माभिः साङ्गं न पुन ब्रूय २०
 सस्त्राषिष्ये । यतो जगतोऽस्याधिपतिरागच्छति, मयि च तस्य
 किमपि नास्ति । अहन्तु प्रितरं प्रति प्रेम करोमि पिषा च यथा- २१
 दिष्टस्तथाचरामीति जगता ज्ञातव्यम् । उत्तिष्ठत, स्थानादस्माद-
 स्माभिः मस्त्रीयताम् ॥ १ ४ ॥

यौगोत्राञ्जलतास्वरूपलक्षणं शिष्याणां शस्त्रारूपलक्षणम् ।

अहं यथार्था द्राक्षाजला, मम पिता च हृषिकः । मयि १५ १
 , स्त्रिता या काशिष्कांखा फलं न फलति सा तेन ह्रियते । या
 काशिष्कांखा च फल फलति, सा तेन तथा संस्क्रियते यथाधिकं
 फलं फलियति । यूथं मया यद् वाक्यमुक्तास्तत्कारणात् परिष्कृता २
 जाताः । मयि युष्माभिरवस्थीयतां, युष्मासु च मया । यथा द्राक्षा- ५
 जलायामनवस्थाय ग्राखया स्ततः फलं फलितुं न शक्यते, तथा
 मय्यनवस्थाय युष्माभिरपि न शक्यते । अहं जला, यूथं तष्कांखाः । ५
 यो मय्यवतिष्ठतेऽहञ्च यस्मिन्नवतिष्ठे, स बह्वनि फलानि फलति ।
 एतो मत्तः पृथग् युष्माभिः किमपि कर्तुं न शक्यते । मनुष्ये- ६
 ष्ययि नावतिष्ठते, तर्हि स ग्राखेव वहिर्निक्षिप्तः शुष्कीभूतश्च,
 मनुष्येऽस्य सञ्चित्याग्नौ निक्षिप्तास्ता ज्वलन्ति ।

यूथं यदि मय्यवतिष्ठध्वे मम वचांसि च युष्मास्त्ववतिष्ठन्ते तर्हि
 वचस्य वाञ्छिन्नाश्च तत् प्रार्थयिष्यध्वे, युष्मदर्थं तत् सेव्यति च ।

- ८ मम पितामेन महिमाश्वितोऽभूत्, यद् यूयं बह्व फलं फलस्य मम
 ९ शिष्या भविष्यथ च । यथा मयि पित्रा प्रेमाकारि, तथा युष्मासु
 १० मया प्रेमाकारि । मम प्रेमन्ववतिष्ठध्वं । यदि ममाज्ञा अनुपास्यथ
 तर्हि मम प्रेमन्ववस्थास्यध्वे, यथाहं मत्पितुराज्ञा अनुपासितवा-
 ११ स्तप्रेमन्ववतिष्ठे च । अहं युष्मभ्यमेतदर्थमिदं कथयामि यन्ममानन्दो
 १२ युष्मास्त्ववस्थास्यते युष्माकमानन्दस्य सन्पूर्णा भविष्यति । ममाज्ञेयं
 यद् युष्माभिः परस्परं तथा प्रेम कर्त्तव्यं यथा युष्मान् प्रति मया
 १३ प्रेमाकारि । स्वबन्धुर्मां निमित्तं प्राणत्यागान्महत्तरं प्रेम कस्यापि
 १४ नास्ति । यूयं मया यद्यदादिश्यध्वे तत् सर्व्वं चेदापर्य्यु तर्हि
 १५ यूयं मम बन्धवः । माहं पुन युष्मान् दासानित्यभिदधामि, यतः
 प्रभुना किं क्रियते दासस्तन्न जानाति । अपि तु युष्मान् बन्धु-
 नित्यभिहितवान्, यतः पितुः सकाशान्मया यद्यदश्रावि तत्
 १६ सर्व्वमहं युष्मान् ज्ञापितवान् । न यूयं मां वरितवन्तः, प्रत्युताहं
 युष्मान् वरितवांस्तदर्थं नियुक्तवांस्य यद् यूयं गत्वा फलं फलिस्यथ,
 युष्मत्फलस्य स्थास्यति, यथा मम नाम्ना पितरं यत् किमपि
 प्रार्थयिष्यध्वे तत् तेन युष्मभ्य दायिष्यते ।

जगत् सत्यस्य च आत्मा ।

- १० अहं युष्मानेतदर्थमिदमादिशामि, यद् यूयं परस्परं प्रेम
 ११ करिष्यथ । जगद् यदि युष्मान् द्वेष्टि तर्हीदं जानीत यद् युष्म-
 १२ दयतोऽहं तेन सन्दिष्टः । यदि जगत्सम्बन्धीया अभविष्यत, तर्हि
 जगन्निजस्य प्रति प्रेमाकरिष्यत् । यूयन्तु न जगत्सम्बन्धीया अपि
 १० तु जगन्मध्यान्मया वरितास्तत्कारणाज्जगद् युष्मान् द्वेष्टि । नास्ति
 दासः स्वप्रभुतो. महत्तर इति यद् वचो यूयं मयोक्तास्तत् स्मरत ।
 ते यद्यदसुपद्रुतस्तर्हि यूयमप्युपद्राविष्यध्वे, तै र्हीदं मम वाक्यमनु-

पाञ्चितं तर्हि 'युष्माकमपि वाक्यमनुपास्यथिष्यते । एतत् सर्व्वन्तु ११
 युष्मान् प्रति मन्त्राच्चः कारणात् तैः कारिष्यते, यतस्ते मन्त्रेषथितारं १२
 न जानन्ति । यद्यहमनागत्य तेभ्यो नाकथयिष्यं, तर्हि ते निष्यापा
 अभविष्यन् । इदानीन्तु स्त्रपापप्रच्छादकोपायस्तेषां नास्ति । यो मां १३
 देष्टि स मत्पितरमपि देष्टि । यानि कर्माण्यन्तेन केनापि न १४
 कृतानि, तानि चेदहं तेषां मध्ये नाकरिष्यं, तर्हि ते निष्यापा
 अभविष्यन् । इदानीन्तु वे दृष्टापि माञ्च मत्पितरञ्च दिष्टवन्तः ।
 किन्चित्त्यमेव तेषां शास्त्रे लिखितेनानेन वचनेन सिद्धेन भवितव्यं, १५
 दिष्टोऽहं नैरकारणादिति । यः शान्तिकर्त्ता तु पितुः सकाशाद् १६
 युष्मदन्तिकं मया प्रेषयिष्यते, पितुः सकाशाच्चिर्गच्छन् स सत्यस्वरूप
 आत्मा यदागमिष्यति, तदा स एव मामधि साक्ष्यं प्रदास्यति । १७
 धूममपि साक्षिणः, यत आदितो मत्सङ्गिनः स्य ॥ १५ ॥

यूयं यच्च स्वस्वस्वियथ तदर्धमहं युष्मभ्यं सर्व्वमेतत् कथितवान् । १६
 जना युष्मान् समाजच्युतान् करिष्यन्ति । अपि तु समथ आधाति १
 यदा युष्माहातक एकैको मंस्यते, ईश्वरायाराधनमुपहरामीति ।
 ते यद् युष्मान् प्रतीदृशमाचरिष्यन्ति, तत्कारणमिदं यत् तैर्न २
 पिता नाहं वाभिज्ञातः । यूयं मथेदमुक्ता इति यदुपस्थिते समथे ४
 स्वरिष्यथ, तदर्धमहं युष्मभ्यमिदं कथितवान् । आदितस्तु युष्मभ्यमिदं
 नाकथयं, यतोऽहं युष्माभिः साङ्गमासं अधुना तु मन्त्रेषथितः ५
 समीपं गच्छामि, युष्माकञ्च कोऽपि मां न पृच्छति, कुष
 गच्छसीति । अपि तु युष्मभ्यं मयैतत् कथितमिति कारणाद् ६
 युष्माकं हृदयं शोकपूर्णमभूत् । तथापि युष्मानहं सत्यं ब्रवीमि, ७
 ममापगमनं युष्माकं ह्मितावहं, यतोऽहं चेन्नापगच्छामि, तर्हि
 शान्तिकर्त्ता दृश्यत्समीपं नागमिष्यति, यदि त्वपगच्छामि तर्हि

- ८ तं युष्मत्समीपं प्रहेष्यामि । ततः स आगत्य पापे धार्मिकतायां
 ९ विचारे च दोषस्य प्रमाणं जगते दास्यति । पापस्य प्रमाणमिदं
 १० यत् ते मयि न विश्वसन्ति । धार्मिकतायाः प्रमाणमिदं यदहं
 ११ पितुः समीपं गच्छामि युष्माभिश्च न पुन द्रक्ष्ये । विचारस्य
 प्रमाणञ्चेदं यदस्य जगतोऽधिपते विचारो निरणाधि ।
- १२ युष्मभ्यं कथयितव्या अन्या वक्त्रः कथा मम सन्ति, यूयन्विदानीं
 १३ ताः सोढुं न शक्नुथ । स सत्यस्वरूप आत्मा तु यदाद्यास्यति तदा पथ-
 प्रदर्शक इव युष्मान् हस्तं सत्यं नेष्यति । म हि न स्ततः कथयिष्यति,
 प्रत्युत यद्यच्छोष्यति तत् कथयिष्यति, यद्यद् भावि तद् युष्मान्
 १४ ज्ञापयिष्यति च । स मां महिमान्वितं करिष्यति, यतो यन्मम
 १५ तल्लब्धा युष्मान् ज्ञापयिष्यति । पितु र्यद्यदास्ते तत् सर्वं मम, ततो
 हंतो मया कथितं, यन्मम स तल्लब्धा युष्मान् ज्ञापयिष्यति ।
- १६ श्लोककालेऽतीते यूयं मां न द्रक्ष्यथ, पुनः श्लोककालेऽतीते
 १७ मां द्रक्ष्यथ, यतोऽहं पितुः समीपं गच्छामि । ततस्तच्छिष्याणां
 केचित् परस्परमवदन्, किमेतद् यत् तेन व्याह्रियते, श्लोककाले-
 १८ ऽतीते यूयं मां न द्रक्ष्यथ, पुनः श्लोककालेऽतीते मां द्रक्ष्यथेति,
 अपि च, यतोऽहं पितुः समीपं गच्छामीति । तत्रैव तेऽवदन्,
 श्लोककाल इति तेन यदुदाह्रियते तत् किं ? तेन किं कथ्यते
 १९ तदस्माभि न बुध्यते । ततस्ते तं प्रष्टुकामा इति ज्ञात्वा शीशु
 स्तानवादीत्, श्लोककालेऽतीते मां न द्रक्ष्यथ, पुनः श्लोककाले-
 २० ऽतीते मां द्रक्ष्यथेति मया यदुक्तं तदधि किं मिथो विचारयथ ?
 सत्यं सत्यं, युष्मानहं ब्रवीमि, यूयं क्रन्दिष्यथ विलपिष्यथ च, जगत्
 त्वानन्दिष्यति । यूयं शोचिष्यथ, किन्तु युष्माकं शोक आनन्देन
 २१ परिणतो भविष्यति । प्रसन्ननी गारी शोकाकर्ता भवति, यतस्तस्या

दृष्ट्वा उपस्थितः । शिशुं प्रसूता तु सा तं क्लेशं पुन न स्मरति,
 प्रसवेन मनुष्यो जगत् प्रविष्ट इत्यानन्दात् । यूथमप्यधुना श्लोकार्थाः, १९
 अहन्तु युष्मान् पुन द्रंक्ष्यामि, ततो युष्माकं हृदयमानन्द्विष्यति,
 युष्माकमानन्दश्च केनापि युष्मत्तो भापहर्त्तव्यः । तस्मिन् दिने च यूथं
 मां किमपि न प्रच्छथ । सत्यं सत्यं, यूष्मानहं ब्रवीमि, यूथं पितरं २०
 यद्यत् प्रार्थयिष्यध्वे मम नास्मा स युष्मभ्यं तत् सर्वं दास्यति ।
 इतिपूर्वं यूथं मम नास्मा किमपि न प्रार्थितवन्तः । प्रार्थयध्वं तेन २४
 सस्यध्वे, युष्माकमानन्दो यथा सन्पूर्णा भविष्यति ।

सर्वमेतदहसुपमाभि युष्मभ्यमकथयं । आयाति तु समयो २५
 यदा ९.पुनरुपमाभि युष्माभिः साङ्गं सञ्जाषिष्येऽपि तु स्पष्टं
 युष्मान् पितुः कथां ज्ञापयिष्यामि । तस्मिन् दिने यूथं मम नास्मा २६
 प्रार्थयिष्यध्वे । युष्मानध्यहं पितरं याचिष्य इति युष्मान् न वदामि ।
 पिता हि स्वयं युष्मासु प्रेम कुर्वते, यतो यूथं मयि प्रेम कृतवन्तो २७
 विश्वसितवन्तश्च यदहं पितुः सकाशाद्भिर्गत्यायातः । अहं पितुः ३०
 सकाशाद्भिर्गत्य जगदायातः, पुन जंगत् त्यक्त्वा पितुः समीपं
 गच्छामि । तस्य शिष्यास्तं वदन्ति, पश्यत्वधुना भवान् स्पष्टं भाषते, २८
 कामप्युपमां न कथयति । भवान् सर्वं वेत्ति कस्यापि प्रश्नं न २९
 प्रतीचते, तदधुनास्माभिरनुभूतं । अनेन वयं विश्वसिमो यद्
 भवान् ईश्वरसकाशाद्भिर्गत्यायातः । यीशुस्तान् प्रत्यवादीत्, अधुना ३१
 किं विश्वसिथ ? पश्यतायाति स समय इदानीञ्चाजतोऽस्ति यदा यूथं २६
 विकीर्णाः प्रत्येकं निजस्थानं गमिष्यथ मामेकाकिनं विहास्यथ च ।
 नास्मि लेकात्की, यतः पिता मया साङ्गं वर्त्तते । सर्वमेतदहं युष्मभ्यम-
 कथयं, यथा मग्नि युष्माकं शान्तिं भविष्यति । जगति युष्माकं क्लेशो २२
 जायते, किन्वाभूषितः, पराजितं मया जगत् ॥ १६ ॥

त्रिध्याद्यामर्षं वीशोर्माथनम् ।

- १७१ सर्वमेतत् कथयित्वा वीशुः स्वर्गं प्रत्यूर्द्ध्वदृष्टिं कृत्वा वभाषे,
 पितः, समथ उपस्थितः, तत्र पुत्रं महिमान्वितं कुर्व, पुत्रोऽपि यथा
 १ त्वां महिमान्वितं करिष्यति । त्वं ह्येतदर्थं तस्मै यावतीयमर्त्यानां
 कर्तृत्वं दत्तवान् यत् तस्मै त्वया यद्यद्दायि तत्सर्वस्मै सोऽनन्तं जीवनं
 २ दास्यति । अनन्तं जीवनम्विदं यत् त एकं सत्यमीश्वरं त्वां त्वत्पेरितं
 ३ वीशुं स्त्रीष्टञ्च ज्ञास्यन्ति । पृथिव्यामहं त्वां महिमान्वितं कृतवान्
 साधितवाञ्छ तत् कर्म यत् त्वं मया करणार्थं मयि समर्पितवान् ।
 ४ अतोऽधुना, पितः, त्वत्समीपं मां महिमान्वितं कुर्व तेन महिष्या
 षो जगत उद्भवात् प्राक् त्वत्समीपं ममासीत् ।
 ५ जगतो मध्याद् ये मनुष्यास्त्वया मद्यं दत्तास्तेषां समक्षमहं
 तव नाम प्रकाशितवान् । ते तवासन्, त्वञ्च मद्यं तान् दत्तवान्,
 ६ ते च तव वाक्यं रक्षितवन्तः । इदानीं तैरज्ञायि यत् त्वं मद्यं
 ७ यद्यद् दत्तवान्, तत् सर्वं त्वत्सकाशादुत्पन्नं । यतस्त्वं मद्यं याति
 वाक्यानि दत्तवांस्तानि मया तेभ्यो दत्तानि, तैश्च तानि गृहीत्वा
 सत्यमज्ञायि यदहं त्वत्सकाशाभिर्गत्यायातः । ते चाप व्यस्यसिषु
 ८ र्थत् त्वं मां प्रहितवान् । तेषां निमित्तमहं याचे । नाहं जगतो
 निमित्तं याचे, किन्तु त्वया ये मद्यं दत्तास्तेषां निमित्तं, यतस्ते
 ९ तव । यद्यन्मम तत् सर्वं तव, तथा यद्यत् तव तन्मम । अहञ्च
 १० तेषु महिमान्वितो जातः । इतः प्रसृति चाहं न जगति वर्त्तं ।
 इमे तु जगति वर्त्तन्तेऽहञ्च त्वत्समीपं गच्छामि । पविच पितः,
 मद्यं दत्ते तव नास्ति तान् रच, आत्रामिव ते अथैकं भविष्यन्ति ।
 ११ यदा तैः सार्द्धं जगत्यासं तदाहं तव नास्ति तान् रचं । त्वं मद्यं
 यान् दत्तवांस्तान् रक्षितवान् । तेषां मध्ये कोऽपि न हारितः,

केवचं तद् विनाशभाजनं स्वारितं, यतः शास्त्रेण सिद्धेन मन्त्रि-
 तथं । अधुना त्वहं तव समीपं गच्छामि, भाषे चेदं जगति, ते १२
 ' यथा ममानन्दं सन्पूर्णमन्तरे प्राप्य भोक्ष्यन्ते । अहं तेभ्यस्तव वाक्यं ' १३
 दत्तवान् जगच्च तान् अदिषत्, यतोऽहं यथा न जगत्सम्बन्धीयस्तथा
 तेऽपि न जगत्सम्बन्धीयाः । ते त्वया जगतो वद्वि जीर्णानां नाहमेतद् १४
 याचे, प्रत्युत ते त्वया दुरात्मतो रक्ष्यन्ममिति याचे । अहं यथा
 जगत्सम्बन्धीयो नास्मि तेऽपि तथा जगत्सम्बन्धीया न सन्ति । तव १५
 सत्येन तान् पवित्रीकुरु, तव वाक्यमेव सत्यस्वरूपं । त्वं यथा मां जगति १६
 प्रहितवांस्तथाहमपि तान् जगति प्रहितवान् । तेषां निमित्तं खं १७
 पवित्रीकरीमि च, यथा तेऽपि सत्येन पवित्रीकृता भविष्यन्ति । १८

अहं न केवलमेतेषां निमित्तं याचे, प्रत्युत तेषामपि निमित्तं १९
 च एतेषां वाक्येन मयि विश्वसिष्यन्ति, सर्व्वं ते यद् एकीभविष्यन्ति । २०
 यथा मयि त्वं, पितः, त्वयि चाहं, तथावयोस्तेऽपि यद् एकीभ-
 विष्यन्ति, त्वं मां प्रहितवानच जगद् यद् विश्वसिष्यति । त्वया यो २१
 महिमा मम दत्तस्ममहं तेभ्यो दत्तवान्, यथावामेकं स्वरूपा तेऽपि
 अदेकीभविष्यन्ति, तेव्वहं मयि च त्वं, ते यत् सिद्धिं प्राप्येकीभवि- २२
 ष्यन्ति, त्वच्च मां प्रहितवान् यथा च मयि प्रेम कृतवांस्तथा तेव्वपि
 प्रेम कृतवानिति जगद् यज्ज्ञास्यति । पितः, ममाभीष्टमिदं, त्वं मम २३
 याम् दत्तवान्, यथाहं वर्त्से तव मया साद्धिं तेऽपि वर्त्सेतां, जगत्स्वाप-
 नात् प्राक् च त्वं मयि प्रेम कृतवानिति हेतो ममं यं महिमानं
 दत्तवान्, मम तं महिमानं ते निरीचन्तां । धर्ममथ पितः, जगत् २४
 स्त्रां नाजानात्, अहन्तु त्वामजानां, त्वयाहं प्रहित इतीमेऽप्यजानन् ।
 अहर्षं तांस्तव नाम आपितवान् पुन ज्ञापयिष्यामि च, त्वं मयि यत् २५
 प्रेम कृतवांस्तद् यथा तेषु ज्ञास्यत्यहच्च यथा तेषु ज्ञासामि ॥ १७ ॥

वीजोः शेषदुःखमोगसरस्यसाधिव्य ।

महायाजकसमच्च वीजोर्विचारः ।

- १८ । सर्वमेतत् कथयित्वा यीशुः स्वग्रिस्थान् सज्जिनः कृत्वा किन्नो-
 णाख्यस्त्रोतसः पार जगाम ग्रिथैः साङ्गं तत्रस्थमेकमुद्यानं प्रविवेश
 १ च । तस्य समर्पयिता यिह्मदा अपि तत् स्थानमजानात्, यतो
 २ यीशुः पुनः पुनः स्वग्रिथैः सह तत्र समवेतः । तदा यिह्मदाः
 सैन्यगणं मुख्ययाजकेभः फरीग्रिभ्यश्च पदान्तींश्च लब्धोक्तादीपिकान्तेः
 ३ सञ्चितस्तत्रोपतिष्ठते । ततो यीशुरात्मानं प्रति यद् भवितव्यं तद्
 ४ इहा वहिरागत्य तानवादीत्, कं गवेषयथ ? ते प्रत्युचुः, नाग्रतीथं
 ५ यीशुं । यीशुस्तान् प्रवीति, अहमेव सः । तेः साङ्गं तस्य
 ६ समर्पयिता यिह्मदा अपि तिष्ठन्नासीत् । अतोऽहं स इति तेन
 ७ व्याहृते ते पश्चाद्दिशं ब्रजित्वा भूमौ निपेतुः । ततः स तान् पुनर-
 ८ प्राचीत्, कमन्विष्यथ ? तेऽत्रादिषुः, नामरतीथं यीशुं । यीशुस्तान्
 ९ प्रत्यवादीत्, अहं सोऽस्मीति युष्मान् उक्तवान् । अतो मां चेदन्विष्यथ
 तर्हीतेषां गमनमनुजानीत । एतस्माभिप्रायोऽयं यत् तेन कथित-
 मिदं वचनं सिद्धं भवेत्, त्वं मद्यं यान् दत्तवांस्तेषां कोऽपि मया
 १० न हारित इति । तदा शिमोनः पित्रोऽपिना सञ्चित आसीत्,
 अतः स तं कोशाञ्जिष्कृष्य महायाजकस्य दासमाहृत्य तस्य दक्षिणं
 ११ कण्ठं परिचिच्छेद । दासस्य तस्य नाम मस्क इति । ततो यीशुः
 पित्रं जगद्, तवासिं कोषे निधेहि । पिता मद्यं यत् पानपात्रं
 दत्तवांस्तत्र पानीयं किं न पास्यामि ?
 १२ ततः परं सैन्यगणः सहस्रपति र्बिह्मदीथानां पदात्तस्य यीशुं
 १३ धृत्वा बद्धा च प्रथमं हाननस्य समीपमनेषुः । बत्सरस्य तस्य
 १४ महायाजको यः कायाफ्लासस्य अग्रुरो हाननः । काथाफा एव

चिह्नदीयान् मन्त्रणारूपामिमां कथामुक्तवान्, प्रजावृन्दस्य निमित्त-
मेकस्य मनुष्यस्य मरणं श्रेय इति ।

यौशुस्तु पिचेण तदन्त्येनैकेन शिष्येण चाम्बगम्यत । स शिष्यो १५
महायाजकस्य परिचित आसीत्, यौशुना साङ्के महायाजकस्य
[निकेतनस्य] प्राङ्गणं प्रविवेश च । पिचस्तु वहिर् गौपुरसमीपं १६
तिष्ठन्नासीत् । ततो महायाजकस्य परिचितः सोऽन्यतरः शिष्यो
वहिर् गत्वा द्वाररक्षिकया दास्या संलप्य पिचमभ्यन्तरमानैषीत् ।
सा द्वाररक्षिका दासी तदा पिचं जगाद, त्वमपि किं नरस्य तस्य १७
शिष्याणांश्लोकः ? सोऽवादीत्, नास्मि । दाशेषु पदातिषु च श्रौत- १८
कारणाद् अङ्गारैरग्निं प्रज्वालय तिष्ठत्सु तापं सेवमानेषु च पिचोऽपि
तेः साङ्के तिष्ठंस्तापमसेवत ।

महायाजकस्तदा यौशुं तस्य शिष्यानुपदेशञ्चाप्राचीत् । यौशुस्तं १९
प्रतिजगाद, अहं जगते स्पष्टमकथयं । चिह्नदीया यत्र नियतं २०
समागच्छन्ति सर्व्वदा तत्र समाजगृहे धर्म्मधात्रि चोपादिशं, गुप्तं
किमपि न कथितं मया । भवान् मां कथं पृच्छति ? ये श्रुतवन्तस्ते २१
मया किमुक्तास्तानेव तत् पृच्छतु । पश्यतु मया यत् कथितं
तत् तैर् ज्ञायते । इदं भाषितवति तस्मिन् तत्र तिष्ठश्लोकः पदातिः २२
करेण यौशुमाहृत्य जगाद, महायाजकं किमित्यं प्रतिभाषसे ?
यौशुस्तं प्रत्यवादीत्, यद्युक्तं व्याहृतं मया तर्हि तस्य युक्तस्य प्रमाणं २३
देहि. युक्तान्तु यदि व्याहृतं तर्हि कथं मां प्रहरसि ?

ततो हाननस्तं बद्धं महायाजकस्य कायाफाः समीपं प्राहि- २४
णोत् । तदापि शिष्योः पिचस्तिष्ठन् तापमसेवत । ततः कैचित् २५
तं वदन्ति, त्वमपि किं तस्य शिष्याणांश्लोकः ? स निःश्रुत्य जगाद,
नास्मि । पिचो यद्य कथं ह्यश्रवांस्य ज्ञाति महायाजकस्यैको २६

दासस्तदाब्रवीत्, उद्याने तेन घाटं तिष्ठंस्त्वं किं न कथितो मया ?

१० ततः पिचः पुन निर्जुहुवे तत्पणञ्च कुङ्कुटो हराव ।

देवार्थकसमचं यीशोर्विचारः ।

१८ ततो यीशुः कात्याकाः सकाशात् राजगृहं नीतः । तदा प्रत्यूष आसीत् । ते तु राजगृहं न प्रविशन्तः, यतस्तेऽग्नौ च

१९ परिहर्तुं निक्षारोत्सवीथं भोज्यं भोक्तुमैच्छन् । ततः पीसातलोषां समीपं वहिरागत्य वभाषे, नरस्यैतस्य विद्वद्धं यूथं कमभियोग-

२० सुपस्थापयथ ? ते प्रतिभाषमाणास्तमूचुः, अथं यदि दुष्कर्मी

२१ नाभविष्यत्, तर्ह्यस्माभि भवतो हस्ते न समापेधिष्यत् । ततः

पीसातस्तानब्रवीत्, यूथमेव तं गृहीत्वा युष्मदीयव्यवस्थानुरूपं तस्य विचारं कुरुत । यिद्गदीयास्तदा तमूचुः, कमपि हन्तुमस्माकं

२२ क्षमता नास्तीति । एतस्याभिप्रायोऽथं यत् तेन कौटुम्भो मृत्युर्भोक्तव्यस्तमूचकं तस्य वचनं, विद्धं भवेत् ।

२३ ततः पीसातो राजगृहं पुनः प्रविश्य यीशुमाह्वय जगाद,

२४ त्वं किं यिद्गदीयानां राजा ? यीशुस्तं प्रत्यवादीत्, भवानेतत् खतो

२५ भाषते, किं वान्येन मम कथामुक्तः ? पीसातः प्रतिवभाषे, किं यिद्गदीयोऽहं ? तवैव जात्या मुख्ययाजकैश्च त्वं मयि समर्पितः ।

२६ किमकारि त्वया ? यीशुः प्रत्यवाच, नास्ति मम राज्यम् एतज्जगत्सम्बन्धीयं । मम राज्यं यद्येतज्जगत्सम्बन्धीयमभविष्यत् तर्हि यिद्गदीयानां हस्ते मत्समर्पणस्य निवारणार्थं मम मृत्याः [प्राणपणेन]

२७ व्यषेष्टिष्यन्त । वास्तवम् नास्ति मम राज्यमैहिकं । ततः पीसातस्तमब्रवीत्, तर्हि नूनं राजासि त्वं ? यीशुः प्रतिवभाषे, भवांस्तस्यं ब्रवीति, यतोऽन्यद्दहं राजा । एतदर्थमजनिषि, एतदर्थं जगदागमञ्च, यत् सत्यार्थं मया साध्यं दातव्यं । यः कश्चित् प्रत्यसम्बन्धीयः स

मम वाणीं शृणोति । पीसातस्तमाह, सत्यं किं ? इदमुक्त्वा स पुन २८
 , विद्मदीयानां समीपं वहिर्गत्वा तान् ब्रवीति, मया तस्मिन् कोऽपि
 दोषो न लक्ष्यते, निस्कारोत्सवे तु कारावद् एको नरो युद्धदर्थं १९
 मया मोक्षते युष्माकमियं रौतिरस्ति । अतो विद्मदीयानां राजा
 युद्धदर्थं मया मोक्षत इदं किं वाञ्छ्य ? ततः सर्वे पुनरसौःक्षरेणा- ५
 वदन्, मैवाद्यमपि तु वाराण्णाः । स वाराण्णा दक्षुरासीत् ॥ १८ ॥

अतएव तदा पीसातो यीशुं गृहीत्वा कृष्णभिराजघान । १९
 वैनिकजनाश्च कष्टकैः खलं रचयित्वा तस्य शिरस्पर्शयामासुस्तच्च २
 कृष्णलोहितं वसनं परिधापयामासुस्ततो नमो विद्मदीयानां राज्ञ ३
 इति वदन्समताडयन् । पीसातस्तदा पुनर्वहिरागत्य जनान्ब्रवीत्, ४
 पश्यताहं तं पुनर्युष्माकसमीपमानयामि, यतस्तस्मिन् कमप्यपराधं न
 लक्षयामीति युष्माभिर्ज्ञातव्यं । ततस्तथा कष्टकस्तथा तेन कृष्णलो- ५
 हितवर्णेन वसनेन च राजवेश्मै यीशुं वहिराजगाम, पीसातश्च
 वभाषे, निरीक्ष्यतामयं मनुष्य इति । मुख्ययाजकाः पदातयश्च तदा ६
 तं, दृष्ट्वा दक्षुः, क्रुशमारोपणं कुरु, क्रुशमारोपणं कुरु । पीसातस्तान् ब्रूते,
 यूयं तं गृहीत्वा क्रुशमारोपयत, यतो मया तस्मिन् कोऽप्यपराधो
 न लक्ष्यते । विद्मदीयास्तं प्रतिजगदुः, अस्माकं व्यवस्थासि, तथास्त-
 दीयव्यवस्थया स मृत्युमर्हति, यतः स खमीश्वरस्य पुत्रं कृतवान् ।

ततः पीसातो वचनमिदं श्रुत्वाधिकमभैषीत् पुनश्च राजगृहं ८
 प्रविश्य यीशुं ब्रवीति, कुचत्यस्त्वं ? यीशुस्तु तस्मै किमपि प्रत्युत्तरं ९
 नदात् । ततः पीसातस्तमवादीत्, मया किं न संभाषसे ? किं न १०
 जानीषि यत् त्वां क्रुशमारोपयितुं ममाधिकारोऽस्ति, त्वां मोक्षयि-
 तुमधिकारोऽप्यस्ति ? यीशुः प्रतिवभाषे, ऊर्द्धतो यदि भवते न ११
 प्रादायिष्यत, तर्हि मदिच्छं भवतः कोऽप्यधिकारो नाभविष्यत् ।

- १२ एतत्कारणात् स महत्तरेण पापेन सिद्धो येनाहं भवतः करे समर्पितः । तदारभ्य पीसातसं मोचयितुमद्यतत । विह्वदीयास्त्रै-
रवदन् भवान् यद्येनं मोचयति, तर्हि कैसरस्य प्रणयी न भवति ।
यः कश्चित् खं राजानं कुरुते, स कैसरं प्रति विस्वादीति ।
- १३ ततः पीसातः कथामिमां श्रुत्वा यीशुं वहिरानिनाय, स्वयञ्च
ग्रिसास्तर इत्यभिहिते स्थाने विचारामन उपविवेग । इत्रीयभाषया
- १४ तस्य स्थानस्य नाम गम्भयेति । तद् दिमं निस्तारोत्सवस्य सञ्जनदिमं,
घटिका प्रायेण घडी । ततः स विह्वदीयान् ब्रूते, निरीक्ष्यतां
- १५ युष्माकं राजा । ते तु रुदुः, संहरैनं संहरैनं क्रुशमारोपय । पीसातस्तान्
ब्रूते, युष्माकं राजानं किं क्रुशमारोपयिष्यामि ? सुख्याजकाः प्रति-
- १६ वभाषिरे, नाख्यस्माकं राजा कैसरान्यः । तदैव स'तं क्रुशारोप-
णार्थं तेषु समर्पयामास । ते च यीशुं धृत्वापनिन्युः ।

यीशोः क्रुशारोपणं चतुष ।

- १७ ततः स स्त्रक्रुशं वहन् 'कपालस्त्रलमित्यभिधमर्थत इत्रीयभाषय
- १८ गम्भयेतिनामकं स्थानं प्रतस्ये । तत्रैव ते तच्च तेन सार्द्धमन्यौ द्वौ
च क्रुशान्यारोभयामासुः, तौ द्वौ तस्य पार्श्वयोर्धीशुश्च मध्यस्थाने ।
- १९ पीसातस्यापराधविज्ञापकं पत्रं लेखयित्वा क्रुशेऽर्पयामास । तत्र
- २० लिखितमासीत्, विह्वदीयानां राजा नासरतीयो यीशुरिति । अत
एव बहवो विह्वदीयास्तत् पत्रमपठन्, यतो यीशु र्थं क्रुशमारो-
पितस्तत् स्थानं नगरस्य निकटस्थं, तत् पत्रज्ञेत्रीये रूनामौथै रोमी-
- २१ यैसाचरै लिखितमासीत् । अत एव विह्वदीयानां सुख्याजकाः
पीसातमवादीषुः विह्वदीयानां राजेति मा लिख्यतां, प्रत्युतेदं
- २२ लिख्यताम् अयं कथितवान्, विह्वदीयानां राजा इति । पीसातः
प्रतिवभाषे, अहं यलिखितवांसदेव लिखितवान् ।

सैनिकजनास्तु यीशुं क्रुग्रमारोप्य तस्य वाचांसि गृहीत्वैकैकस्य १२
 सैनिकस्य निमित्तमेकैकमंग्रमिति चतुरोऽंग्रान् कृत्वा विभेजिरे.
 तस्याङ्गाच्छादकमथाद्दुस्य । तदङ्गाच्छादकन्तु सीवनरहितम् ऊर्द्ध-
 प्रान्तमारभ्याखिलमृतमासीत् । ततस्ते परस्परमवदन्, मैव ह्यिद्य- १४
 तामिदं प्रत्युतेदं कस्य भविष्यति गुटिकापातं कृत्वा तन्निश्चीयताम् ।
 अनेन शास्त्रीयमिदं वचः सिद्धं बभूव,

मामक्रीनानि वस्त्राणि स्वमध्ये विभजन्ति ते ।

मम परिच्छेदार्थंश्च गुटिकां पातयन्ति हि ॥

ते सैनिकजनास्तदेवाकार्षुः ।

आसीत् यीशोः क्रुग्रस्य समीपे तिष्ठन्त्यस्तस्य माता, मातु र्भगिनी २४
 क्लोपाभार्या मरियम्, मग्दलीनी च मरियम् । यीशुस्तदा स्वमातरं २५
 सन्निधौ तिष्ठन्तं स्वप्रियं शिष्यञ्च विलोक्य स्वमातरमाह, नारि,
 पश्यथां तव पुत्रः । ततः परं स तं शिष्यमाह, पश्येयं तव माता । २७
 नृणात् दृष्टादारभ्य स शिष्यस्तां निजगृहं नीत्वापहीत् ।

ततः परं शास्त्रं यथा सिद्धं भवेत् तथा सर्वमिदानीं समाप्त- २८
 मिति ज्ञात्वा यीशु र्बभाषे पिपासामि । तत्र त्वस्त्ररसेन पूर्णं २९
 पात्रमेकमासीत् । ततो जनाः स्पञ्जमेकमस्त्ररसेन पूरयित्वा तुलसी- ३०
 दण्डे बद्धा च तस्य मुष्णान्तिकमनैषुः । अस्त्ररसं तं भुक्त्वा यीशु-
 र्याजहार, समाप्तमिति, शिरो नमयन्नात्मानं समर्पयामास च ।

तद् दिनं सञ्जनदिनं तदुत्तरविश्रामवारस्य महादिनं, तत्का- ३१
 रणाद् थिङ्गदीया विश्रामवारं तेषां श्रवानां क्रुग्नेश्वस्त्रानं निवार-
 यितुमिच्छन्तः पीलातं तदीयजहानां भञ्जनं तेषाञ्च स्थानान्तरी-
 करणं यद्याचरे । अत एव सैनिकजना आगत्य तेन साङ्गे क्रुग्रारो- ३२
 पितथोः प्रथमस्य जङ्गे तदन्यतरस्य जङ्गे न बभञ्जुः, यीशुसुपस्थाय

- १२ तु यदा तं स्यष्टं मृतमपश्यंस्तदा ते तस्य जणे न बभञ्जुरेकसु
 १५ वैनिको दीर्घशूलेन तस्य पार्श्वे विव्याध, ततस्तत्क्षणं घोषितं तोबच्च
 १५ निःसृते । यो दृष्टवान् स साध्यं दत्तवान्, तस्य साध्यञ्च सत्यं,
 स च जानाति यत् सत्यं भाषते यूनं यथा विश्वमिष्यथ, यतः
 १९ सर्वमिदमेतदर्थं सम्भूतं यदिचं शास्त्रीयोक्तिः सिद्धा भवेत्, तस्यैकं
 १० कौकसमपि न भङ्गव्यमिति । पुनश्चान्या शास्त्रीयोक्तिरियं, ते च
 विद्भवन्तस्तमुद्दिश्य दृक्पातं करिष्यन्तीति ।

यीशोः समाधिः ।

- २८ ततः परमरिमाधिधानिवाषी यो योषेको यीशोः शिष्य
 आसीत्, प्रच्छन्नस्तु चिह्नदीयानां भयात्, स यीशो देहं स्थाना-
 न्तरीकर्तुमिच्छंस्तदर्थं पीलातमनुमतिं यथाचे । पीलातेनानुज्ञातश्च
 २९ स आगत्य यीशो देहमवरोहयामास । यस्य नौकदीमः प्रथमं
 रजन्यां यीशोः समीपमागतवान्, सोऽप्यागत्य प्रायेण पञ्चाशत्सेटक-
 ३० परिमितं गन्धरसमिश्रितमशुद्धं समानैषीत् । तौ तदा यीशो देह-
 मादाय चिह्नदीयानां समाधिकर्माणो रीत्यनुसारेण तैः सुगन्धिद्रव्यैः
 ३१ साङ्गं पटैर्वेष्टयामासतुः । यत्र स्थाने च स कुशमारोपितस्तत्रोद्यानं,
 तस्मिन्नुद्याने च नूतनमेकं श्रवागारमासीत्, यत्र कोऽपि कदापि
 ३२ न निहितः । अतस्तदा चिह्नदीयानां सञ्जनदिनं तच्छ्रवागारञ्च
 निकटस्थमेतत्कारणाद् वीशुस्तथैव ताभ्यां निहितः ॥ १८ ॥

यीशोः पुनरुत्थानम् शिष्येभ्यो श्रवणारक्षणदानम् ।

यीशोः मगदक्षीनीमरियमे दर्शनदानम् ।

- ३० १ सप्ताहस्य प्रथमे दिने तु मगदक्षीनी मरियम् प्रत्युषेऽन्ध-
 कारेऽनतीते तच्छ्रवागारमाधाति पाषाणं श्रवागारमुच्छ्रदपसारितं
 १ सञ्चयति च । ततः सा धावन्ती शिमोगस्य पिपस्य समीपं यीशोः

प्रियस्थान्यतरश्चिद्यस्य च समीपमाप्सति तौ वदति च, श्रवागारात्
 प्रभुरपसारितोऽस्मदविदिते स्थाने निहितस्येति । ततः पित्रः सोऽन्य- १
 तरः शिष्यश्च निर्गत्य श्रवागारमगच्छतां । तौ युगपदधावतां । ४
 सोऽन्यतरः शिष्यस्तु पित्रान् क्षिप्रतरं प्रधाव्य प्रथमं श्रवागार उप-
 तस्ये, प्रङ्गीभूय पटानि सञ्चयामास च, न तु प्रविशेत् । ततः परं ५
 तमनुगच्छन् शिमोनः पित्र उपस्थाय प्रविशति भूमौ निहितानि ६
 पटानि सञ्चयति च, तस्य शिरस्य येनाच्छादितं तत् खेदश्चरवस्त्रमपि ७
 सञ्चयामास । तत्र पटैः 'साङ्गे' निहितं प्रत्युत पृथक् स्थानविशेषे ८
 सुरक्षितमासीत् । तदैव श्रवागारे प्रथममागतः सोऽन्यतरः शिष्योऽपि ८
 प्रावेक्षीत् दृष्ट्वा च व्यस्यसीत् । यतो मृतानां मध्यात् तेनोत्पातस्य- ९
 मिति या शास्त्रीयोक्तिः सा तदानीमपि ताभ्यां नाबोधि ।

तौ शिष्यौ तदा पुनर्निजस्थानं जग्मतुः । मरिचम् तु रुदती १०
 श्रवागारसमीपे वहिरतिष्ठत् । रुदती श्रवागारं प्रति प्रङ्गीभूय सा ११
 श्वेतवसनौ द्वौ खर्गदूतौ पश्यति, यौश्री र्देहो यचाश्रेत तौ तयो- १२
 पविष्टौ, एकः शिरसः स्थानेऽन्यतरस्य चरणयोः स्थाने । तौ तां १३
 वदतः, नारि, किमर्थं रोदिषि ? सा तौ ब्रवीति, मम प्रभुः
 स्थानान्तरीकृतः, न जाने कुत्र स निहितः । एतदुक्त्वा सा पश्चाद्दिशि १४
 प्रत्यावृत्त्य यौशं तिष्ठन्तं पश्यति, न तु जानाति यत् स यौशुः ।
 यौशुस्तां ब्रूते, नारि, किमर्थं रोदिषि ? कमन्विष्यसि ? सा तम् १५
 उद्यानरचकं मत्वा ब्रवीति, मयेच्छ, स यदि भवतापवाहितसार्धिं
 कुत्र निहितस्तस्मां वक्तुमर्हति, अहस्य तं स्थानान्तरीकरिस्थामि ।
 यौशुस्तां वदति, भो मरिचम् । सा प्रत्यावृत्त्येतीवभावया तं १६
 वदति, रन्ध्रणे । अस्वार्धः, भो गुरो । यौशुस्तां ब्रूते, मां ना धर, १७
 यतोऽहमिदानीमपि मत्पितुः समीपं गच्छतामं, प्रत्युत मम

भ्रातृणां समीपं याहि तान् ब्रूहि च, धो मम पिता युष्माकञ्च
 १८ पिता, मनेश्वरो युष्माकञ्चेश्वरस्तस्य समीपमहमारोहामीति । तदा
 मग्दक्षौनी मरिचम् गत्वा, प्रभुस्तस्यै दर्शनं दत्तवान् सर्व्वमेतत्
 कथितवाञ्छेदं शिष्यान् ज्ञापयामास ।

श्रीश्रीः शिष्येभ्यो द्वौ वारो दर्शनदानम् ।

- तस्मिन्नेव सप्ताहस्य प्रथमदिने सन्ध्यायां जातायां समवेताः
 शिष्या यत्रामन् यिद्भदीयानां भयात् तस्य स्थानस्य दारेषु बद्धेषु
 यीशुरागत्य मध्यस्थाने स्थित्वा तान् ब्रूते, युष्माकं शान्तिं भूयात् ।
 १० इदमुक्त्वा स तान् स्वहस्तौ स्वपार्श्वञ्च दर्शयामास । ततः प्रभुं निरीक्ष्य
 ११ शिष्या आननन्दुः । यीशुस्तदा तान् पुनर्ब्रवीति, युष्माकं शान्तिं
 भूयात् । यथा पिता मां प्रहितवांस्तथाहं युष्मान् प्रहिणोमि ।
 १२ इदमुक्त्वा स तानुद्दिश्य दक्षौ तान् जगाद् च, पवित्रमात्मानं गृह्णीत,
 १३ येषां पापानि मोक्षयिष्यथ, तेषां मोक्षयिष्यन्ते, येषान्तु न मोक्ष-
 यिष्यथ तेषाममुक्त्वा निःस्थान्ति ।
 १४ इत्य यदा यीशुरागमत्, तदा द्वादशानां मध्ये गणितः घोमा
 १५ अर्थतो यमजस्रैः सार्द्धं नासीत् । ततोऽन्ये शिष्यास्तमूचुः, वयं प्रभुं
 दृष्टवन्तः । स तु तानवादीत्, तस्य करयो लौहकीलपिङ्गमवृद्धा
 तत्र लौहकीलपिङ्गे ममाङ्गुलीमनिधाय च तस्य पार्श्वं मम करम-
 निधाय चाहं नैव विश्वशिष्यामीति ।
 १६ ततोऽष्टदिनेभ्यः परं शिष्याः पुनरभ्यन्तर आसन्, घोमा अपि
 तैः सार्द्धमासीत् । तदा बद्धेषु दारेषु यीशुरपस्थाप्य मध्यस्थाने
 तिष्ठन्वादीत्, युष्माकं शान्तिं भूयात् । ततः परं स घोमां ब्रवीति,
 १७ तवाङ्गुलीमपि नय मम हस्तौ निरीक्षस्व च, तव करञ्च नय मम
 पार्श्वं निधेहि च । अविश्वासी च मा भव, पश्यतं विश्वासी भव ।

धोमास्तदा प्रतिभाषमाणस्तमवादीत् भो मम प्रभो, भो ममेश्वर । १८
 यीशुस्तं ब्रूते, त्वं मां दृष्टवांस्योमाः, तस्माद् व्यस्यसीः, धन्यास्ते ये न १९
 दृष्टापि व्यस्यसिषुः ।

वास्तवमेतेभ्योऽन्यानि बह्वन्यभिज्ञानार्थकर्माणि स्वशिष्याणां समक्षं ०
 यीशुनाक्रियन्त, तानि त्वस्मिन् ग्रन्थे न लिखितानि । एतेषां ११
 दृष्टान्तस्वलेखि, यतो यीशु र्धदीश्वरस्य पुत्रः ख्रीष्टोऽत्र युष्माभि
 र्विश्वसितव्यं, विश्वसद्भिश्च तस्य नास्ति जीवनं प्राप्तव्यम् ॥ २० ॥

यीशोः समुद्र-तीरे कतिपयशिष्येभ्यो दर्शनदानम् ।

ततः- परं यीशुस्तिविरीयस्य हृदस्य तीरे पुनरात्मानं २१
 शिष्याणां प्रत्यक्षं चकार । स इत्यमेवात्मानं प्रत्यक्षीचकार ।
 शिमोनः पित्रः, थोमा चर्धतो यमजः, गालीलस्यकान्निवासी १
 नथनेसः, शिवदिषस्य पुत्रौ, शिष्यौ च द्वावन्यावेकचासन् । शिमोनः २
 पित्रस्तान् ब्रवीति, अहं मीनान् धर्तुं यामि । ते तं वदन्ति
 वयमपि त्वया सार्द्धं यामः । ततस्ते तूर्णं वंशिर्गत्वा नावमाह-
 द्बुद्धस्तस्यां रजन्यान्तु किमपि न दधुः । जाते पुनः प्रत्यूषे यीशुस्तटे ४
 स्थितवान् । स तु यीशुरिति शिष्ये नाज्ञाथि । यीशुस्तदा तान् ५
 ब्रवीति, वत्साः, खाद्यं किमपि युष्माकं किमास्ते ? ते तं प्रत्य-
 वादिषुः, नास्ति । यीशुस्तदा तान् वदति, नावो दक्षिणपार्श्वे जातं १
 निक्षिपत, तर्हि लक्ष्यध्वे । ततस्ते तन्निक्षिपिषुस्तदा च मीनानां
 महासङ्घातः पुनस्तदाकष्टुं नाग्नक्रुवन् । ततो यीशोः प्रियः स ०
 शिष्यः पित्रमवादीत्, अथौ प्रभुः । तदा प्रभुरसाविति श्रुत्वा पित्र
 उत्तररीथवसनमादाथ कटौ बबन्ध, यतः स विवस्त्र आसीत् ।
 ततः परं समुद्रे निपपात । अन्धे शिष्यास्तु रोतेनागमन्, यतस्ते ८
 तस्माद् अदूराः श्वेवसं प्राक्षेण दिग्गतस्तव्यवधाना आसन् । ते च

- ८ मत्स्यपूर्णं जास्रमाकर्षन् । खलसुनीर्यं तु तैरङ्गारीयोऽग्निस्तस्यो-
 १० परिस्थितो भृष्टो मीनः पूषस्य खल्यन्ते । यीशुस्तान् ब्रवीति,
 ११ अधुना यान् मत्स्रान् अधार्ष्टं तेषां कतिपयानानयत । ततः
 ग्निमोनः पिच आदृष्ट्य मत्स्यपूर्णं जास्रं कर्षन् खलेऽर्षयामास, तत्र
 त्रिपञ्चाशदधिकंशतं महान्तो मत्स्या आसन् एतावस्तु सत्स्यपि
 १० जास्रं न व्यदीर्यन् । यीशुस्तदा तानवादीत्, आयात, प्रातराश्रं
 भुङ्घ्वं । शिष्याणाञ्च कोऽपि कस्त्वमिति तं खतत्वं प्रष्टुं नोत्सेहे,
 ११ यतः स प्रभुरिति तेऽजानन् । यीशुस्तदोपस्थाय तं पूषं गृहीत्वा
 १४ तेभ्यो वितरति, तं मत्स्यञ्च तथा । इत्थं श्रुतानां मध्यादुत्या-
 पितो यीशुस्तृतीयं वारं खशिष्याणां प्रत्यक्षो बभूव ।

पिनेष सच यीशोः कथनम् ।

- ५ तेषां प्रातराश्रभोगात् परं यीशुः ग्निमोनं पिचं ब्रवीति,
 योनासुत ग्निमोन, एतेभ्यस्त्वं किं मां प्रत्यधिकं प्रेम करोषि ?
 स तं वदति, सत्यं प्रभो, भवान् जानाति यदहं भवदनुरक्तः ।
 ६ स तं ब्रवीति, मम मेषशावकान् चारय । स पुन द्वितीयं वारं
 तं वदति, योनासुत ग्निमोन, मयि किं प्रेम करोषि ? स तं
 वदति, सत्यं प्रभो, भवान् जानाति यदहं भवदनुरक्तः । स तं
 ७ ब्रवीति, मम मेषान् पास्तय । स तृतीयं वारं तं ब्रवीति,
 योनासुत ग्निमोन, त्वं किं मदनुरक्तः ? पिचस्तृतीयवारं त्वं किं
 मदनुरक्त इति तेन पृष्टस्तत्कारणाच्छोकान्ता बभूव, तच्च जगाद,
 प्रभो भवान् सर्व्वविद्, भवान् जानाति यदहं भवदनुरक्तः । यीशुस्तं
 १८ ब्रूते, मम मेषान् चारय । सत्यं सत्यं, त्वामहं ब्रवीमि, यदा
 तदृष्टतर आषीस्तदा स्तथं स्तकटिमवध्ना यत्र वैष्णवस्य व्यहरः ।
 यदा तु वृद्धो भविष्यति, तदा स्तस्यै प्रसारथिष्यस्तन्यस्य कश्चित्

तव कटिं भगवत्यति, त्वदनभौष्टं स्थानं त्वां मेव्यति च । कौटुम्भेन १८
 मृत्युना स ईश्वरं सन्मानयिष्यति तत् सूचयन् धीशुरिदं कथया-
 मास । इदं कथयित्वा च स तमवादीत्, मामनुगच्छ ।

पिबस्तदा प्रत्यावृत्त्य धीशोः प्रियं तं शिष्यमनुगच्छन्तं व्यसो- १०
 कथत्, यो भोष्ये तस्य वचस्थासीनः पृष्टवान्, प्रभो, भवतः
 समर्पयिता क इति । तमेव दृष्ट्वा पिबो धीशं ब्रवीति, प्रभो, ११
 किं भवितव्यमनेन ? धीशुस्तं वदति यदि ममागमनं यावत् १२
 तस्यावस्थानं रोचये, तर्हि तत्र तव किं ? त्वं मामनुगच्छ । ततः १३
 शिष्येषु कथेयं व्यानये तत् तेन शिष्येण न मर्त्तव्यं । धीशुस्तु तं
 नैवेदं व्याजहार, तेन न मर्त्तव्यमिति, प्रत्युतेदं, यदि ममागमनं
 यावत् तस्यावस्थानं रोचये तर्हि तत्र तव किमिति ।

स एव शिष्य एताः कथा अधि साध्यं दत्तवान् एताः कथा १४
 लिखितवांस्य, तस्य साध्यं सत्यमिति, वयं जानीमः । एतेभ्यो- १५
 ऽन्यान्यपि बहूनि कर्माणि धीशुणा कृतानि, सर्वाणि तानि यद्ये-
 कैकशो लिख्यन्ते, मन्ये तर्हि तेषां लिखितव्यानां पन्थानां धारणार्थं
 जगद्व्यपवर्षाप्तं भविष्यति ॥ १ १ ॥

प्रेरितानां कर्मणामाख्यानम् ।

श्राभाषः । प्रभोः यीशोः स्वर्गारोहणम् ।

- १ भो महामहिमधिपति, बीश र्वसत् कर्त्तुमुपदेष्टुञ्च प्रवृत्ते
- २ तत्सर्वस्य कथा मया पूर्वप्रबन्धे तद् दिनं यावद् रचिता वसिन्
- ३ स पवित्रेणात्मना खवरितेभ्यः शिष्येभ्य आदेशं दत्तोर्द्ध्वलोकमनाधि ।
- ४ खदुःखभोगात् परं स वज्रभिः प्रत्यक्षैः प्रमाणैस्तेषां समक्षमात्मानं
- ५ जीवन्तं दर्शितवान्, यतस्त्वारिग्रहिनेषु स पुनः पुनस्तेभ्यो दर्शनम-
- ६ ददात् ईश्वरराज्यस्य कथाञ्चाकथयत् । ततः स तान् एकचौकृत्या-
- ७ दिदेश, येषुं यिहशालेमतो मापगच्छत, प्रत्युत मत्तः श्रुतां पितुः
- ८ प्रतिज्ञां प्रतीचध्वं, यतो योहनक्षोथेनास्त्रापयत्, यूथन्वल्पेषु दिनेष्व-
- ९ तीतेषु पवित्र आत्मनि स्थापयिष्यध्वे । ते तदा समागत्य तमप्राचुः,;
- १० प्रभो, कालेऽस्मिन् भवान् किमिश्रायेत्याद्य राष्यं प्रतिपादयिष्यति ?
- ११ स तु तानवादीत्, पिता यान् कासान् यांसु समयान् खकर्त्तव्या-
- १२ धीनान् कृतवांशान् श्रातुं युष्माकमधिकारो नास्ति । पवित्रेणात्म-
- १३ नाविष्टास्तु यूयं प्रभावं सस्यध्वे, यिहशालेने कृत्वायां यिहदिद्यायां
- १४ श्रमरिथायाञ्च मेदिन्याः प्राक्तञ्च यावन्मम साक्षिणो भविष्यथ ।
- १५ तेनेदमुक्तास्ते यावन्निरैषन्त तावत् स ऊर्द्धमनीयत मेघसैकस्तेषां
- १६ खोचनगोचरात् तमपगहार । तस्त्रापगमनकाले त्रेष्वेकायदृष्ट्या गगनं
- १७ निरीक्षमात्सेषु, पञ्च, शक्यपरिच्छदौ द्वौ पुरुषौ तानुपस्थायावदतां,
- १८ भो गालीखोचनराः, किमर्थं गगनमवलोकयन्तस्त्रिष्वथ ? । अथौ खो
- १९ खीशु र्वंससमीपात् खर्गं, नीतः स यादृशेन गमनेन खर्गं गच्छन्
- २० युष्माभिः सन्दृष्ट्वादृशेन प्रत्यागमिष्यति ।

तदा ते जैतुनाख्यगिरितो यिहृशालेमं प्रत्याववृत्तिरे । स गिरि १९
 यिहृशालेमस्य निकटस्थः प्रायेण विश्रामवारीयमार्गैकव्यवधानः ।
 नगरं प्रविश्य ते गृहस्थोपरिस्थप्रकोष्ठं जग्मुः । तद्गृहनिवासिनः पिचो १९
 याकोबो योहन आन्द्रियस्य, फिलिपस्थोमास्य वर्षकमयो मथिस्य,
 आस्फेयसुतो याकोब उद्योगी शिमोनस्य याकोबस्य भ्राता यिहृदा-
 श्वैते सर्वे योषिद्धि यौगो र्माचा मरियमा च तस्य भ्रातृभिस्य साहू- १४
 मेकचित्ताः सन्तः प्रार्थनायां याचनायाञ्चाध्यवसायिनोऽवर्तन्त ।

यिहृदादिनिमयेन सत्प्रियनिरोद्धनञ्च ।

तेषु दिनेष्वेकंदा प्रायेण विंग्रत्यधिकग्रतजनेष्वेकचौभूतेषु पिचो १५
 भ्रातृणां मध्यं उत्थाय वभाषे, भ्रातरः, यीशु रैरधारि तेषां १९
 नाथकौभूतं यिहृदामधि पविष्य आत्मा दायूदस्य वक्ष्येण यां शास्त्री-
 योक्तिं व्याहृतवांस्तथा षिद्धिः प्राप्तव्यासीत् । स ह्यस्माकं मध्ये १७
 शिष्यितोऽस्याः परिचर्याया अंग्रिलं प्राप्तव्यासीत् । सोऽधर्षस्य नेतनेन १८
 भूमिखण्डमेकमकैषीत् अवाक् पतित्वा तु द्विधा बभूव निःसन्तुस्य
 तस्य सर्वान्नाणि । तच्च यिहृशालेमनिवासिभिः सर्वैरज्ञायि, तस्मात् १९
 तेषां स्तभाषायां तत् खेपं इकलदामेत्यभिधीयते । अस्वार्थः
 शोषितखेपमिति । गीतसंहितास्ये यन्वे हि लिखितमासे ।

वाटी तस्य भवेच्छून्या तस्याधे कोऽपि मा वसेत् ॥ १०

पुनश्च, अथक्षलपदं तस्य गृहीद्यादपरो नरः ॥

अत एव योहनस्य स्थापनमारभ्य प्रभो यीशोरक्षणं ऊर्द्धमपसा- ११
 रणद्विनं यावत् सोऽस्माकं दृष्टिगोचरे यदा प्राविशन्निरगच्छच्च
 तस्मिन् क्लृप्ते काले येऽस्माकं सदृशरा आसंसेषां नराणामैको- ११
 ऽस्माभिः साहू, तदीयपुनस्त्यानस्य साक्षी भवतीत्यावश्यकं । ततस्ते १९
 बुद्ध इतिनामानं वार्धवाभिधं योषिकं मन्मथियस्य दावेतौ स्थापया-

- २४ मासुः प्रार्थयमानासु जगदुः, भो सर्वेषां चित्तज्ञ प्रभो, चिह्नदाः
स्वस्त्रानं प्रथापार्थमिदं यत् परिचारकत्वं प्रेरितत्वञ्च त्यक्त्वा गत-
२५ वांस्तदधिकारसाभास्य त्वया इधोरेतयो र्थे वरितस्त्रं निर्दिश ।
२६ ततः परं तादृङ्मिथु गृटिकापाते कृते मन्तविधौ गृटिकया निर-
चायि, स चैकादशप्रेरितैः साङ्गं गणितोऽभूत् ॥ १ ॥

पञ्चाशत्तमीत्यभिधोस्ववस्य दिने पवित्रस्त्रात्मन चाविर्भावः ।

- २७ १ ततः परमुपस्थिते पञ्चाशत्तमीत्यभिधोस्ववस्य दिने ते सर्वे
२ एकचित्तेनैकचासन् । तदा कस्माद् गगनाद् वहमानस्य प्रथमस्त्रा-
तस्त्रेव शब्दः सञ्जातः, ते च यत्रोपविष्टा आसंस्तत् कृत्स्नं गृह्यं तेन
३ व्याप्तम्, अग्नेरिव विभञ्ज्यमाना जिह्वाकारास्य तेषां प्रत्यक्षीवभूवुः
४ स च वज्रिस्त्रेषामेकैकस्मिन् निषसाद्, ते सर्वे च पविष्टेणात्मना
पूरयाञ्चक्रिरे, आत्मना च यथोच्चारणमदीयतु तथैवान्याभिर्भाषाभि
गदितुमारोभिरे ।

- ५ तदा गगनस्थाधःस्थिताभ्यः सर्वजातिभ्य आगताः ऋद्धाश्रीला
६ चिह्नदीयनरा चिह्नशालेमे न्यवसन् । अतः सञ्जाते तस्मिन् शब्दे
जनौघः समागत्य व्याकुलीवभूव, यतस्त्रे प्रत्येकं निजभावया व्याहरतां
७ तेषां कथामश्रुण्वन् । ततः सर्वे आश्चर्य्यं मत्वा समकृताः परस्परमूषुः,
८ पश्यतां, वक्तारोऽमी किं न सर्वं गालीलीयाः ? कथं तर्हि वयं
प्रत्येकं स्वजन्मभावया व्याहरतां तेषां कथां श्रुणुमः ? पार्थीया मादीया
९ एषमीषा जना निषपतामिथा-चिह्नदिथा-कापदकिथा-पन्तदेग्रानाम्
१० आग्निथा-फल्गिथा-पम्फुलिथादेशानां निषरस्य कुरीष्मन्तिकविषुथा-
देशस्य च निवासिनः प्रवासिरोमीषास्य चिह्नदीया चिह्नदिमताव-
११ समिनस्य क्रीतीषा आरवीषास्य वयं सर्वेऽस्मद्भाषाभिरीश्वरकृतानि
१२ मद्यान्ति कर्माणि भिवेदयताम् अमीषां कथाः श्रुणुमः । इत्वं सर्वे

विष्मिता बभूवुः सन्दिह्यानाञ्च परस्परसूचुः, अस्म तात्पर्यं किं भवेत् ?

अन्ये द्वपहसन्तोऽवदन्, अमी सुखादुना द्राचारसेह मत्ताः । १३

पिनस्योपदेशवाक्यम् ।

तदां पितृ एकादशभिः सार्द्धंभुत्यायोश्चखरमुदीरयंस्तानुद्दिश्येत्वं १४
वभाषे, भो भ्रातरौ चिह्नप्राखेमनिवासिनश्च सर्व्वे, युष्माभिरेत-

ञ्जायताम् अतो मस्य वक्तव्यमाकर्षतां । युष्माभि र्बंधानुमीयते तघामी १५

मत्ताः सन्ति तस्य सत्यं, अतोऽधुना दिवसस्य द्वतीया घटिकास्ति ।

प्रत्युत भाववादिना योद्येलेन यदुक्तम् इदं तदेव, यथा । १६

इदं भाव्यन्तिमे काल इति व्याहरतीश्वरः । १७

वर्षिष्यामि निजात्मानं सर्व्वमर्त्यस्य मूर्धनि ।

युष्माकं पुत्रपुत्रीभि र्भावोक्तिः कथयिष्यते ॥

भविष्यन्ति च युष्माकं युवानो लब्धदर्शनाः ।

स्वप्रान्यासोकथिष्यन्ते युष्माकं स्वविरा अपि ॥

श्रीर्षेस्वपि स्वदासानां स्वदासीनाञ्च मूर्धंसु । १८

वर्षिष्यामि निजात्मानमहं तेषु दिनेषु च ॥

गगने लक्षणान्यूर्द्ध्वंभिज्ञानान्यप्यधो भुवि । १९

रक्तं दास्यामि वज्रिञ्च सधूमं वाप्यमेव च ॥

विहृतोऽग्रे रविध्वान्तं चन्द्रो रक्तं भविष्यति । २०

तदायास्यति भौमं तत् प्रसिद्धञ्च प्रभोर्दिनं ॥

भव्यमेतञ्च यः कश्चिन्नरो नामाङ्गयन् प्रभोः । २१

प्रार्थनां कुर्वते तस्य परिचापं भविष्यति ॥

भो इत्याद्येस्त्रीयमरा वचांसीमान्याकर्षयत । नासरतीयो यीशुः २२

प्रभावसिद्धक्रियाभिरङ्गतलक्षणैरभिज्ञानार्थफलभिश्च युष्मांसमीपमीश-

रात् प्रहितो नर इव प्रतिपन्न आसीत् । ईश्वरो हि तेनैव युष्माञ्च्ये

- १३ तानि कृतवान् एतद् यूथमपि जानीथ । तमीश्वरस्य निर्णीतमन्त्रणया
भाविज्ञानेन च समर्पितं यूथं धृत्वाधर्षिणां हसैः क्रुश्वविद्धं
१४ इतवन्तः । ईश्वरस्तु मृत्यो र्धन्वणानि मोचयित्वा तमुत्थापयामास ।
१५ यतस्त्वं वशीकर्तुं मृत्युर्नाशकोत् । दायूदो हि तमुद्दिशोवाच,
यततं स्थापयामि स्म निजसाचादहं प्रभुं ।
स महश्चिषपार्श्वस्यः स्वस्वणं मे निवारयन् ॥
१६ तस्माद्दृश्यति मच्चित्तं मम जिज्ञा च नन्दति ।
शरीरं मामकस्याप्याश्रायितं विभ्रमिष्यति ॥
१७ यतस्त्वं मामकप्राणान् पाताले न विहास्यसि ।
स्त्रीयपुण्यवतो नैव सोढासे चयदर्शनं ।
१८ जीवनस्य हि पन्थानं तं मां ज्ञापितवानसि ।
पूरयिष्यसि हर्षेण मां त्वदास्यस्य सङ्गिनं ॥
१९ हे भ्रातरः, तं पिष्टकुक्षपतिं दायूदमग्निं युग्मभ्यं मुक्तकण्ठेन
मयेदं कथयितुं शक्यते यत् स ममार च शवाधारे निदधे च तस्य ।
२० शवागारश्चाद्यायस्यदन्तिकं विद्यते । स तु भाववाद्यासीदजानाञ्च
यच्छरीरसम्बन्धे तस्यौरसफलात् स्त्रीष्टेनोत्पद्य तदीयसिंहासन उप-
२१ वेष्टयमितीश्वरः शपथेन तस्मै प्रतिश्रुतवान् । ततः स भवितव्यं दृष्ट्वा
स्त्रीष्टस्य पुनस्त्यानमधीदमब्रवीत्, यतस्त्वेव प्राणाः पाताले न
२२ परित्यक्तास्तस्यैव देहस्य चयं न दृष्टवान् । तमेव धीशुमीश्वरः
२३ पुनस्त्यापितवान्, अत्र सर्व्वे वयं साक्षिणः । अत ईश्वरस्य दक्षिण-
हस्तेनोचीकृतः स पिष्टतः प्रतिज्ञायाः फलं पवित्रमतिमानं सन्धाधुना
२४ युष्माभि र्यद् दृश्यते श्रूयते च तदवतारयामास । न हि दायूदः
स्वर्गमाकूटवान् स एव त्वाच,

मम प्रभुमिदं वाक्यं बभाषे परमेश्वरः ।

त्वच्छून् पादपीठं ते चावकाहि करोम्यहं ॥

१५

अवतिष्ठस्व तावत् त्वम् आसीनो मम दक्षिणे ॥

अत इत्याचेलस्य कृतं कुलममोघं जानातु यद् युष्माभिः १६
 क्रुशारोपितं तमेव धीशुमीश्वरः प्रभुमभिषिक्तचतारश्च चकार ।

त्रयाणां सहस्राणां लोकानां मण्डलिसुक्तत्वम् ।

इदं श्रुत्वा ते विदीर्णहृदया भूत्वा पिचमन्याम् प्रेरितांश्च जगदुः, १०
 भो भ्रातरः, किं करवाम ? पिचस्तदा तानुवाच, मनांसि परावर्त्त- १८
 यत प्रत्येकश्च पापानां मोचनार्थं यीशोः स्त्रीष्टस्य नास्ति स्थायध्वं,
 तथा ह्यते पवित्रमात्मानं दानवस्यस्यध्वे । यतः सा प्रतिज्ञा युष्मासु २८
 युष्मत्सन्तानेषु चास्मदीश्वरेण प्रभुना समाह्वयिष्यमाणेषु दूरस्थेषु
 सर्वेष्वपि च वर्त्तते । एतदन्यैरपि बह्वभि र्वचोभिः स साह्यं ४०
 दत्त्वात्वनयत्, यूयमेतत्कालिकेभ्यः कुटिलेभ्यो मनुष्येभ्यः स्वनिस्तार
 साधयितुमर्हथ । तदा ते सामन्दं तस्य वाक्यं गृहीत्वा स्थापिता ४१
 र्थभूवुः । इत्थं तस्मिन् दिने प्रायेण त्रयाणां सहस्राणां मनुष्या-
 णामागमने मण्डली वष्टधे ।

ते च प्रेरितानां त्रिचाद्यां सहभागितायां पूषभञ्जने प्रार्थनासु ४९
 चाध्यवसायेन निविष्टा अतिष्ठन् । यावतीयप्राणिनश्च भयं सञ्जातं ४२
 प्रेरितैश्च बह्वन्यहुतानि लक्षणान्यभिज्ञानार्थकर्माणि चासाध्यन्त ।
 विश्वासिनश्च सर्व्वे एकचातिष्ठन् सर्व्वश्च साधारणं मत्साधारणम्, ४४
 स्थावराणि जङ्गमानि वा विन्तानि च व्यक्रीणन् एकैकस्य प्रयोज- ४५
 नानुसारेण सर्व्वेषु व्यभजंश्च । अथ्यवसायेन च प्रत्यहमेकचिन्ता ४६
 धर्म्मधाम्न्ववर्त्तन्त गृहे गृहे च पूषं भञ्जन्त आह्लादेन हृदयस्य
 सारस्त्रेण च भक्ष्यम् अशुञ्जतेश्वरमस्तुवंश्च सर्व्वजनस्थानुयहभावना- ४७
 न्यभवश्च । प्रभुस्तु प्रत्यहं परिचायपात्रे मण्डलीमवर्धयत् ॥ १॥

जनैकजन्यखड्गस्य आरोग्यकरणम् ।

पित्रयोह्नयोश्च कथा कारायां स्थापनञ्च ॥

- ३७ एकदा प्रार्थनायाः समयेऽर्थतस्तृतीये प्रहरे पित्रयोह्नौ यदा
 १ युगपद् धर्मधाम गच्छतस्तदामादृगर्भतः खञ्जो नर एक उज्जमान
 आगच्छत् । धर्मधामप्रवेशकान् भिक्षां याचिष्यमाणः स प्रत्यहं
 २ धर्मधातः सुन्दराभिधे दारे न्यधौयत । स धर्मधाम प्रवेष्टुमुद्यतौ
 ४ पित्रयोह्नौ निरीक्ष्य भिक्षां लिप्सुरयाचत । तदा योह्नेन सहितः
 ५ पित्रोऽनन्यदृष्ट्या तं समालोक्याह, आवां प्रत्यवेक्षस्व । स तदा
 ६ किमपि लक्ष्य इति प्रतीक्ष्य तयोर्निविष्टलोकमोऽतिष्ठत् । ततः
 पित्रो जगद स्तूपं रूपं वा मम नास्ति, यत्तस्मिन्नुत्तुभ्यं तद्
 ददामि । नासरतौयस्य यीशोः स्त्रीष्टस्य नाम्ना समुत्पाय परिब्रज ।
 ७ इत्युक्त्वा स तस्य दक्षिणहस्तं धृत्वा तमुत्पापयामास । तत्क्षणमेव
 ८ तस्य पादतलौ गुण्फौ च दृढौ बभूवुः, स चोत्सवमान उत्तच्छौ,
 ब्रजितुं प्रवृत्ते च ब्रजन्नुत्सवमानश्चेत्परं स्तुवंस्ताभ्यां साद्गुं धर्मधाम
 ९ प्रविवेश च । ब्रजन्नीश्वरं स्तुवंस्य स सर्व्वजनेनादर्शि धर्मधातः
 १० सुन्दरे द्वार उपविष्टो योऽभिचत स एवायमित्यभ्यन्नाथि च ।
 तस्मिंश्च यत् बभूतं तेन ते चमत्कृता विस्मयापन्नाश्च बभूवुः ।
 ११ स्नास्थ्यापन्ने तस्मिन् खञ्जे तु पित्रयोह्नाववलम्ब्य स्थिते सर्व्वजन-
 समत्कृतो द्रुतगत्या श्लोमनोऽजिन्दं तेषामन्तिकमाजगाम ।
 १२ तद् दृष्ट्वा पित्रो जनानवादीत्, भो इस्त्रायेलीयनराः, यूथं
 किमर्थमचाक्षर्य्यं मन्यध्वे निजशक्त्या निजभक्त्या वावामिमं ब्रजने
 समर्थं कृतवन्ताविति मत्वा किमर्थमनन्यदृष्ट्यावां निरीक्षध्वे च ?
 १३ अत्राहामस्त्रेसदाकस्य याकोबस्य च य ईश्वरोऽस्मात्पूर्व्वपुरवर्षाणां शीश्वरः
 स एव खखेवकं तं श्रीशं महिमापन्नं कृतवान्, भो युष्माभिः

अनुहस्ते समर्पितो विचारे तदिसर्जनकामस्य पीछातस्य समक्षमेव
 प्रत्याख्यातस्य । यद्यं हि पवित्रं धर्मवन्तस्य तं नरं प्रत्याख्याय १४
 मनुष्यघातिनं नरं वरवद् याचितवन्तो जौवनस्यादिकर्त्तारन्तु १५
 हतवन्तः । ईश्वरस्तु मृतानां मध्यात् तमुत्थापितवान् एतस्यावां
 साक्षिणौ । तस्य नास्ति विश्वसनहेतोस्तु युष्माभिर्दृश्यमानम- १६
 भिज्ञातस्य नरमिमं तस्य नाम सबलीकृतवान् तस्यनितो विश्वास-
 साक्षौ सर्वेषां युष्माकं समक्षमिदं सर्वाङ्गव्यापि स्थास्थं दत्तवान् ।

अधुना, भो भ्रातरः, जानेऽहं तत् कर्म युष्माभिर्द्युम्नदीया- १०
 ध्येष्ट्याज्ञानत्वादकारि । स्त्रीष्टेन तु दुःखं भोक्तव्यमिति यद्यद् १८
 भव्यमीश्वरः स्त्रीयभाववादिनां सर्वेषां मुखैर्विज्ञापितवान् तत्तदित्यं
 साधयामास । अतो युष्मत्पापानां मार्जनार्थमनुतप्यध्वं मनांसि १९
 परावर्त्तयत च, तथा ह्यते प्रभोः सकाशात् तापशान्तेः काष्ठ
 आयास्यति स च युष्मदर्थं पूर्वं निरूपितं स्त्रीष्टं वीशुं प्रहेष्यति । २०
 ईश्वरस्तु युगारम्भात् पवित्राणां स्त्रीयभाववादिनां सर्वेषां मुखैः २१
 सर्वविषयाणां सुदश्यायाः प्रतिपादनस्य यं काष्ठमङ्गीकृतवान् तं प्रती-
 क्षमाणेन स्त्रीष्टेन स्वर्गवस्थातव्यं । मोघिर्ह्यस्मात्पूर्वपुरुषान् उक्तवान् २२
 युष्माकमीश्वरः प्रभुर्द्युम्नदर्थं युष्मद्भाट्टणां मध्यान्मादृशं भाववादि-
 नमुत्पादयिष्यति, स युष्मान् यद्यद् वदिष्यति, तत् सर्वमधि तस्य
 वाक्यं युष्माभिर्गृहीतव्यं । यः कश्चित् प्राणी तु तस्य भाववादिनो २३
 वाक्यं न गृहीष्यति स खलजनमध्याद् उच्छेत्स्यत इति । अपि च २४
 शमूथेलादयो यावन्तो भाववादिनः काष्ठानुक्रमेण भाषितवन्तः सर्वे
 तेऽपीमं काष्ठमधि भाविवाक्यं कथयामासुः । यद्यं हि भाववादिनां २५
 सन्तानां अस्मात्पूर्वपुरुषैः सार्द्धमीश्वरेण स्थापितस्य समक्षस्य साधि-
 कारिणः सन्तानाः, । तं स्थापयन् सोऽप्राज्ञममवादीत्, तव वंशे

११ मेदिन्याः सर्वाणि कुसान्याग्निषं क्षयन्त इति । प्रथमं युष्मदग्नि-
कमौश्वरः स्वसेवकं यीशुसुत्याथैकैकं स्वस्वसतातः परावर्च्य युष्मान्
आग्निषो भाजनानि करिष्यन्तं तं प्राहिणोत् ॥ ३ ॥

४^१ यदा तौ जन्मन् प्रतौत्यमभाषेतां, तदा याजका धर्मधावः

१ सेनापतिः सङ्कीर्षाश्च तावुपतस्थुः, यतस्तौ जनानुपादिश्रतां यीशौ

२ मृतानां मध्यादुत्यानमज्ञापयताश्चेत्यनेन ते पर्यन्तयन्त । अतस्तयो
ईक्षार्पणं कृत्वा ते परदिनपर्यन्तं तौ कारायां निदधुः, यतस्तदा

४ मन्धाषीत् । ये तु वाक्चं श्रुतवन्तस्तेषां बहवो विश्वासिनो जाताः,
पुरुषाश्च सङ्ख्या न्यूनाधिकं पञ्च सहस्राष्टासन् ।

५ परदिनेऽध्वचाः प्राचीनाः शास्त्राध्यापका हानननामा महाराजा-

६ जकः कायाका योहनः सिकन्दरश्च महायाजकीयकुलजाता अन्ये

७ सर्वे नराश्च यिरुशालेने समाजग्मुः, मध्यस्थाने तौ स्थापयित्वा
पप्रच्छुश्च, केनाधिकारेण केन नाद्या वर युवामिदं कृतवन्तौ ?

८ तदा पविषेणात्मना पूर्णः पिचस्तान् जगाद, भो जनाध्वचा इत्या-
९ येस्तस्य प्राचीनाश्च, अयं केन स्नास्यं प्राप्तवानिति रोगिणोऽस्य

१० मनुष्यस्योपकारमधि यद्यावां प्रच्छ्यावहे, तर्हि सर्वे युष्माभिः
सर्वेषेस्ताथेस्त्रीयजनेन चेदं ज्ञायतां, यो युष्माभिः क्रुशमारोपित

ईश्वरेण तु मृतानां मध्यादुत्यापितस्तस्यैव नाश्वरतीयस्य यीशु-
११ स्त्रीष्टस्य नाद्यायं युष्मत्समचमरोगी तिष्ठति । स एव स्वपतिभि

१२ युष्माभिरवज्ञातः स प्रस्तरो यः कोणस्थ मुख्यप्रस्तरो जातः । न
च विद्यतेऽन्यस्मिन् कस्मिन्नपि परिचायं, नापि वाख्यन्यत् किमपि

नाम स्वर्गस्थाधो मनुष्येभ्यो दत्तं यद्द्वारास्माभिः परिचाय प्राप्तञ्च ।

१३ तदा पिचयोहनयो निर्भयतां पश्यन्तस्तावकृतविद्यौ सामान्य-
नराविति बुद्ध्या च ते विस्मिता बभूवुस्तौ यीशोः सङ्गनावास्ता-

मित्यभजानंश्च । तं खल्वीकृतं मनुष्यन्तु ताभ्यां षाड्दं तिष्ठन्तं १७
 पश्यन्तः किमपि प्रतिवदितुं न श्रेयुः । ततः परं सभातस्त्रेषां निर्ग- १८
 मनमादिश्य ते मिथ इत्थं मन्त्रयितुमारेभिरे, इमौ नरावुद्दिश्या- १९
 स्माभिः किं कर्तव्यं ? यतः प्रसिद्धमेकमभिज्ञानार्थकं ताभ्यां यद-
 कारि तद् विदुःशास्त्रेमनिवाशिनां सर्वेषां प्रत्यक्षमस्माभिश्च निरुद्धो-
 तुमशक्यं । परन्तु सा कथा प्रजासु यथाधिकं न व्याप्नुयात् तदर्थं २०
 वयं तौ तर्जयन्तोऽद्यप्रभृति तेन नाद्या कमपि किमपि मा भाषे-
 यामित्यादेच्छ्यामः । ततः परं ते तावाह्यथाज्ञापयामासुः, इतः परं २१
 यीशो नाद्या कथञ्चित् किमपि मा व्याचरतं मा शिष्ययतं वेति ।
 पिचघोर्हनौ तु प्रतिगदन्तौ तानवादिष्टाम् ईश्वरस्वाज्ञातो युष्मा- २२
 कमाज्ञायामधिकमवधानमीश्वरस्य दृष्टौ न्याय्यं न वेति युष्माभि
 निर्णीयतां । आवाभ्यां हि यद्यददर्श्यावि च तन्न भाषितुमशक्य- २०
 मिति । तदा ते पुनस्तौ तर्जयित्वा विषसृजुः, यतो यत् सभूतं तद्धेतोः २१
 ईश्वरं ईश्वरमस्तुवन्, अतो जनभयात् ते तयोः शासनस्योपायं
 नास्मभन्त । तत् खास्यप्रदानरूपमभिज्ञानञ्च यस्मिन् नरे प्रदर्शितं २२
 तस्य वयस्यत्वारिंशद्वर्षेभ्योऽप्यधिकमासीत् ।

इत्थं विष्टृष्टौ तौ स्त्रीयात्मीयानां समीपमगमतां मुख्याजकैः २२
 प्राचीनैश्च यद्यदुक्तौ तत् तेभ्यः कथयामासतुश्च । अत्रा ते चैकचि- २३
 त्नेश्वरमुद्दिश्य प्रोचैः प्रार्थयमाना अवदन्, भो नाथ, स्वर्गस्य
 भूमण्डलस्य समुद्रस्य च तत्र विद्यमानानां सर्वेषाञ्च त्वमेव सृष्टे-
 श्वरः, त्वत्सेवकस्य दायूदस्य मुखेन च त्वमिदं भाषितवान्, २४

किमर्थं भिक्षजातीया लोकाः कुर्वन्ति गर्जनं ।

द्विगवास्त्रिप्रजास्यापि चिन्तयन्ति व्यस्त्रीकतां ॥

उत्तिष्ठन्ति महीपाशाः समायान्ति च नाचकाः । २६

परमेशस्य तेनैव चाभिविक्तस्य शाशवात् ॥

- १० सत्यं हि, पवित्रस्त्वत् सेवको यो यौशुस्त्वयाभिविक्तस्य विदुः
 ११ मगरेऽस्मिन् हेरोदः पत्नीयः पीक्षातस्य परजातीधैरिहाधेसौचव-
 ग्रीयेस्य जनैः साङ्गे मिलित्वा साधितवन्तौ सर्व्वं तद् भयं यत् तव
 १२ हस्तेन मन्त्रणया च पुरा निर्णीतमासीत् । इदानीञ्च, भो प्रभो,
 तेषां विविधतर्जनमवलोक्य स्वदासेभ्यश्च सम्पूर्णनिर्भवत्वेन तदाशु-
 १३ कथनस्य सामर्थ्यं देहि तदर्थञ्च प्रसारय स्वहस्तमारोग्यदानाय तव
 पवित्रसेवकस्य यौशो नांश्चाभिज्ञानार्थकर्षणामद्भुतस्वप्नानाञ्च सिद्धये
 १४ च । तैरित्यं प्रार्थिते यत्र ते समवेता आसंस्तत् स्थानं चकन्ते,
 सर्व्वे ते च पवित्रेणात्मना पूर्णा ईश्वरस्य वाक्यं निर्भवमकथयन् ।

त्रिध्यानां प्रेम । प्रेरितानां समतासाहचर्यम् ।

- १५ कृतविश्वासिनाञ्च निकरस्य चित्तमेकं मनस्यैकमासीत् । नापि
 च कोऽपि सर्व्वस्वस्य किमपि निजस्वमवदत् अपि तु सर्व्वमेव तेषां
 साधारणमासीत् । प्रेरिताश्च महाप्रभावेण प्रभो यौशोः पुन-
 १६ इत्याने साध्यं प्राददुः । तेषु सर्व्वेषु च महानुपहोऽवर्त्तते ।
 १७ फलतो दुर्गत एकोऽपि तेषु नाविद्यत, यतो यावन्तो भूमि-
 खण्डानां गृहणां वा स्वामिन आसंसैस्त्वानि विक्रीय यदा यद्
 यक्रीयत तदा तस्य मूख्यमानीय प्रेरितानां चरणेषु न्यधीयत
 १८ ततः परम् एकैकस्यै प्रयोजनानुसाराद् व्यतीर्थत । तदा यो प्रेरिते
 १९ वार्ष्णेना अर्चतः प्रबोधपुत्र इत्यभिहितः स कुप्रदोषे जातो बोधि-
 २० नामा लेवीयः सेचस्यैकस्य स्वाम्यासीत्, स तद् विक्रीय मूख्यमानीय
 प्रेरिताणां चरणेषु निदधौ ॥ ४ ॥

५१ अननिवाख्यस्त्रैकः पुरुषः स्वभार्यायाः साक्षीराधाः ससत्या

१ कश्चिद् विषयं विक्रीय भार्यायामप्यवगतायां मूख्यार्थाग्रमात्सयात्

कृत्वा कश्चिदंशमानीय प्रेरितानां चरणेषु निदधौ । पिचस्तु तम- २
 वादौत्, अननिय, किमर्थं श्रैतानस्तव हृदयं पूरयित्वा त्वं यथा ४
 पविचायात्मनेऽनृतं कथयेत्सङ्गमिच्छण्डस्य मूर्खस्य चांशमात्मसात्
 कुर्यात्सया त्वां प्रवर्त्तयामास ? स्थितिकाले च किं न तवातिष्ठत् ?
 विक्रीते च तन्मूर्खं किं न तवाधीनमासीत् ? किमर्थमेतत् कर्त्तुं
 स्वहृदयेऽप्राहीः ? न मनुष्येभ्योऽपि लीश्वराद्यानृतं कथितं त्वया ।
 कथा एताः शृण्वन्नननियः पतित्वा प्राणांस्तत्याज, थावन्तस्याश्रौषुस्ते ५
 सर्वे महाभयापन्नाः । युवानस्तूत्याय तं वस्त्रेण वेष्टयामासु वंहिरुद्धा ६
 शवागारे निदधुः ।

तदनन्तरमतीते प्रायेणैकस्मिन् ग्रहरे तस्य पत्नी तद् वृत्तम- ७
 ज्ञात्वा प्रविवेश । पिचस्तां सम्बोध जगाद, मां वद, सा भूमिः ८
 किं युवाभ्यामेतावन्मुद्राभिर्विक्रीता ? साब्रवीत्, सत्यम् एतावती-
 भिरेव । तदा पिचस्तां जगाद, कथमेतद् यद् युवां प्रभोरात्मानं ९
 परीक्षितुमेकमन्वणौ जातौ ? पश्य तव पतिर्यैः शवागारे निहित-
 स्तेषां पादा दारदेशे उपस्थितास्ते त्वामपि वहिर्वच्छन्ति । अनेन सा १०
 तत्क्षणं तस्य चरणयोर्निपत्य प्राणांस्तत्याज । ते युवानस्य प्रविश्य
 तां मृतां दृष्ट्वा वहिरुद्धा पतिपार्श्वे तां शवागारे निदधुः । ११
 ततः कृत्वा मण्डलीं येष्वेदमश्रावि सर्वे ते च महाभयेनापन्नाः ।

अपि च प्रेरितानां हस्तैर्जनेषु बह्वन्यभिज्ञानार्थककर्माण्युत्त- १२
 लक्षणानि चासाध्यन्त । सर्वे चैकचित्ताः शस्त्रोमनोऽस्त्रिन्देऽवर्त्तन्त । १३
 अपरेषाम्नु कोऽपि मनुष्यस्तेष्वनुषङ्गं प्रगल्भतां नागमत् । तथापि
 जनास्तान् समाद्रियन्त । विश्वासिनां सङ्घात् तु पुत्रघाणां योषिताश्च १४
 बाहुश्रेणोत्तरोत्तरमवर्धत । सत्परेष्वपि मनुष्यैर्वहिरानीय व्याधिताः १५
 शब्दासु सङ्घासु वा प्राधिता न्वधीयन्त, किञ्चिदभाग्यवतः पिचस्य

- १६ ऋषेव तेषां कमपि स्पृश्यतीत्याग्रथा । चतुर्दिकृत्स्ननगराणां नर-
निकरस्य व्याधितान् अशुच्यात्मभिः क्लिष्टासु मनुष्यान् आनयन्तो
यिरुग्रालेभे समागच्छन्, सर्वे ते चारोग्यमल्लभन् ।
- १७ तदा महायाजकः सर्वे तस्य सङ्गिनश्चार्थतः सद्भूमितावस-
१८ म्बिनां सङ्गत ईर्ष्या पूर्णाः प्रेरितेषु हस्तार्पणं कृत्वा तान्
१९ साधारणकारायां निदधुः । प्रभो दूर्तस्तु राशौ काराया दाराण्यु-
२० हाटयामास, तांसु वहि नीत्वा जगाद्, यूयं गत्वा धर्मधाञ्चि
तिष्ठन्तो जनेभ्य एतज्जौवनावहानि सर्व्वाणि वाक्यानि कथयत ।
२१ श्रुत्वा त आसन्नप्रभाते धर्मधाम प्रतिश्शोपदेष्टुमारेभिरे । इतो-
मध्ये महायाजकस्तत्सङ्गिनस्योपस्थाय सभाम् इत्याद्येलीयसन्तानानां
२२ कृत्स्नं प्राचीनवर्गञ्च समाहूय प्रेरितानामानयनार्थं पदातिनः कारा-
गृहं प्रेषयामासुः । ते त्वपस्थाय तान् कारायां नासादयामासुः ।
२३ अतस्ते प्रत्यावृत्त्य जगदुः सम्पूर्णयत्नेन दृष्टं कारागृहं द्वारदेशेषु,
तिष्ठन्तो रक्षकास्त्रास्त्राभिर्दृष्टाः, प्रविश्य त्वभ्यन्तरे कोऽपि नासा-
२४ दितः । कथामिमां श्रुत्वा महायाजको धर्मधाञ्चः सेनाध्यक्षो,
२५ सुखयाजकासेदं केन परिणस्यतीति तेषु विन्ताकुला अभवन् । तदा
कश्चिदागत्य तेभ्यो निवेदयामास, पश्यत. ये पुरुषा युष्माभिः
२६ कारायां समर्पितास्ते धर्मधाञ्चि तिष्ठन्तो जनसुपदिग्गन्ति । तदा
सेनाध्यक्षः पदातयस्य गत्वा तानानिनाय, न तु बलेन, जनभवन्
२७ प्रस्तरै र्घान्बिधामह इति शङ्कमानाः । तांस्त्रानौच सभायां स्थापया-
२८ मासुः । महायाजकस्तदा तान् पप्रच्छ, तेन नासा मैवोपदिग्गतेति
यूयं किं न दृढमस्माभिराज्ञापिताः ? पश्यत तु, युष्मदुपदेशेन
यूयं यिरुग्रालेभं पूरयितवन्तः, तस्य नरस्य प्रोक्षितमस्मासु वर्तयितुं
२९ यतध्वे च । ततः पिचोऽन्ये प्रेरितासु प्रतिजगदुः, मनुष्याणामाज्ञात

ईश्वरस्याज्ञाधिकं पश्यीतया । यूय काष्ठ उदध्य यं व्यापादितवन्तः १०
 स योऽश्वरस्यतूर्ण्यपुरुषाणामीश्वरेण पुमहत्यापितः । ईश्वरः खदक्षिण- ११
 हस्तेन तमेवोच्चैरुत्थेसायेलाय मनःपरावर्त्तनस्य पापमोचनस्य च
 प्रदानार्थमधिपतिं चातारस्य हतवान् । कथास्त्रेतासु तस्य साक्षिणो १२
 वचं स च पवित्र आत्मा यमीश्वरः स्त्रीयाज्ञायाहिभ्यः प्रदत्तवान् ।

एतच्छ्रुत्वा ते दृष्टास्त्रेषां हत्यार्थममन्त्रयन्त । सभायामुपस्थित- १३
 स्त्रोकः फरौशी नरोऽर्थतो सर्व्वजनेन सम्मानितो गमलीयेत् १४
 इत्यभिधो व्यवसायाध्यापक उत्थाय प्रेरितानां कियत्कालार्थं वधि-
 ष्करणमद्दिश्य सभास्थान् जगाद, भो इसायेस्त्रीयनराः, यूयं तान् १५
 मनुष्यान् प्रति यत् करिष्यथ तच्च भावधाना भवत । एतेभ्यो १६
 दिनेभ्यः प्राक् यूटा आत्मानं विशिष्टं मत्वोत्तस्थौ न्यूनाधिकं
 धनारिग्रतानि नरास्य तस्मिन्नुससञ्चिरे, स तु जप्ते तस्याज्ञा-
 याहिणस्य सर्व्वं विकीर्णं अवास्तवास्य बभूवुः । तस्य पश्चात् नाचां १७
 स्त्रेत्कारोपणकाले गास्त्रीस्त्रीय चिह्नदा उत्थाय बह्वजनान् स्नानु-
 गमनाद्येन्मार्गं निनाथ । सोऽपि ननाश्र तदाक्ययाहिणस्य सर्व्वं
 विकीर्णं बभूवुः । अतोऽहमिदानीं युष्मान् ब्रवीमि, यूयं तान् १८
 नरांस्यक्त्वा मा बाधध्वं । यतो मन्त्रणमिदं कार्य्यमिदं वा चेन्मनुष्य- १९
 मूलकं तर्हि स्त्रोपं यास्यति, तत्तु चेदोऽश्वरमूलकं तर्हि यूयं तस्य स्त्रोपं
 साधयितुं न शक्यथ । अपि लीश्वरेण साद्धं युद्धकारिणः प्रतिभास्यथ ।
 तदा ते तस्य वाक्यं जगृह्युः प्रेरितांस्य स्वान्तिकमाह्वय प्रहार्थं च, २०
 योऽश्वो नाचा पुन न् भाषध्वमित्यादिश्य च तान् विससृजुः । तदा २१
 तस्य नाचः कारणाद् वयमवमाननाया योग्या गणिता इत्याचा-
 नन्दनस्ये सभायाः सञ्जानात् प्रतस्थिरे । कृत्स्नं दिनस्याविरतं धर्मधासि २२
 स्ये चोपादिश्रुं योऽश्वरेव स्त्रीष्ट इति मवादं यज्ञापयंस्य ॥ ५ ॥

सप्तसहकारिणां नियोजनम् ।

- ६१ तेषु दिनेषु वर्धमानायां शिष्याणां सञ्ज्ञायाम् इन्द्रोद्यमाधिषिणां
 विरुद्धं धूनागीयभाषिणां मनोदुःखसूचकमिदं वाक्यमभ्रावि यत्
 १ प्रात्यक्षिकोपकारेऽस्माकं विधवा योषित उपेक्ष्यन्त इति । द्वादश-
 २ प्रेरितास्तदा शिष्यनिकरं स्वसमीपमाह्वय जगदुः, वयं यदीश्वरस्य
 ३ वाक्यं विहाय भोजनमश्नान् परिचरामस्तन्न प्रीतिजनकं । अतो भो
 ४ भ्रातरः, युञ्जन्मध्ये पवित्रेणात्मना प्रज्ञया च पूर्णान् सप्त सुख्यातान्
 ५ नरान् निरूपयत, तानेव वयं कार्येऽस्मिन्नधिकरिष्यामः । वयन्तु
 ६ प्रार्थनायां वाक्यस्य परिचर्यायाञ्चाध्ववमायिनः स्थास्यामः ।
 ७ कथायामेतस्यां कृत्स्नस्य जननिवहस्य प्रीतिर्जाद्वा, अतस्ते
 ८ विश्वासेन पवित्रेणात्मना च पूर्णं स्तिफाननामानं नरं, फिच्छिपं,
 ९ प्रखरं, नौकानरं, तीमोनं, पार्मिणां, नौकलायाभिधमेकज्ञान्तीय-
 १० स्त्रीयं यिद्धदिमतावसम्मिनं, वरयामासुः प्रेरितानां सम्मुखे स्थाप-
 ११ यामासुश्च, ते च प्रार्थयित्वा तेषु हस्तानर्पयामासुः । ईश्वरस्य
 वाक्यञ्चावर्धत, यिरुग्गालेमे शिष्याणां सञ्ज्ञायतीवावर्धत । याजका-
 नामपि महानिवहो विश्वासेनाज्ञायाही बभूव ।

स्तिफानस्य विवरणम् ।

- १२ अनन्तरं स्तिफानोऽनुग्रहेण प्रभावेन च पूर्णः सन् जनानां
 १३ मध्येऽद्भुतलक्षणान्यभिज्ञानार्थकर्माणि चासाधयत् । तदा स्तिवर्त्ती-
 १४ नानां समाज इत्यभिधस्य समाजस्य केचिदंशिनः कुरीणीयानां
 १५ सिकन्दरीयाणाञ्च केचिन्नराः किष्किकियाप्रदेशिनाम् आशिष्या-
 १६ प्रदेशिनाञ्च समाजस्य केचिदंशिनश्चोत्थाय स्तिफानेन साङ्गं व्यव-
 १७ दन्त स तु येन प्राज्ञत्वेन वेनात्मना चाभाषत तयोः प्रतिरोधं कर्तुं
 १८ नाशक्नुवन् । तदा तैः प्रवर्त्तिताः केचिन्नरा अश्वदङ्गं असौ मोशे-

रौश्वरस्य च विरुद्धं निन्दोक्ती र्याहरत् ता वयमाकर्णितवन्तः ।
 इत्थं प्रजासु प्राचीनेषु शास्त्राध्यापकेषु च तैरुत्तेजितेषु ते तसुप- १९
 स्थाय दधुः सभां निन्दुश्च मृषासाक्षिण उपस्थापयामासुश्च । तेऽ- २१
 ब्रुवन् असौ नरोऽस्य पवित्रस्थानस्य व्यवस्थायाश्च विरुद्धं निन्दोक्ती
 र्याहरन्तुं न विरमति । वयं हि तस्येदं वाक्यमश्रौम, यथा, नासरतीथो १४
 योऽरिदं स्थानं ध्वंसयिष्यति मोक्षिनास्रभ्यं दत्ता रौतौः परि-
 वर्त्तयिष्यति चेति । तदा सभायामाषीनाः सर्व्वेऽनन्यदृष्ट्या तं समा- १५
 लोकायन्तस्तस्थानं स्वर्गदूतस्थानमिव प्रतिभातीत्यपश्यन् ॥ ६ ॥

अनुत्तरं महायाजकः पप्रच्छ, कथा एताः किं सत्याः ? ७१
 स्तिफानोऽवादीत्, भो भ्रातरः पितरश्च, शृणुत । अस्माकं पूर्व्व- १
 पुरुषोऽब्राह्मणो हारणनगरे निवासनात् प्राग् यदा मिसपतामि-
 यादेशेऽवर्त्तत, तदा प्रतापस्येश्वरस्तस्मै दर्शनं दत्त्वा तमवादीत्, त्वं १
 स्वदेशात् स्वजातिजनमध्याच्च निर्गत्य मया प्रदर्शयितव्यं देशं
 याहि । तदा स कष्दीयानां देशान्निर्गत्य हारणे न्युवास । पुन- ४
 स्तत्पितु र्मरणत् पर स तं ततोऽपि प्रस्थाप्येदानीं युष्माभिरधुव्य- ५
 माणेऽस्मिन् देशे वासयामास । तत्र तु तस्ये कमपि भूम्यधिकारं ५
 न ददौ पदैकमानामपि भूमिं न ददौ तथा च निजस्वविषयार्थं
 तं देशं तस्मै तदीथोत्तरवंशाय च दातुं प्रतिशुश्राव । तदा स ६
 निःसन्तान आसीत् । ईश्वर इत्यमप्यभाषत, यत् तस्य वंशस्तारि- १
 शतानि वर्षान् परदेशप्रवासी भविष्यति तस्मैर्दासीकृतः पौडयिष्यते
 च । ताः प्रजास्तु यस्या जाते दासाः भविष्यन्ति, दामहं शासिष्या- ८
 मौति प्रभुस्त्वाच, ततः परं ता निर्गत्य स्थानेऽस्मिन् मामाराधयि-
 ष्यन्तीति । स तस्मै त्वकृद्देशस्य नियममपि ददौ । तदनुसूच्य स ८
 इसहाकं जनयित्वाष्टमे दिने तस्य त्वकृद्देशं चकार । पुनरिस्हाको ८

याकोबं प्रति, याकोबस्यास्माकं दादश पिढकुलपतीन् प्रति तदेव चकार ।

- ६ ते पिढकुलपतयो योषेफायेर्यनो मिसरगामिनरेषु तं
 १० विचिक्रियिरे । ईश्वरस्तु तेन सार्द्धमवर्त्तत तद्भुक्तात् सर्वस्मात्
 क्लेशात् तसुहृधारे च, तस्मै मिसरराजस्य फरौणस्य समक्षमनुग्रहं
 प्राञ्जताञ्च विततार च, स च तं मिसरस्य स्वीयकृत्स्नकुलस्य चाधि-
 ११ पत्ये नियुयुजे । तदा कृत्स्ने मिसरदेशे कनाने च दुर्भिक्षं महा-
 १२ क्लेशस्योपतस्थाने, भक्ष्यद्रव्याणि चास्मत्पूर्वपुरुषैरलभ्यान्यभवन । तदा
 मिसरे गोधूमा विद्यन्त इति निशम्य याकोबः प्रथममस्मत्पूर्व-
 १३ पुरुषान् प्राहिणोत् । अनन्तरं द्वितीये गमने योषेफः स्वभ्रातृभिः
 १४ प्रत्यभिज्ञातः फरौणस्य समक्षञ्च योषेफस्य जातिः प्रकाशिता । तदा
 योषेफः संवादं प्रहित्य स्वपितरं याकोबं निजान् पञ्चसप्ततिसङ्ख्यानं
 १५ सर्वज्ञातींश्चानाययामास । अनन्तरं याकोबो मिसरं जगाम, तत्रैव,
 १६ स चास्मत्पूर्वपुरुषाञ्च प्राणांस्त्यजः । तेषां श्रवाञ्च शिखिमं नीताः
 शिखिमस्यहमोरस्य पुत्रेभ्यो ह्ययमूल्यं दत्त्वाब्राह्मणेण क्रीते,
 श्रवागारे निदधिरे ।
 १७ ईश्वरस्वब्राह्मणाय श्रपयेन यत् प्रतिश्रुतवान् तस्याङ्गीकार-
 वाक्यस्य सिद्धिसमयो यदा निकटोऽभवत् तदा मिसरे प्रजा-
 १८ वर्धत बल्लसङ्घा चाभवत् । शेषे योषेफं यो नाजानात् तादृशो
 १९ ऽपरो मिसरराज उत्पन्नः । सोऽस्मज्जाते विरुद्धं क्लृप्ताश्रित्यास्माकं
 पूर्वपुरुषानपौडयत् फलतस्तेषां शिशवो यथा न जीवेयुस्तदर्थं
 २० तेषां बहिःपरित्यागमादिदेश । तस्मिन् काले मोशिरजनि, स
 ईश्वरस्य दृष्टौ मनोहर आसीत्, मासत्रयं पिढगृहे पर्यपास्यत च ।
 २१ ततः परं बहिः परित्यक्तं तं फरौणस्य दुहितोद्धारं स्वार्थं पुत्रं

नियुक्त्य परिपोषयामास च । ततो मोशिं मिस्रीयाणां सर्वविज्ञानं १२
 शिषितो वाक्शेषु क्रियासु च शक्तिमान् जातस्य । इत्थं चत्वारिंश- १२
 दशपरिमिते काष्ठे तेनातिवाहिते स्रग्भ्राष्ट्रणामिस्राथेषुसन्मानानां
 तत्त्वावधारणे प्रवृत्तिस्तस्य इदाकाश उदियाद्य । ततस्त्रोषामेकं १४
 प्रत्यन्यायः क्रियत इति दृष्ट्वा स उपकारं कुर्वन्सं मिस्रीयं इत्वा
 तस्य पीड्यमानस्य कृतेऽन्यायस्य प्रतीकारं चकार । अत्र सोऽन्वमन्यत, १५
 मम भ्रातरो भोक्तृन्ने चन्मम इत्सेनेश्वरस्त्रेभ्यस्त्राणं ददातीति । तत्तु १६
 ते नाबोधि । परदिने तेषु मिथो युध्यमानेषु स तेषां प्रत्यक्षो
 भूत्वा षापहं सन्ध्ये प्रवर्तयंस्तानब्रवीत्, भो नराः, भ्रातरो यूयं २०
 किमर्थं परस्परमपकुर्वथ ? तदा निकटस्थस्यापकारो तं दूरीकुर्वन्
 जगद्, कस्त्वां शासकं प्राप्तिवाक्यं कृत्वास्त्रास्त्राधिकृतवान् । त्वं २०
 यथा ह्यस्त्वं मिस्रीयं इतवांस्तथा मामपि हन्तुं किमिच्छसि ? तद् २६
 वचः श्रुत्वा मोशिः पलाय्य मिदियनदेशप्रवासी बभूव तत्र पुचदथं
 जनयामासे च । इत्थं चत्वारिंशदशैव्यतीतेषु मीनयगिरे मरौ प्रभो ३०
 दूतो गुल्मानस्य शिखायां तस्मै दर्शनं ददौ । तस्मिन् दर्शने ३१
 मोशिं विस्मितः । यदा तु तत समास्योक्तयितुं समीपं याति, तदा
 तं प्रति प्रभोरिद्यं वासो बभूव, तव पूर्वपुरुषाणामीश्वरोऽहम्, ३२
 अत्राहामस्येश्वर इच्छाकस्येश्वरो याकोबस्य चेश्वरः । तदा मोशिर्वैप-
 मानः समास्योक्तयितुं प्रगल्भो न बभूव । प्रभुस्तु तमब्रवीत् । तव ३३
 चरणयोरुपानक्षौ मोचय यतस्त्वं यत्र तिष्ठसि सा पवित्रा भूमिः ।
 मिसरस्थानां मम प्रजानां पीडनं मया सम्यग् दृष्टं श्रुतस्य तासा- ३४
 र्मार्यादः । ता उद्धर्तुमेवाहमवतीर्णः । इदानीञ्च त्वमायाहि, अहं
 त्वां मिसरं प्रहेष्यामि । तं यं मोशिं प्रत्याख्याय त उक्तवन्तः, ३५
 कस्त्वां शासकं प्राप्तिवाक्यं नियुक्तवांस्तमेवेश्वरः शासकं मोचयिता-

- ११ रक्ष कृत्वा गुह्ये तस्मै दर्शनदातु दूतस्य हस्तेन प्रेषयामास । स एव
मिषरदेशे लोहितसमुद्रे च मरौ च चत्वारिंशद् वत्सरान् अहुत-
- १० लक्षणाव्यभिज्ञानार्थकर्षाणि च साधयन्तान् वहिर्निनाय । स एव
मोग्निरिच्छायेल्लक्ष्मणानान् जगाद् युष्माकमीश्वरः प्रभु युष्मदर्थं
युष्माद्गृह्णाणं मध्यान्मादृशं भाववादिनमुत्पादयिष्यति, तस्य वाक्यं
१०० युष्माभिर्घञ्हीतव्यमिति । स एव मरौ वर्त्तमानायां मण्डल्यां
शौनयगिरौ तेन संलपतो दूतस्यास्मात्पूर्वपुरुषाणाञ्च मध्यस्थो जातो-
- १२ ऽस्मभ्यं दातव्यानि जीवनावहानि वचांसि लभवांस्य । अस्मात्पूर्व-
१० पुरुषास्तु तस्याञ्जावर्त्तिनो भवितुमनिच्छन्तस्तं दूरीकृत्य स्मनःसु
मिषरं प्रत्यावृत्ता शरणमब्रुवन् अस्मदर्थं देवान्, निर्धमिष्य
येऽस्माकमपे यास्यन्ति, यतो येन मोग्निना वयं मिषराद् वहिरा-
११ नीतास्तस्य का दशा सम्भूता तन्न जानीम इति । तस्मिन् काले ते
गोवत्समूर्त्तिं निर्वाय तां, मूर्त्तिंमुद्दिश्य यज्ञमनुतस्युः स्वहस्तानां,
१२ कर्षस्नानन्दुस्य । तत ईश्वरः पराङ्मुखीभूय गगनीयवाहिन्या
आराधनायै तांस्तत्याज । भाववादिनां ग्रन्थे तदधीदं लिखितमास्ते,
चत्वारिंशत् समा यावत् किं मह्यं प्रान्तरे बलीन् ।
किं नैवेद्यानि वादत्त यूथं भो इच्छायेल्लक्ष्ण ॥
- १३ मोक्षकस्यापि दूष्यन्तु रिम्फन्देवस्य तारकां ।
युष्माभिर्निर्धिताः पूज्या अन्याश्चावहताकृतीः ।
ततोऽहं बाबिलः पारं वो नेष्यामि प्रवासयन् ॥
- १४ यो मोग्निं तेन दृष्ट्वादर्शस्थानुरूपं चाप्यदूष्यं निर्धातुमादिष्टवां-
१५ स्तस्याज्ञातस्तद् दूष्यं मरावस्मात्पूर्वपुरुषाणां मध्येऽविद्यत, यिहो-
शूयस्य सज्जिनोऽस्मात्पूर्वपुरुषाञ्च पैतृकविषयमध्ये तन्नन्धा परजाती-
नामधिकारग्रहणकाले तत्र नीत्यास्मात्पूर्वपुरुषाणां, सन्धादीश्वरेण

निरखानां ताषां जातीनां देगे दायूदस्य कास्य, चावत् तदरस्यन् ।

४६ स ईश्वरखानुपहभाजनं भूत्वा याकोवेश्वरस्य कृत आवासस्थाविष्कारं ४६

प्रार्थयाञ्चके । शशोमा तु तस्य कृते गृहं निर्धने । अपि तु ४७

परात्परो हस्तनिर्धितेषु निवासेषु न वसति, भाववादिना यथोक्तं, ४८

मम सिंहासनं स्वर्गं मम पादासनञ्च भूः । ४९

प्रभुराह गृहं कीदृग् विनिर्धायथ मत्कृते ॥

मद्विश्रामार्थकं स्थानं कुत्र वा लक्षयिष्यते ।

मामकीनकरसेदं साकस्यं किं न सृष्टवान् ॥ ५०

भो ऋडोरयोवा इदयेषु कर्णेषु चाच्छिन्नलस्य जनाः, यूथं सर्वदा ५१

पवित्रेणात्मनः प्रतिकूलाचाराः, युष्माकं पूर्वपुरुषा यादृशा आसन्,

ब्रूवामपि तादृशाः । भाववादिनां मध्ये को युष्मत्पूर्वपुरुषेर्नापद्रुतः । ५२

तस्य धर्षवतो भाव्यागमनं ये ज्ञापितं तांस्ते जघ्नः । इदानीञ्च

यूथं तस्य समर्पयितारो घातकास्य जनाः । स्वर्गदूतानां नियम- ५३

मिव व्यवस्थां सन्धा यूथं तां न रचितवन्तः ।

५४ एतच्छ्रुत्वा ते इष्टहृदया जातास्तं प्रति दन्तानघर्षस्य । स तु ५४

पवित्रेणात्मना पूर्णः सन्नन्यदृष्ट्या स्वर्गमासोकयश्वीश्वरस्य प्रताप- ५५

मीश्वरस्य दक्षिणे तिष्ठन्तं यीशुञ्च ददर्श जगाद च, पथ्य, उद्घाटितं ५६

स्वर्गमीश्वरस्य दक्षिणे तिष्ठन्तं मनुष्यपुत्रञ्च वीक्ष्य, तदा ते प्रोच- ५७

रवेषु क्रोशन्तः स्वकर्णान् रुद्ध्वा चैकचित्तेन तमभ्यद्रवन् । नगराद् ५८

वहिष्कृत्य च तं प्रस्तरैराग्नन् । साक्षिणस्य श्रौक्षणाच्चः कस्यचिद्

यूनश्वरणयोः स्ववासांसि निदधुः । यदा ते स्तिफानं प्रस्तरैराग्नस्तदा ५९

स प्रार्थयमानोऽवदत्, प्रभो यीशो ममात्मानं गृहाण । जाबुनौ ६०

पातयित्वा चाग्रवीत्, तेषामिदं पापं, मा गणय । इत्युक्त्वा च

निदश्रौ । श्रौक्षस्यं तस्य इत्याद्यां समप्रीयत ॥ ७ ॥

फिलिपस्य प्रचारकार्यम् ।

- ८ तस्मिन् दिने यिहूगालेमस्यमण्डल्या विहूदुसुत्कट उपद्रव
 उत्पन्नः । ततः प्रेरितेभ्योऽन्ये सर्व्वे यिहूदियायाः शमरियायाश्च
 ९ यामेषु व्यकीर्यन्त । तथाच अद्दाग्राखिनः केचिन्नराः स्तिफानस्य
 १० समाधिक्रियामनुष्ठाय तमधि सहाविलापमकार्षुः । श्रौषस्य मण्डलीं
 कुम्पन् गृह्णाणि प्रविश्य पुरुषान् योषितस्य व्यपकर्षन् कारायां समर्पयत् ।
 ११ तदा ये विकीर्णस्ते विविधस्थानानि गच्छन्त, सुसंवादस्य वाक्यं
 १२ व्यज्ञापयन् । विशेषतः फिलिपः शमरियाया नगरं गत्वा तत्रत्य-
 मनुष्याणां मध्ये ख्रीष्टस्य कथामघोषयत् । तदा फिलिपो यद्यद्
 १३ अकथयत्, जननिवहा एकचित्तास्तत्र मनांसि न्यदधत्, यतस्तेन
 साध्यमानानामभिज्ञानार्थकर्मणां वृत्तान्तं तेऽऽट्टयन् अथवा तान्य-
 १४ पश्यन् । फलतोऽऽप्यात्माविष्टेभ्यो बह्व्य आत्मान उच्चरवमुदीरयन्तो
 १५ निरगच्छन् अवशात्ताः स्वप्नास्य बहवो निरामया अभवन् । अनेन
 तस्मिन् नगरे महानन्दः सञ्जातः ।
 १६ तस्मिन् नगरे पूर्व्वसुपस्थितः शिमोननामा पुरुष एक आसीत्,
 स मायाविलवृत्तिमास्त्राय महापुरुषोऽहमिति वदन् शमरीय-
 १७ जातिं विस्मयापन्नमकरोत् । असावीश्वरस्य महती शक्तिरिति
 वदन्तः सुद्रा महान्तस्य सर्व्वे तस्मिन् मनांसि न्यदधत् च ।
 १८ आदीर्घकालाद् विविधमायाविलेन ते विस्मयापन्नास्ततो हेतो-
 १९ स्तस्मिन् मनांसि न्यदधत् । यदा लीश्वरराज्यस्य योऽऽख्रीष्टस्य
 नास्य सुसंवादं विज्ञापयति फिलिपे तेषां विश्वासोऽजायत तदा
 २० पुरुषा योषितस्य स्थापिता अभवन् । स शिमोनोऽपि यम्यसीत्,
 स्थापितस्य गित्यं फिलिपस्थानिकेऽवर्त्तत, अभिज्ञानानां प्रभावसिद्धा-
 नास्य महतां कर्मणां साधनं पश्यन् विस्मयापन्नोऽभवत् च ।

अनन्तरं ग्रमरीया ईश्वरस्य वाक्यं गृहीतवन्त इति श्रुत्वा १४
 यिरूशालेमस्थाः प्रेरिताः पित्रं योहनञ्च तेषां समीपं प्रादिच्छन्,
 तौ च तत्रोपस्थाथ यथा ते पवित्रमात्मानं लभेरन्तेषां निमित्तं १५
 तथा प्रार्थयाम्नाकृते । यतस्तदा स आत्मा तेषां कस्याप्युपरि न १६
 पतितवान् । ते केवलं प्रभो र्थीशो नास्मा र्चापिता आसन् ।
 अतस्तौ तेषु हस्तार्पणमकुर्वतां ते च पवित्रमात्मानमलभन्त । १७
 अनन्तरं प्रेरितयो र्हस्तार्पणेन पवित्र आत्मा वितौर्यत इति १८
 लक्षयित्वा शिमोनस्तयोः समीपं मुद्रा आनीय तावन्नवीत्, मध्य- १९
 मपीदं सामर्थ्यं दत्तं, यन्मया यस्मिन् कस्मिंश्चिद् हस्तार्पणं क्रियते
 स पवित्रमात्मानं लभेतेति । पित्रस्तु तमवादीत्, तव रूप्यं २०
 त्वया सहितं विनाशमाप्नोत्, यतस्त्वमीश्वरस्य दानं मुद्राभिः क्रेतुं
 कल्पितवान् । कथायामस्यां कोऽप्यंशः कोऽप्यधिकारो वा तव २१
 नास्ति, यत ईश्वरस्य त्वमच्च तव हृदयं न सरलं । अतः कुभावा- २२
 दिस्मान्मनः प्रत्यावर्त्तय. कथञ्चित् तव हृदयस्थैतत्सङ्कल्परूपं पापं
 यन्माज्यते तदेवेश्वरं प्रार्थयस्व च, यतोऽहं पश्यामि, त्वं तिक्रता- २३
 रूपपित्ते चाधर्करूपबन्धने च पतितः । शिमोनस्तु प्रतिभाष- २४
 माणोऽब्रवीत्, युवामेव मदर्थं प्रभुं तथा प्रार्थयेथां यथा युग्न-
 त्कथितं किमपि मयि न वर्त्तिष्यते । अनन्तरं तौ साध्यं दत्त्वा २५
 प्रभो वाक्यं कथयित्वा च यिरूशालेमं प्रतिजग्मतुः, गमनकाले
 च ग्रमरीयाणां बड्ढयामेषु सुसंवादं विज्ञापयामासतुः ।

प्रभो द्रूतस्तु फिलिपमालयाब्रवीत्, त्वमुत्थाय दक्षिणां दिग्- २६
 मुद्दिश्य प्रस्थाथ यो मार्गा यिरूशालेमाद् घषां याति तमाल-
 म्बस्त, स निर्जनः । ततः स उत्थाय प्रस्थितः । पश्य च, कूग्रदेशीय २७
 एको नपुंसकस्तदासीत्, स कूग्रीयानां कान्दाकीत्यभिधाया महिष्या

अमात्यस्तथाः कृत्स्ने धनकोषेऽधिकृतश्च । स उपासनायं चिह्नशालेमं
 २८ गत्वा प्रत्यागमनकाले रथासीनो भाववादीनो चिन्नायाहस्य यन्त्रं
 २९ पठति । आत्मा फिलिपं जगाद, समीपं गत्वामुग्निन् रथेऽनुवच्यस्व ।
 ३० फिलिपस्तत्समीपं धावन्नेन पश्यमानानि भाववादिनो चिन्नायाहस्य
 वचांसि शृण्वन्तमाह, भवता यत् पश्यते तत् किं बुध्यते ? स जगाद,
 ३१ कथं तच्छक्यं मया बोधकहीनेन ? अनन्तरं स फिलिपं जगाद, भवा-
 ३२ नाहस्य मया सार्द्धं सुपविशतु । शास्त्रस्य यत् प्रकरणं तेनापश्यत तदिदं
 यथा नेषस्तथा सोऽपि वध्यस्थानमनीयत ।

लोमच्छेत्तुः समचक्षु मूको नेषग्निशु र्यथा ॥

ताडुगेव स्ववक्त्रस्योद्घाटनं न करोति सः ।

३३ तस्य दीनदशायाञ्च विचारोऽप्यपहारितः ॥

तत्कालिकमनुष्ठानां वर्णने को भवेत् क्षमः ।

यतो भूमण्डलात् तस्य जीवनं व्यग्रहार्थ्यते ॥

३४ स नपुंसकः प्रतिभाषमाणः फिलिपमब्रवीत्, भवान् मां वक्षु-
 मर्हति, कथयं भाववादिना कसुहिंस्य कथ्यते ? स्वसुहिंसायवा

३५ कश्चिदन्यसुहिंस्य ? तदा फिलिपो वक्त्रमुद्घातय तस्माच्छास्त्रीय-

३६ वचनादारभ्य तं यौगोः सुसंवादं ज्ञापयामास । अनन्तरं मार्गेण
 गमनकाले तोयस्नानमेकं ताभ्यां प्रापि । तदा नपुंसक आह,

३७ पश्यत्वच तोयं । मम स्नापनस्य का बाधा ? फिलिपस्तमब्रवीत्,
 भवान् यदि सम्पूर्णान्तःकरणेन विश्वसिति, तर्हि बाधा नास्ति ।

३८ स प्रतिबभाषे, यौगुः स्त्रीष्ट ईश्वरस्य पुत्र इति विश्वसिनि । तदा
 दिष्टायां तेन रथस्य गमनविरत्यां फिलिपो नपुंसकस्योभौ तोय-

३९ मवतेरतुः, स च तं स्नापयामास । तोयमध्यन्तु तथोराकूटयोः
 फिलिपः प्रभोरात्मनापहतो नपुंसकेन च पुनर्न दृष्टः । स हि

सानन्दं खगन्तव्यमार्गेणागमत् । फलिपस्त्रसूदोद आविष्कृतः । ४०
ततश्चायं गच्छन् सर्वेषु नगरेषु सुसंवादं घोषयञ्च स क्रमेण
कैसरियायामुपतस्थे ॥ ८ ॥

शौलस्य मनःपरिवर्तनम् यीशोः प्रचारणञ्च ।

प्रभोः शिष्याणां भर्त्सनं वधञ्च तदापि शौलस्य प्राणवायुरास्तां, ६
ततो हेतोः स महायाजकस्य समीपं गत्वा दक्षेऽशक्येभ्यः समाजेभ्यो २
दर्शयितव्याः फलिका यथाचे । तत्र यदि स तन्मार्गावलम्बिनः
कांश्चिन्मनुष्यान् आसादयति, तर्हि पुरुषांस्तांस्ता थोषितो वा
शूद्रैर्बद्धा चिरुशालेमं नेष्यतीति तस्याभिप्राय आसीत् ।
गमनकाले तु यदा स दक्षेऽशक्यस्य निकटमुपातिष्ठत, तदा सहसा २
तस्य परितो गगनात् प्रभा व्यद्योतिष्ठ अनेन स भूमौ पतित्वा ४
मामरुपन्तीमिमां वाणीमश्रीषीत्, शौल शौल किमर्थं मामुप-
द्रवसि ? सोऽब्रवीत्, कठे भवान् प्रभो ? प्रभु जगद्, त्वं यमुप- ५
द्रवसि स यीशुरहं ; दुष्करं तव पदाघातेन कण्टकाघातां ताडनं ।
स कल्पमानसमलकतश्च पप्रच्छ, प्रभो, भवान् मया कर्त्तव्यं किं ६
वाञ्छति ? प्रभुस्तमाह, उत्थाय नगरं प्रविश, यत् त्वया कर्त्तव्यं
तत् तुभ्यं कथयिष्यते । तत्सङ्गिनः पान्थास्तु मौनिनोऽतिष्ठन्, यतः ७
शब्दं शृण्वन्तोऽपि ते कमपि नापश्यन् । अनन्तरं शौलो भूमित ८
उत्तस्थौ । उन्मीलितयोस्तु तस्य नेत्रयोः स कमपि नापश्यन्, केचि-
न्नरास्तु तस्य हस्तं धत्वा तं दक्षेऽशकं निन्दुः । तत्र स त्रीणि ९
दिनानि दृष्टिहीनोऽवर्त्तत, भोजनं पानञ्चापि नाकरोत् ।

दक्षेऽशकनिवासिनां शिष्याणां मध्येऽननिधास्य एको नर आसीत्, १०
प्रभु दर्शनं दत्त्वा तमब्रवीत्, अननिय । स प्रतिजगाद, पश्यतूप-
स्थितोऽहं प्रभो । प्रभुस्तमाह, उत्थाय 'सरसाभिधं' मार्गं गच्छ, ११

- यिद्गदा गृहे तार्क्षीयं श्रौतमन्विच्छ च । यतः पश्य स प्रार्थयते
 १९ दर्शने चेद् दृष्टवान् यदननियाख्यो नरः प्रविश्य तस्मै दृष्टिदानार्थं
 २० तस्मिन् हस्तार्पणं करोति । अननियः प्रतिवभाषे, प्रभो, बहूनां
 सुखात् तं नरमधि मयाश्रावि यिरूशालेने भवतः पवित्रजनानां
 २४ कत्यपकारान् स हतवान्, अत्रापि मुख्ययाजकैः प्रदत्तस्तस्याधि-
 कारोऽस्ति तेन स भवञ्चास्मा प्रार्थयमानान् सर्वान् बन्धुं समर्थः ।
 २५ प्रभुस्तु तं जगाद्, याहि, यतः परजातीनां राज्ञास्त्रेस्त्रायेलसन्तानानाञ्च
 २६ समचं मदीयनाम्नो वह्नार्थं स मत्कृते वरितं भाजन् । यतो
 मदीयनाम्नः कृते कति दुःखानि तेन भोक्तव्यानि तदहं तं
 २७ दर्शयिष्यामि । अनन्तरमननियः प्रस्थाय तद् गृहं प्रविवेश तस्मिन्
 हस्तार्पयित्वा च तमाह, भ्रातः श्रौत, प्रभुरर्थतस्तवागमनकाले
 पथि तुभ्यं दर्शनदाता यीशु मां प्राहिणोत्, त्वं यद् दृष्टिग्रन्थिं
 २८ लब्ध्वा पवित्रेणात्मना पूर्णं भविष्यसीति तस्याभिप्रायः । तत्क्षणं
 तस्य नेत्राभ्यां मीनग्रस्तवद् वस्तुषु पतितेषु स तदैव दृष्टिं लेभे
 २९ प्रोत्थाय स्थापितो भवन् भोजनं गृहीत्वा सबलीबभूव च ।

- अनन्तरं श्रौतः कतिपयदिवसान् दक्षेऽशक्यैः शिष्यैः सार्द्धम-
 २० वर्त्तत, अविश्रम्भे च समाजगृहेषु बीशोरिमां कथामघोषयत् यत्
 २१ स एवेश्वरस्य पुत्रः । कथेयं थैरश्रावि ते सर्वे समकृता अवदन्, अयं
 किं न स मनुष्यो यो यिरूशालेम एतञ्चास्मा प्रार्थयमानान् नाश्रितवान्
 स्थानमिदञ्चैतदर्धमागतवान्, यत् स तान् बद्ध्वा मुख्ययाजकानां
 २२ समीपं नेष्यति ? श्रौतस्त्वधिकं शक्तिमान् अभवत्, अशौ खीष्ट इति
 सिद्धान्तं कुर्वेश्व दक्षेऽशकनिवासिनो यिद्गदीयान् निरुत्तरान् अकरोत् ।
 २३ बद्धदिनेष्वित्यमतिवाहितेषु यिद्गदीयास्तं हन्तुममन्वयन्त ।
 २४ तेषान्तु सा कुकल्पना श्रौलेनाश्राधि । ते, स तं हन्तुमिच्छन्तो

दिवाभिर्गं पुरश्चाराश्चरन् । तदा शिष्यास्तं गृहीत्वा रात्रौ पिटकं १५
प्रवेश्य प्राचीरस्य छिद्रेण रज्जुभिरवरोहयामासुः ।

चिरुग्राह्येन उपस्थाय शौचः शिष्येष्वनुपगतो भवितुमुत्सेहे, स १९
तु यच्छिष्य इति न विश्वस्य सर्व्वे तस्माद् अभ्येषुः । तदा वार्ष्णेयास्त- २०
सुपकुर्व्वन् प्रेरितानां समीपं निनाय, पथि स कथं प्रभुं दृष्टवान्
प्रभुश्च यत् तेन संस्रपितवान् दक्षेऽशके च स यौगो नाञ्जा
कौटुम्भी निर्भयतां प्रदर्शित्वांस्तत् सर्व्वं तेभ्यो निवेदयामास च ।
अनन्तरं स चिरुग्राह्येने तैः सह वर्त्तमानोऽगृहप्रवेशं गृह्णात्सिर्गम- २८
नञ्चाकरोत् प्रभो यौगो नाञ्जा निर्भयतां प्रदर्शयंश्च यूनामीभाषा- २९
वादिभिः सार्द्धमालापं मीमांसाञ्चाकरोत् । ते तु तं हन्तुं प्रावर्त्तन्त ।
तदवगत्य भ्रातरसं समुद्रतटस्थां कैशरियां गीत्वा तार्थं प्रेषयामासुः । ३०

पितरस्य ह्ये अलोकिको कार्य्यम् ।

तदा चिरुदियायां गालीले शमत्रियायाश्च सर्व्वच मण्डलौ २१
निर्व्विघ्नतां भुञ्जाना प्रत्यष्टाप्यत प्रभो भीतिं पविचस्यात्मनः
सात्स्वनमाचरन्ती च सञ्जयावर्धत च ।

तदा सर्व्वेषां स्थानानि पर्य्यटन् पित्रो लुहानिवासिनां पविच- २२
जनानामन्तिकमण्डपतस्थे । तत्राष्टौ वत्सरान् सुद्धायां श्रयान ऐनिय- २३
नामावशाद् एको नरस्तेनादर्शि, पिचस्तमत्रवीत्, ऐनिय, यीशुः २४
स्त्रीष्टस्त्रामरोगं करोति, तस्मृत्याय स्नानं श्रय्यां विसृणु । स
तत्क्षणमुत्तस्यौ सुद्धारोणयो निर्वासिनश्च सर्व्वं तं ददृशुः प्रभुं २५
प्रति मनांसि प्रत्यावर्त्तयामासुश्च ।

तदा थाफुनगरे टावियानास्त्रोका शिष्यासीत्, भाषान्तरेऽस्त्र २६
नाम द्वाका [हरिणी] । सा भिषादानादिभिः सत्कर्मभिः पूर्णा-
सीत् । तस्मिन् कास्त्रे तु व्याधिता सती सा ममार धौता २७

- १८ गृहोपरिस्त्रप्रकोष्ठे श्रायथाशुक्रे च । सुहा तु थाफो निकटस्था,
अतः पिचस्तथास्तीति श्रुत्वा शिष्या द्वौ नरौ तस्याम्निकं प्रहित्य तं ।
- १९ यथाचिरे, भवानस्मत्स्थानं यावदागन्तुं मा विस्मन्वतामिति । तदा
पिच उत्थाय ताभ्यां सार्द्धं जगाम । तस्मिंस्तपोपस्थिते जनैस्तं
प्रकोष्ठं नीते च सर्व्या विधवा योषितस्तस्य परितस्त्रिष्टम्यो रुद-
त्यस्य स्त्राभिः सार्द्धंभवस्थितिकाले दर्कथा रचितान्यङ्गरचकादीनि
४० वासांसि प्रादर्शयन् । पिचस्तु सर्वान् तद्दृष्ट्वा जानुनी पातयित्वा
प्रार्थयाञ्चक्रे श्रवमुद्दिश्य सुखं वर्त्तयित्वा चाग्नवीत्, टाबिथे, उत्तिष्ठ ।
- ४१ तदा सा नेचे उन्मीलयामास पिचं दृष्टोद्ग्रीपविवेश च । स च
तस्यै हस्तं दत्त्वा तामुत्थापयामास । अमन्तरं स पविचजमान्
४२ विधवास्याङ्ग्य तां जीवन्तीं प्रदर्शयामास । तच्च थाफौ सर्व्वं च
४३ विदितमभूत् बहवस्य प्रभौ विश्वशिषुः । ततः पिचो दीर्घकालं
थाफौ शिमोननाम्नः कस्यचिच्चर्चकारस्य गृहेऽवातिष्ठत ।

श्रीशुभच्छल्याम् परजातीयानां प्रवेशनम् ।

- १० । कैसरियायाम् इतालौयाख्यसेन्यदस्त्रान्तर्गतः श्रतपतिरेक
१ आसीत्, तस्य ताम कर्षींस्त्रिय इति । हस्तगृहेण सहितः स भक्त
ईश्वराद् भीतश्चामीत् चिह्नदिजातये प्रचुरभिच्चादानान्यकरोत्,
२ ईश्वरमुद्दिश्य सततं प्रार्थयत च । एकदा प्रायेण समाप्ते दिवसस्य
तृतीये प्रहरे स दर्शने स्पष्टमीश्वरस्य दूतमेकं वीच्चाशुक्रे यस्तस्य
४ समीपं प्रविश्य तमवादीत्, भो कर्षींस्त्रिय । स स्थिरदृष्ट्या
तमवलोक्य भयापन्नः पप्रच्छ, भो प्रभो, किं ? स तमब्रवीत्,
तव प्रार्थना भिच्चादानानि च स्मरणोपायवद्दीश्वरस्य समक्षमुपत-
५ स्थिरे । अत इदानीं त्वं कतिपयनरान् यातुं प्रहित्य पिचाभिधं
६ शिमोनमानाय च । स समुद्रतटस्त्रगृहनिवाशिभ्यः शिमोननाम्नः

कश्चिच्चर्माकारस्थातिथिः । तथा यत् कर्त्तव्यं तत् भूत्वां वदित्वाति ।
 कर्णौलिधेन साङ्गं संलपति तस्मिन् दूते प्रस्थिते स खदामानां द्वौ ७
 जनौ स्वपरिचारकाणां मध्ये भक्तमेकं सैनिकनरञ्चाङ्गय सर्वं ८
 निवेद्य तान् याफुं प्रस्थापयामास ।

परदिवसे यदा ते मार्गेण गच्छन्तो नगरान्तिकमुपातिष्ठन्त, ९
 तदा मध्याह्नकाले पित्रः प्रार्थनार्थं गृहपृष्ठमाकूटवान्, चुत्पीडितो १०
 भूत्वा च भोक्तुमैच्छत् । यावत्तु खाद्यमुपाकल्पयत तावत् स मूर्च्छा-
 पन्नो भूत्वा स्वर्गमुद्घाटितं स्वसमीपमवतरमाणं दृष्ट्वास्वाकारमेकं ११
 भाजनञ्च, ददर्श, तच्चतुर्भिः कोणैरावद्धं भूतलमवारोह्यत । तत्र १२
 सर्वविधा भूचरास्तुष्यदाः पशवः शरीरुपाश्च खेचरपक्षिणश्चावि-
 सन्त, एका वाणी च तमाह, पित्र, उत्थाय मारय भुञ्ज च । १३
 पित्रस्त्वन्नवीत्, नैव प्रभो, यतोऽखाद्यमशुचि वा किमपि कदापि १४
 मया न भुक्तं । पुनर्द्वितीयवारं वाणी तमाह, ईश्वरो यच्छुची- १५
 कृतवांस्तत् त्वमखाद्यं मां कुरु । चिह्नत्वं इत्यं वृत्ते मति तद् १६
 भाजनमकस्मात् पुनः स्वर्गमारोहयास्यसे ।

पित्रेण दृष्टं तद् दर्शनं किमर्थकमत्र यावत् स मनसि १७
 सन्दिग्ध आसीत्, पश्य तावत् कर्णौलिधेन प्राहितास्ते नरा
 अनुसन्धानेन शिमोनस्य गृहं निश्चित्य द्वारदेशे उपतस्थिरे उच्चै- १८
 रपृच्छंश्च, पित्राभिधः शिमोनः किमतिथिः सन्नच विद्यत इति ।
 पित्रे च तद् दर्शनमनुचिन्तयत्यात्मा तमवादीत्, पश्य कतिपय- १९
 नरास्त्वां गवेषयन्ते, तत् त्वमुत्थायावरोह निःसंशयञ्च तैः साङ्गं २०
 याहि, यतोऽहं तान् प्रहितवान् । तदा पित्रोऽवदन् कर्णौलिधेन २१
 स्वसमीपं प्रेषितानां नराणां समक्षमुपस्थाय जगद्, युष्माभि
 योऽन्विष्यते सोऽहं, युष्माकमुपस्थितेः किं कारणं ? त ऊचुः, २२

- ग्रतपतिः कर्णील्लिय इति नामा धार्मिक ईश्वराद् भीतः कृत्स्नायां
 यिद्भदिजात्यां सुख्यातश्च नरः पवित्रेण स्वर्गदूतेन स्वगृहं भवत
 २३ आनयनं भवतो मुखे वाक्यश्रवणज्ञापयाञ्चके । अनन्तरं स
 तानभ्यन्तरमानीयातिथौनिव जग्राह । परदिने पिच उत्थाय तैः
 साङ्गं प्रतस्त्रे, थाफुनिवासिनां भ्रातृणां केचिदपि तेन साङ्गं जग्मुः ।
 २४ तत्परदिने ते कैसरियां प्रविविशुः कर्णील्लियश्च स्वज्ञातीन्
 २५ आत्मीयबन्धुंश्च समाह्वय तान् प्रतीक्ष्य स्थितः । अनन्तरं पिचो
 यदा गृहं प्राविशत् तदा कर्णील्लियस्तमभ्युद्गत्य तच्चरणयोः पतित्वा
 २६ भजनं चकार । पिचस्तु तमुत्थाप्याब्रवीत्, उत्तिष्ठ, अहमपि मनुष्यः ।
 २७ तेन संलपंश्च प्रविश्य स बहून् समवेतान् ददर्श, तांश्च जगाद्,
 २८ अन्यजातीयस्य कस्यचिदनुषङ्गी निकटवर्ती वा भवितुं यिद्भदि-
 नरस्य कथमवैधं तद् युष्माभिरनुभूतं । मान्सीश्वर इदमादिष्टवान्,
 २९ त्वं कमपि मनुष्यमव्यवहार्यमशुचिं वा मा नवेदरिति । ततो हेतोश्च
 दूतेराहृतः सन् विना प्रतिकूलवादमागमं । अतः पृच्छामि, यद्यं
 ३० किमर्थं मामानायितवन्तः ? तदा कर्णील्लिय उवाच, अद्य चत्वारि
 दिनानि गतान्यहमिमां घटिकां यावदुपोष्य तृतीयप्रहरस्नाने
 स्वगृहे प्रार्थनां कृत्वा स्थितः । तदा, पश्य. शुभ्रवासा एकः पुरुषो
 ३१ मम समक्षं तिष्ठन्नाह, कर्णील्लिय, तव प्रार्थनानुगृहीता, तव
 ३२ मिचादानानि चेश्वरस्य समक्षं स्मृतानि । अतस्त्वं थाफुं दूतान्
 प्रहित्य पिचाभिधं शिमोनमानायथ, स समुद्रतौरनिवासिनस्वर्ष-
 कारस्य शिमोनस्य गृहेऽतिथिः । स आगत्य त्वा साङ्गं सन्धा-
 ३३ दिष्यते । तत्क्षणमेवाहं भवन्तं प्रति दूतान् प्राहिण्वं । भवानागत-
 वानित्युत्तममकार्षीत् । अत इदानीं सर्वे वधमीश्वरस्य समक्षसुप-
 स्थिताः, भवानीश्वरेण यद्यदादिष्टसत् सर्वं श्रोतुमिच्छामः ।

पितृगणोपदेशवाक्यम् तत्फलञ्च ।

तदा पित्रो वक्तृसुद्धास्य वभाषे, सत्यं मयानुभूयते यद् ईश्वरो ३४
 न पक्षपाती, अपि तु सर्व्वेसां जात्यां यस्तस्माद् विभेति धर्म- ३५
 माचरति च स तस्य याज्ञः । स इत्याद्येस्य सन्तानान् प्रति ३६
 कथामेकां प्रेषयामास, सा यीशुना खीष्टेन सन्धिसार्धनस्य घोषणा ।
 स एव सर्व्वेषां प्रभुः । योहनेन घोषितां स्थापनात् परं सा या ३७
 वाणी गालीलत आरभ्य कृत्वां यिहृदियां व्याप्तवती सा नासर-
 तीययीशोः कथा युष्मदिदिता । ईश्वरो हि पवित्रेणात्मना प्रभावेन ३८
 च तमभिषिक्तवान्, स देशं पर्य्यटन् जनस्य हितमकरोत् दिया-
 बलेनोपनिषीदमानानां सर्व्वेषामारोग्यमसाधयच्च, यत ईश्वरस्तेन
 सार्द्धमासीत् । वयञ्च यिहृदीयानां जनपदे यिहृशालेमे च तेन ३९
 कृतानां सर्व्वकर्म्मणां साक्षिणः । ते तु दण्डकाष्ठ उद्धृतं तं जघ्नुः ।
 तमेवेश्वरस्तृतीये दिने • पुनस्त्याप्य प्रत्यक्षीभवितुमनुमेने । स न ४०
 सर्व्वजनस्य प्रत्यक्षीवभूव, किन्वीश्वरेण पूर्वं निरूपितानां साक्षिणां ४१
 तेषामस्माकं ये मृतानां मध्यात् तस्योत्थानात् परं तेन सार्द्धं
 भोजनपाने कृतवन्तः । स चास्मान् जनेष्विदं घोषयितुमिदं साक्ष्यं ४२
 दातुञ्चादिदेश, यत् स एव जीवितानां मृतानाञ्चेश्वरनिरूपितो
 विचारपतिः । तस्य पक्षे भाववादिनः सर्व्व इदं साक्ष्यं ददति, यत् ४३
 तस्मिन् यः कश्चित् विश्वसिति स तस्य नास्मा पापक्षमां प्राप्नोतीति ।

पित्रे कथा एता भाषमाणे यावन्तो मनुष्या वाक्यमश्रुत्स्वन् ४४
 पवित्र आत्मा तेषु सर्व्वेषु पपात । तदा पवित्रात्मरूपं दानं ४५
 परजातीयेष्वपि वारिवत् पातितं दृष्ट्वा पित्रेण सार्द्धमागता
 विश्वासिनश्चिह्नलक्षः सर्व्वे नरास्यमत्कृता वभूवुः, यतस्तो तेषा- ४६
 मन्यभाषाकथनम् ईश्वरस्तवनञ्चाश्रुत्स्वन् । अगन्तरं पित्रो व्याजहार,

४० वधमिवैते ये जनाः पवित्रमात्मानं सम्भवन्तः कोऽपि किं तोषं
 ४५ निवारयन्नेतेषां स्थापनं निषेद्धुं शक्नोति? ततः स प्रभो यीशोः
 ख्रीष्टस्य नाम्ना तेषां स्थापनमादिदेश । तदा ते कतिपयदिनानि
 यावत् तस्यावस्थितिं प्रार्थयाम्बुकिरे ।

१११ अनन्तरं परजातीया मनुष्या अपीश्वरस्य वाक्यं गृहीतवन्त
 १ इति प्रेरितै र्धिङ्गद्विधानिवासिभि र्भाटभिस्याम्बावि । यदा च
 पिचो धिक्कशालेममागमत्, तदा छिन्नत्वचो भ्रातरस्तेन साङ्गं
 २ विवदमाना अभवन्, स्वमच्छिन्नत्वचां नराणां गृहं प्रविश्य तैः साङ्गं
 ४ भुक्तवानिति । तदा पिच आरभ्य तेभ्यः क्रमागतं वृत्तान्तं कथ-
 ५ यन्नुवादीत्, थाफुनगरे वर्त्तमानोऽहमेकदा प्रार्थनकाले मूर्च्छापन्नो
 दर्शनं प्राप्यापश्यं, चतुर्भिः कोणैरवरोह्यमाणं दृष्ट्वा वस्त्रमिव
 ६ भाजनमेकं स्वर्गादवतरति मदनिकं यावदायाति च । अनन्यदृष्ट्या
 तन्निरीक्षमाणस्य तत्र भूषणान् चतुष्पदपशून् वन्यजीविनः शरी-
 ७ सृष्टान् खेचरपक्षिणस्यापश्यं वाणीमेकामश्रीषस्य, सा मामाह, पिच,
 ८ उत्थाय मारय भुञ्ज च । तदाहमवाटिषं, मैव, प्रभो, यतो-
 ९ ऽस्माद्यमशुचि वा किमपि कदापि मम मुखं न प्रविष्टं । पुनस्य
 वाणी मां प्रतिबभाषे, ईश्वरो यच्छुचीकृतवांस्तन् त्वमशुचि मा
 १० क्षुह । चिरित्यं वृत्ते सति तत् सर्वं पुनः स्वर्गमाकृष्टं । पश्य च
 ११ तदेव कैशरियातो मत्समीपं प्रहितास्त्रयो नरा आगत्य यथाहम्
 १२ आशं तद्गृह्य दार उपतस्थिरे । आत्मा च मां निःसंशयं तैः सह
 गमनमादिदेश । इमे षड् भ्रातरोऽपि मम साङ्गमगमन् । अनन्तर-
 १३ मस्मात्सु तस्य नरस्य गृहं प्रविष्टेषु षोऽस्त्रभ्यं कथयामास, मया
 दूत एकोऽदर्शि, स मद्गृहस्थाभ्यन्तरे तिष्ठन् मामाह, त्वं याकं
 १४ नरान् प्रहित्य पिचाभिधं शिमोनमानाषय, त्वं तुभ्यं कथाः

कथयिष्यति, ताभिस्त्वया कृत्स्नेन तव कुलेन च परिचाणं लष्यते ।
 , मयि तु भाषितुमारभमाणे पवित्र आत्मा यथादावस्मासु तथा १५
 ' तेष्वपि पपात । तदा प्रभोरेतद् वाक्यं मयास्मारि, योहनस्तोत्रे- १६
 ऽस्त्रापयत्, यूयन्तु पवित्र आत्मनि स्त्रापयिष्यध्व इति । अतो यदि १७
 प्रभो यीशौ स्त्रीष्टे कृतविश्वासेभ्योऽस्मभ्यं तेभ्यश्च समानं दानमीश्व-
 रेणादायि तर्हि कः पुनरहं यदीश्वरं वारयितुं शक्नुयां? एतच्छ्रुत्वा १८
 ते शान्ता बभूवुरीश्वरं प्रशंसन्तश्च जगदुः, तर्हीश्वरः परजातीयेभ्यो-
 ऽपि जीवनावहं मनःपरावर्त्तनं दत्तवानिति ।

स्तिफानमधि समूतेन क्लेशेन विकीर्णा नराः फौनीकीदेशं कुप्र- १९
 द्वीपमान्तिथिखियानगरश्च यावत् पर्यटन्तः केवलं चिद्गदीयानी-
 श्वरस्य वाक्यमब्रुवन् न तु कमथन्त्यं । तथापि तेषां मध्ये कुप्रीयाः २०
 कुरीणौयाश्च केचिन्नरा यदान्तिथिखियामागमंस्तदा यूनानीयजनैः
 सन्भाषमाणाः प्रभो यीशोः सुसंवादमज्ञापयन् । प्रभो हस्तश्च तेषां २१
 सहाय आसीत्, बह्वसङ्ख्या मनुष्याश्च विश्वस्य प्रभुं प्रति परावृत्तिरे ।
 तेषां कथा च चिद्गशालेमस्यमण्डल्याः कर्णचरमाजगाम । अतो २२
 मण्डली बार्णवां प्रक्षित्यान्तिथिखियां यावद् गन्तुमादिदेश । स २३
 तत्रोपस्थायेश्वरस्थानुग्रहं दृष्ट्वा जहर्ष सर्वान्श्च हृदयस्य निश्चयेन प्रभाव-
 वस्थानाय समान्वासयत्, यतः स सुजनो विश्वासेन च पवित्रेणात्मना २४
 च पूर्ण आसीत् । तदा बह्वमनुष्यैः प्रभोः प्रजावृद्धिः सञ्जाता ।

अनन्तरं बार्णवा पौलमन्वेष्टुं तार्षं जगाम, तमासाद्यान्तिथ- २५
 खियामानिनाय च । ततः परं तौ कृत्स्नं संवत्सरं मण्डलां मिलन्तौ २६
 बह्वजनमग्निचयताम्, प्रथमस्यान्तिथिखायां शिष्याः स्त्रीष्टीया
 इति नास्माभ्यधीयन्त ।

तस्मिन् काले केचिद् भाववादिनो चिद्गशालेमाद् आग्निच- २७

- १८ खियामाजग्मुः । आगावनामा तेषामेक उत्थायत्मान आवेशात्
सूचयामास यत् कृत्स्ने सासाव्ये महादुर्भिक्षेण भवितव्यं । कैसरस्य
१९ क्लौदियस्य राजत्वकाले च तत् सम्भूतं । शिथ्यास्य प्रत्येकं स्त्रीय-
सम्पदनुरूपं साहाय्यं यिद्धदियानिवासिनां भ्रातृणां समीपं प्रेषयितुं
२० विनिरचैषिषुः, तत् कुर्वन्तस्य वार्णवाशौल्यो हस्तैस्वयं ममर्ष
प्राचीनानां समीपं प्रेषयामासुः ।

याकोबस्य बधः पित्रस्य मोचनञ्च ।

- १२१ तस्मिन् काले राजा हेरोदो मण्डल्याः केषाञ्चिदंशिनां हिसने
१ हस्तक्षेपं चक्रे । स हि योहनस्य भ्रातरं याकोबमसिना घातयामास,
२ यिद्धदीयेभ्यश्च तद्रोचत इति विलोक्य स पित्रमपि संगृहीतुं
३ प्रवृत्ते । तदा क्लिष्टशून्यपूपानां समय आसीत् । स तं सङ्गृह्य
कारायां निधाय रक्षार्थं चतुर्षु योद्धृचतुष्टयेषु समर्पयामास,
यतोऽतीते निस्सारोत्सवे स तं जनस्य समक्षमुपस्थापयित्यतीति
४ तस्याभिप्राय आसीत् । अतः पित्रः कारायामरक्ष्यत, मण्डल्या
५ तस्य कृत ईश्वरमुद्दिश्यैकाद्या प्रार्थनाक्रियत । अनन्तर यस्मिन्
दिने हेरोदस्तं जनस्य समक्षमुपस्थापयितुमैच्छत् तत्पूर्वनिशायां
शुद्धहृदयेन बद्धः पित्रो दयो र्घोद्धो मध्येऽग्रेत, रक्षकाश्च दार-
६ देशेऽरचन्, पथ्य तदा प्रभोरेको दूत उपतस्थौ दीप्तिश्च तस्मिन्
प्रकोष्ठे विरराज, स दूतस्य पित्रस्य कक्षदेशं ताडयन्तं जागरयित्वा
७ जगाद, सत्वरमुत्तिष्ठ । तदा तस्य हस्ताभ्यां शुद्धहृदयेऽवगच्छिते
स दूतस्तमाह, कटिं बद्ध्वा पादयोर्पानहावर्षय । स तस्यकार ।
८ अनन्तरं दूतस्तमाह, स्ववस्त्रं परिधाय मामनुगच्छ । ततः स
निष्क्रम्य तमनुजगाम । दूतेन तु यदसाध्यत तत् सत्यमिति स
१० नाजानात् अपि तु दर्शनं पश्चामीत्यन्वमिमीन । अनन्तरं तौ

प्रथमस्य द्वितीयस्य च रक्षकवर्मस्य मध्येन प्रगत्य, नगरं येन गम्यते
तस्य सौहृदारखानिकसुपतस्थाने । तत् तथोः कृते स्वयं सुसुचे ।
तेन निःसृत्यैकस्या रथ्याया अन्नं चावत् प्रगतथोस्तथोः स दूतः
सप्तसा तस्मात् प्रतस्थे । तदा पिचः सचेतनो भूत्वात्रवीत्, इदानी- ११
महं निश्चयं जाने, प्रभुः स्वदूतं प्रहित्य हेरोदस्य करंद् विह्वदि-
जातेः सर्वाकाङ्क्षातश्च मासुद्धृतवान् ।

एतदनुभूय स मार्काभिधस्य योहनस्य मातु मरिचमेो गृहा- १२
निकं जगाम । तत्र बहवो मिश्रित्वा प्रार्थयन्त । अन्नन्नरं पिचे १२
बहिर्द्वारस्य कपाटं ताञ्जितवति रोदानामिका दाषी श्रवणार्थं
तथाजगाम । सा च पिचस्य स्वरमभिज्ञाद्यानन्दाद् बहिर्द्वारं न १४
सुक्लाभ्यन्नरं धावित्वा व्याजहार, पिचो द्वारदेशे तिष्ठतीति । ते तु १४
तामृजुः, इतज्जगामसि । सा पुनः पुनरत्रवीत्, सत्यमेव कथयामि ।
तदा, तेऽवदन्, मन्येऽस्य तस्य दूतः । इतिमध्ये पिचः पुनः पुन १६
द्वारमताडयत् । ततस्तो तन्मुमुक्षुः पिचं दृष्ट्वा चमत्कृता बभ्रुवुश्च ।
स तु हस्तपासनेन तेषां मौनावलम्बनार्थं सङ्केतं कृत्वा कथं प्रभुसं १७
कारात् उद्धृतवास्तस्मिन्नेदयामास, जगद् च यूयं चाकोवाच
धाट्भ्यश्चेतस्य संवादं दत्त । इत्युक्त्वा स निर्गत्य स्थानान्तरं जगाम ।
प्रभाते जाते तु पिचः क्व विद्यत इत्यत्र चोद्धृष्टां महाद्योभः सञ्जातः । १८
हेरोदस्य तं गवेयवामास न प्राप्य च रक्षिणां विचारं कृत्वा प्राणदण्ड- १९
माज्ञापयामास । ततः परं विह्वदिजातः कैसरिणां गत्वा तत्रावर्तत ।

तदा स बोरसीदोगधो निर्वाशिभ्योऽसुष्यत् । ते लेकचिन्नेन २०
तत्सुर्पतस्यः राज्ञः श्रवणागारस्थं ह्यसं प्रसाद्य सन्निं यथाचिरे
च, यतो राज्ञो देशात् तेषां देशो खाद्यद्रव्याद्यसम्भत । अन्नन्नरं २१
मिहपिते दिवसे राजकीयपरिच्छद्वेष्टितो हेरोदो भद्रासन उपविश्य

१२ २२-१३ = प्रेरितानां कर्मकामाख्याम् । ११०

१२ पौरुषभाषे तानुद्दिश्य वक्तृतामकरोत् । समवेताः पौराणोच्चैर-
१२ ब्रुवन् । वाचोयमीश्वरस्य, न तु मनुष्यस्येति । सहसा च प्रभो
द्वृत्तसमाजघान, यतः स ईश्वरस्य गौरवं न स्वीकृतवान् । तत
परं स ह्यभिभक्षितः प्राणांस्तथाज ।

१४ ईश्वरस्य वाक्यम्बवर्धत ब्रह्मसदमभवत् । बार्षवाः श्रौतस्य
कर्त्तव्यां परिचर्यां समाप्य मार्काभिधं चोदनं सहचरवद् गृहीत्वा
च यिद्ग्राह्येमतः प्रतिजग्मतुः ।

सुसंवाहं प्रचारयितुं शौचस्य प्रथमगमनम् ।

१३ : आग्निपथिचारायां या मण्डलाशीत् तस्यां केचिद् भाववादिनो
गुरवस्याविद्यन्त, ते बार्षवा निघाभिधः श्रिमेतः कुरीषीथो लुकिथो
१ राज्यपादाधिपेन हेरोदेन साङ्गे पोषितो मनहेमः श्रौतस्य । प्रभु-
मुद्दिश्य तेषु सेवामनुतिष्ठत्सूपवसत्सु च पवित्र आत्मावादीत्, बार्षवाः
श्रौतस्य यत् कर्म कर्त्तुं मयाङ्गतौ तदर्थं युष्माभिर्मासुद्दिश्य
२ पृथक् क्रियेतां । तदा त उपोष्य प्रार्थ्यं च तयो र्हस्तान् अर्पयित्वा
च तौ विषसृजुः ।

४ इत्थं पवित्रेणात्मना प्रेषितौ तौ समुद्रतीरस्थां विषुक्तियां
५ जग्मतुः । तस्मात् स्थानाच्चार्षवधानेन कुप्रदोषं प्रतस्माते । साक्षा-
न्वासुपस्त्राय च यिद्गदिनां समाजगृहेष्वीश्वरस्य वाक्यमज्ञापयतां ।
६ श्रुत्य इव चोदगोऽपि तयोः सहचर आसीत् । अन्तरं ते तस्य
दोषस्य मध्येन पापं यावद् गत्वा तत्र वाचींश्रुतियभिधं यिद्गदि-
७ जातीयमेकं माषाविनमासादयामासुः । स कूटभाववादी देशा-
ध्यक्षेण सर्गिष्यपौत्रेण साङ्गमवर्त्तत । नरोऽयं बुद्धिमान् आसीत्,
= ततो बार्षवां श्रौतस्यार्थेचरस्य वाक्यं ओर्त्तमघतत । इत्युमा
मावावी तु तयोः प्रतिरोधमकरोत् । मावावीमि तदीयनामधेय-

स्वार्थः । विश्वासाद् देशाध्यक्षपसारणाय सोऽद्यतत । तदा ८
 पौल इति नामान्तरेण विख्यातः श्रौतः पवित्रेषात्मना पूर्णः
 सन्नन्यदृष्ट्या तं समालोक्यान्नवौत् । हे यावतीयच्छलेन यावतीय- १०
 श्राव्येन च परिपूर्णभाजन दिथावलस्यात्मज सर्व्वधर्मदेषिन्, प्रभोः
 सरस्वानां मार्गाणां विपरौतिकरणात् कतिकालमनिर्दृत्य स्थास्यसि ?
 अत इदानीं पश्य, प्रभो हस्तेनावपीडितस्त्वमन्धो भविष्यसि, उप ११
 युक्तं समर्थं यावत् सूय्यं न द्रक्ष्यसि । तत्क्षणं धूमेनान्धकारेण
 चाक्रान्तः स परिव्रजन् हस्तधारिणोऽन्वेष्यत् । तदा यद् वृत्तं तद् ११
 विसोक्य देशाध्यक्षः प्रभोः शिष्यायां चमत्कृतो विश्वासी बभूव ।

शान्तिखियायां सुसंवादप्रचापरम् ।

अनन्तरं पौलस्तत्सङ्गिनौ च पोतेन पाफात् प्रस्थाप्य पम्पु- ११
 खियादेशस्त्रपर्गायामुपतस्थिरे, योहनस्तु तौ विहाय चिरुशालेमं
 प्रत्यावृष्टते । तौ तु वर्गातो देशस्य मध्येन गत्वा पिषिदिया- १२
 श्रदेशस्थायाम् शान्तिखियामुपतस्थीते विश्रामवारे च समाजगृहं
 प्रविश्योपविविशतुः । व्यवस्थाया भाववादिनां ग्रन्थस्य च पठनात् १५
 परं समाजाध्यक्षाः प्रेष्येण ताववादिषुः, भ्रातरौ, जनान् प्रति वक्तव्यं
 किमपि प्रबोधवाक्यं युवयो र्यदि विद्यते तर्हि तद् वक्तुमर्हथः ।
 तदा पौल उत्थाय हस्तं चालयित्वा बभाषे, भो इन्द्रावेलीयनराः, १६
 भो ईश्वरभौतिपराः सर्व्वे, शृणुत । अस्या इन्द्रावेलीयजातेरीश्वरो- १७
 ऽस्माकं पूर्व्वपुरुषान् वरयामास, भिसरदेशे प्रवासिनामस्माज्जातीय-
 जनानामुन्नतिं साधयामास च ऊर्द्ध्वेन बाहुना तस्माद् देशात् तान्
 वह्निं निर्नाय च । अनन्तरं प्रायेण चत्वारिंशद्वर्षपरिमितं कालं १८
 मरौ शिशुपालकं इव तान् अवहत् । ततः परं कनानदेशे सप्त १९
 जातीरुत्पाप्य तत्रसां भूमिं रिक्थमिव तैभ्यो ददौ । तदा प्रायेण २०

- पश्चाद्दधिकचतुःशतानि वत्सरा अतिवाहिता आसत् । अर्धन्तरं
 २१ स त्रेभ्यो भाववादिनं शमूयेषं यावद् विचारपतीन् ददौ । ततः
 परं ते राजानं याचयामासुस्तत ईश्वरस्तेभ्यो विन्यामीनीयवंशजातं
 २२ कौशस्थ पुत्रं शौचं चत्वारिंशद् वत्सरान् यावद् ददौ । अनन्तरं स
 तं दूरीकृत्य तेषां निमित्तं नृपतिमिव दायूदसुत्यादयामास । तमे-
 वाधि स साध्यं दत्त्वा जगद् । ललितो मया यिग्रथस्य पुत्रो
 दायूदः, स मदीयहृदयाभिमतो नरः, स मम सर्व्वमभीष्टं साध-
 २३ यिष्यति । तस्यैव वंशात् स स्त्रीयप्रतिज्ञानुसारेणैस्त्रायेस्त्रस्य कृते
 २४ चातारं यीशुसुत्यादयामास । तस्यागमनात् पूर्व्वन्तु योहनः
 कृत्वाया इस्त्रायेस्त्रीयजात्या निमित्तं मनःपरावर्त्तनप्रथकं स्त्रापनं
 २५ घोषयामास । स योहनो यदा स्त्रीयधवनमसाधयत् तदावदत्,
 यूयं मां कं मन्यध्वे? नाहं सोऽस्मि, पश्यत तु, यस्य चरणयो-
 रूपानहौ मोचयितुमर्हं नार्हामि स मत्पश्चादायाति ।
 २६ भो धातरः, भो अत्राहामस्य वंशोत्पन्नाः सन्तानाः, भो अत्रो-
 पस्थिता ईश्वरभौतिपरा मनुष्याश्च, युष्मदन्तिकमेतत्परिचाणकया
 २७ प्रहिता । यतो यिहृशालेमनिवासिनस्तेषां नायकाश्च तं चातारं
 प्रतिविश्रामदिनं पश्यमाना भाववादिनामुक्तीश्वानभिज्ञाय तस्य
 २८ विचारं कुर्व्वन्तस्त्राः सिद्धीचक्रुः, प्राणदण्डाहं कमपि दोषमप्राप्य
 २९ पीक्षान्तं तस्य संहारं यथाशुच्य । तमधि यद्यस्त्रिखितमासीत् तस्मिन्
 सर्व्वस्मिन् समाने सति स दण्डकाष्ठादवरोहितः शवागारे स्त्रापि-
 ३० तश्च । ईश्वरस्तु मृतानां मध्यात् तसुत्यापयामास ये च तेन साहुं
 ३१ गास्त्रीसाद् यिहृशालेममागतवन्तस्तेभ्यः स बह्वदिनानि दर्शनम-
 ३२ ददात्, ते पुनः प्रजानां समचं तस्य साक्षिणः सन्ति । अस्त्रात्पूर्व्व-
 पुत्रवान् प्रति कृतां प्रतिज्ञामध्यावामपि युष्मानिभं सुसंवादं स्त्राप-

यावः, यदीश्वरलोषां सन्तानान्स्नानुद्दिश्य तां प्रतिज्ञां सिद्धीचकार, २२
यतः स यीशुं पुनरुत्थापयामास । एतदधि द्वितीये गीते हि सिद्धि-
तमाप्ते, यथा,

मदीयस्नानयोऽपि त्वम् अद्याहं त्वामजीजनम् ॥

तेन च चयस्नानं न प्रत्यावर्त्तितमिति निश्चित्येश्वरसं सृष्टानां २४
मन्थादुत्थापितवानेतदधि स वभाषे,

दायूदेनार्जितं पुच्छं पणं दास्यामि वः स्थिरम् ॥

तन्निमित्तं सोऽन्यस्मिन् स्थानेऽपि वदति, यथा, २५

त्वं स्तूपुष्पवतो नैव सोढासे चयदर्शनम् ॥

ईश्वरस्य मन्मथानतो दायूदः स्तकास्तिकमनुश्यान् उपकृत्य २६
निद्रां जगाम, स्तूपूर्व्वपुरुषाणां समीपं सङ्गृहीतः चयं ददर्श च ।
ईश्वरस्तु यमुत्थापितवान् स चयं न ददर्श । अतो, भो धातरः, २७
युष्माभिरिदं ज्ञायतां यत् तेनैव पापक्षमा भवतीति संवादो २८
बृहस्पतिं दौघते, मोघे ब्यवस्थया च खेभ्यो दोषेभ्यो निर्हाषीभवितुं २९
युष्माकमग्रकामासीत् तेभ्यः सर्व्वेभ्यो विश्वासी सर्व्वमनुश्यसेनैव
निर्हाषीकियते । अतः सावधाना भवत । भाववादीनां मध्ये ३०
सिद्धितेयसुक्तिं युष्मासु मा फलतु, यथा,

अवज्ञाकारिणः सर्व्वे कुपतापावलोकनं । ३१

चमत्कारश्च मन्यध्वम् अन्नधानश्च गच्छत ॥

युष्मत्काले यतः कार्य्यमेकं कारिष्यते मया ।

तस्मिन् विश्वापिते ब्रूधं विश्वासं न करिष्यथ ॥

अर्जुनः समाजगृह्यात् तयो निर्गमनकाले जना इदं प्रार्थन् ३२
याश्चक्रिरे, आर्गाभिनि विश्वाभवारे ता एव कथा अस्मभ्यं कथ्य-
न्तामिति । विदुष्टे च समाये चिह्नदिनां मध्ये भजनशीलानां ३३

यिद्भदिमतावस्त्विनां मध्ये चानेके पौषं वार्षवाद्यानुजम्पुः । तौ च
तैः सम्भाषमाणावीश्वरखानुपदेऽवस्थानाय तान् समाम्नासयतां ।

- ४४ तत्परविश्रामवारे नगरस्य प्रायेण सर्वजन ईश्वरस्य वाक्यं श्रोतुं
४५ समाजगाम । यिद्भदिनस्तु तं जननिवहं दृष्टेय्या पूर्णाः सन्तः
प्रतिवदमाना निन्दन्तस्य पौलेन यद्यदकथ्यत तत्रतिक्रुषं व्यवदन् ।
४६ तदा पौषो वार्षवास्य स्पष्टमूचतुः, प्रथमं युष्मभमीश्वरस्य वाक्यं
कथयितव्यमासीत् । यूथन्तु तच्चिरस्थस्य खान् अनन्तजीवनस्याधोग्यान्
४७ मन्वाध्वे च तन्निमित्तं पश्यत, आवां परजातीयानां समीपं वर्त्तावहे,
यतः प्रभुरावामिदम् आञ्जापितवान्, यथा,

श्रुतिवैश्रान्तपर्यन्तं त्वं यत् चाणाकरो भवेः ।

तदर्थं परजातीनां त्वं ज्योति र्मन्त्रिरूपितं ॥

- ४८ तच्छ्रुत्वा परजातीया दृष्ट्वा ईश्वरस्य वाक्यं प्राशंसन्, यावन्त-
४९ खानन्तजीवनाथ निरूपिता आसंस्ते व्यस्यत्पुः । प्रभो वाक्यस्य तं
५० क्तान् जनपदं व्याप्नोत् । यिद्भदिनस्तु भजनश्रीसा विशिष्टास्य महिम्ना,
नगरस्य प्रमुखनरांस्य प्रचोदयन्तः पौषवार्षवयो विद्वद्भुपद्रवमुत्पाद्य
५१ स्तस्योमभ्यस्तौ निःसारयामासुः । तदा तेषां विद्वद्भुं स्वचरणेभ्यो धूमिं
५२ प्रमृश्य ताविकनिधं गलोपतस्ताते । शिष्यास्त्वानन्देन पविषेसात्मना
च पूर्णा बभूवुः ।

कानादेशे सुसंवादप्रचारकम् ।

१४ १ इकनिये तावेकच यिद्भदिनां समाशं प्रविशेत्समभाषेतां येन

- १ यिद्भदिनां युगानीयानास्य वज्जजो व्यस्यसीत् । अविद्यासिनो यिद्भदि-
नस्तु परजातीयानां मनांसि भावसां विद्वद्भुमेजयन्तो शिष्यासां
२ प्रवर्त्तयामासुः । तौ हि दीर्घकाक्षमवतिष्ठमानौ प्रभुमवलम्ब्याधोमे-
लोपादिश्रतां, सोऽपि स्त्रीयानुपहंस्य कथां उपमाश्रामकरोत् तथो

ईदृश्याभिज्ञानानाम् अद्भुतलक्षणानाञ्च प्रदर्शनम् असाध्यत् । ततो ४
 नगरस्य अनतिकरो दैधीवभूव । एके चिह्नदिनाम् अन्ये तु प्रेरितयो-
 रनुषङ्गिणो बभूवुः । यदा तु नायकानां साहाय्येन तयो र्व्यङ्कारं ५
 प्रस्तराघातञ्च कर्तुं परजातीयानां चिह्नदिनाञ्च चेष्टा समजायत, तदा ६
 तौ तद् बुद्ध्या पलाय्य लुकायनियादेशस्य लुस्त्रादूर्ध्वानामकं नगरद्वयं ७
 तत्परिषरञ्च जग्मतुः सुसंवादं घोषयन्तौ च तथावातिष्ठेतां ।

लुस्त्रायाम् अवग्रहरण एको नर उपविश्यातिष्ठत् । स आमाह- ८
 जठरात् खञ्जः, कदापि न व्रजितवान् । स पौत्रेण यदकथ्यत ९
 तदश्रुणोत् । पौत्रज्ञानन्यदृष्ट्वा तं निरीक्ष्य चाणप्राप्तये तस्य
 विश्वासोऽस्तीति विश्लोक्य च प्रोक्षैरवाच, चरणाभ्यामुत्तिष्ठन् खञ्जु १०
 भवेति । तदा स उत्सुत्याव्रजत् । पौत्रेण यदकारि तद् दृष्ट्वा ११
 अननिवशा लुकायनीयभाषया प्रोक्षैरवदन्, देवा मनुष्यरूपिणो
 भूत्वास्मत्समीपमवतीर्णान् । ते च वार्ष्णेवां सुपितर इत्यभ्यदधुः, पौत्रञ्च १२
 ऽर्क्षिरिति, यतः स एव सुख्यो वक्राषीत् । तेषां नगरस्य सद्युखं १३
 स्थापितस्य सुपितरविद्यहस्य याजकस्य वृषान् मालाञ्च द्वारदेशमानीय
 जनैः सार्द्धं यष्टुमैच्छत् । तच्छ्रुत्वा तु प्रेरितौ वार्ष्णेवापौत्रौ खवासांशो १४
 विदार्योत्सृत्य जनानां मध्यं धावित्वा प्रोक्षैरवदतां, भो नराः,
 किमेतत् कुदथ ? आवामपि सुखदुःखभोगेन युष्मादृशौ मनुष्यौ, १५
 युष्मांश्चिं संसंवादं ज्ञापयावः, यदेतेभ्यो ऽस्त्रीकेभ्यो वस्तुभ्यो जीवन-
 मयमौश्वरं प्रति युष्माभिः प्रत्यावर्त्तयं । स एव स्वर्गं पृथिवीं समुद्रञ्च
 तेषु यद्यद् विद्यते तत् सर्वञ्च रचितवान् । अतीतायां पुद्गलपरम्परायां १६
 स र्व्व्यासां परजातीनां स्नेहमार्गं र्गमनमसहत् । तथापि स्वं वाञ्छ- १७
 विज्ञानं नात्यजत् । स हि मङ्गलकारी सन् युष्माकं गमनाद् वृष्टिं
 फलोत्पादकान् चतुर्षु प्राददात् भर्ष्यैरामोदेन च युष्मद्दृष्टवान्-

- १८ पूरयत् । एतानि कथयामासौ तौ कथङ्कथमपि जनान् स्थायै यजनाञ्जिवारधामासतुः ।
- १९ अनन्तरम् आन्तियस्त्रियात् इकनियाञ्चोपागताः क्विचनो यिङ्गदिनो जननिवसान् प्रचोद्य पौषं प्रस्तरैराजघ्नं मन्वमाना
- २० नगराद् वहिस्रुषुस्य । शिथ्येषु तु तस्य परितः संस्त्रितेषु स उत्थाय
- २१ नगरं प्रविवेश । परदिने च स बार्णवाश्च दर्बीं जग्मतुः । तस्मिन् नगरे सुसंवादं ज्ञापयित्वा बह्वजनान् शिथ्यान् कृत्वा च तौ सुस्त्राम्
- २२ इकनियम् आन्तियस्त्रियाञ्च प्रत्यावृत्त्य जग्मतुः । तत्र तौ शिथ्याणां मनांसि सुस्त्रिराश्लकुब्ताम् विश्वासेऽवस्थानायाश्चास्यन्तावदताञ्च यत् क्षेत्रबाहुस्त्ररूपेण द्वारेणेश्वरस्य राज्यमस्माभिः प्रवेष्टव्यमिति ।
- २३ तेषां निमित्तञ्च मण्डलीं प्रति प्राचीनवर्गं निथोज्य सोपवासं प्रार्थनां कृत्वा यस्मिन् प्रभौ ते विश्वसितवन्तस्तस्य हस्ते तान् समर्पयामासतुः ।
- २४ अनन्तरं पिषिदियाया मध्येन गत्वा तौ पार्म्फुलियप्रदेशमुपतस्त्राते
- २५ पर्गायाम् ईश्वरस्य वाक्यं कथयित्वा च समुद्रतटस्थाम् अत्तालियां
- २६ जग्मतुः । ततश्च पोतेन ताम् आन्तियस्त्रियानगरौ प्रतस्त्राते, यत्र तस्य स्वसम्यक्कर्षणो निमित्तं तौ प्रथममीश्वरस्थानुग्रहे समर्पितौ
- २७ जातौ । तत्रोपस्थाय तौ मण्डलीमेकचीचक्रतुः, ताभ्यां सार्द्धमीश्वरेण साधितानि सर्व्वकर्माणि परजातीयानां निमित्तञ्च यत् तेन
- २८ विश्वासरूपं द्वारसुहाटितं तदपि निवेदयामासतुश्च । ततः परं तौ दीर्घं कालं शिथ्यैः सार्द्धमवातिष्ठेताम् ।

खोष्ठमच्छस्याम् यिङ्गदिनां परजातीयानाञ्च समकालस्य भीर्षासा ।

- १५ १ तदानौ यिङ्गदिचात आगताः केचिन्नरा भ्रातृनिद्रमश्रिच-
यन्, यूयं घदि मोग्ने विभ्रितम्बिस्त्रलसो न भवथ तर्हि चाणं स्वभं
१ न प्रकृष । अत्र तान् प्रति पौषबार्णवयोः, प्रभूतदम्बविवादयो

जातयोः शिष्यैरिदं निरचाधि, यत् तद्विवादनिष्पत्त्यर्थं पौलो
 वार्षबाः खेषामन्ये केचिन्नरास्य थिरुग्राखेमं प्रेरितानां प्राचीना-
 नाञ्च समीपं थास्यन्ति । अतो मण्डल्या प्रस्थापितास्तो कैनीकी- १
 ग्रमरिचादेःशयो मंथेनागच्छन् परजातीयानां मनःप्रत्यावर्त्तनं निवे-
 दयन्तः स्वर्भ्रातृणां महानन्दमजनयंस्य । थिरुग्राखेम उपस्थितास्य ४
 मण्डल्या प्रेरितैः प्राचीनैस्त्रानुजगृहिरे खैः शार्द्धमीश्वरेण यत्
 बाधितं तद्वृत्तानां कथयामासुस्य । फरीशिपन्नस्य तु केचिद् विश्वा- ५
 शिनो नरा अनूत्याधावादिषुः, तेषां लक्ष्मिदः कर्त्तव्यः, मोश्रिदत्त-
 श्ववस्थायाः श्वास्त्रनस्त्राञ्चा तेभ्यो दातव्या चेति ।

अनन्तरं तस्याः कथाया आस्रोचनार्थं प्रेरिताः प्राचीनास्य १
 खेमाजस्युः । तदा बडुविवादे जाते पिच उत्थाय तान् जगाद, ७
 भो भ्रातरः, धूमं जानीय यत् प्राङ्गाखेऽस्माकं मध्ये ईश्वरः पर-
 ज्जातीयानां मम सुखार्त् सुसंवादकथायाः श्वषणं विश्वसनस्य रोचित-
 शान् । स चित्तस्य ईश्वरस्तेषु श्वास्त्रमपि दत्तवान्, वस्तुतः शोऽस्म- ८
 भूमिव तेभ्योऽपि पत्रिचमात्मानं विततार तेषां हृदयानि च ९
 विश्वासेन शुरुचौकृत्यास्माकं तेषाञ्च मध्ये कमपि प्रभेदं न चकार ।
 अतएवेदानो किमर्थं धूममीश्वरं परीक्षमाणस्तेषां शिष्याणां शीवासु १०
 तं धुगमर्पयितुं यतध्वे वस्य सदनं नास्मात्पूर्वपुरुषैर्नास्त्राभिर्वा
 श्चक्षमाशौदिति बुद्ध्या वयमपि ते मनुष्या इव प्रभो र्थीशोः ख्रीष्ट- ११
 खानुपहेण परिचाणं प्राप्ता इति विश्वसामः ? अनन्तरं सभाः ११
 सर्वैर्दृष्टौम्भट्टुः, वार्षबापौलाभ्यामीश्वरः परजातीयेषु धान्यभि-
 श्चानार्थकक्षास्त्रुतस्यचणानि च बाधितवांस्त्राभ्यां कथ्यमानं तेषां
 वृत्तात्ममशौपुस्य । समाप्तार्थां तयोः कथायां याकोव उत्तरं १४
 कुर्वन्नाह, भ्रातरः, मम वाक्चं श्रूयतां । ईश्वरः कथं प्रथमं खानाशो १४

- निमित्तं परजातीनां मध्ये प्रजापुच्छं यद्वीक्षन् तत्त्वावधानं कृतवान्
 १५ तद्वृत्तान्तं श्रिमोनः कथयामास । अपि च भाववादिनामुक्तयस्तत्-
 सप्तताः, यतो लिखितमाख्ये,
 १६ इतः पश्चाद्भि दायूदः कुटीरं पतितं भुवि ।
 अहमुत्थापयिष्यामि खानान्युत्पाटितानि च ॥
 विनिर्वाख्ये पुनस्तस्य करिष्यामि च तद्वृत्तः ।
 १७ अत्रेदं मद्दभिप्रेतं सकलाः श्रेष्ठमानवाः ॥
 यासाञ्चोपरि मन्त्राम ख्यातं ताः परजातयः
 सकला यत् करिष्यन्ति प्रभोरेव गवेष्टयं ।
 इयं तस्य प्रभो वाणी यस्तत्सर्वस्य वाचकः ॥
 १८ ईश्वरस्य सर्वाणि कर्माण्यनादिकास्मात् तेनानुभूतानि । अतो
 १९ मम मतिरियं, परजातीनां मध्ये ये मनुष्या ईश्वरमुद्दिश्य प्रत्या-
 वर्तन्ते तेषामुपरि कोऽप्यन्यो भारो मैवांर्यताम् आदेशोऽप्यनु-
 २० पचिकथा तेभ्यो दीयतां यद् देवमूर्तिभ्यो व्यभिचाराद् बहुभ्यास-
 जीविनां सांसात् शोषितभोगाश्चेतेभ्योऽग्रौषस्य कारणेभ्यस्तैः प्रयक्-
 २१ ख्यातयं । मोघिदन्तव्यवस्थाया हि घोषका विद्यन्ते, यत आचिर-
 कास्मात् सर्वमगरेषु प्रतिविश्रामवारं सा पश्यते ।
 २२ तदा प्रेरिताः प्राचीनास्य छत्त्रमण्डला सार्द्धमिदं निरक्षेपु र्धत्
 ते खेषां मध्ये द्वौ नरौ वरधित्वा पौत्रवार्षवाभ्यां सार्द्धम् आग्नि-
 खिद्यां प्रहेष्यन्ति । तौ वरितौ नरौ वार्षवाभिधो धिक्कदाः
 २३ वीक्षास्य, आटपु तावपगण्यौ । तयो र्द्वैस्य ते पचिकवेदं निवेदया-
 मासुः, आग्निवखिद्यानगरस्य सुरिधाकिष्किद्यादेश्योऽस्य निवा-
 खिधः परजातीयभाद्रभ्यः प्रेरितानां प्राचीनानास्य भद्रवाख्य
 २४ मन्त्रवादाः । अतमस्माभि र्धदस्मानो निर्गताः, कियन्तो नरा

अस्मत्त आदेशंमप्राप्य युष्मन्मनांसि चोभयन्तो युष्माभिस्त्वृकैः
 क्षीकर्त्तव्यो व्यवस्था पालयितव्या चेति कथामि र्युष्मान् व्याकुली-
 क्तवन्तः, अत एकचित्तेन समवेता वयमिदं निरचैष, यद् अस्माकं १५
 प्रियौ यौ बार्णवापौष्ठावस्मत्प्रभो र्योगोः ग्रीष्टस्य, नास्त्रो निमित्तं १६
 स्त्रीयप्राणान् पणवन्निचित्रवन्तौ ताभ्यां सार्द्धमस्मदरितान् कति-
 पथनरान् युष्मदन्तिकं प्रहेष्यामः । अतो यिद्गदां मौलाञ्च प्रहि- १७
 णुमः, तावपि वाचनिकसंवादेन युष्मांस्तदेव ज्ञापयिष्यतः । फलतः १८
 पवित्रेणात्मनास्माभिश्चेदं निरचायि यद् युष्मास्वभिकं कमपि भार-
 मनर्पयित्वा केवलमावश्यकमिममादेशं दास्यामो यद् देवमूर्त्तये १९
 दत्तेभ्य उपशारेभ्यः शोषिताद् बहुशासज्जीविनां मांसाद् व्यभि-
 चाराच्च युष्माभिः पृथक् स्यातव्यं । एतेभ्य आत्मरक्षां कुर्वन्तः
 चेममवाप्स्यथ । युष्माकं मङ्गलं भूयादिति ।

अनन्तरं ते विस्मृष्टा आन्तियस्त्रिधां जग्मुः, तत्र त्रिष्यनिवह- २०
 मेकत्रीकृत्य पत्रिकां समर्पयामासुश्च । तां पठित्वा सर्व्व आश्वासा- २१
 दाननन्दुः । यिद्गदाः शीलाश्चापि भाववादिनावास्ताम् अत एव २२
 तावपि प्रचुरवाक्यैस्तान् आश्वासयतां स्थिरानकुस्ताञ्च । इत्थं २३
 दीर्घकालं यापयित्वा तौ स्वप्रेरयित्वा समीपं गमनार्थं सकल्याणं
 भ्रातृभिर्विसृज्यते । शीलास्तु तत्रावस्थातुं रोचयामास । अपि २४
 च पौष्ठा बार्णवास्त्रान्तियस्त्रियायां निवसन्तावन्मैरनेकैः सार्द्धं प्रभो २५
 वाक्यमश्लिष्यन् तत्सुसंवादमज्ञापयन्श्च ।

सुसंवादं प्रचारयितुं पौलस्त्य द्वितीयगमनसु ।

अतीन्ते तु कस्मिंश्चित् काले पौष्ठा बार्णवामवादीत्, येषु २६
 नगरेषु प्रभो वाक्यं प्रागावाभ्यां विज्ञापितं तत्र पुनर्गत्वा
 प्रतिनगरमस्मद्वाहृष्टां तत्त्वानुसन्धानं क्रियतां । तदा बार्णवा मार्का- २७

२८ मिधं योहनं सङ्गिनं कर्त्तुमैच्छत्, पौलस्त्यमन्यत यत् पाण्डुस्थिया-
याम् अस्मत्तोऽपक्रम्य य आवाभ्यां साङ्गे कर्म कर्त्तुं न गतवान्

२९ न युक्तमावाभ्यां तं सङ्गिनं कर्त्तुं । अत्र चण्डले सञ्जाते तौ पृथग्
बभूवतुः । बार्णवाश्च मार्कं सङ्गिनं हत्वा पोतेन कुप्रं प्रतस्थे ।

३० पौलस्त्य सीलां वरयित्वादाय भ्रातृभिरीश्वरस्थानुषे समर्पितः सन्

३१ प्रतस्थे मण्डलीः स्थिरीकुर्वंश्च सुरियां किन्निकियाञ्च पथ्याटत् ।

१६१ ततः परं स दर्श्यां लुक्लायाञ्चोपतस्थे । पश्य च तत्र तीम-
थियगामा शिष्य एकोऽविद्यत, स विश्वासिन्या विहृदिन्या धोषितः

१ पुत्रस्तस्य पिता तु यूनानीय आसीत् । लुक्लायाम् इकनिथे च

२ स्थिता भ्रातरस्तस्य पत्ने साध्यमददुः । अतः पौलः स्नेन साङ्गे

तस्मैव गमनं रोचयामास, तेषु स्थानेषु विद्यमानानां विहृदिनां

हेतोस्तमादाय तस्य त्वशुक्लेदं चकार च, यतस्तस्य पिता यद्

यूनानीयस्तत् ते सर्वेऽजानन् ।

३ नगराणि पर्यटन्तस्ते प्रेरिते र्थिहृशालेमस्यैः प्राचीनैश्चाभिम्-

४ तानि विधानानि पालनार्थं शिष्येषु समर्पयन् । मण्डलस्थानुदिनं

विश्वासे दृढा अभवन् सङ्घायामवर्द्धन्त च ।

५ फरगौयगालातौचदेशस्य मध्येन गला त आशियायामीश्वरीय-

६ वाक्यकथनात् पविचेणात्मनां निवारिताः सन्तो मुग्धियाथाः सन्नि-

धावुपस्थाथ विद्युनिधां प्रवेष्टुमुदसहन्त, थीशोरात्मा तु तान् नानु-

७ जज्ञे । अनन्तरं ते मुग्धियामतीत्य समुद्रतटस्थां चोयां जग्मुः ।

८ तत्र रात्रौ पौलस्तो दर्शनं स्नेहे । एको माकिदनीयो नरस्तिष्ठन् तं

प्रसादयन्नवदत्, समुद्रं तरित्वा माकिदनियामागत्यास्मानुपकुर्व ।

९ तेन तस्मिन् दर्शने स्नेहे वयं तद्देशीयान् सुसंवादं ज्ञापयितुं

प्रभुनाहता इति निश्चित्य सत्वरं माकिदनिथां प्रश्नातुमयतिष्ठि ।

यूरोपमहादेशे सुसंवाद-प्रचारारम्भः ।

अतस्त्रोयातः समुद्रयाचामारभ्य वयम्वृजुगत्या सामग्राकीदीपं ११
 परदिने च नियापलीं प्राप्य ततः फ्लिपीं जगाम । सा माकि- १२
 दनियाविभागस्य प्रथमनगरी रोमीयाणामुपनिवेशस्य । तस्मिन्
 नगरे वयं कियन्ति दिनान्यथापयाम । सप्ताहस्य प्रथमे दिने च वयं १३
 नगरस्य वहि र्थं नदीतीरे प्रार्थनास्थानमस्तीत्यन्वयामहि तत्
 स्थानं गत्वोपविश्य समवेताभ्यो नारीभ्यः कथामकथयाम । तदेश्वर- १४
 भजनकारिणी बुद्धियानाद्येका योषिद्वृष्टात्, सा युयातीरानग-
 रीया धूर्ध्ववस्त्रविक्रेपी । सा यथा पौलेन कथ्यमानेषु वाक्येषु मनो
 निदधौत तथा प्रभुस्तथा हृदयबुद्ध्याटयामास । अनन्तरं तथा तस्याः १५
 हस्तगृहेण च स्थापिते सति सा सविनयमस्मानवादीत्, भवन्तो
 यदि मां प्रभौ विश्वासिनीं ज्ञातवन्तस्तर्हि मद्गृहमागत्य तत्रावतिष्ठ-
 ध्वमिति । साग्रहेणास्मान् प्रवर्त्तयामास च ।

फ्लिपीननगरे सुसंवादप्रचारारम्भः ।

एकदास्मासु तत् प्रार्थनास्थानं गच्छन्सु दैवज्ञात्माविष्टौका दास्य- १६
 स्तस्युखमागमत् सा भाविवादिदृत्तेन स्तस्त्रामिनां प्रचुरमायमजन-
 यत् । सा पौलमस्त्रांस्त्रानुभजन्तौ प्रचैरवदत्, नरा इमे परात्पर- १७
 श्वेश्वरस्य दासाः, इमेऽस्मान् परिचाणस्य पन्थानं ज्ञापयन्तीति ।
 बद्धदिनानि तथेतदक्रियत । शेषे पौलो व्यथितः सन् परावृत्त्य १८
 तमात्मानमवादीत्, यीशोः स्त्रीष्टस्य नाम्नाहं त्वामादिश्रामि, अस्या
 निःसरेति । तस्मिन्नेव दण्डे स निःससार, तदास्त्रदायस्याग्रा निःस्र- १९
 तेति हृद्वा तस्याः स्त्रामिनः पौलं सीसाञ्च सङ्गृह्य कर्षको विपणिं
 शास्त्रुणां सङ्गुहं निन्युः सेनापत्योः समीपं तावुपस्थाप्य च जगद्गुः, २०
 नराविमावस्त्राञ्चरमतीव व्याकुलीकुर्वतः, इमौ थिङ्गदिनौ वयं

- ११ रोमीषाः, या रौतौ रंशौतुमनुष्ठातुं वा न विधेयमस्माभिसादृशी
 १२ रौतीरिमौ विज्ञापयत इति । जननिवहोऽपि तयो विद्वद्भुक्तस्यौ ।
 तदा सेनापतौ तयो वांसांश्चि विदार्य तयो वैचाघातमाज्ञापय-
 १३ मासतुः । बङ्गाघातैस्तौ प्रहार्यं च कारारक्षकं तयोः सयत्नं रक्ष-
 १४ मादिश्य तौ कारागारे स्थापयामासतुः । स च तादृशमादेशं प्राप्य
 तावन्तरक्षकाराणां निधाय काष्ठसन्तणेन तयोश्चरणान् बन्ध ।
 १५ अर्द्धरात्रे पौषः सीसास्य प्रार्थयमानावीश्वरस्य स्रवमगायतां,
 १६ काराबद्धा जनास्य तयो गणमाकर्णयन् । सहसा तु महान् भूकम्पः
 सम्भूय तेन कारागृहस्य भित्तिमूलाणि विचालितानि सर्व्वद्वाराणि
 १७ युगपदुद्घाटितानि सर्व्वेषां बन्धनानि च मुक्तानि । तदा कारारक्षकः
 भग्ननिद्रः सन् काराया द्वाराणि मुक्तानि दृष्ट्वा कोषादृशि निष्कृ-
 व्यात्मघातं कर्त्तुं प्रावर्त्तत, यतो वन्दिजना वह्निः पलायिता इति
 १८ तेनाश्रमौघत । पौषस्यत्युत्सरेण तमाह, मैत्रात्महिंसां कुर्व्व्य यतो
 १९ वधं सर्व्वेषु विद्यामह इति । तदा स दीपिका धारित्वा भ्रवमानः
 २० प्रविवेश, सकम्पीभूय पौषसीस्यथोश्चरणेषु प्रणिपपात च । तौ वह्नि-
 २१ नीत्वा बभाषे च, प्रभू, परिचाणसाभार्थं मया किं कर्त्तव्यं ? ताव-
 वदतां, प्रभौ यीशौ र्क्षीष्टे विश्रस्यतां तथा कृते परिचाणं लप्यते
 २२ त्वया तव गृहेण च । अनन्तरं तौ तस्यै तस्य गृहे विद्यमानेभ्यः
 २३ सर्व्वेभ्यश्च प्रभो वाक्यं कथयामासतुः, स च निशयासस्त्रिन् दृष्ट्वा
 तावादाय तयोः क्षतानि प्रचालयामास, स च सर्व्वे तदीयजनास्य
 २४ युगपत् स्थापिता अभवन् । स च तान् ऊर्द्धं स्त्रीयवेद्य नीत्वा भक्ष्याणि
 परिवेषयामास सपरिवारमीश्वरे विश्वासी भूत्वा अर्द्धं च ।
 २५ प्रभाते जाते सेनापतौ वेचधरान् प्रहित्य संभूषतुः, तौ नरौ
 २६ विदुजेति । अतः कारारक्षकसां कथां ज्ञापयन्, पौषमवादीत्,

सेनापती युष्मद्विसर्जनस्थाश्चां प्रहितवन्तौ, अत इदानीं युवां निर्गत्य
 सकल्याणं प्रस्थातुमर्हथः । पौलस्तु तानुवाच, रोमीयौ नरावावां १०
 विचारं विना सर्वजनस्य समक्षं ताभ्यां प्रहार्यं कारायां स्थापितौ,
 इदानीं पुनर्गुप्तं ताभ्यां वह्निःक्रियावहे ? तन्मैव भूयात् । तावेवागत्य
 नौ वह्निर्नयतामिति । अनन्तरं ताः कथा वेचधरैः सेनापतिभ्यां २८
 निवेदिताः । तदा तौ रोमीयाविति श्रुत्वा सेनापती विभ्यतुरागत्य च २९
 तौ प्रासादयतां वह्निर्नीत्वा च नगरात् तयोः प्रस्थानं प्रार्थयामासुःकृते ।
 अनन्तरं तौ कारातो निर्गत्य लुदियाया गृहं प्रविशन्तुः, तत्र च ४०
 भ्रातृन् दृष्ट्वा समाश्रास्य च प्रतस्थाते ।

थिषलनीकीनगरे सुसंवादप्रचारणम् ।

अनन्तरं तावाग्निपल्यापल्लोनियया च गत्वा थिषलनीक्यामुप- १७ १
 तस्थाते । तत्र थिङ्गदिनां समाजगृहमासीत् । पौलस्तु स्त्रीयाम्नासात् २
 तेषां समाजं प्रविवेश । त्रिषु विश्रामवारेषु च तैः सम्भाषमाणः
 ग्राह्यप्रयोगेनेदमवर्णयत् प्रत्यपादयच्च यत् क्लेशभागिलं मृतानां ३
 मध्यात् पुनस्त्यानञ्च ख्रीष्टस्योचितमासीत् मया च यस्य संवादो
 युष्मभ्यं कथ्यते स यीशूरेव ख्रीष्ट इति । तदा तेषां केचिन्नरा ४
 भजनशीलानां यूनानीयानां महती सङ्ख्या वृष्टः प्रमुखमहिम्नाश्च
 वाक्यं गृहीत्वा पौलस्तीलयोः स्वपक्षा बभूवुः । अविश्वासिनो ५
 थिङ्गदिनस्त्रीर्यामाख्याय दृष्टसेविनां कांसिद् दुर्जनान् गृहीत्वा
 जनसंहतिं कृत्वा च नगरं व्याकुलीचक्रुः, यासनस्य गृहमुपस्थाय च
 तौ पौरसमाजं नेतुमयतन्त । तावप्राप्य तु यासनं कांसिद्वन्द्यान् ६
 भ्रातृन् कर्षन्तः पौरनाथकानां समीपं गीत्वा प्रोक्षैरवदन्, ये
 सुमण्डलं विचोभितवन्तस्तेऽचाप्युपस्थिताः, यासनस्य तेषामातिथ्यं
 कृतवान् । ते सर्व्वे च कैसरस्य विधीनां प्रतिकूलाचारं कुर्वन्तो ७

८ वदन्ति, यीशुनामा तदन्यो राजास्तीति । कथामिमां श्रावयन्तस्ते
९ जननिवहं पौरनायकांश्च व्याकुलीचक्रुः, ततस्ते यासनाद् अन्येभ्यश्च
प्रातिभाव्यमादाय तान् विसृजुः ।

- १० अनन्तरं भ्रातरः शीघ्रं निशायामेव पौलं सौल्लाञ्च विरथां
प्रस्थापयामासुः । तत्रोपस्थाय तौ चिह्नदिनां समाजगृहं जग्मतुः ।
११ थिषलनीकौनिवासिभ्य इमे सुशीला आसन्, तस्मात् सम्पूर्णोत्सुकत्वे-
नैश्वरवाक्यमग्रहिषुः, प्रतिदिनञ्च शास्त्राण्यालोचयन्तस्ताः कथा यथायां
१२ न वेति ज्ञातुमथतन् । ततस्तेषामनेके यूनानीयानां भद्रयोषितां
१३ पुरुषाणाञ्चानख्याश्च व्यश्वसिषुः । थिषलनीकीया चिह्नदिनसु विरथा-
यामपि पौल्लेनैश्वरवाक्यस्य घोषणमवगत्यैव तत्राप्युपस्थाय जननिवहं
१४ व्यचालयन् व्याकुलमकुर्वन्सु । तदा भ्रातरस्तत्त्वणं पौलं समुद्रेण
जिगमिषुमिव प्रस्थापयामासुः, सौल्लासु तीमथियश्च तत्रावातिष्ठेतां ।
१५ पौल्लस्य पथप्रदर्शकासु तम् आधीनीं यावज्जिन्युः, सौल्लास्तीमथियश्च
यथाशीघ्रं मदन्तिकमागच्छन्तामित्याशां प्राप्य प्रतस्थिरे च ।

आधीनीनगरे सुसंवादप्रचारणम् ।

- १६ आधीन्यां तौ प्रतीक्षमाणः पौलो यदा तन्नगरं देवप्रतिमामथे-
१७ मपश्यत् तदा तस्थान्तरात्प्रोदतेजयत । ततः स समाजगृहे चिह्नदिभि
र्मजनशीलजनैश्च, विपण्याञ्च प्रत्यहं तत्र विद्यमानैर्मनुष्यैः समभाषत ।
१८ इपिकूरीयमतस्य स्तोत्रिकीयमतस्य च कियन्तो दर्शनशास्त्रवेत्तारोऽपि
तेन साङ्गं व्यवदन् । एके चावदन्, वाङ्मणाहारोऽसौ किं विवचुरिति ?
अन्योऽवदन्, मन्ये स विदेशिदेवानां ज्ञापक इति, यतः स तान् यीशोः
१९ पुनरुत्थितेषु सुसंवादमकथयत् । शेषे ते तं गृहीत्वारेयपागाभिर्धं
सभाख्यानं नीत्वावादिषुः, भवता कथ्यमानेयं नवग्रिचा कीदृशी, तत्
२० किमस्माभिरवगम्यं न वेति ? भवान् असम्भवकथा, असम्तर्कणगोचर-

मानयति, अतस्साक्षां किं तात्पर्यं तद् वचं ज्ञातुमिच्छाम इति ।
 आचोनीयाः सर्व्वं तत्र प्रवासिविदेग्निमस्य नान्यत् किमपि कर्त्तुं ११
 पर्य्यवाच्यन्, केवलं सर्व्वतो नूतनतरं किञ्चित् कथयितुं श्रोतुं वा ।

तदा पौल आरेयपागस्य मध्य उत्थाय जगाद्, भो आचोनीयनराः, १२
 युष्मानहं सर्व्वविवधेऽतीव देवभक्तान् लक्ष्मामि । यतः पर्य्यटनकाष्ठे १२
 युष्माकं पूज्यवस्त्रानि समासोचयता मया यज्ञवेदिरेकादग्निं, तस्यां
 किञ्चित्मासीत्, अविदिताय देवायेति । अतो यूथमजानन्तो यस्य
 भजनं सुदृश्यं तस्य कथामहं युष्मान् ज्ञापयामि । विश्वस्य तत्र १४
 विश्वमानानां सर्व्वेषाञ्च निष्ठाता य ईश्वरः स एव स्वर्गपृथिव्योः
 प्रभुः सन् नैव हस्तनिर्घितेषु मन्दिरेषु निवसति न वा कस्यापि
 इच्छाप्रान्तिनो मानवहस्तैः सेव्यते, स एव हि सर्व्वेभ्यो जीवनस्य १५
 श्रावणस्य सर्व्वस्य च दाता । स चेकस्माच्छोषितामनुष्याणां यावतीय- १६
 जातिमुत्पाद्य संतुष्टे भूमण्डले वासयित्वा च तेषां निवासस्य प्राङ्-
 गिरूपितान् कालान् सौमास्य निर्णीतवान् । किमर्थं ? ते कथञ्चित् १७
 तं स्पृश्यन्ववाप्यन्ति वेत्याश्रया यत् तमन्वियेयुरित्यर्थं । स तस्माकं १८
 कस्माच्चिद् दूरे न वर्त्तते, यतस्तस्मिन्नेव वचं जीवामश्वरामः सस्य ।
 तथा हि युष्माकं कैश्चित् कविभिरपि कथितं तस्य वचं सजातीया
 इति । यदि च वचं तस्य सजातीयास्तर्हि नानुमेयमस्माभि र्वद् १९
 ऐश्वरप्रकृति र्मनुष्याणां शिष्यास्मिन्नातस्य सुतश्चितेन स्वर्गेन रजतेन
 प्रक्षरेण वा सदृशी । अतएवेश्वरोऽज्ञानलस्य कालान् उपेक्ष्य साश्रितं २०
 सर्व्वं च सर्व्वमनुष्यान् मगःप्रत्यावर्त्तनमादिशति । यतः स दिनमेकं २१
 गिरूपितवान्, यस्मिन् स स्वनिर्णीतेन नरेण धर्त्ततो भूमण्डलस्य
 विचारं करिष्यति, मृतानां मध्यात् तस्योत्थापनेन च तमधि
 सर्व्वेभ्यो विश्वाद्योग्यं प्रमाणं दत्तवानिति ।

- २२ तदा मृतानां पुनरुत्थानस्य कथां श्रुत्वा केचिदुपजहसुः केचिन्ना-
 वादिषुः, अन्वक्षिन् काले वयं तव सुखादेतस्य कथां श्रोत्वाम इति ।
 २३ इत्थं पौलस्तोषां मध्याभिर्जगाम । केचिन्नरास्तु तस्यानुवृत्तिषो भूत्वा
 २४ व्यश्विषुः, आरेषपागौघो दिथनुषियोऽपि तेषां मध्य आसीत् तथा
 दामारीनाप्येका मरिष्या, अन्ये कियन्तश्च ताभ्यां शार्ङ्गमासन् ।

करिन्वन्नरे सुसंवादप्रचारसम् ।

- १८ १ ततः परं पौल आचौनौतः प्रख्याय करिन्व उपतस्त्रे । तत्र
 १ स पन्तदेशजातम् आकिलानामामनेकं चिह्नदिनं तत्पत्नीं प्रिष्कि-
 लाश्चासादयामास, स आकिला किञ्चित् पूर्वम् इतास्त्रियात आगत-
 वान्, यतः क्लौदियो रोमातः सर्व्वचिह्नदिनां प्रख्यानमाज्ञापितवान् ।
 २ पौलस्तावभगमत् एकव्यवसायित्वाश्च ताभ्यां शार्ङ्गं वसन् कर्षाकरोत्,
 ३ यतस्तौ दूष्यनिर्घाणव्यवसायिनावास्तां । प्रतिविश्रामवारान्तु स समाज-
 गृहे कथाप्रसङ्गं कुर्वन् चिह्नदिनो युनानीयांस विश्वामिनः
 कर्त्तुमद्यतत ।
 ४ माकिदनियातस्तु सोलातीमथियथोरागतयोः पौल ऐश्वरवाक्ये
 निविष्टमनाः सन् यौशुरेव खौष्ट एतस्य दृढं प्रमाणं चिह्नदिभ्यां-
 ५ ऽददत् । तेषु तु प्रतिरोधं धर्षनिन्दाश्च कुर्वन्तु स खवस्ताणि
 परिधूय तानवादीत्, युस्यच्छोषितं युष्माक शिरःसु वर्त्ततां, शुरुचि-
 ६ रहमदारभ्य परजातीयानां समीपं यास्यामि । अन्नन्तरं स समाज-
 गृहं त्यक्त्वा युष्टनामकस्य कस्यचिद् ऐश्वरभजनश्रीलस्य नरस्य गृहं
 ७ प्रविवेश, तस्य गृहं समाजगृहस्य पार्श्वे स्थितं । समाजाध्यक्षः
 क्लौप्यस्य कृत्स्नेन खगृहेण शार्ङ्गं प्रभौ व्यसञ्चौत्, करिन्वीथानाश्च
 ८ वक्ष्यः श्रुत्वा व्यश्विषुः स्थापिता बभूवुस । प्रभुश्च 'नेश्वर्त्तनेन
 ९ पौलमब्रवीत्, मा भैषौरपि तु भाषस्व, मौनी मा भवेः, यतोऽहं

त्वया षाड्मं वर्ते, तां हिंसितुं कोऽपि तां नाकमिष्यति, यतो
नगरेऽस्मिन् मम बह्वी प्रजा विद्यते । न च वत्सरमेकं षड्मासा- ११
स्वावस्थाव तपस्यानां मथ ईश्वरस्य वाक्यमग्रिचयत् ।

अस्मिन्नि त्वाद्यायाप्रदेशस्थाधिपत्ये नियुक्ते सति चिह्नदिन १२
एकचित्तेन पौलस्त्य विद्वद्भ्युत्थाय विचारासनस्य सम्युखं नीत्वावदन्,
असावीश्वरस्य व्यवस्थाविद्वद्भजनाय मनुष्यान् प्रचोदयति । तदा १३
पौले सुखमुद्घाटयितुमुद्यते मति गाल्लिया चिह्नदिनोऽब्रवीत्, भो १४
चिह्नदिनः, यद्यपराधोऽथवा दुष्टच्छलः ममभविष्यत् तर्हि यथायुक्तं
युष्मान् अशुद्धिष्ये । यदि तु केवलं कथां नामानि युष्मदीयव्यवस्था- १५
मधि वा विवादः स्यात् तर्हि यूयमेव तदास्मोचनां कुर्वथ, यत-
स्माद्दृष्टानां विचारयिता भवितुमहं न रोष्ये । इत्यमुक्त्वा स तान् १६
विचारासनसमीपात् निरास्यत्, तदा यूनानीयः सर्वजनः समाजा- १७
य्यचं सोस्त्रिनिं सङ्गृह्य विचारासनस्य सम्युखं ताडयामासुः । गाल्लिया
तत्र किञ्चिदपि न व्यचिन्तयत् ।

ततः परमपि पौलो बहुदिनान्यवस्थाव श्लेषे भ्रातृन् आमन्त्र्य १८
सुरियादेशगमनार्थं प्रिष्किन्नाक्लिन्नाभ्यां सहितः पोतमारोह ।
किञ्चिद् प्रतमास्थाय स किंस्त्रियायां शिरो मण्डितवान् । अनन्तरम् १९
दक्षिण उपस्थाय स तौ तत्र तत्याज, स्वयञ्च समाजगृहं प्रविश्य
चिह्नदिभिः षाड्मं कथाप्रसङ्गमकार्षीत् । तेषु तु स्वसन्निधौ तस्य २०
दीर्घतरमवस्थानं प्रार्थयमानेषु स तस्माद्ग्रीचकार, अपि तु ताना- २१
मन्व्यावादीत्, यिरुशालेम आगामिपर्वणः पास्यन् सर्वथा मया
कर्तव्यं । यदि त्वीश्वराय रोष्यते, तर्हि पश्चाद् युष्मदन्तिकं प्रत्या-
गमिष्यामि । अनन्तरं स पोतेनेफिषान् प्रतस्त्रे कैसरियायामुपस्थाय २२
स स्वलेन यिरुशालेमं गत्वा मण्डलीमभिधन्वान्निचस्त्रियां जगाम ।

सुखंवाङ् प्रचारयितुं पौलस्तृतीयममनसु ।

२३ तत्र कियत्काष्ठं व्यापयित्वा स प्रस्थाप्य क्रमशो गात्रातिथ्यादेशं
कृद्गिद्याञ्च पर्यटनं सर्वान् शिष्यान् स्थिरौकर्तुं प्रावर्त्तत ।

आपन्नोर्विबरणम् ।

२४ अथ शिकन्दरिद्यानगरे जात आपन्ननामैको यिद्धदीक्षिष्य उप-
२५ तस्त्रे, स सुवक्त्रा शास्त्रे शक्तश्चासीत् । स प्रभो मार्गं शिञ्चित
आत्मन्युत्तमस्य सन् प्रसुमधि सूक्ष्ममुपदेशमददात् अपि तु केवलं
२६ योहनस्य स्थापनमजानात् । स नरः समाजगृहे निर्भयेन भाषितु-
मारेभे । तस्योपदेशं श्रुत्वाक्षिप्त्वाः प्रिष्किप्त्वा च तं खान्तिकमानीय
२७ सूक्ष्मतररूपेश्वरस्य पन्थानमबोधयतां । ततः परं तस्मिन् सामुद्र-
मार्गैणाद्यायां जिगमिषति भ्रातर आश्वस्य शिष्यैः यदनुगृह्यत
तदर्थं तेषां समीपं पत्रिकां लिखिस्तुः । तत्रोपस्थाय च सोऽनुगृह्येष्ट
२८ प्राप्तविश्वासिनाम् अतीवोपकारी बभूव, यतो यीशुरेव स्त्रीष्ट
एतत् शास्त्रीयोक्तिभिः सप्रमाणीकुर्वन् स उत्साहपूर्वकं जनसमक्षं
यिद्धदिभिः सार्द्धं विवदमानस्तान् अजयत् ।

इक्षिपनगरे पौलस्तृतीयप्रचारणम् ।

१८ । करिन्ध आपन्नोरवस्थितिकाले पौलः समुद्राद् दूरतराणां
प्रदेशानां पर्यटनं समाप्येक्षिष्य उपतस्त्रे । तत्र कतिपयान् शिष्यान्
१ आश्वस्य पप्रच्छ, यूयं विश्वासिनो भूत्वा किं पवित्रमात्मानं लब्ध-
वन्तः ? ते तमूचुः, पवित्र आत्मा यदस्तीदमपि न अतमस्माभिः ।
२ स तान् पुनरवादीत्, तर्हि किमुद्दिश्य स्थापिता अभवत ? त ऊचुः,
३ योहनस्य स्थापनमुद्दिश्य । पौलस्त्याह, योहनो मनःप्रत्यावर्त्तनसूच-
केन स्थापनेनास्थापयत्, अपि तु जनेभ्योऽकथयत् मत्पत्याद् य
आगमिष्यति तस्मिन्वर्त्ततः स्त्रीष्टे यीशुौ युष्माभिर्निश्चितव्यमिति ।

तच्छ्रुत्वा ते प्रभो र्थीशोर्नाम्ना स्थापिता बभूवुः । पौत्रेण तेषु हस्तार्पणं ५
 कृते च पवित्र आत्मा तेख्यततार, ते चान्यभाषाभिरभावन्त ६
 भावोक्तौर्बाहरंस । ते साकक्ष्येण प्रायेण दादन्नमरा आसन् । ७

ततः परं स समाजगृहं प्रविश्य चीन् मासान् यावत् निर्भय- ८
 त्वासास्त्राक्षरस्य राख्यमधि प्रसङ्गमकरोत् विश्वासाथ च श्रोतृणा- ९
 म्वासयत् । केचित्तु कठोरा अनाज्ञावहास्य भवन्ति जनसमस्तं धर्ममार्गं ९
 निन्दन्ति चेति दृष्ट्वा स तेभ्योऽपक्रम्य शिष्यान् पृथक् कृत्वा प्रत्यहं १०
 तुराखनास्यः कस्यचिन्नरस्य विद्याशालायां कथाप्रसङ्गमकरोत् । इत्थं १०
 कर्त्तव्यमथास्ततः, तस्माद् आश्रित्याप्रदेशनिवासिभि र्धिक्कदिभि ११
 र्धुनानीयेषु सर्वैः प्रभो र्थीशोः कथाश्रावि । ईश्वरस्य पौत्रस्य हस्ताभ्याम् ११
 असामान्यानि प्रभावसिद्धकर्माख्यसाधयत्, फलतस्तस्य गाथाज्ञौतेषु १२
 निचोलेषु हस्तमार्ज्जनाध्वस्त्रेषु वा आधितानामुपरि निहितेषु १२
 व्याधयस्तेभ्यो निराक्रियन्ते, दुष्टा आत्मानस्य तदाविष्टेभ्यो निरसरन् ।

तदा टेन्नपर्यटकानां धिक्कदिनां भूतापसारिणां केचिद् दुष्टा- १३
 त्माभिः क्लिष्टानां मनुष्याणामुपरि प्रभो र्थीशो नामव्याहर्तुं प्रवृत्त्या- १४
 वदन्, पौत्रेण घोष्यमाणस्य र्थीशो नाम्ना गन्ना युष्मान् आज्ञापयाम १४
 इति । स्त्रिवाणास्यः कस्यचिद् धिक्कदिनो मुख्ययाजकस्य सप्त पुत्रास्तद- १५
 कुम्भं । एकदा तु दुष्ट आत्मावादीत्, र्थीशुं जानामि पौत्रोऽपि मम १५
 विदितः, धूयन्तु के ? अनन्तरं तेन दुष्टेनात्मनाविष्टो नर उत्सृज्य १६
 तानाक्रम्य जिम्बा च तेषां तथा प्रवभूव, यथा ते विवस्त्राः क्षताङ्गास्य १६
 तस्माद् गृह्णाद् वहिः पलाषास्यकिरे । तस्येफिषनिवासिभिः सर्वै १७
 र्धिक्कदिभि र्धुनानीयेस्वावागम्यत, ते च सर्वै भयाक्रान्ता अभवन् १७
 प्रभो र्थीशो नाम चामहीयत । ये विश्वधितवन्तस्तेषामनेके चागत्य १८
 स्वव्यापारान् खीरकिरे ज्ञापयामासुस । ये च कुहकटुत्तय आसं- १८

- शेषामनेने समुद्रकानि समानीय सर्वेषां समसमधामुः । बधितेषु
 १० च तेषां मूर्खेषु तानि पश्यायुतानि रौप्यसुह्रा इति तैर्निरषाधि ।
 इत्वं वप्रभावं प्रभो वाक्यमवर्धत प्राभवच्च ।
 ११ सम्पन्नेष्वेतेषु कर्षसु पौल्लो मनसोदं निरषेषीत्, माकिदनिषाम्
 आखाषाच्च पर्यटिष्यामि ततश्च थिरुग्राखेनं गमिष्यामीति, पुनश्चात्,
 १२ तच्च गमनात् परं मया रोमांपि द्रष्टव्येति । अग्नरं तच्च
 परिचर्याकारिणां मध्ये तीमथियमिरास्यच्च दावेतौ माकिदनिषां
 प्रहित्य स खण्डम् आग्निषायां कियन्तं कास्यमवातिष्ठत ।
 १३ तस्मिन् काले तु तं धर्मपथमधि महाशोभ उत्पदे । फलतो
 १४ दीमीषिधनामैकः खर्षकार आर्त्तिमीदेव्या रौप्यमग्निशुषि रचयन्
 १५ शिषिणां प्रचुरार्थोपार्जनमजनयत् । स तान् तादृशशिष्यसम्पर्कीष-
 कर्षकारिष्वेकपौकृत्यावादीत्, महाशयाः, अर्थोपार्जनोपाधादस्मा-
 १६ दस्याकं सम्पत्तिः सम्भवतीति भवद्भिरनुभूयते । भवद्भिश्चैतद् दृश्यते
 भूयते च यच्च केवलमिषिषेऽपि तु प्रायेण कृत्वाचाम् आग्निषायां
 पौल्लोऽसौ वज्रजनं खपचौकृत्य इत्यनिर्दिता देवा न देवा इत्युप-
 १७ दिशन् मतान्तरावखन्निनं कृतवान् । अनेन न केवलम् अस्मादीष-
 ट्त्नेरपथयोगमनं प्रकृणोचम्, अपि तु महादेव्या आर्त्तिव्या धर्मधाषो
 हेधत्वं कृत्वायाशिषया मर्षलोकेन च पूज्यमानायास्तथा माहात्म्य-
 १८ अंगोऽपि प्रकृणोचः । एतच्छ्रुत्वा ते रोषपूर्णा उषैःखरेण क्रोधतो-
 १९ ऽवदन्, इषिषीथाषाम् आर्त्तिमी मरुतीति । कृत्वे नगरे च कञ्चहपूर्णे
 जाते ते पौल्लश्च वरुचरौ गायारिष्टाखांविमौ माकिदनीषौ नरौ
 २० सङ्गुक्षैकचित्ते धावनोरङ्गभूमिं जग्मुः । पौल्ले तु पौरसमाजं
 २१ प्रवेष्टुमिच्छां दर्शयति शिष्यास्तं नातुजशिरे । आग्निषाधिपतीनां च
 केचित् तच्च प्रवृत्तिन आसंक्षेऽपि दूतं प्रहित्य रङ्गभूमौ खसमर्षचं

तेन यत्र क्रियेत तत् प्रार्थयाच्चक्रिरे । तत्र त्वेक एकमन्ये चान्यत् ११
 क्रोगन्तोऽवदन्, यतः पौरमण्डली प्रचुम्बासीत्, ते किमर्थं समवे-
 तास्तदप्यधिकान्शो जगो नाजानात् । अन्नम्बरं जननिवहाद् चिह्नदिभि १२
 निर्दिष्टः सिकन्दरः कैश्चिद् वधिरानिन्ये, स च सिकन्दरो हस्तं
 चास्रधित्वा दोषप्रचालनार्थं पौरसमाजमास्रपितुमुद्यतोऽभूत् । स तु १४
 चिह्नदीति विदिते सति, प्रायेण पञ्च दण्डान् थावत् क्रोगतां
 सर्वेषां मुखादिद्यमेका वापी निरसरत्, इफिषीषाणाम् आर्त्तिमी
 महतौति । शेषे नगरस्य कार्यसम्पादको जननिवहं श्रमयित्वावादीत्, १५
 भो इफिषीषनराः, को नु मनुष्यो नेदं जानाति यदिफिषीषाणां
 नगरौ महादेव्या आर्त्तिन्या द्युपितरात् पतिताया मूर्त्याश्च मन्दिर-
 मार्जिका ? कथयं प्रतिवादातीतेति बुद्धा युष्माभिः श्रान्तभावमवलम्ब्य १६
 स्थातव्यम् अविमृश्य किमपि न कर्त्तव्यं । नराविमौ युष्माभिरानीतौ, १७
 तौ तु न पूतवस्त्रपहारकौ न वा युष्मद्देव्या निन्दकौ । केनचित् सार्द्धं २८
 यदि दीमीचिद्यस्य तत्सङ्गिनां शिष्यिणाश्च विवादो भवेत्, तर्हि
 व्यवहारार्थं निरूपितानि दिनानि सन्ति राजप्रतिनिधयस्य विद्यन्ते,
 ते मिथो वादप्रतिवादौ क्रियेतां, अन्यत् किमपि तु यदि युष्माभि २९
 र्थाच्यते, तर्हि व्यवस्थानुमतायां पौरमण्डल्यां तन्निर्णयिष्यते ।
 वास्तवम् अद्यत्तस्य कारणाद् उपस्रवदोषग्रस्तानामिवास्माकमभियोगो ३०
 शङ्कनीयः, यत एतस्य बह्वजनसमागमस्य व्याख्यां कर्त्तुं येन शक्यमान
 तादृशो हेतुवादः कोऽपि न विद्यते । इदं कथयित्वा स ३१
 पौरमण्डलीं विसर्ज ।

श्रीसस्य प्रथमे श्रीकृद्रे सनकरं यिरुश्राजेनमनम् ।

तस्य कस्यहस्यं निवृत्तः परं पौषः शिष्यान् ससमोपमाह्वय ३०१
 मङ्गलं वदित्वा च माकिदगियां गन्तुकामः प्रतस्ये । तत्तत्स्थानानि १

- पर्वण्यं बह्वर्चस्यै र्जनात्मनोश्च च स धूमानीयदेशे उपपत्तये ।
- २ तत्र मासस्य च आपयित्वा यदा स वासुद्रमार्गेश्च सुरिषां गन्तुमुद्यत
आसीत्, तदा चिह्नदिभिस्तस्य विरुद्धायां कुमन्त्रणायां कृतायां च
- ४ माकिदनिद्यथा प्रत्यावर्त्तितुं निरचैषीत् । आग्निषां यावच्च तेन
सार्द्धमिनेऽगच्छन्, विरयीयः सोपाचः, पिषलनीक्रीयावारिष्टार्थसि-
कुन्दौ दर्वीषो गायस्त्रीमथियस्य, आग्निषादेशीयौ तुषिककचफिमौ
- ५ च । इमेऽस्माकं पूर्वं गत्वा चोयायाम् अस्मान् प्रत्यैषन्त । वयन्तु
६ क्लिष्टशून्यपूपानां पर्वण्यकालात् परं पोतेन फिलिपीतः प्रस्थाय पञ्च-
भिर्दिनैस्त्वोर्यां तेषां समीपमागमाम तत्र सप्तदिनान्यथापयाम च ।
- ७ अनन्तरं सप्ताहस्य प्रथमे दिने भ्रातृषु पूषभञ्जनार्थं मिलितेषु
पौषः परंप्रातःकाले प्रस्थातुं निश्चित्य तैः सह कथाप्रसङ्गं कुर्वन्नेर्ध-
८ राचं यावत् कथयित्वा तिष्ठत् । यत्र गृहोपरिस्थे प्रकोष्ठे वयं
९ मिलिता आस्य तत्र बह्वो दीपिका अग्नम् । तदा वातायन
उपविष्ट ऊतुखनामैको युवां प्रवसनिद्रयाक्राम्यत । पौले दीर्घकार्त्त
भाषमाणे स निद्रयाकृष्टस्तृतीयायाः श्रेष्ठाः प्रकोष्ठाद् भूमौ निपपात
- १० मृतोऽपनिन्दे च । पौषस्त्ववदन् तस्योपरि पतित्वा तं समासिष्य
११ चावादीत् मा बुभुधं यतोऽस्य देहे प्राणाः स्थिताः । अनन्तरं स
पुनश्चपरिस्थं प्रकोष्ठं गत्वा पूषं भङ्गाहारं कृत्वा प्रभातं यावत् प्रचुरं
१२ सन्नाय्य च तथाविधो निर्जगाम । जनास्तु तं बाह्यं जीवन्तमाची-
यासामान्यमाश्रासं सञ्चवन्तः ।
- १३ प्रथमं हि वयं पोतमारुह्यासुं जिगमिषवस्तत्रैव पौषं गृहीष्यन्तः
१४ प्रस्थितमहे, यतः स एव स्थलेन गन्तुकामस्तदाज्ञापितवान् । आस्ये-
ऽस्माभिः माद्वे मिलितं तं गृहीत्वा वयं मितुकीर्षीं जग्मिम. ततश्च
१५ प्रस्थाय परदिने खीयस्य क्षय्युत्सुपतस्त्रिमहे । अपरेषुः सामं यावत्

समुद्र तेरिम; चोगुप्तिये राशिं चापयित्वा च परदिने मिश्रीतं
जग्मिम । यत आग्निधायां विस्तम्: सन्धविद्यतीति शङ्कया पौष १९
इक्षिपमतिक्रम्य गन्तव्यममन्यत । यत: शक्ये वति पञ्चाशत्तन्मुसवस्य
दिने विद्मालेन उपस्थितो भवितुमिच्छातः सोऽनुरत ।

मिश्रीतान्तु स इक्षिपं दूतं प्रहित्य मण्डप्याः प्राचीवान् १०
आह्वयधामास । तेषु तस्यान्तिकमागतेषु स तान् जगाद, १०
आग्निधायां मनोपस्थितेः प्रथमं दिनमारभ्य युष्मत्प्रेऽहं समस्तकाशं
कथमाचरितवांसद् युष्माभिरनुभूतं । समूर्णनस्यतयाहं प्रचुरनेचजलेन १८
वहितो विद्मदिनां कुमन्वणाभिदत्पादितानां बहुरीषाणां मध्ये
प्रभो हींशमम् अकरवं । हितजनकं किमपि न प्रच्छाद्य जनसमसं १०
मृहे मृहे च युष्मान् सर्व्यं ज्ञापयितुं शिष्ययितुश्चाह्वान् आसम्,
ईश्वरसुदिश्य मनःप्रत्यावर्त्तनं कर्त्तव्यम् असत्प्रभुं धीशं स्त्रीष्टसुदिश्य ११
विश्रासस्य कर्त्तव्य इत्येतस्य वाच्यं विद्मदिभ्यो युगानीषेभ्यस्य
प्राददाम् । इदानीन्तु पश्यतात्मना बह्वोऽहं विद्मालेनं गच्छामि; १२
न जाने तत्र मम किं सन्धविद्यति, केवलमिदं जानामि, यदेकै- ११
कंस्मिन् नगरे पवित्र आत्मा वाच्य दत्त्वा वदति, यद् बन्धनानि
क्लेशश्च मां प्रतीचन्ते । नाहं तु किमप्यनुचिन्तयामि न वा मम १४
प्राणान् मदर्थं महामूच्छान् मन्ये, केवलं सागन्दं मम धावनं
समापयितुम् ईश्वरानुपपद्प्रकाशके सुखवादे वाच्यप्रदानाय प्रभो
वींशो र्ध्व्यां परिचर्यां बाधयितुश्चाकाङ्क्षामि । इदानीञ्च पश्यत १५
जानेऽहं यद् वेदां मध्य ईश्वरस्य राष्यं चोषणचहं पर्याटितवान् सर्व्यं
ते ह्युद्यमितः परं ममाद्यं पुन नं द्रच्छस्य । अतो हेतोरस्यैव युष्मान् १९
वाचिषः कुर्वन् वदामि, सर्व्वेषां प्रोक्षितपातदोषादहं श्रुचिः, यतो
युष्मान् ईश्वरस्य समर्था मन्वयां ज्ञापयितुमहमह्वान्तं आसं । अतो २०

- १८ धूषं स्त्रेषु पवित्रात्मा च युष्मान् अथवाण् कृत्वा वक्ष्ये
 स्थापितवांसस्मिन् छन्द्रे व्रजे च मनांसि निधुङ्मन् ईश्वरस्य
- १९ स्थापितेन क्रीतां मण्डलीं रक्षितुं यतध्वं । जानेऽहं यन्मम
 प्रक्षानात् परं दुर्बधा वृका युष्मन्मध्यं प्रवेक्ष्यन्ति ते व्रजस्य न
- २० दधियन्ते । युष्मन्तः केचिन्नरा उत्पद्यन्ते कृत्स्नकथामिः शिष्यान् स्नानु-
- २१ गमित्वावापकर्षितुं यतियन्ते । अतो जायते स्मरत च यद् वर्षचयं
 धावद्दहं निग्राथां दिवसे च सवाभ्यनेषो युष्मान् प्रत्येकं सचेतनान्
- २२ कुर्वन्मथरमे । इदानीं भो श्वानरः, अहमीश्वरे तदीयानुपहस्य
 वाक्त्रे च युष्मान् समर्पयामि, स हि युष्मान् प्रतिष्ठापयितुं
 पवित्रीकृतानां सर्वेषां मध्ये युष्मभ्यं दायाग्रं दातुश्च व्रजः । कंसचित्
- २३ स्थापयिष्ये कृत्वाच परिच्छदाय वाहं न कुर्वान् । धूषनेव च
- २४ जानीय यन्मम मदीयसङ्घिनाश्चावशक्यवार्थं किङ्करेष्वैतेन
- २५ करदयेन परिभ्रमोऽकारि । सर्वथाहं खं युष्माकमादर्शं कृतवान्
 यत इत्थं परिभ्रमं स्त्रीकृत्यास्माभिर्दुर्बला उपकर्त्तव्याः स्मर्त्तव्यानि,
 च प्रभो र्शीघ्रो वाङ्मयानि स एव हि कथितवान्, धन्वतरं
 दानमादानत इति ।
- २६ एतत् कथयित्वा स जानुनी पातयित्वा सर्वैः शार्ङ्गं प्रार्थया-
- २७ स्त्रके । सर्वेषाञ्च तीव्रं रोदनं सञ्जातं, ते च पौलस्त्य कण्ठदेश-
- २८ मास्त्रिय तमचुम्बन् । विभ्रेषतस्तो तदीयास्यं पुन नं द्रच्छन्तीति
 तेन वदुःखं तस्मिन् वाक्त्रे तेऽतीत दुःखार्ता बभूवुः । अगन्तरं ते
 पीतं चावत् त्रेण शार्ङ्गं जम्बुः ।
- २९ १ आवायेन तेभ्यो विद्युन्नाः सन्तः पीतेन प्रक्षाय वचन्नुगमनेन
 १ क्रीडं परदिने च रोदं, ततश्च पातारं जग्मिम् । तत्रैनीकी-
 २ देशमाभिनं पीतमावाय तमावस्य प्रतस्मिन्ने । कुप्रदीपे वाक्त्र-

इष्टिमोषरीभूते तं सद्यदिशि विहाय सुरियासुदिश्य गत्वा शोर
 उपतस्थिमहे । यतस्तत्रैव पोताद् भाष्टनिःसारणं कर्त्तव्यमाशीत् १
 वयञ्च तत्र शिष्याननुसन्धाय सप्तदिनान्यतिष्ठाम । त आत्मन ४
 आवेशात् पौलस्तमवदन् यत् तेन यिरूशालेभं न गन्तव्यं । तेषु ५
 दिनेषु श्रेष्ठं यावदस्माभि र्यापितेषु यदा वयं नगरीभिर्गित्य प्राति-
 ष्ठामहि तदा भार्याभि र्वास्तकैश्च परिवृतास्ते सर्वेऽस्माभिः साङ्गं
 नगरस्य बहिःप्रान्तं यावदगच्छन् तत्र ससुद्रतटे च सर्वे वयं जानूनि
 पातयित्वा प्रार्थयामहि । अनन्तरं परस्परमभिवाद्य वयं पोतमाह- ९
 ह्वयिम् ते च प्रत्येकं स्वस्थानं प्रत्याववृत्तिरे ।

शोराद् वयं ससुद्रयाचां समाप्य तस्मिन्मायावुपतस्थिमहे शिष्या- ४
 नभिवाद्य च दिनमेकं तेषां सन्निधाववातिष्ठामहि । अपरेद्युश्च ५
 पौलस्तसङ्गिनश्च वयं प्रस्थाय कैपरियायासुपतस्थिमहे ; सप्तानां
 श्रेष्ठां गणितस्य सुसंवाद्घोषकस्य फिलिपस्य गृहं प्रविश्य च तस्य
 सन्निधाववातिष्ठामहि । तस्य चतस्रोऽनूढा भाववादिन्यो दहितर ८
 आसन् । अस्मासु तत्र बृहतराणि दिनान्यवतिष्ठमानेषु यिहृदि- १०
 धात आगावनामैको भाववाद्युपतस्थे । सोऽस्मात्समीपमागत्य पौलस्त ११
 कटिबन्धनं गृहीत्वा स्वहस्तौ स्वपरणौ च बद्धाग्रवीत्, पवित्र
 आत्मेदं वक्ति, इदं यस्य कटिबन्धनं, तं नरं यिरूशालेमे यिहृदिन
 इत्यं बद्धा परजातीयानां हस्तेषु समर्पयिष्यन्तीति । तच्छ्रुत्वास्मा- १२
 भिस्तत्रत्येभ्य च श्विनयमूचे, भवता यिरूशालेभं मा गम्यतामिति ।
 पौलस्तस्मान् प्रतिवभाषे, कन्दन्तो मम इदं सम्यौष्ठयन्तस्य किं १९
 कुदय ७ प्रभो यौशो गांशो निमित्तं यिरूशालेमे न केवलं बद्धो
 भवितुमुद्यतोऽहं मत्तुमप्युद्यतोऽस्मि । इत्यं तस्मिन्नस्माकं याचनाया- १४
 मशक्यते सति वयं निरुद्ध्यावादिष्य, प्रभोरिच्छा भवत्विति ।

पौलस्त्य विदग्धानेन शुकुत्सावद्वलम् ।

- १५ तेभ्यो दिनेभ्य, परं वयं पाथेषुद्रव्याख्यादाय विदग्धानेन-
 १६ गमाम । कैशरिघातोऽपि केचिच्छिष्या अस्माभिः सार्द्धमगमन्
 यस्य गृहे चास्माभिरतिथिभिर्भूवितव्यं तस्य कुप्रीयव्यासोनेतिनाम्नः
 प्राचीनस्य शिष्यस्य गृहमस्माननेषुः ।
 १७ विदग्धानेन उपस्थिता वयं धाद्वभिः शानन्दमनुगृहीताः ।
 १८ अपरेषुः पौलोऽस्मान् सक्रिन्ः कृत्वा द्याकोवस्य गृहं प्रविवेग्र ।
 १९ प्राचीनाश्च सर्व्वे तत्रोपतस्थिरे । स तानभिवाद्य तस्य परिचर्यथा
 परजातीनां मध्य ईश्वरेण यद् यत् साधितं तत्तत् सविशेषं तेभ्यः
 २० कथयामास । ते च श्रुत्वेश्वरमस्तुवन्, पौलस्त्यावदन् त्वं पश्यसि,
 भ्रातः, कथयुतानि शिङ्गदिनो विश्वासिनो जाताः, ते च सर्व्वे
 २१ व्यवस्थायाः पञ्च उद्योगिनः । त्वामधि च ते सयन्नमिदमुक्त्वा यत्
 त्वं परजातिषु वासकारिणः सर्व्वान् शिङ्गदिनो मोश्रितोऽपक्रमणं
 शिष्ययन् शिष्युणां त्वकृच्छेदोऽकर्त्तव्यो रीतयस्य नापरितव्या युष्माः-
 २२ भिरिति वदसि । अतः किं कर्त्तव्यं ? जननिवहेनावशं मिक्षितव्यं,
 २३ अतस्त्वदागमनसंवादस्यैः श्रोयते । अतो वयं तुभ्यं यत् कथया-
 मस्तात् कर्त्तुमर्हसि । व्रतेन बद्धा अस्माकं चतारः पुत्रा विद्यन्ते ।
 २४ त्वं तानादाय तैः सार्द्धं स्वं पुनौष्व ते च यथा शिरोमुण्डनं कर्त्तुं
 शक्युस्तथा तेषां निमित्तमर्थव्ययं कुरु, तथा कृते सर्व्वे ज्ञास्वन्ति
 यत् त्वामधि ते यदुक्तास्तदतथ्यमपि तु त्वमपि व्यवस्थापासन-
 २५ माचरसीति । कृतविश्वासानां परजातीयानां हि वयं पचेणास्माक-
 मिमां मतिं ज्ञापितवन्तो यदेतेषामन्यत् किमपि तैर्न रक्षणीयं
 केवचं देवमूर्त्तीनां प्रसादः शोषितं बद्धश्वासजीविनां मांसं व्यभि-
 २६ चारस्येतानि तैः परिहर्त्तव्यानि । तदा पौलस्त्यान् नरानादाय

परदिने तैः श्राद्धं स्वं पवित्रा धर्मधाम प्रविश्य तेषां निमित्तमे-
कैकग्र उपहारमयनं यावद् यापयितव्यानां पावनस्य दिनानां
पूर्णां सङ्घां ज्ञापयामास ।

तेषु सप्तसु दिनेषु प्रायेण समाप्तेषु आग्निघादेऽग्नीया धिक्कृदिनो १०
धर्मधाषि तं दृष्ट्वा प्रायेण कृत्स्नं जननिवहं व्याकुलीचक्रुस्तस्मिन्
इत्यार्पणं कृतोच्चैःस्वरेणावादिषुस, भो इत्यावेलीयनराः साहाय्यं १८
कुरुत । अयं स मनुष्यो यः सर्वेषु सर्वेभ्यो ऽस्मदीयजाते र्व्यवस्थायाः
स्नानस्त्रैतस्य च विद्वद्वां शिवां ददाति । अपि च स युनामीय-
नरानपि धर्मधाषोऽभ्यन्तरमानोयेदं पवित्रं स्नानमपवित्रोक्तवा-
मिति । वस्तुतस्तत्पूर्वं ते नगरे तस्य सप्त इफिवीयं चफिमं दृष्ट- १८
वन्तः स पौत्रेण धर्मधाषोऽभ्यन्तरं गीत इत्यनुमितवन्तस्य । अम- २०
न्तरं कृत्स्नं नगरं चुचुभे जननिवहास्य मिच्छितं दधातुः । पौत्रं
सप्तसु कर्षन्तो धर्मधाषो वरि नन्द्यस्य । तदीयगोपुराणि च
तत्क्षणं बह्वानि । इत्वं तेषु तं हन्तुं यतमानेषु सैन्यदसाध्यस्य २१
सहस्रपतेः समीपं संवादोऽद्यसुपतस्त्रे यत् कृत्स्नं धिक्कृशास्त्रेण
प्रचुम्भमिति । ततः स कृत्स्नं योद्धुन् यतपतौस्य सङ्गिनः कृत्वा तेषां २२
विचक्रुं दधाव । सहस्रपतिं योद्धुस्य दृष्ट्वा ते पौत्रं ताडयितुं
निवृत्ताः । सहस्रपतिस्तदा निकटं गत्वा तं सप्तसु प्रदुष्कृतवेन २३
तस्य बन्धनमादिदेश । न च कः किं कृतवाञ्छित्यपृच्छत् । तदां २४
जननिवहस्य मध्य एक एकमन्वे चान्यद् वच सदैरवन् । कोशा-
हसात् निश्चितं किमप्यवगन्तुमशक्तः सन् स सचिवेयं तस्त्रापनयन-
मादिदेश्च । यदा तु स सोपान उपातिष्ठत तदा जननिवहस्योप- २५
तातो योद्धुमिच्छन् वचनमावष्ककमभूत् । यतो जननिवहोऽतुमज- २६
चस्यैःस्वरेणाववीत्, अयं यापायतामिति ।

- १० सन्निवेशप्रत्याभन्तरं नाधिक्यमापन्तु पौषः सहस्रकृतिं यमश्च,
भवन्तं किञ्चन वक्तुं किमनुज्ञायते ? सोऽप्रवीत्, जूनावीयभाषां
- १८ किं जानासि ? तर्हि नासि त्वं स मिथीयनरो यः कियत्काष्ठात्
पूर्वं विश्वं कृत्वा घातकानां चतुःसहस्राणि पुरुषान् अङ्गुलभूमिं
- २८ नीतवान् ? पौषः प्रतिबभाषे, अहं तार्षे जातो थिङ्गदी, किञ्चि-
कियासास्त्रस्यैव प्रथिङ्गुल नगरस्य पौरोऽहं, जननिवहमाभाषित-
- ३० मिच्छन् भवन्तं तदनुमतिं प्रार्थये । दत्तायाश्च तेमानुमत्यां पौषः
योपाने तिष्ठन् जननिवहस्य मौनार्थं हस्तं चाक्षयामास । तदा
महती निःशब्दता सञ्जाता ।

पौषस्य निवेदनम् ।

- ३३१ अगन्तरं स इत्रीभाषया प्रोचैरिदं कथयामास, भो धातरः
- १ पितरस्य, मघेदानीं स्वपथे चद् वक्तव्यं भवन्तंसास्त्रोत्तुमर्हन्ति । तदा
स इत्रीभाषयास्त्रानासपतीति श्रुत्वा तेऽधिकतरं मौनभावमातस्युः ।
- २ स च जगाद्, अहं थिङ्गदी नरः, किञ्चिकियास्ये तार्षे जातोऽपि
त्वस्मिन् नगरे गमनीयेत्यस्य चरणतले पोषितः पैङ्गकथवस्याथाः
सूक्ष्मनिधमानुरूपं शिषितस्य भूत्वा सर्व्वं धूयमस्य यथा स तथै-
- ३ वेन्द्रस्य निमित्तमुद्योग्यासं । एतद्दुर्कर्मार्गावस्त्रभिर्नोऽहं मृत्युं याव-
- ४ दुपाद्रवं पुरुषान् योषितस्य वद्धा कारासु समार्षयस्य । अथ मम
साथी महायाजकः कृत्स्नः प्राचीनवर्गस्य । तेभ्य एवाहं धाट्टन् प्रति
पथिकां मृहीवैकदा दक्षेऽग्रकमगच्छं । तत्र येऽविद्यन्त तान् वद्धा
- ५ दक्षनार्थं थिङ्गुलासेनं मेवामीति मम मनस्यमासीत् । यदा तु
मार्गस्य गच्छन् दक्षेऽग्रकस्य सन्निधानुपातिष्ठे, तदा मध्याह्नकाद्ये
सहसा गगनाद्वतरमासा महती दीप्ति र्मैपरितो व्यधोतिष्ठ ।

अहञ्च भूमौ पतित्वा मामासपत्नीमिमां वाष्पीमश्रौषं, श्रौक्ष श्रौक्ष ०
 किमर्थं' मामुपद्रवसौति । तदाहं प्रत्यवदं को भवान्, प्रभो ? स ८
 मामवादीत्, त्वं यमुपद्रवसि, स नासरत्तीथो थीशुररहमिति । मम
 अहचरा अपि तां दौष्टिं दृष्टवन्तो भययस्ता जातासु, मामासापतो
 वाष्पीन्तु ते न श्रुतवन्तः । अहं पुनरवोचं, किं कर्त्तव्यं मया, प्रभो ? १०
 स अगाद्, उत्थाय दक्षेऽश्रकं याहि, तव कर्त्तव्यं यद्यन्त्रिहपितं तत्
 सर्वं तत्रैव तुभ्यं कथयिष्यते । अगन्तरं तस्या दौष्टिः प्रतापतो हीन- ११
 दृष्टिः सन्नहं स्वसङ्घिभि र्दृष्टहस्तो दक्षेऽश्रकं प्राविशं । ततः परं १२
 तस्मिन्वायिषु धर्मेषु चिह्नदिषु सुख्यातो व्यवस्थानुरूपं भक्तोऽननिय- १३
 नामैको नरो ममान्तिकमागत्य मामुपस्थाय च मामब्रवीत्, भ्रातः
 श्रौक्ष, दृष्टिं स्वभस्त्र । तदृष्टे चाहं तं प्रति दृक्पातमकार्षं । स च १४
 मामवादीत्, अस्मत्पूर्वपुरुषाणामौश्रस्तस्त्रेष्वाया ज्ञानार्थं तस्य धर्म-
 वतो दर्शनसाभार्थं तदीयसुखाद् वाष्ठाः अवकार्ष्यन्त्वां नियुक्तवान् ।
 यतस्त्वं यद्यद् दृष्टवान् श्रुतवांसु तस्मिन् सर्वस्मिन् सर्वमनुव्याणां १५
 समीपं तस्य साक्षी भविष्यसि । इदानीञ्च किमर्थं विलम्बसे ? उत्थाय १६
 तस्य नामाह्वय स्थापनं गृह्णाण स्थापापानि प्रक्षालय च । ततः परं १७
 चिह्नशालेने प्रत्यावृत्तोऽहं यदा धर्मधास्त्रि प्रार्थये तदा मूर्च्छापन्नो
 भूत्वा तमदर्शं, स मामवादीत्, त्वरामास्थाय श्रौषं चिह्नशालेमात् १८
 प्रतिष्ठस्त्र, यतो मामधि तव साक्ष्यं तै र्गं याहीष्यते । अहन्त्ववोचं, १९
 प्रभो, ते जानन्ति, यदहं त्वयि विश्वासिणो मनुष्यान् काराणां २०
 समार्पणं समाजगृहेषु प्राहारयञ्च, यदा च तव साक्षिणः क्षिप्तानस्य
 श्रोणितमसिच्यत तदाहं पार्श्वे तिष्ठन्सस्य वधमन्वमोदे तद्वधकारिणां
 वासांश्चरन्त्येति । स तु मामवादीत्, याहि, यतोऽहं त्वां दूरं २१
 परजातीनां समीपं प्रवेक्षामीति ।

पौलस्त्य विषयं स्नाकानां कथनं कथया तं तादृयितुं सेनापतेरः ।

- १२ एतद्वचो यावत् तस्य क्रथां श्रुत्वा ते प्रोचैरिदमुदैरवन्, एवं-
 १३ विधोऽथै वृथिवीतो गिराक्रियतां, न युक्तं तस्य जीवनं । तेषु तु
 १४ विक्रोशस्तु वस्त्राणि त्यजत्स्नाकाशं प्रति धूमिं चिपस्तु च सहस्रपति-
 स्तस्य विरुद्धं तेषां कोलाहलस्य कारणमवगन्तुमिच्छन् सन्निवेशस्था-
 भ्यन्तरं तस्यापनयनमादिश्य कशाघातेन तस्य परीक्षस्त्यापया-
 १५ मास । यदा त स चर्चकग्रानां निमित्तमातन्वत तदा पौलः पार्श्वं
 तिष्ठन्तं शतपतिं पप्रच्छ, रोमीयस्याथवानिर्णीतदोषस्य नरस्य
 १६ कशाघातः किं विधेयो युष्माकं ? तच्छ्रुत्वा स शतपतिर्गत्वा सहस्र-
 पतिमब्रवीत्, भवान् यत् कर्तुमुद्यतस्तत्र सतको भवतु, यतः स
 १७ मनुष्यो रोमीयः । तदा सहस्रपतिः समीपमागत्य तं जगाद, ब्रूहि
 मां, त्वं रोमीयो न वेति ? सोऽवाहौत्, रोमीयोऽस्मि, सहस्रपतिः
 १८ पुनरवोचत्, महता मूर्खेनाहं तं पौरत्वाधिकारं क्रीतवान् । मूर्खो
 १९ जगाद, अहं जन्मनैव तं लब्धवान् । ततस्तं परीक्षितुमुद्यता नरा-
 स्तत्क्षणं तस्मादपचक्रमुः । स च रोमीय इत्यवगत्य सहस्रपति र्यत्
 तं बद्धवांस्तत्कारणादभैषीत् ।

१० अपरेद्यु यिद्गदिभिस्तस्य किमभियुच्यते यथातथ्यं तज्ज्ञातु-
 मिच्छन् सहस्रपतिस्तस्य बन्धनानि मोचयामास, सुख्ययाजकानां
 कृत्स्नायाः सभायास्नागमनमादिदेश च । अनन्तरं पौलं नीत्वा तेषां
 समक्षं स्थापयामास ।

२३१ तदा पौलः खिरदृष्ट्या मश्रासभामासोक्त्य जगाद, भो
 धातरः, सर्वथोत्तमेन संवेदेनाहमद्य यावद् ईश्वरभक्तिमाश्रितवान् ।
 १ चच महायाज्ञकोऽननियस्तस्यसिधौ तिष्ठतो जनांसदीयसुखस्य
 २ ताडनमाज्ञापयामास । तदा पौलस्तमाह, भो सुधाधवसित सुख,

ईश्वरस्यां ताडयिष्यति, व्यवहारसुखारेण मम विचारं कर्तुमुपविष्टो
 यत्नं स त्वं व्यवस्थां लङ्घयन् मम ताडनमाज्ञापयसि । पार्श्वे तिष्ठन्तो १
 नरा श्रवदन्, त्वं किमीश्वरस्य महावाजकं धिक्करोषि ? पौल्लोऽवा- १
 दौत्, भ्रातरः स महावाजक इति नाजानं । सिद्धितं ज्ञप्ति,
 खीयजाते सुखं मा प्रपद्येति । सभास्थानात्केतरोऽंशः सङ्कीर्णान् २
 अन्यतरस्य फरीग्निसुतस्य ज्ञात्वा पौल्लः सभावासुखैःक्षरेण व्याज-
 हार, भ्रातरः, फरीग्नस्य फरीग्निसुतस्य, मृतानां प्रत्याग्रां पुनस्त्याग- ३
 ज्ञाधि मम विचारो भवतीति । तेनैवं कथिते फरीग्निसं सङ्की-
 नाश्च विषंवादः सभाया भेदस्य सञ्जातौ । सङ्कीर्णो हि वदन्ति ४
 पुनस्त्यागं नास्ति स्वर्गीयदूत आत्मापि वा नास्ति । फरीग्निसुतस्य भवं
 खीकुर्वन्ति । इत्थं महति कोलाहले जाते फरीग्निसं सपथाः ५
 शास्त्राध्यायका उत्थाय वाग्युद्धं कुर्वन्तोऽवदन्, अस्मि नरस्य कोऽपि
 ह्योपोऽस्माभिर्न दृश्यते, किञ्चित् कोऽप्यात्मा स्वर्गीयदूतोऽनेन
 सन्नापितवान्, ईश्वरेण सहास्माभिः किं योद्धव्यमिति । अनन्तरं १०
 क्षोरे विषंवाद उत्पन्ने पौल्लसैः परिकर्षं द्विर्दिधा कारिष्यत इति
 प्रह्लित्वा सहस्रपति, सैन्यं तत्र गमनं तेषां मध्यात् तस्य सङ्घस्य
 सन्निवेशाभ्यन्तरमपनस्यज्ञापयामास । परनिशार्थां प्रभुस्तसुपस्थाद्य ११
 जगाद्, आस्यसिद्धि, पौल्ल, यतो मत्पथे तथा यथा धिक्कृत्यास्त्रेने
 वाच्यमदासि तथा रोमायामपि दातव्यम् ।

पुनर्दिवसे जाते धिक्कृदिनां केचिदेकमन्त्रणा भूत्वा प्रपथेनेदं १२
 प्रत्यत्रौषुः, पौल्लं न हत्वास्माभिः खाद्यं पेयं वा किमपि न भोक्ष्यते ।
 पत्नारिंशतोऽधिका नराः पथमिमं कृतवन्तः । ते च सुखवाजकानां १२
 प्राचीनानाञ्च समीपं गत्वा तानवदन् क्षोत्रप्रपथेन ज्ञानं वद्वास्माभि- १३
 रिदं प्रत्यवाधि, नत्, पौल्लं न हत्वास्माभिः किमपि नास्मादिष्यते ।

१५. अत इदानीं महासभायाः सञ्चिता यूथं सहस्रपतिभिर्दं वाचध्वं, यत् पौलस्त्य कथां सूक्ष्मतरमनुसन्धानात्मिच्छूनां युक्ताकं समीपं सहस्रसुप स्थापयितुं सोऽर्हति, वयश्च तस्योपस्थितेः प्राक् तं हन्तुमद्यताः ।
- १६ तस्य कुसङ्कल्पस्य कथा तु पौलस्त्य भगिनीसुतेनाश्रावि, स च
- १७ गत्वा सञ्चिवेयं प्रविश्य पौलं तां ज्ञापयामास । पौलस्त्यदा ग्रतपती-
नामेकमाङ्गस्य जगाद्, भवान् युवानमिमं सहस्रपतेः समीपं नेतु-
मर्हति, यतोऽनेन तस्यै किञ्चित् कथयितव्यं । अतः स तमादास
सहस्रपतेः समीपं नीत्वान्नवीत्, वन्धिः पौलो माम् आङ्गस्य प्रार्थ-
यत, यद् भवतः समीपं युवानमिममानयामि, यतो भवतोऽस्य
- १८ किञ्चित् कथयितव्यं । तदा सहस्रपतिस्तस्य हसं धृत्वा जिहृतं स्नानं
- १९ गत्वा तं पप्रच्छ, मच्छं किं कथयितव्यं त्वया ? सोऽब्रवीत्, पौलस्त्यमधि
सूक्ष्मतरमनुसन्धानं कर्त्तव्यमिति हसमास्तास्य चिह्निदिभिरिदं निर-
वाचि, यत् यस्त्रेषां सभां पौलस्त्यानयनं ते भवन्तं प्रार्थयिष्यन्ते ।
- २० नार्हति तु भवांस्त्रेषां याच्ञां पश्यीतुं । यत्रस्त्रेषां चलारिंशतोऽधिका
नराः कुसङ्कल्पं साधयितुं यतन्ते, तं न हत्वा ते स्त्रार्थं पेयं वा
किमपि न भोक्ष्यन्त इति प्रतिश्रुत्य ग्रपथं कृतवन्तश्च, इदानीमेव
- २१ सञ्चिताः सन्तो भवतस्तमङ्गीकारं प्रतीचन्ते च । तदा सहस्रपतिस्तं
युवानं विस्मयन् आदिदेश, त्वं मामिदं ज्ञापितवांस्तत् कमपि मा
- २२ वद् । अगन्तरं स ग्रतपतीनां द्वौ नरावाङ्गस्य, युवां कैसरिषां चावद्
गमनार्थं हे ग्रते योद्धुन् सप्तत्यशारोहिस्यश्च हे ग्रतेऽनुचरांश्च
- २३ यामिन्याः प्रथमयामस्य श्रेषे यज्ययतं, तैश्च वाहनान्ययुपस्थापयि-
- २४ तव्यामि, तदारोहितः पौलस्त्य निर्भिन्नं देशाध्यक्षस्य फौलस्त्यस्य समीपं
- २५ गेत्स्य इति । स एतत्कथावृत्तस्यैतां पञ्चकामपि स्त्रिलेख, महा-
महिमनीयुक्ताश्च देशाध्यक्षाश्च फौलस्त्याश्च कौटिल्यश्च पितृश्व नमस्कारः ।

विहृदिभिः सङ्गृहीतं तूष्णं घानिष्यमावृष्टेनं नरमहं स्वैन्व चपस्याव १०
 रोमीषोऽथमित्यवगतोऽङ्गुतवान् । तैस्तस्य विहृदोऽभिषोगो यत् १०
 क्रियते तस्य कारणं जिज्ञासुषाहं तेषां सर्वा तं नीतवान् । तदा ११
 मयाज्ञाधि यत् तेषां व्यवस्थायाः काञ्चन प्रश्नानधि तस्य विहृदो-
 ऽभिषोगः क्रियते, मरुत्कार्हेः प्रहृत्कार्हे वा दोषस्तु तस्मिन्नारोप्यते ।
 अगन्तरं तस्य विहृदं विहृदिभिः कुमन्मणा कारिष्यत इति संवादं १०
 प्राप्याहं तत्क्षणं भवतः समीपं तं प्राहिष्वं तदभिषोगिनश्चादिशं यद्
 भवतः सम्मुखं तद्विहृदं तै कथयितव्यं । भवतः कुश्रुचं भूयात् ।

अगन्तरं सैनिकनरा यथादिष्टास्तथा पौलमादाय तस्यां रजन्याम् ११
 अग्निपात्रो नित्युः । प्रातश्च सन्निवेशं प्रत्यार्त्तमाना ह्यावृष्टांस्तेन ११
 खादुं गमनमनुचक्षिरे । ते च कैसरियां मत्वा देशाध्यक्षाय पत्रिकां ११
 दत्त्वा पौलमपि तस्य समक्षमुपस्थापयामासु । तां पठित्वा देशाध्यक्षः ११
 पप्रच्छ, स कस्य प्रदेशस्य नरः । स यत् किलिकियायां जात इत्यव-
 गत्य च स तमाह, तदभिषोगिष्वप्यागतेष्वहं तव कथां सयत्नं १५
 श्रोष्यामि । इत्युक्त्वा स हेरोदस्य इत्यर्थे तस्य रक्षणमादिदेश ।

देशाध्यक्षमत्तं पौलस्य विचारः ।

पञ्चदिनेभ्यः परं महायाजकोऽननियः प्राचौनवर्गं तर्तुङ्गना- २४१
 मानं कञ्चन वक्रारश्च सङ्गिनः कृत्वा कैसरियां जगाम, ते च
 देशाध्यक्षस्य समीपं पौलस्य विहृदमभिषोगमावेदयामासुः । तदा १
 तस्मिन्नाहृते तर्तुङ्ग इत्यमभिषोगुमारोभे, भो महामहिम फौलिच,
 भवतो, यत्नेनास्माकं वञ्चकुश्रुचं जातं, भवतः परिणामदर्शितया
 सर्वथा सर्व्वच, चास्या जातेरुजतिः साध्यते च, तद् वयं सम्पूर्णे- १
 क्ततज्ञतया स्त्रीकुश्रुः । कथाधिक्येन ; तु भवन्तं, वाधितुमनिष्कुः ४
 समहं प्रार्थये, भवान् स्त्रीयज्ञान्यास्माकं स्वल्पकथा आकर्षयतां ।

- ५ कस्यतो नरोऽयं मारीकस्वरूपो भूमिस्थसखेषु सर्व्यधिहृदिषु विरोधो-
 ६ त्पादको नासरतीयस्य वैधर्म्यपक्षस्थापसौ चेत्यस्माभिरनुभूतं, स
 ७ च धर्मधामोऽप्यपविषीकर्तुमुपपन्नमे, ततो वधं तं सकृद्द्यास्मादीय-
 ८ यवस्थानुसारेण तस्य विचारं कर्तुमुद्यता अभवाम, सहस्रपति
 ९ संघियस्त्रुपस्थाय महाबलेनास्मात्करेभ्यस्तमपनीय तदभियोगिनो
 १० भवतः समक्षमागमनमादिदेश । अस्माभिसस्य यदभियुष्यते, भवान्
 ११ परीक्षां कुर्वन्सखैव प्रमाणात् तत् सर्वमवगन्तुं शक्यतीति । चिह्न-
 १२ दिनोऽपि खौहृत्यावदन्, प्रमाणमिदं यथार्थमिति ।
- १० अनन्तरं देशाध्यक्ष इङ्गितेन पौसाय कथनस्थानुमतिं दत्तवति
 स प्रतिवभाषे, भवान् आवहवसरेभ्योऽस्मा जाताः शास्तासौति
 ११ विज्ञायाहं सुमनाः सन् मदर्थं प्रतिभाषे । केवलं दादशदिनेभ्यः
 १२ पूर्वमहं चिह्नशालेन ईश्वरसुपासिष्यन् तत्र गतवानिदं भवतावगन्तुं
 १३ शक्यते । इमे च न धर्मधाञ्चि न समाजगृहे न नगरे वा मां
 १४ ज्ञेयचित् सन्नापमाणं जनान् सकृत्सुखीकुर्वन्तं वा दृष्टवन्त इदानीञ्च
 मयि यान् दोषान् आरोपयन्ति तेषां प्रमाणं दातुं न शक्नुवन्ति ।
 १५ भवतः समौपन्वहमिदं स्वीकरोमि यदिमे यं वैधर्म्यमार्गं वदन्ति
 तं मार्गमवस्यन्त्याहमित्यं पैटकमीश्वरमाराधयामि, वस्तुतो व्यवस्थार्थं
 १६ भाववादिनां ग्रन्थे च यद्यस्मिन्निखितमस्ति तस्मिन् सर्वस्मिन् विश्वसामि,
 धार्मिकाणामधार्मिकाणाञ्च पुनस्त्यानं भविष्यतीति यां प्रत्या-
 १७ ग्रामिनेऽपि प्रतीचन्तेऽहमपीश्वरसुहिष्ण तां धारयामि च । अत्र
 चाहमीश्वरं प्रति मनुष्यांश्च प्रति निरन्तरम् अवाधं श्रवेदं रक्षितं
 १८ यते । बहवर्षान्ते स्त्रजातये दानानि नैवेद्यानि च चिकीर्षुरहम्
 १९ लपातिष्ठे । अथावसरेऽहं धर्मधाञ्चि पावितो ऋ तु जन्मनिवहेव
 कोशाहलेन वा सहितो बृष्टः, नैवेतैरपि त्वाग्निवाप्रदेशीयैः कैश्चिद्

धिहृदिभिः । भवतः समं तैरेवोपस्थाचामिधोक्त्यभासोत्, अदि १८
मया तेषां किमप्यपराङ्गं । गोचेदिम एव वदन्तु, महावभावाः १०
समं यदात्मतिष्ठं तदा मम किमपि दुष्कृतं निरुपाधि न वेति ।
मन्ये केवलमिदमेकं वचो यत् तेषां मध्ये तिष्ठता मयोदीरितं, ११
यथा, अतानां पुनस्त्यागमन्थस्य युष्माभिर्मम विचारो क्लियत इति ।

पौष्टिचक्षुं धर्ममार्गमधि सूक्ष्मतरमभिज्ञ आसीत्, अतस्तत्पुत्रा १२
स तान् विश्वम्भवसम्भववादीत्, स हस्तपति कुंविधो यदाया-
सति, तदाहं युष्माकृष्यां सम्भववगमिष्यामीति । अतपतिस्तु स १२
पौष्टस्य रश्मिमादिभ्यामवतीत् । स क्लेशरहितशिष्ठतु, आत्मीयानां
केनापि तस्य परिचर्या तत्समीपं गमनं वा त्वं मागिवारयेरिति ।

कतिपयदिनेभ्यः परं पौष्टिचः स्वभार्यया धिहृदिन्या द्रुषि- १४
क्या सहित उपस्थाय पौष्टमाह्वय तस्य सुखात् स्त्रीष्टे विश्वसन्त
कथामब्रवीत् । तदा न्यायपरतायाः परिमितभोगस्य भावि- १५
विचारस्य च कथायां पौष्टेन कथ्यमानार्थं पौष्टिचो भवप्रसूः
सम प्रतिवभाषे, इदानीं याहि, उपयुक्तं समं सन्ध्यां तामा-
ज्ञास्यामि । एतदतिरिक्तं तस्मैयमात्रापि समजायत, यन्मुक्तिं क्षिप्नुना १६
पौष्टेन तस्मै सुद्रा दाधिष्यन्ते । ततो हेतोस्तु स पुनः पुनस्तमा-
ह्वय तेन समभाषत । अतिवाहिते तु वर्षद्वये पर्किचः पौष्टः १७
पौष्टिचस्योत्तराधिकारित्वे नियुयुजे । तदा पौष्टिचो धिहृदिनः
प्रसादधितुमिच्छुः पौष्टं बद्धं विहाय प्रतस्थे ।

अनन्तरं पौष्टः शासनीयप्रदेशमागत्य दिनत्रयात् परं २५ १
केसरिर्वातो धिहृद्ग्राह्येन जगाम । तदा महायाजको धिहृदिनां १
सुख्यनरास्य तस्य समीपं पौष्टस्य धिहृद्भावेदनमकार्षुस्तस्य विपचं
वरं प्रार्थयमान्स्त्रेहं यथाचिरे यत् स तं धिहृद्ग्राह्येममानासथेत् । १

- अनेन ते पथिमथे तस्य इत्याथं तद्विरुद्धं कुमन्वणामचकिर्षणं ।
 ५ फौष्टसु प्रतिवभाषे, पौलः कैसरियायां बद्धो रक्ष्यते, अहमपि
 ५ सत्वरं प्रस्थातुमिच्छामि, अतो युष्माकं मध्ये ये शक्तिमन्तस्ते मया
 साद्धं तत्र गच्छन्तु, यदि च तस्य नरस्य कोऽपि दोषो विद्यते, तर्हि
 ६ तस्माभिद्योगं कुर्वन्तु । ततः परं स तेषां समीपमष्टाभ्यो दशभ्यो
 वा दिनेभ्योऽनधिकं काष्ठं थापयित्वा कैसरियां जगाम, परदिने च
 ७ विचारासन उपविश्य पौलस्यानयनमादिदेश । तस्मिन्नुपस्थिते
 यिद्गशालेमत आगता यिद्गदिनः परितस्तिष्ठन्तः पौले बद्धन्
 ८ गृहतरांस्य दोषानारोपयामासुः सप्रमाणी कर्तुंन्तु न श्रेकुः । स
 चात्मपत्ते प्रतिजगाद, न यिद्गदिनां व्यवस्थाया विरुद्धं न धर्म-
 ९ धात्तो वा विरुद्धं न कैसरस्य वा किमप्यपराद्धं मया ॥ फौष्टसु
 यिद्गदिनः प्रसन्नौकर्तुमिच्छुः प्रतिभाषमाणः पौलं प्रपृच्छ, यिद्ग-
 शालेने मम समचं कथास्वेतासु तव विचारेण यद् भवेत् तदर्थं त्वं
 १० किं तत् स्थानं गन्तुमिच्छसि । तदा पौलो जगाद, कैसरस्यैव
 विचारासनस्य समुखेऽहं तिष्ठामि, अत्र मम विचारेण भवितव्यं ।
 यिद्गदिनां मया किमपि नापराद्ध, तद् भवतापि सम्यग् बुध्यते ।
 ११ यद्यहमपराधी, यदि वधाहं किमपि हतवानस्मि तर्हि मर्तुं
 नानङ्गौकरोमि, एतैस्तु मम यदभियुज्यते तत् सर्व्वं यद्यतर्थं तर्हि
 कोऽप्येतेभ्य उपहारमिव मां प्रदातुं न शक्नोति । कैसरमहं पुन
 १२ विचारं प्रार्थये । तदा फौष्टो मन्त्रिभिः साद्धं सम्यग्य प्रतिजगाद,
 कैसरस्यथा विचारं थाचितः, कैसरस्य समीपं त्वं गमिष्यसि ।

आग्निपाराजस्य सन्निधौ पौलस्य आत्मपत्तवमर्थनसु ।

- १२ अन्नकरमतीतेषु कतिपयदिनेभ्याग्निपा रीजा वर्णीकी च
 १३ फौष्टमभिवाहितुं कैसरियामाजगत्सुः । तथोस्य दीर्घतरं काष्ठं

विश्वम्भमानयोः फौटो राजानं पौलस्त्य कथां ज्ञापयन्नब्रवीत्,
 कौत्सिषेण कारायां परित्यक्तो नर एको दिद्यते, मयि च दिङ्- १५
 ग्राह्येन उपस्थिते दिङ्गदिनां सुख्ययाजकाः प्राचीनास्तु तमधि
 मत्समौपमावेदनं कृत्वा तस्य विद्वद्वां दण्डाज्ञां याचितवन्तः ।
 अहन्तु तान् प्रत्युक्तवान्, कस्मिंश्चिन्मनुष्ये यदि दोष आरोप्यते, १६
 तर्हि स यावद् दोषवक्रान् साक्षात् दृष्ट्वाभियोगस्य खण्डनार्थं सुयोगं
 न प्राप्नोति, तावद् विनाग्रार्थमुपहारस्त्वेव तस्य समर्पणं रोमौघाणा-
 मनुचितमिति । ततः परं तेषु मया शार्दूमेतत् स्थानमागतेष्वहं १७
 कक्ष्मण विश्वम्भं न कृत्वा तत्परदिवसे विचारारसन उपविश्य तस्य
 नरस्थानयनमादिशं । तं परितिष्ठन्तस्तस्य दोषवक्रारक्षदा मदनु- १८
 मितं कमपिदोषमनारोप्य तस्य विद्वद्वां स्त्रीसधर्मसम्बन्धीषेषु केषु- १९
 षिद् विवादिषु प्रवृत्तिरे, विग्रेषतो यौशुनामानमेकं मृतं नर-
 मधि, यस्य विषये पौलोऽवदत् स जीवतीति । एतेषां विचारे २०
 सन्दिग्धः सन्नहं तमप्राचं, कथास्त्रेतासु तव विचारो दिङ्गग्राह्येने
 चद् भवेत् तदर्थं त्वं किं तत् स्थानं गन्तुमिच्छसीति । पौलस्त्य २१
 पुनर्विचारं याचित्वा राजाधिराजेन मीमांसार्थं कारायां रक्षितो
 भवितुं प्रार्थयाञ्चके, अतः कैसरस्य समीपं स यावन्न प्रहापिष्यते
 तावदहं तस्य रक्षणमादिशं । तदाधिपाः फौष्टमवादीन्, तस्य २२
 नरस्य सुखात् कथां श्रोतुं ममापि मनौषा सञ्जाता । स प्रत्यवा-
 दीत्, अस्तस्य कथा भवता अविष्यत ।

अतस्तत्परदिन आधिपा वर्षीकी च महासमारोहेण सहोप- २२
 स्थाय संहस्रपतिभिर्नगरस्य अष्टनरेश मिहित्वा सभामस्रपं
 प्रविशन्तुः । तदा फौष्टसाहेबान् पौले समानीते फौटो जगाद्, २३
 भो राजाधिपा, भो अस्माभिः शार्दूमनोपहिता महेष्वाः, भवन्तो

मनुष्यमिमं निरीक्षितुमर्हन्ति, यमधि धिक्कालेने ऽथ च धिक्क-
दिनां सर्व्वं जना मत्समीपमावेदयित्वा प्रोचैः कथितवान्, इतः
१५ परमनेन न जीवितव्यमिति । तेन तु वधाहं किमपि कर्म नाका-
रौति मया बुद्धं, तेनाप्यधीश्वरो विचारं चाचितसस्मादहं तं
१६ प्रेषयितुं मतिमकार्षं । पत्रेण तु प्रभुं तमधि यज्ज्ञापयिष्यामि
तादृशं निश्चितं किमपि मम नास्ति, ततो हेतो भवतां समक्षं,
विशेषतो भो राजन्नायिपा, भवतः समक्षं च मथानीतः, मन्वे
१७ विचारे कृते लिखितव्यं किञ्चिन्मया लस्यते । यतः इष्टस्यस्यस्य
मनुष्यस्य प्रेषणकाले तस्मिन्नारोपितानां दोषाणां सूचनाभितृप्ति
र्मम युक्तिविरुद्धा प्रतिभाति ।

२६ १ अनन्तरमायिपाः पौलं जगाद्, स्वपक्षं कथमस्यानुमतिस्तुभ्यं
दौघते । तदा पौलो हस्तं प्रसाध्यांभियोगस्यखण्डनार्थमकथयत् ।
२ भो राजन्नायिपा धिक्कदिभि र्मम यद्यदभियुज्यते तत् सर्व्वमधि,
भवतः समक्षमद्य मयात्प्रपक्षं कथयितव्यम्, अनेन स्वं धन्यं मन्वे,
३ विशेषतो भवान् धिक्कदिनामुचितेव्याचारेषु विवादेषु चाभिन्नस्य-
व्यानामि । अतः प्रार्थये, भवान् सद्दिणुभावेन मम कथां श्रोतुं-
४ मर्हति । आदौ स्वजाते मध्ये धिक्कालेने मम वास्यकालमारभ्य
५ प्रदर्शितमाचारव्यवहारं सर्व्वधिक्कदिनो जानन्ति, प्रथमाक्रम परिच-
यप्राप्तत्वाच्च यदौच्छन्ति तर्हीदं साध्यं दातुं शक्नुवन्ति, यदस्मदीय-
धर्ममतस्य सूक्ष्मतमं पक्षमवलम्ब्याहं फरीशौ भूत्वा जीवनमथापयन्,
६ अस्मत्पूर्वपुत्रवान् प्रतीश्वरेण कृतमङ्गीकारमधि वाद्य ममाच तिष्ठतो
७ विचारः क्रियते । तस्मैवाङ्गीकारस्य फलं प्राप्स्याम इत्याश्रयास्मदीय-
दादश्रवणानां साकल्यं दिवानिग्रमेकायामाराधनां करोति । भो
राजन्नायिपा, तस्या एवाश्रयाः कारणाद् धिक्कदिभि र्ममाभियोगः

क्रियते । ईश्वरेण कृताणामुत्थापनं भवतु किं विश्वाससाधोगं ८
 मन्यते ? भवतु, मया हि नासरतीययीशोर्नामो विद्वद्भ्यं बद्धविधं ९
 प्रतिक्रमाचरणं कर्त्तव्यमिति निरवाचि । अहं च विद्वद्भ्योऽपि तदेव १०
 कृतवान्, मुख्ययाजकेभ्यसाधिकारं सन्धा पवित्राणां बहून् कारा-
 गृहेषु बद्धवांस्तेषां हत्याकाले स्वसम्पत्तिं ज्ञापितवांसि । सर्वेषु ११
 समाजगृहेष्वहं भूयो भूयस्तेषां शासनं कुर्वन्तान् धर्मनिन्दामकारयं ।
 तेषु सातिशयसुखसो भूत्वा च विदेशीयनगराणि यावत्, तान-
 पीडयन् । इत्यनेकदा मुख्ययाजकेभ्योऽधिकारं प्रतिभूलस्य सन्धाहं १२
 यदा दक्षेयकर्मणश्च तदा, भो राजन्, मार्गं मथाङ्गकाले सूर्यस्य १३
 तेजसोऽपि प्रखरतरा दौमिः स्वर्गद्वरद्वयं मम मदीयसहस्रपिका-
 नाश्च परितो विराजतीति मयादर्शि, सर्वेष्वस्मात् भूमौ पतितेषु १४
 च मामासपन्थेका वाणी मयाश्रावि, सा वाणीत्रीयभाषया मां
 सम्बोधयन्मयव्रीत्, शौचं शौचं किमर्थं मां पीडयसि ? कष्टकेषु १५
 पादाह्वननं तव दुःसाध्यमिति, तदाहमवादिषं, को भवान् ? प्रभो ।
 स व्याजहार, अहं स यीशु र्यस्त्वया पीडयते । तमुत्तिष्ठ स्वचर- १६
 ण्योरेव तिष्ठ च, यतस्तुभ्यमेतदर्थं दर्शनं दत्तवानस्मि, तं यद्यद्
 दृष्टवान् तेषु विषयेष्वहं तुभ्यं दर्शनं दास्यामि च, तत्र तां भयं
 साक्षिणश्च कृत्वाधिकरिष्यामि । स्वजातीयेभ्यः परजातीयेभ्यश्च मनु- १७
 जेभ्यस्तवोद्भूतां सन्नहमिदानीमेतदर्थं तेषां समीपं तां प्रहिणोमि
 च, यत् लथोहाटितेषु तेषां नेत्रेषु ते तिमिराद् दौमिं प्रति १८
 श्रैतानस्य कर्त्तव्याचेष्टरं प्रति परावृत्त्य मयि विश्वसनेन पापकामां
 पवित्रीकृतानां मध्येऽधिकारस्थांश्च लक्ष्यन्त इति । अतो भो राज- १९
 जाधिपा, अहं तस्य स्वर्गद्वरद्वयं स्यात्तस्मात् नो नाभवम् अपि तु प्रथमं २०
 दक्षेयकर्मिवाशिषु, ततः परं विद्वद्भ्योऽपि तदेव विद्वद्भ्योऽपि

- १० कृत्स्नं जनपदस्य यावत् परजातीनां मध्ये च मनुष्यानिदमज्ञापयं यत्
 तैरनुतापः कर्त्तव्य ईश्वरं प्रति मनांसि परावर्त्तयितव्यान्नुतापोपयु-
 ११ क्तानि कर्माणि च कर्त्तव्यानीति । एतत्कारणाद् धिक्कदिनो धर्मधाषि
 १२ मां सङ्गृह्य व्यापादयितुम् उपपन्नमिरे । ईश्वरान्तु साहाय्यं प्राप्याहमद्य
 यावत् स्थिरः सन् क्षुद्रेभ्यो महद्भयं माच्छं ददामि, नान्यत् किमपि
 तु व्याहरन् केवलं भाववादिभिर्मांश्रिणा शोक्ता भाविकथा इमा
 १३ वदामि, यत् स्त्रीष्टः दुःखभोगस्य भाजनं, यद् प्रथमः स ईश्वरस्य प्रजाये
 परजातिभ्यस्य मृतानां पुनस्त्यानेन दीप्तेः संवादं दातुं नियुक्त इति ।
 १४ पौलस्त्येन प्रतिवादं श्रुत्वा फौष्टः, प्रोचैरवादीत्, उन्मत्तोऽपि
 १५ पौल, बद्धविद्याभ्यासस्त्वाम् उन्मादं गयतीति । स त्वाह, भो महा-
 महिम फौष्ट, नाहमुन्मत्तोऽपि तु सत्यस्य सुबोधस्य च कथा व्याह-
 १६ रामि । राजा हि सर्व्वमेतदभिजानाति तमेवोद्दिश्य चाहं निर्भय-
 तरं भाषे । यतो मन्ये, कथानामेतासां मध्ये'तस्याविदिता कापि
 १७ नास्ति, यतो मैव कोणे वृत्तमेतत् । भो राज्ञाशिपा भवानं किं
 १८ भाववादिषु विश्वसिति ? जानेऽहं यद् भवान् विश्वसिति । अनेना-
 शिपाः पौलमाह, स्वस्याप्यासेन मां स्त्रीष्टीयानं भवितुं प्रवर्त्तयसि ।
 १९ पौलस्त्य व्याजहार, ईश्वरमिदं प्रार्थये यत् स्वल्पेन वा महता वाचा-
 सेन न केवलो भवान् अपि तु यावन्तोऽद्य मम कथां श्रुत्सन्ति ते
 सर्व्वे भवन्तोऽपि मन्तुष्या भवन्तु श्रुत्स्त्वानीमान्यपचायेति ।
 २० समाप्तयां तस्य कथायां देग्नाध्यक्षो राजा वर्षीकी च तैः
 २१ शार्ङ्गमाषीना नरास्य उत्तस्तुः स्नानान्तरं गत्वा च मिथः सम्भाष-
 माणा अवदन् । नरोऽयं वधाहं बन्धनाहं वा किमपि न करोति
 २२ ख । आशिपास्य फौष्टमाह, नरोऽयं चेत् कैसरं विचारं न प्रार्थ-
 यिष्यत तर्हीतः पूर्व्वमपि मोचनं प्राप्तुमशक्यत् ।

पोलस्य रोमे गमनसु सुसमाचारप्रचारकञ्च ।

यदा तु समुद्रमार्गेणास्माकमितालियादेशमुद्दिश्य यात्रा ३७ १
 कर्त्तव्या प्रत्यभात् तदा पौलोऽन्ये केचिच्छृङ्खलवद्धा मनुष्याश्च राजा-
 धिराजीयस्य सैन्यदलस्य यूलियर्नास्र शतपतौ समर्पयाञ्चक्रिरे,
 वयञ्चाग्रियादेशस्थोपकूलस्य स्थानानि गमिष्यन्तमाद्रामुत्तीयं पोत- १
 नैकमाहञ्च प्रतस्थिमहे । माकिदनियास्थथिषलनीकीनिवास्थारिष्टा-
 र्क्षाऽप्यस्माभिः सार्द्धमाषीत् । परदिने भीदोन्मुपस्थायास्मासु दिक्कन्- १
 मानेषु यूलियः पौलं प्रति शौजन्यं प्रदर्शयन् बन्धूनां समीपं तस्य
 गमनं शुश्रूषासेवनञ्चानुयञ्चे । पुनस्ततः प्रस्थाय वधं वाटूनां प्राति- ४
 कूक्ष्यात् कुप्रद्वीपस्य नैकथेनागच्छाम । ततः परं किलिकियापा- ५
 न्फुलियादेशग्रयोः समीपस्थं समुद्रं तरित्वा लुकियादेशस्थां मुरा-
 माजगाम । तत्र शतपतिरितालियां गन्तुमुद्यतं सिकन्दरिथानगरो- ६
 यमेकं पोतमासाद्यास्मांस्तमेवारोहयामाह ।

अनन्तरं बह्वदिवसान् ग्रनैः ग्रनै गच्छन्तो महायासेन क्रीदस्य ७
 समुखमुपातिष्ठामहि, तत्स्थानं गमनात् तु वायुना निवारिताः सन्तः
 सास्र्मोनीनिकटस्थे क्रीतीद्वीपस्थोपकूले उपातिष्ठामहि । अनन्तरं ८
 महायासेन तस्या सास्र्मोन्याः समीपेनापसरं भूत्वा सुन्दरपोता-
 अथनामकमेकं स्थानं प्राप्नुम । सासेयापुरी तस्य निकटस्था । इत्थं ९
 महाविलम्बे जाते तदा सास्र्मिमासीयोपवासकालस्थातीतत्वात्
 समुद्रयात्रायां सम्रङ्गीभूतायां पौलस्तान् प्रवर्त्तयन्नवादीत्, महेच्छाः १०
 पश्यामि यत् समुद्रयात्रायां विपत्तिं महोत्तमस्य सम्भविव्यति, न
 केवृत्तं भारस्य पोतस्य च किन्त्वस्मत्प्राणानामपीति । शतपतिसु ११
 पौलस्य कथाभ्यः कर्णधारस्य पोतस्त्रामिनस्य कथास्तदधिकं व्यस्यत्
 अपि च स पोताश्वः श्रौतकालयापनेऽनुपयोग्यासीत्, ततो हेतो- १२

- रधिका नराः तस्मान् स्थानादपि प्रस्थातुं यदि शक्यं भवेत् तर्हि
 कैनिकं गत्वा तत्र शीतकालं थापयितुं मतिमकार्षुः. तत् कैनिकं
 क्रीत्याः पोताश्रयः, सुखान् तस्य तोथं दक्षिणपश्चिमदिग्मुत्तर-
 १२ पश्चिमदिग्मञ्च प्रति विस्तौषं दृश्यते । अनन्तरं दक्षिणपश्चिमरेणे बह-
 माने ते खान् कृतार्थान् मत्वा पोतं मोचयित्वा क्रीत्याः समीपेना-
 १४ गच्छन् । अनधिककालान्तं परं तस्यास्तटेनावरोहमाणोरङ्गुदोमनाक्री
 १५ वात्योत्पेदे । तथाक्रान्तः पोतो वाथोरभिसुखः स्थातुं न शक्यते, वयञ्च
 १६ न प्रतिबन्धावहामहे । ततः परं क्लौदानाशः चुद्रस्य दीपस्य निकटं
 १७ गत्वा महतायासेन पोतस्य चुद्रां नौकां यद्दीप्तमग्रकुम्भम् । तान्तु
 पोतस्योपरि गृहीत्वा नाविका रज्ज्वादिभिर्हपाथैः पोतस्यांधोभागं
 दृढीकर्तुमद्यतन्त । अनन्तरं सूर्तिनाम्नि सैकते बाधा सम्भवित्यतीति
 १८ भयात् ते पोतस्य कूपकमवरोह्यावहन्त । अनन्तरं वात्ययास्मास्मात्य-
 न्तिकं क्लिश्यमानेषु ते परस्मिन् दिने कतिपयत्रयाणि समुद्रे चिचिपु-
 १९ स्तृतीये दिने च स्वहस्तैः पोतस्य सर्वा निश्चिचिपुः । ततः परं किञ्चित्
 २० दिनानि यावत् न सूर्यस्य नक्षत्राणां वा प्रकाशे जाते महावात्या-
 याञ्च प्रबलीभूतायां ततः प्रभृत्यस्माकं रक्षायाः समस्ताशापहारि ।
 २१ तदा गुह्यतरेऽनाहारत्वे जाते पौष्णे जनानां मध्ये तिष्ठन्
 व्याजहार, महेच्छाः, भवन्तो मम मन्त्रणां गृहीत्वा चेत् क्रीतीतो
 न प्रस्थाय विपत्तिक्षतीने न प्राप्यंस्तर्हि तद् युक्तमभविष्यत् ।
 २२ इदानीन्तु भवन्त आश्रयितुमर्हथ, यतो भवतां कस्यापि प्राणानां
 २३ हानिर्न भविष्यति, केवलं पोतस्य । यतोऽहं यस्यास्मि तस्य सेवा
 करोमि च, तस्येश्वरस्यैको दूतो गतमिशायां मामुपस्थाप्य गदित-
 २४ वान्, मा भेषीः, पौल, यतः कैसरस्य समक्षं तथोपस्थातव्यं । पञ्च
 २५ च, पोतस्यास्तव सर्वं वृद्धिं ईश्वरेण तुभ्यं दत्ताः । अतो महेच्छा

आश्वसन्, यतोऽहमीश्वरे विश्वसिमि, यदहं यदुक्तस्तदेव सम्भविव्यति ।

अपि तस्माभिः कस्मिंश्चिद् द्वीपे पतितव्यमिति । १६

आद्रियाख्ये समुद्रे इतस्ततो वहमानानामस्माकं चतुर्दश्यां १७

निशायामुपस्थितायां मध्यरात्रं पोतवाहकैरनुमीयत, यत् किमपि
खलं तेषां समीपवर्ति भवति । अतस्तोयं परिमाद्य विंशति व्यामासौ १८

निर्णीताः । किञ्चिद्दूरं गत्वा च पुनः परिमाद्य पञ्चदश व्यामा

निर्णीताः । अतः पाषाणमयेषु स्थानेषु पतनभयात् ते पोतस्य पश्चा- १९

द्गागास्तुरः पोतभुजानवरोह्य दिवसारम्भं प्रार्थयन्त । तदा पोत- २०

वाधेषु पोतात् पलायितुमिच्छातो मङ्गात् पोतभुजप्रसारणं क्लृप्तं

क्लृप्तं क्षुद्रां नौकां समुद्रेऽवरोहितवत्सु पौलः अतपतिं योद्धृश्या- २१

वादीत्, रमे चेत् पोते नावतिष्ठन्ते तर्हि यूयं रचां प्राप्तुं न शक्नुथ ।

योद्धारसदा नौकाया रञ्जुम्बित्वा तस्या निपतनमनुजग्निरे । २२

दिनारम्भस्य प्रतीचाकाले च पौलः सविनयं सर्वान् खाद्यानि भोक्तु- २३

भादिंशकवादीत्, चतुर्दशदिनानि प्रतीक्ष्य यूयमनाहारं काष्ठं घाप-

यन्तः किमपि न शक्नुवन्तः । अतोऽहं सविनयं ब्रवीमि, यूयं भक्ष्यं २४

पहोतुमर्हथ, तद्वि युष्माकं रचार्थमुपकारि । यतो युष्माकं कस्यापि

शिरसः केशो न पतियति । इदमुक्त्वा स पूषमादाय सर्वेषां समच- २५

मीश्वरं धन्वं जगाद् भङ्गा च भोक्तुमारभे । तदा सर्वेषामाश्राये २६

जाते तेऽपि भक्ष्यमपहोषुः । तस्मिन् पोते वयं साकस्येन षट्सप्त- २७

त्यधिकशतदयं प्राणिन आस्य । भक्ष्येण तस्मिं प्राप्य ते गोधूमान् २८

समुद्रे निक्षिपन्तः पोतं सप्ततरमकार्षुः ।

अनन्तरं दिने जाते ते तत् खलं नाभ्यजानन् वरुन्वेकन्तु २९

समाप्ततटविशिष्टमखलचयन् । यदि शकुमस्तर्हि पोतं प्रेरयन्तस्तट-

मारोहयाम इति मन्मथामनुब्रवीन् । अतएव ते पोतभुजांश्चित्वा ३०

- समुद्रे पतितुं ददुः, युगपच्च कर्षथो र्वन्धनानि सुक्तावाधोः समुद्र-
मघभागस्यं वातवसनं विस्तार्यं तं समानं तटमुद्दिश्य पोतमचालयन् ।
४१ द्विसमुद्रं स्थानं तु प्राप्य पोतं वैकतोपर्यंप्रेरयन् । मङ्गलस्य निबद्धो
४२ निखलोऽतिष्ठत्, पश्चाद्भागस्त्रयीणां प्रभावेण व्यस्रीयत । तदा थोद्गु-
णामिधं मन्त्रणाजायत, यद् वन्दिनोऽस्माभि र्हनव्याः, नचेत् कोऽपि
४३ सन्तरणेन पलायिष्यत इति । शतपतिस्तु पौष्टं रचितुमिच्छन्
तन्मन्त्रणासाधनात् तान् निवर्त्तयन्निदमाज्ञापयामास, ये सन्तरणे
४४ सचमाः प्रथमं ते जले निपत्य स्थलं गच्छन्तु, अपरे तु केऽपि काष्ठ-
फलकानि केऽपि वा पोतात् पतितं किमपि वस्त्ववलम्ब्य ध्यान्तु ।
इत्यमेव च सर्व्वे रचिताः स्थलं प्रापुः ।

२८। रचाप्राप्तेः परमस्माभिरज्ञाधि यत् तस्य द्वीपस्य नाम

- ५ मिहितेति । तच्चत्या असभ्यजाते र्जनास्मास्मान् प्रत्यसामान्यं सौजन्यं
प्रदर्शयामासुः । फलतो वर्त्तमानाया वृष्टेः श्रौतस्य च हेतोरिन्धन-
६ राग्निं प्रज्वाल्य सर्व्वान्स्मान् अनुजग्दुः । तदा पौले बह्वन् सता-
खण्डान् सङ्गृह्यन्धनराशौ निक्षिप्तवति विषधर एकस्त्रापाभिर्गत्य तस्य
७ हस्तं दद्वावलम्बितोऽतिष्ठत् । ते त्वसभ्यजना यदा तं जन्तुं तस्य हस्ते
लम्बमानमपश्यंस्तदा मिथोऽब्रुवन् सर्व्वथा नरहन्तायं मनुष्यो यतः
समुद्राद् रचितस्यापि तस्य जीवनं प्रतिफलदाचा नानुज्ञायते ।
८ परन्तु स तं जन्तुमवधूय वङ्गौ निक्षिप्य चानिष्टं किमपि न बुभुक्षे ।
९ ते तु प्रतीक्षमाणा अमन्यत यत् स धक्ष्यते सद्यसा गतायु र्निपति-
ष्यति वेति । इत्थं दीर्घकालं प्रतीक्ष्य यदा तेऽपश्यन् यत् तस्य
किमप्यशुभं न सम्भवति तदा मतान्तरं कृत्वावदन् स देव इति ।
१० तस्य स्थानस्य सन्निधौ, द्वीपस्य प्रथमनरस्य भूम्यधिकारोऽवि-
द्यत । तस्य नाम पुष्टियः, सोऽस्माननुगृह्य दिग्मन्वंथावत् प्रणवे-

नास्माकमातिथ्यमकार्षीत् । तदा च पुष्टियस्य पिता ज्वरातिशारेण ८
पीडितः शय्यागतश्चासीत् । ततः पौलस्तस्मान्निजकमभ्यन्तरं गत्वा
प्रार्थनां हस्तार्पणञ्च कृत्वा तं रोगमुक्तमकार्षीत् । तथा सति तस्मिन् ९
द्वीपेऽपरे ये मनुष्या व्याधिघस्ता आसंस्ते सर्वेऽप्यागत्यारोगीकृताः ।
ते हिं बह्वविधेन सन्धानेनास्मान् सन्धानयामासुः प्रस्थानकाले च १०
यद्यत् प्रयोज्यं तदस्मास्त्रर्पयामासुः ।

तस्मिन् द्वीपे सिकन्दरीय एकः पोटः श्रौतकालमयापयत् तस्य ११
धिष्णमश्विनौ । मासत्रयेऽतीते वयं तमेव पोटमादङ्ग प्रस्थिताः । १२
अनन्तरं सुराकूर्षीं प्राप्य दिनत्रयमवतस्थिमहे । ततश्च वक्रमार्गेण १३
वयं रौगियं प्राप्ताः । पुनरेकस्माद् दिवसात् परं दक्षिणवाद्यौ
सञ्जाते वयं द्वितीये दिने पुनित्यख्यामुपतस्थिमहे । तत्र भाद्रहान- १४
साद्य वयं तेषां समीपं सप्तदिनान्यवस्थातुमाश्रासिताः । इत्यनेव
रोमायामुपतस्थिमहे । अस्माकं संवादं श्रुत्वा तु तत्रत्या भ्रातरौ- १५
ऽस्मत्प्रत्युद्गमनार्थमाप्पियफरं त्रिष्टावर्णीञ्च यावद् आगतवन्तः । तान्
दृष्ट्वा पौल ईश्वरं धन्यं वदित्वाश्वासं कथयान् ।

रोमायान्पुपस्थितेष्वस्मासु शतपतिर्वन्दिजनान् स्तन्धवारारधि- १६
पतौ समर्पयामास । पौलस्त स्वरत्नकेण पदातिना साङ्गं स्वतन्त्रं
वस्तुमनुजज्ञे ।

दिनत्रयात् परं पौलो धिष्णदिनां मुख्यनरान् समाह्वययामास । १७
समागतेषु च तेषु तान् अवादीत्, भो भ्रातरः अस्मदीयजातेः
पैत्रकरीतीनां वा विद्वङ् मया किमपि नाकारि, तथाप्यहं शृङ्खल-
ग्रह्णे धिष्णश्लेभे रोमीयाणां हस्ते समर्पितः । ते च विचारं कृत्वा १८
मां विसृष्टुमेष्वन्, यतः प्राणदण्डार्थं कोऽपि दोषो मयि नावि-
द्यत । प्रतिवर्द्धमानेषु तु धिष्णदिषु कैशरेण विचारस्य प्रार्थनं ममा- १९

वशकमभूत्, नास्ति तु स्वजाते विरुद्धं मया कर्त्तव्यः कोऽप्यभि-
 १० थोगः । अतस्तमेव विवादमधि युष्मान् द्रष्टुमाकपितुश्चेच्छक्यं युष्मान्
 आहूतवान्, यत इत्यायेत्यस्य प्रत्याशयाः कारणादहं द्रष्टुं खेनामेन
 ११ वेष्टितः । तदा ते तमृषुः, त्वामधि विद्मदियादेशाद् वयं पथिकां
 न लब्धवन्तः, न वा भ्रातृणां कोऽप्यागत्य तव कस्यापि दोषस्य
 १२ संवादमानीतवान् कथां वा कथितवान् । तव तु मतं किं तत्
 तवैव सुखाच्छ्रोतुमस्यं युक्तं मन्यते, यतस्तं सम्यदाद्यमधि जानीमो
 १३ यत् सर्व्वत्र तत्प्रतिकूलं कथ्यते । अतस्तेस्तस्य हते दिवसे निश्चिते-
 ऽधिकतराः पान्दवशास्त्रां तस्यान्तिकमाजग्मुः, स च प्रातरारभ्य सन्ध्यां
 यावत् साह्यं हत्वा तान् ईश्वरराज्यस्य व्याख्यानबोधयत्, मोघे
 र्व्यवस्थानो भाववादिनां पन्थेभ्यश्चोद्धृता यीशोः कथा पश्यीतं प्राव-
 १४ र्त्तयच्च । तदा केऽपि तस्य वाक्यानि जगृह्युः केऽपि च तत्र न
 १५ विश्वस्युः । शेषे ते परस्परमनैक्यमतयः व्यसृज्यन्त । पौच्छस्त तान्नि-
 मामेकां बाणौसुकवान्, पवित्र आत्मा भाववादिना यिशायाहेन
 युष्माकं पूर्व्वपुरुषानधि सम्यगिदं कथितवान्,

१६ जातेरस्याः समीपं तं गत्वा ब्रूहि कथामिमां ।

अथैव्यथ श्रवणेनेव किन्तु नानुभविष्यथ

तथा द्रक्ष्यथ दृष्ट्या हि नैव त्वालक्षयिष्यथ ॥

१७ स्तूषीभूतं मनुष्याणाम् एतेषां चदयं यतः ।

मन्दं द्रष्टवन्ति ते कर्णैः स्तनेषु मीलयन्ति च ॥

न चेत् ते लोचने दृष्ट्वा स्वकर्णैर्विनिश्चयन् च ।

बोधं लब्ध्वा स्वचित्तेषावर्त्तयन्ति मनो यदि ।

तर्हि तैर्मत्त आरोग्यं पश्यीतव्यं भविष्यति ॥

अतो युष्माभिरिदं ज्ञायतां यदीश्वरस्य परिचाणोपायः परजाती- १८
 यानां समौषं प्रहितं ते च श्रोयन्तौति तस्मिन्नेतत् कथितवति १९
 थिङ्गदिनो मिथो मृशं विवदमानाः प्रतस्थिरे ।

अनन्तरं पौलः सम्पूर्णं वर्षद्वयं भाटकाथ गृहेऽवसत्, यावन्तस्य १०
 मनुष्यास्तत्र तमभ्यगच्छंस्तान् परिगृह्य वाधां विना सम्पूर्णवाहसे- ११
 नेश्वरस्य राज्यमघोषयत् प्रभो वींशोः स्त्रीष्टस्य कथाश्चाग्निचयत् ।

इति ॥

रोमियाः प्रति प्रेरितस्य पौलस्य पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् आभाषणम् ।

- १ ईश्वरो निजपुत्रमधि यं सुसंवादं भाववादिभिर्धर्मग्रन्थे प्रति-
 २ श्रुतवान् तं सुसंवादं प्रचारयितुं पृथक्कृत आह्वतः प्रेरितश्च प्रभो
 ३ धीशुखीष्टस्य दासो यः पौलः स रोमानगरस्थान् ईश्वरप्रियाण्
 ४ आह्वतांश्च पविचसोकान् प्रति पत्रं लिखति । अस्माकं स प्रभु धीशुः
 ५ खीष्टः शारीरिकसम्बन्धेन दासूदो वंग्रोहवः पविचस्यात्मनः सम्बन्धेन
 ६ चेश्वरस्य प्रभाववान् पुत्र इति ज्ञानानात् तस्योत्थानेन प्रतिपन्नं ।
 ७ अपरं येषां मध्ये धीशुना खीष्टेन यूथमप्याह्वतास्ते अन्यदेशीयसोकान्-
 ८ स्तस्य नास्ति विश्वस्य निदेशपाहिणो यथा भवन्ति तदभिप्रायेण वयं
 ९ तस्माद् अनुग्रहं प्रेरितत्वपदञ्च प्राप्ताः । तातेनास्माकम् ईश्वरेण
 १० प्रभुणा धीशुखीष्टेन च युगभ्यम् अनुग्रहः शान्तिश्च प्रदीयेतां ।
 ११ प्रथमतः सर्वस्मिन् जगति युष्माकं विश्वासस्य प्रकाशितत्वाद् अहं
 १२ युष्माकं सर्वेषां निमित्तं धीशुखीष्टस्य नाम गृह्यन् ईश्वरस्य धन्यवादं
 १३ करोमि । अपरम् ईश्वरस्य प्रसादाद् बङ्गकाणात् परं साम्प्रतं युष्माकं
 १४ समीपं यातुं कथमपि यत् सुयोगं प्राप्नोमि, एतदर्थं निरन्तरं
 १५ युष्माकं नामानुच्चारयन् निजासु सर्वप्रार्थनासु सर्वदा निवेदयामि,
 १६ एतस्मिन् समहं तत्पुत्रीयसुसंवादप्रचारणेन मनसा परिचरामि स
 १७ ईश्वरो मम साक्षी विद्यते । यतो युष्माकं मम च विश्वासेन वयम्
 १८ उभवे यथा शान्तियुक्ता भवाम इति कारणाद् युष्माकं स्वैर्धर्मकार्यं
 १९ युगभ्यं किञ्चित्परमार्थदागदानाथ युष्मान् साक्षात् कर्तुं मदीया
 २० वाञ्छा । हे भ्रातृगण भिक्षुदेशीयसोकानां मध्ये यद्वत् तद्वद् युष्माकं

मध्येऽपि यथा म्बुसं भुञ्जे तदभिप्रायेण सुष्ठुसुष्ठु चुंघाकं समीपं
गन्तुम् उद्यतोऽहं किन्तु यावद् अद्य तस्मिन् गमने मम विज्ञो
जात इति ध्रुवं यद् अज्ञातास्तिष्ठथ तदहम् उचितं न बुध्ये ।

अहं सभासभ्यानां विददविदतासु सर्वेषाम् खणी विद्ये । १४
अतएव रोमानिवासिनां युष्माकं समीपेऽपि यथाशक्ति सुसंवादं १५
प्रचारयितुम् अहम् उद्यतोऽस्मि । यतः ख्रीष्टस्य सुसंवादो मम १६
खब्बास्यदं नहि स ईश्वरस्य शक्तिस्वरूपः सन् आधिहदीयेभ्यो ऽन्व-
जातीयान् यावत् सर्वजातीयानां मध्ये यः कसिद् तथ विश्वसिति
तस्मैव चार्णं जनयति । यतः विश्वासस्य समपरिमाणम् ईश्वरस्य १७
धार्मिकतां तस्सुसंवादे प्रकाशते । तद्वधि धर्मपुस्तकेऽपि लिखित-
मिदं धार्मिको जनो विश्वासेन जीवियति ।

यीशुख्रीष्टुनैव धार्मिकतालाभ ।

प्रतिमापूजकानां पापावस्थायाः कथनम् ।

फलतो ये मानवाः पापकर्माणां सत्यतां हन्वन्ति तेषां सर्वस्य १८
दुराचरणस्याधर्मस्य च विबद्धं खर्गाद् ईश्वरस्य कोपः प्रकाशते । यत १९
ईश्वरमधि यद्यद् ज्ञेयं तद् ईश्वरः खयं तान् प्रति प्रकाशितवान्
तस्मात् तेषाम् अगोचरं नहि । फलतस्तस्यानन्तशक्तौश्वरत्वादीन्य- २०
दुष्मान्यपि सृष्टिकाणाम् आरभ्य कर्मसु प्रकाशमानानि दृश्यन्ते
तस्मात् तेषां दोषप्रख्यानस्य पन्था नास्ति । अपरम् ईश्वरं ज्ञात्वापि २१
ते तम् ईश्वरज्ञानेन नाद्रियन्त कृतज्ञा वा न जाताः ; तस्मात् तेषां
सर्वं तर्कां विफलीभूताः, अपरञ्च तेषां संवेदशून्यानि मर्णांसि
तिमिरे मुग्रानि । ते खान् ज्ञानिनो ज्ञात्वा ज्ञानहीना अभवन् २२
अनश्वरखेश्वरस्य गौरवं विहाय नश्वरमनूष्यपशुपक्ष्युरोगामिप्रभृते- २३
राकृतिविशिष्टप्रपिमास्तेराश्रिताः ।

- १४ इत्थं त ईश्वरस्य सत्यतां विहाय मृषामतस्य आश्रितवन्त
सचिदानन्दं सृष्टिकर्तारं त्यक्त्वा सृष्टवस्तुनः पूजां सेवास्य कृतवन्तः ;
- १५ इति हेतोरौश्वरस्थान् कुक्रियायां समर्थं निजनिजकुचिन्ताभिज्ञा-
१६ वाग्धां खं खं प्ररीरं परस्परम् अपमानितं कर्तुम् अददात् । ईश्व-
रेण तेषु कृमिजाषे समर्पितेषु तेषां द्योषितः स्थाभाविकाचरणम्
१७ अपहाय विपरोतकृत्ये प्रावत्तन्तः ; तथा पुत्रा अपि स्थाभाविक-
द्योषितमङ्गलं विहाय परस्परं कामरुप्रानुना दग्धाः सन्तः पुमांसः
पुंभिः साकं कुह्यते समामञ्च निजनिजभ्रान्तेः समुचितं फलम्
१८ अलभन्त । ते खेषां मनःस्त्रीश्वराय स्थानं दातुम् अनिच्छुकास्ततो
हेतोरौश्वरस्थान् प्रति दुष्टमनस्कत्वम् अविहितक्रियत्स्य दत्तवान् ।
१९ अतएव ते सर्वे ऽन्यायो व्यभिचारो दुष्टत्वं लोभो जिघांसा ईर्ष्या
वधो विवादश्चातुरी कुमतिरित्यादिभिर्दुष्कर्माभिः परिपूर्णाः सन्तः
२० कर्षेजपा अपवादिन ईश्वरदेषका शिंसका श्रीहृद्धारिण आत्मस्त्राघिनः
२१ कुकर्मात्पादकाः पित्रोराज्ञासङ्घाका अविचारका नियमसङ्घिनः खेह-
२२ रक्षिता अतिदेषिणो निर्दयास्य जाताः । ये जना एतादृशं कर्म
कुर्वन्ति त एव मृत्तियोग्या ईश्वरस्य विचारमौदृशं ज्ञात्वापि त
एतादृशं कर्म स्वयं कुर्वन्ति नैवस्यमिति नहि किन्तु तादृशकर्म-
कारिषु लोकेष्वपि प्रीयन्ते ।

पापेन यिद्गुणादीनां सर्वमनुष्ठापां दस्यनीयमस्य कथनम् ।

- २१ हे परदूषक मनुष्य, यः कश्चन त्वं भवसि तवोत्तरदानाय
पन्था गच्छि यतो यस्मान् कर्षणः परस्त्वया दूष्यते तस्मात् त्वमपि
१ दूष्यसे, यतस्तं दूषयन्नपि त्वं तदद् आचरसि । किंस्वेताद्गुणाचारिभ्यो
२ त्वं दूष्यम् ईश्वरो निश्चिनोति स यथार्थं इति वयं जानौमः । अत-
एव हे मानुष, त्वं याद्गुणाचारिणो दूषयसि स्वयं यदि ताद्गुण-

रसि तर्हि त्वम् ईश्वरदण्डान् पलायितुं शक्यसीति किं बुध्यसे ?
 अपरं तव मनसः परिवर्तनं कर्तुम् ईश्वरस्यानुग्रहो भवति तत्र
 बुद्ध्या त्वं किं तदीयानुग्रहसमाप्तिरसहिष्णुत्वनिधिं तुच्छीकरोषि ?
 तथा स्वान्तःकरणस्य कठोरत्वात् खेदराहित्याच्चेत्तस्य न्याय्यविचार- ५
 प्रकाशनस्य क्रोधस्य च दिनं यावत् किं स्वार्थं कोपं सञ्चिनोषि ?
 किन्तु स एकैकमनुजाय तत्कर्मानुसारेण प्रतिफलं दास्यति ; ६
 वस्तुतस्तु ये जना धैर्यं धृत्वा सत्कर्म कुर्वन्तो महिमा सत्कारोऽम- ७
 रत्वञ्चैतानि मृगयन्ते तेभ्योऽनन्तजीवनं दास्यति । अपरं ये जनाः ८
 सत्यधर्मम् अगृहीत्वा विपरीतधर्मम् गृह्णन्ति तादृशा विरोधिजनाः
 कोपं क्रोधश्च भोक्ष्यन्ते । आ यिह्मदिनो यूनानीयान् पर्थ्यन्तं यावन्तः ९
 कुकर्माकारिणः प्राणिनः सन्ति ते सर्वे दुःखं यातनाश्च गमिष्यन्ति ;
 किन्तु आ यिह्मदिनो यूनानीयपर्थ्यन्ता यावन्तः सत्कर्मकारिणो १०
 लोकाः सन्ति तान् प्रथि महिमा सत्कारः शान्तिश्च भविष्यति ।

ईश्वरस्य विचारे पक्षपातो नास्ति । सलभ्यवस्थाशास्त्रे धैः ११
 पापानि कृतानि व्यवस्थाशास्त्रालभ्यत्वानुरूपस्तेषां विनाशो भवि- १२
 ष्यति ; किन्तु सलभ्यवस्थाशास्त्रा ये पापान्यकुर्वन् व्यवस्थानुसारादेव
 तेषां विचारो भविष्यति । व्यवस्थाश्रोतार ईश्वरस्य समीपे धार्मिका १३
 भविष्यन्तीति नहि किन्तु व्यवस्थाचारिण एव धार्मिकीकरिष्यन्ते ।
 यतो ऽसलभ्यवस्थाशास्त्रा परजातीयलोका यदि स्वभावतो व्यवस्था- १४
 नुरूपान् आचारान् कुर्वन्ति तर्ह्यसलभ्यशास्त्राः सन्तोऽपि ते तेषां
 व्यवस्थाशास्त्रमिव स्वयमेव भवन्ति । तेषां मनसि चास्तिस्वरूपे सति १५
 तेषां वितर्केषु च कदा तान् दोषिणः कदा वा निर्दोषान् कृतवस्तु
 ते स्वान्तर्लिखितस्य व्यवस्थाशास्त्रस्य प्रमाणं स्वयमेव ददति । यस्मिन् १६
 दिने मथा प्रकाशितस्य सुसंवादस्यानुसाराद् ईश्वरो यीशुख्रीष्टेन

मानुषाणाम् अन्तःकरणानां गूढाभिप्रायान् धृत्वा . विचारयिष्यति तस्मिन् विचारदिने तत् प्रकाशयिष्यते ।

- १० पत्रं त्वं स्वयं यिद्गदौति विख्यातो व्यवस्योपरि विश्वासं करोषि,
 १८ ईश्वरसुहिष्यं स्वं ज्ञाघसे, तथा व्यवस्यया शिषितो भूत्वा तस्याभि-
 १८ मतं जानासि, सर्वासां कथानां सारं विविचे, अपरं ज्ञानस्य
 सत्यतायाश्चाकारस्वरूपं शास्त्रं मम समीपे विद्यत अतो ऽव्यस्योक्तानां
 १० मार्गदर्शयिता तिमिरस्थितस्योक्तानां मध्ये-दौर्गन्धस्वरूपोऽज्ञानस्योक्तेभ्यो
 ११ ज्ञानदाता शिशूनां शिषयिताहमेवेति मन्यसे । परान् शिषयन्
 स्वयं स्वं किं न शिषयसि ? वस्तुतस्त्रौर्घ्यनिषेधव्यवस्थां प्रशस्यन् त्वं
 ११ किं स्वयमेव चोरयसि ? तथा परदारगमनं प्रतिषेधन् स्वयं किं
 परदारान् गच्छसि ? तथा त्वं स्वयं प्रतिमादेषौ सन् किं मन्दिरस्य
 ११ इत्यादि हरसि ? यस्त्वं व्यवस्थां ज्ञाघसे स त्वं किं व्यवस्थाम् अवमत्य
 १४ नेश्वरं समन्यसे ? शास्त्रे यथा लिखति परजातीयानां समीपे
 युष्माकं दोषाद् ईश्वरस्य नास्तीति निन्दा भवति ।
 १४ यदि व्यवस्थां पालयसि तर्हि तव त्वकृद्देहिण्या सफलता
 भवति ; यदि व्यवस्थां लङ्घसे तर्हि तव त्वकृद्देतोऽत्वकृद्देतो भवि-
 १६ यति । यतो व्यवस्थाशास्त्रादिष्टधर्मकर्माचारौ पुमान् अत्वकृद्देतो
 १० सन्नपि किं त्वकृद्देदिनां मध्ये न गणयिष्यते ? किन्तु स्वयंशास्त्र-
 ष्छिन्नत्वकृ च त्वं यदि व्यवस्थां लङ्घनं करोषि तर्हि व्यवस्थापालकाः
 १८ स्वाभाविकाश्छिन्नत्वको लोकास्त्वां किं न दूषयिष्यन्ति ? तस्माद् यो
 वाञ्छे यिद्गदौ स यिद्गदौ नहि तथाङ्गस्य यस्त्वकृद्देदः स त्वकृद्देतो
 १६ नहि ; किन्तु यो जन आन्तरिको यिद्गदौ स एव यिद्गदौ अपरञ्च
 केवललिखितया व्यवस्यया न किन्तु मानसिको यस्त्वकृद्देतो यस्य च
 प्रशंसा मनुष्येभ्यो न भूत्वा ईश्वराद् भवति स एव . त्वकृद्देदः ।

अपरस्य चिह्नदिनः किं श्रेष्ठं ? तथा लक्ष्मिदेस्य वा किं फलं ? १
 सर्वथा बह्वनि फलानि सन्ति, विशेषत ईश्वरस्य शास्त्रं तेभ्योऽद्वैततः । २
 कैश्चिद् अविश्वसने ह्यते तेषाम् अविश्वसनात् किम् ईश्वरस्य विश्वास- ३
 ताया इतिवत्पश्यते ? केनापि प्रकारेण नहि । यद्यपि सर्वे मनुष्या ४
 मिथ्यावादिनस्तथाप्येश्वर, सत्यवादी । शास्त्रे यथा लिखितमासे,

अतस्मान्तु स्ववाक्येन निर्दोषो हि भविष्यति ।

विचारे चैव मिथ्यापो भविष्यति न संशयः ॥

अस्माकम् अन्यायेषु यदीश्वरस्य न्यायः प्रकाशते तर्हि किं वदि- ५
 श्यामः ? अहं मानुषाणां कथामिव कथां कथयामि, ईश्वरः बहु- ६
 चितं द्रष्टुं इत्या किम् अन्यायी भविष्यति ? इत्थं न भवतु, तथा ७
 यदीश्वरः कथं जगतो विचारयिता भविष्यति ? मम मिथ्यावाक्य- ८
 वदनाद् यदीश्वरस्य सत्यत्वेन तस्य महिमा वर्द्धते तर्हि कस्माद्दहं ९
 विचारेऽपराधित्वेन गण्यो भवामि ? मङ्गलार्थं पापमपि करणीय- १०
 मिति वाक्यं तथा कुतो नोच्यते ? किन्तु यैश्च्यते ते नितान्तं ११
 दृष्टस्य पाशाणि भवन्ति ; तथापि तदाकथम् अस्माभिरप्युच्यत इत्य- १२
 स्माकं श्वाभिं कुर्वन्तः किथन्तो लोका वदन्ति ।

अन्यलोकेभ्यो वयं किं श्रेष्ठाः ? कदाचन नहि यतो चिह्नदिनो १३
 घृणानीयासु सर्वे एव पापस्त्रासना इत्यस्य प्रमाणं वयं पूर्वम् अद- १४
 दाम । छिपि यथास्ते, १५

‘नैकोऽपि धार्मिको जनः ।

तथा ज्ञानीश्वरज्ञानी मानवः कोऽपि नास्ति हि । १६

विमार्गगामिनः सर्वे सर्वे दुष्कर्षकारिणः । १७

एको जनोऽपि नो तेषां साधुकर्षं करोति च ।

तथा तेषान्तु वै कष्टा अनाद्यतश्चानवन्तु । १८

- १३ स्तुतिवादं प्रकुर्वन्ति जिज्ञाभिस्ते तु केवलं ।
 १४ तेषामोष्ठस्य निम्ने तु विषं तिष्ठति सर्व्ववत् ।
 सुखं तेषां हि श्रापेन कपटेन च पूर्व्वते ।
 १५ रक्तपाताय तेषां तु पदानि क्षिप्रगानि च ।
 १६ पथि तेषां मनुष्याणां नाशः क्लेशश्च केवलः ।
 १७ ते जना नहि जानन्ति पन्थानं सुखदायिनं ।
 १८ परमेष्ठाद् भयं यत्तत् तच्चतुषोरसोचरं ।
 १९ व्यवस्थायां यद्यस्तिस्वति तद् व्यवस्थाधीनान् लोकान् उद्दिश्य
 सिद्धतीति वचं जानीमः । ततो मनुष्यमात्रो निवृत्तरः सन् ईश्व-
 २० रस्य साक्षाद् अपराधी भवति । अतएव व्यवस्थानुरूपैः कर्मभिः
 कस्यिदपि प्राणैश्वरस्य साक्षात् धार्मिकीकृतो भवितुं न शक्यति
 यतो व्यवस्थया पापज्ञानमात्रं जायते ।

थीश्वरीष्टे विश्वासैव धार्मिकतासाधनम् ।

- २१ किन्तु व्यवस्थायाः पृथग् ईश्वरेण देया धार्मिकता व्यवस्थाया
 भाववादिगणस्य च वचनैः प्रमाणीकृता सती इदानीं प्रकाशते ।
 २२ थीश्वरीष्टे विश्वासकरणाद् ईश्वरेण दत्ता धार्मिकता सकलेषु
 २३ प्रकाशिता सती सर्व्वान् विश्वायिनः प्रति वर्त्तते । तेषां कोऽपि
 प्रभेदो नास्ति, यतः सर्व्वेव पापिनः ईश्वरीयतेजोहीनाश्च जाताः ।
 २४ त ईश्वरस्थानुपहात् मूखं विना स्त्रीष्टकतेन परिचायेन धार्मिकी-
 २५ कृता भवन्ति । यस्मात् स्वशोषितेन विश्वासात् पापनाशको बली
 भवितुं स एव पूर्व्वम् ईश्वरेण निश्चितः, इत्यम् ईश्वरीयसदृश-
 २६ त्वात् पुराकृतपापानां मार्जनकरणे स्त्रीधार्मिकता तेन प्रकाशते,
 २७ वर्त्तमानकास्त्रीयाऽपि स्वधार्मिकता तेन प्रकाशते, अपरं थीश्वरी विश्वा-
 २८ यिनं धार्मिकीकुर्व्वन्तपि स धार्मिकसिद्धति । तर्हि, कुशात्मसाक्षा ?

वा दुरीकृताः, कथा व्यवस्थाया ? किं क्रियारूपव्यवस्थाया ? इत्थं नहि
किन्तु तत् केवलविश्वासरूपया व्यवस्थयैव भवति । अतएव व्यवस्था- २८
रूपाः क्रिया विना केवलान् विश्वासेन मानवः धार्मिकीकृतो भवितुं
शक्नोतीत्यस्य राङ्गान् दर्शयामः । स किं केवलधिक्केदिनाम् ईश्वरो २९
भवति ? परजातीयानाम् ईश्वरो न भवति ? परजातीयानामपि
भवति ; यस्माद् एक ईश्वरो विश्वासात् लक्केदिनो विश्वासेनालक्- ३०
केदिनस्य धार्मिकीकरिष्यति । तर्हि विश्वासेन वयं किं व्यवस्थां ३१
सुप्नाम ? इत्थं न भवतु वयं व्यवस्थां संस्थापयाम एव ।

अस्माकं पूर्वपुरुष अत्राहामः कायिकक्रियया किं लब्धवान् ४ १
एतदधि किं वदिष्यामः ? स यदि निजक्रियाभ्यः धार्मिको भवेत् २
तर्हि तस्यात्मज्ञायां कर्तुं पन्था भवेदिति सत्यं, किन्त्वैश्वरस्य समीपे
नहि । शास्त्रे किं लिखति ? अत्राहाम ईश्वरे विश्वासनात् स ३
विश्वासस्तस्यै धार्मिकतार्थं गणितो बभूव । कर्मकारिणो यद् वेतनं ४
तद् अनुपश्यत् पक्षं नहि किन्तु तेनोपार्जितं मन्तव्यम् । किन्तु यः ५
पापिनं धार्मिकीकरोति तस्मिन् विश्वासेनः कर्महीनस्य जनस्य यो
विश्वासः स धार्मिकतार्थं गण्यो भवति । अपरं यं क्रियाहीनम् ६
ईश्वरः धार्मिकीकरोति तस्य धन्यवादं दायुद् वर्षयामास, यथा,

‘स धन्योऽघानि मृष्टानि यस्यार्गांस्त्याहृतानि च । ७

स च धन्यः परेशेन पापं यस्य न गण्यते ।’ ८

एष धन्यवादस्त्वक्केदिनम् अलक्केदिनं वा कं प्रति भवति ? ९
अत्राहामस्य विश्वासः धार्मिकतार्थं गणित इति वयं वदामः । स १०
विश्वासस्तस्य लक्केदित्वावस्थायां किम् अलक्केदित्वावस्थायां कस्मिन्
समये धार्मिकतेव गणितः ? लक्केदित्वावस्थायां नहि किन्त्वलक्-
केदित्वावस्थायां । अपरञ्च स यत् सर्वेषाम् अलक्केदिनां विश्वा- ११

- ११ विनाम् आदिपुरुषो भवेत्, ते च धार्मिका गच्छेरण्; ये च ऋकाः केवलं ह्यिन्द्रत्वो न सन्तो ऽस्यत्पूर्वपुरुष आत्मानोऽह्यिन्द्रत्वक् सन् येन विश्वासमार्गेण गतवान् तेनैव तस्य पादचिह्नेन गच्छन्ति तेषां त्वक्छेदिनामप्यादिपुरुषो भवेत् तदर्थम् अलक्छेदिनो मानवस्य विश्वासात् धार्मिकता उत्पद्यत इति प्रमाणस्वरूपं त्वक्छेदचिह्नं च
- १२ प्राप्नोत् । आत्मानो जगतो ऽधिकारी भविष्यति येषां प्रतिज्ञा तं तस्य वंशस्य प्रति पूर्वम् अक्रियत, सा व्यवस्थामूलिका नहि
- १३ किन्तु विश्वासजन्यधार्मिकतामूलिका । यतो व्यवस्थाव्यवस्थानो यद्यधिकारिणो भवन्ति तर्हि विश्वासो विफलो जायते सा
- १४ प्रतिज्ञापि क्षुप्तैव । अधिकन्तु व्यवस्था कोपं जनयति यतो
- १५ ऽविद्यमानायां व्यवस्थायाम् आज्ञासङ्गमं न सम्भवति । अतएव सा प्रतिज्ञा यद् अनुग्रहस्य फलं भवेत् तदर्थं विश्वासमूलिका यतस्तथात्वे तदंगसमुदायं प्रति अर्थतो ये व्यवस्थया तदंगसम्भवाः केवलं तान् प्रति नहि किन्तु य आत्मानोऽविश्वासेन तत्सम्भवा-
- १६ स्तानपि प्रति सा प्रतिज्ञा स्थासुर्भवति । यो निर्जीवान् सजीवान् अविद्यमानानि वस्त्वानि च विद्यमानानि करोति आत्मानंश्च विश्वासभ्रूमेस्तस्येश्वरस्य साक्षात् सोऽस्माकं सर्वेषाम् आदिपुरुष आस्ते, यथा लिखितं विद्यते, 'अहं त्वां ब्रह्मजातीनाम् आदिपुरुषं कृत्वा नियुक्तवान् ।'
- १७ तदीयस्तादृशो वंशो जनियते यद्विदं वाक्यं प्रतिश्रुतं तदनुसाराद् आत्मानो ब्रह्मदेशीयलोकानाम् आदिपुरुषो यद् भवति
- १८ तदर्थं सोऽनपेक्षितव्यमपेक्षमाणो विश्वासं कृतवान् । अपरञ्च शीघ्रविश्वासो न भूत्वा शतवत्सरवयस्कृत्वात्, स्वशरीरस्य जरां
- १९ शारानाच्च स्वभार्याया रजोनिवृत्तिञ्च दृष्ट्वा, न मेने । अपरम्

अविश्वासाद् ईश्वरस्य प्रतिज्ञावचने कमपि संशयं न चकार ;
 किन्त्वैश्वरेण यत् प्रतिश्रुतं तत् बाधयितुं शक्यत इति निश्चितं ११
 विश्वाय दृढविश्वासः सन् ईश्वरस्य महिमानं प्रकाशयामासकार । इति
 हेतोस्तस्य स विश्वासस्तदीयधार्मिकतेव गणयाञ्चक्रे । धार्मिकतेवा- १२
 गण्यत तत् केवलस्य तस्य निमित्तं लिखितं नहि, अस्माकं निमित्त- १२
 मपि, यतोऽस्माकं पापनाशार्थं समर्पितोऽस्माकं धार्मिकताप्राप्त्यर्थञ्चो- १४
 न्वापितोऽभवत् योऽस्माकं प्रभु श्रीशुस्तस्योत्पापयितरौश्वरे यदि वयं १५
 विश्वासमस्तस्माकमपि सएव विश्वासः धार्मिकतेव गणयिष्यते ।

विश्वासेन धार्मिकीकृता वयम् ईश्वरेण साङ्गं प्रभुणास्माकं ५
 श्रीशुस्तीर्तव .नेसनं प्राप्ताः । अपरं वयं यस्मिन् अनुपहास्ये १
 तिष्ठामस्तन्मर्थं विश्वासमार्गेण तेनैवानीता वयम् ईश्वरीयविभव-
 प्राप्तिप्रत्याशया समानन्दामः । तत् केवलं नहि किन्तु क्लेशभोगे- २
 ऽप्यानन्दामो यतः क्लेशाद् धैर्यं जायत इति वयं जानीमः, धैर्याच्च
 परीक्षितत्वं जायते, परीक्षितत्वात् प्रत्याशा जायते, प्रत्याशातो- ४
 त्रीक्षितत्वं न जायते, यस्माद् अस्मभ्यं दत्तेन पवित्रेणात्मनास्माकम् ५
 अन्नःकरणश्रीश्वरस्य प्रेमवारिणा सिक्तानि । अस्मासु निरुपाधेषु ६
 सत्सु स्त्रीष्ट उपयुक्ते समये पापिनां निमित्तं स्त्रीयान् प्राणान् ७
 अत्यजत् । क्षितकारिणो जनस्य हृते कोऽपि प्राणान् त्यक्तुं साहसं ०
 कर्तुं शक्नोति, किन्तु धार्मिकस्य हृते प्रायेण कोऽपि प्राणान् न
 त्यजति । किन्त्वस्मासु पापिषु सत्त्वपि निमित्तमस्माकं स्त्रीष्टः ८
 स्मप्राणान् त्यक्तवान्, तत ईश्वरोस्मान् प्रति निजं परमप्रेमाणं ९
 दर्शितवान् । अतएव तस्य रक्तपातेन धार्मिकीकृता वयं जिताम् ९
 तेन कोपाद् उद्धारिष्यामहे । फलतो वयं यदा रिपव आस्य १०
 नदेश्वरस्य पुत्रस्य मरणेन तेन साङ्गं यस्माकं नेसनं जातं तर्हि

- ११ मेखणप्राप्ताः सन्तोऽवश्यं तस्य जीवनेन रक्षां लप्स्यामहे । तत् केवलं नहि किन्तु येन मेखणम् अक्षभामहि तेनास्माकं प्रभुना बीशुस्त्रीष्टेन साभ्यतम् ईश्वरे समानन्दामस्य ।

सादमा यथा पापं न्दतिच तथा यीशुना धार्मिकता

जननजीवनस्य ।

- १२ तथा सति, एकेन मानुषेण पापं पापेन च मरणं जगति प्राविशत् अपरं सर्वेषां पापित्वात् सर्वे मानुषा नृते निर्जा अभवन् ।
- १३ यतो व्यवस्थादानसमयं यावत् जगति पापम् आसीत् किन्तु यच्च
- १४ व्यवस्था न विद्यते तच्च पापस्यापि गणना न विद्यते । तथाप्यादमेन सादृशं पापं कृतं तादृशं पापं ये नाकारि आदमम्, आरभ्य मोर्षिं यावत् तेषामप्युपरि मृत्युं राजत्वम् अकरोत् स आदमो भाष्या-
- १५ दमस्य निर्दर्शनमेवास्ते । किन्तु पापकर्माणो सादृशो भावस्तादृग् दानकर्माणो भावो न भवति यत एकस्य जनस्यापराधेन यदि, बहूनां मरणम् अघटत तथाप्यीश्वरानुग्रहसादनुग्रहमूलकं दानस्यैकेन जने- नार्थाद् बीशुना स्त्रीष्टेन बहुषु बाहुल्यातिबाहुल्येन फलति ।
- १६ अपरम् एकस्य जनस्य पापकर्षं यादृक् फलयुक्तं दानकर्षं तादृक् न भवति यतो विचारकर्षकं पापम् आरभ्य दण्डजनकं बभूव, किन्तु
- १७ दानकर्षं बहुपापान्यारभ्य धार्मिकताजनकं बभूव । यत एकस्य जनस्य पापकर्षतस्तेनैकेन यदि मरणस्य राजत्वं जातं तर्हि ये जना अनुग्रहस्य बाहुल्यं धार्मिकतादानस्य प्राप्तुवन्ति त एकेन जनेन,
- १८ अर्थात् बीशुस्त्रीष्टेन, जीवने राजत्वम् अवश्यं करिष्यन्ति । एकोऽपराधो ऋत् सर्वमानवानां दण्डगात्री मार्गाऽभवत् तदद् एकं धार्मिकतादानं सर्वमानवानां जीवनयुक्तधार्मिकतागात्री मार्ग एव ।
- १९ अपरम् एकस्य जनस्यापराधनाद् यथा बहवोऽपराधिनी जाता-

सर्वद् एकस्याश्चाचरणम् बहवो धार्मिकीकृता भवन्ति । अधिकम् १०
 व्यवसायगमनाद् अपराधस्य बाहुल्यं जातं किन्तु यत्र पापस्य
 बाहुल्यं तत्रैव तस्माद् अनुग्रहस्य बाहुल्यम् अभवत् । तेन मृत्युना ११
 यद् पापस्य राजत्वम् अभवत् तद् अस्माकं प्रभुषीशुखीष्ट-
 द्वारानन्तर्जीवनदायिधार्मिककृत्यानुग्रहस्य राजत्वं भवति ।

विद्यास्य फलम् धर्माचरणम् ।

प्रभूतरूपेण यद् अनुग्रहः प्रकाशते तदर्थं पापे तिष्ठाम इति ई १
 वाक्यं किं वयं वद्विष्यामः ? तत्र भवतु । पापं प्रति मृता वयं १
 पुनस्तस्मिन् कथम् जीविष्यामः ? वयं यावन्तो लोका षीशुखीष्टे २
 स्थापिता अभवाम तावन्त एव तस्य मरणे स्थापिता इति किं वृथं ४
 न जानीथ ? ततो यथा पितुः पराक्रमेण मृतानां मध्यात् खीष्ट ४
 उत्थापितस्तथा वयमपि यत् नूतनजीविन इवाचरामस्तदर्थं स्थापनेन
 तेन सौख्यं मृत्युरूपे शशागारे संस्थापिताः । अपरं वयं यदि तेन ५
 संयुक्ताः सन्तः स इव मरणभागिनो जातास्तर्हि स इवोत्थानभागिनो-
 ऽपि भविष्यामः । वयं यत् पापस्य दासाः पुन न भवामस्तदर्थम् १
 अस्माकं पापरूपशरीरस्य विनाशार्थम् अस्माकं पुरातनपुरुषस्तेन
 साकं क्रुशेऽहन्यतेति वयं जानीमः । यो हतः स पापात् मुक्त एव । ७
 अतएव यदि वयं खीष्टेन सौख्यं अहन्यामहि तर्हि पुनरपि तेन ८
 संहिता जीविष्याम इत्यस्माकं विश्वासो विद्यते । यतः मृतानां ९
 मध्याद् उत्थापितः खीष्टः पुन न सिध्यत इति वयं जानीमः ।
 तस्मिन् कोषधिकारो मृत्यो नास्ति । अपरञ्च स यद् अस्मिन्न १०
 तेनैकदा पापम् उद्दिश्यासिद्यत, यत्र जीवति तेनेश्वरम् उद्दिश्य
 जीवति ; तद् यद्यपि स्नान् पापम् उद्दिश्य मृतान् अस्माकं ११
 प्रभुषा षीशुखीष्टेनेश्वरम् उद्दिश्य जीवन्तो जानीत ।

- ११ अपरञ्च कुत्सिताभिज्ञाषान् पूरयितुं युष्माकं मर्त्यदेहेषु पापम्
 १२ आधिपत्यं न करोतु । अपरं खं खम् अङ्गम् अधार्मिकताया अखं
 क्त्वा पापसेवायां न समर्पयत, किन्तु मृतानां मध्याद् उत्थितानिव
 खान् ईश्वरे समर्पयत खान्यङ्गानि च धर्माखलरूपानीश्वरम् उद्दिश्य
 १३ समर्पयत । युष्माकम् उपरि पापस्याधिपत्यं पुनर्न भविष्यति,
 यस्माद् यूयं व्यवस्थाया अनायत्ता अनुग्रहस्य चायत्ता अभवत ।
 १४ किन्तु वयं व्यवस्थाया अनायत्ता अनुग्रहस्य चायत्ता अभवाम, इति
 १५ कारणात् किं पापं करिष्यामः ? तन्न भवतु । यतो मृतिजनकं
 पापं धार्मिकताजनकं निदेशाचरणस्यैतयोर्द्वयो र्यस्मिन् आज्ञापाख-
 नायै मृत्यानिव खान् समर्पयथ, तस्यैव मृत्या भवथ, एतत् किं
 १६ यूयं न जानीथ ? अपरञ्च पूर्वं यूयं पापस्य मृत्या आस्येति सत्यं
 किन्तु यस्यां शिक्षारूपायां मूषायां निक्षिप्ता अभवत तस्या आकृतिं
 १७ मनोभि खंभवन्त इति कारणाद् ईश्वरस्य भ्रन्ववादी भवतु । इत्थं
 १८ यूयं पापसेवातो मुक्ताः सन्तो धर्मस्य मृत्या जाताः । युष्माकं
 शारीरिख्या दुर्व्यस्यताया हेतोर्मानववद् अहम् एतद् ब्रवीमि;
 पुनः पुनरधर्मकरणार्थं तदत् पूर्वं पापामेध्ययो मृत्युले निजाङ्गानि
 समर्पयत तदद् इदानीं पवित्रत्वायै धार्मिकताया मृत्युले निजा-
 १९ ङ्गानि समर्पयत । यदा यूयं पापस्य मृत्या आस्य तदा धार्मिक-
 २० ताया नायत्ता आस्य । तर्हि यानि कर्माणि यूयम् इदानीं खम्भा-
 जनकानि बुध्यध्वे पूर्वं तै र्युष्माकं को लाभ आसीत् ? तेषां कर्मणां
 २१ फलं मरणमेव । किन्तु साम्प्रतं यूयं पापसेवातो मुक्ताः सन्त ईश्वरस्य
 मृत्याऽभवत तस्माद् युष्माकं पवित्रत्वरूपं खभम् अन्नन्तजीवनरूपञ्च
 २२ खलम् आस्ये । यतः पापस्य वेतनं मरणं किन्त्वस्माकं प्रभुषां यीशु-
 खीष्टेनानन्तजीवनम् ईश्वरदत्तं दानम् आस्ये ।

यौगुदेव परित्राता ।

यौगुना व्यवस्थायाः सुकिलकथनम् ।

हे भ्रातृगण व्यवस्थाविदः प्रति ममेदं निवेदनं । विधिः ७ १
 केवलं यावज्जीवं मानवोपर्यधिपतित्वं करोतीति यूयं किं न
 जानीथ ? यावत्काष्ठं पति जीवति तावत्काष्ठम् ऊढा भार्या १
 व्यवस्थया तस्मिन् बद्धा तिष्ठति किन्तु यदि पति क्षिद्यते तर्हि सा
 नारी पत्यु र्व्यवस्थातो मुच्यते । एतत्कारणात् पत्युर्जीवनकाले नारी २
 यद्यन्यं पुरुषं विवहति तर्हि सा व्यभिचारिणी भवति किन्तु यदि
 स पति क्षिद्यते तर्हि सा तस्या व्यवस्थाया मुक्ता यतो पुरुषान्तरेण
 ब्रूढापि व्यभिचारिणी न भवति । हे मम भ्रातृगण, ईश्वरनिमित्तं ३
 यदस्माकं फलं जायते तदर्थं मृतानां मध्याद् उत्पादितेन पुरुषेण
 सह युष्माकं विवाहो यद् भवेत् तदर्थं स्त्रीष्टस्य शरीरेण यूयं
 व्यवस्थां प्रति मृतयन्तः । यतोऽस्माकं शारीरिकाशरणसमये मरु- ४
 निमित्तं फलम् उत्पादयितुं व्यवस्थया दूषितः पापाभिसाधो-
 ऽस्माकम् अङ्गेषु जीवन् आसीत् । किन्तु तदा यस्या व्यवस्थाया ५
 वग्रे आस्रहि साम्प्रतं तां प्रति मृतत्वाद् वयं तस्या अधौनत्वात्
 मुक्ता इति हेतोरीश्वरोऽस्माभिः पुरातनस्त्रिखितानुसारात् न सेवि-
 तव्यः किन्तु नवीनस्यभावेनैव सेवितव्यः ।

व्यवस्थया पापान्मुक्तिर्न भवति ।

तर्हि वयं किं ब्रूमः ? व्यवस्था किं पापजनिका भवति ? नेत्यं ०
 भवतु । व्यवस्थायाम् अविद्यमानायां पापं किम् इत्यहं नावेदं ; किञ्च
 सोभं मा कार्षीरिति चेद् व्यवस्थायन्ते स्त्रिखितं नाभविष्यत् तर्हि
 सोभः किञ्चूतसौदहं नाज्ञासं । किन्तु व्यवस्थया पापं किञ्च प्राप्य ५
 ममान्तः सर्वविधं सुखिताभिसाधम् अजनयत् ; यतो व्यवस्थायाम्

- ६ अविद्यमानायां पापं कृतं । अपरं पूर्वं व्यवस्थाप्याम् अविद्यमाना-
नायाम् अहम् अजीवं ततः परम् आद्यायाम् उपस्थितायाम्
- १० पापम् अजीवत् तदाहम् अद्यिथे । इत्थं सति जीवननिमित्ता
- ११ याज्ञा वा मम मृत्युजनिकाभवत् । यतः पापं हिंद्रं प्राप्य व्यवस्थि-
- १२ तादेशेन मां वदयित्वा तेन माम् अहम् । अतएव व्यवस्था पवित्रा,
आदेशश्च पवित्रो न्यायो हितकारी, च भवति ।
- १३ तर्हि यत् स्वयं हितकृतं तत् किं मम मृत्युजनकम् अभवत् ?
नेत्थं भवतु ; किन्तु पापं यत् पातकमिव प्रकाशते तथा निदेशेन
पापं यदतीव पातकमिव प्रकाशते तदर्थं हितोपायेन मम मरणम्
- १४ अजनयत् । व्यवस्थात्मबोधिकेति वयं जानीमः किन्वाहं शरीरता-
- १५ शरी पापस्य क्रीतकिङ्करो विद्ये । यतो यत् कर्म करोमि तत्
मम मनोऽभिमतं नहि ; अवरं यन् मम मनोऽभिमतं तन्न करोमि
- १६ किन्तु यद् अतीये तत् करोमि । तथात्वे यन् ममानभिमतं तद्
- १७ यदि करोमि तर्हि व्यवस्था सूक्तमेति स्वीकरोमि । अतएव
सम्प्रति तत् कर्म मया क्रियत इति नहि किन्तु मम शरीरस्त्रेण
- १८ पापेनैव क्रियते । यतो मयि, अर्थतो मम शरीरे, किमप्युत्तमं न
वसति एतद् अहं जानामि ; ममेच्छुकतायां तिष्ठन्व्यामप्यहम्
- १९ उत्तमकर्मासाधने समर्थो न भवामि । यतो यासुत्तमां क्रियां
कर्तुमहं वाञ्छामि तां न करोमि किन्तु यत् कुत्सितं कर्म कर्तुम्
- २० अनिच्छुकोऽस्मि तदेव करोमि । अतएव यद्यत् कर्म कर्तुं
ममेच्छा न भवति तद् यदि करोमि तर्हि तत् मया न क्रियते,
- २१ ममान्तर्वर्तिना पापेनैव क्रियते । भद्रं कर्तुम् इच्छुकं मां यो
- २२ ऽभद्रं कर्तुं प्रवृत्तयति तादृशं स्वभावमेकं मयि पश्यामि । अहम्
- २३ आन्तरिकपुरुषेष्वेव व्यवस्थायां सन्नुष्ट आसे ; किन्तु तद्विपरीत

युधन्तं तदन्यमेकं स्वभावं मदीयाङ्गस्थितं प्रपश्यामि, स मदीयाङ्ग-
स्थितपापस्वभावस्त्रायत्तं मां कर्तुं चेष्टते । हा हा योऽहं दुर्भाग्यो १४
मनुजस्यं माम् एतस्मान् मृताच्छरीरात् को निस्तारयिष्यति ?
अस्माकं प्रभुणा योऽस्त्रीष्टेन निस्तारयितारम् ईश्वरं धन्यं वदामि । १५
अतएव शरीरेण पापव्यवस्थाया मनसा तु ईश्वरव्यवस्थायाः सेवनं
करोमि ।

यौगुना, सन्पूर्वपरिचाषलं प्राप्नोति ।

ये जनाः स्त्रीष्टं योऽहम् आश्रित्य शारीरिकं नाचरन्त ८ १
आत्मिकमाचरन्ति तेऽधुना दण्डार्हा न भवन्ति । जीवनदायकस्या- १
त्मनो व्यवस्था, स्त्रीष्टयोऽहना पापमरणयो व्यवस्थातो माममोचयत् ।
वस्त्राच्छरीरस्य दुर्बलत्वाद् व्यवस्थया यत् कर्मासाध्यम् ईश्वरो २
निकुम्पुषं पापिशरीररूपं पापनाशकबलिरूपञ्च प्रेष्य तस्य शरीरे
पापस्य दण्डं कुर्वन् तत्कर्म साधितवान् । ततः शारीरिकं नाचरि- ४
त्वास्माभिरात्मिकम् आचरन्निर्व्यवस्थाग्रन्थे निर्दिष्टानि धार्मिकता-
कर्माणि सर्वानि साध्यन्ते । ये शारीरिकाचारिणस्ते शारीरिकान् ५
विषयान् भावयन्ति ये आत्मिकाचारिणस्ते आत्मनो विषयान्
भावयन्ति । शारीरिकभावस्य फलं मृत्युः किञ्चात्मिकभावस्य फलं ६
जीवनं प्राप्तिश्च । यतः शारीरिकभाव ईश्वरस्य विरुद्धः शत्रुताभाव ७
एव स ईश्वरस्य व्यवस्थाया अधीनो न भवति भवितुश्च न शक्नोति ।
एतस्मात् शारीरिकाचारिषु तोष्टुम् ईश्वरेण न शक्यं । किञ्ची- ८
श्वरस्यात्मा यदि युष्माकं मध्ये वसति तर्हि येषु शारीरिकाचारिणो ९
न सन्त, आत्मिकाचारिणो भवतः । यस्मिन् तु स्त्रीष्टस्यात्मा न
विद्यते स तत्सम्भवो नहि । यदि स्त्रीष्टो, युष्मान् अधितिष्ठति तर्हि १०
पापम् उद्दिश्य शरीरं मृतं किन्तु धार्मिकतासुद्दिष्टात्मा जीवति ।

- ११ मृतगणाद् बीड्यं वर्णोत्थापितस्यैवात्मा यदि युष्मन्मध्ये वसति
तर्हि मृतगणात् स्त्रीष्टस्य स उत्थापयिता युष्मन्मध्यवाधिना स्वकी-
यात्मना युष्माकं मृतदेहानपि पुन जीवयिष्यति ।
- १२ हे भ्राष्ट्रगण शरीरस्य वयमधमर्णा न भवामोऽतः शारीरिका-
१३ चारोऽस्माभिर्न कर्त्तव्यः । यदि यथं शारीरिकाचारिणो भवेत्
तर्हि युष्माभिर्भर्त्स्यमेव किन्वात्मना यदि शारीरिककर्माणि
१४ चातयेत तर्हि जीविष्यथ । यतो यावन्ते लोका ईश्वरस्यात्मना-
१५ ह्यन्यन्ते ते सर्व्व ईश्वरस्य सन्ताना भवन्ति । यथं पुनरपि भयजनकं
दास्यभावं न प्राप्ताः किन्तु येन भावेनेश्वरं पितः पितरिति प्रोष्य
१६ सम्बोधयथ तादृशं दत्तकपुत्रत्वभावम् प्राप्तुम् । अपरञ्च वधम्
ईश्वरस्य सन्ताना एतस्मिन् पवित्र आत्मा स्वयम् अस्माकम् आत्माभिः
१७ शार्ङ्गं प्रमाणं ददाति । अतएव वयं यदि सन्तानास्तर्ह्यधिकारिणः,
अर्थाद् ईश्वरस्य स्वत्वाधिकारिणः स्त्रीष्टेन सहाधिकारिणस्य भवामः ;
अपरं तेन शार्ङ्गं यदि दुःखभागिनो भवामस्तर्हि तस्य विभवस्यापि
१८ भागिनो भविष्यामः । किन्वस्मासु यो भावी विभवः प्रकाशयिष्यते
१९ तस्य समीपे वर्त्तमानकाञ्चीनं दुःखमहं दृणाय मन्ये । यतः
प्राणिगण ईश्वरस्य सन्तानानां विभवप्राप्तिम् आकाङ्क्षन् नितान्तम्
२० अपेक्षते । अपरञ्च प्राणिगणः स्त्रीम् अस्त्रीकताया वशीकृतो
२१ नाभवत् किन्तु प्राणिगणोऽपि नश्वरताधीनत्वात् मुक्तः सन् ईश्वरस्य
२२ सन्तानानां परमसुक्तिं प्राप्स्यतीत्यभिप्रायेण वशीकर्त्ता वशीकृते ।
अपरञ्च प्रसूयमानावद् व्यथितः सन् इदानीं यावत् कृत्स्नः
२३ प्राणिगण आर्त्तस्वरं करोतीति वयं जानीमः । केवलः स इति नहि
किन्तु प्रथमजातफलस्वरूपम् आत्मानं प्राप्ता वधमपि दत्तकपुत्रत्व-
पदप्राप्तिम् अर्थात् शरीरस्य सुक्तिं प्रतीक्षमाणास्तद्दत्तान्नरार्त्तरावं

कुर्वाः । वयं प्रत्याग्राया चाप्यम् अस्मभामहि किन्तु प्रत्यक्षवस्तुनो १४
 या प्रत्याग्रा या प्रत्याग्रा नहि, यतो मनुष्यो यत् समीचते तस्य
 प्रत्याग्रां कुतः करिष्यति ? यद् अप्रत्यक्षं तस्य प्रत्याग्रां यदि वयं १५
 कुर्वीमहि तर्हि धैर्यम् अवलम्ब्य प्रतीषामहे । तत आत्मापि १६
 स्वयम् अस्माकं दुर्बलतायाः सहायत्वं करोति ; यतः किं प्रार्थि-
 तव्यं तद् बोद्धुं वयं न शक्नुमः, किन्त्वस्यष्टैरार्त्तरावैरात्मा स्वयम्
 अस्मन्निमित्तं निवेदयति । अपरम् ईश्वराभिमतरूपेण पवित्रसो- १७
 कानां कृते निवेदयति य आत्मा तस्याभिप्रायोऽन्त्यामिना
 ज्ञायते । अपरम् ईश्वरीयनिरूपणानुसारेणाहताः सन्तो ये १८
 तस्मिन् प्रीयन्ते सर्वाणि मिथिला तेषां मङ्गलं साधयन्ति, एतद्
 वयं जानौमः । यत ईश्वरो ब्रह्माहृणां मध्ये स्वपुत्रं ज्येष्ठं कर्तुम् १९
 इच्छन् यान् पूर्व्यं लक्ष्मीकृतवान् तान् तस्य प्रतिमूर्त्याः सादृश्य-
 प्राप्तर्यं व्ययुक्त । अपरञ्च तेन ये नियुक्तास्त आहता अपि ये २०
 च तेनाहतास्ते धार्मिकीकृताः, ये च तेन धार्मिकीकृतास्ते
 विभवयुक्ताः ।

इत्यत्र वयं किं ब्रूमः ? ईश्वरो यद्यस्माकं सपत्नो भवति तर्हि को २१
 विपत्तोऽस्माकं ? आत्मपुत्रं न रक्षित्वा योऽस्माकं सर्वेषां कृते तं २२
 प्रदत्तवान् स किं तेन सहास्यम् अन्यानि सर्वाणि न दास्यति ? २३
 ईश्वरस्याभिरुचितेषु केन दोष आरोपयिष्यते ? य ईश्वरस्यान्
 धार्मिकीकरोति किं तेन ? अपरं तेभ्यो दस्त्रदानाद्या वा केन २४
 करिष्यते ? योऽस्मन्निमित्तं प्राणान् त्यक्तवान् केवलं तत्र किन्तु
 मृतगणमध्याद् उत्थितवान्, अपि चेत्तस्य दक्षिणे पार्श्वे तिष्ठन्
 अद्याप्यस्माकं निमित्तं प्रार्थत एवभूतो यः खीष्टः किं तेन ? अस्माभिः २५
 सह खीष्टस्य प्रेमविच्छेदं जनयितुं कः शक्नोति ? क्लेशो व्यसनं वा

ताडना वा दुर्मिच्छं वा वस्त्रहीनत्वं वा प्राणसंग्रहो वा खड्गो वा
१९ किमेताभिः शक्रुवन्ति ? किन्तु चिञ्चितम् आस्ये, यथा,

‘वयं तव निमित्तं स्त्रो मृत्युवन्नेऽस्मिन्नं दिनं ।

वञ्चिदेद्यो यथा मेवो वयं गच्छामहे तथा ।’

२० अपरं सोऽस्मात् प्रीयते तेनैतासु विपत्सु वयं सम्बन्धं विजया-

२१ महे । यतोऽस्माकं प्रभुना धीशुखीष्टेनेश्वरस्य यत् प्रेम तस्माद्
अस्माकं विच्छेदं जगदितुं मृत्यु जीवन् वा दिव्यदूता वा वस्त्रवन्तो

२२ सुखदूता वा वर्त्तमानो वा भविष्यन् काश्चो वा उपपदं वा नौच-
पदं वापरं किमपि सृष्टवद्दु वैतेषां केनापि न शक्यमित्यस्मिन्
दृढविश्वासो ममास्ये ।

पितृदिभि र्योऽस्त्रीपुत्रप्राप्तकरत्त्वम् ।

इत्यादेवञ्च पतने ईश्वरस्य दोषो नास्ति ।

६ १ अहं काश्चिद् कश्चिन्नां कथां न कथयामि, स्त्रीष्टस्य साक्षात्
सत्यमेव प्रवीमि पवित्रस्यात्मनः साक्षात् मदीयं मन एतत् साध्यं
१ ददाति । ममान्तरतिग्रहदुःखं निरन्तरं खेदस्य तस्माद् अहं
२ स्त्रजातीयभ्रातृणां निमित्तान् स्वयं स्त्रीष्टाष्वापाक्रान्तो भवितुम्
३ ऐच्छाम् । यतस्त इत्यायेष्टस्य वंशे अपि च दत्तकपुत्रत्वं तेजो
नियमो व्यवसादानं मन्दिरे भजनं प्रतिज्ञाः पितृपुरुषगणस्यैतेषु
५ सर्वेषु तेषाम् अधिकारोऽस्ति । तत् केवलं नहि किन्तु सर्वाध्यक्षः
सर्वदा सच्चिदानन्द ईश्वरो यः स्त्रीष्टः सोऽपि शारीरिकसम्बन्धेन
तेषां वंशसम्भवः ।

६ ईश्वरस्य वाक्यं विफलं जातम् इति नहि यत्कारणाद् इत्याये-

० ष्टस्य वंशे वै जातास्ये सर्वे वस्तुत इत्यायेष्टीया न भवन्ति । अपरम्
अत्राप्यात्मस्य वंशे जाता अपि सर्वे तस्यैव वंशजा न भवन्ति

किन्तु इच्छाकस्य गाथा तव वंशो विख्यातो भविष्यति । अर्थात् ८
 शारीरिकसंबन्धात् जाताः सन्ताना थावन्तस्त्वावन्त एवेश्वरस्य सन्ताना
 न भवन्ति किन्तु प्रतिश्रवणाद् ये जायन्ते त एवेश्वरवंशो गच्छन्ते ।
 यतस्तत्प्रतिश्रुते वाक्यमेतत्, 'एतादृशे समये ऽहं पुनरागमिष्यामि ९
 तत्पूर्वं 'साराथाः पुत्र एको अनिष्यते ।' अपरमपि वदामि स्वम- १०
 नोऽभिज्ञाषत ईश्वरेण यन्निष्कृपितं तत् कर्त्तव्यं नहि किन्त्वाङ्कथितु
 ज्ञातमेतद् यथा सिद्ध्यति, तदर्थं रिष्कानामिकथा घोषिता जने- ११
 कक्षाद् अर्थाद् अज्ञाकम् इच्छाकात् पूर्वपुरुषाद् गर्भे धृते तथाः
 सन्तानयोः प्रसवात् पूर्व किञ्च तयोः शुभाशुभकर्त्तव्यः करणात् १२
 पूर्वं तां प्रतीदं वाक्यम् उक्तं, ज्येष्ठः कनिष्ठं सेविष्यते, यथा लिखि- १३
 तम् आस्ते, 'तथाप्येषावि न प्रीत्वा याकोवे प्रीतवान् अहं ।'

तर्हि वयं किं ब्रूमः ? ईश्वरः किम् अन्यायकारी ? तथा न १४
 भवतु । यतः स स्वयं मोघिम् अवदत्, 'अहं यस्मिन् अनुपहं १५
 'चिकौर्षामि तमेवानुगृह्णामि, यच्च दयितुम् इच्छामि तमेव दये।'
 अतएवेच्छता यतमानेन वा मानवेन तन्न साध्यते दयाकारिणेश्वरे- १६
 णैव साध्यते । फिरौणि शास्त्रे लिखति, 'अहं लद्दारा मत्पराक्रमं १७
 दर्शयितुं सर्व्यष्टयिष्यां निजनाम प्रकाशयितुञ्च त्वां स्थापितवान् ।'
 अतः स यम् अनुपहीतुम् इच्छति तमेवानुगृह्णति, यच्च नियही- १८
 तुम् इच्छति तं निगृह्णति ।

अदि वदसि तर्हि स दोषं कुतो गृह्णाति ? तदीयेच्छायाः १९
 प्रतिबन्धकत्वं कर्त्तुं कस्य सामर्थ्यं विद्यते ? हे ईश्वरस्य प्रतिपद्य २०
 मर्त्यं त्वं कः ? एतादृशं मां कुतः सृष्टवान् ? इति कथां सृष्टवस्तु
 सहे किं कथयिष्यति ? एकस्मान् मृत्पिण्डाद् उत्कृष्टापकृष्टौ २१
 दिविधौ कस्यग्नौ, कर्त्तुं किं कुशाक्षस्य सामर्थ्यं नास्ति ? ईश्वरः २२

कोपं प्रकाशयितुं निजशक्तिं ज्ञापयितुश्चेच्छन् यदि विनाशक
 खोग्यानि क्रोधभाजनानि प्रति बद्धकाशं दीर्घवहिस्युताम् शान्त-
 १७ वति ; अपरञ्च विभवप्राप्त्यर्थं पूर्वं नियुक्तान्यनुग्रहपात्राणि प्रति
 १४ निज विभवस्य वाङ्मयं प्रकाशयितुं केवलव्यभिक्तदिनां नहि परजाती-
 १५ यानामपि मध्याद् अस्मानिव तान्याह्वयति तत्र तव किं ? होत्रेय-
 पन्थे यथा लिखितम् आस्ते,

‘यो लोको मम नासीत् तं वदित्स्यामि मदीयकं ।

या जाति मेऽप्रिया नासीत् तां वदित्स्याम्यहं प्रियां ।

१६ यूयं मदीयलोका न यचेति वाक्यमौच्यत ।

अमरेणस्य सन्नागा इति ख्यास्यन्ति तत्र ते ।’

१७ इत्याद्येस्त्रीयलोकेषु चिन्नायाहोऽपि वाचनेतां प्राचारयत्,

‘इत्याद्येस्त्रीयवंग्रानां या संख्या सा तु निश्चितं ।

सासुद्रसिकतासंख्यासमाना यदि जायति ।

तथापि केवलं लोकैरल्पैस्त्राणं ब्रजिष्यते ।

१८ यतो न्यायेन स्वं कर्म परेणः साधयिष्यति ।

देशे च एव संक्षेपाक्षिप्तं कर्म करिष्यति ।’

१९ चिन्नायाहोऽपरमपि कथयामास,

‘सैन्याध्यक्षपरेण चेतुं किञ्चिन्नोदग्रिष्यत ।

तदा वयं सिद्धोमेवाभविष्याम विनिश्चितं ।

यदा वयम् अमोराया अगमिष्याम तुल्यतां ।’

इत्याद्येसस्य पतनस्य किं बलं ?

२० तर्हि वयं किं वक्ष्यामः ? परजातीया लोका अपि धार्मिक-

२१ तार्थम् अक्षतमाना विश्वासेन धार्मिकताम् अक्षमन्त ; किन्त्व-

२२ साद्येस्त्रीलोका व्यवस्थापात्रेण धार्मिकतायै यतमानास्तत्र नाक्षमन्त ।

तस्य किं कारणं ? ते विश्वासेन नहि किन्तु व्यवस्थायाः क्रियया
चेष्टित्वा तस्मिन् स्वजनजनके पाषाणे पादस्वजनं प्राप्ताः । लिखितं ११
यादृशम् आस्ते,

‘पञ्च पादस्वजायं हि खीद्योनि प्रकरञ्चया ।

बाधाकारञ्च पाषाणं परिष्ठापितवानहम् ।

विश्वसिष्यति यस्तत्र स जनो न अपिष्यते ।’

हे भ्रातर इत्यावेखीयल्लोका यत् परिचाषं प्राप्नुवन्ति तदहं १० १
मनसाभिच्छपन् ईश्वरस्य समीपे प्रार्थये । यत ईश्वरे तेषां चेष्टा १
विद्यत इत्यपाहं साध्यस्मि ; किन्तु तेषां सा चेष्टा सञ्ज्ञाना नहि,
यतस्त ईश्वरदत्ता धार्मिकताम् अविज्ञाय स्वतन्त्रधार्मिकतां स्थाप- १
यितुम् चेष्टमाना ईश्वरदत्तायाः धार्मिकताया गिन्नत्वं न खीकु-
र्वन्ति । खीष्ट एकैकविश्वसिजनाय धार्मिकताम् दातुं व्यवस्थायाः ४
फलस्वरूपो भवति । व्यवस्थापालनेन या धार्मिकता तां मोक्षिर्वर्ष- ५
यामास, यथा, ‘यो जनस्तां पालयिष्यति स तद्द्वारा जीविष्यति ।’
किन्तु विश्वासेन या धार्मिकता ता एतादृशं वाक्यं वदति, ‘कः १
स्वर्गम् आरुह्य खीष्टम् अवरोहयिष्यति ? को वा प्रेतलोकम् ०
अवरोह्य खीष्टं मृतगणमध्याद् आनेष्यतीति वाक् मनसि त्वया न
गदितव्या ।’ तर्हि किं ब्रवीति ? ‘तद् वाक्यं तव समीपस्थम् ८
अर्थात् तव वदने मनसि आस्ते,’ तच्च वाक्यम् अस्माभिः प्रचार्य-
माणं विश्वासस्य वाक्यमेव । वस्तुतः प्रभुं खीष्टं यदि वदनेन खीक- ९
रोषि, तथेश्वरस्य मृतगणमध्याद् उदस्थापयद् इति यद्यन्तःकरणेन
त्रिभुविषि तर्हि परिचाषं लप्स्यसे । अस्मात् धार्मिकता प्राप्स्यर्थम् १०
अन्तःकरणेन विश्वसितव्यं परिचाषार्थञ्च वदनेन खीकर्तव्यं । आस्ते ११
यादृशं लिखति, ‘विश्वसिष्यति यस्तत्र स जनो न अपिष्यते ।’ इत्यत्र १२

यिद्भदिनि परजातीयलोके च कोपि विशेषो नास्ति यस्माद् यः सर्वेषाम् अद्वितीयः प्रभुः स निजयाचकान् सर्वान् प्रति वदान्यो भवति । यतः,

‘यः कश्चित् परमेष्ठस्य नात्मा हि प्रार्थयिष्यते ।

स एव मनुजो नूनं परिचातो भविष्यति ।’

- १४ यस्मिन् ये जना न व्यश्मिपुस्ते तस्मद्भिश्च कथं प्रार्थयिष्यन्ते ? ये वा यस्याख्यानं कदापि न श्रुतवन्तस्ते तस्मिन् कथं विश्वसिष्यन्ति ? अपरं
- १५ यदि प्रचारयितारो न तिष्ठन्ति तदा कथं ते श्रोष्यन्ति ? यदि वा प्रेरिता न भवन्ति तदा कथं प्रचारयिष्यन्ति ? यादृशं लिखितम् आस्ते, यथा,

‘माङ्गलिकं सुसंवादं ददत्यानीय ये नराः ।

प्रचारयन्ति श्रान्तेषु सुसंवादं जनास्तु ये ।

तेषां चरणपद्मानि कौटुकं शोभान्वितानि हि’ ।

- १६ किन्तु ते सर्वे तं सुसंवादं न गृहीतवन्तः । यिग्नायाहो यथा लिखितवान्,

अस्मत्प्रचारिते वाक्ये विश्वासमकरोद्धि कः ।’

- १७ अतएव श्रवणाद् विश्वास ऐश्वरवाक्यप्रचारात् श्रवणञ्च भवति ।
- १८ तर्ह्यहं ब्रवीमि तैः किं नाश्रावि ? अवश्यम् अश्रावि, यस्मात् तेषां शब्दो महीं व्याप्नोद् वाक्यञ्च निखिलं जगत् ।
- १९ अपरमपि वदामि, इत्याद्येस्त्रीयलोकाः किम् एतां कथां न बुध्यन्ते ? प्रथमतो मोघिरिदं वाक्यं प्रोवाच,

अहमुत्तापयिष्ये तान् अगण्यमानवेरपि ।

क्लेश्यामि जातिम् एताश्च प्रोक्ष्यामिभ्रजातिभिः ।

- २० अपरञ्च यिग्नायाहोऽतिशयाहोभेण कथयामास, यथा,

अधि मां येसु नाचेष्टि सभ्याप्तसौ जनेरहं ।

अधि मां ये नं सन्मृष्टं विज्ञातसौ जनेरहं ॥

किमिच्छायेस्त्रीयलोकान् अधि कथयाम्कार,

१९

येराज्ञासहिभि लौकै विबद्धं वाक्यमुच्यते ।

तान् प्रत्येव दिनं क्लृप्तं हसौ विस्तारयाम्यहं ॥

पतितामां इत्यावेस्त्रीयानां परिषेपे परिचाषनं कथयन् ।

ईश्वरेण स्त्रीयलोका अपसारिता अहं किम् ईदृशं वाक्यं ११ ।

ब्रवीमि ? तन्न भवतु यतोऽहमपि विन्यामीनगोचीय अत्राहाम-
 वंशीय इत्यावेस्त्रीयलोकोऽस्मि । ईश्वरेण पूर्वं ये प्रकृष्टास्ते स्त्रीय- १
 यलोका अपसारिता इति नहि । अपरम् एषियोपाख्याने शास्त्रे
 पश्चिहितम् आस्ते तद् घृष्टं किं न जानीय ? 'हे परमेश्वर १
 लोकास्तदीयाः सर्वा यज्ञवेदीरभञ्जन् तथा तव भाववादिनः
 सर्वान् यज्ञन् केवञ्च पूकोऽहम् अवशिष्ट आसे ते ममापि प्राणान्
 'नाशयितुं चेष्टन्ते,' एतां कथाम् इत्यावेस्त्रीयलोकानां विरुद्धम्
 एषिय ईश्वराय निवेदयामास । ततस्तं प्रतीश्वरस्योत्तरं किं जातं ? ४
 बीक्ष्णासो देवस्य साक्षात् ये जानूनि न पातितानि तादृशाः सप्त
 सहस्राणि लोका अवशेषिता मया ! तदद् एतस्मिन् वर्तमान- ५
 कालेऽपि अनुग्रहेणाभिरुचितास्तेषाम् अवशिष्टाः कतिपया लोका
 सन्ति । अतएव तद् यद्यनुग्रहेण भवति तर्हि क्रियया न भवति ६
 नो चेद् अनुग्रहोऽननुग्रह एव, यदि वा क्रियया भवति तर्ह्यनुग्रहेण
 न भवति नो चेत् क्रिया क्रियैव न भवति ।

तर्हि किं ? इत्यावेस्त्रीयलोका यद् अमृगयन्त तन्न प्रापुः । ७
 किन्त्वभिरुचितलोकास्तान् प्रापुस्तदन्ते सर्व्य अन्वीभूताः । यथा ८
 लिखितम् आस्ते,

घोरनिद्राक्षुताभावं दृष्टिहीने च सोचने ।

कर्षोः श्रुतिविहीनौ च प्रददौ तेभ्य ईश्वरः ॥

८ एतस्मिन् दायुदोऽपि लिखितवान् यथा,

अतो बुभुक्षान्नं तेषाम् उन्माद्यवद् भविष्यति ।

वा वंशधन्ववद् बाधा दण्डवद् वा भविष्यति ॥

१० भविष्यन्ति तथान्वासे नेचैः पश्यन्ति नो यथा ।

वेपथुः कटिद्देशस्य तेषां मित्तं भविष्यति ॥

११ पतनायै ते लिखितवन्त इति वाचं किमहं वदामि ? तत्र

भवतु किन्तु तान् उद्योगिनः कर्तुं तेषां पतनात् परजातीयसोकैः

१२ परिचाषं प्राप्तं । तेषां पतनं यदि जगतो लोकानां सामञ्जन-

कम् अभवत् तेषां द्वाशोऽपि यदि परजातीयानां सामञ्जनको-

१३ ऽभवत् तर्हि तेषां दुःखिः कति सामञ्जनिका भविष्यति ? अतो

हे परजातीया युष्मान् सम्बोध्य कथयामि मित्रानां प्रातिबन्धूनां

मनःसुखोऽगं जनयन् तेषां मध्ये कियतां लोकानां यथा परिचाषं

१४ साधयामि तन्निमित्तं परजातीयानां निकटे प्रेरितः सन् अहं

१५ स्वपदस्य मस्तिमानं प्रकाशयामि तेषां निपट्रेण यदीश्वरेण सह

जगतो जनानां मेखनं जातं तर्हि तेषाम् अनुगृहीतत्वं मृतदेहे

१६ यथा जीवनसाभस्तदत् किं न भविष्यति ? अपरं प्रथमजातं फलं

यदि पवित्रं भवति तर्हि सर्वमेव फलं पवित्रं भविष्यति ; तथा

मूखं यदि पवित्रं भवति तर्हि शाखा अपि तथैव भविष्यति ।

१७ कियतीनां शाखानां हृदये हृते त्वं वन्यजितवृक्षस्य शाखा भूत्वा

यदि तच्छाखानां ज्ञाने रोपिता सती जितवृक्षीयमूखस्य रसं

१८ भुञ्चे, तर्हि तासां भिन्नशाखानां विद्वद्गं मा गर्भ्यीः ; यदि गर्भ्यसि

तर्हि त्वं मूखं यत्र धारयसि किन्तु मूखं त्वां धारयतीति संस्मर ।

अपरञ्च यदि वदसि मां रोपयितुं ताः शाखा विभिन्ना अभवन् ; १८
 भद्रम्, अविश्वासकारणात् ते विभिन्ना जातास्तथा विश्वासकारणात् २०
 लं रोपितो जातस्तस्माद् अङ्कारम् अङ्गत्वा यथाध्वसो भव ।
 यत ईश्वरो यदि स्थाभाविकीः शाखा न रचति तर्हि सावधानो २१
 भव चेत् त्वामपि न स्थापयति । इत्यचेश्वरस्य यादृशी कृपा तादृशं २२
 भयानकत्वमपि त्वया दृश्यतां ; ये पतितास्तान् प्रति तस्य भयानकत्वं
 दृश्यतां, त्वञ्च यदि तत्कृपाश्रितस्तिष्ठसि तर्हि त्वां प्रति कृपा
 दृश्यते ; नो चेत् त्वमपि तद्वत् क्षिप्तो भविष्यसि ।

अपरञ्च ते यच्च विश्वासे न तिष्ठन्ति तर्हि पुनरपि रोपयिष्यन्ते २३
 यस्मात् तान् पुनरपि रोपयितुम् ईश्वरस्य शक्तिरास्ते । वन्द्यजित- २४
 वृक्षस्य शाखा सन् त्वं यदि ततश्चिह्नो रीतिव्यत्ययेनोत्तमजितवृक्षे
 रोपितोऽभवस्तर्हि तस्य वृक्षस्य स्त्रीया याः शाखास्ताः किं पुनः
 स्ववृक्षे संलग्नितुं न शक्नुवन्ति ? हे भ्रातरो युष्माकम् आत्माभि- २५
 मानो यत्र जायते तदर्थं ममेदृशी वाक्का भवति यूयं एतन्नि-
 गूढतत्त्वम् अजानन्तो यत्र तिष्ठथ ; वस्तुतो यावत्काष्ठं सम्पूर्णरूपेण
 परजातीयानां संयुक्तो न भविष्यति तावत्कालम् अंशत्वेन इत्याद्ये-
 क्षीयस्योक्तानाम् अन्वता स्थास्यति ; पश्चात् ते सर्व्वे परिचास्यन्ते ; २६
 एतादृशं लिखितमप्यास्ते,

आगमिष्यति सीयोनाद् एको यस्त्राणदायकः ।

अधर्मं याकोबो वंशात् स तु दूरीकरिष्यति ।

तथा दूरीकरिष्यामि तेषां पापान्यहं यदा ।

तदा तैरेव साङ्गं मे नियमोऽयं भविष्यति ।

सुसंवादात् ते युष्माकं विपत्त्या अभवत् किन्त्वभिदक्षितत्वात् ते २७
 पिदस्योक्तानां कृते मिथपाचाणि भवन्ति । यत ईश्वरस्य दानाद् २८

११ ३०-१२ ६ रोहिणः प्रति प्रेरितस्य यौक्त्य वचं । ३६१

- १० आङ्गानाञ्च पञ्चान्तापो न भवति । अतएव पूर्वम् ईश्वरेऽविश्वा-
सिनः सन्नोऽपि यूथं यद्दत् सन्नति तेषाम् अविश्वासकारणाद्
११ ईश्वरस्य कृपापात्राणि जातास्तद्दत् ददातीं तेऽविश्वासिनः सन्ति
१२ किन्तु युष्माभि र्बन्धकृपाकारणात् तैरपि कृपा लभ्यते । ईश्वरः
सर्वान् प्रति कृपां प्रकाशयितुं सर्वान् अविश्वासित्वेन गणयति ।
१३ अहो ईश्वरस्य ज्ञानबुद्धिरूपयो र्धनयोः कीदृक् प्राचुर्यं । तस्य
राजशासनस्य तत्त्वं कीदृग् अप्राप्यं । तस्य मार्गाश्च कीदृग्
१४ अनुपलब्धाः । परमेश्वरस्य सङ्कल्पं को ज्ञातवान् ? तस्य मन्त्री वा
१५ कोऽभवत् ? को वा तस्योपकारी भूत्वा तत्कृते तेन प्रत्युपकर्तव्यः ?
१६ यतो वस्तुमात्रमेव तस्मात् तेन तस्मै चाभवत् तदीशो महिमा
सर्व्वदा प्रकाशितो भवतु । इति ।

धर्माचरणविषयिणी नानाविधि ।

- १२ : हे भ्रातर ईश्वरस्य कृपयाहं युष्मान् विनये यूथं खं, खं
शरीरं सजीवं पवित्रं याज्ञं वक्षिम् ईश्वरसुहृदस्य समुत्सृजत, एषा सेवा
१ युष्माकं योग्या । अपरं यूथं सांसारिका इव माचरत, किन्तु
खं खं स्वभावं परावर्त्य नूतनाचारिणो भवत, तत ईश्वरस्य निहृदः
कीदृग् उत्तमो ग्रहणीयः सङ्पूर्णश्चेति युष्माभिरनुभावित्यते ।
२ कश्चिदपि जनो योग्यत्वाद्दधिकं खं न मन्यतां किन्तु ईश्वरो तस्मै
विश्वासस्य चत्परिमाणम् अददात् स तदनुसारतो योग्यरूपं खं
मनुताम्, ईश्वराद् अनुग्रहं प्राप्तः सन् युष्माकम् एकैकं जनम् इत्या-
३ ज्ञापयामि । यतो यद्ददस्माकम् एकस्मिन् शरीरे बह्वन्वज्जानि
४ सन्ति किन्तु सर्व्वेषामज्जानां कार्य्यं समानं नहि; तद्ददस्माकं बह्व-
त्वेऽपि सर्व्वे वृथं स्त्रीष्टे, एकशरीराः परस्परम् अङ्गप्रत्यङ्गत्वेन
५ भवामः । अस्माद् ईश्वरानुग्रहेण विशेषं विशेषं, दानम् अस्मात्

प्राप्तेषु वस्तु कोऽपि यदि भाववाक्यं वदति तर्हि विश्वासश्च परि-
 माणानुसारतः स तद् वदतु ; यदा यदि कश्चित् सेवकारो भवति •
 तर्हि स तस्मैवेवं करोतु ; अथवा यदि कश्चिद् अध्यापयिता भवति
 तर्हि सोऽध्यापयतु ; तथा य उपदेष्टा भवति स उपदिशतु ; यश्च =
 दाता स सरस्वतया ददातु, यस्त्वधिपतिः स यज्ञेनाधिपतित्वं
 करोतु, यश्च दयालुः स हृष्टमनसा दयताम् ।

अपरञ्च युष्माकं प्रेम कापण्यवर्जितं भवतुः ; यद् अभद्रं तद् ८
 ऋतीषध्वं यश्च भद्रं तस्मिन् अनुरण्यध्वम् । अपरं भ्रातृत्वप्रेक्षा १०
 परस्परं प्रीषध्वं समाहराद् एकोऽपरजनं श्रेष्ठं जानीध्वम् । तथा ११
 कार्ये निररक्षसा मनसि च सोद्योगाः सन्तः प्रभुं सेवध्वम् अपरं १२
 प्रत्याशायाम् आनन्दिता दुःखसमये च धैर्ययुक्ता भवतु ; प्रार्थनायां
 सततं प्रवर्षध्वं । पवित्राणां दीनतां दूरीकुर्वध्वम् अतिथिसेवायाम् १३
 अनुरण्यध्वम् । ये जना युष्मान् ताडयन्ति तान् आग्निषं वदत, १४
 प्रापम् अदत्त्वा दद्वमाग्निषम् । ये जना आनन्दयन्ति तैः सार्द्धम् १५
 आनन्दत ये च वदन्ति तैः सह वदित । अपरञ्च युष्माकं मनसां १६
 परस्परम् एको भावो भवतु ; अपरम् उच्चपदम् अनाकारुष्य
 नीचलोकेः सदापि मार्दवम् आचरत ; स्वान् ज्ञानिनो न मन्यध्वं ।
 परस्माद् अपकारं प्राप्यापि परं नापकुर्वत । सर्वेषां दृष्टितो १७
 यत् कर्मोत्तमं तदेव कुर्वत । यदि भवितुं शक्यते तर्हि यथाशक्ति १८
 सर्वलोकेः सह निर्धिरोधेन काष्ठं यापयत । हे प्रियवन्धवः, १९
 कश्चिद् अपकारश्च समुचितं दण्डं वाचं न दद्वं, किन्त्वौशरीष-
 कोश्राय ज्ञानं हस्त यतो विहितमास्ते परमेश्वरः कथयति,

दानं फलस्य मत्कार्यं सुचितं प्रददान्वहं ।

इतिकारणात्

१२ २१-१३ ६ रोमिका प्रति प्रेरितस्य पौत्रस्य पत्रं ।

३६३

रिपु र्घदि बुधार्त्तस्ये तर्हि तं त्वं प्रभोजय ।

तथा वदि ब्रह्मार्त्त, स्यात् तर्हि तं परिपाचय ।

तेन त्वं मस्तके तस्य ज्वलदग्निं निधास्यसि ।

२१ कुम्भिक्यथा पराजिता न वन्त उन्तमक्रियथा कुम्भिकां पराजयत ।

राजात्मानवधमात्रं प्रति कर्त्तव्यम् ।

१३ १ युष्माकम् एकैकजनः शासनपदस्य निम्नो भवतु यतो यानि
शासनपदानि सन्ति तानि सर्वाणीश्वरेण स्थापितानि; ईश्वरं

१ विना पदस्थापनं न भवति । इति हेतोः शासनपदस्य यत्
प्रातिकूल्यं तद् ईश्वरोचनिरूपणस्य प्रातिकूल्यमेव; अपरं चे
प्रातिकूल्यम् आचरन्ति ते स्त्रेषां समुचितं दण्डं स्वयमेव घटयन्ते ।

२ शास्त्रा सदाचारिणां भयप्रदो नहि दुराचारिणामेव भयप्रदो
४ भवति; त्वं किं तस्मान् निर्भयो भवितुम् इच्छसि? तर्हि
सत्कर्त्तव्यं चर, तस्माद् यत्रो लप्स्यसे. यतस्तत्र सदाचरणाय, स

ईश्वरस्य भृत्योऽसि । किन्तु यदि कुकर्त्तव्यं चरसि तर्हि त्वं शङ्कस्य
यतः स निरर्थकं खड्गं न धारयति; कुकर्त्तव्यं चरणं समुचितं

५ दण्डयितुम् स ईश्वरस्य दण्डदभृत्य एव । अतएव केवलदण्डभया-

६ नहि किन्तु सदसहोधादपि तस्य वशेन भवितव्यं । एतस्माद्
युष्माकं राजकरदानमप्युचितं यस्माद् ये करं गृह्णन्ति त ईश्वरस्य

७ किङ्करा भूत्वा सततम् एतस्मिन् कर्त्तव्ये निविष्टास्तिष्ठन्ति । अस्मात्
करपाहिणे करं दत्त, तथा शुक्लापाहिणे शुक्लं दत्त, अपरं
यस्माद् भेतव्यं तस्माद् विभीत, यस्य समादरणीयसं समाद्रिय-
ध्वम्; इत्वं यस्य यत् प्रायं तत् तस्मै दत्त ।

८ युष्माकं परस्परं प्रेम विनान्यत् किमपि देयम् खणं न भवतु,

९ यतो यः परस्मिन् प्रेम करोति तेन यवस्था सिध्यति । वस्तुतः

परदारान् मा गच्छ, नरपत्न्यां मा कार्षीः, सौम्यं मा कार्षीः,
मिथ्यावाच्यं मा देहि, क्षोभं मा कार्षीः, एताः सर्वा आद्या
एताभ्यो भिक्षा या काचिद् आद्यास्ति सापि सप्तमीपवासिनि
स्ववत् प्रेम कुर्वित्यनेन वचनेन वेदिता । यतः प्रेम समीपवासिनो- १०
ऽऽरुभं न जनयति तस्मात् प्रेक्षा सर्वा व्यवस्था पाच्यते ।

विश्वासौभवनकालेऽस्माकं परिचाणस्य सामीप्याद् इदानीं तस्य ११
सामीप्यम् अव्यवहितं ; अतः समयं विविध्यास्माभिः साम्प्रतम्
अवश्यमेव निद्रातो जागर्त्तव्यं । वज्रतरा यामिनी गता प्रभातं ११
सन्निधिं प्राप्तं तस्मात् तामसीयाः क्रियाः परित्यज्यास्माभि वासरीया
सम्प्रा परिधातव्या । अतो हेतो र्वयं दिवा विहितं सदाचरणम् ११
आचरिष्यामः । रङ्गरथो मत्तलं सप्ततलं कामुकलं विवाद ईश्यां
चैतानि परित्यक्ष्यामः । यूयं प्रभुयौशुस्त्रीष्टरूपं परिष्कृतं परिधङ्गं ११
सुखाभिवाषपूरणाय आरीरिकाचरणं माचरत ।

दुर्बलविश्वाप्तिभाषणां प्रति कर्षवम् ।

यो ज्ञानोऽदृढविश्वासस्तं युष्माकं सङ्गिनं कुहत किन्तु सन्देह- १४ १
विचारार्थं नहि । यतो निषिद्धं किमपि खाद्यद्रव्यं नास्ति, कस्य- १
चिज्जनस्य प्रत्यय एतादृशो विद्यते किन्त्वदृढविश्वासः कश्चिदपरो
जनः केवलं शाकं भुङ्क्ते । तर्हि यो जनः साधारणं द्रव्यं भुङ्क्ते स १
विशेषद्रव्यभोक्तारं नावजानीयात् तथा विशेषद्रव्यभोक्तापि साधा-
रणद्रव्यभोक्तारं दोषिणं न कुर्यात्, यस्माद् ईश्वरस्तम् अगृह्णात् ।
हे परदासस्य दूषयितस्त्वं कः ? निजप्रभोः समीपे तेन पदस्थेन ४
पदस्थुतेन वा भवितव्यं स च पदस्य एव भविष्यति यत ईश्वरस्तं
पदस्त्वं कर्त्तुं शक्नोति । अपरस्य कश्चिज्जनो दिनाद् दिनं विशेषं ५
मन्यते कश्चिन्तु सर्वाणि दिनानि समानानि मन्यते, एकैको जनः

- १ स्त्रीयमनसि विविच्य निश्चिनोतु । यो जनः किञ्चन दिनं विशेषं मन्यते स प्रभुभक्त्या तन् मन्यते, यश्च जनः किमपि दिनं विशेषं न मन्यते सोऽपि प्रभुभक्त्या तन्न मन्यते : अपरश्च यः सर्वाणि भक्ष्यद्रव्याणि भुङ्क्ते स प्रभुभक्त्या तान्नि भुङ्क्ते यतः स ईश्वरं धन्यं वक्ति, यश्च न भुङ्क्ते सोऽपि प्रभुभक्तैव न भुञ्जान ईश्वरं धन्यं ब्रूते ।
- ० अपरम् अस्माकं कश्चित् निजनिमित्तं प्राणान् धारयति निज-
= निमित्तं विद्यते वा तन्न; किन्तु यदि वयं प्राणान् धारयामस्तर्हि प्रभुनिमित्तं धारयामः, यदि च प्राणान् त्यजामस्तर्हिऽपि प्रभुनिमित्तं ९ त्यजामः, अतएव जीवने मरणे वा वयं प्रभोरेवास्यहे । यतो जीवन्तो मृताश्चेत्युभयेषां लोकानां प्रभुत्वप्राप्तये स्त्रीष्टो मृत
- १० उत्थितः पुनर्जीवितश्च । किन्तु त्वं निजं भ्रातरं कुतो दूषयसि ? तथा त्वं निजं भ्रातरं कुतस्तुच्छं जानासि ? स्त्रीष्टस्य विचारसिंहानस्य
- ११ सन्मुखे सर्वैरस्माभिरुपस्थातव्यं; यादृशं लिखितम् आस्ते,
परेशः शपथं कुर्वन् वाक्यमेतत् पुरावदत् ।
सर्वो जनः समीपे मे जानुपातं करिष्यति ।
जिज्ञैकैका तयेशस्य निम्नत्वं स्त्रीकरिष्यति ।
- १२ अतएव ईश्वरसमीपेऽस्माकम् एकैकजनेन निजा कथा कथयितव्या ।
- १३ इत्थं सति वयम् अद्यारभ्य परस्परं न दूषयन्तः स्वभ्रातृर्विघ्नो
- १४ व्याघातो वा यन्न जायेत तादृशीमौहां कुर्वहे । किमपि वस्तु स्वभावतो नाशुचि भवतीत्यहं जाने तथा प्रभुना यीशुस्त्रीष्टेनापि निश्चितं जाने, किन्तु यो जनो यद् द्रव्यम् अपविचं जानीते तस्य
- १५ कृते तद् अपविचम् आस्ते । अतएव तव भक्ष्यद्रव्येण तन्न भ्राता यदि शोकाग्निबो भवति तर्हि त्वं भ्रातरं प्रति प्रेक्षा नाचरसि । स्त्रीष्टो यस्य कृते स्वप्राणान् व्यथितवान् त्वं निजेन भक्ष्यद्रव्येण तं

न नाग्रय । अपरं युष्माकम् उत्तमं कर्म निन्दितं न भवतु । १८
 भयं पेयस्येभ्योराव्यस्य सारो गहि, किन्तु धार्मिकता शान्तिश्च १०
 पवित्रेषाम्ना जात आनन्दश्च । एतै यो जनः स्त्रीष्टं सेवते, स १८
 एवेभ्यश्च तुष्टिकरो मनुष्यैश्च सुख्यात । अतएव येनास्माकं सर्वेषां १८
 परस्परम् ऐक्यं निष्ठा च जायते तदेवास्माभि र्चतितयं । भयार्थम् १०
 ईश्वरश्च कर्मणो हानिं मा जनयत ; सर्वं वस्तु पवित्रमिति सत्यं
 तथापि यो जनो यद् भुक्त्वा विभ्रं स्मते तदर्थं तद् भद्रं गहि ।
 तद् मांसभक्षणसुरापानादिभिः क्रियाभि र्चदि तव भ्रातुः पाद- १९
 स्त्रक्षणं विभ्रो वा चास्त्रयं वा जायते तर्हि तद्भोजनपानयोस्त्वामो
 भद्रः । यदि तव प्रत्यक्षिष्ठति तर्हीश्वरश्च गोचरे खान्तरे, तं १९
 गोपय ; यो जनः स्मतेन खं दोषिणं न करोति स एव धन्यः ।
 किन्तु यः कश्चित् संग्रयं भुङ्क्तेऽर्थात् न प्रतीत्य भुङ्क्ते, स एवावश्यं १९
 दण्डार्हो भविष्यति, यतो यत् प्रत्ययजं गहि तदेव पापमयं भवति ।

बलवद्भिरस्माभि दुर्बलानां दौर्बल्यं शोढयं न च स्त्रेषाम् १५
 इष्टाचार आचरितयः । अस्माकम् एकैको जनः स्वसमीपवासिनो ९
 हितार्थं निष्ठार्थश्च तस्मैवेष्टाचारम् आचरतु । यतः स्त्रीष्टोऽपि ९
 निजेष्टाचारं नाचरितवान्, यथा लिखितम् आस्ते,

त्वन्निन्दकगणस्यैव निन्दाभि निन्दितोऽस्यहं ।

अपरश्च वयं यत् सद्दिष्णुतासाम्बनयो र्जननेन शास्त्रेण प्रत्याशां ५
 सभेमहि तस्मिन्निन्तं पूर्वकाले लिखितानि सर्व्ववचनान्यस्माकम्
 उपदेशार्थमेव लिखिखिरे । सद्दिष्णुतासाम्बनयोराकरो य ईश्वरः ५
 स एव करोतु यत् प्रभु र्थीश्वरस्त्रीष्ट इव युष्माकम् एकजनोऽन्व-
 जनेन साङ्गे मनस ऐक्यम् आचरेत् ; युयुषं सर्व्वं एकचित्ता भूत्वा ५
 सुखैकेनेवास्मात्प्रभुश्वरस्त्रीष्टस्य पितरौश्वरश्च गुणान् कीर्त्तयेत् ।

विह्वलीयानां परजानीयानाञ्च प्रति वीह्वलीयस्य प्रेमकरचत् ।

- ० अपरम् ईश्वरस्य महिषः प्रकाशार्थं खीष्टो यथा युष्मान् प्रत्य-
ष्टज्ञात् तथा युष्माकमप्येको जनोंऽन्यजनं प्रतिगृह्णातु ।
- ८ ईश्वरस्य सत्यता पितृपुरुषान् प्रति तस्य प्रतिज्ञा च यत्
९ प्रामाण्यं गच्छेत् तस्य दद्यात्तुत्याञ्च परजातीया यद् ईश्वरस्य गुणान्
कीर्त्तयेयुसादर्थं वीह्वः खीष्टस्सकृच्छेदमिधमस्य निम्नोऽभवद् इत्यहं
वदामि । यथा लिखितम् आस्ते,
अतोऽहं सद्युखे तिष्ठन् भिन्नदेशनिवासिनां ।
सुवक्ष्णां परिगास्यामि तव नास्मि परेश्वर ॥
- १० अपरमपि लिखितम् आस्ते,
हे परजातयो यूयं समं नन्दत तज्जनैः ।
- ११ पुनश्च लिखितम् आस्ते,
हे सर्वदेशिनो यूयं धन्यं ब्रूत परेश्वरं ।
हे तदीयनरा यूयं कुरुध्वं तन्प्रशंसनं ॥
- १२ अपर वीशायाहोऽपि लिखेत्,
वीशयस्य तु यत् मूलं तत् प्रकाशियते तदा ।
सर्वजातीयनृणाञ्च शासकः ससुदेश्यति ।
तचान्यदेशिन्लोकैश्च प्रत्याशा प्रकरियते ॥
- १३ अतएव यूयं पवित्रस्थात्मनः प्रभावाद् यत् सन्पूर्णां प्रत्याशां
लप्यध्वे तदर्थं तत्प्रत्याशाजनक ईश्वरो विश्वासेन युष्मान् शान्त्या-
मन्दाभ्यां सन्पूर्णां करोतु ।
- उपसंहारः ।
- १४ हे आतरो यूयं सद्भावयुक्ताः सर्वप्रकारेण ज्ञानेन च सन्पूर्णाः
१५ परेश्वरोपदेशे च तत्परा इत्यहं निश्चितं जानामि, तथाप्यहं यत्

प्रगल्भतरो भवन् युष्मान् प्रबोधयामि तथैकं कारणमिदं । परजा १६
 तीयाः पवित्रेणात्मना पावितनैवेद्यरूपा भूत्वा यद् प्राच्या भवेयुस्त-
 त्त्रिमित्तमहम् ईश्वरस्य सुसंवादं प्रचारयितुं परजातीयानां मध्ये
 यीशुख्रीष्टस्य सेवकत्वं दानं ईश्वरात् लब्धवानस्मि । ईश्वरं प्रति १७
 यीशुख्रीष्टेन मम श्लाघाकरणस्य कारणम् आस्ते । परजातीयान् १८
 आश्नाप्राहिणः कर्तुं ख्रीष्टो वाक्येन क्रियया च, आश्चर्य्यलक्षणेऽपि च-
 क्रियाभिः पवित्रेणात्मनः प्रभावेन च यानि कर्माणि मया साधि-
 तवान्, केवलं तान्येव विगान्यस्य कस्यचित् कर्मणो वर्णनां कर्तुं १९
 प्रगल्भो न भवामि । तस्मात् आ थिरुशालेम इजूरिकं यावत्
 सर्व्वं च ख्रीष्टस्य सुसंवादं प्राचारयं । अन्येन निश्चितायां भित्तावहं २०
 यत्त्र निश्चिनोमि तन्निमित्तं यत्र यत्र स्थाने ख्रीष्टस्य नाम कदापि
 केनापि न स्थापितं तत्र तत्र सुसंवादं प्रचारयितुम् अहं यते ।
 थादुग्रं लिखितम् आस्ते, २१

यै वार्त्ता तस्य न प्राप्ता दर्शनं तेषु लप्स्यते ।

यैश्च नैव श्रुतं किञ्चित् बोद्धुं शक्यन्ति ते जनाः ॥

तस्माद् युष्मत्समीपगमनाद् अहं सुखुर्मुञ्ज निवारितोऽभवम् । किन्वि- २१
 दानीम् अत्र प्रदेशेषु मया न गतं स्थानं किमपि नावशिष्यते २२
 युष्मत्समीपं गन्तुं बङ्गवत्सरानारभ्य मामकीनाकाङ्क्षा च विद्यत
 इति हेतोः स्थानियादेश्चगमनकालेऽहं युष्मत्मध्येन गच्छन् युष्मान् २३
 आलोकिष्ये, ततः परं युष्मत्सम्भाषणेन तन्निं परिहृष्य तद्देश्चगमनार्थं
 युष्माभिर्विसर्जयिष्ये, ईदृशी मदीया प्रत्याशा विद्यते । किन्तु २४
 साध्यत्वं पवित्रलोकानां सेवनाथ थिरुशालेमनगरं व्रजामि । यतो २५
 थिरुशालेमस्यपवित्रलोकानां मध्ये ये दरिद्रा अर्धविश्राणनेन
 तानुपकर्तुं माकिदनियादेश्चग्रीया आस्थायादेश्चग्रीयास्य लोका ऐच्छन् ।

१५ २०-१६ ५ रोमिषः प्रति प्रेरितस्य पौलस्य पत्रं ।

१६६

१० एषा तेषां सदृच्छा यतस्तौ तेषाम् अश्विनः अग्नि यतो हेतोः

परजातीया तेषां परमार्थस्थाग्निना जाता ऐहिकविषये तेषामुप-

१८ कारसौः कर्त्तव्यः । अतो मया तत् कर्म साधयित्वा तस्मिन् फले

१९ तेभ्यः समर्पिते युष्मन्मध्येन स्थानियादेशो गमिष्यते । युष्मत्समीपे

ममागमनसमये स्त्रीष्टस्य सुसंवादस्य पूर्णवरेण सम्मलितः सन् अहम्

आगमिष्यामि इति मया ज्ञायते ।

२० हे भ्रातृगण प्रभो यीशुस्त्रीष्टस्य नात्मा पवित्रस्तात्मनः प्रेक्षा

२१ च विनयेऽहं चिह्नदादेशस्थानाम् अविश्वाशिलोकानां कुरेश्चो यद्दहं

रक्षां लभेय मदीयैतेन सेवनकर्त्तव्या च यद् चिह्नगालेमस्थाः

२२ पवित्रलोकान्मुख्येयुः, तदर्थं यूथं मत्कृत ईश्वराय प्रार्थयामाणां यतध्वं

तेनाहम् ईश्वरेच्छया खानन्दं युष्मत्समीपं गत्वा युष्माभिः सहितः

२३ प्राणान् आप्यायितुं पारयिष्यामि । शान्तिदायकं ईश्वरो यूष्माकं

सर्वेषां सङ्गी भूयात् इति ।

१६ १ किंकीयानगरौयमण्डल्याः परिचारिका या फौवीनामिका-

१ स्त्राकं धर्मभगिनी तस्याः कृतेऽहं युष्मान् निवेदयामि, यूथं तां

प्रभुमाश्रितां विज्ञाय तस्या आतिथ्यं पवित्रलोकार्हं कुर्वध्वं, युष्म-

न्तस्तस्या य उपकारो भवितुं शक्नोति तं कुर्वध्वं, यस्मात् तथा

२ बहूनां मम चोपकारः कृतः । अपरञ्च स्त्रीष्टस्य यीशोः कर्मणि मम

सहकारिणौ मम प्राणरक्षार्थञ्च स्वप्राणान् पथीकृतवन्तौ यौ

४ प्रिव्किस्त्राकिस्त्रौ तौ मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । ताभ्याम् उपका-

राग्निः केवलं मया स्त्रीकर्त्तव्येति नहि परजातीयाभिः सर्वमण्ड-

५ स्त्रीभिरपि । अपरञ्च तयो गृहे स्थितान् मण्डलीलोकान् मम

नमस्कारं ज्ञापयध्वं । तद्द आश्रियादेशे स्त्रीष्टस्य पक्षे प्रथमजा-

तफलस्वरूपो य इपेनितनामा मम प्रियवन्धुस्त्वमपि मम नमस्कारं

ज्ञापयध्वं । अपरं वञ्जयतेषांस्तान् अश्वेत वा मरिचम् तामपि १
 नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरञ्च प्रेरितेषु ख्यातकीर्त्ती मदये स्त्रीष्टा- २
 त्रितौ मम स्त्रजातीयौ सहवन्दिनौ च यावान्द्रुनीकयुनिवौ तौ
 मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । तथा प्रभौ मन्प्रियतमम् आम्बुधिमपि ३
 मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं स्त्रीष्टसेवायां मम सहकारिणम् ४
 ऊर्वाणं मम प्रियतमं स्नास्तुञ्च मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं ५
 स्त्रीष्टेन परीक्षितम् आपिङ्गिं मम नमस्कारं वदत, आरिष्टवृक्षस्य
 परिजनांश्च मम नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं मम ज्ञातिं हेरो- ६
 दियोनं मम नमस्कारं वदत, तथा नार्किंसस्य परिवाराणां मध्ये
 वे प्रभुभ्याश्चितास्तान् मम नमस्कारं वदत । अपरं प्रभोः सेवायां ७
 परिश्रमकारिण्यौ ऋषेनाचुषोषे मम नमस्कारं वदत, तथा प्रभोः
 सेवायाम् अत्यन्तं परिश्रमकारिणी या प्रिया पर्विस्तां नमस्कारं
 ज्ञापयध्वं । अपरं प्रभोरभिरुचितं रूपं मम धर्ममाता या तस्य ८
 माता तामपि नमस्कारं वदत । अपरम् असंज्ञतं क्षिगोनं हर्म्यं ९
 पाचवं हर्म्यं एतेषां सङ्गिभाद्रगणस्य नमस्कारं ज्ञापयध्वं । अपरं १०
 फिक्कल्लगो यूक्षिथा नीरिथस्तस्य भगिन्यस्तुम्पा चैतान् एतैः सार्द्धं
 यावन्तः पवित्रलोका आसते तानपि नमस्कारं ज्ञापयध्वं । यूयं ११
 परस्परं पवित्रबुम्बनेन नमस्कुर्वध्वं । स्त्रीष्टस्य मण्डलीगणो युष्मान्
 नमस्कुर्वते ।

हे धातरौ युष्मान् विनयेऽहं युष्माभि र्यां शिचा लब्धा ताम् १२
 अतिक्रम्य ये विच्छेदान् विघ्नांश्च कुर्वन्ति तान् निश्चिनुत तेषां
 सङ्गं वर्जयत च । यतस्तादृशा लोका अस्माकं प्रभो र्थीशुस्त्रीष्टस्य १३
 दाया इति नहि किन्तु स्त्रोदरस्यैव दायाः ; अपरं प्रणयवचनै
 र्मन्धरवाक्यैश्च सरललोकानां मनांसि मोहयन्ति । युष्माकम् आज्ञा- १४

शाहित्वं सर्वत्र सर्वैर्ज्ञातं ततोऽहं युष्मासु शानन्दोऽभवं तथापि
युयं यत् सद्ज्ञानेन ज्ञानिनः कुञ्जाने चातत्परा भवेतेति ममाभि-
१० ज्ञावः । अधिकान्तु शान्तिदायक ईश्वरः शैतानम् अविश्वम् युष्माकं
पदानाम् अधो मर्द्ध्यति । अस्माकं प्रभु चीशुखीष्टो युष्मासु
प्रसादं क्रियात् । इति ।

११ मम सहकारौ तीमथियो मम ज्ञातयो शुकियो याद्योन्
१२ सोधिपात्रस्येन युष्मान् नमस्कुर्यन्ति । अपरम् एतत्पत्रस्येककर्त्त-
१३ यनामाहमपि प्रभो नास्मा युष्मान् नमस्करोमि । तथा कृत्स्न-
मख्यस्या मम चातिथ्यकारौ गायो युष्मान् नमस्करोति अपरम्
एतन्नगरस्य धनरचक इरास्तः कार्त्तनामकस्यैको भ्रातां तावपि
१४ युष्मान् नमस्कुरुतः । अस्माकं प्रभु चीशुखीष्टो युष्मासु सर्वेषु
प्रसादं क्रियात् । इति ।

१५ पूर्वकास्तिकयुगेषु प्रच्छन्ना या मन्त्रणाधुना प्रकाशिता भूत्वा
भाववादिस्त्रिखितयन्त्रगणस्य प्रमाणाद् विश्वासेन ग्रहणार्थं सदातनं-
१६ श्वेश्वरस्याज्ञया सर्वदेग्रीयस्योक्तान् ज्ञाप्यते, तस्या मन्त्रणाया ज्ञानं
खन्धा मया यः सुसंवादो चीशुखीष्टमधि प्रचार्यते, तदनुसारोद्
१७ युष्मान् धर्मै सुखिरान् कर्तुं समर्थो योऽद्वितीयः सर्वज्ञ ईश्वरस्तस्य
धन्यवादो चीशुखीष्टेन सन्ततं भूयात् । इति ।

करिन्धिनः प्रति पौलस्य प्रथमं पत्रं ।

श्राभाषः ।

यावन्तः पवित्रा लोकाः खेषाम् अस्माकञ्च वसतिस्थानेष्वस्माकं १
प्रभो चीशोः ख्रीष्टस्य नाम्ना प्रार्थयन्ते तैः सहाकृतानां ख्रीष्टेन
यीशुना पवित्रीकृतानां लोकानां या ईश्वरीयमण्डली करिन्धिनगरे २
विद्यते तं प्रतीश्वरस्येच्छयाकृतो यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलः
सोस्त्रिनिनामां भ्राता च पत्रं लिखति । अस्माकं पित्रेश्वरेण प्रभुना ३
यीशुख्रीष्टेन च प्रसादः शान्तिश्च युष्मभ्यं दीयतां ।

ईश्वरो यीशुख्रीष्टेन युष्मान् प्रति प्रसादं प्रकाशितवान्, ४
तस्मादहं युष्मन्निमित्तं सर्व्वदा मदीयेश्वरं धन्यं वदामि । ख्रीष्ट ५
सम्बन्धीयं साक्ष्यं युष्माकं मध्ये येन प्रकारेण सप्रमाणम् अभवत् ६
तेन यूयं ख्रीष्टात् सर्व्वविधवक्तृताज्ञानादीनि सर्व्वधनानि लभ्यवन्तः ।
ततोऽस्मत्प्रभो चीशुख्रीष्टस्य पुनरागमनं प्रतीक्षमाणानां युष्माकं ७
कस्यापि वरस्याभावो न भवति । अपरम् अस्माकं प्रभो चीशुख्री- ८
ष्टस्य दिवसे धूर्ध्वं यन्निर्दोषा भवेत् तदर्थं स एव यावदन्तं युष्मान्
सुखिरान् करिष्यति । य ईश्वरः स्वपुत्रस्यास्मत्प्रभो चीशुख्रीष्टस्यां- ९
शिनः कर्तुं युष्मान् आहूतवान् च विश्वसनीयः ।

भानुष्यामनेकविषये अनुयोगः ।

हे भ्रातरः, अस्माकं प्रभुयीशुख्रीष्टस्य नाम्ना युष्मान् विनयेऽहं १०
सर्व्वं यं अस्माभिरैकहृत्पाणि वाक्यानि कथ्यन्तां युष्मन्मर्थे भिक्षसङ्गता

- ११ न भवन्तु मनोविचारथोरैक्येन युष्माकं सिद्धत्वं भवतु । हे मम
भ्रातरो युष्मन्मध्ये विवादा जाता इति वार्त्तामहं क्लोव्याः परिजने
- १२ ज्ञापितः । ममाभिप्रेतमिदं युष्माकं कश्चित् कश्चिद् वदति पौलख्य
श्रियोऽहम् आपलोः श्रियोऽहं कैफाः श्रियोऽहं ख्रीष्टस्य श्रियोऽह-
- १३ मिति च । ख्रीष्टस्य किं विभेदः कृतः ? पौलः किं युष्मत्कृते क्रुशे
१४ इतः ? पौलख्य नाम्ना वृ धूयं किं स्थापिताः ? क्रिष्यगाथौ विना
युष्माकं मध्येऽन्यः कोऽपि मया न स्थापित इति हेतोरहम् ईश्वरं
- १५ धन्यं वदामि । एतेन मम नाम्ना मानवा मया स्थापिता इति
१६ वक्तुं केनापि न शक्यते । अपरं स्तिफानस्य परिजना मया स्थापि-
तास्तदन्यः कश्चिद् यन्मया स्थापितस्तदहं न वेद्मि ।
- १७ ख्रीष्टेनाहं स्थापनार्थं न प्रेरितः किन्तु सुसंवादस्य प्रचारार्थमेव ;
सोऽपि वाक्पटुतया मया न प्रचारितव्यः, यतस्तथा प्रचारिते
ख्रीष्टस्य क्रुशे मृत्युः फलहीनो भविष्यति ।

सुसंवादीयगुणानां प्रशंसा ।

- १८ यतो हेतो र्ये विनश्यन्ति ते तां क्रुशस्य वार्त्तां प्रलापमिव
मन्यन्ते किञ्च परिचाणं लभमानेष्वस्मासु सा ईश्वरीयशक्तिसरूपां ।
- १९ तस्मादित्यं लिखितमास्ते,

ज्ञानवतान्तु यत् ज्ञानं तन्मया नाशयिष्यते ।

विज्ञोपयिष्यते तद्द् बुद्धिर् बुद्धिमतां मया ॥

- २० ज्ञानी कुच ? शास्त्राध्यापको वा कुच ? इहलोकस्य विचारत-
- २१ त्यरो वा कुच ? इहलोकस्य ज्ञानं किमीश्वरेण मोहीकृतं नहि ?
ईश्वरस्य ज्ञानाद् इहलोकस्य मानवाः स्वज्ञानेनेश्वरस्य तत्त्वबोधं न
प्राप्तवन्तस्तस्माद् ईश्वरः प्रचाररूपिणा प्रलापेन विश्वासिनः परिचातुं
- २२ रोचितवान् । चिह्नदीयलोका लक्षणानि दिद्दुचन्ति परजातीयसो-

कास्तु विद्यां मृगयन्ते, वयञ्च क्रुशे हतं खीष्टं प्रचारयामः । तस्य १२
प्रचारो विद्मद्दीर्घे विंशति इव परजातीयैश्च प्रक्षाप इव मन्यते, किन्तु १४
विद्मद्दीयानां परजातीयानाञ्च मध्ये ये आङ्गतास्तेषु स खीष्ट ईश्व-
रीयशक्तिरिवेश्वरीयज्ञानमिव च प्रकाशते । यत ईश्वरे यः प्रक्षाप १५
आरोप्यते स मानवातिरिक्तं ज्ञानमेव यच्च दौर्बल्यम् ईश्वर आरो-
प्यते तत् मानवातिरिक्तं बलमेव ।

हे भ्रातरः, आङ्गतयुष्मद्गतो युष्माभिरासोक्ष्यतां तन्मध्ये सांसा- १६
रिकाज्ञानेन ज्ञानवन्तः पराक्रमिणो वा कुक्षौना वा बहवो न
विद्यन्ते । यत ईश्वरो ज्ञानवतस्त्रपयितुं मूर्खलोकान् रोषितवान् १७
बलानि च अप्रयितुम् ईश्वरो दुर्बलान् रोषितवान् । तथा वर्त्त- १८
मानलोकान् संस्थितिभ्रष्टान् कर्तुम् ईश्वरो जगतोऽपकृष्टान् हेद्यान्
अवर्त्तमानांश्चाभिरोषितवान् । तत ईश्वरस्य साक्षात् केनाप्यात्म- १९
ज्ञाघातं कर्त्तव्या । यूवञ्च तस्मात् खीष्टे वीथौ संस्थितिं प्राप्तवन्तः २०
स ईश्वराद् युष्माकं ज्ञानं धार्मिकत्वं पवित्रत्वं मुक्तिश्च जाता ।
अतएव यद्दद् लिखितमास्ते तदत्,

यः कश्चित् साधमानः स्यात् साधतां प्रभुना स हि ।

हे भ्रातरो युष्मत्समीपे समागमनकालेऽहं वक्तृताया विद्याया २१
वा नैपुण्यैनेश्वरस्य साक्ष्यं प्रचारितवान् तन्नहि; यतो वीथुखीष्टं २
तस्य क्रुशे हतत्वञ्च विना नान्यत् किमपि युष्मन्मध्ये ज्ञापयितुं
विहितं बुद्धवान् । अपरञ्चातीव दौर्बल्यभौतिकव्ययुक्तो युष्माभिः २
साङ्गैर्मासं । अपरं युष्माकं विश्वासो यत् मानुषिकज्ञानस्य फलं न ३
भवेत्, किन्तु ईश्वरीयज्ञाने फलं भवेत्, तदर्थं मम वक्तृता मदीय ५
प्रचारश्च मानुषिकज्ञानस्य मधुरवाक्यसम्पत्तितौ नास्तां, किन्त्वात्मनः
शक्तञ्च प्रमाणयुक्तानांसां ।

ईश्वरीयज्ञानस्य श्रेष्ठत्वम् ।

- ६ वयं ज्ञानं भाषामहे तच्च सिद्धलोकैर्ज्ञानमिव मन्यते, तदिह-
लोकस्य ज्ञानं नहि, इहलोकस्य मन्थराणां अधिपतीनां वा ज्ञानं
७ नहि ; किन्तु काशावसायाः पूर्वस्याद् यत् ज्ञानम् अस्माकं
विभवार्थम् ईश्वरेण निश्चित्य प्रच्छन्नं तन्निगूढम् ईश्वरीयं ज्ञानं
८ प्रभाषामहे । इहलोकस्याधिपतीनां केनापि तत् ज्ञानं न लब्धं, लब्धे
९ सति ते प्रभावविशिष्टं प्रभुं क्रुशे नाहन्तिव्यम् । तदस्तिखितमासे,
नेत्रेण कापि नो दृष्टं कर्णेनापि च न श्रुतं ।
मनोमध्ये तु कस्यापि न प्रविष्टं कदापि यत् ।
ईश्वरे प्रौढमाणाणां कृते तत् तेन सञ्चितं ।
- १० अपरमौश्वरः स्नात्माना तदस्माकं साक्षात् प्राकाशयत् ; यत्
आत्मा सर्वमेवानुसन्धत्ते तेन चेश्वरस्य मर्षतत्त्वमपि बुध्यते ।
- ११ मनुजस्यान्तःस्वमात्मानं विना केन मनुजेन तस्य मनुजस्य तत्त्वं
बुध्यते ? तददीश्वरस्यात्मानं विना केनापीश्वरस्य तत्त्वं न बुध्यते ।
- १२ वयञ्चेहलोकस्यात्मानं लब्धवन्तस्त्रहृदि किन्वीश्वरस्यैवात्मानं लब्धवन्तः,
ततो हेतोरीश्वरेण स्वप्रसादाद् अस्मभ्यं यद् यद् दत्तं तत्सर्वम्
१३ अस्माभिर्ज्ञातुं शक्यते । तच्चास्माभिर्मानुषिकज्ञानस्य वाक्यानि
श्रित्वा कथ्यत इति नहि किन्वात्मतो वाक्यानि श्रित्वात्मिके
१४ वाक्यैरात्मिकं भावं प्रकाशयद्भिः कथ्यते । प्राणी मनुष्य ईश्वरीया-
त्मनः श्रित्वा न गृह्णाति यत् आत्मिकविचारेण सा विचार्यन्ति
१५ हेतोः स तां प्रस्थापमिव मन्यते बोद्धुञ्च न शक्नोति । आत्मिको
मानवः सर्वान्पि विचारयति किन्तु स्वयं केनापि न विचार्यते ।
१६ यत् ईश्वरस्य मनो ज्ञात्वा, तत्सुपदेष्टुं कः शक्नोति ? किन्तु स्त्रीष्टस्य
मनोऽस्माभिर्लब्धं ।

प्रचारका ईश्वरस्य सङ्कर्मकारकाः, ईश्वरघनाद्यस्तत्त्वञ्च ।

हे भ्रातरः, अहमात्मिकैरिव युष्माभिः समं सम्भाषितुं नाशक्तव्यं १
किन्तु शारीरिकाचारिभिः स्त्रीष्टधर्मं शिशुतुष्टौश्च जनैरिव
युष्माभिः सह समभाषे । युष्मान् कठिनभक्ष्यं न भोजयन् दुग्धम् २
अपाययं यतो यूयं भक्ष्यं गृहीतुं तदा नाशक्तु इदानीमपि न
शक्नुय, यतो हेतोरधुनापि शारीरिकाचारिण आधे । युष्मन्मध्ये ३
मात्सर्यविवादभेदा भवन्ति. ततः किं शारीरिकाचारिणो नाधे
मानुषिकमार्गेण च न चरथ? पौलख्याहमित्यापत्तोरहमिति वा ४
यदाक्यं युष्माकं कैश्चित् कैश्चित् कथ्यते तस्माद् यूयं शारीरिका-
चारिण न भवथ ?

पौलः कः ? आपल्लु वा कः ? तौ परिचारकमात्रौ तयोरेकै- ५
कस्यै च प्रभु र्यादृक् फलमददात् तद्वत् तयोर्द्वारा यूयं विश्वासिनो
जाताः । अहं रोपितवाग् आपल्लुस्य निषिक्तवान् ईश्वरस्वावर्द्धयत् । ६
अतो रोपयित्त्वेकारावसारौ वर्द्धयितेश्वर एव सारः । रोपयित्- ७
त्वेकारौ च समौ तयोरेकैकस्य स्वप्नमयोग्यं स्ववेतनं लप्स्यते । ८
आवांमौश्वरेण सह कर्मकारिणौ, धूयमौश्वरस्य चेजमौश्वरस्य ९
निर्भितिस्य । ईश्वरस्य प्रसादात् मया यत् पदं लब्धं तस्मात् १०
ज्ञानिना गृहकारिणेव मया भित्तिमूलं स्थापितं तदुपरि चान्येन
निचीयते । किन्तु येन यन्निचीयते तत् तेन विविच्यतां । यतो ११
यौश्वस्त्रीष्टरूपं यद् भित्तिमूलं स्थापितं तदन्यत् किमपि भित्तिमूलं
स्थापयितुं केनापि न शक्यते । एतद्भित्तिमूलस्योपरि यदि केचित् १२
स्वर्णरूपमणिकाष्ठदण्डान् निषिन्वन्ति, तर्ह्यैकैकस्य कर्म प्रकाश- १३
यते यतः स दिवसंस्तत् प्रकाशयिष्यति । प्रतो हेतोस्तेन दिवसेन
वङ्गिमथेनोदेतथं तद् एकैकस्य कर्म कीदृशमेतस्य परीक्षा वङ्गिना

- १४ भविष्यति । यस्य निश्चयनरूपं कर्म स्यात् भविष्यति स वेतनं
 १५ लप्स्यते । यस्य च कर्म धक्ष्यते तस्य क्षति भविष्यति किन्तु वञ्चे
 निर्गतजन इव स स्वयं परिचाषं प्राप्स्यति ।
 १६ यूयम् ईश्वरस्य मन्दिरं युष्मन्मध्ये ऐश्वरस्यात्मा निवसतीति
 १७ किं न जानीथ ? ईश्वरस्य मन्दिरं खेन विनाशयते सोऽप्यैश्वरेण
 विनाशयिष्यते यत ईश्वरस्य मन्दिरं पवित्रमेव यूयं तु तन्मन्दिरम्
 १८ आधे । कोऽपि स्वं न वञ्चयतां । युष्माकं कश्चन चेद्दिहलोकस्य
 ज्ञानेन ज्ञानवानहमिति बुध्यते तर्हि स यत् ज्ञानी भवेत् तदर्थं
 १९ मूढो भवतु । यस्मादिहलोकस्य ज्ञानम् ईश्वरस्य साक्षात् मूढत्वमेव ।
 एतस्मिन् लिखितमप्यास्ते,

तौत्तणा या ज्ञानिनां बुद्धिस्तया तान् धरतीश्वरः ।

- २० पुनश्च । ज्ञानिनां कल्पना वेत्ति परमेशो निरर्थकाः ।
 २१ अतएव कोऽपि मनुजैरात्मानं न ज्ञाघतां यतः सर्वाणि युष्माक-
 २२ नेव, पौल वा आपन्नो वा कैफा वा जगद् वा जीवनं वा मरणं
 २३ वा वर्त्तमानं वा भविष्यद्वा सर्वाण्येव युष्माकं, यूयश्च स्त्रीष्टस्य,
 स्त्रीष्टेश्वरस्य ।

- ४१ लोका अस्मान् स्त्रीष्टस्य परिचारकान् ईश्वरस्य निगूढवाक्य-
 २ धनस्याध्यक्षांश्च मन्यन्तां । किञ्च धनाध्यक्षेण विम्वसनीयेन भवि-
 ३ तव्यमेतदेव लोकै र्याच्यते । अतो विचारयद्भि र्युष्माभिरन्यैः कैश्चिन्
 मनुजै र्वा मम परीक्षणं मयातीव लघु मन्यते इहमप्यात्मानं न
 ४ विचारयामि । मया किमप्यपराद्धमित्यहं न वेद्मि किञ्चेतेन मम
 ५ निरपराधत्वं न निश्चीयते प्रभुरेव मम विचारयितास्ति । अत
 उपयुक्तममयात् पूर्वम् अर्थतः प्रभोरागमनात् पूर्वं युष्मांभि र्विचारो
 न क्रियतां । प्रभुरागत्य तिमिरेण प्रच्छन्नानि सर्वाणि दीपधि-

व्यति मगसां मन्मथाश्च प्रकाशयिष्यति तस्मिन् प्रमथ ईश्वराद्
एकैकस्य प्रशंसा भविष्यति ।

हे भ्रातरः सर्वांशेतानि मयात्मानम् आपस्तुष्टोद्दिश्य कधि- १
तानि तस्यैतत् कारणं यूयं यथा शास्त्रीयविधिमतिक्रम्य मानवम्
अतीव नादरिष्यध्व ईत्वस्यैकेन वैपरीत्याद् अपरेण न ज्ञाधिष्यध्व
एतादृशीं शिष्यामावयोर्दृष्टान्तात् लप्स्यध्वे । अपरात् कक्षां विशेष- २
यति ? तुभ्यं यन्न दत्तं तादृशं किं धारयसि ? अदत्तेनेव दत्तेन
वस्तुना कुतः ज्ञास्यसे ? इदानीमेव यूयं किं दत्ता लब्धना वा ? ५
अस्मास्वविद्यमानेषु यूयं किं राजत्वपदं प्राप्ताः ? युष्माकं राजत्वं
मयाभिर्लक्षितं यतस्तेन युष्माभिः सह वयमपि राज्यांशिनो भवि- ६
ष्यामः । प्रेरिता वयं शेषा हन्तव्यास्येवेश्वरेण निदर्शिताः । यतो ८
वयं सर्व्वलोकानाम् अर्घतः स्वर्गीयदूतानां मानवानाञ्च कौतुका-
स्पदानि जाताः । स्त्रीष्टस्य कृते वयं मूढाः किन्तु यूयं स्त्रीष्टेन १०
ज्ञानिनः, वयं दुर्म्भसा यूयञ्च सबलाः, यूयं सम्प्राणिता वयञ्चा-
पमानिताः । वयमद्यापि बुधान्तांस्तृष्णान्तां वस्त्रहीनास्ताडिता ११
आश्रमरहिताश्च सन्तः कर्षाणि स्वकरान् व्यापारयन्तस्य दुःखैः काष्ठं १२
थापयामः । गर्हितैरस्माभिराग्नीः कथ्यते दूरीकृतैः सद्भ्यते निन्दितैः
प्रसाद्यते । वयमद्यापि जगतः सम्भार्जनीयोग्या अवस्करा इव सर्व्वे १३
मन्यामहे ।

युष्मान् अपयितुमहमेतानि लिखामीति नहि किन्तु प्रिया- १४
त्मजानिव युष्मान् प्रबोधयामि । यतः स्त्रीष्टधर्षं यद्यपि युष्माकं १५
दृश्यसद्भ्यसाधि विनेतारो भवन्ति तथापि बहवो जनका न भवन्ति
यतोऽहमेव सुसंवादेन यौशुस्त्रीष्टे युष्मान् अजनयं । अतो युष्मान् १६
विनयेऽहं यूयं मद्दत्तुगामिनो भवत । इत्यर्थं सर्वांसु मण्डलीषु १०

सर्व्वं च स्त्रीष्टधर्म्यधोग्या चे विधयो मथोपदिशन्ते तान् यो युष्मान्
स्मारयिष्यत्येवभूतं प्रभोः कृते प्रियं विश्वादिनश्च मदीयतनयं
तौमथियं युष्माकं समीपं प्रेषितवानहं ।

- १८ अपरमहं युष्माकं समीपं न गमिष्यामीति बुद्ध्वा युष्माकं
१९ कियन्तो लोका गर्व्वन्ति । किन्तु यदि प्रभोरिच्छा भवति तर्ह्य-
हमविद्यमं युष्मत्समीपमुपस्थाय तेषां दर्पभातानां लोकानां वाचं
२० ज्ञास्यामीति नहि सामर्थ्यमेव ज्ञास्यामि । यस्मादीश्वरस्य राजत्वं
२१ वाग्मुक्तं नहि किन्तु सामर्थ्ययुक्तं । युष्माकं का वाक्का ? युष्मत्समीपे
मघा किं दृष्टपाणिना गन्तव्यमुत प्रेमनक्षतात्मयुक्तेन वा ?

मच्छलोशासनस्य कथा ।

- ५ । अपरं युष्माकं मध्ये व्यभिचारो विद्यते स च व्यभिचारस्ता-
दृशो यद् देवपूजकानां मध्येऽपि तत्तुल्यो न विद्यते फल्स्तो युष्मा-
कमेको जनो विमाद्वगमनं कुर्वत इति वार्त्ता सर्व्वं च व्याप्ता ।
१ तथाच यूथं दर्पभाता आध्वे, तत् कर्म येन कृतं स यथा युष्मन्म-
ध्याद् दूरीक्रियते तथा शोको युष्माभिर्न क्रियते किम् एतत् ?
२ अविद्यमाने मदीयशरीरे ममात्मा युष्मन्मध्ये विद्यते ऽतोऽहं
३ विद्यमान इव तत्कर्मकारिणो विचारं निश्चितवान्, अस्मात्प्रभो
४ यौंशुस्त्रीष्टस्य नास्मा युष्माकं मदीयात्मनश्च मिच्छने जाते ऽस्मात्प्रभो
यौंशुस्त्रीष्टस्य शक्तेः साहाय्येन स नरः शरीरनाशार्थमस्माभिः
श्रेतानस्य हस्ते समर्पयितव्यस्ततोऽस्माकं प्रभो यौंशो दिवसे तस्यात्मा
रक्षां गन्तुं शक्नोति ।
१ युष्माकं दर्पो न भद्राय यूथं किमेतन्न जानीय, यथा,
विकारः कृत्स्नशक्नुनां स्वल्पकिल्बेन जायते ।
२ यूथं यत् नवीनशक्नुस्वरूपा भवेत् तदर्धं पुरातनं क्लिष्टम् अवमार्ज्यते

यतो युष्माभिः क्लिष्टशून्यैर्भवितव्यं । अपरम् अस्माकं निस्तारोत्स-
वीथमेवशावको यः स्त्रीष्टः सोऽस्मदर्थं बन्धीकृतो ऽभवत् । अतः
पुरातनक्लिष्टेनार्थतो दुष्टताभिघांसारूपेण क्लिष्टेन नक्षहि किन्तु
सारस्वत्यलरूपया क्लिष्टशून्यतयास्माभिदत्सवः कर्त्तव्यः ।

व्यभिचारिणां संसर्गो युष्माभिर्विहातव्य इति मया पत्रे लिखितं ।
क्लिष्टैहिकलोकानां मध्ये ये व्यभिचारिणो लोभिन उपद्राविणो
देवपूजका वा तेषां संसर्गः सर्वथा विहातव्य इति नहि, विहातये
सति युष्माभिर्जगतो निर्गन्तव्यमेव । किन्तु भ्रातृत्वेन विख्यातः
कश्चिन्नो यदि व्यभिचारी लोभी देवपूजको निन्दको मद्यप उप-
द्रावी वा भवेत् तर्हि तादृशेन मानवेन सह भोजनपानेऽपि युष्माभि-
र्न कर्त्तव्ये इत्यधुना मया लिखितं । समाजवहिःस्थितानां लोकानां
विचारकरणे मम कोऽधिकारः ? किन्तु तदन्तर्गतानां विचारणं
युष्माभिः किं न कर्त्तव्यं भवेत् ? वहिःस्थानां तु विचार ईश्वरेण
कारिष्यते । अतो युष्माभिः स पातकी स्वमध्याद् वहिःक्रियतां ।

विवाङ्म्यभिचारयोर्विषयिणी कथा च ।

युष्माकमेकस्य जनस्यापरेण सह विवादे जाते स पवित्रलोकैर्
विचारमकारयन् किम् अधार्मिकलोकैर्विचारयितुं प्रोत्सहते ?
जगतोऽपि विचारणं पवित्रलोकैः कारिष्यत एतद् यूयं किं न
जानीथ ? अतो जगद् यदि युष्माभिर्विचारयितव्यं तर्हि बुद्ध-
तमविचारेषु यूयं किमसमर्थाः ? दूता अप्यस्माभिर्विचारयिष्यन्त
इति किं न जानीथ ? अत ऐहिकविषयाः किम् अस्माभिर्न
विचारयितव्या भवेयुः ? ऐहिकविषयस्य विचारे युष्माभिः कर्त्तव्ये
ये लोकाः मच्छलां बुद्धतमास्त एव निषुष्यन्तां । अहं युष्मान्
चपयितुमिच्छन् बुद्धामि बुष्मन्मध्ये किमेकोऽपि मनुष्यस्तादृग्

- १ बुद्धिमावहि यो भ्रातृविवादविचारणे समर्थः स्यात् ? किञ्चैको
 भ्राता भ्रात्रान्येन किमविश्वासिनां विचारकाणां वाचाद् विवदते ?
- ० युष्मन्मध्ये विवादा विद्यन्त एतदपि युष्माकं दोषः । यूयं कुतो-
 ८ न्यायसहनं क्षतिसहनं वा अयो न मन्यध्वे ? किन्तु यूयमपि
 भ्रातृनेव प्रत्यन्यायं क्षतिसह कुवथ किमेतत् ?
- ९ ईश्वरस्य राज्येऽन्यायकारिणां लोकानामधिकारो नास्तीतिद् यूयं
 किं न जानीथ ? मा वक्ष्यामि, ये व्यभिचारिणो देवार्चिनः पार-
 १० दारिकाः स्त्रीवदाचारिणः पुंमैथुनकारिणस्तस्करा लोभिनो मद्यपा
 तिनन्दका उपद्राविणो वा त ईश्वरस्य राज्यभागिनो न भविष्यन्ति ।
- ११ यूयञ्चैवंविधा लोका आस्त किन्तु प्रभो र्थीशो नास्मात्सदौश्वरस्या-
 त्मना च यूयं प्रचालिताः पाविता धार्मिकी कृताश्च ।
- १२ मदर्धं सर्व्वं द्रव्यम् अप्रतिषिद्धं किन्तु न सर्व्वं हितजनकं ।
 मदर्धं सर्व्वमप्रतिषिद्धं तथाप्यहं कस्यापि, द्रव्यस्य वशीकृतो न
 १३ भविष्यामि । उदराय भक्ष्याणि भक्ष्येभ्यश्चोदरं, किन्तु भक्ष्योदरं
 ईश्वरेण नाग्रथिष्यते; अपरं देहो न व्यभिचाराय किन्तु प्रभवे
 १४ प्रभुश्च देहाय । यश्चेश्वरः प्रभुमुत्थापितवान् स स्वग्रन्थास्मान्पुत्र्या-
 १५ पथिष्यति । युष्माकं यानि शरीराणि तानि स्त्रीष्टस्याङ्गानीति
 किं यूयं न जानीथ ? अतः स्त्रीष्टस्य यान्यङ्गानि तानि मयापहृत्य
 १६ वेष्ट्याया अङ्गानि किं कारिष्यन्ते ? तन्न भवतु । यः कश्चिद्
 वेष्ट्यायाम् आसज्यते स तथा सहैकदेहो भवति किं यूयमेतन्न
 जानीथ ? यतो लिखितमास्ते, यथा, तौ द्वौ जनावेकाङ्गौ भवि-
 १७ व्यतः । यस्य प्रभावासज्यते स तेन सहैकात्मा भवति । अतो यूयं
 १८ व्यभिचारात् पराङ्मुखा भवत । मानवा यान्यन्यानि कक्षुषाणि
 कुर्व्वन्ते तानि वपु न समाविशन्ति किन्तु व्यभिचारिणा स्वविग्रहस्य

विद्वद्ं कश्चात् क्रियते । युष्माकं यानि वपुंसि तानि युष्मदन्तःस्थित- १६
 खेश्वरात्तन्वस्य पवित्रस्यात्मनो मन्दिराणि युञ्जन् खेषां स्नामिनो
 नाश्वे किमेतद् युष्माभिर्न ज्ञायते ? यूयं मूखेन क्रीता यतो
 वपुर्मनोभ्याम् ईश्वरो युष्माभिः पूज्यतां यत ईश्वर एव तयोः स्नामी । १०

उद्वाहीया कथा ।

अपरञ्च युष्माभिर्मां प्रति यत् पञ्चमखेषि तस्योत्तरमेतत्, ७१
 योषितोऽस्यर्चनं मनुजस्य वरं; किन्तु अभिचारभयाद् एकैकस्य १
 पुंसः स्वकीयभार्या भवतु तद्दृष्ट्वा एकैकस्या योषितोऽपि स्वकीय-
 भर्ता भवतु । भार्यायै भर्ता यद्यद् वितरणीयं तद् वितरीर्यतां २
 तद्दृष्ट्वा भर्तेऽपि भार्याया वितरणीयं वितरीर्यतां । भार्यायाः स्वदेहे ४
 स्वत्वं नास्ति भर्तुरेव, तद्दृष्ट्वा भर्तुरपि स्वदेहे स्वत्वं नास्ति भार्याया
 एव । उपोषणप्रार्थनयोः सेवनार्थम् एकमन्त्रणानां युष्माकं किञ्च ५
 त्कास्यं चावद् या पृथक्स्थितिर्भवति तदन्यो विश्वेदो युष्माक्ये
 न भवतु, ततः परम् इन्द्रियाणाम् अधैर्यात् शैतानो यद् युष्मान् ६
 परीक्षां न गच्छेत् तदर्थं पुनरेकत्र मिस्रत । एतद् आदेशतो नहि १
 किञ्चननुज्ञात एव मया कथ्यते, यतो ममावस्त्रेव सर्वमानवानाम-
 वस्त्रा भवत्विति मम वाञ्छा किन्वीश्वराद् एकेनेको वरोऽन्येन ८
 चान्यो वर इत्यनेकेकेन स्वकीयवरो स्वः ।

अपरम् अकृतविवाहान् विधवांसु प्रति ममेतन्निवेदनं ममेव ८
 तेषामवस्थितिर्भद्रा ; किञ्च यदि तैरिन्द्रियाणि निधनुं न शक्यन्ते ९
 तर्हि विवाहः क्रियतां यतः कामदहनाद् व्यूढत्वं भद्रं । ये च १०
 कृतविवाहास्ते मया नहि प्रभुर्नैतद् आज्ञाप्यन्ते भार्या भर्तृतः
 पृथक् न भवतु । यदि वा पृथग्भूता स्यात् तर्हि निविवाहा ११
 तिष्ठतु स्त्रीपतिना वा सन्दधातु भर्तापि भार्यां न त्यजतु ।

- ११ इतरान् जनान् प्रति प्रभुर्न ब्रवीति किन्त्वहं ब्रवीमि; कस्याश्चिद्
 भ्रातुर्यैश्चिद् अविश्वासिनौ सत्यपि यदि तेन सहवासे तुष्यति
- १२ तर्हि सा तेन न त्यज्यतां । तदत् कस्याश्चिद् घोषितः पतिरवि-
 श्वासी सन्नपि यदि तथा सहवासे तुष्यति तर्हि स तथा न
- १४ त्यज्यतां । यतोऽविश्वासी भर्ता भार्य्या पवित्रीभूतः, तददविश्वा-
 सिनो भार्य्या भर्ता पवित्रीभूता; गोचेद् युष्माकमपत्यान्यशुचीन्व-
- १५ भविष्यन् किन्त्वधुना तानि पवित्राणि सन्ति । अविश्वासी जनो
 यदि वा पृथग् भवति तर्हि पृथग् भवतु; एतेन भ्राता भगिनी
- १६ वा न निबध्यते तथापि वयमीश्वरेण श्रान्तये समाह्वताः । हे नारि
 तव भर्तुः परिचाणं त्वत्तो भविष्यति न वेति त्वया किं ज्ञायते ?
 हे नर तव जायायाः परिचाणं त्वत्तो भविष्यति न वेति त्वया
 किं ज्ञायते ?
- १७ एकैको जनः परमेश्वरास्तु यद् भजते यस्याश्चावस्थायाम्
 ईश्वरेणाज्ञायि तदनुसारेणैवाचरतु तदहं सर्वमण्डलीस्थान् आदि-
- १८ ग्रामि । क्षिप्रत्वम् भूत्वा य आह्वतः स प्रकृष्टत्वम् न भवतु,
 तदद् अक्षिप्रत्वम् भूत्वा य आह्वतः स क्षिप्रत्वम् न भवतु ।
- १९ त्वकृच्छेदः सारो नहि तददलकृच्छेदोऽपि सारो नहि किन्त्वौश्वर-
- २० स्थाज्ञानां पास्तनमेव । यो जनो यस्यामवस्थायामाज्ञायि स
- २१ तस्यामेवावतिष्ठतां । दासः सन् त्वं किमाह्वतोऽसि ? तन्मा चिन्तय,
- २२ तथाच यदि स्नातन्तो भवतुं प्रक्षुयास्तर्हि तदेव वृणु, यतः प्रभु-
 नाह्वतो यो दासः स प्रभो नोचितजनः । तदत् तेनाह्वतः स्नातन्तो
- २३ जनोऽपि स्त्रीष्टस्य दास एव । द्यूयं मूर्खेन क्रीता अतो हेतो
- २४ नान्वानां दासा मा भवत । हे भ्रातरौ यस्यामवस्थायां यस्याज्ञा-
 नमभवत् तथा स ईश्वरस्य साक्षात् तिष्ठतु ।

अपरम् अकृतविवाहान् जगान् प्रति प्रभोः कोऽप्यादेशो मया १५
 न लब्धः किन्तु प्रभोरनुकम्पया विश्वाख्यो भृतोऽहं यद् भद्रं मन्ये
 तद् वदामि । वर्त्तमानात् क्लेशसमयात् मनुष्यस्थानूढत्वं भद्रमिति १६
 मया बुध्यते । त्वं किं घोषिति निबद्धोऽसि ? तर्हि मोक्षनं प्राप्तुं १७
 मा यतस्व । किं वा घोषितो मुक्तोऽसि ? तर्हि जायां मा गवेषव ।
 विवाहं कुर्वता त्वया किमपि नापराध्यते तदद् व्यूह्यमानया १८
 युवत्यापि किमपि नापराध्यते तथाच तादृशौ द्वौ जनौ शारी-
 रिकं क्लेशं लप्स्यते किन्तु युष्मान् प्रति मम कर्षणा विद्यते । हे १९
 भ्रातरोऽहमिदं ब्रवीमि, इतः परं समयोऽतीव संक्षिप्तः, अतः कृत- २०
 दारैरकृतदारैरिव रुदङ्गिश्चारुदङ्गिरिव सानन्दैश्च निरानन्दैरिव
 क्लेशभिश्चाभागिभिरिवाचरितव्यं ये च संसारे चरन्ति ते नातिच- २१
 रितव्यं यत इहलोकस्य कौतुको विचलति । किन्तु यूथं यन्नि- २२
 श्चिन्ता भवेतेति मम वाञ्छा । अकृतविवाहो जनो यथा प्रभुं
 'परितोषयेत् तथा प्रभुं चिन्तयति, किन्तु कृतविवाहो जनो यथा २३
 भार्थ्यां परितोषयेत् तथा संसारं चिन्तयति । तदत् ऊढयोषितो २४
 ऽनूढा विशिष्यते । यानूढा सा यथा कायमनसोः पवित्रा भवेत्
 तथा प्रभुं चिन्तयति या चोढा सा यथा भर्तारं परितोषयेत्
 तथा संसारं चिन्तयति । अहं यद् युष्मान् मृगबन्धिन्या परिच्छिपेयं २५
 तदर्थं नहि किन्तु यूथं यदनिन्दिता भूत्वा प्रभोः सेवनेऽबाधम्
 आसक्ता भवेत तदर्थमेतानि सर्वाणि युष्माकं हिताय मया कथ्यन्ते ।

कश्चित् कन्यायां यौवनप्राप्तायां यदि स तस्या अनूढत्वं निन्द- २६
 नीयं विवाहस्य साधयितव्य इति मन्यते तर्हि यथाभिलाषं करोतु,
 एतेन किंसपि नापरास्यति विवाहः क्रियतां । किन्तु दुःखेनाक्लिष्टः २७
 कश्चित् पिता यदि स्थिरमनोगतः स्वमनोऽभिलाषसाधने समर्थश्च

स्नात् मम कन्या मया रक्षितयेति मनसि निश्चिनोति च तर्हि स
१८ भद्रं कर्म करोति । अतो यो विवाहं करोति स भद्रं कर्म करोति
यस्य विवाहं न करोति स भद्रतरं कर्म करोति ।

१९ यावत्काष्ठं पति जीवति तावद् भार्या व्यवस्थया निबद्धा तिष्ठति
किन्तु पत्यौ महानिद्रां गते सा सुप्तौभूय यमभिलषति तेन सह
तस्या विवाहो भवितुं प्रकरोति, किन्त्वेतत् केवलं प्रभुभक्तानां मध्ये ।
२० तथाच सा यदि निष्पतिका तिष्ठति तर्हि तस्याः क्षेमं भविष्यतीति
मम भावः । अपरम् ईश्वरस्यात्मा ममाप्यन्तर्विद्यत इति मया बुध्यते ।

प्रतिमाप्रसादविषयिणी कथा ।

८१ देवप्रसादे सर्वेषाम् अस्माकं ज्ञानमास्ते तदयं विद्मः । तथापि
१ ज्ञानं गर्भं जनयति किन्तु प्रेमतो निष्ठा जायते । अतः कश्चन
यदि मन्यते मम ज्ञानमास्त इति तर्हि तन यादृशं ज्ञानं चेष्टितव्यं
२ तादृशं किमपि ज्ञानमद्यापि न लब्धं । किन्तु य ईश्वरे प्रीयते
३ स ईश्वरेणापि ज्ञायते । देवताबलिप्रसादभक्षणे वयमिदं विद्मो
यत् जगन्मध्ये कोऽपि देवो न विद्यते, एकेश्वरो द्वितीयो
४ नास्तीति । स्वर्गे पृथिव्यां वा यद्यपि केषुचिद् ईश्वर इति नामा-
५ रोष्यते तादृशाश्च बहव ईश्वरा बहवश्च प्रभवो विद्यन्ते तथाप्य-
स्माकमद्वितीय ईश्वरः स पिता यस्मात् सर्वेषां यदर्थं चास्माकं
सृष्टिर्जाता, अस्माकञ्चाद्वितीयः प्रभुः स धीशुः स्त्रीष्टो येन सर्व-
वस्त्रनां येनास्माकमपि सृष्टिः कृता ।

अधिकन्तु ज्ञानं सर्वेषां नास्ति यतः केषिदद्यापि देवतां सख्यन्व
देवप्रसादमिव तद् भक्ष्यं सुञ्जते तेन दुर्बलतया तेषां संवेदो मञ्जी-
८ मशो भवति । किन्तु भक्ष्यद्रव्याद् वयम् ईश्वरेण दांक्षा भवामस्तन्नहि
यतो भुङ्क्ता वयसुत्कृष्टा न भवामस्तन्नदसुङ्क्ताप्युत्कृष्टा न भवामः ।

अतो युष्माकं वा चमता वा दुर्बलानाम् उन्मायस्वरूपा यज्ञ भवेत् ८
 तदर्थं सावधना भवत । यतो ज्ञानविशिष्टस्त्वं यदि देवालये उप- १०
 विष्टः केनापि दृश्यसे तर्हि तस्य दुर्बलस्य मनसि किं प्रसादभक्षण
 उत्साहो न जनियते ? तथा सति यस्मि कृते स्त्रीष्टो ममार तव ११
 स दुर्बलो भ्राता तव ज्ञानात् किं न विनश्यति ? इत्यनेन
 प्रकारेण भ्रातृणां विरुद्धम् अपराध्यङ्गिस्तेषां दुर्बलानि मनांसि ११
 व्याघातयद्भिस्त्र युष्माभिः स्त्रीष्टस्य वैपरीत्येनापराध्यते । अतो हेतोः
 पिशिताग्रमं यदि मम भ्रातुर्विज्ञस्वरूपं भवेत् तर्ह्यहं यत् स्वभ्रातु ११
 विज्ञजनको न भवेद्यं तदर्थं यावज्जीवनं पिशितं न भोक्ष्ये ।

पौलस्य प्रेरितत्वविषयिणी कथा ।

अहं किम् एकः प्रेरितो नास्मि ? किमहं स्वतन्त्रो नास्मि ? ६१
 अस्माकं प्रभु यीशुः स्त्रीष्टः किं मया नादर्शि ? यूयमपि किं
 प्रभुना मदीयत्रमफलस्वरूपा न भवथ ? अन्यलोकानां कृते यद्यप्यहं १
 प्रेरितो न भवेद्यं तथाच युक्तकृते प्रेरितोऽस्मि यतः प्रभुना मम
 प्रेरितत्वपदस्य सुद्रास्वरूपा यूयमेवाध्वे । ये लोका मयि दोषमा- १
 रोपयन्ति तान् प्रति मम प्रत्युत्तरमेतत् । भोजनपानयोः किम- ४
 स्माकं चमता नास्ति ? अन्ये प्रेरिताः प्रभो भ्रातरौ कैषास्य यत् ५
 कुर्वन्ति तदत् काश्चित् धर्मभगिनीं ब्यूह्य तथा साह्रं पर्यटितुं
 वयं किं न शक्नुमः ? सांसारिकत्रमस्य परित्यागात् किं केवलमहं ९
 वार्षाबास निवारितौ ? निजधनव्ययेन कं संयामं करोति ? को ०
 वा द्राक्षाद्येषं कृत्वा तत्फलानि न भुङ्क्ते ? को वा पशुजवं
 पाशवन् मत्पशो न पिबति ? किमहं केवलं मानुषिकां वाचं ८
 वदाभि ? स्ववस्त्राणां किमेतादृशं वचनं न विद्यते ? मोशिर्यवस्त्रा- ८
 ण्ये स्थितमासौ, तं शस्त्रमईकदृपस्त्राणं न भंग्यसीति । ईश्वरेष

- १० बन्धोवर्द्धानामेव चिन्ता किं क्रियते ? किं वा सर्वथास्माकं कृते तद्वचनं तेनोक्तं ? अस्माकमेव कृते तद्विहितं । यः क्षेमं कर्षति तेन प्रत्याग्रायुक्तेन कर्ष्यं, यस्तु ब्रह्मानि मर्ह्यति तेन साभप्रत्याग्रा-
- ११ युक्तेन मर्ह्यतथं । युष्मत्कृतेऽस्माभिः पारभिक्षाधि वीजानि रोपितानि, अतो युष्माकसैधिकफलाणां वयम् अग्निगो भविष्यामः
- १२ किमेतत् महत् कर्षं ? युष्मासु योऽधिकारस्तस्य भागिनो यद्यप्ये भवेद्युष्मत्संज्ञाभिस्ततोऽधिकं किं तस्य भागिभिर्न भवितव्यं ? अधिकन्तु वयं तेनाधिकारेण न व्यवहृतवन्तः किन्तु ख्रीष्टीयसुसंवादात् कोऽपि व्याघातोऽस्माभिर्यत्र जायेत तदर्थं सर्वं सहामहे ।
- १३ अपरं चे पविषवस्तृणां परिचर्यां कुर्वन्ति ते पविषवस्तृतो भक्ष्याणि क्षमन्ते, ये च वेद्याः परिचर्यां कुर्वन्ति ते वेदिस्त्रवस्तृणान्
- १४ अग्निगो भवन्त्येतद् द्रुयं किं न विद् ? तद्दद् चे सुसंवादं घोषयन्ति तैः सुसंवादेन जीवितव्यमिति प्रसुनादिष्टं ।
- १५ अहमेतेषां सर्वेषां किमपि नाश्रितवान् मां प्रति तदनुसारात् 'आचरितव्यमित्याग्रवेनापि पचमिदं मया न लिख्यते यतः केनापि
- १६ जनेन मम अग्रसो सुधाकरणात् मम मरणं वरं । सुसंवादघोषणात् मम अग्रो न जायते यतस्तद्घोषणं ममावश्यकं यद्यहं सुसंवादं न
- १७ घोषयेयं तर्हि मां धिक् । इच्छुकेन तत् कुर्व्यता मया फलं लप्स्यते
- १८ किन्त्वनिच्छुकेऽपि मयि तत्कर्षणो भारोऽर्पितोऽस्ति । एतेन मया क्लृप्तं फलं किं ? सुसंवादेन मम योऽधिकार आस्ते तं यद्भद्रभावेन नाचरेयं तदर्थं सुसंवादघोषणसमये तस्य ख्रीष्टीयसुसंवादात् निर्व्ययीकरणमेव मम फलं ।
- १९ सर्वेषाम् अनायत्तोऽहं यद् भूरिग्रो लोकान् प्रतिपद्ये तदर्थं
- २० सर्वेषां दास्यन्मज्जीकृतवान् । विद्मदीयान् यत् प्रतिपद्ये तदर्थं

यिद्गदीयानां कृते यिद्गदीयद्वाभवं । ये च व्यवस्थायन्तास्तान्
 यत् प्रतिपद्ये तदर्थं व्यवस्थानायन्तो योऽहं सोऽहं व्यवस्थायन्तानां
 कृते व्यवस्थायन्तद्वाभवं । ये चालम्बव्यवस्थायन्ता यत् प्रतिपद्ये ११
 तदर्थम् ईश्वरस्य वाचाद् अलम्बव्यवस्थो न भूत्वा खीष्टेन लम्बव्यवस्थो
 योऽहं सोऽहम् अलम्बव्यवस्थानां कृतेऽलम्बव्यवस्थ इवाभवं । दुर्ब- १२
 खान् यत् प्रतिपद्ये तदर्थमहं दुर्बलानां कृते दुर्बलद्वाभवं ।
 इत्थं केनापि प्रकारेण कृतिपथा लोका यन्मया परिचाणं प्राप्नु-
 युस्तदर्थं यो यादृश आसीत् तस्य कृते ऽहं तादृशद्वाभवं ।
 ईदृश आचारः सुसंवादार्थं मया क्रियते यतोऽहं तस्य फलानां १३
 सहभाग्यं भवितुमिच्छामि ।

पणसाभाये ये धावन्ति धावतां तेषां सर्वेषां केवल एकः १४
 पणं लभते युष्माभिः किमेतन्न ज्ञायते ? अतो यूयं यथा पणं
 लभ्यध्वे तथैव धावतु । मत्सा अपि सर्वभोगे परिमितभोगिनो १५
 भवन्ति ते तु खानां खजं लिप्सन्ते किन्तु वयम् अखानां
 लिप्सामहे । तस्माद् अहमपि खीवामि किन्तु, लच्छमनुद्दिश्य १६
 खीवामि तन्नहि । अहं मल्लद्वय युध्यामि च किन्तु ह्यायामाघात-
 यन्निव युध्यामि तन्नहि । इतरान् प्रति सुसंवादं घोषयित्वाहं यत् १७
 स्वयमघाह्यो न भवामि तदर्थं देहम् आहन्मि वशीकुर्व्यं च ।

मन्दात् पृथक् ख्यातुं कथनम् ।

हे धातरः, अस्मत्पितृपुरुषानधि यूयं यद्ज्ञाता न तिष्ठतेति १० १
 मम वाङ्मया, ते सर्वे मेघाधःस्रिता बभूवुः सर्वे समुद्रमध्येन १
 वज्रजुः, सर्वे मोघिसुद्दिश्य मेघसमुद्रयोः स्थापिता बभूवुः सर्वे २
 एकम् आत्मिकं 'मच्छं बुभुजिर एकम् आत्मिकं पेयं पयुंसु यत्सो- ३
 ऽनुचरत आत्मिकाद् अचक्षात् ख्यं तोषं पपुः सोऽपलः खीष्टएव

- ५ तथा सत्यपि तेषां मध्येऽधिकेषु लोकेश्वीश्वरो न सन्तोषेति हेतोस्ते प्रान्तरे निपातिताः ।
- ६ एतस्मिन् ते ऽस्माकं निदर्शनस्वरूपा बभूवुः; अतश्चे यथा कुस्मिताभिस्त्राषिणो बभूवुरस्माभिस्तथा कुस्मिताभिस्त्राषिभिर्न
- ७ भवितव्यं । लिखितमास्ते, लोका भोक्तुं पातुश्चोपविशुःस्ततः क्रीडितुमुत्थिता इत्यनेन प्रकारेण तेषां कैश्चिद् यद्देवपूजा
- ८ कृता युष्माभिस्तद् न क्रियतां । अपरं तेषां कैश्चिद् यद्देव्यभिचारः कृतस्तेन चैकस्मिन् दिने त्रयोविंशतिसहस्राणि लोका
- ९ निपातितास्तद् अस्माभि र्यभिचारो न कर्त्तव्यः । तेषां कैश्चिद् यद्देव्यं परीक्षितवन्तस्तस्माद् भुजङ्गै र्गृह्यन्त तद्देव्यं अस्माभिः
- १० खीष्टो न परीक्षितव्यः । तेषां कैश्चिद् यथा वाक्कलहं कृतवन्तस्तत्कारणात् इन्मा विनाशिताश्च युष्माभिस्तद्देव्यं वाक्कलहो न क्रियतां ।
- ११ तान् प्रति यान्येतानि जघटिरे तान्यस्माकं निदर्शनानि , जगतः श्रेष्ठयुगे वर्त्तमानानाम् अस्माकं शिचार्थं लिखितानि च बभूवुः ।
- १२ अतएव यः कश्चिद् सुखिरं मन्यः स यन्न पतेत् तत्र सावधानो
- १३ भवतु । मानुषिकपरीक्षातिरिक्त्वा कापि परीक्षा युष्मान् नाक्रामत्, ईश्वरश्च विश्वाणः सोऽतिशक्त्वां परीक्षायां पतनाद् युष्मान् रक्षिष्यति, परीक्षा च यद् युष्माभिः सोढुं शक्यते तदर्थं तथा सह निस्तारस्य पन्थानं निरूपयिष्यति ।
- १४ हे प्रियभ्रातरः, देवपूजातो दूरम् अपसरत । अहं युष्मान्
- १५ विजान् मत्वा प्रभाषे मया यत् कथ्यते तद् युष्माभि र्विनिश्च्यतां ।
- १६ यद् धन्यवाद्पात्रम् अस्माभि र्धन्यं गच्छते तत् किं खीष्टस्य शोषितस्य सहभोगित्वं नहि?, यस्य पूपोऽस्माभि र्भञ्ज्यते स किं खीष्टस्य
- १७ वपुषः सहभोगित्वं नहि? वयं बहवः सन्तोऽप्येकूपस्वरूपा एकवपुः

सहपात्र भवामः, यतो वयं सर्व्वं एकपूपस्य सहभागिनः । धूमं १८
 शारीरिकम् इन्द्राद्येस्त्रीयवशं निरीक्ष्य । ये वस्त्रीनां मांसानि
 भुञ्जते ते किं यज्ञवेद्याः सहभागिनो न भवन्ति? इत्यनेन मया १९
 किं कथ्यते? देवता वास्तविकी देवतायै वस्त्रिदानं वा वास्तविकं
 किं भवेत्? तन्नहि किन्तु परजातीयै र्यं वस्त्रो दीयन्ते त ईश- १०
 राय तन्नहि भूतेभ्यएव दीयन्ते तस्माद् धूमं यद् भूतानां
 सहभागिनो भवयेत्यहं नाभिलषामि । प्रभोः कंशेन भूतानामपि ११
 कंशेन पानं युष्माभिरसाध्यं, यूयं प्रभो भोज्यस्य भूतानामपि भोज्यस्य
 सहभागिनो भवितुं न शक्नुथ । वयं किं प्रभुं स्पष्टिष्यामहे? वयं १२
 किं तस्माद् वस्त्रवन्तः ?

मां प्रति सर्व्वं कर्माप्रतिषिद्धं किन्तु न सर्व्वं हितजनकं सर्व्वम् १३
 अप्रतिषिद्धं किन्तु न सर्व्वं निष्ठाजनकं । आत्महितः केनापि न २४
 चेष्टितव्यः किन्तु सर्व्वैः परहितचेष्टितव्यः । आपणे यत् क्रयं तद् १५
 युष्माभिः संवेदस्थार्थं किमपि न पृष्ट्वा भुञ्जतां यतः 'पृथिवी १६
 तन्माध्यस्त्वस्य सर्व्वं परमेश्वरस्य ।' अपरम् अविद्यासिलोकानां १७
 केनचित् निमग्नता यूयं यदि तत्र जिगमिषथ तर्हि तेन यद्
 यद् उपस्त्रायते तद् युष्माभिः संवेदस्थार्थं किमपि न पृष्ट्वा भुञ्जतां ।
 किन्तु तत्र यदि कश्चिद् युष्मान् वदेत् भक्ष्यमेतद् देवतायाः १८
 प्रसाद इति तर्हि तस्य ज्ञापयितुरसुरोधात् संवेदस्थार्थञ्च तद्
 युष्माभिर्न भोज्यं । 'पृथिवी तन्माध्यस्त्वस्य सर्व्वं परमेश्वरस्य,' सत्य- १९
 मेतत्, किन्तु मया यः संवेदो निर्हिंस्यते स तव नहि परस्त्रैव ।
 मम-या स्मृतकता सा परस्य संवेदेन कुतो दूषयिष्यते? अनुग्रह- २०
 पात्रेण मया धन्ववादं कृत्वा यद् भुञ्जते तत्कारणाद् अहं कुतो
 निन्दिष्ये? तस्माद् भोजनं पानम् अन्वदा कर्त्तव्यं कुर्वन्ति युष्माभिः २१

१० ३२-११ ११ करिञ्जिनः प्रति पौलस्त्य प्रथमं पत्रं ।

४२१

- १२ सर्वमेवेश्वरस्य मष्टिषः प्रकाशार्थं क्रियतां । धिक्कदोषानां परजा-
तीयानाम् ईश्वरस्य मष्टिषा वा विपन्नजनकै र्युष्माभि र्भ भवितव्यं ।
१३ अहमप्यात्महितम् अपेष्टमानो बहूनां परिचाषार्थं तेषां हितं
१४ चेष्टमानः सर्वविषये सर्वेषां तुष्टिकरो भवामीत्यनेनाहं अहत्
स्त्रीष्टस्यानुगामी तद्दद् द्यूषं ममानुगामिनो भवत ।

ईश्वराराधनाविषयिणी कथा ।

- ११ हे आतरः, द्यूषं सर्वस्मिन् कार्य्ये मां स्मरय मया च यादृ-
१ सुपदिष्टाक्षाद्गुणचरधैतत्कारणात् मया प्रशंसनीया आध्वे । तथापि
२ मनैषा वाञ्छा अद् द्यूषमिदम् अवगता भवष, एकैकस्य पुरुष-
स्त्रीत्तमाङ्गस्वरूपः स्त्रीष्टः, घोषितस्त्रीत्तमाङ्गस्वरूपः पुमान्, स्त्रीष्ट
३ स्त्रीत्तमाङ्गस्वरूप ईश्वरः । अपरम् आञ्छादितोत्तमाङ्गेन येन पुंसा
प्रार्थना क्रियते भाववाणी कथ्यते वा तेन स्त्रीयोत्तमाङ्गम्
४ अवज्ञायते । अनाञ्छादितोत्तमाङ्गया ययः घोषिता च प्रार्थना
क्रियते भाववाणी कथ्यते वा तथापि स्त्रीयोत्तमाङ्गम् अवज्ञायते
५ यतः सा सुखितशिरःसदृशा । अनाञ्छादितमस्तका या घोषित्
तस्याः शिरः सुखनीयमेव किन्तु घोषितः केशच्छेदनं शिरोसुखं
वा यदि स्त्र्यजाजनकं भवेत् तर्हि तथा स्त्रिशिर आञ्छाद्यतां ।
६ पुमान् ईश्वरस्य प्रतिमूर्तिः प्रतितेजःस्वरूपस्य तस्मात् तेन शिरो
७ नाञ्छादनीयं किन्तु स्त्रीमन्त्रिणी पुंसः प्रतिविम्बस्वरूपा । यतो
घोषातः पुमान् नोदपादि किन्तु पुंसो घोषिद् उदपादि ।
८ अधिकम् घोषितः कृते पुंसः सृष्टि र्भ भवूव किन्तु पुंसः कृते
९ घोषितः सृष्टि र्भ भवूव । इति हेतो र्दूतानाम् आदराद् घोषिता
१० शिरस्सधीनता सूचकम् आवरणं धर्त्तव्यं । तथापि प्रभो विधिना
पुमांसं विना घोषित् जायते घोषितस्य विना पुमान् न जायते ।

यतो यथा पुंसो योषिद् उदपादि तथा योषितः पुमान् जायते, ११
 सर्व्ववस्त्रानि चेश्वराद् उत्पद्यन्ते । युष्माभिरेवैतद् विविच्यतां, अना- १२
 वृतया योषिता प्रार्थनं किं सुदृश्यं भवेत् ? पुरुषस्य दीर्घकेग्रत्वं १४
 तस्य लज्जाजनकं, किन्तु योषितो दीर्घकेग्रत्वं तस्या गौरवजनकं १५
 यत आच्छादनाथ तस्यै केग्रा दत्ता इति किं युष्माभिः स्वभावतो
 न शिच्यते ? अत्र यदि कश्चिद् विवदितुम् इच्छेत् तर्ह्यस्माकम् १६
 ईश्वरीयमण्डलीनाञ्च तादृशी रीतिर्न विद्यते ।

प्रभो मेर्ष्यविषयिणी कथा ।

युष्माभिर्न भद्राय किन्तु कुत्सिताय समागम्यते तस्माद् १७
 एतानि भाषमाणेन मया यूयं न प्रशंसनीयाः । प्रथमतः मण्डल्यां १८
 समागतानां युष्माकं मध्ये भेदाः सन्तीति वार्त्ता मया श्रूयते
 तन्मध्ये किञ्चित् सत्यं मन्यते च । यतो हेतो र्युष्मन्मध्ये ये परी- १९
 क्षितास्ते यत् प्रकाशन्ते तदर्थं भेदैर्भवितव्यमेव । एकत्र समागतौ २०
 युष्माभिः प्राभवं भोज्यं भुज्यत इति नहि, यतो भोजनकाले २१
 युष्माकमेकेकेन स्वकीयं भक्ष्यं द्रुणं गम्यते तस्माद् एको जगो
 बुभुक्षितस्तिष्ठति, अन्यश्च परिद्वप्तो भवति । भोजनपानार्थं युष्माकं २२
 किं वेश्मानि न सन्ति ? युष्माभिर्वा किम् ईश्वरस्य मण्डलीं
 तुच्छीकृत्य दीना लोका अवज्ञायन्ते ? इत्यनेन मया किं वक्तव्यं ?
 यूयं किं मया प्रशंसनीयाः ? एतस्मिन् यूयं न प्रशंसनीयाः ।

प्रभुतो य उपदेशो मया कृत्वो युष्मासु समर्पितश्च स एषः । २२
 परकरसमर्पणचपायां प्रभु र्थीशुः पूषमादायेश्वरं धन्यं व्याहृत्य तं २४
 भङ्गं भाषितवान् युष्माभिरेतद् गृह्यतां भुज्यताञ्च तद् युष्माकृते
 भग्नं मम शरीरं ; मम स्मरणार्थं युष्माभिरेतत् क्रियतां । पुनश्च २५
 भोजनात् परं तथैव कंसम् आदाय तेनोक्तं कंसोऽयं मम शोषि-

११ २६-१२ ४ करिञ्चिनः प्रति पौबल्य प्रथमं पञ्च । ४२२

तेन स्थापितो नूतननियमः ; यतिवारं युष्माभिरेतत् पीयते
१६ ततिवारं मम स्मरणार्थं पीयतां । यतिवारं युष्माभिरेषूपो
भुज्यते भाजनेनानेन पीयते च ततिवारं प्रभोरागमनं यावत् तस्य
१७ मृत्युः प्रकाश्यते । अपरञ्च यः कश्चिद् अयोग्यत्वेन प्रभोरिमं रूपम्
अस्नाति तस्यानेन भाजनेन पिवति च स प्रभोः कायवधिरयो
१८ दण्डदायी भविष्यति । तस्मात् मानवेनाप्य आत्मानं परीक्ष्य पश्चाद्
१९ एषूपो भुज्यतां कसेनानेन च पीयतां । येन चानर्हत्वेन भुज्यते
पीयते च प्रभोः कायम् अविमृशता तेन दण्डप्राप्तये भुज्यते पीयते
२० च । एतत्कारणाद् युष्माकं भूरिशो लोका दुर्भ्रष्टा रोगिणश्च
२१ सन्ति बहवश्च महानिद्रां गताः । अस्माभि र्यद्यात्मविचारोऽकारि-
२२ व्यत तर्हि दण्डो नाल्पयत ; किन्तु यदास्माकं विचारो भवति
तदा वयं जगतो जनैः समं यद् दण्डं न लभामहे तदर्थं प्रभुना
शास्त्रं भुञ्जहे ।

२२ हे मम भ्रातरः, भोजनार्थं मिलितानां युष्माकम् एकेनेतरो-
२४ ऽनुगृह्यतां । यस्य बुभुक्षितः स खगृहे भुङ्क्तां । दण्डप्राप्तये युष्माभि
र्न समागम्यतां । एतद्विज्ञं यद् आदेष्टव्यं तद् युष्मात्मनीपागमन-
काले मयादेक्ष्यते ।

पवित्रात्मनो विविधानुग्रहदानकथनम् ।

१३ हे भ्रातरः, यूयं यद् आत्मिकान् दायान् अनवगतास्तिष्ठथ
१ तदहं नाभिषुषामि । पूर्वं परजातोया यूयं यद् विनौतास्तद्
२ अवाक्प्रतिमानाम् अनुगामिन आध्वम् इति जानीथ । इति
हेतोरहं युष्माभं निषेदयामि, ईश्वरस्यात्मना भाषमाणः कोऽपि
बीशुं ग्रप्त इति न व्याहरति पुनश्च पवित्रेणात्मना विनीतं विनाम्बः
४ कोऽपि बीशुं प्रभुरिति व्याहर्तुं न शक्नोति । दाया बह्वविधाः

किन्त्वेक आत्मा परिचर्याश्च वज्रविधाः किन्त्वेकः प्रभुः । साध- ५
 नानि वज्रविधानि किन्तु सर्वेषु सर्वसाधक ईश्वर एकः । एकै- ६
 कस्मै तस्यात्मनो दर्शनं परहितार्थं दीयते । एकस्मै तेनात्मना ७
 ज्ञानवाक्यं दीयते, अन्यस्मै तेनैवात्मनादिष्टं विद्यावाक्यम्, अन्यस्मै ८
 तेनैवात्मना विश्वासः, अन्यस्मै तेनैवात्मना स्वास्थ्यदानशक्तिरन्यस्मै ९
 दुःसाध्यसाधनशक्तिरन्यस्मै च भाववाणी, अन्यस्मै चात्मना विचार-
 सामर्थ्यम्, अन्यस्मै परभाषाभाषणशक्तिरन्यस्मै च भाषार्थभाषणसा-
 मर्थ्यं दीयते । एकेनादितीयेनात्मना यथाभिच्छासम् एकैकस्मै १०
 जनायैकैकं दानं वितरता तानि सर्वाणि साध्यन्ते ।

देह एकः सन्नपि यद्दद् वज्रज्युक्तो भवति, तस्यैकस्य वपुषो ११
 ऽङ्गानां वज्रत्वेन यद्दद् एकं वपु भवति, तदत् स्त्रीष्टः । यतो १२
 षेतो विद्मदिपरजातीयदासस्तन्ना वधं सर्वं स्थापनेनैकेनात्मनै- १३
 कदेहीकृताः सर्वं चैकात्मभुक्ता अभवाम । एकेनाङ्गेन वपु र्ण १४
 भवति किन्तु वज्रभिः । तत्र चरणं यदि वदेत् नाहं हस्तस्मात् १५
 शरीरस्य भागो नास्मीति तर्ह्यनेन शरीरात् तस्य विधोग न भवति ।
 ओष्ठं वा यदि वदेत् नाहं नखनं तस्मात् शरीरस्थांशो नास्मीति १६
 तर्ह्यनेन शरीरात् तस्य विधोगो न भवति । हस्तं शरीरं यदि १७
 दर्शनेन्द्रियं भवेत् तर्हि अवशेन्द्रियं कुच स्थास्यति ? तत् हस्तं
 यदि वा अवशेन्द्रियं भवेत् तर्हि प्राणेश्चिद्यं कुच स्थास्यति ?
 किन्त्विदानीम् ईश्वरेण यथाभिच्छासितं तथैवाङ्गप्रत्यङ्गानाम् एकैकं १८
 शरीरे स्थापितं । तत् हस्तं यद्येकाङ्गस्यपि भवेत् तर्हि शरीरं कुच १९
 स्थास्यति ? तस्माद् अङ्गानि वज्रानि सन्ति शरीरं लोकमेव । २०
 अतएव तथा मम प्रयोजनं नास्तीति वाचं पाणिं वदितुं नखनं २१
 न शक्नोति, यथा युवाभ्यां मम प्रयोजनं नास्तीति मूर्धां चरणी

१२ २२-१३ ३ करिञ्जिनः प्रति यौकस्य प्रथमं पत्रं ।

४२५

- १२ वदितुं न शक्नोति ; वस्तुतस्तु विपद्यस्य धान्यङ्गान्यस्मान्नि दुर्ब्बलानि
१३ बुध्यन्ते तान्येव सप्रयोजनानि सन्ति । धानि च शरीरमध्येऽवम-
१४ न्यानि बुध्यन्ते तान्यस्मान्भिरधिकं शोभन्ते । धानि च सुदृश्यानि
तानि सुदृश्यातराणि क्रियन्ते किन्तु धानि स्वयं सुदृश्यानि तेषां
१५ शोभनम् निष्प्रयोजनं । शरीरमध्ये यद् भेदो न भवेत् किन्तु
सर्वाण्यङ्गानि यद् ऐक्यभावेन सर्वेषां हितं चिन्तयन्ति तदर्थम्
१६ ईश्वरेणाप्रधानम् आदरणीयं कृत्वा शरीरं विरचितं । तस्माद्
एकस्याङ्गस्य पीडार्थां जातार्थां सर्वाण्यङ्गानि तेन सह पीयन्ते,
१७ एकस्य समादरे जाते च सर्वाणि तेन सह संहस्यन्ति । यद्यस्य
१८ स्त्रीष्टस्य शरीरं, युष्माकम् एकैकस्य तस्यैकैकम् अङ्गं । केचित् केचित्
मण्डल्यामीश्वरेण प्रथमतः प्रेरिता द्वितीयतो भाववादिनस्तृतीयत
उपदेष्टारो नियुक्ताः, ततः परं केभ्योपि चित्रकार्यसाधनसामर्थ्यम्
अनामयकरणशक्तिरूपकतौ लोकशासने वा . नैपुण्यं नानाभाषा-
१९ भाषणसामर्थ्यं वा तेन व्यतारि । सर्वे किं प्रेरिताः ? सर्वे किम्
भाववादिनः सर्वे किम् उपदेष्टारः ? सर्वे किं चित्रकार्यसाधकाः ?
२० सर्वे किम् अनामयकरणशक्तियुक्ताः ? सर्वे किं परंभाषावादिनः ?
२१ सर्वे वा किं परभाषार्थप्रकाशकाः ? यूयं श्रेष्ठदायान् स्वयं यतध्वं ।
अनेन यूयं मया सर्वोत्तममार्गं दर्शयितव्याः ।

प्रेमहानस्योत्तमत्वम् ।

- १३ १ मर्त्यस्वर्गोपायां भाषा भाषमाणोऽहं यदि प्रेमहीनो भवेद्यं
१ तर्हि वादकतास्वरूपो निनादकारिभेरीस्वरूपस्य भवामि । अपरस्य
यस्यहम् भाववाणीविशिष्टः स्यां सर्वाणि गुणवाक्यानि सर्वविद्यास्य
जानीषां पूर्णविश्वासः सन् प्रैक्षाम् स्वानाम्नीककर्तुं शक्नुयास्य किन्तु
२ यदि प्रेमहीनो भवेद्यं तर्ह्यङ्गणनीध एव भवामि ।, अपरं यस्यहम्

अशदानेन सर्व्वखं त्यजेयं दाहनाय खग्ररीरं समर्पयेयञ्च किन्तु
यदि प्रेमहीनो भवेयं तर्हि तत्सर्व्वं मदर्थं निष्फलं भवति ।

प्रेम चिरसहिष्णु हितैषि च, प्रेम निर्द्वेषम् अग्रठं निर्गन्धञ्च । ४
अपरं तत् कुत्सितं नाचरति, आत्मचेष्टां न कुरुते सहसा न ५
क्रुध्यति परानिष्टं न चिन्तयति, अधर्मं न तुष्यति सत्य एव ६
मन्तुष्यति । तत् सर्व्वं तितिक्षते सर्व्वत्र विश्वासिति सर्व्वत्र भद्रं ७
प्रतीक्षते सर्व्वं सहते च । प्रेम्नो लोपः कदापि न भविष्यति, ८
भाववाण्यो लोप्यन्तं परभाषाभाषणं निवर्त्तिष्यते ज्ञानमपि लोपं
यास्यति । यतोऽस्माकं ज्ञानं खण्डमात्रम् भाववाणीकथनमपि ९
खण्डमात्रं । किन्त्वस्मासु सिद्धतां गतेषु तानि खण्डमात्राणि लोपं १०
यास्यन्ते । बाल्यकालेऽहं बाल इवाभाषे बाल इवाचिन्तयञ्च किन्तु ११
यौवने जाते तत्सर्व्वं बाल्याचरणं परित्यक्तवान् । इदानीम् अश्र- १२
मध्येनास्यष्टं दर्शनम् 'अस्माभिर्लभ्यते किन्तु तदा साक्षात् दर्शनं
लभ्यते । अधुना मम ज्ञानम् अल्पिष्ठं किन्तु तदाहं यथावगम्य-
रूपैवावगतो भविष्यामि । इदानीं प्रत्ययः प्रत्याशा प्रेम च चीष्टे- १३
तानि तिष्ठन्ति तेषां मध्ये च प्रेम श्रेष्ठं ।

भांवोक्तिं कथयितुं विशेषभाषया कथयितुञ्च कथाकथनम् ।

यूयं प्रेमाचरणे प्रयतध्वम् आत्मिकान् दायानपि विशेषत १४ १
भावोक्तिर्कथनसामर्थ्यं प्राप्तुं चेष्टध्वं । यो जनः परभाषां भाषते २
स मानुषान् न सभाषते किन्त्वौश्वरमेव यतः केनापि किमपि न
बुध्यते स चात्मना निगूढवाक्यानि कथयति ; किन्तु यो जनो ३
भाषीक्तिं कथयति स परेषां जिह्वायै हितोपदेशाय सान्त्वनायै च
भाषते । परभाषावाद्यात्मन एव निष्ठां जनयति किन्तु भाववादी ४
मण्डला निष्ठां जनयति । युष्माकं सर्व्वेषां परभाषाभाषणम् ५

इच्छाम्यहं किन्तु भावोक्तिर्कथनम् अधिकमपीच्छामि । यतः
मण्डल्या निष्ठायै येन स्ववाक्यानाम् अर्थो न क्रियते तस्मात्
परभाषावादितो भाववादी श्रेयान् ।

- ६ हे भ्रातरः इदानीं मया यदि युक्तसमीपं गम्यते तर्हि श्व-
रीयदर्शनस्य ज्ञानस्य वा भाववाण्या वा शिष्याया वा वाक्यानि न
- ७ भाषित्वा परभाषां भाषमाणेन मया यूयं किमुपकारिष्यध्वे ? अपरं
बंग्नीवस्यकादिषु निष्प्राणेषु वाद्ययन्त्रेषु वदितेषु यदि कणा न
विशिष्यन्ते तर्हि किं वाद्यं किं वा गानं भवति तत् केन बोद्धुं,
८ शक्यते ? अपरं रणतूर्या निस्त्रणो यद्यव्यक्तो भवेत् तर्हि युद्धाय
९ कः सञ्चिद्यते ? तदत् जिज्ञासि यदि सुगम्या वाक् युष्मांभिर्न
गद्यते तर्हि यद् गद्यते तत् केन भोक्तव्यं ? वस्तुतो यूयं दिगा-
१० स्त्रापिन इव भविष्यथ । जगति कतिप्रकारा उक्तयो विद्यन्ते ?
- ११ तासामेकापि निरर्थिका नहि ; किन्तु क्रूरयो यदि मया न बुध्यते
तर्ह्यहं वक्त्रा स्नेच्छ इव मंस्ये वक्त्रापि मया स्नेच्छ इव मंस्यते ।
- १२ तस्माद् आत्मिकदायलिप्तवो यूयं मण्डल्या निष्ठार्थं प्राप्तबहुवरा
- १३ भवितुं यतध्वं, अतएव परभाषावादी यद् अर्थकरोऽपि भवेत् तत्
- १४ प्रार्थयतां । यद्यहं परभाषया प्रार्थनां कुर्यां तर्हि मदीय आत्मा
- १५ प्रार्थयते, किन्तु मम बुद्धिर्निष्फला तिष्ठति । इत्यनेन किं
करणीयं ? अहम् आत्मना प्रार्थयिष्ये बुद्ध्यापि प्रार्थयिष्ये ; अपरं
- १६ आत्मना गास्यामि बुद्ध्यापि गास्यामि । त्वं यदात्मना धन्यवादं
करोषि तदा यद् वदसि तद् यदि शिष्येनेवोपस्थितेन जनेन
न बुध्यते तर्हि तव धन्यवादस्यान्ते तथास्त्विति तेन वक्तुं कथं
- १७ शक्यते ? त्वं सम्यग् ईश्वरं धन्यं वदस्यीति सत्यं तथापि तत्र परस्य
- १८ निष्ठा न भवति । युष्माकं सर्वभ्योऽहं परभाषाभाषणे समर्थोऽस्मीति

कारणाद् ईश्वरं धन्यं वदामि; तथापि मच्छब्दां परोपदेशार्थं १८
मया कथितानि पञ्च वाक्यानि वरं न च ख्यं परभाषीयानि
वाक्यानि ।

हे भ्रातरः, यूयं बुद्ध्या बालकादव ज्ञा भूत परन्तु दुष्टतया १०
शिशवदव भूत्वा बुद्ध्या सिद्धा भवत । शास्त्र इदं विहितमास्ते, ११
अथा,

इत्यवोचत् परेशोऽष्टम् आभाषिव्य इमान् जनान् ।

भाषाभिः परकीयाभिर्वर्ज्यैश्च परदेशिभिः ।

तथा मया कृतेऽपीने न गृहीष्यन्ति मदपः ॥

अतएव तत् परभाषाभाषणं अविश्वासिनः प्रति अविश्वासरूपं ११
भवति न च विश्वासिनः प्रति; किन्तु भाववाणी नाविश्वासिनः
प्रति तद् विश्वासिनः प्रत्येव । मण्डलीभुक्तेषु सर्वेषु एकस्मिन् स्थाने १२
मिञ्जित्वा परभाषां भाषमाणेषु यदि ज्ञानाकाङ्क्षिणोऽविश्वासिनो वा
तत्रागच्छेयुस्तर्हि युञ्जान् उन्नतान् किं न वदियन्ति? किन्तु १४
सर्वेषु भावोक्तिं प्रकाशयत्सु अद्यविश्वासी ज्ञानाकाङ्क्षी वा कश्चित्
तत्रागच्छति तर्हि सर्वैरेव तस्य पापज्ञानं परीक्षा च जायते, १५
ततस्तस्यान्तःकरणस्य गुणकल्पनासु व्यक्तीभूतासु बोऽधोमुखः पतन्
ईश्वरमाराध्य युञ्जन्नाथ ईश्वरो विद्यते इति सत्यं कथामेतां कथ-
यिष्यति ।

हे भ्रातरः, सविश्चिताणां युञ्जाकम् एकेन गीतम् अन्येनोप- १६
देशोऽन्येन परभाषान्येन ऐश्वरिकदर्शनम् अन्येनार्थबोधकं वाक्यं
अभ्येते किमेतत्? सर्वमेव परिनिष्ठार्थं युञ्जाभिः क्रियतां । यदि १०
कश्चिद् भाषान्तरं विवक्षति तर्ह्येकस्मिन् दिने द्विजनेन विजनेन
वा परभाषा कथ्यतां, तदधिकैर्न कथ्यतां तैरपि पर्यायास्तुष्टारात्

१४ २८-१५ २ करिग्रियः प्रति बौकस्य प्रथमं पत्रं ।

३२६

१८ कथ्यतां, एतेन च तदर्थो बोध्यतां । किन्त्वर्थाभिधायकः कोऽपि
चदि न विद्यते तर्हि स मण्डलां वाच्यमः खिलेश्वरायात्मने च
१९ कथां कथयतु । अपरं द्वौचथो वा भाववादिनः खं खमादिग्रं
२० कथयन्तु तदन्वे च तं विचारयन्तु । किन्तु तथापरेण केनचिद्
अनेनेश्वरीयादेशे खम्बे प्रथमेन कथनात् निवर्त्तितयं । सर्व्वं यत्
२१ शिर्षां खान्वनाश्च खभन्ते तदर्थं यूयं सर्व्वं पर्यायेण भावोक्तिं
२२ कथयितुं शक्य । भाववादिनां मर्णासि तेषाम् अधीनानि
२३ भवन्ति । यत ईश्वरः कुशासनजनको नहि सुशासनजनक एवेति
पविष्योक्तानां सर्व्वमण्डलीषु प्रकाशते ।

२४ अपरञ्च युष्माकं वनिताः मण्डलीषु त्वष्पीभूतास्तिष्ठन्तु यतः
शास्त्रास्तिष्ठितेन विधिना ताः कथाप्रचाराणात् निवारितास्ताभि
२५ निर्गामि भवितव्यं । अतस्ता यदि किमपि जिज्ञासन्ते तर्हि गेहेषु
पतीन् पृच्छन्तु यतः मण्डलीमध्ये योषितां कथाकथनं निन्दनीयं ।
२६ ऐश्वरं वचः किं युष्मन्तो निरगमतु? केवलं युष्मान् वा तत्
२७ किम् उपागतं? यः कश्चिद् आत्मानम् भाववादिनम् आत्मना-
विष्टं वा मन्यते स युष्मान् प्रति मया यद् यत् लिख्यते तत्प्रभु-
२८ नाज्ञापितम् ईत्युररी करोतु । किन्त यः कश्चित् अज्ञो भवति
२९ सोऽज्ञ एव तिष्ठतु । अतएव हे भ्रातरः, यूयम् भावोक्तिकथनसा-
३० मर्थ्यं खम्बुं यतर्धं परभाषाभाषणमपि युष्माभिर्न निवार्य्यतां ।
सर्व्वकर्त्तापि च विध्यनुसारतः सुपरिप्राख्या क्रियन्तां ।

विश्वादीनां शेषकादीनपुनस्त्यानलसु ।

१५ हे भ्रातरः, यः सुखंवादो मया युष्मत्समीपे निवेदितो यूयञ्च
१ खं गृहीतवन्त आश्रितवन्तश्च तं पुन युष्मान् विज्ञापयामि । युष्माकं
विश्वासो यदि वितथो न भवेत् तर्हि सुखंवादयुक्तानि मम

वाच्यानि स्मरतां युष्माकं तेन सुसंवादेन परिचाषं जायते । १
 यतोऽहं यद् यत् स्थापितस्तदनुसारात् युष्मासु सुख्यां यां शिखां
 समार्पथं सेयं, शास्त्रानुसारात् ख्रीष्टोऽस्माकं पापमोचनार्थं प्राणान् ४
 त्यक्तवान्, अग्राने स्थापितश्च द्वितीयदिने शास्त्रानुसारात् पुनश्च-
 त्यापितः । स चाग्रे कैफै ततः परं दादशशिष्येभ्यो दर्शनं दत्तवान् । ५
 ततः परं पञ्चशताधिकसंख्यकेभ्यो भ्रातृभ्यो युगपद् दर्शनं दत्तवान् ६
 तेषां केचित् महानिद्रां गता बहुराशाद्यापि वर्त्तन्ते । तदनन्तरं ७
 थाकोवाय तत्पश्चात् सर्वेभ्यः प्रेरितेभ्यो दर्शनं दत्तवान् । सर्वेभ्यो- ८
 ऽकालजातसुख्यो योऽहं, सोऽहमपि तस्य दर्शनं प्राप्तवान् । ईश्वरस्य ९
 मण्डलीं प्रति दौरात्म्याचरणाद् अहं प्रेरितनाम धर्तुम् अयोग्य-
 स्तस्मात् प्रेरितानां मध्ये चुद्रतमश्चास्मि । यादृशोऽस्मि तादृश ईश्वर- १०
 स्थानुगृहेणैवास्मि; अपरं मां प्रति तस्थानुगृहो निष्कलो नाभवत्,
 अन्येभ्यः सर्वेभ्यो मयाधिकः श्रमः कृतः, किन्तु स मया कृतस्तस्मिन्
 मत्सहकारिणेश्वरस्थानुगृहेणैव । अतएव मया भवेत् तैर्वा भवेत् ११
 अस्माभिस्तादृशी वार्त्ता घोष्यते सैव च युष्माभिर्विश्वासेन गृहीता ।

' मृत्युदशातः ख्रीष्ट उत्थापित इति वार्त्ता यदि तमधि घोष्यते १२
 तर्हि मृतलोकानाम् उत्थितिर्नास्तीति वाग् युष्माकं मध्ये कैश्चित्
 कुतः कथ्यते ? मृतानाम् उत्थितिर् यदि न भवेत् तर्हि ख्रीष्टोऽपि १३
 नोत्थापितः ख्रीष्टश्च यद्यनुत्थापितः स्यात् तर्हिस्माकं घोषणं वितथं १४
 युष्माकं विश्वासोऽपि वितथः । वयश्चेश्वरस्य मृषावाचिणौ भवामः, १५
 यतः ख्रीष्टस्तेनोत्थापितः इति साक्ष्यम् अस्माभिरौश्वरमधि दत्तं
 किन्तु मृतानामुत्थितिर् यदि न भवेत् तर्हि स तेन नोत्थापितः १६
 यतो मृतानामुत्थितिर् यदि न भवेत् तर्हि ख्रीष्टोऽप्युत्थापितत्वं न
 गतः । ख्रीष्टश्च यद्यनुत्थापितः स्यात् तर्हि युष्माकं विश्वासो वितथः, १७

- १८ द्यूयम् अद्यापि स्वपापेषु मग्नास्तिष्ठथ । अपरं ख्रीष्टाश्रिता ये मानवा
- १९ महानिद्रां गतास्तेऽपि नाग्रं गताः । ख्रीष्टो यदि केवलमिच्छकोके
ऽस्माकं प्रत्याशाभूमिः स्यात् तर्हि सर्वमर्त्येभ्यो वयमेव दुर्भाग्याः ।
- २० इदानीं ख्रीष्टो मृत्युदशात् उत्थापितो महानिद्रागतानां मध्ये
- २१ प्रथमफलस्वरूपो जातश्च । यतो यदत् मानुषदारा मृत्युः प्रादुर्भूत-
- २२ स्वदत् मानुषदारा मृतानां पुनरुत्थितिरपि प्रादुर्भूता । आदमेन यथा
- २३ सर्वं मरणाधीना जातास्तथा ख्रीष्टेन सर्वं जीवयिष्यन्ते । किन्त्वैकै-
केन जनेन निजे निजे पर्याय उत्थातयं प्रथमतः प्रथमजातफल-
- २४ स्वरूपेन ख्रीष्टेन, द्वितीयतस्तस्यागमनसमये ख्रीष्टस्य लोकैः । ततः
परम् अन्तो भविष्यति तदानीं स सर्वं शासनम्, अधिपतित्वं
- २५ पराक्रमञ्च लुप्ता स्वपितरौश्वरे राजत्वं समर्पयिष्यति । यतः ख्रीष्टस्य
रिपवः सर्वे यावत् तेन स्वपादयोरधो न निपातयिष्यन्ते तावत्
- २६ तेनैव राजत्वं कर्त्तव्यं । तेन विजेतव्यो यः शेषरिपुः स मृत्युरेव ।
- २७ लिखितमास्ते 'सर्वाणि तस्य पादयो वंशीकृतानि ।' किन्तु सर्वा-
ण्येव तस्य वशीकृतानीत्युक्ते सति सर्वाणि येन तस्य वशीकृतानि स
- २८ स्वयं तस्य वशीभूतो न जात इति व्यक्तं । सर्वेषु तस्य वशीभूतेषु
सर्वाणि येन पुत्रस्य वशीकृतानि स्वयं पुत्रोपि तस्य वशीभूतो
भविष्यति तत ईश्वरः सर्वेषु सर्वं एव भविष्यति ।
- २९ अपरं मृतानां विनिमयेन ये स्थाप्यन्ते तैः किं लप्स्यते ? येषां
मृतानाम् उत्थितिः केनापि प्रकारेण न भविष्यति तेषां विनि-
- ३० मयेन कुतो स्थापनमपि तैरङ्गीक्रियते ? वयमपि कुतः प्रतिदण्डं
- ३१ प्राणभौतिम् अङ्गीकुर्वहे ? अस्मत्प्रभुना यीशुख्रीष्टेन युद्धात्तो मम
था स्नाघास्ते तस्याः शपथं कृत्वा कथयामि दिने दिनेऽहं मृत्युं
- ३२ गच्छामि । इफिषनगरे वन्यपशुभिः सार्द्धं यदि सौकिकभावात्

मया युद्धं कृतं तर्हि तेन मम को लाभः ? मृतानाम् उत्थिति
र्षदि न भवेत् तर्हि,

कुर्षा भोजनपानेऽद्य मस्तु मृत्यु भविष्यति ।

इत्यनेन धर्मात् मा भंशध्वं ।

११

कुसंसर्गेण लोकानां सदाचारो विगच्छति ।

युधं यथोचितं सचेतन्यास्तिष्ठत, पापं मा कुरुध्वं, यतो युष्माकं १४
मध्य ईश्वरीयज्ञानहीनाः केऽपि विद्यन्ते युष्माकं चपायै मयेदं गद्यते ।

अपरं मृतल्लोकाः कथम् उत्थास्यन्ति ? कौटुम्बं वा शरीरं १५
सन्धा पुनुरेव्यन्तीति वाक्यं कश्चित् प्रच्छति । हे अज्ञ त्वया यद् १६
बीजम् उच्यते तद् र्षदि न सिध्येत तर्हि न जीवथिय्यते । यथा १७
मूर्त्या निर्गन्तव्यं सा त्वया गोप्यते किन्तु शुद्धं बीजमेव ; तच्च
गोधूमादीनां किमपि बीजं भवितुं शक्नोति । ईश्वरेणैव यथाभिखाषं १८
तस्मै मूर्त्तिं दीयते, एकैकस्मै बीजाय स्वा स्वा मूर्त्तिरेव दीयते ।
सर्वाणि पक्ष्णानि नैकविधानि सन्ति, मनुष्यपशुपक्षिमत्स्यादीनां १९
भिन्नरूपाणि पक्ष्णानि सन्ति । अपरं खर्गीया मूर्त्तयः पार्थिवा २०
मूर्त्तयश्च विद्यन्ते किन्तु खर्गीयानाम् एकरूपं तेजः पार्थिवानाञ्च
तदन्यरूपं तेजोऽस्ति । सूर्यस्य तेज एकविधं चन्द्रस्य तेजस्तदन्यविधं २१
ताराणाञ्च तेजोऽन्यविधं, ताराणां मध्येऽपि तेजसस्वारतन्त्रं विद्यते ।
इत्थं मृतल्लोकानाम् उत्थितिरपि भविष्यति ।

यद् उच्यते तत् स्वयं यच्चोत्थास्यति तद् अस्वयं । यद् उच्यते २२
तत् तुच्छं यच्चोत्थास्यति तद् गौरवान्णितं ; यद् उच्यते तन्निर्व्विकं २३
यच्चोत्थास्यति तत् शक्तियुक्तं । यत् शरीरम् उच्यते तत् प्राणानां २४
वप, यच्च शरीरम् उत्थास्यति तद् आत्मनः वप । प्राणवपस्वरूपं
शरीरं विद्यते, आत्मवपस्वरूपमपि शरीरं विद्यते । तच्च लिखित- २५

- मासे यथा, 'आदिपुरुष आत्मो जीवन्माषी बभूव,' किन्त्वन्तिम
 ५८ आत्मः (स्त्रीष्टो) जीवन्दायक आत्मा बभूव । आत्मस्य न प्रथमं
 ५९ किन्तु प्राक्स्यैव तत्पश्चाद् आत्मस्य । आद्यः पुरुषो हृद् उत्पन्न
 ६० त्नात् मृत्स्यो द्वितीयस्य पुरुषः स्वर्गाद् आगतः प्रभुः । मृत्स्यो
 यादृश आसीत् मृत्स्यथाः सर्वे तादृशा भवन्ति स्वर्गीयस्य
 ६१ यादृशोऽस्ति स्वर्गीयाः सर्वे तादृशा भवन्ति । मृत्स्यस्य रूपं
 चद्द अस्माभि धारितं तद्दत् स्वर्गीयस्य रूपमपि धारयिष्यते ।
 ६२ हे धातरः, युष्मान् प्रति व्याहरामि, ईश्वरस्य राज्ये रत्नमांसयो-
 रधिकारो भवितुं न शक्नोति, अक्षयत्वे च क्षयस्याधिकारो न
 ६३ भविष्यति । पश्यताहं युष्मभ्यं निगुढां कथां निवेदयामि । सर्वे-
 ६४ रस्माभि र्महानिद्रा न गमिष्यते किन्त्वन्तिमदिने त्वयां वादिता-
 याम् एकस्मिन् विपत्ते निमिषैकमध्ये सर्वे रूपान्तरं गमिष्यते,
 यतस्वरौ घादिष्यते, मृतसोकासाक्षयौभूता उत्थास्यन्ति वक्ष्य
 ६५ रूपान्तरं गमिष्यामः । यतः क्षयणीयेनैतेन शरीरेणाक्षयत्वं परि-
 ६६ क्षित्यं, मरणाधीनेनैतेन देहेन चामरत्वं परिहित्यं । एतस्मिन्
 क्षयणीये शरीरे ऽक्षयत्वं गते, एतस्मिन् मरणाधीने देहे चामरत्वं
 गते प्राप्ते लिखितं वचनमिदं सेत्स्यति, यथा,

—————जघेन पश्यते मृत्युः ।

- ६७ मृत्यो ते कण्टकं कुच परलोक जयः क ते ॥
 ६८ मृत्यो कण्टकं पापमेव पापस्य च बलं व्यवस्था । ईश्वरस्य धन्यो
 ६९ भवतु यतः सोऽस्माकं प्रभुना यीशुस्त्रीष्टेनास्मान् जययुष्मान्
 ७० विधापयति । अतो हे मम प्रियधातरः यूथं सुखिरा निश्चिन्नाच्च
 भवत प्रभोः सेवायां युष्माकं परिश्रमो निष्कलौ न भविष्यतीति
 ज्ञात्वा प्रभोः कार्त्वी सदा तत्परा भवत ।

दानसंग्रहविधिः । पत्रस्योपसंहारः ।

पवित्रस्योक्तानां कृते षोऽर्थसंग्रहस्तमधि गाक्षातीत्यदेशस्तमस्यस्यो १६१
 मथा यद् आदिष्टास्तद् युष्माभिरपि क्रियतां । ममागमनकाले १
 यद् अर्थसंग्रहो न भवेत् तन्निमित्तं युष्माकमेकैकेन स्वसम्पदानुसारात्
 सञ्चयं कृत्वा सप्ताहस्य प्रथमदिवसे स्वसमीपे किञ्चित् निश्चियतां ।
 ततो ममागमनसमये यूयं यानेव विश्वास्था इति वेदिष्यथ तेभ्योऽहं १
 पत्राणि दत्त्वा युष्माकं तद्दानस्य थिहृशालेनं नयनार्थं तान्
 प्रेषयिष्यामि । किन्तु यदि तत्र ममापि गमनम् उचितं भवेद् ४
 तर्हि ते, मथा सह यास्यन्ति । साम्प्रतं माकिदनिया देशमहं ५
 पर्य्यटामि तं पर्य्यञ्च युष्मत्समीपम् आगमिष्यामि । अनन्तरं किं ६
 जानामि युष्मत्सन्निधिम् अवस्थास्ये ग्रीतकालमपि यापयिष्यामि च
 पश्चात् मम यत् स्थानं गन्तव्यं तत्रैव युष्माभिरहं प्रेरयितव्यः ।
 यतोऽहं यात्राकाले क्षणमात्रं युष्मान् द्रष्टुं नेच्छामि किन्तु प्रभु ७
 र्थश्चनुजानीयात् तर्हि किञ्चिद् दीर्घकालं युत्समीपे प्रवस्तुम्
 इच्छामि । तथापि निस्तारोत्सवात् परं पश्चात्तन्मदिनं यावद् ८
 इक्षिष्युर्य्यां स्थास्यामि । यस्माद् अत्र कार्यसाधनार्थं ममान्तिके ९
 वृष्टेद् द्वारं सुक्तं बहवो विपचा अपि विद्यन्ते ।

तिमयि र्द्यदि युष्माकं समीपम् आगच्छेत् तर्हि येन निर्भयं १०
 युष्मन्मध्ये वर्त्तत तत्र युष्माभि र्मनो निधीयतां यस्माद् अहं यादृक्
 सोऽपि तादृक् प्रभोः कर्षणे यतते । कोऽपि तं प्रत्यनादरं नकरोतु ११
 किन्तु च ममान्तिकं यद् आगन्तुं शक्नुयात् तदर्थं युष्माभिः सक्तु-
 श्चं प्रेष्यतां । भ्रातृभिः सार्द्धमहं तं प्रतीचे । आपन्नं भ्रातरमन्ध्यहं ११
 निवेदयामि भ्रातृभिः साकं सोऽपि चद् युष्माकं समीपं व्रजेत्
 तदर्थं मथा च. पुनः पुनर्याचितः किन्निदानानीं गमनं सर्वथा

- ११ तस्मै नारोचत, इतःपरं सुषमयं प्राप्य स गमिष्यति । यूथं जायत
- १२ विश्वासे सुस्त्रिरा भवत पौरुषं प्रकाशयत वक्षवन्तो भवत । युष्माभिः
सर्वाणि कर्माणि प्रेक्षा निष्पाद्यन्तां ।
- १३ हे भ्रातरः, अहं युष्मान् इदम् अभिधासे स्त्रिफानस्य परिजना
आखाद्यादेशस्य प्रथमजातफसस्वरूपाः, पविचस्रोकानां परिचर्यायै
- १४ च त आत्मनो न्यवेदयन् इति युष्माभिर्ज्ञायते । अतो यूथमपि
तादृशस्रोकानाम् अस्मत्सहायानां अमकारिणाञ्च सर्वेषां वश्या
- १५ भवत । स्त्रिफानः फर्तनात् आखायिकस्य यद् अत्रागमन् तेनाहम्
- १६ आनन्दामि यतो युष्माभिर्यत् न्यूनितं तत् तैः सम्पूरितं । ते
- १७ युष्माकं मम च मनांस्थाप्यायितानि । तस्मात् तादृशां लोका
युष्माभिः सम्पन्नव्याः । युष्मभ्यम् आश्रियादेशस्यमण्डलीनां नमस्कृतिम्
- १८ आकिलप्रिस्त्रिलयोस्तन्मण्डपस्यमण्डल्याश्च वञ्जनमस्कृतिं प्रजानीत ।
सर्वे भ्रातरो युष्मान् नमस्कृन्ते । यूथं पविचस्रुमनेन मिथो वमत ।
- १९ पौलोऽहं स्त्रकरलिखितं नमस्कृतिं युष्मान् वेदये । यदि कांसिद्
- २० वीशुस्त्रीष्टे न प्रीयते तर्हि स प्रापयस्तो भवेत् प्रसुरायाति । अस्माकं
- २१ प्रभो वीशुस्त्रीष्टस्थानुषहो युष्मान् प्रति भूयात् । स्त्रीष्टं वीशुम्
- २२ आश्रितान् युष्मान् प्रति मम प्रेम तिष्ठतु । इति ॥

करिन्धिनः प्रति पौलस्य द्वितीयं पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् । प्राप्नोपकारत्वात् ईश्वरस्य धन्यत्वात्सम् ।

ईश्वरस्येच्छया यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलसस्मिन्मिथार्थात् च १
 दावेतौ करिन्धिनगरस्थायै ईश्वरीयमण्डलस्थाय आस्थायादेशस्येभ्यः
 सर्वेभ्यः पवित्रसौकेभ्यश्च पत्रं लिखतः । अस्माकं तातस्येश्वरस्य २
 प्रभोर्चीशुख्रीष्टस्य चानुपपदः शान्तिश्च युष्मासु वर्त्ततां ।

कृपासुः . पिता सर्वसाम्बन्धनाकरेश्वरस्य योऽस्मात्प्रभोर्चीशुख्रीष्टस्य १
 तात ईश्वरः स धन्यो भवतु । यतो वयम् ईश्वरात् साम्बन्धां ४
 प्राप्य तथा साम्बन्धनया यत् सर्वविधक्लिष्टान् लोकान् साम्बन्धितुं
 शक्नुयाम तदर्थं योऽस्माकं सर्वक्लेशसमयेऽस्मान् साम्बन्धयति । यतः ५
 ख्रीष्टस्य क्लेशा यद्द् वाञ्छस्येनास्मासु वर्त्तन्ते तद्द् वयं ख्रीष्टेन
 ब्रह्मसाम्बन्धात्वा अपि भवामः । वयं यदि क्लिष्टामहे तर्हि ६
 युष्माकं साम्बन्धापरिचाणयोः कृते क्लिष्टामहे यतोऽस्माभिं र्थाद्-
 ग्रानि दुःखानि सञ्चन्ते युष्माकं तादृशदुःखानां सहनेन तौ
 साधयिष्येते इत्यस्मिन् युष्मानधि मम दृढा प्रत्याशा भवति ।
 यदि वा वयं साम्बन्धां लभामहे तर्हि युष्माकं साम्बन्धापरिचाणयोः ७
 कृते तामपि लभामहे । यतो यूयं यादृग् दुःखानां भागिनोऽभवत
 तादृक् साम्बन्धाया अपि भागिनो भविष्येति वयं जानीमः । हे ८
 भ्रातरः, आग्निदादेशे यः क्लेशोऽस्मान् आक्राम्यत् तं यूयं यद्
 अनवगतासिष्ठत तन्मया भद्रं न मन्यते । तेनातिशक्तिक्लेशेन ९
 वयमतीव पीडित्वास्मात् जीवन्मरणयो निरुपाया जातासु, अतो

वयं खेषु न विश्वस्य मृतस्योक्तानाम् उत्थापयितरौश्वरे यद् विश्वासं
कुर्वन्सदर्थम् अस्माभिः प्राणदण्डो भोक्तव्य इति स्वमनसि

- १० निश्चितं । एतादृशमयङ्करात् मृत्यो र्था ऽस्मान् अचायतेदानीमपि
चायते च इतः परमप्यस्मान् चायते ऽस्माकम् एतादृशी प्रत्याशा
११ विद्यते । एतदर्थमस्माकते प्रार्थनया वयं युष्माभिरुपकर्तव्यास्तथा
कृते वञ्चभि र्याचितो यो ऽनुग्रहोऽस्मासु वर्त्तिष्यते तत्कृते
वञ्चभिरौश्वरस्य धन्यवादो ऽपि कारिष्यते ।

करिग्रिन्ये पौलख्य गमननिश्चयः ।

- १२ अपरञ्च संसारमध्ये विशेषतो युष्मन्मध्ये वयं सांसारिका धिया
नहि किन्त्वौश्वरस्वानुग्रहेणाकुटिलताम् ईश्वरीयसारस्यञ्चाचरित-
वन्तोऽत्रास्माकं मनो यत् प्रमाणं ददाति तेन वयं ज्ञाघामहे ।
१३ युष्माभि र्यद् यत् पश्यते गृह्यते च तदन्यत् किमपि युष्मभ्यम्
अस्माभि र् न लिख्यते तच्चान्तं थावद् युष्माभि र्यहीयत इत्यस्माकम्
१४ आशा । यूयमितः पूर्वमप्यस्मान् अग्रतो गृहीतवन्तः, यतः प्रभो
यीश्वरज्ञीष्टस्य दिने यद् यद् युष्मास्त्रस्माकं ज्ञाघा तद् यद् अस्मासु
युष्माकमपि ज्ञाघा भविष्यति ।
१५ अपरं यूयं यद् द्वितीयं वरं लभध्वे तदर्थमितः पूर्वं तथा
१६ प्रत्याशया युष्मत्समीपं गमिष्यामि युष्मद्देशेन माकिदनियादेशं
ब्रजौत्वा पुनस्तस्मात् माकिदनियादेशात् युष्मत्समीपम् एत्य युष्माभि
१७ र्थिङ्गदादेशं प्रेषयिष्ये चेति मम वाञ्छासीत् । एतादृशी मन्त्रणा
मया किं चास्यजेन कृता ? यद् यद् अहं मन्त्रये तत् किं
विषयिष्योक्तव मन्त्रयाण आदौ खौकृत्य पश्चाद् अस्मीकुर्वम् ?
१८ युष्मान् प्रति मया कथितानि वाक्यान्वये खौकृतानि शेषेऽखौक-
१९ तानि नाभवन् एतेनेश्वरस्य विश्वसता प्रकाशते । मया लिख्यानेन

तिमधिना चेश्वरस्य पुत्रो यो वीश्वरखीष्टो युष्मत्मध्ये घोषितः स
 तेन स्वीकृतः पुनरस्वीकृतस्य तन्नहि किन्तु स तस्य स्वीकारस्वरूप-
 एव । ईश्वरस्य महिमा यद् अस्माभिः प्रकाशेत तदर्थम् ईश्वरेण १०
 यद् यत् प्रतिज्ञातं तत्सर्वं खीष्टेन स्वीकृतं सत्यीभूतस्य । युष्मान् ११
 अस्मांश्चाभिषिष्य यः खीष्टे स्थास्वन् करोति स ईश्वर एव । स १२
 चास्मान् सुद्राक्षितान् अकार्षीत् सत्यङ्कारस्य पणस्वरूपम् आत्मानं
 अस्माकम् अन्तःकरणेषु निरक्षिपस्य ।

अपरं युष्मासु कर्षणां कुर्वन् अहम् एतावत्कालं यावत् करिन्ध- १२
 नगरं न गतवान् इति सत्यमेतस्मिन् ईश्वरं वाचिष्णं कृत्वा मया
 स्वप्राणानां शपथः क्रियते । वयं युष्माकं विश्वासस्य नियन्तारो न १३
 भवामः किन्तु युष्माकम् आनन्दस्य सहाया भवामः, यस्माद्
 विश्वासे युष्माकं स्थिति भवति ।

अपरञ्चाहं पुनः शोकाद्य युष्मत्सन्निधिं न गमिष्यामीति १४
 मनसि निरचैषं । यस्माद् अहं यदि युष्मान् शोकयुक्तान् करोमि १
 तर्हि मया यः शोकयुक्तीकृतस्तं विना केनापरेणाहं हर्षयिष्ये? मम २
 यो हर्षः स युष्माकं सुर्वेषां हर्ष एवेति निश्चितं मया बोधिः, अत-
 पव धैरहं हर्षयितव्यस्तै र्मदुपस्थितिसमये यन्मम शोको न जाये-
 त तदर्थमेव युष्मद्भ्यम् एतादृशं पत्रं मया लिखितं । वस्तुतस्तु बह- ३
 क्लेशस्य मनःपीडायाश्च समयेऽहं बह्वश्रुपातेन पत्रमेकं लिखित-
 वान् युष्माकं शोकार्थं तन्नहि किन्तु युष्मासु मदीयप्रेमबाहुल्यस्य ४
 ज्ञापनायं । येनाहं शोकयुक्तीकृतस्तेन केवलमहं शोकयुक्तीकृतस्त- ५
 न्नहि किन्त्वंग्रतो यूयं सर्वेऽपि यतोऽहमत्र कस्मिंश्चिद् दोषमारो-
 पयितुं नेच्छामि । बहूनां यत् तर्ज्जनं तेन जनेनास्मि तत् ६
 तदर्थं प्रचुरं । अतः स दुःखसागरे यन्न निमज्जति तदर्थं युष्माभिः ७

- ८ स चन्मथः सान्त्वयितव्यस्य । इति हेतोः प्रार्थयेऽहं युष्माभिसाक्षिन्
 ९ दद्या क्रियतां । यूथं सर्वकर्षणि ममादेशं गृहीथ न वेति
 १० परौचितुम् अहं युष्मान् प्रति लिखितवान् । यस्य यो दोषो
 युष्माभिः चन्मते तस्य स दोषो मयापि चन्मते यस्य दोषो मया
 ११ चन्मते स युष्माकं हते ख्रीष्टस्य साचात् चन्मते । प्रेतानः
 कल्पनास्माभिरज्ञाता नहि, अतो वयं यत् तेन न बध्यामहे
 तदर्थम् अस्माभिः सावधानैर्भवितव्यं ।

ईश्वरीयनूतननियमस्य श्रेष्ठत्वम् ।

- १२ अपरञ्च ख्रीष्टस्य सुसंवादघोषणार्थं मयि चोद्यानगरमागते
 १३ प्रभोः कर्षणे च मदर्थं द्वारे सुक्ते सत्यपि स्वभ्रातृस्त्रीतस्याविद्यमा-
 नत्वात् मदीयात्मनः कापि शान्तिर्न बभूव, तस्माद् अहं तान्
 १४ विसर्जनं याचित्वा माकिदनियादेशं गन्तुं प्रस्थानम् अकरवम् । य
 ईश्वरः सर्वदा ख्रीष्टेनास्मान् जयिनः करोति सर्वत्र चास्माभिसाक्षी-
 १५ यज्ञानस्य गन्धं प्रकाशयति स धन्यः । यस्माद् ये चाणं लक्ष्यन्ते ये
 च विनाशं गमिष्यन्ति तान् प्रति वयम् ईश्वरेण ख्रीष्टस्य सौगन्ध्यं
 १६ भवामः । वयम् एकेषां मृत्यवे मृत्युगन्धा अपरेषाञ्च जीवनाय
 जीवनगन्धा भवामः, किन्वेतादृशकर्षसाधने कः समर्थोऽस्ति ?
 १७ अन्ये बहवो लोका यदद् ईश्वरस्य वाक्यं मृषाभिचया मिश्रयन्ति
 वयं तद्वत् तन्न मिश्रयन्तः सरलभावेनेश्वरस्य साचाद् ईश्वरसादे-
 शात् ख्रीष्टेन कथां भाषामहे ।

- ३१ वयं किम् आत्मप्रशंसनं पुनरारभामहे ? युष्मान् प्रति युष्मन्तो
 वा परेषां केषाञ्चिद् द्वास्माकमपि किं प्रशंसापत्रेषु, प्रयोजनम्
 २ आस्ते ? यूथमेवास्माकं प्रशंसापत्रं तच्चास्माकम् अन्नःकरणेषु लिखितं
 ३ सर्वमानवैश्च ज्ञेयं पठनीयञ्च । अतोऽस्माभिः ज्ञेयितं ख्रीष्टस्य पत्रं

बुद्धमेव, तच्च न मत्सा किंस्वमरस्मेश्वरस्थात्मना सिद्धितं पाषाणपत्रेषु
तच्चहि किन्तु कथमत्रेषु हृत्पत्रेषु सिद्धितमिति सुस्पष्टं ।

स्त्रीष्टेनेश्वरं प्रत्यक्षाकम् ईदृशी दृढविश्वासो विद्यते; वयं ४
निजगुणेन किमपि कल्पयितुं समर्था इति नहि किंस्त्रीश्वरादक्षाकं ५
सामर्थ्यं जायते । तेन वयं नूतननिधमस्वार्थतो ऽश्वरसंस्थानस्य ६
तच्चहि किंस्वात्मन एव सेवनसामर्थ्यं प्राप्ताः । अश्वरसंस्थानं मृत्यु- ७
जनकं किंस्वात्मा जीवनदायकः । अश्वरैर्विस्त्रिखितपाषाणरूपिणी
या मृत्योः सेवा सा यदीदृक् तेजस्विनी जाता यत्तस्याधिरक्षा-
धिनस्तेजसः कारणात् मोघे मुखम् इत्याद्येत्तीयश्लोकैः संद्रष्टुं ८
नाशक्यत, तच्चात्मनः सेवा किं ततोऽपि बद्धतेजस्विनी न भवेत् ?
दण्डजनिता सेवा यदि तेजोयुक्ता भवेत् तर्हि धार्मिकताजनिका ९
सेवा ततोऽधिकं बद्धतेजोयुक्ता भविष्यति । उभयोस्तुलनार्था १०
कृतायाम् एकस्यास्तेजो द्वितीयायाः प्रथमतरेण तेजसा हीनतेजो
भवति । यस्माद् यत् श्लोपनीयं तद् यदि तेजोयुक्तं भवेत् तर्हि ११
यत् शिरस्याधि तद् बद्धतरतेजोयुक्तमेव भविष्यति ।

ईश्वरसहकार्यकारिणां परिचार्यापदत्वम् ।

ईदृशीं प्रत्याशां कञ्चा वयं महतीं प्रगल्भतां प्रकाशयामः । १२
इत्याद्येत्तीयश्लोका यत् तस्य श्लोपनीयस्य तेजसः शेषं न १३
विलोकयेयुस्तदर्थं मोघि र्थाद्गु आवरणेन स्वमुखम् आच्छादयत्
वयं तादृक् न कुर्मः । तेषां मनांसि कठिनीभूतानि यतस्तेषां १४
पठनसमये स पुरातनो निधमस्तेनावरणेनाद्यापि प्रच्छन्नस्तिष्ठति ।
तच्च न दूरीभवति यतः स्त्रीष्टेनैव तत् क्लृपते मोघेः शास्त्रस्य १५
पाठसमयेऽद्यापि तेषां मनांसि तेनावरणेन प्रच्छाद्यन्ते किन्तु प्रभुं १६
प्रति मनसि परावृत्ते तद् आवरणं दूरीकारिष्यते । यः प्रभुः स १७

१८ एव स आत्मा यच्च च प्रभोरात्मा तत्रैव सुक्तिः । वयस्य सर्व्वेऽना-
ष्कादितेनाख्येन प्रभोस्तेजसः प्रतिविम्बं गृह्णन् आत्मास्वरूपेण प्रभुना
रूपान्तरीकृता वर्द्धमानतेजोयुक्ता तामेव प्रतिमूर्त्तिं प्राप्नुमः ।

तेषां सारस्वसाक्षिकताश्च ।

४ १ अपरस्य वयं कक्षणाभाजो भूत्वा यद् एतत् परिचारकपदम्
२ अक्षभामहि नाच क्लाम्याम्, किन्तु चपायुक्तानि प्रच्छन्नकर्माणि
विहाय कुटिलताचरणमकुर्व्वन् ईश्वरीयवाक्यं निव्यावाक्यैरभिप्र-
यन्तः सत्यधर्मस्य प्रकाशनेनेश्वरस्य साक्षात् सर्व्वमानवानां संबेदगो-
३ चरे स्नान् प्रशंसनीयान् दर्शयामः । अस्माभिर्घोषितः सुखवादो
यदि प्रच्छन्नः स्यात् तर्हि ये विनच्छन्ति तेषामेव दृष्टितः स
४ प्रच्छन्नः; यत ईश्वरस्य प्रतिमूर्त्तिं र्यः ख्रीष्टस्य तेजसः सुखवादस्य
प्रभा यत् तान् न दीपयेत् तदर्धम् इह लोकस्य देवोऽविशाखिनां
५ ज्ञाननयनम् अन्धीकृतवान् एतस्योदाहरणं ते भवन्ति । वयं स्नान्
घोषयाम इति नहि किन्तु ख्रीष्टं यीशुं प्रभुमेवास्मांस्य यीशुः
६ कृते युष्माकं परिचारकान् घोषयामः । य ईश्वरो मध्येतिमिरं प्रभां
दीपनाया दिशत् स यीशुख्रीष्टस्यास्य ईश्वरीयतेजसो ज्ञानप्रभाया
उदयार्थम् अस्माकम् अन्तःकरणेषु दीपितवान् ।

तेषां दीर्घसखैर्य्यञ्च ।

७ अपरं तद् धनम् अस्माभिर्खण्डेषु भाजनेषु धार्य्यते यतः
८ साहुता शक्तिर्नास्माकं किन्त्वैश्वरस्यैवेति ज्ञातव्यं । वयं पदे पदे
पीयामहे किन्तु नावसीदामः; वयं व्याकुलाः सन्तोऽपि निरुपाया
९ न भवामः; वयं पद्माब्जमाना अपि न क्लाम्यामः; निपातिता अपि
१० न विनश्यामः । अस्माकं शरीरे ख्रीष्टस्य जीवनं धत् प्रकाशते तदर्धं
११ तस्मिन् शरीरे यीशो र्भरणमपि धारयामः । यीशो जीवनं यद्

अस्माकं मर्त्यदेहे प्रकाशते तदर्थं जीवन्तो वयं धीमोः कृते नित्यं
मृत्यौ समर्पामहे । इत्थं वयं मृत्याक्रान्ता यूयञ्च जीवनाक्रान्ताः । १९

विश्वासकारणादेव समभाषि मया वचः । २१

इति यथा ग्रास्त्रे लिखितं तथैवास्माभिरपि विश्वासजनकम्
आत्मानं प्राप्य विश्वासः क्रियते तस्माच्च वचांसि भाष्यन्ते । प्रभु १४
वीशु र्थनोत्यापितः स धीशुनास्मानप्युत्यापयिष्यति युष्माभिः साङ्गं
स्वसमीप उपस्थापयिष्यति च, वयम् एतत् जानीमः । अतएव युष्माकं १५
द्वितासु सर्वमेव भवति तस्माद् बहूनां प्रचुरानुपहृष्टात्रे बह्वस्रो-
कार्णा धन्यवादेनेश्वरस्य महिमा सम्यक् प्रकाशियते ।

परस्मात्समवेक्ष्य तेषां प्रत्याशा ।

ततो हेतो वयं न क्लान्ध्यामः किन्तु वाङ्मयपुरुषो यद्यपि क्षीयते १९
तथाप्यान्तरिकः पुरुषो दिने दिने नूतनायते । क्षणमात्रस्यापि २०
यदेतत् सखिष्ठं दुःखं तद् अतिवाङ्मयेनास्माकम् अनन्तकालस्यापि
गरिष्ठसुखं साधयति, यतो वयं प्रत्यक्षान् विषयान् अनुद्दिष्या-
प्रत्यक्षान् उद्दिश्यामः । यतो हेतोः प्रत्यक्षविषयाः क्षणमात्रस्यापि २०
किञ्चप्रत्यक्षा अनन्तकालस्यापि २०

अपरम् अस्माकम् एतस्मिन् पार्थिवे दूष्यरूपे वेद्महि जीर्णे १ ५
सतीश्वरेण निर्धितम् अकरकृतम् अस्माकम् अनन्तकालस्यापि
वेद्महि स्वर्गे विद्यत इति वयं जानीमः । यतो हेतोरेतस्मिन् वेद्महि १
तिष्ठन्तो वयं तं स्वर्गीयं वासं परिधातुम् आकाङ्क्षयमाणा निःश-
यामः । तथापीदानीमपि वयं तेन न नग्नाः किन्तु परिहितवसना १
मन्वामहे । एतस्मिन् दूष्ये तिष्ठन्तो वयं क्लिष्टमाना निःशयामः, ४
यतो वयं वासं 'त्यक्तुम् इच्छामस्तजहि, किन्तु तं द्वितीयं वासं
परिधातुम् इच्छामः, यतस्तथा कृते जीवनेन मर्त्यं पश्यिष्यते । एत- ५

- दर्थं वयं येन सृष्टाः स ईश्वर एव स चास्मभ्यं सत्यङ्कारस्य पण-
 १ स्वरूपम् आत्मानं दत्तवान् । अतएव वयं सर्व्वदीप्तुका भवामः
 किञ्च शरीरे यावद् अस्माभि न्युच्यते तावत् प्रसृतो दूरे प्रोच्यत
 ० इति जानीमः, यतो वयं दृष्टिमार्गं न परामः किन्तु विश्वास-
 ८ मार्गं । अपरञ्च शरीराद् दूरं प्रवृत्तं प्रभोः सञ्चिधौ निवसन्ना-
 काङ्क्षमाणा उत्तुका भवामः । तस्मादेव कारणाद् वयं तस्य सञ्चिधौ
 निवसन्तस्तस्माद् दूरे प्रवसन्तो वा तस्मै रोचितं यतामहे ।
 १० यस्मात् शरीरावस्थायाम् एकैकेन कृतानां कर्षणां शुभाशुभफल-
 प्राप्तये सर्व्वैरस्माभिः खीष्टस्य विचारासनसम्मुख उपस्थातव्यं ।

ते खीष्टस्य राजदूताः ।

- ११ अतएव प्रभो भ्रंशानकलं विज्ञाय वयं मनुजान् अनुमयामः
 किञ्चेश्वरस्य गोचरे सप्रकाशा भवामः, युष्माकं संवेदगोचरेऽपि
 १२ सप्रकाशा भवाम इत्याशंसामहे । अनेन वयं युष्माकं सञ्चिधौ पुनः
 खान् प्रशंसाम इति नहि किन्तु ये मनो विना सुखैः स्नाचन्ते
 तेभ्यः प्रत्युत्तरदानाय यूयं यथास्माभिः स्नाघितं शक्नुथ तादृशम्
 १३ उपायं युष्मभ्यं वितरामः । यदि वयं इतज्ञाना भवामस्तर्हि तद्
 १४ ईश्वरार्थकं यदि च सज्ञाना भवामस्तर्हि तद् युष्मदर्थकं । वयं
 खीष्टस्य प्रेक्षा समाह्वयामहे यतः सर्व्वेषां विनिमयेन यद्येको जनो-
 १५ ऽसिध्यत तर्हि ते सर्व्वे मृता इत्यस्माभि बुंध्यते । अपरञ्च ये जीवन्ति
 ते यत् स्वार्थं न जीवन्ति किन्तु तेषां कृते यो जनो मृतः पुनस्तथा-
 पितस्य तमुद्दिश्य यत् जीवन्ति तदर्थमेव स सर्व्वेषां कृते मृतवान् ।
 १६ अतो हेतोरितः परं कोऽप्यस्माभि जातितो न प्रतिज्ञातश्चः । यद्यपि
 पूर्वं खीष्टो जातितोऽस्माभिः प्रतिज्ञातस्तथापीदानौ जातितः पुन
 १७ न प्रतिज्ञायते । केनचित् खीष्ट आश्रिते नृपत्या सृष्टि भवति

पुरातनानि क्षुष्यन्ते पश्य निखिलानि नवीनानि भवन्ति । सर्व- १८
 क्षैतद् ईश्वरस्य कर्म यतो वीश्वरक्षीष्टेन स एवास्मान् खेन सार्द्धं
 संहितवान् सन्ध्यासम्बन्धीयां परिचर्याम् अस्मासु समर्पितवांस्य ।
 यत ईश्वरः खीष्टम् अधिष्टाय जगतो जनानाम् आर्गाधि तेषाम् १९
 क्षणमिव न गणयन् खेन सार्द्धं तान् संहितवान् सन्धिवात्ताम्
 अस्मासु समर्पितवांस्य । अतो वयं खीष्टस्य विनिमयेन दौत्यं कर्म २०
 सन्धादयामहे, ईश्वरस्यास्माभि युष्मान् यायाच्यते ततः खीष्टस्य
 विनिमयेन वयं युष्मान् प्रार्थयामहे यूयमीश्वरेण सन्धत्त । यतो २१
 वयं तेव यद् ईश्वरीयधार्मिकता भवामस्तदर्थं पापेन सह यस्य
 ज्ञातेयं नासीत् स एव तेनास्माकं विनिमयेन पापः कृतः ।

तेषां दुःखभोगकरणं, सद्भावस्थापनं, चर्ममलविजयश्च ।

तस्य रूपाया वयं युष्मान् प्रार्थयामहे, ईश्वरस्यानुग्रहो युष्माभि ई १
 हंथा न गृह्यतां । तेनोक्तमेतत्, १

संश्रोव्यामि शूभे काले त्वदीयां प्रार्थनाम् अहं ।

उपकारं करिष्यामि परिचाणदिने तव ।

पश्यतायं शूभकालः पश्यतेदं चाणदिनं । अस्माकं परिचर्या १
 यन्निष्कलङ्का भवेत् तदर्थं वयं कुचापि विघ्नं न जनयामः,
 किन्तु प्रचुरसहिष्णुता क्लेशो दैन्यं विपत् ताडना काराबन्धनं निवा- ५
 सद्भौतलं परिश्रमो जागरणम् उपवसनं निर्मलत्वं ज्ञानं मृदुशीलता ५
 हितैषिता पवित्र आत्मा निष्कपटं प्रेम सत्याज्ञाप ईश्वरीयशक्ति ९
 र्दक्षिणवामाभ्यां कराभ्यां धर्मास्त्रधारणं मानापमानधोरख्याति- ०
 सुख्यात्यो, भोगित्वम् एतैः सर्वैरीश्वरस्य प्रशंसान् परिचारकान् ५
 खान् प्रकाशयामः । भ्रामकसमा वयं सत्यवादिनो भवामः, अपरि- ८
 चितसमा वयं सुपुरिचिता भवामः, मृतकस्या वयं जीवामः, दण्ड-

माणा वयं न हन्यामहे, शोकयुक्ताश्च वयं सदानन्दामः, हरिद्रा

१० वयं बहून् धनिनः कुर्वः, अकिञ्चनाश्च वयं सर्व्वे धारयामः ।

करिन्दीयानां सद्भावे पीलस्रान्मल्लसु ।

११ हे करिन्दिगः, युष्माकं प्रति ममाद्यं सुक्तं ममान्तःकरणञ्च

१२ विकसितं । यूयं ममान्तरे न सङ्कोचिताः किञ्च यूयमेव सङ्कोचि-

१३ तचित्ताः । किन्तु मद्यां न्याय्यफलदानार्थं युष्माभिरपि विकसितै

र्भवितव्यम् इत्यहं निजवासकानिव युष्मान् वदामि ।

१४ अपरम् अप्रत्ययिभिः साङ्के यूयम् एकयुगे बद्धा मा भूत,

यस्माद् धर्माधर्मयोः कः सम्बन्धोऽस्ति? तिमिरेण साङ्के प्रभाषा

१५ वा का तुलनास्ति? विष्णोयाहदेवेन साकं खीष्टस्य वा का सन्धिः?

१६ अविश्वासिना साङ्के वा विश्वासिलोकस्यांशः कः? ईश्वरस्य मन्दिरेण

सह वा देवप्रतिमानां का तुलना? अमरस्येश्वरस्य मन्दिरं

यूयमेव । ईश्वरेण तदुक्तं यथा, 'तेषां मध्येऽहं स्थावासं निधास्यामि

तेषां मध्ये च यातायातं कुर्वन् तेषाम् ईश्वरो भविष्यामि ते च'

१७ मल्लोका भविष्यन्ति । अतो हेतोः परमेश्वरः कथयति यूयं तेषां

मध्याद् वह्निर्भूय पृथग् भवत, किमप्यनेधं न स्पृशतः तेनाहं

१८ युष्मान् गृहीष्यामि, युष्माकं पिता भविष्यामि च, यूयञ्च मम

१९ कन्वापुत्रा भविष्येति सर्व्वशक्तिमता परमेश्वरेणोक्तं ।' अतएव हे

प्रियतमाः, एतादृशीः प्रतिज्ञाः प्राप्तैरस्माभिः शरीरात्मनोः सर्व्व-

मास्तिन्वम् अपमृष्येश्वरस्य भक्त्वा पवित्राचारः साध्यतां ।

७ । यूयम् अस्मान् गृहीत । अस्माभिः कस्याप्यन्याद्यो न हतः

१ कोऽपि न भङ्गित कोऽपि न वञ्चितः । युष्मान् दोषिणः कर्तुमहं

२ वाक्यमेतद् वदामीति नहि युष्माभिः सह जीवनीय मरणाय वा

३ वच युष्मान् स्नातःकरणै धारयाम इति पूर्व्वं मद्योक्तं । युष्मान्

प्रति मम महोत्साहो जायते युष्मान् अथहं वञ्चं ज्ञाषे च तेन सर्व्वेक्षेत्रसमयेऽहं साग्वनया पूर्णो हर्षेण प्रफुल्लितश्च भवामि ।

अस्मात्सु माकिदनिथादेशम् आगतेष्वस्माकं शरीरस्य काचिदपि ५
शान्तिं नाभवत् किन्तु सर्व्वतो वहि विरोधेनात्मस्य भीत्या वयम् १
अपीत्यामहि । किन्तु मन्त्राणां साग्वनयिता य ईश्वरः स तीतस्याग- १
मनेनास्मान् असाग्वनयत् । केवलं तस्यागमनेन तन्नहि किन्तु युष्मन्नो ०
जातया तस्य साग्वनयापि, यतोऽस्मात्सु युष्माकं हार्दविद्यापासक-
त्वेष्वस्माकं समीपे वर्णितेषु मम महानन्दो जातः । अहं पत्रेण ८
युष्मान्, श्लोकयुष्मान् कृतवान् इत्यस्माद् अन्वयत्वे किम्वधुना नानु-
तये । तेन पत्रेण यूयं क्षणमात्रं श्लोकयुक्तीभूता इति मया ८
दृश्यते । इत्यस्मिन् युष्माकं श्लोकेनाहं इत्यामि तन्नहि किन्तु मनः- ८
परिवर्त्तनाय युष्माकं श्लोकोऽभवद् इत्यनेन इत्यामि यतोऽस्मन्नो ८
युष्माकं कापि हानि र्यञ्ज भवेत् तदर्थं युष्माकम् ईश्वरीयः श्लोको ८
जातः । स ईश्वरीयः श्लोकः परिचाणजनकं निरनुतापं मनःपरि- १०
वर्त्तनं साधयति किन्तु सांसारिकः श्लोको मृत्युं साधयति । पश्यत ११
तेनेश्वरीयेण श्लोकेन युष्माकं किं न साधितं? यन्नो दोषप्रच्छालनम् ११
असन्नुष्टवं हार्दम् आसक्तत्वं फलदानक्षैतानि सर्वाणि । तस्मिन् ११
कर्म्मणि यूयं निर्झञ्जा इति प्रमाणं सर्व्वेण प्रकारेण युष्माभिर्दत्तं । ११
येनापराहं तस्य कृते किंवा यस्यापराहं तस्य कृते मया पत्रम् ११
अलेखि तन्नहि किन्तु युष्मानध्यस्माकं यन्नो यद् ईश्वरस्य साक्षाद् ११
युष्मत्समीपे प्रकाशेत् तदर्थमेव । उक्तकारणाद् वयं साग्वना ११
प्रप्ताः; तासु साग्वनां विनापरो महाह्लादक्षीतस्याह्लादादस्माभि ११
रुन्धः, यतस्तस्यात्मा सर्व्वै युष्माभिसृष्टः । पूर्वं तस्य समीपेऽहं ११
युष्माभिर्यद् अज्ञाषे तेन नास्त्वो किन्तु वयं यद्द युष्मान् प्रति ११

- सत्यभावेन सकलम् अभाषामहि तदत् तौतस्य समीपेऽस्माकं द्वाघ-
 १५ नमपि सत्यं जातं । ध्रुवं कीदृक् तस्याद्वा अपालयत भयकम्पाभ्यां
 तं गृहीतवन्तश्चेतस्य स्मरणान् युष्मासु तस्य खेहो वाञ्छन्नेन वर्त्तते ।
 १६ युष्मास्वहं सर्वमाग्रंघे, इत्यस्मिन् ममाद्वादो जायते ।

दानश्रीलतोत्कर्षसुफलानि च ।

माकिदनियमपद्धतीनां दानश्रीलतम् ।

- ८१ हे भ्रातरः, माकिदनियादेशस्मासु मण्डलीषु प्रकाशितो च
 १ ईश्वरस्वानुग्रहसामहं युष्मान् ज्ञापयामि । वस्तुतो बद्धक्षेत्रपरीक्षासमये
 तेषां महानन्दोऽतौवदीनता च वदान्यतायाः प्रचुरफलम् अफल-
 २ क्षतां । ते स्नेह्या यथाशक्ति किञ्चातिशक्ति दान उद्युक्ता अभवन्
 ३ इति मया प्रमाणीकियते । वयञ्च यत् पवित्रलोकेभ्यस्तैर्षां दानम्
 उपकारार्थकम् अंग्रनञ्च गृह्णामस्तद् बद्धनुनयेनास्मान् प्रार्थितवन्तः ।
 ४ वयं यादृक् प्रत्यैषामहि तादृग् अकृत्वा तेऽपि प्रभवे ततः परम्
 ५ ईश्वरस्नेह्यासमभ्यमपि स्नान् न्यवेदयन् । अतो हेतोस्त्वं यथारब्धवान्
 तथैव करिन्धिनानां मध्येऽपि तद् दानग्रहणं साधयेति युष्मान् अधि
 वयं तौतं प्रार्थयामहि ।

आतृणां परस्परपकारमुचितम् ।

प्रभुवीरोः दानश्रीलतायामादर्शनम् ।

- ० अतो विश्वाखो वाक्पटुता ज्ञानं सर्व्वात्साहोऽस्मासु प्रेम चैतौ
 ८ गुणै र्ध्रुवं श्रुत्वापरान् अतिग्रेध्वे तथैवैतेन गुणेनाप्यतिग्रेध्वं । एतद्
 अहम् आज्ञया कथयामीति नहि किञ्चन्येषाम् उत्साहकारणाद्
 युष्माकमपि प्रेक्षः सारस्यं परीक्षितुमिच्छता मथेतत् कथ्यते ।
 ९ दूषसास्त्रभो वींशुखीष्टस्वानुग्रहं जानीथ यतस्तस्य निर्धनत्वेन
 दूषं यद् धनिनो भवथ तर्दधं च धनी सन्नपि युष्मत्कृते निर्धनो-

ऽभवत् । एतस्मिन् अद्य युष्मान् स्वविचारं ज्ञापयामि । नतं संवत्सरम् १०
 आरभ्य यूथं केवलं कर्म कर्तुं तन्नहि किन्त्विच्छुकतां प्रकाशयितुम-
 युपाक्रान्धं ततो हेतो र्युष्मच्छिते मम मन्त्राणा भद्रा । अतोऽधुना ११
 तत्कर्त्तव्यं युष्माभिः क्रियतां तेन यद् इच्छुकतायाम् उक्त्वा-
 सद् एवैकस्य सम्पदनुसारेण कर्त्तव्यं अपि जनिष्यते ।
 यस्मिन् इच्छुकता विद्यते तेन यन्न धार्यते तस्मात् सोऽनुत्पद्यत १२
 इति नहि किन्तु यद् धार्यते तस्मादेव । यत इतरेषां विरामेष १२
 युष्माकश्च क्षेत्रेण भवितव्यं तन्नहि किन्तु समतयैव । वर्त्तमानसमये १३
 युष्माकं धनाधिक्येन तेषां धनन्यूनता पूरयितव्या तस्मात् तेषा-
 मथाधिक्येन युष्माकं न्यूनता पूरयिष्यते तेन समता जनिष्यते ।
 तदेव शास्त्रेऽपि लिखितम् आस्ते यथा, येनाधिकं संगृहीतं १४
 तस्माधिकं नाभवत् येन चास्यं संगृहीतं तस्मात्स्यं नाभवत् ।

युष्माकं द्वितीयं तीतस्य मनसि च ईश्वर इमम् उद्योगं जनि- १४
 तवान् स धन्यो भवत् । तीतोऽस्माकं प्रार्थनां गृहीतवान् किञ्च १०
 स्वयम् उद्युक्तः सन् क्षेत्रेण युष्मत्समीपं गतवान् । तेन सह योऽ- १५
 धर एको भ्रातास्माभिः प्रेषितः सुसंवादात् तस्य सुखात्या सर्वाः
 मस्यस्यो यथाः । प्रभो गौरवाद्य युष्माकम् इच्छुकतायै च स १६
 मस्यस्योभिरेतस्यै दानसेवायै अस्माकं सञ्जिते न्ययोष्यत । यतो या १०
 महोपासनसेवास्माभिर्विधीयते तामधि वचं यत् केनापि न
 निष्कामहे तदर्थं यतामहे । यतः केवलं प्रभोः साक्षात् तन्नहि ११
 किन्तु मानवानामपि साक्षात् सदाचारं कर्तुम् आसौचामहे ।
 ताभ्यं सहापर एको यो भ्रातास्माभिः प्रेषितः सोऽस्माभिर्बद्ध- १२
 विषयेषु बद्धवोरान् परीक्षित उद्योगीव प्रकाशितस्य किन्त्वधुना
 युष्मासु बद्धविश्यायान् तस्योत्साहो बद्ध वृद्धे । यदि कश्चित् तीतस्य १२

तत्त्वं जिज्ञासते तर्हि स मम सहभागी युष्मत्मध्ये सहकारी च,
 अपरयो भ्रात्रोस्तत्त्वं वा यदि जिज्ञासते तर्हि तौ मण्डलीनां दूतौ
 २४ स्त्रीष्टस्य प्रतिविम्बौ चेति तेन ज्ञायतां । अतो हेतोः मण्डलीनां
 समसं युष्मत्प्रेक्षोऽस्माकं ज्ञावाथाद्य प्रामाण्यं तान् प्रति युष्माभिः
 प्रकाशयितव्यं ।

६१ पवित्रलोकानाम् उपकारार्थकसेवामधि युष्मान् प्रति मम लिखनं
 १ निव्ययोजनं । यत् आखायादेश्या लोका गतवर्षम् आरभ्य तत्कार्यं
 उद्यताः सन्तीति वाक्येनाहं माकिदनीयलोकानां समीपे युष्माकं
 धाम् इच्छुकतामधि ज्ञात्वा ताम् अवगतोऽस्मि युष्माकं तस्माद् उत्सा-
 २ हावापरेषां बहूनाम् उद्योगो जातः । किञ्चित्स्मिन् युष्मान् अद्य-
 स्माकं ज्ञात्वा यद् अतथ्या न भवेत् यूयस्य मम वाक्यानुसाराद्
 ४ यद् उद्यतास्तिष्ठेत् तदर्थमेव ते भ्रातरौ मया प्रेषिताः । यस्मात्
 मया शङ्कं कैश्चित् माकिदनीयभ्रातृभिरागत्य यूयमनुद्यता इति
 यदि दृश्यते तर्हि तस्माद् दृढविश्वासाद् युष्माकं सज्जा जनियन्तं
 ५ इत्यस्माभिर्न वक्तव्यं किन्त्वस्माकमेव सज्जा जनियन्ते । अतः प्राक्
 प्रतिज्ञातं युष्माकं दानं यत् सञ्चितं भवेत् तच्च यद् धातृकतायाः
 फलम् अभूत्वा दानश्रीकृताया एव फलं भवेत् तदर्थं ममापे गमनाद्य
 तत्सञ्चयनाद्य च तान् भ्रातृन् आदेशुमहं प्रयोजनम् अमन्ये ।

दानफलनिर्णयः ।

६ अपरमपि व्याहरामि केनचित् चुद्रभावेन वीजेषूपेतु सख्यानि
 १ श्रयानि कर्त्तव्यन्ते, किञ्च केनचिद् बज्जदभावेन वीजेषूपेतु बहूनि
 ० श्रयानि कर्त्तव्यन्ते । एकैकेन खमनसि यथा निखीयते तथैव दीयतां
 केनापि क्वातरेण भीतिन वा न दीयतां यत् ईश्वरो 'वृष्टमानसे
 ८ दातरि प्रीयति । अपरम् ईश्वरो युष्मान् प्रति सर्व्वविधं बज्जप्रदं

प्रसादं प्रकाशयितुम् अर्हति तेन यूथं सर्वविषये लघेष्टं प्राप्य सर्वेषु
सत्कर्माणां ब्रह्मफलवन्तो भविष्यथ । एतस्मिन् स्थितितमासो, यथा, ८
व्यथते स जनोरायं दुर्गतेभ्यो ददाति च ।

नित्यस्वाधी च तद्दर्शः—

वीजं भोजनीयम् अन्नञ्च वस्त्रे येन विश्राण्यते स युग्मभ्यम् अपि १०
वीजं विश्राण्य ब्रह्मस्त्रीकरिष्यति युग्माकं धर्मफलानि वर्द्धयिष्यति ११
च । तेन सर्वविषये सधनीभूते युग्माभिः सर्वविषये दानश्रीलतायां
प्रकाशितायाम् अस्माभिरीश्वरस्य धन्यवादः साधयिष्यते । एतद्योप- १२
कारखेवद्यु पवित्रलोकानाम् अर्थाभावस्य प्रतीकारो जायत
इति केवलं, नहि किन्वीश्वरस्य धन्यवादोऽपि ब्रह्मस्त्रीनोत्पाद्यते ।
एत एतस्माद् उपकारकरणाद् युग्माकं परीक्षितत्वं बुद्ध्या ब्रह्मभिः १२
स्त्रीष्टसुसंवादाङ्गीकरणे युग्माकम् आश्रायाहित्वात् तद्भागित्वे च
तान् अपरांश्च प्रति युग्माकं दात्वाद् ईश्वरस्य धन्यवादः कारि-
ष्यते, युग्मदर्शं प्रार्थनां कृत्वा च युग्मास्त्रीश्वरस्य गरिष्ठानुपहाद् १४
युग्मासु तैः प्रेम कारिष्यते । अपरम् ईश्वरस्थानिर्वचनीयदानात् १५
च धन्यो भूवात् ।

पौलस्त्य प्रेरितत्वं समता च ।

युग्मप्रत्यये नमः किन्तु परोक्षे प्रणमः पौलस्त्येऽहं स्त्रीष्टस्य १०१
शान्त्या विनीत्या च युग्मान् प्रार्थये । मम प्रार्थनीयमिदं वृथं वैः ९
शारीरिकाशारीणो मन्वामहे तान् प्रति चां प्रणम्यतां प्रकाशयितुं
निश्चिनोमि सा प्रणम्यता समागतेन मयाचरितया न भवतु ।
एतः शरीरे चरन्तोऽपि वयं शारीरिकं युद्धं न कुर्मः । अस्माकं ९
बुद्ध्यास्मादि च न शारीरिकानि किन्वीश्वरेषु दुर्गभक्षणाय प्रव- ४
द्यानि भवन्ति, तेषु वयं वितर्कान् ईश्वरीयतत्त्वज्ञानस्य प्रतिबन्धिकां ५

- सर्वां चिन्तयसुषुषतिश्च निपातयामः सर्वसङ्कल्पश्च बन्धिनं कृत्वा
 स्त्रीष्टस्यान्नाद्याद्विषं कुर्वः युष्माकम् आन्नाद्याद्विषे विद्वे इति
 ६ सर्वस्यान्नाद्याद्विषस्य प्रतीकारं कर्तुम् उच्यता आस्यहे च ।
 ७ यद् दृष्टिगोचरं तद् युष्माभिर्दृश्यतां । अहं स्त्रीष्टस्य शोक
 इति स्नानसि येन विज्ञायते स यथा स्त्रीष्टस्य भवति वचम्
 अपि तथा स्त्रीष्टस्य भवाम इति पुनर्विविष्य तेन बुध्यतां ।
 ८ युष्माकं निपाताय तन्नहि किन्तु निष्ठाये प्रभुना दत्तं वदस्याकं
 सामर्थ्यं तेन यद्यपि किञ्चिद् अधिकं ज्ञाचे तथापि तस्मात्
 ९ अपिष्ये । अहं पत्रे युष्मान् वासयामि युष्माभिरेतन्न मन्यतां ।
 १० तस्य पत्राणि गृहतराणि प्रबलानि च भवन्ति किन्तु तस्य शरीर-
 ११ साक्षात्कारो दुर्बल आस्त्रापस्य तुष्कनीय इति कैश्चिद् उच्यते । किन्तु
 परोक्षे पत्रे भाषमाणा वयं यादृशाः प्रकाशामहे प्रत्यक्षे कर्ष्य
 कुर्वन्तोऽपि तादृशा एव प्रकाशियामहे तत् तादृशेन वाचालेन
 १२ ज्ञायतां । स्त्रप्रशंसकानां केषाञ्चिन्मध्ये स्नान् गणयितुं तैः स्नान् उ-
 पमातुं वा वयं प्रगल्भा न भवामः, यतस्ते स्त्रपरिमाणेन स्नान्
 परिमिमते स्त्रैश्च स्नान् उपमिमते तस्मात् निर्बोधा भवन्ति च ।
 १३ वयम् अपरिमितेन न ज्ञाचिष्यामहे किन्त्वौशरेण स्त्ररज्ज्वा युष्म-
 हेऽगमि यत् परिमाणम् अस्मदर्थं निरूपितं तेनैव ज्ञाचिष्यामहे ।
 १४ युष्माकं देशोऽस्माभिरगन्तव्यस्तस्माद् वयं स्त्रसीमाम् दत्तवामहे तन्न-
 हि यतः स्त्रीष्टस्य सुसंवादेनापरेषां प्राग् वयमेव युष्मान् प्राप्तवन्तः ।
 १५ वयं स्त्रसीमाम् उल्लङ्घय परस्त्रेण ज्ञाचामहे तन्नहि, किञ्च युष्माकं
 विद्यासे दृष्टिं गते युष्मद्देशोऽस्माकं सीमा युष्माभिर्दीर्घं विस्तारयिष्यते,
 १६ तेन वयं युष्माकं पश्चिमदिक्स्थेषु स्थानेषु सुसंवादं घोषयिष्यामः,
 इत्वं परसीमायां परेषु यत् परिष्कृतं तेन न ज्ञाचिष्यामहे ।

यः कश्चित् स्नायमानः स्नात् स्नायतां प्रभुना स हि । स्नेन यः प्रशं- १०
स्यते स परीक्षितो न हि किन्तु प्रभुनाः कः प्रशंस्यते स एव परीक्षितः । १०

यूयं ममाज्ञानतां ज्ञानं यावत् बोटुम् अर्हथ, अतः सा ११ १
युष्माभिः सङ्घर्ता । ईश्वरे ममावकृत्वाद् अहं युष्मानधि तपे यस्मात् १
सतीं कन्यामिव युष्मान् एकस्मिन् वरेऽर्थतः स्त्रीष्टे समर्पयितुम्
अहं वाग्दानम् अकार्षं । किन्तु सर्पेण स्त्र्यस्तथा यद्दद् हवा १
वक्षयाञ्चके तदत् स्त्रीष्टं प्रति सतीत्वाद् युष्माकं भ्रंशः सम्भविष्यतीति
विभेमि । अस्माभिरनाख्यापितोऽपरः कश्चिद् धीशु र्द्यदि केन ४
चिद् भ्रान्तनुकेनाख्यायते युष्माभिः प्रागलब्ध आत्मा वा यदि
सङ्घते प्रागर्हतिः सुसंवादो वा यदि गृह्यते तर्हि मन्ये यूयं ५
सम्बक् सविष्यध्वे । किन्तु सुख्येभ्यः प्रेरितेभ्योऽहं केनचित् प्रकारेण ५
न्यूनो नास्मीति बुध्ने । मम वाक्पटुताया न्यूनत्वे सत्यपि ज्ञानस्य ६
न्यूनत्वं नास्ति किन्तु सर्वविषये वयं युष्मद्गोचरे प्रकाशामहे । युष्माकम् ७
उच्यते मया नक्षतां स्त्रीष्टत्येश्वरस्य सुसंवादो विना वेतनं युष्माकं
मध्ये यद् अघोष्यत तेन मया किं पापम् अकारि ? युष्माकं सेवनाथाहम् ८
अन्यमण्डलीभ्यो मृतिं गृह्णन् धनमपहृतवान्, यदा च युष्मन्मध्येऽवर्त्त ८
तदा ममार्थाभावे जाते युष्माकं कोऽपि मया न पीडितः ; यतो मम
सोऽर्थाभावो माकिदनिधादेशाद् आगतैर्भ्रातृभिः न्यवार्थ्यत, इत्यमहं
ज्ञापि विषये यथा युष्मासु भारो न भवामि तथा मयात्मरक्षा कृता
कर्त्तव्या च । स्त्रीष्टस्य सत्यता यदि मधि तिष्ठति तर्हि ममैषा स्नाया १०
निस्त्रिष्टास्नायादेशे केनापि न रोत्स्यते । एतस्य कारणं किं ? युष्मासु ११
मम् प्रेम नास्मेतत् किं तत्कारणं ? तद् ईश्वरो वेत्ति । ये छिद्र- ११
मन्विष्यन्ति ते यत् किमपि छिद्रं न लभन्ते तदर्धमेव तत् कर्त्तुं
मया क्रियते कारिष्यते च तस्मात् ते येन स्नायन्ते तेनास्माकं समाना

- १२ भविव्यन्ति । तादृशा भाक्तप्रेरिताः प्रवक्षकाः कारवो भूत्वा स्त्रीष्टस्य
 १३ प्रेरितानां वेशं धारयन्ति । तच्चास्यर्थं नहि; यतः स्वयं प्रैतानो ऽपि
 १४ तेजस्विदूतस्य वेशं धारयति, ततस्तस्य परिचारका अपि धर्मपरि-
 चारकाणां वेशं धारयन्तीत्यद्भुतं नहि; किन्तु तेषां कर्मणि
 यादृशानि फलान्यपि तादृशानि भविव्यन्ति ।

सौदार्थं पोलस्य दःखभोगकरणम् ।

- १५ अहं पुन वैदामि कोऽपि मां निर्बोधं न मन्यतां किञ्च यद्यपि
 निर्बोधो भवेद्यं तथापि यूयं निर्बोधमिव मामनुमृच्छ चणैकं
 १६ यावत् ममात्मज्ञाघाम् अनुजानीत । एतस्याः ज्ञाघाया निमित्तं
 मया तत् कथितव्यं तत् प्रभुनादिष्टेनेव कृत्यते नञ्चि किन्तु
 १७ निर्बोधेनेव । अपरे ब्रह्मवः शारीरिकज्ञाघां कुर्वते तस्माद् अहमपि
 १८ ज्ञाघिये । बुद्धिमन्तो यूयं सुखेन निर्बोधानाम् आचारं सहध्वे ।
 १९ कोऽपि यदि युष्माण् दाषान् करोति यदि वा युष्माकं ब्रह्मखं
 यद्यति यदि वा युष्मान् हरति यदि वात्माभिमानो भवति यदि
 २० वा युष्मकं कपोलम् आहन्ति तर्हि तदपि यूयं सहध्वे । दौर्बल्याद्
 युष्माभिरवमानिता इव वधं भाषामहे, किन्त्वपरस्य कस्यचिद्
 येन प्रगल्भता जायते तेन ममापि प्रगल्भता जायते इति
 २१ निर्बोधेनेव मया वक्तव्यं । ते किम् इन्द्रिलोकाः? अहमपीत्रौ । ते
 किम् इन्द्रायेल्लियाः? अहमपीस्त्रायेल्लीयः । ते किम् अत्राहामस्य
 २२ वंशः? अहमयत्राहामस्य वंशः । ते किं स्त्रीष्टस्य परिचारकाः?
 अहं तेभ्योऽपि तस्य महापरिचारकः; किन्तु निर्बोध इव भाषे,
 तेभ्योऽप्यहं बद्धपरिग्रमे बद्धप्रहारे बद्धवारं काराघां बद्धवारं
 २३ प्राणनाशग्रंथये च पतितवान् । थिद्धदीर्घैरहं पञ्चकल जनचत्वारिं-
 शत्प्रहारेरौहत्स्त्रीर्वेषाघातम् पककलः प्रस्तराघातस्य प्राप्तवान् ।

वारचयं पोतमञ्जनेन क्लिष्टोऽहम् अगाधसञ्जीवे दिग्मेकं राशि- १५
 मेकाञ्च थापितवान् । वज्रवारं याचामि नदीनां वज्रटैर्दंष्ट्रानां १६
 वज्रटैः खजातीयानां वज्रटैः परजातीयानां वज्रटैर्नगरस्य वज्रटैः
 मंरुभूनेः वज्रटैः सागरस्य वज्रटैर्भाक्तभाट्टणां वज्रटैश्च परिभ्रम-
 क्लेशाभ्यां वारं वारं जागरणेन चुधाट्टणाभ्यां वज्रवारं निराहारेण १७
 श्रौतनग्नताभ्याञ्चहं काष्ठं थापितवान् । तादृशं नैमित्तिकं दुःखं १८
 विनाहं प्रतिदिनम् आकुलो भवामि सर्वायां मण्डलीनां चिन्ता
 च मयि वर्त्तते । येनाहं न दुर्बलीभवामि तादृशं दौर्बल्यं कः १९
 प्राप्नोति ? योनाहं न तपे तादृशं विघ्नं वा कः प्राप्नोति ? यदि २०
 मया सञ्चितं तर्हि खदुर्बलतामधि ज्ञाधिष्ये । मया मृषावाक्यं २१
 न कथ्यत इति नित्यं प्रशंसनीयोऽस्माकं प्रभो र्थीशस्त्रीष्टस्य तात
 ईश्वरो जानाति । दक्षेष्कनगरेऽरिताराजस्य कार्याध्वो मां २२
 धर्त्तुम् इच्छन् यदा सैन्यैस्तद् दक्षेष्कनगरम् अरचयत् तदाहं लोकैः
 पिटकमध्ये प्राचीरगवाक्षेष्वावरोहितस्तस्य करात् चाणं प्रापं । २३

पौलस्य सनीयदर्शनम् ।

आत्मज्ञाया ममानुपयुक्ता किन्त्वहं प्रभो दर्शनादेशानाम् १ १
 आस्थानं कथयितुं प्रवर्त्तं । इतस्तत्दर्शनासरेभ्यः पूर्वं मया परि- १
 चित एको जनस्तृतीयं स्वर्गमनीयत, स सशरीरेण निःशरीरेण
 वा तत् स्थानमनीयत तदहं न जानामि किन्त्वैश्वरो जानाति ।
 स मानवः स्वर्गं नीतः सन अकथ्यानि मर्त्यवागतीतानि च २
 वाक्यानि श्रुतवान् । किन्तु तदानीं स सशरीरो निःशरीरो ३
 वासीत् तदाया न ज्ञायते तद् ईश्वरेणैव ज्ञायते । तमध्यहं ४
 ज्ञाधिष्ये मामधि ज्ञान्तेन ज्ञेयसिद् विषयेण ज्ञाधिष्ये केवलं ख- ५
 दौर्बल्येण ज्ञाधिष्ये । यद्यद्यम् आत्मज्ञायां कर्त्तुम् इच्छेयं तथापि

निर्वीध इव न भविष्यामि यतः यत्नमेव कथयिष्यामि, किन्तु
लौका मां यादृशं पश्यन्ति मम वाक्यं श्रुत्वा वा यादृशं मां मन्थने
तस्मात् श्रेष्ठं मां यत्र गणयन्ति तदर्थमहं ततो विरक्षामि ।

पौत्रस्य सदोर्ध्वस्य यीशुदत्तवत्तानिच ।

- ० अपरम् उक्तदृष्टनप्राप्तितो यदहम् आत्माभिमानो न भवामि
तदर्थं शरीरवेधकम् एकं शूलं मङ्गलम् अदायि तत् मदौघात्माभि-
८ माननिवारणार्थं मम ताडयिता श्रैतानस्य दूतः । मत्तस्तस्य
९ प्रस्थानं चाचितुमहं चिस्त्रमधि प्रभुसुहिस्त्र प्रार्थनां कृतवान् । ततः
स मासुकवान् ममानुग्रहस्तव सर्वसाधकः, यतो दौर्ध्वस्त्रात् मम
शक्तिः पूर्णतां गच्छतीति । अतः स्त्रीष्टस्य शक्ति र्थम्मान् आश्रयति
१ तदर्थं स्वदौर्ध्वस्त्रेण मम स्थापनं सुखदं । तस्माद् स्त्रीष्टेतो
दौर्ध्वस्त्रनिन्दादरिद्रताविपचताकष्टादिषु सन्नुत्थाम्यहं । यदाहं दुर्ध्व-
११ स्त्रीऽस्त्रि तदैव सवस्त्रो भवामि । एतेनात्मस्वाधनेनाहं निर्वीध
इवाभवं किन्तु यूयं तस्य कारणं यतो मम प्रग्रंसा युष्माभिरेव
कर्त्तव्यासीत् । यद्यप्यहम् अगच्छो भवेयं तथापि सुख्यतमेभ्यः प्रेरि-
१२ तेभ्यः केनापि प्रकारेण नाहं न्यूनोऽस्मि । सर्वथाहृतक्रियाशक्तिसङ्घर्षैः
प्रेरितस्य चिद्भ्रान्ति युष्माकं मध्ये सधैर्यं मया प्रकाशितानि ।
१३ मम पास्तनार्थं यूयं मया भाराक्लान्ता नाभवतैतद् एकं न्यूनत्वं
विनापराभः मखंस्त्रीभ्यो युष्माकं किं न्यूनत्वं जातं? अनेन मम
दोषं समध्वं ।

करिष्येयाद् प्रति शेषनिवेशनम् ।

- १४ पश्यत इतीयवारं युष्मत्समीपं गन्तुसुखतोऽस्मि तत्राप्यहं युष्मान्
भाराक्लान्तान् न करिष्यामि । युष्माकं सन्पत्तिमहं न मृगये किन्तु
युष्मानेव, यतः पिचोः कृते सन्मानानां धनसङ्घतोऽनुपयुक्तः किन्तु

सन्तानानां कृते पित्रो धर्मवञ्चय उपयुक्तः । अपरञ्च युष्मासु वञ्च १५
 प्रियमाणोऽप्यहं यदि युष्मत्तोऽप्यं प्रेम सन्ने तथापि युष्माकं
 प्राणरक्षार्थं सानन्दं वञ्चय्यथं सर्व्वव्यवञ्च करिष्यामि । यूथं मया १६
 किञ्चिदपि न भाराक्रान्ता इति सत्यं, किन्त्वहं धूर्त्तः सन् क्लृप्तेन
 युष्मान् वञ्चितवान् एतत् किं केनचिद् वक्तव्यं ? युष्मत्समीपं मया १७
 ये श्लोकाः प्रहितास्तेषामेकेन किं मम कोऽप्यर्थलाभो जातः ? अहं
 तीतं विनीय तेन साङ्गं भ्रातरमेकं प्रेषितवान् युष्मत्समीपेन १८
 किम् अर्थो लब्धः ? एकस्मिन् भाव एकस्य पदचिह्नेषु चावां किं
 न चरितवन्तौ ? युष्माकं समीपे वयं पुनर्दीपचाखनकथां कथयाम १९
 इति किं बुध्यध्वे ? हे प्रियतमाः, युष्माकं निष्ठार्थं वयमीश्वरस्य
 समक्षं स्त्रीष्टेन सर्वाष्टेतानि कथयामः । अहं यदागमिष्यामि तदा २०
 युष्मान् यादृशान् द्रष्टुं नेच्छामि तादृशान् द्रक्ष्यामि, यूथमपि मां
 सादृशं द्रष्टुं नेच्छथ तादृशं द्रक्ष्यथ, युष्मन्मध्ये विवाद ईर्ष्या क्रोधो
 विपक्षता परापवादः कर्णो जपनं दर्पः कलहश्चैते भविष्यन्ति ; तेनाहं २१
 युष्मत्समीपं पुनरागत्य मदीयेश्वरेण नमयिष्ये, पूर्व्वं कृतपापान्
 श्लोकान् स्त्रीयाशुचित्वावेष्ट्यागमनसम्पत्ताचरणाद् अनुतापम् अकृत-
 वन्तो दृष्ट्वा च तानधि मम शोको जनियत इति विभेमि ।

एतन्नृतीयवारम् अहं युष्मत्समीपं गच्छामि तेन सर्वां कथा १३ १
 इत्येस्त्वयाणां वा साक्षिणां सुखेन निश्चेद्यते । पूर्व्वं ये कृत- १
 पापास्तेभ्योऽप्येभ्यश्च सर्व्वेभ्यो मया पूर्व्वं कथितं, पुनरपि विद्यमाने-
 नेवेदानीम् अविद्यमानेन मया कथ्यते, यदा पुनरागमिष्यामि
 तदाहं न चमिष्ये । स्त्रीष्टो मया कथां कथयत्येतस्य प्रमाणं यूथं १
 स्वग्रन्धे, *स तु युष्मान् प्रति दुर्बलौ नहि किन्तु सबल एव ।
 यद्यपि स दुर्बलतया कुश्र आरोप्यत तथापीश्वरीयग्रन्था जीवति ; *

- वयमपि तस्मिन् दुर्बला भवामः, तथापि युष्मान् प्रति प्रकाशि-
- ५ तयेश्वरीयशक्त्या तेन सह जीविष्यामः । अतो यूयं विन्वासयुक्ता
आध्वे न वेति ज्ञातुमात्मपरीक्षां कुरुध्वं स्वानेवानुसन्धत । यीशुः
स्वीष्टो युष्मन्मध्ये विद्यते स्वानधि तत् किं न प्रतिजानीथ ?
- ६ तस्मिन् अविद्यमाने यूयं निष्प्रमाणा भवथ । किन्तु वयं निष्प्र-
माणा न भवाम इति युष्माभिर्भौत्यते तच्च मम प्रत्याशा
- ७ जायते । यूयं किमपि कुत्सितं कर्म यच्च कुरुथ तदहम् ईश्वर-
सुहिष्य प्रार्थये । वयं यत् प्रामाणिका इव प्रकाशामहे तदर्थं
तत् प्रार्थयामहे इति नहि, किन्तु यूयं यत् सदाशरं कुरुथ
- ८ वयञ्च निष्प्रमाणा इव भवामस्तदर्थं । यतः सत्यताया विपक्षतां
- ९ कर्तुं वयं न समर्थाः किन्तु सत्यतायाः साहाय्यं कर्तुमेव । वयं
यदा दंर्बला भवामस्तदा युष्मान् सबलान् दृष्ट्वा नन्दामो युष्माकं
- १० सिद्धत्वं प्रार्थयामहे च । अतो हेतोः प्रभु युष्माकं विनाशाय' नहि
किन्तु निष्ठाये यत् सामर्थ्यम् अस्मभ्यं दत्तवान् तेन यद् उपस्थिति-
काले काठिन्यं मयाचरितव्यं न भवेत् तदर्थम् अनुपस्थितेन
- ११ मया सर्वाण्येतानि क्षिप्यन्ते । हे भ्रातरः श्रेष्ठे वदामि यूयम्
आनन्दत सिद्धा भवत, परस्परं प्रबोधयत, एकमनसो भवत
प्रणयभावम् आचरत । प्रेमशान्तोराकर ईश्वरो युष्माकं सहायो
- १२ भूयात् । यूयं पवित्रचुम्बनेन परस्परं नमस्कुरुध्वं । पवित्रलोकाः
- १३ सर्व्वे युष्मान् नमन्ति । प्रभो यीशुस्वीष्टस्वानुग्रह ईश्वरस्य प्रेम
पवित्रशात्मनो भागित्वञ्च सर्व्वान् युष्मान् प्रति भूयात् । तथास्तु ।

गालातिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

पौलस्य प्रेरितलपत्रम् ।

मनुष्येभ्यो नहि मनुष्यैरपि नहि किन्तु यीशुख्रीष्टेन मृतगणमध्यात् १
 तस्योत्थापयिष्या पिचेश्वरेण च प्रेरितो योऽहं पौलः योऽहं मत्स्य-
 वर्तिनो भ्रातरस्य वयं गालातीयदेशस्थाः मण्डलीः प्रति पत्रं २
 लिखामः । पिचेश्वरेणास्माकं प्रभुना यीशुना ख्रीष्टेन च युष्मभ्यम् ३
 अनुग्रहः शान्तिश्च दीयतां । अस्माकं तातेश्वरस्येच्छानुसारेण वर्त्त- ४
 मानात् कृत्स्नसंसारार्थं अस्मान् निस्सारयितुं यो यीशुरस्माकं
 पापहेतोरारम्भोत्सर्गं कृतवान् स सर्वदा धन्यो भूयात् । तथास्तु । ५

ख्रीष्टस्यानुग्रहेण यो युष्मान् आहूतवान् तस्माच्चिदपि यूयम् ६
 अतिदुर्लभम् अन्यं सुसंवादम् अश्ववर्त्तत तत्राहं विस्मयं मन्ये ।
 सोऽन्यसुसंवादः सुसंवादो नहि किन्तु केचित् मानवा युष्मान् ७
 चञ्चलीकुर्वन्ति ख्रीष्टीयसुसंवादस्य विपर्ययं कर्तुं चेष्टन्ते च ।
 युष्माकं सञ्चिधौ यः सुसंवादोऽस्माभिर्घोषितस्तस्माद् अन्यः सुसं- ८
 वादोऽस्माकं स्तर्नीयदूतानां वा मध्ये केनचिद् यदि घोष्यते तर्हि
 न श्रुतो भवतु । पूर्वं यद् अकथयाम, इदानीमहं पुनस्तद् ९
 कथयामि यूयं यं सुसंवादं गृहीतवन्तस्तस्माद् अन्यो येन केनचिद्
 युष्मत्सञ्चिधौ घोष्यते स श्रुतो भवतु । साध्यतं कमहम् अनु- १०
 नश्चामि? ईश्वरं किंवा मानवान्? अहं किं मानुषेभ्यो रोचिषुं
 यते? यद्यहम् इदानीमपि मानुषेभ्यो बह्विषेयः तर्हि ख्रीष्टस्य
 परिचारको न भवामि ।

- ११ हे ध्यातरः, मया यः सुसंवादो घोषितः स मानुषाण्य सन्ध-
- १२ सादहं युष्मान् ज्ञापयामि । अहं कस्माच्चित् मनुष्यात् तं न
- १३ गृहीतवान् न वा शिषितवान् केवलं स्त्रीश्रोः स्त्रीष्टस्य प्रकाशना-
- १४ देव । पुरा यिह्मदिमताचारी यदाहम् आसं तदा धादृशम्
- आचरणम् अकरवम् ईश्वरस्य मण्डलीं प्रत्यतीवोपद्रवं कुर्वन्
- १५ धादृक् तां व्यनाशयं तदवश्यं श्रुतं युष्माभिः । अपरस्य पूर्वपु-
- रुषपरम्परागतेषु वाक्येष्वन्यापेक्षातीवासक्तः सन् अहं यिह्मदि-
- १६ धर्ममते मम समवयस्काण् बहून् स्त्रजातीयान् अत्यग्रधि । किञ्च
- य ईश्वरो माहृगर्भस्यं मां पृथक् कृत्वा स्त्रीधानुपहेणाहृतवान्
- १७ स यदा मयि स्त्रपुत्रं प्रकाशयितुं परदेशीयानां समीपे मया
- तं घोषयितुञ्चाभ्यलषत् तदाहं क्रव्यश्रोणिताभ्यां सह न मन्मथित्वा
- १८ पूर्वनिधुक्ताणां प्रेरितानां समीपं यिह्मशालेमं न गत्वारवदेशं
- गतवान् पश्चात् तत्स्थानाद् दक्षेकनगरं परावृत्त्यागतवान् ।
- १९ ततः परं वर्षत्रये व्यतीतेऽहं पितरं सम्भाषितं यिह्मशालेमं गत्वा
- २० पञ्चदशदिनानि तेन सार्द्धम् अतिष्ठं । किन्तु तं प्रभो ध्यातरं
- २१ थाकोवञ्च विना प्रेरितानां नान्यं कमथ्यपश्यं । यान्येतानि वाक्यानि
- मया लिख्यन्ते तान्यनृतानि न सन्ति तद् ईश्वरो जानाति ।
- २२ ततः परम् अहं सुरिथां किलिकियाञ्च देशौ गतवान् । तदानीं
- २३ यिह्मदादेशस्त्रानां स्त्रीष्टस्य मण्डलीनां लोकाः साक्षात् मम परि-
- चयमप्राप्य केवलं जनश्रुतिमिमां सन्धवन्तः, यो जनः पूर्वम्
- २४ अस्मान् प्रत्युपद्रवमकरोत् स तदा यं धर्ममनाशयत् तमेवेदानीं
- प्रचारयतीति । तस्मात् ते मामधीश्वरं धन्यमवदन् ।

११ अमन्तरं चतुर्दशसु वत्सरेषु गतेष्वहं वार्षावा सह यिह्मशालेम-

२ नगरं पुनरगच्छं, तदानीं तीतमपि स्त्रसङ्गिनम् अकरवं । तत्काले-

ऽहम् ईश्वरदर्शनाद् धापाम् अकारवं मया यः परिश्रमोऽकारि
 कारिष्यते वा स यन्निष्कलो न भवेत् तदर्थं परजातीयानां मध्ये
 मया घोष्यमाणः सुसंवादस्तपत्येभ्यो लोकेभ्यो विशेषतो मान्येभ्यो
 नरेभ्यो मया न्यवेद्यत । ततो मम यूनानीयः सहशरस्तीतस्य १
 लक्ष्मेदोऽप्यावशको न बभूव । यतश्चलेनागता अस्मान् दाशान् ४
 कर्तुम् इच्छवः कतिपया भक्तभ्रातरः स्त्रीष्टेन यौशुनास्त्रभ्यं दत्तं
 स्नातृन्व्यम् अनुसन्धातुं चारा इव समाजं प्राविशन् । अतः ५
 प्रकृते सुसंवादे युष्माकम् अधिकारो यत् तिष्ठेत् तदर्थं वयं
 दण्डैकमपि यावद् आज्ञायहणेन तेषां वश्या नाभवाम् । परन्तु ६
 ये लोकां मान्यास्ते ये केचिद् भवेयुस्तानहं न गणयामि यत
 ईश्वरः कस्यापि मानवस्य पक्षपातं न करोति, ये च मान्यास्ते
 मां किमपि नवीनं नाज्ञापयन् । किन्तु द्विजत्वर्षां मध्ये सुसंवाद- ७
 प्रचारणस्य भारः पित्रे यथा समर्पितस्तथैवास्त्रिजत्वर्षां मध्ये
 सुसंवादप्रचारणस्य भारो मयि समर्पित इति तैर्बुधैः । यत- ८
 त्रिजत्वर्षां मध्ये प्रेरितत्वकर्षणे यस्य या शक्तिः पित्रमाश्रित-
 वती तस्यैव सा शक्तिः परजातीयानां मध्ये तस्मै कर्षणे माम-
 प्याश्रितवती । अतो मेघं दत्तम् अनुग्रहं प्रतिज्ञाय स्तम्भा इव ९
 गणिता ये याकोवः कैफा योहनो चैते सहायतासूचकं दक्षिण-
 हस्तग्रहणं विधाय मां बार्षवास्तु जगदुः, युवां परजातीयानां
 सन्निधिं गच्छतं वयं द्विजत्वर्षां सन्निधिं गच्छामः, केवलं दरिद्रा १०
 युवाभ्यां स्मरणीया इति । अतस्तदेव कर्तुम् अहं यते स्म ।

त्रिज्यासेन परित्राणं भवति ।

अपरमं शान्तियस्त्रियानगरं पित्र आगतेऽहं तस्य दोषि- ११
 स्वात् समसं तम् अभर्त्सयं । यतः स पूर्वम् परजातीयैः सा- १२

- ईम् आहारमकरोत् ततः परं चाकोवस्यः समीपात् कतिपयजने-
 खागतेषु स हिस्रलक्ष्मणुष्येभ्यो भयेन निवृत्त्य पृथग् अभवत् ।
- ११ ततोऽपरे सर्व्वं चिह्नदिनोऽपि तेन साङ्गं कपटाचारम् अकुर्व्वन्
 १२ बार्णेना अपि तेषां कापथेन विपथगम्यभवत् । ततश्चे प्रकृत-
 सुसंवादरूपे सरलपथे न चरन्तीति दृष्ट्वाहं सर्व्वेषां साक्षात्
 पित्रम् उक्तवान् त्वं चिह्नदी सन् यदि चिह्नदिमतं विहाय पर-
 जातीय इवाचरसि तर्हि चिह्नदिमताचरणाय परजातीयान् कुतः
 १३ प्रवर्त्तयसि ? आवां जन्मना चिह्नदिनौ भवावो परजातीयौ पापिनौ
 १४ न भवावः किन्तु व्यवस्थापालनेन मनुष्यः धार्मिको न भवति
 केवलं धीश्री ख्रीष्टे यो विश्वासस्तेनैव धार्मिको भवतीति बुद्ध्या-
 वामपि व्यवस्थापालनं विना केवलं ख्रीष्टे विश्वासेन धार्मिकता-
 प्राप्तये ख्रीष्टे धीश्री व्यस्यसिव यतो व्यवस्थापालनेन कोऽपि मानवः
 १५ धार्मिकतां प्राप्तुं न शक्नोति । परन्तु धीश्रुणा धार्मिकताप्राप्तये
 यतमानावप्यावां यदि पापिनौ भवावस्तर्हि किं वक्तव्यं ? ख्रीष्टः
 १६ पापस्य परिचारक इति ? तन्न भवतु । मया यद् भयं तद्
 १७ यदि मया पुनर्निर्भीयते तर्हि मयैवात्मदोषः प्रकाशयते । अहं
 १८ यद् ईश्वराय जीवामि तदर्थं व्यवस्थाया व्यवस्थायै अस्मिन्ने । ख्रीष्टेन
 साङ्गं कुश्रे हतोऽस्मि तथापि जीवामि किन्त्वहं जीवामीति नहि
 ख्रीष्ट एव मदन्त जीवति । साम्प्रतं सशरीरेण मया यञ्जीवितं
 धार्यते तत् मम दयाकारिणि मदर्थं स्वीयप्राणत्यागिनि चेश्वर-
 १९ पुत्रे विश्वसता मया धार्यते । अहमीश्वरस्थानुपपन्नानावजानामि यस्माद्
 व्यवस्थाया यदि धार्मिकतया भवति तर्हि ख्रीष्टो निरर्थकमस्मिन्ने ।
- ई १ हे निर्बन्धा गाथातिलोकाः, युष्माकं मध्ये कुश्रे हत इव
 धीश्रुः ख्रीष्टो युष्माकं समक्षं प्रकाशित आसीत् अतो यूयं अथा

सत्यं वाक्यं न गृह्यीय तथा केनासुसृत? अहं युष्मत्तः कथा- १
 नेकां जिज्ञासे यूयम् आत्मानं केनासभधं? व्यवस्थापासनेन
 किं वा विश्वासवाक्यस्य अवपेन? यूयं किम् ईदृग् अयोधा चद् २
 आत्मना कर्मारभ्य ग्ररीरेण तत् साधयितुं यतध्वे? तर्हि युष्माकं ४
 गुरुतरो दुःखभोगः किं निष्कसो भविष्यति? कुपसयुक्तो वा
 किं भविष्यति? यो युष्मभ्यम् आत्मानं दत्तवान् युष्मभ्य ५
 आसुर्याणि कर्माणि च साधितवान् स किं व्यवस्थापासनेन
 विश्वासवाक्यस्य अवपेन वा तत् कृतवान्? लिखितमास्ते, “अत्रा- ९
 हाम ईश्वरे व्यस्यीत् स च विश्वासस्तस्यै धार्मिकतार्थं गणितो
 बभूव,” अतो ये विश्वासाश्रितास्त एवात्राहासस्य सन्ताना इति ३
 युष्माभिः ज्ञायतां । ईश्वरो परजातीयान् विश्वासेन धार्मिकी- ८
 करिष्यतीति पूर्वं ज्ञात्वा शास्त्रदाता पूर्वम् अत्राह्वानं सुखंवाद्
 आवयन् जगाद्, “त्वन्तो परजातीयाः सर्वे आश्रियं प्रास्य-
 ङ्गीति ।” अतो ये विश्वासाश्रितास्ते विश्वासिनात्राह्वानेन साद्गुम् ९
 आश्रियं लभन्ते । यावन्तो लोका व्यवस्थायाः कर्माद्याभ्ययन्ति १०
 ते सर्वे प्रापाधीना भवन्ति यतो लिखितमास्ते, यथा, “यः
 कश्चिद् एतस्य व्यवस्थापनस्य सर्ववाक्यानि निश्चिद् न पास्यति
 स ग्न इति ।” ईश्वरस्य साक्षात् कोऽपि व्यवस्थया धार्मिको न ११
 भवति तद् व्यक्तं, यतः “धार्मिको मानवो विश्वासेन जीवि-
 ष्यतीति” शास्त्रीयं वचः । व्यवस्था तु विश्वाससम्बन्धिनी न भवति १२
 किन्वेतामि यः पास्यति स एव तै जीविष्यतीति नियमसम्-
 बन्धिनी । स्त्रीष्टोऽस्मान् परिकीय व्यवस्थायाः प्रापात् मोक्षितवान् १३
 यतोऽस्माकं विनिर्भयेन स स्तथं प्रापास्यदमभवत् तदधि लिखित-
 मास्ते, यथा, “यः कश्चित् तरानुसम्ब्यते सोऽभिग्न इति ।”

- १० तस्माद् ख्रीष्टेन बौद्धानामाहामस्याग्नीः परजातीष्वलोकेषु वर्तते
- ११ तेन वचं प्रतिज्ञातम् अत्मानं विश्वासेन खन्तुं प्रकृतम् । चे
 धाह्मणस्य मानुषाणां रीत्यनुसारेणाहं कथयामि केनचित् मा-
 नवेन यो निश्चयो निरश्वायि तस्य विद्वति हंदि वा केनापि न
- १२ क्रियते । परन्वब्राह्मणाय तस्य वंशाय च प्रतिज्ञाः प्रतिशुश्रु-
 विरे तत्र वंशग्रहं बहवचनान्तम् अभूत्वा तत्र वंशाद्येत्येकवचनान्तं
- १३ बभूव स च वंशः ख्रीष्ट एव । अतएवाहं वदामि, ईश्वरेण यो
 निश्चयः पुरा ख्रीष्टमधि निरश्वायि ततः परं चिन्मदधिकचतुः-
 शतवत्सरेषु गतेषु स्थापिता व्यवस्था तं निश्चयं निरर्थकीकृत्य
- १४ तदीयप्रतिज्ञां खोभुं न शक्नोति । यस्मात् दायांशस्त्वाभो यदि
 व्यवस्थया भवति तर्हि प्रतिज्ञया न भवति किन्त्वैश्वरः प्रतिज्ञया
- १५ दायांशम् अब्राह्मणाय ददात् । तर्हि व्यवस्था किन्मूता ? प्रतिज्ञा
 यस्मै प्रतिश्रुता तस्य वंशस्यागमनं यावद् व्यभिचारनिवारणार्थं
 व्यवस्थापि दत्ता, सा च दूतैराज्ञापिता मध्यस्थस्य करे समर्पिता
- १६ च । नैकस्य मध्यस्थो विद्यते किन्त्वैश्वर एक एव । तर्हि व्यवस्था
- १७ किम् ईश्वरस्य प्रतिज्ञाणां विद्वद्वा ? तत्र भवतु यस्माद् यदि
 सा व्यवस्था जीवनदाने समर्था भविष्यत् तर्हि व्यवस्थैव धार्मिकता-
- १८ स्त्वाभोऽभविष्यत् । किन्तु यीशुख्रीष्टे यो विश्वासस्तत्सम्बन्धिन्याः
 प्रतिज्ञायाः फलं यद् विश्वाखिलोकेभ्यो दीयते तदर्थं शास्त्रदाता
- १९ सर्वान् पापाधीनान् गणयति । अतएव विश्वासस्थानागतसमये
 वयं व्यवस्थाधीनाः सन्तो विश्वासस्योदर्थं यावद् बद्धा द्वारस्था-
- २० महे । इत्थं वयं यद् विश्वासेन धार्मिकीभवामस्तदर्थं ख्रीष्टस्य
- २१ समीपम् अस्मान् नेतुं व्यवस्थापन्तोऽस्माकं विनेता बभूव । किन्त्व-
- २२ ध्नागते विश्वासे वयं तस्य विनेतुरनधीना, अभवाम । ख्रीष्टे

थीग्रौ विश्वसनात् सर्व्वं यूयम् ईश्वरस्य सन्ताना जाताः । यूयं १०
 धावन्तो लोकाः ख्रीष्टे स्थापिता अभवत सर्व्वं ख्रीष्टं परिहित-
 वन्तः । अतो युष्मन्मध्ये यिद्ददियुनामिनो दांसखतन्मयो र्थीषा- १५
 पुस्तकयोश्च कोऽपि विशेषो नास्ति ; सर्व्वं यूयं ख्रीष्टे थीश्रवेक
 एव । किञ्च यूयं यदि ख्रीष्टस्य भवथ तर्हि सुतराम् अत्राहामस्य १८
 सन्तानाः प्रतिज्ञया दायहरास्त्राध्वे ।

अहं वदामि दायहरो धावद् बालस्तिष्ठति तावत् सर्व्वस्त्रा- ४ १
 धिपतिः सन्नपि स दासात् केनापि विषयेण न विश्रियते किन्तु पिशा
 निरूपितं समथं धावत् पालकानां धनाध्यक्षाणाञ्च निरूपितवति । १
 तत्तद् वयमपि बाल्यकाले दासा इव संसारस्याचरमास्ताया अधीना २
 आस्ताहे । अनन्तरं समये सम्पूर्णतां गतवति व्यवस्थाधीनानां मोक्ष- ४
 नार्थम् अस्माकं पुत्रत्वप्राप्त्यर्थंश्वरः स्त्रिया जातं व्यवस्थाया ५
 अधीनीभूतञ्च स्वपुत्रं प्रेषितवान् ।

यूयं सन्ताना अभवत तत्कारणाद् ईश्वरः स्वपुत्रस्यात्मानं ६
 युष्माकम् अन्तःकरणानि प्रेषितवान् स चात्मा पितः पितरित्या-
 ज्ञानं कारयति । अत इदानीं त्वं न दासः किन्तु सन्तान एव ७
 तस्मात् सन्तानत्वाच्च ख्रीष्टेनेश्वरीय दायहरोऽप्याध्वे ।

ईश्वरानुग्रहे स्थिर च्छातुं विनयः ।

अपरञ्च पूर्व्वं यूयम् ईश्वरं न ज्ञात्वा ये स्वभावतोऽनीश्वरास्तेषां
 दासत्वेऽतिष्ठत । इदानीम् ईश्वरं ज्ञात्वा यदि वेश्वरेण ज्ञाता यूयं ८
 कथं पुनस्तानि विफलानि तुच्छानि चाक्षराणि प्रति परावर्त्तितुं
 शक्नुथ ? यूयं किं पुनस्तेषां दासा भवितुमिच्छथ ? यूयं दिवसान् १०
 मासान् तिथीन् संवत्सरांश्च सन्मन्मध्ये । अत्रार्थं मया यः परिश्रमो- ११
 ऽकारि स विफलो, जात इति युष्मानध्यक्षं विभेमि ।

हे भ्रातरः, अहं यादृशोऽस्मि यूथमपि तादृशा भवतेति प्रार्थये यतोऽहमपि युष्मत्पुत्रोऽभवं युष्माभिर्मम किमपि नाप-
 १९ राहं । पूर्वमहं कलेवरस्य दौर्बल्येन युष्मान् सुसंवादम् अज्ञापय-
 २० मिति यूथं जानीय । तदानीं मम परीक्षकं शरीरक्षेत्रं दृष्ट्वा यूथं
 माम् अवज्ञाय च्छतीयितवन्तस्तस्मिन् किन्वीश्वरस्य दूतमिव मा-
 २५ चात् स्त्रीष्टं धीशुमिव वा मां गृहीतवन्तः । अतस्मादानीं युष्माकं
 या धन्यताभवत् या क्व गता ? तदानीं यूथं यदि खेषां नयना-
 न्युत्पास्य ममं दातुम् अग्रच्छत तर्हि तदप्यकरिष्येति प्रमाणम्
 २९ अहं ददामि । साम्प्रतमहं सत्यवादित्वात् किं युष्माकं रिपुर्जा-
 ३० तोऽस्मि ? ते युष्मच्छते स्पृहन्ते किन्तु या स्पृहा कुत्सिता यतो यूथं
 तानधि यत् स्पृहन्तं तदर्थं ते युष्मान् पृथक् कर्तुम् इच्छन्ति ।
 ३२ केवलं युष्मत्समीपे ममोपस्थितिसमये तस्मिन्, किन्तु सर्वदैव भद्र-
 ३६ मधि स्पृहन्तं भद्रं । हे मम बालकाः, युष्मदन्तर्थावत् स्त्रीष्टो
 मूर्त्तिमान् न भवति तावद् युष्मत्कारणात् पुनः प्रसववेदनेव मम
 ३० वेदना जायते । अहमिदानीं युष्माकं सन्निधिं गत्वा स्वरान्तरेण
 युष्मान् सम्भाषितुं कामये यतो युष्मानधि व्याकुलोऽस्मि ।

२१ हे व्यावस्थाधीनताकाङ्क्षिणः, यूथं किं व्यवस्थाया वचनं न
 २२ गृहीय ? तन्मां वदत । लिखितमास्ते, अज्ञाहामस्य दौ पुत्रावासाते
 २३ तद्योरेको दास्यां द्वितीयस्य पत्न्यां जातः । तयो र्था दास्यां जातः
 स शारीरिकनियमेन जज्ञे यस्य पत्न्यां जातः स प्रतिज्ञया जज्ञे ।
 २४ इदमाख्यानं दृष्टान्तस्वरूपं । ते दे योषितावीश्वरीयसम्भौ तद्योरेका
 शौनद्यपर्वताद् उत्पन्ना दासजनयनी च सा तु हाजिरा । यस्माद्
 २५ हाजिराशब्देनारवदेशस्त्वशौनद्यपर्वतो बोध्यते, सा च वर्त्तमानाया
 धिक्कशालेन पुण्याः सदृशी । यतः स्ववाक्यैः सञ्चिता या दासलम्

चाखे । किन्तु खनीया विदुःशास्त्रेणपुरी पत्नी र्भवेयाम् चक्ष्माकं १९
माता चाखे । यादृशं लिखितम् चाखे, २०

बन्धे सन्तानहीने तं स्वरं जयजयं कुरु ।

अप्रसूते मयोक्तायो जयग्रन्थस्य नीयतां ।

यत एव सनाथाया घोषितः सन्तते र्गणात् ।

अनाया या भवेन्नारी तदपत्यानि भूरिभ्रः ॥

हे भ्रातृगण, इच्छाक इव वयं प्रतिज्ञया जाताः सन्तानाः । १८
किन्तु तदानीं शारीरिकनियमेन जातः पुत्रो यद् इद् चास्मि- १९
कनियमेन जातं पुत्रम् उपाद्रवत् तथाधुनापि । किन्तु शास्त्रे २०
किं लिखितं? 'त्वम् इमां दासीं तस्याः पुत्रञ्चापधारय यत
एव दास्योपुत्रः पत्नीपुत्रेण यमं न दास्यहरो भविष्यतीति ।' अतएव
हे भ्रातरः, वयं दास्याः सन्ताना न भूत्वा पत्न्याः सन्ताना भवामः । २१

स्त्रीष्टोऽस्यं यत् स्नातग्व्य दत्तवान् यूयं तत्र स्थिरास्ति- पू १
इत दासत्वयुगेन पुन न निवध्यध्वं । पश्यताहं पौत्रो युष्मान् १
बुद्धामि यदि लिखितयो भवथ तर्हि स्त्रीष्टेन किमपि नोपका-
रिष्यध्वे । अपरं यः कश्चित् लिखितम् भवति य इच्छत्यव- २
स्थायाः पावनम् ईश्वराय धारयतीति प्रमाणं ददामि । युष्माकं ४
यावन्तो स्त्रोका व्यवस्था धार्मिकीभवितुं चेष्टन्ते ते सर्वे स्त्रीष्टाद्
अष्टा अनुपदात् पतितासु । अतो वचम् आत्मना विश्वा- ५
सात् धार्मिकतासाभाशासिद्धिं प्रतीक्षामहे । स्त्रीष्टे वीर्यौ लक्ष्- ६
णेदानकृतेदयोः किमपि गुणं नास्ति किन्तु प्रेक्षा सफलो विश्वास
एव गुणयुक्तः । पूर्वं यूयं सुन्दरम् अभावत किन्निदानौ केन ०
बाधां प्राप्य सत्यतां न गच्छीथ? युष्माकं वा मति युंभदाज्ञान- ८
कारिण ईश्वराय जाता ।

- ८ विकारः क्लृप्तशक्त्या खल्वपि क्लेशेन जायते ।
- १० युष्माकं मतिर्विकारं न गमिष्यतीत्यहं युष्मानधि प्रशुनाग्रंभे ;
किन्तु यो युष्मान् विचारयति स यः कश्चिद् भवेत् समुचितं
- ११ दृष्टं प्राप्स्यति । परन्तु हे भ्रातरः, यद्यहम् इदानीम् अपि
तव क्लृष्टं प्रचारयेयं तर्हि कुत उपद्रवं भुञ्जीय? तच्छते क्रुशं
- १२ निष्साधम् अभविष्यत् । ये जना युष्माकं चाक्षुष्यं जनयन्ति तेषां
हेदनमेव मया भिष्यत्येते ।

- १३ हे भ्रातरः, यूषं स्वातन्त्र्यार्थम् आङ्गता आधे किन्तु तत्स्वा
तन्त्र्यदारेण शारीरिकभावो युष्मान् न प्रविशतु । यूषं प्रेक्षा पर-
१४ स्परं परिचर्यां कुरुष्वं । यस्मात् त्वं समीपवादिनि खवंत् प्रेम
१५ कुर्व्या इत्येकाशा क्लृप्ताया व्यवस्थायाः सारसंग्रहः । किन्तु यूषं
यदि परस्परं दंदस्वथे ऽशास्त्रध्वे च तर्हि युष्माकम् एकोऽन्वेन
यत्र पश्यते तत्र युष्माभिः सावधानैर्भवितव्यं ।

शारीरिककर्मात्मिककर्मणोः कथनञ्च ।

- १६ अहं ब्रवीमि यूषम् आत्मिकाचारं कुरुत शारीरिकाभि-
१७ सापं मा पूरयत । यतः शारीरिकाभिस्त्वाप आत्मनो विपरीतः,
आत्मिकाभिस्त्वापश्च शरीरस्य विपरीतः, अगघोरभयोः परस्परं
विरोधो विद्यते तेन युष्माभिः र्थद् अभिष्यत्येते तत्र कर्त्तव्यं ।
- १८ यूषं यथात्मना विनीयध्वे तर्हि व्यवस्थाया अधीना न भवच ।
- १९ अपरं परदारगमनं वेश्यागमनम् अशुचिता काशुकता प्रतिमापूजनम्
२० इन्द्रजासं शत्रुत्वं विवादोऽन्तर्ज्वलनं क्रोधः क्लृष्टोऽनैक्यं पार्थक्यम्
२१ ईर्ष्या बधो मत्तत्वं क्षण्टलमित्यादीनि स्पष्टत्वेन शारीरिकभावस्य
कर्त्तव्याणि सन्ति । पूर्वं यद्दत् मया कथितं तदत् पुनरपि कथ्यते
ये जना एतादृशानि कर्त्तव्याण्यपरन्ति तैरीशरस्य राज्येऽधिकारः

कदाच न लक्ष्यते । किञ्च प्रेमानन्दः प्राग्विस्मयवर्षिषु चितै- ११
 विता भद्रत्वं विश्वास्त्यता तितिष्ठा परिमितभोजित्वमित्यादीन्यात्मनः
 फलानि सन्ति तेषां विरुद्धा कापि व्यवस्था नहि । ये तु स्त्रीष्टस्य २१
 स्त्रीकास्ते रिपुभिरभिलाषैश्च सहितं शारीरिकभावं क्रुद्धे निश्चतवन्तः । २४
 यदि वयम् आत्मना जीवामस्तर्ष्णात्मिकाचारोऽस्माभिः कर्त्तव्यः, दर्पः २५
 परस्परं निर्भर्त्सनं द्वेषश्चास्माभिर्न कर्त्तव्यानि । २९

हे भ्रातरः, युष्माकं कश्चिद् यदि कस्मिंश्चित् पापे पतति ई १
 तर्ष्णात्मिकभावयुक्तै र्युष्माभिस्तितिष्ठाभावं विधाय स पुनस्त्याप्यतां
 द्यूयमपि यथा तादृक्परीक्षायां न पतथ तथा सावधाना भवत ।
 युष्माकम् एकैको जनः परस्य भारं वहत्वनेन प्रकारेण स्त्रीष्टस्य १
 विधिं याचयत । यदि कश्चन बुद्धः सन् स्त्रीं महान्तं मन्यते तर्हि २
 तस्यात्मवञ्चना जायते । अत एकैकेन जनेन स्त्रीष्टकर्त्तव्यः परीक्षा ४
 क्रियतां तेन परं नास्तीत्य केवलम् आत्मास्त्रीकनाद् तस्य झाघा ५
 सम्भविव्यति । अत एकैको जनः स्त्रीष्टं भारं वक्ष्यति ।

यो जनो धर्मापदेशं लभते स उपदेष्टारं स्त्रीष्टसर्व्वसम्पत्ति १
 भागिनं करोतु । युष्माकं ध्यानं न भवतु, ईश्वरो नोपहसि- ७
 तव्यः, येन यद् बीजम् उष्यते तेन तच्छातं ग्रन्थं कर्त्तव्यते । स्त्रीष्टरी- ८
 राद्यं येन बीजम् उष्यते तेन शरीराद् विनाशरूपं ग्रन्थं लक्ष्यते
 किन्वात्मनः हते येन बीजम् उष्यते तेनात्मतोऽनन्तजीवितरूपं
 ग्रन्थं लक्ष्यते । सत्कर्त्तव्यकरणेऽस्माभिरत्रान्नै र्भवितव्यं यतोऽस्मान्नै- ९
 क्षिष्ठङ्गिरस्माभिरुपयुक्तसमये तत् फलानि लक्ष्यन्ते । अतो यावत् १०
 सन्नयस्तिष्ठति तावत् सर्व्वान् प्रति विप्रवेततो विश्वासवेद्ववादिनः
 प्रत्यस्माभिर्हिंताचारः कर्त्तव्यः ।

हे भ्रातरः, अहं स्वहस्तेन युष्मान् प्रति किञ्चिद्दृष्टत् पत्रं ११

- १९ चिञ्चितवान् तद् युष्माभिः दृश्यतां । ये शारीरिकविषये सुदृश्या
भवितुमिच्छन्ति ते यत् स्त्रीष्टस्य क्रुशस्य कारणादुपद्रवस्य भागिनो
२० न भवन्ति केवलं तदर्थं लक्ष्णेदे युष्मान् प्रवचयन्ति । ते लक्ष्-
णेदेपाहिणोऽपि व्यवस्थां न पासयन्ति किन्तु युष्मच्छरीरात् स्नाषा
२१ स्नाभार्थं युष्माकं लक्ष्णेदम् इच्छन्ति । किन्तु येनाहं संसाराद्य
हतः संसारीऽपि मद्वां हतस्तदस्मात्प्रभो र्थीशुस्त्रीष्टस्य क्रुशं विना-
२२ न्यत्र कुचापि मम स्नाघनं कदापि न भवतु । स्त्रीष्टे यौग्यौ
लक्ष्णेदालक्ष्णेदयोः किमपि गुणं नास्ति किन्तु नवीना सृष्टिरेव
२३ गुणयुक्ता । अपरं यावन्तो लोका एतस्मिन् मार्गे चरन्ति तेषाम्
२४ ईश्वरीयस्य कृत्स्नस्येच्छास्यस्य च शान्तिं र्दयासाभस्य भूयात् । इतः
परं कोऽपि मां न क्लिप्नातु यस्माद् अहं स्नागणे प्रभो
२५ र्थीशुस्त्रीष्टस्य चिञ्चानि धारये । हे भ्रातरः, अस्माकं प्रभो
र्थीशुस्त्रीष्टस्य प्रसादो युष्माकम् आत्मनि स्वेयात् । तथास्तु ।

इफिषिणः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

ईश्वरसाधितपरित्रासकथा ।

महासागरपत्रम् ।

ईश्वरसेव्या यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौल इफिषिनगरस्थान् १
पविचान् ख्रीष्टयौगौ विश्वासिनो लोकान् प्रति पत्रं लिखति ।
अस्माकं तातसेश्वरस्य प्रभो यीशुख्रीष्टस्य चानुपहः शान्तिश्च २
युष्मासु वर्त्ततां ।

विश्वासिलोकानाम् ईश्वरमनोनीतमकथनम् ।

अस्माकं प्रभो यीशुः ख्रीष्टस्य तात ईश्वरो धन्यो भवतु; १
यतः स ख्रीष्टेनास्मभं सर्वम् आधात्मिकं स्वर्गवचनं दत्तवान् ।
वयं यत् तस्य समचं प्रेक्षा पविचा निष्कलहास भवामस्तदर्थं २
स जगतः सृष्टेः पूर्वं तेनास्मान् अभिरोषितवान्, निजाभिखषिता-
नुरोधाच्च यीशुना ख्रीष्टेन स्वस्य निमित्तं पुत्रलपदेऽस्मान् ३
स्वकीवानुपहस्य महत्त्वस्य प्रशंसार्थं पूर्वं नियुक्तवान् । तस्माद् ४
अनुपहात् स येन प्रियतमेन पुत्रेणास्मान् अनुपहसितवान्, वयं
तस्य शोषितेन मुक्तिम् अर्थतः पापचर्मा लम्बवन्तः । तस्य च ५
ईशुशोऽनुपहनिचिस्तस्मात् सोऽस्मभं सर्वविधं ज्ञानं बुद्धिश्च बाडस्य-
रूपेण वितरितवान् । स्वर्गप्रथिव्यो र्वसद् विश्वतो सत्यं स ख्रीष्टे ६
संपदीयतीति हितैषिणा तेन कृतो धो मनोरथः सम्पूर्णतां गत- ७
वर्षु समयेषु साधयितव्यस्ममधि स स्वकीयाभिजापस्य निगूढं ८
भावम् अस्मान् ज्ञापितवान् । पूर्वं ख्रीष्टे विश्वासिनो ये वयम् ९

- अस्मान्तो यत् तस्य महिषः प्रशंसा जायते, तदर्थं यः स्वकीयेच्छायाः
 १९ मन्त्रप्रातः सर्वाणि साधयति तस्य मनोरथाद् वयं स्त्रीष्टेन पूर्वम्
 १९ निरूपिताः समोऽधिकारिणो जाताः । युयमपि सत्यं वाक्यम्
 अर्धतो युष्मत्परिचाषस्य सुसंवादं निगम्य तस्मिन्नेव स्त्रीष्टे विश्वसितवन्तः
 प्रतिज्ञातेन पवित्रेषात्मना सुद्रुथेवाङ्गिताश्च । यतस्तस्य महिषः
 १९ प्रकाशाय तेन क्रीतानां लोकानां सुक्ति र्वावन्न भविष्यति तावत्
 स चात्मास्माकम् अधिकारितस्य सत्यङ्कारस्य पक्षस्वरूपो भवति ।

इक्षिबोयानामर्थं पौलस्य प्रार्थनम् ।

- १५ प्रभौ वीशौ युष्माकं विश्वासः सर्वेषु पवित्रलोकेषु प्रेम चास्य
 १९ इति वार्त्तां श्रुत्वाहमपि युष्मानधि गिरन्तरम् ईश्वरं धन्यं वदन्
 प्रार्थनासमये च युष्मान् स्मरन् वरमिमं चाशामि । अस्माकं प्रभो
 १० वींशुस्त्रीष्टस्य तातो यः प्रभावाकर ईश्वरः स स्वकीयतत्त्वज्ञानाच्च
 १८ युष्मभ्यं ज्ञानजनकम् प्रकाशितवाक्यबोधकज्ञात्मानं देवात् । युष्माकं
 ज्ञानचञ्चूषि च दौमित्युक्तानि कृत्वा तस्याङ्गानं कौटुम्बा प्रत्याग्रथा
 सम्बन्धितं पवित्रलोकानां मध्ये तेन दत्तोऽधिकारः कौटुम्बः
 १८ प्रभावनिधि विश्वाशिषु चास्मासु प्रकाशमानस्य तदीयमहापराक्रमस्य
 १० महत्त्वं कौटुम्बं अनुपमं तत् सर्वं युष्मान् ज्ञापयतु । यतः स वस्थाः
 शक्तेः प्रवृत्तातां स्त्रीष्टे प्रकाशयन् मृतगणमध्यात् तम् सत्त्वापितवान्,
 १९ अधिपतित्वपदं शासनपदं पराक्रमो राजत्वञ्चेतिनामानि चावन्नि
 पदानौच लोके परलोके च विश्वम्ते तेषां सर्वेषाम् ऊर्द्धं स्वर्गं
 १९ निजदक्षिणपार्श्वं तम् उपवेशितवान्, सर्वाणि तस्य परस्वयोरधो
 निहितवान्, या मन्त्रस्त्री तस्य शरीरं सर्वेषां सर्वेषां पुरचितुं पूरकस्य
 १९ भवति तं तस्या मूर्द्धानं कृत्वा सर्वेषाम् उपर्युपरि नियुक्तवांस्य सेव
 शक्तिरस्मास्यपि तेन प्रकाश्यते ।

विश्रासिहोः सभापतः कीदम् अनुपदेव च कीदम् तदास्मान् ।

पुरा यूथम् अपराधैः पापैश्च मृताः सम्मत्तान्वाचरन्त इह- १
 लोकात् संसारानुसारेणाकाशराज्यस्थाधिपतिम् अर्थतः साध्यतम् २
 आश्वासनविशेषे कर्मकारिणम् आत्मानम् अन्वजगत । तेषां मध्ये ३
 सर्व्वे वयमपि पूर्वं शरीरस्य मगस्कामनायाश्चेहां साधयन्तः
 स्यशरीरस्याभिज्ञाषान् आचराम सर्व्वेऽन्य इव च स्वभावतः क्रोध-
 भाजनान्यभवाम । किन्तु कश्चानिधिरीश्वरो येन महाप्रेक्षास्मान् ४
 दधितवान् तस्य स्वप्रेक्षो वाञ्छयाद् अपराधै मृतानप्यस्मान् ख्रीष्टेन ५
 सह जीवितवान् यतोऽनुपहाद् यूथं परिचापं प्राप्ताः । स च ख्रीष्टेन ६
 यीशुनास्मान् तेन सार्द्धम् उत्थापितवान् स्वर्ग उपवेग्नितवाञ्च ।
 इत्थं स ख्रीष्टेन यीशुनास्मान् प्रति संहितैषितया भाविपुनेषु ७
 स्वकीयानुग्रहस्तानुपमं निधिं प्रकाशयितुम् इच्छति । यूथम् अनु- ८
 ग्रहाद् विश्वासेन परिचापं प्राप्ताः, तच्च युष्मत्सकं नहि किन्त्वौ-
 श्वरस्यैव दानं, तत् कर्षणां फलम् अपि नहि, अतः केनापि ९
 न स्नाधितव्यं । यतो वयं तस्य कार्य्यं प्राग् ईश्वरेण निरूपिताभिः १०
 सत्क्रियाभिः काश्चयापनाच ख्रीष्टे यीशु तेन सृष्टाञ्च ।

कीदमप्यस्मान् विद्मदीयानां परजातीयानाञ्च एकमत्यम् ।

पुरा जन्मना परजातीया हस्तकृतं लक्ष्णेदं प्राप्ते लोके- ११
 साधिकत्वच इतिनासां ख्याता ये यूथं ते युष्माभिरिदं स्पर्शव्यं
 यत् तस्मिन् समये यूथं ख्रीष्टाद् भिक्षा इत्याद्येसलोकानां १२
 सहवासाद् दूरस्थाः प्रतिज्ञासम्भितनियामानां वहिः स्थिताः सन्तो
 निराशा निरीश्वराश्च जगत्याध्वम् इति । किन्त्वधुना ख्रीष्टे यीशु- १३
 वाच्यं प्राप्य पुरा दूरवर्त्तिनो यूथं ख्रीष्टस्य श्रोषितेन निकट-
 वर्त्तिनोऽभवत् । अतः स एवास्माकं सन्धिः स इयम् एकीकृतवान् १४

- ग्रचुताहपिषीं मध्यवर्तिनीं प्रभेदकभिषिं भगवान् दृष्टाञ्चायुक्तं
 १५ विधिशास्त्रं स्रग्गरीरेषु सुप्रवांसु । यतः स सन्धिं विधाय तौ
 द्वौ सस्मिन् एकं नूतनं मानवं कर्तुं सक्तौचक्रुश्चे ग्रचुतां निहत्य
 १६ तेनैवैकस्मिन् ग्ररीरे तद्यो ईश्वरीश्वरेण सन्धिं कारयितुं निश्चित-
 १७ वानं । स चागत्य दूरवर्तिनो युष्मान् निकटवर्तिनो ऽन्यांसु
 १८ सन्धे र्मङ्गलवार्त्तां ज्ञापितवान् । यतस्तस्माद् उभयपक्षीया वचम्
 एकेनात्मना पितुः समीपं गमनाय सामर्थ्यं प्राप्तवन्तः ।
 १९ अत इदानीं यूथम् असन्धकीया विदेशिनसु न तिष्ठन्तः
 २० पवित्रलोकैः सहवासिन ईश्वरस्य वेङ्गवासिनसुध्वे । अपरं प्रेरिता
 भाववादिनसु यत्र भित्तिमूलस्वरूपास्तत्र यूथं तस्मिन् मूले निचौ-
 २१ यध्वे तत्र च स्वयं यीशुः स्त्रीष्टः प्रधानः कोणस्थप्रक्षरः । तेन हस्तत्रा
 २२ निर्भिषितिः संयथ्यमाना प्रभो पवित्रं मन्दिरं भवितुं वद्धंते । यूथमपि
 तत्र संयथ्यमाना आत्मनेश्वरस्य वासस्थानं भवथ ।

- इ १ अतो हेतोः परजातीयानां युष्माकं निमित्तं यीशुस्त्रीष्टस्य
 १ बन्दी यः सोऽहं पौत्रो ब्रवीमि । युष्मदर्थम् ईश्वरेण मङ्गं
 २ दत्तस्य वरस्य नियमः कौटुम्बसाद् युष्माभिरभावीति मन्ये । अर्थतः
 पूर्वं मया सन्धेपेण यथा लिखितं तथाहं प्रकाशितवाक्येनेश्वरस्य
 ४ निगूढं भावं ज्ञापितोऽभवं । अतो युष्माभिस्तत् पठित्वा स्त्रीष्टमधि
 ५ तस्मिन्निगूढे भावे मम ज्ञानं कौटुम्बं तद् भोत्स्यते । पूर्वयुगेषु
 मानवसन्तानासां ज्ञापिता नासन् किम्वधुना स भावस्तस्य पवि-
 ६ चान् प्रेरितान् भाववादिनसु प्रत्यात्मना प्रकाशितोऽभवत् ; अर्थत
 ईश्वरस्य शक्तेः प्रकाशात् तस्यानुग्रहेण यो वरो मङ्गम् अदाधि
 ७ तेनाहं तस्य सुसंवादस्य परिचारकोऽभवं, तद्वारा स्त्रीष्टेन परजातीया
 सन्धैः सार्द्धम् एकाधिकारा एकग्ररीरा एकस्थाः प्रतिज्ञाया अग्नि-

नस्य भविष्यन्तीति । सर्वेषां पविषलोकानां सुदृढमाद्य मन्त्रं =
 वरोऽथम् अदाधि यद् परजातीवानां मध्ये बोधागम्यस्य गृह-
 निधेः स्त्रीष्टस्य मङ्गलवार्त्तां प्रचारयामि, कास्त्रावस्त्रातः पूर्वस्याश्च ८
 यो निगूढभाव ईश्वरे गुप्त आसीत् तदीयनिधमं सर्वान् ज्ञाप-
 यामि । यत ईश्वरस्य नानारूपं ज्ञानं यत् साध्यतं मस्यस्त्रा १०
 स्वर्गं प्राधान्यपराक्रमयुक्तानां दूतानां निकटे प्रकाशयते तदर्थं च
 यीशुना स्त्रीष्टेन सर्वान्ष्टिं सृष्टवान् । यतो वयं यस्मिन् विश्वस्य ११
 दृढभक्त्या निर्भयताम् ईश्वरस्य समागमे सामर्थ्यञ्च प्राप्तवन्- १२
 स्तमस्त्राकं प्रभुं यीशुं स्त्रीष्टमधि च कास्त्रावस्त्रायाः पूर्वं तं मनो-
 रथं श्रुतवान् । अतोऽहं युष्मन्निमित्तं दुःखभोगेन क्लान्तिं यच्च १३
 गच्छामीति प्रार्थये यतस्तदेव युष्माकं गौरवं ।

प्रार्थनापथम्वादनम् ।

अतो हेतोः स्वर्गपृथिव्योः स्थितः कस्त्यो वंशो यस्य नाया १४
 विख्यातस्तम् अस्त्राप्रभो चींशुस्त्रीष्टस्य पितरसुहृद्भिर्ज्ञाहं जानुनी १५
 पातयित्वा तस्य प्रभावनिधितो वरमिमं प्रार्थये । तस्यात्मना १६
 युष्माकम् आन्तरिकपुरुषस्य शक्तेर्दृष्टिः क्रियतां । स्त्रीष्टसु विश्वासेन १७
 युष्माकं चक्षुषु निवसतु । प्रेमणि युष्माकं बहूमूलत्वं सुखिरत्वञ्च १८
 भवतु । इत्थं प्रसूताया दीर्घताया गभीरताया लक्षतायाश्च बोधाद्य
 सर्वैः पविषलोकैः प्रायं सामर्थ्यं युष्माभिर्लभ्यतां, ज्ञानातिरिक्तं १९
 स्त्रीष्टस्य प्रेम ज्ञायताम् ईश्वरस्य सन्पूर्णदृष्टिपर्यन्तं युष्माकं दृष्टि
 भवतु च ।

अस्त्राकम् अन्तरे वा शक्तिः प्रकाशते तथा सर्वातिरिक्तं कर्षं २०
 'सुर्वन्' अस्त्राकं प्रार्थनां कल्पनास्त्रातिक्रमितुं चः शक्नोति स्त्रीष्ट-
 यीशुना मस्यस्त्रा मध्ये सर्वेषु युगेषु तस्य धन्यवादी भवतु । इति । २१

इंश्वरभक्तोपयोग्याचरितुं विनयः ।

- ४१ अतो बन्दिरहं प्रभो गांधा युष्मान् विनये ब्रूयं वेनाञ्जाने-
- १ नाङ्गतास्तदुपयुक्तरूपेण सर्वथा नक्षतां मृदुतां तितिष्ठां परस्परं
- २ प्रेक्षा सहिष्णुताञ्चाचरत । प्रणयवन्धनेन चात्मन ऐक्यं रक्षितुं
- ३ यतध्वं । युधम् एकशरीरा एकात्मानस्य तदद् आञ्जानेन युधम्
- ४ एकप्रत्याग्राप्राप्तये समाङ्गताः । युष्माकम् एकः प्रभुरेको विश्वास
- ५ एकं स्थापनं, सर्वेषां तातः सर्वोपरिस्थः सर्वव्यापी सर्वेषां युष्माकं
- ६ मध्यवर्ती चैव ईश्वर आस्ते । किन्तु स्त्रीष्टस्य दानपरिमाणानुसाराद्
- ७ अस्माकम् एकैकस्मै विशेषो वरो ऽदायि । यथा सिद्धितम् आस्ते,
- ऊर्द्धम् आरक्ष्य जेतुन् स विजित्य बन्दिनोऽकरोत् ।
- ततः स मनुजेभ्योऽपि स्त्रीयान् व्यभाषयद् वरान् ॥
- ८ ऊर्द्धम् आरक्ष्येतिवाक्यस्यायमर्थः स पूर्वं पृथिवीरूपं सर्वोधः-
- १० स्थितं स्थानम् अवतीर्णवान्; यस्यावतीर्णवान् स एव स्वर्गा-
- ११ षाम् उपर्युपगम्यारूढवान् यतः सर्वाणि तेन पूरयितव्यानि । स
- एव स कास्मिन् प्रेरितान् अपरान् भाववादिनोऽपरान् सुसं-
- वादप्रचारकान् अपरान् पाण्डकान् उपदेशकांश्च नियुक्तवान् ।
- १२ यावद् वयं सर्वे विश्वासस्थेश्वरपुत्रविषयकस्य तत्त्वज्ञानस्य चैक्यं
- सम्पूर्णं पुरुषार्थस्यार्थतः स्त्रीष्टस्य सम्पूर्णपरिमाणस्य समं परिमाणं
- १३ न प्राप्तुमस्तावत् स परिचर्याकर्त्तव्याधमाय स्त्रीष्टस्य शरीरस्य निष्ठायै
- १४ स पवित्रलोकानां सिद्धतायास्तादृशम् उपायं निश्चितवान् । अत-
- एव मानुषाणां चातुरीतो भ्रमकधूर्त्ततायाश्चसाध जातेन सर्वेषु
- ग्रिष्वावायुना वयं यद् वास्तुका इव दोषाद्यमाना न, भ्राम्याम
- १५ इत्यस्माभि र्घतितव्यं, प्रेक्षा सत्यताम् आचरन्निः सर्वविषये स्त्रीष्टम्
- १६ इहिस्य वद्वितव्यस्य, यतः स मूर्द्धां, तस्याचैकैक्याङ्गस्य स्वस्वपरि-

माणानुसारेण साहाय्यकरणाद् उपकारकैः सर्वैः सन्धिभिः कृतस्य
शरीरस्य संघोमे सन्धिसङ्घे च जाते प्रेक्षा निष्ठां लभमानं कृत्स्नं
शरीरं वृद्धिं प्राप्नोति ।

युष्मान् अहं प्रभुमेदं ब्रवीत्यादिशामि च, अन्ये परजातीया १०
इव यूयं पुन मां चरत । यतस्ते स्वमनोमायाम् आचरणान्- १८
रिकाञ्चानात् मानसिककाठिन्याच्च तिमिराहतबुद्धय ईश्वरीय-
जीवनस्य वधिर्भूताश्च भवन्ति, खान् चैतन्यशून्यान् कृत्वा च लोभेन १९
सर्वविधाग्नौचाचरणाय लम्पटतायां खान् समर्पितवन्तः । किन्तु २०
यूयं स्त्रीष्टं न तादृशं परिचितवन्तः, यतो यूयं तं श्रुतवन्तो या
सत्याग्निश्चा यौश्रुतो लभ्या तदनुसारात् तदीशोपदेशं प्राप्तवन्त- २१
स्वेति मन्ये । तस्मात् पूर्वकालिकाचारकारौ यः पुरातनपुरुषो २२
मायाभिलाषैर् नश्नति तं त्यक्त्वा युष्माभिर् मानसिकभावो नूतनी- २२
कर्षयः, यो नवपुरुष ईश्वरानुरूपेण धार्मिकत्वेन सत्यतावहितेन २५
साधुत्वेन च सृष्टः स एव परिधातव्यश्च ।

अतो यूयं सर्वे मिथ्याकथनं परित्यज्य समीपवासिभिः सह २५
सत्यालापं कुर्वत यतो वचं परस्परम् अङ्गप्रत्यङ्गा भवामः । अपरं २६
क्रोधे जाते पापं मा कुर्वन्, अग्रान्ते युष्माकं रोषे सूर्योऽक्षं
न गच्छतु । अपरं श्रेतानाय खानं मा दत्त । चोरः पुनश्चौर्यं २०
न करोतु किन्तु दौनाय दाने सामर्थ्यं यज्यावते तदर्थं स्वकराभ्यां २८
सङ्गृह्या परिश्रमं करोतु । अपरं युष्माकं वदनेभ्यः कोऽपि कदा- २९
लापो न निर्गच्छतु, किन्तु येन श्रोतुव्यकारो जायते तादृशः
प्रयोजनीयनिष्ठायै फलदायक साक्षापो युष्माकं भवतु । अपरश्च २०
यूयं सुप्तिदिनपर्यन्तम् ईश्वरस्य जेन 'पवित्रेणात्मज्ञा बुद्ध्याङ्गिता
अभवत् तं श्लोकम्वितं मा कुर्वत । अपरं कटुवाक्यं रोषः कोपः २१

- कस्यस्यो गिन्दा सर्वविधदेषयैतानि युष्माकं मध्याद् दूरीभवन्तु ।
- ११ यूयं परस्परं हितैषिण्य, कोमलान्तःकरणाश्च भवत । अपरम् ईश्वरः स्त्रीष्टेन वदद् युष्माकं दोषान् समितवान् तदद् यूयमपि परस्परं समध्वं ।
- ५१ अतो यूयं प्रियवासका इवेश्वरस्थानुकारिणो भवत, स्त्रीष्टेन
 १ इव प्रेमाचारं कुर्वत च, यतः सोऽस्मात्सु प्रेम कृतवान् अस्माकं विनिमयेन चात्मनिवेदनं कृत्वा पाश्चात्सुगन्धार्थकम् उपहारं वक्षि-
 २ श्वेश्वराय दत्तवान् । किन्तु वेद्यागमनं सर्वविधाशौचक्रिया सोभ-
 ३ यैतेषाम् उच्चारणमपि युष्माकं मध्ये न भवतु, एतदेव पविच-
 ४ लोकाणाम् उचितं । अपरं कुम्भिताज्ञापः प्रज्ञापः श्लेषोक्तिश्च न भवतु यत एतान्यनुचितानि किन्त्वैश्वरस्य धन्यवादो भवतु ।
 ५ वेद्यागान्धशौचाचारी देवपूजक इव गण्यो सोभो यैतेषां कोपि स्त्रीष्टस्य राज्येऽर्धत ईश्वरस्य राज्ये कमयधिकारं न प्राप्स्यतीति
 ६ युष्माभिः सम्यक् ज्ञायतां । अनर्थकवाक्येन कोऽपि युष्मान् न वक्ष्यतु यतस्नादुगाचारहेतोरनाज्ञायाद्विषु लोकेऽवैश्वरस्य कोपो
 ७ वर्तते । तस्माद् यूयं तैः सहभागिनो न भवत । पूर्वं यूयम्
 ८ अन्धकारस्वरूपा आध्वं किन्विदानीं प्रभुणा दीप्तिस्वरूपा भवथ
 ९ तस्माद् दीप्तिः सन्ताना इव समाचरत । दीप्तिः र्यत् फलं तत्
 १० सर्वविधहितैषितायां धार्मिकत्वे सत्याज्ञापे च प्रकाशते । प्रभवे
 ११ वद् रोचते तत् परौचध्वं । यूयं तिमिरस्य विफलकर्षणाम् अग्निगो
 १२ न भूत्वा तेषां दीपित्वं प्रकाशयत । यतस्ते लोका रश्मि वद्
 १३ वद् आचरन्ति तदुच्चारणम् अपि अज्ञानजनकं । यतः दीप्या
 वद् यत् प्रकाशयते तत् तथा चकाशते यच्च चकाशति तद्
 १४ दीप्तिस्वरूपं भवति । एतत्कारणाद् उक्तम् आश्लेः ।

हे निद्रित प्रबुध्यस्व मृतेभ्यश्चोत्थितिं कुरु ।

तच्छते सूर्यवत् स्त्रीष्टः स्वयं तां द्योतयिष्यति ।

अतः सावधाना भवत, अज्ञाना इव माचरत किन्तु ज्ञानिन १५
इव सतर्कम् आचरत । समथं बह्मूच्छं गण्यध्वं यतः काष्ठा १६
अभद्राः । तस्माद् धूयम् अज्ञाना न भवत किन्तु प्रभोरभिमतं १७
किं तद्वगता भवत । सर्व्वनाशजनकेन सुरापानेन मत्ता मा भवत १८
किष्वात्मना पूर्य्यध्वं । अपरं गीतैर्गानैः पारमार्थिककीर्त्तनैश्च १९
परस्परम् आक्षपन्तो मनसा धाद्वं प्रभुम् उद्दिश्य गायत वादयत च ।
सर्व्वदा सर्व्वविषयेऽस्मत्प्रभो रींशोः स्त्रीष्टस्य नात्ता तातम् ईश्वरं ध्वं २०
वदत । धूयम् ईश्वराद् भीताः सन्त अन्येऽपरेषां वशीभूता भवत । २१

स्त्रीपुत्रपयोः कर्त्तव्यकर्त्तव्यमथ ।

हे घोषितः, धूयं यथा प्रभोस्तथा स्वस्वस्वामिनो वशङ्कता २२
भवत । यतः स्त्रीष्टो यदत् मण्डल्या मूर्द्धा शरीरस्य चाता च २३
भवति तदत् स्वामी घोषितो मूर्द्धा । अतः मण्डली यदत् २४
स्त्रीष्टस्य वशीभूता तदद् घोषिद्भिरपि स्वस्वस्वामिनो वशता स्त्रीक-
र्त्तव्या । अपरञ्च हे पुरुषाः, धूयं स्त्रीष्ट इव स्वस्वयोषित्नु प्रीयध्वं । २५
स स्त्रीष्टोऽपि मण्डल्यां प्रीतवान् तस्याः कृते च स्वप्राणान् त्यक्त- २६
वान् यतः स वाक्ये जलमज्जनेन तां परिष्कृत्य पावयितुम् अपरं
तिलकवद्यादिविहीनां पविषां निष्कलदाञ्च तां मण्डलीं तेज- २७
स्त्रिणो ह्यना स्वस्वस्वो समर्पयितुञ्चाभिर्लषितवान् । तस्मात् स्वतनुवत् २८
स्वयोषिति प्रेमकरणं पुरुषयोषितं, येन स्वयोषिति प्रेम क्रियते
तेनात्मप्रेम क्रियते । कोऽपि कदापि न स्वकीयां तनुम् स्वतो- २९
यितवान् किन्तु सर्व्वं तां विभ्रति पुष्कन्ति च । स्त्रीष्टोऽपि
मण्डलीं प्रति तदेव करोति, यतो वधं तर्ह्यं शरीरस्थाङ्गानि

धू २०-ई १२ इतिविधः प्रति प्रेरितस्य यौक्तस्य वचनं ।

३७६

१० मांशास्त्रीणि च भवामः । एतदर्थं मानवः स्वमातापितरौ परि-
११ त्यज्य स्वभार्यायाम् आसंछति तौ द्वौ जनावेकाङ्गौ भवि-
१२ ज्यतः । एतन्निगूढवाक्यं गुरुतरं मया च खीष्ट मखखावधि तद्
१३ लभ्यते । अतएव युष्माकम् एकैको जग आत्मवत् स्वयोषिति
प्रीयतां भार्यापि स्वामिनं समादर्शुं धततां ।

ई १ हे वासकाः, धूयं प्रभुम् उद्दिश्य पिनोराज्ञापाद्विषो भवत
१ धतस्तत् न्याय्यं । त्वं निजपितरं मातरश्च वयन्वस्मेति षो विधिः
२ च प्रतिज्ञायुक्तः प्रथमो विधिः फलतस्तस्मात् तव कस्याचं देशे
३ च दौर्घकाद्यम् आबु भवित्यतीति । अपरं हे पितरः, धूयं स्ववास-
कान् मा रोषयत किन्तु प्रभो विनोत्यादेशाभ्यां तान् विन-
४ यत । हे दायाः धूयं खीष्टम् उद्दिश्य सभवाः कन्यान्विताश्च
५ भूत्वा सरस्वताः करणैरैहिकप्रभूनाम् आज्ञापाद्विषो भवत । इष्टि-
गोचरीयपरिचर्यया मानुषेभ्यो रोषितुं मा यतध्वं किन्तु खीष्टस्य
६ दाया इव निविष्टमनोभिरीश्वरखेच्छां साधयत । मानवान् अनु-
७ द्दिश्य प्रभुमेवोद्दिश्य सद्भावेन दास्यकर्षं कुरुध्वं । दास्यसाधीनयो
८ र्थेन यत् सत्कर्षं क्रियते तेन तस्य फलं प्रभुतो लभ्यत इति
९ जानीत च । अपरं हे प्रभवः, युष्माभिर्भर्तृमं विहाय तान्
प्रति न्याय्याचरणं क्रियतां चस्य कस्यापि पक्षपातं न करोति
युष्माकमपि तादृश एकः प्रभुः स्वर्गं विद्यत इति ज्ञायतां ।

धर्मयुद्धवज्रायां वज्रीधृतत्वम् ।

१० अधिकन्तु हे धातरः, धूयं प्रभुना तस्य विक्रमयुक्तप्रज्ञा
११ च वक्ष्यन्तो भवत । धूयं यत् प्रैतानस्य कस्यापि निवारयितुं
१२ प्रब्रुय तदर्थम् ईशरीयसुख्यां परिध्वं । यतः शैवस्य रंजमांसा-
भ्याम् इति गच्छि किन्तु कर्तृत्वपराक्रमयुक्तेष्विभिरराज्यखेदसोक्त-

स्थाधिपतिभिः खर्गाङ्गवै दुष्टात्मभिरेव शार्ङ्गम् अस्माभि युञ्जं
 क्रियते । अतो हेतो र्यूर्यं यथा संकुले दिनेऽवस्थातुं सर्वाणि ११
 पराजित्य वृढाः स्थातुञ्च शक्यथ ताम् ईश्वरीयसुसज्जां गृह्णीत ।
 वस्तुतस्तु सत्यत्वेन शृङ्खलेन कटिं बद्ध्वा भ्रार्थिकत्वेन वर्धना वच १२
 आच्छाद्य शान्तेः सुवार्त्तया जातम् उत्साहं पादुकायुगलं पदे १५
 समर्थं तिष्ठत । येन च दुष्टात्मनोऽग्निवाणान् सर्वाणि निर्व्याप- १६
 यितुं शक्यथ तादृशं सर्वाच्छादकं फलकं विश्वासं धारयत ।
 शिरस्रं परिचाणम् आत्मनः खड्गश्चेश्वरस्य वाक्यं धारयत । १७
 सर्व्वसमये सर्व्वधाचनेन सर्व्वप्रार्थनेन चात्मना प्रार्थनां कुरुध्वं १८
 तदर्थं वृढाकाङ्क्षया जायतः सर्व्वेषां पवित्रलोकानां कृते सदा
 प्रार्थनां कुरुध्वं । अहञ्च यस्य सुसंवादस्य शृङ्खलबद्ध' प्रचारक- १९
 दूतोऽस्मि तम् उपयुक्तनोत्साहेन प्रचारयितुं यथा शक्यथा तथा
 निर्भयेन स्तरेणोत्साहेन च सुसंवादस्य निगूढवाक्यप्रचाराय वक्तृता १०
 यत् मङ्गं दीयते तदर्थं ममापि कृते प्रार्थनां कुरुध्वं ।

उपसंहारः ।

अपरं मम यावत्स्थानि यच्च मया क्रियते तत् सर्व्वं यद् ११
 युष्माभि ज्ञायते तदर्थं प्रभुना प्रियभ्राता विश्वाखः परिचार-
 कश्च तुलिको युष्मान् तत् ज्ञापयिष्यति । यूयं यद् अस्माकम् ११
 अवस्थां जानीथ युष्माकं मनांसि च यत् सान्त्वनां लभन्ते
 तदर्थमेवाहं युष्माकं सन्निधिं तं प्रेषितवान् । अपरम् ईश्वरः २१
 प्रभु यीशुख्रीष्टस्य सर्व्वेभ्यो भ्रातृभ्यः ज्ञानिं विश्वाससहितं प्रेम
 च देयात् । ये केषित् प्रभौ यीशुख्रीष्टेऽद्ययं प्रेम कुर्व्वन्ति तान् २५
 प्रदि प्रसादो भूसात् । तथास्तु ।

प्रति पौलस्य मे

मङ्गलाचरणम् । फिलिपीयानां सन्निधौ नामाविधाभ्यासवाक्यम् ।

- १ पौलतीमथिनामानौ धीशुखीष्टस्य दासौ फिलिपिनगरस्थान्
 खीष्टसौगोः सर्वान् पवित्रलोकान् मण्डलाध्यक्षान् परिचारकांश्च
 २ प्रति पत्रं लिखतः । अस्माकं तात ईश्वरः प्रभु धीशुखीष्टस्य युष्मभ्यं
 प्रसादस्य ग्रान्तेषु भोगं देयास्तां ।
 ३ अहं निरन्तरं निजसर्वप्रार्थनासु युष्माकं सर्वेषां कृते सानन्दं
 ४ प्रार्थनां कुर्वन् यति वारान् युष्मान् स्मरामि तति वारान् आ
 ५ प्रथमाद् अद्य यावद् युष्माकं सुसंवादभागिलकारणाद् ईश्वरं धन्यं
 ६ वदामि । युष्मन्मध्ये येनोत्तमं कर्म कर्तुम् आरम्भि तेनैव धीशुखीष्टस्य
 दिग्ं यावत् तत् साधयिष्यत इत्यस्मिन् दृढविश्वासो ममास्ते ।
 ७ युष्मान् सर्वान् अधि मम तादृशो भावो यद्यद्यो यतोऽहं
 कारावस्थायां प्रत्युत्तरकरणे सुसंवादस्य प्रामाण्यकरणे च युष्मान्
 सर्वान् मया सार्द्धम् एकानुपहस्य भागिनो मत्वा स्नहद्वेषे
 ८ धारयामि । अपरम् अहं खीष्टसौगोः स्नेहवत् स्नेहेन युष्मान्
 ९ कौदृशं काङ्क्षामि तदधीश्वरो मम साक्षी विद्यते । मया यत्
 १० प्रार्थ्यते तद् इदं युष्माकं प्रेम नित्यं वृद्धिं गत्वा ज्ञानस्य विभिष्टानां
 ११ परीक्षिकायासु सर्वविधनुद्धे वाञ्छितं फलतु, खीष्टस्य दिग्ं यावद्
 युष्माकं शरणां निर्विघ्नलसु भवतु, ईश्वरस्य गौरवाय प्रशंसायै च
 धीशुना खीष्टेन धार्मिकलफलाणां पूर्णतां युष्मभ्यं दीयताम् इति ।

हे भ्रातरः, मां प्रति यद् यद् घटितं तेन सुसंवादप्रचारस्य ११
बाधा नहि किन्तु वृद्धिरेव जाता तद् युष्मान् ज्ञापयितुं कामयेऽहं ।
अपरम् अहं ख्रीष्टस्य कृते बह्वोऽस्मीति राजपुत्र्याम् अन्यस्थानेषु १२
च सर्वेषां निकटे सुसह्यम् अभवत्, प्रभुसम्बन्धीया अनेके भ्रातरस्य १३
मम बन्धनाद् आश्रायं प्राप्य वर्द्धमानेनोत्साहेन मिःशोभं कथां
प्रचारयन्ति । केचिद् देषाद् विरोधाच्चापरे केचिच्च सद्भावात् ख्रीष्टं १४
घोषयन्ति; ये विरोधात् ख्रीष्टं घोषयन्ति ते पवित्रभावात् तन्न १५
क्षुर्वन्तो मम बन्धनानि बद्धतरक्लेशदायीनि कर्तुंम इच्छन्ति । ये च १६
प्रेक्षा घोषयन्ति ते सुसंवादस्य प्रामाण्यकरणेऽहं नियुक्तोऽस्मीति ज्ञात्वा
तत् क्षुर्वन्ति । किं बद्धना? कापस्यात् सरलभावाद् वा भवेत्, येन १७
केनचित् प्रकारेण ख्रीष्टस्य घोषणा भवतीत्यस्मिन् अहम् आनन्दाभ्या-
नन्दिष्यामि च । युष्माकं प्रार्थनया यीशुख्रीष्टस्यात्मनश्चोपकारेण तत् १८
मस्तिस्त्वारजनकं भविष्यतीति जानामि । तत्र च ममाकाङ्क्षा प्रत्याशा २०
च सिद्धिं गमिष्यति फलतोऽहं केनापि प्रकारेण न लज्जिष्ये किन्तु
गते सर्वस्मिन् काखे यदत् तदद् इदानीमपि सम्पूर्णात्साहद्वारा मम
शरीरेण ख्रीष्टस्य महिमा जीवने मरणे वा प्रकाशियते । अतो २१
मम जीवनं ख्रीष्टाय मरणञ्च साभाय । किन्तु यदि शरीरे मया २२
जीवितव्यं तर्हि तत् कर्मफलं फलिष्यति तस्मात् किं वरितव्यं
तस्मया न ज्ञायते । दाभ्याम् अहं समीचे, देहवासत्यजनाय ख्रीष्टेन २३
सहवासाय च ममाभिजायो भवति अतस्तत् सर्वोत्तमं । किन्तु देहे २४
ममावस्थित्या युष्माकम् अधिकप्रयोजनं । अहम् अवस्थाये युष्माभिः २५
सर्वैः शार्द्धम् अवस्थितिं करिष्ये च तथा च विश्वासे युष्माकं वृद्धान्दौ
र्जनिष्येते तदहं निश्चितं जानामि । तेन त्व मत्तोऽर्चतो युष्मासमीपे मम २६
पुनरपस्थितत्वात्, यूषं ख्रीष्टेन यीशुना बद्धतरम् आह्लादं लप्स्यथे ।

- १० धूयं सावधाना भूत्वा ख्रीष्टस्य सुसंवादस्योपयुक्तम् आचारं कुर्वन् यतोऽहं युष्मान् उपागत्य साक्षात् कुर्वन् किं वा दूरे तिष्ठन् युष्माकं यां वार्त्तां श्रोतुम् इच्छामि सेयं धूयम् एकात्मानस्तिष्ठच्च, एकमनसा सुसंवादसम्बन्धीषविश्वासस्य पक्षे यतध्वे, विपक्षेस्य केनापि प्रकारेण
- १८ न व्याकुलीक्रियध्व इति । तत् तेषां विनाशस्य लक्षणं युष्माकश्चेत्परदत्तं
- १९ परिचाषस्य लक्षणं भविव्यति । यतो येन युष्माभिः ख्रीष्टे केवलविश्वासः क्रियते तन्नहि किन्तु तस्य कृते क्षेप्रोऽपि सद्यते तादृशो वरः
- २० ख्रीष्टस्थानुरोधाद् युष्माभिः प्रापि, तस्मान् मम धादृशं युद्धं युष्माभिरदर्शिं साध्यतं श्रूयते च तादृशं युद्धं युष्माकम् अपि भवति ।

यौचुना त्यागस्वीकारस्य श्रेष्ठतयादर्शप्रदर्शनम् ।

- २१ ख्रीष्टाद् यदि किमपि सान्त्वनं कश्चित् प्रेमजातो हर्षः किञ्चिद् आत्मनः समभागित्वं काचिद् अनुकम्पा कृपा वा जायते तर्हि
- १ धूयं ममाह्लादं पूरयन्त एकभावा एकप्रेमाण एकमनस एकचेष्टासु
- २ भवत । विरोधाद् दर्पाद् वा किमपि मा कुर्वत किन्तु नद्यतथा
- ४ स्त्रेभ्यो ऽपरान् विगिष्टान् मन्यध्वं । केवलम् आत्मचित्ताय न चेष्टमानाः परहितयापि चेष्टध्वं ।
- ५ ख्रीष्टस्य यौगो यादृशः स्वभावो युष्माकम् अपि तादृशो भवतु ।
- ६ स ईश्वररूपी सन् स्वकीयाम् ईश्वरतुल्यतां ज्ञाप्स्यदं नामन्यत,
- ७ किन्तु स्वं शून्यं कृत्वा दासरूपी बभूव नराकृतिं लेभे च । इत्थं
- ८ नरमूर्तिम् आश्रित्य नद्यतां ख्रीकृत्य मृत्योरर्थतः क्रुशीयमृत्योरेव
- ९ भोगायान्नायाहौ बभूव । तत्कारणाद् ईश्वरोऽपि तं सर्वोन्नतं चकार यच्च नाम सर्व्वेषां नास्तीं श्रेष्ठं तदेव तस्मै ददौ, ततस्तस्मै
- १० यौशुनाचे स्वर्गमर्त्यपाताग्रक्षितैः सर्व्वेर्वांनुपातः कर्त्तव्यः, तातस्त्रेभ्यश्च
- ११ मदिषे च यौशुख्रीष्टः प्रभुरिति जिज्ञाभिः स्वीकर्त्तव्यं ।

यतो हे प्रियतमाः, युष्माभि र्बन्धत् सर्व्वेदा क्रियते तदत् १९
 केवले मनोपस्थितिकाले तन्नहि किञ्चिदानीम् चतुपस्थितेऽपि
 मधि बद्धतरयलोनाशां गृहीत्वा मयकन्याभ्यां स्वस्वपरिचायं
 साधतां । यत ईश्वर एव स्वकीयानुरोधाद् युष्मन्मध्ये मनस्कामनां १९
 कर्षयिद्विद्विष्य विदधाति । यथं कलहविवादवर्जितम् आपारं कुर्व्वन्तो १७
 ऽनिन्दनीया अकुटिष्ठा ईश्वरस्य निष्कलङ्काश्च सन्तानादव वक्र- १५
 भावानां कुटिसाधारिणाश्च लोकानां मध्ये तिष्ठत, यतस्तेषां मध्ये
 यथं जीवन्वाक्यं धारयन्तो जगतो दीपका इव दीप्यन्ते । युष्मा- १९
 भिस्यथा कृते मम यत्नः परिश्रमो वा न निष्फलो जात इत्यहं
 स्त्रीष्टस्य दिने श्लाघां कर्तुं शक्यामि ।

युष्माकं विश्वाचार्यकाय बलिदानाय सेवनाय च यद्यप्यहं निवे- १७
 दितव्यो भवेद्यं तथापि तेनामन्दामि सर्व्वेषां युष्माकम् आगन्धस्त्रांगी
 भवामि च । तदद् यूयमप्यानन्दत मदौयानन्दस्त्रांगिनो भवत च । १८

तीभिषिषेपाक्रादीतयो विषयः ।

युष्माकम् अवस्थाम् अवगत्याहमपि यत् सान्त्वतां प्राप्नुयां तदर्थं १८
 तीर्त्थयिद्यं त्वरया युष्मत्समीपं प्रेषयिष्यामीति प्रभौ प्रत्याशां कुर्व्वे ।
 यः सत्यरूपेण युष्माकं हितं चिन्तयति तादृश एकभावसत्साम्यः १०
 कोऽपि मम सन्निधौ नास्ति । यतोऽपरे सर्व्वे यौगोः स्त्रीष्टस्य १९
 विषयान् न चिन्तयन्त आत्मविषयान् चिन्तयन्ति । किन्तु तस्य १९
 परीक्षितत्वं युष्माभि र्ज्ञायते यतः पुत्रो चादृक् पितुः सहकारौ
 भवति तथैव सुखवादस्य परिचर्यायां च मम सहकारौ जातः ।
 अतएव मम भाविदृशां ज्ञात्वा तत्क्षणात् तमेव प्रेषयितुं प्रत्याशां १९
 कुर्व्वे स्वयम् अहमपि त्वर्थं युष्मत्समीपं गमिष्यामीत्याशां प्रभुना १७
 कुर्व्वे । अपरं च इषाम्नादीतो मम भ्राता कर्षयुद्धाभ्यां मम १५

- सहायस्य युष्माकं दूतो मदीयोपकाराय प्रतिनिधिस्यासि युष्मत्समीपे
 ११ तस्य प्रेषणम् आवश्यकम् अमन्ये । यतः स युष्मान् सर्वान् अकाङ्क्षत
 १२ युष्माभिसस्य रोगस्य वार्त्ताभावौति बुद्ध्या पर्यग्रोचस्य । स पौलसा
 मृतकम्पोऽभवदिति सत्यं किन्त्वैश्वरसं दधितवान् मम च दुःखात्
 परं पुनर्दुःखं यन्न भवेत् तदर्थं केवलं तं न दधित्वा मामपि
 १३ दधितवान् । अतएव यूयं तं विलोक्य तत् पुनरानन्देत ममापि
 १४ दुःखस्य द्राघो यद् भवेत् तदर्थम् अहं त्वरया तम् अप्रेषयं । अतो
 यूयं प्रभोः कृते सपूर्णानन्देन तं गृह्णीत तादृशान् लोकांश्चादरणी-
 १० यान् मन्यध्वं । यतो मम सेवने युष्माकं चुटिं पूरयितुं स प्राणान्
 पणौकृत्य ख्रीष्टस्य कार्यार्थं मृतप्रायोऽभवत् ।

पौलस्य ख्रीष्टजीवनम् ।

- ३१ हे भ्रातरः, शेषे वदामि यूयं प्रभावानन्दत । पुनः पुन
 रेकस्य वचो लेखनं मम क्लेशदं नहि युष्मदर्थस्य भ्रमनाशकं
 १ भवति । यूयं कुङ्कुरेभ्यः सावधाना भवत दुष्कर्माकारिभ्यः साव-
 २ धाना भवत हिंस्रमूलेभ्यो लोकेभ्यश्च सावधाना भवत । वयमेव
 हिंस्रत्वो लोका यतो वयम् आत्मातेश्वरं सेवामहे ख्रीष्टेन धीशुनी
 ३ स्नाघामहे शरीरेण च प्रगल्भतां न कुर्वामहे । किन्तु शरीरे
 मम प्रगल्भतायाः कारणं विद्यते, अपरः कश्चिद् यदि शरीरेण
 प्रगल्भतां चिकीर्षति तर्हि तस्माद् अपि मम प्रगल्भताया गुह-
 ४ तं कारणं विद्यते । यतोऽहम् अष्टमदिवसे त्वक्केदप्राप्त इत्या-
 वेष्टवंग्रीयो विन्यामीनगोष्ठीय इत्रिकुलजात इत्रीयो व्यवस्थापरणे
 ५ फरीशी धर्मात्साहकारणात् मण्डल्या उपद्रवकारी व्यवस्थातो कृभे
 ६ धार्मिकत्वे चानिन्दनीयः । किन्तु मम यद्यत् कृभ्यम् आसीत् तत्
 ७ सर्वम् अहं ख्रीष्टस्यानुरोधात् क्षतिम् अमन्ये । किञ्चाधुनाप्यहं

मत्प्रभोः स्त्रीष्टस्य यौगो ज्ञानस्योत्कृष्टतां बुद्ध्या तत् सर्व्वं चतिं मन्ये ।
 यतो हेतोरहं यत् स्त्रीष्टं ह्यभेय व्यवस्थातो जातं स्वकीयधार्मिकत्वञ्च ८
 न धारयन् किन्तु स्त्रीष्टे विश्वसनात् सभ्यं यत् धार्मिकत्वम् ईश्वरेण
 विश्वासं दृष्ट्वा दीयते तदेव धारयन् यत् स्त्रीष्टे विश्वेद्य तदर्थं
 तस्मानुरोधात् सर्व्वेषां चतिं स्वीकृत्य तानि सर्व्वान्प्रवकरानिव
 मन्ये । यतो हेतोरहं स्त्रीष्टं तस्य पुनरुत्थिते गुणं तस्य दुःखानां १०
 भागित्वञ्च ज्ञात्वा तस्य मृत्योराकृतिञ्च गृहीत्वा येन केनचित्
 प्रकारेण मृतानां मध्यात् पुनरुत्थितिं प्राप्तुं यते । मया तत् ११
 सर्व्वम् अधुना प्रापि सिद्धता वास्तन्नि तन्नचि किन्तु यदर्थम् १२
 अहं स्त्रीष्टेन धारितस्तद् धारयितुं धावामि । हे भ्रातरः, मया तद् १३
 धारितम् इति न मन्यते किन्वेतदैकमात्रं वदामि यानि पश्चात्
 स्थितानि तानि विस्मृत्याहम् अपस्थितान्युद्दिश्य पूर्ण्यत्वेन लब्धं प्रति १४
 धावन् स्त्रीष्टयौगोर्द्धात् माम् आह्वयत ईश्वरात् जेतृपणं प्राप्तुं
 चेष्टे । अस्माकं मध्ये ये सिद्धास्तैः सर्व्वैस्तदेव भाव्यतां, यदि च १५
 कश्चन विषयम् अधि युष्माकम् अपरो भावो भवति तर्हीश्वर-
 स्तमपि युष्माकं प्रति प्रकाशयिष्यति । किन्तु वयं यद्यद् अवगता १६
 आस्मत्सत्तास्माभिरेको विधिराचरितव्य एकभावे भवितव्यञ्च ।

हे भ्रातरः, यूयं ममानुगामिनो भवत वयञ्च यादृगाच- १७
 रणस्य निदर्शनस्वरूपा भवामस्तादृगाचारिणो लोकान् आलोक-
 यध्वं । यतोऽनेके विषये चरन्ति ते च स्त्रीष्टस्य क्रुशस्य प्रचव १८
 इति पुरा मया पुनः पुनः कथितम् अधुनापि रुदता मया
 कथ्यते । तेषां प्रवदशा सर्व्वनाश उदरस्येश्वरो लज्जा च स्त्राया १९
 पृथिव्याञ्च सद्यं मीनः । किन्त्वस्माकं जनपदः स्वर्गं विद्यते तस्मात्ता- २०
 गमिष्यन्तं चातारं प्रभुं यौगोस्त्रीष्टं वयं प्रतीषामहे । स च यथा २१

शक्त्वा सर्वार्थेषु स्वस्य वशीकर्तुं पारयति तथास्माकम् अधमं शरीरं
रूपान्तरीकृत्य स्वकीयतेजोमयशरीरस्य समाकारं करिष्यति ।

- ४१ हे मदीवानन्दसुकुटस्वरूपाः प्रियतमा अभीष्टतमा भ्रातरः,
१ हे मम स्नेहपाषाः, यूयम् इत्यं प्रभौ स्मिरास्तिष्ठत । हे इवदिये हे
२ सुन्तुखि युवां प्रभौ एकभावे भवतम् एतद् अहं प्रार्थये । हे मम
सत्य सहकारिन् त्वामपि विनीय वदामि एतथोक्तप्रकारस्त्वया
क्रियतां यतस्ते क्लीमिनादिभिः सहकारिभिः साङ्गं सुसंवादप्रचार-
णाय मम साहाय्यार्थं परिश्रमम् अकुर्वतां तेषां सर्वेषां नामानि
च जीवनपुस्तके लिखितानि विद्यन्ते ।

प्रभो आनन्दस्वसु ।

- ४ यूयं प्रभौ सर्वदानन्दत । पुन वदामि यूयम् आनन्दत ।
५ युष्माकं विनीतत्वं सर्वमानवै ज्ञायतां, प्रभुः सन्निधौ विद्यते । यूयं
६ किमपि न चिन्तयत किन्तु धन्यवादयुक्ताभ्यां प्रार्थनायाश्चाभ्यां
७ सर्वविषये स्तप्रार्थनीयम् ईश्वराय निवेदयत । तथा कृत ईश्वरीयां
या शान्तिः सर्व्यां बुद्धिम अतिशेते सा युष्माकं चिन्तानि मनांसि
८ च ख्रीष्टे यीशु रक्षिष्यति । हे भ्रातरः, शेषे वदामि यद्यत् सत्यं
आदरणीयं न्याय्यं साधु प्रियं सुखातम् अन्येन येन केनचित्
प्रकारेण वा गुणयुक्तं प्रशंसनीयं वा भवति तथैव मनांसि निधध्वं ।
९ यूयं मां इष्ट्वा श्रुत्वा च यद्यत् शिञ्चितवन्तो गृहीतवन्तश्च तदेवा-
चरत तस्मात् शान्तिदायक ईश्वरो युष्माभिः साङ्गं स्थास्यति ।
१० ममोपकाराय युष्माकं या चिन्ता पूर्वम् आसीत् किन्तु
कर्णधारं न प्राप्नोत् इदानीं सा पुनरफसत् इत्यस्मिन् प्रभौ मम
११ परमाह्लादोऽजायत । अहं यद् दैन्यकारणाद् इदं वदामि तच्चहि
यतो मम यां काश्चिद् अवस्था भवेत् तस्यां सन्तोष्टुम् अग्रिष्यं ।

दरिद्रतां भोक्तुं शक्नोमि धनाच्छ्रिताम् अपि भोक्तुं शक्नोमि सर्वथा ११
 सर्वविषयेषु विनीतोऽहं प्रचुरतां सुधाञ्च धनं दैन्यञ्चावगतोऽस्मि ।
 मम शक्तिदायकेन स्त्रीष्टेन सर्वमेव मया शक्यं भवति । किन्तु १२
 युष्माभिर् दैन्यनिवारणाय माम् उपहृत्य सत्कर्माकारि । हे १४
 क्लिप्तपौत्रलोकाः, सुसंवादस्योदयकाले यदाहं माकिदनिघादेश्चात् १५
 प्रतिष्ठे तदा केवलान् युष्मान् विनापरथा कथापि मण्डला सप्त
 दानादानयो मेम कोऽपि सम्बन्धो नासीद् इति यूथमपि जानीथ ।
 यतो युष्माभिर् मम प्रयोजनाय पिषलनीकीनगरमपि मां प्रति १६
 पुनः पुनर्दानं प्रेषितं । अहं यद् दानं मृगये तन्नहि किन्तु १७
 युष्माकं सांभवर्द्धकं फलं मृगये । किन्तु मम क्लृप्ताभावो नास्ति १८
 सर्वं प्रचुरम् आस्ते यत ईश्वरस्य शास्त्रं तुष्टिजनकं सुगन्धिनैवेद्य-
 स्वरूपं युष्माकं दानं इपाप्रदिताद् गृहीत्वाहं परिदत्तोऽस्मि ।
 मनेश्वरोऽपि स्त्रीष्टेन श्रीशुना स्त्रीयविभवनिधितः प्रयोजनीयं १९
 सर्वविषयं पूर्णरूपं युष्माभ्यं देयात् । अस्माकं पितुरीश्वरस्य धन्य- २०
 वादोऽनन्तकालं यावद् भवतु । आमेन् । यूथं श्रीशुस्त्रीष्टस्यैकैकं पवि- २१
 त्रं नमस्कुर्वत । मम सङ्गिभ्रातरो युष्मान् नमस्कुर्वन्ते । सर्वं
 पवित्रलोका विशेषतः कैश्वरस्य परिजना युष्मान् नमस्कुर्वन्ते । अस्माकं २२
 प्रभो श्रीशुस्त्रीष्टस्य प्रवादः सर्वान् युष्मान् प्रति भूष्यात् । आमेन् । २३

कलसिनः प्रति पौलस्त्य प्रेरितस्य पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् । कलसीयलोकानां निमित्तं
ईश्वरस्य धन्यवदनं ।

- १ ईश्वरस्यैष्यया यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलस्तीमथियो भ्राता
च कलसीनगरस्थान् पविचान् विश्वस्थान् ख्रीष्टाश्रितभ्रातृन् प्रति
२ पत्रं लिखतः । अस्माकं तात ईश्वरः प्रभु यीशुख्रीष्टस्य युष्मान्
प्रति प्रसादं शान्तिञ्च क्रियास्तां ।
३ ख्रीष्टे यीशौ युष्माकं विश्वासस्य सर्वान् पविचलोकान् प्रति
४ प्रेष्यस्य वार्त्तां श्रुत्वा वयं सदा युष्मदर्थं प्रार्थनां कुर्वन्तः स्वर्गं
निहिताया युष्माकं भाविसम्पदः कारणात् स्वकीयप्रभो यीशुख्रीष्टस्य
५ तातम् ईश्वरं धन्यं वदामः । यूयं तस्या भाविसम्पदो वार्त्तां यथा
६ सुसंवादरूपिण्या सत्यवाण्या ज्ञापिताः सा यद्दत् कृत्स्नं जगद्
अभिगच्छति तद्दद् युष्मान् अप्यभ्यगमत्, यूयञ्च यद् दिनम्
आरभ्येश्वरस्थानुपहस्य वार्त्तां श्रुत्वा सत्यरूपेण ज्ञातवन्तस्तदारभ्य
७ युष्माकं मध्येऽपि फलति वर्द्धते च । अस्माकं प्रियः सत्सदासो
युष्माकं कृते च ख्रीष्टस्य विश्वस्तपरिचारको य इपक्रास्तद् वाक्यं
८ युष्मान् आदिष्टवान् स एवास्मान् आत्मना जमितं युष्माकं प्रेम
ज्ञापितवान् ।

ख्रीष्टस्य माहात्म्यं परिचायसाधककर्मण्य ।

- ९ वयं यद् दिनम् आरभ्य तां वार्त्तां श्रुतवन्तस्तदारभ्य निरन्तरं
युष्माकं कृते प्रार्थनां कुर्वः फलतो यूयं यत् पूर्णाभ्याम् आत्मिक-

ज्ञानबुद्धिभ्याम् ईश्वरस्याभिमतं सम्पूर्णरूपेणावगच्छेत, प्रभो योग्यं १०
 सर्व्वथा सन्तोषजनकश्चाचारं कुर्व्यात्तार्थं त ईश्वरज्ञाने वर्द्धमानाः
 सर्व्वसत्कर्म्मरूपं फलं फलेत, यथा चेश्वरस्य महिमयुक्तया शक्त्वा ११
 सानन्देन पूर्णां सद्दिव्यतां तितित्वाश्चाचरितुं शक्यथ तादृशेन
 पूर्णबलेन यद् बलवन्तो भवेत, तस्य पिता तेजोवाशिनां पविच- १२
 खोकानाम् अधिकारस्यांशिलायास्मान् योग्यान् कृतवान् तं यद् धन्यं
 वदेत वरम् एनं याचामहे । यतः सोऽस्मान् तिमिरस्य कर्तृत्वाद् १३
 सद्दुःखं स्वकीयस्य प्रियपुत्रस्य राज्ये स्थापितवान् । तस्मात् पुत्राद् १४
 वयं परिचाणम् अर्थतः पापमोचनं प्राप्तवन्तः । स चादृश्यसेश्वरस्य १५
 प्रतिमूर्त्तिः कृत्वायाः सृष्टेरादिकर्त्ता च । यतः सर्व्वमेव तेन ससृजे १६
 सिंहासनराजत्वपराक्रमादीनि स्वर्गमर्त्यस्थितानि दृष्टान्दृष्टानि
 वस्त्वानि सर्वाणि तेनैव तस्मै च ससृजिरे । स सर्व्वेषाम् आदिः १७
 सर्व्वेषां स्थितिकारकश्च । स एव मण्डलीरूपायास्तनो मूर्द्धा किञ्च १८
 सर्व्वविषये स यद् अघियो भवेत् तदर्थं स एव मृतानां मघ्यात्
 प्रथमत उत्थितोऽयश्च । यत ईश्वरस्य कृत्तुं पूर्णत्वं तमेवावाचयितुं १९
 कुशे पातितेन तस्य रक्तेन सन्धिं विधाय तेनैव स्वर्गमर्त्यस्थितानि २०
 सर्वाणि स्त्रेन सह सन्धापयितुञ्चेश्वरेणाभिलेखे । पूर्वं दूरस्था २१
 दुःक्रियारतमनस्कलात् तस्य रिपवश्चास्त ये यूयं तान् युष्मान् अपि
 स इदानीं तस्य मांसस्रगरौरे मरणेन स्त्रेन सह सन्धापितवान् ।
 यतः स स्वसम्मुखे पविचान् निष्कलङ्कान् अग्निन्दनीयांस युष्मान् २२
 स्थापयितुम् इच्छति । किन्त्वेतदर्थं युष्माभिर्बद्धमूलेः सुखिरैश्च २३
 भवितव्यम्, आकाशमण्डलस्याधःस्थितानां सर्व्वलोकानां मध्ये च
 घुर्व्यमाणो यः सुखंवादो युष्माभिरशक्ति तज्जातायां प्रत्याशयां
 यष्माभिरचलैर्भवितव्यं ।

प्रभो स्थिरं स्थातुं निवेदनम् ।

- १४ तस्य सुसंवादस्यैकः परिचारको षोऽहं पौनः षोऽहम् इदानीम्
 चानन्देन युक्तदर्थं दुःखानि सहे स्त्रीष्टस्य ह्येगभोगस्य योऽगोऽपूर्वसमेव
 १५ तस्य तनोः मण्डलः कृते स्मररीरे पूरयामि च । यत ईश्वरस्य
 मन्त्रणया युक्तदर्थम् ईश्वरीयवाक्यस्य प्रचारस्य भारो मयि समर्पित-
 १६ तस्माद् अहं तस्याः मण्डलः परिचारकोऽभवं । तत् निगूढं वाक्यं
 पूर्वपुत्रेषु पूर्वपुत्रेभ्यः प्रच्छन्नम् आसीत् किन्निदानो तस्य
 १७ पवित्रलोकानां सन्निधौ तेन प्राकाशत । यतो परजातीयानां मध्ये
 तत् निगूढवाक्यं कीदृग्गौरवनिधिसम्पत्तितं तत् पवित्रलोकान्
 ज्ञापयितुम् ईश्वरोऽभ्यलषत् । युक्तमध्यवर्ती स्त्रीष्ट एव स निधि
 १८ गौरवाशाभूमिश्च । तस्माद् वयं तमेव घोषयन्तो यद् एकैकं मानवं
 सिद्धीभूतं स्त्रीष्टे स्थापयेम तदर्थमेकैकं मानवं प्रबोधयामः पूर्णज्ञानेन
 १९ चैकैकं मानवं उपदिशामः । एतदर्थं तस्य या शक्तिः प्रबलरूपेण
 मम मध्ये प्रकाशते तथाहं यतमानः आभ्यामि ।
- २० युष्माकं ज्ञापयितुं शक्यते यावन्तो भ्रातरस्य मम
 शारीरिकसुखं न दृष्टवन्तस्तेषां कृते मम कियान् पत्नो भवति
 २१ तद् युष्मान् ज्ञापयितुम् इच्छामि । फलतः पूर्णबुद्धिरूपधनभोगस्य
 प्रेक्षा संयुक्तानां तेषां मनांसि यत् पितुरीश्वरस्य स्त्रीष्टस्य च
 २२ निगूढवाक्यस्य ज्ञानार्थं सान्त्वनां प्राप्नुयुरित्यर्थमहं यते । यतो
 २३ विद्याज्ञानयोः सर्वे निधयः स्त्रीष्टे गुप्ताः सन्ति । कोऽपि युष्मान्
 २४ विनयवाक्येन यत्र वक्ष्येत् तदर्थम् एतानि मया कथ्यन्ते । युक्तसन्निधौ
 मम शरीरेऽवर्तमानेऽपि ममात्मा वर्तते तेन युष्माकं सुगतिं
 २५ स्त्रीष्टविशेषे स्थितत्वञ्च वृद्धान् आनन्दामि । अतो यूयं प्रभुं
 २६ योऽस्त्रीष्टं चादृग् गृहीतवन्तस्मादृक् तम् अनुचरत । तस्मिन्

बद्धमूलाः स्थापिताश्च भवत या च शिवा युष्माभि र्ज्ञात्वा तदनुसाराद्
विश्वासे सुखिराः समस्तोऽनैव नित्यं धन्यवादं कुर्वत ।

स्त्रीषुन सह संयोगस्य सुभक्तस्य ।

सावधाना भवत मानुषिकशिवात् इहलोकस्य वर्षमाणा- ८
तस्योत्पन्ना स्त्रीष्टस्य विपत्ता या दर्शनविद्या मिथ्याप्रतारणा च तथा
कोऽपि युष्माकं चरितं न जनयतु । यत ईश्वरस्य कृत्वा पूर्णता ९
मूर्त्तिमती स्त्रीष्टे वसति । यद्यच्च तेन पूर्णा भवथ यतः स सर्वेषां १०
राजत्वकर्त्तृत्वपदानां मूर्द्धास्ति, तेन च ययम् अहस्तकृतत्वकृद्देनार्थतो ११
थेन शरीरपानानां विग्रहस्यज्यते तेन स्त्रीष्टस्य लवकृद्देन क्षिप्तत्वो
जाता स्थापने च तेन सार्द्धं श्रवागारे संस्थापिताः पुन मृतानां १२
मथ्यात् तस्योत्थापयितुरीश्वरस्य शक्तेः फलं यो विश्वासस्तद्वारा
तस्मिन्नेव स्थापने तेन सार्द्धम् उत्थापिता अभवत । स च युष्मान् १३
अपरार्धैः शरीरिकालकृद्देन च मृतान् इहा तेन सार्द्धं जीवितवान्
युष्माकं सर्वान् अपराधान् चमितवान्, यस्य दण्डाशारूपं अणपचम् १४
अस्माकं विरुद्धम् आसीत् तत् प्रमार्जितवान् शलाकाभिः क्रुशे
बद्धा दूरीकृतवांस्य । किञ्च तेन राजत्वकर्त्तृत्वपदानि निस्तेजांसि १५
कृत्वा पराजितान् रिपूनिव प्रगल्भतया सर्वेषां इष्टिगोचरे
ह्येपितवान् ।

अतो हेतोः स्थायास्वाद्ये पेथापेथे उत्सवः प्रतिपद् विश्राम- १६
वारस्यैतेषु सर्वेषु युष्माकं न्यायाधिपतिरूपं कमपि मा गृहीत ।
यत एतानि स्थायास्वरूपाणि किन्तु सत्या मूर्त्तिः स्त्रीष्टः । अपरञ्च १७
नम्रता स्वर्गदूतानां सेवा चैतादृशम् इष्टकर्त्तृचरन् यः कश्चित् १८
परोक्षविषयान् प्रविशति स्वकौयशरीरिकभावेन च सुधा गर्भितः
सन् सन्धिभिः शिराभिश्चोपकृतं संयुक्तञ्च कृत्वा शरीरं यस्मात् १९

मूर्द्धत ईश्वरीयदृष्टिं प्राप्नोति तं मूर्द्धानं न धारयति तेन मानवेन
युग्मनः फलापहरणं नायुजानीत ।

स्त्रीष्टेन च ह उत्थापितलोकानां उपयुक्ताचारव्यवहारत्वञ्च ।

- १० यदि यूयं स्त्रीष्टेन साङ्गं संसारस्य वर्णमासाद्यै मृता अभवत
११ तर्हि ये र्द्वये भोगेन चयं गन्तव्यं तानि मा स्पृश मा भुञ्ज मा
१२ मृष्टाणेति मानवैरादिष्टान् शिञ्चितांश्च विधीन् आचरन्तो यूयं
१३ कुतः संसारे जीवन्त इव भवथ ? ते विधयः स्नेहाभक्ता मत्तया
शरीरक्लेशेन च ज्ञानविधिवन् प्रकाशन्ते तथापि तेऽगच्छाः शारी-
रिकभाववर्द्धकाश्च सन्ति ।

- ३ १ यदि यूयं स्त्रीष्टेन साङ्गं उत्थापिता अभवत तर्हि यस्मिन्
स्थाने स्त्रीष्ट ईश्वरस्य दक्षिणपार्श्वे उपविष्ट आसे तस्योर्द्धस्नानस्य
२ विषयान् चेष्टध्वं ; पार्थिवविषयेषु न यतमाना ऊर्द्धस्वविषयेषु
३ यतध्वं । यतो यूयं मृतवन्तो युष्माकं जीवितश्च स्त्रीष्टेन साङ्गं
४ ईश्वरे गुप्तम् अस्ति । अस्माकं जीवनस्वरूपः स्त्रीष्टो यदा प्रकाशियते
तदा तेन साङ्गं यूयमपि विभवेन प्रकाशियध्वे ।
५ अतो वेष्टागमनम् अशुचिक्रिया रागः कुत्सिताभिलाषो
देवपूजातुल्यो लोभश्चैतानि पार्थिवपुरुषस्याङ्गानि युष्माभिर्निहन्यन्तां ।
६ यत एतेभ्यः कर्षभ्य आञ्जालद्विनो लोकान् प्रतीश्वरस्य क्रोधो
७ वर्तते । पूर्वं यदा यूयं तान्युपाजीवत तदा यूयमपि तान्येवाचरत ;
८ किन्विदानौ क्रोधो रोषो जिहंसिषा दुर्मुखता वदननिर्गतकदा-
९ सापचैतानि सर्वाणि दूरीकुर्वध्वं । यूयं परस्परं मृषाकथां न वदत
१० यतो यूयं स्वकर्म्मवहितं पुरातनपुरुषं त्यक्तवन्तः स्वसृष्टुः प्रतिमूर्त्वा
११ तत्त्वज्ञानाय नूतनीकृतं नवीनपुरुषं परिहितवन्तश्च । तेन च
यिद्गदिपरजातीययोन्मिश्रलगच्छिजलसो र्ध्वं कुक्षुपीषयो दांस-

स्त्राधीनयोश्च कोऽपि विशेषो नास्ति किन्तु सर्वेषु सर्वः स्त्रीष्ट
 एवास्ते । अतएव यूयम् ईश्वरस्य मनोभिलषिताः पवित्राः प्रियाश्च १२
 लोका इव खेद्युक्ताम् अनुकम्पां हितैषितां नम्रतां तितिक्षां
 सहिष्णुताञ्च परिध्वं । यूयम् एकैकस्याचरणं सहध्वं येन च यस्य १३
 किमप्यपराध्यते तस्य तं दोषं स चमतां, स्त्रीष्टो युष्माकं दोषान्
 चदत् क्षमितवान् यूयमपि तद्वत् कुरुध्वं । विशेषतः सिद्धिजननेन १४
 प्रेमबन्धनेन बद्धा भवत । यस्याः प्राग्भवे यूयम् एकस्मिन् शरीरे १५
 समाकृता अभवत् श्वेतरीया शान्ति र्युष्माकं मनास्थितिष्ठतु यूयञ्च
 कृतज्ञा भवत । स्त्रीष्टस्य वाक्य सर्वविधज्ञानाय सम्पूर्णरूपेण युष्मदन्तरे १६
 निवसतु, यूयञ्च गौते गानैः पारमार्थिकसङ्गीतैश्च परस्परम्
 आदिशत प्रबोधयत च अनुगृहीतत्वात् प्रभुम् उद्दिश्य स्त्रमनोभि
 र्गायत च । वाचा कर्मणा वा यद् यत् कुरुत तत् सर्वं प्रभो १७
 र्शीष्टो गान्धा कुरुत तेन पितरम् ईश्वरं धन्यं वदत च ।

हे योषितः, यूयं स्त्रामिनां वध्या भवत यतस्तदेव प्रभवे १८
 रोचते । हे स्त्रामिनः, यूयं भार्यासु प्रीयध्वं ताः प्रति पदघातान् १९
 मा कुरुध्वं । हे बालाः, यूयं सर्वविषये पित्रोराज्ञापाहिणो भवत २०
 यतस्तदेव प्रभोः सन्तोषजनकं । हे पितरः, युष्माकं सन्ताना यत् २१
 कातरा न भवेयुस्तदर्थं तान् प्रति मा रोषयत । हे दासाः, यूयं २२
 सर्वविषये ऐहिकप्रभूनाम् आज्ञापाहिणो भवत दृष्टिगोचरीयसेवया
 मानवेभ्यो रोचितुं मा यतध्वं किन्तु सरस्त्रान्तःकरणैः प्रभो भीत्या
 कार्यं कुरुध्वं । यच्च कुरुध्वे तत् स्मनुषमनुद्दिश्य प्रभुम् उद्दिश्य २३
 प्रफुल्लमनसा कुरुध्वं, यतो वयं प्रभुतः स्वर्गाधिकाररूपं फलं लप्स्यामह २४
 इति यूयं जानीथ यस्माद् यूयं प्रभोः स्त्रीष्टस्य दासा भवथ ।
 किन्तु यः कश्चिद्, अनुचितं कर्म करोति स तस्यानुचितकर्मणः फलं २५

११ कस्यते तत्र कोऽपि पक्षपातो न भविष्यति । अपरस्य हे अधिपतयः,
यूयं दासान् प्रति न्याय्यं यथार्थञ्चाचरणं कुर्वध्वं युष्माकमथेको-
ऽधिपतिः स्वर्गं विद्यत इति जानीत ।

४ १ यूयं प्रार्थनायां नित्यं प्रवर्तध्वं धन्यवादं कुर्वन्तस्तत्र प्रबुद्धा-
२ स्तिष्ठत च । प्रार्थनाकाले ममापि कृते प्रार्थनां कुर्वध्वं, फलतः
३ ख्रीष्टस्य चस्त्रिगूढवाक्यकारणाद् अहं बद्धोऽभवं तत्प्रकाशाद्येश्वरो
४ यत् मदर्थं वाग्दारं कुर्यात्, अहस्य यथोचितं तत् प्रकाशयितुं
५ शक्नुयाम् एतत् प्रार्थयध्वं । यूयं समयं बद्धमूष्यं ज्ञात्वा वरिःस्त्वान्
६ लोकान् प्रति ज्ञानाचारं कुर्वध्वं । युष्माकम् आलापः सर्व्वदानु-
७ यद्दस्यको लक्षणैः सुखादुस्य भवतु यस्मै यदुत्तरं दातव्यं तद्
युष्माभिरवगम्यतां ।

शेषकथनम् ।

- ० मम या दशास्ति तां तुखिकनामा प्रभौ प्रियो मम भ्राता
८ विश्वसनीयः परिचारकः सहदासस्य युष्मान् ज्ञापयिष्यति । सं यद्
युष्माकं दशां जानीयात् युष्माकं मनांसि सान्त्वयेच्च तदर्थमेवाहं
९ तम् श्रीनीषिमनामानञ्च युष्मद्देशीयं विश्वस्तं प्रियञ्च भ्रातरं प्रेषितवान्
१० तौ युष्मान् अचत्यां सर्व्ववार्त्तां ज्ञापयिष्यतः । आरिष्टार्खनामा मम
सहवन्दी वर्षवा भागिनेयो मार्को युष्टनाम्ना विख्यातो यीशुस्यैते
द्विस्त्रयसो भ्रातरौ युष्मान् नमस्कारं ज्ञापयन्ति, तेषां मध्ये
मार्कमधि यूयं पूर्व्वम् आज्ञापिताः स यदि युष्मत्समीपम्
११ उपतिष्ठेत् तर्हि युष्माभि गृह्यतां । केवलमेत ईश्वरराज्ये मम
१२ सान्त्वनाजनकाः सहकारिणोऽभवन् । ख्रीष्टस्य दासो यो युष्मद्देशीय
रूपज्ञाः स युष्मान् नमस्कारं ज्ञापयति यूयस्येश्वरस्य सर्व्वस्मिन्
मनोऽभिज्ञापे यत् सिद्धाः पूर्णञ्च भवेत तदर्थं स नित्यं प्रार्थनया

युष्माकं कृते यतते । युष्माकं ज्ञायदिकेयास्त्रितागां ह्यिरापञ्चि- ११
 स्त्रितागाञ्च भ्रातृणां ह्यिताथ सोऽतीव चेष्टत इत्यस्मिन् अहं तस्य
 साधो भवामि । लूकनामा प्रियस्त्रिकित्सको दौमाञ्च युष्मभं १२
 नमस्कृष्यति । यूथं ज्ञायदिकेयास्त्रान् भ्रातृन् सुष्मां तद्गृहस्थितां १५
 मण्डलौञ्च मम नमस्कारं ज्ञापयत । अपरं युष्मासन्निधौ पञ्चस्यास्य १६
 पाठे कृते ज्ञायदिकेयास्त्रमण्डलामपि तस्य पाठो यथा भवेत्
 ज्ञायदिकेयाञ्च यत् पत्रं मया प्रहितं तद् यथा युष्माभिरपि
 पश्येत तथा चेष्टध्वं । अपरम् आर्खिष्यं वदत प्रभो र्थत् परिषर्ष्या- १७
 पदं त्वयाप्रापि तत्साधनाय सावधानो भव । अहं पौषः स्त्रक्ष्णा- १८
 चरेण युष्मान् नमस्कारं ज्ञापयामि यूथं मम बन्धनं स्मरत ।
 युष्मान् प्रत्यनुग्रहो भूयात् । आमेन ।

थिषलनीकिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् । थिषलनीकिनां प्रत्ययप्रत्याग्राप्तेमाचरणस्य प्रशंसनम् ।

- १ पौलः सिम्नानस्त्रीमथियस्य पितुरीश्वरस्य प्रभो यीशुस्त्रीष्टस्य
वाक्यं प्राप्तं थिषलनीकीयमण्डलीं प्रति पत्रं लिखन्ति । अस्माकं
तात ईश्वरः प्रभु यीशुस्त्रीष्टस्य युष्मान् प्रत्यनुग्रहं शान्तिञ्च क्रियास्तां ।
- २ वरुणं सर्वेषां युष्माकं हृते नित्यम् ईश्वरं धन्यं वदामः प्रार्थना-
३ समये युष्माकं नामोच्चारयामः. अस्माकं तातस्त्रेश्वरस्य वाचात्
प्रभो यीशुस्त्रीष्टे युष्माकं विश्वासेन यत् कार्यं प्रेषा यः परिश्रमः
४ प्रत्याग्रवा च या तितिष्ठा जायते तत् सर्वं निरन्तरं स्मरामस्य ।
५ हे प्रियभ्रातरः, वृथम् ईश्वरेणाभिरुचिता लोका इति । वरुणं
६ जानीमः । यतोऽस्माकं सुसंवादः केवलग्रन्थेन युष्मान् न प्रविश्य
ग्रन्था पविषेणात्मना महोत्साहेन च युष्मान् प्राविशत् । वयन्तु
युष्माकं हृते युष्मन्मध्ये कौटुम्बा अभवाम तद् युष्माभि ज्ञाधते ।
७ यथमपि वृद्धोऽग्रभोगेन पविषेणात्मना दन्तेनानन्देन च वाक्यं
८ गृहीत्वास्माकं प्रभोश्चानुगामिनोऽभवत् । तेन माकिदनिषाखाया-
देश्यो चावन्तो विश्वादिनो लोकाः सन्ति वृथं तेषां सर्वेषां
९ निदर्शनस्वरूपा जाताः । यतो युष्मत्तः प्रतिनादितया प्रभो वांष्ठा
माकिदनिषाखायादेश्यो ज्ञातो केवलमेतन्नहि किन्त्वैश्वरे युष्माकं
१० यो विश्वासस्तस्य वाक्तां सर्वेषाम्नावि, तस्मात् तत्र वाक्कथनम्

अस्माकं निष्प्रयोजनं । यतो युष्मन्मध्ये वयं कौटुम्भं प्रवेशं प्राप्ता ९
 युष्मन् कथं प्रतिमा विहायेश्वरं प्रत्यावर्त्तध्वम् अमरं सत्यमीश्वरं
 वेदितुं मृतगणमध्याच्च तेनोत्थापितस्य पुत्रस्यार्थत आगामिक्रोधाद् १०
 अस्माकं निस्तारयितु र्थीशोः स्वर्गाद् आगमनं प्रतीक्षितुम् आर-
 भध्वम् एतत् सर्वं ते लोकाः स्वयम् अस्मान् ज्ञापयन्ति ।

हे भ्रातरः, युष्मन्मध्ये ऽस्माकं प्रवेशो निष्कलो न जात इति १
 यूयं स्वयं जानीथ । अपरं युष्माभि र्थयात्रावि तथा पूर्वं २
 क्लिष्टिपीनगरे क्लिष्टा निन्दिताश्च सन्तोऽपि वयम् ईश्वराद् उत्साहं
 सन्धा वञ्जयन्नेन युष्मान् ईश्वरस्य सुसंवादम् अबोधयाम । यतो- ३
 ऽस्माकम् आदेशो भ्रान्तेरशुचिभावाद् वोत्पन्नः प्रवक्ष्यामि वा
 न भवति । किन्त्वैश्वरेणास्मान् परीक्ष्य विश्वसनीयान् मत्वा च ४
 यद्दत् सुसंवादोऽस्मासु समार्थत तद्दत् वयं मानवेभ्यो न हरोषिष-
 माणाः किन्त्वस्मिन्मन्त्रकरणानां परीक्षकायेश्वराय हरोषिषमाणा
 भाषामहे । वयं कदापि स्तुतिवादिनो नाभवामेति यूयं जानीथ ५
 कदापि ह्यलवस्त्रेण लोभं नाच्छादयामेत्यस्मिन् ईश्वरः साक्षी
 विद्यते । वयं खीष्टस्य प्रेरिता इव गौरवान्विता भवितुम् अग्रच्छ्याम ६
 किन्तु युष्मत्तः परस्माद् वा कस्मादपि मानवाद गौरवं न लिप्स-
 माना युष्मन्मध्ये मृदुभावा भूत्वावर्त्तामहि । यथा काचिन्माता ७
 स्वकीयग्रिशून् पात्यति तथा वयमपि युष्मान् कङ्क्षमाणा युष्मभ्यं
 केवलम् ईश्वरस्य सुसंवादं तन्नहि किन्तु स्वकीयप्राणान् अपि दातुं
 मनोभिरभ्यक्ष्याम, यतो यूयम् अस्माकं स्नेहपाचाण्यभवत् । हे ८
 भ्रातरः, अस्माकं अमः क्लेशश्च युष्माभिः स्मर्यते युष्माकं कोऽपि
 र्थद् भारंयसो न भवेत् तदर्थं वयं, दिवानिशं परिश्राम्यन्तो
 युष्मन्मध्ये ईश्वरस्य सुसंवादमबोधयाम । अपरञ्च विश्वांसिनो युष्मान् १०

प्रति वयं कौटुकं पवित्रत्वय्यार्थत्वनिर्दीपत्वाचारिणोऽभवामेत्यस्मिन्

११ ईश्वरो यूयञ्च साक्षिण आध्वे । अपरञ्च यदन् पिता स्ववालकान्

१२ तदद् वयं युष्माकम् एकैकं जनम् उपदिष्टवन्तः सान्त्वितवन्तश्च, य
ईश्वरः स्त्रीयराध्याथ विभवाय च युष्मान् आहूतवान् तदुपयुक्ता-
चरणाय युष्मान् प्रवर्त्तितवन्तश्चेति धूयं जानीथ ।

धिषलनीकौयानां ध्यैर्यं पौलस्य आनन्दत्वम्

१३ यस्मिन् समये यूयम् अस्माकं सुखाद् ईश्वरेण प्रतिश्रुतं वाक्यम्
अलभध्वं तस्मिन् समये तत् मानुषाणां वाक्यं न मत्तेश्वरस्य
वाक्यं मत्वा गृहीतवन्त इति कारणाद् वयं निरन्तरम् ईश्वरं
धन्यं वदामः यतस्तद् ईश्वरस्य वाक्यम् इति सत्यं विश्वासिनां

१४ युष्माकं मध्ये तस्य गुणः प्रकाशते च । हे भ्रातरः, स्त्रीष्टाश्रितवत्य
ईश्वरस्य या मण्डल्यो यिह्मदादेशे सन्ति यूयं तासाम् अनुका-
रिणोऽभवत्, तद्गुणा लोकाश्च तदद् यिह्मदिलोकोभ्यस्तदद् यूयमपि

१५ स्वजातीयलोकोभ्यो दुःखम् अलभध्वं । ते यिह्मदीयाः प्रभुं यीशुं
भाववादिनश्च हतवन्तो ऽस्मान् दूरीकृतवन्तश्च, त ईश्वराय न
१६ रोचन्ते सर्वेषां मानवानां विपत्ता भवन्ति च; अपरं परजातीय-
लोकानां परिचाणार्थं तेषां मध्ये सुसंवादघोषणाद् अस्मान्
प्रतिषेधन्ति चेत्यं स्त्रीयपापानां परिमाणम् उत्तरोत्तरं पूरयन्ति,
किन्तु तेषाम् अन्तकारी क्रोधस्तान् उपक्रमते ।

१७ हे भ्रातरः मनसा नहि किन्तु वदनेन कियत्कालं युष्मत्तो-
ऽस्माकं विच्छेदे जाते वयं युष्माकं सुखानि द्रष्टुम् अत्याकाङ्क्षया

१८ बद्ध यतितवन्तः । द्विरेककालो वा युष्मत्समीपगमनयास्माकं विशेषतः
पौलस्य ममाभिस्त्राणोऽभवत् किन्तु शैतानोऽस्मान् निवारितवान् ।

१९ यतोऽस्माकं का प्रत्याग्रा को वानन्दः किं वा सायकिरीटं ?

अस्माकं प्रभो वीर्यस्त्रीष्टानमनकाले तत्स्युत्सवा यूयं किं तत्र
भविष्यति? यूयम् एवास्माकं गौरवानन्दस्वरूपा भवथ । १०

अतोऽहं यदा सन्देहं पुनः सोढुं नाशक्नुवं तदानौम् ३ १
आधीनोत्तर एकाकी स्नातुं निश्चित्य स्त्रध्नातरं स्त्रीष्टस्य सुसंवादे १
सहकारिण्येश्वरस्य परिचारकं तीमयिथं युष्मत्समीपम् अप्रेषयं ।
वर्तमानैः क्लेशैः कस्यापि चास्त्रस्यं यथा न जायते तथा ते तथा १
स्त्रिरीक्षितानां स्त्रीधर्म्ममधि समाश्रायन्तास्तेति तम् आदिशं ।
वयमेतादृशे क्लेशे निद्युक्ता आस्यह रति यूयं स्त्रयं जानीथ, ४
अतोऽस्माकं दुर्गति भविष्यतीति वयं युष्माकं समीपे स्थितिकाले-
ऽपि युष्मान् अबोधयाम, तादृशमेव चाभवत् तदपि जानीथ ।
तस्मात् परीक्षणेन युष्मासु परीक्षितेष्वस्माकं परिश्रमो विफलो ५
भविष्यतीति भयं सोढुं यदाहं नाशक्नुवं तदा युष्माकं विश्वासस्य
तत्त्ववधारणाय तम् अप्रेषयं । किन्त्वधुना तीमयिथो युष्मत्समीपाद् ६
अस्मत्सन्निधिम् आगत्य युष्माकं विश्वासप्रेमणी अश्रयान् सुवार्त्तां
ज्ञापितवान् वयञ्च यथा युष्मान् स्मरामस्तथा यूयमप्यस्मान् सर्वदा
प्रणयेन स्मरथ द्रष्टुम् आकाङ्क्षधे चेति कथितवान् । हे ध्नातरः, ७
वार्त्तामिमां प्राप्य युष्मानधि विग्रेषतो युष्माकं क्लेशदुःखान्यधि
युष्माकं विश्वासाद् अस्माकं सान्त्वनाजायत; यतो यूयं यदि ८
प्रभाववतिष्ठथ तर्ह्यनेन वयम् अधुना जीवामः । वयश्चास्मादीये-
श्वरस्य साहाद् युष्मन्तो जातेन वेगानन्देन प्रफुल्ला भवामस्तस्य
कृत्स्नस्नानन्दस्य योग्यरूपेष्वेश्वरं धन्यं वदितुं कथं शक्यामः ?
वयं वेन, युष्माकं वदनामि द्रष्टुं युष्माकं विश्वासे यद् अशिद्धं १०
विद्यते तत् सिद्धीकर्तुञ्च शक्यामस्तादृशं वरं दिशान्निगं प्रार्थ-
यामहे । अस्माकं तातेनेश्वरेण प्रभुना वीर्यस्त्रीष्टेन च युष्म- ११

- ११ ऋमोपगमनायास्माकं पन्था सुगमः क्रियतां । परस्परं सर्वान्श्च
प्रति युष्माकं प्रेम युष्मान् प्रति चास्माकं प्रेम प्रभुना वर्द्धतां
१२ वज्रफलं क्रियताश्च । अपरमस्माकं प्रभु वीर्यशूरोः स्वकीयैः
सर्वैः पवित्रसौकैः शार्ङ्गं चदागमिष्यति तदा यूथं वचास्माकं
तातस्त्रेश्वरश्च वसुधे पवित्रतया निर्दोषा भविष्यत तथा युष्माकं
मनांसि स्थिरीक्रियन्तां ।

धर्माचरणं कर्तुं विनयः ।

- ४ १ हे भ्रातरः, युष्माभिः कौटुम्ब आचरितं ईश्वराय रोषितं च
तद्व्यसक्तो वा शिष्या स्वप्ना तदेन्दुधारात् पुनरतिशयं यत्नः
१ क्रियतामिति वचं प्रभुवीर्यना युष्मान् विनीयादिशामः । यतो वचं
प्रभुवीर्यना कौटुम्बोराज्ञा युष्मासु समर्पितवन्तस्त्वं यूथं जानीथ ।
२ ईश्वरस्यायम् अभिषाषो यद् युष्माकं पवित्रता भवेत्, यूथं
३ व्यभिचाराद् दूरे तिष्ठत । युष्माकम् एकैको जनः स्वकीयं प्राणाधारं
४ पवित्रं मान्यं रक्षत, ये च परजातीया लोका ईश्वरं न जानन्ति
५ त इव तत् कामाभिस्त्राससाधोमं न करोतु । एतस्मिन् विषये
कोऽप्यत्याचारी भूत्वा स्वभ्रातर न वक्ष्यतु यतोऽस्माभिः पूर्वं
यथोक्तं प्रमाणीकृतं तथैव प्रभुरेताद्गानां कर्षणां समुचितं फलं
६ दास्यति । यस्माद् ईश्वरोऽस्मान् अशुचितायै नाहृतवान् किन्तु
७ पवित्रतायैवाहृतवान् । अतो हेतो यः कश्चिद् वाक्यमेतन् गृह्णाति
८ स मनुष्यम् अवजानातीति नहि येन स्वकीयात्मा युष्मदन्तरे
समर्पितस्वम् ईश्वरम् एवावजानाति ।
९ भ्रातृषु प्रेमकरणमधि युष्मान् प्रति मम स्थितं निष्प्रयोजनं
१० यतो यूथं परस्परं प्रेमकरणाद्येश्वरशिषिता लोकां आर्ध्वे । कस्ते
माकिदनिषादेऽग्रे च यावन्तो भ्रातरः सन्ति तान् सर्वान् प्रति

युष्माभिस्तत् प्रेम प्रकाशयते तथापि हे भ्रातरः, वयं युष्मान्
विनयामहे यूयं पुनर्बहुतरं प्रेम प्रकाशयत । अपरं ये वद्विः- ११
स्त्रितास्त्रेषां दृष्टिगोचरे युष्माकम् आचरणं यत् मनोरम्यं भवेत्
कस्यापि वस्तुनश्चाभावो युष्माकं यन्न भवेत्, एतदर्थं यूयम् अस्मान् १२
यादृशम् आदेशं प्राप्तवन्त्सादृशं निर्विरोधाचारं कर्तुं स्वस्वकर्माणि
मनांसि निधातुं निजकरैश्च कार्यं साधयितुं यतध्वं ।

प्रभुयोशोः पुनरागमनम् ।

हे भ्रातरः, निराशा अन्ये लोका इव यूयं यन्न शोचेध्वं तदर्थं ११
महानिद्रागतान् लोकानधि युष्माकम् अज्ञानता मया नाभिसूच्यते ।
यौशुर्भृतवान् पुनरुत्थितवांस्येति यदि वयं विश्वसामस्तर्हि यौशुम् १२
आश्रितान् महानिद्राप्राप्तान् लोकानपीश्वरोऽवश्यं तेन सार्द्धम्
आनेयति । यतोऽहं प्रभो वाक्येन युष्मान् इदं ज्ञापयामि ; अस्माकं मध्ये १३
ये जनाः प्रभोरागमनं यावत् जीवन्तोऽवग्रेच्छन्ते ते महानिद्रितानाम्
अपगामिनो न भविष्यन्ति ; यतः प्रभुः सिंहनादेन प्रधानस्वर्ग- १४
दूतस्योच्चैः शब्देनेश्वरीयद्वारीवाद्येन च स्वयं स्वर्गाद् अवरोक्ष्यति तेन
स्त्रीष्टाश्रिता मृतलोकाः प्रथमम् उत्थास्यन्ति । अपरम् अस्माकं मध्ये १५
ये जीवन्तोऽवग्रेच्छन्ते त आकाशे प्रभोः साक्षात्करणार्थं तैः सार्द्धं
मेघवाहनेन हरिष्यन्ते ; इत्यस्य वयं सर्व्वदा प्रभुना सार्द्धं स्थास्यामः ।
अतो यूयम् एताभिः कथाभिः परस्परं सान्वयत । १६

हे भ्रातरः, काष्ठान् समयांश्चाधि युष्मान् प्रति मम सिंखनं ५ १
निष्प्रयोजनं, यतो रात्रौ चादृक् तस्करस्तादृक् प्रभो र्दिनम् १
उपस्थास्यतीति यूयं स्वयमेव सम्यग् जानीथ । शान्तिं निर्बिम्बलस्य २
विद्यत इति यदा मानवा वदिष्यन्ति तदा प्रभुववेदना यदद्
मर्भिनीम् उपतिष्ठति तदद् अकस्माद् विनाशस्तान् उपस्थास्यति

- ५ तैश्चकारो न लक्ष्यते । किन्तु हे भ्रातरः, यूयम् अन्धकारेणाहता
 ५ न भवथ तस्मात् तद्दिनं तस्कर इव युष्मान् न प्राप्स्यति । सर्वे यूयं
 दौष्टेः सन्ताना दिवाद्यास्य सन्ताना भवथ वयं निशावंग्रास्त्रिमिरदुंग्रा
 ६ वा न भवामः । अतोऽपरे यथा निद्रागताः सन्ति तदद् अस्माभि
 ७ र्ण भवितव्यं किन्तु जागरितव्यं सचेतनैश्च भवितव्यं । ये निद्रान्ति
 ते निशाद्यामेव निद्रान्ति ये च मत्ता भवन्ति ते रजन्वामेव
 ८ मत्ता भवन्ति । किन्तु वयं दिवसस्य वंग्रा भवामः ; अतोऽस्माभि
 र्वचसि प्रत्ययप्रेमरूपं कवचं शिरसि च परिचाणाशारूपं शिरसं
 ९ परिधाय सचेतनैर्भवितव्यं । यत ईश्वरोऽस्मान् क्रोधे न नियुष्यास्माकं
 १० प्रभुना योऽस्त्रीष्टेन परिचाणस्याधिकारे नियुक्तवान्, जायतो
 निद्रागता वा वयं यत् तेन प्रभुना सह जीवामस्तदर्थं सोऽस्माकं
 ११ कृते प्राणान् त्यक्तवान् । अतएव यूयं यदत् कुरुथ तदत् परस्परं
 सान्त्वयत सुस्थिरौकुरुध्वञ्च ।
- १२ हे भ्रातरः, युष्माकं मध्ये ये जनाः परिश्रमं कुर्वन्ति प्रभो
 नांश्चा युष्मान् अधितिष्ठन्त्युपदिशन्ति च तान् यूयं सन्मन्यध्वं ।
 १३ स्वकर्त्तृहेतुना च प्रेक्षा तान् अतीवादुयध्वमिति मम प्रार्थना,
 १४ यूयं परस्परं निर्विरोधा भवत । हे भ्रातरः, युष्मान् विनयामहे
 यूयम् अविहिताचारिणो लोकान् भर्त्सयध्वं, चुद्रमनसः सान्त्वयत,
 १५ दुर्बलान् उपकुहत, सर्वान् प्रति सहिष्णुवो भवत च । अपरं
 कमपि प्रत्यनिष्टस्य फलम् अनिष्टं केनापि यत्नं क्रियेत तदर्थं
 सावधाना भवत, किन्तु परस्परं सर्वान् मानवांसु प्रति नित्यं
 १६ हिताचारिणो भवत । सर्वदागन्धत । निरन्तरं प्रार्थनां कुरुध्वं ।
 १७ सर्वविषये कृतज्ञतां स्वीकुरुध्वं यत एतदेव स्त्रीष्टयोऽस्मान् युष्मान्
 १८ प्रति प्रकाशितम् ईश्वराभिमतं । पवित्रम् आत्मानं न निर्व्यापयत ।

भाववाचीं भावजागौत । सर्वाणि परीक्ष्य यद् भद्रं तदेव धारयत । १९
 यत् किमपि पापरूपं भवति तस्माद् दूरं तिष्ठत । शान्तिदायक १९
 ईश्वरः स्वयं युष्मान् समूर्ध्वेन पवित्रान् करोतु, अपरम् अस्मत्प्रभो
 श्रीशुक्लीष्ट्यागमनं चावद् युष्माकम् आत्मानः प्राणाः शरीराणि
 च निखिलानि निर्दोषत्वेन रक्षन्तां । यो युष्मान् आरुहति स १४
 विश्वसनीयोऽतः स तत् साधयिष्यति ।

हे भातरः, अस्माकं कृते प्रार्थनां कुर्वध्वं । पत्रिपुत्रुज्वनेन सर्वान् १५
 आह्वन् प्रति सत्कुर्वध्वं । पश्मिदं सर्वेषां पवित्राणां आह्वानं अति- १७
 मोचरे युष्माभिः पश्यतामिति प्रभो गर्वा युष्मान् ग्रपयामि । अस्माकं १८
 प्रभो श्रीशुक्लीष्ट्यानुग्रहो युष्मासु भूवात् । आसेन् ।

थिषलनीकिनः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं ।

मकुलाचरकम् । प्रसुयीशो द्वितीयभागवतमधि कथनम् ।

- १ पौलः सिम्बानसीमथियसेतिनामानो वयम् अस्मदीयतातम् ईश्वरं प्रभुं बीशुखीष्टशाश्रितां थिषलनीकिनां मण्डलीं प्रति पत्रं
- २ लिखामः । अस्माकं तात ईश्वरः प्रभु बीशुखीष्टस्य युष्माकन्तुपदं शान्तिञ्च क्रियासां ।
- ३ हे भातरः, युष्माकं कृते सर्व्वदा यथायोग्यम् ईश्वरस्य धन्यवादोऽस्माभिः कर्त्तव्यः, यतो हेतो युष्माकं विश्वास उत्तरोत्तरं
- ४ वर्द्धते परस्परम् एकैकस्य प्रेम च बद्धफलं भवति । तस्माद् युष्माभि र्थावन्त उपद्रवक्षेत्राः सञ्जाने तेषु यद् धैर्य्यं यस्य विश्वासः प्रकाश्यते
- ५ तत्कारणाद् वयम् ईश्वरीयमण्डलीषु युष्माभिः साधामहे । तस्येश्वरस्य न्यायविचारस्य प्रमाणं भवति यतो द्यूषं यस्य कृते दुःखं सद्बन्धं
- ६ तस्येश्वरीयराज्यस्य योग्या भवथ । यतः स्वकीयस्वर्गदूतानां बलैः सहितस्य प्रभो बीशुः स्वर्गाद् आनमनकाले युष्माकं क्षेत्रकेभ्यः
- ७ क्षेत्रेण फलदानं सार्द्धमस्माभिश्च क्लिष्टमानेभ्यो युष्मभं शान्तिदानम्
- ८ ईश्वरेण न्याय्यं भोक्षते ; तदानीम् ईश्वरानभिष्टेभ्योऽस्मात्प्रभो बीशुखीष्टस्य सुसंवादापादकेभ्यश्च लोकैभ्यो जायन्त्यमानेन वञ्जिता
- ९ संसुचितं फलं बीशुणा दास्यते ; ते च प्रभो वर्द्धनात् पराक्रम-
- १० युष्मद्विभवाच्च सदातनविनाशरूपं दुःखं लप्स्यन्ते, किन्तु तस्मिन् दिने स्वकीयपवित्रलोकेषु विराजितुं युष्मान् अपरांश्च स्वर्गान् विश्वाधि-

सोकान् विस्मापयितुश्च स आगमिष्यति यतोऽस्माकं प्रमाणे युष्माभि
 विश्वासोऽकारि । अतोऽस्माकम् ईश्वरो युष्मान् तस्याङ्गानस्य चोग्यान् ११
 करोतु सौजन्यस्य शुभफलं विश्वासस्य गुणश्च पराक्रमेण साधयत्विति
 प्रार्थनास्माभिः सर्व्वदा युष्मज्जित्तं क्रियते, यतस्तथा सत्यस्माकम्
 ईश्वरस्य प्रभो यीशुख्रीष्टस्य चानुग्रहाद् अस्मात्प्रभो यीशुख्रीष्टस्य ११
 नासो गौरवं युष्मासु युष्माकमपि गौरवं तस्मिन् प्रकाशियते ।

पापपुरुषस्य निषेधः ।

हे भ्रातरः, अस्माकं प्रभो यीशुख्रीष्टस्यागमनं तस्य समीपे- २ १
 ऽस्माकं संस्थितिश्चाधि वयं युष्मान् इदं प्रार्थयामहे, प्रभोस्तद् १
 दिनं प्रायेणोपस्थितम् इति यदि कश्चिद् आत्मना वाचा वा
 पत्रेण वास्माकम् आदेशं कल्पयन् युष्मान् गदति तर्हि यूयं तेन
 वञ्चनमनस उद्विग्नस्य न भवत । केनापि प्रकारेण कोऽपि १
 युष्मान् न वञ्चयत यतस्तस्माद् दिनात् पूर्वं धर्मसोपेनोपस्थातव्यं,
 यस्य जगो विपक्षतां कुर्व्वन् सर्व्वस्माद् देवात् पूजनीयवस्तुतस्योत्सृजते ४
 स्मम् ईश्वरमिव दर्शयन् ईश्वरवद् ईश्वरस्य मन्दिर उपवेष्ट्यति च
 तेन विनाशपात्रेण पापपुरुषेणोदितव्यं । यदाहं युष्माकं सखिधावासं ५
 तदानीम् एतद् अकथयामिति यूयं किं न स्मरथ ? सास्त्रतं च १
 येन निवार्य्यते तद् यूयं जानीथ, किन्तु ह्यसमये तेनोदितव्यं ।
 विधर्मस्य निगूढो गुण इदानीमपि फलति किन्तु यस्तं निवारयति ०
 सोऽद्यापि दूरीकृतो नाभवत् । तस्मिन् दूरीकृते स विधर्म्युदेव्यति ८
 किन्तु प्रभु यीशु ख्रिस्तुसुखपवनेन तं विधर्म्ययिष्यति मित्रोपस्थिते-
 स्त्रेजसा विनाशयिष्यति च । श्रैतानस्य शक्तिप्रकाशनाद् विनाशमा- ९
 नानां मध्ये सर्व्वविधाः प्रभावसिद्धाः क्रिया भूमिका न्वभिज्ञानानि
 सञ्चयान्वधर्मजाता सर्व्वविधप्रतारणा च तस्योपस्थितेः फलं भवि-

२१०-ई ५ यिक्कनोक्किः प्रति पौकस्य द्वितीयं पत्रं । ५०७

- १० व्यति; यतो हेतोस्ते परिचाणप्राप्तये सत्यधर्मस्यानुरागं न मृहीत-
११ वन्तस्तस्मात् कारणाद् ईश्वरेण तान् प्रति भ्रान्तिकरमाचार्या
१२ प्रेषिताद्यां ते मृषावाक्ये विश्वसिष्यन्ति । यतो यावन्तो मानवाः
सत्यधर्मं न विश्वस्थाधर्म्येण तुष्यन्ति तैः सर्वैर्दंष्ट्रभाजनैर्भवितव्यं ।

प्रभो स्विरं स्यातु निवेदनम् ।

- १२ हे प्रभो प्रिया भ्रातरः, युष्माकं कृत ईश्वरस्य धन्ववादो-
ऽस्माभिर्बर्षदा कर्त्तव्यो यत ईश्वर आ प्रथमाद् आत्मनः
पावनेन सत्यधर्मं विश्वासेन च परिचाणार्थं युष्मान् वरीतवान्
१३ तदर्थञ्चास्माभिर्घोषितेन सुसंवादेन युष्मान् आहृथास्माकं प्रभो
वींशुख्रीष्टस्य तेजसोऽधिकारिणः करिष्यति ।
१४ अतो हे भ्रातरः, यूयम् अस्माकं वाक्यैः पत्रैश्च यां शिचां
१५ लम्बवन्तस्तां कृत्वां शिचां धारयन्तः सुखिरा भवत । अस्माकं
प्रभु वींशुख्रीष्टसात ईश्वरस्वार्थतो यो युष्मासु प्रेम कृतवान्
नित्याच्च सान्त्वनाम् अनुग्रहेणोत्तमप्रत्याशाञ्च युष्मभ्यं दत्तवान्
१६ स स्वयं युष्माकम् अन्तःकरणानि सान्त्वयतु सर्वस्मिन् सदाक्ये
सत्कर्म्मणि च सुखिरीकरोतु च ।

- ३ १ हे भ्रातरः, शेषे वदामि, यूयम् अस्मभ्यमिदं प्रार्थयध्वं यत्
प्रभो वाक्यं युष्माकं मध्ये यथा तथैवान्यत्रापि प्रचरेत् मान्यञ्च
२ भवेत्; यच्च वयम् अविवेचकेभ्यो दुष्टेभ्यश्च लोकेभ्यो रक्षां
३ प्राप्नुयाम यतः सर्वेषां विश्वासो न भवति । किन्तु प्रभु विश्वास्थ्यः
स एव युष्मान् स्विरीकरिष्यति दुष्टस्य कराद् उद्धरिष्यति च ।
४ यूयम् अस्माभिर्षद् आदिश्यन्ते तत् कुर्वन् करिष्यन् चेति
५ विश्वासो युष्मानधि प्रभुनास्माकं जायते । ईश्वरस्य प्रेषिंस्त्रीष्टस्य
सहिष्णुतायाञ्च प्रभुः स्वयं युष्माकम् अन्तःकरणानि विनयतु

हे भ्रातरः, अस्मत्प्रभो वींशुखीष्टस्य नात्वा वचं युष्मान् इदम् १
 आदिशामः, अस्मत्तो युष्माभि र्वां शिवास्तस्मि तां विहाय कश्चिद्
 भ्राता यद्यविहिताचारं करोति तर्हि यूथं तस्मात् पृथग् भवत ।
 यतो वचं युष्माभिः कथम् अनुकर्त्तव्यास्ताद् यूथं स्वयं जानीथ । २
 युष्माकं मध्ये वचम् अविहिताचारिणो नाभवाम, विनामूखं ८
 कस्मात्प्यत्रं नाभुञ्जहि किन्तु कोऽपि यद् अस्माभि र्भारणसो न
 भवेत् तदर्थं अनेण क्लेशेन च दिवानिशं कार्यम् अकुर्व । अत्रा- ९
 स्माकम् अधिकारो नास्तीत्यं नहि किन्त्वस्माकम् अनुकरणाय
 युष्मान् दृष्टान्तं दर्शयितुम् इच्छन्तास्ताद् अकुर्व । यतो येन कार्यं १०
 न क्रियते तेनाहारोऽपि न क्रियतामिति वच युष्मासमीपं उप-
 स्थितिकालेऽपि युष्मान् आमिशाम । युष्मास्येऽविहिताचारिणः ११
 केऽपि जना विद्यन्ते ते च कार्यम् अकुर्वन्त आस्तस्याम् आशर-
 न्नीन्यस्माभिः श्रूयते । तादृशान् लोकान् अस्मत्प्रभो वींशुखीष्टस्य ११
 नात्वा वचम् इदम् आदिशाम आज्ञापयामस्, ते शान्तभावेन
 कार्यं कुर्वन्तः स्वकीयमत्रं भुञ्जतां । अपरं हे भ्रातरः, यूथं १२
 धदाशरणे न क्लाम्यत । यदि च कश्चिदेतत्पत्रे लिखिताम् अस्माकम् १४
 आज्ञां न गृह्णाति तर्हि यूथं तं मानुषं ज्ञापयत तस्य संसर्गं त्यजत
 च तेन च चपिष्यते । किन्तु तं न शत्रु मन्यमाना भ्रातरमिव ५
 चेतयत । शान्तिदाता प्रभुः सर्वत्र सर्वेषां युष्माभं शान्तिं देयात् । १६
 प्रभु युष्माकं सर्वेषां सङ्गी भूयात् ।

नमस्कार एव पौत्रस्य मम करेण लिखितोऽभूत् सर्वस्मिन् १०
 पत्र एतस्मिन् चिह्नम् एतादृशैरक्षरै र्मया लिख्यते । अस्माकं प्रभो १८
 वींशुखीष्टसानुपचः सर्वेषु युष्मासु भूयात् । आनेन् ।

तीमथियं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य प्रथमं पत्रं ।

मङ्गलाचरणम् । तीमथियं प्रति आदेशः ।

- १ अस्माकं चाणकर्तुरीश्वरस्यास्माकं प्रत्याग्राभूतेः प्रभो यीशु-
ख्रीष्टस्य चाज्ञानुसारतो यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितः पौलः स्वकीयं स्वर्ध
धर्मपुत्रं तीमथियं प्रति पत्रं लिखति । अस्माक तात ईश्वरोऽस्माकं
प्रभु यीशुख्रीष्टस्य त्वयि अनुग्रहं दद्यां शान्तिञ्च कुर्व्यात्सा ।
- २ साकिदमिषादेशे मम गमनकाले त्वम् इफिषनगरे तिष्ठन्
इतरग्रिचा न गृहीतव्या, अनन्तेषूपस्थानेषु वंशावलिषु च युष्माभि
४ र्ङ्गो न निवेशितव्यम् इति काश्चित् लोकान् यद् उपदेश्येरेतत्
मयादिष्टोऽभवः, यतः सर्वेरेतै विन्वासयुक्तेश्वरीचमिष्ठा न आद्यंते
५ किन्तु विवादो जायते । उपदेशस्य त्वमिप्रेतं फलं निर्वासान्तःकरणेन
६ सत्संबेदेन निष्कपटविश्वासेन च युक्तं प्रेम । केचित् जनाश्च सर्वा-
७ ष्छेतानि विहाय निरर्थककथानाम् अनुगमनेन विपद्यगामिनो-
८ ऽभवन्, यद् भावन्ते यच्च निश्चिन्वन्ति तन्न बुध्यमाना व्यवस्थोप-
९ देष्टारो भवितुम् इच्छन्ति । स व्यवस्था यदि योग्यरूपेण गृह्यते
१० तर्जुन्तमा भवतीति वयं जानीमः । अपरं सा व्यवस्था धार्मिकस्य
विरुद्धा न भवति किन्त्वधार्मिको ऽवाप्यो दुष्टः पापिष्ठो ऽपविचो
११ ऽऽरुचिः पिष्टहन्ता माष्टहन्ता नरहन्ता वेद्यागामी पुंमैद्युनी मनुष्य-
विक्रता मिथ्यावादी मिथ्याप्रपयकारो च सर्वेषास्तेषां विरुद्धा,
१२ तथा सखिदानन्देश्वरस्य यो विभवयुक्तः सुसंवादी मयि समर्पित-

स्यदनुयाधिहितोपदेशस्य विपरीतं यत् किञ्चिद् भवति तद्विद्वा
सा व्यवस्थेति तद्वाहिष्या ज्ञातव्यं ।

पौलं प्रति यौगोः प्रेम ।

मह्यं शक्तिदाता योऽस्माकं प्रभुः स्त्रीष्टयीशुस्तमहं धन्यं नदामि । ११
यतः पुरा निन्दक उपद्रावी हिंसकश्च भूत्वाप्यहं तेन विश्वाख्यो १२
ऽमन्ये परिचारकत्वे न्ययुज्ये च । तद् अविश्वासाचरणम् अज्ञानेन
मया कृतमिति हेतोरहं तेनानुकम्पितोऽभवं । अपरं स्त्रीष्टे यौगौ १३
विश्वासप्रेमभ्यां सहितोऽस्मत्प्रभोरनुपपन्नोऽतीव प्रचुरोऽभवत् । पापिनः १४
परिचातुं स्त्रीष्टो यीशु जंगति समवतीर्णोऽभवत्, एषा कथा
विश्वसनीया सर्व्वे र्घहणीया च । तेषां पापिनां मध्येऽहं प्रथम १५
आसं किन्तु ये मानवा अनन्तजीवनप्राप्त्यर्थं तस्मिन् विश्वसिष्यन्ति
तेषां दृष्टान्ते मयि प्रथमे यीशुना स्त्रीष्टेन खकीया कृतज्ञा
चिरसहिष्णुता यत् प्रकाशते तदर्थमेवाहम् अनुकर्त्ता प्राप्तवान् । १६
अनादिरचयोऽद्भुतो राजा योऽद्वितीयः सर्व्वज्ञ ईश्वरस्तस्य गौरवं
महिमा चानन्तकालं यावद् भूयात् । आमेन ।

हे पुत्र तीमथिय त्वयि यानि भाववाक्यानि पुरा कथितानि १७
तदनुसाराद् अहम् एनमादेशं त्वयि ससर्पयामि, तस्याभिप्रायोऽयं
यत्त्वं ते वाक्कीरुत्तमयुद्धं करोषि विश्वासं सत्सवेदञ्च धारयसि
च । अनयोः परित्यागात् केषाञ्चिद् विश्वासतरी भग्नाभवत् । १८
ऽभिमायसिकन्दरौ तेषां यौ द्वौ जनौ, तौ यद् धर्मनिन्दां पुन १९
र्न कर्त्तुं शिञ्चेते तदर्थं मया शैतानस्य करे समर्पितौ ।

प्रार्थनासधि शिक्षा ।

मम प्रथम. आदेशोऽयं, प्रार्थनाविनयनिवेदनधन्यवादाः कर्त्त- २ १
व्याः, सर्व्वेषां भागवानां कृते विशेषतो वयं यत् ज्ञानत्वेन निर्व्वि- १

रोधत्वेन चेश्वरभक्तिं विनीतत्वज्ञाचरन्तः काशं यापयामस्वदर्थं
 १ नृपतीनाम् उच्चपदस्थानाच्च कृते ते कर्मव्याः । यतोऽस्माकं तारक-
 ४ चेश्वरस्य साक्षात् तदेवोत्तमं साक्षाच्च भवति, स सर्वेषां मानवानां
 ५ परिचाणं सत्यज्ञानप्राप्तिश्चेच्छति । यत एकोऽद्वितीय ईश्वरो विद्यते
 किञ्चेश्वरे मानवेषु चैकोऽद्वितीयो मध्यस्थः स नरावतारः स्त्रीष्टो
 ६ यीशु विद्यते यः सर्वेषां मुक्ते मूर्ख्यम् आत्मदानं कृतवान् । एतेन
 ७ येन प्रमाणेनोपयुक्ते समये प्रकाशितव्यं, तद्घोषयिता कृतो विश्वासे
 सत्यधर्मे च भिन्नजातीयानाम् उपदेशकस्याहं न्वयुष्ये, एतदहं
 स्त्रीष्टस्य नास्तीति यथातथ्यं वदामि नानृतं कथयामि ।

८ यतो ममाभिमतमिदं पुरुषैः क्रोधसन्देहौ विना पवित्रकरण
 ९ उक्तोऽस्य सर्वस्मिन् स्थाने प्रार्थना क्रियतां । तदत् नार्योऽपि-
 सप्तम्याः संयतमनसश्च सत्यो योग्यमाच्छादनं परिदृष्टुं किञ्च
 केग्रसंस्कारैः कणकमुक्ताभिर्महार्थपरिच्छदैश्चात्मभूषणं न कुर्वन्त्यः
 १० स्त्रीकृतेश्वरभक्तौनां घोषितां योग्यैः सत्कर्माभिः स्वभूषणं कुर्वन्तां ।
 ११ नारी सन्पूर्णविनीतत्वेन निर्विरोधं शिष्यतां । नार्याः शिष्यादानं
 १२ पुरुषायाश्चादानं वाहं नानुजानामि तथा निर्विरोधत्वम् आचरि-
 १३ तव्यं । यतः प्रथमम् आदमस्ततः परं श्वायाः सृष्टिर्बभूव ।
 १४ किञ्चादम् भ्रान्तियुक्तो नाभवत् घोषिदेव भ्रान्तियुक्ता भूत्वात्या-
 १५ चारिणी बभूव । तथापि नारीगणो यदि विश्वासे प्रेषि पवित्रताद्यां
 संयतमनसि च तिष्ठति तर्ह्यपत्यप्रसववर्त्मना परिचाणं प्रस्यति ।

अथचपरिचारकयोर्विषयः ।

३ १ यदि कश्चिद् अथ्यचपदम् आकाङ्क्षते तर्हि स उत्तमं कर्म
 २ शिष्यत इति सत्यं । यतोऽथ्येषानिन्दिनेकक्षां घोषितो भर्षा
 परिमितभोगेन संयतमनसा सभेनातिथिसेवकेन शिष्ये निपुण्येन

न मद्यपेन न प्रहारकेण किन्तु मृदुभावेन निर्धिवादेन निर्लोभिन १
 सपरिवाराणाम् उत्तमशासकेन पूर्णविनीतत्वाद् वय्यानां सन्मानानां २
 नियन्त्रा च भवितव्यं । यत आत्मपरिवारान् शासितुं यो न शक्नोति ५
 तेनेश्वरस्य मख्यसाहाय्यावधारण कथं कारिष्यते ? अपरं च गर्हितो ९
 भूत्वा यत् शैतान इव दृष्टद्योग्यो न भवेत् तदर्थं तेन नवश्रियेषु
 न भवितव्यं । यच्च निन्द्यायां शैतानस्य जाले च न पतेत् तदर्थं ०
 तेन वहिःसख्योक्तानामपि मध्ये सुख्यातियुक्तेन भवितव्यं ।

तद्वत् परिचारकैरपि विनीतैर्द्विविधवाक्यरचितैर्बहुमद्यपाने- ८
 ऽजासक्तैर्निर्भीभैश्च भवितव्यं, निर्ध्वंससंवेदेन च विश्वासस्य निगूढ- ९
 वाक्यं धारितव्यञ्च । अपे तेषां परीक्षा क्रियतां ततः परम् अग्नि- १०
 न्दिता भूत्वा ते परिचर्यां कुर्वन्तु । अपरं योषिङ्गिरपि विनी- ११
 ताभिरनपवादिकाभिः सतर्काभिः सर्व्वेषु विश्वास्याभिश्च भवितव्यं ।
 परिचारका एकैकयोषितो भर्त्तारो भवेयुः, निजसन्मानानां परिज- १२
 नानाञ्च सुशासनं कुर्य्युश्च । यतः सा परिचर्या धैर्भद्ररूपेण साध्यते ते १३
 श्रेष्ठपदं प्राप्नुवन्ति ज्ञौष्टे यौश्रौ विश्वासेन महोत्सुका भवन्ति च ।

सौष्टीयमन्त्रो जौतन्तेश्वरस्य षडम् ।

त्वां प्रत्येतत्पचलेखनसमये शीघ्रं त्वत्समीपगमनस्य प्रत्याशा १४
 मम विद्यते । यदि वा विसन्नेष तर्हीश्वरस्य गृहेऽर्पतः सत्यधर्मस्य १५
 सन्धभिर्निमूषस्यरूपायाम् अमरेश्वरस्य मण्डलां तथा कौटुम्ब
 चाचारः कर्त्तव्यस्तत् ज्ञातुं शक्यते । अपरं यस्य महत्त्वं सर्व्वस्वीकृतम् १९
 ईश्वरभक्तेस्तत् निगूढवाक्यमिदम् ईश्वरो मानवदेहे प्रकाशित आत्मना
 धार्मिकीकृतो दूतैः सन्दृष्टः सर्व्वजातीयाभां निकटे योषितो जगतो
 विश्वासपात्रीभूतसोऽजःप्राप्तये स्वर्गं नीतस्येति ।

अथ्योपयुक्तव्यवहारः ।

- ४१ पवित्र आत्मा स्रष्टुम् इदं वाक्यं वदति चरमकाले कतिपय-
 १ लोका वक्रिणाङ्कितत्वात् कठोरमनसां कापस्याद् अनृतवादिनां
 २ विवाहनिषेधकानां भ्रष्टविशेषनिषेधकानाञ्च भृतस्वरूपाणां शिष्याणां
 भ्रमकात्मनां वाक्येषु च मनांसि निवेश्य धर्माद् भ्रंशिव्यन्ते ।
 ३ तानि तु भ्रष्टाणि विश्वासिनां स्त्रीकृतसत्यधर्माणाञ्च धन्यवाद-
 सहिताय भोगायेश्वरेण ससृजिरे । यत ईश्वरेण यद्यत् सृष्टं तत्
 सर्वम् उत्तमं यदि च धन्यवादेन भुज्यते तर्हि तस्य किमपि
 ४ नायाङ्गं भवति, यत ईश्वरस्य वाक्येन प्रार्थनया च तत् पवित्री-
 ५ भवति । एतानि वाक्यानि यदि त्वं भ्रातृन् ज्ञापयेत्तर्हि यीशु-
 स्त्रीष्टस्योत्तमः परिचारको भविष्यति यो विश्वासो हितोपदेशश्च
 तया गृहीतस्तदीयवाक्यैराप्यायिष्यसे च ।
 ६ यान्युपख्यानानि दुर्भावानि वृद्धयोषितामेव योग्यानि च
 ७ तानि त्वया विसृज्यन्ताम् ईश्वरभक्तये यत्नः क्रियताञ्च । यतः
 शारीरिको यत्नः स्वल्पफलदा भवति किन्त्वैश्वरभक्तिरैहिकपार-
 ८ चिकजीवनयोः प्रतिज्ञायुक्ता सती सर्वत्र फलदा भवति । वाक्य-
 नेतद् विश्वसनीयं सर्वैर्गृहणीयञ्च वयञ्च तदर्घमेव आम्हामो
 ९ निन्दां भुञ्जहे च । यतो हेतोः सर्वमानवानां विशेषतो विश्वासिनां
 १० ज्ञाता योऽमर ईश्वरस्तस्मिन् वयं विश्वसामः । त्वम् एतानि वाक्यानि
 ११ प्रचारय समुपदिश च । अल्पवयस्कत्वात् केनाप्यवज्ञेयो न भव
 किन्त्वाक्षापोनाचरणेन प्रेक्षा सदात्मलेन विश्वासेन शुचित्वेन च विश्वा-
 १२ सिनाम् आदर्शो भव । यावत्साहम् आगमिष्यामि तावत् त्वं पाठे
 १३ चेतवने उपदेशे च मनो निधत्स्व । प्राचीनगणहस्तापेणसहितेन
 भाववाच्या यद्दीनं तुभ्यं विश्वाहितं तवान्ताःस्त्रे तस्मिन् दाने शिषिसमना

मा भव । एतेषु मनो निवेश्य, एतेषु वर्तस्य, इत्यस्य सर्वविषये तव १५
 वृषसङ्घिः प्रकाशता । अस्मिन् उपदेशे च सावधानो भूत्वावतिष्ठस्य १६
 तत् कृत्वा त्वथात्मपरिचापं श्रोतृणाञ्च परिचापं साधयिष्यते ।

तं प्राचीनं न भर्तुं किन्तु तं पितरमिव यून्स्य आहृणिव ५ १
 दृष्टाः स्वियस्य माहृणिव युवतीस्य पूर्णशुचिलेन भगिनोरिव १
 विनयस्य ।

मच्छलीञ्चविषयाविषयिणी शिष्टा ।

अपरं सत्यविधवाः सन्मन्यस्य । कस्यासिद् विधवाया यदि १
 पुत्राः पौत्रा वा विद्यन्ते तर्हि ते प्रथमतः स्त्रीयपरिजनान् सेवितुं ४
 पित्रोः प्रत्युपकर्तुञ्च शिष्यतां यतस्तद्देवेश्वरस्य साक्षाद् उन्नमं
 पाञ्चस्य कर्म । अपरं या नारी सत्यविधवा नायसीना चास्ति ५
 सा ईश्वरस्याश्रये तिष्ठन्ती दिवानिशं निवेदनप्रार्थनाभ्यां काञ्च
 यापयति । किन्तु या विधवा सुखभोगासक्ता या जीवत्यपि मृता १
 भवति । अतएव ता यद् अनिन्दिता भवेयुस्तदर्थम् एतानि तया ०
 निदिश्यन्तां । यदि कश्चित् सजातीयान् लोकान् विग्रेषतः स्त्रीय- ८
 परिजनान् न पाञ्चयति तर्हि स विद्यायाद् भ्रष्टोऽविद्यासिनो-
 ऽप्यधमस्य भवति । विधवावर्गे यस्या गणना भवति तथा षष्टि- ८
 वत्सरेभ्यो न्यूनवयस्कृष्टा न भवितव्यं ; अपरं पूर्वम् एकस्त्राभिका
 भूत्वा या यत् शिशुशुपोषणेनातिथिसेवनेन पवित्रलोकानां चरण- १०
 प्रशासनेन क्लिष्टानाम् उपकारेण सर्वविधसत्काराचरणेन च सत्कर्म-
 करणात् सुख्यातिप्राप्ता भवेत् तदप्यावश्यकं । किन्तु युवती ११
 विधवा न मृदाय यतः स्त्रीष्टस्य वैपरीत्येन तासां दर्पे जाते
 तां विवाहम् इच्छन्ति । तस्याञ्च पूर्वभर्तुं परित्यज्य दृश्यतीया १२
 भवन्ति । अनन्तरं ता मृदाद् मृदं पर्यटन्त्य आकाञ्छं शिष्यन्ते १०

- केवलमाख्यं नहि किन्वनर्घकाखापं पराधिकारर्घाद्यापि शिच-
- १० माणा अनुचितानि वाक्यानि भाषन्ते । अतो मनेच्छेयं युवत्यो
विधवा विवाहं कुर्वन्ताम् अपत्यवत्यो भवन्तु गृहकर्मा कुर्वन्ताश्चेत्यं
- ११ विपश्चाद्य किमपि निन्दाहारं न ददतु । यत इतः पूर्वम् अपि
- १२ काश्चित् श्रैतानस्य पश्चाद्गामिन्यो जाताः । अपरं विश्वाशिन्या
विश्वाशिनो वा कस्यापि परिवाराणां मध्ये यदि विधवा विश्वन्ते
तर्हि स ताः प्रतिपाद्यतु तस्मात् मण्डल्यां भारेऽगारोपिते
सत्यविधवानां प्रतिपादनं कर्तुं तथा शक्यते ।

नानाविधोपदेशः ।

- १० ये प्राहुः मण्डलीं सम्यग् अधितिष्ठन्ति विशेषत ईश्वरवाक्ये-
नोपदेशेन च ये यत्नं विदधते ते द्विगुणस्वाद्रस्य योग्या
- ११ मान्यन्तां । तस्मात् प्राख्ये सिद्धितमिदमाख्ये, त्वं शक्यमर्हकृष्णस्यास्यं
मा बधानेति, अपरमपि कार्य्यच्छद् वेतनस्य योग्यो भवतीति ।
- १२ द्वौ चीन् वा साक्षिणो विना कस्यचित् प्राचीनस्य विद्वद्भ्यम्
- १३ अभियोगस्त्वया न गृह्यतां । अपरं ये पापमाचरन्ति तान् सर्वेषां
- १४ समं भर्त्सयस्य तेनापरेषामपि भौति र्जनिष्यते । अहम् ईश्वरस्य
प्रभो धीशुखीष्टस्य मनोनीतदिव्यदूतानाञ्च गोचरे त्वाम् इदम्
आज्ञापयामि त्वं कस्याप्यनुरोधेन किमपि न कुर्वन् विनापण-
पातम् एतान् विधीन् पश्यथ ।
- १५ कस्यापि मूर्द्धं हस्तापर्यं त्वरथा माकार्षीः । परपापानाद्यांश्री
- १६ मा भव । खं श्चिं रश्च । अपरं तवोदरपीडायाः पुनः पुन
दुर्बलतायास्य निमित्तं, केवलं तोयं न पिवन् किञ्चिन् द्राक्षारसं
- १७ पिव । केवाश्चित् मानवानां पापानि विश्वारात् पूर्वं केवाश्चित्

पश्चात् प्रकाशन्ते । तथैव सत्कर्माण्यपि प्रकाशन्ते तदन्यथा सति २५
प्रच्छन्नानि स्थातुं न शक्नुवन्ति ।

यावन्तो लोका युगधारिणो दासाः सन्ति ते स्वस्वस्वामिनं ई १
पूर्णसमादरयोग्यं मन्यन्तां नो चेद् ईश्वरस्य नास्य उपदेशस्य च
निन्दा सम्भविष्यति । येषाञ्च स्वामिनो विश्वासिनः भवन्ति तैस्ते १
भ्रातृत्वात् नावज्ञेयाः किन्तु ते कर्षफलभोगिनो विश्वासिनः
प्रियास्य भवन्तीति हेतोः सेवनीया एव, त्वम् एतानि शिष्य
समुपदिश च । यः कश्चिद् इतरशिष्यां करोति, अस्माकं प्रभो २
यीश्वस्त्रीष्टस्य हितवाक्यानीश्वरभक्ते र्योग्यां शिष्याञ्च न स्त्रीकरोति स
दर्पघातः सर्वथा ज्ञानहीनस्य विवादै र्वाग्युद्धेस्य रोगयुक्तस्य भवति । ४
तादृशाद् भावाद् ईर्ष्याविरोधापवाददृष्टासूया भ्रष्टमनसां सत्य- ५
ज्ञानहीनानाम् ईश्वरभक्तिं साभोपायम् इव मन्यमानानां लोकानां
विवादास्य जायन्ते तादृग्नेभ्यो लोकेभ्यस्त्वं पृथक् तिष्ठ । संयतेच्छया ६
युक्ता र्थेश्वरभक्तिः सा महासाभोपायो भवतीति सत्यं । एतज्जगत् ७
प्रवेशनकालेऽस्माभिः किमपि नानाथि तत्प्यजनकालेऽपि किमपि
नेतुं न शक्यत इति निश्चितं । अतएव खाद्यान्याच्छादनानि च ८
प्राप्यास्माभिः सन्तुष्टै र्भवितव्यं । ये तु धनिनो भवितुं चेष्टन्ते ते ९
परीक्षायाम् उन्माथे पतन्ति ये चाभिस्त्राया मानवाब् विनाशे
नरके च मज्जयन्ति तादृग्नेष्वज्ञानाहिताभिस्त्रायेष्वपि पतन्ति ।
यतोऽर्थस्यूहा सर्वेषां दुरितानां मूलं भवति तामवलम्ब्य केचिद् १०
विश्वासाद् अश्रंगन्त नानाक्षेत्रैश्च स्वान् अविध्यन् ।

हे ईश्वरस्य लोक त्वम् एतेभ्यः पद्याय धर्म ईश्वरभक्ति ११
विश्वासः प्रेम सहिष्णुता चान्तिस्त्रैतान्याश्च । विश्वासरूपम् उन्नत- १२
युद्धं कुर्व अन्नतजीवनम् आत्मनस्य यतस्तदर्थं त्वम् आह्वतोऽभवः,

- १२ बह्वशाधिणां समचक्षोत्तमां प्रतिज्ञां खीकृतवान् । अपरं सर्वेषां
जीवयितुरीश्वरस्य साक्षाद् यस्य खीष्टो यीशुः पत्नीयपीसातस्य
समक्षम् उत्तमां प्रतिज्ञां खीकृतवान् तस्य साक्षाद् अहं त्वाम्
१३ इदम् आज्ञापयामि । ईश्वरेण स्वसमये प्रकाशितव्यम् अस्माकं
प्रभो यीशुखीष्टस्यागमनं यावत् त्वया निष्कलङ्कलेन निर्दीपलेन
१४ च विधी रक्ष्यतां । स ईश्वरः सच्चिदानन्दः, अद्वितीयसत्तात्, राज्ञां
१५ राजा, प्रभुनां प्रभुः, अमरताया अद्वितीय आकरः, अगम्यतेजो-
निवासी, मर्त्यानां केनापि न दृष्टः केनापि न दृश्यस्व । तस्य
गौरवपराक्रमौ सदातनौ भूयास्तां । आमेन् ।
- १७ इहलोके ये धनिमस्ते चित्तसमुन्नतिं चपले धने विश्वासञ्च
न कुर्वतां किन्तु भोगार्थम् अस्मभ्यं प्रचुरत्वेन सर्वदाता योऽमर
१८ ईश्वरस्तस्मिन् विश्वासन्तु सदाचारं कुर्वन्तु सत्कर्माधनेन धनिनो
१९ सुकृष्णा दातारश्च भवन्तु, यथा च सत्यं जीवनं पान्मुयुस्तथा
पारश्चिकाम् उत्तमसम्पदं सञ्चिन्वन्तेति त्वयादिश्यन्तां ।
- २० हे तीमथिय, त्वम् उपनिधिं गोपय काव्यनिकविद्याया
२१ अपवित्रं प्रज्ञापं विरोधोक्तिञ्च त्यज च, यतः कतिपया लोकास्तां
विद्यामवलम्ब्य विश्वासाद् भ्रष्टा अभवन् । प्रसादस्तव सहाधो
भूयात् । आमेन् ।

तौमथियं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रं ।

मङ्गलाशरणम् । धर्मं स्थिरं स्थातुं श्रावेभ्यः ।

स्त्रीष्टेन यीशुना या जीवनस्य प्रतिज्ञा तामधीश्वरस्थेच्छया १
यीशोः स्त्रीष्टस्यैकः प्रेरितः पौलोऽहं स्वकीयं प्रियं धर्मपुत्रं तौम-
थियं प्रति पत्रं लिखामि । तात ईश्वरोऽस्माकं प्रभु यीशुस्त्रीष्टस्य २
लघि प्रसादं दद्यां शान्तिञ्च क्रियासां ।

अहम् आपूर्वपुरुषात् यम् ईश्वरं पवित्रमनसा सेवे तं धन्यं १
वदन् कथयामि, अहम् अहोरात्रं प्रार्थनासमये त्वां निरन्तरं
स्मरामि । यस्य विश्वासः प्रथमे स्त्रीष्टीनामिकायां तव माता- ४
मङ्गलम् स्त्रीष्टीनामिकायां मातरि चातिष्ठत् तवान्तरेऽपि तिष्ठ-
तीति मन्ये तव तं निष्कपटं विश्वासं मनसि कुर्वन् तवाश्रुपातं ५
स्मरन् यथानन्देन प्रफुल्लो भवेद्यं तदर्थं तव दर्शनम् आकाङ्क्षे ।

अतो हेतो मम हस्तार्पणेन स्वधो य ईश्वरस्य वरस्त्वधि १
विद्यते तम् उच्छ्वासाद्यितुं त्वां स्मरयामि । यत ईश्वरोऽस्मभ्यं २
भयजनकम् आत्मानम् अदत्त्वा शक्तिप्रेमसतर्कतानाम् आकरम्
आत्मानं दत्तवान् । अतएवास्माकं प्रभुमधि तस्य वन्दिदासं मामधि ८
च प्रमाणं दातुं न अपस्व किन्वीश्वरीयश्रत्वा सुसंवादस्य कृते
दुःखस्य सहभागी भव । सोऽस्मान् परिचायपात्राणि कृतवान् ९
पवित्रेषाङ्गानेनाहृतवांस्य ; अस्मात्कर्तुं हेतुमेति नहि स्त्रीष्टनिरूपणस्य

- प्रसादस्य च कृते तत् कृतवान् । स प्रसादः सृष्टेः पूर्वकाष्ठे
 खीष्टेन यीशुनाम्नाभ्यम् अदायि, किन्त्वधुनाम्नाकं परिचातु धीश्रोः
- १० खीष्टस्यागमनेन प्राकाशत । खीष्टो मृत्युं पराजितवान् सुसंवादेन
 ११ च जीवनम् अमरताञ्च प्रकाशितवान् । तस्य घोषयिता दूतस्य-
 १२ परजातीयानां शिष्यकक्षां नियुक्तोऽस्मि । तस्मात् कारणात् ममाद्यं
 क्लेशो भवति तेन मम सञ्जा न जायते यतोऽहं यस्मिन् विश्व-
 सितवान् तमवगतोऽस्मि महादिनं यावत् ममोपनिधे गौपनस्य
 शक्तिस्तस्य विश्वत इति निश्चितं जानामि ।
- १३ हितदायकानां वाक्यानाम् आदर्शरूपेण मत्तः श्रुताः खीष्टे
 १४ धीश्रो विश्वासप्रेक्षोः कथा धारय । अपरम् अस्मदन्तर्वाशिना
 पवित्रेणात्मना तास्तुत्तमाम् उपनिधिं गोपय ।
- १५ आश्रित्यादेशीयाः सर्व्वे मां त्यक्तवन्त इति त्वं जानासि तेषां
 १६ मध्ये फुगिल्लो हर्षगिनिस्य विद्येते । प्रभुरनीषिफरस्य परिवारान्
 प्रति कृपां विदधातु यतः स पुनः पुन मांम् आष्यायितवान्
 १७ मम श्रृङ्खलेन न चपित्वा रोमानगरे उपस्थितिसमये यत्नेन
 १८ मां मृगयित्वा ममोद्देशं प्राप्तवान् । अतो विचारदिने स यथा
 प्रभोः कृपाभाजनं भवेत् तादृशं वरं प्रभुस्तस्मै देयात् । इफिस-
 नगरेऽपि स कति प्रकारै मांम् उपकृतवान् तत् त्वं सम्यग् वेत्सि ।
- यीशुखीष्टस्य योद्धोत्तमत्वम् ।
- २१ हे मम पुत्र, खीष्टयीशुतो योऽनुग्रहस्तस्य बलेन त्वं बलवान्
 २२ भव । अपरं बह्वभिः साक्षिभिः प्रमाणीकृतां थां शिवां श्रुतवानसि
 २३ तां विश्वास्त्रेषु परस्मै शिवादाने निपुणेषु च क्षीत्रेषु समर्पय । त्वं
 २४ यीशुखीष्टस्योत्तमो योद्धेव क्लेशं सहस्य । यो युद्धं करोति स
 संसारिके व्यापारे मग्नो न भवति किन्तु स्वमित्रोपनिधे रोषितं

चेष्टते । अपरं यो मल्लै र्युध्यति स यदि निघमानुसारेण न ५
 युध्यति तर्हि किरीटं न लभ्यते । अपरं यः कृषीवसः कर्षं १
 करोति तेन प्रथमेन फलभागिना भवितव्यं । मया यदुच्यते ०
 तत् त्वया बुध्यतां यतः प्रभुस्तुभ्यं सर्व्वेषु बुद्धिं दास्यति । मम ५
 सुसंवाद्स्य वचनानुसाराद् दायूदवंशीयं मृतगणमध्याद् उत्पा-
 पितञ्च यौशं ख्रीष्टं स्मर । तत्सुसंवादकारणाद् अहं दुष्कर्षैव ८
 बन्धनदशापर्य्यन्तं क्लेशं भुञ्जे किन्त्वीश्वरस्य वाक्यम् अवहुं तिष्ठति ।
 ख्रीष्टेन यौशुना यद् अनन्तगौरवसहितं परिचापं जायते तदभि- १०
 रुचितै र्शौकैरपि यत् लभ्येत तदर्थमहं तेषां निमित्तं सर्वाण्ये-
 तानि श्रेहे । अपरम् एषा भारती सत्या यदि वयं तेन साहुं ११
 विद्यामहे तर्हि तेन साहुं जीविष्यामः, यदि च क्लेशं सहामहे
 तर्हि तेन साहुं राजत्वमपि करिष्यामहे । यदि वयं तम् अनङ्गी- १२
 कुर्यात्तर्हि सोऽस्मानप्यनङ्गीकरिष्यति । यदि वयं न विश्वसामस्तर्हि १३
 'स विश्वास्त्यस्तिष्ठति यतः स्वम् अपङ्गोतुं न शक्नोति ।

लभेतानि स्मारयन् ते यथा निष्कलं ओदृणां भ्रंशजनकं १४
 वांगयुद्धं न कुर्यात्तथा प्रभोः समक्षं दृढं विनीयादिश । अपरं १५
 त्वम् ईश्वरस्य साक्षात् स्वं परीक्षितम् अग्निन्दनीयकर्षकारिणञ्च
 सत्यमतस्य वाक्यानां सद्भिभजने निपुणञ्च दर्शयितुं यतस्व । किन्त्व- १६
 पवित्रा अनर्थककथा दूरीकुरु यतस्तदास्तम्बिन उत्तरोत्तरम्
 अधर्षं वर्द्धित्वन्ते, तेषाञ्च वाक्यं गलितचतवत् लघवर्द्धको १७
 भविष्यति तेषां मध्ये उमिनायः फिञ्जीतसेतिनामानौ द्वौ जनौ
 सत्यमताद् भ्रष्टौ जातौ, मृतानां पुनरुत्थिति र्यतीतेति वदन्तौ १८
 केषाञ्चिद् विश्वासम् उत्पाटयतस्व । तथापौश्वरस्य भिक्षिमूत्रम् १९
 अचक्षं तिष्ठति तस्मिंश्चेयं क्षिपि मुद्राङ्किता विद्यते । यथा,

जानाति परमेष्ठसु स्तकीयान् सर्वमानवान् ।

अपगच्छेद् अधर्माच्च यः कश्चित् स्त्रीष्टनामकम् ॥

- १० किन्तु वृहन्निकेतने केवलं सुवर्णमयानि रौप्यमयाणि च भाज-
नानि विद्यन्त इति नहि काष्ठमयानि मृण्मसान्यपि विद्यन्ते तेषाञ्च
११ कियन्ति सन्धानाय कियन्म्यपमानाय च भवन्ति । अतो यदि
कश्चिद् एतादृशेभ्यः स्वं परिष्करोति तर्हि स पावितं प्रभोः
कार्ययोग्यं सर्वसत्कार्याद्योपयुक्तं सन्धानार्थकञ्च भाजनं भवि-
१२ श्यति । यौवनावस्थाया अभिखाषास्त्वया परित्यज्यन्तां धर्मा
विश्वासः प्रेम ये च शुचिमनोभिः प्रभुम् उद्दिश्य प्रार्थनां कुर्वन्ते
१३ तैः सार्द्धम् ऐक्यभावस्यैतेषु त्वया यत्नो विधीयतां । अपरं त्वम्
अनर्थकान् आज्ञानांश्च प्रश्नान् वाग्युद्धोत्पादकान् ज्ञात्वा दूरी-
१४ कुरु । यतः प्रभो दक्षिण युद्धम् अकर्तव्यं किन्तु सर्वान् प्रति
शान्तेन शिखादानेच्छुकेन सहिष्णुना च भवितव्यं, विपचाञ्च.तेन
१५ नम्रत्वेन चेतितव्याः । तथा कृते यदीश्वरः सत्यमतस्य ज्ञानार्थं तेभ्यो
१६ मनःपरिवर्त्तनरूपं वरं दद्यात्, तर्हि ते येन प्रैतानेन निजाभि-
खाषसाधनाय धृतास्तस्य जालात् चेतनां प्राप्योद्धारं लभुं शक्यन्ति ।

चरमकालस्य विषयसमयविषयिणी कथा ।

- ३१ चरमदिनेषु क्लेशजनकाः समया उपस्थास्यन्तीति जानीहि ।
१ यतस्तात्कालिका लोका आत्मप्रेमिणोऽर्थप्रेमिण आत्मस्वाधिनो-
ऽभिमानिनो मिन्दकाः पिचोरनाज्ञाघाहिणः कृतज्ञा अपविचाः
२ प्रीतिवर्जिता असन्धेया मृषापवादिनोऽजितेन्द्रियाः प्रचण्डा भद्र-
३ देषिणो विश्वासघातका दुःसाहसिनो दर्पघाता ईश्वरप्रेमिणः
४ किन्तु सुखप्रेमिणो भक्तवेशाः किन्त्वस्त्रीकृतभक्तिगुणा भविष्यन्ति ;

एतादृशानां लोकाणां संगमं परित्यज । यतो ज्ञे जनाः प्रच्छन्नं ९
 गेहान् प्रविशन्ति पापैर्भारयन्ता नानाविधाभिलाषैश्चाश्रिता
 याः कामिभ्यो मित्रं शिष्यन्ते किन्तु सत्यमतस्य तत्त्वज्ञानं प्राप्तं ०
 कदाचित् न शक्नुवन्ति ता दासीवद् वशीकुर्वन्ते च ते तादृशा
 लोकाः । यास्मि र्याम्बिष्य यथा मोक्षिं प्रति विपक्षत्वम् अकुर्वतां ५
 तथैव भ्रष्टमनसो विश्वासविषयेऽप्याह्लास्येते लोका अपि सत्यमतं
 प्रति विपक्षतां कुर्वन्ति । किन्तु ते बहूदूरम् अपथरा न भविष्यन्ति ८
 यतस्तयो मूढता यदत् तद् एतेषामपि मूढता सर्व्वदृश्या भविष्यति ।

धर्मपुस्तकस्य प्रश्नः ।

ममोपदेशः शिष्टताभिप्रायो विश्वासो धैर्यं प्रेम सद्बिष्णुतो- १०
 पद्रवः क्लेशा आन्तिघस्त्रियाद्याम् इकनिधे लूस्त्रायास्त मां प्रति ११
 यद्यद् अघटत यांसोपद्रवान् अहम् असहे सर्व्वमेतत् त्वम् अव-
 गतेऽसि किन्तु तत्सर्व्वतः प्रभु माम् उद्धृतवान् । परन्तु यावन्तो १२
 लोकाः स्त्रीष्टेन यौशुनेश्वरभक्तिम् आचरितुम् इच्छन्ति तेषां
 सर्व्वेषाम् उपद्रवो भविष्यति । अपरं पापिष्ठाः खल्लास्य लोका १३
 भ्रान्त्यन्तो भ्रमयन्तश्चोत्तरोत्तरं दुष्टत्वेन वर्द्धिष्यन्ते । किन्तु त्वं १४
 यद् यद् अशिष्यथाः, यच्च त्वयि समर्पितम् अभूत तस्मिन्
 अवतिष्ठ, यतः कस्मात् शिष्यां प्राप्तोऽसि तद् वेत्सि ; यानि च १५
 धर्मशास्त्राणि स्त्रीष्टे यौशु वै विश्वासेन परिचाणप्राप्तये त्वां ज्ञानिनं
 कर्तुं शक्नुवन्ति तानि त्वं शैशवकाळाद् अवगतोऽसि । तत् सर्व्वं १६
 शास्त्रम् ईश्वरस्यात्मना दत्तं शिष्यायै दोषबोधाय शोधनाय
 धर्मविनयाय च फलयुक्तं भवति तेन चेश्वरस्य लोको निपुणः १७
 सर्व्वस्यै सत्कर्षणे सुसज्जस्य भवति ।

दृष्टवन्विषोसस्य शेषकथनम् ।

- ४ । ईश्वरस्य गोचरे यस्य यौगुः स्त्रीष्टः स्त्रीधागमनकाले स्माराज-
 लेन जीवतां मृतानाञ्च लोकानां विचारं करिष्यति तस्य गोचरे-
 १ ऽहं ताम् इदं दृढम् आश्चापयामि । त्वं वाक्यं चोषथ कालोऽकाले
 चोत्सुको भव पूर्णधा सहिष्णुतथा शिष्यथा च लोकान् प्रबोधय
 २ भर्तृय विनयस्य च । यत एतादृशः समय आधाति यस्मिन्
 लोका यथार्थम् उपदेशम् असङ्गमानाः कर्षकखूयनविशिष्टा भूत्वा
 ३ निजाभिलाषात् शिष्यकान् संप्रहीयन्ति सत्यमताश्च ओषाणि
 ४ निवर्धं विषयगामिनो भूलोपाख्यानेषु प्रवर्तिष्यन्ते; किन्तु त्वं
 सर्व्वविषये प्रबुद्धो भव दुःखभोगं स्त्रीकुर सुसंवादप्रचारकस्य कर्षं
 साधय निजपरिचर्यां पूर्णत्वेन कुरु च ।
 ५ मम प्राणानाम् उत्सर्गो भवति मम प्रस्थानकालस्योपातिष्ठत् ।
 ६ अहम् उत्तमथुङ्गं कृतवान् गन्तव्यमार्गस्थानं यावद् धावितवान्
 ७ विश्वासश्च रक्षितवान् । श्रेष्ठं धार्मिकत्वमुकुटं मदर्धं रक्षितं विद्यते
 तस्य तस्मिन् महादिने यथार्थविचारकेण प्रभुना मङ्गं दायिष्यते
 केवलं मङ्गम् इति नहि किन्तु यावन्तो लोकान्प्रस्थागमनम्
 आकाङ्क्षन्ते तेभ्यः सर्व्वेभ्योऽपि दायिष्यते ।
 ८ त्वं त्वरथा मत्समीपम् आगन्तुं यतस्व, यतो दौमा ऐहिक-
 ९ संसारम् ईहमानो मां परित्यज्य धिसल्लगीकीं गतवान् तथा
 क्रीष्कि गांजातिधां गतवान् तीतस्य दास्यमातिधां गत्वान् ।
 १० केवलो लूको मया सार्द्धं विद्यते । त्वं मार्कं सङ्गिणं कृत्वागच्छ
 ११ यतः स परिचर्यथा मन्मोपकारी भविष्यति, तुषिकश्चाहम्
 १२ इक्षिपनगरं प्रेषितवान् । यद् आञ्छादनवस्त्रं चोद्यमानगते कार्षस्य

सन्निधौ मया निश्चिन्नं त्वमागमनसमये तत् पुस्तकानि च विशेष-
 यतस्पर्शपन्थान् आनय । कांस्यकारः सिकन्दरो मम बद्धनिष्ठं १४
 कृतवान् प्रभुस्तस्य कर्षणां समुचितफलं ददातु । त्वमपि तस्मात् १५
 सावधानस्तिष्ठ यतः सोऽस्माकं वाक्यानाम् अतीव विपचो जातः ।
 नम प्रथमप्रत्युत्तरसमये कोऽपि मम सहायो नाभवत् सर्व्वं मां १६
 पर्य्यत्यजन् तान् प्रति तस्य दोषस्य गणना न भूयात् ; किन्तु १७
 प्रभु मम सहायोऽभवत् यथा च मया घोषणा साध्येत परजाती-
 यास्य सर्व्वं सुसंवादं शृणुयुस्तथा मद्भिं शक्तिम् अददात् ततोऽहं
 सिंहस्य सुखाद् उद्धृतः । अपरं सर्व्वस्माद् दुष्कर्षतः प्रभु माम् १८
 उद्धरिष्यति निजस्वर्गीयराज्यं नेतुं मां तारयिष्यति च । तस्य
 धन्यवादः सदाकाशं भूयात् । आमेन् ।

त्वं प्रिष्काम् आञ्जलिम् अनीषिफरस्य परिजनांस्य नमस्कुह । १९
 हरास्तः करिन्यनगरेऽतिष्ठत् चफिमस्य पीडितत्वात् मिच्छीतनगरे २०
 मया व्यहीयतः । त्वं हेमन्तकालात् पूर्व्वम् आगन्तुं यतस्व । २१
 उवूस्वः पूदि लीनः क्लौदिया सर्व्वं भ्रातरस्य त्वां नमस्कुर्व्वते ।
 प्रभुं रीशुः स्त्रीष्टस्तवात्मना सह भूयात् । युष्मास्वनुग्रहो भूयात् । २२
 आमेन् ।

तीतं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं

मज्जिमासुत्तरसु । मज्जलीसुत्तसम्बन्धीया कथा ।

- १ । अनन्तजीवनस्याग्रातो जाताया ईश्वरभक्ते र्थोग्यस्य सत्यमतस्य
यत् तत्त्वज्ञानं यस्य विश्वास ईश्वरस्याभिरुचितलोकैर्लभ्यते तदर्थं
२ यीशुख्रीष्टस्य प्रेरित ईश्वरस्य दासः पौलोऽहं साधारणविश्वासात्
३ मम प्रकृतं धर्मपुत्रं तीतं प्रति लिखामि । निष्कपट ईश्वर
आदिकालात् पूर्वं तत् जीवनं प्रतिज्ञातवान् खनिरूपितसमये
४ च घोषणया तत् प्रकाशितवान् । मम चातुरीश्वरस्याज्ञया च तस्य
घोषणं मयि समर्पितम् अभूत् । अस्माकं तात ईश्वरः परिचिता
प्रभु यीशुख्रीष्टस्य तुभ्यम् अनुग्रहं दद्यां शान्तिञ्च वितरतु ।

सध्यन्तविषयिणी कथा ।

- ५ त्वं यद् असम्पूर्णकार्याणि सम्पूरये मदीयादेशाच्च प्रतिनगरं
प्राचीनगणान् निघोजयेत्तदर्थमहं त्वां क्रीत्युपद्वीपे स्थापयित्वा
६ गतवान् । तस्माद् यो नरोऽनिन्दित एकस्या घोषितः स्वामी
विश्वासिनाम् अपचयस्थावाध्यत्वस्य वा दोषेणास्त्रिप्तानाञ्च सम्ता-
७ नानां जनको भवति स एव योग्यः । यतो हेतोरध्यक्षेणेश्वरस्य
दृष्ट्याध्यक्षेणानिन्दनीयेन भवितव्यं । तेन खेष्टाचारिणा क्रोधिना
पानासक्तेन प्रहारकेण लोभिना वा न भवितव्यं , किन्त्वतिथिसेवकेन
८ सन्नोकानुरागिणा विनीतेन न्यायेन धार्मिकेण जितेन्द्रियेण च
९ भवितव्यं, उपदेशे च विश्वस्यं वाक्यं तेन धरितव्यं यतः स यद्

अथार्थनोपदेशेन लोकां विनेतुं विघ्नकारिणस्य निवृत्तरान् कर्तुं
 प्रवृत्त्यात् तद् आवश्यकं । यतस्ते बहुवोऽवाधा अनर्थकवाक्यवादिनः १०
 प्रवृत्त्यास्य सन्ति विशेषतश्चिन्तयन्तं मध्ये केचित् तादृशा लोकाः
 सन्ति । तेषाञ्च वायोध आवश्यको यतस्ते कुत्सितस्त्राभस्त्राग्रधानु- ११
 चितानि वाक्यानि शिञ्चयन्तो निश्चितपरिवाराणां सुमतिं नाग्र-
 यन्ति । तेषां खदेग्रीय एको भाववादी वचनमिदमुक्तवान्, यथा, ११
 क्रीतीयमानवाः सर्वे सदा कापञ्चवादिनः ।

हिंस्रजन्तुसमानास्तेऽस्त्रवाद्योदरभारतः ॥

साध्यमेतत् तथ्यं, अतो हेतोस्त्वं तान् गाढं भर्त्सय ते च यथा ११
 विश्वासे स्त्रासा भवेयु र्हिंस्रदीयोपाख्यानेषु सत्यमतभ्रष्टानां मान- १४
 वानाम् आश्वास च मनांसि न निवेशयेयुस्तथादिश । शूचीनां १५
 कृते सर्वाण्येव शूचीनि भवन्ति किन्तु कलङ्कितानाम् अविश्वासि-
 नाञ्च कृते शूचि किमपि न भवति यतस्तेषां बुद्धयः संवेदास्य
 कलङ्किताः सन्ति । ईश्वरस्य ज्ञानं ते प्रतिजानन्ति किन्तु कर्ष- १६
 भिसद् अनङ्गीकुर्वन्ते यतस्ते गर्हिता अनाज्ञायाहिणः सर्वसत्कर्ष-
 णस्त्राद्योग्याः सन्ति ।

स्त्रविरस्यविरासुवजनदासाः कथमुपदेष्टव्या इति निर्णयः ।

अथार्थस्योपदेशस्य वाक्यानि लया कथ्यन्तां विशेषतः प्राचीन- २१
 लोका यथा प्रवृद्धा धीरा विनीता विश्वासे प्रेक्षि सक्षिण्णतायाश्च २
 स्त्रासा भवेयुस्तदत् प्राचीनयोधितोऽपि यथा धर्मद्योग्यम् आचारं १
 कुर्वुः परनिन्दका वृद्धमद्यपानस्य निम्नास्य न भवेयुः किन्तु
 सुशिक्षाकारिणः संत्य ईश्वरस्य वाक्यं यत् न निन्देत तदर्थं यवतीः ४
 सुग्रीवताम् अर्थतः पतिक्षिप्तम् अपत्यस्त्रेहं विनीतिं शूचित्वं

- १ गृह्णीतुं वीर्यं चामिनिग्नलघादिश्रेयुक्ताया मया कथ्यतां ।
 २ तद्दद् दूनोऽपि विनीतये प्रबोधय । मया सर्वविषये खं सत्कार्यार्था
 ३ दुष्टानां दर्शय त्रिषाषाद्याविकृतत्वं धीरतां यथार्थं निर्द्धारय
 ४ वाक्यं प्रकाशय तेन विषयो युष्माकम् अपवादस्य किमपि किञ्चिद्
 ५ न प्राप्य वयिष्यते । दायास्य यत् सप्रभुतां निम्नाः सर्वविषये
 ६ तुष्टिजनकाश्च भवेयुः प्रत्युत्तरं न कुर्युः किमपि नापहरेयुः किन्तु
 ७ पूर्णां सुविश्वस्यतां प्रकाशयेयुरिति तान् आदिश । यत एवम-
 ८ कारेषास्माकं चातुरीश्वरस्य त्रिषा सर्वविषये तैर्भूषितव्या ।

सुधनाभाभिप्रायः ।

- ११ यतो हेतोस्ताणजनाक ईश्वरस्यानुग्रहः सर्वान् मानवान्
 १२ प्रत्युदितवान् स चास्मान् इदं शिष्ययति यद् वयम् अधर्मा
 १३ सांसारिकाभिलाषांश्चानङ्गीकृत्य विनीतत्वेन न्यायेनेश्वरभक्ता चेह-
 १४ लोके आद्यु र्थापयामः, परमसुखसाधनम् अर्प्यतोऽस्माकं महत
 १५ ईश्वरस्य चाणककु र्थीशुश्रीष्टस्य प्रभावस्योदयं प्रतीचामहे । यतः
 १६ स यथास्मान् सर्वस्माद् अधर्मात् मोचयित्वा निजाधिकारस्वरूपं
 १७ सत्कार्यस्यसुकम् एकं प्रजावर्गं पावयेत् तदर्थम् अस्माकं कृते आत्म-
 १८ ज्ञानं कृतवान् । एतानि भाषस्य पूर्णसामर्थ्येन आदिश प्रबोधय
 १९ च, कोऽपि तां नावमन्यतां ।

- ३१ ते यथा देशाधिपानां शासकानाञ्च निम्ना आम्नायाद्विषय
 २ सर्वस्मै तत्कार्येषु सुसज्जास्य भवेयुः कमपि न निन्देयु र्निर्भिरो-
 ३ धिनः चान्तास्य भवेयुः सर्वान् प्रति च पूर्णं मृदुलं प्रकाशयेयुस्तेति
 ४ तान् आदिश । यतः पूर्णं वयमपि निर्ब्बीधा अनाम्नापेक्षितो भान्ता
 ५ नानाभिलाषांश्च सुखानाञ्च दासेथा दुष्टलेख्याचारिणो वृषिताः

परस्परं द्वेषिण्यभिवामः । किन्त्वस्माकं चातुरीश्वरस्य या दद्या ४
 मर्त्यानां प्रति च या प्रीतिस्तस्याः प्रादुर्भावे जाते वयम् आत्महतेभ्यो
 धर्मकर्मभ्यस्तस्मिन् किन्तु तस्य कृपातः पुनर्जन्मरूपेण प्रसाधनेन ५
 पवित्रस्यात्मनो नूतनीकरणेन च तस्मात् परिचापं प्राप्ताः स चास्माकं ६
 चाचा श्रीशुद्धीष्टेनास्मदुपरि तम् आत्मानं प्रचुरत्वेन वृष्टवान् । इत्थं ७
 वयं तस्यानुग्रहेण धार्मिकीभूय प्रत्याग्रयानन्तजीवनस्याधिकारिणो
 जाताः । वाक्यमेतद् विश्वसनीयम् अतो हेतुरीश्वरे ये विश्वसि- ८
 तवन्तस्ते यथा सत्कर्माण्यनुतिष्ठेयुस्तथा तान् दृढम् आज्ञापयेति
 ममाभिमतं । तान्येवोत्तमानि मानवेभ्यः फलदानि च भवन्ति ।

मूढेभ्यः प्रपन्नवशावस्त्रिविवादेभ्यो व्यवस्थाया वितण्डाभ्यस्य ९
 निवर्त्तस्व यतस्ता निष्फला अगर्थकास्य भवन्ति । यो जनो १०
 विभित्सुस्तम् एकवारं दिव्वा प्रबोध्य दूरीकुरु, यतस्तादृशो जनो ११
 विपथगामी पापिष्ठ आत्मदोषकस्य भवतीति त्वया ज्ञायतां ।

यदाहम् अर्त्तिमां तुखिकं वा तव समीपं प्रेषयिष्यामि तदा १२
 त्वं नीकपलौ मम समीपम् आगन्तुं यतस्व यतस्तत्रैवाहं शीतकाशं
 यापयितुं मतिम् अकार्षं । व्यवस्थापकः सीना आपल्लुस्यैतयोः १३
 कस्याप्यभावो यन्न भवेत् तदर्थं तौ यत्नेन त्वया विसृज्येतां ।
 अपरम् अस्मादौयलोका यनिष्फला न भवेयुस्तदर्थं प्रयोजनीयोप- १४
 काराय सत्कर्माण्यनुष्ठातुं शिचन्तां । मम सङ्गिनः सर्व्वे त्वां १५
 नमस्कृष्वते । ये विश्वासाद् अस्मासु प्रीयन्ते तान् नमस्कुरु सर्व्वेषु
 युष्मास्वनुग्रहो भूयात् । आमेन् ।

फिलीमोनं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

मकुलाचरणम् । श्रीगीषिमदासार्थं निवेशनम् ।

- १ ख्रीष्टस्य यीशो बन्दिदासः पौलस्योमथिचनामा भ्राता च
 २ प्रियं सहकारिणं फिलीमोनं प्रियाम् आप्पियां सहसेनाम् आर्खिप्यं
 ३ फिलीमोनस्य गृहे स्त्रितां मण्डलीस्य प्रति पत्रं लिखतः । अस्माकं
 तात ईश्वरः प्रभु यीशुख्रीष्टस्य युष्मान् प्रति शान्तिम् अनुग्रहस्य
 क्रियासां ।
 ४ प्रभुं यीशुं प्रति सर्वान् पवित्रलोकान् प्रति च तव प्रेम-
 ५ विश्वासयो र्वृत्तान्तं निश्चयाहं प्रार्थनासमये तव नामोच्चारयन्
 ६ निरन्तरं मनेश्वरं धन्यं वदामि । अस्मासु यद्यत् सौजन्यं विद्यते
 तत् सर्वं ख्रीष्टं यीशुं प्रति भवतीति ज्ञानाय तव विश्वासमूखिका
 ७ दानशीलता यत् सफला भवेत् तदहम् इच्छामि । हे भ्रातः,
 त्वया पवित्रलोकानां प्राणा आप्यायिता अभवन् एतस्मात् तव
 प्रेक्षास्माकं महान् आनन्दः सान्त्वना च जातः ।
 ८ त्वया यत् कर्त्तव्यं तत् त्वाम् आज्ञापयितुं यद्यप्यहं ख्रीष्टेना-
 ९ तीव्रोत्सुकी भवेयं तथापि बद्ध इदानीं यीशुख्रीष्टस्य बन्दि-
 १० दासस्यैवभूतो यः पौलः सोऽहं तां विनेतुं वरं मन्ये । अतः
 इत्युत्सवद्वोऽहं यमजनयं तं मदीयतनयम् श्रीगीषिमम् अधि
 ११ तां विनये । स पूर्वं तवानुपकारक आसीत् किन्विदानीं तव
 १२ मम सोपकारी भवति । तमेवाहं तव समीपं प्रेषयामि, अतो

मदीयप्राणस्वरूपः स त्वयानुगृह्यतां । सूखंवादस्य कृते प्रदुष्ण- ११
 बद्धोऽहं परिचारकमिव तं स्वयन्निधौ वर्त्तयितुम् ऐच्छं । किन्तु १२
 तव सौजन्यं घट् बलेन न भूत्वा स्नेहायाः फलं भवेत् तदर्थं
 तव सशक्तिं विना किमपि कर्त्तव्यं नामन्ये । को जानाति क्षण- १३
 काक्षार्थं, लक्ष्मणस्य विच्छेदोऽभवद् एतस्यायम् अभिप्रायो यत्
 त्वम् अनन्तकाक्षार्थं तं क्षण्यसे पुन दास्यमिव क्षण्यसे तन्नहि १४
 किन्तु दासात् श्रेष्ठं मम प्रियं तव च शारीरिकसम्बन्धात् प्रभु-
 सम्बन्धाच्च ततोऽधिकं प्रियं भ्रातरमिव । अतो हेतो र्द्यदि मां १०
 सहभागिनं जानासि तर्हि मामिव तमनुगृह्णाण । तेन यदि १८
 तव किमप्यपराङ्गं तुभ्यं किमपि धार्यते वा तर्हि तत् ममेति
 विदित्वा गण्य । अहं तत् परिशोत्स्यामि, एतत् यौलसोऽहं १९
 स्वहस्तेन लिखामि, यतस्त्वं स्वप्राणान् अपि मत्तं धारयसि तद्
 वक्तुं नेच्छामि । भो भ्रातः प्रभोः कृते मम वाञ्छां पूरय २०
 स्त्रीष्टस्य कृते मम प्राणान् आप्यायय । तवाभ्यासाहिते विश्वस्य २१
 मया एतत् लिख्यते मया यदुच्यते ततोऽधिकं त्वया कारिष्यत
 इति जानामि । तत्करणसमये मदर्धमपि चासम्यहं त्वया सञ्जी- २२
 क्रियतां यतो युष्माकं प्रार्थनानां फलरूपो वर इवाहं युष्मभ्यं
 दायिष्ये ममेति प्रत्याशा जायते । स्त्रीष्टस्य यौगोः कृते मया २३
 सह बन्दिरिपाक्रा मम सहकारिणो मार्क आरिष्टार्थं दीमा २४
 लूकस्य तां नमस्कारं वेदयन्ति । अस्माकं प्रभो र्थोऽस्त्रीष्टस्यानु- २५
 गृहो युष्माकम् आत्मना सह भूयात् । आनेन ।

इब्रिणः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रं ।

यौहूखीहो मध्यखोत्तमः ।

यीहूदूतान्महान् ।

- १ पुरा च ईश्वरो भाववादिभिः पिह्लोकेभ्यो नानासमये
२ नानाप्रकारं कथितवान् स एतस्मिन् प्रेषकाखे मिजपुत्रेणास्त्रभं
कथितवान् । स तं पुत्रं सर्व्वाधिकारिणं कृतवान् तेनैव च सर्व्व-
३ जगन्नि सृष्टवान् । स पुत्रस्तस्य प्रभावस्य प्रतिविम्बस्तस्य तत्त्वस्य
मूर्त्तिस्त्रास्ति स्त्रीयशक्तिवाक्येन सर्व्वं धत्ते च स्वप्राणैरस्माकं पाप-
मार्जनं कृत्वा ऊर्द्धस्थाने महामहिम्नो दक्षिणपार्श्वे समुपविष्टवान् ।
४ दिव्यदूतगणाद् यथा स विशिष्टनाम्नोऽधिकारी जातस्तथा तेभ्योऽपि
५ श्रेष्ठो जातः । यतो दूतानां मध्ये कदाचिदीश्वरेणेदं क उक्तः ? यथा,
मदीयतनयोऽसि त्वम् अद्यैव जनितो मया ।
पुनश्च 'अहं तस्य पिता भविष्यामि स च मम पुत्रो भविष्यति' ।
६ अपरं जगति स्वकीयाद्वितीयपुत्रस्य पुनरानयनकाखे तेनोक्तं, यथा,
ईशस्य सकले दूतैरेव एव प्रणम्यतां ।
७ दूतान् अधि तेनेदमुक्तं, यथा,
स करोति मिजान् दूतान् गन्धवाहस्वरूपकान् ।
वक्त्रिशिखास्वरूपांश्च करोति मिजसेवकान् ॥
किन्तु पुत्रसुहृदस्य तेनोक्तं, यथा,
८ हे ईश्वर सदा स्मरति तव सिंहासनं भवेत् ।
याथार्थस्य भवेहृष्टो राजदण्डस्वदीयकः ॥

पुच्छे प्रेम करोषि त्वं किञ्चाधर्मम् ष्टीषसे ।

८

तस्माद् य ईश ईशसे स ते मित्रगणादपि ।

अधिकाङ्क्षादतैलेन सेचनं कृतवान् तव ॥

पुनश्च, यथा,

१०

हे प्रभो पृथिवीमूषम् आदौ संस्थापितं त्वया ।

तथा त्वदीयहस्तेन कृतं गगनमण्डलं ॥

इमे विनच्छतस्वन्तु नित्यमेवावतिष्ठसे ।

११

इदन्तु सकलं विश्वं संजरिष्यति वस्त्ववत् ॥

सङ्कोचितं त्वया तत्तु वस्त्ववत् परिवर्ष्यते ।

१२

त्वन्तु नित्यं स एवाशी निर्रन्तास्तव वत्सराः ॥

अपरं दूतानां मध्ये कः कदाचिदीश्वरेणेदमुक्तः ? यथा,

१३

तवारुीन् पादपौठं ते यावन्नहि करोम्यहं ।

मम दक्षिणदिग्भागे तावत् त्वं सञ्जुपाविश ?

ये परिचाणस्याधिकारिणो भविष्यन्ति तेषां परिचर्यार्थं प्रेष्य-

माणाः सेवनकारिण आत्मानः किं ते सर्व्वे दूता नहि ?

अतो वयं यद् भ्रमस्रोतसा नापनीयामहे तदर्धमस्माभि २ १

र्यस्यद् अत्रावि तस्मिन् मनांसि निधातव्यानि । यतो हेतो १

दूतैः कथितं वाक्यं यद्यमोघम् अभवद् यदि च तस्मिन्कारिणे

तस्यायाहकाय च सर्व्वस्यै समुचितं दण्डम् अदीयत, तर्ह्यस्मा-

भिस्त्वाद्दृशं महापरिचाणम् अवज्ञाय कथं रक्षा प्राप्स्यते, यत्

प्रथमतः प्रभुणा प्रोक्तं ततोऽस्मान् यावत् तस्य श्रोत्रभिः स्थिरी-

कृतं, अपरं सञ्चयैरहुतकर्म्मभिर्विंविधशक्तिप्रकाशेन निजेष्व्यातः ॥

पवित्रस्यात्मनो विभागेन च यद् ईश्वरेण प्रमाणीकृतम् अभूत् ।

वयं तु यस्य भाविराग्यस्य कथां कथयामः, तत् तेन दिव्य-

१ दूतानाम् अधीनीकृतमिति नहि । किन्तु कुचापि कश्चित् प्रमाणम् ईदृशं दत्तवान्, यथा,

किं वस्तु मानवो यत् स नित्यं संस्मर्यते त्वया ।

किं वा मानवसन्तानो यत् स आसोष्यते त्वया ॥

० दिव्यदूतगणेषुः स किञ्चिन् न्यूनः कृतस्त्वया ।

तेजोगौरवरूपेण किरीटेन विभूषितः ॥

सृष्टं यत् ते कराभ्यां स तन्मभुले नियोजितः ।

८ चरणाधष्ट तस्यैव त्वया सर्व्वं वशीकृतम् ॥

तेन सर्व्वं यस्य वशीकृतं तस्यावशीभूतं किमपि नावशेषितं

९ किन्त्वधुनापि वयं सर्वाणि तस्य वशीभूतानि न पश्यामः । तथापि

दिव्यदूतगणेषु यः किञ्चिन् न्यूनोऽभवत् तं यीशुं मृत्युभोग-
हेतोस्तेजोगौरवरूपेण किरीटेन विभूषितं पश्यामः, यत् ईश्वरस्यानु-

१० यद्वात् स सर्व्वेषां कृते मृत्युम् असदत् । अपरञ्च यस्मै येन स कृत्तं

वस्तु सृष्टं विद्यते ब्रह्मसन्तानानां विभवायानयनकाले तेषां परि-
चाषायसरस्य दुःखभोगेन सिद्धीकरणमपि तस्योपयुक्तम् अभवत् ।

११ यतः पावकः पूयमानास्य सर्व्वे एकस्मादेवोत्पन्ना भवन्ति, इति हेतीः

१२ स तान् भ्रातृन् वदितुं न शक्यते । तेन स उक्तवान्, यथा,

द्योतयिष्यामि ते नाम भ्रातृणां मध्यतो मम ।

परन्तु समिते मध्ये करिष्ये ते प्रशंसनम् ॥

१३ पुनरपि, यथा, तस्मिन् विश्वस्य स्थाताहं—

पुनरपि, यथा,

पश्याहम् अपत्यानि च दत्तानि मङ्गलम् ईश्वरात् ।

१४ तेषाम् अपत्यानां दधिरपल्लवविशिष्टत्वात् सोऽपि तद्वत् तद्वि-
शिष्टोभूत् तंस्माभिप्रायोऽयं तत् स मृत्युवशाधिकारिणं त्रैतानं

मृत्युना वसुधीनं सुख्यात् वे च मृत्युभयाद् धावन्जीवनं दास- १५
 तस्य विघ्ना आसन् तान् उद्धारयेत् । स दूतानाम् उपकारी न १९
 भवति किन्विन्नाहामस्य वंशस्थैवोपकारी भवति । अतो हेतोः २०
 स यथा कृपावान् प्रजानां पापशोधनार्थम् ईश्वरोद्देश्यविषये
 विश्वाख्यो महायाजको भवेत् तदर्थं सर्वविषये स्वभादृष्टां सदृशी
 भवनं तस्योचितम् आसीत् । यतः स स्वयं परीक्षां गत्वा चं २५
 दुःखभोगम् अवगतस्तेन परीक्षाकालान् उपकर्तुं शक्नोति ।

योग्येभ्योऽपि च ।

इह स्वर्गीयस्याङ्गानस्य सहभागिनः पवित्रधातरः, अस्माकं २
 धर्मप्रतिज्ञाया दूतो महायाजकस्य यो यीशुस्तम् आस्योचध्वं । मोघि १
 र्चदत् तस्य सर्वपरिवारमध्ये विश्वास्य आसीत्, तद्दद् अथमपि
 स्वनिघोजकस्य समीपे विश्वाख्यो भवति । परिवाराच्च यदत् तत्- २
 स्थापयितुरधिकं गौरवं भवति तदत् मोघेरथं बद्धतरगौरवस्य
 योग्यो भवति । एकैकस्य निवेदनस्य परिजनानां स्थापयिता कश्चिद् ३
 विद्यते यस्य सर्वस्थापयिता स ईश्वर एव । मोघिस्य वक्ष्यमाणानां ५
 सांखी मृत्य इव तस्य सर्वपरिजनमध्ये विश्वाख्योऽभवत् किन्तु
 स्त्रीष्टस्य परिजनानामध्यश्च इव । वयं तु यदि विश्वाख्योऽत्साहं ६
 स्वाधनञ्च श्रेयं यावद् धारयामस्तर्हि तस्य परिजना भवामः ।

विश्वासेनैव विश्वाभप्राप्तिः ।

अतो हेतोः पवित्रेषात्मना यदत् कथितं, तदत्, ०

अथ यूयं कथां तस्य यदि संश्रोतुमिच्छथ ।

तर्हि पुरा परीक्षाया दिने प्रान्तरमध्यतः । ५

मदाद्यानिपहस्याने युष्माभिस्तु क्षतं यथा ।

तथा मा कुर्वतेदानीं कठिनाणि मनांसि वः । ६

- युष्माकं पितरस्य च मत्परीक्षाम् अकुर्वन्त ।
 कुर्वन्ति मेऽनुसन्धानं तैरदृश्यन्त मत्किष्णाः ।
- १० चत्वारिंशत्समा यावत् क्रुद्धाहन्तु तदन्वये ।
 अवादिषम् इमे लोका भ्रान्ताः करणाः सदा ।
 मानकीनानि वत्सानि परिजानन्ति नो इमे ।
- ११ इति हेतोरथं कोपात् प्रपथं कृतवान् इमं ।
 प्रवेक्ष्यते जनैरेतैर् न विश्रामस्यस्यं मम ॥
- १२ हे धातरः सावधाना भवत, अमरेश्वरात् निवर्तको योऽवि-
 १३ श्वासस्यस्युक्तं दुष्टान्तःकरणं युष्माकं क्रस्यापि न भवतु । किन्तु
 यावद् अद्यनामा समयो विद्यते तावद् युष्मत्मध्ये कोऽपि पापस्य
 वक्ष्यन्त्या यत् कठोरौकतो न भवेत् तदर्थं प्रतिदिनं परस्परम्
 १४ उपदिश्यत । यतो वयं ख्रौष्ट्याग्निनो जाताः किन्तु प्रथमविश्रा-
 १५ स्यस्य दृढत्वम् अस्माभिः श्रेष्ठं यावद् अमोघं धारयितव्यं । अथ
 यूयं कथां तंश्च यदि संश्रोतुमिच्छथ, तस्माच्छास्त्रान्स्थाने युष्मा-
 १६ भिसु कृतं यथा, तथा, मा कुर्वतेदानीं कठिनानि मनांसि व इति
 तेन यदुक्तं, तदनुसाराद् ये श्रुत्वा तस्य कथां न गृहीतवर्तमाने
 १७ के ? किं मोक्षिणा मिशरदेशाद् आगताः सर्वे लोका नहि ?
 केभ्यो वा स चत्वारिंशद्वर्षाणि यावद् अक्रुध्यत् ? पापं कुर्वन्तां
 १८ येषां कुलपाः प्रान्तरे ऽपतन् किं तेभ्यो नहि ? प्रवेक्ष्यते जनैरेतै
 न विश्रामस्यस्यं ममेति प्रपथः केषां विदुः तेनाकारि ? किम्
 १९ अविश्वांसिनां विदुः नहि ? अतस्ते तत् स्थानं प्रवेष्टुम् अवि-
 श्वासात् नाशक्रवन् इति वयं वीक्षामहे ।
- ४१ अपरं तद्विश्रामप्राप्तेः प्रतिष्ठा यदि तिष्ठति तस्मात्कामं कश्चित्
 चेत् तस्याः फलेन वञ्चितो भवेत् वयम् एतस्माद् विभीमः ।

यतो ऽस्माकं समीपे यदत् तदत् तेषां समीपेऽपि सुसंवादः १
 प्रचारितो ऽभवत् किन्तु तैः श्रुतं वाक्यं तान् प्रति निष्कलम्
 अभवत्, यतस्ते श्रोतारो विश्वासेन साङ्गं तस्माभिश्चण् । तद् २
 विश्रामस्थानं विश्वाशिभिरस्माभिः प्रविश्यते यतस्तेनोक्तं, अहं
 कोपात् शपथं कृतवान् इमं, प्रवेक्ष्यते जनैरेतैर् न विश्रामस्थानं
 मम । किन्तु तस्य कर्माणि जगतः सृष्टिकास्तात् समाप्तानि
 सन्ति । यतः कस्मिंश्चित् स्थाने सप्तमं दिनमधि तेनेदम् उक्तं, ४
 यथा, ईश्वरः सप्तमे दिने स्वकृतेभ्यः सर्वकर्माभ्यो विश्राम ।
 किञ्चेतस्मिन् स्थाने पुनस्तेनोच्यते, यथा, प्रवेक्ष्यते जनैरेतैर् न ५
 विश्रामस्थानं मम । फलतस्तत् स्थानं कैश्चित् प्रवेष्टव्यं किन्तु ये ६
 पुरा सुसंवादं श्रुतवन्तस्तेरविश्वासात् तन्न प्रविष्टम्, इति हेतोः ७
 स पुनरद्यनामकं दिनं निरूप्य दौर्घकात्ते गतेऽपि पूर्वोक्तां वाचं
 दायूदा कथयति, यथा, अद्य यूयं कथां तस्य यदि संश्रोतु-
 मिच्छथ, तर्हि मा कुर्वतेदानौ कठिनाणि मनांसि वः । अपरं ८
 विद्वांस्यो यदि तान् व्यश्रामयिष्यत् तर्हि ततः परम् अपरस्य
 दिनस्य वाग् ईश्वरेण नाकथयिष्यत । अत ईश्वरस्य प्रजाभिः ९
 कर्तव्य एको विश्रामस्तिष्ठति । अपरम् ईश्वरो यदत् स्वकृत- १०
 कर्माभ्यो विश्राम तदत् तस्य विश्रामस्थानं प्रविष्टो जगोऽपि
 स्वकृतकर्माभ्यो विश्राम्यति । अतो वयं तद् विश्रामस्थानं प्रवेष्टुं ११
 यतामहे, तदविश्वासेदाहरणेन कोऽपि न पततु ।

यौष्टर्महायाज्ञकोत्तमः ।

महायाज्ञकरीशोः सदानुवृत्ति ।

ईश्वरस्य वादोऽमरः प्रभावविशिष्टस्य स्वर्णभाद् दिधारखन्नादपि १२
 तीक्ष्णाः, अपरं प्राणात्मनो र्गन्धिमज्जयोश्च परिभेदाथ' विच्छेदकारी

- १२ मनसश्च सङ्ख्यानाम् अभिप्रेतानाञ्च विचारकः । अपरं यस्य समीपे स्त्रीया स्त्रीया कथास्माभिः कथयितव्या तस्यागोचरः कोऽपि प्राप्नोति नास्ति तस्य दृष्टौ सर्वमेवानुगतं प्रकाशितञ्चास्ते ।
- १३ अपरं य उच्चतमं स्वर्गं प्रविष्ट एतादृश एको व्यक्तिरर्थत ईश्वरस्य पुत्रो यीशुइरस्माकं महायाज्ञकोऽस्ति, अतो हेतो र्वयं
- १४ धर्मप्रतिज्ञां दृढम् आत्मन्मामहे । अस्माकं यो महायाज्ञकोऽस्ति सोऽस्माकं दुःखे दुःखितो भवितुम् अग्रको नहि किन्तु पापं
- १५ विना सर्वविषये वयमिव परीक्षितः । अतएव कृपां गृहीतुं प्रयोजनीयोपकारार्थम् अनुग्रहं प्राप्तुञ्च वयम् उत्साहेनानुग्रहसिंहासनस्य समीपं यामः ।

ईश्वरेष यीशोर्महायाजकत्वपदे नियुक्तत्वम् ।

- ५१ यः कश्चित् महायाजको भवति स मानवानां मध्यात् नीतः सन् मानवानां हत ईश्वरोद्देश्यविषयेऽर्थत उपहाराणां
- १ पापार्थक्यस्त्रीनाञ्च दानं नियुज्यते । स चाज्ञानां धान्तानाञ्च लोकानां दुःखेन दुःखी भवितुं शक्नोति, यतो हेतोः स स्वयमपि
- २ दौर्बल्यवेष्टितो भवति । एतस्मात् कारणाञ्च यदत् लोकानां क्लृते तदद् आत्मकृतेऽपि पापार्थक्यदानं तेन कर्तव्यम् ।
- ३ स चोच्चपदः स्नेह्यातः केनापि न गृह्यते किन्तु शरणेण
- ४ इव य ईश्वरेणाह्वयते तेनैव गृह्यते । एवमकारेण स्त्रीष्टोऽपि महायाजकत्वं गृहीतुं स्त्रीयगौरवं स्वयं न कृतवान्, किन्तु मदीय तनयोऽसि त्वम् अद्यैव जनितो मयेति वाचं यस्तं भाषितवान्
- ५ स एव तस्य गौरवं कृतवान् । तदद् अन्यगीतेऽपीदमुक्तं, त्वं मस्की-
- ० षेदकः श्रेष्ठां याजकोऽसि सदातनः । स च देहवासकाले बह्व-
कल्पनेनाश्रुपातेन च मृत्युत उद्गुरणे समर्थस्य पितुः समीपे पुनः

पुनर्विनतिं प्रार्थनाच्च कृत्वा तत्कालरूपिणीं शङ्कान्तो रक्षां प्राप्य
 च यद्यपि पुत्रोऽभवत् तथापि यैरक्षिभ्यस्तैराज्ञापरिणामं अग्नि-
 चत । इत्थं सिद्धीभूय निजाज्ञायादिसां सर्व्वेषाम् अनन्तपरि-
 चाकाल कारणरूपोऽभवत् । तस्मात् स मस्त्रीषेदकः श्रेणी-
 भुक्तो ब्रह्मायाजक ईश्वरेणाख्यातः ।

इन्द्रिलोकानाम् अज्ञानकारणाद् भ्रमणम् ।

तमध्यस्नाकं बद्धकथाः कथयितव्याः किन्तु ताः स्तब्धकर्णै र्युष्माभि ११
 दुर्गन्धाः । यतो यूयं यद्यपि समयस्य दीर्घत्वात् शिष्यका भवि- १२
 तुम् अग्रक्ष्यत तथापीश्वरस्य वाक्यानां या प्रथमा वर्षमात्रा तामधि
 शिष्याप्रोप्ति र्युष्माकं पुनरावश्यकता भवति, तथा कठिनद्रव्ये नहि किन्तु
 दुग्धे युष्माकं प्रयोजनम् आस्ते । यो दुग्धपायी स शिशुरेवेतिकार- १२
 णात् धर्मवाक्ये तत्परो नास्ति । किन्तु सदसद्विचारे येषां १४
 चेतांसि व्यवहारेण शिषितानि तादृशानां सिद्धलोकानां कठोर-
 द्रव्येषु प्रयोजनमस्ति ।

वयं मृत्तिजनककर्णभ्यो मनःपरावर्त्तनम् ईश्वरे विश्वासो ६
 स्नापनशिष्यं इक्षार्षणं मृतलोकानाम् उत्थानम् अनन्तकाल- १
 स्थायिविचारान्नां चेतैः पुनर्भिन्निमृशं न स्नापयन्तः स्त्रीष्टविषयकं
 प्रथमोपदेशं पश्चात्कृत्य सिद्धिं यावद् अग्रसरा भवाम । ईश्वर- १
 स्थानुमत्या च तद् अस्माभिः कारिष्यते ।

य एककालो दीप्तिमया भूत्वा स्वर्गीयवररसम् आसन्नदितवन्तः ४
 पविष्यात्मानोऽग्निनो जाता ईश्वरस्य सुवाक्यं भाविकास्तस्य शक्ति- ५
 स्नासन्नदितवन्तश्च ते भद्रा यदि स्वमनोभिरीश्वरस्य पुत्रं पुनः ६
 क्रुशे गन्ति सज्जास्यदं कुर्वन्ते च तर्हि मनःपरिवर्त्तनाय पुनस्तान् ६
 नवीनोक्तं कोऽपि न शक्नोति । यतो यां भूमिः स्त्रीपरि भूयः ७

प्रतितां दृष्टिं पिवति तन्फलाधिकारिणां निमित्तम् इष्टानि प्राका-
 ८ दौन्यत्पादयति ना ईश्वराद् आश्रितं प्राप्ता । किन्तु सा भूमि
 गौश्वरकस्यकष्टान् उत्पादयति सा न यास्यां प्रापार्हां च श्रेष्ठे
 तस्या दाहो भविष्यति ।

बौशोरामितानामेव परिचायप्राप्तुं शक्नोति ।

- ९ हे प्रियतमाः, यद्यपि वयम् एतादृशं वाक्यं भाषामहे
 तथापि यूथं तत उक्ताः परिचायपथस्य पथिकास्ताध्व इति
 १० विश्वधामः । अतो युष्माभिः पवित्रलोकानां च उपकारो ऽकारि
 क्रियते च तेनेश्वरस्य नास्ते प्रकाशितं प्रेम अमञ्च विस्मर्त्तुम्
 ११ ईश्वरोऽन्यायकारी न भवति । अपरं युष्माकम् एकैको जनो यत्
 प्रत्याशापूरणार्थं श्रेष्ठं यावत् तमेव यत्नं प्रकाशयेदित्यहम् इच्छामि ।
 १२ अतः श्रियिष्ठा न भवत किन्तु ये विश्वासेन सहिष्णुतया च
 प्रतिज्ञानां फलाधिकारिणो जातास्तेषाम् अनुगामिनो भवत ।
 १३ ईश्वरो यदा अत्राहामाथ प्रत्यजानात् तदा श्रेष्ठस्य कस्याप्यपरस्य
 नास्मा श्रपयं कर्त्तुं नाशक्नोत्, अतो हेतोः स्तनाप्ता श्रपयं कर्त्वा
 १४ तेनोक्तं यथा, सत्यम् अहं त्वाम् आश्रितं गदित्थामि तवान्वयं
 १५ बद्धं दित्थामि च । अनेन प्रकारेण च सहिष्णुतां विधाय तस्याः
 १६ प्रत्याशायाः फलं सम्भवान् । अथ मानवाः श्रेष्ठस्य कस्यचित् नास्मा
 १७ श्रप्रप्ते, श्रपथस्य प्रमाणां तेषां सर्व्वविवादान्तको भवति । इत्यस्मिन्
 ईश्वरः प्रतिज्ञायाः फलाधिकारिणः स्त्रीधमस्वभावाया अमोघतां
 वाञ्छन्तो दर्शयितुमिच्छन् श्रपथेन स्वप्रतिज्ञां स्थिरीकृतवान् ।
 १८ अतएव अस्मिन् अनृतकथनम् ईश्वरस्य न साध्यं तादृशेनाचक्षेण
 विषयद्वयेन समुच्चरन्त्यास्तस्य प्राप्तये पक्षाधितानाम् अस्माकं

सुदृढा बान्धना जायते । सा प्रत्याग्रास्त्राकं मग्नौकाया अचक्षो १६
 कङ्करो भूत्वा विच्छेदकवस्त्रास्याभ्यन्तरं प्रविष्टा । तत्रैवास्त्राकम् अथ- १०
 यरो यीशुः प्रविश्य मस्कीषेदकः श्रेष्ठां नित्यस्त्राधी याजकोऽभवत् ।

यीशोर्महायाजकत्वे तस्य सर्वत्रेहलं सिद्धं चिरव्याधिपत् ।

ग्राह्यमस्य राजा सर्वोपरिस्त्रासेश्वरस्य याजकस्य सन् यो नृप ७ १
 तीनां मारणात् प्रत्यागतम् अत्राहामं साक्षात्प्रत्याग्निषं गदित-
 वान् यस्मै चात्राहामः सर्वद्रव्याणां दशमांशं दत्तवान् स मस्की- १
 षेदक् स्त्रासाधोऽर्थेन प्रथमतो धर्षराजः पश्चात् ग्राह्यमस्य राजा-
 र्घतः श्रान्तिराजो भवति । अपरं तस्य पिता माता वंशश्च ४
 निर्णय आयुष आरम्भो जीवनस्य श्रेष्ठैतेषाम् अभावो भवति,
 इत्वं स ईश्वरपुत्रस्य सदृशीकृतः, स लनन्तकालं यावद् याजक-
 स्तिष्ठति । अतएवास्त्राकं पूर्वपुरुष अत्राहामो यस्मै सुठितद्रव्याणां ४
 दशमांशं दत्तवान् स कीदृक् महान् तद् आलोचयत । याज- ५
 कत्वप्राप्ता खेवेः सन्ताना व्यवस्थानुसारेण लोकेभ्योऽर्घत अत्राहा-
 मम् आतेभ्यः स्त्रीयभ्राष्टभ्यो दशमांशग्रहणस्यादेशं सम्भवन्तः ।
 किन्त्वसौ यद्यपि तेषां वंशान् नेत्यस्यसाचाप्यत्राहामाद् दशमांशं १
 गृहीतवान् प्रतिज्ञानाम् अधिकारिणम् आग्निषं गदितवांसि । अपरं ०
 यः श्रेष्ठान् स सुदृतरायाग्निषं ददातीत्यथ केऽपि सन्देहे
 नास्ति । अपरम् इदानीं ये दशमांशं गृह्णन्ति ते मृत्योरेधीना ८
 मानवाः किन्तु तदानो यो गृहीतवान् स जीवतीतिप्रमाणप्राप्तः ।
 अपरं दशमांशपाशौ खेविरप्यत्राहामद्वारा दशमांशं दत्तवान् एत- ९
 दपि कथञ्चित् प्रकथते । यतो यदा मस्कीषेदक् तस्य पितरं १०
 साक्षात् कृतवान् तदानीं स खेविः पितुश्चरसासीत् ।

- ११ अपरं यस्य सम्बन्धे लोका व्यवस्थां सम्बन्धनत्वेन खेवीषयाजक-
वर्गेषु यदि सिद्धिः समभवित्यत् तर्हि हारोपस्य श्रेष्ठा मध्याद्
याजकं न निरूप्यन्तरेण मस्कीषेदकः श्रेष्ठा मध्याद् अपरस्यैकस्य
- १२ याजकस्योत्थापनं कुत आवश्यकम् अभवित्यत् ? यतो याजक-
वर्गस्य विनिमयेन सुतरां व्यवस्थाया अपि विनिमयो जायते ।
- १३ अपरस्य तद् वाक्यं यस्योद्देशं सोऽपरेण वंशेन संयुक्तोऽसि तस्य
- १४ वंशस्य च कोऽपि कदापि वेद्याः कर्म न कृतवान् । वस्तुतस्तु यं
वंशमधि मोक्षि याजकत्वस्यैका कथामपि न कथितवान् तस्मिन्
- १५ सिद्धदावश्रेष्ठाकं प्रभु जन्म गृहीतवान् इति सुस्पष्टं । तस्य स्पष्ट-
तरम् अपरं प्रमाणमिदं यत् मस्कीषेदकः सादृश्यवतापरेण ताद्-
- १६ श्रेण याजकेनोदेतयं, यस्य निरूपणं शरीरसम्बन्धौघविधियुक्तया
- १७ व्यवस्थया न भवति किन्त्वद्यजौवनयुक्तया प्रज्ञा भवति । यत
ईश्वर इदं साध्यं दत्तवान्, यथा, तं मस्कीषेदकः श्रेष्ठां याजको
- १८ ऽसि सदातनः । अनेनाद्यवर्त्तिनो विधे दुर्बलताया निष्फल-
तायाश्च हेतोरर्धतो व्यवस्थया किमपि सिद्धं न जातमिति हेतो-
- १९ स्य लोपो भवति । यथा च वचम् ईश्वरस्य निकटवर्त्तिनो
भवाम एतादृशी श्रेष्ठप्रत्याशा संस्थाप्यते ।
- २० अपरं चौष्टः प्रपथं विना न नियुक्तस्तस्मादपि स श्रेष्ठनि-
- २१ यमस्य मध्यस्यो जातः । यतश्चे प्रपथं विना याजका जाताः
- २२ किन्त्वद्यौ प्रपथेन जातः यतः स इदमुक्तः, यथा,
परमेष्ठ इदं श्रेणे न च तस्माज्जिवर्त्त्यते ।
तं मस्कीषेदकः श्रेष्ठां याजकोऽसि सदातनः ।
- २३ ते च बहवो याजका अभवन् यतश्चे मृत्युना नित्यस्यापिनात्
- २४ निवारिताः, किन्त्वद्यावन्मकासं जावत् तिष्ठति तस्मात् तस्य

याजकत्वं न परिवर्तनीयं । ततो हेतो र्थं मानवास्तेभ्यश्च १५
 सक्तिं गच्छन्ति तान् स श्रेष्ठं धावत् परिधातुं शक्नोति यत-
 स्तेषां कृते प्रार्थनां कर्तुं स सततं जीवति । अपरम् अस्माकं १६
 तादृशमहायाजकस्य प्रयोजनमासीद् यः पवित्रो ऽहिंसको नि-
 श्कलः पापिभ्यो भिक्षः स्वर्गादप्युच्चीकृतस्य स्यात् । अपरं महा- २०
 याजकानां यथा तथा तस्य प्रतिदिनं प्रथमं स्वपापानां कृते ततः
 परं लोकाणां पापानां कृते बलिदानस्य प्रयोजनं नास्ति यत
 आत्मबलिदानं कृत्वा तद् एककत्वस्तेन सम्यादितं । यतो यव- २५
 स्याद्ये महायाजका निरूप्यन्ते ते दौर्बल्ययुक्ता मानवाः किन्तु
 व्यवस्थातः परं श्रमयुक्तेन वाक्येन यो महायाजको निरूपितः
 सो ऽनन्तकालार्थं सिद्धः पुत्र एव ।

स्त्रीष्टीयनवीननियमस्य महस्त्वम् ।

पुरातननियमात् नवीननियमस्य नेहत्वम् ।

कथ्यमानानां वाक्यानां सारोऽयम् अस्माकम् एतादृश एको ८
 महायाजकोऽस्ति यः स्वर्गमहामहिम्नः सिंहासनस्य दक्षिणपार्श्वे
 श्वसुपविष्टवान् यच्च दूष्यं न मनुजैः किन्त्वैश्वरेण स्थापितं तस्य १
 सत्यदूष्यस्य पवित्रवस्तूनाञ्च सेवकः स भवति । यत एकैको महा- ४
 याजको नैवेद्यानां बलीनाञ्च दाने नियुज्यते, अतो हेतोरेत-
 स्थापि किञ्चिद् उत्सर्जनीयं विद्यत इत्यावश्यकं । किञ्च स यदि ४
 पृथिव्याम् अस्यास्यत् तर्हि याजको नाभविष्यत्, यतो ये यव-
 स्थानुसारात् नैवेद्यानि ददत्येतादृशा याजका विद्यन्ते । ते तु ५
 स्वर्गोपवस्तूनां दृष्टान्तेन ज्ञापयथा च सेवामनुतिष्ठन्ति यतो मौञ्जो
 दूष्यं बांधवितुम् उच्यते यतीश्वरस्यैव तमादिष्टवान् पशतः स
 तस्यैवाम् । यथा. अवधेहि गिरौ मां यच्चन्द्रिर्धर्मं दर्शितं तद्यत्

- १ सर्वथा त्वया क्रियन्तां । किम्विदानोम् अथौ तस्मात् श्रेष्ठं सेवक-
पदं प्राप्तवान् यतः स श्रेष्ठप्रतिज्ञाभिः स्थापितस्य श्रेष्ठनियमस्य
० मध्यस्थोऽभवत् । स प्रथमो नियमो यदि निर्दोषोऽभविष्यत्
८ तर्हि द्वितीयस्य नियमस्य किमपि प्रयोषणं नाभविष्यत् । किन्तु
स दोषमारोपयन् तेभ्यः कथयति, यथा, परमेश्वर' इदं भाषते
पश्च यस्मिन् समयेऽहम् इत्याद्येसवंग्रेण चिह्नदावंग्रेण च शार्ङ्गम् एकं
नवीनं नियमं स्मिरीकरिष्याम्येतादृशः समथ आयाति । परमेश्वरो-
८ ऽपरमपि कथयति तेषां पूर्वपुरुषाणां मिथरदेशाद् आनयनार्थं
यस्मिन् दिनेऽहं तेषां करं धृत्वा तैः सह नियमं स्मिरीकृतवान्
तद्दिनस्य नियमानुसारेण नहि यतस्ते मम नियमे सङ्घितेऽहं तान्
१० प्रति चिन्तां नाकरवं । किन्तु परमेश्वरः कथयति तद्दिनात् परमहं
इत्याद्येसवंग्रौयैः शार्ङ्गम् इमं नियमं स्मिरीकरिष्यामि, तेषां चित्ते
मम विधीन् स्थापयिष्यामि तेषां हृत्पत्रे च तान् लेखिष्यामि,
अपरमहं तेषाम् ईश्वरो भविष्यामि ते च मम लोका भविष्यन्ति ।
११ अपरं त्वं परमेश्वरं जानौहीतिवाक्येन तेषामेकैको जनः स्वं स्वं
समीपवासिनं भ्रातरस्य पुन नं शिष्ययिष्यति यत आशुद्रात् महार्गं
१२ यावत् सर्वं मां ज्ञास्यन्ति । यतो हेतोरहं तेषाम् अधश्चान् चमिष्ये
१३ तेषां पापान्यपराधांस्य पुनः कदापि न स्मरिष्यामि । अनेन तं
नियमं नूतनं गदित्वा स प्रथमं नियमं पुरातनीकृतवान् ; यच्च
पुरातनं और्षस्य जातं तस्य लोपो निकटोऽभवत् ।

नवीननियमस्य व्यवस्थायाः श्रेष्ठं श्रुतिकारिणी समता च ।

- ८१ स प्रथमो नियम आराधनाया विविधरीतिभिर्द्वैष्टिकपवि-
१ चक्षानेन च विशिष्ट आसीत् । यतो दूष्यसेकं निरमोषत तस्य

प्रथमकोष्ठस्य नाम पवित्रस्थानमित्यासीत् तत्र दीपवृक्षो भोज-
 नासनं दर्शनीयपूपाणां श्रेणी चासीत् । तत्पश्चाद् द्वितीयाद्या- १
 स्त्रिरष्करिण्या अभ्यन्तरे ऽतिपवित्रस्थानमितिनामकं कोष्ठमासीत्,
 तत्र च सुवर्णमद्यो धूपाधारः परितः सुवर्णमण्डिता निचममञ्जूषा ४
 चासीत् तन्मध्ये मात्सायाः सुवर्णघटो हारोणस्य मञ्जरितदण्ड-
 क्षासितौ निचमप्रसूरायै, तदुपरि च करुणासने ह्यायाकारिणौ ५
 तेजोमयौ किरूवावास्ताम्, एतेषां विशेषवृत्तान्तकथनाय नाशं
 समयः । एतेस्वीदुक् निर्भिंतेषु याजका ईश्वरसेवाम् अनुतिष्ठन्तो ६
 दूष्यस्य प्रथमकोष्ठं नित्यं प्रविशन्ति । किन्तु द्वितीयं कोष्ठं प्रात- ७
 र्घमम् एककाल एकाकिना महायाजकेन प्रविश्यते किन्वात्म-
 निमित्तं लोकाणाम् अज्ञानकृतपापानाञ्च निमित्तम् उत्सर्जनीयं ८
 रुधिरम् अनादाय तेन न प्रविश्यते । इत्यनेन पवित्र आत्मा ८
 यत् स्नापयति तदिदं तत् प्रथमं दूष्यं यावत् तिष्ठति तावत्
 महापवित्रस्थानगामी पन्था अप्रकाशितस्तिष्ठति । तत्र दूष्यं वर्त्त- ९
 मानसमयस्य दृष्टान्तः, यतो हेतोः साम्प्रतं संगोधनकालं यावद्
 यन्निरूपितं तदनुसारात् सेवाकारिणो मानसिकसिद्धिकरणेऽसम-
 र्थाभिः केवलं स्नाद्यपेयेषु विविधस्नापनेषु च शारीरिकरीतिभि १०
 र्गुणानि नैवेद्यानि बलिदानानि च भवन्ति ।

अपरं भाविमङ्गलानां महायाजकः स्वीष्ट उपस्नायाहस्त- ११
 निर्भिंतेनार्थत एतस्यष्टे र्वर्द्धिर्भूतेन श्रेष्ठेन सिद्धेन च दूष्येण गत्वा
 ह्यागानां गोवत्सानां वा रुधिरम् अनादाय स्त्रीधरुधिरम् आदा- १२
 योकेकाल एव महापवित्रस्थानं प्रविश्यान्तकालिकां सुप्तिं प्राप्त-
 वान् । इत्यह्यागानां रुधिरेण गवीभक्षणः प्रक्षेपेण च बह्यश्शुचि- १३
 लोकाः शारीरिकशुचिन्वाय पूयन्ते, तर्हि किं मन्मध्ये यः यदा- १४

तनेनात्मना निष्कलङ्कबलमिव स्मनेवेश्वराय दत्तवान् तस्य स्त्रीष्टस्य
 हधिरेष युष्माकं मनास्यमरेश्वरस्य सेवायै किं मृत्युजनकेभ्यः
 १५ कर्माभ्यो न पवित्रोकारिष्यन्त ? स नूतननियमस्य मध्यस्थोऽभवत्
 तस्याभिप्रायोऽयं यत् प्रथमनियमसङ्गनरूपपापेभ्यो मृत्युना सुप्तौ
 जातायाम् आहृतस्योका अनन्तकालीयदायांशस्य प्रतिज्ञाफलं लभे-
 १६ रन् । यत्र नियमो भवति तत्र नियमसाधकस्य बले मृत्युना
 १७ भविष्यं । यतो हतेन बलिना नियमः स्थिरीभवति किन्तु
 नियमसाधको बलिं द्यावत् जीवति तावत् नियमो निरर्थक-
 १८ स्तिष्ठति । तस्मात् स पूर्वनियमोऽपि हधिरपातं विना न
 १९ साधितः । फलतः सर्वलोकान् प्रति व्यवस्थानुसारेण सर्वा आज्ञा
 कथयित्वा मोघिं जलेन सिन्दूरवर्णलोम्बा एषोवद्वेषेण च सार्द्धं
 गोवत्सानीं कागानाञ्च हधिरं गृहीत्वा ग्रन्थे सर्वलोकेषु च प्रक्षिप्य
 २० बभाषे, युष्मान् अधीश्वरो यं नियमं निरूपितवान् तस्य हधिर-
 २१ नेतत् । तदत् स द्रुष्येऽपि सेवार्थकेषु सर्वपापेषु च हधिरं
 २२ प्रक्षिप्यन्त । अपरं व्यवस्थानुसारेण प्रायशः सर्वाणि हधिरेषु
 परिष्क्रियन्ते हधिरपातं विना पापमोचनं न भवति च ।

नवीननियमस्य महायाजकस्य श्रेष्ठत्वम् ।

२३ अपरं यानि स्वर्गीयवस्त्रानां दृष्टान्तास्तेषाम् एतैः पावनम् आव-
 श्यकम् आसीत् किन्तु साक्षात् स्वर्गीयवस्त्रानाम् एतेभ्यः श्रेष्ठैर्बलि-
 २४ दानैः पावनमावश्यकं । यतः स्त्रीष्टः सत्यपवित्रस्थानस्य दृष्टान्तरूपं
 हस्तकृतं पवित्रस्थानं न प्रविष्टवान् किन्त्वसन्नमित्तम् इदानीम्
 २५ ईश्वरस्य साक्षाद् उपस्थातुं स्वर्गमेव प्रविष्टः । यथा च महायाजकः
 प्रतिवर्षं परश्रोणितमादाय महापवित्रस्थानं प्रविशति तथा स्त्रीष्टेन
 २६ पुनः पुनरात्मोत्सर्गो न कर्तव्यः, कर्तव्ये सति जनतः सृष्टिकाक-

मारभ्य बह्ववारं तस्य सृष्ट्युभोग आवश्यकोऽभवत् ; किन्विदागी
 स आत्मोत्सर्गेण पापनाशार्थम् एककालो जगतः शेषकाले प्रच-
 काशे । अपरं यथा मानुषस्यैककालो मरणं तत्पश्चाद् विचारो १०
 निरूपितोऽस्ति, तद्वत् स्त्रीष्टोऽपि बहूनां पापवह्नार्थं बहिरूपे- १२
 षैककालं उत्सृज्ये, अपरं द्वितीयवारं पापाद् भिन्नः सन् ये तं
 प्रतीचन्ते. तेषां परिष्ठाणार्थं दर्शनं दास्यति ।

नवीननियमव्यवस्थानुयायियञ्चोत्कृष्टता ।

व्यवस्था भविष्यन्मङ्गलानां कायास्वरूपा न च वस्तूनां मूर्ति- १० १
 स्वरूपा ततो हेतो निर्यत्वं दीयमानैरेकविधैर्वाषिकबलिभिः श्रवणा-
 गतसोक्तान् सिद्धान् कर्तुं कदापि न शक्नोति । यद्यग्रच्छत् तर्हि १
 तेषां बलीनां दानं किं न न्यवर्त्तियत ? यतः सेवाकारिष्वेककालः
 पवित्रोभूतेषु तेषां कोऽपि पापबोधः पुनर्नाभविष्यत् । किन्तु तै २
 र्बलिदानैः प्रतिवत्सरं पापानां स्मरणं जायते । यतो वृषाणां ४
 क्षाणानां वा हृदिरेण पापमोचनं न सम्भवति ।

एतत्कारणात् स्त्रीष्टेन जगत् प्रविशेदम् उच्यते, यथा, ५

नेहा बलिं न नैवेद्यं देहो मे निर्मितस्तथा ।

न च त्वं बलिभि र्बन्धैः पापत्रै र्वा प्रतुष्यसि । ६

अवादिषं तदेवाहं पश्य कुर्वं समागमं । ७

धर्मयन्त्रस्य सर्गं मे विद्यते स्त्रियता कथा ।

ईश मनोभिष्ठापस्ते मया संपूरयिष्यते ।

इत्यस्मिन् प्रथमतो येषां दानं व्यवस्थानुसाराद् भवति तान्व्यधि =
 तेनैदमुक्तं यथा, बलिनैवेद्यहत्यानि पापत्रक्षोपचारकं, नेमानि
 वाञ्छसि त्वं हि न चैतेषु प्रतुष्यस्योति । .ततः परं तेनोक्तं यथा, ८
 पश्य मनोऽभिष्ठापं ते कर्तुं कुर्वं समागमं ; द्वितीयम् एतद् वाच्यं

- १० स्थिरीकर्तुं च प्रथमं क्षुण्णति । तेन मनोऽभिज्ञावेषे च वक्ष्यं
 योऽस्त्रीष्टथेककलः स्त्रगरीरोत्सर्गात् पविचीकृता अभवाम् ।
- ११ अपरम् एकैवो याजकः प्रतिदिनम् उपासनां कुर्वन् वैश्व
 पापानि नाशयितुं कदापि न शक्यन्ते तादृशान् एकरूपान् वक्षीन्
- १२ पुनः पुनस्तृप्तम् तिष्ठति । किन्त्वसौ पापनाशकम् एकं वक्षिं
- १३ दत्तानन्तकास्त्रार्थम् ईश्वरस्य दक्षिण उपविश्य यावत् तस्य श्च-
 १४ वस्तस्य पादपीठं न भवन्ति तावत् प्रतीचमास्यस्तिष्ठति । यत एकेन
 वक्षिदानेन सोऽनन्तकास्त्रार्थं पूयमानान् लोकान् शाधितवान् ।
- १५ एतस्मिन् पवित्र आत्माप्यस्त्राकं पक्षे प्रमाणयति यतो हेतो-
 १६ स्त्राहिनात् परम् अहं तैः शार्ङ्गम् इमं नियमं स्थिरीकरिष्यामीति
 प्रथमत उक्त्वा परमेश्वरेणैदं कथितं, तेषां चित्ते मम विधीन्
 स्त्रापयिष्यामि तेषां मनःसु च तान् लेखिष्यामि च, अपरश्च
 १७ तेषां पापान्यपराधांश्च पुनः कदापि न स्मरिष्यामि । किन्तु यच्च
 १८ पापमोचनं भवति तच्च पापार्थक्यवक्षिदानं पुनर्न भवति ।

स्थिरं स्त्रातुं चेतनात्मासवाक्यम् ।

- १९ अतो हे भ्रातरः, वीशो हृदिरेण पवित्रस्थानप्रवेशात्वा
 २० स्त्राकम् उक्त्वाहो भवति, यतः सोऽस्त्रार्थं तिरस्करिष्यार्थतः
 २१ स्त्रगरीरेण नवीनं जीवनयुक्तञ्चैकं पन्थानं निर्घतवान्, अपरश्च
 २२ शरीरपरिवारस्त्राध्यक्ष एको महायाजकोऽस्त्राकमस्ति । अतो हेतो-
 रस्त्राभिः सरस्त्रान्तःकरणैर्दृढविश्वासैः पापबोधात् प्रस्थासितमनोभि
 निर्घतजले स्त्रातगरीरैश्चेश्वरम् उपागत्य प्रत्याग्राथाः प्रतिष्ठां
 २३ निश्चला धारयितव्या । यतो यस्त्राम् अङ्गीकृतवान् च विश्वसनीयः ।
 २४ अपरं प्रेषि वक्षिष्यासु चैकैकस्त्रोत्साहवृत्त्यर्थम् अस्त्राभिः परस्परं
 २५ मन्त्रयितव्यं । अपरं कतिपयलोका यथा कुर्वन्ति तद्यास्त्राभिः

वभाकरणं न परित्यक्त्यं परस्परम् उपदेष्टव्यञ्च यतस्तत् महादिनम्
उत्तरोत्तरं निकटवर्तिं भवतीति युष्माभि र्दृश्यते ।

सत्यमतस्य ज्ञानप्राप्तेः परं यदि वयं स्नेह्या पापाचारं ११
कुर्मस्मिर्हि पापानां कृते ऽन्यत् किमपि बहिदानं नावशिष्यते
किन्तु विचारस्य भयानका प्रतीक्षा रिपुनाशकानस्य तापस्या- १०
वशिष्यते । यः कश्चित् मोक्षे र्थवस्थाम् अवमन्यते स दयां विना १८
द्वयोक्तिस्त्रुणां वा साक्षिणां प्रमाणेन हन्यते, तस्मात् किं बुध्यध्वे १९
द्यो जन ईश्वरस्य पुत्रम् अवजानाति येन च पवित्रीकृतो ऽभवत्
तत् नियमस्य इधिरम् अपवित्रं जानाति, अनुपहरकम् आत्मा-
नम् अपमन्यते च, स कियन्महाघोरतरदण्डस्य दोग्धो भवि-
ष्यति ? यतः परमेश्वरः कथयति, २०

दानं फलस्य मत्कर्त्तव्यं सूचितं प्रददाम्यहं ।

पुनरपि, तदा विचारयिष्यन्त परेणेन निजाः प्रजाः ।

इदं यः कथितवान् तं वयं जानीमः । अमरेश्वरस्य करयोः २१
पतनं महाभयानकं ।

हे भ्रातरः, पूर्वदिनानि स्मरत यतस्तदानीं यूयं दीप्तिं प्राप्य २१
बहुदुर्गतिरूपं संघामं सहमाना एकतो निन्दाक्लेशैः कौतुकीकृता २२
अभवत, अन्यतस्य तद्भोगिनां समाश्रितो ऽभवत । यूयं मम २४
बन्धनस्य दुःखेन दुःखिनो ऽभवत, युष्माकम् उत्तमा नित्या च
सन्धिः स्वर्गे विद्यत इति ज्ञात्वा सामन्दं सर्वस्वस्थापहरणम्
असह्यध्वञ्च । अतएव महापुरस्कारयुक्तं युष्माकम् उत्साहं न परि- २५
व्रजत । यतो यूयं वेनेश्वरस्योच्छां पालयित्वा प्रतिज्ञायाः फलं २६
सम्भवं तद्द्वयं युष्माभि र्धैर्यावकमनं कर्त्तव्यं । वेनागमनार्थं स २७
साध्यकासात् परम् आगमिष्यति न च विषमिष्यते । धार्मिको २८

जनो विश्वासेन जीविष्यति किन्तु यदि निवर्त्तते तर्हि मम
२६ मनसस्त्रिण न तोषं यास्यति । किन्तु वयं विनाशजनिका धर्मात्
निवृत्तिं न कुर्वाणा आत्मनः परिचाषाय विश्वासं कुर्वामहे ।

विश्वास-बीराः ।

११ १ विश्वास आशंसितानां निश्चयः, अदृश्यानां विषयाणां दर्शनं
२ भवति । तेन विश्वासेन प्राप्नो लोकाः प्रामाण्यं प्राप्तवन्तः ।
३ अपरम् ईश्वरस्य वाक्येन जगन्मसृज्यन्त, दृष्टवस्तूनि च प्रत्यक्ष-
४ वस्तुभ्यो नोदपद्यन्तैतद् वयं विश्वासेन बुध्मामहे । विश्वासेन
हेवस ईश्वरमुद्दिश्य काविशः श्रेष्ठं बलिदानं कृतवान् तस्मात्तेश्वरेण
तस्य दानान्यधि प्रमाणे दत्ते स धार्मिक इत्यस्य प्रमाणं लब्ध-
५ वान् तेन विश्वासेन च स मृतः सन् अद्यापि भाषते । विश्वासेन
हनोको यथा मृत्युं न पश्येत् तथा लोकान्तरं नीतः, तस्यो-
द्देशस्य केनापि न प्रापि यत ईश्वरस्तं लोकान्तरं नीतवान्,
तत्प्रमाणमिदं तस्य लोकान्तरौकरणात् पूर्वं स ईश्वराय रोचित-
६ वान् इति प्रमाणं प्राप्तवान् । किन्तु विश्वासं विना कोऽपीश्वराय
रोचितुं न शक्नोति यत ईश्वरोऽस्ति स्वान्वेषिलोकेभ्यः पुरस्कारं
७ ददाति चेतिकथायाम् ईश्वरशरणागतैर्विश्वसितस्य । अपरं तदानीं
यान्यदृश्यान्यासन् तानीश्वरेणादिष्टः सन् नोहे विश्वासेन भीत्या
स्वपरिजनानां रक्षार्थं पोतं निर्भितवान् तेन च जगज्जनानां
दोषान् दर्शितवान् विश्वासात् लभ्यस्य धार्मिकत्वस्थाधिकारी बभूव
८ च । विश्वासेनाब्राह्मण आहूतः सन् आज्ञां गृहीत्वा यस्य स्थान-
स्थाधिकारस्तेन प्राप्तव्यस्तत् स्थानं प्रस्थितवान् किन्तु प्रस्थानसमये
९ क्व यामीति नाजानात् । विश्वासेन स प्रतिज्ञाते देशे परदेशकम्
प्रवचन् तस्याः प्रतिज्ञायाः समानाग्निभ्याम् इच्छाकेन चाकूषेन च

स ह द्रव्यवास्तवभवत् । यस्मात् स ईश्वरेण निर्मितं स्थापितञ्च १०
 भित्तिमूलयुक्तं नगरं प्रत्येक्षत । अपरञ्च विश्वासेन सारा वद्योति- ११
 कान्ता सन्त्यपि नर्भधारणाय शक्तिं प्राप्य पुत्रवत्यभवत्, यतः सा
 प्रतिज्ञाकारिणं विश्वास्थ्यम् अमन्यत । ततो हेतो र्द्वैतकल्पाद् १२
 एकस्माद् जनाद् आकाशीयनक्षत्राणीव गणनातीताः समुद्रतीरस्थ-
 धिकता इव चासंख्या लोका उत्पेदिरे । एते सर्व्वे प्रतिज्ञायाः १३
 पक्षान्यप्राप्य केवलं दूरात् तानि निरीक्ष्य बन्दित्वा च, पृथिव्यां
 यथं विदेशिनः प्रवाशिनस्यास्मह इति स्वीकृत्य विश्वासेन प्राणान्
 तत्यजुः । ये तु जना इत्यं कथयन्ति तेः पैष्टकदेशो ऽस्माभि- १४
 रन्विष्यत इति प्रकाशयते । ते यस्माद् देशद् निर्गतास्तं यद्यस्मरि- १५
 यन् तर्हि परावर्तनाय समयम् अलक्ष्यन्त । किन्तु ते सर्व्वीत्- १६
 कष्टम् अर्थतः स्वर्गीयं देशम् आकाङ्क्षन्ति तस्माद् ईश्वरस्तानधि
 न लक्ष्यमानस्तेषाम् ईश्वर इति नाम गृहीतवान् यतः स तेषां
 कृते नगरनेकं संस्थापितवान् । अपरम् अत्राहामस्य परीक्षायां १७
 जातायां स विश्वासेनेसहाकम् उत्सवर्जं, वस्तुत इस्हाकि तव
 बीजो विख्यास्यत इति वाग् यमधि कथिता तम् अद्वितीयं पुत्रं १८
 प्रतिज्ञाप्राप्तः स उत्सवर्जः । यत ईश्वरो मृतानप्युत्थापयितुं शक्नो- १९
 तीति स मेने तस्मात् स उपमारूपं तं लेभे । अपरम् इस्हाक् २०
 विश्वासेन याकूबे एषावे च भाविविषयानध्याश्रितं ददौ । अपरं २१
 याकूब् मरणकाले विश्वासेन यूषफः पुत्रयोरेकैकस्मै जनायाश्रितं
 ददौ यस्या अयभागे समाकृत्य प्रणनाम च । अपरं यूषफ् चरम- २२
 काले विश्वासेनेसायेकवृंशीयानां मिसरदेशाद् वधिर्गमनस्य वाचं
 जनाद् मिजाखौमि चाधि समादिदेश्च । नवजातो मोशिसि विश्वा २३
 वात् चीन् मासान् कृपितृभ्याम् अगोप्यत यतसौ 'स्वशिष्टं परम-

- १४ सुन्दरं दृष्टवन्तो राजाज्ञाञ्च न ग्रह्णितवन्तो । अपत्रं वयःप्राप्तो
 मोघि विश्वासात् फिरौणो दौहित्र इति नाम नाङ्गीचकार ।
- १५ यतः स चणिकात् पापजसुखभोगाद् ईश्वरस्य प्रजाभिः साङ्गैः
- १६ दुःखभोगं वने । तथा मिसरदेशीयनिधिभ्यः स्त्रीष्टनिमित्तां निष्ठां
 मसृती सन्निं मेने यतो हेतोः स पुरस्कारदानम् अपैक्षत
- १७ अपरं स विश्वासेन राज्ञः क्रोधात् न भीत्वा मिसरदेशं परितत्याज,
- १८ यतस्तेनादृश्यं वीक्षमाणेनेव धैर्यम् आसन्नि । अपरं प्रथमजातानां
 हन्ता यत् स्त्रीयलोकां न स्पृशेत् तदर्थं स विश्वासेन निस्तार-
- १९ पञ्चोथबलिच्छेदनं रुधिरसेचनञ्चानुष्ठितवान् । अपरं ते विश्वासात्
 स्यजेनेव सूक्ष्मगरेण जग्मुः किन्तु मिस्त्रीयलोकास्तत् कर्तुम् उपक्रम्य
- २० तोयेषु ममज्जुः । अपरञ्च विश्वासात् तैः सप्तहं यावद् धिरीहेः
- २१ प्राचीरस्य प्रदक्षिणे कृते तत् निपपात । विश्वासाद् राह्वनामिका
 वेद्यापि प्रीत्या चारान् अनुगृह्णाविश्वाधिभिः साङ्गैः न विननाञ्च ।
- २२ अधिकं किं कथयिष्यामि ? गिदियोनो बारकः शिमूशोनी
 यिप्तहो दाघूदः शिमूयेलो भावकादिनक्षैतेषां वृत्तान्तकथनाच्च
- २३ मम समयाभावो भविष्यति । विश्वासात् ते राज्यानि वशीकृतवन्तो
 धर्मकर्माणि साधितवन्तः प्रतिज्ञानां फलं लब्धवन्तः सिंहाणां
- २४ मुखानि दृष्टवन्तो वज्रैर्दाहं निर्वापितवन्तः खड्गधाराद् रक्षां
 प्राप्तवन्तो दौर्बल्ये सबलीकृता युद्धे पराक्रमिणो जाताः परेषां
- २५ सैन्यानि दवयितवन्तस्य । योषितः पुनस्त्यागेन मृतान् आत्म-
 जान् छेभिरे, अपरे च अष्टोत्यागस्य प्राप्तेराग्रया रक्षाम् अगृहीत्वा
- २६ तावनेन मृतवन्तः । अपरे तिरस्कारैः कषामि र्बन्धनैः कारया
- २७ च परीक्षिताः । बहवस्य प्रक्षराघातै र्बन्धाः करपत्रै र्वा विदीर्षां
 यन्त्रै र्वा क्लिष्टाः खड्गधारे र्वा व्यापादिताः । ते मेषार्थां क्षानानां

वा चर्षाणि परिधाय दीनाः पीडिता दुःखार्ताश्चाध्मावन् ।
 संसारो येषाम् अद्योग्यस्यो निर्जनस्थानेषु पर्यतेषु गङ्गरेषु पृथिव्या- १८
 ष्विद्रेषु च पर्यटन् । एतैः सर्वैर्विश्वासात् प्रमाणं प्रापि किन्तु १९
 प्रतिज्ञायाः फलं न प्रापि । यतस्ते यथास्मान् विना सिद्धा न २०
 भवेयुस्तथैवेत्यरेणास्माकं कृते श्रेष्ठतरं किमपि निर्दिदिशे ।

नानाविधाश्वासवाक्यम् ।

सर्गीयपथे गमनम् । प्रभोः शासनस्य सुफलम् ।

अतो हेतोरेतावत्साक्षिमेधै वैष्टिताः सन्तो वयमपि सर्व- १२ १
 भारम्, आशुवाधकं पापञ्च निक्षिप्यास्माकं गमनाय निरूपिते
 मार्गं धैर्येण धावाम । यस्यास्माकं विश्वासस्थापेसरः सिद्धिकर्ता १
 साक्षि तं यीशुं वीक्षामहे यतः स स्वसम्मुखस्थितानन्दस्य प्राप्त्य-
 र्थम् अपमानं तुच्छीकृत्य क्रुशस्य यातनां सोढवान् ईश्वरीय-
 सिंहासनस्य दक्षिणपार्श्वे समुपविष्टवांस्य । य पापिभिः स्वविरुद्धम् २
 एतादृशं त्रेपरीत्यं सोढवान् तम आलोचयत तेन दूयं स्वमनः
 सुआन्ताः क्लान्तास्य न भविष्यथ । दूयं पापेन सह युध्यन्तो ४
 ऽद्यापि शोषितव्यथपर्यन्तं प्रतिरोधं नाकुर्वत । तथा च पुत्रान् ५
 प्रतीव युष्मान् प्रति य उपदेश उक्तस्तं किं विस्मृतवन्तः ?

परेशेन कृतां शास्त्रिं हे मत्पुत्र न तुच्छय ।

तेन संभर्त्सितस्यापि नैव क्लान्त्य कदाचन ।

परेशः प्रीयते यस्मिन् तस्मै शास्त्रिं ददाति यत् । १

यन्तु पुत्रं स गृह्णाति तमेव प्रहरत्यपि ।

यदि दूयं शास्त्रिं सहध्वं तर्हीश्वरः पुत्रैरिव युष्माभिः साङ्गं व्यव- ०
 हरति यतः पिता तस्मै शास्त्रिं न ददाति तादृशः पुत्रः कः ?
 सर्वं यस्याः शास्त्रेऽग्निर्भवेति वा यदि युष्माकं न भवति ८

- ८ तर्हि यूथम् आत्मजा न किन्तु जारजा आधे । अपरम् अस्माकं
 शारीरिकजन्मदातारोऽस्माकं शास्तिकारिणोऽभवन् ते चास्माभिः
 सन्मानितास्तस्माद् य आत्मना जनयिता वधं किं ततोऽधिकं
 १० तस्य वशीभूय न जीविष्यामः ? ते त्वत्पदिनानि यावत् स्वमनो
 ऽभिमतानुसारेण शास्त्रिं कृतवन्तः किन्त्वेषोऽस्माकं हिताय तस्य
 ११ पविचिताया अग्निन्वाय चास्मान् शास्त्रि । शास्त्रिश्च वर्त्तमानसमवे
 केनापि नानन्दजनिका किन्तु प्रोकजनिकैव मन्यते तथापि ये
 तथा विनौयन्ते तेभ्यः सा पश्चात् शान्तियुक्तं धर्मफलं ददाति ।
 १२ अतएव यूथं शिथिलान् हस्तान् दुर्म्बलानि जानूनि च सब-
 १० लानि कुर्वधं । यथा च दुर्म्बलस्य सन्धिस्थानं न भ्रंशते स्वस्थं
 तिष्ठेत् तथा स्वचरणार्थं सरलं मार्गं निर्मात ।

शान्तिभावश्चिन्तितमधि च निवेदनम् ।

- १४ अपरञ्च सर्वैः मारुतं ऐक्यभावं यच्च विना परमेश्वरस्य दर्शनं
 १५ केनापि न लभ्यते तत् पविचलं चेष्टध्वं । यथा कश्चिद् ईश्वरस्थानु-
 यद्वात् न पतेत् यथा च तिक्रताया मूलं प्ररुद्धं बाधाजनकं न भवेत्
 १६ तेन च बहवोऽपविचा न भवेयुः, यथा च कश्चित् लम्पटो वा
 एककल आहारार्थं स्त्रीयज्येष्ठाधिकारविक्रेता य एषौसद्वद् अधर्मा-
 १७ चारी न भवेत् तथा सावधाना भवत । यतः स एषोः पश्चाद्
 आशीर्वादाधिकारी भवितुम इच्छन्नपि नानुगृहीत इति यूथं
 जानीथ, स चाश्रुपातेन मत्यन्तरं प्रार्थयमानोऽपि तदुपायं न लेभे ।

व्यवस्थाया मङ्गलात् सुसंवादस्य मङ्गलम् मत्त ।

- १८ अपरञ्च स्पृष्टः पर्वतः प्रज्वलितो बह्निः कृष्णवर्णो नेषो
 १९ ऽन्धकारो ह्यग्न्या त्वरीवाद्यं वाक्यानां शब्दस्य नैतेषां सन्निधौ

युधम् आगताः । तं शब्दं श्रुत्वा शीतारस्तापुशं वस्त्रावपणं यत्
 पुनर्न जायते तत् प्रार्थिवक्तः । अतः पशुरपि यदि धराधरं १०
 सृष्टति तर्हि स पाषाणाघाते हन्तव्य इत्यादेशं सोढुं ते नाश-
 कुवन् । तच्च दर्शनम् एवं भयानकं यत् मोशिनोक्तं भीतस्त्रास- ११
 युक्तस्यास्तीति । किन्तु शीथोन्पर्वतो ऽमरेश्वरस्य नगरं स्वर्गस्थ- १२
 थिरुशालेमम अयुतानि दिव्यदूताः स्वर्गं स्त्रिस्त्रितानां प्रथमजाता- १३
 गाम् उत्सवः मण्डलौष सर्वेषां विचाराधिपतिरौद्भरः शिङ्गीकृत-
 धार्मिकानाम् आत्मानो नूतननिधमस्य मध्यस्थो यीशुः अपरं हेवलो १४
 रक्तात् अथः प्रचारकं प्रोचणस्य रक्तस्रैतेषां सन्निधौ युधम् आगताः ।

सावधाना भवत तं वक्तारं नावजानीत यतो हेतोः पृथिवी- १५
 स्थितः स वक्ता यैरवज्ञातस्तै र्यदि रक्षा नाप्रापि तर्हि स्वर्गी-
 यवक्तुः पराङ्मुखीभूयास्याभिः कथं रक्षा प्राप्स्यते ? तदा तस्य १६
 रक्षात् पृथिवी कम्पिता किम्बिदानीं तेनेदं प्रतिज्ञात यथा, अहं
 पुनरेककालः पृथिवीं कम्पयिष्यामि केवलं तन्नहि गगनमपि
 कम्पयिष्यामि । स एककालः शब्दो निश्चल विषयाणां स्थितये २०
 निर्दिष्टानामिव सञ्चलवस्तूनां स्थानान्तरीकरणं प्रकाशयति । अत- २१
 एव निश्चलराज्यप्राप्तिरस्माभिः सोऽनुग्रह आकाशमित्यो येन वयं
 सादरं सभयस्य तुष्टिजनकरूपेणेश्वरं सेवितुं शक्नुयाम । यतोऽस्मा- २२
 कम् ईश्वरः संहारको वज्रिः ।

आह्वय प्रसादेः कथनम् ।

आह्वय प्रेम तिष्ठतु । अतिथिसेवा युष्माभिर्न विस्मर्यतां १३ १
 यतस्तथा प्रच्छन्नरूपेण दिव्यदूताः केषाञ्चिद् अतिथयोऽभवन् । १
 बन्दिनः सप्तबन्दिभिरिव दुःखिनस्य देहवासिभिरिव युष्माभिः २
 स्मर्यतां । विवाहः सर्वेषां समीपे सम्मानितव्यस्तदीयशय्या च ३

- शुचिः किन्तु वेष्टागामिनः पारदारिकाश्वरेण दृष्टयिष्यन्ते ।
- ५ यूयम् आचारे निर्लोभा भवत विद्यमानविषये सन्मुच्यत च यस्माद् ईश्वर एवेदं कथितवान्, यथा, त्वां न त्यक्ष्यामि न त्वां हास्यामि । अतएव वयम् उत्साहेनेदं कथयितुं प्रक्रमः, मत्पत्ने परमेशोऽस्ति न भेष्यामि कदाचन । यस्मात् मां प्रति किं कर्तुं मानवः पारथिव्यति ॥
- ७ युष्माकं ये नायका युष्मभ्यम् ईश्वरस्य वाक्यं कथितवन्तस्ते युष्माभिः स्मर्यन्तां तेषाम् आचारस्य परिणामम् आलोच्य युष्माभिल्लेषां
- ८ विश्वासोऽनुक्रियतां । यीशुः ख्रीष्टः शोऽद्य सदा च च एवास्ते ।
- ९ यूयं नानाविधनूतनशिक्षाभिर्न परिवर्तध्वं यतोऽनुग्रहे-
षान्तःकरणस्य सुस्थिरीभवनं चेमं न च स्वाद्यद्वयेः । यतस्त-
- १० दाचारिणस्तैर्नोपकृताः । ये दूष्यस्य सेवां कुर्वन्ति ते यथा
- ११ द्रव्यभोजनस्थानधिकारिणस्तादृशो यज्ञवेदिरस्माकम् आस्ते । यतो
षेषां पशूनां शोणितं पापनाशाय महायाजकेन महापवित्रस्थान-
- १२ स्थाभ्यन्तरं नीयते तेषां ग्ररीराणि शिविराद् वहिर्दंष्ट्रन्ते । तस्माद्
यीशुरपि यत् स्वहधारेण प्रजाः पवित्रीकृत्यात् तदर्थं नगरद्वारस्य
- १३ वहिर्दंष्ट्रति भुक्तवान् । अतो हेतोरस्माभिरपि तस्यापमानं सहमानैः
- १४ शिविराद् वहिस्तस्य समीपं गन्तव्यं । यतो ऽचास्माकं स्थापि नगरं
- १५ न विद्यते किन्तु भावि नगरम् अस्माभिरन्विष्यते । अतएव
यीशुनास्माभिर्नित्यं प्रशंसाहूपो बहिरर्धतस्तस्य नामाङ्गीकुर्वताम्
- १६ शोष्ठाधराणां फलम् ईश्वराय दातव्यं । अपरञ्च परोपकारो दानञ्च
युष्माभिर्न विस्मर्यतां यतस्तादृशं बलिदानम् ईश्वराय रोचते ।
- १७ यूयं स्वनायकानाम् आशापाहिणो वयसाश्च भवत यतो
पौरपणिधिः 'प्रतिदातव्यस्तादृशा लोका इव ते युष्मदौघात्मनां

रक्षार्थं जायति, अतस्ते यथा मानब्दास्तु कुर्युं न च मार्त्तकरा
अथ यतध्वं यतस्तेषाम् आर्त्तकरो युष्माकम् दृष्टजनको न भवेत् ।

उपसंहारः ।

अपरञ्च यूथम् अस्मन्निमित्तं प्रार्थनां कुरुत यतो वयम् उत्तम- १८
मनोविशिष्टाः सर्वेषु सदाचारं कर्तुम् इच्छुकाश्च भवाम इति
निश्चितं जानीमः । विशेषतोऽहं यथा त्वरया युष्मभ्यं पुनर्दीये १९
तदर्थं प्रार्थनायै युष्मान् अधिकं विनये ।

अनन्तनियमस्य इधिरेण विशिष्टो महान् मेघपाणको येन २०
मृतगण्यमध्यात् पुनरानाथि स शान्तिदायक ईश्वरो निजाभिमत-
साधनाय सर्वस्मिन् सत्कर्षणि युष्मान् सिद्धान् करोतु, तस्य २१
दृष्टौ च यद्यत् तुष्टिजनकं तदेव युष्माकं मध्ये धीशुना खीष्टेन
साधयतु । तस्मै महिमा सर्व्वदा भूयात् । आसेन् ।

हे धातरः, विनयेऽहं यूथम् इदम् उपदेशवाक्यं सहर्धं यतोऽहं २२
संक्षेपेण युष्मान् प्रति लिखितवान् । अस्माकं धाता तौमयिथो मुक्तो २३
ऽभवद् इति जानीत, स च यदि त्वरया समागच्छति तर्हि तेन
सार्द्धम् अहं युष्मान् साक्षात् करिष्यामि । युष्माकं सर्व्वान् नाथकान् २४
पवित्रलोकांश्च नमस्कुरुत । अपरम् इतास्त्रियादिश्रीयानां नमस्कारं
ज्ञास्यथ । अनुग्रहो युष्माकं सर्व्वेषां सहायो भूयात् । आसेन् । २५

याकोबस्य सर्वसाधारणपत्रं ।

प्रकृतभक्तिवर्णनम् ।

- १ ईश्वरस्य प्रभो र्थीशुस्त्रीष्टस्य च दासो याकोबो विकीर्णीभूतात्
द्वादश वंशान् प्रति नमस्कृत्य पत्रं लिखति ।
- २ श्वे मम धातरः, युथं सदा वञ्जविधपरीक्षाषु निपतत तदा तत्
३ पूर्णानन्दस्य कारणं मन्यध्वं । यतो युष्माकं विश्वासस्य परीक्षितत्वेन धैर्यं
४ सम्पाद्यत इति जानीथ । तच्च धैर्यं सिद्धफलं भवतु तेन युथं सिद्धाः
सम्पूर्णासु भविष्यथ कस्यापि गुणस्याभावस्य युष्माकं न भविष्यति ।
- ५ युष्माकं कस्यापि ज्ञानाभावो यदि भवेत् तर्हि य ईश्वरः
सरस्रभावेन तिरस्कारस्य विना सर्वेभ्यो ददाति ततः स याचतां
६ ततस्तस्मै दायिष्यते । किन्तु स निःसन्देहः सन् विश्वासेन याचतां
यतः सन्दिग्धो मानवो वायुना चालितस्योत्प्लवमानस्य च समुद्र-
७ तरङ्गस्य सदृशो भवति । तादृशो मानवः प्रभोः किञ्चित् प्राप्य-
८ तीति न मन्यतां । द्विमना लोकः सर्वगतिषु चञ्चलो भवति ।
- ९ यो भ्राता नमः स निजोक्त्या ज्ञाघतां । यस्य धनवान् स
१० मिजनघतया ज्ञाघतां यतः स दणपुष्यवत् क्षयं गमिष्यति । यतः
११ सतापेन सूर्ख्येणोदित्य दणं शोष्यते तत्पुष्यस्य क्षयति तेन तस्य रूपस्य
सौन्दर्यं नश्यति तदत् धनिलोकोऽपि स्त्रीयमूढतया ज्ञास्यति ।
- १२ यो जनः परीक्षां सहते स एव धन्यः, यतः परीक्षितत्वं प्राप्य
१३ स प्रभुना स्वप्रेमकारिभ्यः प्रतिज्ञातं जीवनसुकुण्डं लप्स्यते । ईश्वरो
मां परीक्षत इति परीक्षासमये कोऽपि न वदतु यतः पापासे-

अरस्य परीक्षा न भवति स च कमपि न परीषते । किन्तु यः १४
 कश्चिद् स्त्रीधर्मगोवाञ्छयाकृत्यते लोभ्यते च तस्मैव परीक्षा
 भवति । तस्मात् सा मनोवाञ्छा समर्था भूत्वा दुष्कृतिं प्रसूते १५
 दुष्कृतिस्य परिष्कारं गत्वा मृत्युं जनयति । हे मम प्रियभ्रातरः, १६
 यूयं न भ्राम्यत । यत् किञ्चिद् छत्तमं दानं पूर्णं वरस्य तत् १७
 सर्वम् ऊर्द्धाद् अर्प्यतो यस्मिन् दद्यान्मरं परिवर्त्तनजातञ्चाथा
 वा नास्ति तस्माद् दोष्याकरात् पितुरवरोचति । तस्य सृष्टवस्त्राणां १८
 मध्ये वयं यत् प्रथमफलस्वरूपा भवामस्तदर्थं स स्त्रेष्वातः सत्य-
 मतस्य वाक्शेनास्मान् जनयामास । अतएव हे मम प्रियभ्रातरः, १९
 युष्माकम् एकैको-जनः अवणे त्वरितः कथने धीरः क्रोधेऽपि
 धीरो भवतु । यतो मानवस्य क्रोध ईश्वरीयधर्मं न साधयति । २०

अतो हेतो यूयं सर्वाम् अशुचिक्रियां दुष्टतावाञ्छस्य २१
 निश्चिद्य युष्मन्नसां परिचापे समर्थं रोपितं वाक्यं नम्रभावेन
 ऋञ्जीत । अपरञ्च यूयं केवलम् आत्मवञ्चयितारो वाक्यस्य ओतारो २२
 न भवत किन्तु वाक्यस्य कर्षकारिणो भवत । यतो यः कश्चिद् २३
 वाक्यस्य कर्षकारी न भूत्वा केवलं तस्य ओता भवति स दर्पणे
 स्त्रीयग्नारौरिकवदनं निरीक्षमाणस्य मनुजस्य सदृशः । आत्माकारे २४
 दृष्टे स प्रस्त्राय कौटुम्भ आघोत् तत् तत्क्षणाद् त्रिस्तरति । किन्तु २५
 यः कश्चिद् गत्वा सुक्तेः सिद्धां व्यवस्थाम् आलोक्ष्य तिष्ठति स
 विस्मृतियुक्तः ओता न भूत्वा कर्षकर्त्तैव सन् स्वकार्यं धन्यो
 भविष्यति । अनाथत्तरसनः सन् यः कश्चिद् स्वमनो वञ्चयित्वा २६
 स्व-भक्तं मन्यते तस्य भक्तिं कुंभा भवति । क्लेशकाले पित्रहीनानां २७
 विधवानाञ्च यद् अवेक्षणं संसाराच्च निष्कलङ्गेन यद् आत्मरक्षणं
 तदेव पितुरीश्वरस्य साक्षात् शुचिर्निर्घन्ता च भक्तिः ।

अक्षयप्रमदिविद्यासबोरादश्वकता च ।

- २ १ हे मम भ्रातरः, यूयम् अस्माकं तेजस्विनः प्रभो वींशुखीदृष्ट
 १ प्रभं सुखापेक्षया न धारयत । यतो युष्माकं सभायां स्वर्णाङ्गुरीयक-
 युक्ते भ्राजिष्णुपरिच्छदे पुरुषे प्रविष्टे मस्मिन्वस्त्रे कस्मिंश्चिद् दरिद्रे-
 २ ऽपि प्रविष्टे यूयं यदि तं भ्राजिष्णुपरिच्छदवसानं जनं निरीक्ष्य
 वदेत भवान् अचोतमस्यान उपविशति किञ्च तं दरिद्रं यदि
 वदेत त्वम् अमुस्मिन् स्थाने तिष्ठ यदाच मम पादपीठ उपविशेति,
 ३ तर्हि मनःसु विज्ञेय यूयं किं कुतर्कैः कुविचारका न भवथ ?
 ४ हे मम प्रियभ्रातरः, श्रुतुत, संसारे ये दरिद्रास्तान् ईश्वरो
 विश्वासेन धनिनः स्वप्नेकारिभ्यश्च प्रतिश्रुतस्य राव्यस्वाधिकारिणः
 ५ कर्त्तुं किं न वरीतवान् ? किन्तु दरिद्रो युष्माभिरवज्ञायते ।
 धनवन्त एव किं युष्मान् नोपद्रवन्ति वस्त्राश्च विचारासनानां समीपं
 ६ न नयन्ति ? युष्मदुपरि परिकीर्त्तितं परमं नाम किं तैरेव न
 ७ निन्द्यते ? किञ्च त्वं स्वसमीपवासिनि स्वात्मवत् प्रीयस्व, एत-
 ८ ष्वास्त्रीयवचनानुसारतो यदि यूयं राजकीयव्यवस्थां पाक्यथ
 ९ तर्हि भद्रं कुरुष्व । यदि च सुखापेक्षां कुरुष्व तर्हि पापम् आचरथ
 व्यवस्थया चाज्ञासङ्घिन इव दूष्यध्वे । यतो यः कश्चित् कर्त्तव्यां
 १० व्यवस्थां पाक्यति स यद्येकस्मिन् विधौ स्वसति तर्हि सर्वेषाम्
 ११ अपराधी भवति । यतो हेतोस्त्वं परदारान् मा गच्छेति यः
 कथितवान् स एव नरहत्या मा कुर्यात् इत्यपि कथितवान् तस्मात्
 त्वं परदारान् न गत्वा यदि नरहत्यां करोषि तर्हि व्यवस्थासङ्घी
 १२ भवसि । सुक्ते ब्यवस्थातो येषां विचारेण भवितव्य तादृशा लोका
 इव यूयं कथां कथयत कर्त्तुं कुरुत च । यो दयां नाचरति तस्य
 १३ विचारो निर्दयेन कारिष्यते, किन्तु दया विचारम् अभिभविष्यति ।

हे मम भ्रातरः मम विश्वासोऽस्तीति यः कथयति तस्य कर्माणि १४
 यदि न विद्यन्त तर्हि तेन किं फलं ? तेन विश्वासेन किं तस्य परि-
 चाणं भवितुं शक्नोति ? केषुचिद् भ्रातृषु भगिनीषु वा वसनहीनेषु १५
 प्रात्यहिकाहारहीनेषु च सत्सु युष्माकं कोऽपि तेभ्यः प्ररौरार्थं १६
 प्रयोजनीयानि द्रव्याणि न दत्त्वा यदि तान् वदेत्, यूयं सकुशलं
 गलोष्णगात्रा भवत दृष्यत चेति तर्ह्येतेन किं फलं ? तद्वत् विश्वासो १७
 यदि कर्मभि र्युक्तो न भवेत् तर्ह्येकाकित्वात् मृत एवास्ते । किञ्च १८
 कश्चिद् इदं वदिष्यति तव विश्वासो विद्यते मम च कर्माणि विद्यन्ते,
 त्वं कर्महीनं स्वविश्वासं मां दर्शय तर्ह्यहमपि मत्कर्माभ्यः स्वविश्वासं त्वां
 दर्शयिष्यामि । एक ईश्वरोऽस्तीति त्वं विश्वासिषि । भद्रं करोषि । १९
 भूता अपि तत् विश्वसन्ति कम्पते च । किन्तु हे निर्बोधमानव, २०
 कर्महीनः विश्वासो मृत एवास्त्येतद् अवगन्तु किम् इच्छसि ? अस्माकं २१
 पूर्वपुरुषो य अत्राहामः स्वपुत्रम् इच्छाकं यज्ञवेद्याम् उत्सृष्टवान् स
 किं कर्माभ्यो न धार्मिकौकृतः ? विश्वासे तस्य कर्माणां सहकारिणि २२
 जाते कर्माभिः विश्वासः सिद्धोऽभवत्, तत् किं पश्यसि ? इत्यष्टेदं २३
 शस्त्रियवचनं सफलम् अभवत्, अत्राहामः परमेश्वरे विश्वसितवान्
 तस्य तस्य धार्मिकत्वायागण्यत स चेश्वरस्य मित्र इति नाम लब्ध-
 वान् । पश्यत मानवः कर्माभ्यः धार्मिकौक्रियते न चैकाकिना विश्वा- २४
 सेन । तद्वद् या राहव्नामिका वाराङ्गना चारान् अनुगृह्यापरेण २५
 मार्गेण विसर्जं सापि किं कर्माभ्यो न धार्मिकौकृता ? अतएवात्म- २६
 हीनो देहो यथा मृतोऽस्ति तथैव कर्महीनः विश्वासोऽपि मृतोऽस्ति ।

त्रिज्ञाया अत्रय्यदमनीयत्वम् ।

हे मम भ्रातरः, शिचकैरस्माभि गुह्यतरदण्डो लक्ष्यत इति ३ १
 ज्ञात्वा यूयम् अनेके शिचका मा भवत । यतः सर्वे वयं वञ्च- १

- विषयेषु स्वस्वामः, यः कश्चिद् वाक्ये न स्वस्वति स सिद्धपुरुषः
- १ कृत्स्नं देहं वशीकर्त्तुं समर्थस्यास्ति । पश्यत वयम् अस्मान् वशीकर्त्तुं
- ४ तेषां वक्त्रेषु खलीनान् निधाय तेषां कृत्स्नं ग्ररीरम् अनुवर्त्तयामः ।
पश्यत ये पोता अतीव दृष्टदाकाराः प्रचण्डवातेषु चास्मितास्तेऽपि
कर्णधारस्य मनोऽभिमताद् अतिचुद्रेण कर्णेन वाष्कृतं स्थानं प्रत्यनु-
५ वर्त्तन्ते । तदद् रसनापि चुद्रतराङ्गं सन्ती दर्पवाक्यानि भाषते ।
१ पश्य कौटुम्बहारण्यं दृष्टतेऽप्येन वक्त्रिणा । रसनापि भवेद् वक्त्रि-
धर्मरूपपिष्टपे । अस्मदङ्गेषु रसना तादृशं सन्निष्ठति सा कृत्स्नं
देहं कलङ्कयति सृष्टिरथस्य चक्रं प्रज्वलयति नरकानलेन ज्वलयति
७ च । पशुपच्छुरोगजलचराणां सर्व्वेषां स्वभावो दमयितुं शक्यते
८ मानुषिकस्वभावेन दमयास्यक्रे च । किन्तु मानवानां केनापि
जिह्वा दमयितुं न शक्यते सा न निवार्य्यम् अनिष्टं हलाहलविषेण
९ पूर्णा च । तथा वयं पितरम् ईश्वरं धन्यं वदामः, तथा चेश्वरस्य
१० सादृश्ये सृष्टान् मानवान् शपामः । एकस्माद् वदनाद् धन्यवाद-
११ शपौ निर्गच्छतः । हे मम भ्रातरः, एतादृशं न कर्त्तव्यं । प्रच-
१२ वणः किम् एकस्मात् छिद्रात् मिष्टं तिरुक्ष्य तोयं निर्गमयति ? हे
मम भ्रातरः, उजुम्बरतदः किं जितफलानि द्राक्षाक्षता वा किम्
उजुम्बरफलानि फलितुं शक्नोति ? तदद् एकः प्रक्षवणो सर्व्वणमिष्टे
तोषे निर्गमयितुं न शक्नोति ।

नानाविधचेतनायाक्यम् ।

प्रकृतज्ञानवर्षणम् ।

- १२ युष्माकं मध्ये ज्ञानी सुबोधस्य क आस्ते ? तस्य कर्त्माणि ज्ञान-
- १३ मूलकमृदुतायुष्मानीति सदाचारात् स प्रमाणयतु । किन्तु युष्म-
दन्तःकरणमध्ये यदि तिरुकेर्यां विवादेच्छा च विद्यते तर्हि सत्य-

मतस्य विद्वद् न ज्ञानध्वं न ज्ञानं कथयत । तादृशं ज्ञानम् १५
 ज्ञानाद् ज्ञानं नहि किन्तु पार्थिवं शरीरि भौतिकस्य । यतो १६
 हेतोरीयां विवादिच्छा च यत्र विद्येते तथैव कस्यचः सङ्गं दुष्कृ-
 तस्य विद्यते । किन्तु ज्ञानं यत् ज्ञानं तत् प्रथमं श्रुति ततः १७
 परं ज्ञानं ज्ञानम् आश्रयन्नेयं दृष्टादिसत्त्वैः परिपूर्वम् अवन्दिगं
 निष्कपटस्य भवति । ज्ञानवाचारिभिः ज्ञानवाधर्मापसं रोष्यते । १८

युद्धबोभेर्थाद्द्वारादीनां विरुद्धा कथा च ।

युष्माकं मध्ये समरा रक्षास्य कुत उत्पद्यन्ते ? युष्मदङ्गविविरा- ४ १
 अिताभ्य, सुखेच्छाभ्यः किं नोत्पद्यन्ते ? यूथं वास्य किन्तु नामुच, १
 यूथं नरपत्याम् ईर्ष्यास्य कुस्य किन्तु ज्ञानार्थां भवितुं न प्रकृष्य,
 यूथं युध्यस्य रसं कुस्य च किन्त्वप्राप्ताक्षिप्तस्य, यतो हेतोः प्रार्थनां
 न कुस्य । यूथं प्रार्थयन्ने किन्तु न सभन्ने यतो हेतोः असुख- २
 भोगेषु व्यार्थं कु प्रार्थयन्ने । हे व्यभिचारिणो व्यभिचारिणस्य,
 संसारस्य यत् मैथुं तद् ईश्वरस्य प्राचवमिति यूथं किं न जानीथ ?
 अत एव यः कश्चित् संसारस्य मिथं भवितुम् अभिच्छवति स एवेश्वरस्य
 शत्रु भवति । यूथं किं मन्वन्ने ? प्राक्स्यस्य वाक्यं किं फलहीनं भवेत् ? ५
 अस्यदन्तर्वाची य आत्मा य वा किम् ईर्ष्यायं प्रेम करोति ? तस्यहि ६
 किन्तु य प्रतुषं वरं वितरति तस्माद् उक्तमास्ते कथा,

आत्माभिमानलोकानां विपन्नो भवतीश्वरः ।

किन्तु तेनैव नक्षेभ्यः प्रसादाद् दीयते वरः ॥

अतएव यूथम् ईश्वरस्य वश्या भवत त्रैतानं संदन्ध तेन स युष्मत्तः ७
 यथाविद्यते । ईश्वरस्य समीपवर्तिनो भवत तेन स युष्माकं ८
 समीपवर्ती भविष्यति । हे पापिनः, यूथं क्वकरान् परिच्छुद्धं ।
 हे दिग्गोलोकाः, यूथं ज्ञानःकरणानि श्रुचीनि कुंरधं । यूथम् ९

अदिग्धं शोचत विद्यपत च, युष्माकं हावः शोकात्, चानन्दश्च
१० कानरताद्यै परिवर्त्ततां । प्रभोः समञ्चं गन्ना भवत तस्मात् स
युष्मान् उच्योकरिष्यति ।

११ ई आतरः, यूयं परस्परं मा दूषयत । यः कश्चिद् आतरं
दूषयति भातु विचारश्च करोति स व्यवस्थां दूषयति व्यव-
स्थायाश्च विचारं करोति । त्वं यदि व्यवस्थाया विचारं करोषि
तर्हि व्यवस्थापाक्यविता न भवसि किन्तु विचारविता भवसि ।

१२ अद्वितीयो व्यवस्थापको विचारविता च स एवास्ते यो रक्षितुं नाश-
यितुश्च पारयति । किन्तु कस्यं यत् परस्य विचारं करोषि ?

१३ अथ शो वा वयम् असुकमगरं गत्वा तत्र वर्षमेकं यापयन्तो
वाक्छिद्यं करिष्यामः ज्ञानं प्राप्स्यामश्चेति कर्मा भाषमाणा यूयम्

१४ इदानीं श्रुणुत । अ किं घटिष्यते तद् यूयं न जानीथ यतो
जीवनं वो भवेत् कौटुकं तप्तु वास्यस्वरूपकं, चणमात्रं भवेद्

१५ दृष्टं क्षुष्यते च ततः परं । तदनुक्त्वा युष्माकम् इदं कथनीयं
प्रभोरिच्छातो वयं यदि जीवामस्तर्हीतत् कर्म तत् कर्म वा

१६ करिष्याम इति । किन्विदानीं यूयं गर्भवाक्यैः ज्ञापनं कुदध्मे

१७ तादृशं सर्वं ज्ञापनं क्षुत्सितमेव । अतो यः कश्चित् सत्कर्मा कर्तुं
विदित्वा तन्न करोति तन्न पापं जायते ।

इत्याद् दुष्टमिच्छोक्तानां भीतमसुचितम् ।

५१ ई भगवन्तः, यूयम् इदानीं श्रुणुत युष्माभिरागमिष्यत्क्षेत्र-
१ हेतोः क्रन्द्यतां विक्षयताश्च । युष्माकं इविषं जीषं कौटुम्भकाः

२ सुचेष्टकाः । कनकं रजतञ्चापि विक्रान्तिं प्रगमिष्यति, तत्कञ्चकञ्च
युष्माकं पापं प्रमाणयिष्यति, ज्ञानाश्रयश्च युष्माकं पिश्रितं खाद-

३ यिष्यति । इत्यम् अन्तिमधर्मेषु युष्माभिः वक्षितं धनं । पश्यत चैः

सुषीवसै युष्माकं ग्रन्थानि द्विजानि तेभ्यो युष्माभि र्घद् वेतनं
 द्विजं तद् ससै धर्मिं करोति तेषां ग्रन्थश्चेदकानाम् आर्त्तरावः
 सेनापतेः परमेश्वरस्य कर्णकुहरं प्रविष्टः । यूयं पृथिव्यां सुखभोगं ५
 कासुकताञ्चापरितवन्तः, महाभोजस्य दिन इव निजान्तःकरणानि
 परितर्पितवन्तस्य । अपरञ्च युष्माभि धार्मिकस्य दृष्टान्ता इत्या ९
 चाकारि तथापि स युष्मान् न प्रतिदृष्टवान् ।

धार्मिकलोकानाम् अवश्यदुःखमोचकत्वम् ।

हे भ्रातरः, यूयं प्रभोरागमनं यावद् धैर्यमात्मन्ध्वं । पश्यत ०
 सविषयो भूने र्बहुमूखं फलं प्रतीक्षमाणो यावत् प्रथमम् अग्निमस्य
 वृष्टिजलं न प्राप्नोति तावद् धैर्यम् आसम्भते । यूयमपि धैर्यमा- ८
 लम्ब्य स्वान्तःकरणानि स्थिरौकुवत, यतः प्रभोवपस्थितिः समीप-
 वर्त्तिन्वभवत् । हे भ्रातरः, यूयं यद् दृष्ट्वा न भवेत तदर्थं परस्परं ८
 न म्नाघत, पश्यत विचारयिता दारसमीपे तिष्ठति । हे मम १०
 भ्रातरः, ये भाववादिनः प्रभो नाञ्चा भाषितवन्तस्तान् यूयं दुःख-
 सहनस्य धैर्यस्य च दृष्टान्तान् जानीत । पश्यत धैर्यशीला अस्माभि
 र्धन्वा सन्त्यन्ते । आभूवो धैर्यं युष्माभिरत्रावि प्रभोः परिणामसादर्शि ११
 यतः प्रभु र्बहुलपः सकल्पस्यास्ति ।

हे भ्रातरः, विशेषत इदं वदामि स्वर्गस्य वा पृथिव्या वा न्यवस्तुनो ११
 नाम गृहीत्वा युष्माभिः कोऽपि ग्रपथो न क्रियतां, किन्तु यथा दृष्ट्वा
 न भवेत तदर्थं युष्माकं तथैव तन्महि चेतित्वाक्यं यथेष्टं भवतु ।

युष्माकं कसिद् दुःखी भवति ? स प्रार्थनां करोतु । कसिद् ११
 व्यनन्दितो भवति ? स गीतं गायतु । युष्माकं कसित् पीडितो १०
 ऽस्ति ? स मण्डल्याः प्राचीनान् आह्वातु ते च प्रभो नाञ्चा तं तैले-
 नाभिषिच्य तस्य कृते प्रार्थनां कुर्वन्तु । तस्माद् विश्वासजातप्रार्थ- १५

- नया स रोगी रक्षां चास्यति प्रभुश्च तम् उन्वापयिष्यति यदि च
- १९ कृतपापो भवेत् तर्हि स तं क्षमिष्यते । शुभं परस्परम् अपराधान्
अङ्गीकुर्वन् आरोग्यप्राप्त्यर्थं कर्मोऽन्यस्य कृते प्रार्थनां करोतु
- २० धार्मिकस्य सद्यसा प्रार्थना बलशक्तिविग्रिष्टा भवति । य एखिषो
वयमिव सुखदुःखभोगी मर्त्य आसीत् स प्रार्थनयानावृष्टिं चाक्षित-
२१ वान् तेन देगे सार्द्धं वत्सरचयं यावद् वृष्टिर्न बभूव । पश्चात् तेन
पुनः प्रार्थनायां कृतायाम् आकाशसोद्यान्यवर्षीत् पृथिवी च क्षण-
क्षानि प्रारोहयत् ।
- २२ हे भ्रातरः, युष्माकं कस्मिंश्चित् सत्यमताद् भ्रष्टे यदि कश्चित् तं
- २० परावर्त्तयति तर्हि यो जनः पापिनं विपद्यभ्रमणात् परावर्त्तयति स
तस्यात्मानं मृत्युत उद्धरिष्यति बलुपापान्यावरिष्यति चेति जानातु ।

पित्रस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं ।

सङ्गुलाचरवसु ।

पत्न-गात्मातिया-कप्यदकिया-आग्निद्या-विद्युनिद्यादेभ्यो प्रवा- १
 चिनो वे विकीर्णलोकाः पितुरीश्वरस्य पूर्वनिर्णयाद् आत्मनः पाव- २
 नेन वीशुखीष्टसाक्षात्पक्षणात् गोपितप्रोक्षणात् आभिरक्षिताक्षान्
 प्रति वीशुखीष्टस्य प्रेरितः पिचः पचं सिञ्चति । युष्मान् प्रति
 वाञ्छयेन आग्निरनुपहस्य भूयासां ।

अनुपहकारवाद् ईश्वरस्य धन्यत्ववर्नं भाववादिष्यः
 जीष्टुन परित्रासकथनसु ।

अस्माकं प्रभो वीशुखीष्टस्य तात ईश्वरो धन्यः, यतः स १
 साकीचवञ्जकपतो मृतगणमध्याद् वीशुखीष्टस्योत्थानेन जीवन-
 प्रत्यागार्थम् अर्पतो ऽस्य निष्कसङ्गास्त्रानसम्पन्निप्राप्त्यर्थम् अस्मान् ४
 शुभं ज्ञेयामास । सा सम्पत्तिः स्वर्गे ऽस्माकं कृते सञ्चिता तिष्ठति,
 यूसुखेश्वरस्य शक्तिः श्रेयकाखे प्रकाशपरिचाषार्थं विश्वासेन रक्ष्यध्वे । ५
 तस्माद् यूथं यद्यथानन्देन प्रफुल्ला भवच तथापि साग्रतं प्रथो- ६
 जनहेतोः कियत्कासपर्यन्तं नानाविधपरीक्षाभिः क्लिष्यध्वे । यतो ७
 वक्रिन्म्र यस्य परीक्षा भवति तस्मात् नश्वरसुवर्षादपि वञ्जमूखं
 युष्माकं विश्वासरूपं यत् परीक्षितं स्वर्णं तेन वीशुखीष्टसागमन-
 समये प्रशंसायाः, समादरस्य गौरवस्य च योग्यता प्राप्तव्या । यूथं तं ८
 खीष्टम् अदृष्टापि तस्मिन् प्रीथध्वे साग्रतं तं न पश्यन्तोऽपि तस्मिन्
 विश्वसन्तो ऽनिर्वचनीयेन प्रभावयुक्तेन चानन्देन प्रफुल्ला भवच,
 साविश्वासस्य परित्रामरूपम् आत्मर्णा परित्रासं समध्वे च । युष्मासु ९
 यो ऽनुपहसो वर्तते तद्विषये य ईश्वरीचवाक्यं कथितवन्तस्ये भाव- १०

- ११ वादिनस्तस्य परिचायकान्वेषणम् अनुसन्धानञ्च कृतवन्तः । विशेष-
तस्येषामन्तर्वाची यः स्त्रीष्ट्यात्मा स्त्रीष्टे वर्णित्यमाद्यानि दुःखानि
तदनुगामिप्रभावश्च पूर्व्वं प्राकाशयत् तेन कः कौदृशो वा समथो
१२ निरदिश्यतैतन्नानुसन्धानं कृतवन्तः । ततस्तौ विषयैस्ते यत्र ज्ञान्
किन्वन्मान् उपकुर्व्वन्धेतत् तेषां निकटे प्राकाशयत् । चाञ्च तान्
विषयान् दिश्यदूता अय्यवनतश्चिरसो निरीक्षितुम् अभिज्ञवन्ति
ते विषयाः साध्यतं खर्गात् प्रेषितस्त पवित्रस्यात्मनः साक्षात्त्वाद्
युञ्जत्समीपे सुसंवादप्रचारयित्वाभिः प्राकाशयत् ।

इन्द्ररीयासोपवाक्यानुधारतो धर्मैस्त्वाचारितु पिप्लव्य विनयः ।

- १३ अतएव यूयं मनःकटिबन्धनं कृत्वा प्रबुद्धाः वन्तो वीर्य्यस्त्रीष्टस्य
प्रकाशसमये युष्मासु वर्णित्यमानन्नानुपपद्यन्तु प्रत्याग्रां कुत ।
१४ अपरं पूर्व्वीयाज्ञानतावस्थायाः कुत्सिताभिस्रावणां दोग्धम् आचारं
१५ न कुर्व्वन्तो युञ्जदाङ्गानकारौ यथा पवित्रो ऽक्षि यूथमयज्ञापाहि-
१६ वन्ताना इव सर्व्वस्त्रिन् आचारे तादृक् पवित्रा भवत । वतो
१७ क्षिप्रितम् आस्ते, यूयं पवित्राक्षिप्रत वस्त्रादहं पवित्रः । अपरञ्च
यो विनापण्यपातम् एकैकमानुषस्य कर्मानुसाराद् विचारं करोति
स यदि युष्माभिस्तान् आख्यायते तर्हि खप्रवासस्य कासो युष्माभि
१८ भौत्या वाप्यता । यूयं निरर्धकात् पैटकाचारात् स्वकीये रूप्य-
१९ सुवर्णादिभिर्मुक्तिं न प्राप्य निष्कलङ्कनिर्गलमेवशावकसेव स्त्रीष्टस्य
२० वज्रमुखेन हधिरेष मुक्तिं प्राप्तवन्त इति जानीथ । स जगतो
भिन्निमुखस्यापनात् पूर्व्वं नियुक्तः किन्तु चरमदिनेषु युञ्जदर्थं प्रका-
२१ शितो ऽभवत् । यतस्तेनैव मृतगणात् तस्मोत्पापधितरि तस्मै गौरव-
दातरि चेश्वरे विश्वविध तस्माद् ईश्वरे युष्माकं विश्वासः प्रत्याग्रा
२२ चास्ते । यूथम् आत्मना सत्यमतस्याज्ञापयन्तद्वारा निष्कपटाव भ्रात-

प्रेक्षे पावितमनसो भूत्वा निर्वासान्तःकरणैः परस्परं गाढं प्रेम कुर्वत ।
 यस्माद् धूयं चयणीयवीर्यात् नहि किन्त्वचयणीयवीर्याद् ईश्वरस्य ११
 जीवनदायकेन नित्यस्थाधिना वाक्येन पुनर्जन्म गृह्णीतवन्तः ।

सर्वप्राणी ह्येस्तुल्यस्तत्तेजस्तृणपुष्पवत् । १४

हृष्यानि परिशुष्यन्ति पुष्पाणि निपतन्ति च ।

किन्तु वाक्यं परेशस्थानन्तकालं वितिष्ठते । १५

तदेव च वाक्यं सुसंवादेन युष्माकम् अन्तिके प्रकाशितं ।

सर्वान् देवान् सर्वान् हस्तान् कापय्यामीर्याः समस्तस्त्वामि- २१
 कथास्तु दूरीकृत्य युष्माभिः परिचाषाय वृद्धिप्राप्त्यर्थं नवजातशिशु- १
 भिरिव प्रकृतं वाग्दुग्धं पिपास्यतां । यतः प्रभु मंधुर एतस्यास्वादं २
 धूयं प्राप्तवन्तः । अपरं मानुषैरवज्ञातस्य किन्त्वीश्वरेणाभिरुचितस्य ४
 बद्धमूखस्य जीवत्प्रस्तरस्येव तस्य प्रभोः सन्निधिम् आगता धूयमपि ५
 जीवत्प्रस्तरा इव निचौयमाना आत्मिकमन्दिरं स्त्रीष्टेन यीशुना ५
 चैश्वरतोषकाणाम् आत्मिकबस्तीनां दानार्थं पवित्रो याजकवर्गो
 भवथ । यतः ग्राम्ने लिखितमास्ते, यथा, १

पश्य पाषाण एक ऽस्ति वीथीनि स्थापितो मया ।

मुख्यकोणस्य योग्यः स वृत्तस्यातीव मूखवान् ।

यो जनो विश्वसेत् तस्मिन् स सज्जां न गमिष्यति ।

विश्वाधिनां युष्माकमेव समीपे स मूखवान् भवति किन्त्वविश्वाधिनां ७
 कृते निचेष्टभिरवज्ञाताः स पाषाणः कोणस्य भित्तिमूलं भूत्वा बाधा- ८
 जनकः पाषाणः स्खलनकारकस्य शैलो जातः । ते चाविश्वासाद् ८
 वाक्त्रेण स्खलन्ति स्खलने च नियुक्ताः सन्ति । किन्तु धूयं घेनाम्ब- ८
 कारमथात् सकीयासुर्यदौप्तिमथ्यम् आङ्गतास्तस्य गुणान् प्रकाश-
 यितुम् अभिरुचितो वंशो राजकीयो याजकवर्गः पवित्रा जाति

- १० रधिकर्त्तव्याः प्रजाश्च जाताः । पूर्वं यूयं तस्य प्रजा नाभवत् किन्त्वौ-
दानौम् ईश्वरस्य प्रजा आध्वे । पूर्वम् अननुकम्पिता अभवत्
किन्त्विदानौम् अननुकम्पिता आध्वे ।

नानाविधाश्चासत्कामसु ।

- २१ हे प्रियतमाः, यूयं प्रवासिनो विदेशिनश्च लोका इव मनसः
प्रातिकूल्येन बोधिभ्यः शारीरिकसुखाभिजायिभ्यो निवर्त्तध्वम् इत्यर्थं
११ विनये । देवपूजकानां मध्ये युष्माकम् आचार एवम् उत्तमो भवतु
यथा ते युष्मान् दुष्कर्त्तारिणो लोकानिव पुन न निन्दन्तः कृपादृष्टि-
१२ दिने स्वचक्षुर्गोचरौघसत्क्रियाभ्य ईश्वरस्य प्रशंसा कुर्युः ।

शासनकर्त्तृन् प्रति कर्त्तव्यव्यवहारः ।

- ततो हेतोर्यूयं प्रभोरनुरोधात् मानवसृष्टानां कर्त्तव्यपदानां
२४ वशीभवत् विशेषतो भूपास्य यतः स ऋषेः, देशाध्यक्षाणाञ्च यतस्ते
दुष्कर्त्तारिणां दण्डदानार्थं सत्कर्त्तारिणां प्रशंसार्थञ्च तेन प्रेरिताः ।
१५ इत्थं निर्बोधमानुषाणाम् आज्ञानत्वं यत् सदाचारिभि र्युष्माभि
१६ निर्दन्तरीक्रियते तद् ईश्वरस्याभिमतं । यूयं स्थाधीना इवाचरत
तथापि दुष्टताया वेगशरूपां स्थाधीनतां धारयन्त इव भद्रि
१७ किन्त्वैश्वरस्य दासा इव । सर्वान् समाद्रियध्वं भ्रातृवर्गे प्रीयध्वम्
ईश्वराद् विभीत भूपासं समन्यध्वं ।

दासादिपुत्रयाम् प्रति उपयुक्तव्यवहारः ।

- १८ हे दासाः, यूयं सम्पूर्णादरेण प्रभूनां वश्या भवत केवलं भद्राणां
१९ दद्यान्नास्य नहि किन्त्वनृजुनामपि । यतो ऽन्याथेन दुःखभोगकाल
२० ईश्वरचिन्तया यत् क्लेशसहनं तदेव प्रियं । पापं कृत्वा युष्माकं
चपेटघातसहनेन का प्रशंसा ? किन्तु सदाचारं कृत्वा युष्माकं यद्
२१ दुःखसहनं तदेवेश्वरस्य प्रियं । तदर्थमेव यूयम् आहता यतः स्त्रीष्टो-

ऽपि युष्मन्निमित्तं दुःखं भुङ्क्ता यूथं यत् तस्य पदचिह्नैर्ब्रजेत तदर्थं
 वृष्टान्तमेकं दर्शितवान् । स किमपि पापं न कृतवान् तस्य वदने १९
 कापि हृद्यस्य कथा नासीत् । निन्दितो ऽपि सन् स प्रतिनिध्यां न २०
 कृतवान् दुःखं सहमानो ऽपि न भर्त्सितवान् किन्तु यथार्थविचार-
 यितुः समीपे खं समर्पितवान् । वयं यत् पापेभ्यो निवृत्त्य धर्मार्थं २१
 जीवामस्तदर्थं स स्वशरीरेणास्माकं पापानि क्रुद्ध ऊढवान् तस्य प्रहारै-
 र्भूयं स्वस्वा अभवत् । यतः पूर्वं यूथं भ्रमणकारिणेषा इवाध्वं किन्त्व- २४
 धुना युष्माकम् आत्मनां पापकल्याण्यस्य च समीपं प्रत्यावर्तिताः ।

हे योषितः, यूथमपि निजस्वामिनां वक्ष्या भवत तथा सति ३ १
 यदि केचिद् वाक्ये विन्वायिनो न सन्ति तर्हि ते विनावाक्यं योषि-
 ताम् आचारेणार्थतस्तेषां प्रत्यक्षेण युष्माकं सम्यसतीलाचारेणाक्रुद्धं २
 ग्रह्यन्ते । अपरं केग्ररचनया स्वर्णसङ्कारधारणेन परिच्छदपरि- ३
 धानेन वा युष्माकं वास्तुभूषा न भवतु, किन्त्वैश्वरस्य साक्षाद् वक्तु- ४
 म्मुख्यमाशान्तिभावाद्यथरत्नेन युक्तो गुप्त आन्तरिकमानव एव । यतः ५
 पूर्वकाले याः पवित्रस्त्रिय ईश्वरे प्रत्याशामकुर्वन् ता अपि तादृ-
 शीमेव भूषां धारयन्त्यो निजस्वामिनां वक्ष्या अभवन् । तथैव सारा ६
 अत्राहामस्य वक्ष्या सती तं पतिमाख्यातवती यूथस्य यदि सदा-
 चारिण्यो भवथ व्याकुलतया च भीता न भवथ तर्हि तस्याः कन्या ७
 आध्वे । हे पुत्रवाः, यूथं ज्ञानतो दुर्भङ्गतरभाजनैरिव योषिद्धिः ८
 सहवासं कुर्वत, एकस्य जीवनवरस्य सहभागिनीभ्यस्वाभ्यः समा-
 हरं वितरत च न चेद् युष्माकं प्रार्थनायां बाधा जनिष्यते ।

प्रेमचमत्कीर्त्यादिरायस्यसता च ।

विज्ञेयतो यूथं सर्वं एकमनसः परदुःखैर्दुःखिता भ्रातृप्रेमिभ्यः ८
 कृपावन्तः प्रीतिभावात् भवत । अनिष्टस्य परिशोधेनाग्निहं निन्द्याया ९

वा परिग्रोभेन जिह्वां न सुर्वेण आश्रितं दत्तं यतो यूथम् आश्रि-

- १० रधिकारिणो भवितुमाहता इति जानीष । अपरस्य,
जीवने प्रीयमाणो यः सुदिनानि दिद्दुचते ।
पापात् जिह्वां नृवावाक्यात् स्थाधरौ स निवर्त्तयेत् ॥
- ११ स त्यजेद् दुष्टतामार्गं सन्निधास्य समाचरेत् ।
नृगयाणस्य शान्तिं स नित्यमेवानुधावतु ॥
- १२ शोचने परमेश्वरोन्मीलिते धार्मिकान् प्रति ।
प्रार्थनायाः कृते तेषां तच्छोभे सुगमे सदा ।
क्रोधास्यस्य परेषस्य कदाचारिषु वर्त्तते ॥
- १३ अपरं यदि यूथम् उत्तमैश्वर्यानुगामिनो भवथ तर्हि को युष्मान्
१४ हिंसियते ? यदि च धर्मार्थं क्रियध्वं तर्हि धन्या भविस्यथ ।
तेषाम् आश्रय्या यूथं न विभीत न विक्लं वा ।
- १५ मनोभिः किन्तु मन्यध्वं पवित्रं प्रभुमीश्वरं ॥
अपरस्य युष्माकम् आन्तरिकप्रत्याशायास्तत्त्वं यः कश्चित् पृच्छति
१६ तस्मै शान्तिभोक्तिधाम् उत्तरं दातुं सदा सुसज्जा भवत । ये च
स्त्रीदृष्टधर्मो युष्माकं सदाचारं दूषयन्ति ते दुष्कर्माकारिणामिव युष्मा-
कम् अपवादेन यत् सख्यिता भवेयुस्तदर्थं युष्माकम् उत्तमः सर्वेदो
१७ भवतु । ईश्वरस्याभिमतान् यदि युष्माभिः क्रोधः सोढव्यस्तर्हि सदा-
१८ चारिभिः क्रोधसहनं वरं न च कदाचारिभिः । यस्माद् ईश्वरस्य
सन्निधिम् अस्मान् आनेतुम् अधार्मिकाणां विनिमयेन धार्मिकः
स्त्रीष्टो ज्येष्ठकल्पः पापानां दण्डं भुङ्क्त्वान्, स च शरीरसम्बन्धे मारितः
१९ किन्वात्मनः सम्बन्धे पुनर्जीवितो ऽभवत् । तत्सम्बन्धेन च स यार्था
२० विधाय काराबद्धानाम् आत्मनां समीपे वाक्यं शोषितवान् । पुरा
नोदस्य समर्थे यावत् पोतो निरनीयत तावद् ईश्वरस्य दीर्घवधि-

शुभता यदा व्यसन्नत तदा तेनाद्यायाहिणोऽभवन् । तेन पोते-
नाप्येऽर्थाद् अष्टावेव प्राणिनस्तोयम् उत्तीर्णाः । तत्रिदर्शनञ्च स्थापनं ११
(अर्थतः शरीरिकमस्तिनतायाश्चागः स नहि किन्त्वौश्वराद्योक्तम-
संवेदस्य वा प्रतिज्ञा केव) यौश्वरीष्टस्य पुनस्त्याजेनेदानीम अस्मान् ११
सन्तारयति, यतः स स्वर्गं गत्वैश्वरस्य दक्षिणे विद्यते स्वर्गीयदूताः
शासका बलानि च तस्य वशीभूता अभवन् ।

स्युषितासंयमदुःखभोगमधि कथनञ्च ।

अस्माकं विनिमयेन स्त्रीष्टः शरीरसम्बन्धे दष्टं भुक्तवान् अतो ४ १
हेतोः शरीरसम्बन्धे यो दष्टं भुक्तवान् स पापात् सुक्त इतिभावेन
युधमपि सुसञ्जीभूय देहवासस्यावशिष्टं समथं पुनर्मानवानाम् इच्छा- १
साधनार्थं नहि किन्त्वौश्वरस्येच्छासाधनार्थं यापयत । आयुषो यः २
समथो व्यतीतस्तस्मिन् युष्माभि र्थद् देवपूजाकानाम् इच्छासाधनं
कामकुस्मिताभिलाषमद्यपानरज्जरसमत्तताघृणार्थदेवपूजाचारणश्चाकारि
तेन बाहुल्यं । युयं तैः सह तस्मिन् सर्व्वनाश्रपङ्के मष्जितुं न ४
भावय, इत्यनेनास्यर्थं विज्ञाय ते युष्मान् निन्दन्ति । किन्तु यो ५
जीवतां मृतानाञ्च । विचारं कर्तुम् उद्योतऽस्ति तस्मै तैस्तत्र
दायिष्यते । यतो हेतो र्थे मृतास्तथा यत् मानवोद्देशः शारीरिक- १
विचारः किन्त्वौश्वरोद्देश्यम् आत्मिकजीवनं भवेत् तदर्थं तेषामपि
सञ्चिधौ सुसमाचारः प्रकाशितोऽभवत् ।

सर्व्वेषाम् अग्निमकास उपस्थितस्तस्माद् युयं सुबुद्धयः प्रार्थनार्थं ०
जायतस्य भवत । विशेषतः परस्परं गाढं प्रेम कुर्व्वत, यतः, ८

पापानामपि बाहुल्यं प्रेषैवाच्छादयिष्यते ।

कातरोगिकं विना परस्परम् आतिथ्यं कुर्व्वत । येन यो वरो लब्ध- ८
लेनेव स परम् उपकरोत्, इत्वं युधम् ईश्वरस्य वञ्जविधमसा- १०

११ द्दक्षोत्तमा भाष्यागाराधिपा भवत । यो वाक्यं कथयति स ईश्वरस्य
वाक्यमिव कथयतु यश्च परम् उपकरोति स ईश्वरदत्तसामर्थ्यादि-
वोपकरोतु । सर्व्वविषये श्रीश्रीश्रीनेश्वरस्य गौरवं प्रकाशतां तस्मैव
गौरवं पराक्रमश्च सर्व्वदा भूयात् । आमेन् ।

१२ हे प्रियतमाः, युष्माकं परीक्षार्थं यत्नापो युष्मासु वर्त्तते तम्
१३ असम्भवघटितं मत्वा नाश्चर्य्यं जानीत, किन्तु स्त्रीष्टेन क्लेशानां
सहभागित्वाद् आनन्दत तेन तस्य प्रतापप्रकाशेऽप्यानन्देन प्रफुल्ल
१४ भविष्यथ । यदि स्त्रीष्टस्य नामहेतुना युष्माकं निन्दा भवति तर्हि
यूयं धन्या यतो गौरवदायक ईश्वरस्यात्मा युष्मासु धितिष्ठति तेषां
१५ मध्ये स निन्दते किन्तु युष्मन्मध्ये प्रशंसते । किन्तु युष्माकं कोऽपि
हन्ता वा चौरो वा दुष्कर्म्मणद् वा पराधिकारचर्म्मक इव दण्डं
१६ न भुङ्क्तां । यदि च स्त्रीष्टीयान इव दण्डं युङ्क्ते तर्हि स न सज्जमान-
१७ स्तत्कारणाद् ईश्वरं प्रशंसतु । यतो विचारस्वारम्भमथ ईश्वरस्य
मन्दिरे युज्यते यदि चास्मात्स्वारभते तर्हीश्वरीयसुसंवादापादिषां
श्रेयदशा का भविष्यति ?

१८ धार्म्मिकेनापि चेत् चाणम् अतिक्रष्टेण गम्यते ।
तर्द्धार्म्मिकपापिभ्याम् आशयः कुत्र सस्यते ॥

१९ अत ईश्वरेष्कातो ये दुःखं भुञ्जते ते सदाचारेण स्मात्मानो
विश्रास्यसष्टुरीश्वरस्य कराभ्यां निदधतां ।

नक्षत्रागतं व्यातुमावश्यकता च ।

५०१ स्त्रीष्टस्य क्लेशानां साची प्रकाशिव्यमाणस्य प्रतापस्यांगी
२ प्राचीनस्याहं युष्माकं प्राचीनान् विनीयेदं वदामि । युष्माकं मध्यवर्ती
य ईश्वरस्य मेषदृन्दो यूयं तं पास्यत तस्य वीक्षणं कुरुत च, चाव-
शकत्वेन नश्चि' किन्तु स्त्रेष्कातो न वा कुक्षीभेन किन्त्विक्रमनसा ।

अपरम् अज्ञानान् अधिकारिण इव न प्रभवत किन्तु दृग्दृश १
दृष्टान्तरूपा भवत । तेन प्रधानपात्रक उपस्थिते दूषम् अज्ञानं ४
गौरवकिरीटं कस्यध्वे ।

हे युवानः, दूषमपि प्राचीनलोकानां वक्ष्या भवत सर्वे च ५
सर्वेषां वशीभूय नक्षताभरणेन भूषिता भवत, यतः,

आत्माभिमानिलोकानां विपद्यो भवतीश्वरः ।

किन्तु तेनैव नक्षेभ्यः प्रसादाद् दीयते वरः ॥

अतो दूषम् ईश्वरस्य वक्षवत्करस्याधो नक्षीभूय तिष्ठत तेन स १
अधित्तममे युष्मान् उच्यीकरिष्यति । दूषं सर्वेषिणां तस्मिन् निक्षिपत ०
यतः स युष्मान् प्रति चिन्तयति । दूषं प्रबुद्धा आपताश्च तिष्ठत यतो ८
दुष्पाकं प्रतिवादी यः श्रैतानः स गर्वजनकारी सिंह इव पर्यटन् कं पशि-
श्वामीति मृगयते, अतो विद्यासे सुखिरासिष्ठन्तसेन बाहुं युध्यत, ९
युष्पाकं जगन्निवाशिभ्राह्मण्यपि तादृशाः क्षेमा वर्त्मन इति जानीत ।

अधिकदुःखभोगात् परम् अस्वभं स्त्रीष्टेन वीसुना ककीषा- १०
ननगौरवदानार्थं योऽस्मान् आहूतवान् स सर्वानुपाहीश्वरः स्वयं
युष्मान् विद्वान् खिरान् सबलान् निश्चलाय करोतु । तस्य गौरवं ११
पराक्रमज्ञाननकाशं यावद् भूषात् । आमेन् ।

यः सिन्धुगो (मन्ये) युष्पाकं विद्यास्यो भ्राता भवति तद्वा- १२
राहं संक्षेपेण लिखित्वा युष्मान् विनीतवान् दूषस्य अस्मिन् अधि-
तिष्ठत स एवेश्वरस्य सत्योऽनुपह इति प्रमाशं दत्तवान् । युष्पाभिः १२
ब्रह्मिण्यदिता या मच्छस्त्री वांविधि विद्यते या मम युष्मो मार्कस्य
युष्मान् नमस्कारं वेदयति । दूषं प्रेमपुम्बनेन परस्परं नमस्कुवत । १४
वीशुस्त्रीष्टाभितागां युष्पाकं सर्वेषां प्राप्ति भूषात् । आमेन् ।

पित्रस्य द्वितीयं सर्वसाधारणपत्रं ।

विश्वासे स्थिरं स्थातुमधि-उपवेद्यः ।

- १ वे जना अस्माभिः बार्द्धम् अस्मादीयरे चातरि बीशुखीष्टे च धार्मिकत्वसम्बन्धितविश्वासधनस्य समानांशित्वं प्राप्तास्मान् प्रति बीशु-
- २ खीष्टस्य दासः प्रेरितस्य श्रिमोहो पिपः पचं सिद्धति । ईश्वरस्वास्माकं प्रभो बीशुस्य तत्त्वज्ञानेन युष्मास्यनुपदेशान्बो वाञ्छन् वर्ततां ।
- ३ जीवगार्धम् ईश्वरभक्त्यर्थस्य अद्यद् आवश्यकं तत् सर्वं गौरव-सहस्राभ्याम् अस्मादाङ्गणकारिणस्त्वज्ञानद्वारा तस्मैशरीरशक्तिरसम्ब-
- ४ दन्तवती । तत्सर्वं च आस्माकं तादृशं बद्धमूल्या महाप्रतिज्ञा दत्ता यामि यूयं संसारस्वाप्तात् कुम्भिताभिस्त्वापमूल्यात् सर्वनाशाद् रक्षं
- ५ प्राप्तेशरीरस्यभावस्वांश्रिनो भवितं, प्रकृष । ततो हेतो यूयं समूहं
- ६ चत्वं विधाय विश्वासे शौजन्यं शौजन्ये ज्ञानं ज्ञानं प्रायतेन्द्रियताम्, प्रायतेन्द्रियतायां धैर्यं धैर्यं ईश्वरभक्तिम् ईश्वरभक्तौ भादृष्टेहं
- ७ भादृष्टेहे च प्रेम युक्त । एतानि यदि युष्मासु विद्यन्ते बर्द्धने न
- ८ तर्क्षसाप्रभो बीशुखीष्टस्य तत्त्वज्ञाने युष्मान् अस्मान् निष्कसांश्च न
- ९ स्थापयिष्यन्ति । किन्चेतानि यस्य न विद्यन्ते सो ऽन्धो सुद्वि-त-
- १० लोचनः सकोचपूर्वपापानां मार्जनस्य विकृतिं गतस्य । तस्माद् हे भातरः, यूयं सकोचाज्ञानवरणस्यो र्दृढकरणे बद्ध यतध्वं, तत्
- ११ कृत्वा कदाच न स्तुषिष्यथ । यतो ऽनेन प्रकारेणास्माकं प्रभोस्मात् बीशुखीष्टज्ञानन्तराज्यस्य प्रवेगेन यूयं सुकलेन शौजविष्यथे ।
- १२ अद्यपि यूयम् एतत् सर्वं जानीथ वर्तमाने यत्यमते सुशिरा भवथ च तथापि युष्मान् सर्वदा तत् स्मारयितुम् अहम् अद्यत्त्वान्

न भविष्यामि । यावद् एतस्मिन् दूष्ये तिष्ठामि तावद् युष्मान् १२
 स्मारयन् प्रबोधयितुं विहितं मन्ये । यतो ऽस्माकं प्रभु र्चीश्वरस्त्रीष्टो १४
 मां यत् ज्ञापितवान् तदनुसाराद् दूष्यमेतत् मया शीघ्रं त्यक्तव्यम्
 इति जानामि । मम परस्त्रोकगमनात् परमपि यूयं यदेतानि स्मर्तुं १५
 शक्यथ तस्मिन् सर्व्वथा यतिष्ये । यतो ऽस्माकं प्रभो र्चीश्वरस्त्रीष्टस्य १६
 पराक्रमं पुनरागमनञ्च युष्मान् ज्ञापयन्तो वयं कश्चित्तान्युपास्था-
 नान्यन्वगच्छामेति नहि किन्तु तस्य महिष्यः प्रत्यक्षसाक्षिणो भूत्वा
 भाषितवन्तः । यतः स पितुरीश्वराद् गौरवं प्रशंसाञ्च प्राप्तवान् १७
 विघ्नघृतो मंहिमयुक्तजोमध्याद् एतादृशौ वाणी तं प्रति निर्गत-
 वती, यथा, एष मम प्रियपुत्र एतस्मिन् मम परमसन्तोषः ।
 स्वर्गात् निर्गतेयं वाणी पवित्रपर्व्वते तेन सार्द्धं विद्यमानैरस्माभिर- १८
 श्रावि । अपरम् अस्मत्समीपे दृढतरं भाववाणी विद्यते यूयञ्च १९
 यदि दिनारम्भं युष्मन्नःसु प्रभातीयनक्षत्रस्योदयञ्च यावत् तिमिर-
 मये स्थाने ज्वलन्तं प्रदीपमिव तद् वाक्यं सन्न्यध्वे तर्हि भद्रं
 करिष्यथ । शास्त्रीया कापि भाववाणी मनुष्यस्य स्वकीयभावबोधका २०
 नहि, एतद् युष्माभिः सम्यक् ज्ञायतां । यतो भाववाणी पुरा २१
 मानुषाणाम् इच्छातो नोत्पन्ना किन्वीश्वरस्य पत्रिषण्डोकाः पवित्रे-
 षात्मना प्रवर्त्तिताः सन्तो वाक्यम् अभाषन्त ।

धार्मिकाणां रक्षाया कथनम् ।

अपरं पूर्व्वकाले यथा लोकानां मध्ये मिथ्याभाववादिन उपा- २१
 तिष्ठन् तथा युष्माकं मध्येऽपि मिथ्याशिक्षका उपस्थास्यन्ति, ते
 स्त्रेषां क्रेतारं प्रभुम् अनङ्गीकृत्य सत्वरं विनाशं स्त्रेषु वर्त्तयन्ति
 विनाशकवैधर्म्यं गुप्तं युष्मत्प्रथम् आनेष्यन्ति । ततो ऽनेकेषु तेषां १
 विनाशकमार्गं गतेषु तेभ्यः सत्यमागस्य निन्दा सम्भविष्यति । अपरञ्च २

ते लोभात् कापयवाक्ये संज्ञानो ज्ञानं करिष्यन्ते किन्तु तेषां पुरातनदृष्ट्याज्ञा न विद्यन्ते तेषां विनाशश्च न भिङ्गाति ।

- ५ ईश्वरः कृतपापान् दूतान् न चमिता तिमिरदृष्टाः पाताले
- ६ दृष्ट्वा विचारार्थं समर्पितवान् । पुरातनं संसारमपि न चमिता तं
- ७ दृष्ट्वा संसारं जलान्नावेन मज्जयित्वा समुद्रेः सहितं धर्मप्रचारकं
- ८ गीर्षं रक्षितवान् । सदोमो घोमरा चेतियामने नगरे भविष्यतां
- ९ दृष्ट्वा दृष्टान्तं विधाय भस्मीकृत्य विनाशेन दक्षितवान् ; किन्तु
- १० तैः कुम्भिनश्चिचारिभिर्दृष्टात्मभिः क्लिष्टं धार्मिकं कोटं रक्षितवान् ।
- ११ स धार्मिको जनकेषां मध्ये निवसन् क्लीयदृष्टिभोगोचरेभ्यस्त्वेषाम्
- १२ अधर्माचारेभ्यः क्लीयधार्मिकमनसि दिने दिने तप्तवान् । प्रभु
- १३ भङ्गान् परीचाद् उद्वृत्तुं विचारदिनश्च यावद् दृष्टव्यमानान्
- १४ अधार्मिकान् रोदुं पारयति, विघ्नेषु ये ऽमेध्याभिज्ञावान्
- १५ शारीरिकसुखम् अनुगच्छन्ति कर्तव्यपदानि चावजानन्ति तानेव
- १६ (रोदुं पारयति) ते दुःखाश्चिन्तितः प्रगल्भाश्च । अपरं बहगौरवाभ्यां
- १७ श्रेष्ठा दिव्यदूताः प्रभोः चक्षिधौ तेषां वैपरीत्येन निन्दासूचकं विचारं
- १८ न कुर्वन्ति तेषाम् उच्यपदज्ञानं निन्दनाद् इमे न भीताः । किन्तु
- १९ ये बुद्धिहीनाः प्रकृता जन्तवो धर्मव्यतायै विनाशतायै च जायन्ते
- २० तत्सदृशा इमे यत्र बुध्यन्ते तत् निन्दनाः क्लीयविनाशतया
- २१ विगच्छन्ति क्लीयाधर्मस्य क्लेशं प्राप्स्यन्ति च । ते दिवा प्रहृष्टभोजनं
- २२ सुखं मन्यन्ते निजकक्षैः सुखभोगिनः सन्तो युष्माभिः साह्यं भोजनं
- २३ कुर्वन्तः कक्षहिनी दोषिणश्च भवन्ति । तेषां लोचनानि
- २४ परदारकाङ्क्षीणि पापे सामानानि ते चक्षुषानि मनांसि मोहयन्ति
- २५ लोभे तत्परममखः सन्ति च । ते प्रापयन्ता वंशाः सरसामार्गं विहाय
- २६ विषोरपुत्रस्य विषिषमस्य विषयेन प्रजन्तो ध्याता चभवन् । स
- २७ विषिषमो ऽयधर्मात् प्राप्ये चारितोषिकेऽप्रीयत, किन्तु निजापराधात्
- २८ भर्तृणाम् अक्षयत यतो वचनशक्तिहीनं वाचनं मानुषिकगिरम्

उपार्थं भाववादिन उन्मत्तताम् अवाधत । इमे निर्जलानि १०
 प्रखलणानि प्रखलवायुना चाक्षिता मेघाश्च तेषां कृते नित्यस्वाधी
 चोरतरान्धकारः सञ्चितो ऽस्ति । ये च जना भ्रान्त्याचारिण्यत् १८
 उच्छ्रोषोद्भूतास्तान् इमे ऽपरिमितदर्पकया भावभाषाः शारीरिक-
 सुखाभिष्ठावैः कामक्रौडाभिश्च मोहयन्ति । तेभ्यः स्वाधीनतां १९
 प्रतिज्ञाय स्वयं विनाश्रताया दाया भवन्ति, यतः,

यो येनैव पराजिग्रे य जातस्तस्य किङ्करः ।

चातुः प्रभो धींशूखीष्टस्य ज्ञानेन संचारस्य मलेभ्य उद्भूता ये १०
 पुनस्तेषु निमग्न्य पराजीयन्ते तेषां प्रथमदग्नातः श्रेष्ठदग्ना कुञ्चिता
 भवति १, तेषां पक्षे धर्मपक्षस्य ज्ञानाप्राप्तिं वरं न च निर्दिष्टान् ११
 पवित्रविधिभार्गात् ज्ञानप्राप्तानां परावर्त्तनं । किन्तु येन सत्या १२
 दृष्टान्तकया सैव तेषु फलितवती, यथा,

कुञ्चुरः खीयवान्नाथ व्यावर्त्तते पुनः पुनः ।

कुठितुं कर्त्तुं तदत् चाक्षितसैव शूकरः ॥

प्रभोः पुनरागमनप्रतीक्षा ।

हे प्रियतमाः यद्यं यथा पवित्रभाववादिभिः पूर्वोक्तानि ३ १
 वाक्यानि चाथा प्रभुना प्रेरितानाम् अस्माकम् आदेशस्य स्वरस्य
 तथा युष्मान् स्मारयित्वा युष्माकं स्वरस्य भावं प्रबोधयितुम् अहं २
 द्वितीयम् इदं पत्रं लिखामि । प्रथमं युष्माभिरिदं ज्ञापतां यत् श्रेष्ठे २
 काले श्लेषाचारिणो निम्बका उपस्थाय वदित्वन्ति प्रभोरागमनस्य ४
 प्रतिज्ञा कुत्र ? यतः पिच्छसोकानां मद्भागिन्नागमनात् प्ररं स्वयंश्चि ५
 सुहृत्स्वरात्मकाले यथा तथैवावतिष्ठन्ते । पूर्वम् ईश्वरस्य वाक्येनाकाश- ५
 मच्छब्दं जहाद् उत्पन्ना जले समिष्टमाणा च पृथिव्यविद्यतेतद् ५
 र्निष्कृततातस्ते न जागन्ति, ततस्सात्काशिकसंचारो जलेनासाक्षितो ५
 विनाश्रं मतः । किन्त्वधुना वर्त्तमाने आकाशभूमच्छब्दे तेनैव वाक्येन १
 वज्रायं कृते विषाददिनं दुष्टमानवानां विनाश्रस्य आवंद् रञ्जते । ७

- ८ हे प्रियतमाः, यूथम् एतदेकं वाक्यम् अनवगता ता भवत षत् प्रभोः साक्षाद् दिनमेकं वर्षसहस्रवद् वर्षसहस्रञ्च दिनैकवत् ।
- ९ केचिद् यथा विद्यमानं मन्यन्ते तथा प्रभुः स्वप्रतिज्ञायां विद्यमाने तस्माद् किन्तु को ऽपि यन्न विनश्येत् सर्वं एव मनःपरावर्तनं गच्छेयुरित्यभिसूचन् सो ऽस्मान् प्रति दीर्घसहिष्णुतां विदधानति ।
- १० किन्तु क्षपायां चौर इव प्रभो दिनम् आगमिष्यति तस्मिन् महाग्रन्देन गगनमण्डलं लोप्यते मूलवस्त्रमि च तापेन गच्छिष्यन्ते
- ११ पृथिवी तन्मध्यस्थितानि कर्माणि च ध्वंस्यन्ते । अतः सर्वैरेतैर्विकारे गन्तव्ये सति यस्मिन् आकाशमण्डलं दाहेन विकारिष्यते मूलवस्त्रमि च तापेन गच्छिष्यन्ते तस्येश्वरदिनस्यागमनं प्रतीक्षमापौराकाङ्क्षमापौष्य
- १२ युष्माभिर्धर्माचारेश्वरभक्तिभ्यां कीदृशैर्लोकैर्भवितव्यं ? तथापि वयं तस्य प्रतिज्ञानुसारेण धर्मस्य वासस्थानं नूतनम् आकाशमण्डलं नूतनं भूमण्डलञ्च प्रतीक्षामहे ।
- १३ अतएव हे प्रियतमाः, तानि प्रतीक्षमाणा यूथं निष्कलङ्का
- १४ अग्निन्दितासु भूत्वा यत् शान्थाश्रितास्तिष्ठथैतस्मिन् यतध्वं । अस्माकं प्रभो दीर्घसहिष्णुताञ्च परिचाणजनिकां मन्यध्वं । अस्माकं प्रियस्त्राचे पौसाय यत् ज्ञानम् अदायि तदनुसारेण सोऽपि पचे युष्मान् प्रति
- १५ तदेवास्तिष्यत् । स्वकीयसर्वपत्रेषु चैतान्यधि प्रस्तुत्य तदेव गदति । तेषु पत्रेषु कतिपयानि दुरुद्धाणि वाक्यानि विद्यन्ते ये च लोका अज्ञानाच्छस्त्रासु ते निजविनाशार्थम् अन्यग्रास्त्रीश्वषणानीव
- १६ तान्यपि विकारयन्ति । तस्माद् हे प्रियतमाः, यूथं पूर्वं बुद्ध्या वावधानास्तिष्ठत, अधार्शिकाणां भ्रान्तिस्रोतसापचताः स्वकीयसु-
- १७ खिरत्मान् मा भ्रम्यत । किन्त्वस्माकं प्रभोस्मात्तु वीरुद्धीष्टस्यानुपपद्ये ज्ञाने च वर्द्धध्वं । तस्य गौरवम् इदानीं सदाकाञ्च भूयात् । आसेम् ।

योहनस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रं ।

पित्रा ईश्वरेण योहना चार्हुञ्ज सहाश्रित्प्रकल्पस्य कथनम् ।

योहुरेवान्मन्जीवनस्वरूपम् ।

आदितो च आसीद् यस्य वाग् अस्माभिरभावि यस्य वयं १
स्वनेषु ईष्टवन्तो यस्य वीक्षितवन्तः स्वकरेः स्पृष्टवन्तश्च तं जीव-
नवाद् वयं ज्ञापयामः । च जीवनस्वरूपः प्राकाशत वयश्च तं २
दृष्टवन्तस्मधि वाञ्छं दशस्य, यस्य पितुः सन्निधाववर्त्ततास्माकं
सन्निधौ प्रकाशत च तम् अनन्तजीवनस्वरूपं वयं युष्मान् ज्ञाप-
यामः । अस्माभि र्षद् दृष्टं श्रुतश्च तदेव युष्मान् ज्ञाप्यते तेना- ३
स्माभिः सहाश्रितं युष्माकं भविष्यति । अस्माकश्च सहाश्रितं पित्रा
तत्पुत्रेण योहन्सीष्टेन च चार्हुं भवति । अपरश्च युष्माकम् आनन्दो ४
यत्.सम्पूर्णो भवेद् तदर्थं वयम् एतानि लिखामः ।

ईश्वरो ज्योतिस्त्वस्मिन् अवच्छितिकथनम् ।

वयं चां वार्त्तां तस्मात् श्रुत्वा युष्मान् ज्ञापयामः शेषम् । ५
ईश्वरो ज्योतिस्त्वस्मिन् अन्धकारस्य क्षेत्रोऽपि नास्ति । वयं तेन ६
सहाश्रित इति गदिता अन्धकारे परामर्शार्हिं सत्याचारिणो न
सन्तोऽमृतवादिनो भवामः । किन्तु च यथा ज्योतिषि वर्त्तते तथा ७
वयमपि यदि ज्योतिषि परामर्शार्हिं परस्परं सहभाजिनो भवाम-
स्तु पुत्रक योहन्सीष्टस्य दधिरस्माकान् वर्त्तमान् पापात् शङ्क-
यति । वयं विध्याया इति यदि वदामस्वार्हिं स्वयमेव ज्ञान् वय- ८

८ धामः सत्यमतस्यास्माकम् अन्तरे न विद्यते । यदि स्थापापानि
 खीलुर्षहे तर्हि स विश्वाख्यो यथार्थिकस्यास्ति तस्माद् अस्माकं
 १० पापानि समिष्यते सर्वस्माद् अधर्मास्माकान् शुद्ध्यति । वषम्
 अस्ततपापा इति यदि वदामस्तर्हि तम् अनृतवादिनं कुर्वन्तस्व
 वाक्यस्यास्माकम् अन्तरे न विद्यते ।

११ हे प्रियवासकाः, युष्माभि र्धत् पापं न क्रियेत तदर्थं युष्मान्
 प्रत्येतानि मया सिद्ध्यन्ते । यदि तु केनापि पापं क्रियते तर्हि
 पितुः समीपे ऽस्माकं एकः सहायो ऽर्धतो धार्मिको बौद्धः
 १ खीष्टो विद्यते । स आस्माकं पापानां प्राचक्षिन्तं वेवसमस्माकं
 नहि किन्तु निखिलसंसारस्य पापानां प्राचक्षिन्तं ।

२ वयं तं जानीम इति तदौघात्पापानेनावगच्छामः । अहं तं
 ४ जानामीति वदित्वा यस्तस्याज्ञा न पास्यति सो ऽनृतवादी संत्य-
 ५ मतश्च तस्यान्तरे न विद्यते । यः कश्चित् तस्य वाक्यं पास्यति
 तस्मिन् ईश्वरस्य प्रेम सत्यरूपेण विद्यति वयं तस्मिन् वर्त्तमाने
 ६ तद् एतेनावगच्छामः । अहं तस्मिन् तिष्ठामीति यो मदति तस्मैदम्
 उचितं यत् खीष्टो जादृग् आचरितवान् सो ऽपि तादृग् आचरेत् ।

७ हे प्रियतमाः, युष्मान् प्रत्यहं नूतनामात्रां सिद्धामीति नहि
 ८ किन्वादितो युष्माभि र्धत् पुरातनामात्रां सिद्धामि । आदितो
 युष्माभि र्धत् वाक्यं नूतं वा पुरातनात्वा । पुनरपि युष्मान् प्रति
 नूतनात्वा मया सिद्ध्यत एतदपि तस्मिन् युष्मास्तु च वत्सं, यतो
 ९ ऽन्धकारो व्यत्येति सत्या ज्योतिस्तेजानीं प्रकाशते; अहं ज्योतिषि
 वर्त्त इति नदिता यः अन्धकारं देष्टि सो ऽद्यापि तमिच्छे वर्त्तते ।
 १० अन्धकारि यः प्रीयते स एव ज्योतिषि वर्त्तते विज्ञानकं किमपि
 ११ तस्मिन् न विद्यते । किन्तु अन्धकारं यो देष्टि स तिमिरे वर्त्तते

तिमिरे चरति च तिमिरेण च तस्य नचने ऽन्धीक्रियेते तस्मात्
क चामोति स ज्ञातुं न शक्नोति ।

ईश्वरीयसत्ये प्रेमे च स्थिरं स्थातुं उपवेद्यः ।

हे शिशवः, यूयं तस्य नास्मा पापक्षमां प्राप्तवन्तस्माद् अहं ११
युष्मान् प्रति लिखामि । हे पितरः, य आदितो वर्त्तमानस्तं यूयं १२
जानीथ तस्माद् युष्मान् प्रति लिखामि । हे युवानः, यूयं पापा-
त्मानं जितवन्तस्माद् युष्मान् प्रति लिखामि । हे बालकाः,
यूयं पितरं जानीथ तस्माद् अहं युष्मान् प्रति लिखितवान् । हे १४
पितरः, आदितो यो वर्त्तमानस्तं यूयं जानीथ तस्माद् युष्मान्
प्रति लिखितवान् । हे युवानः, यूयं बलवन्त आध्वे, ईश्वरस्य
वाक्यस्य युष्मदन्तरे वर्त्तते पापात्मा च युष्माभिः पराजिग्ये तस्माद्
युष्मान् प्रति लिखितवान् । यूयं संसारे संसारस्त्वविषयेषु च मा १५
प्रीयध्वं यः संसारे प्रीयते तस्यान्तरे पितुः प्रेम न तिष्ठति ।
संतः संसारे यद्यत् स्थितम् अर्थतः शारीरिकभावस्थाभिज्ञाषो १६
दृग्नेन्द्रियस्थाभिज्ञाषो जीवनस्य गर्वस्य सर्वमेतत् पितृतो न
आर्यते किन्तु संसारादेव । संसारस्तदीयाभिज्ञाषस्य व्यत्येति किन्तु १७
य ईश्वरस्तेष्टं करोति सो ऽमन्तकाद्यं यावत् तिष्ठति ।

हे बालकाः, श्रेयकास्त्रोऽयं, अपरं स्त्रीष्टारिणोपस्थातव्यमिति १८
युष्माभि र्यथा श्रुतं तथा बहवः स्त्रीष्टारस्य उपस्थितास्तस्माद् अहं
श्रेयकास्त्रोऽस्मीति वयं जानीमः । ते ऽस्मन्मथ्यान् निर्गतवन्तः १९
किन्त्वस्तदीया नासन् यद्यस्तदीया अभविष्यन् तर्ह्यस्तस्मिन् ऽस्मात्तन्,
किन्तु सर्वं ऽस्तदीया न हन्वेतस्य प्रकाश आवश्यक आसीत् ।

पवित्राज्ञाप्राप्ताभिषेक कथनम् ।

यः पवित्रस्तस्माद् यूयम् अभिषेकं प्राप्तवन्तस्तेन सर्वाणि .१०

- ११ जानीथ । यूयं सत्यमतं न जानीथ तत्कारणाद् अहं युष्मान् प्रति लिखितवान् तन्नहि किन्तु यूयं तत् जानीथ सत्यमतात्
- १२ किमप्यनृतवाक्यं नोत्पद्यते तत्कारणादेव । यौशुरभिहितस्त्वानेति यो नाङ्गीकरोति तं विना को ऽपरोऽनृतवादी भवेत् ? स एव स
- १३ खौट्टारि र्थः पितरं पुत्रश्च नाङ्गीकरोति । यः कश्चित् पुत्रं नाङ्गीकरोति स पितरमपि न धारयति यश्च पुत्रमङ्गीकरोति स
- १४ पितरमपि धारयति । आदितो युष्माभि र्यत् श्रुतं तद् युष्मासु तिष्ठतु, आदितः श्रुतं वाक्यं यदि युष्मासु तिष्ठति, तर्हि यूयमपि
- १५ पुत्रे पितरि च स्थास्यथ । स च प्रतिज्ञयास्मभ्यं अत् प्रतिज्ञातवान्
- १६ तद् अनन्तजीवनं । ये जना युष्मान् भ्रामयन्ति तानध्यक्षम् इदं
- १७ लिखितवान् । अपरं यूयं तस्माद् यम् अभिषेकं प्राप्तवन्तः स युष्मासु तिष्ठति ततः कोऽपि यद् युष्मान् शिष्येत् तद् अनावश्यकं, स चाभिषेको युष्मान् सर्वाणि शिष्यति सत्यस्य भवति न चातस्यः, अतः स युष्मान् यद् अशिष्यत् तदत् तथ
- १८ स्थास्यथ । अतएव हे प्रियवाक्का यूयं तथ तिष्ठत, तथा सति स यदा प्रकाशिष्यते तदा वयं प्रतिभाषिता भविष्यामः तस्मागमन-
- १९ समये च तस्य साक्षात् अपिष्यामहे । स धार्मिको ऽस्तीति यदि यूयं जानीथ तर्हि यः कश्चिद् धर्माचारं करोति स तस्मात् जात इत्यपि जानीत ।

ईश्वरस्य प्रेम । ईश्वरं प्रति प्रेम । ईश्वरसन्तानाः ।

- ३ १ पञ्चत वचम् ईश्वरस्य सन्ताना इति नाष्वाख्यामहे, एतेन पितास्मभ्यं कौटुकं महाप्रेम प्रदत्तवान्, किन्तु संसारसं जानानात्
- २ तत्कारणादस्मान् अपि न जानाति । हे मित्रतमाः, इदानीं वचम् ईश्वरस्य सन्ताना साक्षात् पश्चात् किं भविष्यात्तस्माद् अस्याप-

प्रकाशितं किञ्च प्रकाशं गते वचं तस्य सदृशा भविष्याम इति
 जानीमः, यतः स चादृशो ऽस्ति तादृशोऽस्माभिर्द्दर्शित्वते ।
 तस्मिन् एषा प्रत्याशा यस्य कश्चिद् भवति स खं तथा पवित्रं १
 करोति यथा स पवित्रोऽस्ति । यः कश्चित् पापम् आचरति स ४
 व्यवस्थालक्षणं करोति यतः पापमेव व्यवस्थालक्षणं । अपरं सोऽस्माकं ५
 पापान्यपहर्तुं प्रकाशतेतद् दूयं जानीय, पापस्य तस्मिन् न विद्यते ।
 यः कश्चित् तस्मिन् तिष्ठति स पापाचारं न करोति यः कश्चित् ६
 पापाचारं करोति स तं न दृष्टवान् न वावगतवान् । हे प्रिय- ७
 वालकाः, कश्चिद् युष्माकं भ्रमं न जनयेत्, यः कश्चिद् धर्माचारं
 करोति स तादृग् धार्मिको भवति यादृक् स धार्मिकोऽस्ति ।
 यः पापाचारं करोति स श्रेतानात् जातो यतः श्रेतान आदितः ८
 पापीचारी श्रेतानस्य कर्मणा सोपार्थमेवेश्वरस्य पुत्रः प्रकाशत ।
 यः कश्चिद् ईश्वरात् जातः स पापाचारं न करोति यतस्तस्य ९
 वीर्यं तस्मिन् तिष्ठति पापाचारं कर्तुञ्च न शक्नोति यतः स
 ईश्वरात् जातः । इत्यनेनेश्वरस्य सन्तानाः श्रेतानस्य स सन्ताना १०
 यस्मा भवन्ति । यः कश्चिद् धर्माचारं न करोति स ईश्वरात्
 जातो नहि यस्य स्वभातरि न प्रीयते सोऽपीश्वरात् जातो नहि ।
 यतस्तस्य य आदेश आदितो युष्माभिः अतः स एव एव चद् ११
 अस्माभिः परस्परं प्रेम कर्त्तव्यं । पापात्मतो जातो यः काविष् १२
 स्वभातरं हतवान् तस्यदृशेरस्माभिर्न भवितव्यं । स कस्मान्
 कारणात् तं हतवान्? तस्य कर्माणि दुष्टानि तद्गतस्य कर्माणि
 धर्मात्स्वात्म इति कारणात् ।

ईश्वरसन्तानानां भावप्रेमं प्रदर्शयत्यम् ।

हे मम आत्परः, संसारो यदि युष्मान् वेष्टि तर्हि तद् चाक्षर्यं १३

- १७ ज्ञानमन्वधं । वयं सत्यम् उत्तीर्ण्य जीवनं प्राप्तवन्तस्वद् भ्रातृषु
 १८ प्रेमकरणात् जानीमः । भ्रातरि यो न प्रीयते स सत्यौ तिष्ठति ।
 यः कश्चिन् सन्भ्रातरं देष्टि स नरघाती किञ्चानन्तजीवनं
 १९ नरघातिनः कक्षाप्यन्तरे नावतिष्ठते तद् दूषं जानीष । अस्मान्
 कृते स स्वप्राणांस्वकृत्वान् इत्यनेन वयं प्रेषक्षत्तम् अवगताः, अपरं
 २० भ्रातृणां कृतेऽस्माभिरपि प्राणास्वकृत्वाः । सांसारिकजीविकाप्राप्तौ
 यो जनः सन्भ्रातरं दौर्णं दृष्ट्वा तस्मात् स्त्रीयदृषां दण्डि तस्मान्नर
 २१ ईश्वरस्य प्रेम कथं तिष्ठेत् ? हे मम प्रियवाक्कथाः, वाक्येन
 विज्ञेया वाक्याभिः प्रेम न कर्तव्यं किन्तु कार्त्स्न्येण सत्यतया
 २२ चैव । एतेन वयं यत् सत्यमतसम्बन्धीयास्तत् जानीमस्व
 २० साक्षात् स्नानःकरणानि सान्त्वयितुं शक्यामस्व । यतोऽस्मादन्तःकरणं
 यद्यस्मान् दूषयति तस्मादन्तःकरणाद् ईश्वरो मद्यान् सर्वप्रसं ।
 २१ हे प्रियतमाः, अस्मादन्तःकरणं यद्यस्मान् न दूषयति तर्हि वक्ष्यम्
 २२ ईश्वरस्य साक्षात् प्रतिभान्विता भवामः । यच्च प्रार्थयामहे तत्
 तस्मात् प्राप्नुमः, यतो वयं तस्माद्वाः पाक्षयामकृत्वा साक्षात्
 २२ तुष्टिजनकम् आचारं कुर्वामः । अपरं तस्मैवमाज्ञा यद् वयं तस्मै
 पुत्रस्य श्रीःस्त्रीदृष्ट्वा नास्ति विश्वविमलस्वाज्ञानुसारेण च परस्परं
 २३ प्रेम कुर्वामः । यच्च तस्माद्वाः पाक्षयति स तस्मिन् तिष्ठति तस्मिन्
 योऽपि तिष्ठति ; स साक्षात् यम् आत्मानं दक्षवान् तस्मात्
 योऽस्मात् तिष्ठतीति जानीमः ।

परीचां विना सर्वेषाम् उपदेवकानाम् अपाक्षयम् ।

४१ हे प्रियतमाः, दूषं सर्वस्वात्मसु न विशयित किन्तु ते ईश्वरान्
 जाता न वेत्वात्मनः परीचधं यतो वक्ष्यो स्वभावावपादिनो

जगन्नाथम् आगतवन्तः । ईश्वरीयो य आत्मा स युष्माभिरनेन १
 परिचीयतां, यीशुः खीष्टो नरावतारो भूत्वागत एतद् येन
 केनचिद् आत्मना खीक्रियते स ईश्वरीयः । किन्तु यीशुः खीष्टो २
 नरावतारो भूत्वागत एतद् येन केनचिद् आत्मना नाङ्गीक्रियते
 स ईश्वरीयो नहि किन्तु खीष्टारेरात्मा, तेन चागन्तव्यमिति
 युष्माभिः श्रुतं, स चेदानीमपि जगति वर्त्तते । हे बासकाः, ४
 दूथम् ईश्वरात् जातास्मान् जितवन्तस्व यतः संसाराधिष्ठानकारिणोऽपि
 युष्मदधिष्ठानकारी महान् । ते संसारात् जातास्ततो जेतोः संसाराद् ५
 भाषन्ते संसारस्य तेषां वाक्यानि गृह्णाति । वयम् ईश्वरात् जाताः, ६
 ईश्वरं यो जानाति सोऽस्मदाक्यानि गृह्णाति यस्मेश्वरात् जातो
 नहि सोऽस्मदाक्यानि न गृह्णाति ; अनेन वयं सत्यात्मानं
 भ्रामिकात्मानञ्च परिचिनुमः ।

पश्यपरं प्रेमकरणस्य फलनिर्णयः ।

हे प्रियतमाः, वयं परस्परं प्रेम करवाम, यतः प्रेम ईश्वरात् ०
 जायते, अपरं यः कश्चित् प्रेम करोति स ईश्वरात् जात ईश्वरं
 वेत्ति च । यः प्रेम न करोति स ईश्वरं न जानाति यत ईश्वरः ५
 प्रेमस्वरूपः । अस्माखीश्वरस्य प्रेमैतेन प्राकाशत यत् स्रपुष्पेषास्रभ्यं ८
 जीवनदानार्थम् ईश्वरः खीयम् अद्वितीयं पुष्पं जगन्नाथं प्रेषितवान् ।
 वयं यद् ईश्वरे प्रीतवन्त इत्यत्र नहि किन्तु स यदस्मासु प्रीतवान् १०
 अस्मत्पापानां प्रायश्चित्तार्थं स्रपुष्पं प्रेषितवाञ्छेत्यत्र प्रेम सन्निष्ठते ।
 हे प्रियतमाः, अस्मासु यदीश्वरेणैतादृशं प्रेम कृतं तर्हि परस्परं ११
 प्रेम कर्तुम् अस्माकमप्युचितं । ईश्वरः कदाच केनापि न दृष्टः १२
 यद्यस्माभिः परस्परं प्रेम क्रियते तर्हीश्वरोऽस्मन्मध्ये तिष्ठति तस्य

- १२ प्रेम चास्मासु वेत्यते । अस्यभ्यं तेन स्वकीयात्मनोऽंगो दत्त इत्यनेन वयं यत् तस्मिन् तिष्ठामः स च यद् अस्मासु तिष्ठतीति जानीमः ।
- १३ पिता जगन्नातारं पुत्रं प्रेषितवान् एतद् वयं दृष्ट्वा प्रमाणयामः ।
- १४ योऽगुरौश्वरस्य पुत्र एतद् येनाङ्गीक्रियते तस्मिन् ईश्वरस्तिष्ठति
- १५ स चेश्वरे तिष्ठति । अस्मास्त्रीश्वरस्य यत् प्रेम वर्तते तद् वयं ज्ञातवन्तस्तस्मिन् विश्वसितवन्तस्य । ईश्वरः प्रेमस्वरूपः प्रेषि चस्तिष्ठति
- १६ स ईश्वरे तिष्ठति तस्मिंश्चेश्वरस्तिष्ठति । स चादृशो ऽस्ति वयमप्ये-
तस्मिन् जगति तादृशा भवाम एतस्माद् विचारदिने ऽस्माभि र्या
- १७ प्रतिभा लभ्यते चास्मात्प्रमन्धीयस्य प्रेषः सिद्धिः । प्रेषि भीति न वर्तते किन्तु सिद्धं प्रेम भीतिं निराकरोति यतो भीतिः सद्यतानास्ति
- १८ भीतो मानवः प्रेषि सिद्धो न जातः । अस्मासु स प्रथमं प्रीतवान्
- १९ इति कारणाद् वयं तस्मिन् प्रीयामहे । ईश्वरे ऽहं प्रीय इत्युक्त्वा
यः कश्चित् स्वभ्रातरं देष्टि सो ऽनृतवादी । स यं दृष्टवान् तस्मिन्
स्वभ्रातरि यदि न प्रीयते तर्हि यम् ईश्वरं न दृष्टवान् कथं तस्मिन्
- २० प्रेम कर्तुं शक्नुयात् ? अत ईश्वरे यः प्रीयते स स्वौचभ्रातरर्थ्यपि
प्रीयताम् इयम् आज्ञा तस्माद् अस्माभि र्बन्धा ।

विश्वासस्य विषयः ।

- ५ । योऽगुरभिषिक्तस्नातेति यः कश्चिद् विश्वसिति स ईश्वरात्
जातः ; अपरं यः कश्चित् जनयितरि प्रीयते स तस्मात् जाते जने
१ ऽपि प्रीयते । वयम् ईश्वरस्य सन्तानेषु प्रीयामहे तद् अनेन
२ जानीमो यद् ईश्वरे प्रीयामहे तस्माज्ज्ञाः पाण्डयामस्य । यत ईश्वरे
यत् प्रेम तत् तदीयाज्ञापाण्डनेनास्माभिः प्रकाशयितव्यं, तस्माज्ज्ञास्य
३ कठोरा न भवन्ति । यतो यः कश्चिद् ईश्वरात् जातः स संघारं

जयति किञ्चास्माकं यो विश्वासः स एवास्माकं संसारजडविजयः ।
 श्रीरघुशिरस्य पुत्र इति यो विश्वसिति तं विना कोऽपरः संवारं ५
 जयति ? सोऽभिविद्भस्माता श्रीरघुशिरस्यधिराभ्याम् आगतः केवलं ६
 तोषेन नहि किन्तु तोष्यधिराभ्याम्, आत्मा च वाची भवति यत
 आत्मा सत्यतास्वरूपः । यतो हेतोः आत्मा तोष्यं धिरस्य चीखेतानि ७
 वाच्यं ददति तेषां अथास्याम् एकत्वं भवति च । मानवाणां ८
 वाच्यं अस्यस्माभि र्दृश्यते तर्हीश्वरस्य वाच्यं तस्मादपि श्रेष्ठं यतः ९
 स्यपुत्रमधीश्वरेण दत्तं वाच्यमिदं । ईश्वरस्य पुत्रे यो विश्वसिति १०
 स निजान्तरे तत् वाच्यं धारयति ; ईश्वरे यो न विश्वसिति स तम्
 अनृतवादिनं करोति यत ईश्वरः स्यपुत्रमधि यत् वाच्यं दत्तवान्
 तस्मिन् स न विश्वसिति । तच्च वाच्यमिदं यद् ईश्वरो ऽस्मभ्यम् ११
 अर्जुनजीवनं दत्तवान् तच्च जीवनं तस्य पुत्रे विद्यते । यः पुत्रं १२
 धारयति स जीवनं धारयति, ईश्वरस्य पुत्रं यो न धारयति स
 जीवनं न धारयति । ईश्वरपुत्रस्य नास्ति विश्वासकारिण युष्मान् १३
 प्रत्येतानि मया लिखितानि तस्याभिप्रायो ऽयं यद् युधम् अर्जुन-
 जीवनप्राप्ता इति जानीष्यात तस्मैश्वरपुत्रस्य नास्ति विश्वसेत च ।

तस्यामित्ये ऽस्माकं या प्रतिभा भवति तस्याः कारणमिदं १४
 यद् वचं यदि तस्याभिमतं किमपि तं याचामहे तर्हि यो ऽस्माकं
 वाच्यं दृश्योति । स चास्माकं यत् किञ्चन वाचनं दृश्योतीति यदि १५
 जानीमस्वर्हि तस्माद् वाचिता वरा अस्माभिः प्राप्यन्ते तदपि
 जानीमः । कश्चिद् यदि सन्धातरम् अमृत्युजनकं पापं कुर्वन् १६
 कश्चित् तर्हि स प्रार्थनां करोतु तेनेश्वरस्यै जीवनं दास्यति,
 अर्पतो मृत्युजनकं पापं येन नाकारि तस्ये । किन्तु मृत्युजनकम्
 इत्वं पापम् आद्ये तदपि तेन प्रार्थना क्रियतामित्यर्थं न वदाभि ।

- १० सर्वं एवाधर्मः पापं किन्तु सर्वपापं मृत्युजनकं नहि । स ईश्वरात्
 १८ जातः स पापाचारं न करोति किन्तु ईश्वरात् जातो जनः स रक्षति
 १९ तस्मात् स पापात्मा तं न त्युञ्जतीति वयं जानीमः । वयम् ईश्वरात्
 जाताः किन्तु इत्तः संसारः पापात्मनो वयं गतो ऽस्तीति जानीमः ।
 २० अपरम् ईश्वरस्य पुत्र आगतवान् वयस्य अथा तस्य सत्यमवस्य ज्ञानं
 प्राप्नुयामस्माद्दुर्गौ धिषम् अस्यभ्यं दत्तवान् इति जानीमस्तस्मिन्
 सत्यमये ऽर्थतस्तस्य पुत्रे यीशुख्रीष्टे तिष्ठामस्य ; स एव सत्यमव
 २१ ईश्वरो ऽनन्तजीवनस्वरूपस्य । हे प्रियवाक्ताः धूमं देवमूर्तिभ्यः
 स्नान् रक्षत । आमेन् ।

योहनस्य द्वितीयं पत्रं ।

अनेकखीष्टीयसहिषाम् प्रति पत्रम् ।

हे अभिदक्षिते कुरिषे, तां तव पुत्रांश्च प्रति प्राचीनोऽहं पत्रं १
लिखामि । सत्यमताद् युष्मासु मम प्रेमास्ति केवलं मम नहि किन्तु २
सत्यमतज्ञानां सर्वेषामेव । यतः सत्यमतम् अस्मासु तिष्ठत्यनन्तकालं ३
थावद्यास्मांसु स्थास्यति । तितुरीश्वरात् तत्पितुः पुत्रात् प्रभो ४
वींशुखीष्टाश्च प्राप्यो ऽनुपहः कृपा शान्तिश्च सत्यताप्रेमभ्यां साङ्गं ५
युष्मन् अधितिष्ठतु ।

वयं पितृतो याम् आज्ञां प्राप्तवन्तस्मदनुसारेण तव केचिद् ४
आत्मजाः सत्यमतम् आचरन्त्येतेषु प्रमाणं प्राप्याहं भृशम् आनन्दित- ५
वान् । साम्प्रतश्च हे कुरिषे, नवीनां काश्चिद् आज्ञां न लिखन्तस्म ५
आदितो सन्ध्याम् आज्ञां लिखन् त्वाम् इदं विनये यद् अस्माभिः ६
परस्परं प्रेम कर्त्तव्यं । अपरं प्रेमैतेन प्रकाशते यद् वयं तस्याज्ञा ६
आचरेम । आदितो युष्माभि र्थां श्रुता सेवम् आज्ञा सा च ७
युष्माभिराचरितव्या । यतो बहवः प्रवक्षका जगत् प्रविश्य वींशुखीष्टो ८
गरावतारो भूत्वागत एतत् नाङ्गीकुर्वन्ति स एव प्रवक्षकः ९
खीष्टारिश्चास्ति । अस्माकं अमो यत् पण्ड्यमो न भवेत् किन्तु १०
सम्पूर्णं वेतनमस्माभि र्छेत्ते तदर्थं स्नानधि सावधाना भवत । ११
यः कश्चिद् विपयगामी भूत्वा खीष्टस्य शिक्षार्थां न तिष्ठति स १२
ईश्वरं न धारयति खीष्टस्य शिक्षार्थां यस्तिष्ठति स पितरं पुत्रश्च १३

- १० धारयति । यः कश्चिद् युष्मत्सन्निधिमागच्छन् शिष्यानेनां नागयति
 स युष्माभिः स्ववेष्मणि न गृह्णातां तव मङ्गलं भूषादिति वागपि
- ११ तस्मै न कथ्यतां । यतस्तव मङ्गलं भूषादिति वाचं यः कश्चित्
 तस्मै कथयति स तस्य दुष्कर्म्मणाम् अंग्नी भवति ।
- १२ युष्मान् प्रति मया वङ्गणि लेखितव्यानि किन्तु पञ्चमशीर्षां
 तत् कर्तुं नेच्छामि. यतो ऽस्माकम् आनन्दो यथा सम्पूर्णो भविष्यति
 तथा युष्मत्समीपसुपस्थायाहं सम्पुञ्जीभूय युष्माभिः सम्भाषित्य
- १३ इति प्रत्याग्रा ममास्ते । तवाभिरुचिताया भगिन्या बालकास्त्रां
 नमस्कारं ज्ञापयन्ति । आनेन् ।

योहनस्य तृतीयं पत्रं ।

गाथं प्रति पत्रम् ।

प्राचीनो ऽहं सत्यमताद् यस्मिन् प्रीये तं प्रियतमं गाथं प्रति पत्रं १
 लिखामि । हे प्रिय, तवात्मा यादृक् शुभान्वितस्तादृक् सर्वविषये १
 तव शुभं खास्त्यस्य भूषात् । मृष्टभिरागत्य तव सत्यमतस्कार्पितस्त्वं १
 कीदृक् सत्यमतमाचरस्येतस्य साक्ष्ये दत्ते मम महानन्दो ज्ञातः ।
 मम ज्ञानानाः सत्यमतमाचरन्तीतिवार्त्तातो मम य ज्ञानन्दो ४
 आर्धते ततो महत्तरो नास्ति । हे प्रिय, भ्रातृन् प्रति विशेषतस्तान् ५
 विदेशिनो भ्रातृन् प्रति त्वया यद्यत् कृतं तत् सर्वं विन्वासिनो योग्यं ।
 ते च मण्डलाः साक्षात् तव प्रेक्षः प्रमाणं दत्तवन्तः, अपरम् ६
 ईश्वरयोग्यरूपेषु तान् प्रस्थापयता त्वया सत्कर्म्म कारिष्यते । यतस्तो ७
 तस्य नाम्ना यानां विधाय परजातीयेभ्यः किमपि न गृहीतवन्तः ।
 तस्माद् वयं तत् सत्यमतस्य सहाया भवेम तदर्थमेतादृशा लोका ८
 अस्माभिरनुग्रहीतव्याः ।

मण्डलीं प्रत्यहं पत्रं लिखितवान् किन्तु तेषां मध्ये यो ८
 दिव्यचिह्निः प्रधानायते सो ऽस्मान् न गृह्णाति । अतो ऽहं १०
 अदोपस्थास्वामि तदा तेन यद्यत् क्रियते तत् सर्वं तं स्मारयिष्यामि,
 यतः य दुर्मांसैरस्मान् अपवदति, तेनापि हस्तिं न गत्वा स्वयमपि
 भ्रातृन् नानुगृह्णाति ये चानुग्रहीतुमिच्छन्ति तान् मण्डलितो
 ऽपि वक्षिष्यतीति । हे प्रिय, त्वया दुर्कर्म्म नानुक्रियतां किन्तु ११

सत्कर्म्मैव । अः सत्कर्म्माचारी स ईश्वरात् जातः, यो दुष्कर्म्माचारी
 १२ स ईश्वरं, न दृष्टवान् । दीमौषिषस्य पक्षे सर्वैः साक्ष्यम् अदायि
 विशेषतः सत्यमतेनापि, वयमपि तत्पक्षे साक्ष्यं दद्मः, अस्माकस्य
 साक्ष्यं सत्यमेवेति श्रुयं जानीय ।

१३ तां प्रति मया बहूनि लेखितव्यानि किन्तु मघीलेखनीभ्यां
 १४ लेखितं नेच्छामि । अचिरेण तां द्रक्ष्यामीति मम प्रत्याशास्ते
 तदावां समुखीभूय परस्परं सम्भाषिष्यावहे । तव शान्तिं भूयात् ।
 अस्माकं मित्राणि तां नमस्कारं ज्ञापयन्ति त्वमप्येकैकस्य नाम
 प्रोच्य मित्रेभ्यो नमस्कृत । इति ।

यिहूदाः सर्वसाधारणपत्रं ।

विश्रावपत्ते प्राणव्ययेनापि उपवेशत्वम् ।

वीशुखीष्टस्य दासो याकोवस्य भ्राता यिहूदासातेनेश्वरेण १
पवित्रीकृतान् वीशुखीष्टेन रक्षितांसाङ्गतान् लोकान् प्रति पत्रं
लिखति । कृपा शान्तिः प्रेम च बाहुल्यरूपेण युष्मास्वधितिष्ठतु । २

हे प्रियाः, साधारणपरिचाणमधि युष्मान् प्रति लेखितुं मम ३
बहुयत्ने जाते पूर्वकाले पवित्रलोकेषु समर्पितो यो धर्मस्तदर्थं
युं प्राणव्ययेनापि सचेष्टा भवतेति विनयार्थं युष्मान् प्रति पत्र-
लेखनमावश्यकम् अभव्ये । अस्माद् एतद्रूपदण्डप्राप्तये पूर्वं लिखिताः ४
केचिद्व्यना अस्मान् उपसृप्तवन्तः, ते ऽधार्मिकलोक्या अस्माकम्
ईश्वरस्यानुपपन्नं धनौकृत्य सन्पटताम् आचरन्ति, अदितीयो
ऽधिपति र्था ऽस्माकं प्रभु वीशुखीष्टसं नाङ्गीकुर्वन्ति ।

भाक्त्रोपदेशकात् सावधानत्वम् ।

तस्माद् युं पुरा यद् अवगतास्तत् पुन युंस्मान् स्मारयितुम् ५
इच्छामि, फलतः प्रभुरेककालः स्वप्रजा मिसरदेशाद् उद्धार यत्
ततः परम् अविश्वासिणो व्यनाशयत् । ये च स्वर्गदूताः स्वीय- ६
'कर्तव्यपदे न खित्वा स्ववासस्थानं परित्यक्तवन्तस्मान् स महादिनस्य
विचारार्थम् अन्धकारमये ऽद्यःस्थाने सदास्त्राधिभि र्बन्धनैरबन्धात् ।
अपरं सदोमो सोमरा तन्निकटस्थनगराणि चैतेषां निवासिनस्तत्- ७
समरूपं व्यभिवारं कृतवन्तो विषममैथुनस्य चेष्टया विषयं गतवन्तस्य

- तस्मात् तान्यपि दृष्टान्तरूपाणि भूत्वा सदात्मनवक्रिणा दण्डं
 ८ भुञ्जते । तथैवेमे स्वप्नाचारिणोऽपि स्वप्नरीराणि कलङ्कयन्ति
 ९ राजाधीनतां न स्वीकुर्वन्त्युच्चपदस्थान् निन्दन्ति च । किन्तु
 प्रधानदिश्यदूतो मीखायेलो यदा मोघे र्देहे प्रैतानेन विवदमानः
 समभाषत तदा तस्मिन् निन्दारूपं दण्डं समर्पयितुं चाहसं न
 १० कृत्वाकथयत् प्रभुस्थां भर्षयतां । किन्त्वित्ने यत्न बुध्यन्ते तस्मिन्दन्ति
 ११ यच्च निर्वोधपत्रव इवेन्द्रियैरवगच्छन्ति तेन गच्छन्ति । तान् धिक्,
 ते काविलो मार्गं चरन्ति पारितोषिकस्याग्नातो विशिष्यमो भ्रान्ति-
 १२ मनुधावन्ति कोरहस्य दुर्बुद्धत्वेन विगच्छन्ति च । युष्माकं प्रेमभोष्येषु
 ते विज्ञजनका भवन्ति, आत्मभरयस्य भूत्वा निर्घञ्जया युष्माभिः
 १३ सार्द्धं भुञ्जते । ते वायुभिस्त्रासिता निस्त्रोचमेघा हेमन्तकालिका
 निष्फला हि र्मृता उन्मूलिता वृक्षाः, स्त्रीकौयलज्वाफेणोदमकाः
 प्रचण्डाः सासुद्रतरङ्गाः सदाकाशं यावत् क्षोरतिमिरभागीनि
 भ्रमणकारीणि नक्षत्राणि च भवन्ति । आदमतः सप्तमः पुरुषो धो
 १४ ह्नोकः स तानुद्दिश्य भाववाक्यमिदं कथितवान्, यथा,
 पश्य स्त्रीकौयपुष्पानाम् अयुतैर्वेष्टितः प्रभुः ।
 १५ सर्वान् प्रति विचाराज्ञासाधनाथागमिष्यति ।
 तदा चाधार्मिकाः सर्वे जाता धैरपराधिनः ।
 विधर्मकर्मणां तेषां सर्वेषामेव कारणात् ।
 तथा तद्वैपरीत्येनाप्यधर्माचारिपापिनां ।
 उक्तकठोरवाक्यानां सर्वेषामपि कारणात् ।
 परमेष्ठेन दोषित्वं तेषां प्रकाशयिष्यते ॥
 १६ ते वाक्कलहकारिणः स्वभाग्यनिन्दकाः स्नेहाचारिणो दर्पवादि-
 स्रक्विशिष्टा'स्ताभार्थं मनुष्यस्तावकाश्च सन्ति ।

योऽसौ सन्पूर्वान्नापरिचायम् प्राप्तवम् ।

किन्तु हे प्रियतमाः, अस्माकं प्रभो श्रीशुक्लीहृद्य प्रेरिते बन्द् १०
वाच्यं पूर्वं युद्धं कथितं तत् स्मरत, फलतः प्रेषसमये खेच्छातो १८
ऽधर्माचारिणो निन्दका उपस्थास्यन्तीति ।

एते लोकाः खान् पृथक् कुर्वन्तः सांसारिका आत्महीनाश्च १९
सन्ति । किन्तु हे प्रियतमाः, युद्धं खेषाम् अतिपविषविश्राये २०
निषीद्यमानाः पविषेणात्मना प्रार्थना कुर्वन्त ईश्वरस्य प्रेषा खान् २१
रक्षत, अमन्तजीवनाथ चास्माकं प्रभो श्रीशुक्लीहृद्य कृपां प्रतीक्ष्यं
अपरं युद्धं विविध्य कांसिद् अतुकल्पध्वं कांसिद् अग्निं उद्गत्य २२
भयं प्रदर्श्य रक्षत, शारीरिकभावेन कलङ्कितं वस्त्रमपि च्छतीयध्वं । २३

अपरञ्च युष्मान् स्वस्वनाद् रक्षितुम् उल्लासेन स्त्रीयतेजसः २४
सांख्यात् निर्हीयान् स्थापयितुञ्च समर्थो षो ऽस्माकम् अद्वितीय- २५
स्वाणकर्त्ता सर्वज्ञ ईश्वरस्य गौरवं महिमा पराक्रमः कर्तृत्वस्येदा-
नीम् अमन्तकाश्चं थावद् भूयात् । आसेन् ।

योहनं प्रति प्रकाशितं वाक्यं ।

मङ्गलाचरणम् । स्वर्गनिवासीपीत्रोर्वर्जनम् ।

- १ यत् प्रकाशितं वाक्यम् ईश्वरः खदाखानां निकटं श्रीशुभप-
खाखन्तीनां घटनानां दर्शनार्थं बीशुखीष्टे समर्पितवान् तत् स
२ खीयदूतं प्रेष्य निजसेवकं योहनं ज्ञापितवान् । स चेश्वरस्य वाक्ये
३ खीष्टस्य वाक्ये च यद्यद् दृष्टवान् तस्य प्रमाणं दत्तवान् । एतस्य
भाववादिग्रन्थस्य वाक्यानां पाठकः ओतारस्य तन्मध्ये खिखिताज्ञा-
याखिषस्य धन्या यतः स कासः सन्निकटः ।
- ४ योहन आश्रितादिग्रन्थाः सप्त मण्डलीः प्रति पत्रं खिखति । यो
वर्तमानो भूतो भविष्यंश्च ये च सप्तात्मानस्यस्य विंहायनस्य सप्तुर्धे
५ तिष्ठन्ति यस्य बीशुखीष्टो विश्वसः याची मृतानां मध्ये प्रथमजातो
भूमस्यस्यराजानाम् अधिपतिश्च भवति, एतेभ्यो ऽनुपहः श्रान्तिश्च
युष्मासु वर्ततां । यो ऽस्मासु प्रीतवान् खदधिरेषास्मान् खपा-
६ पेभः प्रखाखितवान् तस्य पितुरीश्वरस्य चाजकान् ज्ञात्वास्मान्
राजवर्गे नियुक्तवांश्च तस्मिन् महिमा पराक्रमखानन्तकासं यावद्
वर्ततां । आनेम् ।
- ७ पश्यत स मेधैरागच्छति तेनेकैकस्य सप्तुसां द्रुखति ये च तं विद्व-
वन्तस्यो ऽपि तं खिलोकियन्ते तस्य कृते पृथिवीस्याः सर्व्वे वंशा विश्व-
८ पिष्यन्ति । सत्यम् आनेम् । वर्तमानो भूतो भविष्यंश्च यः सर्व्वशक्ति-
मान् प्रभुः परमेश्वरः स गदति, अहमेव कः चक्षार्चत आदिरन्तस्य ।
- ९ युष्माकं भ्राता बीशुखीष्टस्य क्षेत्रराज्यतितिचाक्षां सद्यभागी
चासं योहनं ईश्वरस्य वाक्यहेतो बीशुखीष्टस्य वाक्यहेतोश्च

पात्मनामक उपदीप आसं । तत्र प्रभो दिने आत्मनाविष्टो ऽहं १०
 स्वपसात् तुरैध्वनिवत् महारवम् अश्रौषं, तेनोक्तम्, अहं कः ११
 असायत आदिरन्तस्य । त्वं यद् द्रष्टव्यं तद् एवै स्त्रिखिला-
 शिवादेश्चानां सप्त मण्डलीनां समीपम् इक्षिषं क्षुर्णां पर्गामं
 युवातीरां वाहिं क्षिणादिक्षिपयां सावदीकेयाश्च प्रेषय । ततो १२
 मया सम्भाषमाणस्य कस्य रवः श्रूयते तद्दर्शनार्थं मुखं परावर्त्तितं
 तत् परावर्त्थं स्वर्णमयाः सप्त दीपवृक्षा दृष्टाः । तेषां सप्त दीप- १३
 वृक्षाणां मध्ये दीर्घपरिच्छदपरिहितः सुवर्णग्रन्थलेन वेष्टितवचस्य
 मनुष्यपुत्रास्तुरैको जनस्तिष्ठति, तस्य शिरः केशस्य श्वेतमेघ- १४
 लोमानौषं हिमवत् श्वेतौ लोचने वक्रिश्चिन्तासने चरणौ वक्रि- १५
 कुष्ठे तापितसुपित्तसदृशौ रवस्य वज्रतोयानां रवतुल्यः । तस्य १६
 दक्षिणहस्ते सप्त तारा विद्यन्ते वक्राश्च तीक्ष्णो द्विभारः खड्गो
 निर्गच्छति मुखमण्डलस्य स्वतेजसा देदीप्यमाणस्य सूर्यस्य सदृशं ।
 तं दृष्ट्वाहं मृतकल्पस्तचरणे पतितस्ततः स्वदक्षिणकरं मयि निधाय १७
 तेनोक्तम् अहम् आदिरन्तस्य । अहम् अमरस्तथापि मृतवान् १८
 किन्तु पश्चाहम् अनन्तकालं यावत् जीवामि । आनेन् । मृत्योः
 परलोकस्य च कुञ्चिका मम हस्तगताः । अतो यद् भवति वक्षतः १९
 परं भविष्यति त्वया दृष्टं तत् सर्वं स्त्रिख्यतां । मम दक्षिणहस्ते २०
 स्थिता याः सप्त तारा ये च स्वर्णमयाः सप्त दीपवृक्षास्तथा
 दृष्टास्तन्तात्पर्यमिदं ताः सप्त ताराः सप्त मण्डलीनां दूताः
 सुवर्णमयाः सप्त दीपवृक्षाश्च सप्त मण्डलाः सन्ति ।

आश्रियास्वसप्तमण्डलीः प्रति स्वर्गनिवासीयौशोरादेशः ।

इक्षिषस्वमण्डला दूतं प्रति त्वम् इदं स्त्रिख; यो दक्षिणकरेण २१
 सप्त तारा धारयति सप्तानां सुवर्णदीपवृक्षाणां मध्ये गमनाममने

- १ करोति च तेनेदम् उच्यते । तव क्रियाः अमः सविष्णुता च मम गोचराः, त्वं दुष्टान् सोढुं न शक्नोषि ये च प्रेरिता न सन्तः स्वान् प्रेरितान् वदन्ति त्वं तान् परीक्ष्य मृषाभाषिणो विज्ञातवान्,
- २ अपरं त्वं तितिक्षां विदधासि मम नानार्थं वड्ड सोढवानसि
- ३ तथापि न पर्यङ्गान्यस्तदपि जानामि । किञ्च तव विषद्वं मथैतत्
- ४ वेक्यं यत् तव प्रथमं प्रेम त्वया व्यहीयत । अतः कुतः पतितो ऽसि तत् स्मृत्वा मनः परावर्त्य पूर्वोक्तक्रियाः कुद न चेत् त्वया मनसि न परिवर्तिते ऽहं त्वर्णम् आगत्य तव दापदृशं स्वस्वामाद्
- ५ अपसारयिष्यामि । तथापि तवेषु गुणो विद्यते यत् नोक्तसाय-
तीयलोकानां याः क्रिया अहम् अतीथे तास्वमपि अतीथमे ।
- ६ यस्य ओचं विद्यते स मण्डलीः प्रत्युच्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु । यो जनो जयति तस्मात् अहम् ईश्वरखारामस्वजीवनतरौः फलं भोक्तुं दास्यामि
- ७ अपरं सुपर्णस्वमण्डल्या दूतं प्रतीदं लिख ; य आदरन्तश्च
- ८ यो मृतवान् पुनर्जीवितवांस्य तेनेदम् उच्यते, तव क्रियाः क्लेशो दैन्यश्च मम गोचराः किन्तु त्वं धनवानसि ये च धिक्कदीर्घा न सन्तः श्रैतानस्य समाजाः सन्ति तथापि स्वान् धिक्कदीर्घान् वदन्ति
- ९ तेषां निन्दामप्यहं जानामि । त्वया यो यः क्लेशः सोढव्यस्तस्मात् मा भैषीः पश्य श्रैतानो युष्माकं परीक्षार्थं कांसित् कारार्थां निषेप्यति दश दिनानि यावत् क्लेशो युष्मासु वर्त्तियते च । त्वं मृत्युपर्यन्तं विश्वासो भव तेनाहं जीवनकिरीटं तुभ्यं दास्यामि ।
- १० यस्य ओचं विद्यते स मण्डलीः प्रत्युच्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु । यो जयति स द्वितीयमृत्युना न हिंसियते ।
- ११ अपरं पर्णामस्वमण्डल्या दूतं प्रतीदं लिख, यस्तीक्ष्णं दिधारं

क्वं धारयति च एव भावते । तव क्रिया मम गोचराः, च १२
 प्रैतानस्य सिंहासनं तथैव त्वं वससि तदपि जानामि । त्वं मम
 नाम धारयसि मङ्गलैरस्त्रीकारस्वया न कृतो मम विश्वासवाचिण
 आम्निपाः समये ऽपि न कृतः । स तु युष्माक्ये ऽजानि यतः
 प्रैतानस्यैव निवसति । तथापि तव विरुद्धं मम किञ्चिद् वक्तव्यं १४
 यतो देवप्रसादादनाथ परदारगमनाथ चेत्ताथेयः सन्नागानां
 सन्मुख उन्मायं स्थापयितुं बालाक् येनाग्निच्छत तस्य विश्विद्यमः
 शिखावस्त्रमिनस्त्रव केचित् जानास्तत्र सन्ति । तथा नौकसायतीयानां १५
 शिखावस्त्रमिनस्त्रव केचित् जना अपि सन्ति तदेवाहम् ष्टीथे ।
 अतो हेतोस्तं ममः परिवर्त्तय न चेदहं त्वरथा तव समीपमुपस्थाय १६
 मदङ्गलसङ्गेन तैः ग्रहं योत्स्यामि । यस्य ओषं विद्यते स मण्डलीः १७
 प्रद्युम्नमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु । यो जनो जयति तस्या अहं
 गुप्तमात्रां भोक्तुं दास्यामि शुभप्रस्तरमपि तस्मै दास्यामि तत्र प्रस्तरे
 नूतनं नाम लिखितं तत्र गहीतारं विना नान्येन केनाप्यवगम्यते ।

अपरं युधातीरास्त्रमण्डला दूतं प्रतीदं लिख । यस्य सोचने १८
 वक्रिग्निस्त्रासङ्गे चरन्तौ च सुपिप्तसङ्गाग्रौ च ईसरपुत्रो भावते,
 तव क्रियाः प्रेम विश्वासः परिचर्या सङ्घिष्णुता च मम गोचराः, १९
 तव प्रथमक्रियाभ्यः श्रेष्ठक्रियाः श्रेष्ठास्तदपि जानामि । तथापि २०
 तव विरुद्धं मया किञ्चिद् वक्तव्यं यतो या ईवेवङ्गनामिका
 घोषित् खां भाववादिनीं मन्यते वेश्यागमनाथ देवप्रसादाग्रनाथ
 च मम दासान् शिष्यति भ्रामयति च सा त्वया न निवार्यते ।
 अहं ममःपरिवर्त्तनाथ तस्मै समसं दत्तवान् किन्तु सा स्त्रीयवेश्या- २१
 क्रियातो ममः परिवर्त्तयितुं नाभिस्रयति । पश्चाहं तां ग्रथ्यायां २२
 निषेस्यामि, ये तथा सङ्गं अभिचारं कुर्वन्ति ते यदि क्षत्रियाभ्यो

- ११ मर्णासि न परावर्तयन्ति तर्हि तानपि महाहोत्रे निषेध्यामि
 तस्याः सन्तानांश्च मृत्युना हनिष्यामि । तेनाहम् अन्नःकरणार्था
 मनसाद्यानुषन्धानकारौ युष्माकमेकैकस्यै र स्त्रिक्रियाणां फलं मया
 १० दातव्यमिति सर्वाः मण्डल्या ज्ञास्यन्ति । अपरम् अवशिष्टान्
 युधातीरस्त्रसोकान् अर्थतो यावन्मत्सां शिष्यां न धारयन्ति ये च
 कैश्चित् शैतानस्य गभीरार्था उच्यन्ते तान् ये नावगतवन्मत्सानहं
 १५ वदामि युष्मासु कमप्यपरं भारं नारोपयिष्यामि, किन्तु यद्
 ११ युष्माकं विद्यते तत् ममागमनं यावद् धारयत । यो जनो
 जयति श्रेयपर्यन्तं मम क्रियाः पाष्यति च तस्मा अहम्
 १० परजातीयानाम् आधिपत्यं दास्यामि; पित्रतो मया यदत्
 कर्तव्यं सत्त्वं तदत् यो ऽपि सौहृदपेक्षेन तान् चारयिष्यति
 १८ तेन मृङ्गाजनामीव ते चूर्णा भविष्यन्ति । अपरम् अहं तस्मै
 १२ प्रभातीयताराम् अपि दास्यामि । अथ ओत्रं विद्यते च मण्डलीः
 प्रत्युच्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु ।

३ १ अपरं सार्हिसमण्डल्या दूतं प्रतीदं सिद्ध, यो जन ईश्वरस्य
 सप्तात्मनः सप्त तारासु धारयति स एव भाग्यते, तव क्रिया
 मम गोचराः, त्वं जीवदास्यो ऽसि तथापि मृतोऽसि तदपि
 १ जानामि । प्रबुद्धो भव, अवशिष्टं यद्यत् मृतकण्ठं तदपि स्वस्रीसुह
 यत ईश्वरस्य साक्षात् तव कर्मासि न सिद्धानीति प्रमाणं मया
 १ प्राप्तं । अतः कौटुम्भी शिष्यां सन्धवान् अनुवासासि तत् स्मरन् तां
 पाष्यथ स्वमनः परिवर्तय च । चेत् प्रबुद्धो न भवेत्सार्हसं स्त्रेण इव
 तव समीपम् उपस्थास्यामि किञ्च कस्मिन् दृष्टे उपस्थास्यामि
 ४ तस्य ज्ञास्यसि । तथापि यैः सखासांसि न कलङ्कितानि तादृशाः
 कतिपयसोकाः सार्हिनगरे ऽपि तव विद्यन्ते ते श्रुत्वापरिच्छदै

मेम सङ्गे गमनागमने करिष्यन्ति यतस्ते योग्याः । यो जनो ५
 जयति स ब्रह्मपरिच्छदं परिधापयिष्यते, अहञ्च जीवनपन्थात्
 तस्य नाम नान्तर्धापयिष्यामि किन्तु मत्पितुः साक्षात् तस्य
 दूतानां साक्षात् तस्य नाम स्वीकरिष्यामि । यस्य ओषं विद्यते स १
 मण्डलीः प्रत्युच्यमानान् आत्मनः कथां ब्रूषोतु ।

अपरञ्च फिक्कादिष्फिथास्त्रमण्डल्या दूतं प्रतीदं सिख, यः ०
 पवित्रः सत्यमवस्थासि दायूदस्य कुञ्चिकां धारयति च येन
 मोक्षिते ऽपरः कोऽपि न बण्डि बडे चापरः कोऽपि न मोक्षयति
 स एव भाषते । तव क्रिया मम गोचराः पश्य तव समीपे ऽहं ५
 सुक्तं द्वारं स्थापितवान् तत् केनापि रोद्धुं न शक्यते यतस्तवाप्यं
 बलमास्ते तथापि त्वं मम वाक्यं पाञ्चितवान् मम नास्ती ऽस्वीकारं
 न कृतवाञ्छ । पश्य थिङ्गदीया न सन्तो ये मृषावादिनः खान् ८
 थिङ्गदीयान् वदन्ति तेषां श्रैतानसमाप्तीथानां कांश्चिद् अहम्
 आनेष्यामि पश्य ते मदाज्ञात आगत्य तव चरणयोः प्रषंस्वन्ति
 तस्य मम प्रिय ऽस्वीति ज्ञास्यन्ति । त्वं मम सङ्घिष्णुतासुचकं वाक्यं १०
 रञ्चितवानसि तत्कारणात् पृथिवीनिवाशिनां परीक्षार्थं कृत्स्नं जगद्
 वेनागामिपरीक्षादिनेनाकभियते तस्माद् अहमपि त्वां रञ्चिष्यामि ।
 पश्य मथा शीघ्रम् आगन्तव्यं तव यदस्ति तत् धारय को ऽपि ११
 तव किरीटं नापहरतु । यो जनो जयति तमहं मदीवेश्वरस्य ४२
 मन्दिरे कथं कृत्वा स्थापयिष्यामि स पुन न निर्गमिष्यति । अपरञ्च
 तस्मिन् मदीवेश्वरस्य नाम मदीवेश्वरस्य पुष्याः अपि नाम अर्चतो
 य मवीना थिङ्ग्राहेमः पुरी खर्गात् मदीवेश्वरस्य समीपाद्
 अवरौच्छति तस्मा नाम ममापि नूतनं नाम लेखिष्यामि । यस्य १९
 ओषं विद्यते स मण्डलीः प्रत्युच्यमानान् आत्मनः कथां ब्रूषोतु ।

- १४ अपरस्य सायदिकेयांश्चमण्डला दूतं प्रतीदं सिद्ध, च आनेन
अर्थतो विश्वास्यः सत्यमयस्य साची, ईश्वरस्य दृष्टेरादिशास्त्रि स
१५ एव भावते । तव क्रिया मम गोचराः त्वं ग्रीतो नासि तप्तो ऽपि
१६ नासीति जानामि । तव ग्रीतत्वं तप्तत्वं वा वरं भवेत्, ग्रीतो न
भूत्वा तप्तो ऽपि न भूत्वा त्वमेवभूतः कदुष्णो ऽसि तत्कारणाद्
१७ अहं स्वसुखात् त्वाम् उदमिष्यामि । अहं धनी समृद्ध्यासि मम
कल्याणभावो न भवतीति त्वं वदसि किन्तु त्वमेव दुःखार्त्तो दुर्गतो
१८ दरिद्रो ऽन्धो नग्नस्यासि तत् त्वया नावगम्यते । त्वं यद् धनी
भवेत्तदर्थं मत्तो वस्त्रौ तापितं सुवर्णं क्रीणीहि नग्नत्वात् तव कल्या
यस्य प्रकाशेन तदर्थं परिधानाय मत्तः शुभ्रवासांसि क्रीणीहि
यस्य तव दृष्टिः प्रसन्ना भवेत् तदर्थं चक्षुर्लपनायास्त्रणं मत्तः
१९ क्रीणीहीति मम मन्त्रणा । येष्वहं प्रीये तान् स्वर्णान् भर्त्सयामि
२० शास्त्रि च, अतस्त्वम् उद्यमं विधाय ममः परिवर्त्तय । पश्याहं
दारि तिष्ठन् तद् आह्वयि यदि कश्चित् मम रवं श्रुत्वा दारं
मोचयति तर्ह्यहं तस्य सन्निधिं प्रविश्य तेन सार्द्धं भोक्ष्ये खो ऽपि
२१ मया सार्द्धं भोक्ष्यते । अपरमसं यथा जितवान् मम पिपां च
सह तस्य सिंहासन उपविष्टस्यासि, तथा यो जगो जयति तमहं
२२ मया सार्द्धं मस्त्रिंहासन उपवेशयिष्यामि । यस्य ओषं विद्यते स
मण्डलीः प्रत्युच्यमानाम् आत्मनः कथां शृणोतु ।

अर्गीयाराधनादर्शनम् ।

- ४ १ ततः परं मया दृष्टिपातं कृत्वा स्वर्गं सुप्तं दारम् एकं दृष्टं
मया सहभाषमाणस्य च यस्य द्वरीवाद्यतुल्यो रवः पूर्वं श्रुतः
स माम् अवीचत् खानमेतद् आरोहय, इतः परं येन येन
१ भवितव्यं तदहं त्वां दर्शयिष्ये । तेनाहं तत्क्षणाद् आत्माविष्टो

भूत्वा ऽपश्यं स्वर्गं सिंहासनमेकं स्थापितं तत्र सिंहासने एको
 जन उपविष्टो ऽस्ति । सिंहासने उपविष्टस्य तस्य जनस्य रूपं १
 स्वर्गकान्तमणोः प्रवालस्य च तुल्यं तत् सिंहासनस्य मरकतमणिव-
 द्रूपविग्रहेण नैषधनुषा वैष्टितं । तस्य सिंहासनस्य चतुर्दिषु ४
 चतुर्विंशतिसिंहासनानि तिष्ठन्ति तेषु सिंहासनेषु चतुर्विंशति-
 प्राचीनश्लोका उपविष्टास्ते ऋभवाःपरिहितास्तेषां शिरांसि च
 सुवर्षकिरीटैर्भूषितानि । तस्य सिंहासनस्य मध्यात् तस्थितो रवाः ५
 स्थापितानि च निर्गच्छन्ति सिंहासनस्थान्तिके च सप्त दौषा
 व्यसन्ति त ईश्वरस्य सप्तात्मानः । अपरं सिंहासनस्थान्तिके ६
 स्फटिकतुल्यः काचमयो जलाशयो विद्यते, अपरम् अघतः पद्माच्च
 वज्रचक्षुष्मस्रवारः प्राणिनः सिंहासनस्य मध्ये चतुर्दिषु च विद्यन्ते ।
 तेषां प्रथमः प्राणौ सिंहाकारो द्वितीयः प्राणौ गोवत्साकारस्तृतीयः ७
 प्राणौ मनुष्यवद्वदनविशिष्टश्चतुर्थश्च प्राणौ उड्डीधमानक्षुररोपमः ।
 तेषां चतुर्णाम् एकैकस्य प्राणिनः षट् पदाः सन्ति ते च सर्वाङ्गि- ८
 भन्तरे च वज्रचक्षुर्विशिष्टाः, ते दिवानिर्गम विमान्य गदन्ति
 पविचः पविचः पविचः सर्व्यङ्गिमान् वर्षमानो भूतो भविष्यंश्च
 प्रभुः परमेश्वरः । इत्थं तेः प्राणिभिस्तस्मान्नजीविनः सिंहा- ९
 सनोपविष्टस्य जनस्य प्रभावे गौरवे धन्ववादे च प्रकीर्तिते ते १०
 चतुर्विंशतिप्राचीना अपि तस्य सिंहासनोपविष्टस्थान्तिके प्रशिपत्य
 तम् अनन्तजीवनं प्रथमन्ति शीघकिरीटांश्च सिंहासनस्थान्तिके
 निश्चिद्य वदन्ति,

हे प्रभो ईश्वरास्त्वाकं प्रभावं गौरवं वक्षं ।

तमेवार्षंसि सज्जानुं चत् सर्वं ससृजे तथा ।

तवानिच्छासृत्सर्वे च सर्वं ससृजुर्च निर्धने ॥

ईश्वरनेत्रशावकस्य स्वर्गीयमाहात्म्यम् ।

- ५ १ अगन्तरं तस्य सिंहासनोपविष्टजनस्य दक्षिणहस्ते ऽन्तर्वहिस्य
 १ लिखितं पत्रमेकं मया दृष्टं तत् सप्तसुद्राभिरक्षितं । तत्पश्चाद्
 एको बलवान् दूतो दृष्टः स सद्यैः स्वरेण वाचमिमां घोषयति कः
 २ पत्रमेतद् विवरीतुं तन्मुद्रा मोचयितुश्चार्षति ? किन्तु स्वर्गमन्त्र-
 पातालेषु तत् पत्रं विवरीतुं निरीक्षितुश्च कस्यापि सामर्थ्यं नाभवत् ।
 ४ अतो यस्तत् पत्रं विवरीतुं निरीक्षितुश्चार्षति तादृशजनस्याभावाद्
 ५ अहं बद्ध रोदितवान् । किन्तु तेषां प्राचीनानाम् एको जनो
 मामवदत् मा रोदीः पश्य यो विद्धदावंग्रीधः सिंहो दायूदस्य
 मूलस्वरूपस्यास्ति स पत्रस्य तस्य सप्तसुद्राणाञ्च मोचनाद्य प्रभूतवान् ।
 ६ अपरं सिंहासनस्य चतुर्णां प्राणिनां प्राचीनवर्गस्य च मध्य एको
 नेशशावको मया दृष्टः स ह्येदित इव तस्य सप्तशृङ्गाणि सप्तसोचनानि
 च सन्ति तानि हस्तानां पृथिवीं प्रेषिता ईश्वरस्य सत्तात्मानः ।
 ७ स उपागत्य तस्य सिंहासनोपविष्टजनस्य दक्षिणकरात् तत् पत्रं
 ८ गृहीतवान् । पत्रे गृहीते चत्वारः प्राणिनस्तद्विंशतिप्राचीनाश्च
 तस्य नेशशावकस्याग्निके प्रणिपतन्ति तेषाम् एकैकस्य करयो वीणां
 सुगन्धिद्रव्यैः परिपूर्णं स्वर्णमवपाचञ्च तिष्ठति तानि पवित्रलोकानां
 ९ प्रार्थनास्वरूपाणि । अपरं ते नूतनमेकं गीतमगायन्, यथा,

गृहीतुं पत्रिकां तस्या सुद्रा मोचयितुं तथा ।
 तन्नेवार्चयि यस्मात् त्वं बलिवत् ह्येदं गतः ।
 स्वर्गाभ्यो जातिभाषाभ्यः सर्वेषाद् वंशदेवतः ।
 ईश्वरस्य ह्यते ऽस्मान् त्वं स्त्रीचरन्नेन क्रीतवान्
 अस्मदीश्वरपत्रे ऽस्मान् नृपतीन् चाजकामपि ।
 हतवांसेन राजत्वं कर्त्विष्यामो महीतले ॥

अपरं निरीक्षमाणेन मया सिंहासनस्य प्राणिषत्पुष्टयस्य प्राचीनवर्गस्य ११
 च परितो वज्रणां दूतानां रवः श्रुतः, तेषां संख्या अयुतायुतानि
 चक्षुसदृशाणि च । तैश्चैरिदम् उक्तं,

पराक्रमं धनं ज्ञानं शक्तिं गौरवमादरं । ११

प्रशंसाञ्चार्हति प्राप्तुं ह्येदितो मेघश्रावकः ॥

अपरं स्वर्गमर्षपातालसागरेषु धानि धानि विद्यन्ते तेषां सर्वेषां ११
 सृष्टवस्त्राणां वागियं मया श्रुता,

प्रशंसां गौरव श्रौर्ष्यम् अधिपत्यं सनातनं ।

सिंहासनोपविष्टश्च मेघवत्सस्य गच्छतां ।

अपरं ते चत्वारः प्राणिनः कथितवन्तस्तथास्तु; ततस्तत्तुर्विंशतिप्राचीना १०
 अपि प्रणिपत्य तम् अनन्तकालजैविनं प्राणमन् ।

पुस्तकस्य सप्तसुद्रामोचनदर्शनम् ।

अनन्तरं मयि निरीक्षमाणे मेघश्रावकेन तासां सप्तसुद्राणाम् ई १

एका सुद्रा सुक्ता ततस्तेषां चतुर्णाम् एकस्य प्राणिन आगत्य
 पश्येतिवाचको मेघगर्जनतुष्टो रवो मया श्रुतः । ततः परम् एकः १
 ईशान्शो दृष्टः, तदाहूतो जनो धनु धारयति तस्मै च किरौटनेकम्
 अदायि ततः स प्रभवन् प्रभविष्यंश्च निर्गतवान् ।

अपरं द्वितीयसुद्रायां तेन मोचितायां द्वितीयस्य प्राणिन १
 आगत्य पश्येति वाक् मया श्रुता । ततो ऽक्षवर्णी ऽपर एको ४
 ऽशो निर्गतवान् तदारोहिणि पृथिवीतः ग्रान्थपहरणस्य लोकानां
 मध्ये परस्परं प्रतिघातोत्पादनस्य च सामर्थ्यं समर्पितम्, एको
 द्रष्टृश्च ऽपि तस्मा अदायि ।

अपरं तृतीयसुद्रायां तेन मोचितायां तृतीयस्य प्राणिन आगत्य ५
 पश्येति वाक् मया श्रुता, ततः काक्षवर्ण एको ऽश्वी मया दृष्टः, ६

तदारोहिणो वसते तुष्ठा तिष्ठति अग्नारं प्राणित्तुष्टयस्य मध्याद्
वागियं तथा अता गोधूमानामेकः सेटको सुद्रापादैकमूखः, यवानाश्च
सेटकचयं सुद्रापादैकमूखं, तैस्त्राचारवाच्यं तथा ना हिंसितव्याः ।

- ० अग्नारं चतुर्थसुद्रायां तेन मोक्षितायां चतुर्थस्य प्राणिन
= आगत्य पश्येति वाक् मया अता । ततः पाप्पुरवर्षं एको ऽशो मया
दृष्टः, तदारोहिणो नाम नृत्युरिति परलोकस्य तम् अनुचरति
सङ्गेन दुर्भिक्षेण महामार्यां वन्यपशुभिश्च लोकानां वधाय
प्रथिव्याश्चतुर्षांश्चाधिपत्यं तस्मा अदाधि ।
- ८ अग्नारं पञ्चमसुद्रायां तेन मोक्षितायाम् ईश्वरवाक्यहेतोस्तुष्ट-
याच्छदानाश्च छेदितानां लोकानां देहिणो वेद्या अधो मया दृश्यन्त ।
- १० त उच्चैरिदं गदन्ति, हे पवित्र सत्यमय प्रभो अस्माकं रक्तपाते
प्रथिवीनिवासिभिर्विन्दितुं तस्य फलं दातुश्च कति काशं विद्वन्वे?
- ११ ततस्तेषाम् एकैकस्मै शुभ्रः परिष्कदो ऽदाधि वागियश्चाकथ्यत
युष्मत्पकाक्षम् अर्थतो युष्माकं ये सद्दासा धातरो यूयंमिव
षानिद्यन्ते तेषां संख्या यावत् सन्पूर्णां न गच्छति तावद् विरमत ।
- १२ अग्नारं यदा च षष्ठसुद्राममोचयत् तदा मयि निरीचमन्त्रे
महान् भूकम्पो ऽभवत् सूर्यश्च उद्वसोमजवस्त्ववत् कृष्णवर्णसम्भ्रास्य
- १३ रक्तसङ्काशो ऽभवत् गगनस्तारास्य प्रवक्षवायुना चाक्षिताद् उदुम्बर-
- १४ वृक्षाद् निपातितान्यपकफक्षानीव भूतले न्यपतन् । आकाशमच्छब्दश्च
- १५ बहुश्रुत्मानयन्वदवान्तर्धानम् अगमत् गिरय उपद्वीपास्य सर्वं
ज्ञानान्तर चाक्षिताः प्रथिवीस्था भूपासा मर्षांल्लोकाः सस्रपतधो
धमिनः पराक्रमिष्यस्य लोका दासा सुक्तास्य सर्वं ऽपि गुहासु
- १६ गिरिस्तत्रैषेषु च खान् प्राञ्छादधन् । ते च गिरीन् ग्रैक्षांश्च यदन्ति
बुधम् अक्षुद्रुपरि पतित्वा सिंहासनीपविष्टजनस्य दृष्टितो मेघ-

भावकस्य कोपास्त्रास्त्रान् गोपायत ; अतस्त्रास्य क्रोधस्य महादिग्मम् १०
उपस्थितं कः स्नातुं शक्नोति ?

ईश्वरवासानाम् सुद्राक्लमम् । स्वर्गीयसुखतरुर्नमम् ।

अनन्तरं अवारो दिव्यदूता मया दृष्टाः, ते पृथिव्यास्तत्पुं ७
कोशेषु तिष्ठन्तः पृथिव्यां समुद्रे दृष्टेषु च वायु र्धया न वहेत् तथा
पृथिव्यास्ततुरो वायून् धारयन्ति । अनन्तरं सूर्यादयस्त्राणाद् उच्यन् १
अपर एको दूतो मया दृष्टः सोऽमरेश्वरस्य सुद्रां धारयति, येषु
चतुर्षु दूतेषु पृथिवीसमुद्रयो र्द्विसनस्य भारो दन्तस्त्रान् स उच्चै-
रिदं अवदत् । ईश्वरस्य दाया यावद् अस्माभि र्भक्षिषु सुद्रयाङ्किता २
न भविष्यन्ति तावत् पृथिवी समुद्रो तरवस्य युष्माभि र्न द्विष्यन्तां ।
ततः परं सुद्राङ्कितस्त्रोकानां संख्या यथाश्रवि । दस्त्रायेक्षः सर्व- ३
वर्गीयास्तत्सुत्रारिंशत्सहस्राधिकस्रस्रस्रोका सुद्रयाङ्किता अभवन्,
अर्धतो विद्मदावंग्रे द्वादश सहस्राणि रुवेणवंग्रे द्वादशसहस्राणि ५
गादवंग्रे द्वादशसहस्राणि, आग्नेरवंग्रे द्वादशसहस्राणि नप्ताशिवंग्रे १
द्वादशसहस्राणि मिमिग्वंग्रे द्वादशसहस्राणि, श्रिमिथोनवंग्रे द्वादश- ०
सहस्राणि लेत्रिवंग्रे द्वादशसहस्राणि द्वाचारवंग्रे द्वादशसहस्राणि,
शिवुक्लनवंग्रे द्वादशसहस्राणि ध्रुवध्रुवंग्रे द्वादशसहस्राणि विन्वामीन- ४
वंग्रे च द्वादशसहस्राणि स्त्रोका सुद्राङ्किताः ।

ततः परं सर्वजातीयानां सर्ववर्गीयानां सर्वदेशीयानां सर्व- ८
भाषावादिनास्य महास्त्रोकारणं मया दृष्टं, तान् गणयितुं केनापि
न शक्यं, ते च शुद्धपरिच्छदपरिहिताः सन्तः करैश्च तास्यदृग्मानि
वहन्तः सिंहासनस्य मेघभावकस्य चान्तिके तिष्ठन्ति, उच्चैःस्तरैरिदं
कथयन्ति च, १०

सिंहासनोपविष्टस्य परमेष्ठस्य नः स्तवः ।

स्यवस्य मेषवत्स्य सम्भूयात् चाणकारणात् ॥

११ ततः सर्व्वे दूताः सिंहासनस्य प्राचीनवर्गस्य प्राणिसत्तुष्टयस्य च परितस्तिष्ठन्तः सिंहासनस्थान्तिके न्यूनीभूयेश्वरं प्रणम्य वदन्ति,

१२ तथास्तु धन्यवादस्य तेजो ज्ञानं प्रशंसनं ।

श्रौष्यं पराक्रमस्यापि शक्तिस्य सर्व्वमेव तत् ॥

वर्त्ततामीश्वरेऽस्माकं नित्यं नित्यं तथास्त्विति ।

१३ ततः परं तेषां प्राचीनानाम् एको जनो मां सम्भाष्य जगाद्

१४ शुभ्रपरिच्छदपरिचिता इमे के ? कुतो वागताः ? ततो मथोकं हे महेच्छ भवानेव तत् जानाति । तेन कथितं, इमे महाक्लेशमध्याद् आगत्य मेषशावकस्य हृदिरेण स्त्रीयपरिच्छदान् प्रकाशितवन्तः

१५ शुक्लीकृतवन्तस्य । तत्कारणात् त ईश्वरस्य सिंहासनस्थान्तिके तिष्ठन्तो द्विवाराचं तस्य मन्दिरे तं सेवन्ते सिंहासनोपविष्टो जनस्य तम्

१६ अधिस्थास्यति । तेषां जुधा पिपासा वा पुन न भविष्यति रौद्रं

१७ कोऽप्युत्तापो वा तेषु न निपतिष्यति, यतः सिंहासनाधिष्ठानकारि मेषशावकस्तान् चारयिष्यति, अमृततोयानां प्रसवणानां वसिधिं तान् गमयिष्यति च, ईश्वरोऽपि तेषां मयनेभ्यः सर्व्वमश्रु प्रमाच्छति ।

तूरीवाक्यसप्तवृत्तदर्शनम् ।

८१ अनन्तरं सप्तमसुद्रायां तेन मोषितायां शार्ङ्गदण्डकाशं स्वर्गा

१ निःशब्दोऽभवत् । अपरम् अहम् ईश्वरस्थान्तिके तिष्ठतः सप्तदूतान्

२ अपश्यं तेभ्यः सप्तदृश्यांऽदीयन्त । ततः परम् अन्य एको दुत आगतः

३ स्वर्णधूपधारं गृहीत्वा वेदिसुपातिष्ठत् स च यत् सिंहासनस्थान्तिके स्तितायाः सुवर्षवेद्या उपरि सर्व्वेषां पवित्रलोकानां प्रार्थनासु धूपान्

४ शोचयेत् तदर्थं प्रचुरधूपान्कस्यै दत्ताः । ततस्तस्य दूतस्य करान् पवित्रलोकानां प्रार्थनाभिः संयुक्तधूपानां धूम ईश्वरस्य समक्षं उदतिष्ठत् ।

पश्चात् स दूतो भूषाधारं गृहीत्वा वेद्या वक्रिणा पूरयित्वा पृथिव्यां ५
निक्षिप्तवान् तेन रवा मेघगर्जनानि विद्युतो भूमिकम्पस्याभवन् ।

ततः परं सप्तद्वारी धारयन्तः सप्तदूतास्त्ररी वादयितुम् उद्यता ६
अभवन् । प्रथमेन त्वर्यां वादितायां रक्तमिश्रितौ शिखावङ्गी सम्भूय ७
पृथिव्यां निक्षिप्तौ तेन पृथिव्यास्तृतीय्यांशो दग्धः, तदणामपि
तृतीय्यांशो दग्धः, हरिदर्पदण्डानि च सर्वाणि दग्धानि ।

अनन्तरं द्वितीयदूतेन त्वर्यां वादितायां वक्रिणा प्रव्यञ्जितो ८
महापर्वतः सागरे निक्षिप्तकेन सागरस्य तृतीय्यांशो रक्तौभूतः
सागरे स्तितानां सप्राणानां सृष्टवस्तूनां तृतीय्यांशो मृतः, अर्षव- ९
यानामाम् अपि तृतीय्यांशो मृतः ।

अपरं तृतीयदूतेन त्वर्यां वादितायां दीप इव ज्वलन्ती एका १०
मर्धती तारा गगनात् निपत्य नदीनां जलप्रवहणानाञ्चोपचर्या-
वतीर्षा । तस्यासाराया नाम नागदमनकमिति, तेन तोषानां ११
तृतीय्यांशे नागदमनकीभूते तोषानां तिललात् बहवो मानवा मृताः ।

अपरं चतुर्थदूतेन त्वर्यां वादितायां सूर्यस्य तृतीय्यांशस्य १२
तृतीय्यांशो नक्षत्राणाञ्च तृतीय्यांशः प्रक्षतः, तेन तेषां तृतीय्यांशे
ऽन्धकारौभूते दिवसस्तृतीय्यांशकासं यावत् तेजोहीनो भवति निशापि
तामेवावस्थां गच्छति । तदा निरीचमाखेन मथाकाशमध्येनाभिपतत १३
एकस्य दूतस्य रवः मृतः स उच्चैर्गन्दति, अपरैर्बैस्त्रिभिर्दूतैस्त्वर्यां
वादितव्यास्तेषाम् अबशिष्टद्वारीध्वमितः पृथिवीनिवाग्निनां सन्नापः
सन्नापः सन्नापश्च सन्धविक्षति ।

ततः परं सप्तमदूतेन त्वर्यां वादितायां गगनात् पृथिव्यां ६१
निपतित एकस्यारको महा दृष्टः, तस्यै रवातसङ्कूपस्य सुधि-
कादाधि । तेन रवातसङ्कूपे सुक्ते महाशिशुस्यस्य भूम इव भूमस्य- १

- स्मात् क्रूपाद् उन्नतः । तस्मात् क्रूपधूमात् सूर्याकाशौ तिमिरादृतौ ।
- १ तस्माद् धूमात् पतङ्गेषु पृथिव्यां निर्गतेषु नरसोकस्यदृष्टिकवन् वर्ष
- ४ तेभ्योऽदाधि । अपरं पृथिव्यास्तृणानि हरिद्वर्णशाकादधो दृष्ट्वाद्य
- ते न हिंसितव्याः किन्तु येषां भालेष्वीश्वरस्य सुद्राया अहो नास्ति
- ५ केवलं ते मानवास्तै हिंसितव्या इदं त आदिष्टाः । परन्तु तेषां
- वधाय नहि केवलं पञ्च मासान् यावत् यातनादानाय तेभ्यः साम-
- र्थ्यमदाधि । दृष्टिकेन दृष्टस्य मानवस्य बाहुश्री यातना जायते
- ६ तैरपि तादृशी यातना प्रदीयते । तस्मिन् समये मानवा मृत्युं
- मृगयिष्यन्ते किन्तु प्राप्तुं न शक्यन्ति, ते प्राणान् त्यक्तुम् अभि-
- ७ क्षयिष्यन्ति किन्तु मृत्युसेभ्यो दूरं पलायिष्यते । तेषां पतङ्गानाम्
- आकारो युद्धार्थं सुवर्णितानाम् अश्वानाम् आकारस्य तुल्याः, तेषां
- शिरःसु सुवर्णकिरीटानीव किरीटानि विद्यन्ते, सुवर्मस्युक्तानि च
- ८ मानुषिकसुवस्तुत्यानि, केशाश्च घोषितां केशानां सदृशाः, दन्ताश्च
- ९ सिंहदन्ततुल्याः, शौचकवचवत् तेषां कवचानि सन्ति, तेषां पक्षाणां
- १० शब्दो रणाय धावतामश्वरथानां समूहस्य शब्दतुल्याः । दृष्टिकामामिव
- तेषां आङ्गुलानि सन्ति, तेषु आङ्गुलेषु कष्टकानि विद्यन्ते, अपरं
- ११ पञ्च मासान् यावत् मानवानां हिंसनाय ते सामर्थ्यप्राप्ताः । तेषां
- राजा च रथातस्यस्य दूतस्यस्य नाम इन्द्रोद्यभावया अवहोन् युवा-
- १२ नोद्यभावया च अपह्नुवोन् अर्धतो विनाशक इति । प्रथमः सन्तापये
- गतवान् पञ्च इतः परमपि द्वाभ्यां सन्तापभ्याम् उपस्नातव्यं ।
- १३ ततः परं षड्दूतेन त्वर्यां वादितायाम् ईश्वरस्थान्तिके स्थितायाः
- १४ सुवर्णवैद्यास्तुसूतातः कक्षचिद् रवो मवाग्नावि । स द्वरीधारिकं
- षड्दूतम् अवदत्, क्षरातास्थे मक्षानदे ये क्षरारो दूता वद्वाः सन्ति
- १५ तान् शौचव्यं । ततस्तद्विषयं तद्दिनस्य तस्मात्स्य तद्विषयस्य च कृते

निरूपितास्तौ चत्वारो दूता मानवानां तृतीयांशश्च बधार्थं मोचिताः ।
 अपरम् अश्वारोहिन्येव्यानां संख्या मथाश्रावि, ते विंशतिकोटश्च १६
 आसन् । मथा ये ऽस्या अश्वारोहिनश्च दृष्टास्त एतादृशाः तेषां १०
 वक्रिस्वरूपाणि गीष्मप्रसारस्वरूपाणि गन्धकस्वरूपाणि च वर्णाश्रा-
 वन्, वाजिनाश्च सिंहमूर्द्धसदृशा मूर्द्धनः, तेषां मुखेभ्यो वक्रिधूम-
 गन्धका निर्गच्छन्ति । एतैस्त्रिभिर्दंष्टैरर्थतस्तेषां मुखेभ्यो निर्गच्छन्ति १८
 र्वक्रिधूमगन्धकैर्मानुषाणां तृतीयांशो ऽद्यानि । तेषां वाजिनां १९
 वक्षं मुखेषु साङ्गुलेषु च स्थितं, यतस्तेषां साङ्गुलानि सर्पाकाराणि
 मसकवृत्रिष्टानि च तैरेव ते विंशन्ति । अपरम् अवशिष्टा ये १०
 मानवा तैर्दंष्टैर्न हतास्ते यथा दृष्टिसवणममग्रक्रिहीनान्
 खर्परौप्यपिन्तस्रप्रसारकाष्ठमथान् विद्यमान् भूतांश्च न पूजयिष्यन्ति
 तथा स्वरूपाणां क्रियाभ्यः स्वमनांसि न परावर्त्तितवन्तः स्वबध- १९
 सुप्रकथ्यभिचारचौर्व्येभ्यो ऽपि मनांसि न परावर्त्तितवन्तः ।

अनेकवृत्तस्य ईश्वरस्य च द्वयोः चाक्षिभ्योः दर्शनम् ।

अनन्तरं खर्गाद्वरोहन् अपर एको महाबलो दूतो मथा १०१
 दृष्टः, स परिहितमेघस्तस्य शिरस्य मेघधनुषा भूषितं सुखमखिलस्य
 सूर्यस्तुल्यं चरणौ च वक्रिस्तम्बसमौ । स स्वरूपेण विस्तीर्णमेकं १
 सुद्रुपन्वं धारयति, दक्षिणचरणेन समुद्रे वामचरणेण च स्त्रले
 तिष्ठति । स सिंहगर्जनवद् वक्षैःस्वरेण न्यगदत् निनादे कृते सप्त १
 सनितानि स्त्रीयान् स्त्रानान् प्रकाशयन् । तैः सप्तसमितैर्वाक्ये ४
 कथिते ऽहं तत् खेचितुम् उद्यत आसं किन्तु खर्गाद् वागिचं
 मग्ना मुता सप्तसमितैर्बन्धुद् उक्तं तत् सुद्रयाह्वय मा स्त्रिच ।
 अपरं समुद्रमेदिन्योस्त्रिहन् यो दूतो मथा दृष्टः स गगनं प्रति ५
 सद्दक्षिणकरस्तुत्याय खर्गस्य तस्मात्तस्मानास्य मेदिन्यासांभ्यस्तस्मानास्य ६

- समुद्रस्य तन्मध्यस्थानास्य सप्तपुरमन्तजीविनो नास्मा श्रपथमिदम्
 • अकरोत्, पुन विंशन्वो न भविष्यति, किन्तु त्वरीं वादिष्यतः
 सप्तमदूतस्य त्वरीवादमसमय ईश्वरस्य गुप्ता मन्त्रणा तस्य दास्यन्
 भविष्यदादिनः प्रति तेन सुसंवादे यथा प्रकाशिता तथैव सिद्धा
 ८ भविष्यति । अपरं खर्गाद् यस्य रवो मयाश्रावि स पुन मी
 सन्नास्थावदत् त्वं गत्वा समुद्रमेदिन्योस्त्रिष्टतो दूतस्य करात् तं
 विश्वीर्णं जुद्धयन्तं गृह्णाण, तेन मया दूतसमीपं गत्वा कथितं
 ९ यन्वो ऽसौ दीयतां । स माम् अवदत् तं गृहीत्वा गिष्ठा, तवोदरे
 स तिक्तारसो भविष्यति किन्तु सुखे मधुवत् खादु भविष्यति ।
 १० तेन मया दूतस्य कराद् यन्वो गृहीतो गिष्ठितस्य । स तु मम
 सुखे मधुवत् खादुरासीत् किन्त्वदनात् परं ममोदरस्त्रिक्ततां गतः ।
 ११ ततः स^०माम् अवदत् बह्वन् जातिर्वंशभाषावादिराजान् अधि
 त्वया पुन भाववाक्यं वक्तव्यं ।

- ११ १ अनन्तरं परिमाणदृष्टवद् एको नलो मङ्गमदाधि, स ध
 दूत उपतिष्ठन् माम् अवदत्, उत्थायेश्वरस्य मन्दिरं वेदीं तत्र-
 २ त्यसेवकांसु मिमीक्ष्य । किन्तु मन्दिरस्य वृद्धिः प्राङ्गणं त्यजं नं
 मिमीक्ष्य यतस्तद् अन्यजातीयेभ्यो दत्तं, पवित्रं नगरस्य द्विचत्वारिंश-
 ३ द्भासान् यावत् तेषां चरणैर्नर्हिष्यते । पश्चात् मम द्वाभ्यां
 शास्त्रिभ्यां मया सामर्थ्यं दापिष्यते तावुद्ब्रह्मोमजवस्त्रपरिहितौ
 षष्ठाधिकद्विंशताधिकसहस्रदिनाणि सावद् भाववाक्यानि वदिष्यतः ।
 ४ तावेव जगदीश्वरस्यान्तिके तिष्ठन्तौ जितवृषौ दीपवृषौ च ।
 ५ यदि केषिन् तौ चिन्धितुं चेष्टन्ते तर्हि तयोर्बदनाभ्याम् अग्नि
 र्निर्गत्य तयोः शूलम् भस्मीकरिष्यति । यः कश्चित् तौ चिन्धितुं
 ६ चेष्टते तेनैवंमेव विनष्टव्यं । तयोर्भाववाक्यकथनदिनेषु यथा वृष्टि

र्जं जायते तथा गगनं रोद्धुं तयोः सामर्थ्यम् अस्ति, अपरं तोषानि
 शोषितरूपाणि कर्तुं निजाभिष्ठापात् सुद्धसुद्धः सर्वविधदष्टैः
 पृथिवीम् आहन्तुश्च तयोः सामर्थ्यमस्ति । अपरं तयोः श्लाघ्ये ०
 समाप्ते सति रसातलाद् येनोत्थितस्य स पशुस्ताभ्यां सह युद्धा तौ
 जेष्यति हनिष्यति च । ततस्तयोः प्रभुरपि यस्यां महापुण्यां क्रुशे ८
 इतो ऽर्धतो यस्याः पारमार्थिकमाञ्जी सदोमं मिसरसेति तस्या
 महापुण्याः सखिवेगे तयोः कुणपे स्थास्यतः । ततो नानाजातौषा ९
 नानावंग्रीया नानाभाषावादिनां नानादेशीयाश्च बहवो मानवाः
 सार्द्धंदिनचयं तयोः कुणपे निरीक्षिष्यन्ते, तयोः कुणपयोः अग्राने
 स्थापनं नांशुघ्नास्यन्ति । पृथिवीनिवासिनश्च तयोर्हेतोरानन्दिष्यन्ति १०
 सुखभोगं कुर्वन्तः परस्परं दानानि प्रेषिष्यन्ति च यतस्ताभ्यां
 भाषवादिभ्यां पृथिवीनिवासिनो यातनां प्राप्ताः । तस्मात् सार्द्धं- ११
 दिनचयात् परम् ईश्वरात् जीवनदायक आत्मनि तौ प्रविष्टे तौ
 शरणैरदतिष्ठतां, तेन धावन्तस्तावपश्यन् ते ऽतीव चाशयुक्ता अभवन् ।
 ततः पर तौ स्वर्गाद् उच्चैरिदं कथयन्तं रवम् अष्टपुतां युवां १२
 स्थापनम् एतद् आरौहतां ततस्तयोः शत्रुषु निरीक्षमाणेषु तौ मेघेन
 स्वर्गम् आहूढवन्तौ । तदपडे महाभूमिकल्पे जाते पुण्यां दशमांशः १३
 पतितः सप्तसहस्राणि मानुषाश्च तेन भूमिकल्पेन हताः, अवशिष्टाश्च
 भयं मत्वा स्वर्गीयेश्वरस्य प्रशंसाम् अकीर्त्तयन् । द्वितीयः सन्नापो १४
 गतः पश्य द्रतीथः सन्नापस्वरूपम् आगच्छति ।

सप्तमपूतस्य पूर्यां चनिः । सूर्यपरिहिताञ्जी तद्विपणनागश्च ।

अगन्तरं सप्तमदूतेन दूर्ध्वां वादितायां स्वर्गं उच्चैः स्वरैर्वागिचं १५
 कीर्त्तिता,

राजत्वं जगतो यस्यद् राज्यं तदधुनाभवत् ।

अस्मत्प्रभोसदीयाभिषिक्तस्य तारकस्य च ।

तेन चानन्तकालीयं राजत्वं प्रकरिष्यते ॥

११ अपरम् ईश्वरस्यात्मिके स्वकौयसिंहासनेषूपविष्टाश्चतुर्विंशतिप्राचीना
भुवि खन्यन्तु भूत्वेश्वरं प्रणम्यावदन्,

१० हे भूत वर्त्तमानापि भविष्यंस्य परेश्वर ।

हे सर्व्वशक्तिमन् स्वामिन् वयं ते कुर्ष्वहे स्ववं ।

यत् त्वया क्रियते राज्यं गृहीत्वा ते महामखं ।

१८ विजातीयेषु कुप्यसु प्रादुर्भूता तव क्रुधा ।

मृतानामपि काशो ऽधौ विचारो भविता यदा ।

मृत्यास्य तव यावन्तो भविष्यद्दादिसाधवः ।

ये च चुद्रा महान्तो वा नामतस्ते हि विभ्यति ।

सदा सर्व्वेभ्य एतेभ्यो वेतनं वितरिष्यते ।

गन्तव्यस्य यदा नाशो वसुधाया विनाशकैः ॥

१८ अन्तरम् ईश्वरस्य स्वर्गस्थमन्दिरस्य द्वारं सुप्तं तन्मन्दिरमध्ये च
नियममञ्जूषा दृष्टाभवत्, तेन तद्धितो रवाः स्तनितानि भूमिकन्यो
गुरुतरग्निसावृष्टिस्तैतानि समभवन् ।

१२ ततः परं स्वर्गं महाचिचं दृष्टं योषिदेकासीत् सा परिहित-

सूर्या चन्द्रस्य तस्याश्चरणघोरधो द्वादशताराणां किरीटस्य शिर-

१ स्थासीत् । सा गर्भवती सती प्रसववेदनया व्यथितार्त्तरावम्

२ अकरोत् । ततः स्वर्गं ऽपरम् एकं चिचं दृष्टं महानाग एक

उपतिष्ठत् स लोहितवर्णस्तस्य सप्त शिरांसि सप्त सृङ्गाणि शिरःसु

३ च सप्त किरीटान्यासन् । स स्वस्त्राङ्गुलेन गगनस्त्रनक्षत्राणां हती-

चाग्रम् अकम्प्य पृथिव्यां न्यपातयत् । स एव नागो नवजातं

सन्तानं पश्यितुम् उद्यतस्तस्याः प्रसविष्यमाणाया योषितो ऽत्मिके

ऽतिष्ठत् । सा तु पुंसन्मानं प्रसूता स एव लौहमधराजदण्डेन ५
 सर्वजातीश्वारविद्यति, किञ्च तस्याः सन्मान ईश्वरस्य समीपं
 तदीयसिंहासनस्य च सन्निधिम् उद्धृतः । सा च थोषित् प्राग्गतरं ६
 पञ्चायिता यतस्तत्रेश्वरेण निर्मित आश्रमे षड्यधिकशतद्वयाधिक-
 सहस्रदिनानि तस्याः पाप्मनेन भवितव्यं ।

ततः परं स्वर्गं संपाम उपातिष्ठत् मीखायेकस्तस्य दूताश्च तेन ०
 नागेन सहायुध्यन् तथा स नागस्तस्य दूताश्च संपामम् अकुर्वन्,
 किन्तु प्रभवितुं नाशक्नुवन् यतः स्वर्गं तेषां स्थानं पुन नाविद्यत । ८
 अपर स महानागो ऽर्थतो दिथावस्तः (अपवादकः) श्रैतानस्य ९
 (विपद्यः) इति नात्वा विख्यातो यः पुरातनः सर्पः कृत्स्नं मरुत्तोकं
 भ्रामयति स पृथिव्यां निपातितस्तेन सार्द्धं तस्य दूता अपि तत्र
 निपातिताः । ततः परं स्वर्गं उच्चैर्भाषमाणो रत्रो ऽयं मयाश्रावि, १०

चाणं शक्तिश्च राजत्वमधुनैवेश्वरस्य नः ।

तथा तेनाभिषिक्तस्य चातुः पराक्रमो ऽभवत् ॥

यतो निपातितो ऽस्माकं भ्रातृणां सो ऽभियोजकः ।

येनेश्वरस्य नः साक्षात् ते ऽदूष्यन्त दिवानिशं ॥

नेषवत्सस्य रक्तेन स्वसाध्यवचनेन च ।

११

ते तु निर्जितवन्तस्तं न च खेहम् अकुर्वन्त ।

प्राणेष्वपि स्वकीयेषु मरणस्यैव सङ्कटे ।

तस्माद् आनन्दतु स्वर्गां शब्दवर्णां तन्निवाशिनः ।

१२

हा भूमिसागरौ तापो युवामेवाक्रमिष्यति ।

युवयोरवतीर्णां यत् श्रैतानो ऽतीव कोपनः ।

अस्यो मे समयो ऽस्मैतच्चापि तेनावगम्यते ॥

अनन्तरं स नागः पृथिव्यां स्वं निश्चितं विशोक्त्य तां पुत्रप्रसूतां १२

- १४ योषितम् उपाद्भवत् । ततः सा योषित् यत् सक्तीयं प्रान्तरस्था-
 अमं प्रत्युत्पतितं शक्रुथात् तदर्थं महाकुररस्य पञ्चदशं तस्यै दत्तं, सा
 तु तत्र नागतो दूरे कालौकं कालद्वयं कालार्द्धंश्च यावत् पाष्यते ।
 १५ किञ्च स नागस्तां योषितं स्रोतसा श्रावयितुं स्वमुखात्नदीवत्
 १६ तोषानि तस्याः पश्चात् प्राक्षिपत् । किन्तु मेदिनी योषितम्
 उपकुर्वती निजवदनं व्यादाय नागमुखाद् उद्गीर्णां नदीम् अपिवत् ।
 १७ ततो नागो योषिते क्रुद्धा तदंशस्थावशिष्टलोकेर्यतो य ईश्वरस्याज्ञाः
 पालयन्ति योशोः साक्ष्यं धारयन्ति च तैः सह योद्धुं निर्गतवान् ।

द्वयोरनुगतयोः पशोर्दंशनम् ।

- १३ १ ततः परमहं सागरीयसिकतायां तिष्ठन् सागराद् उद्गच्छन्तम्
 एकं पशुं दृष्टवान् तस्य दश शृङ्गाणि सप्त शिरांसि च दश
 शृङ्गेषु दश किरौटानि शिरःसु चेश्वरनिन्दासूचकानि नामानि
 २ विद्यन्ते । मया दृष्टः स पशुश्चित्रव्याघ्रसदृशः किन्तु तस्य चरणौ
 भङ्गकस्येव वदनञ्च सिंहवदनमिव । नागेन तस्यै स्त्रीयपराक्रमः स्त्रीयं
 ३ सिंहासनं महाधिपत्यश्चादायि । मयि निरीक्षमाणे तस्य शिरसाम्
 एकम् अन्तकाघातेन छेदितमिवादृश्यत, किन्तु सस्यान्तकक्षस्य
 प्रतीकारो ऽक्रियत ततः हतलो नरलोकात् पशुमधि चमत्कारं
 ४ गतः, यस्य नागस्तस्यै पशवे सामर्थ्यं दत्तवान् सर्व्वं तं प्राणमन्
 पशुमपि प्रणमन्तो ऽकथयन्,

को विद्यते पशोस्तुल्यलोका को योद्धुमर्हति ।

- ५ अनन्तरं तस्यै दर्पवाक्येश्वरनिन्दावादि वदनं द्विचत्वारिंशत्यायान्
 ६ यावद् अवस्थितेः सामर्थ्यश्चादायि । ततः स ईश्वरनिन्दार्थं सुखं
 व्यादाय तस्य नाम तस्यावासं स्वर्गनिवासिनश्च निन्दितुम् आरभत ।
 ७ अपरं धार्मिकैः सह योद्धनस्य तेषां पराजयस्य चास्तुमतिः सर्व्व-

जातीयानां सर्व्ववंगीयानां सर्व्वभाषावादिनां सर्व्वदेशीयानाञ्चा-
धिपत्यमपि तस्मा अदायि । ततो जगतः सृष्टिकाळाच्छेदितस्य ८
मेघवत्स्य जीवनपुस्तके यावतां नामानि लिखितानि न विद्यन्ते
ते पृथिवीनिवासिनः सर्व्वे तं पशुं प्रणंस्वन्ति । यस्य ओचं विद्यते ९
स शृणोतु । यो जनो ऽपरान् वन्द्यीकृत्य नयति स स्वयं वन्द्यीभूय १०
स्वामान्तरं गमिष्यति, यस्य खड्गेन हृन्ति स स्वयं खड्गेन चानिष्यते ।
अत्र पवित्रलोकानां सृष्टिष्णुतया विश्वासेन च प्रकाशितयं ।

अनन्तरं पृथिवीत उद्गच्छन् अपर एकः पशु मया दृष्टः स ११
श्लेषश्रावकवत् शृङ्गद्वयविशिष्ट आसीत् नागवच्चाभाषत । स प्रथम- १२
पशोरन्तिके तस्य सर्व्वे पराक्रमं व्यवहरति विशेषतो यस्य प्रथम-
पशोरन्तिकचतं प्रतीकारं गतं तस्य पूजां पृथिवीं तन्निवासिनस्य
कतरयति । अपरं मानवानां साक्षाद् आकाशतो भुवि वल्लिवर्षणा- १३
द्वीनि महाविषाणि करोति । तस्य पशोः साक्षाद् वेषां श्विककर्षणां १४
भाधनाय सामर्थ्यं तस्मै दत्तं तैः स पृथिवीनिवासिनो भ्रामयति,
विशेषतो यः पशुः खड्गेन क्षतयुक्तो भूत्वाथजीवत् तस्य प्रतिमा-
निर्माणं पृथिवीनिवासिन आदिशति । अपरं तस्य पशोः प्रतिमा १५
यथा भाषते चावन्तश्च मानवास्तां पशुप्रतिमां न पूजयन्ति ते
यथा हन्वन्ते तथा पशुप्रतिमायाः प्राप्तप्रतिष्ठार्थं सामर्थ्यं तस्मा
अदायि । अपरं चुद्रमसङ्गनिदरिद्रसुक्तदाशान् सर्व्वान् दक्षिणकरे १६
भाषे वा कलङ्कं पाहयति । तस्माद् वे तं कलङ्कमर्षतः पशो नाम १७
तस्य नाभः संख्याद्दं वा धारयन्ति तान् विना परेण केनापि क्रय-
विक्रये कर्तुं न शक्नोते । अत्र ज्ञानेन प्रकाशितयं । यो बुद्धिविशिष्टः १८
स पशोः संख्यां गणयतु क्षतः सा मानवस्य संख्या भवति । सा च
संख्या षट्षष्ट्यधिकषट्षत्प्रतापि ।

मेघश्रावकस्य चङ्गिनश्च ।

पृथिव्याः प्रत्यक्षेणं द्राक्षागुच्छच्छेदनञ्च ।

- १४: ततः परं निरीक्षमाणेन मया मेघश्रावको दृष्टः स सिधोन-
 पर्वतस्थोपर्वतिष्ठत्, अपरं येषां भालेषु तस्य नाम तत्पितृस्य नाम
 लिखितमास्ते तादृशास्तुस्तुत्वारिंशत्सहस्राधिका लक्षलोकान्तेन
 १ माह्वम् आसन् । अनन्तरं बहूतोयानम् रव इव गृहतरस्तमितश्च
 च रव इव एको रवः स्वर्गात् मथाश्रावि । मथा श्रुतः स रवो
 २ वीणावादकानां वीणावादकस्य सदृशः । सिंहासनस्थान्तिके प्राणि-
 चतुष्टयस्य प्राचीनवर्गस्य चान्तिके ऽपि ते नवीनमेकं गीतम् अगायन्
 किन्तु धरणीतः परिक्रीतान् तान् चतुस्तुत्वारिंशत्सहस्राधिकलक्ष-
 ४ लोकान् विना नापरेण केनापि तद् गीतं शिञ्चितुं शक्यते । इमे
 योषितां सङ्गेन न कलङ्किता यतस्ते ऽमैथुना मेघश्रावको यत् किमपि
 स्थानं गच्छेत् तत्सर्वस्मिन् स्थाने तम् अनुगच्छन्ति यतस्ते मनुष्याणां
 मध्यतः प्रथमफलाग्नीवेश्वरस्य मेघश्रावकस्य च कृते परिक्रीताः ।
 ५ तेषां वदनेषु चानृतं किमपि न विद्यते यतस्ते निर्दोषा ईश्वर-
 सिंहासनस्थान्तिके तिष्ठन्ति ।
 ६ अनन्तरम् आकाशमध्येनोद्गीयमानो ऽपर एको दूतो मया दृष्टः
 सो ऽनन्तकालीयं सुसंवादं धारयति स च सुसंवादः सर्वजातीयान्
 ७ सर्व्ववंगीयान् सर्व्वभाषावादिनः सर्व्वदेशीयांसु पृथिवीनिवासिनः
 प्रति तेन घोषितव्यः । स उच्चैःस्वरेणेदं गदति यूथमीश्वराद्
 विभीत तस्य स्तवं कुहत् च यतस्तदौघविचारस्य द्रष्टुं उपतिष्ठत्
 तस्माद् आकाशमण्डलस्य पृथिव्याः समुद्रस्य तोयप्रसवणानाञ्च स्रष्टा
 ८ युष्माभिः प्रणम्यतां । तत्पश्चाद् द्वितीय एको दूत उपस्थाधावदत्
 पतिता पतिता सा महाबाविष् या सर्व्वजातीयान् स्वकीयं

व्यभिचाररूपं क्रोधमदम् अपाययत् । तत्पश्चात् दृतीयो दूत ९
 उपस्थाद्योचैरवदत्, यः कश्चित् तं पशुं तस्य प्रतिमाञ्च प्रणमति
 स्वभावे स्वकरे वा कलङ्क गृह्णाति च सो ऽपौरुषस्य क्रोधपापे-स्वितम्
 अभिमिश्रितं मदम् अर्थत ईश्वरस्य क्रोधमदं पास्यति पवित्रदूतानां १०
 मेघश्रावकस्य च साक्षाद् वज्रिगन्धकयो र्वातनां सस्यते च । तेषां ११
 घातनाया धूमो ऽनन्तकालं यावद् उद्गमिष्यति ये च पशुं तस्य
 प्रतिमाञ्च पूजयन्ति तस्य नाचो ऽङ्गं वा गृह्णन्ति ते दिवानिग्रं
 कश्चन विरामं न प्राप्स्यन्ति । ये मानवा ईश्वरस्याज्ञा द्यौशौ १२
 विभ्युषस्य पास्यन्ति तेषां पवित्रलोकानां सद्विष्णुतयाच प्रकाशितस्यं ।
 अपरं स्वर्गात् भया सह सम्भाषमाण एको रवो मथाभावि तेनोक्तं १३
 त्वं सिद्ध, इदानीमारभ्य ये प्रभौ सिद्यन्ते ते मृता धन्या इति;
 आत्मा भाषते सत्यं स्वप्नमेभ्वस्ते विरामः प्राप्तस्यः, तेषां कर्माणि
 च तान् अनुगच्छन्ति ।

तदनन्तरं निरीक्षमाणेन मया श्वेतवर्ण एको मेघो दृष्टस्तन्मेघा- १४
 रूढो जनो मानवपुत्राङ्कतिरस्ति तस्य शिरसि सुवर्णकिरीटं करे
 च त्रीक्ष्णं दाचं तिष्ठति । ततः परम् अन्य एको दूतो मन्दिरात् १५
 निर्गत्योच्चैःस्वरेण तं मेघारूढं सम्भाष्यावदत् त्वया दाचं प्रसार्थं
 ग्रस्यच्छेदनं क्रियतां ग्रस्यच्छेदनस्य समय उपस्थितो यतो मेदिन्याः
 ग्रस्यानि परिपत्तानि । ततस्तेन मेघारूढेन पृथिव्यां दाचं प्रसार्थं १६
 पृथिव्याः ग्रस्यच्छेदनं कृतं । अनन्तरम् अपर एको दूतः स्वर्गस्यमन्दिरात् १७
 निर्गतः सो ऽपि त्रीक्ष्णं दाचं धारयति । अपरम् अन्य एको दूतो १८
 वेदितो निर्गतः स वज्रैरधिपतिः स उच्चैःस्वरेण तं त्रीक्ष्णदाचधारिसं
 सम्भाष्यावदत् त्वया स्वं त्रीक्ष्णं दाचं प्रसार्थं मेदिन्याः ग्रास्यच्छेदनं
 क्रियतां यतस्तत्कालानि परिपत्तानि । ततः स दूतः पृथिव्यां स्वदाचं १९

प्रसार्यं वृत्तिया द्राक्षाफलच्छेदनम् अकरोत् तत्फलानि चेश्वरम्
 १० क्रोधस्वरूपस्य महाकुण्डस्य मथं निक्षिपत् । तत्कुण्डस्यफलानि च
 वधि र्मर्हितानि ततः कुण्डमध्यात् निर्गतं रक्तं क्रोशशतपर्यन्तम्
 अश्वानां खलीनान् यावद् व्याप्नोत् ।

समान्तिमाघातत्वम् ।

१५ ततः परम् अहं खर्गं ऽपरम् एकम् अहुतं महाचिह्नं
 दृष्टवान् अर्थतो ये र्दण्डैरीश्वरस्य कोपः समान्तिं गमिष्यति तान्
 १ दृष्टान् धारयन्तः सप्त दूता मया दृष्टाः । वज्रिमिश्रितस्य काचमयस्य
 जलाशयस्याहतिरपि दृष्टा चे च पयोस्तत्प्रतिमाघातकाणो ऽहस्य च
 प्रभूतवन्तस्ते तस्य काचमयजलाशयस्य तीरे तिष्ठन्त ईश्वरीयवीणा
 २ धारयन्ति, ईश्वरदासस्य मोशे गीतं मेषशावकस्य च गीतं गायन्तो
 वदन्ति. यथा,

सर्व्वशक्तिविशिष्टस्त्वं हे प्रभो परमेश्वर ।

त्वदीयसर्व्वकर्माणि मशान्तिं चाहुतानि च ।

सर्व्वपुण्यवतां राजन् मार्गं न्याय्या ष्टतास्य ते ।

हे प्रभो नामधेयान्ते को न भौतिं गमिष्यति ।

को वा त्वदीयनाणस्य प्रशंसां न करिष्यति ।

केवलस्त्वं पवित्रो ऽसि सर्व्वजातीयमानवाः ।

त्वामेवाभिप्रणंस्यन्ति समागत्य त्वदन्तिकं ।

यस्यान्तव विचारारक्षाः प्रादुर्भावं गताः किल ॥

५ तद्वन्नरं मयि निरीक्षमाणे सति खर्गं शास्त्रावाद्यस्य मन्दिरस्य
 ६ द्वारं सुक्तं । चे च सप्त दूताः सप्त दृष्टान् धारयन्ति ते तस्मात्
 मन्दिरात् निरगच्छन् । तेषां परिच्छेदा निर्वास्यशुभ्रवर्षवस्त्रनिर्दिता
 ० वक्षांसि च शुभ्रवर्षवस्त्रैर्वेष्टितान्यासन् । अपरं चतुर्णां प्राशियानाम्

एकस्यैः सप्तदूतेभ्यः सप्तसुवर्षकंसान् अददात् । अनन्तरम् ईश्वरस्य ८
तेजःप्रभावकारणात् मन्दिरं धूमेन परिपूर्णं तस्मात् तैः सप्तदूतः
तप्तदृष्टानां समाप्तिं यावत् मन्दिरं केनापि प्रवेष्टुं नाशक्यत ।

ततः परं मन्दिरात् तान् सप्तदूतान् सम्भाषमास एष १६ १
महारवो मयाजावि, यूयं गत्वा तेभ्यः सप्तकंशेभ्य ईश्वरस्य क्रोधं
पृथिव्यां स्थावथत ।

ततः प्रथमो दूतो गत्वा स्वकंशे यद्यद् अविद्यत तत् पृथिव्याम् २
अस्थावथत् तस्मात् पशोः कस्यङ्गधारिणां तत्प्रतिमापूजकानां
मानवानां ग्ररीरेषु व्यचाजनका दुष्टप्रणा अभवन् ।

ततः परं द्वितीयो दूतः स्वकंशे यद्यद् अविद्यत तत् ससुद्रे ३
ऽस्थावथत् तेन स कुष्पपक्षग्रोषितकथ्यभवत् ससुद्रे स्थितासु सर्वे
प्राचिनो मृत्युं गताः ।

अपरं तृतीयो दूतः स्वकंशे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वे नदीषु ४
अस्यप्रसवशेषेषु चास्थावथत् ततस्तानि रत्नमयान्यभवन् । अपरं
तोषाणाम् अधिपस्य दूतस्य वागिधं मया श्रुता ।

वर्षमानस्य भूतस्य भविष्यंस्य परेश्वरः । ५

त्वमेव न्याय्यकारी यद् एतादृक् त्वं व्यचारथः ।

भविष्यदादिषाधूनां रत्नं तैरेव पातितं । ६

ग्रोषितं तन्तु तेभ्यो ऽदास्त्यागं तेषु युज्यते ॥

अनन्तरं वेदैतो भाषमासस्य कस्यचिद् अयं रवो मया श्रुतः, ७

हे परेश्वर सत्यं तत् हे सर्वप्रणिमन् प्रभो ।

सत्या न्याय्यास्य सर्वा हि विचारान्नास्तदौषकाः ॥

अनन्तरं चतुर्थो दूतः स्वकंशे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वे सुर्वे ८
ऽस्थावथत् तस्यै च वस्त्रिणा मानवान् इन्धुं सामर्थ्यम् अर्दाधि । तेन ८

मनुष्या महातापेन तापितास्तेषां दृष्टानाम् आधिपत्यविशिष्टस्त्रेभ्यश्च
नामानिन्दन् तत्रग्रंथार्थञ्च मनःपरिवर्तनं नाकुर्वन् ।

- १० ततः परं पञ्चमो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वं पशोः
सिंहासने ऽस्त्रावद्यत् तेन तस्य राष्ट्रं तिमिराच्छन्नम् अभवत् लोकाश्च
- ११ वेदनाकारणात् स्वरसना अदंशत । स्वकीयव्यथामणकारणाच्च
स्वर्गस्थम् ईश्वरम् अनिन्दन् स्वक्रियाभ्यश्च मनांसि न परावर्तयन् ।
- १२ ततः परं षष्ठो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वं परातास्त्रे
महानदे ऽस्त्रावद्यत् तेन सूर्यादृषदिश आगमिष्यतां राश्यां
- १३ मार्गसुगमार्थं तस्य तोषानि पर्य्युष्यन् । अनन्तरं नागस्य वदनात्
पशो र्वदनात् मिथ्याभाववादिगण वदनात् निर्गच्छन्तस्त्वेषां ऽऽऽऽऽ
- १४ आत्मानो मया दृष्टास्ते मखुकाकाराः । त आसुर्यकर्षकारिणो
भूतानाम् आत्मानः सन्ति सर्व्यग्रन्तिमत ईश्वरस्य महादिने जेन
युद्धेन भवितव्यं तच्छते ह्यत्त्रजगतो राशः संयचीतुं तेषां सन्निधिं
- १५ निर्गच्छन्ति । अपरम् इग्निभाषया हर्षगिहोनामकज्ञाने ते
- १६ सङ्गृहीताः । पश्चाहं चौरवद् आगच्छामि यो जनः प्रबुद्धसिद्धति
यथा च नयः सन् न पर्य्यटति तस्य सज्जा च यथा दृग्ना न भवति
तथा स्ववासाधि रचति स धन्यः ।
- १७ ततः परं सप्तमो दूतः स्वकंसे यद्यद् अविद्यत तत् सर्वम्
आकाशे ऽस्त्रावद्यत् तेन स्वर्गीयमन्दिरमथस्त्रसिंहासनात् महारवो
- १८ ऽयं निर्गतः समान्निभवदिति । तदनन्तरं तडितो रवाः सानितानि
चाभवन्, सन्निन् काले च पृथिव्या-मनुष्याः सृष्टास्तम् आरभ्य
- १९ चादृक्पद्माभूमिकव्यः कदापि नाभवत् तादृग् भूकव्यो ऽभवत् । तदानीं
महानगरी सिंहासना जाता भिन्नजातौषानां नगराणि च व्यपतन्
महावाविष् वेधरेष स्वकीयप्रचण्डकोपमदिरापापदानार्थं संयुता ।

शक्यं । १६ २०-१७ ६

नमस्तस्माच्च मनुष्याणाम् २०

रभवत् तच्छिवाद्युष्टेः २१

।: क्लेशो ऽतीव महान् ।

महावेण्यायार्कग्रन्थम् ।

तदनन्तरं तेषां सप्तकंसधारिणां सप्तदूतानाम् एक आगत्य १७ १
मां सम्भाष्यावदत्, अत्रागच्छ, मेदिन्या नरपतयो यथा वेद्यथा वाङ् ०
व्यभिचारकर्षं कृतवन्तः, यस्या व्यभिचारमदेन च पृथिवीनिवासिनो
मत्ता अभवन् तस्या बद्धतोषेषूपविष्टाया महावेण्याया दण्डम् अहं
त्वां दर्शयामि । ततो ऽहम् आत्मनाविष्टस्तेन दूतेन प्रान्तरं नीतस्तत्र १
मिन्द्यानामभिः परिपूर्णं सप्तशिरोभि र्दंशप्रद्वैस्य विप्रिष्टं सिन्दूरवर्णं
पद्मसुपविष्टा योषिदेका मया दृष्टा । सा नारी कृष्णलोहितवर्णं ४
सिन्दूरवर्णञ्च परिच्छदं धारयति स्वर्णमणिसुक्ताभिश्च विभूषितास्ति
तस्याः करे दृणार्हद्रव्यैः स्वव्यभिचारजातमसैश्च परिपूर्णं एकः सुवर्णमयः
कंसो विद्यते । तस्या भाले निगूढवाक्यमिदं पृथिवीस्ववेशानां ५
दृष्टक्रियाणाञ्च माता महाबाविकिति नाम लिखितम् आसे ।
मत् दृष्टिगोचरस्या सा नारी पवित्रलोकानां रधिरेण यौगोः १
साक्षिणां रधिरेण च मत्तासीत् तस्या दर्शनात् ममातिशयम्
आश्चर्यज्ञानं जातं । ततः स दूतो माम् अवदत् कुतसावाश्चर्यज्ञानं ०
जायते ? अस्या योषितस्तदाहमस्य सप्तशिरोभि र्दंशप्रद्वैस्य युक्तस्य
पद्मस्य निगूढभावम् अहं त्वां ज्ञापयामि । तथा दृष्टो ऽसौ ८
पद्मरासीत् मेदानीं वर्त्तते किन्तु रसातलात् तेनोदेतथं विनाशश्च
गन्तव्यः । ततो येषां नामानि जगतः सृष्टिकाण्डम् आरभ्य
जीवनपुस्तके लिखितानि न विद्यन्ते ते पृथिवीनिवासिनो भूतम्
अवर्त्तमानसुपस्त्रास्यन्तश्च तं पद्मं दृष्ट्वाश्चर्यं मंस्तन्ते । अत्र ज्ञानयुक्ता ९

- बुद्ध्या प्रकाशितम् । तानि यत्प्रतिराधि तस्या बोधित उपवेद्यन-
- १० ज्ञानस्वरूपाः यत्प्रतिराधिः यत्प्र राजानस्य यन्मि । तेषां पञ्च पतिता एकस्य वर्तमानः प्रेषस्याप्यनुपस्थितः स यदोपस्थाकति तदापि
- ११ तेनाप्यकाशं ज्ञातम् । यः पश्युरासीत् किञ्चदानो न वर्तते
- १२ स एवाष्टमः, स यत्प्रानाम् एको ऽस्ति विनाशं गमिष्यति च । तदा दृष्टानि दृश्यदृष्ट्यापि देय राजानः यन्मिः, यद्यपि तै राष्यं न प्राप्तं किन्तु सुहृत्समेकं यावत् पश्युना साद्धं ते राजान इव प्रभुत्वं
- १३ प्राप्स्यन्मि । त एकमन्मथा मविष्यन्ति स्वीयशक्तिप्रभावौ पश्यवे
- १४ दास्यन्मि च । ते मेघश्रावके साद्धं योत्स्यन्ति, किन्तु मेघश्रावकस्यान् जेष्यन्ति यतः स प्रभूनां प्रभू राज्ञां राजा चास्ति तस्य यत्प्रिनो
- १५ ऽप्याङ्गता अभिरुचिता विश्वास्यास्य । अपरं स माम् भवद्त् वा वेष्टा यचोपविशति तानि तोथानि लोका जनता जातयो
- १६ नानाभाषावादिमस्य यन्मि । तदा दृष्टानि दृश्य दृष्ट्यापि पश्युखेने तां वेष्टान् यत्तीथियन्ने दीनां नद्यास्य करिष्यन्मि तस्या मांथानि
- १७ भोष्यन्ने वज्रिना तां दास्यिष्यन्मि च । यत ईश्वरस्य वाक्यानि यावत् सिद्धिं न गमिष्यन्ति तावद् ईश्वरस्य नृमोगतं साधयितुम् एकां मन्मथां कृत्वा तस्यै पश्यवे लोकां राष्यं दातुस्य तेषां
- १८ मनांसीश्वरेण प्रवर्तितामि । अपरं तदा दृष्टा बोधित् वा मद्यानमरी वा इषिष्या राज्ञाम् उपरि राजत्वं कुरुते ।

महावाक्विश्वोऽयःपतनसु ।

- १८ १ तद्व्यनरं जगत् सवरोचन् अपर ह्यो दूतो मया दृष्टः
- १ स महापरकमविश्रिष्टस्य तेजसा च इषिषी दीप्ता । स यत्प्रवता करेण वाचमिनाम् यचोययत् पतिता पतिता महावाक्वि, वा भेदानां वरतिः सर्वेषाम् यत्प्रचात्प्रणां कारा सर्वेषाम् यत्प्रचीवां

दृष्टानाञ्च पक्षिणां पिञ्जरस्याभवत् । यतः सर्वजातीयास्तस्या १
 व्यभिचारजातां कोपमदिरां पीतवन्तः पृथिव्या राजानस्य तथा
 सह व्यभिचारं कृतवन्तः पृथिव्या वणिजस्य तस्याः सुखभोगवाङ्मत्याद्
 धनाच्छ्रुतां गतवन्तः । ततः परं स्वर्गात् मयापर एष रवः श्रुतः, ४
 हे मम प्रजाः, यूथं यत् तस्याः पापानाम् अग्निर्न भवत तस्या
 दण्डैश्च दण्डयुक्ता न भवत तदर्थं ततो निर्गच्छत । यतस्तस्याः पापानि ५
 गगनस्यग्रान्यभवन् तस्या अर्धर्षक्रियाश्चेत्यरेण संसृताः । परान् ६
 प्रति तथा यद्दद् व्यवहृतं तदत् तां प्रति व्यवहरत, तस्याः कर्षणां
 दिगुष्णकलानि तस्यै दत्त, यस्मिन् कंसे सा परान् मद्यम् अपाययत्
 तमेव तस्याः पानार्थं दिगुष्णमद्येन पूरयत । तथा यात्मज्ञाया यस्य ७
 सुखभोगः कृतस्तथो दिगुष्णौ धातनाशोकौ तस्यै दत्त, यतः सा
 स्वकौथान्तःकरणे वदति, राज्ञीवद् उपविष्टाहं नामाया न च ८
 शोकवित् । तस्माद् दिवस एकस्मिन् मारौदुर्भिक्षशोचनेः सा ९
 संमाज्ञोच्यते मारौ धच्छते वक्रिणा च सा ; यद् विचाराधिपस्तस्या
 बलवान् प्रभुरीश्वरः, व्यभिचारस्तथा शार्ङ्गं सुखभोगस्य यैः कृतः, ते ८
 सर्व एव राजानस्तद्वाहधूमदर्शनात् प्ररोदिव्यन्ति वचांसि साहनिव्यन्ति
 वाङ्मनिः । तस्यासौ धातनाभौते दूरे स्थितेदमुच्यते, हा हा वाविष् १०
 महास्त्रान् हा प्रभावान्विते पुरि, एकस्मिन् आगता दण्डे विचाराज्ञा
 त्वदीयका । मेदिन्या वणिजस्य तस्याः कृते रुदन्ति शोचन्ति च ११
 यतस्तेषां पण्डित्याणि केनापि न क्रीयन्ते । फलतः सुवर्षरौप्यमणिसुक्ताः १२
 सूक्ष्मवस्त्राणि कृष्णोदितवाचांसि पट्टवस्त्राणि सिन्दूरवर्षवाचांसि
 श्वेत्नादिकाष्ठानि गजदन्तेन महार्घकाष्ठेन पित्तसङ्गीहाभ्यां
 मर्भारप्रक्षरेण वा निर्भिंतानि सर्वविधपात्राणि लगेष्वा धूपः १३
 सुगन्धिद्रव्यं गन्धरसो द्राक्षारससौंशं शस्त्रवर्णं गोधूमो गावो मेवा

- अथा रथा दासेषा मनुष्यप्राणाद्यैतानि पशुद्रव्याणि केनापि न
 १० क्रीचन्ते । तव मनोऽभिज्ञापस्य फलानां समसो गतः, लप्तो दूरीकृतं
 यद्यत् शोभनं भूषणं तव, कदाचन तदुद्देशो न पुनर्लक्ष्यते त्वया ।
 ११ तद्विक्रितारो ये वणिजस्तथा धनिनो जातास्ते तस्या घातनाथा मघाद्
 दूरे तिष्ठन्तो रोदिव्यन्ति शोचन्त्येदं गदिव्यन्ति वा वा महापुरिः,
 १२ त्वं सूक्ष्मवस्त्रैः कृष्णसोहितवस्त्रैः सिन्दूरवर्षवाशोभिस्त्राच्छादिता
 १३ स्नानैर्मणिसुक्ताभिरलङ्कता चासौः, किन्त्वेकस्मिन् दृष्टे वा महासम्पद्
 १४ सुप्ता । अपरं पोतानां कर्षंधाराः समूहलोका नाविकाः समुद्र-
 व्यवसायिनश्च सर्वे दूरे तिष्ठन्तस्तस्यां दासस्य धूमं गिरीषमाणा उच्चैः
 १५ स्तरेषु वदन्ति तस्या महानगर्याः किं तुल्यं ? अपरं स्तग्निःसु
 मृत्तिकां निक्षिप्य ते वदन्तः शोचन्त्योच्चैःस्तरेषु वदन्ति वा वा
 यस्या महापुर्या वाङ्मयधनकारणात् सम्पत्तिः वञ्चिता सर्वैः
 वासुद्रपोतनाथकैः, एकस्मिन्नेव दृष्टे वा सम्पूर्णोच्छ्रितां गता ।
 २० हे स्तर्गवासिनः सर्वे पवित्राः प्रेरितास्तु हे ।
 हे भाविवादिनो युथं कृते तस्याः प्रवर्षत ।
 युष्माकं यत् तथा साङ्गं यो विवादः पुराभवत् ।
 दण्डं समुचितं तस्य तस्यै व्यतरदीश्वरः ॥
 २१ अनन्तरम् एको वल्लवान् दूतो वृहत्पेषणीप्रसारतुल्यं पाषाणमेकं
 गृह्णीत्वा समुद्रे निक्षिप्य कथितवान्, ईदृग्बलप्रकाशेन वाविष्
 महानगरी निपातयिष्यते ततस्तस्या उद्देशः पुनर्न लक्ष्यते ।
 २२ वल्लकीवादिनां शब्दः पुनर्न श्रोष्यते त्वयि ।
 गायकानाञ्च शब्दो वा वंश्रीतुल्यादिवादिनां ।
 त्रिष्यकर्षकरः कोऽपि पुनर्न द्रक्ष्यते त्वयि ।
 पेषणीप्रसारध्वजः पुनर्न श्रोष्यते त्वयि ।

दीपस्यापि प्रभा तदत् पुन न दृश्यते त्वधि । १९
 न कन्यावरयोः शब्दः पुनः संश्लेष्यते त्वधि ।
 यस्मान्मुखाः पृथिव्या ये वक्षिजसोऽभवन् तव ।
 यस्मात् जातयः सर्वा मोहितास्तव मायया ।
 भाविवादिपवित्राणां यावन्तस्य हता भुवि । २४
 सर्वेषां शोणितं तेषां प्राप्तं सर्वं तवान्तरे ॥

राजाधिराजयीशोर्विजययात्रा ।

ततः परं स्वर्गस्थानां महाजनताया महाशब्दो ऽयं मया श्रुतः, १९।

ब्रूत परेश्वरं धन्यम् अस्मदीयो य ईश्वरः ।
 तस्याभवत् परिचापं प्रभावस्य पराक्रमः ॥
 विचाराज्ञास्य तस्यैव सत्या न्याय्या भवन्ति च । १
 या स्ववेश्याक्रियाभिस्त्य करोत् कृत्स्नमेदिनीं ॥
 तां स दण्डितवान् वेश्यां तस्यास्य करतस्तथा ।
 शोणितस्य स्वदासानां संग्रोधं स गृहीतवान् ॥

पुनरपि तैरिदमुक्तं यथा, १

ब्रूत परेश्वरं धन्यं यज्ञित्यं नित्यमेव च ।
 तस्या दाहस्य धूमो ऽधौ दिग्मूर्द्धसुदेव्यति ॥

ततः परं चतुर्विंशतिप्राचीनास्तत्वारः प्राणिनस्य ५

सिंहासनोपविष्टम् ईश्वरं प्रणम्यावदन्,

तथास्य परमेष्ठस्य सर्वैरेव प्रशस्ततां ॥

अनन्तरं सिंहासनमध्याद् एष रवो निर्गतो, यथा, १

ये ईश्वरस्य दासेषास्तद्गताः सकला नराः ।

यूयं युद्धा महान्तास्य प्रशंसत व ईश्वरं ॥

- १ ततः परं महाजनतायाः शब्द इव बद्धतोषानाश्च शब्द इव
 सुदतरक्षमितानाश्च शब्द इव शब्दोऽयं मया सुतः,
 ब्रूत परेश्वरं धन्यं राजसं प्राप्तवान् यतः ।
 स परमेश्वरो ऽस्माकं यः सर्वशक्तिमान् प्रभुः ॥
- ० कौर्त्तयामः स्वयं तस्य दृष्टाद्योषाधिता वयं ।
 यन्मेषश्रावकस्यैव विवाहसमयो ऽभवत् ॥
 वाग्दत्ता चाभवत् तस्मै वा कन्या सा सुसञ्जिता ।
 ८ परिधनाय तस्मै च दत्तः शुभः सुचेखकः ॥
- ८ स सुचेखकः पवित्रलोकानां धार्मिकत्वानि । ततः स माम्
 उक्तवान् त्वमिदं शिष्य मेवश्रावकस्य विवाहभोष्याय वे निमज्जितास्ये
 धन्या इति । पुनरपि माम् श्रवदत्, इमानीश्वरस्य सत्यानि
 १० वाक्यानि । अगन्तरम् अहं तस्य चरखण्डोरन्तिके निपत्य तं प्रशस्तु-
 सुद्यतः । ततः स माम् उक्तवान् श्रावधानक्षिप्त मैवं सुदु खीग्रोः
 साक्ष्यविशिष्टैस्त्वैव भाद्रभिस्त्वया च सहदासो ऽहं । ईश्वरमेव प्रथम
 यस्माद् खीग्रोः साक्ष्यं भाववाक्यस्य सारं ।
- ११ अगन्तरं मया सुतः स्वर्गो दृष्टः, एकः श्वेतवर्णो ऽस्यो ऽपि
 दृष्टस्तदाहृष्टो जगो विश्वास्तः सत्यमयस्येति नाया ख्यातः स ।
- १२ चाचार्येण विचारं युक्तञ्च करोति । तस्य मेघे ऽग्निशिखातुल्ये
 शिरशि च बद्धकिरीटानि विद्यन्ते तत्र तस्य नाम शिखितंजलि
 १३ तमेव विना नापरः को ऽपि तस्मात् जानाति । स हथिरमंजलेन
 १४ परिच्छदेनाच्छादित ईश्वरवाद इति नायाभिधीयते च । अक्षरं
 स्वर्गस्यैव्यानि श्वेताम्बाहृष्टानि परिचितनिर्कलस्येतसुखावस्थाधि च
 १५ भूत्वा तमनुगच्छति । तस्य वस्त्राद् एकस्त्रीच्छः खड्गो निर्गच्छति
 तेन खड्गेन सर्वजातीयास्तेनापार्तितयाः स च खौददखेन तान्

चारविध्यति सर्वशक्तिमत ईश्वरस्य प्रचक्षकोपरसोत्पादकद्राचाकुष्ठे
 वद्यत् तिष्ठति तत् सर्वं च एव पदाभ्यां पिनष्टि । अपरं तस्य परि- १८
 च्छद् उरवि च राज्ञां राजा प्रभूनां प्रभुश्चेति नाम लिखितमस्ति ।

अनन्तरं सुखे तिष्ठन् एको दूतो मया दृष्टः, आकाशमध्य १०
 उड्डीयमानान् सर्वान् पक्षिणः प्रति च उच्यैःकरेणेदं बोधयति,
 अथागच्छत । ईश्वरस्य महाभोग्ये मिथत, राज्ञां क्रव्याणि सेना- १५
 पतीनां क्रव्याणि वीराणां क्रव्याण्यथानां तदाकूटानाञ्च क्रव्याणि
 दाससुक्तानां सुद्रमहतां सर्वेषामेव क्रव्याणि च युष्माभि र्भक्षित-
 यानि । ततः परं तेनायाकूटजनेन तदीयवेन्यैश्च वाङ्ं युङ्ं कर्तुं १८
 च पर्युः इषिष्या राजानक्षेपां येन्यानि च समागच्छन्तीति मया
 दृष्टं । ततः च पर्युः हृतो यस्य मिथ्याभाववादि तस्याग्निके विच- २०
 कर्षाणि कुर्वन् तैरेव पश्यद्धारिष्वस्तप्रतिमापूजकांश्च भ्रमितवान्
 यो ऽपि तेन वाङ्ं धृतः । तौ च वक्रिगन्धकज्वलितद्वन्द्वे जीवन्तौ
 निश्चितौ । अत्रिष्टास्य तस्यायाकूटस्य वक्रनिर्गतसङ्गेन वताः, तेषां २१
 क्रव्यैश्च पक्षिणः सर्वे इति गताः ।

• वर्षवचनं यावत् त्रयतानञ्च इत्यनं तत्कालीयमहाविचारविनकाचमञ्च ।

ततः परं खर्गाद् अचरोचन् एको दूतो मया दृष्टस्तस्य २० १
 करे रवातस्य च सुप्तिका महाभ्रष्टुचक्षैकं तिष्ठतः । अपरं नामो १
 ऽर्षतः सो दृष्टः सर्वां ऽपवादकः प्रैतानस्यासि तमेव धृत्वा वर्षवचनं
 चाकृद् बह्ववान् । अपरं रक्षरश्चे तं निश्चिष्य तदुपरि हारं बद्ध्वा २
 सुद्राक्षितवान् अस्मात् तद् वर्षवचनं यावत् समूर्णं न भवेत् तावत्
 प्रकालीयास्तेन पुन न भ्रमितव्याः । ततः परम् अचमकाकार्षं तस्य
 प्रोक्तौ भवितव्यं । अनन्तरं मया विंशत्यनानि दृष्टानि तत्र ये ४
 मया कपाविजन् तेभ्यो विचारमारो ऽदोषत; अनन्तरं जीवोः

- शास्त्रस्य कारणाद् ईश्वरवाक्यस्य कारणाच्च तेषां शिरन्धेदनं कृतं पशोसादीचप्रतिमाया वा पूजा ये न कृत्वा भास्त्रे करे वा कण्ठोऽपि न धृतसोषाम् आत्मनोऽपि मया दृष्टाः, ते प्राप्तजीवना
- ५ साद्वर्षसहस्रं यावत् खीष्टेन साङ्गे राजत्वमकुर्वन् । किन्त्ववशिष्टा
- ६ मृतजनास्तस्य वर्षसहस्रस्य समाप्तेः पूर्वं जीवनं न प्रापन् । एषा प्रथमोत्थितिः । यः कश्चित् प्रथमाया उत्थितेरंगी च धन्यः पविचस्य । तेषु द्वितीयमृत्योः कोऽप्यधिकारो नास्ति त ईश्वरस्य खीष्टस्य च धातका भविव्यक्ति वर्षसहस्रं यावत् तेन सच राजत्वं करिव्यक्ति च ।
- ७ वर्षसहस्रे समाप्ते श्रैतानः स्वकारातो मोक्ष्यते । ततः च
- ८ पृथिव्यास्तुर्दिक्षु क्षितान् सर्वजातीयान् विशेषतो जूजाष्वान् मानूजाष्वान् सासुद्रशिकतावद् वज्रसंख्यकान् जनान् भ्रमयित्वा
- ९ बुद्धार्थं संपरीतुं निर्गमिष्यति । ततश्चे मेदिन्याः प्रक्षेपानात् पविचस्योक्तानां दुर्गं प्रियतमां नगरीञ्च वेष्टितवन्तः किन्वीश्वरेण
- १० निश्चितोऽग्निराकाश्यात् पतित्वा तान् खादितवान् । तेषां भ्रमयित्वा च श्रैतानो वक्रिगन्धकसो ऋद्धेऽर्धतः पशुर्निष्वाभाववादी च यच्च तिष्ठतस्तत्रैव निश्चितः, तपान्नकाशं यावत् ते दिवान्निग्रं धातनां भोक्ष्यन्ते ।
- ११ ततः शुक्लम् एकं महासिंहासनं मया दृष्टं तदुपविष्टोऽपि दृष्टस्तस्य वदनाग्निकाद् भूगभोमच्छब्दे पलायितां पुमस्ताम्नां क्षानं
- १२ न ख्यं । अपरं चुरा महात्मस्य सर्वे मृता मया दृष्टाः, ते सिंहासनस्याग्निकेऽतिष्ठन् पन्थास्य व्यक्षीर्ष्यन् जीवनपुष्पकाक्यम् अपरम् एकं पुष्पकमपि विशीर्ये । तत्र यन्त्रेषु यद्यत् क्षिप्रितं
- १३ तस्मात् मर्तानाम् एकैकस्य क्षत्रियाशुभाभी विचारः कृतः । तदानीं

समुद्रेष खान्तरस्था मृतजनाः समर्पिताः, मृत्युपरसोकाभ्यामपि
 खान्तरस्था मृतजनाः समर्पिताः, तेवाद्यैकेकस्य सक्रियानुधायी
 विचारः कृतः । अपरं मृत्युपरसोकौ वक्रिष्टदे निधिज्ञौ, एव एव १४
 द्वितीयो मृत्युः । यस्य कस्यपि नाम जीवनपुस्तके लिखितं १५
 नाविद्यत स एव तस्मिन् वक्रिष्टदे व्यचिद्यत ।

नव्यनमः।पृथिव्यो र्वर्धनसु ।

अमन्तरं नवीनम् आकाशमण्डलं नवीना पृथिवी च मया २१
 दृष्टे घतः प्रथमम् आकाशमण्डलं प्रथमा पृथिवी च क्षोपं गते
 समुद्री ऽपि ततः परं न विद्यते ।

अपरं खर्गाद् अवरोहनी पवित्रा नगरी, अर्पतो नवीना १
 पितृश्राद्धेनपुरी मया दृष्टा, सा वराध विभूषिता कन्येव
 सुसज्जितासीत् । अमन्तरं खर्गाद् एष महारवो मया मृतः पश्चाद्यं १
 भानवैः सार्द्धम् ईश्वरस्त्रावाहः, स तैः सार्द्धं वस्यति तै च तस्य प्रजा
 भविष्यति, ईश्वरस्य स्वयं तेवाम् ईश्वरो भूत्वा तैः सार्द्धं स्थास्यति ।
 तेषां नेत्रेभ्यस्तान्मूषि सर्वाणीश्वरेण प्रमाच्छान्ते मृत्युरपि पुन न ५
 भविष्यति शोकविद्यापक्षेण अपि पुन न भविष्यति, घतः प्रथमानि
 सर्वाणि व्यतीतानौ । अपरं विंशत्यनोपविष्टो जनो ऽवदत् पश्चाद्यं ५
 सर्वाणि नूतनीकरोमि । पुनरवदत् शिष्य घत इमानि वाक्यानि
 सत्यानि विद्यास्थानि च यन्ति । पुन मम अवदत् समाप्तं,
 अहं कः यस्य, अहम् आदिरन्तस्य, यः पिपासति तस्या अहं
 जीवनदाधिपत्यवपुस्य तोषं विनामूखं दास्यामि । को जयति स ०
 सर्वेषाम् अधिकारी भवीत्यति, अहंश्च तस्मैश्वरो भविष्यामि स च मम
 पुत्रो भविष्यति । किन्तु भीतानाम् अविद्याधिर्वा दृष्टानां मरहन्तृणां ५

वेद्यानामिनां मोक्षकानां देवपूजकानां सर्वेषाम् अनृतवादिनाद्यांभो
वक्रिगन्धकम्बसितप्लुदे भविष्यति, एष एव द्वितीयो मृत्युः ।

- ८ अनन्तरं श्रेयसप्तदशैः परिपूर्णाः सप्त कंशा तेषां सप्तदूतानां
करेभ्यासन् तेषामेक आगत्य मां सम्भाष्यावदत्, आगच्छाहं तां
- १० कन्याम् अर्चतो मेवशावकस्य भाविभार्यां तां दर्शयामि । ततः
स आत्माविष्टं माम् अत्युच्चं महापर्वतमेकं नीलेश्वरस्य सन्निधितः
स्वर्गाद् अवरोहन्तीं चिह्नशालेमाख्यां पवित्रां नगरीं दर्शितवान् ।
- ११ सा ईश्वरौघप्रतापविशिष्टा तस्यास्तेजो महार्चरत्नवद् अर्चतः
- १२ सूर्यकान्तमणितेजस्तुल्यं । तस्याः प्राचीरं दृष्ट्वा उच्चस्य तत्र द्वादश
गोपुराणि सन्ति तद्गोपुरोपरि द्वादश स्वर्गदूता विश्वक्से तत्र च द्वादश
नामान्यर्चत इत्यथेक्षीयानां द्वादशवंशानां नामानि लिखितानि ।
- १३ पूर्वदिशि चीणि गोपुराणि उत्तरदिशि चीणि गोपुराणि
दक्षिणदिशि चीणि गोपुराणि पश्चिमदिशि च चीणि गोपुराणि
- १४ सन्ति । नगर्याः प्राचीरस्य द्वादश भूखानि सन्ति तत्र मेवशावकस्य
- १५ द्वादशप्रेरितानां द्वादश नामानि लिखितानि । अपरं नगर्या-
स्तदीयगोपुराणां तत्राचीरस्य च मापनार्थं मया सम्भावमाद्यस्य दूतस्य
- १६ करे स्पर्शमथ एकः परिमाणदण्ड आसीत् । नगर्यां आकृतिश्चतुरस्रा
तस्या दैर्घ्यप्रत्ये समे । ततः परं स तेन परिमाणदण्डेन तां नगरीं
- १७ परिमितवान् तस्याः परिमाणं द्वादशसहस्रनव्याः । तस्या दैर्घ्यं
प्रक्षमम् उच्चलस्य समानानि । अपरं स तस्याः प्राचीरं परिमितवान्
तस्य मानवस्पर्शतो दूतस्य परिमाणानुसारतस्तत् चतुस्त्रवारिंश-
- १८ दधिकग्रतद्वस्यपरिमितं । तस्य प्राचीरस्य निर्मितः सूर्यकान्तमणिभि
- १९ र्जनरी च निर्मलकाचतुल्येन शृङ्गसुवर्णेन निर्मिता । नगर्याः
प्राचीरस्य भूखानि च सर्वविधमहार्चमणिभि र्भूषितानि । तेषां

प्रथमं भित्तिमुखं सूर्यकान्तक, द्वितीयं गौरीक, तृतीयं ताजमण्डोः,
 चतुर्थं मरकतक, पञ्चमं वैदूर्यक, षष्ठं शोणरत्नक, सप्तमं चन्द्रकान्तक,
 अष्टमं मोमेदक, नवमं पद्मरागक, दशमं लङ्गुलीक, एकादशं १०
 पेरोजक, द्वादशं मटीकणेशक । द्वादशगोपुराणि द्वादशसुम्नाभि ११
 निर्मितानि, एकैकं गोपुरम् एकैकया सुम्नया कृतं नगर्था
 महामार्गस्याङ्कावत् निर्मलसुवर्णेन निर्मितं । तस्या अन्तर ११
 एकमपि मन्दिरं मया न दृष्टं यतः सर्वशक्तिमान् प्रभुः परमेश्वरो
 मेघश्रावकश्च स्वयं तस्य मन्दिरं । तस्ये नगर्था दीप्तिदानार्थं ११
 सूर्याचन्द्रमण्डोः प्रयोजनं नास्ति यत ईश्वरश्च प्रतापसां दीपयति
 मेघश्रावकश्च तस्या ज्योतिरस्ति । परिचायप्रामाण्यकनिवहाश्च तस्या ११
 आसौके गमनागमने कुर्वन्ति श्रुत्या राजानश्च स्वकीयं प्रतापं
 गौरवश्च तस्याश्चम् आनयन्ति । तस्या द्वाराणि दिवा कदापि न ११
 रोम्यन्ते निघ्रापि तत्र न भविष्यति । सर्वजातीनां गौरवप्रतापौ
 तस्याश्चम् आनेष्येते । परन्वपविचं छच्छद् अनृतच्छद् वा किमपि ११
 तस्याश्चं न प्रवेक्ष्यति मेघश्रावकश्च जीवनपुस्तके तेषां नामानि १०
 लिखितानि केवलं त एव प्रवेक्ष्यन्ति ।

अतन्तरं स स्फटिकवत् निर्मलम् अमृततोषक ज्योतो माम् २१
 अद्दशंयत् तद् ईश्वरश्च मेघश्रावकश्च च शिंहासनात् निर्गच्छति ।
 नगर्था मार्गमध्ये तस्या नद्याः पार्श्वोरमृततट्टया विद्यन्ते तेषां ११
 द्वादशकलानि भवन्ति, एकैको वृषः प्रतिमासं स्वकसं पश्यति
 तद्दृश्यन्नापि चान्यजातीयानाम् आरोग्यजनकानि । अपरं किमपि ११
 प्रापयन्तं पुनर्न भविष्यति तस्या मध्य ईश्वरश्च मेघश्रावकश्च च
 शिंहासनं स्थासति तस्य दायाश्च तं वेविष्यन्ते । तस्य वदेनदर्शनं ११
 प्राप्स्यन्ति तेषां भाषेषु च तस्य नाम लिखितं भविष्यति । तदानीं

- ५ राशिः पुन न भविष्यति तेषां दीपस्त तेजसा सूर्यस्त वा तेजसा प्रयोजनं न भविष्यति यतः प्रभुः परमेश्वरस्यान् दीपविष्यति ते चानन्तकासं यावद् राजत्वं करिष्यन्ते ।
- ६ अन्तरं स माम् अवदत्, वाक्यानीमानि विद्यास्थानि सत्यानि च, अचिराद् वै भवितव्यं तानि खदाद्यान् ज्ञापयितुं पवित्रभाव-
० वादिनां प्रभुः परमेश्वरः खदूतं प्रेषितवान् । पश्चाच्च त्वर्षम् आगच्छामि, एतद्गन्धस्त भाववाक्यानि यः पालयति स एव धन्यः ।

शेषकथनम् !

- ८ बोधनम् एतानि श्रुत्वान् दृष्ट्वांश्चास्मि श्रुत्वा दृष्ट्वा च
९ तद्दृष्टकदूतस्त प्रणामार्थं तत्परणधोरन्तिके ऽपतं । ततः स माम् अवदत् यावधानो भव मेवं कुत, तथा तव धाद्वमि भविष्यदादिभिरेतद्गन्धस्तवाक्यपालनकारिभिश्च सदासो ऽहं । तेम
१० ईश्वरं प्रणम । स पुन माम् अवदत्, एतद्गन्धस्तभविष्यदाक्यानि
११ तथा न सुद्राक्थितव्यानि यतः समयो निकटवर्ती । अधर्माचार इतः परमप्यधर्मम् आचरतु, अनेध्याचार इतः परमप्यनेधम् आचरतु धर्माचार इतः परमपि धर्मम् आचरतु पवित्राचारश्चितः परमपि पवित्रम् आचरतु ।
- १२ पश्चाच्च त्वर्षम् आगच्छामि, एकैकस्मै सक्रियानुवाचिपुत्र-
१३ दानार्थं महातथ्यफल मम समवर्ति । अहं कः चक्षु प्रथमः शेष-
१४ आदिरन्तस्य । अमृतदृष्ट्याधिकारप्राप्त्यर्थं द्वारै र्गंगरप्रवेशार्थञ्च
१५ ये तच्छास्त्राः पालयन्ति न एव धन्याः । कुक्षुरै र्मायाविभिः पुष्पा-
मिभि र्गन्धान्मृभि र्देवास्त्रैः सर्वैरनुते प्रीथमाश्वैरनुताचारिभिश्च
१६ बधिः क्षातुष्यं । मण्डलीषु युष्मन्मतेतेषां वाक्यदानार्थं बीश्वरं खदूतं प्रेषितवान्, अहमेव दाधूदस्त सूषं वंशस्य, अहं तेजोमयं-

मन्त्रादिभिराहुः । अस्मिन् कृत्वा च कथयतः, मन्त्रान्मन्त्रां । १७
 सोतापि वदतु, चास्मन्मन्त्राभिति । अस्मिन् इत्यर्थः च चास्मन्मन्त्र
 यद्येच्छति च विना मूर्खं जीवनदायि जलं गृह्णातु ।

यः कश्चिद् एतद्गन्धर्वभविष्यदात्मनि श्रुत्वा अहं वाच्य- १८
 मित् इत्यस्मिन्, केचिद् अथपरं किमप्येतेषु बोधयति तर्हीश्वरो-
 केचिद् अस्मिन्, किञ्चित्नाम् दृष्टान् तस्मिन्नेव बोधयिष्यति । अदि १८
 यः कश्चिद् एतद्गन्धर्वभविष्यदात्मनेभ्यः किमप्यपहरति तर्हीश्वरो यन्मे
 इति किञ्चित्नात् जीवनगृह्णात् पविष्यनगराच्च तस्माद्गन्धर्वभवि-
 ष्यति । एतत् वाच्यं यो ददाति च एव वक्ति सत्यम् अहं दुर्लभम् २०
 चास्मन्मन्त्रादि । तथाच । प्रभो वीश्वो, चास्मन्मन्त्रां भवता ।

अस्माकं प्रभो वीश्वो वीश्वो वीश्वो वीश्वो वीश्वो वीश्वो वीश्वो । २१

अस्मिन् ।

अस्मिन्मन्त्रकस्य येषां चर्तते ।

